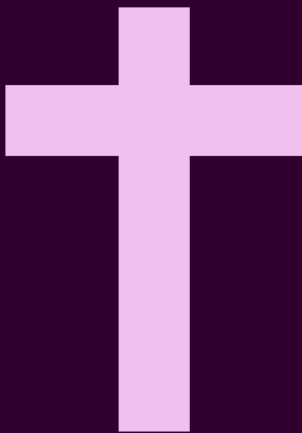

ଆଜାଡ଼ି ଡ଼଼଼ରନ୍

The New Testament in the Juray language of India: ଆଜାଡ଼ି

ଡ଼଼଼ରନ୍

ଆଜାଡ଼ି ଭଞ୍ଜରନ୍

The New Testament in the Juray language of India: ଆଜାଡ଼ି ଭଞ୍ଜରନ୍

copyright © 2020 The Word for the World International

Language: Juray

Contributor: The Word for the World International

ଆଜାଡ଼ି ଭଞ୍ଜରନ୍ ରଢ଼ ଅନଗଚନ୍, 2020

The New Testament in Juray Soura Language

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 13 Apr 2023
705baedc-429c-5ed4-ae0e-14f8e68f02a0

Contents

ମାଡ଼ିର	1
ମାଙ୍କ	63
ଲୁକ	101
ଜନ	165
ଅନାସ୍ୱାୟ	211
ରୋମିଅ	266
୧ କରକ୍ତି	289
୨ କରକ୍ତି	312
ଗାଲାତି	327
ଏପିସି	336
ପଲିପି	344
କଲସି	350
୧ ଡେସଲନିକି	356
୨ ଡେସଲନିକି	362
୧ ତିମତି	366
୨ ତିମତି	373
ତତସ	378
ପଲିମନ୍	381
ଏଡ଼ି	383
କାକୁବ	401
୧ ପିତ୍ର	408
୨ ପିତ୍ର	415
୧ ଜନ	419
୨ ଜନ	426
୩ ଜନ	428
ଜିଉଦା	430
ଅନବଜନାବର	432

ମାଧୁର ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ମାଡ଼ିତନ୍ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନେକୁଲ

ରହ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେ ଆଇଡିତନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ଆମହ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲହ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ଅବୟ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଭବୁଏନ୍ ସିଲହ୍‌ଲୁନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଜି ମାଡ଼ିତନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇଡେଞ୍ଜି । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ଆନା ଇଡେନ୍ ତିଆଡେ କେନ୍‌ଡେନ୍ନେ ରେୟଲହ୍ ଆଇଡିତ୍ ତହ୍, ଡେଲୋଜନହ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଷହ୍‌ନେମର୍ ମାଡ଼ିତନ୍ ଇଡେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ତିକ୍ତି କ୍ରିସ୍ତୁୟାକୃତି ବର୍ସେହ୍ ଇଡ଼ନ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ ପାଲେସ୍ତାଇନ୍ ଡେସାନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଇଡେନ୍ ।

ମାଡ଼ିତନ୍ ଆମହ୍‌ହ୍ ପାନ୍‌ବେଡ଼ମର୍ ତକୋଏନ୍, ବନ୍‌ଡ ତିକ୍ତି ଆନିଆଡ଼ହ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରୋଡ୍ରେନ୍ ସିଲହ୍‌ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷହ୍‌ନେମର୍ ଡେଏନ୍ । ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଲେବି ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ୍ ମନ୍‌ରାଜି ଆଜନାଜି । ଆନିନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆମହ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲହ୍ ଅବୟନେ । ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ହ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ରାଜା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡିସୟେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରାଜା, ଅନୁରମର୍, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ହ୍ ସେଡାଏନ୍ ଆରି କେନ୍‌ଆନିନ୍ ମା ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଇୟତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ପାପୁର ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍ ବନରନ୍ ଡେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ହ୍ ଅନବ୍‌ଡନେନ୍‌ ଆସନ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ଇଡେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବନେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ହ୍ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ ପାପୁର ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲହ୍ ଯାକୃତି ପଦଞ୍ଜି ପାହ୍‌ଲେ କେନ୍ ରହ୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ ।

ମାଡ଼ିତନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ରହ୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମହ୍‌ହ୍‌ଗଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଡ଼ ପାପୁର ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପଦଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ଡମ୍ ମାୟ୍‌ଲେ ଆଇଡିତ୍ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ପାପୁର ଅନଗଡ଼ନ୍ ତ ରହ୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଡେ । ଆରି ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ନିୟ୍ ଷଞ୍ଜୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଡ଼ ଇଡେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଡୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରିଫେନ୍ ଆ ଷନହ୍‌ନ୍ ବୟନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ମୋସାନ୍‌ଆଡ଼ହ୍ ଆଡ୍ରିଫେନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଅବ୍‌ଜହ୍‌ଜଡେନ୍ ।

ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ପନାକ୍ଲାହ୍

- ୧. ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କରୋଲ୍ଲୋଡ଼ ଆରି ଆ କାକାଡାନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଷନହ୍ । ୫:୧-୨୫:୪୭
- ୩. ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ରନବୁ ଆରି ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ । ୨୬:୧-୨୮:୨୦

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍
(ଲୁକ ୩:୨୩-୩୮)

୧ କେନ୍‌ଆଡେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି ଆ କେକ୍ଲା ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଜି ଆଇଡିତ୍ । ଜିସୁନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କନୋଲ୍ଲୋଡ଼ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଅଭାମନ୍ ଆ କନୋଲ୍ଲୋଡ଼ ।

୨ ଅଭାମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଇସାକ, ଇସାକନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଜାକୁବ, ଜାକୁବନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଜିଉଦା, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି; ୩ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍‌ଜି ପେରସନ୍ ତ ସେରଅନ୍, କେନ୍ ଆୟୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତାମର୍, ପେରସନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଇସ୍ରୋଣ, ଇସ୍ରୋଣନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଅରାମ, ୪ ଅରାମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଅମିନାଦବ, ଅମିନାଦବନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ନଅସୋନ୍, ନଅସୋନନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ସଲମୋନ୍, ୫ ସଲମୋନନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ବୋୟାଜନ୍, କେନ୍ ଆ ନନନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ରାଆବ, ବୋୟାଜନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଓବେଦ, କେନ୍ ଆ ନନନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ରୁତ, ଓବେଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଜିସୟ, ୬ ଜିସୟନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଦାଉଦ ରାଜା ।

ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ସୋଲମନ୍, ସୋଲମନ୍‌ନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଆମହ୍‌ହ୍ ଉରିୟନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ତକୋଏନ୍, ୭ ସୋଲମନ୍‌ନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ରିଅବିଆମ, ରିଅବିଆମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଅବିଅ, ଅବିଅନ୍ ଆ

ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଆସା, ୮ ଆସାନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜିଓସାପଟ, ଜିଓସାପଟନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜୋରାମ, ଜୋରାମନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଉଜିଅ, ୯ ଉଜିଅନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜୋତମ, ଜୋତମନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଆଅସ, ଆଅସନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଇଜକିୟ, ୧୦ ଇଜକିୟନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ମନସି, ମନସିନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଆମୋନ, ଆମୋନନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜୋସିଅ, ୧୧ ଜୋସିଅନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜିକନିୟନ୍ ତ ଆ ବୋଷାଝଞ୍ଜି, ଇସ୍ରାଏଲ୍ମାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଟିଲେ ବାବିଲୋନନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିକନିୟନ୍ କୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୨ ଜିକନିୟନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ସଲ୍ଠିୟେଲ, ଇସ୍ରାଏଲ୍ମାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଟିଲେ ବାବିଲୋନନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲ୍ଠିୟେଲନ୍ ସଲ୍ଠିୟେଲନ୍ କୋଡ଼େଞ୍ଜି, ସଲ୍ଠିୟେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜିରୁବାବିଲ, ୧୩ ଜିରୁବାବେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଅବିଉଦ, ଅବିଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏଲିଆକିମ, ଏଲିଆକିମନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଆସୋର, ୧୪ ଆସୋରନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ସାଦୋକ, ସାଦୋକନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଆକିମ, ଆକିମନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏଲିଉଦ, ୧୫ ଏଲିଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏଲିଆଜର, ଏଲିଆଜରନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ମଉନ, ମଉନନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜାକୁବ, ୧୬ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜୋସେପ, ଜୋସେପନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆ ଅୟତବ, କେନ୍ ଆ ମରିଅମ ଆ କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲ୍ଠିୟେଲ୍ ଜିସୁନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କ୍ରିସୁ ଗନାମନ୍ ତେତେ ।

୧୭ ଏନ୍ନେଲ ଅହାମନ୍ ସିଲ୍ଠିୟେଲ ଦାଉଦନ୍ ଜାୟ ଚଉଦ କନୋକ୍ଳୋଡ଼, ଆରି ଦାଉଦନ୍ ସିଲ୍ଠିୟେଲ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଟିଲେ ବାବିଲୋନନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଜାୟ ଚଉଦ କନୋକ୍ଳୋଡ଼, ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଟିଲେ ବାବିଲୋନନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲ୍ଠିୟେଲ୍ ଜାୟ ଚଉଦ କନୋକ୍ଳୋଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି ।

**ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼
(ଲୁକ ୨:୧-୭)**

୧୮ *ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ତେଲୋ । ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍, ଜୋସେପନ୍ ବୟନ୍ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆବେଡ଼ବେଡନ୍* ସିଲ୍ଠିୟେଲ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ମାୟନେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମରିଅମନ୍ ପାଙ୍ଗୁରନ୍ଲନ୍† ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୧୯ ତିଆସନ୍ ଜୋସେପନ୍ ମରିଅମନ୍ ବୟନ୍ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଅବୟ ଡରମ୍ପମଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ମରିଅମନ୍ଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡେମଡ଼ ଅନବିନିଶ୍ଠୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପାଠ୍ଲଡ଼ୟଲୋ । ୨୦ ବନ୍ତ ଜୋସେପନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆରିଋୟମେନ୍ ସିଲ୍ଠିୟେଲ୍, ଗିୟବା, ପ୍ରୁନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲ୍ଠବରମ୍ବର ଅବୟନେ ଗନ୍ତୁମ୍ତେଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆମଡ଼ ଅବଡ଼ୁୟତମ୍ଲନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ବରେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଜୋସେପ, ମରିଅମନ୍ ବୟନ୍ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ବଡ଼ଡ଼ଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାଙ୍ଗୁରନ୍ଲନ୍‡ । ୨୧ *ଆନିନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼େ, ଆରି ଆମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ଇସେଞ୍ଜି ସିଲ୍ଠିୟେଲ୍ ଉର୍ତଜି ।”

୨୨ ପୁର୍ବାଋତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଗଡ଼ ପ୍ରୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ପୁର୍ବାଋତେବର ବର୍ନେ, ତିଆତେ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ତେଡମ୍ତେ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତେଏନ୍, ୨୩ “ଗିୟବା, ଅବୟ ପୟଲ୍ଠଡ଼ ତାଙ୍କଡ଼ିସିଜନ୍ ପାଙ୍ଗୁରନ୍ତାଲନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼େ, ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଇମ୍ଲାନିୟେଲ୍ ଅନବଞ୍ଜୁମନ୍ ତେତେ ।” କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆ ଗରାମ୍ଗାମନ୍ “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତକୋ ।”

୨୪ ସିଲ୍ଠିୟେଲେ ଜୋସେପନ୍ ମଡ଼େଡାଲେ ଡୋଲନ୍ କି ପ୍ରୁନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲ୍ଠବରମ୍ବର ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବରେନ୍, ତିଅଡ଼ମ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ମରିଅମନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲେନ୍ । ୨୫ *ବନ୍ତ ମରିଅମନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋଡେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅଋକୋଲେନ୍, ଆରି ଜୋସେପନ୍ ତି ଓକାସିଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମେନ୍ ।

୨

ଡରୁଡ଼ୟୋଡ଼ ତେସାନ୍ ସିଲ୍ଠିୟେଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିୟବାନ୍ ଇୟଲ୍ଲାଜି

୧ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆଡିଡ଼ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ବେତଲିମ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲ୍ଠିୟେଲ୍, ଗିୟବା, ଡରୁଡ଼ୟୋଡ଼ ତେସାନ୍ ସିଲ୍ଠିୟେଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟଲ୍ଲାଜି,

* ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଲୁକ ୧:୨୭   * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଅଜଡ଼କଡ଼ନ୍   † ୧:୧୮ ୧:୧୮ ତିଲ୍ଲକୋଡେନ୍   ‡ ୧:୨୦ ୧:୨୦ ତିଲ୍ଲକୋଡେନ୍
 ☆ ୧:୨୧ ୧:୨୧ ଲୁକ ୧:୩୧   ☆ ୧:୨୫ ୧:୨୫ ଲୁକ ୨:୨୧

୨ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟୁଲାଇୟୁ ଗାମେଜି, “ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡନ୍ ଆଥ୍ରେଏନ୍ ଆ ପସିୟୁ ଅଡେଞ୍ଜା ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତରୁଡ଼ିୟୋଡ଼ି ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଡୁଜନ୍ ଗିୟୁଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟୁଲାଇୟୁ ।”

୩ କେନ୍‌ଆଡେ ଅମ୍‌ଡ଼ିଡ଼ିଆଲେ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସମିରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ବାଉଲ୍ଲି ତେଏଞ୍ଜି; ୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତ ସାଗ୍ରିଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ଅବରୁକ୍ଲୋଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ି କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଡେ ?”

୫ ଆନିଞ୍ଜି ଏରୋଦନ୍‌ଆତଡ଼ି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇଡେନ୍;

୬ ଆରି, ଏ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାନ୍, ଆମନ୍ ଜିଉଦାଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ାରା ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିଲୋଡ଼ି ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନଡ଼ି ସନ୍ନା ତଡ଼ି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ତୁରଡୁରନ୍ ଆସନ୍, ଆମଡ଼ିମ୍‌ସିଲଡ଼ି ଅବୟୁ ରାଜାନ୍ ତୁଡ଼ିତନାୟୁ ।”

୭ ସିଲଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ଏରୋଦନ୍, ତି ତୁଡୁଜନ୍ ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଗିୟୁତାଏନ୍, ତିଆଡେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ଅଜନା ଓଡ଼େଡାଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ବେତଲିମନ୍ ଆସ୍ତାୟୁତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ତି ପସିଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ଡ଼ି ଇୟୁ ସେକ୍ଲବା, ଆରି ଇୟୁଲେ ଏରବାଡେ ସିଲଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍ ଅବଡାଡ଼ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆୟୁ ବରୁୟୁବା, ଏଡେଲଡେନ୍ ଖେନ୍ ନିୟୁ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ଇୟୁଡେ ପୁରନାୟୁ ।”

୯ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଡ଼ିଡ଼ିଆଲେ ଜିରେଞ୍ଜି; ଆରି ଗିୟୁବା, ଆନିଞ୍ଜି ତରୁଡ଼ିୟୋଡ଼ିଗଡ଼ି ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି ଆ ତୁଡୁୟୁ, ଆ ମୁକ୍ଲାଗତଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ିଆଲନ୍ ଜିରେ ପାଡେନ୍, ଆରି ତି ପସିଜନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ି ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଇୟୁଲେ ତନଡେ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡୁଜନ୍ ଗିୟୁଲେ ମାଡୁ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି । ୧୧ ଆରି ଅମ୍ବୁସିଡ଼ି ଜିରେ ତି ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ମରିଅମନ୍ ସରିନ୍ ଇୟୁଲେ ଗିଜେଜି, ସିଲଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ତୁଡ଼ିମୁତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ଲୋମେଞ୍ଜି, ଆରି ରମ୍ବୁଡ଼ି ରମ୍ବୁଡ଼ି ଆ ପିଡି ରୋଲେ ସୁନାନ୍, କୁଡୁରୁନ୍ ତ ଲିଡ଼ିଡ଼ିମେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ତନିୟୁଡିୟୁନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୧୨ ଆରି ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ି ଏରୁଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍‌ମଡେଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼ିଡ଼ିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ତଡ଼ିର ଗଡ଼ି ଆ ତେସାତମଞ୍ଜି ଯୁରଞ୍ଜି ।

ମରିଅମନ୍ ତ ଜୋସେପନ୍ ଆରେସା ଜିସୁନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି

୧୩ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ତିକ୍ଲି, ଗିୟୁବା ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ିଲଡ଼ିଏରମର୍ ଅବୟୁନେ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଗନ୍‌ମଡେଲୋଡ଼ି ଅବଡୁୟୁତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ବରେନ୍, “ତୋନା, ଆୟୋଡ଼ି ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍ବା, ଆରି ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ି ବର୍ନେନ୍ ଜାୟୁ ତେଡେ ଇୟୁ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ି ରନକ୍ଲୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ସାୟୁଡେ ।”

୧୪ ସିଲଡେ ଜୋସେପନ୍ ତୋଲନ୍ ଆୟୋଡ଼ି ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ତଗଲ୍‌ମଡ଼ି ତଗଲ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି ଏରୋଦନ୍ ଆ ରନବୁ ଜାୟୁ ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ଇୟୁଲେ ତକୋନେଜି, ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ି ଗଡ଼ି ପ୍ରବୁନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଡ଼ିମେନ୍, “ଖେନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ି ଓଡ଼େଲାଇୟୁ ।”

ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ରନକ୍ଲୁ

୧୬ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି କଣ୍ଡାୟୁତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆଜନାଏନ୍ ଏରୋଦନ୍ ବରାବେନ୍, ଆରି ତୁଡୁଜନ୍ ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଗିୟୁତାଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆମ୍ବୁଡ଼ି ବରେଞ୍ଜି, ତିଅଙ୍ଗମ୍‌ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଆ ତନ୍‌ଡ଼ିଲୋଡ଼ି ବାଗୁ ବର୍ସେଡ଼ି ଆରି ତି ସିଲଡ଼ି ସନ୍ନା ତିଅଙ୍ଗା ଓକାସିଜଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ଆସ୍ତାୟୁତାଲେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ଅବରୁକ୍ଲୋଡ଼ିଆଜେନ୍ ।

୧୭ ତିଆଡିଡ଼ି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିରିମିଅନ୍ ଆ ତଅଡ଼ି ଗଡ଼ି ପ୍ରବୁନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଡ଼ିମେନ୍,

୧୮ “ରାମା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ି ସର୍‌ଡ଼ି ସଡ଼ାଏନ୍, ତିଆଡେ ଯନେନ୍, ଗୁନେନ୍ ଆ ସର୍‌ଡ଼ି,

ରାଏଲନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍;
ଆନିନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଅଃଲ୍ଲତୟ୍‌ଲୋ,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରବୁଆଜେଞ୍ଜି ।”

ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନେନ୍

୧୯ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗିୟ୍‌ବା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଗନ୍‌ମତେଲୋଡ଼ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍,
୨୦ “ତୋନା, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାନ୍ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ପସିଜନ୍‌ଆଡ଼ ରନଜୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ।” ୨୧ ସିଲଡ଼େ ଜୋସେପନ୍ ତୋଲନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍ବାଜି ।

୨୨ ବନ୍‌ତ ଆପେୟନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ପାଲ୍‌ତେଡ଼ ଆକ୍‌ଲ୍‌ଲାୟନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜୋସେପନ୍ ଆରମ୍‌ତେଡ଼େନ୍, ତେଊେ ଜିର୍‌ଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବତଡ଼େନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଗନ୍‌ମତେଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଡ଼ାଲେ ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍* ଜିରେଞ୍ଜି, ୨୩ ଧି ନାଜରିତ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋନେଜି, ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆତେ ତେଡ଼ମେନ୍, “ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ନାଜରିତବାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଡ଼ଜି ।”

୩

**ତକୁବ୍‌ତାମର୍ ଜନନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍
(ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଲୁକ ୩:୧-୧୮; ଜନ ୧:୧୯-୨୮)**

୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତକୁବ୍‌ତାମର୍ ଜନନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଅସ୍ତୁବରେ । ୨*ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନାୟ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟାଲାୟ୍ ।”

୩ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ବର୍ନେନ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍;

“ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆବାକାବ୍‌ତେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସର୍ଡ଼ ସତ୍ତାତେ,
ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାବା,
ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ରୋଉନ୍ ବିଡ଼ୟ୍‌ବା ।”

୪ ଜନନ୍ ଓଡ଼ପୁରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବ୍‌ତୁବନ୍ ଆ ଅଜି ରଲ୍‌ନେ ଆରି ଆ କୁଣ୍ଡୁଗଲୋଡ଼ନ୍ ଉସାଲ୍ ଜନିତୁବନ୍ ରେଡ଼ୁବଲ୍‌ନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ପସ୍ତରନ୍* ତ କିନ୍‌ରେଡ଼ ଇଡ଼ରଡ଼ନ୍ ଜୋମେନ୍ । ୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲ୍‌ମନ୍ ତ ସମ୍‌ରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼, ଆରି ଜର୍‌ନ ଅଲ୍‌ନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍‌ରେଡ଼ ସମ୍‌ରାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାଇ । ୬ ଆରି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଇର୍ସେ ବର୍ନେ ଜନନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜର୍‌ନ ଅଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତକୁବ୍‌ତାନେଜି ।

୭*ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାବୁକିଞ୍ଜି ତକୁବ୍‌ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ, ତିଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବିସଜଡ଼ନ୍† ଆ କେଜ୍‌ଜାଜି, ବିଅଜି ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜି ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ସିଲଡ଼ ଅକଡ଼ରୁନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବ୍‌ସେଭାଲବେନ୍ ? † ତିଆସନ୍ ଆବ୍‌ୟର୍‌ବୁଡ଼ିଜିନ୍ ଅବ୍‌ଜଅନାବା । ୯*ଆରି ଅବ୍ରାମନ୍ ତ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଡ଼ିସୟ୍‌ଡ଼ଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆସନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ଲେ ରପ୍‌ଡ଼ିତେ । ୧୦*ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଅରାନ୍‌ବୁଞ୍ଜି ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଡ଼କ୍ଲୋ;‡ ତିଆସନ୍ ଅଜା ଆରାନ୍‌ବୁ ମନଡ଼ ଅଃନୁଜଏ, ତିଆତେ ଅଡ଼ଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ପନିଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୧୧ ଖେନ୍ ସିନା ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆବ୍‌ୟର୍‌ବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବ୍‌ତାନ୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନା ଜିର୍‌ବାୟ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜବୁ ବୋର୍ସା, ଆ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଖମ୍‌ଖମ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼;

* ୨:୨୨ ୨:୨୨ ଜିଲ୍ଲା   ✱ ୨:୨୩ ୨:୨୩ ମାର୍କ ୧:୨୪; ଲୁକ ୨:୩୯; ଜନ ୧:୪୫   ✱ ୩:୨ ୩:୨ ମାତ୍ରିତ ୪:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୫   * ୩:୪ ୩:୪ କାବରନ୍‌ବନ୍‌ଆଜ
✱ ୩:୭ ୩:୭ ମାତ୍ରିତ ୧୨:୩୪; ୨୩:୩୩   † ୩:୭ ୩:୭ ପେଲ୍‌ମାମରଞ୍ଜି   ✱ ୩:୯ ୩:୯ ଜନ ୮:୩୩   ✱ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ମାତ୍ରିତ ୭:୧୯   ‡ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ଆଡ଼କ୍ଲୋ

ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ତ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ ତିୟତବେନ୍ । ୧୭ ଗରୁମ୍ବୁଗୁମ୍ବୁ ଆସନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅୟେୟରନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆ ତନିଲନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମ୍ବୁ ଗୁମ୍ବୁଗୁମ୍ବୁଲେ ମବନ୍ଡ଼ଲେ ମରାୟଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ବୁଲେ ତକ୍ଲୋଡେ, ଆରି ଆ ପୋନ୍ଲୋଞ୍ଜିଆତେ ଅ୪ସ୍ତୁତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ଼ ସୟଲେ ସେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ତକୁବତାଲନେ
(ମାର୍କ ୧:୯-୧୧; ଲୁକ ୩:୨୧-୨୨)

୧୭ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତକୁବତାମର ଜନନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତକୁବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜର୍ଦ୍ଦନ ଆଲନ୍ ଇୟଲାଇ । ୧୪ ବନ୍ତ ଜନନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତକୁବତାନ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅସାତାଲେ ବର୍ବନେ, “ଆମନ୍ ସିନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତକୁବତାନ ତିୟତୟ, ଆମନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତକୁବତାନେନ୍ ଇୟତାୟ ପଡ଼ ?”

୧୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ନମିଖେନ୍, ବର୍ବେଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅଡେଆ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ବାତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡକୋ ତରମ୍ବ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ବଲେ ରପ୍ତିତବୋ ।” ସିଲତେ ଜନନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତକୁବତାନ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେଏନ୍ ।

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆତକୁବତାଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିରାୟ, ଆରି ଗିୟବା ! ରୁଆଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାତା କୁକୁରନ୍ ଅଡମ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୧୭ *ଆରି ଗିୟବା ! ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ବର୍ବେନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ସତ୍ତାଏନ୍, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଖେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ମାତ୍ତୁ ମଅୟତାତୟ ।”

ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତୋରେନ୍
(ମାର୍କ ୧:୧୨-୧୩; ଲୁକ ୪:୧-୧୩)

୧ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆରିଡ଼ିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଓରୋଡେନ୍ । ତେତେ ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତୋରେନ୍ । ୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବାକୁଡ଼ି ତମବା, ବାକୁଡ଼ି ତଗଲ ଆନମନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିକ୍ଲି ତୋଲେୟତାଏନ୍ । ୩ ଆରି, ସନୁମନ୍* ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ବେ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲଡେନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଗତେଲେତୋ ଗାମ୍ବଲେ ବର୍ବା ।”

୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ତରମ୍ବ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ମନ୍ରାନ୍ ସତ୍ତର ରୁଚିନ୍ ଜୋମ୍ବଲେ ଅ୪ନୁମେଡେ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆତୁଡ଼ତନାଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ବେ ବାତେ ଅମେଡ଼େତେ ।”

୫ ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ମଡ଼ିର ଗଡ଼ାନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼† ତବନ୍ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ୬ “ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲଡେନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ବ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସନାକ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟତଜି;

ଆରି ଅସମୟ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ମ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗତରତେ ଗାମ୍ବଲେ
ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡାମ୍ବଲେ ଖମ୍ବତମଜି ।”

୭ ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତରମ୍ବ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରତୁ ଇସ୍ବରନମ୍ଆତଡ଼ ମାଲ୍ଲତଡେ ।”

୮ ସନୁମନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ତେଙ୍ଗାତମ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ପୁତନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଜି ତ ତି ଅଡକୋନ୍ ଆରିସୁମଜି ଅବତୁୟତାଲେ ବରେନ୍, ୯ “ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ମ୍ବୁତାଲେ ଲୋମ୍ବଲ୍ଲୟ ତେନ୍, ଏତେଲଡେନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆମନ୍ ତିୟତମ୍ ।”

* ୩:୧୭ ୩:୧୭ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୧୮; ୧୭:୫; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୯:୩୫   * ୪:୧ ୪:୧ ଏକ୍ତି ୨:୧୮; ୪:୧୫   * ୪:୩ ୪:୩ ତନୋରତୋରମରନ୍
† ୪:୫ ୪:୫ ଆ ଗନେଡ଼େଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍

୧୦ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ସନୁମନଆତଢ଼ ଜାଲତେନ୍, “ସବଢ଼ାୟନା ସନୁମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନମଆତଢ଼ ପୁରତେ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତୁମ୍ ସେକ୍‌ଆଆ ।”

୧୧ ସିଲଭେ ସନୁମନ୍ ଜିସୁସ୍‌ଆତଢ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେନ୍, ଆରି ଗିୟବା ! ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁସ୍‌ଆତଢ଼ ଇୟଲାଇୟ ସେବାଏଜି ।

ଜିସୁସ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଉଲନେ

(ମାର୍କ ୧:୧୪-୧୫; ଲୁକ ୪:୧୪-୧୫)

୧୨ *ତକ୍‌ବତାମର ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଜିସୁସ୍ ଆରମ୍‌ତଡେନ୍ ସିଲଭଲ୍‌ଜି ଜିସୁସ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍; ୧୩ *ଆରି, ଆନିନ୍ ନାଜରିତଲୋଡ଼ନ୍ ଏରତକୋନେନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ତେତେ ଇୟଲେ ତକୋନେ, ତି ଆ ଗଡ଼ା ସବୁଲୁନ୍ ତ ନପ୍ରାଲିରେଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍‌ମୋଣ୍‌ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୪ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆତେ ତେଡମେନ୍,

୧୫ “ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ଼,

ସମ୍‌ମୋଣ୍‌ଗାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ସବୁଲୁନ୍ ତେସାନ୍ ତ ନପ୍ରାଲି ତେସାନ୍,

ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ତେସା ଗାଲିଲିନ୍,

୧୬ ଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି

ସୋଡ଼ା ସାଆରନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି,

ଆରି ରନବୁନ୍ ଆ ଲୁଗ୍‌ଗୁରଡ଼ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍

ସନାଆରନ୍ ତୁଡ଼ଲିନାୟ ।”

୧୭ *ଡିଆଡିଡ଼ ସିଲଭ ଜିସୁସ୍ ଅନସ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇସେନ୍ ସିଲଭ୍ ଆବୟରଡ଼ୁଡ଼ିନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟାଲାଇୟ ।”

ଜିସୁସ୍ ଉଞ୍ଜି ଖମୟମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡେଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧:୧୬-୨୦; ଲୁକ ୫:୧-୧୧)

୧୮ ଜିସୁସ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍‌ମୋଣ୍‌ଗାଗଡ଼ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ସିମନ୍; ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରଅନ୍‌ଆତଢ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ସମ୍‌ମୋଣ୍‌ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ସେତେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖମୟମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୯ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ଆତଢ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଖଡ଼ତବେନ୍ ।” ୨୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁସ୍‌ଆତଢ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧ ଆରି, ଜିସୁସ୍ ତେତେ ସିଲଭ୍ ତାଅଡିଃ ଜିରେ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍, ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ଆବୁୟବଜେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ଗିଜେଜି, ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟଲାଇୟ ଓଡେଏଞ୍ଜି । ୨୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୋଞ୍ଜାନ୍ ତ ଆପେୟଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁସ୍‌ଆତଢ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁସ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଅପୁଡ଼ୁବରେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମବନ୍‌ଡେଞ୍ଜି

(ଲୁକ ୬:୧୭-୧୯)

୨୩ *ଆରି ଜିସୁସ୍ ସମ୍‌ମୋଣ୍‌ଗା ଗାଲିଲିନ୍ ବୁଲେଲେ ରନ୍‌କୁସିରେଡ଼ିଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନ୍‌ଡ଼ବର୍ ଅପୁଡ଼ୁବରେନ୍, ଆରି ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜି, ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବମ୍‌ମନେମରଜିଆତଢ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍ । ୨୪ ଆରି ଜିସୁସ୍ ଆ ବର୍ନେ ସମ୍‌ମୋଣ୍‌ଗା ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, କୁଣ୍ଡୁଆମରନ୍, କାନ୍ନିମରନ୍, ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗଲୋଡ଼ ବମ୍‌ମନେମରନ୍ ଆରି ବଭାନ୍‌ବଇନ୍ ଆଡେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମବନ୍‌ଡେଞ୍ଜି ।

* ୪:୧୨ ୪:୧୨ ମାତ୍ରିକ ୧୪:୩; ମାର୍କ ୬:୭; ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦ * ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଜନ ୨:୧୨ * ୪:୧୬ ୪:୧୬ ମାତ୍ରିକ ୩:୨ ‡ ୪:୧୮ ୪:୧୮ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ପିତ୍ର ଗାମଲେ ଓଡେତଜି § ୪:୨୧ ୪:୨୧ ବାବ୍‌ବୟବଜେଞ୍ଜି * ୪:୨୩ ୪:୨୩ ମାତ୍ରିକ ୯:୩୫; ମାର୍କ ୧:୩୯

୨୫ ଆରି ଗାଲିଲିନ୍, ଦେକାପଲିନ୍*, ଜିରୁସାଲମନ୍, ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ଜର୍ଜନ ଅଲନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼୍ ସଣ୍ଡୋଢ଼୍ଲେ ପାତେଞ୍ଜି ।

୫

ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଢ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଢ଼୍

୧ ଜିସୁନ୍ ଆକୁଡ଼ାୟମରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ବରୁଲୋଢ଼ନ୍ ଜିରେଁ ଇୟ୍ଲେ ତଙ୍କୁମେ. ଆରି ଆ ଖଢ଼୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ନ୍ ଜିରାଜି । ୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ ଖନଢ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ,

ରୁଆଢ଼୍ ମନଅଞ୍ଜନ୍
(ଲୁକ ୨:୨୦-୨୩)

- ୩ “ପୁରାଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଢ଼୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତେ ।
- ୪ ଯେୟେତାମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବନବୟୋନ୍ ଖାଢ଼୍ତଜି ।
- ୫ ଲଗଡ଼୍ ବୁଢ଼ିମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାସାଏଞ୍ଜି ତିଆତେ
ଆନିଞ୍ଜି ଖାଢ଼୍ତଜି ।
- ୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁନ୍ ବାଭେ କାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତୟ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବୋଓତଜି ।
- ୭ ସନାୟୁମ୍ମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସନାୟୁମ୍ମ ଖାଢ଼୍ତଜି ।
- ୮ ମଡ଼ିର ଉଗର୍ମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼୍ ଗିୟ୍ତଜି ।
- ୯ ଅନବମାୟମାୟମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଅନ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେତଜି ।
- ୧୦ *ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁନ୍ ବାଭେ କାକାଡ଼ାତାଲନ୍ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆଖ୍ରାଢ଼୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଢ଼୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତେ ।”
- ୧୧ *“ଆଙ୍ଗାଆଡ଼ିଡ଼୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ ଲଭେଢ଼୍ଲୋଢ଼୍ଝେନ୍ ଗବ୍ବରୟ୍ତବେଞ୍ଜି, ତଣ୍ଡାୟ୍ତବେଞ୍ଜି
ଆରି କାଜ୍ଜାନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିରୁଦ୍ଲୋଢ଼୍ବେନ୍ ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ତିଆଡ଼ିଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
ସନେନ୍ସେନ୍ । ୧୨ *ସର୍ତ୍ତାନାବା ଆରି ମଅଁୟନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍
ରୁଆଢ଼୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଆତକ୍ଳୋ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜିଆତଢ଼୍
ଆନିଞ୍ଜି ଏଭେଲେମା ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି ।”

ବସିତନ୍ ତ ସନାଆରନ୍
(ମାର୍କ ୯:୫୦; ଲୁକ ୧୪.୩୪-୩୫)

୧୩ *“ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ବସିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ବସିତନ୍ ମରେଡ଼୍ ତଡ଼୍ ତେନ୍,
ତିଆତେ ଆରି ଏଙ୍ଗାଲେ ମବରେଡ଼୍ତବୋ ? ତିଆତେ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼୍ ବରାୟ୍ବରାୟ୍ ତଡ଼୍, ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍
ସେଡ଼୍ତବୋ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଖାତାତଜି ଖାସଢ଼୍ତଜି ।”

୧୪ *“ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ସନାଆର୍ । ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଢ଼ନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏ;
୧୫ *ଆରି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପିଙ୍ଗନ୍ ତରେଁ ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ଅଃଡ଼୍ବେଞ୍ଜାଏଜି, ତିଆତେ ପିଙ୍ଗପିଲନ୍ ଆ
ତୋଣ୍ଡୋଲୋଢ଼୍ ତକ୍ଳୋତଜି, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅବସାଆରତେ
। ୧୬ *ତିଅନ୍ତମ୍ ସନାଆରବେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼୍ଲୋଢ଼୍ ଗିୟ୍ତାଏତୋ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ମନଢ଼୍
କାକାଡ଼ାବେନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ରୁଆଢ଼୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍ବେନ୍ଆତଢ଼୍ ଆନିଞ୍ଜି ସେକେତଜି ।”

* ୪:୨୫ ୪:୨୫ ଦସତା ଗଡ଼ାନ୍ * ୫:୧୦ ୫:୧୦ ୧ ପିତ୍ର ୩:୧୪ * ୫:୧୧ ୫:୧୧ ୧ ପିତ୍ର ୪:୧୪ * ୫:୧୨ ୫:୧୨ ଅନାୟାୟ ୭:୫୨
* ୫:୧୩ ୫:୧୩ ମାର୍କ ୯:୫୦; ଲୁକ ୧୪.୩୪, ୩୫ * ୫:୧୪ ୫:୧୪ ଜନ ୮:୧୨; ୯:୫ * ୫:୧୫ ୫:୧୫ ମାର୍କ ୪:୨୧; ଲୁକ ୮:୧୨; ୧୧.୩୩
* ୫:୧୬ ୫:୧୬ ୧ ପିତ୍ର ୨:୧୨

ବନାୟବରନ୍ ଆସନ୍ ଜନତନ୍

୧୭ “ଞ୍ଜେନ୍ ବନାୟବରନ୍ କି ପୁର୍ବା୪ତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଜନତ୍ ମନାବୟାନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବଡ଼ିସୟତ୍ତ୍; ମନାବୟାନ୍ ଆସନ୍ ଅ୪ନ୍ନିୟଲାଇୟ ଆର୍ପାୟ ଅନବତେତମନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇୟ । ୧୮ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜା ଜାୟ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ମାୟାଏ, ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ତେତମେନ୍ ଜାୟ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବତନିଜାୟ କି ବଜନବତଡ଼ ନିୟ ଅ୪ମ୍ମାୟାଏ । ୧୯ ତିଆସନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବନାଜଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିତ୍ତ୍ଆତେ ଅବୟ ସନ୍ନା ବନାଜନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ ଆରି ଏଡେଲେମା ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଜଞ୍ଜିଆତତ୍ ଜନତନ୍ ତିୟତେ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସନ୍ନାତମ୍ ଗାମଲେ ଓଡ୍ଡେତଜି; ବନ୍ତ ଅଜା ମନ୍ରା ତି ଅଡ଼କୋ ବନାଜନ୍ ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ଆରି ଏଡେଲେମା ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଜଞ୍ଜିଆତତ୍ ଜନତନ୍ ତିୟତେ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଗାମଲେ ଓଡ୍ଡେତଜି । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ ତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏ୪ଲ୍ଲମ୍ଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଜନତ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ଏ୪ର୍ବପ୍ରିୟ ।”

**ବନ୍ତ୍ରାବନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୫୭-୫୯)**

୨୯ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏମ୍ମତତେନ୍, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜଞ୍ଜିଆତତ୍ ବନରନ୍ ତେଲୋ, ‘ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ତତ୍ତ୍, ଆରି ଆନା ମନ୍ରାନ୍ ରକ୍ତତେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେ ।’ ୨୯ ବନ୍ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ଆତତ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ବବରାବତେ, ତି ଆ ମନ୍ରାଆତତ୍ ଅବପନ୍ସୁଆତିତନେ । ଆରି ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ଆତତ୍ ‘ଉଲ୍ଲ’ ଗାମ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ ସୋଡ଼ା ପନ୍ସୁଆତିସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବପନ୍ସୁଆତିତନେ; ଆରି ଅଜା ମନ୍ରା ‘ବୁଡ୍ଡୁ ତତ୍’ ଗାମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ନରକଲୋଡ଼ ପନବରତଡ଼ ଞ୍ଜାଡ଼େ । ୨୩ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ତନମିଲବାନ୍ ଅନମତନ୍* ଏପାଡ଼ଲାଇୟ ଆତିଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ବୟନ୍ ଅନ୍ନିତ୍ତ୍ ଅବୟ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲସଜାଭାନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଏମନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ୨୪ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତନମିଲନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ତେଡେନ୍ ଅନମତ୍ତ୍ବେନ୍ ତକ୍ଲୋଡାଲେ ଜିର୍ବା, ଆମ୍ମତ୍ତ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ବୟନ୍ ଇୟ ମାୟମାୟନାବା ରୟ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିକ୍ତି ଅନମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଆୟ ତିୟବା ।”

୨୫ “ଅଲ୍ଲବାଡ୍ଡିମରବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତତ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ସଦରନ୍ ଓରୋଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ସଦରନ୍ ଏଜିର୍ଚେନ୍ ଆତିଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଲମାୟମାୟନାବା, ଅସମାୟ ଅଲ୍ଲବାଡ୍ଡିମରବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତତ୍ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତବେନ୍, ଆରି ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତତ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତବେନ୍, ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ଆତତ୍ ବଣ୍ଡିସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋତବେଞ୍ଜି । ୨୬ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତନଶ୍ଚେନ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ଏସୁଜ୍ଜାୟନେନ୍ ଜାୟ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଏଜାଲେ ଜନତ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ଚେ ଏ୪ର୍ବପ୍ରିଆୟ ।”

ଡାରିନେନ୍

୨୭ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ‘ଏଡାରିତଡ଼ନେ,’ ଗାମଲେ ଏମ୍ମତତେନ୍ । ୨୮ ବନ୍ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜା ମନ୍ରା ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଇୟମ୍ତାତଲେ ଅନ୍ନିତ୍ତ୍ ଆଇବୟଆତତ୍ ଗିୟମତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ନ୍† ଡାରିଲନେ । ୨୯ *ଆରି, ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍ମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତତ୍ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ତବ୍ଲେ ସେଡ଼ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ବେନ୍ ନରକଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ତବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ମିୟମତ୍ତ୍ ମୋସ୍ପୁଏତୋ । ୩୦ *ଆରି, ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍ମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତତ୍ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ତେୟଲେ ସେଡ଼ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ବେନ୍ ନରକଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ତବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ମିୟସି ମୋସ୍ପୁଏତୋ ।”

* ୫:୧୮ ୫:୧୮ ଲୁକ ୧୭:୧୭ * ୫:୨୩ ୫:୨୩ ତନିୟ୍ତିୟନ୍ † ୫:୨୮ ୫:୨୮ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ * ୫:୨୯ ୫:୨୯ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୯; ମାର୍କ ୯:୪୭ * ୫:୩୦ ୫:୩୦ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୮; ମାର୍କ ୯:୪୩

ଅମତୁଡ଼ବଜନ

(ମାତ୍ରିକ ୧୯:୯; ମାର୍କ ୧୦:୧୧-୧୨; ଲୁକ ୧୭:୧୮)

୩୧ * “ଆରି ବର୍ନେନ ତକୋ, ‘ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼ତେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲନ ତିୟେତୋ ।’ ୩୨ *ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନ ଅୱଠାରିଲନ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନା ତୋସା ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼ତେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନଆତଡ଼ ଅବତାରିନେତେ, ଆରି ଆନା ଆତୁଡ଼ନେବଜନ ବିବାତନେ, ଆନିନ୍ ତାରିତନେ ।”

ପର୍ମାଡ଼ାନେନ୍

୩୩ “ଆରି ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ଲେ ଏଜିର୍ଲାୟ, ପୁର୍ବାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବନରନ୍ ତେଲୋ, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଏପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ବା, ପର୍ମାଡ଼ାବେନ୍ ଏଆଲେତଡ଼େ ।’ ୩୪ *ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆଜ୍ଞିୟ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଜସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରଲୁମ୍; ୩୫ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଜସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରଲୋଜଡ଼; ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ସୋଡ଼ା ରାଜାନ୍ ଆ ଗଡ଼ା; ୩୬ ଆରି ଅବବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେରେ ଆ ଉଡ଼ ଅବୟ ଓୟଲେ ଅବୟଗାଲେ କି ଅବଜେଏଲେ ଏଝର୍ତ୍ତ୍ସିଏ । ୩୭ ବନ୍‌ତ ‘ଓଓ’ କଡ଼ାଡ଼ିବେନ୍ ‘ଓଓ’ ଡେଏତୋ, ‘ଇଜ୍ଞା’ କଡ଼ାଡ଼ିନ୍ ‘ଇଜ୍ଞା’ ଡେଏତୋ; ତିୟନେ ସିଲଡ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ଆରି ଗୋଗୋୟତେ, ତିଆତେ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ ।”

ଗନାଗ୍ରେନ୍

(ଲୁକ ୬:୨୯-୩୦)

୩୮ “ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଅମତଡ଼ଜି, ‘ଅମତନ୍ ଆସନ୍ ଅମତନ୍ ଆରି ଅଜିନ୍ ଆସନ୍ ଅଜିନ୍ ।’ ୩୯ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପେଲ୍ଲାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ଡ଼ତଡ଼େଟ୍, ଆପାୟ ଆନା ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ କୋତାୟତମଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ମିୟତାଲଗଡ଼ ଆ କୋତାୟତମ ନିୟ ଅବତୁୟବା । ୪୦ ଆରି ଆନିଡ଼ ଅବୟନେ ସିନ୍‌ରିବେନ୍ ପାଡ଼ପାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ କେସୁତାଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କାୟକାୟେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାଟବେନ୍* ନିୟ ତିୟବା । ୪୧ ଆରି ଅନିଡ଼ ଅବୟ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଆ ଜନିରାନ୍ ବୋୟଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଡ଼ଗାୟ ବକୋସ ଆ ତଡ଼ବ ପାଞ୍ଜା ଗାମେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବାଗୁ କୋସ ଜିର୍ବା । ୪୨ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟବା, ଆରି ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ରେୟାନ୍ ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଏଅସାତଡ଼, ଆନିନ୍ ତିୟବା ।”

ବନେରାନ୍‌ଆତଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମନ୍

(ଲୁକ ୬:୨୭-୨୮, ୩୨-୩୬)

୪୩ “ଗଡ଼ିବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବା, ଆରି ବନେରାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ବା, ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଅମତଡ଼ଜି । ୪୪ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ବନେରାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବା, ଆରି ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା, ୪୫ ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ତେତବେନ୍; ଆନିନ୍ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ତ ମନଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଡୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅବତୁଡ଼ନେତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି† ଡ଼ ଏରଡ଼ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି‡ ଆସନ୍ ତରୁବନ୍ ଆପ୍ପାୟତାୟ । ୪୬ ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଏଡ଼ଡ଼ୟମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନି ଆ ପୁରସ୍ପାରି ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ପାନୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ନିୟ ତିଆତେ ଅଞ୍ଜୁମେଜି ପଡ଼ ? ୪୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଏଲୋମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଜନି ଆରି ଗୋଗୋୟ ଏଲୁମତେ ? ଏଡ଼ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ ତିଆତେ

* ୫:୩୧ ୫:୩୧ ମାତ୍ରିକ ୧୯:୬; ମାର୍କ ୧୦:୪   † ୫:୩୨ ୫:୩୨ ମାତ୍ରିକ ୧୯:୯; ମାର୍କ ୧୦:୧୧,୧୨; ଲୁକ ୧୭:୧୮; ୧ କରଞ୍ଜି ୭:୧୦,୧୧
* ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଜାକୃବ ୫:୧୨; ମାତ୍ରିକ ୨୩:୨୨   ‡ ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଏମୋରାନ୍ନାତଡ଼ନେ   § ୫:୩୯ ୫:୩୯ ଏଡ଼ୁଲଡ଼ିଡ଼ତଡ଼ନେ   * ୫:୪୦ ୫:୪୦ କୋତବେନ୍   † ୫:୪୫ ୫:୪୫ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆବଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି   ‡ ୫:୪୫ ୫:୪୫ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାବାଡ଼ା ଆବଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି

ଅଃଲୁମେଜି ପଢ଼ ? ୪୮ ତିଆସନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସତଢ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ସବତଢ଼ନାବା ।”

ତନିୟତିୟନ୍

୧ * “ଗିୟତମନାବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମତଢ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁରସ୍ତାରନ୍ ଏଃଞାତେ ।”

୨ “ତିଆସନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଆତିଡ଼, ଇସ୍ତାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ବରେଡ଼ଲେ ଏପାଡ଼ତଢ଼, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ରନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ତାଣ୍ଡରେଡ଼ନ୍ ଏଭେତଞ୍ଜି । ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ବତି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୩ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଆତିଡ଼ ଅର୍ଜଡ଼ୋମସିବେନ୍ ଇନି ଲୁମତେ, ତିଆତେ ଅକାବଡ଼ିସିବେନ୍ ଜନାତଡ଼େ ତଡ଼, ୪ ଏଭେଲେତେନ୍ ତନିୟତିୟବେନ୍ ଏରବଜନାନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆପେୟବେନ୍ ତିଆତେ ଅଜନା ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

**ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ଲୁକ ୧୧:୨-୪)**

୫ * “ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଇସ୍ତାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ରନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଯାଇନ୍ ଆ କୁନେରେଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି; ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବତି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସସସିଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନାବା, ଆରି ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ତଲେ ଏରବଗିୟତାନେନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆମଢ଼ ପାର୍ତନାନାବା; ଆରି ଆପେୟବେନ୍ ଅଜନା ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

୬ “ଆରି, ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଏଡ଼ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରଗନଲୁଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଏବରଡ଼ତନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ତରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନାଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ତେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟତଜି । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟସାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏବେତେନ୍ ଆମ୍ମତୁ ଆପେୟବେନ୍ ତିଆତେ ଜନା । ୯ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପାର୍ତନାନାବା,

୧୦ “ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟଲେନ୍,
ଅଞ୍ଜମ୍‌ମ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ମନାନ୍‌ନ୍‌ନ୍ ତେଏତୋ ।

୧୧ ରାଜ୍ୟନମ୍ ଜିରାୟତୋ ।
ଏଙ୍ଗାଲେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ପୁତର୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ତମ୍‌ମ୍ ତେଏତୋ ।

୧୨ ଲତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସନାୟସାୟ ଜନୋମଜୋମଲେନ୍ ତିୟଲେନ୍ ।

୧୩ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ତୋସାମରଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏକେମାତାଜି,
ଏଭେଲେ ଆମନ୍ ତୋସାଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାଲେନ୍ ।

୧୪ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ବାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼ତଢ଼ଲେନ୍,

ଆର୍ଯାୟ ଏରମନଡ଼ନ୍* ସିଲଡ଼ ତୋବ୍‌ଲେନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍, ବୋର୍ଯାନ୍ ତ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଏଡ଼ୁର୍ ଆମନ୍‌ଆତେ ଆମେନ୍ ।”

୧୫ * “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋସା ଏକେମାଏନ୍ ତେନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ କେମାତବେନ୍; ୧୬ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଃଞ୍ଜେମାଲଜି ତେନ୍, ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ତୋସାବେଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜେମାବେନ୍ ।”

ଆନମ୍‌ନେନ୍

୬:୧୧ ୬:୧୧ ମାତ୍ରିକ ୨୩:୫   ୬:୧୫ ୬:୫ ଲୁକ ୧୮:୧୦-୧୪   * ୬:୧୩ ୬:୧୩ ସନୁମନ୍   ୬:୧୪ ୬:୧୪ ମାର୍କ ୧୧:୨୫,୨୭

୧୭ “ଏଆନମଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇସ୍ତାଫରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅବସର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତାଲନ୍ ଏତକୋଡ଼଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଅବତୁୟତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଞ୍ଜି ବପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଏଢେଡ଼ଞ୍ଜି; ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆ ବଡ଼ି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୧୭ ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆନମଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅବବଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡ଼ନାବା, ଆରି ଆମଡ଼ନାବା, ୧୮ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆନମତନ୍ ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି ଆପାୟ୍ ଏରନ୍‌ବଗିୟତାମେନ୍ ଆତ୍ରକୋଡ଼ନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ତିଆଡେ ଗିୟତବେନ୍; ଆରି ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଅଜନା ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ପୁରସ୍ତାବନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତନର୍ତ୍ତମନ୍
(ଲୁକ ୧୨.୩୩-୩୪)

୧୯ * “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଏତର୍ତ୍ତମତଡ଼୍, ଡେରେ ତିଆଡେ ବୋକୋଡ଼ନ୍ ଜୋମଡେ, ଜୋମଡ଼ଡ଼େ, ଆରି ରାଞ୍ଜରଞ୍ଜି ପିଡ଼ିନ୍ ପାଲ୍ଲେ ତିଆଡେ ରାଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ତଜି; ୨୦ ଆପାୟ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତର୍ତ୍ତମବା, ଡେରେ ତିଆଡେ ବୋକୋଡ଼ନ୍ ଅଃଜ୍ଜୋମେ କି ଅଃଜ୍ଜୋମତଡେ ଆରି ରାଞ୍ଜରଞ୍ଜି ପିଡ଼ିନ୍ ପାଲ୍ଲେ ତିଆଡେ ରାଞ୍ଜଲନ୍ ଅଃସ୍ତାଡେଜି । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଜାଲୋଡ଼୍ ରନ୍ନାବେନ୍ ଡକୋଡେ, ମନ୍‌ବେନ୍ ନିୟ୍ ଡେରେ ଡକୋଡେ ।”

ଡଅଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍
(ଲୁକ ୧୧.୩୪-୩୬)

୨୨ “ଅମଡନ୍ ଡଅଡ଼ନ୍ ଆ ପିକ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ତିଆସନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ ଡକୋଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ସମ୍ପରା ଡଅଡ଼ବେନ୍ ସାଆରଡେ । ୨୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ ଡ଼ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ସମ୍ପରା ଡଅଡ଼ବେନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼େ । ତିଆସନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆ ପିକ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼େନ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତି ଆ ଲୋଡ଼ଡ଼ ତିଅଜା ଆ ବରନ୍ତଡ଼୍ !”

ଇସ୍ତରନ୍ ଡ ତକ୍ନାନ୍
(ଲୁକ ୧୬.୧୩; ୧୭.୨୨-୩୧)

୨୪ “ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ସାଞ୍ଜକାରନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍ ଡେଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ରିଏ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆଡ଼଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଡେ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆଡ଼଼ ତୁଡ଼୍‌ୟମଡେ, ଇଜ୍ଜାନ୍‌ଡେନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଡେ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍ଲେଡେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଡ ତକ୍ନାନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍ ଡେଲେ ଏଃର୍ତ୍ତପ୍ରିଏ ।”

୨୫ “ଡିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇନି ଏଜୋମାୟ୍ ଅଡ଼େ ଇନି ଏଗାଆୟ୍, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମଡାଲେ ଅନମେଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍, ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିନାୟ୍, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମଡାଲେ ଡଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଏଇଃୟମଡ଼଼଼ି† । ଜନୋମଜୋମନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ନାନ୍ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି ସିନ୍‌ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଡଅଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୨୬ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ନିଡ଼ି ଗିୟବା, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକୁଡେଜି କି ଅଃଗଡେଜି, ମର୍‌ୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତମଲେ ଅଃଜ୍ଜୋକ୍ଳାଏଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଡ଼ନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ତିୟତଜି । ତି ଆ ଅନ୍ନିଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୨୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନା ଇୟମଡାଲନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅଜିଡ଼ ଓୟଲେ ଅବଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏ ?”

୨୮ “ଆରି, ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଏଇଃୟମଡ଼େ ? ପଡ଼ିଆନ୍ ଆ ଡାର୍‌ବିଜି ଗିୟଲେ ଖଡ଼ନାବା, ତିଆଡେଜି ଏଜାଲେ ସୋଡ଼ାଡ଼ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକ୍ଳାବାଡ଼ାନ୍‌ଜି କି ତାଡ଼େରନ୍ ଅଃଞ୍ଜବେଜି, ୨୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରିଃସୁମଞ୍ଜି ଡକୋଏନ୍ ଜନଡ଼େନ୍, କେନ୍ ଅବୟ୍ ଡାର୍‌ବିଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍‌ଡ଼୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଃର୍‌ଲ୍‌ନେ । ୩୦ ଲଡ଼େ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋନ୍ ଆଜିଡ଼୍ ଅସମୟ୍ ବିଅଡ଼େଃ ତିଆଡେ ଗଡ଼ଲେ କୋଡ଼ାତୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପନିଡ଼ନ୍ ଡେଡେ, ଇସ୍ତରନ୍ ତିଆଡେଜି ତିୟଡେ ଆ ମନ୍‌ଡ଼୍ ତୁବେନ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଏ ଅସୋୟ୍ ଡନେମର୍‌ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅଃଃ ତିୟବେନ୍ ?”

୩୧ “ଇନି ଏଜୋମାୟ୍ ? ଅଡ଼େ ଇନି ଏଗାଆୟ୍ ? ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିନାୟ୍ ? ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ନ୍‌ଡ଼ ଏଇଃୟମଡ଼଼଼ି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ରୁଲ୍ଲେଡ଼ଜି । ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ଗାମଲେ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଡ଼ନେନ୍

* ୭:୧୯ ୭:୧୯ ଜାକୂବ ୫:୨,୩ † ୭:୨୫ ୭:୨୫ ଏସିଗ୍ରାଡ଼଼ନେ

ଆପେୟବେଦି ଜନା । ୩୩ ବନ୍ଦତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପର୍ତ୍ତମ୍ଭ ଭୁସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମତ୍ବବେନ୍ ସିଲତ୍ ଜନି ଲତୟତେ ତିଆତେ ସାୟାବା, ଏଢେଲତେନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ବକୋନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୩୪ ତିଆସନ୍, ବିଅତେଃ ଆସନ୍ ଏବାତଲ୍ଲିତତ୍ବେନେ, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବିଅତେଃ, ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଏବାତଲ୍ଲିତତେନ । ଲତେ ଆ ତଣ୍ଡ ଲତେ ଆସନ୍ ସରି ।”

ଆନ୍ନାମରନ୍ଆତତ୍ ଅନବ୍ପଦନ୍ସୁଆତିନ୍
(ଲୁକ ୭:୩୭,୩୮,୪୧,୪୨)

୧ “ଆନ୍ନାମରନ୍ଆତତ୍ ଏତୋସାତତ୍, ଏଢେଲତେନ୍ ଭସ୍ବରନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅଃନୁବ୍ତୋସାବେନ୍ । ୨ *ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତୋସାଲୋଡ୍ ଆନ୍ନାମରନ୍ଆତତ୍ ଏବ୍ପଦନ୍ସୁଆତିତେ, ତି ଆ ତୋସାଲୋଡ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତତ୍ ଅନବ୍ପଦନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେ; ଆରି ଅଜ୍ଞା ଆ ତନରେତ୍ଲୋଡ୍ ଏତରେତ୍ଲୋଡ୍, ତି ଆ ତନରେତ୍ଲୋଡ୍ ତରେତ୍ଲୋ ଆମ୍ବେନ୍ଆତତ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୩ ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଡ୍ବେନ୍ ଆମତ୍ଲୋଡ୍ ଆଗ୍ରସେମତେନ୍ ଆ ଉମ୍ବି ଜନିବା ଏଗିୟ୍ତେ, ବନ୍ଦତ ଅମତ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆଡ୍ସନିବ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଜନିବା ଏଃନିୟ୍ତେ ? ୪ ଆରି, ଅମତ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ଆଡ୍ସନିବନ୍ ତକୋ, ଏଜ୍ଞାଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ବେନ୍ଆତତ୍, ‘ୟାଆ, ଅମତ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ସିଲତ୍ ଉମ୍ବିନ୍ ତବ୍ତାୟ୍,’ ଗାମ୍ଲେ ଏବର୍ତ୍ତେ ? ୫ ଏ ଭସ୍ବଭାମର୍, ଅମତ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ ସିଲତ୍ ରୟ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଡ୍ସନିବନ୍ ତବ୍ଲେ ସେତା, ଏଢେଲତେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ବେନ୍ ଆମତ୍ଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ ଉମ୍ବିନ୍ ତବ୍ତବନ୍ ଆସନ୍ ମନତ୍ ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ତିତେ ।”

୬ “ମତ୍ବିର୍ ଜନବନ୍ କିନ୍ସତଞ୍ଜି ଏତିୟ୍ତତ୍, ଅସମୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ବନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଭୟ୍ତାୟ୍ ରମବେଞ୍ଜି, ଆରି ମୁକ୍ତାବେନ୍ କିମ୍ବୋନଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ଏସେତ୍ତତ୍ ଆନିଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଞ୍ଜାତାତଜି ।”

ବେତ୍ବବା, ସାୟତତ୍ବବା, ତେବ୍ସତ୍ବବା
(ଲୁକ ୧୧:୯-୧୩)

୭ “ବେତ୍ବବା, ଏଢେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ସାୟବା, ଏଢେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରବାଡ୍ବେତେ; ତେବ୍ସତ୍ବବା ଏଢେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନତ୍ବନ୍ ରନୋନ୍ ତେତେ । ୮ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବେତ୍ବତେ, ଆନିନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍ବେତେ; ଆରି, ଆନା ସାୟତତ୍ବତେ, ଆନିନ୍ ରବାଡ୍ବେତେ; ଆରି, ଆନା ତେବ୍ସତ୍ବତେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନତ୍ବନ୍ ରନୋନ୍ ତେତେ । ୯ ଅମତ୍ଲୋଡ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଅଜ୍ଞମ୍ ଆ ମନ୍ବରା ଆନା ତକୋ, ଆ ତାଜ୍ଜାତ୍ବଆନନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ରୁଗିନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତାଜ୍ଜାତ୍ବଆନନ୍ଆତତ୍ ଅରେତ୍ବନ୍ ତିୟ୍ତେ ? ୧୦ ଅତ୍ବେ ଅୟନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଜ୍ଜାତ୍ବଆନନ୍ଆତତ୍ ଜାଆତନ୍ ତିୟ୍ତେ ? ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପେଲ୍ଲଜି ଜନତ୍ବେନ୍ ରମ୍ବତ୍ ରମ୍ବତ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜିଆତତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନତ୍ ମନତ୍ ଜନବଞ୍ଜି ତିୟ୍ଲେ ଏଗୟ୍ତେ, ଏଢେଲତେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ରୁଆଡ୍ବେଲୋଡ୍ବେନ୍ ଆଡ୍ବକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ଆତତ୍ ବେତ୍ବତଜି, ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତତ୍ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ମନତ୍ ମନତ୍ ଜନବଞ୍ଜି ଅରଃ ତିୟ୍ତେ !”

୧୨ * “ତିଆସନ୍, ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜନିଜି ଲୁମେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଲତୟ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏଢେଲେ ଲୁମବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ମା ବନ୍ୟାୟ୍ବରନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ୍ ଆଭତିତନ୍ ଆ ଞ୍ଜନତ୍ ।”

ରକୋଡ୍ ସନତ୍ବନ୍
(ଲୁକ ୧୩:୨୪)

୧୩ “ରକୋଡ୍ ଗରନ୍ନେଗଡ୍ ଗନ୍ନାବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଆଡ୍ବନ୍ ଆରି ସୋଡ୍ବାନ୍ ଆ ତତ୍ବର୍ ଅନସେତ୍ବବାନ୍ ଓରୋଡ୍ବଲ୍ଡ୍ବେତେ, ଆରି ତି ଆ ତତ୍ବର୍ ଗଡ୍ ଜତ୍ବ ମନ୍ରା ଗନ୍ତଞ୍ଜି । ୧୪ ବନ୍ଦତ ରକୋଡ୍ ସନତ୍ବନ୍ ତ ସକ୍ତାନ୍ ଆ ତତ୍ବର୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ବବାନ୍ ଓରୋଡ୍ବଲ୍ଡ୍ବେତେ, ଆରି ତିଆତେ ଅସାୟ୍ ମନ୍ରା ତୁମ୍ ଞ୍ଜାଡ୍ବତଜି ।”

ଅନୁବନ୍ ତ ଆଜନ୍
(ଲୁକ ୭:୪୩-୪୪)

☆ ୭:୨ ୭:୨ ମାର୍କ ୪:୨୪ ☆ ୭:୧୨ ଲୁକ ୭:୩୧

୧୫ “କଣ୍ଠାୟ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା; ଆନିଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଇୟତାଜି, ବନ୍ତ ଉଗରଲୋତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବଲିଆନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ! ୧୬ ଆନଜଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆମେନ୍ ଏଅମ୍ମତ୍ତଜି । ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅକାନୁବନ୍ ସିଲତ୍ ଅଲ୍ଲୁରଜନ୍ ଅତେ କିନ୍ରେତ୍ତଅକାନ୍ ସିଲତ୍ ଲୁଆଜନ୍ ରୋତ୍ତଜି ପତ୍ ? ୧୭ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅତ୍ତକୋ ମନତ୍ ଅନୁବନ୍ ମନତ୍ ଜଅନ୍ ଅଜତେ, ବନ୍ତ ମନତ୍ତତନ୍ ଆରାନୁବ୍ ମନତ୍ତତନ୍ ଆଜ ଅଜତେ । ୧୮ ମନତ୍ ଅନୁବନ୍, ମନତ୍ତତନ୍ ଆଜ ଅଜଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ, ଆରି, ମନତ୍ତତନ୍ ଆରାନୁବ୍ ମନତ୍ ଅଜନ୍ ଅଜଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ । ୧୯ ଅଜା ଆରାନୁବ୍ ମନତ୍ ଅଃନ୍ନଜଏ, ତିଆତେ ଅତ୍ତଲେ ତଗୋଲୋତନ୍ ପନିତନ୍ ତେତେ । ୨୦ ତିଆସନ୍ କଣ୍ଠାୟ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆମେନ୍ ଏଅମ୍ମତ୍ତଜି ।”

ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ଜନାବେନ୍
(ଲୁକ ୧୩:୨୫-୨୭)

୨୧ “ଞ୍ଜେନ୍ଆତତ୍ ‘ପ୍ରୁ, ପ୍ରୁ’ ଗାମ୍ଲେ ଆରୋତ୍ତେତିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅତ୍ତକୋଞ୍ଜି ରୁଆତ୍ ରାଜ୍ୟଲୋତନ୍ ଅଃଗନେଜି, ବନ୍ତ ରୁଆତ୍ଲୋତନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନାଜି ଞ୍ଜୁମ୍ମତ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ରୁଆତ୍ ରାଜ୍ୟଲୋତନ୍ ଗନ୍ତଜି । ୨୨ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାଞ୍ଜେନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରା ଞ୍ଜେନ୍ଆତତ୍ ବତ୍ ଯଜି, ‘ଏ ପ୍ରୁ, ଏ ପ୍ରୁ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜମ୍ଲୋତନ୍ମ୍ ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ଏଃକର୍ନାୟ ପତ୍, ଆରି, ଅଞ୍ଜମ୍ଲୋତନ୍ମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଏଃଗତ୍ଲୟ ପତ୍, ଆରି ଅଞ୍ଜମ୍ଲୋତନ୍ମ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଏଃଲ୍ଲୁମ୍ଲୟ ପତ୍ ?’ ୨୩ ତିଆତିତ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ରେୟଲତ୍ ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜିୟ୍ ଜା ଅଣ୍ଡୁତ୍ ଜନାବେନ୍ । ଏ ପରାନ୍ସାତିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଏରଲ୍ଲୁମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମତ୍ତଞ୍ଜେନ୍ ସିଲତ୍ ସବତ୍ତାୟନାବା ।”

ବାଗୁ ଗୁସିମରଞ୍ଜି
(ଲୁକ ୬:୪୭-୪୯)

୨୪ “ତିଆସନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅମତ୍ତତ୍ତାଲେ ଞ୍ଜୁମ୍ମତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜଲେତ୍ଲୋତନ୍ ଆଗୁସିତନେନ୍ ଅବୟ୍ ବୁଡ୍ଡିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୫ ତରୁବନ୍ ଅତ୍ତୋଲ୍ଲୟ୍, ଗଗତାନ୍ ଜିର୍ଭାୟ୍, ରିଞ୍ଜେନ୍ ଇତ୍ଲୟ୍ ଆରି ତି ଆସିଁ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ତତ୍ତାଏ, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଅଃଗୋତ୍ଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆସିଁ ଆ ତିଆତାଲ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜଲେତ୍ଲୋତନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୨୬ “ଆରି, ଅଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅମତ୍ତତ୍ତାଲେ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍ମତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଲକିୟ୍ଲୋତନ୍ ଅସିତନ୍ ଆଗୁତେନ୍ ଅବୟ୍ ଉଲ୍ଲୁମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୭ ତରୁବନ୍ ଅତ୍ତୋଲ୍ଲୟ୍, ଗଗତାନ୍ ଜିର୍ଭାୟ୍, ରିଞ୍ଜେନ୍ ଇତ୍ଲୟ୍ ଆରି ତି ଆସିଁ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ତତ୍ତାଏ, ସିଲତ୍ ତି ଆସିଁ ଗୋତେନ୍, ସିଲତ୍ ତିଆତେ ବରନ୍ତତ୍ତାନ୍ ଅସେତେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋଡାନେ

୨୮ ତିସୁନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରବସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ସିଲତ୍ଲୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଜନତ୍ ଅମତ୍ତତ୍ତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାସିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଞ୍ଜନତ୍ ଏତ୍ତନିୟନ୍ ଅବୋତାନେନ୍ ଆଞ୍ଜୁତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଞ୍ଜନତ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ଆତତ୍ତ୍ ମବନତେନ୍
(ମାର୍କ ୧:୪୦-୪୫; ଲୁକ ୫:୧୭-୧୭)

୧ ଜିସୁନ୍ ବରୁନ୍ ସିଲତ୍ ପତ୍ଲନ୍ ଆଜିର୍ଭାଞ୍ଜି ସିଲତ୍ଲୁନ୍, ଜବ୍ର ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ସଣ୍ଡୋତ୍ଲେ ପାତେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଗିୟ୍ବା, ଅବୟ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଜିର୍ଭେ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଲୋମ୍ଲେ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ବରେ, “ଏ ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଲତ୍ତୟଲ୍ମ୍ ତେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ଆତତ୍ତ୍ ରପ୍ତି ମବତ୍ତ୍ତୟ୍ ।”

୩ ସିଲତ୍ ଜିସୁନ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ଆତତ୍ତ୍ ସୁତେତାଲେ ବର୍ନେ, “ଞ୍ଜେନ୍ ଲତ୍ତୟ୍ତୟ୍ ମତ୍ତିମତୋ,” ଅବତାତନ୍ ତି ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ ମତ୍ତିରେନ୍ । ୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେନ୍, “ଅମତ୍ତା, ଆନ୍ନତ୍

* ୭:୧୯ ୭:୧୯ ମାତ୍ରି ୩:୧୦; ଲୁକ ୩:୯ * ୭:୨୦ ୭:୨୦ ମାତ୍ରି ୧୨:୩୩ * ୭:୨୮ ୭:୨୮ ମାର୍କ ୧:୨୨; ଲୁକ ୪:୩୨

ଆମଢ଼ ବରତଢ଼ନେ, ଆର୍ଯ୍ୟାୟ ଜିରା, ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଢ଼ ଇୟନବତୁୟତମନା, ଆନିନ୍ ଆମନଆତଡ଼ ଅଲେ ଗିଜମତୋ । ଆରି ଆମନ୍ ମନଢ଼ଲମ ଗାମଲେ ଆମଢ଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ମନଡ଼ିରବେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଅନମଢ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲବେନ୍ ଏଡେଲେ ଅନମଢ଼ନ୍ ଇୟ ତିୟା ।”

ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଆତଡ଼ ମବନଢ଼େନ୍
(ଲୁକ ୭:୧-୧୦)

୫ ଜିସୁନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଗ୍ରନେନ୍, ଅବୟ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଜିରେ କାକ୍ଚୁତ ଲନ୍ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, ୬ “ଏ ପ୍ରବୁ, କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜେନ୍ କାନ୍ନିଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅସିଢ଼ନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ତେତେ ।”

୭ ଜିସୁନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଞେନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ମବନଢ଼ନାୟ ।”

୮ ବନ୍ତ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଢ଼େନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅସିଢ଼େନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍, ଞେନ୍ ଏଡେଲେ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼; ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅଜିଡ଼ ବାୟଲେ ବରା, କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜେନ୍ ମନଢ଼ତେ । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟନେନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋଲନାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଜାୟତାଞେନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତକୋଜି; ଞେନ୍ ଅବୟନେଆତଡ଼ ‘ଜିରା’ ଗାମଲାୟ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଚେ, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ‘ଜିରାୟ’ ଗାମଲାୟ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିଚାୟ; ଆରି କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜେନ୍ ‘କେନ୍ଆତେ ଲୁମା’ ଗାମଲାୟ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତେ ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସୁଣ୍ଡୋଢ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚବେନ୍, ଇସାଏଲମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଢ଼ ତିୟନେ ସୋଡ଼ା ଆ ତନେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞାଡ଼ାୟ । ୧୧ ଆରି ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚବେନ୍, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ତ ବରୁବୟୋଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଅଗ୍ରାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକ୍ଚୁବଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟତାୟ ତକ୍ସମେଜି, ୧୨ ବନ୍ତ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ବନ୍ କେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ଆ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ତେତଜି, ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଯନେ ତ ରମରମଜିନ୍ ତେତଜି ।” ୧୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଆମନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ତର୍ଚନେ ଏଡେଲେ ତେଏତୋ ।”

ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା କମ୍ପାରିମରନ୍ ମନଢ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବୁ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ମବନଢ଼େନ୍
(ମାର୍କ ୧:୨୯-୩୪; ଲୁକ ୪:୩୮-୪୧)

୧୪ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆସିଂ ଆରିୟେନ୍ ତେଡେ ପିତ୍ରନ୍ ଆ କିନାର୍ ଆରସୁଏନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ । ୧୫ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ କିନାର୍ ଆସି ଆସୁଡ଼େଏନ୍ ତୁମ୍ ଆସୁନ୍ ତତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରୋଜୋମେନ୍ ।

୧୬ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଓରୋଡ଼ଲଜି । ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଆ ବବନେନ୍ ବାଡେ ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼େନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ବମ୍ମମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଢ଼େଞ୍ଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଜିସାୟ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେତ ବନେମରନ୍ ଆବର୍ଚନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେତବରୁ କେନ୍ଆତେ ତେତମେନ୍, “ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବମ୍ମମନେଲେଞ୍ଜି ପାଡ଼େନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଗଲେଞ୍ଜି ବୋୟେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସନଣ୍ଡୋଡ଼େନ୍ ଆସାୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି
(ଲୁକ ୯:୫୭-୬୨)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଏରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଞିଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜିର୍ବା ଗାମଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ଅବୟ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ଏ ଞନଢ଼ଡ଼ିୟମର, ଆମନ୍ ଅଡ଼େଜା ଜିରେ ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ମ୍ ।”

୨୦ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବୋଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତଲ୍ଲିନ୍ ତକୋ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଡ଼ଜି ଆସନ୍ ବରସାସିଢ଼ନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆବବନ୍ ତନଞ୍ଜାନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ।”

୫ ୮:୧୧ ଲୁକ ୧୩:୨୯   ୬ ୮:୧୨ ମାତ୍ରିକ ୨୨:୧୩; ୨୫:୩୦; ଲୁକ ୧୩:୨୮

୨୧ ଆରି ଅବୟ ଆମ୍ଭା ଖଡ଼ନେମର ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆପେୟ୍‌କ୍ଷେନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ରୟ୍ ଇୟ୍‌ତେ ତିଲ୍‌ନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ୟ୍ ।”

୨୨ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଠୋଡ଼ିୟ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଲ୍‌ତିଲ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ବାଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ରିଙ୍ଗେଡିରନ୍ ଅବ୍‌ରିଡ଼ିରେଡେନ୍
(ମାର୍କ ୪:୩୫-୪୧; ଲୁକା ୮:୨୨-୨୫)

୨୩ ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରାଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଠୋଡ଼ିୟ୍‌ଲେ ପାଟେଞ୍ଜି । ୨୪ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଙ୍ଗେଡିରନ୍ ଅଡୋଲ୍‌ଲାୟ୍, ଅଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ବାରେ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆତ୍ରବୁବତେନ୍ ଅକ୍ରମ୍‌ ତେଏନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍ । ୨୫ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତର୍ତ୍ତରେ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତୋବ୍‌ଲେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରବୁରୟ୍‌ତଲେନ୍ ।”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ବଡ଼ଡ଼ତବେନ୍ ? ତର୍ନେବେନ୍ ତିୟ୍‌ନେ ପଡ଼ ଆସୋୟ୍ ?” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ବବଡ଼ଡେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରିଡ଼ିରାଜେନ୍ ।

୨୭ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍‌ଡିତାଲେ ବର୍ଷଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋମର୍ ତ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ମାନ୍‌ନେଡ଼ଜି ।”

ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ବାଗୁ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୫:୧-୨୦; ଲୁକା ୮:୨୬-୩୯)

୨୮ ତିକ୍ଳି ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଗାଦରିଅଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆତୁଡେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ମସାନ୍‌ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରବାଡେଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଏଠେଲେ ବବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ତ, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍‌ନିଡ଼ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼ଲ୍ଲଜି । ୨୯ ଆରି ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ସଜିରତାଲେ ବର୍ଷଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ? ତିନ୍‌ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡୋଆଞ୍ଜିନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ?”

୩୦ ଆରି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟ୍ ସଞ୍ଜାୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଗୋସ୍ପାବୋନ୍ ଜୋମଜୋମଲ୍ଲଜି । ୩୧ ସିଲରେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଅମ୍‌ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ବୁତଜି କାକୁତ ତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଡ଼ଲ୍ଲେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଗୋସ୍ପାବୋନନ୍ ଆ ଅମ୍‌ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲେନ୍ ।”

୩୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜିର୍ବା ।” ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରେ କିମ୍‌ଘୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେଜି, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଗୋସ୍ପାବୋନନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇରେ ଆଗନେଡେଡ଼ବୁରନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ଲ୍‌ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ରବୁଏଜି ।

୩୩ ଆରି ତୁରବୋନମ୍‌ରଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ବାଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଜି କି ଆ ସଣ୍ଠିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ କାକୁତ ନେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ କାନ୍‌ମିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୨:୧-୧୨; ଲୁକା ୫:୧୭-୨୬)

୧ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟ୍‌ଲେ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ପଡ଼ଲେ ବାନ୍‌ନେଗଡ଼ ଆ ଗଡ଼ାତମନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍ । ୨ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ କାନ୍‌ମିମରନ୍‌ଆତଡ଼ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼

ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଡର୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ତି କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଅନ୍, ଅକୋମଡ଼ନା, ଆମନ୍ ଇର୍ବେନମଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଖାଟେନ୍ ।”

୩ ସିଲରେ “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତେ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୪ ଆନିଞ୍ଜି ଆରିଃୟମେଞ୍ଜିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ଇନିବା ଏରମନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ବେନି ଏଇଃୟମତେ ? ୫ ଅକ୍ମାତେ ବର୍ବେନି ଆସନ୍ ଲିଆର୍ ? ‘ଇର୍ବେନମଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଖାଟେନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବନରନ୍, ଅଡ଼େ ‘ତୋନା ତଡ଼ିୟନ’ ଗାମ୍‌ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ? ୬ ବନ୍‌ତ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍ବେନ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଆନନ୍ ଆମଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଏକ୍ମାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ତୋନା, କଚନମ୍‌ପାଡ଼ଲେ ଅସିନ୍‌ମମ୍ ଜିରା ।”

୭ ସିଲରେ କାନ୍ନିମରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୮ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଅକ୍ମା ଇସ୍‌ବର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ତିୟେନ୍ ତି ଆ ଇସ୍‌ବରଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଗୁଗୁଏଞ୍ଜି ଅବପେମେଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମାତୃତ୍ୱଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍
(ମାର୍କ ୨:୧୩-୧୭; ଲୁକ ୫:୨୭-୩୨)

୯ ଜିସୁନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମାତୃତ୍ୱ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରନ୍ ପାନ୍‌ସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଡ଼ିୟ ।”

ସିଲରେ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଡ଼ିୟ ।

୧୦ *ଆରି, ଜିସୁନ୍ ମାତୃତ୍ୱ ଆସିଂ ଗାଗାନେବାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ବେମରଞ୍ଜି* ଜିରେ ଆନିନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲାଇ ଗାଗାନେଜି ।

୧୧ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖନଡ଼ିୟମରବେନ୍ ଇନିବା ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ବେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ ?”

୧୨ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବର୍ବେନେ, “ସୁକ୍ଷତଅଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟସାୟ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ । ୧୩ *ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ‘ଖେନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅଃସାଜାୟ†, ଆର୍ପାୟ ସନାୟମନ୍ ସାୟତାୟ‡,’ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଗନନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ର ଇୟ ପଡେନାବା । ଖେନ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓନୋଡ଼େବାନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇ, ଆର୍ପାୟ ଇର୍ବେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଇୟଲାଇ ।”

ଆନମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍ସବରନ୍
(ମାର୍କ ୨:୧୮-୨୨; ଲୁକ ୫:୩୩-୩୯)

୧୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତକ୍ସବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଏଆନମତନାୟ, ବନ୍‌ତ ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ମଜି ଇନିବା ଅଃନ୍ନାମମ୍‌ନେଜି ?”

୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବରନ୍ ଅକ୍ମା ଜାୟ କନ୍‌ଆମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତେ, ତି ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟମେଜି ପଡ଼ ? ବନ୍‌ତ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅକ୍ମା ଆଡ଼ିଡ଼ ବରନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତବ୍‌ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ।”

୧୬ “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ପାପୁର ସିନ୍‌ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକ୍‌ଜେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ରଡ଼ ସିନ୍‌ରିନ୍ ତରୋଡ଼ତେ ଆରି ତି ପାପୁର ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ପଡେତେ । ୧୭ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େକ୍ଲୋଏଜି, ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପଡ଼ଡ଼େ, ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ମୋସ୍‌ତେ, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଲାତେ; ଆର୍ପାୟ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଡ଼ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋତଜି, ଆରି ବାଗୁନ୍ ମନଡ଼ ତକୋତେ ।”

ଜାଇରସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ତ ଅବୟ ପ୍ରବର ବମ୍‌ମ୍‌ନେବଜନ୍
(ମାର୍କ ୫:୨୧-୪୩; ଲୁକ ୮:୪୦-୫୬)

* ୯:୧୦ ୯:୧୦ ଲୁକ ୧୫:୧୨ * ୯:୧୦ ୯:୧୦ ଆବନାସେମରଞ୍ଜି * ୯:୧୩ ୯:୧୩ ମାତୃତ୍ୱ ୧୨:୭ † ୯:୧୩ ୯:୧୩ ଅଃଲୁତଜି
‡ ୯:୧୩ ୯:୧୩ ଲତୟଡ଼ିୟ

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବରେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଗିୟବା, ଅବୟ ଜିଉଦି ଆନୁଟ୍ଟଗଡ଼ମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଲୋମଲେ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ଞେନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଜିରେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସିନ୍ମାୟ ତଲ୍ଲୋଆ, ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତୋଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସନେଞ୍ଜି ।

୨୦ ଆରି ଗିୟବା, ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଅବୟ ପ୍ରଦରରୋଗ ବମ୍ବମନେବଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିରେ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ଇୟଲାୟ ସୁଡ଼େଏ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ତୁମ୍ ସୁଡ଼େଲାୟ ତେନ୍ ମନଡ଼ତୟ ।”

୨୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ କି ବରେନ୍, “ଅଅନ୍ ଅକୋମଡ଼ନା, ତନେନ୍ମା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲମ୍ ।” ସିଲଭେ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ।

୨୩ ସିଲଭଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ଜିଉଦି ଆନୁଟ୍ଟଗଡ଼ମରନ୍ ଆସିଂ ଜିରେ ଇୟଲେ ଗିଜେନ୍, ତେଭେ ପେଡ଼ସଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ଲେ ଏଣ୍ଡେଲଞ୍ଜି । ୨୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ତେନ୍ନେ ସିଲଭ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ବା, ଆଇସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ରବୁଏ, ଆପାୟ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ।” ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗବରଜେଞ୍ଜି । ୨୫ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ଆତୁଡ଼ଲଞ୍ଜି ସିଲଭଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଜିରେ ଆଇସିଜନ୍ ଆସି ଇୟଲେ ଞମେନ୍ ଆଇସିଜନ୍ ତୋଲନେ । ୨୬ ଆରି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ଼ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍

୨୭ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ସିଲଭ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ବାଗୁ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲେ ବାକାବଲେ ବରଗଡ଼ଲଞ୍ଜି, “ଏ ବାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ସାୟମଲେନ୍ ।”

୨୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ଲନ୍, ତି କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଜି । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମଲେ ରପ୍ତିତାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତଡ଼ନ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼ଲଞ୍ଜି, “ଓଓ ପ୍ରବୁ ।”

୨୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସୁଡ଼େତାଲେ ବର୍ନେ, “ତନେବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୩୦ ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ରୋଲନେ । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜ୍ଞାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଡ଼ ଜନାତଡ଼େ ତଡ଼ !”

୩୧ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ତି ଆ ବର୍ନେ ସମ୍ପରା ତେସାନ୍ ବର୍ବରେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆ ଜାଡ଼୍ଠାମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍

୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଗିୟବା, ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆଗ୍ରଡ଼େନ୍ ସିଲଭଲନ୍, ତି ଆ ଜାଡ଼୍ଠାମରନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ସିଲଭେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, “ଇସାଏଲଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଜିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟତାଏ ।”

୩୪ ✧ ବନ୍ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ବାଭେ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତେ ।”

ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍

୩୫ ✧ ସିଲଭଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ରନୁକୁସିଂରେଡ଼ଞ୍ଜି ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ବରେନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବମ୍ବମନେମରଜି ତ ଅସୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍ । ୩୬ ✧ ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଗୁଡ଼ିତାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତୁରମେଡ଼ମରଡ଼ତନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି କୋନ୍ରାଏଞ୍ଜି ଆରି ପିରିଡ଼ପାତାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୩୭ ✧ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗଡ଼ଗଡ଼ନେନ୍ ତକୋତମ, ବନ୍ତ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଅସୋୟ, ୩୮ ତିଆସନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମଆଲନ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନାସାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍ରୋମଆଲନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା ।”

✧ ୯:୩୪ ୯:୩୪ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୨୫; ୧୨:୨୪; ମାର୍କ ୩:୨୨; ଲୁକ ୧୧:୧୫ ✧ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତ୍ରିକ ୪:୨୩; ମାର୍କ ୧:୩୯; ଲୁକ ୪:୪୪ ✧ ୯:୩୬ ୯:୩୬ ମାର୍କ ୬:୩୪ ✧ ୯:୩୭ ୯:୩୭ ଲୁକ ୧୦:୨

୧୦

ବାରଜଣ ଅନାପ୍ତାୟଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୩:୧୩-୧୯; ଲୁକ ୭:୧୨-୧୬)

୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଞ୍ଜଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ବନମ୍ମୁମଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ରୋଗଜି ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨ ତି ବାରଜଣ ଅନାପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଏନ୍ନେଲେ, ପର୍ତ୍ତମ୍ମୁ ହିମନନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପିତୁ ଗାମ୍ତଜି, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆନ୍ଦିଅନ୍, ଜେବଦିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଜନନ୍, ୩ ପିଲିପନ୍ ତ ବାର୍ତ୍ତଲମିନ୍, ତୋମାନ୍ ତ ପାନୁବେଡ଼ମର ମାତ୍ରିରନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ତଜିୟନ୍, ୪ ସିମନନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତଜେଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆନିନ୍ ଅବୟନେ, ଆରି ଇସ୍ରାରିତ ଜିଉଦାନ୍, କେନ୍ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ତାୟେନ୍* ।

ବାରଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

(ମାର୍କ ୬:୭-୧୩; ଲୁକ ୯:୧-୬)

୫ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବାୟିଲେ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି; “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏଇୟଡ଼, ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଏଗନ୍ତଡ଼, ୬ ଆପାୟ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ରାଏଲ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଇୟବା । ୭ ଆରି ଜିରା ଜିରା ‘ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟାଲାୟ୍,’ ଗାମଲେ ଇୟନବପ୍ତୁଡ଼ବାଜି । ୮ ବମ୍ମୁମନେମରଞ୍ଜି ମବନ୍ତବାଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅବମେଡ଼ବାଜି, ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ମବଡ଼ିରବାଜି, ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼ବାଜି । ଅଜାତେ ଆମ୍ମେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ମେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ତିୟବାଜି । ୯ ଗଞ୍ଜିଆଲୋଡ଼ବେନ୍ ସୁନା କି ତଜା କି ତମ୍ମା ଏପାଡ଼ତଡ଼ । ୧୦ ଆରି ଜିଉଜିରନ୍ ଆସନ୍ ମୁନା କି ବାଗୁ ଅଜିନ୍, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍, ତୁଡ଼େଡ଼ାଡ଼ ଏକାଡ଼ାତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ବର୍ତ୍ତନାନ୍ ଆଞ୍ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୧୧ “ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗଡ଼ା କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ସାଇ ଇୟଲେ ଏଗନେ ତେନ୍, ତେଡେ ଅଜା ମନ୍ରା ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ ସାକ୍ତେକୁଲନ୍ ଆସନ୍ ସାୟଡ଼େ, ତିଆତେ ସୁମସୁମଲେ ଇୟ ଗିୟବା, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତି ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ ତି ଆସିଂ ଇୟ ତକୋନାବା । ୧୨ ଆରି ଆମ୍ମେନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଏଗନେ ଆଡ଼ିଡ଼, ‘ଆମ୍ମେନ୍ ସରିନ୍ ସନୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ,’ ଗାମଲେ ତି ଆସିଂମରଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି । ୧୩ ତି ଆସିଂମରଜି ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସନୟୁନ୍ ଜିରାୟତୋ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାଲବେଞ୍ଜି, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସନୟୁନ୍ ଜିଉତଡ଼ାୟ୍ ତଡ଼ । ୧୪ *ଆରି, ଆନା ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାଲବେନ୍, କି ବନେବେନ୍ ଅଞ୍ଜମତଡ଼େ, ତି ଆସିଂ ସିଲଡ଼ କି ତି ଆ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମିଲ ତୁୟୁଡ଼ୟଜଡ଼ନାବା । ୧୫ *ଅଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପନ୍ସୁଆତି ତିନାଜଡ଼ନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ପନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଦୋମନ୍ ତ ଗମୋରା ତେସାନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତନଶ୍ଚାୟ

(ମାର୍କ ୧୩:୯-୧୩; ଲୁକ ୨୧:୧୨-୧୬)

୧୬ * “ଗିୟବା, ବଲିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଷେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଜାଆତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବୁଡ଼ିବେନ୍ତୋ ଆରି କୁକୁରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଡ଼ିବେନ୍ତୋ । ୧୭ *ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ପନ୍ସୁଆତିସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟତବେଞ୍ଜି ଆରି ଆ ରନୁକୁସିଂରେଡ଼ଞ୍ଜି ସାମକାନ୍ ବାଡେ ତିଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େତେ । ୧୯ ବନ୍ତ ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଇନି ଆ ବନେ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଏଇୟମଡ଼ତଡ଼େ,

* ୧୦:୪ ୧୦:୪ ବାୟିସିଲନ୍ * ୧୦:୧୪ ୧୦:୧୪ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୩:୫୧ * ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ମାତ୍ରିର ୧୧:୨୪ * ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୨ * ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ଲୁକ ୧୦:୩ * ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ମାର୍କ ୧୩:୯-୧୧; ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨; ୨୧:୧୨-୧୫

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆତେ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏଃକର୍ନେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆ ମଡ଼ିନ୍ ପୁରାଡ଼ା ଅମ୍ବେଲୋଡ଼େବେନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ତଅଡ଼ଗଡ଼େବେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

୨୧ * “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଡ଼ଜି, ଅଅନଞ୍ଜି ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଡ଼ଜି । ୨୨ *ଅଞ୍ଜୁମଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ଆତନିକ୍ଳି ଜାୟ୍ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋଡ଼ନ୍, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନ୍ନା ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇୟାଏଲ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାବେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏବ୍‌ସୁକ୍ଲେଏନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିଡ଼ାୟ୍ ।”

୨୪ * “ଞ୍ଜୁଡ଼େନେମରନ୍ ଞନଡ଼ଡ଼ିୟ୍‌ମରନ୍ ସିଲଡ଼, ଅଡ଼େ କମ୍‌ବ୍‌ରିମରନ୍ ସାଡ଼କାରନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡାନ୍ ତଡ଼ । ୨୫ *ଞ୍ଜୁଡ଼େନେମରନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଡ଼ିୟ୍‌ମରନ୍ ତ କମ୍‌ବ୍‌ରିମରନ୍ ଆ ସାଡ଼କାରନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସରି । ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମବ୍‌ଆତଡ଼ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲ୍ ଗାମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ଡ଼େନ୍ ଅସିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ଅରଃ ବର୍ନେଞ୍ଜି !”

ଆନାଆତଡ଼ ବତଡ଼ତବେନା
(ଲୁକ ୧୨:୨-୭)

୨୬ * “ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତଡ଼େବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଗିୟ୍‌ତାଏ, ତିଅଡ଼ମ୍ ଆୟ୍‌ମୟ୍‌ମନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଞ୍ଜୁନାଲଡ଼େନେ, ତିଅଡ଼ମ୍ ଆସସନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୨୭ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଆ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଆତେ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନାବା, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସସଲୋଡ଼ନ୍ ଏଅମଡ଼ତଡ଼େ, ତିଆତେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡା ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନାବା । ୨୮ ଆରି, ଆନାଜି ତଅଡ଼ନ୍ ରକ୍ତଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ରକ୍ତଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତଡ଼େବେନ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ବର ତଅଡ଼ନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଗୁନ୍ ନରକଲୋଡ଼ନ୍ ଅବମୋସ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ବତଡ଼ବା । ୨୯ ବାଗୁ ସୟ୍‌ସିଡ଼ିତନ୍ ଇନି ବପୋୟ୍‌ସା ବାଡ଼େ ଅଃଡ଼ମ୍‌ନେ ପଡ଼ ? ଆରି ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଗଲୋଏତୋ ଏଃଗାମ୍‌ଲୋ ତେନ୍ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଜନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଅଃଗଲୋଏ । ୩୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଅବବଲୋଡ଼େବେନ୍ ଆ ଉଇ ଜନଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ିଆୟ୍ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼େବେନ୍, ସୟ୍‌ସିଡ଼ିତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ମଡ଼ଗା ।”

କ୍ରିସ୍‌ତୁଆତଡ଼ ଜନାଜାନ୍ ତ ମନୁର୍ସେନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୮-୯)

୩୨ “ଆରି, ଆନା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବୁର୍ସୁଇୟ୍, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବୁର୍ସୁଆୟ୍ । ୩୩ *ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେତ୍‌ୟ୍, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେତାୟ୍ ।”

ସନୟ୍‌ନ୍ ଇକ୍ଜା ଆର୍ପାୟ୍ କଡ଼ିବନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୫୧-୫୩; ୧୪:୨୬-୨୭)

୩୪ “ଞେନ୍ ପୁର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସନୟ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବ୍‌ଡ଼ିସୟ୍‌ଡ଼ତଡ଼, ସନୟ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍ ଆର୍ପାୟ୍ କଡ଼ିବନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୩୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅୟୋଡ଼ନ୍, କିନାରନ୍ ଆ

* ୧୦:୨୧ ୧୦:୨୧ ମାର୍କ ୧୩:୧୨; ଲୁକ ୨୧:୧୬   * ୧୦:୨୨ ୧୦:୨୨ ମାତ୍ରି ୨୪:୯; ମାର୍କ ୧୩:୧୩; ଲୁକ ୨୧:୧୭; ମାତ୍ରି ୨୪:୧୩; ମାର୍କ ୧୩:୧୩   * ୧୦:୨୪ ୧୦:୨୪ ଲୁକ ୬:୪୦; ଜନ ୧୩:୧୭; ୧୫:୨୦   * ୧୦:୨୫ ୧୦:୨୫ ମାତ୍ରି ୯:୩୪; ୧୨:୨୪; ମାର୍କ ୩:୨୨; ଲୁକ ୧୧:୧୫
* ୧୦:୨୬ ୧୦:୨୬ ମାର୍କ ୪:୨୨; ଲୁକ ୮:୧୭   * ୧୦:୩୩ ୧୦:୩୩ ୧ ତିମତି ୨:୧୨

ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ କରନ୍ତୁ, କରନ୍ତୁ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ କିନାରନ୍ ଅନବବିରୁଦ୍ଧ ଆସନ୍ ଇୟଲୟ ।^{୩୭} ଆରି ଆସିତମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ମା ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେରା ତେତେ ।”

^{୩୮} “ଆନା ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼ୟମତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼, ଆରି ଆନା ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼ୟମତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।^{୩୯} *ଆରି, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆଅଜ୍ଞାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଃସଶୋଡ଼ିୟ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।^{୪୦} *ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆଜ୍ଞାତଡ଼ ଆସନ୍ ଏରତେ ଗୋୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଜଡ଼ୟତେ, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅଜଡ଼ୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ଼ତେ ।”

**ବର୍ତ୍ତମାନ
(ମାର୍ଚ୍ଚ ୯:୪୧)**

^{୪୦} *ଆନା ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତୟ, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତୟ, ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆପ୍ପାୟଲୟ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଜାତେ ।^{୪୧} ଆନା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ଗାମ୍ଲେ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତମା ଖାଡ଼ତେ । ଆରି, ଆନା ଡରମ୍ପମରନ୍ଆତଡ଼ ଡରମ୍ପମର ଗାମ୍ଲେ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଡରମ୍ପମରନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତମା ଖାଡ଼ତେ ।^{୪୨} ଆରି, ଆନା କେନ୍ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଗାଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ବରିନା ଆ ଜଏଡ଼ତାନ୍ ତିୟତେ, ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଜନଡ଼ ଆ ବର୍ତ୍ତମାନ୍ ଅଃନୁବଏଡ଼ଜେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆନିନ୍ ଖଡ଼ନେମରଖେନ୍ ।”

୧୧

**ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି
(ଲୁକ ୭:୧୮-୩୫)**

^୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବରେ ଆରବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନସ୍ପୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

^୨ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବର୍ନେ ଆରମତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କ୍ରିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆପ୍ପାୟଲାଇ ।^୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲୟ ବରେଜି, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ ବର୍ନେ, ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମନ୍ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନାମରଆତଡ଼ ଏଜଗେଆୟ ?”

^୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ଜିରେ, ଇନିଜି ଇନିଜି ଏମତଡ଼ତେ ଆରି ଏଗିୟତେ, ତିଆଡ଼େଜି ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଇୟନବଜନାବା;^୫ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟତଞ୍ଜି, ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ମଡ଼ିବତଜି, କାଲାମରଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ତଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ନେଡ଼ତଜି, ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନ୍ଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ତେତେ ।^୬ ଆରି ଆନାଜି ବର୍ନେଖେନ୍ ଅଃଡ଼୍ଠାଲଗତେଜି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

^୭ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଜିସୁନ୍, ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ଆମେଞ୍ଜି ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟେନ୍ ? ଇନି ରିଜେମ୍ ବାଭେ ଆମ୍ବୋମୋଲତନ୍ ଅବୟ ଡାଆଜିଡ଼ନ୍ ପଡ଼ ? ” ତିଆଡ଼େ ତଡ଼ ତେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ମଡ଼ଗାକାବନ୍ ଆରନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ପଡ଼ ? ଗିୟବା, ଆନାଜି ମଡ଼ଗାକାବନ୍ ରତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।^୮ ତିଆଡ଼େ ତଡ଼ ତେନ୍ ଇନି ଆସନ୍ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ସତଡ଼ମରନ୍ ।^{୧୦} ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏନ୍ନେଲେ ଆଜଡ଼ିତ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଖେନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଖେନ୍ ଅକ୍ଷାମ୍ପୁଡ଼

* ୧୦:୩୮ ୧୦:୩୮ ମାଚିର ୧୭:୨୫; ମାର୍ଚ୍ଚ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୩ * ୧୦:୩୯ ୧୦:୩୯ ମାଚିର ୧୭:୨୫; ମାର୍ଚ୍ଚ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୫; ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫ * ୧୦:୪୦ ୧୦:୪୦ ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜନ ୧୩:୨୦; ମାର୍ଚ୍ଚ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮

ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଗଢ଼ନମ୍ ଆପ୍ତାୟାୟ, ଆନିନ୍ ମୁକ୍ତାଗଢ଼ନମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ତତ୍ତରନ୍ ଅବଜାତାତେ,' ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍ ।^{୧୧} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆଇମରଞ୍ଜି ଆ କିମ୍ବୋଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼ କରୋଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରେଏଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ତଲ୍ଲୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟତାଏ; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ସନ୍ନାତମ୍, ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ।^{୧୨} ଧତ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆରସ୍ତୁଡ଼େନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ନମିନ୍ନାନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଜୁରୁତଜି, ଗର୍ବମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅବାଲ୍ଲିନ୍ ମନେଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି ।^{୧୩} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବର୍ ତ ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ବରଞ୍ଜି ।^{୧୪} ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ଜନନ୍ ମା ଏଲିଅନ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ବନ୍ ଇୟତାୟ ।^{୧୫} ଆନା ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼େତୋ ।”

^{୧୬} “ଖେନ୍ ଆନା ବୟନ୍ ନମି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜଡ଼ାଜି ? ଆନିଞ୍ଜି ସରେୟତାଲୋଡ଼ନ୍ ତଲ୍ଲୁମତାଲେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ପସିୟଜି ଅତ୍ରମ୍ । ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଓଡ଼େଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ^{୧୭} ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ପିରୋଡ଼ୋଜନ୍ ଏପେଡ଼ଲାୟ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ଡ଼ଲୋ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରନବୁକନନ୍ ଏକନ୍‌ଲାୟ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃୟେଲୋ ।”^{୧୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଲ୍ଲୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଜିରାୟ କି ଇୟଲାୟ ଆନମନେ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଃଗାଲୋ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗାମତଜି, ‘ଆନିନ୍ ବୁତନ୍ ସୁମେନ୍ ।’^{୧୯} ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିରାୟ କି ଇୟତାୟ ଜୋମେ ଗାଏ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗାମତଜି, ‘ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟ ଲୋବଜୋମମର୍, ଗାସାଲମର୍, ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ି !’ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗିଆନ, ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଗିୟତାଏନ୍ ।”

ଏରତର୍ନେ ଗଡ଼ାନ୍
(ଲୁକ ୧୦:୧୩-୧୫)

^{୨୦} ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅଜା ଅଜା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଜିସ୍‌ନ୍ ଗୋଗୋୟ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାବୟରୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼୍ କୟଲେ ବର୍ନେ, ^{୨୧} “ୟୋଡ଼ କୋରାଜିନ୍ ଆମନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଯୋଡ଼ ବେଡ଼ସାଇଦା ଆମନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଅଜା ଅଜା ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲନ୍‌ମୁମନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁମଲନ୍ ନଡ଼୍, ଏଡ୍ରେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅକ୍ଳାନ୍ ରଲନ୍ କୋମାବଲୋଡ଼ନ୍ ତଲ୍ଲୁମତାଲେ ଆବୟରୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ବନ୍ ।^{୨୨} ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ପନବରଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।^{୨୩} ଆରି ଏ କପର୍ନାଉମ୍, ଆମନ୍ ଇନି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ ତେକ୍ଲେଡ଼ନ୍ ପଡ଼୍ ? ରନବୁ ତରକୋନେନ୍* ଜାୟ ଆମନ୍ ଅସେଡ଼ତମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ମ୍ ଅଜା ଅଜା ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲନ୍‌ମୁମନ୍ ତେଏନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଦୋମଲୋଡ଼ନ୍ ଲନ୍‌ମୁମନ୍ ତେଏନ୍ ନଡ଼୍, ଏଡ୍ରେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ନମିନ୍ନାନ୍ ତକୋତେ ବନ୍ ।^{୨୪} ଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ପନବରଡ଼ମ୍ ସିଲଡ଼ ସିଦୋମନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଜିରେ ଆୟ ଲୋଲୋନାବ
(ଲୁକ ୧୦:୨୧-୨୨)

^{୨୫} ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସ୍‌ନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ଆପେୟ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବସଲେ ତଲ୍ଲୋଡ଼ାଲେ, ଏରପଡ଼େନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଅବଗିୟତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକ୍‌ତମ୍ ।^{୨୬} ଓଓ, ଆପେୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼୍‌ମ୍ ଅରିଃସୁମତମ୍ ତେଏନ୍ ।”

^{୨୭} * “ଆପେୟଖେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନା ତଡ଼୍, ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନା, ଆରି ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍

* ୧୧:୧୨ ୧୧:୧୨ ଲୁକ ୧୨:୧୭   * ୧୧:୧୪ ୧୧:୧୪ ମାତ୍ରିକ ୧୭:୧୦-୧୩; ମାର୍କ ୯:୧୧-୧୩   * ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ପାତାଡ଼ନ୍
* ୧୧:୨୪ ୧୧:୨୪ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୧୫; ଲୁକ ୧୦:୧୨   * ୧୧:୨୭ ୧୧:୨୭ ଜନ ୩:୩୫; ଜନ ୧:୧୮; ୧୦:୧୫

ଜନା ତତ୍ତ୍ୱ, ତାଙ୍କତ୍ରାଅନନ୍ ରୂମ୍ ଜନା, ତାଙ୍କତ୍ରାଅନନ୍ ଆନା ଆମତ୍ତ୍ୱ ଆପେୟନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନବତର୍ନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଲତୟତ୍ତେ, ଆନିନ୍‌ ଜନାତେ ।”

୨୮ “ଏ ମନଙ୍ଗାନ୍‌ ତ ଲନଗିନନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଅତ୍ତକୋନ୍‌ବେନ୍‌ ଅମତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜେନ୍‌ ଇଆୟବା, ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଲୋଲୋନେନ୍‌ ତିୟ୍‌ତବେନ୍‌ । ୨୯ ରାତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜେନ୍‌ ରମ୍ବତ୍ତ୍ୱ ରମ୍ବତ୍ତ୍ୱ ଆ ତାରତ୍ତ୍ୱଲୋତ୍ତ୍ୱ ବୋୟବା, ଆରି ଅମତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜେନ୍‌ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଞ୍ଜେନ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଞ୍ଜେନ୍‌ ଲବତ୍ତ୍ୱିତମ୍‌ ଆରି ଲଗତ୍ତ୍ୱ ଉଗର୍, ତିଆସନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବତ୍ତ୍ୱ ରମ୍ବତ୍ତ୍ୱ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋତ୍ତ୍ୱ ଲୋଲୋନେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାତ୍ତ୍ୱତେ; ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ରାତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜେନ୍‌ ଲଗତ୍ତ୍ୱ ଆରି ବିତ୍ତ୍ୱାରଞ୍ଜେନ୍‌ ଲିଆରତମ୍‌ ।”

୧୨

ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍

(ମାର୍କ ୨:୨୩-୨୮; ଲୁକ ୬:୧-୫)

୧ ତିଆତିନ୍ନା ଜିସୁନ୍‌ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲ୍‌ଗତ୍ତ୍ୱ ଜିରେନ୍‌, ଆରି ଆ ଞ୍ଜେନ୍‌ମେମରଞ୍ଜି ଆତ୍ରୋଲଜେଞ୍ଜି ଜନ୍‌ରୋମନ୍‌ ଆ ସିସା ତତ୍ତ୍ୱତ୍ତ୍ୱଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଅଙ୍ଗାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଆଇତିତ୍ତ୍ୱ, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍‌ମେମରମ୍‌ଜି ଲୁମ୍‌ତଜି ।”

୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଦାଉଦନ୍‌ ତ ଆ ଗଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆତ୍ରୋଲଜେଞ୍ଜି ଆତିତ୍ତ୍ୱ, ଆନିନ୍‌ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲନ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଅଶ୍ତୁତ୍ତ୍ୱ ଏପତ୍ତେନେ ପତ୍ତ୍ୱ ? ୪ ଅଙ୍ଗା ଅନମତ୍ତ୍ୱ ରୁଚିନ୍‌ ରାଓଡ୍‌ଞ୍ଜି ତୁମ୍‌ ଜୋମ୍‌ତଜି ଆରି ଆନିନ୍‌ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଆଇତିତ୍ତ୍ୱ, ଏଙ୍ଗାଲେ ଦାଉଦନ୍‌ ତ ଆ ଗଡ୍‌ଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ସରେବାସିଂ ଗନ୍‌ଲେ ତି ଆ ରୁଚି ଜୋମେଞ୍ଜି ? ୫ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ରାଓଡ୍‌ଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଲାତ ଏମ୍ବେଏଞ୍ଜି ଜନତ୍ତ୍ୱତେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ତୋସା ତତ୍ତ୍ୱ, ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଅଶ୍ତୁତ୍ତ୍ୱ ଏପତ୍ତେନେ ପତ୍ତ୍ୱ ? ୬ ବନ୍‌ତ ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ସରେବାସିତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଅବୟ୍‌ ଯୋଡ୍‌ ବର୍ନେନ୍‌ କେନ୍‌ତେନ୍‌ ତକୋ । ୭ ଏସାସ୍ତ୍ରଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଆଇତିତ୍ତ୍ୱ, ‘ଞ୍ଜେନ୍‌ ଅନମତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଅଞ୍ଜୁତ୍ତ୍ୱନ୍‌ୟ୍‌, ଆର୍ଯାୟ୍‌ ସନାୟ୍‌ମନ୍‌ ଲତୟ୍‌ତ୍ତ୍ୱନ୍‌ୟ୍‌, କେନ୍‌ ଆ ବର୍ନେନ୍‌ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଲବେନ୍‌ ନତ୍ତ୍ୱ, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍‌ କେନ୍‌ ଏରତୋସାମରଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଏଞ୍ଜନ୍‌ବତୋସାଏଜି ବନ୍‌ । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍କତ୍ରାଅନନ୍‌ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଆ ପ୍ରବୁ ।”

ଅବୟ୍‌ ଆସର୍‌ସିମରନ୍‌

(ମାର୍କ ୩:୧-୬; ଲୁକ ୬:୬-୧୧)

୯ ଜିସୁନ୍‌ ତେତ୍ତେ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଜିରେନ୍‌ ଆ ରନ୍‌କୁସିତ୍ତ୍ୱି ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେ । ୧୦ ଆରି ତେତ୍ତେ ଅବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌, ଆସିନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଆସର୍‌ । ଆରି, ଲାତ୍ତ୍ୱଲେତ୍ତ୍ୱ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅବତୋସାଲେ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ବରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତତ୍ତ୍ୱରନ୍‌ ସାୟ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ମନବନ୍‌ତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଅତ୍ତେତେ ପତ୍ତ୍ୱ ?”

୧୧ ଏବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍‌ ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ତକୋତେ, ଆରି ତିଆତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଲୋତ୍ତ୍ୱଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଗଲୋଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତିଆତେ ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ ଅଞ୍ଜୁତ୍ତ୍ୱେ, ତିଅନ୍ତମ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଅମତ୍ତ୍ୱଲୋତ୍ତ୍ୱବେନ୍‌ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନା ତକୋ ? ୧୨ ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍‌ ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ ମଡ୍‌ଗା । ତିଆସନ୍‌ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ମନତ୍ତ୍ୱ କାକାତ୍ତାନ୍‌ ଲିନ୍‌ମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଅତ୍ତେତେ ।” ୧୩ ସିଲତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍‌, “ଅସିମ୍‌ମ୍‌ ତେକ୍ତେଆ ।”

ସିଲତ୍ତେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆସିନ୍‌ ତେକ୍ତେଏନ୍‌, ସିଲତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ତିଆତେ ଆରି ଅବୟ୍‌ ଆସି ଅନ୍ତମ୍‌ ମନତ୍ତେନ୍‌ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତୁତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ରନକୁନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି ।

ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆସ୍ତେତାଏନ୍‌ ଆ କମ୍‌ୟ୍‌ରିମ୍‌

୧୫ ଜିସୁନ୍‌ ତିଆତେ ଜନାତାଲେ, ତେତ୍ତେ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନାତାଲନ୍‌ ତୁତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ଜିରେନ୍‌, ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ସଣ୍ଡେତ୍ତ୍ୱଲେ ପାତେଞ୍ଜି, ସିଲତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅତ୍ତକୋଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ମବନ୍‌ତେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି

☆ ୧୨:୭ ୧୨:୭ ମାଟିର ୯:୧୩ ☆ ୧୨:୧୧ ୧୨:୧୧ ଲୁକ ୧୪:୫

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ତିଆତେ ଏବରତଡ଼େନେ ଗାମଲେ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍
 ବରେଞ୍ଚି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆବର୍ଚନେନ୍ ଆ ବନେ କେନ୍ଆତେ ତେତମେନ୍,
 ୧୮ “ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ କମ୍ବାରିମରୁଞ୍ଚେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଞ୍ଚେନ୍ ସେତାଲ୍ଲାୟ୍,
 ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଞ୍ଚେନ୍ ତୁଝୟମତାୟ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଜବ୍ର ମଅୟ୍ତାତୟ୍ ।
 ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଚେନ୍ ଆ ତଅଝଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ୍ ପନେ,
 ଆରି ଆନିନ୍ ଏରତନେମରଞ୍ଚି* ଆମଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତେ ।
 ୧୯ ଆନିନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅଃନ୍ନମତୁଡେ, କି ଆକ୍ରାନ୍ ଅଃକାବବାବେ,
 ଆରି ଆନିନ୍ ମଡ଼ି ସାଇନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ନିୟ୍ ଅଃକନେ ।
 ୨୦ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ ଜିନୟେନ୍ ଜାୟ୍
 ଆନିନ୍ ତାଆଜିଡ଼ନ୍ ଅଃଲ୍ଲବଗତେ,
 ଆରି ଓମୋଡ଼ପିଲ୍ଲନ୍ ଅଃସ୍ତପଞ୍ଚିତେ ।
 ୨୧ ଆରି ଆଞ୍ଚୁମଲୋଡ଼ନ୍ ଏରତନେମରଞ୍ଚି ଆସାତଞ୍ଚି ।”

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍

(ମାକ ୩:୨୦-୩୦; ଲୁକ ୧୧:୧୪-୨୩)

୨୨ ତିଆଡ଼ିବୁ ବୁତନ୍ ଆସ୍ତମସ୍ତମନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଝଲାଇ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆକାଡ଼
 ଆରି ଆଜାଡ଼ା, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍, ସିଲଭେ ତି ଆଜାଡ଼ାମରନ୍ ରପ୍ତି କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଆରି
 ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଏନ୍ । ୨୩ ଆରି, କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, “କେନ୍ଆନିନ୍
 ତି ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

୨୪ *ବନ୍‌ତ ପାରୁସିଞ୍ଚି ତିଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ବୁତଞ୍ଚି ଆ ସୋଡ଼ା
 ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍ ତଡ଼ ତେନ୍ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଏ ।”

୨୫ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଚି ଆରିଃୟମେଞ୍ଚିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ରାଜ୍ୟ
 ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ନିଅଏ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼
 ଆ ଗଡ଼ା କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆସି ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ
 ରିଡ଼ ଗାମଲେ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ପିଏ । ୨୬ ଆରି ସନ୍‌ମନ୍ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍
 ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍, ଆରି ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଏଞ୍ଚାତାଲେ ରିଡ଼ ଗାମଲେ ଅଲ୍‌ତକୋନେ
 ? ୨୭ ଞ୍ଚେନ୍ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଚେ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ଷଡ଼ନେମର୍‌ବେଞ୍ଚି
 ଆନା ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଚେ ବୁତଞ୍ଚି ଗଡ଼ତଜି ? ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ମା ପନ୍‌ସୁଆତିମବ୍‌ବେଞ୍ଚି ତେତଜି । ୨୮ ବନ୍‌ତ
 ଞ୍ଚେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଚେ ବୁତଞ୍ଚି ଗଡ଼ତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଡ଼ବେନ୍
 ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ନି ।”

୨୯ “ଅଡ଼େ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବସ୍ତୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅଃଞ୍ଚିଲୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚାତାଲେ ଆସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଆ
 ଜନବଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍ ରାଉଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଲ୍‌ରପ୍ତିଏ ? ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଜିଏନ୍ ତେନ୍ ସିନା ଆସିଡ଼ନ୍
 ଅଲ୍‌ରାଉନେ ।”

୩୦ * “ଆନା ତନେମରୁଞ୍ଚେନ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ବନେରାମରୁଞ୍ଚେନ୍, ଆରି ଆନା ଞ୍ଚେନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଞ୍ଚୁଫେ,
 ଆନିନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟ୍‌ତେ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆ ଇର୍ସେ ଅଡ଼କୋନ୍
 ଆରି ପରାନ୍‌ସାଉବରନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିୟ୍‌ୟବରନ୍
 କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୩୨ *ଆରି, ଆନା ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍
 କେମାନ୍ ଷାଡ଼ତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼
 ତଏବତେ କି ତିଲ୍ଲି ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ କେମାନ୍ ଅଃଞ୍ଚାତେ ।”

ଅନ୍‌ବନ୍ ତ ଆଜନ୍

(ଲୁକ ୬:୪୩-୪୫)

* ୧୨:୧୮ ୧୨:୧୮ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼   * ୧୨:୨୪ ୧୨:୨୪ ମାତ୍ରିକ ୯:୩୪; ୧୦:୨୪   * ୧୨:୩୦ ୧୨:୩୦ ମାକ ୯:୪୦
 * ୧୨:୩୨ ୧୨:୩୨ ଲୁକ ୧୨:୧୦

୩୩ ✧ “ମନଢ଼ ଅରାନ୍ତବନ୍ ମନଢ଼ ଜଅନ୍ ଅଜତେ, ଆରି ମନଢ଼ତତନ୍ ଆରାନ୍ତବ୍ ମନଢ଼ତତନ୍ ଆ ଜଅ ଅଜତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅନ୍ତବନ୍ ଅମ୍ମତ୍‌ତବୋ । ୩୪ ✧ଏ ବିସଜତନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ପେଲ୍‌ଲି, ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଢ଼ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ନନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରନ୍ ଆ ବନରିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ତଅତନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ । ୩୫ ମନଢ଼ମରନ୍ ମନଢ଼ ତରକ୍ଲୋସିଟନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଢ଼ଞ୍ଜିଆତେ ଅମ୍ବୁଡ଼ଢ଼ାୟ୍, ଆରି ଏର୍ମନଢ଼ମରନ୍ ଏର୍ମନଢ଼ ତରକ୍ଲୋସିଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଏର୍ମନଢ଼ନ୍‌ଆତେ ଅମ୍ବୁଡ଼ଢ଼ାୟ୍ ।”

୩୬ “ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଏର୍ମନଢ଼ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଟନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସାବନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି । ୩୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ନେବେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏର୍ତୋସା ତେତବେନ୍, ଆରି ବର୍ନେବେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋସାମର୍ ତେତବେନ୍ ।”

ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତାଈଏଞ୍ଜି
(ମାର୍କ ୮:୧୧-୧୨; ଲୁକ ୧୧:୨୯-୩୨)

୩୮ ✧ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସାଗ୍ରିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ, ଖନଢ଼ତିୟ୍‌ମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍ବୁଡ଼ମ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଏସାୟ୍‌ତାୟ୍ ।”

୩୯ ✧ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ଏର୍ତନେ କେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ମତନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍ମତ୍ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରମ୍ମତ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୁନସନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଯାଗି ତମ୍‌ବା ଆରି ଯାଗି ତଗଲ୍ ସୋଡ଼ା ଅୟ୍‌ନ୍ ଆ କିମ୍ବୋଡ଼ଲୋଢ଼ ତକୋଲନ୍, ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାତାଅନନ୍ ନିୟ୍ ତିଅତ୍ରମ୍ ଯାଗି ତମ୍‌ବା ଆରି ଯାଗି ତଗଲ୍ ଅମ୍ମ ଲବନ୍ ତକୋତନ୍ । ୪୧ ନିନିବିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଟନ୍ କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ତୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବ୍‌ତୋସାତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁନସନ୍ ଆନପ୍‌ସୁବର୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆବ୍‌ୟ୍‌ବୁଡ଼ିଲ୍‌ଜି, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଜୁନସନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋ । ୪୨ ଆରି, ଅଜଡ଼ୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଣି ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଟନ୍ କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ତୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବ୍‌ତୋସାତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ଜନନାବର୍ ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନେଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ସୋଲମନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋ ।”

ଏର୍ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ଯର୍ନେ
(ଲୁକ ୧୧:୨୪-୨୬)

୪୩ “ଏର୍ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ଆନିନ୍ ତାଆ ତଡ଼ ରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ସାଜେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଞ୍ଜାଡ଼େ । ୪୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ‘ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାସି’ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍‌ୟ୍, ତି ଅସି’ଖେନ୍ ଯର୍ତ୍ତନେ,’ ଆନିନ୍ ଯର୍ତ୍ତନ୍ ତିଆତେ ଆରିକ୍‌କା, ଆଜଜ, ମନଢ଼ତମ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗିଜେ । ୪୫ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ମାଡ଼ୁ ପେଲ୍‌ଲି ଆରି ସାତଟା ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଓରୋଡ଼େଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତେତେ ଗନ୍‌ଲନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତକୋନେଜି, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମ୍ମଡ଼୍ ଆ ତଣ୍ଡ ସିଲଡ଼ ତିକ୍‌କି ଆ ତଣ୍ଡ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ତେତେ । କେନ୍ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତି ଅତ୍ରମ୍ ତେତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼୍ ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି
(ମାର୍କ ୩:୩୧-୩୫; ଲୁକ ୮:୧୯-୨୧)

୪୬ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆବରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ତନଢ଼ଲେ ତକୋଲ୍‌ଜି । ୪୭ ସିଲଡ଼େ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼ନମ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍‌ଜି ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆତନଡ଼୍‌ଜି ।”

୪୮ ବନ୍‌ତ ଆନା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆନା ଅୟୋଡ଼୍‌ଖେନ୍ ? ଆରି ଆନାଜି ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଖେଞ୍ଜି ?” ୪୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁରେଡ଼୍ ରସିତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ,

✧ ୧୨:୩୩ ୧୨:୩୩ ମାଟିର ୭:୨୦; ଲୁକ ୬:୪୪ ✧ ୧୨:୩୪ ୧୨:୩୪ ମାଟିର ୩:୭; ୨୩:୩୩; ଲୁକ ୩:୭; ମାଟିର ୧୫:୧୮; ଲୁକ ୬:୪୫
 ✧ ୧୨:୩୮ ୧୨:୩୮ ମାଟିର ୧୭:୧; ମାର୍କ ୮:୧୧; ଲୁକ ୧୧:୧୭ ✧ ୧୨:୩୯ ୧୨:୩୯ ମାଟିର ୧୭:୪; ମାର୍କ ୮:୧୨

“ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼଼ଞ୍ଜେନ୍ ତ ବୋଷାଡ଼଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ^{୫୦} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଢେ ଆନା କାକାଡ଼ାତନେ, ଆନିନ୍ ବୋଷାଡ଼଼ଞ୍ଜେନ୍, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଅୟୋଡ଼଼ଞ୍ଜେନ୍ ।”

୧୩

ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର
(ମାର୍କ ୪:୧-୯; ଲୁକ ୮:୪-୮)

^୧ ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଅନେଡ଼ ସମେୟ଼ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତଙ୍କୁମେ । ^୨ *ସିଲଡ଼େ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ କୁଡ଼ାୟନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତଙ୍କୁମେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସର୍‌ଲଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ^୩ ଆରି ଆନିନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଢେ ଜବ୍ ବନେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି,

“ଅବୟ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ବୁକୁଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନେ । ^୪ ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ଜିରେ ତିଆଡେଜି ଇୟଲାଇ ଜୋମେଜି । ^୫ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅସୋୟ୍ ଲବନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆଡେ ଗୋଗୋୟ୍ ଲବତତନ୍ ଲପଡ଼ାଏଲାଇ । ^୬ ବନ୍‌ତ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ତାଗାନ୍ ବାଢେ ତିଆଡେଜି ଜୋମତୋଡ଼ାଜେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜତନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଲାମେନ୍ ତିଆଡେଜି ଅସରାଜେନ୍ । ^୭ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅକାଡ଼ନ୍‌ବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅକାଡ଼ଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ସୋଡ଼ାତାଲେ ତିଆଡେଜି ଲଲୁତାଜେନ୍ । ^୮ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ମନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆଡେଜି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବସଏ ଗୁନା, ଯାକୁଡ଼ି ଗୁନା, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତିରିସି ଗୁନା ଅଜଏନ୍ ।”

^୯ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନା ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େତୋ ।”

ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼
(ମାର୍କ ୪:୧୦-୧୨; ଲୁକ ୮:୯-୧୦)

^{୧୦} ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଇନିବା ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଢେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି ?”

^{୧୧} ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜଏନ୍ ଆ ଜରୁ ଗରାମଗାମଞ୍ଜି ଗନନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜନନାନ୍ ଆତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏରଡ଼ନିୟ୍‌ଜି । ^{୧୨} *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ରନ୍ନାନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆମଡ଼ନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଆମଡ଼ ରନ୍ନାନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ଆମଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ତକୋ, ତିଆଡେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ । ^{୧୩} ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଃଗିଜେଜି ଆରି ଅମଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଅଃଗମଡ଼ଡ଼େଜି କି ଅଃଗନ୍‌ଲୁତେଜି, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି । ^{୧୪} ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେଡ଼ମଡ଼େ, ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅମଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତଜି, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍‌ଲୁତେଜି, ଆରି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଗିୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍‌ନାଏଜି;

^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି କବୁଡ଼େନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଲୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କାକୁଡ଼ି ଅମଡ଼ଡ଼ତଜି, ଆରି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ପମ୍ମଡ଼ତଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗିଜେଜି, ଅଲୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗମଡ଼ଡ଼େଜି, ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁତେଜି, ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅଃୟନାଜି,

ଆରି ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅଃଗନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ାଜି ।”

^{୧୬} * “ବନ୍‌ତ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିଆଡେ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତେନ୍, ଅଲୁଡ଼ବେନ୍ ତିଆଡେ ଆରମଡ଼ଡ଼ଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ^{୧୭} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମେଞ୍ଜି

* ୧୩:୨ ୧୩:୨ ଲୁକ ୫:୧-୩   * ୧୩:୧୭ ୧୩:୧୭ ମାଚିର ୨୫:୨୯; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮; ୧୯:୨୭   * ୧୩:୧୭ ୧୩:୧୭ ଲୁକ ୧୦:୨୩,୨୪

ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିୟତେ, ତି ଅତୁକୋନ୍ ଜବ୍ର ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ଡରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଃଗିୟଲଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଅମତୁଡ଼ତେ, ତି ଅତୁକୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନମତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଃନୁମତୁଡ଼ଲଜି ।”

ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍
(ମାର୍କ ୪:୧୩-୨୦; ଲୁକ ୮:୧୧-୧୫)

୧୮ “ଏଡେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍ ଅମତୁଡ଼ବା । ୧୯ ଆନା ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତୁଡ଼ତାଲେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେ ତିଆତେ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ବନ୍ତୁତନ୍ ତେଲୋ ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ରେ ତିଆତେ ରାଉଲନ୍ ଇୟତାୟ ପାଡ଼େ । ୨୦ ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତୁଡ଼ଲେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ଜାତେ ତିଆତେ ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୧ ଆମତୁନ୍ ଆଜତନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଲାମେନ୍ ଆନିନ୍ ଗଡ଼େଃ ମତୁମ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତନ୍, ତିଲ୍ଲି ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତଣ୍ଡନ୍, ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଅଡୋଲାୟ ତେନ୍, ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଅମରେଡ଼ତେ । ୨୨ ଆରି ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତୁଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ତ ରନ୍ନାନ୍ ଆ ଗନିୟମତୁ ଆନିନ୍‌ଆତୁ ଲଲୁତାୟତେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଅଃନୁଜଏ, ତିଆତେ ଅକାଡ଼ନ୍‌ବରେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୩ ବନ୍ତ ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତୁଡ଼ତାଲେ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ତେ, ତିଆତେ ମନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼ ଅଜତେ, ତିଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବସଅ ଗୁନା, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଯାକୁଡ଼ି ଗୁନା, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତିରିସି ଗୁନା ଅଜତେ ।”

ଡୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ବୁଡେନ୍ । ୨୫ ବନ୍ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିମତେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆ ବନେରାନ୍ ଜିର୍ରେ ତି ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଲୋଡ଼ ଡୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ଇୟଲାୟ ବିତେ କି ଜିରେନ୍ । ୨୬ ଅଜ୍ଞା ଆଡିଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ପଡାବଲାୟ କି ଅଲାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗଲେଲାୟ, ତିଆଡିଡ଼ ଡୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ନିୟ ଗିୟତାଏନ୍ । ୨୭ ସିଲଭେ କମ୍‌ପ୍‌ରିମରଞ୍ଜି ସାଉକାରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, ‘ଆଞ୍ଜା, ଆମନ୍ ଇନି ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ମନଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅଃକୁଡ଼ଲୋ ପଡ଼ ? ଏଡେଲତେନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଶିଞ୍ଜି ଅଡେଜ୍ଞା ସିଲଡ଼ ଜିର୍ରାୟ ?’ ୨୮ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଅବୟ ବନେରାନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏନ୍ନେଏମ୍ ।’ ଆରି, କମ୍‌ପ୍‌ରିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଏଡେଲତେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ତି ଡୋଲ୍ଲୋଶିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁୟଲେ ଇୟ ଏରୁକୁନାୟ ପଡ଼ ? ଆମନ୍ ଅଡ଼ ପଡ଼ ଗାମତେ ?’ ୨୯ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଇଜ୍ଞା, ଅସମୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ପୁୟା ପୁୟା ତି ବୟନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ନିୟ ଏପୁୟତେ । ୩୦ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡ଼ନେନ୍ ଜାୟ ବାଗୁନ୍ ଏକ୍ସାନ୍ ସୋଡ଼ାଏତଜି, ଆରି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଆଗ୍ରତନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବର୍ତାଜି, ସୟସୟନ୍ ଆସନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଶିଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ବିଡ଼ାବା, ଆରି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ମର୍‌ୟଲୋଡ଼ଞେନ୍ ତର୍ଡୁମ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋବା ।”

ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାର୍କ ୪:୩୦-୩୨; ଲୁକ ୧୩:୧୮-୧୯)

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅବୟ ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ବିତେ । ୩୨ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ଅବାୟନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା, ବନ୍ତ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାଏନ୍ ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଓଆବନ୍‌ବଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ାତାଲେ ଅବୟ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ଗଡେଲତେ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ତିଡ଼ଜି ଜିର୍ରେ ଆ କେଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ବସାନେଜି ।”

କମିରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ଲୁକ ୧୩:୨୦-୨୧)

୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ, ବାକୁଡ଼ି ଆଡ଼ା ଆ ଗମ୍‌ଲୋଡ଼ ମାୟଲେ ରୁବଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍, ତିଲ୍ଲି ଅଡ଼କୋନ୍ କମିରନ୍ ମାୟମାୟଲନ୍ ।”

**ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଖଡ଼ନେନ୍
(ମାର୍କ ୪:୩୩-୩୪)**

୩୩ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବୟନ୍ ରୁମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇନ୍‌ନିଡ଼୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଞକର୍‌ଜି । ୩୪ ତିଆସନ୍ ପୂର୍ବାଞ୍ଚେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ପୂର୍ବାଞ୍ଚେବର୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଡେଡ଼ମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବୟନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଅଞା ସନସବରଞ୍ଜି ତକୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍ ବର୍‌ରେନେ

୩୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନେ, ଆରି ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରେୟ୍‌ଲଡ଼ ବର୍‌ରେନ୍ ।” ୩୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନା ମନଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ବିଡ଼େତ, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍; ୩୮ ବସେଡ଼ନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍; ମନଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ରୁଆଡ଼଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି; ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଇସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି; ୩୯ ଅଞା ବନେରା ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ବୁଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସନ୍‌ମନ୍; ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଅନଞିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍, ଆରି ଗଡ଼ଗଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍, ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଏଞାଲେ ରୁଞ୍ଜୁତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ସନୟନ୍ ଡେଡେ, ଅନଞିଡ଼ ତିନ୍ନାଞ୍ଜିନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ । ୪୧ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟତାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ସିଲଡ଼, ଏରଡ଼ରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ଆନାଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇସେନ୍ ଅବ୍‌ଲୁମ୍‌ଲୁମେଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ଅବ୍‌ରୁଞ୍ଜୁତଜି, ୪୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଡେଡେ ଯେୟେଡ଼ାନ୍ ତ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିନ୍ ଡେଡଜି । ୪୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଓୟେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍ ଗିୟ୍‌ତାତଜି । ଆନା ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଡେଡୋ ।”

ଆତିଲ୍‌ଡିଲ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୪୪ “ରୁଆଡ଼଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତିଲ୍‌ଡିଲ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତିଆଡେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସଲେ ତଞ୍ଜୋଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଡେ ଜିରେ ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ବସେଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଖିଏ ।”

ମୁଞ୍ଜାନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୪୫ “ଆରି ନିୟ୍, ରୁଆଡ଼଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ୍ ବେପାରମରନ୍ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ମୁଞ୍ଜାନ୍ ସାୟ୍‌ଡେ; ୪୬ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍ ଆ ମୁଞ୍ଜା ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ମୁଞ୍ଜା ଇୟ୍‌ଲେ ଖିଏ ।”

ଖରମ୍‌ୟ ଜାଲାନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୪୭ “ଆରି ନିୟ୍, ରୁଆଡ଼଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଅବୟ୍ ଖରମ୍‌ୟ ଜାଲାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ଖମ୍‌ୟମରଞ୍ଜି ସର୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲାନ୍ ସେଡ଼ଲେ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆୟ୍‌ଜି ଖମ୍‌ଡଜି । ୪୮ ଜାଲାନ୍ ଆବର୍‌ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଅନେଡ଼ ସର୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ତିଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାଜି । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆଡ଼େ ତର୍‌ତୁମ୍‌ଲେ ଗୁରୁଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ମନଡ଼ତତନ୍‌ଆଡେ ସେଡେଞ୍ଜି । ୪୯ ଅନଞିଡ଼ ତିନ୍ନାଞ୍ଜିନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ; ରୁଆଡ଼଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରେ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆନ୍ନାତଜି, ୫୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ତଜି; ଡେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେଡ଼ାନ୍ ତ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିନ୍ ଡେଡଜି ।”

ପାପୁରନ୍ ତ ରଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍

୫୧ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ତବେନ୍ ପଡ଼?” ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଓଓ ।”

୫୭ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ୍ ସାରକାରନ୍ ଏକାଲେ ଆ ତରକ୍ଲୋସିଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଆ ସନାୟ୍ସାଜନ୍ ଅନ୍ତର୍ ରଡ଼ ଜନବନ୍ ତ ପାପୁର ଜନବନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ତେ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆ ସାସ୍ତି ତିଅନ୍ତମ୍ ଲୁମ୍ତେ ।”

ନାଜରିତ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଞାଲଜି
(ମାର୍କ ୬:୧-୬; ଲୁକ ୪:୧୭-୩୦)

୫୮ ଜିସୁସ୍ କେନ୍ ଆନବ୍ଜଡ଼ବରଜି ଆରବସୁକ୍ଲେଏନ୍ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍ ତେତେ ସିଲଭ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେନ୍ । ୫୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆସାଇତମନ୍ ଜିରେ ତେତେ ଆ ରନୁକ୍ସିଂଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତିୟେ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ତିତାଲେ ବରଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ କେନ୍ ଆ ଗିଆନ ଖାଡେନ୍ ? ଆରି କେନ୍ ସାନ୍ତି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଖାଡେନ୍ ? ୫୫ କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ବାଡ଼ୋୟ୍ନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନ ତଡ଼ ପଡ଼ ? କେନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ମରିଅମ ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି, କେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜିମ୍ ଜାକୁବ, ଜୋସେପ, ସିମନ୍ ଆରି ଜିଉଦା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୫୬ କେନ୍ ଆ ତନାନଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେନ୍ନେ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ ଖାଡେନ୍ ?” ୫୭ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଗବ୍ବରଜେଞ୍ଜି ।

ବନ୍ତ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ସାଇତମନ୍ ତ ଆସିତମନ୍ ତୁମ୍ ଗନବରଜନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଆନିନ୍ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡେ ।” ୫୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ଏଡତନେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲେ ତେତେ ଗୋଗୋୟ୍ ସାନ୍ତି କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମ୍ଲୋ ।

୧୪

ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ରନବୁ
(ମାର୍କ ୬:୧୪-୨୯; ଲୁକ ୯:୭-୯)

୯ ତିଆଡିଡ଼ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଜିସୁସ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡେନ୍ । ୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଗୁମ୍ପ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍, ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତେ ।”

୩ ଏବରୋଦନ୍, ଆ ଓକାନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ହୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ, ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଏରୋଦନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏରୋଦିଆନ୍ଆତଡ଼ ତରକ୍ଲୋଏନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ବର୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ ।” ୫ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ସୁନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।

୬ ଏରୋଦନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜନ୍, ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଡ଼ିଅନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ତଡ଼ସେଡ଼ତାଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ଆତଡ଼ ଅବମଅଞ୍ଜେନ୍ । ୭ ସିଲଭେ ଏରୋଦନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ବାସାତମ, ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଇନି ବେଡଡ଼ିୟ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ତିଆତେ ତିୟଡମ୍ ।”

୮ ଆନିନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ବର୍ନେ, “ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ତେନ୍ନେ ଅବୟ୍ ସଡ଼ଆଲୋଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟ୍ ଯ୍ ।”

୯ ରାଜାନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆରମ୍ତଡେନ୍ ତୁକ୍ତାଏନ୍ । ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆତ୍ରକ୍ସୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ତୁ ଆନିନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୦ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ଆପ୍ପାୟ୍ଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ଅବଗଗଡେନ୍, ୧୧ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍ ଆବବନ୍ ଅବୟ୍ ସଡ଼ଆଲୋଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତି ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆଇସିଜନ୍ ତିଆତେ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ପାଡେନ୍ । ୧୨ ସିଲଭେ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମର୍ଜି ଜିରେ ମରାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଇୟ୍ଲେ ତିଲେଜି, ଆରି ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍ଲେ ଅବଜନାଏଜି ।

୫ ୧୩:୫୨ ୧୩:୫୭ ଜନ ୪:୪୪ ୫ ୧୪:୩ ୧୪:୩ ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦

ଜିସୁନ୍ ମନଲୟ ଅଜାର ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେନ୍

(ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୩୩ ତକୁବତାମର ଜନନ୍ ଆଗ୍ରାକାଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଜିସୁନ୍ ଆରମତଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ତେତେ ସିଲଡ଼ ସବଢାୟଲନ୍ ଅବୟ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ ତରକୋନେଲୋଡନ୍ ଜିରେନ୍ । ମନରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆରମତଡେଞ୍ଜି ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସନ୍ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି । ୩୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଇର୍ସୋୟମତାଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ବମ୍ମମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଡେଞ୍ଜି ।

୩୫ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲୟ ବରେଜି, “କେନତେନ୍ନେ ତ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ତମ, ଆରି ସାଲୁମେନ୍ନି, ତିଆସନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ସାଲରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ରନ୍ନଡ଼ ରନ୍ନଡ଼ ଆସନ୍ ଜନୋମନ୍ ଇୟ ଶିଏତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟାଜି ।”

୩୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଜି, “ଆନିଞ୍ଜି ଜିରତଡେଜି ତଡ଼, ଇନ୍ନିଡ଼େତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବାଜି ।”

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲେନ୍ ମନଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଆୟନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ ।”

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ତିଆତେ କେନତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ପାଟାୟବା ।” ୩୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋ ଅଗାବଲୋଡନ୍ ତନଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଜି, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତି ମନଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ଖମଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲନ୍ ଆସିର୍ବାଏଏନ୍ କି ରୁଚିଞ୍ଜି ରେବଲେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୪୦ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ରୁଚିନ୍ ଜୋମଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରଲାଗାଏନ୍ ଆ ରୁଚିଜି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲି ବବ୍ରିଜେଞ୍ଜି । ୪୧ ରୁଚିନ୍ ଆଜ୍ରୋମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆଇମରଞ୍ଜି ତ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁଡ଼ଲନେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ମନଲୟ ଅଜାର ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍

(ମାର୍କ ୬:୪୫-୫୨; ଜନ ୬:୧୫-୨୧)

୩୯ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ଆମୁକ୍ତାଗତଞ୍ଜି ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେଜି, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪୩ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପାଡ଼ନାନେବାନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତେତେ ଆଡ଼ିନ୍ସଜନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୪୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ଆର୍ ଞେଏନ୍ ଅଡ଼ୋୟତାନ୍ ବାରେ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଯୁଲନ୍ତଡ଼ଲନ୍ ।

୪୫ ବନ୍ତ ତଗଲନ୍ କମସିମୋଲ ବେଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟଲୟ । ୪୬ ଆରି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ିୟଲନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ବତଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, “କେରେ ବୁତନ୍” ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାରେ ସଜିରେଞ୍ଜି ।

୪୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଜି, “ଅକୋମଡ଼ନାବା, କେନ୍ଆତେ ଷେନ୍, ବତଡ଼ତଡ଼ିବେନ୍ ।”

୪୮ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ତେନ୍, ଷେନ୍ ନିୟ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡନ୍ ତଡ଼ିୟନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ୟୟ ।”

୪୯ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିରାୟ ।” ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୫୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାନ୍ ଆ ରିଜେ ଗିୟଲେ ବତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତାଆଲୋଡନ୍ ତବୁବଲେ ପାଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ଚ୍ଚେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଷେନ୍ ତୋବୟ ।”

୫୧ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଖମଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଅସୋୟ ତର୍ନେମର୍, ଇନିବା ତାଲଗତେନ୍ ?”

୩୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରାଜେଞ୍ଜି, ରିଙ୍ଗେନ୍ ତତେନ୍ । ୩୩ ସିଲରେ ଆନାଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ।”

ଗିନ୍ନେସରତଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୬:୫୩-୫୬)

୩୪ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସର୍ବେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ପଡ଼ଲେ ଗିନ୍ନେସରତରେଡ଼ନ୍ ତୁଡେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆରି, ତେରେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ଲଡ଼ଲେ ତି ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ସମ୍ପରାରେଡ଼ନ୍ କବରନ୍ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ରୋଗମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ତୁମ୍ ସନ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ କାକୁତ ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ସୁଡେଏଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

୧୫

ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼
(ମାର୍କ ୬:୧-୧୩)

୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାୟ୍ ବରେଜି, ୨ “ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ମଜି ଇନିବା ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆନୋକ୍ଳା ଆଲ୍ଲେତଜି ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରନ୍‌ସିନେନ୍ ଗାଗାତଞ୍ଜି ।”

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅନୋକ୍ଳାବେନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେ ଏଆଲ୍ଲେତେ ? ୪ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବନେ, ‘ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଅୟୋଡ଼ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା,’ ଆରି ‘ଆନା ଆପେୟ୍‌ନ୍ କି ଅୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ସୟ୍‌ପତେ, ଆନିନ୍ ରନ୍‌ବୁ ପନ୍‌ବରତନ୍ ଖଡ଼ତେ ।’ ୫ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମତେ, ‘ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବୟ୍‌ନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ସାକ୍ଲେତେ ବନ୍, ତିଆତେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେଏନ୍ ।’ ୬ ଆନିନ୍ ଆରି ଆପେୟ୍‌ନ୍ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଏ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେ ଆଲ୍ଲେତାଲେ ଅନୋକ୍ଳାବେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଏଲ୍ଲମତେ । ୭ ଏ ଇସ୍‌ଭାମରଜି, ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ଜିସାୟ୍‌ନ୍ ବନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ବର୍ବନେ,

୮ ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଅତନ୍ ବାରେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେତ୍‌ୟ୍‌ଜି, ବନ୍‌ତ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଙ୍ଗାୟ୍‌ତମ୍ ତକୋ ।

୯ ଆନିଞ୍ଜି କାକ୍ଳାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସେନ୍‌ପୁର୍ତ୍ତ୍‌ୟ୍‌ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଜି ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଖେନ୍ ଗାମଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ।”

ଅଙ୍ଗାତେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ବେତେ
(ମାର୍କ ୬:୧୪-୨୩)

୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଡ଼ବା ଆରି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍‌ତୋ । ୧୧ ଅଙ୍ଗାତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଅଃମ୍ମେମେଏ, ବନ୍‌ତ ତଅତନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ତୁଡ଼ତନାୟ୍, ତିଆତେ ମା ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ବେତେ ।”

୧୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାୟ୍ ବରେଜି, “ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଗରୟ୍‌ମତେଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ପଡ଼ ?”

୧୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ତୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରାକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅରାନ୍‌ବଜି ଅଃଗୁଲୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁୟାୟତନେ । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆକାଡ଼ୁଜି, ଆନିଞ୍ଜି କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁରିୟ୍‌ତଜି; ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁରିୟ୍‌ନେନ୍ ତେନ୍, ବାଗୁଞ୍ଜି ଲୋଓଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋତଜି ।”

☆ ୧୫:୧୪ ୧୫:୧୪ ଲୁକ ୬:୩୯

୧୫ ସିଲଭେ ପିତ୍ରୁନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମେଞ୍ଜି ନିୟ ପଢ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ୧୭ ଅଜ୍ଞାତେ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍‌ତେ, ତିଆତେ କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ, ତିଆତେ ଆରି ତଅଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ, ତିଆତେ ଆମେନ୍ ଅଃଜ୍ଞନାବେନ୍ ପଢ଼ ? ୧୮ ବନ୍‌ତ ଅଜ୍ଞାତେ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ, ତିଆତେ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ତିଆତେ ମା ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏରଫଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ମେତେ । ୧୯ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍, ସମ୍‌ବ୍‌ମରନ୍, ତାରିନେନ୍, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନେନ୍, ରାଉନେନ୍, କଣ୍ଡାୟସାକିନ୍ ଆରି ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ । ୨୦ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମା ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏରଫଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ମେତେ, ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରନାସିନେନ୍ ଗାଗାଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରଫଡ଼ିର୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

କିନାନ୍‌ଅବଜନ୍ ଆ ତର୍ନେ
(ମାର୍କ ୭:୨୪-୩୦)

୨୧ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନ ତେସାରେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୨ ଆରି ଗିୟା, ତି ଆ ସଣ୍ଡି ସିଲଡ଼ ଅବୟ କିନାନ୍‌ଅବଜନ୍ ଜିରେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଭେ ଇୟଲାଇୟ ବର୍ନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ବାଉଦନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍, ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସାୟୁମ୍, ତାଜାଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍ ବୁତନ୍ ସୁମେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବବରନ୍‌ଡ଼େନ୍ ତେତେ ।”

୨୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବପଦ ଓୟଲେ ଅଃଜ୍ଞାଲଡ଼ଲୋ । ଆରି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ କାକ୍ରୁତ ତାଲନ୍ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଲଆପ୍ପାୟା, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେକାୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ପାଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ।”

୨୪ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ କେଲ୍ଲୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଖେନ୍ ଇୟଲାଇୟ ।”

୨୫ ବନ୍‌ତ ତି ଆଇମରନ୍ ତୁଡ଼ତୁଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଲୋମଲେ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସାଜଇୟ ।”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍ ପାଡ଼ଲେ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଃସେଡ଼ବୋ ।”

୨୭ ବନ୍‌ତ ତି ଆଇମରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ନିୟ ରମ୍‌ମଡ଼ ରମ୍‌ମଡ଼ ଆ ସାଉକାର ଆ ମେଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରସେଡ଼ତେନ୍ ଆ ସଙ୍କୁରାଜି ଜୋମଡ଼ଜି ।”

୨୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଆଇମର୍, ତର୍ନେନ୍‌ମ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍, ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍‌ ତେଏତୋ ।” ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍‌ମ୍ ମନଡ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଢ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍

୨୯ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଗାଲିଲି ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିରେନ୍, ଆରି ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ ତେଭେ ଇୟଲେ ତଙ୍କୁମେ । ୩୦ ଆରି, ଗୋଗୋୟନେଡ଼ମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସୋଭାମରନ୍, ଗଡ଼ତୁମରନ୍, କାଡ଼ତୁମରନ୍, ଜାଡ଼ାମରନ୍ ତ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ଼ବା ଇୟଲାଇୟ ତମ୍‌ଜେଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୧ ଜାଡ଼ାମରଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଗଡ଼ତୁମରଞ୍ଜି ମନଡ଼େଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟଲଞ୍ଜି ଆରି କାଡ଼ତୁମରଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ସାନ୍ତି ତେଏଞ୍ଜି କି ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମ୍ ଆ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅବଗୁରୁଏଞ୍ଜି ଅବପେମେଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୮:୧-୧୦)

୩୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ରୋୟମଡ଼ାତୟ, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ନି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ଆରି କେନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମଜୋମ୍ ତଡ଼; କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅସମୟ ଇୟତେ ରାଜତେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆତୋଲେଜନ୍ ଅନାପ୍ପାୟନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଞତଜୟ ।”

* ୧୫:୧୮ ୧୫:୧୮ ମାଡ଼ିର ୧୨:୩୪

୩୩ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିୟନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼େଞ୍ଜା ସିଲଡ଼ ତିୟତେ ରୁଚିନ୍ ଖାଡ଼ବୋ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ସାତଟା ରୁଚିନ୍, ଆରି ଅସୋୟ୍ ସନ୍ନାତାତମ୍ ଆ ଆୟ୍ ତକୋ ।”

୩୫ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତନକୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିନ୍ ତି ସାତଟା ରୁଚିନ୍ ତ ଅୟନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟଲେ ତିଆଡେଜି ବେବଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜୋମ୍‌ଲୋଡ଼ ଜୋମ୍‌ଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି କି ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ଲାଗାଏନ୍, ତିଆଡେ ଆନିଞ୍ଜି ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍‌ରିଜେଞ୍ଜି । ୩୮ ରୁଚିନ୍ ଆନ୍ତୋମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆଇମରଞ୍ଜି ତ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁତିଲନେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ତକୋଏଞ୍ଜି ।

୩୯ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାଲେ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଦାୟ୍‌ଲେ ମଗଦାନନ୍ ଆ ସଣ୍ଡି ଜିରେନ୍ ।

୧୭

ଅରମ୍ଭତନ୍ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ତାକିଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୮:୧୧-୧୩; ଲୁକ ୧୨:୫୪-୫୬)

୧* ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ଭତନ୍ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି । ୨ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ସାଲ୍‌ମ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଏଗାମ୍‌ଡେ, ‘ସାଡ଼ତିରଡେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୁଲୁତମ୍ ଡେଏନ୍ ।” ୩ ଆରି, ଡୋତାନ୍ ଏଗାମ୍‌ଡେ, ‘ଲଡେ ରିଜେଡିରନ୍ ଅଡୋତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୁଲୁତମ୍* ଡେଏନ୍ ଆରି ମେଗନ୍ ଡୋଲନେ ।’ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ତରୁବନ୍ ଆ ବନେ ଏଜନାଡେ, ବନ୍‌ଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼ ଜନାଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୪* ଏପେଲ୍‌ମାରଞ୍ଜି ତ ଏରଡର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ଭତନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଡେଡେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରମ୍ଭଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଅଃଡେଏ”

ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର

(ମାର୍କ ୮:୧୪-୨୧)

୫ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସମ୍‌ୟ୍‌ଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ରୁଚିନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ କରୋତାଏଞ୍ଜି । ୬* ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା, ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା ।”

୭ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡାଡିଲଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଅଃସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍‌ବୋ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ନେ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ତିଆଡେ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଅସୋୟ୍ ତର୍‌ନେମରଜି, ଅମଡ଼ବେନ୍ ରୁଚି ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନିବା ତର୍ଡମ୍ ଏକଡାଡିତନ୍ ? ୯* ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍‌ଗାନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ? ମନ୍‌ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାନ୍ତେଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ଗୁରୁଲ୍ଲି ରୁଚିନ୍ ଏବବ୍‌ରିଜେନ୍ ? ତିଆଡେ ମନ୍ନେବା । ୧୦* ଆରି ସାତଟା ରୁଚିନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାନ୍ତେଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ଗୁରୁଲ୍ଲି ରୁଚିନ୍ ଏବବ୍‌ରିଜେନ୍ ? ତିଆଡେଜି ମନ୍ନେଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୧୧ କେନ୍‌ଆଡେ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ଖେନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଚିନ୍ ଆ ବନେ ଅଃକର୍‌ବେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଡବେନ୍ ।”

୧୨ ଜିସୁନ୍ ରୁଚିନ୍ ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବନରନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆଡିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡେଞ୍ଜି ।

* ୧୭:୧ ୧୭:୧ ମାଟିର ୧୭:୩୮; ଲୁକ ୧୧:୧୭ * ୧୭:୩ ୧୭:୩ ରଡିମ୍‌ଲାୟ୍ * ୧୭:୪ ୧୭:୪ ମାଟିର ୧୭:୩୯; ଲୁକ ୧୧:୨୯ * ୧୭:୬ ୧୭:୬ ଲୁକ ୧୨:୧ * ୧୭:୯ ୧୭:୯ ମାଟିର ୧୪:୧୭-୨୧ * ୧୭:୧୦ ୧୭:୧୦ ମାଟିର ୧୫:୩୪-୩୮

ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ

(ମାର୍କ ୮:୨୭-୩୦; ଲୁକ ୯:୧୮-୨୧)

୧୩ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ କାଲସରିଆ ପିଲିପିରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇନି ଗାମତଜି ?”

୧୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ତଲୁବତାମର ଜନନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ଏଲିଅନ୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ଜିରିମିଅନ୍, ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।”

୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍ତ ଷେନ୍ ଆନା, ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମତେ ?”

୧୬ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆମନ୍ କ୍ରିସୁନ୍, ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ।”

୧୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ସିମନନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଜୁନସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ପିତ୍ର, ଆମନ୍ କରମ୍ପାତମ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନୁବଦନାଲମ, ଆର୍ପାୟ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବଦନାଲମ । ୧୮ ଆରି, ଷେନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଡମ, ଆମନ୍ ପିତ୍ର ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଜଲେଡ଼, ଆରି କେନ୍ ଆ ଜଲେଡ଼ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଷେନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞେନ୍ ତବନଡ଼ତାୟ, ଆରି ରନବୁ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଆ ବସ୍ତୁ ନିୟ ତିଆତେ ଅକାରେଲେ ଅଃର୍ପିଏ । ୧୯ ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ କଣ୍ଡା ତିୟତମ, ଆରି ଆମନ୍ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ଜିତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଜିତନେ, ଆରି ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ଉୟତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଉୟତନେ ।”

୨୦ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆନିନ୍ କ୍ରିସୁ ଗାମଲେ ଆନିଡ଼୍ ଆମଡ଼ ଏବଡ଼ତଡ଼ନେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନେ

(ମାର୍କ ୮:୩୧-୯:୧; ଲୁକ ୯:୨୨-୨୭)

୨୧ ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଏଣ୍ଡେତ୍ ଯଜି କି ରକ୍ଷୁତ୍ ଯଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଷେନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତନାୟ ।”

୨୨ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବ ଅନେଡ଼ଗଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ କଞେ, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସାୟମମତୋ, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଆଜିୟ ଏନ୍ନେଲେ ତେତଡ଼ ତଡ଼ ।”

୨୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ସନ୍ନୁମ, ମୁଲ୍ଲାବାଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟନା ! ଆମନ୍ ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଷମ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏରନିଃୟମନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟମତେ ।”

୨୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଡ଼୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ସନଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲୁଡେନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ମୁର୍ସେତମନେତୋ, ଆରି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟତୋ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନମେଡ଼ନ୍ ତୋବଡୋବନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆରି ଆନା ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଷାଡ଼ତେ । ୨୬ ଆରି, ମନ୍ରାନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ ଷାଡ଼ଲୋଡ଼ ଷାଡ଼ଲେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅକଡ଼ଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲୁଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ତେଏ ? ଅଡେ ମନ୍ରାନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆ ପାଲୁଡେଡ଼ନ୍ ଇନି ତିୟଲେ ରପ୍ତିତେ ? ୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଆରି ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗାୟଲେ ବଡ଼ି ଇୟତାୟ ତିୟେଜି । ୨୮ ଷେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଡବେନ୍, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ କେନ୍ତେନ୍ନେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏକ୍ଷାଲେ ଜନଡ଼ ରନବୁନ୍ ଏରମାୟମାଜନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

☆ ୧୭:୧୪ ୧୭:୧୪ ମାତ୍ରିକ ୧୪:୧,୨; ମାର୍କ ୬:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୬,୮ ☆ ୧୭:୧୭ ୧୭:୧୭ ଜନ ୬:୬,୭ଏ ☆ ୧୭:୧୯ ୧୭:୧୯ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୧୮; ଜନ ୨୦:୨୩ † ୧୭:୨୩ 16:23 ଅଃନିୟମେ ☆ ୧୭:୨୪ ୧୭:୨୪ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ ☆ ୧୭:୨୫ ୧୭:୨୫ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫ ☆ ୧୭:୨୭ ୧୭:୨୭ ମାତ୍ରିକ ୨୫:୩୧; ରୋମିଅ ୨:୬

୧୭

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଢ଼ିସାୟଲନେ

(ମାର୍କ ୯:୨-୧୩; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୬)

୧ ହୁଡୁ ତିନ୍କା ଆ ତିକ୍ତ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଚାଡନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅବୟ୍ ତେଜାତମ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି । ତେତେ ଆରି ଆନିଡ଼ି ଅଃଡ଼କୋଲଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଆତେମତଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ବାଢ଼ିସାୟଲନେ, ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆରତମ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆ ଅଜିନ୍ ଆତୁରାଃତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏତମ୍ ତେଏନ୍ । ୩ ଆରି ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ଲଞ୍ଜି ତି ଯାଗି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୪ ସିଲତେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ ବୟଲେଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋ, ଆମନ୍ ଲତୟଲମ୍ ତେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ଖେନ୍ ଯାଗି ଅନ୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଗୁତାୟ୍, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ।”

୫ **ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ଆତୁରାଃତେନ୍ ଆ ମେଗ ଅବୟ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ରୁବେଜି, ଆରି ତି ଆ ମେଗ ସିଲତ୍ କେନ୍ ଆ ସର୍‌ବେ ଅଡ଼ୋଲାଇ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମ୍ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍, କେନ୍ ଆମତନ୍ ଖେନ୍ ମଅୟ୍‌ତୟ୍, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମତଡ଼ବା ।”

୬ କେନ୍‌ଆତେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆରମତଡ଼େଞ୍ଜି ହୁମ୍‌ତୁଲେ ଅକୁଡେଞ୍ଜି, ଆରି ମାଡୁ ବତଡେଞ୍ଜି । ୭ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରାୟ୍ କି ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ସୁଡେଡାଲେ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ତୋନାବା, ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ।” ୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆରାଡ଼େଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଡ଼ି‌ଆତଡ଼ ଅଃଗିୟଲଜି ।

୯ ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲତ୍ ଆପ୍ରଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍‌ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲତ୍ ଯର୍‌ନେଡ଼ଲେ ଅଶୁଡ଼ ତୋନେନ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଏଗ୍‌ଜେନ୍‌ଆତେ ଆନିଡ଼ି ଆମଡ଼ ଏବରତଡ଼ନେ ।”

୧୦ ଆରି, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏତେଲତେନ୍ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଜିର୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାଗ୍‌ଗି ଏଜାଲେ ବର୍‌ତଞ୍ଜି ?”

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍‌ବନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଜିର୍‌ତାୟ୍ କି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଇୟତାୟ୍ ବାବୁବେ* ; ୧୨* ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ତବେନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଇୟଲାଇନ୍‌, ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଡ଼ଲଜି ଆରି ଅଜାତେ ଲତଜେଞ୍ଜି ଏତେଲେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି । ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଏନେଡ଼ଜି ।”

୧୩ ଜିସୁନ୍ ତକ୍‌ବତାମର ଜନନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗନ୍‌ଲୁଡେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ଓକାସିୟାତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍

(ମାର୍କ ୯:୧୪-୨୯; ଲୁକ ୯:୩୭-୪୩)

୧୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆଜିର୍‌ଖଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରାୟ୍ କି ହୁଡ଼ମ୍‌ତାଲେ ଇୟଲାଇ ବନେ, ୧୫ “ଏ ପ୍ରବୁ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟ୍‌ମା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ କୁଣ୍ଡିଲିଆତେ ଆରି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ଆନିନ୍ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋତେ । ୧୬ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ମଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଏର୍‌ତନେମର୍, ଆଡ଼ତଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍‌ଜା, ତିଅଜା ତିନ୍କା ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ୍ ? ତିଅଜା ତିନ୍କା ଖେନ୍ ଖଣ୍ଡୁବେଞ୍ଜି ସଏଆୟ୍ ? ତି ଓକାସିଜନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଓରୋଡ଼ାୟ୍ ।” ୧୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବୁବତଡେନ୍ ବୁତନ୍ ପସିଜନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲତ୍ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ପସିଜନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ମନଡେନ୍ ।

୧୯ ସିଲତ୍‌ଲୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଜନା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଇନିବା ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଗଡ଼ଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଲାଇୟ୍ ?”

୨୦ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତନେବେନ୍ ଅସୋୟତମ୍ ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଗଡ଼ଲେ

* ୧୭:୫ ୧୭:୫ ମାଟିର ୩:୧୭; ୧୭:୧୮; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨   * ୧୭:୫ ୧୭:୫ ୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮   * ୧୭:୧୧ ୧୭:୧୧ ଇୟତାୟ୍ ଅବକାତଏ   * ୧୭:୧୨ ୧୭:୧୨ ମାଟିର ୧୧:୧୪   * ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ମାଟିର ୨୧:୨୧; ମାର୍କ ୧୧:୨୩; ୧ କରନ୍ତି ୧୩:୨

ଏଠାରୁପୁଲୋ, ଖେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତନେବେନ୍ ଅବୟ ସୋର୍ଯୋବାୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଆ ବରୁ 'କେନ୍ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ତେଡ଼ନା' ଏଗାମେନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ତେଡ଼ତନେ, ଆରି ତନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୨୧ ବନ୍ତ ପାର୍ତନାନ୍ ତ ଆନମନେନ୍ ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବୁତ ରପ୍ରି ଗଡ଼ତନେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ଗଡ଼ଲେ ଅଠରପ୍ରିନେ ।”†

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ଯେଡ଼ବରନ୍ ଆରି ବତର ବର୍ଚନେ
(ମାର୍କ ୯:୩୦-୩୨; ଲୁକ ୯:୪୩-୪୫)

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ଭୁଲୁଲିଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ଲାୟରୟତନେ । ୨୩ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ରକ୍ତତଜି ଆରି ଆନିନ୍ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଯର୍ଯେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।”
ସିଲଭେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ଅନିଠୟମତାଏଞ୍ଜି ।

ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନୁ

୨୪ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କପର୍ନାଉମନ୍ ଆଜିର୍ରାଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନୁବେଡ଼ମରଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଖନଡ଼ତିୟମରବେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନୁ ଅଞ୍ଜିୟେ ପଡ଼ ?”

୨୫ ପିତ୍ରନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ତିୟତେ ।”

ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ଭୁ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ସିମନ୍ ଆମନ୍ ଜନି ଗାମତେ ? ପୁତ୍ନିନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆନା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପାନୁନ୍ ତ ସିସୁନ୍ ପାଡ଼ତଜି ? ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼େ ବଡ଼େସାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ?”

୨୬ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ବଡ଼େସାମରଞ୍ଜି: ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ।”

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଏଞ୍ଜିୟେଜି ! ୨୭ ବନ୍ତ ଜନ୍ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଠନ୍ ଗବ୍ବରୟମଡ଼ବୋଜି, ତିଆସନ୍ ଆମେନ୍ ସର୍ଯେୟ୍ସ୍ତାନ୍ ଇୟଲେ ଅୟନ୍ ଇୟତୋରବା, ଆରି ଆମ୍ଭୁ ଆଜା ଆୟ ଗତରତେ, ତିଆତେ ଖମ୍ଲେ ଆ ତଅତନ୍ ଏଞ୍ଜେନ୍ ତେନ୍ ଅବୟ ରୁପାତାବନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ତି ଆ ତାକୋ ପାଡ଼ଲେ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାନୁନ୍ ଆୟ ତିୟବାଜି ।”

୧୮

ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ?

(ମାର୍କ ୯:୩୩-୩୭; ଲୁକ ୯:୪୬-୪୮)

୧ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରାଜି କି ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ?”

୨ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ତବନ୍ତଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚନେ, ୩ * “ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆବୟବୁଡ଼ୁଲିନ୍ କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜେଲୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେଜନ୍ତ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜଗନେ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନା କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବ୍ଗଠଡ଼ତନେ, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା । ୫ ଆରି ଆନା ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଖେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତୟ ।”

ଇର୍ଯେନ୍ ଆସନ୍ ତନୋରତୋରନ୍

(ମାର୍କ ୯:୪୨-୪୮; ଲୁକ ୧୭:୧-୨)

୬ “ଆଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଆତର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ପସିୟଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଇର୍ଯେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍ଲୋତେ, ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ସଙ୍କାଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ଗୋର୍ନାଅରନ୍ ଯୋଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜରୁ ସର୍ଯେୟ୍ସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେଠସେଡ଼ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍ । ୭ କେନ୍

† ୧୭:୨୧ ୧୭:୨୧ କେନ୍ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିତଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ । ‡ ୧୭:୨୭ ୧୭:୨୭ ଏର୍ନପ୍ଡ଼ମରଞ୍ଜି * ୧୮:୧ ୧୮:୧ ଲୁକ ୨୨:୨୪ * ୧୮:୩ ୧୮:୩ ମାର୍କ ୧୦:୧୫; ଲୁକ ୧୮:୧୭

ପୁତ୍ର ପନବରତନ ଖାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତନୋରତୋରଞ୍ଜି ତକୋ; ତନୋରତୋରଞ୍ଜି ଅଡ଼ୋତାୟ୍ ମା, ବନ୍‌ଡ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଅମ୍ନେଲେ ତନୋରତୋରନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବରତନ ଖାଡ଼ତେ !”

୮ * “ଅସିବେନ୍ କି ଅଜଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗର୍ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା; ବାସନ୍ ତ ବାଜ୍‌ଡନ୍ ବୟନ୍ ଅଃନ୍‌ଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ଼ ସନେତନ୍ ଆଡେଡ଼ବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପାୟ୍ ଆଗଡ଼ତୁନ୍ କି ଆସୋଭାନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନାବା । ୯ *ଆରି, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗର୍ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ତର୍ଲେ ସେଡ଼ବା; ବାମ୍‌ଡନ୍ ବୟନ୍ ତଗୋନ୍ ଆବୁରିଜନ୍ ଆ ନରକଲୋଡ଼ ସନେତନ୍ ଆଡେଡ଼ବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପାୟ୍ ଆମିୟ୍‌ମଡ଼ନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ।”

ଆଡ଼ମେତନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ଲୁକ ୧୫:୩-୭)

୧୦ * “ଗିୟ୍‌ତମନାବା, କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଏଏଡ଼ରୁମଡ଼ତଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାକ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ତିତାନ୍ ଗିୟ୍‌ତଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଙ୍ଗାଆତେ ଆଡ଼ଏନ୍, ତିଆତେ ସାୟ୍‌ଲେ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ।”*

୧୨ “ଆମ୍ବେନ୍ ଇନି ଏବଡ଼ିସୟ୍‌ତେ ? ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତେ ବସଅ ମେଣ୍ଡାନ୍ ତକୋତେ, ଆରି ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଆଡ଼ଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନେସ୍‌ତ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ତି ଆରାଡ଼ଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା ଅଃନ୍‌ନେସାଜେ ପଡ଼ ? ୧୩ ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ତି ଅନେସ୍‌ତଗା ଅଃନ୍‌ନାଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ସର୍ତାତନେ, ତି ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅବୟ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତନେ । ୧୪ ତିଅଙ୍ଗମ୍ କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଜାକ୍‌ୟ୍ ମୋସ୍‌ତଡ଼େ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ମା ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ।”

ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼
(ଲୁକ ୧୭:୩)

୧୫ * “ଆରି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତ ଆମ୍ବେନ୍ ଆ ବାଗୁନ୍‌ବେନ୍ ତକୋଲବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ତୋସାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ବା; ଆରି ଆନିନ୍ ବର୍ନେବେନ୍ ଅମଡ଼ତେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ୧୬ ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ନମଡ଼ତଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ଅବୟ୍‌ନେ କି ବାଗୁନେ ସାକିମରନ୍ ତବନଡ଼ବା, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅଙ୍ଗମ୍ ବାଗୁ କି ଯାଗି ସାକିମରଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କତାଡ଼ି ଗରିତେ । ୧୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ନାନ୍‌ନେଲୋ ତେନ୍, ମଣ୍ଡଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବର୍ବାଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍ ଅଃନ୍‌ନାନ୍‌ନେଲୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏରତର୍ନେମରନ୍ ତ ପାନବେଡ଼ମରନ୍ ଅଙ୍ଗମ୍ ତେଏତେ ।”

୧୮ * “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଏଜିତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଆଜିଜି ତକୋତନ୍, ଆରି ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଏଈୟ୍‌ତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଆଉଡ଼ୁୟ୍ ତକୋତନ୍ ।”

୧୯ “ଆରି ନିୟ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏମ୍ନେତାଲନ୍ ଅଙ୍ଗାତେଜନଡ଼ ବେଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତାଜି । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ବାଗୁ କି ଯାଗି ମନ୍‌ରା ଅଙ୍ଗୁମଲୋଡ଼ଖେନ୍ ରୁକ୍ତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ୍ ।”

ଅଃକ୍ଳେମାଲନ୍ ଆ କମ୍‌ବାର୍‌ମ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

* ୧୮:୮ ୧୮:୮ ମାତ୍ରିର ୫:୩୦ * ୧୮:୯ ୧୮:୯ ମାତ୍ରିର ୫:୨୯ * ୧୮:୧୦ ୧୮:୧୦ ଲୁକ ୧୯:୧୦ * ୧୮:୧୧ ୧୮:୧୧ କେନ୍‌ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିତକ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ * ୧୮:୧୫ ୧୮:୧୫ ଲୁକ ୧୭:୩ * ୧୮:୧୮ ୧୮:୧୮ ମାତ୍ରିର ୧୭:୧୯; ଜନ ୨୦:୨୩

୨୧ *ତିଆଡ଼ିତ୍ତ୍ୱ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ଜିର୍ଲାୟ କି ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ ବୋଷାଡ଼୍ଫେନ୍ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼୍ଫେନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଷେନ୍ ତିଆଜା ବେଡ଼ା ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ କେମାନ୍ ତିଆୟ ? ଜନି ସାତତର ପଡ଼ ?”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଜାଲଡେନ୍, “ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ସାତତର ଅଃଗାମା, ସାତ ଗୁନା ସତୁରି ବେଡ଼ା ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ କେମାନ୍ ତିୟା । ୨୩ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼୍ଫ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ, ଅବୟ ରାଜାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇସାବତ୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ । ୨୪ ଆନିନ୍ ଇସାବନ୍ ଆରୁଲନ୍ ଆଡିଡ୍, ଯାଗି କୁଚି ତକ୍ଫା ସାଉନ୍ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅବୟ ଆମତ୍ତ୍ୱ ଓରୋଡ଼୍ଫଲାଜି । ୨୫ ବନ୍ତ ସାଉନ୍ ସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମତ୍ତ୍ୱ ଇନ୍ନିଡ଼୍ଫ ତଡ଼୍, ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆନିନ୍, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ତ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ତମଲୋଡ଼୍ଫ ତମଲେ ସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୨୬ ସିଲଭେ ତି କମ୍ବାରିମରନ୍ ରାଜାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଲୋମଲେ ବର୍ଚନେ, ‘ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଅଜିଡ୍ ଜଗେଇ’, ଷେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁଜ୍ଞାୟତନାୟ । ୨୭ ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆର୍ଗୁଡ଼ିତାସନ୍ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଅମ୍ବୁରେନ୍ ଆରି ଆ ସାଉନ୍ ଅମରେଡେନ୍† ।”

୨୮ “ତି କମ୍ବାରିମରନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ରେ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲଡ୍ ପରାସ ତକ୍ଫା ସାଉନ୍ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଅବୟ ସସ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଇୟଲେ ରବାଡେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଞମଲେ, ଲମ୍ବସକ୍ଫାତାଲେ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଅମତ୍ତ୍ୱେନ୍ ସିଲଡ୍ ତିଆଜା ସାଉନ୍ ପାଡେନ୍ ଲସୁଜ୍ଞାୟନା !’ ୨୯ ସିଲଭେ ତି ସସ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଲୋମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଅଜିଡ୍ ଜଗେଇ’, ଷେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁଜ୍ଞାୟତନାୟ । ୩୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ର୍ଚ୍ଚନେ, ଆରି ସାଉନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ଫ ସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼୍ଫ ଇୟଲେ ତକ୍ଫୋଏ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଆ ସସ୍ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ତୁକ୍ଫଲଞ୍ଜି ଆରି ଜିରେଞ୍ଜି କି ରାଜାନ୍ଆତଡ଼୍ଫ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ଚେଜି ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୨ ସିଲଭେ ରାଜାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଓଡ଼େଡାଲେ ବରେନ୍, ‘ଏ ପେକ୍ଫା କମ୍ବାରିମର, ଆମନ୍ ଅମତ୍ତ୍ୱେନ୍ କରାକୁତ୍ ଲନ୍ ଷେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସାଉନ୍ମା ଅମରେଡ଼୍ଫଲାୟ; ୩୩ ଷେନ୍ ଏକ୍ଫାଲେ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ସାୟୁମଲମ, ତିଅନ୍ତମ ଆମନ୍ ନିୟ ସସ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ମଆତଡ଼୍ଫ ସାୟୁମତେବନ୍, ଅଡେ ଇକ୍ଫା ?’ ୩୪ ଆରି ରାଜାନ୍ ବରାବଡାଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସାଉନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ଫ ସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ଫ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।”

୩୫ “ଆମେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଉଗର୍ଲୋଡ଼୍ଫ ସିଲଡ୍ ରମ୍ବଡ଼୍ଫ ରମ୍ବଡ଼୍ଫ ଆ ବୋଷାଡ଼୍ଫଆତଡ଼୍ଫ କେମାନ୍ ଏଃଡ଼ିୟଲୋ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ରୁଆଡ଼୍ଫଲୋଡ଼୍ଫ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆପେୟଶେନ୍ ନିୟ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ଏଡେତବେନ୍ ।”

୧୯

ଅମତ୍ତ୍ୱବଜନ୍ ଆ କତାଡ଼ି

(ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୦:୧-୧୨)

୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ଞନଡ଼୍ଫଜି ଆରବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ୍ଲୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିର୍ରେ ଜର୍ବନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ଼୍ଫ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ସଣ୍ଡିଲୋଡ଼୍ଫ ଅଡୋଏନ୍ । ୨ ଆରି ଜବୁ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ସଣ୍ଡୋଡ଼୍ଫଲେ ପାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ତେଭେ ବମ୍ବମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ମବନ୍ଡେଞ୍ଜି ।

୩ ପାଉସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ଜିର୍ଲାଜି କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ମାଲ୍ଲେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଇନିଜନ୍ଡ଼୍ଫ ଆସନ୍ ତେନ୍ ଅବୟ ଅୟତବନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ଆତଡ଼୍ଫ ଅନମତ୍ତ୍ୱନ୍ ଆସନ୍, ବନାୟବରେଲେନ୍ ଅଡେତେ ପଡ଼ ?”

୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଗନ୍ବଡେଲ୍ମରନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ସିଲଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ଫ ଓକାମରନ୍ ତ ଆଇମରନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗବଡେଲେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ଫ ଏପଡେନେ ପଡ଼ ? ୫ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ଚନେ, ‘କେନ୍ ଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଅୟେଡ଼୍ଫ ଅମରେଡ଼୍ଫତାଲେ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେତଜି ।’ ୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁ ମନ୍ରା ତଡ଼୍, ବନ୍ତ ନମି ଆବତଅଡ଼୍ଫନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଅକ୍ଫାତେ ଅବମାୟମାୟେନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ତିଆତେ ତରଡ଼୍ଫଆନ୍ନା ଏମ୍ବେତଡେ ତଡ଼୍ ।”

* ୧୮:୨୧ ୧୮:୨୧ ଲୁକ ୧୭:୩୪ † ୧୮:୨୭ ୧୮:୨୭ ଗାମଲେ ଆଇଡିଡ୍

୭ *ପାରୁଥିଲି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଠେଲତେନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନିବା ଅମ୍‌ରେଢ଼ଲନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନମ୍‌ତୁଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ନ୍ ଇତେନ୍ ?”

୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଢେଞ୍ଜି, “ମୋସାନ୍ ଉଗରବେନ୍ ଆ ରତୋ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ରମ୍‌ମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ମ୍‌ଡ଼ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନମ୍‌ତୁଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନତେନ୍ ତିୟ୍‌ଲବେନ୍, ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗନତେଲନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଠେଲେ ତଡ଼ । ୯ *ଞେନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତାରିନେ ତୋସାନ୍ ଏରଲନ୍‌ମନ୍ ଆନ୍ନା ତୋସା ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅମ୍‌ରେଢ଼ଲନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ତୁଢ଼ତେ ଆରି ଆନ୍ନାବୟ୍‌ ବୟ୍‌ନ୍ ବିବାତନେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ତାରିତନେ ।”

୧୦ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍ କେନ୍ ଏନ୍‌ଗନ୍ ଆ ମରାୟ୍‌ନେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ଆର୍ଯାୟ୍ ଅଞିବାଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ତେତେ ।”

୧୧ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଞର୍‌ପ୍ରିଏଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନାଜିଆତଢ଼ କେନ୍‌ଆତେ ତିୟ୍‌ଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତଜି ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଢ଼ଲେନ୍‌ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍‌ମୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆ ମାୟ୍‌ତଲିଆନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେତଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍‌ଆତଢ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଠେତଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍‌ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆସନ୍ ଏରବନିବାନେନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ, ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌ମେତୋ ।”

ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସିର୍ବାଦତଜି
(ମାର୍କ ୧୦:୧୩-୧୬; ଲୁକ ୧୮:୧୫-୧୭)

୧୩ ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଡାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ବନ୍‌ତ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ କଞେଞ୍ଜି । ୧୪ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଞେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତଢ଼ରନ୍ ସାକାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏରଡ଼ତଢେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ।”

୧୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଲେ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି କି ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ବେଣ୍ଡିଆ ଗମାଡ଼ମରନ୍
(ମାର୍କ ୧୦:୧୭-୩୧; ଲୁକ ୧୮:୧୮-୩୦)

୧୬ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ବାୟ୍ କି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ଲୟ୍‌ ବରେ, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟ୍‌ମର, ଅଞନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞନାଡ଼ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ା ଲୁମାୟ୍ ?”

୧୭ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ଇନିବା ଞେନ୍‌ଆତଢ଼ ବତ୍‌ୟ୍‌ୟ୍ ? ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁମ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ମନ୍‌ଡ଼; ଆରି ଆମନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ଲମ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ବନାୟ୍‌ବରଞ୍ଜି ଞଞ୍ଜୁମ୍‌ନା ।”

୧୮ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଇନି ଏଙ୍ଗାଗୋଜି ଆ ବନାୟ୍‌ବର ?” ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରକ୍ଳତଡ଼, ଏତାରିତଡ଼ନେ, ଏରାଉତଡ଼ନେ, କଣ୍ଡାୟ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟ୍‌ତଡ଼, ୧୯ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ବେନ୍ ମାନ୍‌ଗୋଜି, ଆରି ତୟ୍‌ଲିସିଂମରବେନ୍‌ଆତଢ଼ ଆମ୍‌ମେନ୍‌ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟ୍‌ମବା ।”

୨୦ ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଢେନ୍, “କେନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞେନ୍ ଞଞ୍ଜୁମ୍‌ଲନାୟ୍, ଅଙ୍ଗାତେ ଆରି ଞେନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ତକୋ ?”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ସବତଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଜିରା କି ଅନଜେନମଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ତଙ୍ଗା ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ ତିୟାଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଢ଼ ଆୟ୍‌ ସଣ୍ଡୋୟ୍‌ୟ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍‌ନ୍‌ନ୍ ଞଞ୍ଜୁତେ ।”

୨୨ ବନ୍‌ତ ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ଅବସର୍‌ମୁଙ୍ଗାଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନଜେନ୍‌ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ।

* ୧୯:୭ ୧୯:୭ ମାତ୍ରିର ୫:୩୧ * ୧୯:୯ ୧୯:୯ ମାତ୍ରିର ୫:୩୨; ୧ କରକ୍ତି ୭:୧୦, ୧୧

୨୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଗମାଡ଼ମରନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଜନନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ୁ ତଣ୍ଡ । ୨୪ ଆରି ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ସିଲଭ ଆର୍ଯାୟ ସୁଜାନ୍ ଆ ପଡୁଡ଼ ଗଡ଼ ଓଟେନ୍ ଆଗ୍ରଜାନ୍ ସଜ ।”

୨୪ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି କି ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି, “ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ନନ୍ଦରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏ ?”

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େଞ୍ଜି କି ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍ଆତେ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅ୪୧ଡ଼େଏ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟତେ ।”

୨୬ ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି କେନ୍ ବାରଜଣାବେନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏସ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼, ତିଆଡ଼ିତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ବାରଗା ତରକ୍ସମଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସମତାଲେ ବାର କେଲ୍ଲା ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏସାସନ୍ତେ । ୨୯ ଆରି, ଅଜା ମନ୍ଦରା ଅଞ୍ଜିମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଅସିଂ ପଡ଼, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ପଡ଼, ତନାନ୍ ପଡ଼, ଆପେୟ ପଡ଼, ଅୟୋଡ଼ ପଡ଼, ପସିୟୁଜି ପଡ଼, ଲବସିମା ଅମ୍ବେଞ୍ଜିତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ବସଅ ଗୁନା ଖାଡ଼ତେ, ଆରି ଅ୪୩ଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼ତେ । ୩୦ *ବନ୍ତ ଆରାମ୍ବୁଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଗୋଗୋୟନେ ତିକ୍ତତଜି, ଆରି ଆଡ଼ିକ୍ସଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଗୋଗୋୟନେ ଆମ୍ବୁଡ଼ତଜି ।”

୨୦

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଆ ବଡ଼ିମରଜି

୧ “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍, ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର ତୋତାନ୍ ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସାୟଲେ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅନବଲ୍ଲମ୍ବମନ୍ ଆସନ୍ ହୁଡ଼ଲନେ । ୨ ଆନିନ୍ ତିଲେ ମନ୍ଦରାନ୍ ବମିୟତାନ୍ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବସିଡ଼ାୟତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଆସ୍ବାୟେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ଆନିନ୍ ନଗାରେ ସରେୟତାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ତେଭେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଏରକନାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିରେ ଇୟ କାକାଡ଼ାନାବା, ଆରି ଏଜାଲେ ବଡ଼ିନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ଏଭେଲେ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଡ଼ିନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।’ ୫ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ କାକାଡ଼ାନେଜି । ଆରି ଆନିନ୍ ବାରଗା ଇଡ଼ନ୍ ତ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଏଭେଲେମା ମନ୍ଦରାଜି ଏରକନାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୬ ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ଦଲୟ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଏଭେଲେମା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ଦରାଜି ଏରକନାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏରକନାକାଡ଼ାନେନ୍ ତମ୍ବିରୁବ୍* ତେନ୍ଦେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଏଡ଼କୋତନେ ?’ ୭ ତି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, ‘ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ଅ୪୩ୟଲେଞ୍ଜି ।’ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିରେ ଇୟ କାକାଡ଼ାନାବା ।”

୮ “ଆରୁବେନ୍† ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆ ଗୁମ୍ବୁସାନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ବଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆତନିକ୍ସି ଇଡ଼ନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲାୟ ଉନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଡ଼ ରୟ ଆମ୍ବୁଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟାଜି, ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନାଜି ଖନାରନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଇୟଲାୟ ଉନେଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟାଜି ।’ ୯ ସିଲଭେ ଆନାଜି ମନ୍ଦଲୟ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲାୟ ଉନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଡ଼ବୟ ରୁପାତାବନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଇୟଲାୟ ଜାଏଜି । ୧୦ ଆରି ଆନାଜି ଖନାରନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଇୟଲାୟ ଉନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଲେକାୟ ବଡ଼ିନ୍ ଏଖାଡ଼ତାୟ ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୧ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜାଏଞ୍ଜି କି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ ତୋସେତାଲେ

* ୧୯:୨୮ ୧୯:୨୮ ମାତ୍ରିକ ୨୫:୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୦   † ୧୯:୩୦ ୧୯:୩୦ ମାତ୍ରିକ ୨୦:୧୨; ଲୁକ ୧୩:୩୦   * ୨୦:୨ ୨୦:୨ ତମ୍ବିରୁବ୍
† ୨୦:୮ ୨୦:୮ ଆସ୍ବାଲ୍ଲମେନ୍

ବର୍ତ୍ତେ, ୧୨ କେନ୍ ଆତନିକ୍ତି ଇତ୍ତନ୍ ଖନାରନ୍ ଆରିୟଲ୍ଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବଗଣ୍ଡାନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ କାକାଡାଜେଜି, ଇନଲେଞ୍ଜି ତମ୍ପରୁବ ତମୋୟୋଡ୍ ଲନ୍ମୁମ୍ତାଲନ୍ ତାଗାଲୋଡ୍ ଉଡ୍ଡୁତନ୍ ଉଡ୍ଡବାଲନ୍ ତେଲଲେନ୍ ଜନଡ୍ଡତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବସାମାନଲଲେନ୍ ।”

୧୩ “ସିଲଭେ ସାତକାରନ୍ ବଡିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଭ୍ ଅବୟନେଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, ଏ ଗଡ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଅଃକୁଡ୍ଅମ୍, ଆମନ୍ ବମିୟତାନ୍ ବମନ୍ରାନ୍ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ପନାଡ୍ ଆସନ୍ ବଡିନ୍ ଅଃନ୍ନବସିଡ୍ଡାୟଲୋ ପଡ୍ ? ୧୪ ଅଙ୍ଗାତେ ଆମନ୍ଆତେ, ତିଆତେ ପାଡ୍ଲେ ଜିରା, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ବଡିନ୍ ତିୟଲମ୍, କେନ୍ ଆତନିକ୍ତି ଇତ୍ତନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ଉନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ନିୟ୍ ତିୟତେ ମା ବଡିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସୁମ୍‌ଶେନ୍ । ୧୫ ଅନଜେଞ୍ଜେନ୍ ଇସୁମ୍‌ଶେନ୍ ବାଭେ ଖେନ୍ ଅରଃ କର୍ସାଅଞ୍ଜି ? ଅଡେ ଖେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ତାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ସାଣ୍ଡୁତ୍ତୟ୍ ?”

୧୬ * “ତିଆସନ୍ ଆଡ୍ଡିକ୍ସଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ମୁଡ୍‌ତଜି, ଆରି ଆରାମ୍ମୁଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତିକ୍ତିତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ମେଡ୍‌ବରନ୍ ଯାଗି ତର ବର୍ରେନ
(ମାର୍କ ୧୦:୩୨-୩୪; ଲୁକ ୧୮:୩୧-୩୪)

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ୍ ତଡ୍‌ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବ ଅନେଡ୍‌ଗଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି, ୧୮ “ଗିୟ୍‌ବା, ଇନଲେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତବୋ, ଆରି ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗାଡାଅନନ୍ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତନେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବତୋସାତଜି; ୧୯ ସିଲଭ୍‌ଲୁନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ସୟସୟମୁତଜି, ସାମକାନ୍ ବାଭେ ତଡ୍‌ତଜି କି ଆଅଙ୍ଗାତଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟତଜି, ସିଲଭ୍‌ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଏର୍ତାଲୋଡ୍ ଯର୍ମେଡ୍‌ଲେ ତୋତନେ ।”

ଅବୟ୍ ଅୟୋଡ୍‌ନ୍ ଆ କାକୁତ୍‌ନେ
(ମାର୍କ ୧୦:୩୫-୪୫)

୨୦ ତିଆଡିଡ୍ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି, ବାଗୁ ଆ ତାଙ୍ଗାଡାଅନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସରିନ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ । ଆରି ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ମୁତାଲେ ଲୋମ୍‌ଲେ ସନାୟମନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ବେତେ ।

୨୧ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନି ସାୟ୍‌ତେ ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ରାଜ୍ୟଲୋଡ୍‌ନମ୍ କେନ୍ ବାଗୁ ତାଙ୍ଗାଡାଅନିଞ୍ଜିଞ୍ଜି ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ଗଡ୍‌ନମ୍ ଅବୟ୍‌ନେ, ଆରି ଅର୍କାବଡିଗଡ୍‌ନମ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ତକ୍ତମେତଜି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡାଅନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଇନି ଏବେଡ୍‌ତୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଃଞ୍ଜନାୟ୍ । ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗିଲ୍ଲୋଡ୍ ଗାତାୟ୍, ତେଭେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତେ ପଡ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତାୟ୍ ।”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡିଡ୍‌ମ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଗିଲ୍ଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ବନ୍‌ତ ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ଗଡ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ତ ଅର୍କାବଡିଗଡ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଆନ୍ନିଡ୍‌ଆତଡ୍ ଅନବତକ୍ତମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରଞ୍ଜେନ୍ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନାଜି ଆସନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ତି ଆ ତରକ୍ତମ୍ ଅବଜାତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେଭେ ତକ୍ତମ୍‌ତଜି ।”

୨୪ ଆରି ଦସଜଣ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍‌ତଡ୍‌ଞ୍ଜି, ତି ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଡ୍ ବରାବେଞ୍ଜି । ୨୫ *ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରାଜାଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଅଃପ୍ପୁରୁପୁରତଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡାମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଅବସୋଡାସୋଡାତଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଜନା । ୨୬ *ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଏଏଭେତଡ୍‌ନେ, ଆରି ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆନା ଅବସୋଡାଜେନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ସନାକ୍ଲେମ୍‌ବେନ୍ ତେଏତୋ, ୨୭ ଆରି ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆନା ଆମ୍ମୁଡ୍‌ଗଡ୍‌ନେନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ କମ୍‌ପାରିମ୍‌ବେନ୍ ତେଏତୋ, ୨୮ କେନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗାଡାଅନନ୍ ନିୟ୍ ଅନବସାକ୍ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ସନାକ୍ଲେବାନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ।”

* ୨୦:୧୨ ୨୦:୧୬ ମାଠିର ୧୯:୩୦; ମାର୍କ ୧୦:୩୧; ଲୁକ ୧୩:୩୦ * ୨୦:୨୫ ୨୦:୨୫ ଲୁକ ୨୨:୨୫,୨୬ * ୨୦:୨୬ ୨୦:୨୬ ମାଠିର ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫; ଲୁକ ୨୨:୨୭

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ କାଡ଼ମ୍ବରଞ୍ଜି ମବନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୧୦:୪୭-୫୨; ଲୁକ ୧୮:୩୫-୪୩)

୨୯ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜରୁ ମନ୍ଦରା ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସନ୍‌ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୦ ଆରି ଗିୟବା, ବାଗୁ କାଡ଼ମ୍ବରଞ୍ଜି ଅନେଡ଼ ରୋଭନ୍ ଆତକ୍ସୁମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ରୋଭ ଗଡ଼ ଜିଡ଼େ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼଼ ସାୟୁମଲେନ୍ ।”

୩୧ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ କଡ଼ି଼ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼଼ ସାୟୁମଲେନ୍ ।”

୩୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତନଡେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତୟତବେନ୍ ?”

୩୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ରୋଲେନ୍ ।”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗିୟଲେ ଇର୍ଯୋୟମତାଏନ୍ କି ଆମତଞ୍ଜି ସୁଡେଏନ୍, ସିଲଭେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ରିଏଞ୍ଜି, କି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସର୍ଣ୍ଣେଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାଭେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନେନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

୧ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ତୋଣ୍ଡୋ ଜିତବୁରନ୍ ବେଡ଼ପାରି ସାଈନ୍ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି; ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏନ୍‌ଲେ ବରେ ଆପ୍ପାୟେଞ୍ଜି । ୨ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମୁକ୍ତାବାବେନ୍ ତି ଆ ସାଈ ଇୟବା । ତେଭେ ତୁଡ଼ାତୁଡ଼ା ଅବୟ ଆୟୋଡ଼ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ତ ଆଅନନ୍ ଆଡ଼ବାଡ଼ନ୍ ଇୟତେ ଏଗିଜେ; ତିଆଡେଜି ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ପାଟାୟବା । ୩ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଗାମଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇୟ ବର୍ବା, ‘କେନ୍‌ଆଡେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ।’ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ ତିଆଡେଜି ଆପ୍ପାୟତାୟ ।”

୪ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଡ଼ମେନ୍,

୫ “ସିଓନ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଈସିୟଆଡ଼଼ ବର୍ବା,

ଗିଜା, ରାଜାନମ ଅମଡ଼ନମ ଜିର୍ତାୟ !

ଆନିନ୍ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିମର୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅବୟ ଗୋଡ଼ୌୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମ୍,

ଗିଜା, ଆନିନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁମଲେ ଜିର୍ତାୟ ।”

୬ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଏଜମଲେ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଲୁମେଜି; ୭ ଆରି ଆୟୋଡ଼ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ତ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍‌ରିନ୍ ବେଲେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ତକ୍ସୁମେନ୍ । ୮ ଜିସୁନ୍ ଆଜିରେନ୍‌ ଆ ତଡ଼ର୍ ଗଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅରାନୁବନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଜି ଅଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାଜି କି ତଡ଼ର୍ ଇୟଲାୟ ବେଲେଜି । ୯ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଆରି ଆ ତିକ୍ସଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଭେ ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଓସାନ୍ନା ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ! ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ତେଏଡୋ ! ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଓସାନ୍ନା ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ସମିରା ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି “କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ ଆନା ?” ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି ।

୧୧ ସିଲଭେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ ଜିସୁନ୍, ଗାଲିଲି ନାଜରିତନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୯; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୮; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

୧୨ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଖିଞିନେନ୍ ତ ତମତମନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ବାର୍‌ବାରତାବମରଞ୍ଜି ଆ ମେଜ ଆରି କୁଲୁର୍ ତମତମନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରକ୍ସୁମ୍ ସବଡ଼ିଡ଼ାଜେନ୍ । ୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଈଡ଼ିଡ଼, ‘ସରେବାସି’ଞେନ୍

ପାଠନାସିଂ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେନ୍ ତେତେ । ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଓମରଞ୍ଜି ଆ ଲୋଓଓ ଏଏମ୍‌ବେନ୍ !”

୧୪ ସରେବାସିଂଲୋଓନ୍ କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି ତ ଗାଡ଼େମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଓ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ମବନଓଓଞ୍ଜି । ୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆବଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଓନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି “ଓସାନ୍ନା ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଡ଼ାଆନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ବତନ୍ ବାଓେ ଆବର୍‌ଞ୍ଜିଆତେ ଅମ୍‌ତଓଡ଼ାଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଓଓ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍‌ତଜି ଆମନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଓଡ଼େ ପଓ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ଜାଲଓଓଞ୍ଜି, “ଓଓ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ତଓଡ଼ତାୟ, ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ତ ଆ ରେସାସିଜଞ୍ଜିଆତଓଓ ମନଓଡ଼ମ୍ ଏଞ୍ଜିଓଓଓଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଓନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଞ୍ଜିୟ ପଓ ଅଶ୍ଟୁଓ ଏପଡ଼େନ ?”

୧୭ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ଅମ୍‌ରେଓଡ଼ାଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଓଲନ୍ ବେତନିଆନ୍ ଜିର୍ରେ ତେଓେ ତଗାଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଏନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୧୨-୧୪, ୨୦-୨୪)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ତୋତାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ତୋଲେଜେନ୍ । ୧୯ ଆନିନ୍ ତଓଓରନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଅବୟ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ତି ଲୁଆନୁବତମନ୍ ଇୟେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତେଓେ ଜିର୍ରେ ଆ ଅଲାନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲେ ଖାତେ, ଆରି ଇନ୍ନିଓ ଅୱେଞ୍ଜିଓଓଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଲେ ବର୍‌ନେ, “ଆରି ଆଞ୍ଜିୟ ଆମନ୍ ଅଜତଓମ୍ ତଡ଼ !” ସିଲଓେ ତି ଲୁଆନୁବନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଅସରେନ୍ ।

୨୦ କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ଖଓଓନେମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଓଓ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜାଲେ ଲୁଆନୁବନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଅସରେନ୍ ?”

୨୧ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ଜାଲଓଓଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଓଓ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍‌ତବେନ୍, ଏରତାଲଗଡ଼ଲେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତର୍‌ନାବା, ଏଓଓଲତେନ୍ କେନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ଖେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲାୟ, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଓଓଲେ ଲୁମଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଆତିୟତେନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, କେନ୍ ବରୁନ୍ ନିୟ, ‘ତୋଲନ୍ ସର୍‌ମେୟଶ୍ଟିଲୋଓନ୍ ଇୟ ଗଲୋଅମତୋ,’ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍‌ନି ତେନ୍, ତିଆତେ ଗତେଲତେ । ୨୨ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତର୍‌ନି ଇନି ଏପାଠନାତନେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକୁବରନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୨୭-୩୩; ଲୁକ ୨୦:୧-୮)

୨୩ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଓନ୍ ଯର୍‌ନି ତେଓେ ଖନଓନ୍ ଇୟଲାୟ ତିୟେ, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍‌ରଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମଡ଼ିଜି ଆନିନ୍‌ଆତଓଓ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଓେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମତେ ? ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଓଓ କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟଲମ୍ ?”

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ଜାଲଓଓଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଅବୟ ବର୍‌ନେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଓଓ ବର୍‌ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଜାଲଓଓଓଓୟବା, ଏଓଓଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଓେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମତାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଓଓ ବର୍‌ତବେନ୍ । ୨୫ ଜନନ୍ ମନ୍‌ରଞ୍ଜିଆତଓଓ ତକୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆନା ଆମଓଓ ସିଲଡ଼ ଖାତେନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଓଓ ସିଲଡ଼ ଖାତେନ୍, ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଓଓ ସିଲଡ଼ ଖାତେନ୍ ?”

ସିଲଓେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍‌ବୋ ? ‘ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଓଓ ସିଲଡ଼,’ ଗାମ୍‌ଲବୋ ତେନ୍, ଏଓଓଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଓଓ ଗାମ୍‌ଗାମ୍‌ଲଓଓଡ଼ନ୍, ଏଓଓଲତେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆମଓଓନ୍ ଏୱେର୍‌ନେ ?” ୨୬ ବନ୍‌ତ ‘ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଓଓ ସିଲଡ଼ ଗାମ୍‌ଲବୋ ତେନ୍,’ ଏଓଓଲତେନ୍ ମନ୍‌ରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍‌ଡ଼ ତକୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଓଓ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ମାଓେଡ଼ଜି ।” ୨୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଓଓ ଜାଲଓଓଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ !”

ଜିସୁନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଓେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମତାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ନିୟ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଓଓ ଅୱେର୍‌ନେ ।”

* ୨୧:୨୧ ୨୧:୨୧ ମାଠିର ୧୭:୨୦; ୧ କରନ୍ତି ୧୩:୨

ବାଗୁ ତାଙ୍କତାଅନନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୨୮ “ଆମ୍ଭେ ଜିନ୍ଦଗୀ ଏଇକ୍ଷଣୁ କିଏ ? ଅବୟ ମନରାନ୍ ଆ ତାଙ୍କତାଅନ୍ ବାଗୁ ତକୋଏଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ତାଙ୍କତାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇ ବରେ, ‘ଅଅନ୍, ଲଡ଼େ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିରେ ଇୟ କାକାଡ଼ାନା ।’ ୨୯ ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ‘ଆଞ୍ଜା, ଖେନ୍ ଇୟଡ଼େ ।’ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାବାନ୍ ଅଃନ୍ନୁୟଲୋ । ୩୦ ଆରି ଆନିନ୍ ସନ୍ନା ତାଙ୍କତାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଏଭେଲେମା ଇୟଲାଇ ବରେ । ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ‘ଖେନ୍ ଅଃଲୁଡ଼କ୍ ଇୟ ।’ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତିକ୍ଳି ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ କି କାକାଡ଼ାବାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୧ କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନା ଆପେୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଏନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ସନ୍ନା ତାଙ୍କତାଅନନ୍ ।”

ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ଭେ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଏଜିରେନ୍, ପାନ୍ତବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଜୋଶ୍ରୁଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭୁ ଜିଡ଼ିଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ରନ୍ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲାଇ, ବନ୍ତ ଆମ୍ଭେ ଆମଡ଼ନ୍ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ; ପାନ୍ତବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଜୋଶ୍ରୁଡ଼ମରଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ଞ୍ଜି । କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ନିୟ ଆମ୍ଭେ ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ ।”

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭା ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆନବଜଡ଼ବର୍

(ମାର୍କ ୧୨:୧-୧୨; ଲୁକ ୨୦:୯-୧୯)

୩୩ “ଆରି ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଅମଡ଼ବେବା । ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ତୁବଲେ ଏରେ ତରେନ୍, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ଖିନାଲ୍ ଆସନ୍ ତେଭେ କୁଶ୍ରୁନ୍ ଗାୟଲେ କୋଭାନ୍ ଆଜରଗେ ଆସନ୍ ଅବୟ ମସ୍ତାନ୍ ତୁବେନ୍ କି ତି ଆ କୋଭା ଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ବାଗାନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ବତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୪ ତିକ୍ଳି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଆରଡ଼ୋଲାଖିନ୍, ଆଜନ୍ ଆଖିନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୩୫ ବନ୍ତ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି କୋଭାମରନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍ପଲେ ତିଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ସମ୍ପବେଞ୍ଜି, ଅବୟନେଆତଡ଼ ତିଡ଼େଞ୍ଜି କି ରକୁଏଞ୍ଜି । ୩୬ ଆନିନ୍ ଆରି ବତର ଆମ୍ଭୁ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଆରି ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଏଭେଲେମା କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଡ଼େଞ୍ଜି, ରକୁଏଞ୍ଜି । ୩୭ ଆତନିକ୍ଳି କୋଭାମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ତାଙ୍କତାଅନଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଡ଼କ୍,’ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍କତାଅନନ୍ଆତଡ଼ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୩୮ ବନ୍ତ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି କୋଭାମରନ୍ ଆ ତାଙ୍କତାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ତର୍ତମ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ ତ ଆ ତାଙ୍କତାଅନନ୍, ଯବା, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରକୁବା, ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ କୋଭାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତେ ତେତେ ।’ ୩୯ ଆରି ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ପଲେ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି କି ସମ୍ପବେଞ୍ଜି ।”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଜିର୍ଭାୟ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିନ୍ ତି ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଇୟଡ଼ାୟ ଏଞ୍ଜାଏଜି ?”

୪୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ତି ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଡ଼ାୟ ରକୁଆଜେଜି, ଆରି ଅଞ୍ଜା ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ବାଡ଼େଲେ କୋଭାମରନ୍ଆତଡ଼ ତିୟଡ଼ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ବାଗାନ୍ ଇୟଡ଼ାୟ ତିୟେଜି ।”

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜିୟ୍ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଏପଡ଼େନ୍ ପଡ଼ ?”

“ଗୁସିମରଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆରେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି,

ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ଅରେଡ଼ ତେଏନ୍ ।

କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ପ୍ରବୁନ୍ ଲୁମେନ୍,

ଆରି ତିଆତେ ଗିନ୍ୟଗିୟଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସରାନ୍ନିଡ଼ାନ୍ ।”

୪୩ “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତବଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ଜଅ ଅଜତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଆତେ

☆ ୨୧:୩୨ ୨୧:୩୨ ଲୁକ ୩:୧୨; ୭:୨୯,୩୦

ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୪୪ ଆରି ଆନା କେନ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ସୁଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତେୟତେୟତନେ, ଆରି ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋତେ, ଆନିନ୍ ରଡ଼ିରଡ଼ି ତେତେ* ।”

୪୫ ଜିସୁନ୍ ଆବର୍ଦନ ଆନବଜଡ଼ବରଜି ଅମତଡ଼ତାଲେ, ଯୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ତନେ ଗାମଲେ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୪୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମାଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମଲେ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।

୨୨

ବିବା ବୁଜିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର (ଲୁକ ୧୪:୧୫-୨୪)

୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବତର ଆନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨ “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅକ୍ରମ, ଅବୟ ରାଜାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆସନ୍ ବିବା ବୁଜିନ୍ ତୁବେନ୍ । ୩ ଆରି ତି ଆ ବୁଜିଜୋମ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆବରବରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୁତୟଲଜି । ୪ ରାଜାନ୍ ଆରି ବତର ଆନା କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଆବରବରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟ ବର୍ବାଜି ଗାମେନ୍, ‘ଅମତଡ଼ବା, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନୁଞ୍ଜେନ୍ ଆ ବିବା ବୁଜି ଜାତାଆଜେନ୍, ତାଡ଼ଲିୟୁଞ୍ଜେନ୍ ତ ଜେଲ୍ଜେଲ୍ଲରାତମନ୍ ଆ ଜଡ଼ଲ୍ଲି ରକ୍ଷାୟ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟାୟବା ।’ ୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅବସନ୍ନାତାଲେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବେପାରବାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ରାଜାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଜିଆତଡ଼ ଖମଲେ ତିତେଞ୍ଜି କି ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ରାଜାନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିରେ ତି ସମ୍ପାଦମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ରକ୍ଷୁଆଜେଜି ଆରି ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ସୟେଜି । ୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରାଜାନ୍ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ବିବା ବୁଜିନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍, ବନ୍ତ ଆବରବରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିଞ୍ଜିନ୍ଜି ତଡ଼ ।’ ୯ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇୟବା ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟତେ ଏରବାଡ଼େଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ ବର୍ବାଜି । ୧୦ ସିଲଡ଼େ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ସାଇ ସାଇ ବୁଲ୍ଲେଲେ ମନଡ଼େତୋ ମନଡ଼ତଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ରବାଡ଼େଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଇୟଲେ ଓରୋଡ଼େଜି, ଆରି ବିବାସିଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବରିଜେଞ୍ଜି ।”

୧୧ “ରାଜାନ୍ କନ୍ୟାଆମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ, ଆରି ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବିବା ଅଜିନ୍ ଏରୁରେନ୍ନେ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟଲାୟ, ରାଜାନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବରେନ୍, ୧୨ ‘ଏ ଗଡ଼ି, ବିବା ଅଜିନ୍ ଏରୁରେନ୍ନେ ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗନ୍ଲାୟ ?’ ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରା ଅଃଞ୍ଜାଲଡ଼ଲନେ । ୧୩ ସିଲଡ଼େ ରାଜାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସିନ୍ ଆଜଡ଼ନ୍ ଜିଲେ, ତାଣ୍ଡନ୍ ଆଲୋଡ଼ଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ବା । ତେଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଯେୟେତାନ୍ ତ ରମରମଜିନ୍ ତେଏତୋ ।’”

୧୪ “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରା ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଲୋ, ବନ୍ତ ଅସୋୟ ମନ୍ରା ସନେତାନ୍ ତେତେ ।”

କାଜସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ (ମାର୍କ ୧୨:୧୩-୧୭; ଲୁକ ୨୦:୨୦-୨୬)

୧୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସବରନ୍ ଅପୁଡ଼ତାଲେ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବରନ୍ ଖମାଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଇୟଲେ ସାଜେଜି । ୧୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଏରୋବନ୍ ଆ ମରାୟନେମରଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ, ଆରି ଆମନ୍ ଇସରନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ, ଆମନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃଢୁଲମତେ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଗାମତେ ? ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, କାଜସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅଡ଼େତେ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ଇଞ୍ଜା ?”

* ୨୧:୪୪ ୨୧:୪୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼   ✨ ୨୨:୧୩ ୨୨:୧୩ ମାତ୍ରିକ ୮:୧୨; ୨୫:୩୦; ଲୁକ ୧୩:୨୮

୧୮ ବନ୍ଦୁ ଜିୟୁନ୍ ଆ ପେଲ୍ଲାଇଁ ଜନାତାଲେ ବର୍ବନେ, “ଏ ଇୟୁଭାମ୍ବୁଲି, ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼୍ ଏମାଲ୍ଲତ୍ତୟ ? ୧୯ ପାନୁତାବନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼୍ ଅବ୍ବୁଜ୍ତ୍ତୟବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ପାଡ଼୍ଲାଇ । ୨୦ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବଲୋଟନ୍ ଆନା ଆ ମୁକ୍କା ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋ ?”

୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କାଇସରନ୍ ଆ ମୁକ୍କା ତକୋ ।”

ସିଲଭେ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ କାଇସରନ୍ଆତେ ତିଆତେ କାଇସରନ୍ ତିୟବା, ଆରି ଅଞ୍ଜାତେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ତିୟବା ।”

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଅମ୍ବେଡ଼୍ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ୟନର୍ବେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍ସବରନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୧୮-୨୭; ଲୁକ ୨୦:୨୭-୪୦)

୨୩ *ୟନର୍ବେଡ଼ନ୍ ଇଞ୍ଜା ଆଗ୍ରାମତେଞ୍ଜି ଆ ସାତୁକିଜି ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଜିର୍ବିଜି କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଇୟୁଲାଇସ୍ ବରେଜି, ୨୪ “ଏ ଖନଡ଼୍ତିୟମର୍, ମୋସାନ୍ ବର୍ବନେ, ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ ଆ ଓକାନ୍ ତି ଜୁଆରବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଆରବୁମରନ୍ ଆସନ୍ ପସିଜନ୍ କୋଡେଡୋ । ୨୫ ଗିଜା, ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ଲେନ୍ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆପର୍ତ୍ତମ୍ବୁର ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆ ଓକାନ୍ ତି ଜୁଆରବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲନ୍ । ୨୬ ଏଭେଲ୍ଲେମା ଅନବବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍, ଅନବୟାଗି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ଆରି ଆତନିକ୍ଳି ଆ ସନ୍ନା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ନିୟ୍ ତି ଜୁଆରବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍ । ୨୭ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ତିକ୍ଳି ଆଇମରନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍ । ୨୮ ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ତି ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲିଞ୍ଜି, ଯନର୍ବେଡ଼୍ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ଆମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନା ଆ ତୁକ୍ତି ତେଡେ ?”

୨୯ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତରମ୍ ସାସ୍ବନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନନ୍ ଆସନ୍ ଆଡ଼ଆୟତବେନ୍ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଯର୍ବେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼୍ବୟନେଜି କି ଅଃସ୍ବରାନ୍ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼୍ ପାଡ଼୍ଲଡ଼୍ବରମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ୩୧ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଯନର୍ବେଡ଼୍ ଆ ବର୍ବେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଇନି ଗାମଲବେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଏପଡେନେ ପଡ଼୍ ? ୩୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଗାମେନ୍, ଖେନ୍ ଅଡ଼ାମନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଇସାକନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ବର । ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ତଡ଼୍, ଆମେଡ଼୍ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ।”

୩୩ ଜିୟୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼୍ ଅମଡ଼୍ଡ଼ାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

ସୋଡ଼ା ବନାଞ୍ଜନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୨୮-୩୪; ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮)

୩୪ ଜିୟୁନ୍ ସାତୁକିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବ୍ବିଡ଼୍ରିଡ଼େଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରମଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରୁକ୍ତାଲନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଇୟୁଲାଇ, ୩୫ ଆରି ଆମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍ନେ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆପଡେନେମରନ୍ ଜିୟୁନ୍ଆତଡ଼୍ ମାଲ୍ଲେ ବରେନ୍, ୩୬ “ଏ ଖନଡ଼୍ତିୟମର୍, ବନାୟ୍ବରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜା ବନାୟ୍ ସୋଡ଼ା ?”

୩୭ ଜିୟୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମ୍ବେନ୍ ସମ୍ପିରା ଉଗରବେନ୍, ସମ୍ପିରା ପରାନ୍ନାବେନ୍ ତ ସମ୍ପିରା ମନ୍ବେନ୍ ତିୟଲେ ପ୍ରଭୁ ଇସ୍ବରବେନ୍ଆତଡ଼୍ ତୁଡ଼୍ୟମବା । ୩୮ କେନ୍ଆତେ ମା ସୋଡ଼ା ଆରି ପର୍ତ୍ତମ୍ ବନାଞ୍ଜନ୍ । ୩୯ ଅନବବାଗୁ ବନାଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ଆତେ, ଆମ୍ବେନ୍ ତୟ୍ଲିସିଂମରବେନ୍ଆତଡ଼୍ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼୍ୟମବା । ୪୦ *କେନ୍ ବାଗୁ ବନାୟ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ବନାୟ୍ବରନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ବେମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼୍ ସିନ୍ସନ୍ୟତେ ।”

କ୍ରିସ୍ବନ୍ ଆ ଆସନ୍ ସେକ୍ସବରନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୨୫-୩୭; ଲୁକ ୨୦:୪୧-୪୪)

୪୧ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଇୟୁଲାଇସ୍ ରୁକ୍ତନେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼୍, ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, ୪୨ “କ୍ରିସ୍ବନ୍ ଆ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏବଡିସୟ୍ତେ ? ଆନିନ୍ ଆନା ଆ କେଞ୍ଜା ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ।”

୪୩ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଡେଲଡେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଏଜାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମ୍‌ତେ ? ଦାଉଦନ୍ ପୁରାତାନ୍ ବୟନ୍ ବର୍ରେନେ,

୪୪ ‘ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍,

ଞ୍ଚେନ୍ ଅଜା ଜାୟ ବନେରାନମ୍‌ଜିଆତଡ଼ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍‌କୋଆଜି,

ତି ଜାୟ ଆମନ୍ ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ଗଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତକ୍‌କ୍‌ମ୍‌ଲେ ତକୋନା ।’

୪୫ ଦାଉଦନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମ୍‌ତେ, ଏଡେଲଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଜାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଅଲଡେଏ ?”

୪୬ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ବପଦ ଓୟଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଡ଼ଲଜି, ଆରି ତି ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜୋମ୍‌ଝଲଜି ।

୨୩

ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୩୯; ଲୁକ ୧୧:୪୩, ୪୬; ୨୦:୪୫-୪୬)

୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨ “ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ତରକ୍‌କ୍‌ମେନ୍ ଆ କୁସ୍‌ଲୋଡ଼ ଆତକ୍‌କ୍‌ମଜି । ୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଆ ବର୍ରେଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ଆରି ଶଣ୍ଡମ୍‌ନାବା, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଲୁମ୍‌ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ବନ୍‌ତ ଅଜାତେ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଃଜ୍ଜଣ୍ଡମ୍‌ନେଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଲଗିନ୍‌ତମନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଜିଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତାରଡ଼ଲୋଡ଼ ଅକୋୟତଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆ ଅଣ୍ଡେୟସିଞ୍ଜି ବାଞ୍ଚେ ନିୟ୍ ଅଃଡେକ୍‌କେଏଜି । ୫ *ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ଅବ୍‌ତୁୟତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି, ସାସ୍ତିଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ତଡ଼ରା ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାରାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜିବବଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ଆର୍କାବଡ଼ିସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜିସିତଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରିଞ୍ଜି ଆ ତାଡେଡ଼ ଅବଡେତକାତଜି । ୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୁଜିରେଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ ତରକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ତ ରନ୍‌କ୍‌ସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତରକ୍‌କ୍‌ମନ୍* ଲତୟତଜି । ୭ ସରେୟତାରେଡ଼ନ୍ ଅବଲୋମାଲୋମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ‘ଞନଡ଼ତିୟମର୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବ୍‌ଓଡେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲତୟତଜି । ୮ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ‘ଞନଡ଼ତିୟମର୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡେଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ବନେଞ୍ଜାଡ଼ ତେତବେନ୍, ଆବୟନେନ୍ ତୁମ୍ ଞନଡ଼ତିୟମର୍‌ବେନ୍ ତକୋ । ୯ ଆରି ପୁତ*ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ‘ଆପେୟ’ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଓଡେଡ଼ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆବୟନେନ୍ ତୁମ୍ ଆପେୟବେନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ । ୧୦ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ଆମ୍‌ଡ଼ଗଡ଼ମର୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡେଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟନେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ଗଡ଼ମର୍‌ବେନ୍ । ୧୧ *ବନ୍‌ତ ଅମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନା ସୋଡ଼ାମର୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାକ୍‌ବେନ୍‌ତୋ । ୧୨ *ଆରି ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ସନ୍ନାନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଅବ୍‌ସନ୍ନାତମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ସୋଡ଼ାନ୍ ତେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ତାଭାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଡୋସାଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୨:୪୦; ଲୁକ ୧୧:୩୯-୪୨, ୪୪, ୫୨; ୨୦:୪୬)

୧୩ “ଘୋଡ଼, ଇସ୍ତାଭାମର୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍‌ଗାଗଡ଼ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ସନଡ଼ ଏଇଡ଼ତଡ଼ତେ ଆମ୍‌ନେନ୍‌ତମ୍ ତେଡେ ଏଃଗନେ କି ଆନାଜି ତେଡେ ଗଜାନ୍‌ନ୍ ସାୟତଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଃନ୍‌ବଗଜାମେଜି ।”

୧୪ “ଘୋଡ଼, ଇସ୍ତାଭାମର୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ଅବ୍‌ତୁୟତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ

* ୨୩:୫ ୨୩:୫ ମାତ୍ରିକ ୬:୧ * ୨୩:୬ ୨୩:୬ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି * ୨୩:୧୧ ୨୩:୧୧ ମାତ୍ରିକ ୨୦:୨୬, ୨୭; ମାର୍କ ୯:୩୫; ୧୦:୪୩, ୪୪; ଲୁକ ୨୨:୨୭ * ୨୩:୧୨ ୨୩:୧୨ ଲୁକ ୧୪:୧୧; ୧୮:୧୪

ଏପାର୍ଚ୍ଚନାତନେ, ଆରି କୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବୁର୍ତ୍ତଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୮୮}

୧୫ “ୟୋଡ଼, ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମରାୟନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ସମ୍ବେୟୁଣ୍ଡାନ୍ ପଡ଼ଲେ ତେସା ଗୋସା ବୁଲ୍ଲେଲେ ଏପାଡ଼ତେ । ବନ୍‌ତ ଏଭେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅବୟ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ଗୁନା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନରକନ୍ ଏବଜିଜି^{୮୯} ରତେ ।”

୧୬ “ଏ ଆକାଡ଼ ତୁଡ଼ର ଅନବତୁୟମରଜି, ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ଦ୍ରେଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟତେ, ‘ଆନା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼; ବନ୍‌ତ ଆନା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୁନା ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜଗଃମଗଃ ଲୁମେତୋ ।’^{୯୦} ଏ ଉଲ୍ଲ କାଡ଼ମୁରଜି, ସୁନାନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଡ଼େ ସୁନାନ୍ ଆରବମବଡ଼ିରତେନ୍ ଆ ସରେବାସି^{୯୧} ସୋଡ଼ା, କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅଜାତେ ସୋଡ଼ା ?^{୯୨} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଏନ୍ଦ୍ରେଲେ ନିୟ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟତେ, ‘ଆନା ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନା ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆନମଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜଗଃମଗଃ ଲୁମେତୋ ।’^{୯୩} ଏ କାଡ଼ମୁରଜି, ଅଜାତେ ସୋଡ଼ା, ଅନମଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଡ଼େ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆରବମବଡ଼ିରତେନ୍ ଆ ତନମିଲ୍ ସୋଡ଼ା ?^{୯୪} ତିଆସନ୍ ଆନା ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତେନ୍ ଆନମଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍,^{୯୫} ଆରି ଆନା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ସରେବାସି^{୯୬}ଲୋଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରତତନାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଇସ୍ତର ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍ ।^{୯୭} *ଆରି ଆନା ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ କୁସ^{୯୮} ଆରି ତେଭେ ଆଡ଼କ୍ଷମତେନ୍ ଆ ଇସ୍ତର ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍ ।”

୨୩ “ଏ ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପୋଦିନାନ୍, ପାନମଉରିନ୍ ତ ଜିରାନ୍ ଆ ଦସମା^{୯୯}ସ ଏତିୟତେ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍, ସନାୟମନ୍, ତନେନ୍ କେନ୍‌ଆତେଜି ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ବନାୟଜି ଅମଜାଡ଼ାୟ ଏଏଣ୍ଡେତନ୍ । ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନାୟଜି ରୟ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଖଣ୍ଡମନାବା ।^{୧୦୦} ଏ ଆକାଡ଼ ତୁଡ଼ର ଅନବତୁୟମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରୟନ୍ ଏସାଡ଼ାବତେ, ବନ୍‌ତ ଓବନ୍ ଏମିତେ ।”

୨୪ “ଏ ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିନାନ୍ ତ ସଡ଼ଆନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ ତୁମ୍ ଏଗିୟତାତେ, ବନ୍‌ତ ଅମ୍ବନ୍ ରାତନ୍ ତ ଇସାଲଡ଼ନ୍ ଆବରିୟ ।^{୧୦୧} ଏ କାଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ଆମ୍ବୁଡ଼ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆ ଅମ୍ବଗଡ଼ ରୟ ଗିୟତାବା, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ମନଡ଼ତେ ।”

୨୫ * “ଏ ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲେଏତମନ୍ ଆ ମସାନ୍ନି ଅନ୍ତମ୍ । ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍ ମନଡ଼ ଗିୟତାତେ, ବନ୍‌ତ ଅମ୍ବନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ ତ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍^{୧୦୨} ଆବରିୟ ।^{୧୦୩} ତିଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ତୁଆରାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ମନଡ଼ମର^{୧୦୪} ଗିୟତାତେବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମ୍ବବେନ୍ ଇସ୍ତାମ ତ ଇସ୍ତେନ୍ ଆବରିୟ ।”

ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନ (ଲୁକ ୧୧:୪୭-୫୧)

୨୬ “ଏ ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନି ଏତୁବତେ, ଆରି ତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ଆ ସନ୍‌ନି ଏବସଜ୍ଜତେ ।^{୧୦୫} ଆରି ଏବର୍ତ୍ତନେ, ‘ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ବନେଡ଼ା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତକୋଲଲେନ୍ ନଡ଼, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଃନ୍ଦ୍ରେଣ୍ଡେନାୟ ବନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତମବବେଞ୍ଜି

† ୨୩:୧୪ ୨୩:୧୫ କେନ୍‌ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼ * ୨୩:୨୨ ୨୩:୨୨ ମାତ୍ରିକ ୫:୩୪ * ୨୩:୨୨ ୨୩:୨୭ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୩:୩ † ୨୩:୨୭ ୨୩:୨୭ ଆସଅନ୍ ଆ ମରା S ୨୩:୨୮ ୨୩:୨୮ ବନାୟବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ତନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍

ଇନଲେନ୍ ତେଭେ ଏଃସ୍ତାୟନାୟ ବନ୍ ।^{୩୯} ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଆସ୍ତମବବେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ କେଞ୍ଜାଜି ।^{୩୯} ଆରି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆରବତୁଟାରେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବୁଡ଼ବା ।^{୩୯} ଏ ଜାଆଡ଼ଜି, ଜାଆତନ୍ ଆ କେଞ୍ଜାଜି ! ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନରକନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଅଡ଼ରୁବେନ୍ ?^{୩୯} ତିଆସନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ବା, ଖେନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ବାବେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି, ଆଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଆସ୍ତାୟତାଜି; ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଢ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରକ୍ତଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଢ୍ ଆଅକ୍ଳାତଢ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଅମ୍ବୁଡ଼ତାଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଢ୍ ରନ୍ଦୁକ୍ସିଲୋଡ଼ନ୍ ସାମକାନ୍ ବାଭେ ଏତିଡ଼ତଜି କି ବ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଅମ୍ବୁଡ଼ତାଲେ ଆରି ବ ଗଡ଼ା ଏଗଡ଼ତିଡ଼ତଜି ।^{୩୯} ତରମ୍ମମର୍ ଏବଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ତ ତନମିଲନ୍ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼ ବେରିକିଅନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ଜିକରିୟନ୍ଆତଢ୍ ଏସ୍ତମ୍ବେନ୍ ଜାୟ, ଆରି କେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଢ୍ ସନମ୍ବବନ୍ ତେଏନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୩୯} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍
(ଲୁକ ୧୩:୩୪-୩୫)

^{୩୯} “ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଆମନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ୍ ସମ୍ବବେନ୍, ଆରି ଅମ୍ବୁଡ଼ମ୍ ଆନାସ୍ତାୟଜିଆତଢ୍ ଆମନ୍ ତିତରେନ୍, ଆୟେଡ଼ିମନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆ କାସ୍ତାନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆଅନ୍ସିଆବଞ୍ଜି ଅବୁରୁକ୍ତେ, ତିଅକ୍ତମ୍ ତିଅଞ୍ଜା ବେଡ଼ା ଖେନ୍ ପସିୟନମ୍ଜିଆତଢ୍ ଅନବୁରୁକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ସାୟଲାୟ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏସାସନ୍ ।^{୩୯} ଗିୟବା ଅସିବେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତିଆତେ ସିସିତେ ।^{୩୯} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ‘ପ୍ରୁବୁନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସିୟ ଡେଏତୋ’ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଣ୍ଡ଼ ଏବର୍ନେନ୍ ଜାୟ ଲତେ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆରି ଏଃରିଜିୟ ।”

୨୪

ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତେଏଃତେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ
(ମାର୍କ ୧୩:୧-୨; ଲୁକ ୨୧:୫-୬)

^୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ମେଡ଼ସିଜି ଆନିନ୍ଆତଢ୍ ଅନବୁଡ଼ଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇୟଲାଇ ।^୨ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ନମିଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଗିୟତେ । ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ତେନ୍ନେ ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଅଃଡ଼କୋଏ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟାୟତନେ ।”

ତନଶ୍ଚାୟନ୍
(ମାର୍କ ୧୩:୩-୧୩; ଲୁକ ୨୧:୭-୧୯)

^୩ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜିତରୁରନ୍ ଆଡ଼କ୍ସମନ୍ ଆତିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଜନା ଇୟଲାୟ ବରେଜି । “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଞ୍ଜା ଗତେଲ୍ତେ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଢ୍ ବରେନ୍ । ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତେନ୍ ବାଉଜନିରମ୍ବୁ ତୁୟଲାୟ ଆରି କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଅଞ୍ଜିଡ଼ରୟତେ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଆୟ ।”

^୪ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ୍ କଣ୍ଡାୟତଢ୍ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଗିୟଡ଼ମବା ।^୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜଡ଼ ମନ୍ରାଜି, ଅଞ୍ଜମଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଇୟଲେ, ‘ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍’ ଗାମଲେ ଜଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଇୟତାୟ କଣ୍ଡାୟେଜି ।^୬ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଲ୍ଡ଼ିଡ଼ବରନ୍ ଏଅମ୍ବୁଡ଼ତେ ଆରି ଅଲ୍ଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ କବର ଏଅମ୍ବୁଡ଼ତେ; ବଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ମା ବନ୍ତ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜୁଗନ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼େ ।^୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତେସାନ୍, ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୋତନେ । ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେରେଡ଼ କାନ୍ତାୟନ୍, ତକରଲନ୍ ତେତେ ।^୮ ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କୋଞ୍ଜୋତନନ୍ ଆଡ଼େରୟତେନ୍ ଆ ବଞ୍ଜା ଅକ୍ତମ୍ ।”

* ୨୩:୩୩ ୨୩:୩୩ ମାତ୍ରିର ୩:୭; ୧୨:୩୪; ଲୁକ ୩:୭

୯୪ * “ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ମନରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତନଶ୍ରୀୟନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତବେଞ୍ଜି ଆରି ରକ୍ତବେଞ୍ଜି । ଅଞ୍ଜମଶେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୯୦ ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ଅମରେଡ଼ତଜି, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲବାୟତଜି, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲନେତରୁମଡ଼ତଜି । ୯୧ ଆରି ଜହ୍ତମ୍ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ହୁଡ଼ତନାଜି କି ଜହ୍ତ ମନରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ କଣ୍ଡାୟତଜି । ୯୨ ଇର୍ସେନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଢ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଜଏଢ଼ାୟତେ । ୯୩ * ବନ୍ତ ଅନା ଆତନିକ୍ତି ଜାୟ ଏରକିକ୍ତିତ୍ୱନେନ୍ ତକୋତନ୍ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୯୪ ଆରି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସମରା ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜୁଗନ୍ ଅଞ୍ଜିଡ଼ତେ ।”

ବରକ୍ରତ୍ୱନ୍
(ମାର୍କ ୧୩:୧୪-୨୩; ଲୁକ ୨୧:୨୦-୨୪)

୯୫ “ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଦାନିଏଲନ୍ ଆବର୍ନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିତ୍ୱ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ତରକୋନେଲୋଟନ୍ ଆରବ୍ସଏଡ଼ତେନ୍ ଅରେଡ଼ରୁମଡ଼ତାନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ ଆତନଟନ୍ ଏରିୟତେ, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ପଡ଼େନେମରନ୍ ଗନ୍ଲୁତେତୋ । ୯୬ ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ଆନାଜି ଜିଉଦା ତେସାଲୋଟନ୍ ତକୋତଜି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେଟନ୍ ଜିରେତଜି । ୯୭ *ଆନା ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଟନ୍ ତକୋତେ ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କନ୍ନିଡ଼ତେନ୍ ପନାଟନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ୁଡ଼ନାୟ ତଡ଼ । ୯୮ ଆରି ଆନା କୋରାଲୋଟନ୍ ତକୋତେ ଆନିନ୍ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ ଯରତଡ଼ନାୟ ତଡ଼ । ୯୯ ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ଆନାଜି ଆତିଲକୋଡ଼ଜି ଆରି ଆରେସାଅନଜି ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେଜି । ୧୦୦ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ଜନିରକିର୍ବେନ୍ ରଞ୍ଜା ଇଟନ୍ କି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଟନ୍ ତେତଡ଼ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆମାଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା । ୧୦୧ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଡ଼ିତ୍ୱ ଏଭେଲେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ତ, ପୁତ୍ ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆଜିୟ ଏଭେଲେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏ । ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ନିୟ ଆଜିୟ ଏଭେଗୋ ଅଃତେଏ । ୧୦୨ ଆରି ତି ତଣ୍ଡନ୍ ଆରତୋତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ୱରନ୍ ଅବ୍ସୋଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନବସୋୟଲୋ ନଡ଼ ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଅନୁରନ୍ ଅଃଞାତେଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନାଜିଆଡ଼ଢ଼ ସେତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଅବ୍ସୋଜେନ୍ ।”

୧୦୩ “ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଗିୟବା, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ’ କି ‘ତେଭେ ତକୋ,’ ଗାମଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆତେ ଏଡ଼ରତଡ଼ନେ । ୧୦୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କଣ୍ଡାୟ କ୍ରିସ୍ତାନ୍ତୁଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ହୁଡ଼ତନାଜି; ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଅରମ୍ପତଞ୍ଜି ଆରି ସରାନ୍ନିଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅବ୍ତୁୟତଜି, ତେଲନ୍ତେନ୍ ଆସନେତାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟତଜି । ୧୦୫ ଗିୟବା କେନ୍ଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆମ୍ପଡ଼ୁ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବ୍ଜନାଲବେନ୍ ।”

୧୦୬ * “ତିଆସନ୍ ‘ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼ିଟ୍ୱଲୋଟନ୍ ତକୋ,’ ଗାମଲେ ମନରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ତେଭେ ଏଇୟତଡ଼; ଅଡ଼େ ‘ଗିୟବା ଆନିନ୍ ଅମ୍ପସିଟନ୍ ତକୋ,’ ଗାମଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ତିଆତେ ଏଡ଼ରତଡ଼ନେ । ୧୦୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତାବ୍ରେତନ୍ ତିତେନ୍ ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରୁବ୍ସୋଡ଼ଗଡ଼ ଜାୟ ସାଆଡ଼ତେ, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତିଅନ୍ତମ୍ ତେତେ ।”

୧୦୮ * “ଅଙ୍ଗାଲୋଟ୍ ମରାନ୍ ତକୋତେ, ତେଭେ ମରାଜୋମଡ଼ିତଞ୍ଜି ରୁକ୍ତଞ୍ଜି ।”

ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଜନିର୍
(ମାର୍କ ୧୩:୨୪-୨୭; ଲୁକ ୨୧:୨୫-୨୮)

୧୦୯ * “ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଓୟୋଟନ୍ ଲୋଟଡ଼ତେ, ଆଙ୍ଗାୟତାନ୍ ଅଃସାଆରେ, ତୁଡ଼ୁଜଞ୍ଜି ରୁଆଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେତାୟତାଜି, ଆରି ରୁଆଟନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ମୁଆୟତନେ । ୧୧୦ *ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ରୁଆଡ଼ଲୋଟନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆରମ୍ପଡ଼ ଗିୟତାତେ; ଆରି ତି ଆ ତିନ୍ନା ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ବାଭେ ମେଗଲୋଟନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଗିୟଲେ ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍

୧୨୪:୯ ୨୪:୯ ମାଡ଼ିର ୧୦:୨୨   ୨୪:୧୩ ୨୪:୧୩ ମାଡ଼ିର ୧୦:୨୨   ୨୪:୧୭ ୨୪:୧୭ ଲୁକ ୧୭:୩୧   ୨୪:୨୧ ୨୪:୨୧ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୮   ୨୪:୨୭ ୨୪:୨୭ ଲୁକ ୧୭:୩୩,୨୪   ୨୪:୨୮ ୨୪:୨୮ ଲୁକ ୧୭:୩୭   ୨୪:୨୯ ୨୪:୨୯ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୨; ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୩   ୨୪:୩୦ ୨୪:୩୦ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୧:୭

ଆତ୍ମକୋତେଜ୍ଞି ଆ ମନରାଜି ଯେୟେତାତଜ୍ଞି । ୩୧ ଆରି ଆନିନ୍ ପନେତନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ବୟନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଟ୍ଟବର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବ ଅନେଟ୍ଟ ସିଲଡ଼ ଆରି ବ ଅନେଟ୍ଟ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଅବରୁକ୍ତତଜି ।”

ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଷଡ଼ନେନ୍
(ମାର୍କ ୧୩:୨୮-୩୧; ଲୁକ ୨୧:୨୯-୩୩)

୩୨ “ଲୁଆନୁବନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ସିଲଡ଼ ଷଡ଼ନାବା, ଆଜ୍ଞାଆଡ଼ିଡ଼ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାବ କୋଟ୍ଟେରଲନ୍ ଆ ଅଲାନ ଲେଡେଟ୍ଟତାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବୌସାକନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ ତୁୟାୟଲାଇ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ । ୩୩ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରମ୍ବତଜ୍ଞି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍ ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଜନାବା । ୩୪ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ଟ ତେଏନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନରାଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଜନଡ଼ ଅଃନାଡ଼ଏଜି । ୩୫ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ତନ୍ ଆଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ ଜା ଅଃନାଡ଼ଏ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତ ବେଡ଼ାନ୍ ଆନିଟ୍ଟ ଜନାଜି ତଡ଼
(ମାର୍କ ୧୩:୩୨-୩୬; ଲୁକ ୧୭:୨୭-୩୦; ଲୁକ ୧୭:୩୪-୩୬)

୩୬ “ମନରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜ୍ଞା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ତି ଆ ତିନ୍ନା ତ ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆନିଟ୍ଟ ଜନାଜି ତଡ଼, ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଟ୍ଟବର୍ମରଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ କି ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଜନା ତଡ଼; ତିଆତେ ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନା । ୩୭ ଆରି ନୋଅନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ଏଜ୍ଞାଗୋ ତେଏନ୍, ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଡେଗୋ ମା ତେତେ । ୩୮ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗଗତାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ଟ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆରି ନୋଅନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରୁଲନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଗାଏଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି, ବିବାନେଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଅନବ୍ବିବାଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାତେଞ୍ଜି, ୩୯ ଆରି ଗଗତାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ କି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲାଇ ମାବୟାଏନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଜନି ତେତେ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନୁନାଲଜି । ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜନଡ଼ ଏଡେଗନ୍ ତେତେ । ୪୦ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍ରା ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାତଜ୍ଞି, ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୪୧ ବାଗୁ ଆଜମରଞ୍ଜି ରିଟ୍ଟୁୟତଜ୍ଞି, ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

୪୨ “ତିଆସନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାୟବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ । ୪୩ ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ ରାଡ଼ମରନ୍ ଅଜ୍ଞାବେଡ଼ା ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତିଆତେ ଅସିଂମରନ୍ ଜନାଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ମବ୍ଡେଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଅଃନୁବଗଜାବେ । ୪୪ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାୟବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃନୁବଡ଼ିସୟେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।”

ତର୍ନେ କମ୍ବାରମରନ୍ ତ ଏରତର୍ନେ କମ୍ବାରମରନ୍
(ମାର୍କ ୧୨:୪୧-୪୪)

୪୫ “ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଗିୟଲେ ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ କମ୍ବାରମରଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ତମ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଆତଡ଼ ତବନ୍ଡେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଆରି ବୁଡ଼ିତମନ୍ ଆ ଗୁମ୍ବୁସ୍ତା ଆନା ତକୋ ? ୪୬ ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଗୁମ୍ବୁସ୍ତା ଏଡେଲେ ଆଜ୍ଞାକାଡ଼ାତନ୍ ଇୟତାୟ ଗିଜେ, ତି ଆ ଗୁମ୍ବୁସ୍ତା କରମ୍ମାତମ୍ । ୪୭ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସାଉକାରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ତିୟଲେ ତି ଗୁମ୍ବୁସ୍ତାଆତଡ଼ ତବନ୍ଡେ । ୪୮ ବନ୍ତ ତି ଏରତର୍ନେ ଗୁମ୍ବୁସ୍ତାନ୍ ସାଉକାରଣେନ୍ ଅଃନୁଜିରାୟ ଆନିନ୍ ତିଡ଼ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟତାଲେ, ୪୯ ଆ ସସି କମ୍ବାରମରଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ତଜି ଆରି ଗାସାଲମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଗାତେ ଜୋମ୍ଡେ, ୫୦ ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆଜ୍ଞାଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜଗେଲେ ଅଃନୁକୋନେ, ଆରି ଅଜ୍ଞା ବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଅଃନୁନାଏ, ତି ଆ ତିନ୍ନା, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆ ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ୫୧ ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବାଗୁ ତେୟତେୟ ଏମ୍ବେତାଲେ

☆ ୨୪:୪୩ ୨୪:୪୩ ଲୁକ ୧୨:୩୯,୪୦

ଇୟାଭାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବମାୟମାୟତେ; ତେଭେ ଆନିନ୍ ଯେୟେତାନ୍ ତ ରମରମଜିନ୍ ତେତେ ।”

୨୫

ଦସଜଣ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ଆନବଜଡ଼ବରୁ

୧ * “ତିଆଡ଼ିତ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତେତେ । ଦସଜଣ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ପିଙ୍କ ଖମଲେ ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲତ୍ ମନ୍‌ଲୟନେ ବୁଡ଼ିଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ଲୟନେ ଏରବୁଡ଼ିଜି* ତକୋଏଞ୍ଜି । ୩ ଏରବୁଡ଼ିଜି ପିଙ୍କନ୍ ପାଟେଞ୍ଜି ସିନା ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍ ଜିତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଅଷପ୍ପାଡ଼ୁମଲଞ୍ଜି । ୪ ବନ୍‌ତ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ପିଙ୍କ ବୟନ୍ ତାକାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ନିୟ୍ ପାଡ଼ୁତୁମଲଞ୍ଜି । ୫ ବରନ୍ ଆଜନିର୍ ଆଡ଼ିଡ଼ିଲାଞ୍ଜି ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ମବଲେ ମବଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତିମତାଜେଞ୍ଜି ।”

୬ “ଆରି ତୁଡ଼ାନ୍ ତଗଲ୍ ଇଡ଼ନ୍ ଯନୋଡ଼ୟାଡ଼ନ୍ ସତ୍ତାଏନ୍, ‘କେରେ ଗିୟା ବରନ୍ ଜିରାୟ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍’ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ନାୟା । ୭ ତିଆଡ଼ିତ୍ ତି ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ପିଙ୍କ ଅବଜାତାଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି ଏରବୁଡ଼ିଜି ବୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଜିତ ମିଞ୍ଜଲବେନ୍ ଅଜିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଲେନ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ପିଙ୍କଲେଞ୍ଜି ପଞ୍ଜିତାୟତେ । ୯ ବନ୍‌ତ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଏରବୁଡ଼ିଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, ‘ଇଞ୍ଜା, ଇଞ୍ଜା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଷତ୍ତେତେଲଡ଼ବେନ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଦୋକାନମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଖିଲେ ଇୟ୍ ପାଡ଼ବା । ୧୦ ଏରବୁଡ଼ିଜି ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଖିଞ୍ଜିବାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ବରନ୍ ଜିରାୟ୍, ଆରି ଆନାଜି ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବିବା ବୁଜିନ୍ ଆସନ୍ ବରନ୍ ସରିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଡ଼ଲଲେ ।”

୧୧ * “ତିକ୍ଳି ଏରବୁଡ଼ି ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିରାଜି କି, ‘ଏ ପ୍ରବୁ, ଏ ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲେନ୍,’ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗାମେଜି । ୧୨ ବନ୍‌ତ ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, ‘ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ।”

୧୩ “ତିଆସନ୍ ଜଗେଲେନ୍ ତକୋନାୟାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା କି ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

ୟାଗି କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆନବଜଡ଼ବରୁ (ଲୁକ ୧୯:୧୧-୨୭)

୧୪ * “ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆନଜେଡ଼ମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟେନ୍ କି ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୫ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ବମାଡ଼ିୟ୍ ତିୟେନ୍, କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆରନପ୍ରିନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୬ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ପାଡ଼ଲେ ସିଲଡେମା ଇୟ୍‌ଲେ ବେପାରନେ କି ଆରି ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଲାବନେ । ୧୭ ତିଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଲାବନେ । ୧୮ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ବମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିରେନ୍ କି ଲାବଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଲୋଓଡ଼ନ୍ ଗାୟଲେ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆ ତାକୋ ତିଲ୍ଲେଡ଼ ତିଲ୍ଲେ ସଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଳୋଏ ।”

୧୯ “ଜବୁ ବର୍ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଯର୍‌ନାୟ୍ କି ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଇସାବତ୍ ଯୁନେ । ୨୦ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ତି ବୟନ୍ ଆରି ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ପାଡ଼ଲାୟ୍ କି ଆ ସାଉକାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେ, ‘ଏ ସାଉକାର, ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟ୍‌ଲ୍ ଯୁ, ଗିଜା, ଖେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଲାବଲନାୟ୍ । ୨୧ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ମନ୍‌ଡ଼ଡ଼ମ୍, ଆମନ୍

* ୨୫:୧ ୨୫:୧ ଲୁକ ୧୨:୩୫ * ୨୫:୨ ୨୫:୨ ଉଲ୍ଲି † ୨୫:୬ 25:6 ତନୋଗତନ୍ ‡ ୨୫:୭ 25:7 କୁବାୟେଞ୍ଜି * ୨୫:୧୧ ୨୫:୧୧ ଲୁକ ୧୩:୨୫ § ୨୫:୧୩ ୨୫:୧୩ ମବଡ଼େଲନ୍ * ୨୫:୧୪ ୨୫:୧୪ ଲୁକ ୧୯:୧୧-୨୭

ଗୁନତମ୍ ଆରି ତର୍ନେତମ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍, ଆମନ୍ ଅସୋୟଲୋଡନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ଲନେ, ତିଆସନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟଲୋଡନ୍ ତବନଡ଼ତମ୍, ଯାଆ, ସାଉକାରନମ୍ ବୟନ୍ ସର୍ତାନା ।”

୨୨ “ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଷାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଜିର୍ରାୟ କି ଇୟଲାୟ ବର୍ନେ, ‘ଏ ସାଉକାର ଆମନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ଆତଡ଼ ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟଲ୍ ଯ, ଗିଜା, ଷ୍ଟେନ୍ ଆରି ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଲାବଲନାୟ ।’ ୨୩ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ମନଡ଼ତମ୍, ଆମନ୍ ଗୁନତମ୍ ଆରି ତର୍ନେତମ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍, ଆମନ୍ ଅସୋୟଲୋଡନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ଲନେ, ତିଆସନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟଲୋଡନ୍ ତବନଡ଼ତମ୍, ଯାଆ, ସାଉକାରନମ୍ ବୟନ୍ ସର୍ତାନା ।”

୨୪ “ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ବମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଷାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଜିର୍ରାୟ କି ଇୟଲାୟ ବର୍ନେ, ‘ଏ ସାଉକାର, ଆମନ୍ ଅବୟ ରତୋମର୍*, ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ଅ୪କୁଡେ, ତେଡେଆତେ ଗଡ଼ତେ, ଆରି ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ଜମ୍ଲଲନ୍ ଅ୪କୁଡେ, ତେଡେଆତେ ତର୍ତୁମ୍ତେ, କେନ୍ଆତେ ଷ୍ଟେନ୍ ଜନା । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ରୁପାତାବନମ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତିଲ୍ଲେ ସଲେ ଇୟଲେ ତକ୍ଲୋନାୟ; କେରେ ଗିଜା ତାକୋନମ୍ ।’”

୨୬ “ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ‘ଏ ପେଲ୍ଲା ଆରି ଆତସା କମ୍ବାରିମର୍, ଷ୍ଟେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଅ୪କୁଡାୟ ତେଡେଆତେ ଗଡ଼ତାୟ, ଆରି ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଜମ୍ଲଲନ୍ ଅ୪କୁଡାୟ, ତେଡେଆତେ ତର୍ତୁମ୍ତାୟ, ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ତ ଜନା. ୨୭ ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ତାକୋଶେନ୍ ପାଡ଼ଲେ ବାର୍ବାରତାବମ୍ରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇନିବା ଅ୪ନେଡ଼କ୍ଲୋଲୋ, ଷ୍ଟେନ୍ ଯର୍ରନ୍ ଆଅନ୍ତାବନ୍ ବୟନ୍ ତାକୋଶେନ୍ ଇୟତାୟ ଷାଡ଼ନାୟ ବନ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ତାକୋ ପାଡ଼ଲେ, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଦସ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ ତିୟବା । ୨୯ ଧଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ତକୋ†, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଡେ, ଆନିନ୍ଆତେ ଆରି ଗୋଗୋୟତେ, ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଅବୟ ତଡ଼, ଆମଡ଼ନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ତକୋ, ତିଆତେ ନିୟ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେଡେ । ୩୦ ✨ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟବାୟତତନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଆଲୋଡ଼ଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଇୟ ସେଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ତେଡେ ଯେୟେତାନ୍ ତ ରମ୍ବରମ୍ଜିନ୍ ତେଏଡୋ ।”

ଆତନିକ୍ତି ପନ୍ସୁଆତିନ୍

୩୧ ✨ “ଅଜ୍ଞା ଆତିଡ଼ ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଅଡ଼କୋ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ତରକ୍ଳୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ତକ୍ଲୁମେ । ୩୨ ଆରି ଆ ମୁକ୍ତାଗତନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଜି ଇୟତାୟ ରୁକ୍ଲନେଜି, ତୁର୍ବମେଡ଼ମରନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ କିମ୍ବେଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ବାଡେତେ, ତିଆଡ଼ମ୍ ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଡେତଜି । ୩୩ ଆନିନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି‡ ଅଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆରି କିମ୍ବେଡ଼ଞ୍ଜି‡ ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ ତକ୍ଲୋତଜି । ୩୪ ତିଆତିଡ଼ ରାଜାନ୍ ଅଜଡ଼ୋମଗତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବର୍ତଜି, ‘ଜିରାୟବା, ଆପେୟଶେନ୍ ଆରାସିର୍ବାଦଲବେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ପୁତନ୍ ଆଗ୍ରତେକଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଜ୍ଞା ରାଜ୍ୟ ଅନବଜାତାନ୍ ତେଲୋ, ତି ତେଡେ ଆୟ ତକୋନାବା । ୩୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆତୋଲେୟ ତକୋଲ୍ ଯ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏରୋଜୋମଲ୍ ଯ; ଷେନ୍ ଇର୍ଗାଲ୍ ଯ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଗାତାନେନ୍ ଏଡିୟଲ୍ ଯ; ଷେନ୍ ବଡେସାବାୟ ତକୋଲ୍ ଯ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଅସିବେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲ୍ ଯ; ୩୬ ଆଉଡ଼ ଯ ତକୋଲ୍ ଯ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଅଜିନ୍ ଏବଜିଜିଲ୍ ଯ; ଅସୁଲ୍ ଯ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏସାକ୍ଲେ ଯ; ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲ୍ ଯ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଷେନ୍ ଏଇୟଲାୟ କି ଇୟଲାୟ ଏସାକ୍ଡେଇୟ ।”

୩୭ “ତିଆତିଡ଼ ତରକ୍ଳୁମ୍ରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଏ ପ୍ରବୁ, ଆଜ୍ଞା ଇନଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆତୋଲେୟ ଏରିୟଲମ୍ କି ଏରୋଜୋମଲମ୍ ? ଅଡେ ଆଜ୍ଞା ଆଇର୍ଗାଲ୍ ଏରିୟଲମ୍ କି ଗାତାନେନ୍ ଏଡିୟଲମ୍ ? ୩୮ ଆରି, ଆଜ୍ଞା ଆମନ୍ ବଡେସାବାୟ ତକୋଲମ୍ ତ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏରିୟଲମ୍ କି ଅସିଲେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲମ୍ ? ଅଡେ ଆଜ୍ଞା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆଉଡ଼ ଯ ଏରିୟଲମ୍ କି ଅଜିନ୍ ଏଅବଜିଜିଲମ୍ ? ୩୯ ଆରି ଆଜ୍ଞା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆଅସୁ ଏରିୟଲମ୍ ଅଡେ ଆବଣ୍ଡି ଏରିୟଲମ୍ କି

* ୨୫:୨୪ ୨୫:୨୪ ଏରସନାୟମମର୍ ✨ ୨୫:୨୯ ୨୫:୨୯ ମାତ୍ରିତ ୧୩:୧୨; ମାର୍ଜି ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮ † ୨୫:୨୯ ୨୫:୨୯ ବରାନ୍ ତକୋ ✨ ୨୫:୩୦ ୨୫:୩୦ ମାତ୍ରିତ ୮:୧୨; ୨୨:୧୩; ଲୁକ ୧୩:୨୮ ✨ ୨୫:୩୯ ୨୫:୩୯ ମାତ୍ରିତ ୧୭:୨୭; ମାତ୍ରିତ ୧୯:୨୮ ‡ ୨୫:୩୩ ୨୫:୩୩ ତରକ୍ଳୁମ୍ରଞ୍ଜି § ୨୫:୩୩ ୨୫:୩୩ ଏଡ଼ତରକ୍ଳୁମ୍ରଞ୍ଜି

ଅମତ୍ରିନମ ଇୟଲେ ଇୟଲାଇୟ ଏସଙ୍କଡେଅମ୍ ?” ୪୦ ଆରି ରାଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସନ୍ନାମରନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଏଲୁମେନ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଏଲୁମେନ୍ ।”

୪୧ “ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଅକାବଡ଼ିଗତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଏ ସନ୍ୟପତାମରଞ୍ଜି, ମୁକ୍ତାବାଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟତାଲନ୍ ସନ୍ନମନ୍ ତ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଡୁବଡୁବନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋସିଲୋଡ଼ ଜିର୍ବା । ୪୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆତୋଲେୟ୍ ତକୋଲ୍ଲୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଃରୋଜୋମଲ୍ଲୟ୍; ଆଇଗାଲ୍ ତକୋଲ୍ଲୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଗାଡ଼ାନେନ୍ ଏଃଉୟ୍ଲୟ୍; ୪୩ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ତକୋଲ୍ଲାନାୟ୍, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଏଃଉୟ୍ଲୟ୍; ଆଉତୟ୍ ତକୋଲ୍ଲୟ୍, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅଜିନ୍ ଏଃନବରଲ୍ଲୟ୍; ଅସୁଲ୍ଲୟ୍ ଆରି ଆବଣ୍ଡି ତକୋଲ୍ଲୟ୍, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଃସାଙ୍କ୍ଲେୟ୍ ।”

୪୪ “ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଏ ପୁବୁ, ଆଜା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆତୋଲେୟ୍ ଅଡେ ଆଇଗାଲ୍, ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍ ଅଡେ ଆଉତୟ୍, ଆଅସୁ ଅଡେ ଆବଣ୍ଡି ଗିୟ୍ଲେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏଃସାଙ୍କ୍ଲେୟ୍ ?” ୪୫ ସିଲଡ଼େ ରାଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେ ଆସନ୍ ଓୟ୍ଲେ କେନ୍ଆତେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଲୁମଲୋ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ତିଆତେ ଏଃଲୁମଲୋ ।’ ୪୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ଞାଡ଼ତଜି, ବନ୍ତ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼ତଜି ।”

୨୨

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୨:୧-୨; ଜନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କାନ୍ ଆ ବନେଜି ଅବସୁକ୍ଲେଏନ୍ କି ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨ “ଅନେଲାଇୟପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବାଗୁ ତିନ୍ନା ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆରି ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଅକ୍ତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତନେ ।”

୩ ତିଆଡ଼ିତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜି କାୟାପା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ରୁକୁନେଜି, ୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାୟ୍ସିତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଞମଲେ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲୁଞ୍ଜି । ୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପୁପୁରିଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଃଲୁମବୋ, ଅସମୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡେନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ ।”

ବେତନିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅବିସକ

(ମାର୍କ ୧୪:୩-୯; ଜନ ୧୨:୧-୮)

୬ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆନ୍ ମୋଡ଼ୋ ସିମନନ୍ ଆସି ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ୭ “ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଅବୟ୍ କୋମାଲୋଡ଼ନ୍ ମଡ଼ଗାତମଆତେ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ଲାଇୟ କି, ଆନିନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଆ ମିଞ୍ଜଲ୍ ଆବବ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ ଲାଏ । ୮ ଆରି ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଅଃଲୁତୟ୍ଲଜି କି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଇନିବା କେନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜଲ୍ ଅବମୋସୁତେ ? ୯ କେନ୍ଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ତକା ବାଞେ ତମଲୋଡ଼ ତମଲେ ତି ଆ ତକା ତୋଲେୟ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍ତବୋ ବନ୍ ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଜନାଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ତି ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏଏମ୍ବେତେ ? ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୧୧ ତୋଲେୟ୍ମରଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋଡ଼ଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଞେନ୍ ତିତାନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଃଡ଼କୋନାୟ୍ । ୧୨ ତରିଲ୍ଲନେଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଲାଏନ୍ । ୧୩ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସମିରା ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଜା ଅଜାଲୋଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସୁଡ଼ନ୍ ତେତେ, କେନ୍ ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବନେ ନିୟ୍ ତେତେ ବନରନ୍ ତେତେ ।”

* ୨୨:୨ ୨୨:୭ ଲୁକ ୭:୩୭,୩୮

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ବାସାଲନେ

(ମାର୍କ ୧୪:୧୦-୧୧; ଲୁକ ୨୨:୩-୬)

୧୪ ତିଆଡିଡ଼ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦା । ୧୫ ଆନିନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଆମେନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ଏଡିୟତ~ୟ ବର୍ନାବା, ଖେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତବେନ୍ ।” ସିଲଭେ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତିରିସିମ ରୁପାତାବନ୍ ଦୁଡ଼େଡାଲେ ଜିଉଦାନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲାଇ । ୧୬ ଆରି ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ସାୟଲେ ତକୋଲନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଲାୟପୁର ଜନୋମଜୋମନ୍ ଜୋମେନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୧୨-୨୧; ଲୁକ ୨୨:୭-୧୪; ଲୁକ ୨୨:୨୧-୨୩; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୧୭ କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ରୁଚି ଆଜ୍ଞୋମତେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ପୁରିଡ଼ ପର୍ତ୍ତନ୍ନୁଡ଼ିନ୍ନା ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ଆଗ୍ରାଗାନେ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଏଆବଜାତାନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଲତୟତମ୍ ?”

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବା, ‘ଖନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଗାମତେ, ତିନ୍ନାଖେନ୍ ଦୁୟାଲାୟ, ଖେନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ଆଗ୍ରାଗାନେ ଅସିନମ୍ ପାଡ଼େତନାୟ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ବାଖେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ଆଗ୍ରାଗାନେ ଆସନ୍ ଇୟଲେ ଅବଜାତାଏଜି ।

୨୦ ତିଲ୍ଲି ଆରୁବେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍ତମେଞ୍ଜି ।

୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତ~ୟ ।”

୨୨ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ଦୁକ୍ତାଲନ୍ ତଡ଼ବୟନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ ତିଆତେ ଖେନ୍ ପଡ଼ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗିନାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋବଡ଼ାସିଲନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତ~ୟ । ୨୪ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଜଡ଼ାଆନନ୍ ଆ ବନେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆଇଡିଡ଼, ଏଭେଲେମା ଆନିନ୍ ରବୁତେ; ବନ୍‌ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଜଡ଼ାଆନନ୍‌ଆତଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ, ଯୋଡ଼, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ; ତି ଆ ମନ୍‌ରା କରୋକ୍ଳୋତନ୍* ଅଃଡ଼େଲୋ ନଡ଼ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍ ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଅଜ୍ଞା ଜିଉଦା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ତିଆତେ ଆମନ୍ ବର୍ତନେ ।”

ପ୍ରବୁବୋଜନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୬; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦; ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୨୩-୨୫)

୨୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ରୁଚିନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍ କି ତିଆତେ ରେବ୍‌ଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ବର୍ତନେ, “ନବା, ଜୋମବା, କେନ୍‌ଆତେ ତଅଡ଼ଖେନ୍ ।”

୨୭ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଆନିନ୍ ଗିନାନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟେନ୍ କି ତିଆତେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ବର୍ତନେ, “ଅଡ଼କୋବେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଗାବା, ୨୮ କେନ୍‌ଆତେ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଖେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆଜ୍ଞତତେନ୍ ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ । ୨୯ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଆପେୟଖେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରଡ଼ ଦ୍ଵାକ୍ୟାଜନ୍ ଆତା ଗାତାୟ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଲଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆରି କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍ ଆଜିୟ ଅଃଗାଆୟ ।”

୩୦ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କନନ୍‌ଲଞ୍ଜି କି ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

* ୨୬:୨୪ ୨୬:୨୪ ଜନମ୍

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁର୍ସେବର ଜିୟୁନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁ ବର୍ତ୍ତନେ

(ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୪; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୩୧ ତିଆଡିଢ୍ ଜିୟୁନ୍ ଖୁଢ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଲଟେ ଆ ତଗଲ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ାୟ୍‌ଲେ ଏଜିବର୍ତ୍ତୁୟ୍‌, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଇତିଡ଼, ‘ଖେନ୍‌ ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତିଡ଼ତାୟ୍‌, ଆରି ଗୋସ୍ତମେତନ୍‌ ତରଡ଼ଆନ୍‌ ତେଆୟ୍‌ତଜି ।’” ୩୨ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ ଯର୍‌ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନାୟ୍‌ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁଟୁ ଖେନ୍‌ ଗାଲିଲିନ୍‌ ଜିର୍ତ୍ତେ ।”

୩୩ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଜିର୍‌ମ୍‌ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍‌, ଖେନ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ରେଡ଼ମ୍‌ ।”

୩୪ ଜିୟୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍ତ୍ତମ୍‌, ଲଟେ ଆ ତଗଲ୍ କମ୍‌ସିମନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଓଲେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଯାଗି ତର ମୁର୍‌ସେତୁୟ୍‌ ।”

୩୫ ପିତ୍ରନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ସରିନ୍‌ ରବୁଲ୍‌ୟ୍‌ ଜନଡ଼ତେନ୍‌, ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ସେଅମ୍‌ ।”

ଅଡ଼କୋ ଖୁଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ନିୟ୍‌ ଏତେଲେମା ବର୍ତ୍ତେ ।

ଗେସମନି କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆ ପାର୍ତନା

(ମାର୍କ ୧୪:୩୨-୪୨; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୬)

୩୬ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ ଜିୟୁନ୍ ତ ଆ ଖୁଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ଗେସମନି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ କୋଭାନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଚି, ତେତେ ଆନିନ୍‌ ଖୁଢ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଖେନ୍‌ ତେତେ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇୟ୍‌ତେ ପାର୍ତନାୟ୍‌, ଖେନ୍‌ ପାର୍ତନାନେନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସାତାଞ୍ଚନ୍‌ ଜାୟ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତେନ୍‌ ତନ୍‌ମ୍‌ଲେ ତକୋନାୟ୍‌ବା ।” ୩୭ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜେବଦିନ୍‌ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍‌ଜି ବାଗୁଞ୍ଚିଆତଡ଼ ସରିନ୍‌ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିନ୍‌ ତେତେ ଅନିଃୟ୍‌ମନ୍‌ ବାଉଲ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ତେଏ । ୩୮ ତିଆଡିଢ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଉଗରଞ୍ଚେନ୍‌ ଆର୍‌ବୁତେନ୍‌ ଅନ୍‌ମ୍‌ ମାଡ଼ ତୁଲ୍‌ତେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଚି କେନ୍‌ତେନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ଖେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ମବଡ଼େଲନ୍‌ ତକୋନାବା ।”

୩୯ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଅତି ତାସତାୟ୍‌ ଜିର୍ତ୍ତେ ଜାୟ୍‌ତାନ୍‌ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନେ, “ଏ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍‌, ଗତେଲେନ୍‌ ତେନ୍‌, କେନ୍‌ ଗିନାନ୍‌ ଅମଡ଼ଖେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ସତାଜେତୋ, ଜନଡ଼ତେନ୍‌ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଖେନ୍‌ ତଡ଼, ଇୟ୍‌ମ୍‌ନମ୍‌ ଅନ୍‌ମ୍‌ ତେଏତୋ ।”

୪୦ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଖୁଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଗିଜେନ୍‌, ଆନିଞ୍ଚି ଆତିମତାୟ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ବଗଣ୍ଡା ନିୟ୍‌ ଖେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ମବଡ଼େଲନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ?” ୪୧ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ବାନ୍‌ ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍‌ ଗଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ତଡ଼, ତିଆସନ୍‌ ମବଡ଼େଲନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ପାର୍ତନାବା; ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ ଲତୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ତଅଡ଼ନ୍‌ ବସ୍ତୁ ତୁଡ଼ ।”

୪୨ ଆନିନ୍‌ ଆରି ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍‌ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନେ, “ଏ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍‌, କେନ୍‌ ଗିନାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଅଃଗାଲାୟ୍‌ତେନ୍‌, କେନ୍‌ ଗିନାନ୍‌ ଅମଡ଼ଖେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ରପ୍ତି ଅଃସତାଜେ, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଇୟ୍‌ମ୍‌ନମ୍‌ ଅନ୍‌ମ୍‌ ତେଏତୋ ।” ୪୩ ଆନିନ୍‌ ଆରି ଯର୍‌ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଗିଜେନ୍‌, ଖୁଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆତିମତାୟ୍‌ଜି, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଚି ସାବ୍‌କୁଡ଼ମଡ଼ଲନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।

୪୪ ସିଲଡ଼େ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଚି କି ଆରି ଏତେଲେମା ବର୍ତ୍ତନ୍‌ ଯାଗି ତର ଇଡ଼ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନେ । ୪୫ ତିଲ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଖୁଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ବରେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ନମିତ୍ରାନ୍‌ ଲୁଡ଼ଲେ ଏଲୋଲୋଡ଼ନ୍‌ ପଡ଼ ? ଗିୟ୍‌ବା ! ତି ଆ ବେଡ଼ା ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ନି, ଆରି ମନ୍‌ରା ତାଜାଡ଼ାଅନ୍‌ନ୍‌ ଇର୍‌ସେମରଞ୍ଚି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତେନ୍‌ ।” ୪୬ ତୋନାବା, ଏଜିର୍‌ବା, ଗିୟ୍‌ବା ! ଅଜା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଚି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତୁୟ୍‌, ଆନିନ୍‌ ତୁୟାଲାୟ୍‌ ।”

ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମେଞ୍ଚି

(ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩; ଜନ ୧୮:୩-୧୨)

୪୭ ଜିୟୁନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆବର୍‌ନେନ୍‌ ଆଡିଡ଼, ଗିୟ୍‌ବା ! ବାରଜଣି ଖୁଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିଉଦା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ ଖୁଢ଼ନେମରନ୍‌ ଆରି ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍‌ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି

୬ ୨୭:୩୨ ୨୭:୩୨ ମାଚିର ୨୮:୧୭

କହିବନ୍ ତ ତେଜାନୁ ଖମଲେ ଇୟଲାଇ । କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜି ଆପ୍ପାୟଲାଇ । ୪୮ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋପ୍ପାୟମରନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ପୁଡ଼ ଅବୟ ଅରମ୍ପତନ୍ ତିୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଝେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଜୋଜୋରତାୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମବା ।”

୪୯ ଆରି ତେରଡ଼ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର, ଲୋମତମ,” ଗାମେନ୍ କି ଇୟଲାଇୟ ଜୋଜୋରେ ।

୫୦ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଗଡ଼ି ଆମନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ତିଆତେ ଲୁମା ।”

ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରାଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ଖମେଜି । ୫୧ ଆରି ଗିୟବା ! ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ତେତେ ଆଡ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲତୁ ଅବୟନେ, ଆ କହିବନ୍ ତବେନ୍ କି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର ଆଲୁଡ଼ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ । ୫୨ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କହିବନ୍‌ମ ଆଡ୍ରକୋଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଆ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି କହିବନ୍ ଅବିଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କହିବନ୍ ବାତେ ସେଏଡ଼ତଜି । ୫୩ ଅତେ ଆମନ୍ ଇନି ଅବଡ଼ିସୟତେ, ଝେନ୍ ଆପେୟଝେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେ ଅର୍ଷନ୍‌ପ୍ରିଆୟ ପଡ଼ ? ଆରି ଆନିନ୍ ନମିଝେନ୍ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଝେନ୍ ଆସନ୍ ବାର କନ୍‌ଡ଼ାୟ ସିଲତୁ ଗୋଗୋୟ ପାଞ୍ଜିଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାପ୍ପାୟାଜି ପଡ଼ ? ୫୪ ଏତେଲତେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମତେ ଗାଞ୍ଜିଲେ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବନେଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ତେତମେ ?”

୫୫ ଚିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଝେନ୍ ଅବୟ ରାଉମର ପଡ଼ ତ, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କହିବନ୍, ତେଜାନୁ ପାଞ୍ଜିଲେ ଝେନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମଖମନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟଲାଇୟ ? ଝେନ୍ ତିତାନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସମଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତିୟଲଲାଇୟ, ବନ୍‌ତ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଝେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜିମଲିୟ ।

୫୬ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେ ବନେମରଞ୍ଜି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଇଡେଞ୍ଜି, ତିଆତେଜି ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ତେତମେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ତେଏନ୍ ।”

ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ପରେଡ଼ତାଲେ ଇରେଞ୍ଜି ।

ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍

(ମାକ ୧୪:୫୩-୬୫; ଲୁକ ୨୨:୫୪-୫୫; ଲୁକ ୨୨:୬୩-୭୧; ଜନ ୧୮:୧୩-୧୪,୧୯-୨୪)

୫୭ ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ କାୟାପା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ତେତେ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଇୟଲାଇୟ ରୁକ୍ସନେଜି । ୫୮ ପିତୁନ୍ ତାସଡ଼ାୟ ତକୋଡାଲନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁଆରା ଜାୟ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍, ସିଲତୁଲ୍ଲନ୍ ଇନିଜି ତେତେ, ତିଆତେଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ପନ୍ ଜିରେ ତଡ଼ିୟସିପାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ତକ୍ସମେ । ୫୯ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସୋବାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ୬୦ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ବନ୍‌ତ ଆତନିକ୍ସି ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଏନ୍ନେଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ୬୧ * “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏନ୍ନେଲେ ବରନେ, ଝେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସରେବାସି” ପୁଡ଼ଲେ, ତିଆତେ ଝେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଗୁଲେ ରପ୍ରିତାୟ ।”

୬୨ ସିଲତେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତନଡ଼େନ୍ କି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନମ୍ ସାକିନ୍ ଆଡ୍ରିୟତେଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜାଲଡ଼ତନ୍ ପଡ଼ ?” ୬୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ କହିଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ । ସିଲତେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଝେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମେଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଖୁମଲୋଡ଼ ଅବପମାଡ଼ାଲେ ବର୍ତମ, ଆମନ୍ ପଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ? ଅମଡ଼ଲେନ୍ ବର୍ନା ।”

୬୪ ଜିସୁନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ ବରନେ, ଝେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ନିୟ ବର୍ତବେନ୍, ନମିଝେନ୍ ସିଲତୁ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ବୋସାନ୍ ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆଡ୍ରକ୍ସମତେନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ମେଗଲୋଡ଼ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜିଆତେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ।”

୬୫ ସିଲତେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ଅଜିଡ଼ମନ୍ ପେଲେ ବରନେ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡୟେନ୍, ଇନିଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିବା ଆରି ସାକିନ୍ ସନାୟସାୟ ? ଗିୟବା ! ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନମିଝେନ୍ ନିୟ ଇସ୍‌ବରନ୍

† ୨୭:୫୨ ୨୭:୫୨ ରବୁତଜି * ୨୭:୫୫ ୨୭:୫୫ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭ * ୨୭:୬୧ ୨୭:୬୧ ଜନ ୨:୧୯

ଆ ନିଶ୍ଚୟବର ଏଥାମତେନ୍ । ୬୭ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମତେ ?” ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲତେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅବୟ ତୋସାମର, ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୬୭ ତିଆଡିଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି କି କୁମ୍‌କୁମ୍‌ସିଲନ୍ ତିତେଞ୍ଜି; ଆରି ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ଦ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କୋତାୟତମଲୋଡ୍ ତାତେଞ୍ଜି । ୬୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଏ କ୍ରସ୍ତୁ, ଆମନ୍ ଅତ୍ତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେନ୍ ଲା, ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ତିତ୍‌ଲମ୍ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୨୭; ଲୁକ ୨୨:୫୭-୨୨; ଜନ ୧୮:୧୫-୧୮; ଜନ ୧୮:୨୫-୨୭)

୬୯ ତିଆଡିଡ୍ ପିତ୍ରନ୍ ମୁଡ୍ ରାଓଡାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ୍ ତକ୍ତୁମଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଅବୟ କମ୍‌ଗୁରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ୍ ଜିରେ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଗାଲିଲିବାୟ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆମନ୍ ନିୟ ତକୋଲମ୍ ।”

୭୦ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆ ତେମଡଲୋଡ୍ ମୁର୍ସେତାଲେ^୫ ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ ଇନି ଗାମତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁତ୍‌ୟ ।”

୭୧ ପିତ୍ରନ୍ ଗରନ୍ଦେଲୋଡ୍‌ନ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ କମ୍‌ଗୁରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଗିୟଲେ, ତେଲେ ଆଡକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୭୨ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ମୋରାନ୍ନାଲନ୍‌^୬ ଆରି ବତର ମୁର୍ସେତାଲେ ବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ୍ ଜନା ତଡ୍ ।”

୭୩ ଗତ୍ତେଃ ତକୋତାଲନ୍ ତେଲେ ତନଡ୍‌ଲେ ଆଡକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଆଜାଡିତମ୍ ଆମନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେ କତାଡିନମ୍ ବାରେ ତିଆତେ ଜନାଲଡ୍‌ତନେ ।”

୭୪ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ସୟପତାଲେ ମୋରାନ୍ନାଲନ୍ ବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ୍ ଜନା ତଡ୍ ।”

ସିଲରେ ତେରଡ୍ କମ୍‌ସିମନ୍ ଓଲେନ୍ । ୭୫ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଆମ୍ଭୁଡ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବରେନ୍, “କମ୍‌ସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗିତଡ୍‌ର ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ମୁର୍ସେତ୍‌ୟ,^୭ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପିତ୍ରନ୍ ମନ୍ଦେଏନ୍,^୮ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ ଯେୟେତାନେ ।

୨୭

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୧; ଲୁକ ୨୩:୧,୨; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୨)

୧ ଅଣ୍ଡୁଡ୍‌ନ୍ ତୋତାନ୍ ଅଡକୋ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକ୍ତୁଏଞ୍ଜି, ୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ସିଙ୍କୁଡିନ୍ ବାରେ ଜିଲେ ପିଲାତ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଆମଡ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି ।

ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ରନବୁ

(ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୧୮-୧୯)

୩ *ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ଆସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍* ଆ ମନ୍‌ରା ଜିଉଦାନ୍ ତୁକ୍ତାଏନ୍ କି ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଜି ଆମଡ୍ ତି ତିରିସିଟା ରୁପାତାବନ୍ ଇୟଲାଇ ଆବଡିତେ । ୪ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ତୋସାତଡନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାଇୟ !”

ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେଲେ ଇନି ଅଡୋଲେନ୍ ? ତିଆତେ ଆମନ୍ ଗିଜା !”

୫ ସିଲରେ ଜିଉଦାନ୍ ରୁପାତାବଞ୍ଜି ଅମ୍ମ ସରେବାସିଡ୍‌ନ୍ ସେଡ୍‌ଲେ^୯ ଜିରେନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟଲେ ତୋଡୋଡ୍‌ନ୍^{୧୦} ।

୬ ବନ୍‌ତ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତି ରୁପାତାବଞ୍ଜି ଖିତାତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆତେ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ତାବ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ତନିୟତିୟ ପିଡିଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକ୍ତୋଲବୋ ତେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅନାଲ୍ଲୋତାତେ ।”^{୧୧} କେନ୍ ଆ

୫ ୨୨:୨୦ ୨୭:୨୦ ସସତାଲନ୍ § ୨୨:୨୨ ୨୭:୨୨ ପର୍ମାଡାନ୍ * ୨୨:୨୫ 26:75 ଓଲେଏନ୍ ☆ ୨୭:୩ ୨୭:୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୧୮,୧୯ * ୨୭:୩ ୨୭:୩ ଆଣ୍ଡୁୟସିଲନ୍ † ୨୭:୫ ୨୭:୫ ପାପତାୟଲେ ‡ ୨୭:୫ ୨୭:୫ ଯୋଡ୍‌ମନେ

ତାଙ୍କୋ ଏକାମେ କର୍ସବୋ ଗାମଲେ କତାଡ଼ିତାଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବଡେସାମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଲନେ ଆସନ୍ ତି ଆ ତାଙ୍କୋ ବାଞ୍ଜେ କୁମ୍ପିୟମରନ୍ ଆ ବସେଡ଼ ଞିଏଞ୍ଜି । ୮ ତିଆସନ୍ ନମିତ୍ତନ୍ ତି ଆ ବସେଡ଼ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବସେଡ଼ ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

୯ ତିଆସନ୍ ଜିରିମିଅ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆବର୍ନେନେ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍ଆତେ ତେଡ଼ମେନ୍, “ଅଜ୍ଞାତେ ତିରିସି ତଜା ବାଞ୍ଜେ ତମତମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍ଆନଞ୍ଜି ଅବସିଡ଼ାୟେଞ୍ଜି, ତିୟ୍ତେ ମା ତାଙ୍କୋନ୍ ପାଢ଼େଞ୍ଜି, ୧୦ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏକାମେ ବାୟ୍ଲୟ୍ଲୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିଞ୍ଜି କୁମ୍ପିୟମରନ୍ ଆ ଲବ ଞିଏଞ୍ଜି ।”

ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକୁବରେନ୍

(ମାର୍କ ୧୫:୨-୫; ଲୁକ ୨୩:୩-୫; ଜନ ୧୮:୩୩-୩୮)

୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରୋମିଅ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଇୟ୍ଲେ ତବ୍ନଡେଞ୍ଜି, ଆରି ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।” ୧୨ ଆରି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆକ୍ରାୟକାୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲଡ଼ଲନେ ।

୧୩ ସିଲଡ଼େ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ନମ୍ କେନ୍ ତିୟ୍ନେ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍ତେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଅଃନମତଡ଼େ ପଡ଼ ?”

୧୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ବପତ ଓୟ୍ଲେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲଡ଼ଲୋ, ତିଆସନ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୬-୧୫; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫; ଜନ ୧୮:୩୯; ଜନ ୧୯:୧-୧୬)

୧୫ ଅନେଲାୟ୍ପୁରିଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ତାମ୍ ବାଞ୍ଜେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଆବଣ୍ଡିମରନ୍ଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋକ୍ଲାନ ତକୋଏନ୍ । ୧୬ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବାରକାସି ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ବଣ୍ଡିଏଲୋଡ଼ନ୍ ଆବଣ୍ଡି ତକୋଲନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ପେଲ୍ଲମାମ୍ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଜନାଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍ଲୟ୍ ରୁକୁନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅମବୁରାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତୟ୍ତବେନ୍ ? ବାରକାନ୍ଆତଡ଼ ଅଡ଼େ, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତି ଆ ଜିସୁଆତଡ଼ ଅମବୁରାୟ୍ ?” ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାଣ୍ଡାତାଲେ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ପିଲାତନ୍ ଆଜନା ।

୧୯ ଆରି, ପିଲାତନ୍ ପନ୍ସୁଆତି କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତଜ୍ଜୁମଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, “ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏକାତଡ଼, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼, ଆ ବର୍ନେନ୍ ରୁବନ୍ ଆ ତଗଲ୍ ଖେନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଗୁମତେନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମାଡ଼ ସନିତ୍ତାଡ଼ାତୟ୍,” ଗାମଲେ ପିଲାତନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ କବରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲୟ୍ ।

୨୦ ବନ୍ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ବାରକାନ୍ଆତଡ଼ ଅନମବୁରନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନାବା ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୨୧ ବନ୍ତ ପିଲାତ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅମବୁରାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତୟ୍ତବେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ବାରକାନ୍ !”

୨୨ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜେଲ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଆଗ୍ରାମତେଞ୍ଜି ଆ ଜିସୁଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଇନି ଏକାଆୟ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାୟ୍ନେତୋ !”

୨୩ ସିଲଡ଼େ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା, ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ?”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବାକାବଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାୟ୍ନେତୋ !”

୨୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜିୟେଜି, ଆର୍ସାୟ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ପାଡ଼ଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତାଆନ୍ ପାଡ଼ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିତାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ରନବୁ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ବା ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଜାଲଢ଼ଲୁଞ୍ଜି, “ଆ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ତ ପସିୟଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ ଗତରଲେନ୍ତୋ !”

୨୬ ସିଲଭେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାରକାନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁରେନ୍, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଭେ ଅବଡ଼ିଭିଡ଼ତାଲେ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମତାଜନ୍ ଆସନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟେନ୍ ।

ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସୟସୟମୁଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୧୭-୨୦; ଜନ ୧୯:୨-୩)

୨୭ ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼କୋ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲନୋଟ୍ଟୁଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲ୍ଲାୟ ରୁକୁନେଜି । ୨୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଜି ଉଜେଞ୍ଜି କି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି, ୨୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅକାଡ଼ନ୍ ବାଭେ ଅବୟ ରନ୍ନକବନ୍ ତୁବଲେ ଜିସୁନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ ଅବରୁକବେଞ୍ଜି, ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ତାକୋନ୍ ଅବତଣ୍ଡନେଞ୍ଜି, ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗତନ୍ ତୁଡ଼ମୁଡ଼ାଲେ, “ଏ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମତମ୍, ” ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୟସୟମୁଏଞ୍ଜି* । ୩୦ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଣ୍ଡନନ୍ ଆ ତାକୋ ପାଡ଼ଲେ ଆବବଲୋଡ଼ନ୍ ତିଡେଞ୍ଜି । ୩୧ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସୟସୟମୁଏଞ୍ଜି, ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ତି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଉୟଲେ ଆ ଅଜିତମନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାଜେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୨୩; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୭; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ସିମ୍ଲେ ଆବୟ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ରବାଡେଜି, ଆନିନ୍ କୁରିଣି ଗଡ଼ାବୟ, ଆରି ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ ବତଗାୟ ଅକୋୟେଞ୍ଜି; ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଲଗତା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡୋଏଞ୍ଜି, ତି ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ “ଆଇତାଡ଼ାବୁର୍ ।” ୩୪ ତେଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅସାଡ଼ନ୍ ଆମାୟମାୟନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତା ତିୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମାୟମାଜେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଅଃଲୁତୟଲୋ† ।

୩୫ ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାଜେଞ୍ଜି କି ଅବକଡ଼ିତାଲେ ଆ ଅଜିଞ୍ଜି‡ ତର୍ତମ୍ ବନ୍ତାଲୁଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଭେ ତକ୍ସୁମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜଗେଏଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆବବ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଗଡ଼ ଅବୟ କନାୟକାୟବରନ୍ ଅବୟ ପଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଯୋଡେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଜିସୁ ।” ୩୮ ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ବାଗ୍ ସକାମରଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାଜେଞ୍ଜି, ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଅବୟନେ ଆରି ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ ଅବୟନେ, ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିନ୍ ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।

୩୯ ଆରି, ତି ଆ ତଡ଼ବ୍ ଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ମୋମୋବବଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ବରଞ୍ଜି, ୪୦ ☆ “ଆମନ୍ ଅଡେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ଲେ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆତୁବଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍ ଏଭେଲତେନ୍ ଆମନ୍ତମ୍ ତୋବଡ଼ମ୍ନା ଆରି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ ।”

୪୧ ଯୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେମା ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସୟସୟମୁଲେ ବରଞ୍ଜି, ୪୨ “ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ତମ୍ ତୋବଲନ୍ ଅଃରିପ୍ପିନେ । ଆନିନ୍ ଅଡେନ୍ ଇସ୍ବାରଲମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆନିନ୍ ନମିଞେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟତୋ, ଏଭେଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଏତର୍ନେବ । ୪୩ ଞେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାତନେ; ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ତେନ୍, ନମିଞେନ୍ମା ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋବେତୋ ।”

୪୪ ଆରି, ଅଜା ସକାମରଜି ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁତାଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେମା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି ।

* ୨୭:୨୯ ୨୭:୨୯ ତିକ୍ତଲାୟେଞ୍ଜି † ୨୭:୩୪ ୨୭:୩୪ ଅସାସନ୍ ‡ ୨୭:୩୫ ୨୭:୩୫ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଜିଜି ☆ ୨୭:୪୦ ୨୭:୪୦ ମାତ୍ରିକ ୨୭:୨୧; ଜନ ୨:୧୯ § ୨୭:୪୪ ୨୭:୪୪ ଗବରଜେଞ୍ଜି

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ

(ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୪୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ିଡ଼ ତମବାନ୍ ସମିରା ପୁତ୍ ନ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍ କି ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଜାୟ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୪୬ ଆରି ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ତେତେ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବାକାବଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଏଲି, ଏଲି, ଲୀମା ସବକତାନି ?” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍, “ଏ ଇସ୍ତରଜେନ୍, ଏ ଇସ୍ତରଜେନ୍, ଆମନ୍ ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା ଅମରେଡ଼ଲ୍ଲିୟ ?”

୪୭ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ତାଲେ ତେତେ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏଲିଅନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତେ ।” ୪୮ ଆରି, ସିଲଭେମା ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଇରେନ୍ କି ଅବୟ କପାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତିଆତେ ସବୁରତାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋବତାତାଲେ ଅବୟ ତାଜୋଲୋଡ଼ନ୍ ରପତେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେନ୍ ।

୪୯ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କଡ଼ିଡ଼ବା, ଏଲିଅନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ ତଡ଼େ ଇଞ୍ଜା, ଏଗିୟବା ।”

୫୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବତର ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବାକାବେନ୍ କି ଅତଡ଼ୟମେନ୍ ।

୫୧ ଆରି ଗିୟବା, ଅମ୍ନ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେକାବ୍ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଜାୟ ପତେତାଲେ ବାଗୁ ତେୟତେୟ ତେଏନ୍, ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି* ପତତାଜେନ୍, ୫୨ ଆରି ମସାନ୍ନିଞ୍ଜି ରୋଲନେ, ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ବୟଲେମରଜି ଆ ମରା ଗୋଗୋୟତମ୍ ଯର୍ତ୍ତେଲେ ତୋଲଞ୍ଜି, ୫୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଯର୍ତ୍ତେଲେ ଆତ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ମଡ଼ିର ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ଜଡ଼ ମନ୍ରା ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୫୪ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜଗେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତକରଲନ୍ ଆରି ଇନିଞ୍ଜି ତେଏନ୍ ତିଆତେଜି ଗିୟଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡ଼େଞ୍ଜି କି ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ୍ ।”

୫୫ *ଆରି, ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସାଜୁଏଞ୍ଜି ଆଇମରଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ତକୋତାଲନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟଗିଜେଞ୍ଜି । ୫୬ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଜୋସେପନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍, ଆରି ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ୍ଜି ଆୟୋଡ଼ ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆତିଲତିଲଡ଼

(ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୫୭ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଜୋସେପ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ତେତେ ଇୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ଆରାମାତିୟାବାୟ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଜିଡ଼ନେମର୍ ତକୋଏନ୍ । ୫୮ ଆନିନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍ କି ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଇୟଲେ ବେତେ । ସିଲଭେ ପିଲାତନ୍ ତିଆତେ ଇୟ ତିୟବା ଗାମଲେ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି । ୫୯ ଆରି ଜୋସେପନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼ଲେ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ଲମନ୍କାବ୍ ବାଞ୍ଚେ ବଲେତେନ୍ କି, ୬୦ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ତାଲାଞ୍ଜିଲୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବତାୟଗାୟେନ୍ ଆ ରଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼, ତିଆତେ ଇୟଲେ ତକ୍ଟୋଏ, ଆରି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରେଡ଼ ତଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି । ୬୧ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍ ତ ଆନ୍ନା ମରିଅମନ୍ ତି ତେତେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତକ୍ଟମଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜଗେତ୍ ଯମରଞ୍ଜି

୬୨ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ରୁକ୍ତଲନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ ବରେଜି, ୬୩ * “ଏ ଆଞ୍ଜା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନମି ଏମନ୍ନେତାୟ, ତି ପାତ୍ୟାମରନ୍ ଆମେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଞ୍ଜେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଯର୍ତ୍ତେଲେ ତୋତନାୟ ।” ୬୪ ତିଆସନ୍, ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଅବଜଗେଆଜି, ଇଞ୍ଜାନ୍ତେତନ୍ ଆ ଞ୍ଜିଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉଲନ୍ ଇୟତାୟ

* ୨୭:୫୧ ୨୭:୫୧ ଜଲେଡ଼ଞ୍ଜି ☆ ୨୭:୫୫ ୨୭:୫୫ ଲୁକ ୮:୨,୩ ☆ ୨୭:୬୩ ୨୭:୬୩ ମାଟିର ୧୭:୨୧; ୧୭:୨୩; ୨୦:୧୯; ମାର୍କ ୮:୩୧; ୯:୩୧; ୧୦:୩୩,୩୪; ଲୁକ ୯:୨୨; ୧୮:୩୧-୩୩

ପାଠେଇ କି, ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି; ଏତେଲୁଡେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆ ପାତ୍ୟା ସିଲଡ଼ ତିଲ୍ଲି ଆ ପାତ୍ୟା ଆରି ସଜ୍ଜତାତମ୍ ତେତାୟ ୧”

୬୫ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବତଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼ତାଲେ ରନପ୍ରିନ୍ ଜାୟ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟନବଜଗେବାଜି ୧”

୬୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ଅବଜିଡେଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତେତେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଅବଜଗେଏଜି ।

୨୮

ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼

(ମାର୍କ ୧୬:୧-୧୦; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସୁଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତ୍ନୁ ତିନ୍ନା ତୋତାନ୍ ମଗ୍ପଲିନ୍ ମରିଅମନ୍ ତ ଆନ୍ନା ମରିଅମନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗିୟଗିୟବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ା ତକରୁଲନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମର୍ ଅବୟନେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ କି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆତଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼ ତେଡ଼ଲେ ତେତେ ଇୟଲୋୟ ତକୁମେ । ୩ ଆନିନ୍ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନ୍ ତାବରେତନ୍* ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ଅଜିନ୍ ଆଡ଼େରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜୁଗେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ବାବଡ଼ଡ଼ ତକରେଞ୍ଜି କି ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏଞ୍ଜି † ।

୫ ବନ୍ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମର୍ମରନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ପେନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍ତାଜେଞ୍ଜି ଆ ଜିସୁଆତଡ଼ ଆମ୍ପେନ୍ ଏସାୟତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା । ୬ ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ମନ୍ରା ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ ବର୍ଗନେ, ଏତେଲେ ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ । ଯବା, ଆନିନ୍ ଅଜାଲୋଡ଼ ବନ୍ ତନକ୍ଳାନ୍ ତେଏନ୍, ତି ତେତେ ଆୟ ଗିୟବା । ୭ ଆରି, ଆମ୍ପେନ୍ ଲଜିରତାଲେ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି, ‘ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁଲନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିଡ଼େ, ତେତେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇୟତେ ଏଗିଜେ !’ ଗିୟବା କରୋତାତଡ଼ବେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ପେନ୍ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ବେବେନ୍ ୧”

୮ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼ତନ୍ ତ ସର୍ତାନ୍ ବାତେ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଲଜିରେଞ୍ଜି କି ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଇରେଞ୍ଜି ।

୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରବାଡ଼େଞ୍ଜି କି ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ପେନ୍ ସରିନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ ୧” ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ କି ଆ ତାଲୁଜଡ଼ନ୍ ଖମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲୋୟ ଲୋମେଜି । ୧୦ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଆମ୍ପେନ୍ ଜିରେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ ଅବଜନାବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ଗିଜି ଯବା ୧”

ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜୁଗେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବନେ

୧୧ ତି ଆଇମରଞ୍ଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତଡ଼, ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜୁଗେଏଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ପାୟଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ତି ଏତେଗୋ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୧୨ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କଡ଼ାଡ଼ଲୁଞ୍ଜି କି ତି ଆ ସିପ୍ପାୟଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକାନ୍ ତିୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୩ “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ଇୟଲାଇ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରାଉଲନ୍ ଇୟଲୋୟ ପାଠେଜି, ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନାବା । ୧୪ ଆରି କେନ୍ ଆ ବନେ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଅମ୍ତଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏବର୍ତାୟ, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବାଉଲିତଡ଼ନେ ୧”

† ୨୭:୬୫ ୨୭:୬୫ ଯର୍ମେଡ଼େନ୍ * ୨୮:୩ ୨୮:୩ଆଅକ୍ଳାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ † ୨୮:୪ ୨୮:୪ ରାଜତେଞ୍ଜି

୧୫ ଆରି ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତାକୋନ୍ ଜାଏଞ୍ଜି କି ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନତ୍ତଞ୍ଜନ୍ ଖାତେଞ୍ଜି, ଏତେଲେ ଇୟ୍ଲେଲେ ଲୁମେଜି । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତଲୋଡ୍ ବୁର୍ବୁରାୟ୍ଲନ୍, ଆରି ନମିତ୍ତାନ୍ ଏତେଲେ ମା ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଖତ୍ତନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ ଅବ୍ରିୟ୍ଲନେ

(ମାର୍କ ୧୭:୧୪-୧୮; ଲୁକ ୨୪:୩୭-୪୯; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧:୭-୮)

୧୬ *ଏଗାରଜଣ ଖତ୍ତନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି, ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ବରୁ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ବରୁ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ଗିୟ୍ଲେଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଲାଡ୍ଲେନେ ତାଲଗତେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଖତ୍ତନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ ଜିର୍ରାୟ୍ କି କତାଡ୍ଲିଲନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବନେ, “ରୁଆଡ୍ ତ ପୁତ୍ରିନ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ ଆ ସନୋଡ୍ନେ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ । ୧୯ *ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଡ୍କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ଖତ୍ତନେମର୍ ଏମ୍ବେତାଲେ ଆପେୟନ୍, ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ତ ମଡ୍ରି ପୁରାଡାନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ୍ ତକୁବତାନ୍ ଇୟ୍ ତିୟ୍ବାଜି । ୨୦ ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇନିଜି ଜନତ୍ତନ୍ ତିୟ୍ଲବେନ୍, ତି ଅଡ୍କୋନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜନତ୍ତନ୍ ଇୟ୍ ତିୟ୍ବାଜି; ଆରି ଗିୟ୍ବା, କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଆରଞ୍ଜିଡ୍ତେନ୍ ଜାୟ୍ ଖେନ୍ ଆଏଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡକୋଡନାୟ୍ ।”

ମାର୍ଚ୍ଚ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଝବର ମନଝବରନ୍ ଆ ସନେକୁଲ୍

ରଝ ଅନଗଡ଼ଲୋଝନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେ ଆଇତିତନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନଝବରଞ୍ଜି ଆମଝଲୋଝ ସିଲଡ଼ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନଝବର ଅବୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କେନ୍ ମନଝବରଞ୍ଜି ମାତିଉନ୍, ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇଡେଞ୍ଜି । କେନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନଝବରଞ୍ଜି ଆମଝଲୋଝ ସିଲଡ଼ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନଝବର ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା ଆରି କେନ୍ଆଡେ ଆମ୍ମଟୁ, ୨୫-୭୦ କ୍ରିସ୍ଟୁକ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ରୋମଲୋଝନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ କ୍ରିସ୍ଟୁଜିଆଡ଼ଝ ଅନବ଼ଉୟ୍ବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ।

ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ଆଡ଼ଝ ଜନ ମାର୍ଚ୍ଚ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ତକୋଏନ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜାପୋନ୍ ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟୁବରବାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଯର୍ନାୟ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୩:୧୩ । ତିଲ୍ଲି ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୫:୩୭-୩୯ । ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ସରିନ୍ ନିୟ୍ ଗଡ଼ି ତକୋଲଞ୍ଜି ୧ ପିତ୍ର ୫:୧୩ । ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଝନେମର୍ ତଡ଼ ଜନଝଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ସାକିବରନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ମନଝବରନ୍ ଇଡେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି । ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, କେନ୍ ଆ ମନଝବରଲୋଝ ଖଝନେମରନ୍ ତ ଆଡ଼ନିକ୍ଟି ବେଡ଼ାଇଝନ୍ ଆସନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଝ ସେଝଲେ ଇଡେନ୍ ।

ଆରି କେନ୍ ଆ ମନଝବରଲୋଝ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଝ ଅବୟ୍ ଲଗଡ଼ କମ୍ପାରିମର୍ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଆ ଇସ୍ଟୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଅବୟ୍ ତନୁଝୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅକ୍ରମ୍ ଜଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, କେନ୍ ଆ ମନଝବରଲୋଝ ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବନେ ତୁମ୍ ଇଡେନ୍ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତଲୋଝନ୍ ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟୁବରନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ବନାଖନ୍ ବାଞ୍ଜେ କେନ୍ ଆ ମନଝବର ଆ ଇଡ଼ିଲ୍ ଅବସୁଞ୍ଜେଏନ୍ ।

ମନଝବରନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଝ

- ୧. ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍ତୁବତା । ୧:୧-୧୩
- ୨. ଗାଲିଲିଲୋଝନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା । ୧:୧୪-୯:୫୦
- ୩. ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଜନିର୍ । ୧୦:୧-୧୨:୪୪
- ୪. ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍ । ୧୩:୧-୩୭
- ୫. ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ ତ ଯନମେଝନ୍ । ୧୪:୧-୧୭:୨୦

ତଝର ଅବଜାତାମର୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୩:୧-୧୨; ଲୁକ ୩:୧-୧୮; ଜନ ୧:୧୯-୨୮)

୧ କେନ୍ଆଡେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଝବର ଉଲନେ । ୨ ପୁର୍ବାଃଡେ ବନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଝ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼,

“ଇସ୍ତରନ୍ ବର୍ଡ଼ନେ, ଗିୟବା ପାଝଲଝବରମର୍ଝେନ୍ ଆମ୍ମଟୁଗଡ଼ନମ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍, ଆନିନ୍ ତଝରନ୍ ଅବଜାତାଡେ ।”

୩ ଆରିଝରିଝଲୋଝନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆକ୍ରାକାବଡେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ବଝ, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଝରନ୍ ଅବଜାତାବା; ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ରୋଞ୍ଜନ୍ ବିଝୟବା ।”

୪ ତିଆସନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆରିଝରିଝଲୋଝନ୍ ଜିରେ, “ଇସ୍ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନନ୍ ଆୟ୍ ତକ୍ତୁବତାନାବା, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଇସ୍ତେବେନ୍ କେମାତବେନ୍” ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ଜି । ୫ ସିଲଡ଼େ ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ଜନନ୍ ଆମଝ

ଜିଜ୍ଞାସିତ ଆରି ରମ୍ଭଡ଼ ରମ୍ଭଡ଼ ଆ ଇର୍ସେ ବର୍ଷନ୍ ଜର୍ଦନ ଅଲଲୋଢ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ତକ୍ତୁବତାନେଜି ।
 ୭ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଓଡ଼ପୁରନ୍ ବାଢେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ସିନ୍ଦରି ରଲନେ ଆରି ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଢ଼ନ୍
 ଉସାଲ୍ ଜନିତୁବନ୍ ରେଡୁବଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପସ୍ତରନ୍* ତ କିନ୍ରେଡ଼ ଇଢ଼ରତନ୍ ଜୋମେନ୍ ।
 ୮ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ବର୍ଷରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଗୋଗୋୟ ବୋସୀତମ୍, ଆନିନ୍
 ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଲ୍ଲି ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଞେନ୍ ତୁଲ୍ଲୁତାଲେ ଆ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ନ୍ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉଜ୍ଜଜନ୍
 ଆସନ୍ ଜିଜ୍ଞିନ୍ ତଡ଼ ।” ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତାଆଲୋଢ଼ନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍ତୁବତା ଆରି ତନୋରତୋର୍
 (ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୩-୪:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୧-୨୨; ୪:୧-୧୩)

୯ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ନାଜରିତ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଜିରେ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍
 ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ତକ୍ତୁବତାନେ । ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତାଆଲୋଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତେରଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍
 ଆଡ଼ିତ୍ ରୁଆଢ଼ନ୍ ରୋଲନେ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ କୁଲ୍ଲରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଢ଼ ଇୟଲାଇୟ
 ତାତୋୟନେନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍, ୧୧ *ଆରି ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍ତ୍ତନ୍ ସତ୍ତାଏନ୍, “ଆମନ୍
 ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ଞେନ୍, ଅମଡ଼ନ୍ମ ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ ମଅଁୟତାତୟ ।”

୧୨ ସିଲଡ଼େମା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ୧୩ ଆନିନ୍
 ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ବାକୁଡ଼ି ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍, ତେଢେ ସନୁମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋରେନ୍, ଆନିନ୍
 ଆତ୍ରକୋଲୋଢ଼ଲନ୍ କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ନିୟ ତେଢେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମଞ୍ଜି
 ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ସାଢ଼େଏଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଞମୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି
 (ମାଡ଼ିଉ ୪:୧୨-୨୨; ଲୁକ ୪:୧୪-୧୫; ୫:୧-୧୧)

୧୪ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଢ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ତରନ୍
 ଆ ମନଡ଼ବର ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବବରେ । ୧୫ *ତିନ୍ନାନ୍ ବରିଜେନ୍, ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟଲାଇୟ, ଇର୍ସେନ୍
 ସିଲଡ଼ ଯର୍ନାୟବା ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ତର୍ନାବା ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମୋୟୁଣ୍ଡାଗଡ଼ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ସିମନନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍
 ଆସ୍ତିଅନ୍ ସମୋୟୁଣ୍ଡାଲୋଢ଼ନ୍ ଅବୟ ଜାଲନ୍ ଆସ୍ତେତେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ
 ଗିଜେଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଞମୟମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି,
 “ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଢ଼ନ୍ ତେତେ ତିଆତେ
 ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞଡ଼ତବେନ୍ ।” ୧୮ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼
 ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତାସତାୟ ଅଡ଼ିତ୍ ଜିରେ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍
 ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଢ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ବୟବଜେଞ୍ଜି । ୨୦ ସିଲଡ଼େମା
 ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ଜେବଦିନ୍ଆତଡ଼ ଆ ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍
 ତୋଙ୍ଗାଲୋଢ଼ନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍
 (ଲୁକ ୪:୩୧-୩୭)

୨୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଞମନ୍ତେମରଞ୍ଜି କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସିଲଡ଼େମା ଆନିନ୍
 ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଜଡ଼ନ୍ ରନ୍ନୁସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ । ୨୨ *ଆ ଞନଡ଼ନ୍
 ଅମଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଞନଡ଼ନ୍
 ଏରତନିୟନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ।

୨୩ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆ ରନ୍ନୁସିଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଅବୟ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ
 ମନ୍ରା ସଜିଡ଼ତାଲେ ବର୍ଷେ, ୨୪ “ଏ ନାଜରିତ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ? ଆମନ୍

* ୧:୭ ୧:୭ କ୍ୟାରବନ୍ବନ୍ ଆଜ   * ୧:୧୧ ୧:୧୧ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୯:୭; ଲୁକ ୩:୨୨   * ୧:୧୫ ୧:୧୫ ମାଡ଼ିଉ ୩:୨
 * ୧:୨୨ ୧:୨୨ ମାଡ଼ିଉ ୭:୨୮, ୨୯

ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବସେତନ ଆସନ୍ ପଢ଼ ଇୟଲାୟ ? ଆମନ୍ ଆନା, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା, ଆମନ୍ ତି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମଡ଼ିରମର୍ ।”

୨୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ବର୍ରେନେ, “କଡ଼ିଝା, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା ।”

୨୬ ସିଲଡ଼େ ତି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ପଡ଼େଃଃତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାରେ ବାକାବତାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୭ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏରେଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ତ, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଇନି କେନ୍ ? କେନ୍ ତ ଅବସୋଡ଼ାନ୍ନେନ୍ ବୟନ୍ ରଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ! ଆନିନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ବାୟତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବନାଞ୍ଜନ୍ ମାନ୍ନେତଜି ।”

୨୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ତେରଡ଼ ସମ୍ପରା ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୮:୧୪-୧୭; ଲୁକ ୪:୩୮-୪୧)

୨୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରିନ୍ ସିମନନ୍ ତ ଆନ୍ଦିଅନ୍ ଆ ଅସିଂ ଇୟେଞ୍ଜି । ୩୦ ସିମନନ୍ ଆ କିନାର ଆରସୁଏନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼େମା ଆ ବର୍ରେନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୩୧ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ ଆସିନ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଅବତୋଏ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସୁନ୍ ତଡ଼େନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୋଡ଼ୋମେଞ୍ଜି ।

୩୨ ସାଲ୍ଲମ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଆବୁବୟୋଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଅସୁମରଞ୍ଜି ତ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୩ ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଇୟଲାୟ ରୁକୁନେଜି । ୩୪ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗଲୋଡ଼ ବମ୍ମମନେମରଞ୍ଜି, ଜବ୍ରତମ୍ ରୋଗମରଞ୍ଜି ମବନ୍ତେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ବୁତଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁବକତାଡ଼ିଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ମଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍
(ଲୁକ ୪:୪୨-୪୪)

୩୫ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋଡାନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ଲୋଡ଼ଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଲନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ଆରି ଅବୟ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ ତେରେ ଇୟଲେ ପାର୍ଡନାନେ । ୩୬ ଆରି, ସିମନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାୟତଡ଼ତାଲେ, ୩୭ ଆର୍ବବାଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସାୟତଡ଼ତମଜି ।”

୩୮ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ଇନଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାରେଡ଼, କେନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଆ ସାଈରେଡ଼ ଏଇୟବା, ତେରେ ନିୟ ଖେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଡାୟ ତିୟନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆସନ୍ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୩୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସମ୍ପରା ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୮:୧-୪; ଲୁକ ୫:୧୨-୧୬)

୪୦ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେନ୍ ବୁଡ଼ମୁତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କାକୁତଲନ୍ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଆମନ୍ ଲତୟଲମ୍ ତେନ୍, ଏରେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ରପ୍ତି ମବଡ଼ିରତୟ ।”

୪୧ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଇର୍ସୋୟମତାଲେ ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲେତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଏନ୍ କି ବର୍ରେନେ, “ଖେନ୍ ଲତୟତୟ, ମଡ଼ିରମଡ଼ୋ ।” ୪୨ ସିଲଡ଼େମା ମୋଡ଼ୋନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସତାଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ମଡ଼ିରେନ୍ । ୪୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେ ଆସ୍ତାୟେନ୍, ୪୪ “ଅମଡ଼ତା, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇନିଡ଼ ବବତଡ଼େ, ବନ୍ତ ଜିରା, ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟନବଡ଼ୟତମନା, ଆରି ଆମନ୍

☆ ୧:୩୯ ୧:୩୯ ମାଡ଼ିଉ ୪:୨୩; ୯:୩୫

ମନୁଷ୍ୟମ୍ ଗାମ୍ଭୀରୀ ଆମତଃ ସାକ୍ଷୀ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ମନୁଷ୍ୟମ୍ଭେଦେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବାୟୁଲବେନ୍, ଏତେଲେ ଅନମତଃ ଇୟ ତିୟା ।”

୪୫ ବନ୍ଦତ ଆନିନ୍ ହୁତ୍ଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ତି ଆ ବର୍ନେ ସମ୍ପରାନ୍ ଏତେଲେ ବର୍ବରେ ପାଡେନ୍ ତ, ଜିସୁନ୍ ଆରି ଅବଗିୟତାଲନ୍ ଅନ୍ନିତ୍ ଆ ଗଡାଲୋଡ୍ ଅଃର୍ବ୍ତ୍ରି ଗନ୍ଲୋ, ବନ୍ଦତ ଆନ୍ନାରେଡ୍ ଆରିଡ୍ରିଡ୍ଲୋଡ୍ ଡକୋଲନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମତଃ ଇୟଲାଜି ।

୨

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ୍ ମବନ୍ଡେନ୍
(ମାଡିର ୯:୧-୮; ଲୁକ ୫:୧୭-୨୭)

୧ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡାନ୍ ଯର୍ବନେ, ଆନିନ୍ ଅସିଡ୍ ଡକୋ ଗାମ୍ଭୀରୀ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨ ତିଆସନ୍ ତିୟତେ ଆ ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତେତେ ଇୟଲାୟ କୁଡାୟନେଜି ତ, ଗରନ୍ନେଲୋଡ୍ ନିୟ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମତଃ ମନଡ୍ବରନ୍ ଅସ୍ତୁଡ୍ । ୩ ତି ଆ ବନେଡା ଉଞ୍ଜି ମନ୍ରା ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ୍ ବୋୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମତଃ ଓରୋଡ୍ଲାଇ, ୪ ବନ୍ଦତ ତେତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆୟରେଡନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତଃ ଓରୋଡ୍ଲେ ଅଃର୍ବ୍ତ୍ରିଲଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ୍ ତକୋଲନ୍, ତେତେ ଆ ବିଲେଡ୍ ଗାୟଲେ ତବେଞ୍ଜି, ଆରି ତିଆତେ ରୁବ୍ଲେ, ଅଙ୍ଗା କଟଲୋଡ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ ଲୁଡ୍ଲେ ତକୋଲନ୍ ତି ଅମ୍ପରା କଟନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅସ୍ତୁଡ୍ । ୫ ଜିସୁନ୍ ଆ ତନେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ତି କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଏ ଅଥନ୍, ଅଡ୍ବକୋ ଇର୍ସେନମଜି ସିଲଡ୍ ଆମନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡେନ୍ ।”

୬ ବନ୍ଦତ ଲାଡ୍ଲେଡ୍ ସାସ୍ତ୍ରି ତେତେ ତଙ୍ଗୁମତାଲେ ରମ୍ପଡ୍ ରମ୍ପଡ୍ ଆ ମନ୍ଲୋଡ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମେଞ୍ଜି, ୭ “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନିବା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତନେ ? ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ନିୟ୍ତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ସିନା ଅବୟନେ, ଇର୍ସେନ୍ କେମାତେ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ତାଲେ ଆନା ଆରି ଇର୍ସେନ୍ କେମାଲେ ରପ୍ତ୍ରିଏ ?”

୮ ସାସ୍ତ୍ରି ଆ ମନ୍ଲୋଡ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆରିଃୟମେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ସିଲଡ୍ଲେ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ୍ ରମ୍ପଡ୍ ଆ ମନ୍ଲୋଡ୍ ଇନିବା କେନ୍ ଅଡ୍ବକୋନ୍ ଏଇଃୟମତେ ? ୯ ଅଙ୍ଗାତେ ଲିଆର୍ ? କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ୍ ‘ଇର୍ସେନମ୍ ଅଡ୍ବକୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡେନ୍’ ଗାମ୍ଭୀରୀ ବନରନ୍ ଲିଆର୍, ଅଡ୍ବ, ‘ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ୍ଲେ ଜିରା’ ଗାମ୍ଭୀରୀ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ?” ୧୦ ବନ୍ଦତ ପୁତ୍ଲେ ଲୋଡ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଆମତଃ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡାନେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଏଙ୍ଗାଲେଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ରପ୍ତ୍ରି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, ୧୧ “ଝେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ବର୍ତମ୍, ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ୍ଲେ ଅସିନମ୍ ଜିରା ।”

୧୨ ସିଲଡ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ ତେରଡ୍ ତୋଲନ୍ କଟନ୍ ପାଡ୍ଲେ ଅଡ୍ବକୋଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ୍ଲୋଡ୍ ହୁତ୍ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡ୍ବକୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ବର୍ବଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଙ୍ଗାୟ ଏନ୍ନେଗୋ ଅସ୍ତୁଡ୍ ଏଗିଜାୟ ।”

ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍ଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଏନ୍
(ମାଡିର ୯:୯-୧୩; ଲୁକ ୫:୨୭-୩୨)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗାଲିଲି ଅନେଡ୍ ସମ୍ପୟ୍ତ୍ଲନ୍ ହୁତ୍ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ସିଲଡ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମତଃ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଖନଡ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ୧୪ ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନି ଲେବିନ୍, ଆ ପାନ୍ସିଲୋଡ୍ ତଙ୍ଗୁମଲେ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ ଲେବିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଝେନ୍ଆତଡ୍ ସଞ୍ଜେଡ୍ୟ ।” ସିଲଡ୍ ଲେବିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ସଞ୍ଜେଡ୍ ।

୧୫ ସିଲଡ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍ ଆସି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଡ୍ବକୋମେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଗୋଗୋୟନେଡମ୍ ପାନ୍ବେଡ୍ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଖଡ୍ନେମରଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତଙ୍ଗୁମେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେଡମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ସଞ୍ଜେଡ୍ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତ ପାନ୍ବେଡ୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଗାଗାଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଗିୟଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ମରାୟନେ ସାସ୍ତ୍ରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଇନି ? ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତ ପାନ୍ବେଡ୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ !”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ବତଢ଼ତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ସୁକ୍ଷ୍ମଅତ୍ତଫରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟସାୟ ତଡ଼, ବନ୍ଦ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟସାୟ, ଖେନ୍ ତରଞ୍ଜମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋତ୍ତେବାନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇ, ବନ୍ଦ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋତ୍ତେବାନ୍ ଇୟଲାଇ ।”

ଆନମ୍ବନେନ୍ ଆ ବର୍ନେ

(ମାତିଉ ୯:୧୪-୧୭; ଲୁକ ୫:୩୩-୩୯)

୧୮ ତକ୍ତୁବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନମଲଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ତକ୍ତୁବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ଖଢ଼ନେମରଜି ଆନମତଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଖଢ଼ନେମରନମଜି ଇନିବା ଅଃନ୍ନାନମନେଜି ?”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲତେନ୍, “କନ୍ଦୁଆମରଞ୍ଜି* ସରିନ୍ ବରନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମନ୍ ତକୋନେଜି ପଡ଼ ? ବରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ତି ଜାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଅଃନ୍ନାନମନେଜି । ୨୦ ବନ୍ଦ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଆମତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବରନ୍ ତବଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ।”

୨୧ “ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ପାଡ଼ଲେ ପାପୁର ସିନ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକଜେ, ବଜେନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ପାପୁରନଆତେ ପବତେତେ, ଆରି ଗୋଗୋୟ ପତେତେ । ୨୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଲୋଏ, ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପବତଡ଼େତେ, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ତ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ବାଗୁନ୍ ମୋସ୍ତେତେ । ବନ୍ଦ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଡ଼ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତନକ୍ଲୋନ୍ ତେତେ ।”

ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆ ବର୍ନେ

(ମାତିଉ ୧୨:୧-୮; ଲୁକ ୬:୧-୫)

୨୩ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ଜନ୍ରୋମଆଲ୍ ଗଡ଼ ଜିରେନ୍, ଆରି ଆ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରା ଜିରା ଜନ୍ରୋମନ୍ ଆ ସିସା ତଉତେଞ୍ଜି । ୨୪ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଲନ୍ନମନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆକତିଡ଼ ତଡ଼, ତିଆତେ ଖଢ଼ନେମରନମଜି ଇନିବା ଲୁମତଜି ?”

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲତେନ୍, “ଦାଉଦନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆଡ଼ୋଲଜେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲନ୍, ତିଆତେ ନିୟ ପଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଆଜିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପତେନେ ? ୨୬ ଅବିଆତର ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାକ୍ ଦାଉଦନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସୁରନ୍ ଆସିଂ ଗନ୍ଲେ, ଅଙ୍ଗା ରୁଚି ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଜୋମତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଲୋମେଜି ଗାମଲେ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆକତିଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜୋମେନ୍, ଆରି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୨୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେଏନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ଆ ପ୍ରୁ ।”

୩

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆସର୍ସିମରନ୍ଆତଡ଼ ମ୍ବନ୍ତେନ୍

(ମାତିଉ ୧୨:୯-୧୪; ଲୁକ ୬:୬-୧୧)

୧ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ଆରି ରନ୍ନୁସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ତ୍ତନେ । ତେରେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆସିନ୍ ଅବୟ ଆସର୍ । ୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ମ୍ବନ୍ତେତେ ଜାଆରୋ ଗାମଲେ, ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତଲ୍ତଲେଞ୍ଜି, ଏରେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କାୟକାୟଲେ ରପ୍ତିତଜି । ୩ ସିଲତେ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆସି ଆସବ ତକୋଏନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରାୟ, ମଡ଼ିନ୍ ଆୟ ତନଡ଼ା ।” ୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ଇନି ଲନ୍ନମନ୍ ଆସନ୍ ଅନଗତନ୍ ତକୋ ? ମନ୍ତ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼େ ଏର୍ମନ୍ତ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ? ପରାନ୍ନାନ୍ ତୋବତୋବନ୍ ଅଡ଼େ ଅନବସେତନ୍ ?”

ବନ୍ଦ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଲେ ସେତେଞ୍ଜି । ୫ ସିଲତେ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ରତୋନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଇର୍ସାୟମ୍ତାଏନ୍ କି ଏରେ ଆମଡ଼ରେଡ଼ିଞ୍ଜି ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବରାବନ୍ ବାରେ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍,

* ୨:୧୯ ୨:୧୯ ଓରୋଡ଼ବୟମରଞ୍ଜି

“ଅସିନମ ତେଜ୍ଞେଆ ।” ଆନିନ୍ ଆସିନ୍ ତେଜ୍ଞେଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ମନଡେନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ରନୁକୁସିଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ ହୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡେମା ଏରୋଦିଅଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ କଡାଡ଼ିନେଜି ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ସଣ୍ଡୋଡେଞ୍ଜି

୭ ଜିସୁନ୍ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନାତାଲନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ହୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡେଞ୍ଜି; ଜିଉଦାନ୍, ିଜୁସାଲମନ୍, ଇଦୋମନ୍, ଜର୍ଦ୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ଼*, ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ସମିରାରେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡା ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇଜି । ୯*ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେତେ ଇୟଲାଇଜି କୁଡ଼ାୟନେଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇୟଡ଼ଡ଼ାୟ ରାବେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାନ୍ ତେତେ ଅବକାତାଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ରବନଡେନ୍, ରୋଗମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସନ୍ନୁଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇଜି ରାବେଜି । ୧୧ ଆରି, ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍କାଗତନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅସେଡ଼ତାଲେ ସଜିରେ ବରଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇସୁରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ।”

୧୨ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ତିଆତେ ଏବରଡ଼ଡ଼େନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡାଏଞ୍ଜି

(ମାଡିଉ ୧୦:୧-୪; ଲୁକ ୬:୧୨-୧୬)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ, ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଓଡେଏନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରାଜି । ୧୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡାଏଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ଅନସ୍ତୁବରବରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତଜି, ୧୫ ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୁତନ୍ ଗଙ୍ଗଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୧୬ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡାଏଞ୍ଜି, ଆଞ୍ଜୁମଞ୍ଜି ସିମନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେନ୍, ୧୭ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଜନନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିନେରିଗୋସ୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ମେଗନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି, ୧୮ ଆନ୍ରିଅନ୍, ପିଲିପନ୍, ବାର୍ତ୍ତଲମିନ୍, ମାଡିଉନ୍, ତୋମାନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍, ତଇୟନ୍, କିନାନ୍‌ଅ ସିମନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତଜେଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟନେ, ୧୯ ଆରି ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍

(ମାଡିଉ ୧୨:୨୨-୩୨; ଲୁକ ୧୧:୧୪-୨୩; ୧୨:୧୦)

୨୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅସିଞ୍ଜି ଜିରାୟ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରି ଏତେଲେ ଇୟଲାଇଜି କୁଡ଼ାୟନେଜି ତ, ଆନିଞ୍ଜି ଗାଗାନେନ୍ ନିୟ ଅଠରୟଡ଼ଲଜି । ୨୧ ଆସିଂମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ହୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ କିଡିତେନ୍ ।”

୨୨*ଆରି, ଜିଉସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତିଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍ ଖମ୍‌ଲେ, ଆରି ବୁତଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ବାତେ ଆନିନ୍ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତେ ।”

୨୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବର ବାତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ସନ୍ନମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସନ୍ନମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ? ୨୪ ଅନିଡ଼ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଠରପ୍ତି ତକୋନେ । ୨୫ ଆରି, ଅନିଡ଼ ଆସିଂ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନାତାଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ତି ଆସିଂ ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଠରପ୍ତି ତକୋନେ । ୨୬ ତିଅନ୍ତମ୍, ସନ୍ନମନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା

* ୩:୮ ୩:୮ ଅମଡ଼ତାଲ୍   ✪ ୩:୯ ୩:୯ ମାର୍କ ୪:୧; ଲୁକ ୫:୧-୩   ✪ ୩:୨୨ ୩:୨୨ ମାଡିଉ ୯:୩୪; ୧୦:୨୮

ତେଲୋଫ୍ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଫନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ରିଫ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ବ୍‌ତ୍ତି ତକୋନେ, ତିଆତେ ଅସେତେନ୍‌ନି ।”

୨୭ “ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଫ୍ ତେନ୍ ଆ ବସ୍ତୁରନ୍‌ଆତଫ୍ ଆମ୍ମୁଫ୍ ଅଃଜ୍ଜିଲୋ ତେନ୍ ଆସିଫନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଆ ଅତିଆରଞ୍ଜି ରାଉଲନ୍ ଅଃର୍‌ବ୍‌ତ୍ତି ପାତେ, ବସ୍ତୁରନ୍‌ଆତଫ୍ ଆମ୍ମୁଫ୍ ଜିଏନ୍ ତେନ୍ ସିନା ଆନିନ୍ ଆସିଫନ୍ ଅଲ୍ଲିରାଉନେ !”

୨୮ “ଞେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମନ୍‌ରାଅନଞ୍ଜି ଆ ଇର୍‌ସେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ବର୍‌ନନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଫ୍ ନିଶ୍ଚୟତଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଞାଫ୍‌ତଜି । ୨୯* ବନ୍‌ତ ଆନା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଫ୍ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆଙ୍ଗା ଜାକ୍‌ୟ କେମାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ଜିତେନ୍ ଆ ଇର୍‌ସେଲୋଫ୍ ତନୋସାନ୍ ତେତେ ।” ୩୦ “କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଫ୍ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆସୁମସୁମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆବର୍‌ତ୍ତି, ଜିସୁନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଫ୍, ଆ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞ୍ଜି ତ ଆ ତନାନଞ୍ଜି

(ମାଡିଉ ୧୨:୪୬-୫୦; ଲୁକ ୮:୧୯-୨୧)

୩୧ ତି ଆ ବନେଡା ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଫ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞ୍ଜି ଜିରେ ତାଣ୍ଡନ୍ ତନଫ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଫ୍ ଅନେଡେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟନେଆତଫ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଫ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଅୟୋଫ୍‌ନମ୍, ତ ବୋଞ୍ଜାଫ୍ ତନାନ୍‌ନମ୍‌ଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆମ୍‌ଆତଫ୍ ଜଗେତମ୍‌ଜି ।”

୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଜାଲଫେନ୍, “ଅୟୋଫ୍‌ଞେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଆନା ?” ୩୪ ଆନିନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଫ୍ ଆଡାଫ୍‌ତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅୟୋଫ୍‌ଞେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସୁମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଞ୍ଜିଶ୍ଚମତେନ୍, ଆନିନ୍ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞେନ୍, ତନାନ୍‌ଞେନ୍ ଆରି ଅୟୋଫ୍‌ଞେନ୍ ।”

୪

ଜମ୍ମଲ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଫ୍‌ବର୍

(ମାଡିଉ ୧୩:୧-୯; ଲୁକ ୮:୪-୮)

୧ *ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗାଲିଲ ଅନେଫ୍ ସର୍‌ମେନ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଫନ୍ ଞନଫନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଆମଡନ୍ ଏଡେଲେ ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ରୁକୁନେଜି ତ, ଆନିନ୍ ସର୍‌ମେନ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଫନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅବୟ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଫନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତଞ୍ଜୁମେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସର୍‌ମେନ୍‌ଶ୍ଚାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍‌ରେଫ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ତି ଆ ବନେଡା ଆନିନ୍ ଅନବଜଫ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଞନଫନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଞନଫନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡିଫ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଗାମେନ୍,

୩ “ଅମଡ଼ଫ୍‌ବା, ଅବୟ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ବୁକୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଫ୍‌ଲନେ । ୪ ଆନିନ୍ ବୁଡା ବୁଡା ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅନେଫ୍ ତଫ୍‌ରନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ଜିରେ ତିଆତେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ଜୋମେଜି । ୫ ଆରି ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍ ଅସୋୟ୍ ଲବନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅରେଫ୍‌ଲଲୋଫନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଲବତତନ୍ ଆସନ୍ ଲପଡାବଲାଇୟ୍, ୬ ବନ୍‌ତ ଓୟୋଫ୍‌ନ୍ ଆଡ଼ଫ୍‌ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ତିଆତେ ଜୋମଡୋଡାଜେନ୍ ଆରି ମନଫ୍ ଅଶ୍ଚୁଫ୍ ଆଜଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସରେନ୍ । ୭ ଆରି ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍ ଅକାଫ୍‌ନୁବରେଫ୍‌ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅକାଫ୍‌ନୁବନ୍ ତୋଲନ୍ ସୋଡାଲେ ତିଆତେଜି ଲଲ୍‌ଡାଜେନ୍ ଆରି ଇନ୍ନିଫ୍ ଅଃନ୍‌ଜଲୋ । ୮ ଆରି, ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ମନଫ୍ ଲବଲୋଫ୍‌ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେ ପଡାବଲେ ସୋଡାଏନ୍, ସିଲଫ୍‌ଲ୍‌ନ୍ ତିରିସି ଗୁନା ସାଟିଏ ଗୁନା ଆରି ସଏ ଗୁନା ଜାୟ୍ ଅଜଏନ୍ ।”

୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଆନା ଅନମଡ଼ଫ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଫ୍‌ତୋ ।”

ଅନବଜଫ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନେଫ୍‌ସେଫ୍

(ମାଡିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ଲୁକ ୮:୯-୧୦)

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆଡିନସଜନ୍ ଆଡ଼କୋଲନେନ୍ ଆଡିଫ୍ ଅନବଜଫ୍‌ବରନ୍ ଆରମଡ଼ଫେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍, ବାରଜଣ ଞଫ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ “ଆମନ୍ ଇନିବା ଅନବଜଫ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ଞନଫନ୍ ତିୟେତେ ଆରି କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଇନି” ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଫ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ବରେଜି

* ୩:୨୯ ୩:୨୯ ଲୁକ ୧୨:୧୦   * ୪:୧ ୪:୧ ଲୁକ ୫:୧-୩

। ୧୧ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ସନସବରକି ଗନନଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ଆତିୟତିୟ, ବନ୍ଦ ତି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାରେ ବନରନ୍ ତେତେ, ୧୨ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି, ଆରି ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅଃଗନଲୁତେଜି, ଅସମୟ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାତାଲେ, ଗନଲୁଡ଼ଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ତନାଜି ଆରି କେମାନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍ ବର୍ଚନେ
(ମାତିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ଲୁକ ୮:୧୧-୧୫)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଅଃଗନଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ? ଏଡେଲତେନ୍ ଆନ୍ନା ଅନବଜଡ଼ବରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଗନଲୁଡ଼ତେ ? ୧୪ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବିଡ଼ତେ, ୧୫ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ତକୋଜି, ଆନାଜି ଅମତଡ଼ତଜି, ଆରି ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ସିଲଭେମା ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସନ୍ମମନ୍ ରାତତାଲନ୍ ଇୟତାୟ ପାଡ଼େ, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆ ଲବ ଅଡ଼ମ୍ । ୧୬ ତିଅଡ଼ମ୍, ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାରେ ତିଆତେ ଜାତଜି, ୧୭ ବନ୍ଦ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆଜତନ୍ ଅଣୁଡ଼ ଲାମେନ୍ ଆସନ୍ ଗଡ଼େ୪ ମତ୍ରମ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ତଣ୍ଡନ୍, ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ତର୍ନେନ୍ ଅମରେଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ଅରେଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼ମ୍ । ୧୮ ଆରି ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ତଜି, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆନିଃୟମ୍, ଅନର୍ଜେନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନିଃୟମଜି ଗନ୍ଲେ ବର୍ନେନ୍ ଲାଭିନ୍ତେ, ଆରି ତିଆତେ ଅଃନୁଜଏ, ୧୯ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ଅକାଡ଼ନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଆ ଲବ ଅଡ଼ମ୍ । ୨୦ ଆରି, ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ଲେ ତିଆତେ ଜାତଜି ଆରି ତିରିସି ଗୁନା, ସାଟିଏ ଗୁନା, ସଏ ଗୁନା ଅଜତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ମନଡ଼ ଲବନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ।”

ଜାୟତା ମାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆ ପିଙ୍କ
(ଲୁକ ୮:୧୬-୧୮)

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ପିଙ୍କନ୍ ଇନି ମାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆ ଜାୟତା ଅଡ଼େ କଟନ୍ ଆ ଜାୟତା ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ତନରନ୍ ତେତେ ? ପିଙ୍କପିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡେଲୋଡ଼ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ତିଆତେ ତନରନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ? ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଡ଼ନବ୍ରିୟତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆସସ ତଡ଼, ଆରି ଅଞ୍ଜାତେ ଆସସ ତକୋ, ତିଆତେ ଅନବ୍ରିୟତାନ୍ ଆସନ୍ ଆସସ ତକୋ । ୨୩ ଆନା ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼େତୋ ।”

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନି ଏଅମତଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଗିୟତମ୍ନାବା । ଅଞ୍ଜା ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତରେଡ଼ତେ, ତି ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରେଡ଼ଲେ ତିୟତବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆମଡ଼ନ୍ ଇନି ତକୋ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

ଜମ୍ମଲନ୍ ପତାବ୍ଲେ ଆସ୍ଵୋଡ଼ାତେନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ଚନେ, “ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ବିଡ଼ତେ, ୨୭ ଆନିନ୍, ତଗଲନ୍ ତିମଡ଼ତନେ ତମବାନ୍ ତୋତନେ, ଆରି ଜମ୍ମଲନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ପତାବ୍ଲେ ସୋଡ଼ାତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏ । ୨୮ ଲବନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଜଅନ୍ ଅବଜତେ, ପର୍ତମ୍ ଆ ଅଲାନ୍, ତିକ୍ଳି ସିସାନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲେନ୍ ସିସାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ୍ ଜନ୍ରୋମନ୍ । ୨୯ ବନ୍ଦ ଜନ୍ରୋମନ୍ ଅଗୁରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲେନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ କଡ଼ିଭିନ୍ ବାରେ ଗଡ଼ତେ ।”

ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାତିଉ ୧୩:୩୧-୩୨, ୩୪; ଲୁକ ୧୩:୧୮-୧୯)

☆ ୪:୨୧ ୪:୨୧ ମାତିଉ ୫:୧୫; ଲୁକ ୧୧:୩୩ ☆ ୪:୨୨ ୪:୨୨ ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨ ☆ ୪:୨୪ ୪:୨୪ ମାତିଉ ୭:୨; ଲୁକ ୭:୩୮ ☆ ୪:୨୫ ୪:୨୫ ମାତିଉ ୧୩:୧୨; ୨୫:୨୯; ଲୁକ ୧୯:୨୭

୩୦ “ଜିୟୁନ୍ ଆରି ବର୍ବନେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନା ସରିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଡ଼ବୋ ? ଅଜ୍ଞା ଆନବଜଡ଼ବର ବାଢେ ତିଆତେ ବର୍ବେବୋ ? ୩୧ ତିଆତେ ଅବୟ୍ ସୋର୍ସୋବାୟ୍‌ନ୍ ଅନ୍ତ୍ର, ଲବଲୋଝନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍‌ଲେନ୍ ଆଡିଡ଼ ତିଆତେ ପୁତ୍‌ଲୋଝନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବାୟ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା, ୩୨ ବନ୍‌ଡ଼ ବୁଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାତାଲେ ତୋତନେ ଆରି କୋଭାଲୋଝନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଓଆବଜି ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାତେ, ଆରି ଆ କେଣ୍ଡାରିଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ସୋଡ଼ାତାତେ ତ, ତି ଆରାନ୍‌ବ୍ ଆ ଲୁମ୍‌ବୁଲୋଝନ୍ ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବସାନେଜି ।”

୩୩ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତ୍ର ଗୋଗୋୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଢେ ରପ୍ତି ଆଗ୍ରନ୍‌ଲୁଡ଼ତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତ୍ର ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଝନ୍ ତିୟେନ୍ । ୩୪ ଆରି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ଆମଝଞ୍ଜି ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ବର୍ବେ ଅଃକର୍ବେନେ । ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ବେଜି ଆ ଖଝନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିୟୁନ୍ ରିଝେତିରନ୍ ଅବରିଡ଼ରିଝେନ୍
(ମାତିଭ ି:୨୩-୨୭; ଲୁକ ି:୨୨-୨୫)

୩୫ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଖଝନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ସର୍ବେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଏଜିର୍ବା ।” ୩୬ ସିଲଡେ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ, ଜିୟୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ତୋଙ୍ଗାଲୋଝ୍ ତଙ୍ଗୁମଲେ ତକୋଲନେ ତି ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଝ୍ ତାଜେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଲନ୍ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଓରୋଝେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମଝଞ୍ଜି ତକୋଏନ୍ । ୩୭ ତିନ୍ନା, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଝେତିରନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍, ଆରି ଅଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ଆଡ୍ରଝାଲାଞ୍ଜିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଝନ୍ ତାଆନ୍ ବରିୟ୍‌ଲେ ପାଡେନ୍ । ୩୮ ତିଆଡିଡ଼ ଜିୟୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆ ତିକ୍ତିଗଡ଼ ଅନିବ୍‌ଲୋଝନ୍ ଆବବନ୍ ତକୋତାଲେ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତର୍ତ୍ତର୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଝତିୟ୍‌ମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରବୁଲଲେନ୍, ଆମନ୍ ଇନ୍ତିଡ଼ ପଡ଼ ଅଃନ୍ତିୟ୍‌ମେ ?”

୩୯ ସିଲଡେ ଜିୟୁନ୍ ତୋଲନ୍ ରିଝେନ୍ ବବତଡ଼ତାଲେ ଅଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ବରେନ୍, “କଡ଼ିଟା, ରିଝ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନା ।” ସିଲଡେ ରିଝେନ୍ ତଡେନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରିଝ୍‌ରିଝେନ୍ । ୪୦ ଆରି, ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ଇନିବା ତିୟ୍‌ନେ ଆ ବନ୍‌ଡ଼ିୟ୍‌ଜି ? ନମିନ୍‌ଗାନ୍ ପଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍ବେ ?”

୪୧ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବବତଡ଼ତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଆନା, ରିଝେନ୍ ତ ଅଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ବେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତି ?”

ଜିୟୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଝେନ୍
(ମାତିଭ ି:୨୮-୩୪; ଲୁକ ି:୨୭-୩୯)

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଲନ୍ ଜିୟୁନ୍ ତ ଆ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲି ସର୍ବେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଗରାସିଅଞ୍ଜି ଆମଝ୍‌ରେଡ଼ ଅଡୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆନିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼ ପନ୍ନାନ୍ ପନ୍ନାନ୍ ତେରଡ଼ ଅବୟ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମସାନ୍ତିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜିର୍ବେ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରବାଝେ । ୩ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ମସାନ୍ତିଲୋଝନ୍ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆନ୍ତିଝଜା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସିକ୍ତିନ୍‌ବାଢେ ନିୟ୍ ଜିଲେ ଅଃର୍ବିଲଜି. ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜବ୍‌ତର କାଡୁନ୍ ତ ସିକ୍ତିନ୍‌ବାଢେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ସିକ୍ତିନ୍‌ ଅବତଡ଼ତାଲେ କାଡୁଞ୍ଜି ଲବଗତାଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ଲ୍‌ୟ୍‌ଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ତିଡ଼ ବସୁତଡ଼ । ୫ ଆନିନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ତିତାନ୍ ମସାନ୍ତିରେଝନ୍ ତ ବରୁରେଝନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ସଜିର୍ବେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅରେଝନ୍ ବାଢେ ତିଡ଼ଲନ୍ ପାବରାତମଲନ୍ ।

୬ ଆନିନ୍ ସଡ଼ାୟ୍ ସିଲଡ଼ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇର୍ବେ ଆ ମୁକ୍ତାଗତନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତୁଡ଼ୁମ୍, ୭ ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ବେନ୍ ବାଢେ ସଜିର୍ବେ ବର୍ବନେ, “ଏ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଆନ୍ ଜିୟ୍, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଝ୍ ଅମ୍‌ଝନମ୍ କାକୁତ୍‌ତନାୟ୍, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତଡ଼ି” । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ା, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଝ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜିରା ।”

୯ ଆରି, ଜିୟୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ମ୍ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲତେନ୍, “ଅଞ୍ଜୁମଞ୍ଜେନ୍ ଆକୁଡାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ।”^{୧୦} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଆସ୍ତାୟତଡ଼େଜି ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତଲ୍‌ଲେନ୍ ।

^{୧୧} ତେରେ ବରୁନ୍ ଆ ତୟତୟ ଅବୟ ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଜୋମଜୋମଲଞ୍ଜି ।^{୧୨} ଆରି, ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତ ଡାଲନ୍ ବରଞ୍ଜି, “ତି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ମ ଗଞ୍ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲେନ୍ ।”^{୧୩} ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ “ଜିର୍ବା” ଆଗ୍ରାମେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାଞ୍ଜି ତୁଝଲନ୍ କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ମ ଇୟଲେ ଗନେଜି, ସିଲଡ଼େ ତି ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଆ ତୟତୟବୁରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ଇରେ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତବୁବତାଲେ ଇୟଲେ ରବୁଏଜି । କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ବାଗୁ ଆଜାର ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

^{୧୪} ତୁରବୋନମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି, ସିଲଡ଼େ ଇନି ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ବାନ୍ ଇୟଲାଇଜି ।^{୧୫} ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ ଆକୁଡାୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ସିନ୍‌ରିନ୍ ରଲନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଆତଞ୍ଜୁମନ୍ ଇୟଲାଇଜି ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି ।^{୧୬} ଆରି, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇନି ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଏନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ, ଆରି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି ।

^{୧୭} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆ ସଣ୍ଡିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କାକୁତଲ୍‌ଲେଞ୍ଜି ।

^{୧୮} ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ନମିନ୍ କି ନମିନ୍ କାକୁତଲ୍‌ଲେନ୍ ।

^{୧୯} ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଅସାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କୁଲମ୍‌ମମ୍‌ଜି ଆମଡ଼ ଅସିନ୍‌ମ୍ ଜିରା, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ଆରି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରବତୁୟଲମ୍‌ମନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟନ୍‌ବଜନାଆଜି ।”

^{୨୦} ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଦେକାପାଲିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଦସଗା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ବରେ ପାଡ଼େନ୍, ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆରବୁ ଆଇସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବମେଡ଼େନ୍ ଆରି ପ୍ରଦରରୋଗ ବମ୍‌ମ୍‌ନେବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୯:୧୮-୨୨; ଲୁକ ୮:୪୦-୫୨)

^{୨୧} ଜିସୁନ୍ ଆରି ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାୟଲେ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ବାନ୍ତେଗଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜନ୍, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇଜି ରୁଞ୍ଜେନେଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ ।^{୨୨} ତି ଆ ବନେଡ଼ା ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜାଇରସ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇଜି ଅବସେଡ଼ନେ,^{୨୩} ଆରି ମାଡ଼ୁ କାକୁତଲ୍‌ଲନ୍ ବରଞ୍ଜେ, “ତାଞ୍ଜଡ଼ିଅନ୍‌ଞେନ୍ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଅମେଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଜିରେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସିନ୍‌ମ୍ ଆୟ୍ ତକୋଆ ।”

^{୨୪} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗତନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରାବେଞ୍ଜି ।

^{୨୫} ତି ଆ ବନେଡ଼ା ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ପ୍ରଦରରୋଗନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜା ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତକୋଏନ୍,^{୨୬} ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେଲେ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ବେତମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବସାକ୍ତୋଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତଞ୍ଜାନ୍ କର୍ସଆଜେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ଅଃମ୍ମନ୍‌ଡ଼ଲୋ ଆର୍‌ପାୟ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ ।

^{୨୭} ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆ ରୁଞ୍ଜୁମ୍‌ରେଡ଼େନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିରେ ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଇୟଲାଇଜି ସୁଡ଼େଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍,^{୨୮} “ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ତୁମ୍ ସୁଡ଼େଲାଇଜି ତେନ୍ ଞେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ତୟ୍ ।”

୨୯ ସିଲଭେମା ଆ ମିଷାମନ୍ ଅଞ୍ଜତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ରୋଗନ୍ ମନତେନ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ତମ ରପ୍ତି ଅମଲନେ । ୩୦ ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ଜିରେନ୍ ଗାମଲେ ରପ୍ତି ଜନାତାଲେ, ଆନିନ୍ ଆରୁକୁମରରେତ୍ତନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “ଆନା ସିନ୍ରିଞ୍ଚେନ୍ ସୁତେଏନ୍ ?”

୩୧ ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ତ ଗିୟତେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ରାବତମଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଗାମତେ, ‘ଆନା ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ସୁତେଲ୍ଲୟ୍ ?’”

୩୨ ବନ୍ତ ଆନା କେନ୍ଆତେ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏରେ ଆତ୍ତାଡେନ୍ । ୩୩ ସିଲଭେ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ତେଏନ୍, ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ବଡ଼ତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତକର୍ ତକରେ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମତ୍ତନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ବର୍ନେ । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ନୁନ୍ନି, ତର୍ନେନମ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତଲମ୍, ଲବିଡ଼୍ଡା ଜିରା ଆରି ରୋଗନମ୍ ମନତ୍ତମତୋ ।”

୩୫ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ଚ୍ଚନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରନ୍ଦୁକୁସିତନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସିଂ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିରେ, “ତାଞ୍ଜଡ଼ିଅନ୍ନମ୍ ରବୁଏନ୍ନି, ଞ୍ଚନ୍ତଡ଼ିୟମରନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା ଆରି ବାଞ୍ଚଲ୍ଲି ଏମ୍ପେତେ ?” ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଗାମେଜି ।

୩୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ତାଲେ, ଅଃମ୍ମମତଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରନ୍ଦୁକୁସିତନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ତର୍ନା ତୁମ୍ ।” ୩୭ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାତନ୍ ଜନନ୍ ତୁମ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅଃମ୍ମୋରୋଡ଼ଲଜି । ୩୮ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ଦୁକୁସିତନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆସିଂ ଆଜିରାଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଚେ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ନ୍ ତ ଆକ୍ରାନ୍ ଯନେନ୍ ଆରେମ୍ପେତନେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଗିଜେ, ୩୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଇନିବା ଏୟୋଡ଼ୟାଡ଼ତେ ଇନିବା ଏୟେତେ ? ପସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ରବୁଏ, ଆର୍ଯାୟ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ।” ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗବରଜେଞ୍ଜି ।

୪୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ମତଡ଼ତାଲେ ପସିଜନ୍ ଆ ବାପା, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ପସିଜନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତେଞ୍ଚେ ଇୟେଞ୍ଜି, ୪୧ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ପସିଜନ୍ ଆସି ଞ୍ଚମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଚଲିତାକୁମ୍,” କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ “ଏ ଆଇସିୟ୍, ଞ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଚ୍ଚମ୍, ତୋନା ।”

୪୨ ସିଲଭେମା ଆଇସିଜନ୍ ତୋଲନ୍ ଅତେଞ୍ଚେ ଅତେନ୍ନେ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ତେଏନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ଆନିନ୍ତଜା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତଡ଼େଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି ।

ନାଜରିତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲଜି
(ମାତିଭ ୧୩:୫୩-୫୮; ଲୁକ ୪:୧୭-୩୦)

୧ ଜିସୁନ୍ ତେଞ୍ଚେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଆ ସାଇତମନ୍ ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ଭାୟ୍ ଆରି ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତନ୍, ଆନିନ୍ ରନ୍ଦୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚନ୍ତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଭଲନେ, ଆରି, ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ଲେ ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ସିଲଡ଼ ଞ୍ଚାଡେନ୍ ? ଆରି, କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜା ଗିଆନ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ ? ଆରି କେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼େତେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନି ? ୩ କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ବାଡ଼୍ଡୋୟ୍ମରନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ? କେନ୍ ଆନିନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାତାଏନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି ଜାକୁବନ୍, ଜୋସିନ୍, ଜିଭଦାନ୍ ତ ସିମନନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି, କେନ୍ ଆ ତନାନଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେନ୍ନେଞ୍ଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲଜି ।

୪ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆନ୍ନାରେଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଜାତଜି, ବନ୍ତ ଆ ସାଇତମନ୍, ଆ କୁଲମଞ୍ଜି, ଆସିଂତମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଏଜି ।”

* ୬:୪ ୬:୪ ଜନ ୪:୪୪

୫ ଆରି, ତେତେଇ ଇନ୍ନିତ୍ ବୋର୍ଯ୍ୟା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ବଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଲୋ, ଅସୋୟ ରୋଗମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ ତୁମ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଲୋତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବ୍ନଡ଼େଞ୍ଜି । ୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ବନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ସମ୍ପରା ସାଇ ସାଇ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଖିନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିଏ ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୧୦:୫-୧୫; ଲୁକ ୯:୧-୬)

୭ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଗୁ ବାଗୁନେ ଅମ୍ନେଲେ ଅନାପ୍ତାୟାୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, 「ଆରି, “ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ତୁଡ଼େଡ଼ାଡ଼ ତୁମ୍ ପାଡ଼ବା, ଆରି ରୁଟି, ମୁନା କି ଗାଞ୍ଜିଆଲୋଡ଼ନ୍ ତାକୋନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼” ଗାମ୍ବଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୯ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ରନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ବାଗୁ ଅଜିନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼” ଗାମ୍ବେନ୍ । ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅନ୍ନିତ୍ ଆସି” ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତି ଆ ସାଇ ସିଲଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଏ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ ତି ଆସି ଇୟ ତକୋନାବା । ୧୧ *ବନ୍ତ ଅନ୍ନିତ୍ ଆ ସାଇ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଅଡ଼େ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଅଃନୁମଡ଼ତଡ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ବା, ଆରି ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତାଲଜଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମ୍ବିଲ ତୁୟତୁୟନାବା ।”

୧୨ ସିଲଡ଼େ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ, “ଆବୟରବୁଡ଼ିନାବା,” ଗାମ୍ବଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଅପ୍ତୁଡ଼ବରେଜି, ୧୩ *ଆରି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତନ୍ ଗଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଜବ୍ରୁତମ୍ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡ଼ଲେ ମବ୍ନଡ଼େଞ୍ଜି ।

ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ରନବୁ
(ମାତିଉ ୧୪:୧-୧୨; ଲୁକ ୯:୭-୯)

୧୪ *ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଆଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ନିୟ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ଞିଞ୍ଜି, “ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ବେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବୋର୍ଯ୍ୟା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଗଡ଼େଲ୍ତେ ।”

୧୫ ବନ୍ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବର୍ଞିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍,”

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ଞିଞ୍ଜି, “ପୁର୍ବାନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିତ୍ ଅବୟନେ ଅଡ଼ମ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ।”

୧୬ ବନ୍ତ ଏରୋଦନ୍ କେନ୍ଆଡ଼େ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବର୍ନେ, “ଅଞ୍ଜା ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଗଇଲାୟ, ଆନିନ୍ ତୋଲନେ !” ୧୭ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦନ୍, ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଲୋଏନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆପ୍ତାୟାଡ଼ାଲେ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ବଲେ, ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଏରୋଦନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ବର୍ଏନ୍, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଆମନ୍ ତରକ୍ଲୋଏନ୍ ଆମନ୍ ଆସିନ୍ କେନ୍ଆଡ଼େ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଇଞ୍ଜା ।”

୧୯ ସିଲଡ଼େ ଏରୋଦିଆନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଏତରୁମଡ଼େନ୍ ଆରି ରନକୁନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍ତ ଅଃର୍ବପ୍ରିଲୋ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅବୟ ତରମ୍ବମର୍ ଆରି ମଡ଼ିର୍ମର୍ ଗାମ୍ବଲେ ଏରୋଦନ୍ ଜନାତାଲେ ବଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆରି ଏରୋଦନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଡୋବଡୋବନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ଆରି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବଡ଼ଡ଼େନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାତେ ତିଆଡ଼େ ଅମଡ଼ଡ଼େନ୍ ।

୨୧ ତିକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ରୟଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ । ଏରୋଦନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ତିନ୍ନାଜଡ଼ନ୍ ମନ୍ନିଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି, ତ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଗଲନ୍ ଅବୟ ବୁଜିନ୍ ତୁବେନ୍ । ୨୨ ଆରି, ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ିଅନ୍ ଅମ୍ନନ୍ ଜିରେ ତଡ଼ସେଡ଼ତାଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ ରାଜାନ୍ ତ ଆନିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅବମର୍ଅଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍

* ୭:୧୧ ୭:୧୧ ଅନାପ୍ତାୟାୟ ୧୩:୫୧ * ୭:୧୧ ୭:୧୧ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧ * ୭:୧୩ ୭:୧୩ ଜାକ୍ବ ୫:୧୪ * ୭:୧୪ ୭:୧୪ ମାତିଉ ୧୭:୧୪; ମାର୍କ ୮:୨୮; ଲୁକ ୯:୧୯ * ୭:୧୭ ୭:୧୭ ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦

ଆଇସିଜିନିଆତଢ଼ ଗାମେନ୍, “ଇନି ଲତୟତମ୍, ବେତ୍ତୟ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ତିୟତମ୍ ।”
୨୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମନ୍ତନ୍ ବାସାତାଲନ୍ ବର୍ରେନ୍, “ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଢ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ବେତ୍ତୟ୍, ବବନ୍ତା
ରାଜ୍ୟନ୍ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ତିୟତମ୍ ।”

୨୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଆୟୋଡନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଖେନ୍ ଇନି ବେତାୟ୍ ?”

ସିଲତେ ଆୟୋଡନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ଇୟ୍ ବେତା ।”

୨୫ ସିଲତେମା ଆନିନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମନ୍ତ ଲଜିରେ ଇୟଲେ ବର୍ରେନ୍, “ଆମନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍,
ଅବୟ୍ ସତ୍ତୁଆଲୋଡନ୍ ନମିଖେନ୍ମା ତିୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଲତୟଖେନ୍ ।”

୨୬ କେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ମାତ୍ତୁ ତୁଢ଼ଲନ୍, ଜନତ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ବାସାଲନ୍ ଆରି ତେତେ ଗାଗାନେନ୍
ଆତ୍ତୁକ୍ତମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଇକ୍ତା ଅଃଗାମ୍ଲେ । ୨୭ ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ସିଲତେମା ଅବୟ୍
ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ପନାଡନ୍ ଆସନ୍ ବରେନ୍ । ସିଲତେ ଆନିନ୍ ଜିରେ
ବଣ୍ଡିସିଲୋଡନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲେ ଗକାଏ, ୨୮ ଆରି ତିଆତେ ଅବୟ୍ ସତ୍ତୁଆଲୋଡନ୍
ପାଡ଼ଲେ ରାଜାନ୍ ଆଇସିଜିନିଆତଢ଼ ତିୟେ, ଆରି ଆଇସିଜିନି ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଆୟୋଡନ୍ଆତଢ଼
ଇୟଲେ ତିୟେ । ୨୯ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ତି ଆ କବର ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଜିରାଜି କି ଆ ମରାନ୍
ପାଡ଼ଲେ ମସାନ୍ନିଲୋଡନ୍ ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାତିର ୧୪:୧୩-୨୧; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୩୦ ତକ୍ତୁ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମନ୍ତ ଇୟଲାୟ୍ ରୁକ୍ତନେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଇୟଲେ
ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇନିଜି ଇନିଜି ଖନଡନ୍ ଇୟଲେ ତିଏଜି, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ୍
ଅବଜନାଏଜି । ୩୧ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମବା, ଆନ୍ତାତାଲନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ୍
ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ିଲୋଡନ୍ ଜିରେ ବସନ୍ତେଃ ଏଲୋଲୋନାୟ୍ମବା ।” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍
ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି ଜିରାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଅଃର୍ଯୟ୍ତଲଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍
ତ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆନ୍ତାତାଲନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ଅବୟ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ିଲୋଡନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି
।

୩୩ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଢ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଜତ୍ତୁ ମନ୍ରାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ଆରି ଅମ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି
ଅଡ଼କୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲତ୍ତୁ ତଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଜିରେ ତେତେ ଇରେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ତେତେ
ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ତୁଡ଼ ତେତେ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ସିଲତ୍ତୁ ପଡ଼ଲନ୍
ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିନ୍ ଇସୋୟମତାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
ଆନିଞ୍ଜି ତୁରମେଡ଼ମରତତନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅକ୍ତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ରେଞ୍ଜି
ଖନଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ । ୩୫ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଜିସୁନ୍ ଆମନ୍ତ
ଜିରେ, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ୍ ବରେଜି, “କେନ୍ ତେନ୍ତେ ତ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ି, ଆରି ଅରୁବଲେ ପାଡ଼ତେ ।
୩୬ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ସମ୍ପରା ସାଇରେଡନ୍ ତ ଗଡ଼ାରେଡନ୍ ଜିରେ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆସନ୍
ଇନିଡ଼ି ଜନେମଜୋମନ୍ ଇୟେତୋ ଖିଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟଜି ।”

୩୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍ବୋଜି,”

ଖଡ଼ନେମରଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଜାଲତେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଅବୟ୍ ମନ୍ରାଜି ବଡ଼ିତାଲନ୍ ଆଟ
ଆଙ୍ଗାୟଲୋଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ତଙ୍ଗା ଅର୍ଜେତେ ତିୟ୍ତେ ଆ ତଙ୍ଗା ବାତେ ରୁଚିନ୍ ଖିଲେ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼
ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍ବୋଜି ପଡ଼ ?”

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ? ଜିରେ ଇୟ୍ ଗିୟ୍ବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି କି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ୍ ବରେଜି, “ମନ୍ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ଆରି ବାଗୁ
ଅୟନ୍ ତକୋ ।”

୩୯ ସିଲତେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆ ଲେତେଡ଼ଗାବଲୋଡନ୍ ତାଡ଼ିଜଡ଼ ଅବତକ୍ତୁମବାଜି ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍
ଖଡ଼ନେମରଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବସଥ ଲେକାୟ୍ ଆରି ପଗାସ ଲେକାୟ୍
ତାଡ଼ିଜଡ଼ ତକ୍ତୁମେଞ୍ଜି । ୪୧ ସିଲତେଜି ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ଖମଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼
ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆସିବାଏନ୍ କି ରୁଚିଞ୍ଜି ରେବଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବନ୍ତାଲେ ତନିୟନ୍

* ୭:୩୪ ୭:୩୫ ମାତିର ୯:୩୭

ଆସନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ଆରି, ତି ବାଗୁ ଅୟନ୍ ନିୟ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଲେ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪୨ ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜୋମଲେ ଅବୋଏଞ୍ଜି, ୪୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଆରଲାଗାଏନ୍‌ଆତେ ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବରିଜେଞ୍ଜି ଆରି ଅୟନ୍ ନିୟ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ୪୪ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ରୁଚିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଓକାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେଭେ ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆନ୍ ତଡ଼ିୟଲନେ
(ମାତିର ୧୪:୨୨-୩୩; ଜନ ୬:୧୫-୨୧)

୪୫ ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍, ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାୟଲେ ବେଡ଼ସାଇବାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪୬ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପାଟର୍‌ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍ । ୪୭ ସାଲ୍‌ମଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ମଡ଼ି ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଡ଼ିନ୍‌ସଜନ୍ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ତକୋଲନେ । ୪୮ ସରବଡ଼ିଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ରିଜେନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆ ସନଲ୍ଲାୟ୍ ତଣ୍ଡତମ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ତଗଲନ୍ ଉଞ୍ଜି ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରାୟ୍, ଆରି ଆମଡ଼ଗତଞ୍ଜି ପଡ଼ଲେ ଅଡ଼ି ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ । ୪୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ିୟଲନ୍, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ବୁତ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି କି ସଜିରେଞ୍ଜି । ୫୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବତଡ଼େଞ୍ଜି ।

ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ସିଲଭେମା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକୋମଡ଼ନ୍‌ବା, କେନ୍ ତ ଖେନ୍, ବଡ଼ଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ।” ୫୧ ଆରି ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରେ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାଜେନ୍, ଆରି ରିଜେନ୍ ତଡ଼େନ୍ । ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ତି ତେଏଞ୍ଜି, ୫୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଆଜ୍ରୋମେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ରତୋ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଗିନ୍ନେସରତଲୋଡ଼ନ୍ ଜବୁ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି
(ମାତିର ୧୪:୩୪-୩୬)

୫୩ ଆନିଞ୍ଜି ପଡ଼ଲୋଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଗିନ୍ନେସରତରେଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ଲେ ଅନେଡ଼ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଜିଏଞ୍ଜି । ୫୪ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ପଡ଼େଞ୍ଜି, ୫୫ ତିଆସନ୍ ଗିନ୍ନେସରତନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ସମ୍‌ରା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି, ତିସେଡ଼ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଓରୋଡ଼ଲଜି । ୫୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ ସାଇ, ଆ ଗଡ଼ା ଆରି ସନ୍ନା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇୟେନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିସେଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ସୟ୍‌ତାରେଡ଼ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତମ୍ପିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ସନ୍‌ଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ କାକ୍‌କୂତ ଲଞ୍ଜି, ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

ଅନୋକ୍ଲାନ୍ ତ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାତିର ୧୫:୧-୯)

୧ ତିକ୍ତି ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରୁକ୍‌ନେଜି । ୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଏର୍‌ନାସିନେନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୩ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ଓକ୍ଲା ଅନଗଡ଼ ତନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ମନଡ଼ ଏର୍‌ନାସିନେନ୍ ଅଃଗାଗାନେଜି । ୪ ଆରି ସୟ୍‌ତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃସିନ୍‌ସିତାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗାଗାନେଜି, ଆରି ଗିନାନ୍, ଲୋଭାନ୍, ତ ପିଉଡ଼ ସିମ୍ପାଞ୍ଜି ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ଲେ ଗିନିୟତାନ୍, କଟଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍‌ସିତାନ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଜବୁତମ୍ ଅନଗଡ଼ଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆର୍‌ବାୟ୍‌ବାୟ୍‌ଜି ।

୫ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞ୍ଜିହ୍‌ନେମରନ୍‌ମଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆ ଓଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଏରଞ୍ଜିଶ୍ଟମନେନ୍‌ ଜନିବା ଏରନାସିନେନ୍‌ ଗାଗାତଞ୍ଜି ?”

୬ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍ତାମରଜି, ଜିସାୟନ୍‌ ବର୍ନେଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ମନଡ଼ତମ୍ ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍‌ ବର୍ରେନେ, ଅନିତଲନ୍‌ ତକୋ, ‘କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆତଅତଞ୍ଜି ବାରେ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ମାନ୍‌ହେତ୍‌ୟଜି, ବନ୍‌ତ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟତମ୍‌ ତକୋ ।

୭ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଜି ଆନଗଡ଼ଜି ତରମ୍ମନ୍‌ ଆ ଖନଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଖନଡ଼ନ୍‌ ତିୟଲେ, କାଜ୍ଜାନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ସେକେତ୍‌ୟଜି ।”

“ଆମ୍‌ହେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଓଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ନ୍‌ ଖମ୍‌ଲେ ଏତକୋତନେ ।”

୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ହେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଓଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍ତାମ୍‌ ବୟନ୍‌ ଇସ୍ତରନ୍‌ ଆ ବନାୟ୍‌ ଏଅମ୍‌ରେଡ଼ତେ ! ୧୦ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍‌ ମୋସାନ୍‌ ବନାୟ୍‌ବରନ୍‌ ତିୟଲବେନ୍‌, ‘ଆପେୟବେନ୍‌ ଅୟୋଡ଼ବେନ୍‌ ମାନ୍‌ହେବାଜି, ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆପେୟନ୍‌ ତେଏତୋ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ ତେଏତୋ ସୟପତେ, ଆନିନ୍‌ ରନବୁ ପନବରତନ୍‌ ଖାଡ଼ତେ । ୧୧ ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ହେଞ୍ଜି ଏଗାମ୍‌ତେ, ଆନିଡ଼ ତେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଢ଼ ଗାମ୍‌ତେ, ଖେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ବୟନ୍‌ ଆମ୍‌ହେଞ୍ଜି ସନାକ୍ଲେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ବନ୍‌, ତିଆତେ ‘କରାନ୍‌’ କେନ୍‌ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ଇସ୍ତରନ୍‌ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତନିୟନ୍‌ ତେଲୋ, ୧୨ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆମ୍‌ହେଞ୍ଜି ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଆପେୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ କନିଡ଼ ଆରି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଏଃନ୍‌ବଲ୍‌ଲୁମଲ୍‌ଲୁମେ, ୧୩ କେନ୍‌ ଏନ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ହେଞ୍ଜି, ଆ ଓଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ବେଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍ତରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଏପାଃଜଡ଼ତେ ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍‌ ଗୋଗୋୟତମ୍‌ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଲ୍‌ମତେ ।”

ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ହେତେ
(ମାଡ଼ିଉ ୧୫:୧୦-୨୦)

୧୪ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ହେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋକାନ୍‌ବେନ୍‌ ବର୍ନେଖେନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ତ଼ବା ଆରି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍‌ତୋ । ୧୫ ଅଜ୍ଞାତେ କି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଅମ୍ମନ୍‌ ଗନ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ହେତେ, ତୁଆରାନ୍‌ କେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ କନିଡ଼ ତଡ଼ । ବନ୍‌ତ ଅଜ୍ଞାତେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍‌, ତି ଅଡ଼କୋକାନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ହେତେ ।”

୧୬ “ଅନମ୍‌ଡ଼ତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆନା ଅଲ୍‌ତନ୍‌ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ତେତୋ ।”*

୧୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ମସିଡ଼ନ୍‌ ଆଜିରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଲନ୍‌ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍‌ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ଜନି ଗାମ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ହେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଜନି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍‌ ଆ ଉଲ୍‌ଜି ପଡ଼ ? ଅଜ୍ଞାତେ ତୁଆରାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଅଃନ୍‌ହେଏ । ୧୯ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍‌ ତିଆତେ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅଃଗନେ, ବନ୍‌ତ ଆ କିମ୍‌ହେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗନ୍‌ଲେ ତରୁଡ଼ନେଗଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍‌ ଜିତେ ।” ଏନ୍‌ଲେ ବର୍ରେନ୍‌, କେନ୍‌ ଏନ୍‌ଲେ, ଅଡ଼କୋ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍‌ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ ବର୍ରେନେ ।

୨୦ ଜିସୁନ୍‌ ଆରି ବର୍ରେନେ, “ଅଜ୍ଞାତେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍‌, ତିଆତେ ମା ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ହେତେ । ୨୧ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍‌ ଅମ୍ମନ୍‌ ସିଲଡ଼, ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍‌ ଆନିଃୟମ୍‌ ତୁଡ଼ତନାୟ୍‌, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍‌, ରାଉନେନ୍‌, ସମ୍‌ବମରନ୍‌, ୨୨ ତାରିନେନ୍‌, ଗନିୟମତନ୍‌, ବୁଡ଼ଜୋମନ୍‌, କଣ୍ଡାୟ୍‌ବରନ୍‌, ଆଡ଼ସାନ୍‌, ଏଡ଼ରୁମତନ୍‌, ନିଶ୍ଟୟ୍‌ବରନ୍‌, କଳ୍‌, ଉଲ୍‌ଲନ୍‌, ୨୩ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋକାନ୍‌ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି ଅମ୍ମନ୍‌ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ହେତେ ।”

ଅବୟ୍‌ ଆଇମରନ୍‌ ଆ ତର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୧୫:୨୧-୨୮)

* ୭:୧୭ ୭:୧୭ ପାପୁର୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼

୨୪ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ୁ ତୋଲନ୍ ସୋର ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ୁ ଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଗନେ, ଆନିନ୍ ତେଭେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ୁ ଜନାତଡେଜି ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ । ୨୫ ସିଲଭେମା ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ଏର୍‌ମାଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆଇମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ, ଆମତନ୍ ଇୟଲାୟ କି ଆ ତାଙ୍ଗଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ଅବସେଡ଼ନେ । ୨୬ ତି ଆଇମରନ୍ ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ପେନିକୟାନ୍ ଆ ନଗରିବୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ବୟ ତକୋଏନ୍ । ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ବୁତନ୍ ଗଙ୍ଗଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଇୟଲାୟ କାକୁତ ନେ । ୨୭ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍‌ଗୁଡ଼ୁ ଅଅନଞ୍ଜି ରୟ ରୋଜୋମବାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଅନଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମା ପାଡ଼ଲେ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସନେତନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

୨୮ ବନ୍‌ତ ତି ଆଇମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ସଙ୍କୁରା ମେଜନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆରସେଡ଼ତେନ୍‌ଆତେ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଜୋମତଜି ।”

୨୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆବର୍‌ନେନ୍, ଜିରା, ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍‌ମ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ନି ।”

୩୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍‌ରନ୍ ପସିଜନ୍ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ନ୍ ଆରି ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିଜି ରନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ ।

ଅବୟ କାଲା, ଜାହ୍‌ମାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ସୋର ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ୁ ସିଲଡ଼ୁ ଜିରେ ସିଦୋନନ୍ ତ ଦେକାପଲିନ୍^୧ ଆ ସଣ୍ଡିଗଡ଼ ଗାଲିଲି ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିର୍‌ୟାୟ । ୩୨ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ୁ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ ଆ କାଲା ଆରି ଆ ଜାହ୍‌ମାମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଆମତନ୍ ଇୟଲାୟ କାକୁତ ନେଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ୁ ଆରୁକୁମରନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ଆନ୍ନାଲେ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବାଗୁନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ କି ବିଜଲତାଲେ ଆଲାଡ଼ନ୍ ସୁଡେଏନ୍ । ୩୪ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ଆରୁୟମତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇପପତଃ,” କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ “ରୋନା ।”

୩୫ ସିଲଭେମା ଆଲୁଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ ଆରି ଆଲାଡ଼ନ୍ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉୟଲନେ, ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ରେୟଲଡ଼ କତାଡ଼ିଲନ୍ । ୩୬ ଆରି ଜିସୁନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆନ୍ନିଡ଼ୁ ଆମତ୍ ଏବର୍‌ତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ୁ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ୁ ତିଅଞ୍ଜା ଏବର୍‌ତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିୟତେ ତିଆତେ ବର୍‌ବେରେ ପାଡେଞ୍ଜି । ୩୭ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ କାଲାମରଞ୍ଜି ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆଜାହ୍‌ମାମରଞ୍ଜି ରପ୍ରି କତାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୮

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ୁ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାଡିର ୧୫:୩୨-୩୯)

୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକ୍ଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆମତଞ୍ଜି ଜନୋମଜୋମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ୁତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ୁ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୨ “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ୁ ଗିୟଲେ ଖେନ୍ ଇର୍‌ସୋୟମତାତୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ନି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ଆରି କେନ୍ ଆମତଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ୁ ଜନୋମଜୋମ୍ ତଡ଼ । ୩ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ୁ ଆତୋଲେଜନ୍ ଆସିଡ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟଲାଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟତେ ରାଜଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସଡ଼ାୟ ସିଲଡ଼ୁ ଜିର୍‌ୟାଜି ।”

୪ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ୁ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ତେନ୍ନେ କେନ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ୁ ରୁଚିନ୍ ପାଡ଼ଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ୁ ଅକୋଓଲେ ରପ୍ରିଏକି ?”

୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ୁ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମତ୍‌ବେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ସାତଗା ।”

^୧ ୭:୩୧ ୭:୩୧ ଦସଗ ଗଡ଼ାନ୍

୭ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତନକୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି, ଆନିନ୍ ତି ସାତଟା ରୁଟିନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତିୟଲେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରେବଲେ ବନନ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ସନ୍ନାରା ଅୟନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ବନନ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି କି ଅବୋଏଞ୍ଜି ଆରି ଆଲଗା ରୁଟିନ୍ ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍ବିୟଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ୧୦ ତେରେ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ତେତେ ମନରାଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୧ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ସିଲଭେମା ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଦଲ୍ଲମନ୍ଆରେଡ଼ନ୍ ଜିରାଜି ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୧୨:୩୮-୪୨; ୧୬:୧-୪)

୧୧ *ତିକ୍ତି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ବାଞ୍ଜେଜି ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ ବେତେଜି ।

୧୨ *ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆରୁୟମତାଲନ୍ ବରେନେ, “ନମିଜି ଆ ମନରାଜି ଇନିବା ଅରମ୍ପତନ୍ ସାୟ୍ତଜି ? ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ନମିଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

୧୩ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆରି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସମେୟ୍ଶୁନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦନ୍ ଆ କମିର
(ମାତିଉ ୧୬:୫-୧୨)

୧୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ରୁଟିନ୍ ଆପନାଡ଼୍ ଆସନ୍ କରୋତାଏଞ୍ଜି, ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତୁମ୍ ରୁଟିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୬ *ତିଆସନ୍ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଇୟତମନାବା, କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖିନଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଗିୟ୍ତମନାବା ।”

୧୭ ସିଲଭେ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଆମଡ଼ଲେନ୍ ରୁଟିନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏନ୍ଦେଲେ ବର୍ତନେ ।”

୧୮ ଜିସୁସ୍ ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମଡ଼ବେନ୍ ରୁଟି ଅବୟ୍ ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଇନିବା ତର୍ତମ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିତନ୍ ? ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଃଜୁନାବେନ୍ କି ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ? ଉଗରବେନ୍ ଇନି ଆ କବୁଡ଼ ପଡ଼ ? ୧୯ *ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ତକୋନ୍ ଏଃଗିଜେ ପଡ଼ ? ଆରି, ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ତକୋନ୍ ଏଃନ୍ନମଡ଼େ ପଡ଼ ? ଆମେଞ୍ଜି ମନ୍ଦେଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ?” ୧୯ “ଖେନ୍ ଆଙ୍ଗା, ମନଲୟ୍ ରୁଟିନ୍ ରେବଲେ ମନଲୟ୍ ଅଜାର ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟଲାଇ, ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତିଆଙ୍ଗା ଗୁରୁଲ୍ଲିଲୋଡ଼୍ ଆରେବରେବ୍ ରୁଟିନ୍ ଏବବ୍ରିଜେନ୍, ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି କରୋତାଲବେନ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ।”

୨୦ “ଆରି, ଖେନ୍ ଆଙ୍ଗା, ସାତଟା ରୁଟିନ୍ ରେବଲେ, ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଲାଇ, ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତିଆଙ୍ଗା ଗୁରୁଲ୍ଲିଲୋଡ଼୍ ଆରେବରେବ୍ ରୁଟିନ୍ ଏବବ୍ରିଜେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ।”

୨୧ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଶୁଡ଼ ଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ?”

ବେଡ଼ସାଇଦାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁସ୍ ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍

୨୨ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ତ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ବେଡ଼ସାଇଦାନ୍ ଜିରାଜି । ଆରି, ମନରାଞ୍ଜି ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ଆତଡ଼ ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େତାଲେ ମନବନ୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ କାକ୍ତେନେଜି । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆସି ଖମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାଇନ୍ ସିଲଭ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େନ୍, ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେନ୍ କି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଲୋତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଗିୟ୍ତେ ପଡ଼ ?”

* ୮:୧୧ ୮:୧୧ ମାତିଉ ୧୨:୩୮; ଲୁକ ୧୧:୧୭   * ୮:୧୨ ୮:୧୨ ମାତିଉ ୧୨:୩୯; ଲୁକ ୧୧:୨୯   * ୮:୧୫ ୮:୧୫ ଲୁକ ୧୨:୧
* ୮:୧୮ ୮:୧୮ ମାର୍କ ୪:୧୨

୨୪ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଞେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗିୟତାଜି ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅରାନ୍ଦୁବଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାତାଲେ ଆଡ଼ଡ଼ିୟତନେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଗିୟତାଜି ।”

୨୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତଲ୍ଲୋଏନ୍, ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ରେୟଲଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଆରି ମନଡ଼ତାଲେ ଆବଗନିଜନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଆପ୍ତାୟତାଲେ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ସାଇ ଇୟତଡ଼ଗନେ, ଅସିନ୍ମ ଜିରା ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ରେନେ
(ମାତିଉ ୧୭:୧୩-୨୦; ଲୁକ ୯:୧୮-୨୧)

୨୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କାଈସରିଆ ପିଲିପିରେଡ଼ନ୍ ଆ ସାଇରେଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ତଡ଼ରେଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆନା ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍ଲେଜି ?”

୨୮ *ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତଲ୍ଲୁବତାମର ଜନନ୍,” ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ “ଏଲିଅ, ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ଲେଜି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ରେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।”

୨୯ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଞେନ୍ ଆନା ଏଗାମ୍ଲେୟ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆରାପ୍ତାୟଲମନ୍ ଆ କ୍ରିଷ୍ଟ ।”

୩୦ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ବର୍ରେଞ୍ଜେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବରଡ଼ଡ଼େନ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ତ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ରେ ବର୍ରେନେ
(ମାତିଉ ୧୭:୨୧-୨୮; ଲୁକ ୯:୨୨-୨୭)

୩୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଞନିୟନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରଲନେ, “ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଗୋଗୋୟ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ଆରି ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବାସ୍ତେତଜି ଆରି ରକ୍ତଜି ବନ୍ତ ଯାରି ତିନ୍ନା ଆ ତିଲ୍ଲି ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।” ୩୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଆନିନ୍ ରେୟଲଡ଼ ବର୍ରେନେ । ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବ ଅନେଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ କଞ୍ଜେ । ୩୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆୟର୍ଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗିୟଲେ, ପିତ୍ରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କୟଲେ ବରେନ୍, “ସନ୍ତୁମ୍, ମୁକ୍ତାବାଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଏର୍ନିଃୟମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଇୟମ୍ତେ ।”

୩୪ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ଞେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସନଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ, ତି ଆ ମନ୍ରା, ଆନିନ୍ତମ୍ ମୁର୍ସେତମନେତୋ, ଆରି ଆଅକ୍ତାଡ଼ଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଞେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟତୋ । ୩୫ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତୋବତୋବନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟତେ, ବନ୍ତ ଅଜା ମନ୍ରା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ତୋବତେ । ୩୬ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ପୁତ୍ନିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞାଡ଼ଲୋଡ଼ ଞାଡ଼ଲେ, ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକଡ଼ଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ଡେତନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ୩୭ ଆରି ମନ୍ରାନ୍, ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଞନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପାଲ୍ଡେଡ଼ନ୍ ଇନି ତୟଲେ ରପ୍ତିଏ ? ୩୮ ତିଆସନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ନମି ଆ ଜୋଗା ତାରିନେମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼, ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବର୍ରେଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍ରେୟତନେ, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ମଡ଼ିର ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିର୍ତାୟ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆନିନ୍ ନିୟ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ ଗବ୍ରେୟତନେ ।”

୯

୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜିତାଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି ଜାୟ ତେନ୍ନେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ, ରନବୁନ୍ ଏର୍ମନାୟମାଜନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

* ୮:୨୮ ୮:୨୮ ମାର୍ଚ୍ଚ ୬:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୬୮ * ୮:୨୯ ୮:୨୯ ଜନ ୬:୬୮,୭୯ * ୮:୩୪ ୮:୩୪ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ * ୮:୩୫ ୮:୩୫ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଢ଼ିସାୟଲନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୧୭:୧-୧୩; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୬)

୨ *ହୁଡୁ ତିନା ଆ ତିକ୍ତି ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନାତାଲେ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ତେଜା ବରୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ବାଢ଼ିସାୟଲନେ, ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଏଡେଲେ ଆ ସାଆର୍ ଆରି ଏଡେଲେ ଆ ଜେଏ ତେଏନ୍ ତ, ପୁତ୍‌ ଅନିଡ଼ିଆ ତୋବକାବମ୍‌ ଏଡେଲେ, ଅବ୍‌ଜେଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୪ ଆରି, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୫ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେନ୍‌ତେନ୍‌ ତକୋ ତିଆସନ୍ ବୟ୍‌ଲେଡ଼, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଯାଗି ଅନ୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଏଗୁତାୟ୍, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ।” ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଇନି ଗାମଲେ ଜାଲଡେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ ।

୭ *ଆରି, ବକୋସ୍ତା ମେଗନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରୁବେଜି, ଆରି ତି ଆ ମେଗଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତନୁଡ଼ିୟନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନୁଜେନ୍, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍‌ ଅମଡ଼ିଏବା ।” ୮ ଆରି, ଏରକୋମଡ଼ିତାଗୋ ଏରେ ଆମଡ଼ିଆରଞ୍ଜି ଆରଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅଃରିୟ୍‌ଲଜି ।

୯ ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିଜେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଯମ୍‌ନେଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଏବରଡେଞ୍ଜି ।”

୧୦ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେନ୍ ଖମଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯନ୍‌ନେଡେନ୍ ଇନି ? ତି ଆ ବନେନ୍‌ଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୧୧ *ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଜୁ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍ ଜିର୍‌ୟ୍‌ ଗାମଲେ, ସାସ୍ତିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଇନିବା ବର୍‌ଡ଼ି ?”

୧୨ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଲିଅନ୍ ଆମ୍‌ଜୁ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅନବଜାତାନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜବ୍ର ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍ତେଡ଼ି, କେନ୍‌ଆତେ ଏଜାଲେ ଆ ବନେନ୍‌ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋ ? ୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ଡ଼େନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଜିର୍‌ୟ୍‌ନି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଲେ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋ, ତିଅକ୍ରମ ମା ଆନିଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଲଡ଼ଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡେଏଞ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ଓକାସିୟ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୧୭:୧୪-୨୧; ଲୁକ ୯:୩୭-୪୩)

୧୪ ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ି ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଏରେ ଆମଡ଼ିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେଡମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରି ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଅଲୁଲୁବାୟ୍‌ତଜି । ୧୫ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଇର୍‌ଗିଜି କି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଲୋମେଜି । ୧୬ ସିଲରେ ଆନିନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଇନିବା ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଏଲୁଲୁବାୟ୍‌ତେ ?”

୧୭ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମର୍, ଖେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନୁଜେନ୍ ଅମଡ଼ିୟନ୍ ଓରୋଡ଼ିଲାୟ୍‌ବନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ଆ ଜାଣ୍ଡା ବୁତନ୍ ସୁମେନ୍, ୧୮ ତି ବୁତନ୍, ଅଜାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମଡେ, ତେରେ ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଅବସେଡ଼େତେ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ହୁଡ଼ିତନାୟ୍, ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସରଡେ, ତି ଆ ବୁତ ଗଙ୍ଗଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖଢ଼ନେମରନ୍‌ମଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ଗିଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଏଡ଼ତନେ କେଜ୍ଜାଜି, ତିଅଜା ତିନା ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ୍ ? ତିଅଜା ତିନା ଖଣ୍ଡୁମବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସଏଆୟ୍ ? ତି ଓକାସିଜନ୍ ଅମଡ଼ିଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼ାୟ୍‌ବା ।” ୨୦ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଓକାସିଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଓରୋଡ଼ିଲାଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଗିଜେନ୍ ସିଲରେମା ତି ବୁତନ୍ ଓକାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ବବରଡ଼ିଡ଼ନ୍ ପଡ଼େତେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ିତାଲେ ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ଅମଡ଼ିଡ଼ିତାଲେ ଗଡ଼ାୟ୍ ଗଡ଼ାୟ୍‌ଲନେ ।

* ୯:୨ ୯:୨ ୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮ * ୯:୭ ୯:୭ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨ * ୯:୧୧ ୯:୧୧ ମାଡ଼ିଉ ୧୧:୧୪

୨୧ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ପସିଜନ୍ ଆ ବାପାଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ତେତେ ?” ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆ ସନ୍ନା ଇଡନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ।”

୨୨ “ବୁତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ବବେଡ଼ାନ୍ କି ବବେଡ଼ାନ୍ ତଗୋଲୋଡନ୍ ତ ତାଆଲୋଡନ୍ ଗବ୍ଲୋତେ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ୁ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସାୟୁମ୍ତାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନ୍ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ମା ।”

୨୩ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଇନି ଗାମେନ୍ ? ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍ ତେନ୍ ! ତନେମରନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟତେ ।”

୨୪ ସିଲଡେମା ପସିଜନ୍ ଆ ବାପା ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡନ୍ ବାରେ ବର୍ରେନେ, “ଞେନ୍ ତର୍ତନାୟ, ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତର୍ନାୟ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ସାୟୁମ୍ ଯୁ ।”

୨୫ ତିକ୍କି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରୁକୁଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ତି ଏରମ୍ବଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ଆତଢ଼ ବବଡ଼ଲେ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଆକାଲାନ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ାନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା, ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ବର୍ତମ୍, କେନ୍ ଆମଡନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା, ଆରି ଆଜିୟଜା କେନ୍ ଆ ଅମ୍ମନ୍ ଗନ୍ତଡେ ।”

୨୬ ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ସଜିରତାଲେ ଓକାସିଜନ୍ଆତଢ଼ ଆକ୍ମାନ୍ ପଡେଡ଼ତାଲେ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ପସିଜନ୍ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ବର୍ରେଜି, “ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ।” ୨୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆସିନ୍ ଞମ୍ମଲେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅବଡେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତନଡେନ୍ ।

୨୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଅସିଡନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅଜନା ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନିବା ତି ଆ ବୁତ ଗଡ଼ଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଲାୟ ?”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପାଟନାନ୍ ତୁମ୍ ବାରେ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବୁତ ରପ୍ରି ଗଡ଼ତନେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବନେ ଆରି ବର୍ରେନେ

(ମାତିର ୧୭:୨୨-୨୩; ଲୁକ ୯:୪୩-୪୫)

୩୦ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତେଡେ ସିଲଡ଼ୁ ଜିରେ ଗାଲିଲିଗଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜନାତଡେଜି ତଡ଼ ଗାମେନ୍ । ୩୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ରେନ୍ ଞନଡନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, “ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତନେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ରକୁତଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍କି ଯର୍ମେଡ଼ତେ ।”

୩୨ ବନ୍ତ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି ଆରି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ବତଡେଞ୍ଜି ।

ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ଆନା ସତଢ଼

(ମାତିର ୧୮:୧-୫; ଲୁକ ୯:୪୬-୪୮)

୩୩ ତିକ୍କି ଆନିନ୍ କପର୍ନାତମନ୍ ଜିରାଜି । ଜିସୁନ୍ ଅସିଡନ୍ ତୁଡ଼ଲେ, ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ଇନି ଏଲ୍ତୁଲ୍ଲବାଞେନ୍ ?”

୩୪ *ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ରିଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ସତଢ଼ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ତର୍ତମ୍ ତଡ଼ରଲୋଡନ୍ ଅଲ୍ତୁଲ୍ଲବାଞେଞ୍ଜି । ୩୫ *ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ତକ୍ମୁମ୍ତାଲେ ବାରଜଣିଆତଢ଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେ, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ସବଡ଼ଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟୁତେ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ୁ ଅବସନ୍ନାନେତୋ ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ କମ୍ପାରିମର୍ ତେଏତୋ ।” ୩୬ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମୁଲ୍ଲାବା ତବନଡେନ୍ କି ତି ପସିଜନ୍ କୋଣ୍ଡୋତାଲେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୩୭ * “ଆନା ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଞେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ୁ ଅବୟନେଆତଢ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ଜାତେ, ଆନା ଞେନ୍ଆତଢ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ତୁମ୍ ଅଃଜ୍ଜାଏ, ଆପାୟ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ଆରାପ୍ପାୟଲିଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଢ଼ ନିୟ ଜାତେ ।”

ଆନା ବିରୁଦମ୍ବଲେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରଲେନ୍

(ଲୁକ ୯:୪୯-୫୦)

* ୯:୩୪ ୯:୩୫ ଲୁକ ୨୨:୨୪ * ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତିର ୨୦:୨୬,୨୭; ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୧୦:୪୩,୪୫; ଲୁକ ୨୨:୨୬ * ୯:୩୭ ୯:୩୭ ମାତିର ୧୦:୪୦; ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜନ ୧୩:୨୦

୩୮ ଜନନ୍ଦ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ଢ଼ିୟମ୍, ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ବୁତନ୍ ଆଗ୍ରଡ଼େନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରିୟ୍‌ଲାଇ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରଡ଼ଢ଼ଲାଇ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ ମରାୟ୍‌ନେଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ ।”

୩୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏରଡ଼ଢ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ବୋସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅଃକଡ଼ୋଡ଼ଢ଼ିୟ୍ । ୪୦ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବିରୁଦ୍‌ମରଲେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରଲେନ୍ । ୪୧ *ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବଡ଼ବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଖେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନା ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବଗିନା ତାଆନ୍ ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ଡବେନ୍, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେଜନ୍‌ଡ଼ିଆ ବଡ଼ନ୍‌ନ୍ ଅଃନ୍‌ନ୍‌ଅଡ଼ଜେ ।”

ଆନାମରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଏରନ୍‌ବଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୧୮:୬-୯; ଲୁକ ୧୭:୧-୨)

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ରେନେ, “ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆଡ଼ଡ଼ନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଡେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ସଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ଗୋନାଆରନ୍ ଯୋଡ଼ଲୋଡ଼ ଯୋଡ଼ଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସମ୍‌ୟ୍‌ଶ୍ଯୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସେଡ଼ସେଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ଡେଡେ ବନ୍ । ୪୩ *ଆରି, ଅସିବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ତିଆଡେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାସିନ୍ ଅଃଗ୍‌ସ୍ଥିଡେନ୍ ଆ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ ଜନିରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ସାୟ୍ ଆମୋଡ଼େୟ୍‌ସିନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଞ୍ଜନନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ । ୪୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍‌ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅଃଗ୍‌ସ୍ଥିଡେ ।* ୪୫ ଆରି, ତାଲୁଜଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ତିଆଡେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାଜିଡ଼ନ୍ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ଡବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ସାୟ୍ ଆସୋଭାନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଞ୍ଜନନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ । ୪୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍‌ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅଃଗ୍‌ସ୍ଥିଡେ ।† ୪୭ *ଆରି, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ତିଆଡେ ତବ୍‌ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାମ୍‌ଡନ୍ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଏରସେଡ଼ଡେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ସାୟ୍ ଆମିୟ୍‌ମଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗଞ୍ଜନନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ । ୪୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍‌ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅଃଗ୍‌ସ୍ଥିଡେ ।”

୪୯ “ଅନମଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ବସିଡନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନବ୍‌ନଡ଼ନ୍ ଡେଡେ, ଏଞ୍ଜେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତଗୋନା ବାଞ୍ଜେ ମନବ୍‌ନଡ଼ନ୍ ଡେଡେ ।”

୫୦ * “ବସିଡନ୍ ମନଡ଼, ବନ୍‌ଡ଼ ତିଆଡେ ମରେଡ଼ ତଡ଼ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ତିଆଡେ ଏଞ୍ଜାଲେ ମବ୍‌ରେଡ଼ଡବୋ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବସିଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେବା, ଆରି ତଡ଼ମ୍ ସୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ।”

୧୦

ଅମଡ଼ଢ଼ବଜନ୍‌ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଖନଡ଼ନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୧୯:୧-୧୨; ଲୁକ ୧୭:୧୮)

୧ ଜିସୁନ୍ ଡେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଜିଉଦା ଡେସାରେଡ଼ନ୍ ତ ଜର୍‌ଦନ୍ ଅଲନ୍ ଆ ବାନ୍ତେଗଡ଼ ଜିର୍‌ସାୟ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ରୁକ୍‌ଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଞ୍ଜି ।

୨ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ମାଲ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ଲାଇ ବରେଜି, “ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍, ଆ ତୁକ୍‌ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅନମଡ଼ଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନଗଡ଼ଲେନ୍ ତକୋ ପଡ଼ ?”

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅଞ୍ଜା ବନାୟ୍‌ବର ତିୟ୍‌ଲବେନ୍ ?”

* ୯:୪୦ ୯:୪୦ ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୩୦; ଲୁକ ୧୧:୨୩   † ୯:୪୧ ୯:୪୧ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୪୨   * ୯:୪୩ ୯:୪୩ ମାଡ଼ିଉ ୫:୩୦   * ୯:୪୪ ୯:୪୪ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଅଇଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼   † ୯:୪୬ ୯:୪୬ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଅଇଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼   * ୯:୪୭ ୯:୪୭ ମାଡ଼ିଉ ୫:୨୯   * ୯:୫୦ ୯:୫୦ ମାଡ଼ିଉ ୫:୧୩; ଲୁକ ୧୪:୩୪, ୩୫

୪ *ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମରେଡ଼ଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତୁକ୍ତିନଆଡ଼ ଅନମତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅନଡେନ୍ ତିୟଲଲେନ୍ ।”

୫ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଉଗରବେନ୍ ଆ ରଡୋ ଗିୟଲେ ମୋସାନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନାୟବର ଇଡେନ୍ । ୬ ବନ୍ତ ସାସୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତନେ ଏଡେଲେ, ଗନଡେଲନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ଇସୁରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଓକାମରନ୍ ତ ଆଇମରନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଗବଡେଲେଞ୍ଜି । ୭ କେନ୍ ଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ବାଢେ ମାୟଲନ୍ ଆବୟନ୍ ତେଡ଼ି, ୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁନେ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆବୟନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୯ ତିଆସନ୍ ଇସୁରନ୍ ଅଙ୍ଗାଆଡେ ଅବମାୟମାୟେନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ତିଆଡେ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ଲେଡ଼େ ତଡ଼ ।”

୧୦ ତିକ୍ଳି ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ନନ୍, ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି । ୧୧ *ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆ ତୁକ୍ତିନଆଡ଼ ଅମତୁଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାବୟ ବିବାତନେ, ଆନିନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାରିତନେ, ୧୨ ଆରି, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଇବୟ ଆ ଅୟଡ଼ବନ୍ଆଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାମର୍ ବୟନ୍ ବିବାତନେ, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତାରିତନେ ।”

ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସିବାଦଏଞ୍ଜି
(ମାଡିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ଲୁକ ୧୮:୧୫-୧୭)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼ ସୁଡେତାଲେ ଆସିବାଦଏଡ଼ି ଗାମଲେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ବନ୍ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବବଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୪ ଜିସୁନ୍ ତିଆଡେ ଗିୟଲେ ବରାବେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆୟନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏଡ଼ଡ଼େଡ଼ି, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ, କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ । ୧୫ *ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ ବର୍ତବେନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ପସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଃଞ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନଡ଼େଡ଼େ ତେଡେ ଅଃଗନେ ।” ୧୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼ କୋଣ୍ଡୋଏନ୍ ଆରି ଆବବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆସିନ୍ ତକ୍ଳାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସିବାଦଏଞ୍ଜି ।

ବେଣ୍ଡିଆ ଗମାଡ଼ମରନ୍
(ମାଡିଉ ୧୯:୧୭-୩୦; ଲୁକ ୧୮:୧୮-୩୦)

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଜିରଜିରନ୍ ଆସାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଇରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଏ ମନଡ଼ ଷନଡ଼ତିୟମର୍, ଅଃଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଷନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

୧୮ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼ ମନଡ଼ ଗାମଲେ ଇନିବା ବରୟ ? ଇସୁରନ୍ ତୁମ ଅବୟନେ ମନଡ଼, ଆନିନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆରି ମନଡ଼ ତଡ଼ । ୧୯ ବନାୟବରଞ୍ଜି ତ ଆମନ୍ ଜନା, ‘ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ତଡ଼, ଏତାରିଡ଼ନେ, ଏରାଡ଼ଡ଼େନ୍, କଣ୍ଡାୟସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟଡ଼େ, ଏରୁଡ଼ଡ଼େ, ଆପେୟନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆଡ଼ ମାନେବାଜି ।”

୨୦ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଷନଡ଼ତିୟମର୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ବନେଣ୍ଡିଆଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ଷଣ୍ଡମଲନ୍ ଜିରାୟ ।”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ତନ୍ୟୟମନ୍ ବାଢେ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅସୋୟ ତକୋ, ଆମନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନଜେନମ ତମଲୋଡ଼ ତମଲେ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇୟ ତିୟାଜି, ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଷାଡ଼ଡେ, ଆରି ଜିରେ ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼ ଆୟ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ ।” ୨୨ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଅସରେନ୍ ଆରି ଅମ୍ଲମୁକାଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ଗମାଡ଼ମର୍ ତକୋଏନ୍ ।

୨୩ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗଙ୍ଗନନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ତଣ୍ଡ !”

୨୪ ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ପସିୟଜି, ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗଙ୍ଗନନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ତଣ୍ଡ ! ୨୫ ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ଯାୟ ସୁର୍ଜାନ୍ ଆ ପଡ଼ୁଡ଼ ଗଡ଼ ଓଡ଼େନ୍ ଆ ଜନିର୍ ଲଗଡ଼ ।”

* ୧୦:୪ ୧୦:୪ ମାଡିଉ ୫:୩୧   * ୧୦:୧୧ ୧୦:୧୧ ମାଡିଉ ୫:୩୨; ୧ କରଜି ୭:୧୦, ୧୧   * ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ମାଡିଉ ୧୮:୩

୨୬ ସିଲଭେ ଷ୍ଟୁଡେନ୍ଟମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରାନ୍ତ ସାନ୍ନିତ୍ୟଲେ ଚର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନା ଅନୁରନ୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟେ ?”

୨୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ “ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େଞ୍ଜି କି ବର୍ରେନେ, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଇଞ୍ଜା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟ୍‌ଡେ ।”

୨୮ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସ୍‌ଣ୍ଡୋଡ଼ତମ୍ ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଞା ମନ୍‌ରା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନ୍‌ଡ଼ବ୍‌ରେଞ୍ଜେନ୍ ଅନସ୍‌ଟୁନ୍ ଆସନ୍ ଅସି, ବୋଞାଡ଼, ତନାନ୍, ଅୟୋଡ଼, ଆପେୟ୍, ପସିୟ୍‌ବୁଲ୍‌ୟାଃ କି ଲବସିମା ଅମ୍‌ରେଡ଼ତେ, ୩୦ ଆରି ନମି ଆ ଜୋଗାଲ୍” ବସଅ ଗୁନା ଅସି, ବୋଞାଡ଼, ତନାନ୍, ଅୟୋଡ଼, ପସିୟ୍‌ବୁଲ୍‌ୟାଃ ଆରି ଲବସିମା ଖ୍ରୀଷ୍ଟତେ, ଆରି ତନଶ୍‌ୟାୟ୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟତେ, ସିଲଭ୍‌ଲୁନ୍ ଡିକ୍ଳି ଆ ଜୋଗାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ଞେଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖ୍ରୀଷ୍ଟତେ । ୩୧ * ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ ଡିକ୍ଳିତକି ଆରି ଡିକ୍ଳି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେତକି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ଯାଗିବେଡ଼ା ବର୍ରେନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୧୭-୧୯; ଲୁକ ୧୮:୩୧-୩୪)

୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଚଡ଼ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଗଡ଼ଲନେ, ଷ୍ଟୁଡେନ୍‌ମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଆସ୍‌ଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବାରଜଣା ଷ୍ଟୁଡେନ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଆନ୍ନାତାଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ଇନି ତେରୟ୍‌ଡେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମ୍‌ଡ଼ବ୍‌ବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତବୋ, ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଡେନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍‌ସିତାଲନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଡେନେ, ୩୪ ସିଲଭ୍‌ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁତକି*, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲତକି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଭେ ଡିଡ଼ଡ଼କି କି ରକ୍ଷତକି ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଏର୍ଡାଲୋଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।”

ଜନନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ କାକୁର୍ତ୍ତ ନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୨୦-୨୮)

୩୫ ଡିକ୍ଳି ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନିଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ବରେଜି, “ଏ ଞେନ୍‌ଡ଼ିୟ୍‌ମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞାତେ ଏବେଡ଼ତମ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡିୟ୍‌ଲେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଲତୟ୍‌ଲେନ୍ ।”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ଲତୟ୍‌ଡେବେନ୍ ?”

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ରାଜ୍ୟମମ୍ ଆ କୁସର୍‌ଲୋଡ଼ ତଞ୍ଜୁମେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ମ୍ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ମମ୍ ଅବତଞ୍ଜୁମଲେନ୍ ।”

୩୮ * ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ଇନି ଏଗାମତେ, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ଏଃଜ୍‌ଜନାଏ । ଞେନ୍ ଗରାଲୋଡ଼ତାଞ୍ଜି ଅରସ୍ତୁତାନ୍ ଆ ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼, ତେଭେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ଗାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ଞେନ୍ ଅଞା ରନବୁ ତକ୍‌ବତାଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବତାତନାୟ୍, ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ତେଭେ ତକ୍‌ବତାଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ?”

୩୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଏରପ୍ରିତାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅଞା ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼ ଗାତାୟ୍, ତେଭେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ଏଗାତେ, ଆରି ଞେନ୍ ଅଞା ତକ୍‌ବତାଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବତାତନାୟ୍, ତେଭେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେ ଏତକ୍‌ବତାତନେ, ୪୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼େନ୍ ତ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼େନ୍ ଅନବତଞ୍ଜୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରଞେନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍‌ ଆନାଜି ଆସନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତି ଆ କୁସର୍‌ ଅବଜାତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଞ୍ଜୁମତକି ।”

୪୧ ଆରି ଦସଜଣା ଷ୍ଟୁଡେନ୍‌ମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ଉପରେଡ଼ ବରାବେଞ୍ଜି । ୪୨ * ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଏରଡ଼ର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନାଜି

* ୧୦:୩୧ ୧୦:୩୧ ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୧୭; ଲୁକ ୧୩:୩୦ * ୧୦:୩୪ ୧୦:୩୪ ଡିକ୍ଳିଲାଇୟ୍‌ଡେନି * ୧୦:୩୮ ୧୦:୩୮ ଲୁକ ୧୨:୫୦ * ୧୦:୪୨ ୧୦:୪୨ ଲୁକ ୨୨:୨୫,୨୬

ସାଧନତଳି ଆନିଞ୍ଜି ଆମତଞ୍ଜି ଅବପୁରପୁରତଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍ମୁଟ୍ଟଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମତଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାସୋଡ଼ାତଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନା ।^{୪୩} ବନ୍‌ତ ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ଏତେଗୋ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ଆନା ସବତଡ଼ବେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟତେ, ଆନିନ୍‌ ସନାକ୍ଳେମରବେନ୍‌ ତେଏତୋ ।^{୪୪} ଆରି ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ଆନା ଆମ୍ମୁଗୁଡ଼ମରବେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟତେ, ଆନିନ୍‌ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ କମ୍ପାରିମର୍‌ ତେଏତୋ ।^{୪୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ନିୟ ଅନବସାକ୍ଳେନେବାନ୍‌ ଅଃନ୍‌ନିୟଲାଇ, ଆର୍‌ପାୟ ସନାକ୍ଳେବାନ୍‌ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍‌ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇୟଲାଇ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ଆ କାଡ଼ୁରାଟ୍‌ ମୟନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍‌
(ମାତିର ୨୦:୨୯-୩୪; ଲୁକ ୧୮:୩୫-୪୩)

^{୪୬} ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌, ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ଗୋଗୋୟନେତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ଜିରିଓନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍‌ ଅବୟ ଆ କାଡ଼ୁରନ୍‌ ବେକେଡ଼ଲନେ, ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ବାଟ୍‌ ମୟ, ଆନିନ୍‌ ଚିମାୟନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ।^{୪୭} ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍‌, କେନ୍‌ଗଡ଼ ଜିର୍‌ତେ ଗାମଲେ କାଡ଼ୁରନ୍‌ ଆରମତଡେନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ବାକାବଲେ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ଜିସୁ, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍‌ୟ ।”

^{୪୮} ସିଲଡ଼େ କଡ଼ିତା ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବବତଡେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ ଆରି ବାକାବଲେ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ଜିସୁ, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍‌ୟ ।”

^{୪୯} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍‌ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ତି କାଡ଼ୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକୋମଡ଼ନା, ତୋନା, ଆନିନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତମ୍‌ ।”

^{୫୦} ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆ ମାଟନ୍‌ ସେତେନ୍‌ କି ତୋଲନ୍‌, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆମତ୍ତ ଇୟଲାଇ ।

^{୫୧} ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇନି ଲୁମାୟ ଗାମଲେ ଆମନ୍‌ ଲତୟତମ୍‌ ?”

ତି କାଡ଼ୁରନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍‌, ଖେନ୍‌ ଗିୟଗିଜନ୍‌ ସାୟତାୟ ।”

^{୫୨} ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଜିରା, ତନେନ୍‌ମ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼ଲମ୍‌ ।” ସିଲଡ଼େମ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅବତାଡ଼ନ୍‌ ଗିୟଲୋଡ଼ ଗିୟଲେ ତଡ଼ରନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡେନ୍‌ ।

୧୧

ଜିସୁନ୍‌ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍‌ ବାରେ ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଜିରେନ୍‌
(ମାତିର ୨୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

^୧ ଅଜା ଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଆ ତୁୟାୟ ଜିତବୁରନ୍‌ ଆ ତୟତୟ ବେଡ଼ପାଗିନ୍‌ ତ ବେତନିଆନ୍‌ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଏନେଲେ ବରେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ^୨ “ମୁକ୍ତାଗଡ଼ବେନ୍‌ ତି ଆ ସାଇ ଇୟବା, ତେତେ ଏଗନେନ୍‌ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍‌, ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଜିୟ ଆନିନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଳମେ, ତିଅକ୍ରମ୍‌ ଅବୟ ଆଅନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ଆତବାଡ଼ନ୍‌ ଇୟତେ ଏଗିଜେ, ତିଆତେ ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ପାଟାୟବା ।^୩ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଆମ୍ମେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନିବା ଏପଡ଼ୁଡ଼ତେ ଗାମଲେ ବର୍‌ବେନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏତେଲଡେନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସନାୟାୟାୟ ଗାମଲେ ଇୟ ବର୍‌ନାବା, ଆନିନ୍‌ ଆରି ଅନ୍‌ବଡ଼ିଡ଼ଲନ୍‌ ତିଆତେ ତେନ୍‌ ଲଆସ୍ତାୟତାୟ ।”

^୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଗରନ୍‌ନ୍‌ନ୍‌ ଆ ତୁୟାୟ ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ତାଣ୍ଡଲୋଡ଼ ଅବୟ ଆଅନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ଆତବାଡ଼ନ୍‌ ଗିୟଲେ ତିଆତେ ଇୟଲେ ପଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି, ^୫ ସିଲଡ଼େ ତେତେ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଅନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଇନି ଏଏକାତେ ?”

^୬ ଜିସୁନ୍‌ ଏକାମେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ତିଅକ୍ରମ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ପାଡ଼ବା ଗାମଲାଇ । ^୭ ଜିସୁନ୍‌ ଆମତ୍ତ ଆଅନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ପାଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆ ସିନ୍‌ରିଞ୍ଜି ବୋଲେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତକ୍ଳମେନ୍‌ ।^୮ ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ବୋଲେଞ୍ଜି ଚମ୍ପଡ଼ ଚମ୍ପଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେଞ୍ଜି ଆରି

୧୦:୪୩ ୧୦:୪୩ ମାତିର ୨୩:୧୧; ମାର୍ଚ୍ଚ ୯:୩୫; ଲୁକ ୨୨:୨୭

ଲୀଢ଼ିଲେହୁ ମନରାଞ୍ଜି କୋଉନ୍ ସିଲହୁ ଅଲାନୁ ତେୟଲେ ପାଢ଼ିଲେ ରୋଉଲୋଡ଼ନ୍ ବେଲେଞ୍ଜି । ୯ ଆରି, ଆମ୍ମହୁଗଡ଼ ତିକ୍ତିଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ବତନ୍ ବାରେ ବର୍ଚ୍ଚି, “ଓସାନ୍ନା ! ପୁତୁନ୍ ଆ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସିର୍ବାଦ-ଏତୋ ! ୧୦ ଆପେୟଲେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସିର୍ବାଦ-ଏତୋ ! ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲହୁ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ୁକୋତନେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଓସାନ୍ନା !”

୧୧ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ ଗନେ, ଆରି ଏରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ାଲେ ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ବାରଜଣ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବେତନିଆନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଏନ୍
(ମାତିଉ ୨୧:୧୮-୧୯)

୧୨ ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍, ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ବେତନିଆନ୍ ସିଲହୁ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟର୍ନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତୋଲେଜେନ୍; ୧୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍, ଅଲାନୁ ଆଡ଼ୁକୋଏନ୍ ଅବୟ ଲୁଆନୁବନ୍ ସଡ଼ାୟ ସିଲହୁ ଗିୟଲେ, ଅସମୟ ତେରେ ଆଜନ୍ ଇୟତେ ଖଞ୍ଜନାୟ ଜାଆରେ ଗାମଲେ, ଆସାତାଲନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ଇୟେନ୍ । ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତେରେ ଜିରେ ଆ ଅଲାନୁ ହୁମ ଇୟଲେ ଖାତେ, ଇନ୍ନିଡ଼ ଆରି ଅଃନ୍ନିୟଞ୍ଜିଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଲୁଆନୁବନ୍ ଆରଜତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତଡ଼ । ୧୪ ସିଲହେ ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ, “ଆରି ଆଜିୟ ଜା ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲହୁ ଅଜନ୍ ଜୋମତଡ଼େ ତଡ଼

ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲହୁ ଖିଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ତମତମ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼େଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୭; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୮; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

୧୫ ସିଲହୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ବାଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍ ତେରେ, ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନମତନ୍ ଆସନ୍ ତମତମ୍‌ନେମରଞ୍ଜି, ଖିଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ବାଠ୍‌ବାଠ୍‌ତାବ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ମେଜ ତ କୁକୁର୍ ବେପାରମରଞ୍ଜି ଆ କୁସ୍ ସବଡିତାଜେନ୍ । ୧୬ ଆରି ଆନିନ୍, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ହୁଆରାଗଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ା ଜା ତରମତମ୍‌ଜି ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନିୟଜିର୍ବାଜିରେ, ୧୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଖନତନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ, “ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, ‘ଅସିଂଞ୍ଜେନ୍ ପୁତ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନରାଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାସି’ ଗାମଲେ ବର୍ଚ୍ଚେନ୍ ତେତେ ।’ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ତଲ୍ଲି ଏଏମ୍‌ଏନ୍ ।”

୧୮ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ରକ୍ତୁବୋ ଗାମଲେ ତଡ଼ରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆ ଖନତନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ସାନ୍ନି ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୯ ଆରି, ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲହୁ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଆସର୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲହୁ ଖଞ୍ଜନେନ୍
(ମାତିଉ ୨୧:୨୦-୨୨)

୨୦ ତୋତାନ୍, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଜତନ୍ ସିଲହୁ ଆସର୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୨୧ ତିଆସନ୍ ପିତୁନ୍ ଆମ୍ମହୁ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ମନ୍ନେତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନତଡ଼ତିୟମ୍‌ବ୍, ଗିଜା, ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଲୁଆନୁବ୍ ସୟପଏନ୍, ତିଆତେ ଅସରେନ୍ନି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନାବା । ୨୩ ଏଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚ୍ଚେବେନ୍, ଆନାଜନଡ଼ କେନ୍ ବରୁନ୍, ଆମନ୍ ତୋଲନ୍ ସମ୍ପେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ ଗଲୋଅମତୋ ଗାମଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ, ଆରି ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଏରଡ଼ାଲଗଡ଼ଲେ, ଅଞ୍ଜାତେ ବର୍ଚ୍ଚନାୟ, ତିଆତେ ଗତେଲ୍‌ତେ ଗାମଲେ ତର୍ଚ୍ଚେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଗତେଲ୍‌ତେ । ୨୪ ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚ୍ଚେବେନ୍, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜାତେ ଏପାର୍ତନାତନ୍ ଆରି ଏବେହ୍‌ଡେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାଇ ଗାମଲେ ତର୍ନାବା, ସିଲହେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ । ୨୫ ଆରି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏତୋତନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍,

☆ ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ମାତିଉ ୧୭:୨୦; ୧ କରନ୍ତି ୧୩:୨ ☆ ୧୧:୨୫ ୧୧:୨୫ ମାତିଉ ୭:୧୪, ୧୫

ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାବା, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେବେନ୍ କେମାତବେନ୍ ।”

୨୭ “ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲେମାଲୋ ଡେନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ଇର୍ସେବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃକ୍ଲେମାବେନ୍ ।”*

ଜିସୁନ୍ ଆନବ୍‌ସୋଡ଼ାନେ

(ମାଡିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ଲୁକ ୨୦:୧-୮)

୨୭ ଜିସୁନ୍ ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରାଜି; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆବୁଲ୍‌ଲେଏନ୍ ଆଡିଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, ୨୮ “ଆମନ୍ ଅଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ? ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟଲମ୍ ?”

୨୯ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଡବେନ୍, ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ିୟବା, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଡବେନ୍ । ୩୦ ଜନନ୍ ଆ ତକୁବତା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍ ? ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ିୟବା ।”

୩୧ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବର୍ଡଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଗାମ୍‌ଲାୟ ଡେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ତକୁବତାମନ୍ ଜନନ୍ ଇନିଜି ବର୍ନେନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଃଡ଼ୁର୍‌ରେନ୍ ?” ୩୨ ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେବୋ ପଡ଼ ?” ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୁବତାମନ୍ ଜନନ୍ ଅବୟ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଡ଼େମାଡ଼ଲଜି । ୩୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ତିଆତେ ଞେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଲେବେନ୍ ।”

୧୨

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ତ ପେଲ୍ଲା ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

(ମାଡିଉ ୨୧:୩୩-୪୬; ଲୁକ ୨୦:୯-୧୯)

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବାଢେ ବରେଞ୍ଜି । “ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ତୁବଲେ କୋଭାନ୍ ଏରେ ତରେନ୍ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଖାଲ୍‌ଖାଲନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଦ୍ରାକ୍ୟାତୋଜାନ୍ ଗାୟଲୋଡ଼ ଗାୟଲେ ଜରଗେସିଡ଼ନ୍ ତୁବେନ୍, ଆରି ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ତି ଆ କୋଭା ବାଗାନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ତିକ୍ଳି ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଆଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆ ବନନ୍ତାନ୍ ଆଞ୍ଜାନ୍‌ଡ଼ ଆସନ୍ ଆଡିନ୍‌ଜାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ କମ୍‌ବିରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟଲାୟ । ୩ ବନ୍‌ଡ ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ତିଡେଞ୍ଜି କି ଆରିକ୍‌ସିନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪ ଆନିନ୍ ଆରି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ଅବୟ କମ୍‌ବିରମନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ; ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ପପଡାବବେଞ୍ଜି ଆରି ଅଲ୍‌ଗାନ୍‌ଡ଼ୟ ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୫ ଆନିନ୍ ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାୟ; ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ସିଲରେ ଆନିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଜି; ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ତିଡେଞ୍ଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଡ଼ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ତୁମ୍ ତକୋଏନ୍ । ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍‌ଶେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେତଜି, ଅବଡ଼ସୟଲେ ଆନିନ୍ ଆତନିକ୍ଳି ଆଡିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୭ ବନ୍‌ଡ ତି ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, କେନ୍ ତ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍, ଯବା କେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରକୁବା; ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ କୋଭାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡେଡେଲଡ଼ତନ୍ । ୮ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲୋଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ତିଡେଞ୍ଜି କି ରକୁଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜି ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ତାଲେ ତୁଆରାନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି ।”

* ୧୧:୨୭ ୧୧:୨୭ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼

୯ “ଏତେଲୁଡେନ୍ କୋଭାମରନ୍ ଜନି ଏଜ୍ଞାନେ ? ଆନିନ୍ ଜିରେ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ୍ ରକ୍ଷୁଆଜେଜି ଆରି ଆନ୍ନାମରୁଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ବାଗାନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତିୟେଜି । ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡେନେ ପଡ଼ ?

‘ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି,
ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ଅରେଡ଼ ତେଲୋ;

୧୧ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆତେ ତେଏନ୍,
ଆରି ତିଆତେ ଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ।”

୧୨ ତିଆସନ୍ ଜିରଦି ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମଖମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ରେନେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପାନ୍ତୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ଲୁକ ୨୦:୨୦-୨୬)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବର୍ ଖମଖମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆ ତଡ଼ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଲି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼େ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଷ୍ଟଲମଡ଼େ, ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ମ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଡେ । ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, କାଈସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନ୍ତୁନ୍ ଏତିୟାୟ୍ ଅଡ଼େ ଇଜ୍ଞା ?”

୧୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ଇସ୍ତାଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ “ବରେଞ୍ଜି, ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏମାଲଡ଼ିୟ୍ ? ଅବୟ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ପାଟାୟ୍ବା, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍ତାୟ୍ ।”

୧୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ପାଡ଼ଲାଲି । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆନା ଆ ମୁକ୍ତା ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “କାଈସରନ୍ଆତେ ।”

୧୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଅଜ୍ଞାତେ କାଈସରନ୍ଆତେ ତିଆତେ କାଈସରନ୍ ତିୟ୍ବା; ଆରି ଅଜ୍ଞାତେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ତିୟ୍ବା ।”

ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ଲୁକ ୨୦:୨୭-୪୦)

୧୮ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଇଜ୍ଞା ଆଗ୍ରାମଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ସାବୁକିଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବରେଜି; ୧୯ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇଡେନ୍, ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲୁଡେନ୍ ଆ ଓକାନ୍, ତି ଜୁଆର୍ବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଆରବୁମର୍ ଆସନ୍ ପସିଜନ୍ କୋଡେଡୋ । ୨୦ ଗିଜା, ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆପର୍ଡ଼ମ୍ପୁର୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲନେ, ବନ୍ତ ଏରକନୋତନନ୍ ଓକାମରନ୍ ରବୁଏନ୍, ୨୧ ତିକ୍ତି ଆ ସନଣ୍ଡୋଡ଼ମର୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ବୟନ୍ ବିବାଲନେ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ଆ ସନଣ୍ଡୋଡ଼ମର୍ ନିୟ୍ ଏତେଲେ ମା ବିବାଲନ୍, ୨୨ ଆରି ସାତଜଣଞ୍ଜି ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଅବୟ୍ନେ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅବୟ୍ନେ ବିବାଲଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି; ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆତନିକ୍ତି ତି ଆଇମରନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନା ଆ ତୁକ୍ତି ତେତେ ? ଆନିଞ୍ଜି ତ ସାତଜଣଞ୍ଜି ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲଞ୍ଜି ।”

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଏଃଜ୍ଞାଏନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଡ଼ଆୟ୍ତବେନ୍ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍ନେଜି କି ଅଃସୁଭଂନେଜି, ଆର୍ସାୟ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୬ ବନ୍ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି

* ୧୨:୧୮ ୧୨:୧୮ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୩:୮

ୟମେତ୍ତଂ ତଂ, ତି ଆ ବନେଁ ମୋସାନ୍ ଆ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ ଆତୁତୁନ୍ ଆ ଜାଡ଼ିଆ ଆ ବନେଁ ଏନ୍ତପଡ଼େନେ ପଡ଼ ? ତେତ୍ତେ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ତକୋ, ଇସ୍ଵରନ୍ ମୋସାନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଶେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର, ଇସାକନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର ।’^{୨୭} ଇସ୍ଵରନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି, ଆ ଇସ୍ଵର ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ଵର । ଆମେଞ୍ଜି ଆଡ଼ତମଲବେନ୍ ।”

ମୁଡ଼ ବନାଞ୍ଜନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୩୪-୪୦; ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮)

^{୨୮} ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରଲ୍ଲିଆଡ଼ତମେଞ୍ଜି ଅବୟ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଅମତଡ଼େନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ବନେଁ ବାତ୍ତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଜନାତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେଁ ଇୟଲାୟ ବରେ, “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନାୟଜି ସିଲଡ଼ ଅଜା ଆ ବନାୟବର୍ ସୋଡ଼ା ?”

^{୨୯} ଜିସୁନ୍ ଜାଲଟେନ୍, “ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବନାଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ଆତେ, ‘ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଜି, ଅମତଡ଼ବା, ପ୍ରବୁ ଇସ୍ଵରଲେନ୍ ତୁମ ଆବୟନେନ୍ ପ୍ରବୁ ।’^{୩୦} ଆରି, ଆମେନ୍ ସମ୍ପରା ଉଗରବେନ୍, ସମ୍ପରା ପରାନ୍ନାବେନ୍, ସମ୍ପରା ମନ୍ନବେନ୍ ତ ସମ୍ପରା ବୋର୍ଯାବେନ୍ ତିୟଲେ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ଵରବେନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବା ।’^{୩୧} ଆରି ଅବୟ ବନାଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ଆତେ, ‘ଆମେନ୍ ତୟଲିସିଂମରବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମବା ।’ କେନ୍ ବାଗୁ ବନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବନାୟବର୍ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ ।”

^{୩୨} ସିଲଡ଼େ ତି ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମର ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ନେ ।”^{୩୩} ଆରି ଅଡ଼କୋ ତନୋମ୍ପୋତନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତବନ୍ ସିଲଡ଼, ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍, ସମ୍ପରା ବୁଡ଼ିନ୍, ସମ୍ପରା ବୋର୍ଯାନ୍ ତିୟଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ତୟଲିସିଂମରନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମନ୍ ସୋଡ଼ା ।”

^{୩୪} *ସାସ୍ତ୍ରନ୍, ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାତ୍ତେ ଜାଲଡ଼ଲ୍ଲିୟ ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଯାୟ ତଡ଼ ।”

ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବନେଁ ବର୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜୋମଡ଼ଲଜି ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନା ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୪୧-୪୬; ଲୁକ ୨୦:୪୧-୪୪)

^{୩୫} ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍, ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ବନେନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମଲେ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ?^{୩୬} ଆନିନ୍ତମ୍ ଦାଉଦନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାତ୍ତେ ଅବନ୍ୟୁବଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଅଜା ଜାୟ ବନେରାନ୍ମଡ଼ିଆତଡ଼ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତଲ୍ଲୋଆଜି,

ତି ଜାୟ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତଲ୍ଲୁମଲେ ତକୋନା ।’^{୩୭} ଦାଉଦନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ଟ ଏଙ୍ଗାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅଲ୍ଲଡ଼ଏ ?”

ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୩:୧-୩୬; ଲୁକ ୨୦:୪୫-୪୬)

^{୩୮} ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଉଗୁରିୟ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେଁ ଅମତଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ଆରି ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ବର୍ନେ, “ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ଆନିଞ୍ଜି ତେଙ୍ଗାରାତମନ୍ ଆ ଅଜା ରଲନ୍ ଅଡ଼େତ୍ତେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ବନ୍ତୁଲ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ତ ସୟତାରେଡ଼ନ୍ ଅବ୍ଲୋମାଲୋମନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି, ^{୩୯} ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ତୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତରଲ୍ଲୁମନ୍ ତ ବୁଜିରେଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ କୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତନଲ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି, ^{୪୦} ଆନିଞ୍ଜି ଲୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୁଡ଼ତାଲେ ଆନଜେଞ୍ଜି ପାଡ଼ତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅବତୁୟତାଲନ୍ ଗୋଗୋୟ ପାଡ଼ନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ପନବରତନ୍ ଞ୍ଡାଡ଼ତଜି ।”

କୁଆରବଜନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ
(ଲୁକ ୨୧:୧-୪)

* ୧୨:୩୪ ୧୨:୩୪ ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮

୪୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିନ୍ ଆ ତୁୟାୟା ତଙ୍କୁମତାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏକାଲେ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଟନ୍ ତାକୋନ୍ ପିଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ଗିୟାଗିଜେଞ୍ଜି । ତିଆତିଡ଼ ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ଅଗୋୟା ଅଗୋୟା ତାକୋନ୍ ପିଡେଞ୍ଜି, ୪୨ ଆରି, ଅବୟା ତୋଲୋୟା ଜୁଆରବଜନ୍, ବାଗୁ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଟନ୍ ଇୟଲାୟା ପିଡେ । ତି ବାଗୁ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଆ ମୁଲ୍ୟ ବତଙ୍କା ସିଲଡ଼ ନିୟ ଅସୋୟା । ୪୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଟନ୍ ତାକୋନ୍ ଆପ୍ରିଡେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ତୋଲୋୟା ଜୁଆରବଜନ୍ ଗୋଗୋୟା ପିଡେନ୍, ୪୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆନଜେଲୋଟଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟା ଅସୋୟା ପିଡେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ଆ ତୋଲୋଜିଡ଼ନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଆନବମେଡ଼ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତିଅଜାମ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପିତାଜେନ୍ ।”

୧୩

ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆସ୍ତେଏ୪ତେନ୍ ଆ ପୁର୍ବା୪ତେବର୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ
 (ମାତିରି ୨୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୧:୫-୬)

୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟାଜେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଗିଜା, ତିଅଜାମ ଆ ସୋଡ଼ାରା ଆରେଡ଼ ଆରି ତିଅଜାମ ଆ ମନଡ଼ ଆସି ।”

୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି କେନ୍ ସୋଡ଼ାରା ଅସିଡ଼ଞ୍ଜି ଏଗିୟାଜେ ପଡ଼ ? ଅବୟା ଆରେଡ଼ ଆରି ଅବୟା ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଅ୪ଡ଼କୋଏ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଲବଲୋଟନ୍ ମାୟାୟାଡ଼ତେନ ।”

ଜୁଗନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼ତେନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼
 (ମାତିରି ୨୪:୩-୧୪; ଲୁକ ୨୧:୭-୧୯)

୩ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆ ମୁଲ୍ଲାବା ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ଜିତବୁରନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆତ୍ରକ୍ଷମେନ୍ ଆତିଡ଼ ପିଡ଼ନ୍, ଜାକୁବନ୍, ଜନନ୍ ଆରି ଆନ୍ଦ୍ରିଅନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଲବିଡ଼ା ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାମ ଗଡେଲଡେ, ୪ ଆରି ଅଜାମ ଆତିଡ଼ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡେଲ୍‌ରୟାଡେ ତିଆତେ ତୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟା ଆତିଡ଼, ଇନିଜି ଇନିଜି ଅରମ୍ଭଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟାତାଡେ, ତିଆତେଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବରେନ୍ ।”

୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟାଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଗିୟାଡ଼ମନାବା । ୬ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ଅଞ୍ଜିମଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଜିରେ, ‘ଞେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ’ ଗାମଲେ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟାତାୟା କଣ୍ଡାୟାଜେ । ୭ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜାମ ଆତିଡ଼ ଅଲ୍‌ଡ଼ିଡ଼ବରନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ତେ ଆରି ଅଲ୍‌ଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ସର୍ବିଡ଼ ଏଅମଡ଼ଡ଼ତେ, ତିଆତିଡ଼ ବତଡ଼ଡ଼ବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଡେଡେମା, ବନ୍‌ତ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ନିୟା ଜୁଗନ୍ ଅ୪ନୁଞ୍ଜିଡେ । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଡେସାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଡେସାନ୍ ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଡୋଡନେ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ରେଡ଼ ତକରଲନ୍ ଡେଡେ ଆରି କାନ୍ତାରାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟା, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କୋକ୍ଳୋଡନନ୍ ଆଡ୍ରେରୟାଡେନ୍ ଆ ବରା ଅନ୍ତମ୍ ।”

୯ * “ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ଭଡ଼ ରମ୍ଭଡ଼ ଆସନ୍ ଗିୟାଡ଼ମନାବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଂରେଡ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟାଡ଼ବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନ୍‌କୁସିଂରେଡ଼ନ୍ ତିଡ଼ଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆରି ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ତନେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତବନ୍‌ଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୧୦ ଆରି ଆମ୍ବେଡ଼ରୟା ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଡେଡେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଅଜାମ ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟାଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମଡେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଡ଼ ମା ଏଇୟାମଡ଼ଡେ, ବନ୍‌ତ ତିଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ତନିୟନ୍ ଡେଡେ ତିଆତେ ବର୍ନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏ୪ଇର୍ନେ, ବନ୍‌ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍ତ୍ତେନ । ୧୨ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ଆପେୟନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟାଡ଼ଜି, ଆରି, ଅଅନଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସ୍ୟବଡ଼ଜି; ୧୩ *ଆରି,

* ୧୩:୯ ୧୩:୯ ମାତିରି ୧୦:୧୭-୨୦; ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨   * ୧୩:୧୩ ୧୩:୧୩ ମାତିରି ୧୦:୨୨

ଲଭେହଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜେନ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଆନା ଆତନିକ୍ଳି ଜାୟ ଏର୍କିକ୍ଳିଡ଼ନେନ୍ ତକୋତନେ, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

ବରନ୍ତଞ୍ଜନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼୍ଠାନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ
(ମାତିଉ ୨୪:୧୫-୨୮; ଲୁକ ୨୧:୨୦-୨୪)

୧୪ “ବନ୍ତ ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ଅନବସେତନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତାଞ୍ଜନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼୍ଠାନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ତନନଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜେଞ୍ଜେ ।” କେନ୍ଆତେ ଦେଡ଼ନେମରନ୍ ଗନ୍ଲୁଡେତୋ, “ବନ୍ତ ତେଭେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଏରିୟତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନାଜି ଜିଉବା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେଡ଼ନ୍ ଜିରେତଜି; ୧୫ *ଆନା ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ନ୍ ତକୋତେ, ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜିନିସ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରତଡ଼ାୟ ତଡ଼ କି ଅମ୍ବସିଡ଼ନ୍ ଇୟତଡ଼େ ତଡ଼; ୧୬ ଆରି, ଆନା କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତେ, ଆନିନ୍ ଆ ମାଟନ୍ ପାଡ଼ପାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଯଡ଼ଡ଼ନେ ତଡ଼ । ୧୭ ତି ଆ ଡ଼ିନ୍ନା ଆନାଜି ଆଡ଼ିଲକୋଡ଼ଜି ଆରି ମେମେଅନ୍ତଞ୍ଜି, ଯୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି । ୧୮ ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ରଞ୍ଜା ଇଡ଼ନ୍ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ପାଡ଼ନାନାବା । ୧୯ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ଡ଼ିନ୍ନା ଏଭେଲେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ତ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଗନବଡ଼େଲ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ଲଡ଼େ ଜାୟ ତି ଅନ୍ତମ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏ, ଆରି ଆଜିୟ ନିୟ ଅଞ୍ଜେଞ୍ଜେ । ୨୦ ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ତି ଆ ଡ଼ିନ୍ନା ଅଞ୍ଜବସୋୟଲୋ ନଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଅନୁରନ୍ ଅଞ୍ଜାଞ୍ଜେଜି ବନ୍; ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନାଜିଆଡ଼଼ ସେତାଏଞ୍ଜି, ତିଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଆ ଡ଼ିନ୍ନା ଅବସୋଜେନ୍ ।”

୨୧ “ତି ଆ ଡ଼ିନ୍ନା, ‘ରିୟବା, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ’ ଅଡ଼େ ‘ରିୟବା, ତେଭେ ତକୋ,’ ଗାମ୍ବଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଭେଲେ ବର୍ତବେଞ୍ଜି, ଏଭେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତିଆତେ ଏଡ଼ରଡ଼ଡ଼ନେ । ୨୨ କଣ୍ଡାୟ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ନଞ୍ଜି, କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ଏଭେଲେ ଅରମ୍ବଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ସରାନ୍ନିଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅବଡ଼ୁଡ଼ତଜି ତ, ତେଲନ୍ତେନ୍ ଆସନେତାମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟତଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ମା ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବଜନାଲବେନ୍ ।”

ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାଅନନ୍ ଆ ଯର୍ନେ
(ମାତିଉ ୨୪:୨୯-୩୧; ଲୁକ ୨୧:୨୫-୨୮)

୨୪ * “ଆରି ତି ଆ ଡ଼ିନ୍ନା ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ତେ, ଆରି ଆଞ୍ଜାୟତାନ୍ ଅଞ୍ଜାଆରେ, ୨୫ * ଆରି ତୁଡ଼ଜଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେତାୟତଜି, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଯୁୟୁଆୟତନେ । ୨୬ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାଅନନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରିୟତଜି । ୨୭ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆପ୍ପାୟତାଲେ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆନେଡ଼ ସଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆନେଡ଼ ସଣ୍ଡିନ୍ ଜାୟ ସମ୍ପରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସେପ୍ରାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼଼ ଅବରୁକ୍ତଜି ।”

ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଜଡ଼ନେନ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୩୨-୩୫; ଲୁକ ୨୧:୨୯-୩୩)

୨୮ “ଲୁଆନୁବନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଜଡ଼ନାବା, ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ କେଣ୍ଡାୟନ୍ କୋଡ଼୍ଠେରଡ଼ନେ, ଆରି ଆ ଅଲନ୍ ଆଲେଡେଡ଼ ରିୟତାତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତାଗାତାଞ୍ଜେନ୍ ତୁୟାଲାୟ ଗାମ୍ବଲେ ଜନାତବେନ୍, ୨୯ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନଡେଲଜି ଏରିଜେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍ୟତାୟ ଗାମ୍ବଲେ ଜନାବା । ୩୦ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ନ୍ ବର୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡେଲେନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆ ମନ୍ରାଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଜନଡ଼ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଏଜି । ୩୧ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆଡ଼ତେ ବନ୍ତ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଆଜିୟ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଏ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ଯର୍ନେ ଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ତ ବେଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼
(ମାତିଉ ୨୪:୩୬-୪୪)

* ୧୩:୧୫ ୧୩:୧୫ ଲୁକ ୧୭:୩୧ * ୧୩:୧୯ ୧୩:୧୯ ଅନବଜନାବର୍ ୭:୧୪ * ୧୩:୨୪ ୧୩:୨୪ ଅନବଜନାବର୍ ୭:୧୨ * ୧୩:୨୫ ୧୩:୨୫ ଅନବଜନାବର୍ ୭:୧୩ * ୧୩:୨୬ ୧୩:୨୬ ଅନବଜନାବର୍ ୧:୭

୩୨ ✧ “ବନ୍ଦ ତି ଆ ତିନ୍ନା କି ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆନ୍ନିତ୍ ଜନାଜି ତଡ଼, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ କି ମନ୍ଦରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ଆନନ୍ ନିୟ୍ ଜନା ତଡ଼, ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ତୁମ୍ ଜନା, ୩୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ତମନାବା, ଆମଡ଼େ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆଙ୍ଗା ତେତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ । ୩୪ ✧ତିଆତେ କେନ୍ ଅନ୍ତମ, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସିତ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ବତେସାନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ତେ ତକୋନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ତିୟ୍‌ଲେ ଜିରେନ୍ ଆରି ତୁଆରିଆନ୍ ନିୟ୍ ଜଗେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେ ଜିରେନ୍ । ୩୫ ଅସମୟ୍ ଅସିଂମରନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଜିରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆତିମଡ଼ଜି ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗିୟ୍‌ବେନ୍, ୩୬ ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼େ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାଲ୍ଲୁମ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ତୁଡ଼ାନ୍ ତଗଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼େ କମ୍‌ସିମୋଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼େ ତୋତାନ୍, ଅଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଜ୍ଜନାଏ । ୩୭ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଗିୟ୍‌ତମନାବା ।”

୧୪

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ମାତିଉ ୨୨:୧,୨; ଜନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ଆରି ବାଗୁ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ଅନେଲ୍‌ୟ୍‌ପୁରନ୍ ତ କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍‌ନ୍ ଆ ରୁଚିଜୋମ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜନା ଖମ୍‌ଲୋଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ରକ୍ଷୁଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପୁର୍ଚ୍ଚୁରିତ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଖମବୋ, ଅସମୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ ।”

ବେତନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅବିସେକ
(ମାତିଉ ୨୬:୬-୧୩; ଜନ ୧୨:୧-୮)

୩ ✧ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ମୋଡ଼ୋ ସିମନନ୍ ଆସିଂ ଆଗାଗାଲନେନ୍ ଆତିଡ଼ି ଅବୟ୍ ଆଇବଜନ୍ ବକୋମ୍‌ନା ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ, ତି ଆ କୋମ୍‌ନା ପାଲ୍ଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଲାଏନ୍ । ୪ ବନ୍ଦ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାବତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆଇବଜନ୍ ଇନିବା ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଅବମୋସ୍ତାତେ ?” ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବରୟ୍‌ତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜଲ୍ ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ତଙ୍ଗା ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ ବନ୍ ।” ୬ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିତ୍ ଏଗାମ୍‌ତଡ଼, ଇନିବା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏଏଣ୍ଡେତେ ? ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ତିତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ି ଲତୟ୍‌ତବେନ୍ ତିଆତିଡ଼ି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ଏତିୟ୍‌ତଜି, ବନ୍ଦ ଖେନ୍ ଆଏଡ଼ୁର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋନାୟ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ଇନି ଲୁମଲେ ରପ୍ତିତେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ପୁଡ଼ିମା ମିଞ୍ଜଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଅଡ଼ଖେନ୍ ଅବିସେକଲ୍‌ୟ୍ । ୯ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସମ୍‌ପିରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ଆତିଡ଼ି, କେନ୍ ଆଇବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମନନ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ବନେନ୍‌ନ୍ ତେଏତୋ ।”

ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବଞ୍ଜମଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼େଏନ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୧୪-୧୬; ଲୁକ ୨୨:୩-୬)

୧୦ ସିଲଞ୍ଜେ ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦା ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟେନ୍ । ୧୧ ତିଆତେ ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାତଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତାକୋନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ବାସାଏଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ରନଡ଼ିତ୍‌ନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍ ।

✧ ୧୩:୩୨ ୧୩:୩୨ ମାତିଉ ୨୪:୩୭ ✧ ୧୩:୩୪ ୧୩:୩୪ ଲୁକ ୧୨:୩୬-୩୮ ✧ ୧୪:୩ ୧୪:୩ ଲୁକ ୭:୩୭,୩୮

ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନେଲାଇୟୁପୁର ଜନୋମନ୍ ଜୋମେନ୍

(ମାତିର ୨୬:୧୭-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୭-୧୪; ୨୧-୨୩; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୧୨ କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ରୁତିଜୋମ୍ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍, ଅଜ୍ଞା ଆଡିଡ୍ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ତିଆଡିଡ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଲାଇୟୁପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼୍ ଇୟ୍ ଏବଂଜାଡାନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଲଡ଼ୟ୍ତତମ୍ ?”

୧୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ବାଗୁନେଆଡ଼଼ ଏନ୍ନେଲେ ବରେ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟ୍ବା, ଆରି ତାଆସୋତନ୍ ପାଡ଼୍ଲେ ଆଜିଡେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟ୍ତେ ଏରବାଡେ, ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼୍ଲେ ପାଡ଼୍ବା, ୧୪ ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆସି” ଇୟ୍ତେ ଗନେ, ତି ଆସି” ଆ ସୋଡ଼ାମରଆଡ଼଼ ଇୟ୍ ବର୍ବା, “ଖନଡ଼ତିୟ୍ମରନ୍ ବର୍ବନେ, ଖେନ୍, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼୍ ଅନେଲାଇୟୁପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ପାଡ଼େତନାୟ୍ ତି ଆ କନ୍ନୁଆମରସି” ଅଡେଜା ?” ୧୫ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସି” ଅବୟ୍ ଆଡୁବଡୁବନ୍ଆଡେ ଅବଡୁୟ୍ତବେନ୍ । ଆମ୍ବେନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବଂଜାଡାଲେ ଇୟ୍ ଡ଼କ୍ଳୋବା ।”

୧୬ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ବରେ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଏଭେଲେମା ଗିୟ୍ଲେ ଅନେଲାଇୟୁପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ଆସନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅବଜାଡାଏଜି ।

୧୭ ଆପ୍ତାୟେମେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରାଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ତଜ୍ଞମ୍ଲେ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡିଡ୍ତମ୍ ବର୍ଡବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼୍ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍ନେ, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ବନେରଞ୍ଜି, ଆସିଲୋଡ଼୍ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍ତୟ୍ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତୁକ୍ଳତାଲନ୍ ଅବୟ୍ନେ ଅବୟ୍ନେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ପଡ଼୍ ?”

୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡେନ୍, “ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍ନେ, ଆନା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗିନାଲୋଡ଼୍ଖେନ୍ ଆ ରୁତିନ୍ ଜୋବତାତେ ଆନିନ୍ । ୨୧ ମନ୍ରା ତାଜଡାଆନନ୍ ଆ ବନେଁ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋ, ଏଭେଲେ ଆନିନ୍ ରବୁଡେ, ବନ୍ତ ଆନା ଆସିଲୋଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ମନ୍ରା ତାଜଡାଆନନ୍ ସନୋରୋପ୍ତାୟ୍ନ ତେତେ, ଯୋଡ଼୍, ତି ଆ ମନ୍ରା ପନବରଡନ୍ ଖାଡ଼୍ତେ, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନିନ୍ କରୋଡ଼୍କୋତନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ନଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼୍ ତେତେ ବନ୍ ।”

ପୁରୁ ବୋଜନ୍

(ମାତିର ୨୬:୨୬-୩୦; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦; ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୨୩-୨୫)

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ରୁତିନ୍ ଖମ୍ଲେ ଆସିବାଏନ୍ ଆରି ତିଆଡେ ରେବ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତିୟ୍ଲେ ବର୍ବନେ, “ନବା କେନ୍ଆଡେ ତଅଡ଼୍ଖେନ୍ ।”

୨୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଖମ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ସନେନ୍ସେନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତିୟ୍ଲେ ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଗାଏଞ୍ଜି । ୨୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆଡେ ସନିବତେୟ୍ବର୍ ମିଞ୍ଜାମ୍ଲେନ୍, କେନ୍ଆଡେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଜନବଡତନ୍ ତେଏନ୍ । ୨୫ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡିଡ୍ତମ୍ ବର୍ଡବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍ ରଡ଼୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଡାନ୍ ଗାତାୟ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଅଡୋଆଖନ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ଆଡେ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅଃଗାଆୟ୍ ।”

୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି କନନନ୍ କନ୍ଲେ, ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ଜିଡବୁରନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ, ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁସେବର୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ବନେ

(ମାତିର ୨୬:୩୧-୩୫; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୪; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୨୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆଡ଼଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଏଜିଡ୍ତୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିଡଲନ୍ ତକୋ,” “ଖେନ୍ ତୁରମେଡ଼ମରନ୍ଆଡ଼଼ ରଜୁଡାୟ୍, ଆରି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ତରଡ଼୍ଆନ୍ନା ତେତଜି ।”

୨୮ * “ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନାୟ୍ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେ ।”

୨୯ ପିତ୍ରୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଆତଢ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ାୟଲେ ଜିର୍ମେଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆଜିମ୍ ଆମନ୍ ଆତଢ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଅଃଜ୍ଜିରମ୍ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତମ୍, ଲତେ ଆ ତଗଲ କମ୍ ସିମନ୍ ବାଗୁତର ଆରୋଲ୍ରେନ୍ ଆମ୍ମୁ, ଆମନ୍ ଯାଗି ତର, ଖେନ୍ ଆତଢ଼ ମୁର୍ସେତ୍ତୟ୍ ।”

୩୧ ବନ୍ତ ପିତ୍ରୁନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ରବୁଲ୍ଲୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଢ଼ ଅଃମ୍ମୁର୍ସୟମ୍ ।”

ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଭେଲେମା ବର୍ଞ୍ଜି ।

ଗେସମନି କୋଭାଲୋଢ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ପାର୍ତନା

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୩୭-୪୬; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୬)

୩୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗେସମନି ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଇୟ୍ରେ ପାର୍ତନାମାୟ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ତକୋନାବା ।” ୩୩ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରୁନ୍, ଜାକ୍ରୁବନ୍, ଜନନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟମ୍ଲେ ଇୟଲେ ତକୋନେ । ୩୪ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ଗାମେନ୍, “ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ଆର୍ବୁତିଖନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତ୍ତୟ୍, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ଆମଡ଼େ ତକୋନାୟ୍ବା ।”

୩୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ତାସଡ଼ାୟ୍ ତାଅତିଃ ଜିରେ ଲବଲୋଢ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ, ଗତେଲେନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲ୍ରେନ୍ ସଡ଼ାଜେ, ତିଆସନ୍ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାମେ । ୩୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପାର୍ତନାଲନ୍, “ଆଞ୍ଜା, ଆପେୟ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଢ଼ନମ୍, ଆମନ୍ ଲତୟଲମ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ରେନ୍ କେନ୍ ଗରାଗା ଗିଲ୍ଲନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜା, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇୟ୍ମୁଖେନ୍ ତଡ଼, ଇୟ୍ମୁଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୩୭ ଆନିନ୍ ଯର୍ରେନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ିମତାୟ୍ଲି ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରୁନ୍ ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ସିମନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଲୁଡ଼ତେ ପଡ଼ ? ଆମନ୍ ଇନି ବଗଣ୍ଟା ଜାକ୍ତୟ୍ ଆମଡ଼େନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ମପ୍ରିଲୋ ? ୩୮ ମନାଲ୍ମାଲ୍ରେଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ରେନ୍ ଗଲୋଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ମବଡ଼େଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ପାର୍ତନାମାବା, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଲତୟ୍ ବନ୍ତ ତଅଡ଼ନ୍ ବସ୍ତୁ ତୁଡ଼ ।”

୩୯ ଆନିନ୍ ଆରି ଜିରେ ଆମ୍ମୁଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍ରେନ୍ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାମେ । ୪୦ ଆନିନ୍ ଆରି ଯର୍ରେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆଡ଼ିମତାୟ୍ଲି ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଗିଜେଜି, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସାବକୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍ମପ୍ରିଲିଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଜି, ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏଜି ।

୪୧ ଆନିନ୍ ଯାଗି ତଡ଼ର୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ନମିନ୍ତାନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ଏଲୋଲୋତନ୍ ପଡ଼ ? ତେଲୋ ଡିୟ୍ରେ ସରି, ତି ବେଡ଼ା ଅଡ଼ୋଲ୍ଲାୟ୍, ଗିୟ୍ବା, ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତନେ । ୪୨ ତୋନାବା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜିର୍ବା, ଗିୟ୍ବା, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଖେନ୍ ଆତଢ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତୟ୍, ଆନିନ୍ ତୁୟାଲ୍ଲାୟ୍ ।”

ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୪୭-୫୬; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩; ଜନ ୧୮:୩-୧୨)

୪୩ ଆରି ତେରଡ଼, ଆନିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିଉଦା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ନେ ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍ ତ ତେଞ୍ଜାନ୍ ଖମ୍ଲେ ଜିର୍ବାଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି, ଆରି ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟଲିଜି । ୪୪ ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଆରବଞ୍ଚମ୍ଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ତାରିଆୟ୍ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆନାଆତଢ଼ ଜୋର୍ଜୋର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ ଆତଢ଼ ଖମ୍ଲେ ଆକୟ୍ତାଲନ୍ ପାଡ଼ବା ।”

୪୫ ସିଲଡ଼େ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଡ଼େମା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମମ୍,” ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆତଢ଼ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଜୋର୍ଜୋରେ । ୪୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ଖମ୍ଲେ ଜିଏଞ୍ଜି । ୪୭ ବନ୍ତ ତେଭେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେ କଡ଼ିବନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର୍ ଅଡ଼ଲେ ଆଲ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ । ୪୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ରାଉମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କଡ଼ିବନ୍ ତ ତେଞ୍ଜାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଇନିବା

ଞେନଆତଡ଼଼ ଖମଞମନ ଆସନ୍ ଏଇୟଲାୟ ? ୪୯ *ଞେନ ତିତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିତନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଖନତନ୍ ତିୟଲାୟ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନଆତଡ଼଼ ଏଞଞମଲ୍ଲୟ, ବନ୍ତ ତରନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବନେଜି ଏଞଞଲ୍ଲତେନ୍ ତେତମତେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ।”

୫୦ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଅଡ଼କୋ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିତାଲେ ଜିରାଜେଞ୍ଜି ।

୫୧ ବନ୍ତ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଆକୋତୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାତମ୍ ଆ ମାଟ ଗୁୟାୟତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଢ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ଆତଡ଼଼ ଖମଞମନ ଆସ୍ତାଜେଞ୍ଜି, ୫୨ ଆନିନ୍ ତି ସନ୍ନା ମାଟନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଆକୋତୋଡ଼ନ୍ ଇରେନ୍ ।

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼଼ ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୫୭-୬୮; ଲୁକ ୨୨:୫୪-୫୫, ୬୩-୭୧; ଜନ ୧୮:୧୩-୧୪, ୧୯-୨୪)

୫୩ ତିକ୍ଳି ଆନିଞ୍ଜି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟଲାୟ ରୁକ୍ତେନଜି । ୫୪ ପିତ୍ରନ୍ ତାସଡ଼ାୟ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବଲସୁନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ପନ୍ସୁଆତିସିଂ ଆ ତୁଆରା ଜିରେନ୍ କି ତଡ଼ିୟସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ତକ୍ଳୁମଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଞଡ଼ଞଡ଼ନେ । ୫୫ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କତାଡ଼ିତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ରନକ୍ଳନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ସାକିନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଞଞାଢ଼ଲଜି, ୫୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଜନଡ଼େନ୍ ଆ ସାକିଞ୍ଜି ଅଞଞାୟଲନେ ।

୫୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ବରଞ୍ଜି; ୫୮ * “ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆବରନେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଅମଡ଼ଢ଼ଲାୟ, ‘ଞେନ, କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗୁଏନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ପୁଡ଼ଲେ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼଼ ଆରି ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଅଞଞୁଏନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଗୁତାୟ ।’ ” ୫୯ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ସାକିଞ୍ଜି ନିୟ ଅଞଞାୟଲନେ ।

୬୦ ଆରି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ମଞ୍ଜିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍, “ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ମ ଅଞଞା ସାକି କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ତିୟତଜି, ତିଆସନ୍ ଇନିବା ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଅଞଞାଲଡ଼ନେ ?”

୬୧ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେନ୍, ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଅଞଞାଲଡ଼ଲନେ । ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍, ସନେକେନ୍ ଆଞଞାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ତାଞଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ପଡ଼ ?”

୬୨ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ ଆନିନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରା ତାଞଡ଼ାଅନ୍ଆତଡ଼଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ରନପ୍ରିନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆତକ୍ଳୁମନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ମେଗଲୋଡ଼଼ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ।”

୬୩ ସିଲରେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ଅଜିନ୍ ପେଲେ ବରନେ, “ଆରି ଗୋଗୋୟ ସାକିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟ ତଡ଼ । ୬୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ନିଶ୍ଚୟବର ଏଅମଡ଼ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମତେ ?”

ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞଞାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୬୫ ଆରି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡ଼ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ମୁମଲେ ବିଡ଼ାବିଡ଼ାଲେ ତିତେଞ୍ଜି କି, “ଆମନ୍ ଅଡ଼େନ୍ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତେ ବନେମର୍ ! ଅବତୁୟଲେନ୍ ।” ଆରି, ତଡ଼ିୟସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୨୯-୩୫; ଲୁକ ୨୨:୫୭-୬୨; ଜନ ୧୮:୧୫-୧୮, ୨୫-୨୬)

୬୬ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ପିତ୍ରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିସିତନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିବୟ ଅବୟନେ ଜିରେ ପିତ୍ରନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ ଗିଜେ,

୬୭ ଆରି ତି କମ୍ବାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼଼ ଏରସେଡ଼ଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବରନେ, “ଆମନ୍ ନିୟ ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନେ ।”

୬୮ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ମୁର୍ସେତାଲେ ବରନେ, “ଞେନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ଜନା ତଡ଼, ଆରି ଆମନ୍ ଇନି ଗାମତେ, ଞେନ ଅଞଞଗନ୍ଲୁଡ଼଼ୟ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ଗରନେଲୋଡ଼଼ ଜିରେନ୍ ।

୬୯ ଆରି, ତି କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ଗିୟଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼଼ ଆରି ବତର ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।” ୭୦ ବନ୍ତ

* ୧୪:୪୯ ୧୪:୪୯ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭ * ୧୪:୫୮ ୧୪:୫୮ ଜନ ୨:୧୯

ପିତୃନ୍ ଆରି ମୁର୍ଦ୍ଦେଏନ୍ । ଆରି, ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଆତନତ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍ତରାଜି ପିତୃନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ୍ ସିଲତ୍ ଅବୟନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ତ ଗାଲିଲିମର୍ ।”

୭୧ ବନ୍ତ ପିତୃନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ସୟପତମଲନ୍, ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତରା ଆ ବର୍ଚେ ଏବର୍ଚନେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଜନା ତତ୍ ।”

୭୨ ସିଲତ୍ରେମା କମ୍ପିମନ୍ ବାଗୁ ବେଡ଼ା ଓଲେନ୍ । ସିଲତ୍ରେ, “କମ୍ପିମନ୍ ବାଗୁ ବେଡ଼ା ଆରୋଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଯାରି ତର ମୁର୍ଦ୍ଦେଏନ୍, ” କେନ୍ ଅଜ୍ଞା ବର୍ଚେ ଜିସୁନ୍ ପିତୃନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେନ୍, ତିଆତେ ଆ ମନ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ତି ଆ ବର୍ଚେ ଇୟମ୍ତାଲେ ଯେୟେଡ଼ାଲନେ ।

୧୫

ପିଲାତନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୧,୨: ୧୧-୧୪; ଲୁକ ୨୩:୧-୫; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୮)

୧ ଅଣ୍ଡୁତନ୍ ତୋତାନ୍ ପନ୍ୟୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ମନ୍ତରାଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି କତାଡ଼ିତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଜିଲେ ପାଡ଼ଲେ ପିଲାତନ୍ ଆସିଲୋଢ୍ ଇୟଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟେଜି । ୨ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଜାଲତେନ୍, “ଆମନ୍ ବର୍ଚନେ ।”

୩ ଆରି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ୍ ଜବ୍ର ଅବତୋସାଏଞ୍ଜି । ୪ ସିଲତ୍ରେ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅଃଜ୍ଞାଲତ୍ତେନ୍ ପଡ଼ ? ଗିଜା, କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ତମ୍ ତିଆଜ୍ଞା ଅବତୋସାତମ୍ଜି !”

୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅଃଜ୍ଞାଲତ୍ତେଲନେ, ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନ୍ତ ପନ୍ବରତ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୧୫-୨୬; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫; ଜନ ୧୮:୩୯-୧୯:୧୭)

୬ ବନ୍ତ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆନୋକ୍ତା ଏନ୍ନେଲେ ତକୋଏନ୍, ଅନେଲାୟପୁରିଡ଼ନ୍ ମନ୍ତରାଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ବଣ୍ଡିମରଆତତ୍ତ୍ ଅନମତ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଚଞ୍ଜି, ପିଲାତନ୍ ତି ଆ ବଣ୍ଡିମରଆତତ୍ତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼େନ୍ । ୭ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତରାଜି କାଜସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ତାଲେ ଗୋଡ଼େ ଇଡ଼ନ୍ ମନ୍ତରାଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ରଜ୍ଞଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ତରାଜିଆତତ୍ତ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତନକ୍ତୋନ୍ ତେଲୋ, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବାରକ୍ତା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ମନ୍ତରାନ୍ ନିୟ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୮ ତିଆସନ୍ ମନ୍ତରାଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼୍ ଜିରେ ଆନୋକ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବାରକ୍ତାନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅନମତ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଚେନ୍ ଉଲଞ୍ଜି । ୯ ସିଲତ୍ରେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଜାଲତେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମ୍ତେ ? ଖେନ୍ ଇନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଅମ୍ବୁଡ଼ାୟ ପଡ଼ ?” ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅସାଡ଼୍ଯମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ପିଲାତନ୍ ଜନାଏନ୍ ।

୧୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ପାଲ୍ତେଡ଼୍ ବାରକ୍ତାନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼୍ ବର୍ଚେନ୍ ଆସନ୍, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ମନ୍ତରାଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତରାଆତତ୍ତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଗାମ୍ଲେ ଏବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଜ୍ଞାଆୟ ?”

୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବର୍ଚଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଆଅକ୍ତାତତ୍ତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ାୟବା ।”

୧୪ ସିଲତ୍ରେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା, ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ତ ?”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ଚଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଆଅକ୍ତାତତ୍ତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ାୟବା ।”

୧୫ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ମନ୍ତରାଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଅନବସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ବାରକ୍ତାନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼େନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ସାମକାନ୍ ବାରେ ଅବତ୍ତିତ୍ତେନ୍ କି ଆଅକ୍ତାତତ୍ତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମ୍ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ତିକ୍ତଲାୟେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୨୭-୩୧; ଜନ ୧୯:୨-୩)

୧୭ ସିଲଭେ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ଅମ୍ମନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ଅଡ଼କୋ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ରୁକୁଲଞ୍ଜି । ୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିକୁଲ୍ୟାୟନ୍ ଆସନ୍ ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି ଆରି ଅଜାଡ଼ନ୍ ବାଢେ ରନୁକବନ୍ ତୁବଲେ ଆବରଲୋଡ଼ନ୍ ଅବରୁକବେଞ୍ଜି, ୧୮ ଆରି, “ଏ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମତମ୍,” ଗାମେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ତାଜୋମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆବରଲୋଡ଼ନ୍ ତିଡେଞ୍ଜି, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି, ଆରି ତିକୁଲ୍ୟାୟତାଲେ ତୁଡ଼ମୁଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ିକୁଲ୍ୟାୟେଞ୍ଜି ସିଲଭଲୁନ୍, ତି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ତବଲେ ଆ ଅଜିତମନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି । ଆରି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାଜେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୩; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୨୧ *ତିଆଡ଼ିତ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସମ୍ମା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାୟ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ସିମନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ କୁରିଣିଆମର, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ ବତଗାୟ୍ ଅକୋୟେଞ୍ଜି । ତି ଆ ସିମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଲେକଜାଣ୍ଡାରନ୍ ତ ରୁପନ୍ ବାପାତଜି । ୨୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗଲଗତା, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍, “ଆଇତାଡ଼ାବୁର୍” ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ବରୁନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରେଗମନ୍ ଆମାୟ୍‌ମାୟ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାସାଲ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅଃଗାଲୋ । ୨୪ ସିଲଭଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନା ଜିନି ଞାଡ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ବନ୍ତାତାଲନ୍ ପାଡେଞ୍ଜି । ୨୫ ତୋତାନ୍ ନ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାଜେଞ୍ଜି । ୨୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ପଟାଲୋଡ଼ନ୍, “ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା” ଗାମଲେ ଇଡେଞ୍ଜି । ୨୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ବାଗୁ ରାଉମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାଜେଞ୍ଜି, ଅବୟ୍‌ନେ ଆର୍ଜଡୋମଗଡ଼ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଡେଡମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଏରଡରମ୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିଡିନ୍ ଡେଲୋ ।”*

୨୯ *ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମୋମୋବବଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ବାଃ, ଏ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ଲେ ତିଆଡେ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଆଗୁଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା; ୩୦ ନମିଞେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍ ଡୋବଡମ୍ନା ।”

୩୧ ତିଅଜମ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେରୟ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତିକୁଲ୍ୟାୟତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୋବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ଡୋବଲନ୍ ଅଃରପ୍‌ଏ ! ୩୨ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା କ୍ରୀସୁନ୍ ଡେନ୍ ନମିଞେନ୍ ମା ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍, ଏଢେଲଡେନ୍ ତିଆଡେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମତାଜମ୍ ଏଡର୍ତନାୟ୍ ।”

ଆରି, ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆୟୋଡ଼ୟୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୪୫-୫୬; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୩୩ ତମ୍‌ବାନ୍ ବାର ଗଣ୍ଡା ସିଲଭ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଜାୟ୍ ସମ୍ପରା ଡେସାନ୍ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ଡକୋଲନେ । ୩୪ ଆରି ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଆଡ଼ିତ୍ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ବରନେ, “ଏଲି, ଏଲି, ଲାମା ସବକତାନି ?” କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍, “ଏ ଇସ୍‌ରଞେନ୍, ଏ ଇସ୍‌ରଞେନ୍, ଆମନ୍ ଇନିବା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲୁୟ୍ ?”

୩୫ କେନ୍‌ଆଡେ ଅମତଡ଼ତାଲେ, ଡେଢେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମତଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡେ ।” ୩୬ ଆରି, ଅବୟ୍‌ନେ ଇରେନ୍ କି ଅଜିଡ଼ କପାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁର୍‌ତାନ୍ ଜୋବତାଏନ୍, ଆରି ତିଆଡେ ଅବୟ୍ ଡାଜୋମଲୋଡ଼ନ୍ ରପଡେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିୟେନ୍ କି ବରନେ, “କଡ଼ିଡ଼ବା, କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ଅନସ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏଲିଅନ୍ ଇୟତାୟ୍ ପଡ଼ ଅଡେ ଇଜ୍ଜା ଏଗିୟ୍‌ବା ।”

୩୭ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଢେ ବାକାବତାଲେ ରବୁଏନ୍ ।

* ୧୫:୨୧ ୧୫:୨୧ ରୋମିଅ ୧୭:୧୩ * ୧୫:୨୮ ୧୫:୨୮ ପାପୁର ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼ * ୧୫:୨୯ ୧୫:୨୯ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୫:୫୮; ଜନ ୨:୧୯

୩୮ ଆରି, ସରେବାସିତନ୍ ମଡ଼ିର ବକରାନ୍ ଆରାନ୍ନାତେନ୍ ଆ ତରଝନେକାବ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ପତେତାଲେ ବାଗ୍ ଡେୟ୍ତେୟ୍ ଡେଏନ୍ । ୩୯ ଆଅକ୍ଳାତଝନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ ତନଝଲେ ଆତ୍ରକୋଲନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟ୍, ଜିସୁନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ରବୁଏନ୍, ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ଗେନ୍, “ଆଜାଡ଼ତମ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଏନ୍ ।”

୪୦ ଧଲ୍ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଡେରେ ସିଲଡ଼ ତାସଝାୟ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଗିୟ୍ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ସନ୍ନା ଜାକୁବନ୍ ତ ଜୋସିନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍, ଆରି ସୋଲମିନ୍ ଡେରେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪୧ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଝ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଝ୍ ସାଜଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଡେରେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳାଏଞ୍ଜି
(ମାଡିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୪୨ ଆରି ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅବଜାତା ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍, ଲୋଲୋଲେ ତିନ୍ନା ଆମ୍ମୁଡ଼ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍ । ୪୩ ଆରି ଆରାମାତିୟାବାୟ୍ ଅବୟ୍ନେ ଜିଉଦି ମରାୟ୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମନନ୍ନେମର ତକୋଏନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜୋସେପ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଗେଲେ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଅକୋମଡ଼ତାଲନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଇୟ୍ଲେ ବେଡେ । ୪୪ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍ ଗାମଲେ ପିଲାତନ୍ ଆରମଡ଼ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଏନ୍, ଆରି ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟ୍ଆତଝ୍ ଅବନୋଡ୍ଡେତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଝ୍ ବରେନ୍, “ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଅୟମଡ଼ମ ଡେଏନ୍ ପଡ଼ ?”

୪୫ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼ା ଗାମଲେ ଜୋସେପନ୍ଆତଝ୍ ବରେନ୍ ।

୪୬ ଜୋସେପନ୍ ଅବୟ୍ ଲମନ୍ଦକାବନ୍ ଞିଲୋଡ଼ ଞିଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଆଅକ୍ଳାତଝନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ବଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାଇ କି ଲମନ୍ଦକାବନ୍ ବାଡେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ବଲେଡେଞ୍ଜି ଆରି ବରୁନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଗାୟ୍ଗାୟ୍ ଅବୟ୍ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ତକ୍ଳୋତାଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ଆରେଡ଼ନ୍ ତଡେଞ୍ଜି ।

୪୭ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଅକ୍ମାଲୋଡ଼ ତନକ୍ଳାନ୍ ଡେଏନ୍, ତିଆତେ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ତ ଜୋସିନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ନେଡ଼
(ମାଡିଉ ୨୮:୧-୮; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆପ୍ରଡେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍ ତ ସୋଲମିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରାଲୋଡ଼ ଜକ୍ଳତନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଞିଏଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ପାଲ୍ଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତ୍ତ୍ ତିନ୍ନା ରୟ୍ବାର ତିନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଳନାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟ୍ଲେ । ୩ ଆରି ତଡ଼ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଗଡ଼ଲିଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଆରେଡ଼ ଡେଡ଼ଲେ ତିୟ୍ଡିୟ୍ଲଡ଼ନେ ? ତିଆତେ ତ ସୋଡ଼ାତମ୍ !” ୪ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ଆଡେଡ଼ଡେଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ମ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗନ୍ଲେ ଇୟ୍ଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଡେରେ ଜେଏଡମ୍ ଆ ଅକ୍ମି ଆରନେନ୍ ଅବୟ୍ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଅଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆଡକ୍ଳୁମ୍ ଇୟ୍ଲେ ଗିଜେଜି, ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି ।

୬ ସିଲଡେ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ସାନ୍ନି ଡେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଞେନ୍ ଜନା, ଆଅକ୍ଳାତଝଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ଆତଝ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏସାୟ୍ଡେ, ଆନିନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ଡୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଡେନ୍ନେ ମନ୍ଦା ତଡ଼, ଗିୟ୍ବା ଆନିନ୍ଆତଝ୍ ଡେନ୍ନେ ବନ୍ ତନକ୍ଳାନ୍ ଡେଏନ୍ । ୭ ଧନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପିତ୍ରନ୍ଆତଝ୍ ଇୟ୍ ବର୍ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ମୁଡ଼ ଆନିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଏକ୍ମାଲେ ବର୍ବବେନ୍, ଏଡେଲେମା ଡେରେ ଆନିନ୍ଆତଝ୍ ଇୟ୍ଲେ ଏରବାଡେ ।”

† ୧୫:୩୯ ୧୫:୩୯ ବସଅ ସିସ୍ତାୟ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା * ୧୫:୪୦ ୧୫:୪୦ ଲୁକ ୮:୨,୩ † ୧୭:୭ ୧୭:୭ ମାଡିଉ ୨୭:୩୨; ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୪:୨୮

୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ବୁଢ଼ଲନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକରଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍ଧୁଡ଼ନ୍ ବାରେ ତକରେଞ୍ଜି, ଆରି ସାନ୍ନିତାଲେ କିତିତେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ
(ମାତିଉ ୨୮:୯-୧୦; ଜନ ୨୦:୧୧-୧୮)

୯ ଜିସୁନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ଡ୍ରୁନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ରୟ୍‌ବାର ଡ୍ରୁନ୍ନା ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ଆନିନ୍ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ, କେନ୍ ଆ ମରିଅମ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସାତଗା ବୁଡ଼ଞ୍ଜି ଗନଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦ ମରିଅମନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖୁଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ କବରନ୍ ପାଡ଼େନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଯନେନ୍ ତ ଅନିଃୟମନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଜିସୁନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମରିଅମନ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ
(ଲୁକ ୨୪:୧୩-୩୫)

୧୨ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଅବୟ ସନ୍ନା ସାଜନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଅରାନ୍ନାଗୋ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ । ୧୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ମନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନା ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, ବନ୍‌ତ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଏଗାରଜଣ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ
(ମାତିଉ ୨୮:୧୭-୨୦; ଲୁକ ୨୪:୩୬-୪୯; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାପ୍ତାୟା ୧:୬-୮)

୧୪ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଏଗାରଜଣ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁରନେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆରି ଆ ରଗରଞ୍ଜି ଆ ରତୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ କଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆୟର୍ମେଡ଼ନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟନସ୍ତୁବା । ୧୬ ଆନା ତର୍ତନେ ଆରି ତକୁବତାତେନେ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଅଃଡ଼ୁରନେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ପବରଡ଼ତେ । ୧୭ ଆରି, ଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ରପ୍ତି ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବୋସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜାମୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ବୁଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ତଜି, ରଡ଼ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାରେ କଡ଼ାଡ଼ିତେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡ଼େ ଅବିୟ ଅରମ୍ପତନ୍ ଡ଼େତେ ।”

୧୮ “ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜାଆଡ଼ନ୍ ଖମ୍‌ତଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିସ ନିୟ ଗାଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ବୁଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତଞ୍ଜୋଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ମନଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଲୋ
(ଲୁକ ୨୪:୫୦-୫୩; ଅନାପ୍ତାୟା ୧:୯-୧୧)

୧୯ ଏନ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଲୋ, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଇୟଲେ ତଞ୍ଜମେ । ୨୦ ଆରି ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ମନଡ଼ବରନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁଡ଼ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆରସ୍ତୁଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନଡ଼ବରଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ମା ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡ଼କୋତାଲନ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଇୟଲେ ଅବଡ଼ୁଜେଜି ।*

* ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ଅନାପ୍ତାୟା ୧:୮ * ୧୭:୧୯ ୧୭:୧୯ ଅନାପ୍ତାୟା ୧:୯-୧୧ * ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୭:୯-୨୦ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼

ଲୁକ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନେକ୍‌ଲ

ରହ ଅନଗଡ଼ଲୋଝନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବନେ ଆଇତିତନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଅବୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ କେନ୍ ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ମାତିଉନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇଡେଞ୍ଜି । କେନ୍ ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଆଜା, ଅଜାଲୋଝ୍ ଅନିତନ୍ ଡେଏନ୍ ତିଆତେ ଆନ୍ନିହ୍ ମନହ୍ ଜନା ତଡ଼ । ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ୭୦ ବର୍ସେହ୍ ଆ ତିକ୍ତି କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଅନିତନ୍ ଡେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି । ଲୁକନ୍ ଅବୟ୍ ବୈତମର୍ ତକୋଏନ୍ । ଆନିତଲନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଆପଡେନମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲହ୍‌ତନେ । ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମର୍ ତଡ଼ କଲସି ୪:୧୦-୧୪ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଏଜାଲଡେଏନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି ତିଆସନ୍ ଲୁକନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଇଡେତନ୍ ଲୁକ ୧:୮ ।

କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଝ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତହ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେମର୍ ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆମହ୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ପୁରାତା ବୟନ୍ ଇୟ୍‌ଲୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଲୁକନ୍ ଇଡେତନ୍ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଝ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଆ ବନେ ଆବରିୟ୍ । ତେନ୍ନେ ଆରି ଅବୟ୍ ମୁଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତକୋ ତିଆତେ ସର୍ତ୍ତାନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଜିର୍ଭୟତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନହ୍‌ବରନ୍ ବନରବରନ୍ ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ରୁଆଝନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ବନେ, କେନ୍ ଆ ବନେଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତମନ୍ ଆ ବନେ ।

କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଝ୍ ଆରି ଲାହ୍‌ଲେହ୍ ବନେଞ୍ଜି ଆଇତିତନ୍ ତକୋ ରୁଆହ୍ ପାହ୍‌ଲହ୍‌ବରମରଞ୍ଜି ଆ କନନ୍, ରେସା ଜିସୁନ୍‌ଆତହ୍ ତୁରମେହ୍‌ମରଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଜି, ସରେବାସିଂଲୋଝନ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ସରିନ୍ ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କଡ଼ାଡିନେ, ମନହ୍ ସମିରୋଣମରନ୍ ଆରି ଆଲ୍ଲେ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନବଜଡ଼୍‌ବର୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ଆନ୍ନା ମନହ୍‌ବରଲୋଝନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତଡ଼ । ଲୁକନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଆନ୍ନା ବଇନ୍ ଇଡେତନ୍ ତିଆତେ “ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଞ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା” ତି ଆ ବଇଲୋଝ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ମରଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଗୋଗୋଜେଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଇତିଡ଼ । ପାର୍ତନାନେନ୍ ୩:୨୧, ୫:୧୭, ୬:୧୨, ୧୧:୧-୧୨, ୨୨:୩୨, ୩:୩୧୧:୪, ୧୭:୩-୪, ୨୩:୩୪, ୨୪:୪୭, ମଡିଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍, ଜିସୁନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆରପୁଟୁଡ଼ନ୍ ଆତିଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଆନିନ୍ ତ ଖଞ୍‌ନେମରଞ୍ଜି‌ଆତହ୍ ସାଜଏଞ୍ଜି ତିଆତେଜି ତେନ୍ନେ ଲୁକନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତହ୍ ଅବ୍‌ଜନାଲହ୍‌ତନେ ।

ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ହା

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ତକ୍‌ବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ କରେକ୍‌କୋଡ଼ ଆରି ଆ ପନସିୟ୍ ବେଡ଼ାନ୍ । ୧:୫-୨:୫୨
- ୩. ତକ୍‌ବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍ । ୩:୧-୨୦
- ୪. ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍‌ବଡ଼ା ଆରି ସନ୍‌ମନ୍ ଆ ତନୋରଡୋର୍ । ୩:୨୧-୪:୧୩
- ୫. ଗାଲିଲିଲୋଝନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍ । ୪:୧୪-୯:୫୦
- ୬. ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜନିର୍ । ୯:୫୧-୧୯:୨୭
- ୭. ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ସାଇରେହ୍ ଆତନିକ୍ତି ପାଲ୍ଲି ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା । ୧୯:୨୮-୨୩:୫୨
- ୮. ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍‌ହେହ୍, ଖଞ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମହ୍ ଅବ୍‌ଗିୟତାନେନ୍ ଆରି ରୁଆଝନ୍ ଆଜନିର୍ । ୨୪:୧-୫୩

ସନେକ୍‌ଲନ୍

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାହ୍ ତିଅପିଲ୍, ଅମହ୍‌ବାଲେନ୍ ଅଜା ବୋସା କାକାଡ଼ାଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଲୁମେନ୍, ତିଆତେଜି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇତିତନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେଞ୍ଜି । ୨ ତିଆସନ୍, ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ହୁମା ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି କି ଇଡେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି ଆରି ତିଆତେଜି ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତକ୍‌କୋତାଲେ ଅସିଲୋଝ୍‌ଲେନ୍ ତିୟ୍‌ଲଲେଞ୍ଜି; ୩ ତିଅଡ଼ମ୍, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍‌ହୁ ମା ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି

ମନଃତପ୍ତମ୍ ପତେତାଲମ୍ ତେଭେ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମତ୍ତନମ୍ ଇତିତନ୍ ଆସନ୍ ମାତ୍ତୁ ଲତୟଲ୍ମିୟ, ୪ କେନ୍‌ଆତେଜି ଖେନ୍ ଅମତ୍ତନମ୍ ଇତ୍ତଲେ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଆମନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଖନତ୍ତନ୍ ଖାତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆଜାଡିନ୍‌ମା ଗାମ୍‌ଲେ ରପ୍ତି ଜନାତେ ।

ତତ୍ତ୍ୱତ୍ତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

୫ ଜିଉଦା ତେସନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆସ୍ତାସନଏନ୍ ଆଡିଡ୍, ଅବିଅ ରାଓଡାନ୍ ଆ ତତ୍ତ୍ୱଲୋଡ୍ ଅବୟ୍ ରାଓଡାନ୍ ଆଖୁମ୍ ଜିକରିୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଏନ୍; ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆରୋଣ୍ଡିଆ କେଲ୍ଲାବୟ୍, ଆଖୁମନ୍ ଏଲିସାବେତ । ୬ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଆରି ଅନଗତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଏର୍ତୋସାତାଗୋ ଖିଶ୍ଟମ୍‌ତାଲମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍ ତରମ୍ମମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୭ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅୱକ୍ଲୋତନ୍‌ଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆଖେଲ୍‌ନେ, ଆରି ବାଗୁଞ୍ଜି ବୁତ୍‌ଏଞ୍ଜି ବୁତ୍‌ଏଞ୍ଜି ।

୮ ଆନିନ୍, ଆ ତତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜି ଆ ପାଲ୍ଲି ଅନ୍ତମ୍ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଜିରେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ୍ ପୁର୍ପୁରଲ୍ଲୁମନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଲୁମେନ୍ ଆଡିଡ୍, ୯ ଆଓକ୍ତା ପୁର୍ପୁରଲ୍ଲୁମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରବକଡିଏଞ୍ଜି ଜିକରିୟ୍‌ନ୍ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ୍ କଡିନ୍ ତୁଡ୍‌ଲ୍ଲନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଗନ୍‌ଲେ ତନୋମ୍ପୋତନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିଏ । ୧୦ ଆରି ଉନୋମ୍ପୋତନ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୁଆରାନ୍ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି । ୧୧ ତିଆଡିଡ୍ ତରୋମ୍ପୋଡ୍ ତନମ୍‌ଲନ୍ ଆଜଡୋମ୍ ଗଡ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ତନତ୍ତ୍ୱତାଲେ ଆମତ୍ତନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଅବତ୍ତୟ୍‌ନେ । ୧୨ ଜିକରିୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଓଡ୍‌ଲେତଏନ୍ ଆରି ବତଡେନ୍ । ୧୩ ବନ୍‌ତ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମର୍‌ମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଜିକରିୟ୍, ବତଡ୍‌ତଡ୍‌ମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାର୍ତନାମ୍ ଅନମତ୍ତନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତୁକ୍ତିନ୍‌ମ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ୍‌ତେ, ଆମନ୍ ଆଖୁମନ୍ ଜନନ୍ ଅବଞ୍ଚିମା । ୧୪ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ମନଅଞ୍ଚନ୍ ତ ସର୍ତାନ୍ ତେତମ୍, ଆରି ଆନିନ୍ କରୋକ୍ଲୋତନ୍ ତେଲନ୍‌ତେନ୍ ଜତ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ସର୍ତାତଞ୍ଜି । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍ ସୋଡାମର୍ ତେତେ; ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍‌ଜା ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍, ଅଲିନ୍ ଅୱଗାଏ, ଆରି ଆୟୋଡ୍‌ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ୍‌ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ ମଡିର୍ ପୁରାଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ଆବରିୟ୍ ତକୋତେ । ୧୬ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଜତ୍ର ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ପ୍ରବୁ ଆ ଇସ୍‌ବରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱା ଆବଡିଡ୍‌ଲେ ଓରୋଡ୍‌ତାଜି । ୧୭ ଆପେୟଞ୍ଜି ଆ ଉଗର୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱା ଆରି ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଆ ଜନନାଲୋଡ୍ ଖିଶ୍ଟମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅନାବଡିତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନବଜାତାବାନ୍ ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍ ଆ ପୁରାଡା ତ ବୋସାନ୍ ବାଭେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ତଡିୟ୍‌ତନେ ।”

୧୮ ଜିକରିୟ୍‌ନ୍ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମର୍‌ମନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “କେନ୍‌ଆତେ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଖେନ୍ ଜନାଆୟ୍ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ବୁତାଲ୍ମିୟ୍, ଆରି ତୁକ୍ତିଖେନ୍ ନିୟ୍ ବୁତିଏନ୍ ।”

୧୯ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମର୍‌ମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ ଗାବ୍ରିଏଲ୍, ଖେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ତନତ୍ତ୍ୱତାୟ୍, ଆରି ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ଅନସ୍ତଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି କେନ୍ ମନତ୍ତ୍ୱବରନ୍ ଅନବଜନାବାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍‌ଜି । ୨୦ ଗିଜା, କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅଶ୍ଟଡ୍ ଗତେଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆମନ୍ ଅବଜାଡ୍‌ଲାନ୍ ତକୋତନେ ଆରି କତାଡିଲମ୍ ଅୱର୍‌ପ୍ରିଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ନେଖେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଆ ତିନ୍ନାଜ୍‌ତମନ୍ ଗତେଲ୍‌ତେ, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆମନ୍ ଅୱର୍‌ତ୍ତନେ ।”

୨୧ ତି ଆ ବନେଡା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିକରିୟ୍‌ନ୍‌ଆତଡ୍ ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଆତ୍ରିଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ତି ତେଏଞ୍ଜି । ୨୨ ତିକ୍ତି ଆନିନ୍ ତୁଡ୍‌ଲମ୍ ଜିରାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେ ଥୱର୍‌ପ୍ରିଲଜି; ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ୍‌ନ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନଏଞ୍ଜି, ଜିକରିୟ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତାରିଆୟ୍‌ଏଞ୍ଜି ଆରି ଅବଜାଡ୍‌ଲାନ୍ ତକୋଲନେ ।

୨୩ ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡାନ୍ ଆ ପାଲ୍ଲି ଆସୁକ୍ଲେଏନ୍ ଆନିନ୍ ଆସିଂତମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୪ କେନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ପାଲ୍ଲୁରନ୍‌ଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅୱକ୍‌ରୋ । ୨୫ ତିକ୍ତି ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱଲୋଡ୍ ଗନ୍‌ତ୍ରୟ୍‌ଖେନ୍ ସନବଂଡାଜିନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍, ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ସାୟ୍‌ମତାଲେ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ ।”

ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

୨୭ ତିଲ୍ଲି, ଏଲିସାବେତନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍ତାଲନ୍ ତୁତୁ ଆଜାୟ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆତିଡ଼ ଗାନ୍ତିଏଲ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ ନାଜରିତ ଗଡ଼ାନ୍ ଅବୟ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜନ୍ ଆମଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ତେଲୋ: ୨୭ *ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ ଜୋସେପ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଓକାମରନ୍ ବୟନ୍ ତି ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିୟ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଜଡ଼ଜଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି । ତି ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିୟ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ମରିଅମ୍ । ୨୮ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନ୍ ମରିଅମ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଏ ସନାୟୁମବୟ, ଅମଡ଼ନମ୍ ସନୟୁନ୍ ଜିରାୟତୋ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ ।”

୨୯ ବନ୍ତ ତି ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ମରିଅମ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ତି ତେଏନ୍, ଆରି କେନ୍ଆତେ ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ବର୍ନେ ଗାମ୍ଲେ ଆ ମନ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟମଲଏନ୍ । ୩୦ ସିଲଭେ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ମରିଅମ୍, ବଡ଼ଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ ସନାୟୁମବୟ ତେଲମ୍ । ୩୧ *ଆରି ଗିଜା, ଆମନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍ତାଲନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼ତେ ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମା । ୩୨ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ାମର୍ ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ତେତେ: ପ୍ରବୁ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବରାଜାତେ, ୩୩ ଆନିନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆ ପୁଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଡିନ୍ନାନ୍ ସାସନତେ, ଆରି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆଜାଜନଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେ ।”

୩୪ ବନ୍ତ ମରିଅମ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ଆତେ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଅଲ୍ଡେଏ ? ଖେନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ।”

୩୫ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଇୟତାୟ ପନ୍ନେ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଲୁବତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆନା କରୋଡ଼କ୍ଲୋଡ଼ନ୍* ତେତେ, ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ତେତେ । ୩୬ ଆରି ଗିଜା, କୁଲମବୟନମ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ନିୟ ଆ ବନ୍ତୁତି ଇଡ଼ନ୍ ଆ କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ । ଅଜା ଆଇମରଆତଡ଼ ଆଞ୍ଜେବୟ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆନିନ୍ ନମି ତୁତୁ ଆଜାୟ ତେଏନ୍, ୩୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜି ଅନ୍ତଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ବୋର୍ସା ତଡ଼ ଅଃଡ଼େଏ ।”†

୩୮ ସିଲଭେ ମରିଅମ୍ ଗାମେନ୍, “ଗିଜା, ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କମ୍ପାରିବୟ; ବର୍ନେନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତେଏତେ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ମରିଅମ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍

୩୯ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମରିଅମ୍ ତୋଲନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ବରୁରେଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଲଜିରେନ୍, ୪୦ ଆରି ଜିକରିୟନ୍ ଆସି* ଗନ୍ଲେ ଏଲିସାବେତନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଲୋମେ । ୪୧ ଆରି, ଏଲିସାବେତନ୍, ମରିଅମ୍ ଆ ଲୋମାଲୋମା ଆରମଡ଼ଡ଼େନ୍, ସିଲଭେମା ଆ କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପସିୟ ତଡ଼େନ୍, ଆରି ଏଲିସାବେତନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟଡ଼ାଲେ, ୪୨ ସୋଡ଼ା ସର୍ବେନ୍ ବାଭେ ବର୍ନେ, “ଆଇମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍, ଆରି କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଆ ପସିୟ ନିୟ ସନେନ୍ସେନ୍ । ୪୩ ବନ୍ତ, ପ୍ରବୁଖେନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଇୟତାୟ, କେନ୍ କରମ୍ପାଖେନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍ ? ୪୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗିଜା, ବର୍ନେନମ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅରମଡ଼ଡ଼ାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ସିଲଭେମା କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆ ପସିୟ ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ତଡ଼େନ୍ । ୪୫ ଆନା ଡର୍ନେ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ବନରନ୍ ତେଲୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମ୍ତେ ।”

ମରିଅମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସେନ୍

୪୬ ସିଲଭେ ମରିଅମ୍ ଗାମେନ୍, “ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସେତେ,

୪୭ ଆରି ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ଅନୁରମର୍ ଇସ୍ଵରଖେନ୍ ଆମଡ଼ ସର୍ତାତନେ;

୪୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କମ୍ପାରିବଜନ୍ ଆ ଇର୍ସୋୟମ୍ ଗିଜେନ୍ ।

* ୧:୨୭ ୧:୨୭ ମାଡ଼ି ୧:୧୮ ☆ ୧:୩୧ ୧:୩୧ ମାଡ଼ି ୧:୨୧ * ୧:୩୫ ୧:୩୫ ଜନମ୍ † ୧:୩୭ ୧:୩୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗତେଲଆୟତେ

ଆରି ଗିଜା, ନମି ସିଲଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେଜି ନିୟ୍ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ
ବତ୍ ଯୁଜି ।

୪୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ବୋର୍ସା ଇସ୍‌ସରନ୍, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍;
ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ମଡ଼ିର୍,

୫୦ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବୁତଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼
ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆ ଅନଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆ ଅନଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ତକୋତେ ।

୫୧ ଆନିନ୍ ଆ ତେନ୍ନାନ୍ ବାଢେ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍,
କଳ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏନ୍‌ମେଆଜେନ୍;

୫୨ ଆନିନ୍ ଗର୍ବ ରାଜାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସ୍ତତାଜେଞ୍ଜି,
ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି,

୫୩ ଆନିନ୍ ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ଜନୋମ୍‌ଜୋମଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଲେ ଅକୋଓଏଞ୍ଜି,
ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରିଞ୍ଜାସିନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୫୪ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେଃ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍,
ଆରି ଆ କମ୍‌ାରିମରନ୍ ଇସ୍ତାଏଲନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଜଏନ୍ ।

୫୫ ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଅସ୍ତାମନ୍
ତ ଆ କେଞ୍ଜାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଃକ୍‌ରୋତାଲୋ ।”

୫୬ ଆରି, ମରିଅମନ୍ ଯାଗି ଆଙ୍ଗାୟ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆସିଂତମନ୍ ଯର୍ରେନେ ।

ତକ୍‌ବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ କରୋକ୍‌କୋଡ଼

୫୭ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆ କୋକ୍‌କୋଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ଲ୍‌ାଞ୍ଜନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ କୋତେନ୍;

୫୮ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍, ଏଲିସାବେତନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ସନାୟୁମନ୍ ଅବୁଡ଼ୁଜେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲୋ ଆ
ତୟ୍‌ଲିସିଂମରଞ୍ଜି ତ ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତାଲଞ୍ଜି ।

୫୯ ଆତ ତିନ୍ନା ଆଡ଼େଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରେସାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆସନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାନି
ଆରି ଆପେୟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପସିଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଜିକରିୟ୍ ଅନବ୍‌ଷ୍ଟୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେଞ୍ଜି । ୬୦ ବନ୍‌ଡ଼
ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଞ୍ଜା, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜନ ଏଅବ୍‌ଷ୍ଟୁମ୍‌ବା ।”

୬୧ ଆନିଞ୍ଜି ଏଲିସାବେତନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କୁଲମ୍‌ଲୋଡ଼ବେଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଏନ୍‌ନେଗୋ ତଡ଼ ।”

୬୨ ସିଲଡ଼େ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଇନି ତନିୟନ୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆପେୟନ୍ ଲତୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍
ଆନିଞ୍ଜି ଜିକରିୟନ୍‌ଆତଡ଼ ତାରିଆୟ୍‌ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି ।

୬୩ ଆରି ଜିକରିୟନ୍ ଅବୟ୍ ଅରିଡ଼ଲ୍ ପଟାନ୍ ବେଡ଼ଲେ, “ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜନ” ଇତେନ୍ । ସିଲଡ଼େ
ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୬୪ ଆରି, ସିଲଡ଼େମା ଆ ତଅତନ୍ ତ ଆଲାଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ ଆରି ଆନିନ୍
କତାଡ଼ିଡ଼ାଲନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌ଏନ୍ । ୬୫ ସିଲଡ଼େ ଆ ତୟ୍‌ଲିସିଂମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି,
ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସମ୍‌ରା ଜିତୟା ତେସାନ୍ ଆ ବରୁରେଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଲ୍‌ବର୍‌ରେଞ୍ଜି,
୬୬ ଆରି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼
ତକ୍‌କୋଡ଼ାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ପସିଜନ୍ ଇନି ତେତେ ?” ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍
ଆ ବୋର୍ସା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

ଜିକରିୟନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍

୬୭ ଆରି, ଜନନ୍ ଆ ବାପା ଜିକରିୟନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ୍‌ତାଲେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ରେନେ,

୬୮ “ସନେନ୍‌ସେନ୍ ପ୍ରବୁ, ଇସ୍ତାଏଲନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇର୍ସୋୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ତାଣ୍ଡେଏଞ୍ଜି;

୬୯ ଆନିନ୍ ଆ କମ୍‌ାରିମରନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍
ଅବୟ୍ ବୋର୍ସା ଅନ୍‌ରମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍ ।

୭୦ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ ଗଡ଼ ଏଙ୍ଗାଆତେ ବର୍ରେନେ,

୭୧ ତି ଅନ୍ତମ୍ ବନେରାଲେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼

‡ ୧:୫୪ ୧:୫୪ ବାସାଲନେ

ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆରେଡ଼ୁଫୁଲଡ଼୍‌ତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଅକଡ଼ୁଲଡ଼୍‌ତନ୍,

୭୨ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାୟୁମତଜି, ଆରି ଆ ମଡ଼ିର୍ ଅନଗତନ୍ ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ନେତେ ।

୭୩ ଆପେୟଲେନ୍ ଅରାମନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଆନିନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ,

୭୪ ଆରି ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ବନେରାଲେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଡ଼ୁରୁଡାଲେ ଏରବଡ଼୍‌ତନ୍, ପରାନ୍ନାଲେନ୍ ଆଡ଼ୁକୋତେନ୍ ଜାୟୁ ଆ ମୁକ୍କାଲୋଡ଼ନ୍,

୭୫ ମଡ଼ିର୍‌ନ୍ ତ ଡରମ୍ମନ୍ ବାଢେ ଗନକ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାୟୁମଲଡ଼୍‌ତନେ ।”

୭୬ “ଆରି ଏ ଅଅନ୍‌ଶେନ୍, ଆମନ୍ ନିୟୁ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େତମଜି;

୭୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲୋଡ଼ତନ୍ ତ ରନବୁ ଲୁମ୍‌ଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ସାଆରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍,

୭୮ ଆରି ତନାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଲେନ୍ ସୟୁ ତଡ଼୍‌ରଗତନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାଢେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଡରୁଡ଼୍‌ୟୋଡ଼ନ୍ ତେତେ,

୭୯ ତି ଆ ସନାୟୁମନ୍ ବାଢେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍‌ସେ କେମାଡାଲେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଆ ଗିଆନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆ ତଡ଼୍‌ରନ୍ ଅନବଜାଡାବାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁଗଡ଼୍‌ତନେ ।”

୮୦ ଆରି, ପସିଜନ୍ ସୋଡ଼ାଡାଲେ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବୋସାଲେ ପାଡେନ୍ ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଏରନବ୍‌ଗିୟୁତାନେନ୍ ଜାୟୁ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋଲନେ ।

୨

ଜିସୁନ୍ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼୍ (ମାଡିଉ ୧:୧୮-୨୫)

୧ ତିଆଡିଡ଼୍ କାଈସର୍ ଅଗସୁନ୍ ରୋମିଅ ସାମ୍ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତନିଡିନ୍ ଆସନ୍ ଅକର୍‌ବରେନ୍ ।

୨ କୁରିଣିଅନ୍ ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ଆସ୍ରାସନଏନ୍* ଆଡିଡ଼୍ ପର୍‌ଡମ୍ମୁ ମନ୍‌ରାନ୍ ତନିଡିନ୍ ତେଏନ୍ । ୩ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଙ୍ଗୁମଞ୍ଜି ଅନବକଡିଡିନ୍ ଆସନ୍ ରମ୍ମଡ଼୍ ରମ୍ମଡ଼୍ ଆ ଗଡ଼ା ଜିଜିରେଞ୍ଜି ।

୪ ଆରି, ଜୋସେପନ୍ ନିୟୁ ଆଙ୍ଗୁମନ୍ ଅନବକଡିଡିନ୍ ଆସନ୍ ମରିଅମନ୍ ସରିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ନାଜରିତ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼୍ ଜିଉଦାନ୍ ତେସାନ୍ ବେତଲିମ ଗାମ୍‌ଲେ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ଜିରେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ପୁଞ୍ଜା ଆରି କେକ୍‌କାମର୍ ଡକୋଏନ୍; ୫ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମରିଅମନ୍ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଜଡ଼୍‌ଜଡ଼୍ ଡକୋଏଞ୍ଜି ଆରି ମରିଅମନ୍ ଆଡିଲ୍‌କୋଡ଼୍ ଡକୋଏନ୍ । ୬ ଆନିଞ୍ଜି ତେଢେ ଆଡ଼ୁକୋଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼୍ ମରିଅମନ୍ ଆ କୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ବେଡାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟୁ, ୭ ଆନିନ୍ ଆ ପର୍‌ଡମ୍ମୁ ଅନନ୍ କୋଡେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅବୟୁ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅବଗୁସାୟୁଲେ ଗୁଆଡାନ୍ ଆ ଡୋକାଲୋଡ଼୍ ପସିଜନ୍ ଅବଲୁଡ଼୍‌ଲୁଡେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେଢେ ବରସାସିଡ଼୍‌ନ୍ ଅବୟୁ ଡଡ଼୍ ।

ତୁରମେଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜି ଓ ରୁଆଡ଼୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜି

୮ ତିସେଡ଼୍ ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍ ତୁରମେଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ବସେଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋସୁମେଡ଼୍ ଜଗେଲେ ଡକୋଲଞ୍ଜି । ୯ ଆରି ଗିୟୁବା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମର୍ ଅବୟୁନେ ତୁରମେଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଇୟୁଲାୟୁ ଅବତୁୟନେ, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼୍‌ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆମଡ଼୍‌ରେଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଏର୍‌ରେ ଇୟୁଲାୟୁ ତରାତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୦ ସିଲଢେ ରୁଆଡ଼୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ବଡ଼ଡ଼୍‌ଡ଼େବେନ୍; ଗିୟୁବା, ଶେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ସର୍‌ତାଡ଼ମନ୍ ଆ କବର ଆଣ୍ଡେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବଜନାତେବେନ୍, ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲଡ଼େ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଆଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟୁ ଅନ୍‌ରମରନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ପ୍ରବୁ । ୧୨ ଆଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଅବୟୁ ଆ

* ୨:୨ ୨:୨ କୁରିଣିଅନ୍ ସୁରିଆନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଡକୋଏନ୍

ରେସାସିଜନ୍ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅବଗୁସାୟଲେ ଗୁଆଡାନ୍ ଆ ତୋଙ୍କାଲୋଡ଼ ଆବଲୁଡ଼ଲୁଡନ୍ ଇୟତେ ଏଗିଜେ, ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ ଅରମ୍ଭତନ୍ ତେତେ ।”

୧୩ ଆରି, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ତି ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ସରିନ୍ ବତଡ଼ ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଅବଦୁୟତାଲନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ବରଞ୍ଜି,

୧୪ “ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ,

ଆରି ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ମର୍‌ୟତେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସନୟୁନ୍ ତେଏତୋ ।”

୧୫ ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆୟର୍‌ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତର୍‌ଡ଼ମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବେତଲିମନ୍ ଏଇୟବା, ଆରି ଇନିଜି ଇନିଜି ତେଏନ୍ ଗାମଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆତେ ଏଗିୟନାୟବା ।”

୧୬ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଲଜିର୍‌ତାଲେ ଇୟଲେ ସାଜେଞ୍ଜି, ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍, ଆରି ଗୁଆଡାନ୍ ଆ ତୋଙ୍କାଲୋଡ଼ ଆ ରେସାସିଜନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୧୭ ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଗିଜେଞ୍ଜି, ତି ରେସାସିଜନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜା ବର୍‌ନେଜି ବରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, ୧୮ ଆରି ତିଅଜା ମନ୍‌ରା ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ମରିଅମନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌କୋତାଲେ ଇୟମଲଏନ୍ । ୨୦ ଆରି, ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଏଜାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ତିଅଜା ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଗିଜେଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଙ୍କେଲେ, କନନ୍‌ଲନ୍ ଯର୍‌ଞ୍ଜି ।

ଆରେସା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୨୧ *ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନବରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆତ ତିନ୍ନା ଆତ୍ରେଏନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି; କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ମରିଅମନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତିଲକୋତେନ୍ ମା ଆତିଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଅବଞ୍ଜୁମେନ୍ ।

୨୨ ତିଲ୍ଲି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅଜ୍ରମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଆତୁଡ଼ଲଞ୍ଜି, ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ☆ ୨୩ ତିଆତିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟବର୍‌ଲୋଡ଼ ଆଇତିଡ଼ନ୍ ଅଜ୍ରମ୍, “ଅଡ଼କୋ ପର୍‌ତ୍‌ମ୍ ଓକାଅନନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତେ ।” ୨୪ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅଜ୍ରମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁ ପାରାନ୍ ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ବାଗୁ କୁକୁର୍‌ଅନନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି ।

ସିମନନ୍ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍

୨୫ ଆରି ଗିୟବା, ସିମନ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଆରି ବୟଲେମର୍ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆସନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୬ “ଆମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍‌ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଜାୟ ଅଃର୍‌ବ୍‌ଅମ୍” ଗାମଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍‌ଡ଼ ଆବରବର୍ । ୨୭ ଅଜା ଆତିଡ଼ ରେସା ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆନଗଡ଼ ଅଜ୍ରମ୍ କାକାଡାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ତିଆତିଡ଼ ସିମନନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆସ୍ତାୟତମଲନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲୟାୟ, ୨୮ ଆରି ସିମନନ୍ ରେସାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଞମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଙ୍କେଲେ ବର୍‌ନେନେ,

୨୯ “ଏ ପ୍ରବୁ, ନମି ଆମନ୍ ବର୍‌ନେମ୍ ଅଜ୍ରମ୍, କମ୍‌ୟିମରନମ‌ଆତଡ଼ ଉଗ୍‌ରିୟ ଜିର୍‌ଜିରନ୍ ଆସନ୍ ତିୟତେ;

୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଅନ୍‌ରନମ୍ ଗିଜେନ୍,

୩୧ ଆମନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବଜାତାଲେ,

୩୨ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରବଦୁୟତେନ୍ ଆ ସନାଆର୍, ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ମନ୍‌ରାନମ୍‌ଜି ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଏମ୍‌ଏଏନ୍ ।”

୩୩ ରେସାସିଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୩୪ ଆରି, ସିମନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦଲେ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ମରିଅମନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇସ୍ରାଏଲଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବତୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍, କେନ୍ ଆ ପସିୟ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୩୫ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଙ୍ଗାତାଲେ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିଃୟମ୍ ଗିୟ୍ତାତେ । ଆରି ଆମନ୍ ନିୟ୍ ଅନିଃୟମ୍ତାଗୋ ଆ କଡ଼ିବ୍ ବାଞ୍ଜେ ପରାନ୍ନାନମ୍ ପତମ୍ତନେ ।”

ଆନ୍ନାନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍

୩୬ ଆରି, ଆନ୍ନା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେବଜନ୍ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଆସେରନ୍ ଆ କେନ୍ନା ପିନ୍ଦୁଏଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ । ଆନିନ୍ ଆବୁତିତମ୍; ଆନିନ୍ ଆବ୍ରିବାଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆ ଆୟତବନ୍ ସରିନ୍ ସାତ ବର୍ସେଡ଼ ତକୋଲନେ ଆରି ଉଞ୍ଜିକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ଆଜୁଆରନ୍ ତକୋଲନେ । ୩୭ ଆନିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଏରନମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଆନମନେନ୍ ତ ପାର୍ତନାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଗାଲ୍ ତମ୍ବା ସେକେଲେ ତକୋଲନେ । ୩୮ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେନ୍ଲେ, ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେ ଜଗେଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରେସାସିଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେଞ୍ଜି ।

ଆନିଞ୍ଜି ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ଭଞ୍ଜି

୩୯ ଙକୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସାତେଞ୍ଜି କି ଗାଲିଲିନ୍, ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ଭଞ୍ଜି । ୪୦ ଆରି, ପସିଜନ୍ ସୋଡ଼ାତାଲେ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବୋର୍ସାଲେ ପାଟେନ୍ ଆରି ଗିଆନନ୍ ଷାଢ଼େନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଆ ବାପା ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତିଲେ ବର୍ସେଡ଼ ଅନେଲାଇୟ୍ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪୨ ଜିସୁନ୍ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆତିଡ଼ ଆଓକ୍ଲାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ପୁର୍ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪୩ ପୁର୍ପୁରନ୍ ଅବସୁକ୍ଳେତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ଭନାଜି, ବନ୍ତ ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ରଏଲାଇୟ୍, ଆରି ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ତିଆତେ ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି । ୪୪ ଆନିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟ୍ଲେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ବମିୟ୍ତା ଆ ତଡ଼ର୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ତ ଆଅମ୍ମତମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାୟ୍ତତେଞ୍ଜି, ୪୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃର୍ବବାଡ଼ଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସାୟ୍ଲେ ସାୟ୍ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଭଞ୍ଜି । ୪୬ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ରବାଡ଼େଜି; ଆନିନ୍ ଷନଡ଼ତିୟ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତକ୍ଲମ୍ତାଲେ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅସ୍ବୁଡ଼େଞ୍ଜି, ୪୭ ଆରି ତିଅଜା ମନ୍ରା ତେଞ୍ଜେ ତକୋଏଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ତ ଆ ଜନାଲଡ଼ନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୮ ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ମରିଅମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ନୁନ୍ନା, ଇନିବା ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲଲେନ୍ ? ଗିଜା, ଆପେୟନମ୍ ତ ଷେନ୍ ତିୟ୍ନେ ବାଉଲ୍ଲିଲନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏସାୟ୍ତଡ଼ତମ୍ ।”

୪୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏସାୟ୍ତଡ଼ତମ୍ ? ଷେନ୍ ଆପେୟ୍ଷେନ୍ ଆସିଂ ତକୋତନାୟ୍, କେନ୍ଆତେ କାକାଡ଼ାଷେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ପଡ଼ ଜନାବେନ୍ ?” ୫୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଜାତେ ବର୍ନେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି ।

୫୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ଭନେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲନେ; ଆରି, ଆୟୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଜୁବାୟ୍ଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍ । ୫୨ ଜିସୁନ୍ ଜନନାନ୍, ତଅଡ଼ନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମନ୍ରାଜି ଆ ସନାୟ୍ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମିରଡ଼େନ୍ ।

☆ ୨:୩୯ ୨:୩୯ ମାଟିଭ ୨:୨୩ † ୨:୪୭ ୨:୪୭ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି

୩

ତକୁବତାମର ଜନନ ଆନସ୍ତୁବର
(ମାତ୍ରି ୩:୧-୧୨; ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଜନ ୧:୧୯-୨୮)

୧ ଡିବିରିଆ କାଇସର ଯୋଡ଼ା ରାଜାନ୍ ସାସନତାଲେ ପନ୍ଦର ବର୍ଷେଢ଼ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆଡିଡ୍, ପନ୍ଥିଆ ପିଲାତନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଆରି ଏରୋଦନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ବୋଷାଡ଼ନ୍ ପିଲିପନ୍ ଇଡ୍ରିଆନ୍ ତ ବ୍ରାକୋନିଡିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼, ଆରି ଲୁସାନିଆନ୍ ଅବିଲିନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ତକୋଏନ୍, ୨ ଆରି ଆନାନନ୍ ତ କାୟାପାନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଜିକରିୟନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତକୁବତାମର ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଆରିଝ୍ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡୋଲାୟ । ୩ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ଜିରେ, “ଇର୍ସେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନନ୍ ଆବୟରବୁଡ୍ଡିନାବା ଆରି ତକୁବତାନାବା, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ କେମାତବେନ୍ ।” ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜି । ୪ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ଜିସାୟନ୍ ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋ,

“ଆରିଝ୍ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆବାକାବତେନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ବେ ସଡ୍ଡାତେ,
‘ପୁରୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ର୍ ଅବଜାତାବା,
ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ରୋଉନ୍ ବିଡ଼ୟବା;

୫ ଅଡକୋ ଗଡ଼ଞ୍ଜି ବର୍ରିୟତନେ,
ଆରି ଅଡକୋ ବରୁଞ୍ଜି ତ ତଡକ୍ବଞ୍ଜି ଅବଜାୟତାତନେ,
ଆବାକଡୋନ୍ ଆ ତଡ଼ରଜି ବିଡ଼ୟତେ,

ଆରି ତୋଣ୍ଡୋ ଜାୟତାନ୍ ଆ ଲବଜି ଗରିଡମ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ତେତେ;

୬ ଆରି, ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନୁର୍ ଗିୟତଜି ।”

୭ ଡିଆସନ୍, ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ତକୁବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍ଗାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ନେ, “ଏ ବିସଜତନ୍* ଆଅନ୍ଜି, ବିଅଜି ଆଜିର୍ଗାଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ଡ୍ରାବ ସିଲଡ଼ ଅକଡ଼ୁନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବସେଭାଲବେନ୍ ? ୮ ଡିଆସନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନନ୍ ଆବୟରବୁଡ୍ଡିଜନ୍ ଅବଜଅନାବା; ଆରି, ଅବାମନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ନିୟ ଏନ୍ନେଲେ ଏବର୍ତଡ଼ନେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନିୟ ଅବାମନ୍ ଆସନ୍ ପସିଜନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତେ । ୯ ଆରି, ନମି ନିୟ ଅରାନ୍ତୁବଞ୍ଜି ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଡକୋ; ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅରାନ୍ତୁବ ମନଡ଼ ଅଃନଜଏ, ତିଆତେ ଅଡ଼ଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ପନିଡନ୍ ତେତେ ।”

୧୦ ସିଲଡେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

୧୧ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନା ଆମଡ଼ ବାଗୁ ଅଞ୍ଜିନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଅଞ୍ଜି ତଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅବୟ ତିଏତୋ; ଆରି, ଆନା ଆମଡ଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଏଡେଲେ ଲୁମେତୋ ।”

୧୨ ଡିଆସନ୍ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ନିୟ ତକୁବତାନେବାନ୍ ଇୟଲେ ଜନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଏ ଖନଡ଼ଡିୟମର, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

୧୩ ଆରି, ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାନୁନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆଗବ୍ରି, ତିୟତେ ମା ବେଡ଼ବେଡ଼ବା, ତିୟତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଏବେଡ଼ବେଡ଼ୁଡ଼ ।”

୧୪ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ନିୟ ଜନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବବଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆନିଡ଼ିଡ଼ି ଆ ଡାକୋ ଏପାଡ଼ଡ଼ାୟ କି କଣ୍ଡାୟଡ଼ାଲେ ଆନିଡ଼ିଆଡ଼ଢ଼ ଏବଡ଼ୋସାଡ଼ଢ଼, ଆରି ବର୍ଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସରି ଗାମ୍ଲେ ତକୋନାବା ।”

୧୫ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ତ ଅସମୟ କେନ୍ଆନିନ୍ ଜାଆରୋ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଗାମ୍ଲେ, ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମନ୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମେଞ୍ଜି, ୧୬ ତିଆସନ୍ ତକୁବତାମର ଜନନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ସିନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଡାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍,

* ୩:୭ ୩:୭ ମାତ୍ରି ୧୨:୩୪; ୨:୩:୩୩ * ୩:୭ ୩:୭ ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜି * ୩:୮ ୩:୮ ଜନ ୮:୩୩ * ୩:୯ ୩:୯ ମାତ୍ରି ୭:୧୯
* ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଲୁକ ୭:୨୯

ବନ୍ଦ ଖେନ ସିଲଡ଼ ଆନା ଗୋଗୋୟା ସୋଡ଼ା, ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆ ତାଲୁଜଡ଼ନ୍ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟା ଆ ଜନିବାଡ଼ା[†] ଉଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼; ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବଡ଼ାନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।^{୧୭} ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅୟୋବରନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତନିଲୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମଃ[‡] ଗୁମଗୁମତାଲେ ଆ ମରୟଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ୁମଲେ ତକ୍ଲୋତେ, ଆରି ଆପୋନ୍‌ଲାଞ୍ଜିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃସୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ଼୍ ସୟଲେ ସେତେ ।”

^{୧୮} ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଗୋଗୋୟାତମ୍ ମନଡ଼ବରଞ୍ଜି ବର୍ନେନ, ଆରି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅନୁୟୁବ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସୁଡ଼ୁବରେଞ୍ଜି; ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆବୟରୁବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି ।^{୧୯} *ଆରି ଜନନ୍ ଏରୋଦ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ କଞ୍ଚେର୍ସି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ଆରି ଜବ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିଲୁମଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ ।^{୨୦} ତିଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବଣ୍ଡିସି^୧ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋତାଲେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତୋସାନ୍ ବୟନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ ଅବମାୟମାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତକୁବଡ଼ା

(ମାତିଉ ୩:୧୩-୧୭; ମାର୍କ ୧:୯-୨୧)

^{୨୧} ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୁବଡ଼ାଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ନିୟ ତକୁବଡ଼ାଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆଡ଼ିବ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ,^{୨୨} *ଆରି ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼୍ କୁକୁବରନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଇୟଲାୟ ତାଡ଼ୋୟନେ; ଆରି, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ଆମନ୍ ତନ୍‌ବୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଖେନ୍, ଅମଡ଼ନମ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟା ମଅୟତାତ୍ ଯି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି

(ମାତିଉ ୧:୧-୧୭)

^{୨୩} ଜିସୁନ୍ କାକଡ଼ାନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ଆଡ଼ିବ୍ ଆନିନ୍ ତିରିସି ବର୍ସେଡ଼୍ ତେଏନ୍; ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ମ୍ ଜିସୁନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍; ଜୋସେପନ୍ ଏଲିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୪} ଏଲିନ୍ ମତାତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମତାତନ୍ ଲେବିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଲେବିନ୍ ମଲୁକିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲୁକିନ୍ ଜନ୍‌ୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜନ୍‌ୟନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୫} ଜୋସେପନ୍ ମଞ୍ଜିତ୍ୟାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଞ୍ଜିତ୍ୟାନ୍ ଆମୋସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଆମୋସନ୍ ନାଉମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ନାଉମନ୍ ଏସ୍ତିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏସ୍ତିନ୍ ନଗୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୬} ନଗୟନ୍ ମଅଡ଼ନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଅଡ଼ନ୍ ମଞ୍ଜିତ୍ୟାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଞ୍ଜିତ୍ୟାନ୍ ସିମୟିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସିମୟିନ୍ ଜୋସେକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋସେକନ୍ ଜୋଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୭} ଜୋଦାନ୍ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜନନ୍ ରେସାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ରେସାନ୍ ଜିରୁବାବେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିରୁବାବେଲନ୍ ସଲୁଟିୟେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସଲୁଟିୟେଲନ୍ ନେରିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୮} ନେରିନ୍ ମଲୁକିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲୁକିନ୍ ଅଜିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅଜିନ୍ କୋସାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, କୋସାମନ୍ ଏଲୁମଦାନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏଲୁମଦାନନ୍ ଏରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୯} ଏରନ୍ ଜିଓସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିଓସୟନ୍ ଏଲିଆଜରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏଲିଆଜରନ୍ ଜୋରିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋରିମନ୍ ମତାତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମତାତନ୍ ଲେବିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୦} ଲେବିନ୍ ସିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସିମନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିଉଦାନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋସେପନ୍ ଜୋନାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋନାମନ୍ ଏଲିଆକିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୧} ଏଲିଆକିମନ୍ ମଲାଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲାଅନ୍ ମନ୍ନାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମନ୍ନାନ୍ ମଞ୍ଜିତାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଞ୍ଜିତାନ୍ ନାତନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ନାତନନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୨} ଦାଉଦନ୍ ଜିସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିସୟନ୍ ଓବେଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଓବେଦନ୍ ବୋୟାଜନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ବୋୟାଜନ୍ ସେଲଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସେଲଅନ୍ ନଅସୋନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୩} ନଅସୋନନ୍ ଅମିନାଦବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅମିନାଦବନ୍ ଅଦମିନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅଦମିନନ୍ ଅର୍ନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅର୍ନିନ୍ ଏସ୍ତୋଣନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏସ୍ତୋଣନ୍ ପେରସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ପେରସନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୪} ଜିଉଦାନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଇସାକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇସାକନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅବ୍ରାମନ୍ ତେରଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ତେରଅନ୍ ନାଓରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୫} ନାଓରନ୍ ସରୁଗନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସରୁଗନ୍

† ୩:୧୭ ୩:୧୭ ତାଡ଼େର୍ ‡ ୩:୧୭ ୩:୧୭ ଗାନ୍ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ମାତିଉ ୧୪:୩,୪; ମାର୍କ ୭:୧୭,୧୮ § ୩:୧୯ ୩:୧୯ ସାଞ୍ଜେଡ଼୍ * ୩:୨୨ ୩:୨୨ ମାତିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୯:୩୫

ରଗୁନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ରଗୁନ୍ ପେଲଗନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ପେଲଗନ୍ ଏବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଏବରନ୍ ସେଲଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ^{୩୭} ସେଲଅନ୍ କେନାନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, କେନାନନ୍ ଅର୍ପକଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଅର୍ପକଦନ୍ ସେମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ସେମନ୍ ନୋଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ନୋଅନ୍ ଲେମକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ^{୩୮} ଲେମକନ୍ ମତୁସେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ମତୁସେଲନ୍ ଅନୁକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଅନୁକନ୍ ଜେରଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଜେରଦନ୍ ମଅଲେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ମଅଲେଲନ୍ କେନାନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ^{୩୯} କେନାନନ୍ ଏନୋସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଏନୋସନ୍ ସେତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ସେତନ୍ ଆଦମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଆଦମନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ।

୪

ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ସନୁମନ୍ ତୋରେନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୪:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧:୧୨-୧୩)

^୧ ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟତାଲେ ଜର୍ଦ୍ଦନ ଅଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ତ୍ତନାୟ, ଆରି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢ଼େ ଆରିଡ଼ିରଡ଼ିରେଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲନ୍ ତେଭେ ବାକୁଡ଼ି ତିନ୍ନା ଜାୟ ସନୁମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତୋରେନ୍ । ^୨ ତି ଆତିନ୍ନାରେଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃସ୍ତଲୋମୋ, ଆରି ବାକୁଡ଼ି ତିନ୍ନା ଆପ୍ରତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତୋଲେଜେନ୍ ।

^୩ ସିଲଭେ ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ରୁଚିନ୍ ତେଏତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନା ।”

^୪ ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ମନ୍‌ରାନ୍ ସଭର୍ ରୁଚିନ୍ ଜୋମ୍‌ଲେ ଅଃନୁମେତେ ।”

^୫ ଆରି, ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ତୋଶ୍ଟୋନ୍* ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବସନ୍ନେଃ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବତୁଜାଜେନ୍ । ^୬ ଆରି, ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରିଃସ୍ତମଞ୍ଜି† ଆମନ୍ ତିୟତମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଆତିୟତିୟ, ଆରି ଞେନ୍ ଆନାଆତଢ଼ ଲତୟତ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ତିୟତାୟ । ^୭ ତିଆସନ୍, ଆମନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଢ଼ ଲୋମ୍‌ୟ ତେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍‌ଆତେ ତେତେ ।”

^୮ ଜିସୁନ୍, ସନୁମନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ୱରମ୍‌ଆତଢ଼ ଲୋମା, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତୁମ୍ ସେଜେଆ ।”

^୯ ଆରି, ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଶ୍ଟୋ ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼ ତଦନ୍‌ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅନ୍‌ଭିଡ଼ନା; ^{୧୦} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ‘ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବାୟତଜି,’ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ; ^{୧୧} ଆରି ନିୟ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ଅସମୟ ତାଲଜଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗତର୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତାଶ୍ଟାମ୍‌ଲେ ଞମ୍‌ତମ୍‌ଜି ।”

^{୧୨} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ୱରମ୍‌ଆତଢ଼ ମାଲ୍‌ତେତେ ।”

^{୧୩} ସନୁମନ୍ ଅଡ଼କୋ ତନୋରତୋରଞ୍ଜି ଅବସ୍ତୁଜ୍ଞତାଲେ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଞାଡେନ୍ ଜାୟ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଉଲନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୪:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୪-୧୫)

^{୧୪} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢ଼େ ଗାଲିଲିନ୍ ଯର୍ତ୍ତନାୟ, ଆରି ଆ ବର୍ନେନ୍ ସମ୍‌ରାରେଡ଼ନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ । ^{୧୫} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ରନୁକୁସି^୧ରେଡ଼ଞ୍ଜି‡ ଞନଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ସେଜେଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ନାଜରିତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଃଜ୍ଞାଲଜି

(ମାଡ଼ିଉ ୧୩:୫୩-୫୮; ମାର୍କ ୬:୧-୬)

* ୪:୫ ୪:୫ ଆଗନେତେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ † ୪:୬ ୪:୬ ଅନଜେନ୍, ରନ୍ନାନ୍ ‡ ୪:୧୫ ୪:୧୫ ପାର୍ଚନାସି^୧

୧୭ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ନାଜରିତ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଅନଗତନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନେ. ଆରି ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େନେନ୍ ଆସନ୍ ତନଡ଼େନ୍ । ୧୭ ତିଆଡିଡ଼ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ବଇ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଉୟଲେ, ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡିଡ଼, ତିଆତେ ଖାଡ଼େନ୍,

୧୮ “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମଡ଼ୁଷେନ୍ ତକୋ,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତୋଲୋୟମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ୁ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଡାଲ୍ ଯୁଷ୍,

ବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ୁ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେ,

କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ୁ ରପ୍ରି ଗନିଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବନର୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍,

ଆରି ବନବତଡ଼ନ୍ ଆଖ୍ରାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍,

୧୯ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବନର୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍

ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯୁ ।”

୨୦ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ବଇନ୍ ଏତେଃତାଲେ ବେରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିଆତେ ତିୟଲେ ତକ୍ସୁମେନ୍, ଆରି ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେତେଞ୍ଜି । ୨୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ଅଙ୍ଗାତେ ନମିଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅମଡ଼ୁଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଲଡ଼େ ତେଡ଼ମେନ୍ ।”

୨୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟମ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସାନ୍ନିଡାଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୨୩ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିମ୍‌ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆଓକ୍ଲାବର୍ ଏବର୍‌ତୟ, ଏ ବୌତମର୍ ଆମନ୍‌ତମ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ମବନ୍‌ଡ଼ନା, କପର୍‌ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆମନ୍ ଲୁମେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଅମଡ଼ୁଡ଼ଲାୟ, ତିଆତେଜି ତେନ୍ନେ ନିୟ ସାଲଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଲୁମା, ଏଗାମ୍‌ତୟ ।” ୨୪ *ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅଙ୍ଗାଜନଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଆ ସାଇତମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଏଜି । ୨୫ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାଇଁ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ତୁଡୁ ଆଙ୍ଗାୟ ଜାୟ ତରୁବନ୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ୋଲାଞ୍ଜନ୍, ସମ୍‌ରା ତେସାନ୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ କୁଆରବଜଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି; ୨୬ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଏଲିଅନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ୁ ଏରନାସ୍ତାୟନ୍, ସିବୋନ୍ ତେସାନ୍ ସାରିପତନ୍ ଅବୟ କୁଆରବଜନ୍ ଆମଡ଼ୁ ତୁମ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ତେଲୋ ।

୨୭ ଆରି, ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଏଲିସାୟନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାଇଁ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି; ତେଲେ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ, ସୁରିଆ ତେସାବାୟ ନାମାନନ୍ ତୁମ୍ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ତେଲୋ ।”

୨୮ ରନ୍ନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବେଞ୍ଜି, ୨୯ ମନ୍‌ରାଜି ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ବରୁଲୋଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ବରୁ ଆ ଗନେଡ଼େଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ରନ୍ନୁମ୍‌ଲନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ୩୦ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ୁଗଡ଼ଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଆନ୍ନାଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍, ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍
(ମାର୍କ ୧:୨୧-୨୮)

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ କପର୍‌ନାଉମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍, ଆରି ତେଡ଼େ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ୩୨ *ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ବୟନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩୩ ଆରି ରନ୍ନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଏରମଡ଼ିଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସଜିରେନ୍, ୩୪ “ଏ, ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ?

§ ୪:୧୮ ୪:୧୮ ଅବିସେକଲ୍ ଯୁ * ୪:୨୪ ୪:୨୪ ଜନ ୪:୪୪ * ୪:୩୨ ୪:୩୨ ମାଡିଉ ୭:୨୮, ୨୯

ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଖିଆତଡ଼ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ? ଆମନ୍ ଆନା, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା; ଆମନ୍ ତି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମଡ଼ିରମ୍‌ର ।”

୩୫ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ବରେନ୍, “କଡ଼ିଟା, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା ।” ସିଲଡ଼େ ତି ବୁତନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅ୪ନ୍‌ବପାରାଲେ ଆମ୍‌କ୍ଷାଗତଖି ଅମଗୋଡ଼ତାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୩୬ ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଖି, “ଇନି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ? ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ବୟନ୍ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଖିଆତଡ଼ ବାୟତଜି, ଆରି ଆନିଖି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ତଜି !” ୩୭ ସିଲଡ଼େ ଆ ବର୍ନେନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍

(ମାତିଉ ୮:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୧:୨୯-୩୪)

୩୮ ଜିସୁନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ସିମନନ୍ ଆସି ଇୟେନ୍ । ସିମନନ୍ ଆ କିନାର୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଅସୁଏନ୍, ଆରି ଆନିଖି ଆନିନ୍ ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଖି । ୩୯ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଅସୁନ୍ ବବତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସୁନ୍ ତଡେନ୍, ସିଲଡ଼େମା ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଖିଆତଡ଼ ରୋକୋମେଖି ।

୪୦ ବରୁବୟୋଡ଼ ଇଡ଼ନ୍, ଆନାଜି ଆମଡ଼ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜି* ତକୋଏଖି, ତି ଅଡ଼କୋଖିଆତଡ଼ ଆନିଖି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲଜି ଆରି ଆନିନ୍ ତଡ଼ବୟନେ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକୋତାଲେ ଆନିଖିଆତଡ଼ ମବନଡ଼େଖି । ୪୧ ଆରି, ବୁତଖି ନିୟ୍ ସଜିରତାଲେ, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍” ଗାମଲେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଖି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଖିଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ଅ୪ନ୍‌ବକଡ଼ାଡ଼ିଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ, ଗାମଲେ ଆନିଖି ଆଜନାଜି ।

ଜିସୁନ୍ ରନ୍‌କୁସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍

(ମାର୍କ ୧:୩୫-୩୯)

୪୨ ଆସ୍ରାଆରେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଅବୟ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍; ଆରି, ମନ୍‌ରାଖି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ସାୟଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ, ଆରି ଏକାଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଖି ସିଲଡ଼ ଜିରତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିଖି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରଡ଼ିରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଖି ଗୋଜେଖି । ୪୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଖିଆତଡ଼ ବରେଖି, “ଆନ୍ନା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାୟ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଖେନ୍ ଇୟଡେ ଅସ୍ତୁବର୍ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆସନ୍ ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ରାୟଲ୍ ଯ୍ ।”

୪୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଜିଉବା ତେସାନ୍ ଆ ରନ୍‌କୁସି*ରେଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେ ।

ଜିସୁନ୍ ପର୍ତମ୍‌କ୍ଷୁଡ଼ନେମରଖିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍

(ମାତିଉ ୪:୧୮-୨୨; ମାର୍କ ୧:୧୭-୨୦)

୧ *ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଗିନ୍‌ସରତ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ରାଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଖି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ରୁମ୍‌କେଲେ ତୁସେଲ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ କୁଡ଼ାୟନେଜି; ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ରାଲୋଡ଼ନ୍ ବାଗୁ ତୋକାନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଗିଜେନ୍; ତି ଆ ତୋକାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖମୟମରଖି ପଡ଼ଲନ୍ ଜାଲନ୍ ଗିୟତାଏଖି । ୩ ଜିସୁନ୍ ସିମନନ୍ ଆ ତୋକାଲୋଡ଼ ତାୟଲେ ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟ୍ ଅମ୍‌ ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ରାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ସିମନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତୋକାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଷୁମତାଲେ ମନ୍‌ରାଖିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଖି ।

୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ କି ସିମନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅୟନ୍ ଖମ୍‌ଖମନ୍ ଆସନ୍ ଜରୁତମନ୍ ଆ ତାଆରେଡ଼ ଜିରେ ଜାଲବେଖି ଇୟ୍ ସେଡ଼ବା ।”

* ୪:୪୦ ୪:୪୦ ବମ୍‌ନେମରଖି   ✨ ୫:୧ ୫:୧ ମାତିଉ ୧୩:୧,୨; ମାର୍କ ୩:୯,୧୦; ୪:୧

୫ *ସିଲଭେ ସିମନନ୍ ଜାଲଟେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିତ୍ସିମ୍ବନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତମିଗଲ୍ ଅୟନ୍ ଖମ୍ପାମ୍ପନ୍ ଆସନ୍ ଏକାକାଡ଼ାଲନାୟ୍, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲ୍ଲୟ୍; ବନ୍ଦ୍ ବର୍ନେନ୍ମ୍ ବାଭେ ଖେନ୍ ଜାଲନ୍ ସେଡ଼ତାୟ୍ ।” ୬ *ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲନ୍ ଆସ୍ତେତେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ଅୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ଜାଲଞ୍ଜି ଅଡ଼ଡ଼ରୟ୍ତେ ବନ୍ । ୭ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅୟନ୍ ଇସିଡ଼ ଖମ୍ପାମ୍ପନ୍ ଆସନ୍, ଆନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆଡ଼ ତାରିଆୟ୍ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁନ୍ ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଟ୍ ଅୟନ୍ ଆବ୍ରବିରେଞ୍ଜି, ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଆଡ୍ରବୁବତେନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ ତେଏନ୍ । ୮ ବନ୍ଦ୍ ସିମନ୍ ପିଡ୍ରନ୍ କେନ୍ଆଡେ ରିୟ୍ଲେ, ତୁଡ଼ମ୍ପାତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ଲୋମ୍ଲେ ବର୍ବନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଭ୍ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମ୍ବନ୍ ।”

୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ଅୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତ, ତିଆଡେ ରିୟ୍ଲେ ସିମନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି; ୧୦ ଆରି, ସିମନନ୍ ଆ ସାଙ୍ଗଜି, ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନିଜି ବାଗୁନେ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଭେଲେମା ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସିମନନ୍ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ବଡ଼ଡ଼ତମ୍, ଲଟେ ସିଲଭ୍ ଆମନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଓରୋଡ଼ତାଜି ।”

୧୧ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଅନେଡ଼୍ ସର୍ବେୟ୍ଶ୍ଟାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ଆଡ଼୍ ମବନ୍ତେନ୍

(ମାତିଉ ୮:୧-୪; ମାର୍କ ୧:୪୦-୪୫)

୧୨ ବମିୟ୍ତା ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ରିୟ୍ବା, ଅବୟ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ ତେଭେ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼୍ ରିୟ୍ଲେ ତୁଡ଼ରୁବବାଡ଼ଲନ୍ ଅବସେଞ୍ଜାଲନ୍ କାକୁତ୍ ଲନ୍ ବର୍ବନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଲତୟ୍ଲମ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼୍ ରପ୍ତି ମବଡ଼ିରତ୍ ଯ୍ ।”

୧୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆସିନ୍ ପାଡ଼ଲେ, ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ସୁଡ଼େତାଲେ ବର୍ବନେ, “ଖେନ୍ ଲତୟ୍ତ ଯ୍, ମଡ଼ିରମତୋ ।” ସିଲଭେମା ମୋଡ୍ଡୋନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ସଡ଼ାଜେନ୍ ।

୧୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼୍ ବାୟ୍ଲେ ବରେନ୍, “ଆନ୍ନିଡ଼ିଆଡ଼୍ ବରଡ଼େ, ବନ୍ଦ୍ ଜିରା ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼୍ ଇୟ୍ନବତୁୟ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼୍ ଅଲ୍ଲେ ଗିଜମତୋ, ଆରି ଆମନ୍ ମନ୍ଡ଼ଲମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସାକିନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍, ମନ୍ଡ଼ିରବେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବାୟ୍ଲବେନ୍ ଏଭେଲେ ଅନମଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ ତିୟ୍ ।”

୧୫ ବନ୍ଦ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ବୁର୍ବୁରାୟ୍ଲନେ, ଆରି ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆ ରୋଗ ମନନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଇୟ୍ଲୟ୍ ରୁକୁନେଜି;

୧୬ ବନ୍ଦ୍ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଟନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ପାଡ଼ନାଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ଆଡ଼୍ ମବନ୍ତେନ୍

(ମାତିଉ ୯:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୧-୧୨)

୧୭ ବମିୟ୍ତା ଜିସୁନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସାଜଜି, ଆରି ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଭ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ପାରୁସିଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତେଭେ ଆତଙ୍ଗମ୍ ଜି । ଆରି ରୋଗମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ମନ୍ବନ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋସା ତକୋଏନ୍ । ୧୮ ଆରି ରିୟ୍ବା, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅବୟ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ଆଡ଼୍ କଟଲୋଟନ୍ ବୋୟ୍ଲେ ପାଡ଼ଲାଜି କି ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନମ୍ପିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍ଦ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତେଭେ ଆୟ୍ରେତନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ଅମ୍ପନ୍ ଅନୋରୋଟନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଟନ୍ ଜିରେ, ବିଲେଟନ୍ ଗାୟ୍ଲେ ଅମ୍ପରା କଟନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ମଡ଼ିନ୍ ଅସ୍ତେଞ୍ଜି । ୨୦ ଜିସୁନ୍, ତି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତର୍ନେ ରିୟ୍ଲେ ବର୍ବନେ, “ଏ ମନ୍ରା, ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେନମ୍ ଜି ସିଲଭ୍ ଆମନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୨୧ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଜି ଯ୍ଗେଇର୍ବନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଉଲଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼୍ ନିଶ୍ଟୟ୍ତେ, କେନ୍ଆନିନ୍ ଆନା ? ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ସିନା ଇର୍ସେନ୍ କେମାତେ ଆନା ଆରି ଇର୍ସେନ୍ କେମାଏ ?”

* ୫:୫ ୫:୫ ଜନ ୨୧:୩   * ୫:୭ ୫:୭ ଜନ ୨୧:୬

୨୨ ବନ୍ଦ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ଯଗେକରଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ମନ୍ତଲୋଡ଼ ଇନିବା ଏୟଗେକର୍ଡନ୍ ? ୨୩ ‘ଇର୍ସେନମ୍ ସିଲଡ଼ କେମାନ ଖାଡ଼େନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍, ଅଡ଼େ, ‘ତୋନା, ତଡ଼ିୟନା’ ଗାମ୍ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ? ଆଜାତେ ଲିଆର୍ ? ୨୪ ବନ୍ଦ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରା ତାଜାତାଅନ୍ ଆମଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ, ଏଜାଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ରପ୍ତି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଡମ୍, ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅସିନ୍ମ ଜିରା ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ତେରଡ଼ ଆତେମତଞ୍ଜି ତୋଲନ୍, ଅଜା କଟଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍, ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେନଲେ ସେନଲେ ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୬ ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେନେଞ୍ଜି ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ବଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଲଡ଼େ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଗିୟଲାଇୟ !”

ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍
(ମାତିର ୯:୯-୧୩; ମାର୍କ ୨:୧୩-୧୭)

୨୭ ସିଲଭଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଲେବି ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ପାନ୍ବେଡ଼ମରନ୍ ପାନ୍ସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସମନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ିୟ ।” ୨୮ ସିଲଭେ ଲେବିନ୍ ତୋଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ବେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍ ।

୨୯ ଆରି, ଲେବିନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ବୁଜିନ୍ ଆସିଡ଼ମନ୍ ତୁବେନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ପାନ୍ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ବୁଜିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୩୦ ଚିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଆ ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତିଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜିଆତଡ଼ ଡୋସେତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ପାନ୍ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଗାଗାତନ୍ ?”

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ସୁକ୍ତଅଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟାୟା ତଡ଼, ବନ୍ଦ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟା । ୩୨ ଖେନ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇୟ, ଆର୍ପାୟ ଆବୟରଡ଼ୁବିନେନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଇୟଲାଇୟ ।”

ଆନମନେନ୍ ଆ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ମାତିର ୯:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୨:୧୮-୨୨)

୩୩ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତକ୍ସବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ଆନମତଞ୍ଜି ଆରି ପାର୍ଡନାତଞ୍ଜି, ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ନିୟ ଏଭେତଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଖଡ଼ନେମରଜିମଜି ଜୋମତଜି ଗାତଜି ।”

୩୪ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କନ୍ତୁଆମରଞ୍ଜି* ସରିନ୍ ବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନମନ୍ ତକ୍ଲୋଲେ ଏରପ୍ତିତେ ପଡ଼ ? ଇଜ୍ଜା ଏଭେଗୋ ଅଃଡ଼େଏ । ୩୫ ବନ୍ଦ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବରନ୍ଆତଡ଼ ତବଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ।”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ନିୟ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ତଡ଼ଲେ, ପାପୁର ସିନ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକଜେ; ବଜେନ୍ ତେନ୍ ତି ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ପାପୁର ସିନ୍ରିନ୍ ପବତେତେ, ଆରି ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ନିୟ ପାପୁରନ୍ ବୟନ୍ ଅଃନ୍ନାୟେନ୍ । ୩୭ ଆରି, ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଲୋଏ; ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତେନ୍ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପବତଡ଼ଲେ ଅଜାତେ, ଆରି ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ମୋସ୍ତେ । ୩୮ ଆର୍ପାୟ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଡ଼ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋତବୋ । ୩୯ ଆରି, ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ପାପୁର ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଲୋଡ଼ ଗାଲେ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ୟତାଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ଲେ, ‘ପାପୁରନ୍ଆତେ ତ ମନଡ଼ ।”

ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ମାତିର ୧୨:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୨୩-୨୮)

* ୫:୩୦ ୫:୩୦ ଲୁକ ୧୫:୧,୨ * ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଓଭେଡ଼ବୟମରଞ୍ଜି

୧ ବନିୟତା ଜିୟୁନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଆଲ୍ ଗଡ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ୍, ଆ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଆ ସିସା ତଡ଼ଲେ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଗସିଡ଼ଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଅଙ୍ଗାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଏଲୁମ୍‌ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ମୋସାନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଆଇଡିଡ୍, ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଲୁମ୍‌ତେ ?”

୩ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଦାଉଦନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆଡୋଲଜେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲନ୍, ତିଆତେ ନିୟ୍ ପଡ଼ ଆମେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡେନେ ? ୪ ଆରମଡ଼ଡେଞ୍ଜି ଆ ରୁଡି ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଜୋମଡଜି, ଆନିଡ଼ି ଆରି ଅଃଜ୍ଜୋମେଜି ଗାମ୍‌ଲେ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ୍, ଏଙ୍ଗାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସି” ଗନ୍‌ଲେ, ତି ଆ ରୁଡି ପାଡ଼ଲେ ଜୋମେନ୍ ଆରି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆଡ଼ ନିୟ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୫ ଆରି, ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଆ ପ୍ରୁ ।”

ଜିୟୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆସବସିମରନ୍‌ଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାଡିଡ ୧୨:୯-୧୪; ମାର୍କ ୩:୧-୬)

୬ ଜିୟୁନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଖନଡନ୍ ତିୟେନ୍; ତେଭେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆର୍ଜଡୋମସିନ୍ ଆସବ୍ ତକୋଏନ୍ । ୭ ଆରି, ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ଅନବଡୋସାନ୍ ଆସବ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏଜି, ତିଆସବ୍ ଜିୟୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େତେ ଜାଆରୋ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ତଲ୍‌ତଲେଞ୍ଜି । ୮ ବନ୍‌ତ ଜିୟୁନ୍, ଆମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିଃୟ୍ ଜନତାଲେ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆସି ଆସବ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ତୋନା, ମଡ଼ିନ୍ ତନଡା ।” ଆରି, ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ତନଡେନ୍ । ୯ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଅଙ୍ଗାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସବ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ? ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସବ୍ ଅଡେ ଏରମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସବ୍ ? ପରାନ୍ନାନ୍ ତୋବଡୋବନ୍ ଆସବ୍ ଅଡେ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅନବସେତନ୍ ଆସବ୍ ?” ୧୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ଏରେ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ାତାଲେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ତେକ୍ସେସିନା ।” ସିଲଭେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସିନ୍ ତେକ୍ସେଏନ୍, ଆରି ଆସିନ୍ ମନଡେନ୍ ।

୧୧ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ବରାବନ୍ ବାଭେ ପସୋୟଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ରପ୍ତିବୋ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

ଜିୟୁନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ସେତାଏନ୍
(ମାଡିଡ ୧୦:୧-୪; ମାର୍କ ୩:୧୩-୧୯)

୧୨ ତି ଆ ତିନ୍ନାରେଡ଼ ବନିୟତା ଜିୟୁନ୍ ପାର୍ଡନାଲେନ୍ ଆସବ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ତେଭେ ତମ୍‌ଗଲ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ଡନାଲନ୍ ତକୋଲନେ । ୧୩ ଆସ୍ତାଆରେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଓଡେଡତାଲେ, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆଡ଼ ସେତାଏନ୍; ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜମେଞ୍ଜି; ୧୪ ସିମନନ୍, ଆଞ୍ଜମନ୍ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜମେନ୍, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତିଏନ୍, ଜାକୁବନ୍, ଜନନ୍, ପିଲିପନ୍, ବାର୍ତଲମିନ୍, ୧୫ ମାଡିଡନ୍, ତୋମାନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍, ସିମନନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଉୟ୍‌ବମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡେଡତଜି, ୧୬ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଜିଭଦାନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ବାରିତ ଜିଭଦାନ୍, ଆନିନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଅବଞ୍ଜମେନ୍ ।

ଜିୟୁନ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାଡିଡ ୪:୨୩-୨୫)

୧୭ ଆରି, ଜିୟୁନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଅବୟ୍ ମୋଡ଼ୋୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତନଡେଜି, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ସମ୍‌ରା ଜିଭଦା ରାଜ୍ୟନ୍, ଜିରୁସାଲମନ୍, ଆରି ଆନେଡ଼ ସମ୍‌ୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସବ୍ ତ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ରୋଗଜି ମନନଡ଼ନ୍ ଆସବ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି, ଆରି ଆନାଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ବାଭେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ନିୟ୍ ଜିୟୁନ୍ ମବ୍‌ନଡେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ସନ୍‌ଡେନ୍ ଆସବ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସବ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସାନ୍ ଜିରେ ଅଡକୋଞ୍ଜିଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡେଞ୍ଜି ।

ମନଅଁଜନ୍ ତ ଅନିଃସ୍ତମନ୍
(ମାତ୍ରି ୫:୧-୧୨)

୨୦ ଜିୟୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ବନେ,
“ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଲେୟମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ବେନ୍ଆତେ ।

୨୧ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆତୋଲେୟଜି,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୋଓତବେନ୍ ।
ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏୟେୟେତାତନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକିୟତେ ।”

୨୨ * “ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି ଆରି ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍
ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନ୍ନାତବେଞ୍ଜି, ଆରି ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ଅଞ୍ଜୁମବେନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମଲେ
ବାସ୍ବେତବେଞ୍ଜି, ଏଭେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ । ୨୩ *ତିଆତିନ୍ନା ସର୍ତ୍ତାଲନ୍* ତଡ଼ସେଡ଼ନାବା,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗିୟବା, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକୋ;
ଆରି, ଏଭେଲେମା ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପରାନ୍ତଡ଼ନ୍ ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।”

୨୪ “ବନ୍ତ ଯୋଡ଼, ଗମାଡ଼ମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସୁକ୍ଳା ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ।

୨୫ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବୋଓଜି, ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଲେୟତବେନ୍ ।
ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକିୟତେ,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯେୟେତାନ୍ ତ ଅନିଃସ୍ତମନ୍ ତେତବେନ୍ ।”

୨୬ “ଅଜ୍ଞା ଆତିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ଗାମତବେଞ୍ଜି, ଏଭେଲତେନ୍ ଯୋଡ଼,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଏଭେଲେମା ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି କଣ୍ଣାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ
ବର୍ନେ ବର୍ଚ୍ଚି ।”

ବନେରାବେନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା
(ମାତ୍ରି ୫:୩୮-୪୮; ୭:୭-୧୨)

୨୭ “ବନ୍ତ ଏରମତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
ବନେରାବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାଜି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼
ଅବସୁକ୍ଳାବାଜି । ୨୮ ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୟପତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦବାଜି; ଆନାଜି
ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତ୍ରୟ ଏନ୍ନେତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା । ୨୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟନେ ଅବୟ
କୋତାୟତମ୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନା କୋତାୟତମ୍ ନିୟ ଅବତୁୟବା; ଆରି, ଆନା
ମାଗବେନ୍ ପାଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞାବେନ୍ ନିୟ ପାଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଏରଡ଼ତଡ଼ । ୩୦ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼
ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିୟବା; ଆରି, ଆନା ଅନଜେବେନ୍ ପାଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଆରି ଆନିନ୍
ଏବେଡ଼ତଡ଼ । ୩୧ *ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ଖଣ୍ଡୁମ୍ଲେନ୍ତଜି ଗାମଲେ ଲତୟତବେନ୍,
ଏଭେଲେମା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଣ୍ଡୁମ୍ବାଜି ।”

୩୨ “ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଏତୁଡ଼ୟମ୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼
ଆତୁଡ଼ୟମ୍ବାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାତଜି ! ୩୩ ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସୁକ୍ଳାତବେଞ୍ଜି
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବସୁକ୍ଳାଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ
? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବାତଜି । ୩୪ ଆରି, ଆନାଜି ଆମଡ଼
ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆସାତନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ରେୟାନ୍ ଏତିୟେଞ୍ଜି ତେନ୍,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ ତିୟତେ ମା ସୁକ୍ଳାୟନେନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼
ଆସନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରେୟାନ୍* ତିୟତଜି । ୩୫ ବନ୍ତ ବନେରାବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାଜି ଆରି

* ୭:୨୭ ୭:୨୭ ଏ ପିତ୍ର ୪:୧୪ * ୭:୨୩ ୭:୨୩ ଆନାୟାୟ ୭:୫୨ * ୭:୨୩ ୭:୨୩ କନନ୍ତାଲନ୍ * ୭:୩୧ ୭:୩୧ ମାତ୍ରି ୭:୧୨
† ୭:୩୪ ୭:୩୪ ସାତନ୍

ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସ୍ଥାକାଞ୍ଚି, ଆରି ସ୍ୱାକ୍ଷାୟନେନ୍ ଆଞ୍ଚନାଢ଼ ଆସନ୍ ଏରୁନାସାନେନ୍ ରେୟାନ୍ ତିୟବା; ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାବେନ୍ ଗୋଗୋୟାନ୍ତେ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ପସିୟାନ୍ ତେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ତ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ସାୟାମ୍ବତ୍ତି ।
୩୭ ଆପେୟାବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ସନାୟାମ୍ବତ୍ତି, ଆମ୍ବେନ୍ ନିୟ ଏଭେଗୋ ସନାୟାମ୍ବତ୍ତି ତେବା ।”

ଅବୟନେନ୍ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍
(ମାତିର ୭:୧-୫)

୩୭ “ଆରି, ଅବୟନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏବପନ୍‌ସୁଆତିତଡ଼, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଅଞ୍ଜେସ୍ତ୍; ଏବତୋସାତଡ଼େ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜେବତୋସାବେଞ୍ଜି । କେମାନ୍ ତିୟବାଜି, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ କେମାନ୍ ଏଞ୍ଜାତଡ଼େ । ୩୮ ତିୟବାଜି, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ମାଡ଼ିଞ୍ଜିନ୍ ବବ୍‌ରିୟତାଲେ ତିଆତେ ଲଲ୍ଲୁଡ଼ଲେ, ଆଞ୍ଜସୋଲେ, ତବ୍‌ଲାଲେ, ଜନିରାଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିୟତବେନ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଏତରେଡ଼ତେ, ତି ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସନ୍ ଆରି ତରେଡ଼ଲେ ତନିୟନ୍ ତେତେ ।”

୩୯ *ଜିସ୍ତ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ନିୟ ବରେଞ୍ଜି, “କାଡ଼ମ୍ବରନ୍ ଇନି କାଡ଼ମ୍ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁରିୟଲେ ରପ୍ତିଏ ପଡ଼ ? ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ବାଗୁଞ୍ଜି ଲୋଓଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜଗଲୋଏଜି ପଡ଼ ? ୪୦ *ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଜନେମରନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ତଡ଼; ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ସତଡ଼ତାଲେ, ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତଜି ।”

୪୧ “ଆରି, ଇନିବା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରସେମତେନ୍ ଆ ଉମ୍ପି ଗିୟତେ, ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ସନ୍‌ବ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଅଞ୍ଜିୟମେ ? ୪୨ ଆମନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ତକୋନ୍ ଆଡ଼ସନ୍‌ବ୍ ଏରଗିଜନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଯାଆ, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଆ ଉମ୍ପି ତବଡ଼ାୟ, ଗାମଲେ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେ ରପ୍ତିତେ ? ଏ ଇସ୍ତାମ୍ବର, ଆମ୍ବେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ସନ୍‌ବନ୍ ତବା, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତକୋନ୍ ଆ ଉମ୍ପି ତବତବନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତେ ।”

ଅବୟ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ତ ଆଜନ୍
(ମାତିର ୭:୧୬-୨୦; ୧୨:୩୩-୩୫)

୪୩ “ମନଡ଼ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆଜ ଅଞ୍ଜଜଏ, ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆରାନ୍‌ବ୍ ମନଡ଼ ଜଅନ୍ ଅଞ୍ଜଜଏ । ୪୪ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ଆଜନ୍ ଗିୟଲେ ଅମ୍ପଡ଼ତବୋ, ଅକାନ୍‌ବନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଲୁଆଜନ୍ ଅଞ୍ଜରୋତେଜି, ଆରି କିନ୍‌ରେଡ଼ଅକାଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବ୍ରାକାଜନ୍ ଅଞ୍ଜରୋତେଜି । ୪୫ *ମନଡ଼ମରନ୍ ମନଡ଼ ତରଞ୍ଜୋସି ଆ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ନ୍‌ଆତେଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାୟ, ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏରମନ୍‌ଡ଼ ତରଞ୍ଜୋସି ଆ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ଏରମନ୍‌ଡ଼ନ୍‌ଆତେଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାୟ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରନ୍ ଆ ବରିୟଲୋଡ଼ ତଅତନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

ବାଗୁ ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି
(ମାତିର ୭:୨୪-୨୭)

୪୬ “ଆରି, ଆମ୍ବେନ୍ ଇନିବା ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରବୁ, ପ୍ରବୁ,’ ଗାମଲେ ଏଓଡ଼େତ୍‌ୟ, ବନ୍‌ତ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜଞ୍ଜମ୍ବେନ୍ ? ୪୭ ଆନା ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇୟଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ତିଆତେଜି ଞ୍ଜଞ୍ଜମ୍ବେନ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ଅନ୍ତମ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୪୮ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜେଗୋ ଅବୟ ଗୁସିଂମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଜରୁତମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗାୟଲେ, ତୋଣ୍ଡୋ ଅରେଡ଼ନ୍ ଜିମ୍ବିନ୍ ତମ୍ବିଜେନ୍; ଆରି, ରିଞ୍ଜେତିରନ୍ ଆରଡ଼ୋଲାଞ୍ଜନ୍, ସିନ୍‌ସାତାନ୍ ତି ଆସି ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟଲାୟ ତଡ଼ଞ୍ଜାଏ, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଅଞ୍ଜେଗୋଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ମନଡ଼ତମ୍ ଆଗୁଗୁ ତକୋଏନ୍ । ୪୯ ବନ୍‌ତ ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ତିଆତେ ଅଞ୍ଜଞ୍ଜମ୍ବେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିମ୍ବିନ୍ ଏରତନମ୍ବିଜନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଲବନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଗୁଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ତି ଆସି ସିନ୍‌ସାତାନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆତ୍ରଡ଼ଞ୍ଜାଏ, ସିଲଡ଼େମା ତିଆତେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରି ତି ଆନସେତନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାନ୍ ତେଏନ୍ ।”

* ୬:୩୯ ୬:୩୯ ମାତିର ୧୫:୧୪   * ୬:୪୦ ୬:୪୦ ମାତିର ୧୦:୨୪,୨୫; ଜନ ୧୩:୧୭; ୧୫:୨୦   * ୬:୪୪ ୬:୪୪ ମାତିର ୧୨:୩୩
* ୬:୪୫ ୬:୪୫ ମାତିର ୧୨:୩୪

ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରାଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍
(ମାତିଉ ୮:୫-୧୩)

୧ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଞେତାଲେ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଅବୟ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍, ଆନିନ୍ ଅଜା କମ୍ବାରିମରାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼ୟମେନ୍, ତି ଆ କମ୍ବାରିମର ଆକ୍ରାନ୍ ଅସୁଡ଼ାଲେ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଏନ୍ । ୩ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆରମଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଆ କମ୍ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନୋଟ୍ଟେବାନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜିଆତଡ଼ ବରେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଡୁଡ଼ଲାଇ କି ମାଟ୍ଟ କାକ୍ଚୁତ ତାଲନ୍ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍; ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜାତିଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଡୁଡ଼ୟମତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ଡମ ରନୁଲୁସିଂଲେନ୍ ଗୁଲେ ତିୟଲଲେନ୍ ।”

୬ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତାସଡ଼ାୟ ଆତୁଡ଼େନ୍ ଆଡିଡ଼, ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍, ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆମନ୍ ଆରି ବାଉଲ୍ଲଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଅସିଂ‌ଞେନ୍ ଇୟତାୟ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ । ୭ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଅଞ୍ଜବତିସୟଲାୟ; ବନ୍‌ତ ଅଜିଡ଼ ବାୟଲେ ବର୍ନା, କମ୍ବାରିମର‌ଞେନ୍ ମନଡ଼ତେ । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟନେନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋଲନାୟ ଜନଡ଼ଡେନ୍ ଜାୟତାଞେନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତକୋଜି; ଆରି ଞେନ୍ ଅବୟନେଆତଡ଼ ‘ଜିରା’ ଗାମଲାୟ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଡେ; ଆନାମରାଆତଡ଼ ‘ଜିରାୟ’ ଗାମଲାୟ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତାୟ; ଆରି, କମ୍ବାରିମର‌ଞେନ୍ ‘କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମା.’ ଗାମଲାୟ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତେ ।”

୯ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ସାନ୍ତି ଡେଏନ୍, ଆରି ଆୟରଗୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆନ୍ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନେ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲ‌ଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ ତିୟନେ ସୋଡ଼ା ଆ ଡନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞାଡ଼ାୟ ।”

୧୦ ଆରି, ଆରାସ୍ତାୟଲନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍‌ନ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ ଆମନଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଲୁଆରବଜନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅବନେଡ଼େନ୍

୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ନାଇନ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍, ଆରି ଆ ଞଡ଼ନେମର‌ଞ୍ଜି ତ ଗୋଗୋୟଡମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆନିନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଆତୁଡ଼େନ୍ ଆଡିଡ଼, ଗିୟବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ ଆରବୁମରନ୍ ବୋୟଲେ ଡୁଆରାନ୍ ପାଡ଼ଲାଇ, ତି ଆରବୁମରନ୍ ଆ ନନ ଆଜୁଆର୍, ଆରି ତି ଲୁଆରବଜନ୍ ଆଅନ୍ ଆବୟନ୍ ବନ୍ ତକୋଏନ୍; ଆରି, ଗୋଗୋୟନେଡମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଡେରେ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୩ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍‌ସୋୟମତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ୟେଡଡେ ।” ୧୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଡେରେ ଡୁୟାଜନ୍ ଜିରେ, ରାଣ୍ଡାଜାଡ଼ନ୍ ସୁଡ଼େଏନ୍, ଆରି, ବଣ୍ଡୋୟମର‌ଞ୍ଜି ଆଡ଼ନଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ବେଣ୍ଡିଆ ! ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ, ଡୋନା ।” ୧୫ ସିଲରେ ଆରବୁମରନ୍ ଡୋଲନ୍ ତଞ୍ଜୁମେନ୍, ଆରି କଡ଼ାଡ଼ିଲନେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିୟେନ୍ ।

୧୬ ସିଲରେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଞ୍ଜେଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ପୁର୍‌ବୀଞ୍ଜେ ବନେମରନ୍ ଡୁଡ଼ଲନାୟ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୋବଡୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୧୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେନ୍ ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ଡେଏନ୍ ତ ସମ୍ପରାରେଡ଼ନ୍ ବୁର୍‌ବୁରାୟଲନେ ।

ତକ୍ତୁବଡ଼ାମର ଜନନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି
(ମାତିଉ ୧୧:୨-୧୯)

୧୮ ତିକ୍ତି ଜନନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୧୯ ସିଲରେ ଜନନ୍, ଞଡ଼ନେମର‌ଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ, “ଅଜାମର ଜିର୍ତାୟ, ତି

ଆ ମନ୍ଦିର ଆମନ୍ ପଢ଼, ଅଡ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନ୍ନାମରୁଆଡ଼଼ ଏଜଗେଆୟ ?” ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବର୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍‌ଜନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ ।

୨୦ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମନ୍‌ ହୁଡ଼ଲେ, ଇୟଲାଇ ବର୍ନେଜି, “ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼଼ ବର୍ବେ ଅମନ୍‌ଜନ୍‌ମ ଆସ୍ତାୟଲଲେନ୍, ଅଜାମର୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମନ୍ ପଢ଼, ଅଡ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଆନ୍ନାମରୁଆଡ଼଼ ଏଜଗେଆୟ ?”

୨୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ଜନ୍ତୁ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ରୋଗନ୍, ବମ୍‌ମନେନ୍, ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଜି ଆମନ୍‌ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼େଜି, ଆରି ଜନ୍ତୁ କାଡ଼ମୁରଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଏଜି । ୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଜି, “ଆମ୍‌ନେଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିଜେନ୍ ଆରି ଏଅମନ୍‌ଡ଼େନ୍, ତିଆଡ଼େଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇୟନବଜନାବା; କାଡ଼ମୁରଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଡ଼ଜି, ସୋଡ଼ାମରଜି ତଡ଼ିୟଲଇ ରପ୍ତିଡ଼ଜି, ମୋଡ଼ୋମରଜି ମଡ଼ିର୍‌ଡ଼ଜି, କାଲ୍‌ମରଜି ଅମନ୍‌ଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଡ଼ଜି, ଆରବୁମରଜି ଡୋଡ଼ଜି, ଡୋଲେୟମରଜି ଆମନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁନ୍‌ ଡେଡ଼େ; ୨୩ଆରି, ଅଜା ମନ୍‌ରା ଷେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅଷ୍ଟାଲଗତୟ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ !”

୨୪ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି ଆଜିର୍ବେଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଜିସୁନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ବନେ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ରଲନେ, “ଆମ୍‌ନେଜି ଆରିଡ଼ିର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ରିଜେନ୍ ବାରେ ଆମ୍‌ମୋଲୋଡ଼ନେନ୍ ଅବୟ ଡାଆଜିଡ଼ନ୍ ପଢ଼ ? ୨୫ ତିଆଡ଼େ ତଡ଼ ଡେନ୍ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ନେଜି ହୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ମନ୍‌ଡ଼ତମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆରନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ପଢ଼ ? ଗିୟବା, ଆନାଜି ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ରଲନ୍ ଏରାୟ୍‌ଲୁ ଡକୋଡ଼ଜି, ଆନିଜି ରାଜାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଡକୋଡ଼ଜି । ୨୬ ଷେନ୍ ବର୍ୟ୍‌ୟବା, ତିଆଡ଼େ ତଡ଼ ଡେନ୍ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ନେଜି ହୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ଅବୟ ପୁର୍ବାୱେଡ଼େ ବର୍ନେମରନ୍ ପଢ଼ ? ଷେନ୍ ଆମ୍‌ନେଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଡ଼ବେନ୍, ପୁର୍ବାୱେଡ଼େ ବର୍ନେମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ସଡ଼ଡ଼ମରନ୍ । ୨୭ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଡରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ ବର୍ବନେ, ‘ଗିୟବା, ଷେନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରୁଷେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆମ୍‌ନୁଡ଼ଗଡ଼ନମ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ଆନିନ୍ ମୁଲ୍‌ଗଡ଼ନମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଡଡ଼ରନ୍ ଅବଜାଡ଼ାଡ଼େ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍ । ୨୮ ଷେନ୍ ଆମ୍‌ନେଜିଆଡ଼଼ ବର୍ଡ଼ବେନ୍, ଆଇମରଜି ଆ କିମ୍‌ମୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍‌ଆଡ଼େଏଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଲୋଡ଼ଜି, ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼; ଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ସନ୍ନାଡ଼ମ୍, ଆନିନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ।”

୨୯ ଷକେନ୍‌ଆଡ଼େ ଅମନ୍‌ଡ଼ଡ଼ାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମନ୍‌ ତକୁବତାଲଜି, ଏଡ଼େଲେ ତ ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଜି ନିୟ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମନ୍‌ ସିଲଡ଼ ତକୁବତାନ୍ ଆଜାଡ଼େଜି, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାଏଜି; ୩୦ ବନ୍‌ଡ଼ ପାରୁସିଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଜି ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଏରଡ଼କୁବତାନେନ୍ ଆନିଜିଡ଼ମ୍ ଆନିଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଜି ।

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ବନେ, “ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଷେନ୍ ଆନା ସରିନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ଜଡ଼ାଜି, ଆରି ଆନିଜି ଆନା ଅଜମ୍ ? ୩୨ ଅଜା ପସିୟଜି ସର୍ବେୟତାରେଡ଼ନ୍ ତକୁମ୍‌ଡ଼ାଲେ ତର୍ଡ଼ମ୍ ଅଲ୍‌ନୋଡ଼େଲେ ବର୍ଡ଼ଜି, ‘ଇନ୍‌ଲେଜି ଅମନ୍‌ବେନ୍ ପିରୋଡ଼ୋଜନ୍ ଏପେଡ଼ଲାୟ, ଆମ୍‌ନେଜି ଏୱଡ଼ଲୋ; ଇନ୍‌ଲେଜି ରନବୁ କନନ୍ ଏକନଲାୟ, ଆମ୍‌ନେଜି ଏୱୟେଲୋ’ ଗାମ୍‌ଡ଼ଜି, ଆନିଜି ତି ଆ ପସିୟଜି ଅଜମ୍ । ୩୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଇୟଲେ ରୁବିନ୍ ଅୱେଲୋମୋ କି ହାକ୍ୟାଡ଼ାନ୍ ଅଷ୍ଟାଲୋ, ଆରି ଆମ୍‌ନେଜି ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍‌ଆଡ଼଼ ‘ରୁବନ୍ ଆସ୍ତାୟମ୍’ ଏଗାମ୍‌ଡ଼େ । ୩୪ ମନ୍‌ରା ଡାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ବେ ଇୟତାୟ ଗାଗାନେ, ଜୋମଜୋମନେ, ଆରି ଆମ୍‌ନେଜି ଏବର୍ଡ଼ନେ, ‘ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟ ଲୋବଜୋମମ୍‌* ଆରି ଗାସାଲ୍‌ମର୍, ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଜି ତ ଇର୍ବେମରଜି ଆ ଗଡ଼ି !’ ୩୫ ବନ୍‌ଡ଼ ଜନନାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ପସିୟଜି ବାରେ ଆଜାଡ଼ିନମା ଗାମ୍‌ଲେ ଗିୟତାଏନ୍ ।”

ପାରୁସି ସିମନନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍

୩୬ ଆରି ପାରୁସିଜି ଆମନ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଲାଇ । ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆସି ଜିର୍ବେ ଇୟଲେ ଗାଗାନେ । ୩୭ ଆରି ଗିୟବା, ତି

* ୭:୨୯ ୭:୨୯ ମାଡ଼ିର ୨୧:୩୨; ଲୁକ ୩:୧୨ * ୭:୩୪ ୭:୩୪ ଅବରୋନେମର୍ * ୭:୩୭ ୭:୩୭ ମାଡ଼ିର ୨୬:୭; ମାର୍କ ୧୪:୩; ଜନ ୧୨:୩

ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅବୟ ଇର୍ଯ୍ୟବଜନ୍ ତକୋଏନ୍; ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆସିଂ ଅଭେ ଗାଗାତନେ ଗାମ୍ଲେ, ଆଜ୍ଜନଏନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ଅବୟ କୋମ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଚଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ, ୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିରେ ଆ ତାଲୁଜଡ଼ନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ତନଡ଼ତାଲେ ଯେଲେ ଯେଲେ ଆମଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲୁଜଡ଼ ଅବନୋଡ଼ାଏନ୍ କି ଆବବଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଉଭ ବାଭେ ଗଗତେନ୍, ଆରି ଆ ତାଲୁଜଡ଼ନ୍ ଜୋଜୋରତାଲେ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଚଲନ୍ ଜତେନ୍ । ୩୯ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ, ଅଜା ପାରୁସି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍, ଆନିନ୍ ବରଡ଼ମଲନ୍, “କେନ୍ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ତେନ୍, ଏଭେଲତେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆନା ସୁଡ଼େତେ, ଆନିନ୍ ଆନା ଆରି ଏଜାଗୋ ଆଇବୟ, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ ଇର୍ଯ୍ୟବୟ, କେନ୍ଆତେ ଆନିନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତେ ବନ୍ !”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ସିମନ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ବନେନ୍ ବର୍ଡମ୍ ।”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଚନଡ଼ିୟମର୍ ବରୟ ।”

୪୧ “ଅବୟ ସାଉନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍ରା ସାଉନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଚି; ଅବୟନେ ମନ୍ଲୟସ ଆରି ଅବୟନେ ପଗସ ତିନାରିଂ ରେୟାନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଚି । ୪୨ ସୁଜ୍ଜାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଚି ଇନ୍ନିଡ଼ତତନ୍ ଆସନ୍ ସାଉନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବାଗୁଞ୍ଚି ଆ ସାଉ ଅମ୍ରେଡ଼େନ୍ । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା ସାଉନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୁଡ଼ୟମ୍ତେ ?”

୪୩ ସିମନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅବଡ଼ିସୟତାୟ, ସାଉନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନା ଆ ସାଉ ଗୋଗୋୟ ଅମ୍ରେଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଆଜଡ଼ିତମ୍ ବରନେ ।” ୪୪ ଆରି ଜିସୁନ୍, ତି ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ବା ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ସିମନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟତେ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଅସିନ୍ମନ୍ ଇୟଲୟ, ଆମନ୍ ତାଲୁଜଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ ଅଃଭିୟଲୟ, ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ତାଲୁଜଡ଼େନ୍ ଅବନୋଡ଼ାଲେ ଆବବଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଉଭ ବାଭେ ଗଡ଼ଗଡ଼ଲୟ । ୪୫ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଡ଼ୋଗଡ଼ଲୟ, ଅଃଡ଼ୋଗଡ଼ୋରୟ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଗରନ୍ଲନାଞ୍ଚିନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆନିନ୍ ତାଲୁଜଡ଼େନ୍ ଆ ଜନୋଜୋର୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ରେଡ଼େ । ୪୬ ଆମନ୍ ଅବବଲୋଡ଼େନ୍ ମିଞ୍ଚଲନ୍ ଅଃଜୁଡ଼ଲୟ, ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିନ୍ ତାଲୁଜଡ଼େନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଚଲନ୍ ଜଡ଼ଲୟ । ୪୭ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମ୍ତାୟ, ଗୋଗୋୟତମ୍ କେନ୍ ଆ ଇର୍ଯ୍ୟବ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ତୁଡ଼ୟମ୍ଲୟ; ବନ୍ତ ଆନାଆତଡ଼ ଅସୋୟ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ ତୁଡ଼ୟମ୍ତେ ।”

୪୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇର୍ଯ୍ୟବମ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୪୯ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଚି ଆ ମନ୍ରାଜି ତର୍ଡମ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଚି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଇର୍ଯ୍ୟବ ଜନଡ଼ କେମାତେ, କେନ୍ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୫୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତନେମ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତୋବଲମ୍; ମା, ଲବିଡ଼ା ଜିରା ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆସୁଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଚି ଆଇମରନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅପ୍ପୁବରେ ପାଡ଼େନ୍, ଆରି ବାରଜଣ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏଞ୍ଚି । ୨ ଆରି ଅଜା ଆଇମରନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ରୋଗନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼େଞ୍ଚି, ଏଭେଗନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଚି ନିୟ ତକୋଏଞ୍ଚି, ଆନିଞ୍ଚିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସାତଜା ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଚି, ଆନିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଚି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ଏରୋବନ୍ ଆ ଗୁମ୍ପୁଆ ଆତକୋଲନେନ୍ କୁଜା ଆଞ୍ଚୁମମର୍ ଆ ତୁଜ୍ଜି ଜୋଆନାନ୍, ସୋସଞ୍ଚି ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ଆଇମରଞ୍ଚି ଆନିଞ୍ଚି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆନଜେଜି ତିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମଞ୍ଚିଆତଡ଼ ସାଜଏଞ୍ଚି ।

† ୭:୪୧ ୭:୪୧ ଅବୟ ତିନାରିନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବମ୍ପିୟତା ଆ ବଡ଼ି * ୮:୨ ମାତିଭ ୨୭:୫୫,୫୬; ମାର୍ ୧୫:୪୦,୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୯

ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

(ମାତିଉ ୧୩:୧-୯; ମାର୍କ ୪:୧-୯)

୪ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆକ୍ରତାୟଲଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାରେଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ମନରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ବର୍ରେନେ,

୫ “ଅବୟ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ବୁକୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନେ । ଆନିନ୍ ବୁତାନ୍ ବୁତାନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ତଡ଼ରରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ ଆରି ତିଆତେଜି ଖାତାଆୟଲନେ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ତଡ଼ଞ୍ଜି ତିଆତେଜି ଜୋମେଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍, ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ପତାବେନ୍ ବନ୍ତ ତାଆନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲନ୍ ଅସରେନ୍ । ୭ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅକାଡ଼ନୁବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅକାନ୍ତବଞ୍ଜି ଜନରୋମାନ୍ ବୟନ୍ ସୋଡ଼ାତାଲେ ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଲାମାଜେନ୍ । ୮ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ମନଡ଼ ଲବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ପତାବଲେ ସୋଡ଼ାତାଲେ ସଏ ଗୁନ୍ ଆଜଏନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ବର୍ରେନ୍ ବର୍ରେନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ରେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ରେନେ, “ଆନା ଅମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼େତୋ ।”

ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼

(ମାତିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ମାର୍କ ୪:୧୦-୧୨)

୯ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି କେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବର୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଇନି ଗାମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୦ ସିଲଞ୍ଜେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ସନସବର୍ଜି ରସ୍ତି ଗନ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ଆତିୟ୍ତିୟ୍, ବନ୍ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବନରନ୍ ତେତେ, ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଞ୍ଜିଜେଜି ଆରି ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜଗନ୍ଲୁଡେଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ବର୍ରେନେ

(ମାତିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ମାର୍କ ୪:୧୩-୨୦)

୧୧ “ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ କେନ୍ଆତେ, ଜମ୍ମଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ରେ, ୧୨ ଆରି ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ରେନ୍ ଅମତଡ଼ତଜି; ଆରି ତିକ୍ତି ସନୁମନ୍ ଜିରେ, ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଡର୍ରେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼େଜି, ତିଆସନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବର୍ରେନ୍ ରାଉତାଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିଚେ । ୧୩ ଆରି ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ରେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜାତଜି; ବନ୍ତ ଆଜଡ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଆଜଡ଼ନେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବସନେଞ୍ଜ ମତ୍ରମ୍ ତର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଜିରାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସେଡ଼ତଜି । ୧୪ ଆରି, ଅକାଡ଼ନୁବରେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ରେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜୟ୍, ରନ୍ନାନ୍ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମ୍ଲେ ଏରାମ୍ପୁୟ୍ ଆ ତକୋନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଲଲୁଡ଼ାୟ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ାତାଲେ ଅଞ୍ଜନ୍ତଏଜି । ୧୫ ଆରି, ମନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଆରି ଲଗତ ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ରେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ତିଆତେ ଖମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋତଜି ଆରି ଏରକିକ୍ତିଡ଼ନେନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଅଜତଜି ।”

ଜାୟତା ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ଆ ପିଙ୍ଗ

(ମାର୍କ ୪:୨୧-୨୫)

୧୬ ✨ “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ପିଙ୍ଗନ୍ ତରେ ତିଆତେ ସିମ୍ପାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରୁବଲେ ଅଞ୍ଜୁକ୍ଳୋଏ, କି କଟନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଞ୍ଜୁକ୍ଳୋଏ, ବନ୍ତ ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଅମ୍ପନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ସାଆରନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ତଜି, ତିଆସନ୍ ପିଙ୍ଗପିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋତଜି ।”

୧୭ ✨ “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଅଞ୍ଜଗିୟ୍ତାଏ, ଏଞ୍ଜେଗୋ ଆ ସନସବର୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆରି ଅଞ୍ଜାତେ ଜନାତାଲେ ଅଞ୍ଜଗିୟ୍ତାଏ, ଏଞ୍ଜେଗୋ ଆ ସନସବର୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୧୮ ✨ “ତିଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଅମତଡ଼େତେ, ତି ଆ ବର୍ରେଲୋଡ଼ ଗିୟ୍ତମନାବା; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ତକୋ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟ୍ଜି ତେତେ, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଖେନ୍ତମ୍ଆତେ ତକୋ ଗାମତେ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

✨ ୮:୧୭ ମାତିଉ ୫:୧୫; ଲୁକ ୧୧:୩୩ ✨ ୮:୧୭ ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨ ✨ ୮:୧୮ ୮:୧୮ ମାତିଉ ୨୫:୨୯; ଲୁକ ୧୯:୨୬

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୧୨:୪୭-୫୦; ମାର୍କ ୩:୩୧-୩୫)

^{୯୯} ଜିସୁନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଜି, ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆୟରେତନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତଲଜି । ^{୧୦୦} “ନନନମ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମଜି ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ଆତନଡ଼ଜି” ଗାମ୍ଲେ ଅବୟନେ, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେ ।

^{୧୦୧} ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଜି ଆରି ତିଆତେ ଖଣ୍ଡମ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅୟୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।”

ରିଙ୍ଗେଡ଼ିରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବ୍ରିଡ଼ିରିଡ଼େନ୍

(ମାତିଉ ୮:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୪:୩୫-୪୧)

^{୧୦୨} ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅବୟ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଏଜିର୍ବା ।” ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଉଜେଞ୍ଜି । ^{୧୦୩} ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାନ୍ ସଲ୍ଲାୟଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଲୁତେନ୍ । ତିଆତିଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ରିଙ୍ଗେଡ଼ିରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆରି ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତାଆନ୍ ବରିୟଲେ ପାଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବରଡ଼ଞ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏଞ୍ଜି । ^{୧୦୪} ସିଲତେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ତର୍ତ୍ତରତାଲେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପଡ଼ୁଲ୍ତାଲଲେନ୍,” ଗାମ୍ଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି ।

ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ଅଡ଼ୋୟତାନ୍ ବବଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆରି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରେଡ଼ତାଲେ ରିଡ଼ିରିଡ଼େନ୍ । ^{୧୦୫} ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତନେବେନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ?”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ସାନ୍ତିତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ବବରେଞ୍ଜି, “ଏଡ଼େଲତେନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଆନା ତ, ଆନିନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ତାଆନ୍ ଜନଡ଼ ବବଡ଼ଡ଼େତେ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବନେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ମବ୍ନଡ଼େନ୍

(ମାତିଉ ୮:୨୮-୩୪; ମାର୍କ ୫:୧-୨୦)

^{୧୦୬} ତିକ୍କି ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ମୁକ୍କା ଆ ଅତିଗଡ଼ ଗରାସିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି । ^{୧୦୭} ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରଡ଼ଲନେନ୍, ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ରବାଡ଼େ; ତି ଆ ମନ୍ରା ଜବ୍ରୁ ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ଏରଜନିଜିନେନ୍ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଏରଡ଼କୋନେନ୍ ମସାନ୍ନିରେଡ଼ନ୍ ତକୋଲନେ । ^{୧୦୮} ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ସଜିରତାଲେ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ଞ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଅବସେଡ଼ଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବରନେ, “ଏ ସୋଡ଼ା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ କାକ୍ବୁତ ତନାୟ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟଡ଼େ ।”

^{୧୦୯} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ଆତଡ଼ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେନ୍ । ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜବ୍ରୁ ତର ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ସୁମେନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସିକ୍ବୁଡ଼ିନ୍ ତ କାତୁନ୍ ବାରେ ଜିଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜରିଜିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବଡ଼ଡ଼େନ୍ କି ବୁତନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼େଲୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟଡ଼ମଲନେ ।

^{୧୧୦} ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଞ୍ଜୁମନମ୍ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆକ୍ବୁଡ଼ାୟ,” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ।

^{୧୧୧} ଆରି ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଡ଼ଡ଼େଜି ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକ୍ବୁତ ଲଞ୍ଜି ।

^{୧୧୨} ତେତେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଗୋସ୍ତାବୋନ୍ ବରୁନ୍ ଆ ତୟତୟ ଜୋମଜୋମଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ତି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ଅନଡ଼େନ୍ ତିୟେଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକ୍ବୁତ ଲଞ୍ଜି । ^{୧୧୩} ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନଡ଼େନ୍ ଆତ୍ରୁଏଞ୍ଜି; ବୁତଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍, କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ ଇୟଲେ ଗନେଜି; ସିଲତେ ତି ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇରେ ଆ ନାସିବୁରଗଡ଼ ଜିରେ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ୁଲ୍ତାଲେ ବରୁଏଞ୍ଜି ।

୩୪ ଏଭେଗୋ ଆଦ୍ରେଏନଆତେ ଗିୟଲେ ତୁରବୋନ୍‌ମରଞ୍ଜି ଇରେଞ୍ଜି, ସିଲହଲ୍ଲନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୫ ସିଲଭେ ଇନି ଡେଏନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଗିୟବାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇୟଲାଇ; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ସିଲହ ବୁତଞ୍ଜି ତୁହଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଅଜିନ୍ ରଲନ୍, ମନ୍‌ହ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଭେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ ଆ ତୟତୟ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଗିୟଲେ ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନାଜି ତିଆତେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏଜାତାଲେ ମନଡେନ୍ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୩୭ ସିଲଭେ ଗରାସିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ସମ୍ପରାନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି, ସିଲହ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିରା ଗାମଲାଇ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାନ୍ ବତଡ଼େଞ୍ଜି; ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଡୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଯିର୍ନାୟ । ୩୮ ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ସିଲହ ବୁତଞ୍ଜି ତୁହଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରା କାକୁତ୍ ଲନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଞେନ୍ ନିୟ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ସନ୍‌ତମ୍ ।”

୩୯ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବୟଡ଼ତାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅସିନ୍‌ମ ଜିରା, ଇସ୍‌ବର ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ ବର୍ନା ।”

ସିଲଭେ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଜିରେନ୍ କି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସମ୍ପରା ଗଡ଼ାନ୍ ବର୍ବରେ ପାଡେନ୍ ।

ଜାଇରସନ୍ ଆ ଡାକଡ଼ିଅନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଜି ଆସୁଡେଏନ୍ ଆଇମନ୍
(ମାତିର ୯:୧୮-୨୬; ମାର୍କ ୫:୨୧-୪୩)

୪୦ ଜିସୁନ୍ ସର୍ମୋୟଶ୍ଟାନ୍ ଆ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ଆୟର୍ନାଞ୍ଜିନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଭେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪୧ ଆରି ଗିୟବା, ଜାଇରସ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇୟଲାୟ; ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ତକୋଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେହଲନ୍, ଅସିଞେନ୍ ଇୟାୟ ଗାମଲେ ଇୟଲାୟ କାକୁତ୍ ନେ । ୪୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ଡାକଡ଼ିଅନନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆଇସିୟ ଅସୁନ୍ ବାଭେ ଆରବୁଗୋ ଡେଏନ୍, ଆନିନ୍ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଡେଲୋ ।

ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରାବଲେତୁଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ରୁକୁନେଜି । ୪୩ ତିଆଡିଡ଼ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଡେଲୋ ଅବୟ ପ୍ରବରରୋଗ ବମ୍‌ମନେବଜନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଜରଡ଼ଲଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଡାକୋନ୍ କର୍ସିଆଜେନ୍, * ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ରେଗମ୍ ବାଭେ ଆନିନ୍ ଅଃମ୍ମନ୍‌ହଲୋ, ୪୪ ଆନିନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗତନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ଇୟଲାୟ ସୁଡେଏ, ଆରି ସିଲଭେମା ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଅଞ୍ଜେନ୍ । ୪୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସୁଡେଲ୍‌ୟ ?”

ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇଜ୍ଜା ଆଗ୍ରାମେଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରାବଲେତୁଲେ ଅମଡ଼ବାନମ୍ ଇୟତାୟ କୁଡାୟନେଜି ।”

୪୬ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟନେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସୁଡେଲ୍‌ୟ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସିଲହ ବୋର୍ସାନ୍ ତୁହଲନ୍ ଜିରେନ୍ ଗାମଲେ ଞେନ୍ ଜନାଲାୟ ।” ୪୭ ସିଲଭେ ଆଇମନ୍‌ନ୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ସଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତକର୍ ତକରେ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେହଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସୁଡେଏନ୍, ଆରି ଏଜାତାଲେ ସିଲଭେମା ମନଡେନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ବର୍ରେନେ । ୪୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଅନ୍ ଡନେନମ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ହଲମ୍, ମା ଲବିଷ୍ଟା ଜିରା ।”

୪୯ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ଆବର୍ରେନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସି ସିଲହ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିରେ, “ଡାକଡ଼ିଅନନ୍‌ମ୍ ରବୁଏନ୍, ଞନଡ଼ତିୟମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ବାଉଲ୍ଲି ଏମ୍ନେଡ଼େ.” ଗାମଲେ ଇୟଲାୟ ବର୍ରେ ।

୫୦ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଜାଇରସନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବତଡ଼ଡ଼ମ୍, ଡର୍ନା, ଆନିନ୍ ଆରି ଅମେଡ଼େ ।”

୫୧ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସି ଜିରେ ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆଇସିଜନ୍ ଆ ନନ ତ ଆପେୟ ତୁମ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅମ୍ନସିଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମ୍ନମ୍‌ଗନ୍‌ଲଜି ।

* ୮:୪୩ ୮:୪୩ ଲାହଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସୁଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼

୫୨ ବନ୍ଦ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଯେଲେ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଝଞ୍ଜି ତିଡ଼ୁମ୍ଲଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏୟେଡ଼ଫ୍, ଆନିନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ସିନା ଅଣୁଡ଼ ରବୁଏ ।”

୫୩ ବନ୍ଦ ଆଇସିଜନ୍ ଆରବୁ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗବରଜେଞ୍ଜି । ୫୪ ଜିସୁନ୍ ଆଇସିଜନ୍ ଆସି ଖମଲେ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଅଅନ୍ ତୋନା ।” ୫୫ ସିଲଭେ ତି ଆଇସିଜନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଯର୍ନାୟା, ଆରି ଆନିନ୍ ସିଲଭେମା ତୋଲନେ, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ “ଇନ୍ନିଡ଼ତେନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବା” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୫୬ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ପସିଜନ୍ ଆ ନନ ତ ଆପେୟନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି; ବନ୍ଦ ତି ଆ ବର୍ରେ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଏବରଡ଼ଫ୍ ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣା ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୧୦:୫-୧୫; ମାର୍କ ୬:୭-୧୩)

୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣା ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡାଲେ ଅବରୁକ୍ଷଏଞ୍ଜି, ସିଲଭଲୁନ୍ ବୁତନ୍ ଗଞ୍ଜଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ରୋଗନ୍ ମନବନ୍ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋସାନ୍ ତ ଅବସୋଡାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅସ୍ବୁବରନ୍ ଆସନ୍ ତ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନବନ୍ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜରିଜି ରବେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼େଡ଼ଫ୍ ଅଡ଼େ ମୁନା ଅଡ଼େ ରୁଚି ଅଡ଼େ ଇନ୍ନିଡ଼ଜା ଏପାଡ଼ତଡ଼, ଆରି ଅଜିନ୍ ନିୟ ବାଗୁ ଏପାଡ଼ତଡ଼ । ୪ ଆରି, ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜା ଅସି” ଆ ମନ୍ରାଜି ଜାତବେଞ୍ଜି, ତି ଆ ଗଡ଼ା ସିଲଭ୍ ଅଣୁଡ଼ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ ତି ଆସି ଇୟ ତକୋନାବା । ୫**ଆରି, ତିଅଜା ମନ୍ରା ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାବେଞ୍ଜି, ତି ଆ ଗଡ଼ା ଅମରେଡ଼ଲେ ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆ ବିରୁଦଲୋଝଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତାଲଜଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମ୍ପିଲ ତୁୟଡ଼ୟନାବା ।”

୬ ସିଲଭେ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ ସାଇ ସାଇ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ, ମନବ୍ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ବୁବରେଜି ଆରି ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଏରୋଦନ୍ ଆ ତନାଲୁଗଡ଼

(ମାତିଉ ୧୪:୧-୧୨; ମାର୍କ ୬:୧୪-୨୯)

୭ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଏରୋଦନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ରେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆଜାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ତଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଡାଲେ ତୋଲନ୍ ଜିର୍ରାୟ ଗାମଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏଲିଅନ୍ ଅବ୍ବିୟତାଲନେ ଗାମେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ରେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅବୟନେ ଯର୍ମେଡ଼ଡାଲେ ତୋଲନେ ଗାମଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି; ୯ ବନ୍ଦ ଏରୋଦନ୍ ଗାମେନ୍, “ତଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ତ ଖେନ୍ ଗଇଲାୟ, ବନ୍ଦ ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବର୍ରେ କେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାୟ, ତିଆନିନ୍ ଆନା ?” ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ଲୟ ଅଜାର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୧୦ ତିକ୍ଲି ଆନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଯର୍ବନ୍, ଇନିଜି ଇନିଜି ଇୟଲେ ଲୁମେଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ ବର୍ରେଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଡାଲେ ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ବେବ୍ସାଇଦା ଗାମଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୧ ବନ୍ଦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼େଞ୍ଜି; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆଗୁଡ଼ିଡାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ମବନ୍ଡ଼ନେନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୨ ତିକ୍ଲି ସାଲୁମଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍; ବାରଜଣା ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଜାଲଡ଼େନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ବରସାସିଡ଼ନ୍ ତ ଜନୋମ୍ପଜୋମନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତୁଏଜି,

* ୯:୫ ୯:୫ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୩:୫୧ * ୯:୫ ୯:୫ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧ * ୯:୨ ୯:୨ ମାତିଉ ୧୭:୧୪; ମାର୍କ ୮:୨୮; ଲୁକ ୯:୧୯

ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ଆରିଝିରିଝଲୋଝନ୍ ତକୋ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି ।

୧୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବାଜି ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲେନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତଡ଼; ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଜନେମ୍‌ଜୋମନ୍ ଏଞ୍ଜିନାୟ ପଡ଼ ?”

୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଢେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ତେତେ ଓକାମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବଗନେଃଗେତନ୍ ପରାସ ଜଣ ଲେକାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅବତଞ୍ଜୁମବାଜି ।”

୧୫ ସିଲ୍‌ରେ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଢେଲେ ଅବତଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ପାଢ଼ଲେ ରୁଆଢ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଢ଼ାଢ଼ତାଲନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍, ଆରି ରେବଲୋଢ଼ ରେବଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବନଢାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ସିଲ୍‌ରେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଜୋମଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରଲାଗାଏନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିଞ୍ଜି ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍‌ରିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ନେନେ

(ମାତିଉ ୧୭:୧୩-୧୯; ମାର୍କ ୮:୨୭-୨୯)

୧୮ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆନା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି ?”

୧୯ *ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଢେଞ୍ଜି, “ତଞ୍ଜୁବତାମର ଜନ, ବନ୍‌ତ ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍‌ତଜି, ଏଲିଅନ୍, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍‌ତଜି, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ଅବୟନେ ଯର୍ମେଢ଼ତାଲେ ତୋଲନେ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି ।”

୨୦ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଆନା ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମ୍‌ତେ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଜାଲଢେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ଟୁ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନେ

(ମାତିଉ ୧୭:୨୦-୨୮; ମାର୍କ ୮:୩୦-୯:୧)

୨୧ ସିଲ୍‌ରେ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆନିଢ଼ିଢ଼ି ଆମଡ଼ ଏବରତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୨୨ ଆରି ଆନିନ୍ ଷଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଞଢ଼ାଆନନ୍ ଜବ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି, ସୋଡା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍ତେତଜି ସିଲ୍‌ଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ରବୁତେ, ବନ୍‌ତ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଢ଼* ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଢ଼ତାଲେ ତୋତନେ ।”

୨୩ *ତିଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଢ଼ିଢ଼ି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସନଶ୍ଟୋଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ମୁର୍ସେତମନେତୋ, ଆରି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ବାତଢ଼ନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଢ଼ିୟତୋ । ୨୪ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଡୋବତୋବନ୍ ସାୟତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଜଡ଼ୟତେ; ବନ୍‌ତ ଆନା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅଜଡ଼ୟତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଡୋବତେ । ୨୫ ଆରି, ମନ୍‌ରାନ୍ ଏଜାଲେ ସମ୍‌ରାନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଷାଢ଼ଲୋଢ଼ ଷାଢ଼ଲେ ଆନିନ୍ ଅବସେଢ଼ମତନେ ଇଜାନ୍‌ତେନ୍ ଅଜଡ଼ୟତନେ, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ୨୬ ତିଆସନ୍ ଆନା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବର୍ନେଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରୟତନେ, ଅଜା ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଞଢ଼ାଆନନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଆରି ମଡ଼ିବ୍ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବ୍‌ରମରଞ୍ଜି ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ବାଢେ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ଇୟତାୟ ଗବ୍‌ରୟନେ । ୨୭ ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତେଢେ ଆତନଢ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆଶୁଢ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି ଜାୟ, ରନବୁନ୍ ଏର୍‌ମାୟମାଜନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଢ଼ସାୟଲନେ

(ମାତିଉ ୧୭:୧-୮; ମାର୍କ ୯:୨-୮)

* ୯:୧୯ ୯:୧୯ ମାତିଉ ୧୪:୧:୨; ମାର୍କ ୭:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୭,୮ * ୯:୨୦ ୯:୨୦ ଜନ ୭:୨୮,୩୯ * ୯:୨୨ ୯:୨୨ ଏର୍ତାଲୋଢ଼ * ୯:୨୩ ୯:୨୩ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ * ୯:୨୪ ୯:୨୪ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫

୨୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆତ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ଜିସୁନ୍, ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍ ତ ଜାକ୍ରବନ୍ ସରିନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୨୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆତିଡ଼ୁ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ବାଢ଼ସାୟଲନେ ଆରି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଜେଏତମ୍ ତେଏନ୍ କି ସାଆରତାଲେ କଲାୟଲଲୟ ତେଏନ୍ । ୩୦ ଆରି, ଗିୟବା, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍, କେନ୍ ବାଗୁନେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲାଇୟ କତାଡ଼ିନେଜି । ୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ବାଢେ ଗିୟତାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ୟତେ ତି ଆ ବର୍ନେ, ଆନିଞ୍ଜି କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୩୨ ତିଆତିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ବରା ତିମତେଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଆ ଡାଞ୍ଜା ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼େଲେ ତୋଲଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ତି ବାଗୁ ମନ୍ରାନ୍ ଆତଡ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ ବୟଲେଡ଼; ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଯାଗି ଅନ୍ସିଡ଼ନ୍ ଏଗୁତାୟ, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ।” ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଇନି ଗାମେନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଃଜ୍ଜାନଲୋ ।

୩୪ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆବର୍ନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଅବୟ ମେଗନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ରୁବେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ମ ମେଗନ୍ ଆଗୁନେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି । ୩୫ **ଆରି, ତି ଆ ମେଗଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ୋଲାଇୟ, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ଞେନ୍, କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ସେତାଲାଇୟ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ବା ।”

୩୬ ଆରି, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆସୁତାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତିନ୍ସଜନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ଼ିରେଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ଅଃକର୍‌ଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ପସିୟଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େନ୍

(ମାତିଉ ୧୭:୧୪-୧୮; ମାର୍କ ୯:୧୪-୨୭)

୩୭ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଯାଗି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍‌ଲି, ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ରବାଡେଜି । ୩୮ ଆରି ଗିୟବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ବାକାବତାଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମ୍, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ କାକ୍ରତ ତନାୟ, ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ଞେନ୍ଆତଡ଼ କାନକାରମ୍‌ଗାମା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବୟତମ୍ ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ଞେନ୍ । ୩୯ ଗିଜା, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ବୁତନ୍ ସୁମତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ସଜିରେ ତୋତନେ, ଆରି ବୁତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏତେଲେ ପଡ଼େତେ ତ, ଆ ତଅତନ୍ ସିଲଡ଼ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ବୁତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅସ୍ପାରାତାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କାକ୍ରତ ୪ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ । ୪୦ ତି ବୁତନ୍ ଗଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ମଜି ଆମଡ଼ କାକ୍ରତ ଲନାୟ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।”

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଏରତର୍ନେମର୍ ଆରି ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍ଜା, ତିଆଞ୍ଜା ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଆଗ୍ରେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ, ଆରି ଖଣ୍ଡମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସଏଆୟ ? ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ନମ୍ ତେନ୍ନେ ଓରୋଡ଼ାୟ ।”

୪୨ ସିଲଡ଼େ ପସିଜନ୍ ଜିରା ଜିରା ବୁତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅବସେଡ଼ଲେ ବରଡ଼ଡ଼ତାନ୍ ପଡ଼େଡେନ୍, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍ ପୁରାତାନ୍‌ଆତଡ଼ ବବଡଡେନ୍ ଆରି ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆ ବାପାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ପାୟେନ୍ । ୪୩ ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ବୋର୍‌ସାନ୍ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆରଲ୍ଲୁମେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୪୪ “କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଲ୍ଲୁଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ବା; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ମନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ପାୟରୟତନେ ।” ୪୫ ବନ୍ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି, ଆରି ତିଆତେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆସସ ତକୋଲନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି, ଆରି ତି ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି ।

ଆନା ସୋଡ଼ା ?

(ମାତିଉ ୧୮:୧-୫; ମାର୍କ ୯:୩୩-୩୭)

* ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨ * ୯:୩୫ ୯:୩୫ ୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮

୪୬ * ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା ସତଡ଼, ତି ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲଡ଼ଲୁବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୪୭ ବନଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିଃୟମ୍ ଜନାତାଲେ ଆମଢ଼ନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ତବନଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୪୮ * “ଆନା ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆରି ଆନା ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ସନ୍ନା ଆନିନ୍ ସତଡ଼ ।”

ଆନା ବନେରାମରବେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରବେନ୍
(ମାର୍କ ୯:୩୮-୪୦)

୪୯ ସିଲଞ୍ଜେ ଜନନ୍ ବରନେ, “ଏ ଷ୍ଟନଡ଼ଡ଼ିୟମର, ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଅଞ୍ଜୁମମ୍ ବାଞ୍ଜେ ବୁତନ୍ ଆଗ୍ରଡ଼େନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏରିୟଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ତଡ଼ଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରା[†] ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରଡ଼ଲାୟ ।”

୫୦ ବନଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏରଡ଼ତଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବନେରାମରବେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରବେନ୍ ।”

ଅବୟ ସମିରୋଣ ସାଇନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଜି

୫୧ ତିକ୍ଳି ଅଜ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆବନେଡ଼ା ତୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍ । ୫୨ ଆନିନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଜାତାବାନ୍ ଅବୟ ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି ଆ ସାଇ ଇୟଲେ ଗନେଜି । ୫୩ ବନଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାୟତେ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଜି । ୫୪ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍, କେନ୍ ବାଗୁ ଷ୍ଟଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଏଲଅନ୍ ନିୟ ଏଜାଲେ ଲୁମେନ୍, ତିଅଡ଼ମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍ ଗଲୋତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜୋମତୋତାଜେତଜି, ଏନେଲେ ଇନଲେନ୍ ଏବର୍ନାୟ ପଡ଼, ଆମନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ ?”[‡]

୫୫ ବନଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କିୟଲେ[§] ବରନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଗୋ ଆ ପୁରାତାମରଜି, ଷେନ୍ ଅଃରପ୍ତି ଜନାଆୟ । ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍ନା ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନିୟଲାୟ ଆପାୟା ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”^{*} ୫୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅବୟ ସାଇନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି
(ମାତିର ୮:୧୯-୨୨)

୫୭ ଆନିଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅଡ଼େଜା ଜିରେ, ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ତମ୍ ।”

୫୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବୋଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତଲ୍ଲିନ୍ ତକୋ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଡ଼ଜି ଆସନ୍ ବରସାସିଡ଼ନ୍ ତକୋ, ବନଡ଼ ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆବବନ୍ ତନକୋନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ।”

୫୯ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ିୟ ।”

ବନଡ଼ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆପେୟଞେନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ରୟ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଇୟତେ ତିଲ୍ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟିୟ ।”

୬୦ ବନଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ରମ୍ନଡ଼ ରମ୍ନଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଲ୍ଡିଲନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ବାଜି, ବନଡ଼ ଆମନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଇୟନସ୍ବୁଡ଼ବରା ।”

୬୧ ଆରି ଅବୟନେ ଜନଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ତମ୍, ବନଡ଼ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଅସିଞେନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନବଜୋଞେନେନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟିୟ ।”

୬୨ ବନଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆନା ମୁଣ୍ଡାନ୍ ଆ କନ୍ତିଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକୋତାଲେ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ତନେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଜିଞିନ୍ ତଡ଼ ।”

‡ ୯:୪୭ ୯:୪୭ ଲୁକ ୨୨:୨୪   † ୯:୪୮ ୯:୪୮ ମାତିର ୧୦:୪୦; ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜନ ୧୩:୨୦   † ୯:୪୯ ୯:୪୯ ମରାୟନେମରବେଲନ୍
‡ ୯:୫୪ ୯:୫୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼   § ୯:୫୫ ୯:୫୫ ସାଞେଡ଼େଞ୍ଜି   * ୯:୫୫ ୯:୫୫ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼

୧୦

ଜିସୁସ୍ ସତୁରି ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି

^୧ ସିଲଡ଼ଲୁକ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆରି ସତୁରି* ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼, ଆରି ଅଙ୍ଗା ଆ ଗଡ଼ା ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍, ତି ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଗୁ ବାଗୁନେ ଅମ୍ନେଲେ ଆ ସାମ୍ନତୁନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ^୨ *ଆରି, ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ସିନା ଗୋଗୋୟ୍, ବନ୍‌ତ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍; ତିଆସନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମଆଲନ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଆଲନ୍ ଆ ସାଉକାର ଆମଡ଼ ପାଠନାନାବା । ^୩ *ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ବା; ଗିୟ୍‌ବା, ବଲିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତବେନ୍ । ^୪ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, ଆରି ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼, ଆରି ତଡ଼ରରେଡ଼ ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଏଲୋମଡ଼ । ^୫ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ଆସି* ଆମ୍ନେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏଗନେ, ‘କେନ୍ ଆସି* ସୟ୍‌ନ୍ ତେଏତୋ’ ଗାମଲେ ଆମ୍ନୁ ଇୟ୍ ବର୍ନାବା । ^୬ ଆରି, ତି ଆସି*ଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ସୟ୍‌ମରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ସୟ୍‌ବେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ପଡ଼ତେ; ବନ୍‌ତ ସୟ୍‌ମରନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍ । ^୭ *ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ରୋଜୋମଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜୋମଲେ ଗାଲେ ତି ଆସି* ଇୟ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଆ ବର୍ତନାନ୍ ଖନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ । ଇୟ୍‌ତଡ଼ ଏଗଙ୍ଗନ୍‌ସି*ନେ । ^୮ ଆରି, ଅନିଡ଼ି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆମ୍ନେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଏଗନେ ତେନ୍, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ରୋଜୋମଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଇୟ୍ ଜୋମବା । ^୯ ତେତେ ତକୋନ୍ ଆସ୍ତାୟରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ ମବନ୍‌ଡ଼ବାଜି, ଆରି ‘ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତୁୟାଲ୍‌ୟ୍’ ଗାମଲେ ଇୟ୍ ବର୍ନାଜି । ^{୧୦} *ବନ୍‌ତ ଅନିଡ଼ି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଏଗନେ ତେନ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତି ଆ ତାଣ୍ଡରେଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ବର୍ନାବା, ^{୧୧} *ଗଡ଼ାବେନ୍ ଆ ଉମ୍‌ଲ ଅଙ୍ଗାତେ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଜାବେନ୍, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏତୁୟ୍‌ତୁୟ୍‌ଜଡ଼ତନାୟ୍; ତେଲେ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟାଲ୍‌ୟ୍ ଗାମଲେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ । ^{୧୨} *ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ପନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଦୋମ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

ଏରତନେ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି (ମାତିଉ ୧୧:୨୦-୨୪)

^{୧୩} “ୟୋଡ଼, କୋରାଜିନ୍ ପନବରଡ଼ନମ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଯୋଡ଼, ବେଡ଼ସାଇଦା ପନବରଡ଼ନମ୍ ନିୟ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଆଙ୍ଗା ଅଡ଼କୋନ୍ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରନ୍ ଆରି ସିଦୋନ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁମଲନ୍ ନଡ଼, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଙ୍ଗାନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ଅକ୍ସାନ୍ ରଲନ୍ କୋମାବଲୋଡ଼ନ୍ ତଙ୍ଗୁମଡ଼ାଲେ ଆବ୍‌ୟର୍‌ବୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ବନ୍ । ^{୧୪} ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ପନବରଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ । ^{୧୫} ଆରି, ଏ କପର୍ନାତମ୍, ଆମନ୍ ଇନି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ୍ ତେକ୍‌କେତନ୍ ପଡ଼ ? ରନବୁ ତରକୋନେନ୍ ଜାୟ୍ ଆମନ୍ ସନତେନ୍ ତେତମ୍ ।”

^{୧୬} *ଜିସୁସ୍ ଆରି, ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ବର୍ନେବେନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ତେ, ଆରି ଆନା ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାସ୍ତେତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍ତେତ୍‌ୟ୍, ଆରି ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍ତେତ୍‌ୟ୍, ଆନିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍ତେତେ ।”

ସତୁରି ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଯର୍ନେ

^{୧୭} ସିଲଡ଼ଲୁକ୍ ସତୁରି ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସର୍ଥାନ୍ ବାତେ ଯର୍ନେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ବୁତଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ନମ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି” ଗାମଲେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେଜି ।

^{୧୮} ବନ୍‌ତ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତାବ୍‌ରେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନ୍ତୁମନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରସେତେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍ । ^{୧୯} ଗିୟ୍‌ବା, ଜାଆଡ଼ନ୍ ତ ସନକାବରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ତଡ଼ିୟ୍‌ନେନ୍

* ୧୦:୧ ୧୦:୧ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ସତୁରି ଆଇଡ଼ିଡ଼ି   * ୧୦:୨ ୧୦:୨ ମାତିଉ ୯:୩୭,୩୮   * ୧୦:୩ ୧୦:୩ ମାତିଉ ୧୦:୧୭   * ୧୦:୬ ୧୦:୬ ୧ କରନ୍ତି ୯:୧୪; ୧ ତିମତି ୫:୧୮   * ୧୦:୧୦ ୧୦:୧୦ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୩:୫୧   * ୧୦:୧୧ ୧୦:୧୧ ମାତିଉ ୧୦:୬-୧୪; ମାର୍କ ୬:୮-୧୧; ଲୁକ ୯:୩-୫   * ୧୦:୧୨ ୧୦:୧୨ ମାତିଉ ୧୧:୨୪; ମାତିଉ ୧୦:୧୫   * ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮; ଜନ ୧୩:୨୦

ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଆରି ବନେରାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆ ଡୋଣ୍ଡୋ ନିୟ ଅବସୋଡାନେନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଆରି ଇନ୍ନିଢ଼ଜା ଏଜାଲେଜନଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନ୍ନବପାରାବେନ୍ ।
୨୦ ବନ୍ତ, ଏର୍ମାଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ବର୍ନେବେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ତିଆସନ୍ ଏସର୍ତାତଢ଼ନେ, ଆର୍ସାୟ ଅଞ୍ଜୁବେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ତିଆସନ୍ ସର୍ତାନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ମନଅୟ

(ମାତିର ୧୧:୨୫-୨୭; ୧୩:୧୭-୧୭)

୨୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଅୟତାଲନ୍ ବର୍ନେନେ, “ଏ ଆପେୟ, ରୁଆଞ୍ଜନ୍ ତ ପୁତ୍ ଆ ପୁବୁ, ଆମାନ୍ ଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବସସଲେ ତକ୍ଳୋତାଲେ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ଅବଗିୟତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମାନ୍ଆତଢ଼ ସେଜ୍ଜେତମ୍; ଓଓ ଆପେୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଅରିୟସୁତମ୍ ତେଏନ୍ ।”

୨୨ * “ଆପେୟଖେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ; ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା, କେନ୍ଆତେ ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାଏ, ଆରି, ଆପେୟନ୍ ଆନା, କେନ୍ଆତେ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାଏ, ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା ଆମାଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ୟତେ, ଆନିନ୍ ଜନାତେ ।”

୨୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ଆୟର୍ଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତୁମ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ଅଜାତେ ଏଗିୟତେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଜାମାଡ଼ ଗିୟତେ, ତିଆତେ ସନେନ୍ସେନ୍ ।

୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ଅଜାତେ ଏଗିୟତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୋଗୋୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗିୟଲଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ଅଜାତେ ଏମାଡ଼ତଢ଼ତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନମାଡ଼ତଢ଼ନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଃଜ୍ଜମାଡ଼ତଢ଼ଲଜି ।”

ମନଡ଼ ସମିରୋଣମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୨୫ * ଆରି ଗିୟବା, ଅବୟ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ମାଲଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଅଃଜ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଜାମାୟ ?”

୨୬ ସିଲେଞ୍ଜେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ବନାୟବର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନି ଆଇଡିଡ଼ ? ଆମାନ୍ ଏଜାତାଲେ ପଡ଼େତନେ ?”

୨୭ ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ନନ୍, ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାନ୍, ଅଡ଼କୋ ବୋର୍ସାନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ନନ୍ ତିୟଲେ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ପରବେନ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା; ଆରି, ତୟଲିସିଂମର୍ବେନ୍ଆତଢ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅଜ୍ଜମ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା ।”

୨୮ ସିଲେଞ୍ଜେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆମାନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଜାଲଡ଼ଲୟ; କେନ୍ଆତେ ଲୁମା ଏଞ୍ଜେଲଡ଼େନ୍ ଆମାନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୨୯ ବନ୍ତ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ତରମ୍ମମ୍ ଗାମଲେ ଅବତୁୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଏଞ୍ଜେଲଡ଼େନ୍ ତୟଲିସିଂମର୍ବେନ୍ ଆନା ?”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଖମଲେ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ରାଉମରଞ୍ଜି ତଡ଼େଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ରୁୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ତିଡ଼େଞ୍ଜି କି, ଆଡ଼ିଲମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି । ୩୧ ତି ଆ ଡିକ୍ଳି ଅବୟ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତି ଆ ତଡ଼ର୍ଗଡ଼ ଜିରେନ୍, ଆରି ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଗିୟଲେ ତଡ଼ର୍ଗ ବମିୟତାଲଗଡ଼ ସାଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୨ ତିଅଜ୍ଜମ୍ ଅବୟ ଲେବିଅମରନ୍ ନିୟ ତେଞ୍ଜେ ଜିରେ, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଗିୟଲେ ତଡ଼ର୍ଗ ବମିୟତାଲଗଡ଼ ସାଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୩ ବନ୍ତ ଅବୟ ସମିରୋଣ ତଡ଼ର୍ଗାଡ଼ମର୍ ଆମାଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଗିୟଲେ ଆର୍ଗୁଡ଼ିତାଏନ୍ । ୩୪ ଆରି ଆମାଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆପାରାଲୋଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଲାଲେ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜିଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଆ ଗୋଡ଼ୋୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅବତଜ୍ଜମଲେ ଅବୟ ଲୋଲୋନେସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ସାଜ୍ଜେଏ । ୩୫ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ସମିରୋଣମରନ୍ ବାଗୁ ରୁପାତାବନ୍ ତବଲେ ଲୋଲୋନେସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିୟଲେ,

* ୧୦:୨୨ ୧୦:୨୨ ଜନ ୩:୩୫; ଜନ ୧୦:୧୫ † ୧୦:୨୩ ୧୦:୨୩ କରଗାତମ୍ * ୧୦:୨୫ ୧୦:୨୫ ମାତିର ୨୨:୩୫-୪୦; ମାର୍କ ୧୨:୨୮-୩୪

‘କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼’ ସାଲୋଆୟ, ଆରି ଅଜ୍ଞାତେ ଗୋଗୋୟ କର୍ସତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଯର୍ସନାୟ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ଇୟତାୟ ସୁଲ୍ଲାୟନାୟ,’ ଗାମେନ୍ ।

୩୭ କେନ୍ ଯାଗିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଆନା ରାଉମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୟଲିସିଂମର୍ ଗାମଲେ ଆମନ୍ ଅବଡ଼ିସୟତେ ?”

୩୮ ସାସ୍ତିନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟୁମେନ୍ ଆନିନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଆମନ୍ ନିୟ ତିଅଡ଼ମ୍ ଇୟ ଲୁମା ।”

ଜିସୁନ୍ ମାର୍ତ୍ତାନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଆସିଂ ଇୟେନ୍

୩୯ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଅବୟ ସାଇନ୍ ଇୟଲେ ଗନେ, ତେଡ଼େ ମାର୍ତ୍ତା ଗାମଲେ ଅବୟ ଆଇବଜନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ୩୯ ମରିଅମ ଗାମଲେ ଅବୟ ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜଡ଼ ଆ ତୟତୟ ତକ୍ସମ୍‌ତାଲେ ଆ ବର୍ରେନ୍ ଅମଡ଼ତ୍ତଲେ ତକୋଲନେ । ୪୦ ବନ୍‌ତ ମାର୍ତ୍ତାନ୍ ତୟତ୍ତୟନେଲୋଡ଼ନ୍ ଜବ୍ର ବାଉଲ୍ଲି ତେଏନ୍; ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ତିନ୍‌ସୟଖେନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ବୋଲ୍‌ମାୟଖେନ୍ ଆଡ଼ିୟଲିଖନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଅଃଗିଜେ ପଡ଼ ? ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରା, କାକାଡ଼ାନ୍ ଇସିଡ଼ ଆୟ ମାୟ ଯତୋ,” ଗାମଲେ ଇୟଲେ ବରେ ।

୪୧ ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମାର୍ତ୍ତା, ମାର୍ତ୍ତା ଆମନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଇୟମତେ ଆରି ବାଉଲ୍ଲିତନ୍, ୪୨ ବନ୍‌ତ ଅସୋୟତମ୍, ଆପାୟ ଆବୟନ୍ ତୁମ୍ ସନାୟସାୟ, ମରିଅମନ୍ ତ ମନଡ଼ ବଡ଼ାନ୍ ସେତାଏନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ପନାଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

୧୧

ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼

(ମାଡ଼ିଉ ୬:୯-୧୩; ୭:୭-୧୧)

୧ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ ଜାଗାଲୋଡ଼ ପାର୍ତନାଲନେ; ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସ୍ରାତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲେ, ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଜନନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଖଡ଼େଞ୍ଜି, ଆମନ୍ ନିୟ ଏଡ଼େଲ୍‌ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଲେନ୍ ।”

୨ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଏପାର୍ତନାତନେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବର୍ନାବା, ଆପେୟ,

ଅଖୁମ୍‌ମମ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ମନାନ୍ନେନ୍ ତେଏତୋ ।

ରାଜ୍ୟନମ୍ ଜିରାୟତୋ ।

୩ ତିତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟସାୟ ଜନୋମଜୋମନ୍ ତିୟଲେନ୍,

୪ ଇସେଲ୍‌େଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାଲେନ୍,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଅଡ଼କୋ ତୋସାମର୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏକେମାତାୟ ।

ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତଡ଼ଲେନ୍ ।”

୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗଡ଼ି ଏନ୍ନେଗୋ ତକୋ ପଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ି ଆମଡ଼ ତୁଡ଼ାର୍ ତଗଲନ୍ ଇୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତେ ବରେ, ‘ଏ ଗଡ଼ି, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଯାଗି ରୁଚିନ୍ ରେୟାନ୍ ତିୟ୍‌ୟ, ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ ଗଡ଼ିଖେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତୁଡ଼ଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନୋଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।’ ୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ପନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାଲଡ଼ତାୟ, ‘ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏଣ୍ଡେତଡ଼୍‌ୟ, ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଡ଼ଲାୟନି, ଆରି ପସିୟଖେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ଜି, ଖେନ୍ ତୋଲନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଅମ୍ ।’ ୮ ଖେନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆ ଗଡ଼ିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ବେତେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଅଃଡ଼ିୟେ, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏର୍‌ଗନ୍‌ରଜନ୍ ନମିନିକି ନମିନ୍ ଆବ୍ରେତେନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ସନାୟସାୟ, ତିୟତେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟତାୟ ।

୯ ଖେନ ନିୟ ଆମ୍ଭେଈଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ବେଡ଼ବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଈଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ସାୟବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଈ ଏରବାଡ଼ତେ; ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତେକା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଈ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋତନେ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବେଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଖାଡ଼ତେ; ଆନା ସାୟତଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ରବାଡ଼ତେ; ଆରି, ଆନା ତେବସଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରନୋନ୍ ତେତେ । ୧୧ ଆରି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଆ ବାପା ଆନ୍ନିଡ଼ ତକୋ ପଡ଼, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅୟନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅୟନ୍ ଆ ପାଲ୍ତେଡ଼ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଜାଆତନ୍ ତିୟତେ ? ୧୨ ଅଡ଼େ ଆରେସିମନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ସନକାବରେଡ଼ନ୍ ତିୟତେ ପଡ଼ ? ୧୩ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଈ ପେଲ୍ଲଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ପସିୟଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ତନିୟତିୟଜି ତିୟଲେ ଏଗୟତେ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଅଜା ବାପା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତିୟତିୟଲ୍ଲଡ଼ତନ୍, ଆ ମୁଲ୍ଲାଗତନ୍ ଆଗ୍ରେତେଈ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅରଃ ତିୟେଈ !”

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍ଲଜିବୁଲନ୍

(ମାତିଉ ୧୨:୨୨-୩୦; ମାର୍କ ୩:୨୦-୨୭)

୧୪ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଗଡ଼େନ୍, ତି ଆ ବୁତ ଆଜାଡ଼ା । ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆଜାଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରା କଡ଼ାଡ଼ିଲନେ; ସିଲଭେ ମନ୍ରାଈ ସାନ୍ନି ତେଏଈ । ୧୫ *ବନ୍ତ ଆନିଈ ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ଭେଈ, “ଆନିନ୍ ବୁତଈ ଆ ସୋଡ଼ା ବାଲ୍ଲଜିବୁଲନ୍ ବାଭେ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତେ ।”

୧୬ *ଆନ୍ନାମରଈ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ତନେମରନ୍ମ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଈ ଏଜାଲ୍ତେନ୍ ଏଜନାଆୟ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଅବଡ଼ୟଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବରେଈ ।

୧୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଃୟମଈ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତାଲେ ବର୍ନେ, “ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ତେନ୍, ତିଆତେ ନିଅଂସ ତେତେ, ଆରି ଆବସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତର୍ଡ଼ମ୍ ଅଲ୍ଲସଜାତାଏଈ ତେନ୍ ତି ଆସିଂ ଅସେଡ଼ତେ । ୧୮ ଆରି, ସନ୍ମମନ୍ ନିୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ନି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଏଜାତାଲେ ରିଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଅଲ୍ଲତକୋନେ ? ଖେନ୍ ବାଲ୍ଲଜିବୁଲନ୍ ବାଭେ ବୁତଈ ଗଡ଼ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଈ ତ ଏବର୍ତନେ । ୧୯ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ବାଲ୍ଲଜିବୁଲନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଭେ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ଲାୟ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ସନଶ୍ରେଡ଼ମରବେଈ ଆନା ଆ ବୋର୍ସା ବାଭେ ବୁତଈଆତଡ଼ ଗଡ଼ତଜି ? ତିଆସନ୍ ଆନିଈ ମା ପନ୍ସୁଆତିମରବେଈ ତେତଜି । ୨୦ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡେରସି* ବାଭେ ବୁତଈ ଗଡ଼ଲାୟ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟିନି ।”

୨୧ “ବୋର୍ସାମରନ୍ ଅଜା ଜାୟ ଅତିଆରଈ ଖମ୍ଲେ ଅବଜାତାଲନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଜଗେତେ, ତି ଜାୟ ଆନର୍ଜେନ୍ ଏରାମ୍ମୁ ତକୋତେ । ୨୨ ବନ୍ତ ଅଜା ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ବୋର୍ସାମରନ୍ ଇୟଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜୁରୁତାଲେ ଜିନୟତେ, ତିଆଡିଡ଼ ଅଜା ଅତିଆରଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ରାଉତାଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିଚେ, ଆରି ରାଉଜନବଈ ପାଡ଼ଲେ ଇୟତେ ବଗ୍ଗାନେ ।”

୨୩ * “ଆନା ତନେମରଖେନ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ବନେରାମରଖେନ୍; ଆରି ଆନା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଭର୍ଡ଼େମେ, ଆନିନ୍ ବୁର୍ଡ଼ରାୟତେ ।”

ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ଯର୍ନେ

(ମାତିଉ ୧୨:୪୩-୪୫)

୨୪ “ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍, ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତଥା ତଡ଼ ରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତେ ସାଜେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଃନ୍ନିୟଈଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ଲେ, “ଖେନ୍ ଅଜା ଆସିଂ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ସାୟ, ତି ଆସିଂ ଖେନ୍ ଯର୍ତନେ ।”

୨୫ ଆନିନ୍ ଯର୍ତନ୍ ତି ଆସିଂ ଆଜଜ ଆତର୍ଜ ଆରି ମନଡ଼ତମ୍ ଇୟତାୟ ଗିଜେ । ୨୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଜିଚେ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ର ପେଲ୍ଲା ଆରି ସାତଟା ପୁରାଡ଼ାଈଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଇୟତେ ଓବୋଡ଼େଜି,

* ୧୧:୧୫ ୧୧:୧୫ ମାତିଉ ୯:୩୫; ୧୦:୨୫   * ୧୧:୧୨ ୧୧:୧୨ ମାତିଉ ୧୨:୩୮; ୧୩:୧; ମାର୍କ ୮:୧୧   * ୧୧:୨୦ ୧୧:୨୦ ବୋର୍ସା
 * ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ମାର୍କ ୯:୪୦

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଗନ୍‌ଲନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତକୋନେଜି, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆ ଡଣ୍ଡି ସିଲଡ୍ ତିଲ୍ଲି ଆ ଡଣ୍ଡି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ତେତେ ।”

ଆଜାଡ଼ି ସର୍ତ୍ତାନ୍

୨୭ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ମୁଟ୍‌ଲୋଡ଼ି ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍‌ନେନ୍, “ଅଜ୍ଞା ଅୟୋଡ଼ି ଆମନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ କୋଡ଼ଲମ୍, ଆରି ଆନା ଆମନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ମେମେଲମ୍ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

୨୮ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଜ୍ଞା, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆନାଜି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଡ଼ିଡ଼ି ଆରି ଷ୍ଟଣ୍ଡମ୍‌ଡ଼ି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

**ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅରମ୍ମତନ୍ ସାୟ୍‌ଡ଼ଜି
(ମାତିଉ ୧୨:୩୮-୪୨)**

୨୯ *ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକ୍‌ ରୁକ୍‌ଡ଼ାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆକ୍ରଡ଼ାୟ୍‌ଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେନ୍, “ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପେଲ୍‌ଜି, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅରମ୍ମତନ୍ ସାୟ୍‌ଡ଼ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍ମଡ଼ି ଡୁମ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ି ଆରମ୍ମଡ଼ି କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୁନସନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ନିନିବିବାଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଏନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେତେ । ୩୧ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍ ଗଡ଼ ତକୋନ୍, ସିବା ଡେସାନ୍ ଆ ରାଣି ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଡୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ଅବଡ଼ୋସାଡ଼ି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆ ଜନନାବର୍ ଅନମ୍‌ଡ଼ିଡ଼ି ଆସନ୍ ପୁଡ଼ିନ୍ ଆନେଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଇୟ୍‌ଲୟ୍; ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ସୋଲମନ୍‌ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା ବର୍‌ନେନ୍ କେନ୍‌ଡେନ୍ନେ ତକୋ । ୩୨ ନିନିବିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଡୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ଅବଡ଼ୋସାଡ଼ି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁନସନ୍ ଆନିସ୍‌ଡ଼ିବର୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବୟ୍‌ରୁବୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି; ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଜୁନସନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା ବର୍‌ନେନ୍ କେନ୍‌ଡେନ୍ନେ ତକୋ ।”

**ଡ଼ଅଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆରନ୍
(ମାତିଉ ୫:୧୫; ୬:୨୨-୨୩)**

୩୩ *ଆନ୍ନିଡ଼ି ପିଜ୍‌ନ୍ ତର୍‌ରେ ଆସସରେଡ଼ନ୍ ଅଡ଼େ ମାଡ଼ିଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ଡ଼ା ଅଃଡ଼ୁକ୍‌ଲୋଏ, ବନ୍‌ଡ଼ ପିଜ୍‌ପିଲନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ି ତକ୍‌କୋଡେ, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସାଆରନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡ଼ି । ୩୪ ଅମ୍‌ଡ଼ିବେନ୍ ଡ଼ଅଡ଼ନ୍ ଆ ପିଜ୍ । ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ି ଅମ୍‌ଡ଼ିବେନ୍ ମନଡ଼ି ତକୋଡେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ି ସମ୍‌ରା ଡ଼ଅଡ଼ିବେନ୍ ନିୟ୍ ସାଆରଡେ; ବନ୍‌ଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ି ତିଆଡେ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ତକୋଡେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ି ଡ଼ଅଡ଼ିବେନ୍ ନିୟ୍ ଲୋଡ଼ିଡ଼ି । ୩୫ ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ଡ଼ମ୍‌ନାବା, ଏଜ୍ଞାଲ୍‌ଡେନ୍ ଉଗର୍‌ବେନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଲୋଡ଼ିଡ଼ି ଡେଡ଼ି ଡ଼ି । ୩୬ ତିଆସନ୍ ସମ୍‌ରା ଡ଼ଅଡ଼ିବେନ୍ ସାଆରଡାଲେ, ଆରି ତେତେ ଅନ୍ନିଡ଼ିଲୋଡ଼ି ଲୋଡ଼ିଡ଼ି ଅଃଡ଼ୁକୋଲୋ ଡେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ପିଜ୍‌ନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆକାନ୍ ତର୍‌ରେ ଆମ୍ମେନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ି ଅବସାଆରଡିବେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ସମ୍‌ରା ଡ଼ଅଡ଼ିବେନ୍ ସାଆରଡେ ।”

**ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ି ଅବଡ଼ୋସାଏଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦)**

୩୭ ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଆରବ୍‌ସୁଜ୍‌ଜେଏନ୍ ସିଲଡ଼ିଲ୍‌ନ୍ ଅବୟ୍ ପାରୁସିନ୍, ଗାଗାନେବାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ି ଆସିଡ଼ି ଓଡ଼େଲୟ୍, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆସିଂ ଜିର୍‌ରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗାଗାନେ । ୩୮ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ି ଏରୁଗନିୟ୍‌ଡାନେନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲନେନ୍ ଆସନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଗିୟ୍‌ଲେ ପାରୁସିନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଏନ୍ । ୩୯ ସିଲଞ୍ଜେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ି ବରେନ୍, “ଆମ୍ମେନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସିମ୍ମାନ୍ ତ ସଡ଼ିଆନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ି ଡୁମ୍ ଏରିୟ୍‌ଡାଡେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଅମ୍ମବେନ୍ ରାଉନ୍ ତ ପେଲ୍‌ଲୋଡ଼ିନ୍ ଆବରିୟ୍ । ୪୦ ଏ ଏରୁବୁଡ଼ିଜି, ଆନା ବାୟ୍‌ରାନ୍ ଗବଡେଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ନିୟ୍ ପଡ଼ି ଅଃଗବଡେଲୋ ? ୪୧ ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆଡେ ଇନିଜି ତକୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଡୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ି ତିୟ୍‌ଡିୟ୍‌ବା; ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ିବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ି ।”

* ୧୧:୨୯ ୧୧:୨୯ ମାତିଉ ୧୭:୪; ମାର୍କ ୮:୧୨ * ୧୧:୩୩ ୧୧:୩୩ ମାତିଉ ୫:୧୫; ମାର୍କ ୪:୨୧; ଲୁକ ୮:୧୨

୪୨ “ବନ୍ଦତ ଯୋଡ଼, ପାରୁସିଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୋଦିନାନ୍, ଆରୁଦନ୍, ଆରି କୋଭାବେନ୍ ଆ ଜନବ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଦସମାଂସ ଏତିୟ୍‌ତେ, ଆରି ମନଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତ ଇସ୍‌ବର ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଅମଙ୍ଗଡ଼ାୟ୍ ଏଏଞ୍ଜେତନ୍; ବନ୍ଦତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ଲୁମ୍‌ବା, ଆରି ଆନ୍ତାଜିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଙ୍ଗଡ଼ାୟ୍ ଏତକୋତଡ଼୍‌ନେ ।”

୪୩ “ଯୋଡ଼ ପାରୁସିଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡ଼ା ତରକ୍ସମନ୍ ତ ସୟ୍‌ତାରେଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ଲୋମ୍‌ଲୋମ୍‌ନେନ୍ ଏଲତୟ୍‌ତେ । ୪୪ ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ ଆ ମସାନ୍ନି ଅନ୍ତମ୍, ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଆତୁଡ଼ିୟ୍‌ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କେନ୍‌ଆତେ ମସାନ୍ନି ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି ।”

୪୫ ସିଲଭେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲତେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍‌ମର୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ଆମନ୍ ବର୍‌ର୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅଲ୍ଲଗନ୍‌ତ୍ରୟ୍ ଏଞ୍ଜେତଲେନ୍ ।”

୪୬ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଯୋଡ଼, ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ଆପଡେନେମରଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଲଗିନ୍‌ତମନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଏଲାଞ୍ଜିନ୍‌ତଜି ଆରି ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଅଜିଡ଼ ଜାକ୍‌ୟ୍ ବ ଅଣ୍ଡେନ୍‌ସି ବାରେ ତିଆତେ ଇସିଡ଼୍ ଏଃରେଞ୍ଜେଏ । ୪୭ ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍‌ୟାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନି ଏତୁବ୍‌ତେ, ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁର୍‌ୟା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ୪୮ ତିଆସନ୍, ପୁର୍‌ୟା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାକି ତକୋଜି ଆରି ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତନେ; ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିନା ପୁର୍‌ୟାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି, ବନ୍ଦତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନିଞ୍ଜି ଏତୁବ୍‌ତେ । ୪୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବର ନିୟ୍ ଆ ଜନନାନ୍ ବାରେ ବର୍‌ନେ, ‘ଖେନ୍ ଆମ୍‌ତଞ୍ଜି ପୁର୍‌ୟାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ତ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ଜିଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍‌ବତଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତଜି । ୫୦ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଭ୍ ଉଲନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁର୍‌ୟାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନ୍‌ଜ୍ଞାୟ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୫୧ ଏବଲନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଉଲନ୍, ଜିକରିୟ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମଡ଼ିର୍ ତନମ୍‌ଲନ୍ ତ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼୍ ଆସ୍ତମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜାୟ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନ୍‌ଜ୍ଞାୟ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୫୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍‌ତବେନ୍, କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

୫୩ “ଯୋଡ଼, ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆପଡେନେମରଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନନାନ୍ ଆ କଡ଼୍ଡା ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ବେନ୍ ଏତକ୍ଲୋଏନ୍; ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଏଃଗନ୍‌ଲୋ, ଆରି ଗଙ୍ଗନ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆସ୍ତାଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ଏତଡେଞ୍ଜି ।”

୫୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତେରେ ସିଲଭ୍ ଆଜିରେନ୍ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବତାଲେ, ୫୪ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଖମ୍‌ଖମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏର୍‌ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ବରେଞ୍ଜି ।

୧୨

ଇସ୍‌ଭାମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଆଇୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା (ମାତିଉ ୧୦:୨୨; ୨୭)

୧*ତିଆଡ଼ିଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକ୍ତାଲନ୍ ତର୍‌ଡମ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼୍ ଅଲ୍‌ରାବେଞ୍ଜି; ତିଆଡ଼ିଡ଼୍ ଜିସୁନ୍, ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ଆ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ପାରୁସିଜି ଆ କମିର ଅନ୍ତମ୍ ଆ ଇସ୍‌ଭାଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଗିୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା । ୨*ବନ୍ଦତ ଅଙ୍ଗାତେ ଆୟ୍‌ମୟ୍‌ମ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ତାଆୟ୍‌ତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆସସ ତିଆତେ ଜନାଲଡ଼୍‌ତନେ । ୩ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଆ ଲୋଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଏବର୍‌ନେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଅନମ୍‌ତଡ଼୍‌ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆସସିଂଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଏବର୍‌ନେ, ତିଆତେଜି ଅସିଡ଼୍‌ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ତେତେ ।”

† ୧୧:୫୦ ୧୧:୫୦ ନିବଞ୍ଜାମେଞ୍ଜି   ✠ ୧୨:୧ ୧୨:୧ ମାତିଉ ୧୭:୭; ମାର୍କ ୮:୧୫   ✠ ୧୨:୨ ୧୨:୨ ମାର୍କ ୪:୨୨; ଲୁକ ୮:୧୭

ଆନାଆତତ୍ ବତତ୍ତବେ
(ମାତ୍ରି ୧୦:୨୮-୩୧)

୪ “ଏ ଗଡ଼ିକ୍ଷେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନାଜି ତଅଡନ୍ ସମ୍ବତଜି, ବନ୍ତ ତି ସିଲଡଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଇନ୍ନଡ୍ ଅଃର୍ବପ୍ଲୁମେଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ବତତ୍ତବେନ୍ । ୫ ବନ୍ତ ଆନାଆତତ୍ ଏବତତ୍ତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅବଜନାତବେନ୍; ସନମ୍ବବନ୍ ଆ ତିକ୍ତି ତଗୋସିଲୋଡନ୍ ପନିତନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା ଇସ୍ବର ଆସିଲୋଡ୍ ଅବସୋଡାନେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ ବତତ୍ତବା; ଓଓ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ଆତତ୍ ବତତ୍ତବା ।”

୬ “ଇନି ମନ୍ଲୟ୍ ସୟସିତିତନ୍ ବାଗ୍ଲୁ ତଜା ବାରେ ଅଃଭମ୍ବେନ୍ ପଡ୍ ? ତେଲୋଜନଡ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ ଜାକ୍ଲ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଃକ୍ଷରୋତାଏ । ୭ ବନ୍ତ ଅବବଲୋଡ୍ତବେନ୍ ଅଡ୍ତକୋନ୍ ଆ ଉଉ ଜାକ୍ଲ୍ ଆଡିଡି, ବତତ୍ତବେନ୍; ସୟସିତିତକ୍ଷି, ସିଲଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ମଡ୍ଗା ।”

ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ ଜନାଜାନ୍ ତ ମନ୍ବର୍ସେନ୍
(ମାତ୍ରି ୧୦:୩୨-୩୩; ୧୨:୩୨; ରୋମିଅ ୧୦:୯-୧୦)

୮ “ଆରି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ୍ଲୋଡ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ ଅଃମ୍ବର୍ସେଇୟ୍, ମନ୍ରା ତାଜାଡାଅନନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପାଡ୍ଲଡ୍ବରମ୍ବରଜି ଆ ତେମଡ୍ଲୋଡ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଅଃମ୍ବର୍ସେଏ; ୯ ବନ୍ତ ଆନା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ୍ଲୋଡ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ ମ୍ବର୍ସେତ୍ତୟ୍, ମନ୍ରା ତାଜାଡାଅନନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପାଡ୍ଲଡ୍ବରମ୍ବରଜି ଆ ତେମଡ୍ଲୋଡ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ମ୍ବର୍ସେତେ ।”

୧୦ * “ଆରି ଆନା, ମନ୍ରା ତାଜାଡାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ବନ୍ତ ଆନା, ମଡ୍ରିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ୍ ନିୟ୍ସବରନ୍ ବର୍ତ୍ତବେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃକ୍ଷେଏ ।”

୧୧ * “ଆରି, ଅଜା ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ରନ୍ବୁସିଡ୍, ରାଜ୍ୟପାଡନ୍ ତ ସୋଡାମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ବା ଓରୋଡ୍ତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତବେଲୋଡ୍ତବେନ୍ ଏଜାଡାଲେ ଇନି ଗାମ୍ଲେ ଏଜାଲଡ୍ତେ ଆରି ଇନି ଏଗାମ୍ତେ ତିଆସନ୍ ଏଇଃୟମଡ୍ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନି ଗନାମନ୍ ତେତେ, ତି ଆ ବନେଡା ମଡ୍ରିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଖଡ୍ଖଡ୍ତବେନ୍ ।”

ଏରବୁଡ୍ଟି ଗମାଡ୍ମରନ୍ ଆନବଡ୍ତବର

୧୩ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ୍ଡିୟ୍ମର, ଆପେୟ୍ଖେନ୍ ଆନଜେଜି ଖେନ୍ ବୟ୍ ବନ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଖେନ୍ଆତତ୍ ବରା ।”

୧୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଗଡ଼ି, ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ତବେନ୍ ପନ୍ସୁଆଡିନ୍ ଆସନ୍ ତ ବନ୍ତାଡିକ୍ଷନ୍* ଆସନ୍ ଆନା ଖେନ୍ଆତତ୍ ତବନ୍ଡ୍ଲ୍ ?” ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍ତମନାବା, ଅଡ୍ତକୋନ୍ ଆ ଗନିୟ୍ମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ସବ୍ଡାୟ୍ନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ୍ ତିଅଜା ଜାକ୍ଲ୍ ଅନଜେଜି ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତି ବାରେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡେ ।”

୧୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅବୟ୍ ଅନବଡ୍ତବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ୍ ଗମାଡ୍ମରନ୍ ଆ ବସେଡ୍ଲୋଡ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଜନ୍ରୋମନ୍ ଏଲେନ୍ । ୧୭ ସିଲଭେ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଇୟମେନ୍ ‘ଖେନ୍ ଇନି ଏଜାଆୟ୍ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନ୍ରୋମ୍ଖେନ୍ ତର୍ଡ୍ଡମ୍ଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ୍ ।’ ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଖେନ୍ ଏଲ୍ଲେଲେ ଲୁମ୍ତାୟ୍; ମାୟ୍ଖେନ୍ ଅଡ୍ତକୋନ୍ ପୁସ୍ତୁଡାଲେ ସୋଡାଭାତମ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଗୁତାୟ୍, ଆରି ତେଭେ ଜନ୍ରୋମ୍ଖେଞ୍ଜି ତ ଜନବ୍ଖେଞ୍ଜି ତର୍ଡ୍ଡମ୍ତାଲେ ତକ୍ଲୋତାୟ୍, ୧୯ ଆରି ଖେନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ଆତତ୍ ବର୍ତାୟ୍, ଏ ପରାନ୍ନା, ଗୋଗୋୟ୍ ବସେଡ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍ରୋମ୍ଖେଞ୍ଜି ଆତର୍ଡ୍ଡମ୍, ତିଆସନ୍ ଲୋଲୋନା, ଗାଆ, ଜୋମା, ସର୍ଡାନା !’ ୨୦ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ବରେନ୍, ‘ଏ ଏରବୁଡ୍ଟି, ଲଡେ ଆ ତଗଲ୍ ଅମଡ୍ମନି ସିଲଡ୍ ପରାନ୍ନାମ୍ ପନାଡନ୍ ତେତେ; ସିଲଭେ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆମନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତି ଅଡ୍ତକୋନ୍ ଆନାଆତେ ତେତେ ?’ ”

* ୧୨:୧୦ ୧୨:୧୦ ମାତ୍ରି ୧୨:୩୨; ମାର୍କ୍ ୩:୨୯ * ୧୨:୧୧ ୧୨:୧୧ ମାତ୍ରି ୧୦:୧୯,୨୦; ମାର୍କ୍ ୧୩:୧୧; ଲୁକ ୨୧:୧୪,୧୫ * ୧୨:୧୪ ୧୨:୧୪ ଅକାଲ୍ଡିନେନ୍

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନା ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତଲ୍ଲୋତେ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଗମାଡ଼ଫର୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ ।”

ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍
(ମାତିଉ ୬:୨୫-୩୪)

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇନି ଏଜୋମତେ, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମତାଲେ, ପରାନ୍ନାବେନ୍ ଆସନ୍, ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିତନେ, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମତାଲେ ତଅଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଏଇୟମତଡ଼େ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନୋମନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ନାନ୍ ଆରି ସିନ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା । ୨୪ କାକାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମଲେ ଗିୟବା, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକ୍ବେଜି କି ଅଃଗତେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜନ୍ରୋମସିଂ ତଡ଼ କି ତନିଲ୍ ତଡ଼, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନୋମନ୍ ତିୟତଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ ସତଡ଼ ! ୨୫ ଆରି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଇୟମତାଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବସନ୍ତି ଅବଗୋଗୋୟଲେ ରପ୍ତିଏ ? ୨୬ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା କାକାଡ଼ାନ୍ ନିୟ ଲୁମଲେ ଏଃର୍ପ୍ତିଲୋ ତେନ୍, ଏଞେଲ୍ତେନ୍ ଆନ୍ନା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଏଇୟମତେ ? ୨୭ ତାର୍ବାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମଲେ ଗିୟବା, ତିଆତେଜି ଏଜାମଲେ ତାଡ଼େରନ୍ ଅଃଭବେଜି କି ଅଃକ୍ବୁଡ଼ନେଜି; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ଜାକିୟ୍ ଅଃର୍ଲଲେନେ । ୨୮ ବନ୍ତ ଅଜା ଅଜିଡ଼ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଲଡ଼େ ତକୋ, ଆରି ବିଅଡ଼େଃ କୋଡ଼ାତୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପନିତନ୍ ତେତେ, ତି ଆଜିଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ତିୟତେ ଆ ମନଡ଼ ଗବଡ଼େଲ୍ତେ, ଏ ଅସୋୟ ତର୍ନେମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ ସିନ୍ରିନ୍ ଅରଃ ତିୟବେନ୍ !”

୨୯ “ଆରି, ଇନି ଏଜୋମତେ ଆରି ଇନି ଏଗାତେ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାୟଲେ ଏବୁଲ୍ଲେତଡ଼ କି ଏଇୟମତଡ଼ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଡ଼ର୍ନେମରଞ୍ଜି ପୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ସାୟଲେ ବୁଲ୍ଲେତଜି; ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ତିଆତେ ଆପେୟବେନ୍ ଜନା । ୩୧ ଆର୍ବାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ସାୟବା, ଆରି କେନ୍ଆତେଜି ନିୟ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ ।”

ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍
(ମାତିଉ ୬:୧୯-୨୧)

୩୨ “ଏ ସନ୍ନା ଗୋସ୍, ବଡ଼ଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ । ୩୩ ଆମ୍ବେନ୍ଆତେ ଇନି ତକୋ ତିଆତେ ତମ୍ଲେ ତୋଲୋୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟବାଜି; ଅଜାତେ ଅଃକ୍ବୁଞ୍ଜିତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆ ମୁନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆସନ୍ ଅବଜାତାବା; ଅଜାଲୋଡ଼ ରାଉମରନ୍ ଅତମନ୍ ଇୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ ଆରି ବୋକୋତନ୍ ଅଃକ୍ବୋମେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଃକ୍ବୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ରନ୍ନା ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ଡ଼ିମବା, ୩୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜାଲୋଡ଼ ଜନ୍ରୋମବେନ୍ ତକୋତେ, ମନ୍ବେନ୍ ନିୟ ତେଞେ ତକୋତନେ ।”

ଜଗେଲେ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆ କମ୍ବାରିମରଜି

୩୫ * “କୁଣ୍ଡୁବେନ୍ ଆରେଡୁବ୍ ତକୋନେତୋ ଆରି ପିଜ୍ଜନ୍ ଆତରତର୍ ତକୋନେତୋ । ୩୬ *ଆରି, ସାଉକାରନ୍ ବିବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ବନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ତେବାତେବା ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତକୋନାବା । ୩୭ ସାଉକାରନ୍ ଜିରେ ଅଜା ଆ କମ୍ବାରିମରଜି ଆଜଗେଜି ଇୟତାୟ ଗିଜେଜି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ରେଡୁବ୍ତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତକ୍ବୁମତାଲେ ଆମଡ଼ବଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟତାୟ ରୋଜୋମେଜି । ୩୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ା ତଗଲ୍ଲି ଅଡ଼େ କମସିମୋଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞେଲେ ଇୟଲାୟ ଗିଜେଜି ତେନ୍, ଏଞେଲ୍ତେନ୍ ତି ଆ କମ୍ବାରିମରଜି ସନେନ୍ସେନ୍ । ୩୯ *ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ, ଅଜାବେଡ଼ା ରାଉମରନ୍ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆତେ ଅସିମରନ୍ ଜନାଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ପରୁଆ ଅନ୍ବଦାଲ୍ପାଲେ । ୪୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି

* ୧୨:୩୫ ୧୨:୩୫ ମାତିଉ ୨୫:୧-୧୩   * ୧୨:୩୬ ୧୨:୩୬ ମାର୍କ ୧୩:୩୪-୩୬   * ୧୨:୩୯ ୧୨:୩୯ ମାତିଉ ୨୪:୪୫,୪୪

ନିୟମ ଅବଜ୍ଞତାଲୀନ ତକୋନାୟବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃକ୍‌କ୍‌ବତିସୟେ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।”

ତର୍ନେ କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍ ତ ଏରଡ଼ର୍ନେ କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୪୫-୫୧)

୪୧ ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ତ୍ତେନେ, “ଏ ପ୍ରବ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଅଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତେଲେନ୍ ?”

୪୨ ପ୍ରବ୍ରୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍‌ଡ଼ତମ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ତବନ୍‌ଡ଼ତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଆରି ବୁଡ଼ିତମ୍ ଗୁମ୍‌ସ୍ତାନ୍ ଆନା ? ୪୩ ସାଉକାରନ୍ ଯର୍ଭନ୍ ଅଜ୍ଞା କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆରୁଲୁମତେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ ଗିଜେ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ୪୪ ଞେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତେବେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନର୍ଜେନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ତି କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତବନ୍‌ଡ଼ତେ । ୪୫ ବନ୍‌ତ ତି ଆ କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍ ସାଉକାରଣେନ୍ ଆ ଜନିର୍‌ଡ଼ିଡ଼େତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତିସୟ୍‌ଲେ, କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍‌ଜି ତ କମ୍ବାର୍‌ବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଉତନେ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଆ ବନ୍ଧୁଲୁନ୍ ତକୋତନେ, ୪୬ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଜଗେଲେ ଅଃଡ଼ୁକୋନେ ଆରି ଅଜ୍ଞାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଅଶୁଡ଼ ଜନାଏ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆରି ତି ଆ ବନେଡ଼ା ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଗୁ ତେୟ୍‌ତେୟ୍ ଅମ୍ବେଲେ, ଏରଡ଼ର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ମାୟ୍‌ତେ ।”

୪୭ “ଆରି ଅଜ୍ଞା କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ଜନାତାଲେ ଅଃନ୍‌ବଜାତାନେ ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମେ, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତନିତନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୪୮ ବନ୍‌ତ ଆନା ଏରଜନିନାନ୍ ତନିଡ଼ଜୋମନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ୍ ତନିତନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ଆନାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ଆତିୟ୍‌ତିୟ୍, ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ବନେତନ୍ ତେତେ; ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତାଜିତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେତେ
(ମାତିଉ ୧୦:୩୪-୩୬)

୪୯ “ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ସନେତନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆତେ ନମି ତୁଡୁଏନ୍ନି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆରି ଇନି ଅଲ୍‌ସାଜ୍‌ୟ୍ ? ୫୦ ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ତକ୍‌ବତାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌ବତାତନାୟ୍; ଆରି ତିଆତେ ଅଶୁଡ଼ ସୁଜ୍‌ଏନ୍ ଜାୟ୍ ଞେନ୍ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତକୋନାୟ୍ ! ୫୧ ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସୟ୍‌ନ୍ ପଡ଼ ପାଡ଼ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବତିସୟ୍‌ତେ ? ଇଜ୍ଞା ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତେବେନ୍, ଇଜ୍ଞା, ଆର୍ପାୟ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଅନମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୫୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ମିୟ୍‌ଲିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ମନ୍‌ରା ତକୋଏଞ୍ଜି, ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଯାଗି ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼, ଆରି ଯାଗି ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେତଜି । ୫୩ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅୟୋଡ଼ନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍, କଉନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କିନାରନ୍, କିନାରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କଉନନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେତଜି ।”

ଅରମ୍ବଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ତିନ୍ନାନ୍ ଏଜନାବା
(ମାତିଉ ୧୬:୨-୩)

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବରୁବୟୋଡ଼ଗଡ଼ ମେଗନ୍ ତୋଲନ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ସିଲଭେମା ତରୁବନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ ଏଗାମ୍‌ତେ, ଆରି ଏଡେଲ୍‌ମା ଗଡେଲ୍‌ତେ । ୫୫ ଆରି ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ରିଜେନ୍ ଇତେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଗୋଗୋୟ୍ ତାଗାତେ ଏଗାମ୍‌ତେ ଆରି ଏଡେଲ୍‌ମା ଗଡେଲ୍‌ତେ । ୫୬ ଏ ଇସ୍ତାମାବ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ଲୁନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼ଜି ରିପ୍ରି ଏଜନାତେ ବନ୍‌ତ ନମିତି ଆରମ୍ବଡ଼ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ରିପ୍ରି ଏଃକ୍‌କ୍‌ନାଏ ?”

ଅଲ୍‌ବାଡ଼ିମରବେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନାବା
(ମାତିଉ ୫:୨୫, ୨୬)

☆ ୧୨:୫୦ ୧୨:୫୦ ମାତି ୧୦:୩୮

୫୭ “ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ରମ୍ମଟ୍ ରମ୍ମଟ୍ ଇନିବା ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଏଃଲୁମେ ? ୫୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନେରାବେନ୍ ସରିନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଏଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଟନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟାମାୟନାବା, ଅସମୟ ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଆମଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଟ୍‌ତବେନ୍, ଆରି ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତଡ଼ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଟ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତବେନ୍, ଆରି ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଲୋଟନ୍ ପିଡ଼ତବେନ୍ । ୫୯ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆତନିକ୍ତି ତାକୋନ୍† ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଏସୁକ୍ତାୟନେନ୍ ଜାୟ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେଜନଡ଼ ଡ଼ୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଏଃର୍ତ୍ତିଆୟ ।”

୧୩

ଇର୍ସେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯନ୍ନାୟବା ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ରବୁତବେନ୍

୧ ତିଆତିଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଗାଲିଲିବାଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି ।” ୨ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଗାଲିଲିମରଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଗୋ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନ୍ନା ଗାଲିଲିମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଇର୍ସେମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପଡ଼ ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ୩ ଇଜ୍ଜା, ଏତେଲେ ତଡ଼, ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼ମ୍ ସେଏତାୟତବେନ୍ । ୪ ଅଡ଼େ ସିଲୋଅଲୋଟନ୍ ଅଟର ଜଣ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଟ୍ ଜରଗେସିଡ଼ନ୍ ଲାଡ଼ିନ୍‌ତାଲେ ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜିରୁସାଲମବାଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୋସାମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପଡ଼ ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ୫ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇଜ୍ଜା, ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼ମ୍ ସେଏତାୟତବେନ୍ ।”

ଅଃନୁଜଏନ୍ ଆ ଲୁଆନୁବ୍ ଆନବଜଡ଼ବର

୬ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାଲୋଟ୍ ଅବୟ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଗୁଗୁ ତକୋଏନ୍ । କୋଭାମରନ୍ ତେତେ ଜିରେ ଆଜନ୍ ଇୟଲେ ସାଜେ; ବନ୍‌ତ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲୋ । ୭ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜଗେକୋଭାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘କେନ୍‌ଆତେ ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ତେଲୋ, କେନ୍ ଲୁଆନୁବଲୋଟନ୍ ଆଜନ୍ ଇୟତାୟ ସାୟନାୟ, ବନ୍‌ତ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ାୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଅତା, ଇନିବା କେନ୍‌ଆତେ ଲବନ୍ ଅଲ୍ଲନବ୍‌ମୋସୁଏ ?’ ୮ ବନ୍‌ତ ଜଗେକୋଭାମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ପ୍ରବୁ, କେନ୍‌ଆତେ କେନ୍‌ଆ ବର୍ସେଡ଼ ନିୟ ଅମରେଡ଼ା, ତିଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ଏରେ ଗାୟଲୋଟ୍ ଗାୟଲେ ଅନ୍ତାଡ଼ିଜନ୍ ତିୟତାୟ । ୯ ଆରି ତିକ୍ତି ଅଜଏନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼, ଅଃନୁଜଲୋ ତେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼ଲେସେତା ।”

ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଅବୟ କୁକ୍ତିବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୧୦ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍, ଅବୟ ରନ୍ନୁକ୍ସିଲୋଟନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୧ ଆରି ଗିୟବା, ଅଟର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଏର୍ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତେତେ ତକୋଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଆକୁକ୍ତି, ଏଙ୍ଗାଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଃର୍ତ୍ତି ବିଡ଼ୟଲନ୍ । ୧୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଆଇମର୍ ଏର୍ବପ୍ତୁନୁମ୍ ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ଅଡ଼ୁଲମ୍ ।” ୧୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଟନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ସିଲତେମା ବୁଡ଼ଜେନ୍ କି ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗକ୍ଲେଲେନ୍ ।

୧୪ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ବନ୍‌ଡେନ୍ ରନ୍ନୁକ୍ସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ବରାବଡ଼ାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ହୁଡ଼ୁ ତିନ୍ନା ତକୋ, ତିଆସନ୍ ତିଆତିନ୍ନା ଜିରେ ଆୟ ମବନ୍‌ଡ଼ନାବା, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଏଇୟତଡ଼ାୟ ।”

୧୫ ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “ଏ ଇସ୍ତାମରଜି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଗୁଆଡ଼ାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ରମ୍ମଟ୍ ରମ୍ମଟ୍ ଆ ତାଡ଼ଲିୟ ଅଡ଼େ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ପଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଏଃନୁବଗାତାଏ ପଡ଼ ? ୧୬ ଏତେଲତେନ୍ ଗିୟବା, ଅଟର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ସନୁମନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଆଡ଼କ୍ଳୋଏନ୍ ଅଭାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ କେନ୍ ଆଇମର୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନି

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅଃର୍ଭକ୍ତୁଏଜି ।”

୩୪ “ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଏ ଜିରୁସାଲମ, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆମନ୍ ସମ୍‌ବେନ୍, ଆରି ଅମ୍‌ଡ଼ନମ୍ ଆନାପ୍ତାୟଜିଆଡ଼଼ ତିଡ଼ରେନ୍, ଆୟୋଡ଼ିମନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆ କାସ୍ତାନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆ ଅନଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବରୁକ୍ତେ ତିଅନ୍ତମ୍ ତିଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ପସିୟନମ୍‌ଜିଆଡ଼଼ ଅନବରୁକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ସାୟଲାୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଏଃଲ୍ଲତୟଲୋ । ୩୫ ଗିୟବା ସରେବାସି”ବେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ିବେନ୍ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେ ସିସି”ତେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼ି ଆନା ଇୟଲାୟ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍, ‘ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ଅଶୁଡ଼ି ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ, ଖେନ୍ ଆରି ଏଃଗିଜ୍‌ୟ ।”

୧୪

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ରୋଗମରନ୍‌ଆଡ଼଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୧ ବମ୍‌ୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବୟ ଆମ୍‌ବୁଗଡ଼ମରନ୍ ଆସିଁ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗିୟଗିୟଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଗିୟବା, ଆ ମୁକ୍ତାଗତଞ୍ଜି ଅବୟ ଜଡ଼ୋବର* ରୋଗମରନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆପଡ଼େନେମରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି: “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଞ୍ଜନ୍ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅଡ଼େତେ ଅଡ଼େ ଇକ୍ତା ?” ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେଞ୍ଜି ।

୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଖମ୍‌ଲେ ମବନ୍‌ଡେନ୍ କି ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ିସିଲଡ଼ି ଆନ୍ନିଡ଼ି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅଡ଼େ ତାଡ଼ିଲିୟ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଞ୍ଜନ୍ କୁଆଲୋଡ଼ିନ୍ ଅସେତେନ୍ ତେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅବତାଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଅଃଭବେ ପଡ଼ ?”

୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ି ଇନ୍ନିଡ଼ି ଜାଲଡ଼ିଲେ ଅଃର୍ଭପ୍ରିଲଜି ।

ଲନଗତନ୍ ତ ସନାକ୍ଳେନ୍

୭ ଆରି, କନ୍ତୁଆମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାତାଲେ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ତରକ୍ତୁମନ୍ ସେତାଏଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୮ “ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନ୍ନିଡ଼ି ଆ ମନ୍‌ରା ବିବା ଇଡ଼ନ୍ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଓଡ଼େତବେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସୋଡ଼ା ତରକ୍ତୁମ୍‌ଲୋଡ଼ିନ୍ ଇୟଡ଼ିଏତକ୍ତୁମେ, ଅସମୟ ଆମ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ଼ି ଆରି ଗୋଗୋୟ ମନାନ୍ନେମର୍‌ଆଡ଼଼ ଆନିନ୍ ଅଲ୍‌ନୋଡ଼େଏ, ୯ ଆରି ଅଙ୍ଗାମର୍ ଆମ୍‌ବେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ, ‘କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତରକ୍ତୁମନ୍ ତିୟା’ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଡ଼ାୟ ଗାମେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଗରୟମଡ଼ଲେ ସନ୍ନା ତରକ୍ତୁମ୍‌ଲୋଡ଼ିନ୍ ଇୟଡ଼େ ଏତକ୍ତୁମେ । ୧୦ ଆର୍ପାୟ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ବେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସନ୍ନା ତରକ୍ତୁମ୍‌ଲୋଡ଼ିନ୍ ଇୟ ତକ୍ତୁମ୍‌ବା, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମ୍‌ବେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆରୋଡ଼େଲବେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିରେ, ‘ଏ ଗଡ଼ି ସୋଡ଼ା ତରକ୍ତୁମ୍‌ଲୋଡ଼ିନ୍ ଆୟ ତକ୍ତୁମା’ ଇୟଡ଼ାୟ ଗାମେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ବେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆଡ଼କ୍ତୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ି ଆମ୍‌ବେନ୍ ମନଡ଼ିମର୍ ଗିୟତାତବେନ୍ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅନବସନ୍ନାନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆନା ଅବସନ୍ନାତମ୍‌ତନେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅନବସୋଡ଼ାନ୍ ତେତେ ।”

୧୨ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗାଗାନେନ୍ ଆରୋଡ଼େଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼଼ ନିୟ ବରେନ୍, “ତମ୍‌ବାଇଁ ତେଏତୋ କି ତଗଲକ” ତେଏତୋ ବୁଜିନ୍ ତିୟେନ୍ ତେନ୍ ଗଡ଼ିନମ୍ ଅଡ଼େ କୁଲମନମ୍ ଅଡ଼େ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଅଡ଼େ ଗମାଡ଼ି ତୟଲିସି”ମରନ୍‌ମାଆଡ଼଼ ଓଡ଼େତଡ଼ି, ଅସମୟ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଯରେ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େତମଜି ଆରି ଆମନ୍ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଖାଡ଼ିତେ । ୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ ବୁଜିନ୍ ଏଡ଼ିୟେନ୍ ତେନ୍, ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି, କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି, ତ କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡ଼େବାଜି; ୧୪ ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ିତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ି ତଡ଼ି, ଆରି ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଯର୍ବେଡ଼ିଲେ ଆଡ଼ୋତନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଖାଡ଼ିତେ ।”

* ୧୪:୨ ୧୪:୨ କୋଓଡ଼ିସି କୋଓଡ଼ିଜଡ଼   ✪ ୧୪:୫ ୧୪:୫ ମାଡ଼ିଭ ୧୨:୧୧   ✪ ୧୪:୧୧ ୧୪:୧୧ ମାଡ଼ିଭ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୮:୧୪

ସୋଡ଼ା ବୁଜିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାତିଉ ୨୨:୧-୧୦)

୧୫ ତିଆଡେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଗଗାନେନ୍ ଆତୁକୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଜା ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତକୁମତେ ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

୧୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବମିୟତା ସୋଡ଼ା ବୁଜିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଏନ୍ କି ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍ । ୧୬ ଆରି, ଗାଗାନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆନିନ୍ କନ୍ଆମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଆ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ବାର୍ଯ୍ୟବରେଞ୍ଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରାୟବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍ ।’ ୧୮ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବସାଣ୍ଡନ୍ କେମାନ୍ ବେକେତନ୍ ଆସନ୍ ଉଲଞ୍ଜି । ଆମ୍ବୁ ଅବୟନେ ବର୍ନେ, ‘ଞେନ୍ ଅବୟ କୋଭାନ୍ ଞିଲୟ, ଞେନ୍ ତିଆଡେ ଇୟଡେ ଜଗେନାୟ; କେମାଲ୍ ଞେନ୍ ଅଃନ୍ନିଆୟ ।’ ୧୯ ଆରି ଅବୟନେ ଗାମେନ୍, ‘ଞେନ୍ ମନ୍ଲୟ ରାଡ଼ଡ଼ ତାଡ଼ଲିୟନ୍ ଞିଲୟ, ଆରି ଞେନ୍ ତିଆଡେଜି ଅରେ ଗିୟନାୟ; କେମାଲ୍ ଞେନ୍ ଇୟଲେ ଅଃର୍ପିଆୟ ।’ ୨୦ ଆରି ଅବୟନେ ଗାମେନ୍, ‘ଞେନ୍ ରଡ଼ ବିବାଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଇୟଲେ ଅଃର୍ପିଆୟ ।’ ୨୧ ଆରି, ତି ଆ କମ୍ବାରମର ଯର୍ନନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆମଡ଼ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟଲୟ ଅବଜନାଏ । ସିଲଭେ ଅସିମରନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆ କମ୍ବାରମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଲଜିଡ଼ତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଡାଣ୍ଡରେଡ଼, ରକୋଡ଼ ତଡ଼ରଗଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଡୋଲେୟମରଞ୍ଜି, କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି, କାଡ଼ମ୍ବରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତେନ୍ନେ ଓଡ଼େଲେ ଇୟନୋରୋଡ଼ାଜି ।’ ୨୨ ତିକୁ ତି କମ୍ବାରମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ସାଉକାର ବର୍ନେନମ ଅନ୍ତମ ଲନ୍ତମନ୍ ତେଏନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆରି ତରକୁମମନ୍ ତକୋ ।’ ୨୩ ସିଲଭେ ସାଉକାରନ୍ ତି କମ୍ବାରମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଅସିଞେନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ଅଲବରିଜେ ତିଆସନ୍ ରୋଭରେଡ଼ନ୍ ତ କୋଭାରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବରାଜି ।’ ୨୪ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଡବେନ୍, ତି ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜାକିୟ ବୁଜିଞେନ୍ ମାୟମାୟଲେ ଅଃର୍ପିଏଜି ।”

ଞଞ୍ଜନେମର୍ ଆଡ଼େତବନ୍ ଆସନ୍ ମୁର୍ସେଡ଼ମନେନ୍
(ମାତିଉ ୧୦:୩୭-୩୮)

୨୫ ବମିୟତା ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨୬ * “ଆନା ଜନଡ଼ତେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଜିରେ ଆପେୟନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍, ବୁଜିନ୍, ପସିଜନ୍, ବୋଞାଡ଼ନ୍ ଆରି ତନାନନ୍ ଏଭେଲେ ତ ଆ ପରାନ୍ନାତମନ୍ ଜାକିୟ ଅଃମ୍ବର୍ସେଏ, ଆନିନ୍ ଞଞ୍ଜନେମର୍ଞେନ୍ ତେଲେ ଅଃର୍ପିଏ । ୨୭ *ଆନା ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆଅକ୍ବାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅଃସଣ୍ଡୋଡ଼ଲ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଞଞ୍ଜନେମର୍ଞେନ୍ ତେଲେ ଅଃର୍ପିଏ । ୨୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆନା ମେଡ଼ସିଡ଼ନ୍ ବୁବୁବୁବନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତାଲେ ତିଆଡେ ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଜାୟ ତିଅଜା ତାକୋନ୍ କର୍ସ ତେଡେ, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ତିୟଡେ ତାକୋନ୍ ତକୋ ଅଡ଼େ ଇକ୍ବା, ଆମ୍ବୁ ତକୁମତାଲେ ତିଆଡେ ଅଃଡ଼ିତଏ ପଡ଼ ? ୨୯ ଅସମୟ ଆନିନ୍ ତିଆତାଲନ୍ ଗୁଲୁଡ଼ଗୁଲେ ତିଆଡେ ଅବସୁଜ୍ଜେଲେ ଅଃର୍ପିଲୋ ତେନ୍, ତିଅଜା ମନ୍ରା ତିଆଡେ ଗିୟଡ଼ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୟସୟମୁଲେ ବର୍ଡଞ୍ଜି, ୩୦ ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଗୁସିଡ଼ନ୍ ଉଲନ୍ କି ଅବସୁଜ୍ଜେଲେ ଅଃର୍ପିଲୋ ।’ ୩୧ ଅବୟ ରାଜାନ୍ ଦସ ଅଜାର ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ବକୁଡ଼ି ଅଜାର ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅଲଡ଼ିଡ଼ବାନ୍ ଆରିୟତାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ବୟନ୍ ଅଲଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋ ଅଡ଼େ ଇକ୍ବା, ତକୁମତାଲେ ଆମ୍ବୁ ତିଆଡେ ଅଃନ୍ନିୟମେ ପଡ଼ ? ୩୨ ଅଃର୍ପିଲୋ ତେନ୍, ଆନ୍ନା ଆ ରାଜା ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ତକୋନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମା ରାଜିନାମା ଏମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅକାଲଡ଼ିମରନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ବାର୍ଯ୍ୟତେ । ୩୩ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ତମଆଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃନ୍ନମରେଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଞଞ୍ଜନେମର୍ଞେନ୍ ତେଲେ ଅଃର୍ପିଏ ।”

* ୧୪:୨୬ ୧୪:୨୭ ମାତିଉ ୧୦:୩୭ * ୧୪:୨୭ ୧୪:୨୭ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ୧୭:୨୪; ମାର୍କ ୮:୩୪; ଲୁକ ୯:୩୩

ମନହତତନ୍ ଆ ବସିତ୍

(ମାତ୍ରି ୫:୧୩; ମାର୍କ ୯:୫୦)

୩୪ “ବସିତନ୍ ତ ଲଗତ୍; ବନ୍ତ ବସିତନ୍ ନିୟ୍ ମରେତ୍ ତତ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଏକ୍ମାଲେ ମବରେତ୍ତବୋ ? ୩୫ ତିଆତେ ଲବନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେ ଲନାସତ୍ତତାତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତତ୍; ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍ ସେତ୍ତଜି । ଅନମତ୍ତତନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତ୍ତେତୋ ।”

୧୫

ଆରାତ୍ତଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା

(ମାତ୍ରି ୧୮:୧୨-୨୪)

୧ *ବମିୟ୍ତା, ପାନୁବେତ୍ତମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନମତ୍ତତନ୍ ଆସନ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଇୟ୍ଲାଇ । ୨ ସିଲତ୍ରେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତୋସେତାଲେ ବର୍ଷିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ତତେନ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ ।” ୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ଅବୟ୍ ଅନବଜତ୍ତବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି,

୪ “ଅମତ୍ତଲୋଡ୍ବେନ୍ ସିଲତ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନା ତକୋ, ଆମତ୍ତନ୍ ବସଅ ମେଣ୍ଡାନ୍ ତକୋତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ ଅବୟ୍ ଆତ୍ତଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅନେସ୍ତଆତେ ପଡ୍ଡିଆଲୋଡ୍ ଅମ୍ରେତ୍ତାଲେ ତି ଆରାତ୍ତଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଖାଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଅଃନେସାଜେ ପଡ୍ ? ୫ ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡେନ୍ ତେନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆ ତାରଡ୍ଲୋଡ୍ ବୋୟ୍ଲେ ଅସିତ୍ତନ୍ ପାଡ୍ତାୟ୍ । ୬ ଆରି ଆ ଗଡ୍ଡି ତ ତୟ୍ଲିସି*ମରଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ଓଡ୍ଡେଲେ ଅବ୍ବୁଲୁଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜେନ୍ ଆରାତ୍ତଏନ୍ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଖାଡ୍ଲାଇ ।’ ୭ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ରେଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା ଆବ୍ୟରବୁଡ୍ଡିତେନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତତ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନେସ୍ତ ତରଞ୍ଜମରଞ୍ଜି ସିଲତ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନା ଆବ୍ୟରବୁଡ୍ଡିତେନ, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ୍ଲୋଡ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ତେତେ ।”

ଆରାତ୍ତଏନ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବ୍

୮ “ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅକ୍ମା ଆଇବୟ୍ ତକୋ, ଆମତ୍ତନ୍ ଦସଗା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍* ତକୋତେ, ଆରି ତେତ୍ରେ ସିଲତ୍ ଅବୟ୍ ଆତ୍ତଏନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପିକ୍କନ୍ ତରେ ଅସିତ୍ତନ୍ ଜଜତାଲେ ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଖାଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଜୁବାୟ୍ତାଲେ ଅଃସାଜେ ପଡ୍ ? ୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡେନ୍ ତେନ୍ ଆ ଗଡ୍ଡି ତ ତୟ୍ଲିସି*ମରଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ଓଡ୍ଡେଲେ ଅବ୍ବୁଲୁଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୁଣ୍ଡାତାବ୍ଞେନ୍ ଆରାତ୍ତଏନ୍ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଖାଡ୍ଲାଇ ।’ ୧୦ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ରେଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା ଆବ୍ୟରବୁଡ୍ଡିତେନ, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପାଡ୍ଲଡ୍ବବ୍ବମରଜି ସର୍ତ୍ତାତ୍ତ୍ ।”

ଆରାତ୍ତଏନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ଷନେ, “ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ଜି ବାଗୁ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୨ ଆ ସନ୍ନା ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଆପେୟ୍, ଅକ୍ମା ଆନର୍ଜେଜି ବନ୍ତଲୋଡ୍ଞେନ୍ ପଡ୍ଡେତେ ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ଆତ୍ତ୍ ତିୟ୍-ୟ୍ ।’ ସିଲତ୍ରେ ଆପେୟ୍ ଅନର୍ଜେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍କି ସନ୍ନା ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅବ୍ବୁଲୁତାଲେ ତମେନ୍ କି ସତ୍ତାୟ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ତେତ୍ରେ ପରାନ୍ସାତ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍ଲେ ଆ ତାକୋନ୍ କର୍ସଆଜେନ୍ । ୧୪ ବନ୍ତ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆକ୍ରର୍ସଏନ୍ ସିଲତ୍ଲନ୍ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ଆରତୋଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ତାଏନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ଲେ ତକୋନେ, ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତ୍ତ୍ କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ତୁରତୁରନ୍ ଆସନ୍ ପଡ୍ଡିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତେନ୍; ୧୬ ଆରି, କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଅକ୍ମା ଜାୟ୍ତକୋର୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜୋମ୍ଲେ ଆ କିମ୍ପୋଡ୍ ଅନବବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତ୍ତଜେ, ବନ୍ତ ଅନ୍ନିଡ୍ଡା ଆନିନ୍ଆତ୍ତ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ଡା ଅଃଭିୟ୍ଲାଇ । ୧୭ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆୟ୍ତତନତମ୍ଲନ୍ ବର୍ଷନେ, ‘ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଜି ଆ ଜନୋମ୍ଜୋମ୍ ତିଅକ୍ମାତି ଲାଗାତେ, ବନ୍ତ ଞ୍ଜେନ୍ ତେନ୍

* ୧୫:୧ ୧୫:୧ ଲୁକ ୫:୨୯, ୩୦ * ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅବୟ୍ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ବଡିନ୍ନା ବଡିତାବ୍

ତୋଲେଜନ୍ ବାରେ ରବୁତ୍ତୁୟ୍ । ୧୮ ଖେନ୍ ତୋଲନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଆମତ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବର୍ନାୟ୍, ଆପେୟ୍, ଖେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ । ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍ ତ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନମ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍; ୧୯ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତତ୍; ଖେନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଅବୟ୍ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତକ୍‌କୋଇଁ । ୨୦ ସିଲ୍‌ରେ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆମତ୍ ଜିରେନ୍ ।”

“ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସତ୍‌ୟ୍‌ଲୋଡ୍ ଆତ୍‌କୋଏନ୍ ଆତିତ୍ ମା ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆଗୁଡ଼ିତାଏନ୍ ଆରି ଇରେ ଇୟ୍‌ଲେ କୋଣ୍ଡୋତାଲେ ଜୋଜୋରେ । ୨୧ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଗାମେନ୍, ଆପେୟ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍ ତ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନମ୍ ଖେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତତ୍ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲ୍‌ତ୍ ମନତ୍ ଅଜ୍‌ଜିନ୍ ଲପାଡ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଅବରବା, କେନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଏନ୍‌ସିନ୍ ତ ତାଲ୍‌ଜଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ପାଣ୍ଡୋୟ୍‌ନ୍ ଅବରବା, ୨୩ ଆରି ଅବୟ୍ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତ୍ରୁ ପାଡ୍‌ଲେ ରକ୍ତୁବା, ଯବା, ଇନ୍‌ଲୋଞ୍ଜି ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଏସର୍ତ୍ତାନେବା । ୨୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମେଡେନ୍, ଆତ୍‌ଏନ୍ ବନ୍‌ତ ଆରି ଖାଡ୍‌ଲାୟ୍ ।’ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଲ୍‌ଜି ।”

୨୫ “ତିଆତିତ୍ ଆ ସୋଡା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନ୍ କୋଭାନ୍ ତକୋଲାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଅସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆତ୍‌ତ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆତିତ୍, ତେବୁଡ୍‌ତ୍‌ନ୍ ତ ତଡ୍‌ସେଡ୍‌ନ୍ ଆ ସନଡ୍‌ତା ଅମତ୍‌ତ୍‌ତାଲେ, ୨୬ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ସିଲ୍‌ତ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆତ୍‌ତ୍ ଆମତ୍‌ନ୍ ଓଡ୍‌ତାଲେ ବରେନ୍, ‘କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇନି ?’ ୨୭ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍‌ ଗାମେନ୍, ‘ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ନମ୍ ଯର୍‌ନାୟ୍, ଆରି ଆପେୟ୍‌ନମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ନମ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଆସୁକ୍‌କା ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଅବୟ୍ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତ୍ରୁ ରକ୍ତୁଏନ୍ ।’ ୨୮ ସିଲ୍‌ରେ ଆନିନ୍ ବରାବତାଲନ୍ ଅମ୍‌ସିଡ୍‌ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ୍‌ଲୋ; ବନ୍‌ତ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ମବଲ୍‌ଖେ । ୨୯ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଜାଲ୍‌ଡେନ୍, ‘ଗିଜା, ତିୟ୍‌ନେ ବର୍ସେଡ୍ ତେଲୋ ଖେନ୍ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍‌ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ କାକାଡାତନାୟ୍, ଆରି ଆଜ୍‌ୟ୍ ଓୟ୍‌ଲେ ବର୍ନେନମ୍‌ ଅଞ୍ଜାଲ୍‌ଲୋୟ୍, ତେଲୋଜନତ୍‌ତେନ୍ ଗଡ଼ିଖେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଜ୍‌ୟ୍ ଓୟ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ବୋଡ୍‌ମେଡ୍ ନିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ତିୟ୍‌ୟ୍ । ୩୦ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଅଜ୍‌ମତେ ଜୁଣ୍ଡୁଡିବଜଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନର୍‌ଜେନମ୍‌ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ କର୍‌ସିଆଜେନ୍, ଅଜ୍‌ମ ଆତିତ୍ ଆନିନ୍ ଯର୍‌ନାୟ୍, ତିଆତିତ୍ ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତ୍ରୁ ରକ୍ତୁଏନ୍ ।’ ୩୧ ସିଲ୍‌ରେ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବରେନ୍, ‘ଏ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଆମନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ଆରି ଅଜ୍‌ମତେ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଖେନ୍‌ଆତେ, ତିଆତେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆମନ୍‌ଆତେ; ୩୨ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ନମ୍ ରବୁଏନ୍‌ବନ୍ ଆରି ଅମେଡେନ୍, ଆତ୍‌ଏନ୍ ବନ୍ ଆରି ଖାଡ୍‌ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ମଅଁୟ୍‌ତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲୋଞ୍ଜି ଏସର୍ତ୍ତାନେବା ।”

୧୭

ବୁଡ୍‌ ଗୁମ୍‌ସାନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତ୍‌ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ୍ ଗମାଡ୍‌ମରନ୍ ତକୋଏନ୍; ଆ ଗୁମ୍‌ସାନ୍ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଗମାଡ୍‌ମରନ୍ ଆନର୍‌ଜେଜି ଗୁମ୍‌ସାନ୍ ଅବଫୋସ୍‌ଆୟ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଗମାଡ୍‌ମରନ୍ ଆରମ୍‌ତଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଗୁମ୍‌ସାନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଓଡ୍‌ତାଲେ ବରେନ୍, ୨ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ ଅମତ୍‌ତ୍‌ତାୟ୍ ? ଗୁମ୍‌ସା କାକାଡାନ୍ ଆ ଇସାବ ତିୟ୍‌ୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଆରି ଗୁମ୍‌ସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଞ୍ଜର୍‌ପ୍ରିଏ । ୩ ସିଲ୍‌ରେ ତି ଗୁମ୍‌ସାନ୍ ଇୟ୍‌ମେନ୍, ‘ଇନି ଏଜ୍‌ମାୟ୍ ? ସାଉକାରଖେନ୍ ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ସିଲ୍‌ତ୍ ଗୁମ୍‌ସା କାକାଡାନ୍ ରୁୟ୍‌ଲେ ପାଡ୍‌ତ୍‌ୟ୍ । ଲବନ୍ ଗାୟ୍‌ଗାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ବସ୍ତୁତ୍‌ତ୍, ବେଡ୍‌ବେଡ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗରୟ୍‌ତାତ୍‌ୟ୍ । ୪ ଖେନ୍ ଗୁମ୍‌ସା କାକାଡାନ୍ ସିଲ୍‌ତ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ସିଲ୍‌ତ୍‌ଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଜ୍‌ମାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଆସିଡ୍‌ଞ୍ଜି ଓଡ୍‌ଡେଇୟ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଜ୍‌ମାୟ୍ ତିଆତେ ଜନାଲାୟ୍‌ନି ।”

୫ “ଆରି, ଆନିନ୍‌ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲ୍‌ତ୍ ସାଉନ୍ ଆପ୍ରାଡେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତ୍‌ତ୍ ଆମତ୍‌ନ୍ ଓଡ୍‌ଡେତାଲେ ଆମ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ମରନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବରେନ୍, ‘ସାଉକାରଖେନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲ୍‌ତ୍ ଆମନ୍ ତିଅଜ୍‌ମା ସାଉନ୍ ପାଡେନ୍ ?’ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍ ‘ବସଅ ଆଡ୍‌ମା ଅଲିବ୍ ମିଞ୍ଜଲ୍ ।’ ୬ ଗୁମ୍‌ସାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବରେନ୍,

† ୧୫:୧୮ ୧୫:୧୮ ରୁଆଡେନ୍ ‡ ୧୫:୨୯ ୧୫:୨୯ ଆମନ୍ ଅଜ୍‌ମତେ ବାଁୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍

‘ବାସାଅଲାନମ୍ ପାଢ଼ଲେ ପରାସ ଗାମ୍‌ଲେ ଇଡ଼ା ।’^୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଅବୟନେଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, ‘ଅମଡ଼ନମ୍ ତିଅଜା ସାଉନ୍ ?’ ଆନିନ୍ ବର୍ରେନେ, ‘ବସଅ ମାଡ଼ିୟ୍ ଗମ୍ ।’ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, ‘ବାସାଅଲାନମ୍ ପାଢ଼ଲେ ଅସିଏ ଗାମ୍‌ଲେ ଇଡ଼ା ।’”

୮ “ତି ଏରଡ଼ନେ ଗୁମୁସ୍ତାନ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆସନ୍‌ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେକେଏନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ସାଆରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିଲଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି ।”

୯ “ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆସନ୍ ଗଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ବା, ଏଢେଲଡେନ୍ ତିଆଡେ ଅଞ୍ଜିଡେନ୍ ଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆଡ୍ରକୋନେଲୋଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଡେଡେ ।^{୧୦} ଆନା ସନ୍ନା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଡନେଡମ୍, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଡନେଡମ୍, ଆରି ଆନା ସନ୍ନା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଏରଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଏରଡ଼ନେ ।^{୧୧} ତିଆସନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଡନେଡମ୍ ଏଞ୍ଜିକୋଲନ୍ ଡେନ୍, ଆନା ଆମେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଡର୍‌ନ୍ ଆଜାଡ଼ି ରନ୍ନାନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଲ୍‌ଡିୟ୍‌ବେନ୍ ?^{୧୨} ଆରି, ଆମେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ ରନ୍ନାଲୋଡ଼ ଡନେଡମ୍ ଏଞ୍ଜିକୋଲନ୍ ଡେନ୍; ଆନା ଆମେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଡର୍‌ନ୍ ରନ୍ନାଡ଼ମବେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଲ୍‌ଡିୟ୍‌ବେନ୍ ?”

୧୩ “ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ କମ୍‌ୟାରିମ୍‌ର ବାଗୁ ସାଉକାରନ୍ ଆ କମ୍‌ୟାରିମ୍‌ର ଅଞ୍ଜିଡ଼ି ଡେଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟନେଆଡ଼ଢ଼ ଡୁଡ଼ିୟମ୍‌ଡେ ଆରି ଅବୟନେଆଡ଼ଢ଼ ଏଡ଼ରୁମ୍‌ଡ଼େ, ଇଜ୍ଜାନଡେନ୍ ଅବୟନେ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେଡେ ଆରି ଅବୟନେ ଆ ବନେ ଆଲ୍‌ଲେଡେ । ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ରନ୍ନାନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆ କମ୍‌ୟାରିମ୍‌ର ଅଞ୍ଜିଡ଼ି ଡେବେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୧୧:୧୨-୧୩; ୫:୩୧, ୩୨; ମାର୍କ ୧୦:୧୧-୧୨)

୧୪ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଢ଼ାଲେ ରନ୍ନାମଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଗବ୍‌ରଜେଞ୍ଜି ।^{୧୫} ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନାଜି ଆନିଞ୍ଜିଡମ୍ ମନ୍‌ରାଜି, ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଡରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି, ଆମେଞ୍ଜି ତିଅଜ୍ଜମ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ବନ୍‌ଡ ଇସ୍‌ରନ୍ ଉଗର୍‌ବେଞ୍ଜି ଜନାଡେ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜାଡେ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ସୋଡ଼ା, ତିଆଡେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଡ଼ରୁମ୍‌ଡ଼େ ।”

୧୬ “ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ତ ପୁର୍‌ବାଃଡେ ବନେମରଞ୍ଜି ଆ ଡରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ର ଜନନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଖନଶ୍ରମନ୍ ଡେଏନ୍, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼଼ବରନ୍ ଅନସ୍‌ଟୁବରନ୍ ଡେଡେ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବସ୍ତୁଞ୍ଜି ବାଢେ ଡେଢେ ଗନ୍‌ଡଜି ।^{୧୭} ବନ୍‌ଡ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ନ୍ ବ ଡନିକାୟ୍ ଆପୁଞ୍ଜିଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍‌ପାୟ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼େନ୍ ସଜ ।”

୧୮ “ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ଡୁକ୍ତିନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଢ଼ାଲେ ଆନ୍ନାବୟ୍ ସରିନ୍ ବିବାଡନେ, ଆନିନ୍ ଡାରିଡନେ; ଆରି, ଆନା ଆଡୁଡ଼ନେବଜନ୍ ସରିନ୍ ବିବାଡନେ, ଆନିନ୍ ଡାରିଡନେ ।”

ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ତ ଲାଜାରନ୍

୧୯ “ଅବୟ୍ ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ଡକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମଡ଼ଗା ମଡ଼ଗା ଆ ଅଜି ରଲନ୍ ତିଡାନ୍ ଉଗ୍‌ରିୟ୍ ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଡକୋଲନେ ।^{୨୦} ଆରି ତି ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ଆ ଡୁଆରାଲୋଡ଼ ଲାଜାର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ବେକେଡ଼ନେମରନ୍ ଡକୋଏନ୍, ସମ୍‌ରା ଆ ଡଅଡ଼ନ୍ ଆଅମ୍‌ସୁ ଡକୋଏନ୍ ।^{୨୧} ଆନିନ୍ ତି ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ଆ *ମେଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରସେଡେନ୍ ଆ ସକ୍ସରାଜି ଜୋମ୍‌ଲେ ଆ କିମ୍‌ମୋଡ଼ନ୍ ଅନବ୍‌ବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍ ଡକୋଲନ୍; ଆରି, କିନ୍‌ସଡ଼ଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ ଡଅଡ଼ନ୍ ଆ ଅମ୍‌ସୁଜି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଜାଲ୍‌ଜାଲ୍‌ଲେଜି ।^{୨୨} ତିଅଜା ଡିନ୍ନା ଜିରେନ୍ କି ତି ବେକେଡ଼ନେମରନ୍ ରବୁଏନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଓରୋଡ଼ଞ୍ଜି; ତିକ୍ତି ତି ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ତିଲେଞ୍ଜି ।^{୨୩} ଆରି, ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ଡଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଡପଡ଼ଲଗୋ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଡୋଣ୍ଡେନ୍ ଆରାଡ଼ାଡ଼େନ୍, ସଢ଼ାୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆରି ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଗିଜେନ୍ ।^{୨୪} ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଓଡ଼େଲେ

୭ ୧୨:୧୩ ୧୨:୧୩ ମାଡ଼ିଉ ୬:୨୪   ୮ ୧୨:୧୨ ୧୨:୧୨ ମାଡ଼ିଉ ୧୧:୧୨, ୧୩   ୯ ୧୨:୧୨ ୧୨:୧୨ ମାଡ଼ିଉ ୫:୧୮   ୧୦ ୧୨:୧୮ ମାଡ଼ିଉ ୫:୩୨; ୧ କରନ୍‌ଡି ୭:୧୦, ୧୧   * ୧୨:୨୧ ୧୨:୨୧ ଗରାଗାନେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼

ବର୍ତ୍ତନେ, ‘ଏ ଆପେୟ, ଅତ୍ରାମ, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍‌ତାଲେ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟାୟ, ଆରି ଆନିନ୍‌ ଜିରେ ଆ ଅଣ୍ଡେରୁସିନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତରୁବ୍‌ତାଲେ ବତନିକାୟ ଅଲାଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଜବ୍‌ତଡ଼ଲେ ଆୟୁ ସବ୍‌ୟୁଇୟତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ତେନ୍ନେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତପଡ଼ଲଗୋ ତେତ୍‌ୟ ।’^{୨୫} ବନ୍‌ତ ଅତ୍ରାମନ୍‌ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ତାଙ୍ଗ୍‌ତାଆନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆତଡ଼ ଆମନ୍‌ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆରି ଲାଜାରନ୍‌ ତିଅନ୍ତମ୍‌ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍ନେଆ; ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ ନମି କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ବନବୟୋନ୍ ଖାଡ଼େତେ, ଆରି ଆମନ୍‌ ତପଡ଼ଲଗୋ ତେତ୍‌ମ୍ ।’^{୨୬} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଡରକୋନେନମ୍‌ ତ ଡରକୋନେଲେନ୍‌ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼ ଜରୁତମ୍‌ ଆ ଲୋଓଡ଼ ତକୋ, ତିଆସନ୍‌ ଆନାଜି ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍‌ ଜିରୁଜିରନ୍‌ ସାୟୁତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ସଜି, ଆରି, ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଅମଡ଼ଲେନ୍‌ ପଡ଼ଲେ ଜିରେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ଆଜି ।’^{୨୭} ସିଲଭେ ଗମାଡ଼ମରନ୍‌ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆପେୟ ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଅମଡ଼ନମ୍‌ କାକୂତ୍‌ ତନାୟ, ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆପେୟଖେନ୍‌ ଆସି’ ଆସ୍ତାୟା, ^{୨୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେଞ୍ଜି ମନ୍‌ଲୟନେ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍‌ ଅରସୁତାନ୍‌ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ ଇୟତଡ଼ାଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍‌ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ ସାକିବରନ୍‌ ଇୟ ତିଏତୋ ।’”

^{୨୯} “ବନ୍‌ତ ଅତ୍ରାମନ୍‌ ଗାମେନ୍, ‘ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ ତ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତେଡ଼ଜି ।’^{୩୦} ସିଲଭେ ଗମାଡ଼ମରନ୍‌ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆପେୟ, ଅତ୍ରାମ, ଡିୟତେ ବାଭେ ସରି ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆରକୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟେନ୍‌ ତେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟରୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ।’^{୩୧} ବନ୍‌ତ ଅତ୍ରାମନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, ‘ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ ତ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେ ଅଃନ୍‌ମଡ଼ଞ୍ଜି ତେନ୍‌, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆରକୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଯର୍‌ମେଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି ତେନ୍‌ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମବୟରୁଡ଼ିତେଜି ।’”

୧୭

ଇର୍‌ସେନ୍‌

(ମାତିଭ ୧୮:୬,୭; ୨୧:୨୨; ମାର୍କ ୯:୪୨)

^୧ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଜାଆତେଜି ଆସନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗଲୋଡେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ୍‌ ମା, ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ୍‌, ଯୋଡ଼, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବରତନ୍‌ ଖାଡ଼େତେ ।^୨ ତି ମନ୍‌ରା, କେନ୍‌ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଗ୍ରବଲୋଡେନ୍‌ ସିଲଡ଼, ଆର୍‌ସାୟ ଆ ସକାଲୋଡ଼ ଅବୟ ଗୋର୍‌ନାଅରନ୍‌ ଯୋଡ଼ଲେ ସମେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆସେଃସେଡ଼ ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ମନଡ଼ ବନ୍‌ ତେତେ ।^୩ ତିଆସନ୍‌ ଆମେଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ଗିୟତମ୍‌ନାବା ।”

“ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଲୁମେନ୍‌ ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କାୟବା, ଆରି ଆନିନ୍‌ ଆବୟରୁଡ଼ିଲିନ୍‌ ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍‌ ତିୟବା ।^୪ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ବ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ସାତତର ବିରୁଦଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଲୁମତେ, ଆରି ସାତତର ଅମଡ଼ବେନ୍‌ ଯର୍‌ରନ୍‌ ‘ଖେନ୍‌ ଆବୟରୁଡ଼ିତନାୟ’ ଗାମଲେ ଇୟଲାୟ ବର୍‌ବେନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍‌ ତିୟବା ।”

ଡର୍‌ନେନ୍‌

^୫ ସିଲଭେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଡର୍‌ନେଲେଞ୍ଜି ଅବଗୋଗୋୟଲେ ତିୟଲେନ୍‌ ।”

^୬ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଗାମେନ୍, “ଡର୍‌ନେବେନ୍‌ ଅବୟ ସୋର୍‌ସୋବାୟଗୋ ତକୋଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍‌ କେନ୍‌ ମାଲବେରିନ୍‌ବନ୍‌ ‘ଅମ୍‌ପା ଆଜତନ୍‌ ବାଭେ ପୁୟଲନ୍‌ ସମେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଇୟଗୁନା’ ଏଗାମେନ୍‌ ତେନ୍‌ ତିଆତେ ବର୍‌ନେବେନ୍‌ ଅମଡ଼ଡ଼େତେ ।”

ଅବୟ କମ୍‌ପାରିମରନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ା

^୭ “ବନ୍‌ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍‌ କେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନା ତକୋ, ଆ କମ୍‌ପାରିମରନ୍‌ ବସେଡ଼ନ୍‌ ଅର୍‌ତାଲନ୍‌, ଇଜ୍ଜାନିତେନ୍‌ ତୁରତାଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ରନାୟ ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ସିଲଭେମା କମ୍‌ପାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼

* ୧୭:୩ ମାତିଭ ୧୮:୧୫

‘ଆୟ ଗାଗାନା’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ ? ୮ ଆର୍ଯ୍ୟାୟ ଆନିନ୍, ‘ଞ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅବଜାତାଆ, ଆରି ଞ୍ଚେନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ସାତାଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ ରେଞ୍ଜୁବଲନ୍ ଗର୍ଗର୍ଲ୍ ମ୍ ଚୁରୁଇ’, ତିଲ୍ଲି ଆମନ୍ ଗାଗାନା, ଗାମ୍‌ଲେ ଆ କମ୍‌ବାରିଫରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃକରେ ପଡ୍ ? ୯ କମ୍‌ବାରିଫରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ତ୍‌ତାଲେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆୟଲୁମେନ୍ ଆନିନ୍ କମ୍‌ବାରିଫରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତେ ପଡ୍ ? ୧୦ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଚି ନିୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏସାତେନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍, ‘ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଅକାମି କମ୍‌ବାରି, ଆକ୍‌ମାଆତେ କାକାଡ଼ାଲେନ୍, ତିଆତେ ତୁମ୍ ଏଲୁମଲ୍‌ୟ’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ ଦସଜଣ ମୋଡ୍‌ତୋମରଞ୍ଚିଆତଡ୍ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ୍ ସମିରୋଶାନ୍ ତ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ସଣ୍ଡିଗଡ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନ୍ନିଡ୍ ଅବୟ୍ ଆ ସାଲ ଆଗ୍ରନେନ୍ ଆତିଡ୍, ଦସଜଣ ମୋଡ୍‌ତୋମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲ୍‌ୟ ମାୟନେଜି; ୧୩ ଆନିଞ୍ଚି ସଡ଼ାୟଲୋଡ୍ ତନଡ୍‌ତାଲେ, “ଏ ଜିସୁ, ଞ୍ଚନଡ୍‌ତିୟମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ସାୟୁମଲେନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ବାକାବଲେ ବର୍ଞ୍ଚି ।

୧୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଚି ଜିରେ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଚି ଆମ୍‌ଡ୍ ରମ୍‌ଡ୍ ରମ୍‌ଡ୍‌ଆତଡ୍ ଇୟ୍ ଅବଡ୍‌ୟନାବା ।”

ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଜିରା ଜିରା ମନଡେଞ୍ଚି । ୧୫ ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଚି ଲୋଡ୍‌ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆଗ୍ରିୟତମଲନେନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡେନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଡ୍‌ବାଞ୍ଚି ଯର୍‌ରନ୍, ୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଲୋମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସେନେନ୍; ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସମିରୋଶାମର୍ । ୧୭ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଇନି ଦସଜଣଞ୍ଚି ଅଃଞ୍ଚନଡ୍‌ଲଜି ପଡ୍ ? ୧୮ ଏଡେଲଡେନ୍ ଆରି ନଜଣ ଅଡେଞ୍ଚା ? ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ପଡ୍ ବଡେସାବାୟ୍ ଯର୍‌ରନାୟ୍, ଆନ୍ନିଡ୍ ଆରି ଅଃୟର୍‌ନାଜି ପଡ୍ ?” ୧୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଡୋନା, ଜିରା, ତର୍‌ନେନ୍‌ମ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ମବନ୍‌ଡ୍‌ଲମ୍ ।”

**ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍
(ମାତିଡ ୨୪:୨୩-୨୮, ୩୭-୪୧)**

୨୦ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍‌ମ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ପାରୁସିଞ୍ଚି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଆରସ୍‌ପୁଡ୍‌ଞ୍ଚି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଚି, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଲନ୍ ଅଃଞ୍ଚିରାୟ୍, ୨୧ ଇଞ୍ଚାନଡେନ୍ ‘ଗିୟ୍‌ବା, ଡେନ୍‌ ଅଡେ ଡେଡେ’ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଅଃକର୍‌ନେଜି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଗିୟ୍‌ବା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ତକୋ ।”

୨୨ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଚଡେମରଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଚି, “ଆକ୍‌ମ ଆତିଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଚି ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଜି ଲୋଡ୍‌ସିଲଡ୍ ବଡିନ୍ନା ଓୟ୍‌ଲେ ଏଗିୟ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍‌ନେ, ବନ୍‌ଡ ଗିୟ୍‌ଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଏନ୍‌ଗୋ ଆ ବନେଡ଼ା ଅଡୋଡାୟ୍ । ୨୩ ‘ଡେଡେ ଗିୟ୍‌ବା, ଡେନ୍‌ ଗିୟ୍‌ବା,’ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବର୍‌ତବେଞ୍ଚି; ବନ୍‌ଡ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଚି ଏଇୟ୍‌ଡଡ୍, କି ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଏସଶ୍‌ୟେଡ୍‌ଡଡ୍‌ଜି । ୨୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ତାବରେଡନ୍ ତିଡେନ୍ ଡେନ୍ ଏକ୍‌ମାଲେ କେନ୍ ଆ ରୁଆଡ୍ ସିଲଡ୍ ତି ଆ ରୁଆଡ୍ ଜାୟ୍ ସାଆନ୍‌ଡେ ତିଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିର୍‌ତାଞ୍ଚନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଏଡେଲେ ଗିୟ୍‌ଡାତେ । ୨୫ ବନ୍‌ଡ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସଡିଡ୍‌ଲେ ସବୟ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ଡଡ୍‌ୟନ୍ ଡେଡେ ଆରି କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବାସ୍‌ପେଡ୍‌ଜି । ୨୬ ଆରି, ନୋଅନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାକ୍‌ ଏକ୍‌ମାଗୋ ଡେଏନ୍, ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାକ୍‌ ନିୟ୍ ଏଡେଗୋ ମା ଡେଡେ; ୨୭ ନୋଅନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରନେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ବିବାନେନ୍, ଅନ୍‌ବବିବାନ୍ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମଲେ ମଗାଡେଞ୍ଚି, ଆରି ରିକ୍‌ଡିରନ୍* ଜିରେ ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଚି ଇୟ୍‌ଲ୍‌ୟ ଅମ୍‌ୟାଆଡେ । ୨୮ ଲୋଗନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାକ୍‌ ଜାକ୍‌ ମ୍ ଏଡେଗୋମା ଡେଏନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଗାଗାନେନ୍, ଞ୍ଚିଞ୍ଚିନେନ୍ ତନ୍‌ଶ୍‌ୟମନ୍, ଗୁଗୁନ୍‌ବନ୍ ତ ଗୁସିଂଲୋଡ୍‌ନ୍ ମଗାଡେଞ୍ଚି, ୨୯ ବନ୍‌ଡ ଲୋଗନ୍ ସନ୍‌କୋମନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ତଗୋନ୍ ତ ତାରୁନ୍ ତରୁବଡାଗୋ ଅଡୋଡାଲେ ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଚି ଜୋମ୍‌ଡୋଡାଜେଞ୍ଚି । ୩୦ ମନ୍‌ରା ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନନ୍ ଆଗ୍ରିୟଡାଡେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାକ୍‌ ମ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ ।”

* ୧୭:୨୨ ୧୭:୨୭ ସୋଆଜି

୩୧ ✧ “ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ଆନା ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ଲୋଟନ୍ ତକୋତେ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ବସିଡ଼ନ୍ ଆ ଜନବଜି ପାଡ଼ପାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରତଫାୟ୍ ତଡ଼; ତିଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଆନା କୋଭାଲୋଟନ୍ ତକୋତେ ଆନିନ୍ ଯରତ଼ଫାୟ୍ ତଡ଼ । ୩୨ ଲୋଟନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମ୍ବା । ୩୩ ✧ଆନା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅନବମେଟନ୍ ଆସନ୍ ଏରତେ ଗୋୟ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟ୍ତେ, ଆରି ଆନା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକଡ଼ୟ୍ତେ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅବମେଟ୍ତେ । ୩୪ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତି ଆ ତଗଲ୍ ବାଗୁନେ ଆବୟନ୍ ଆ କଟଲୋଟ୍ ଲୁଡ଼ତଜି, ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନମରେଟନ୍ ତେତେ । ୩୫ ବାଗୁ ଆଇମରନ୍ ଏକ୍ଲାନ୍ ରିଡ୍ଡୁଁୟ୍ତେ, ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଟନ୍ ତେତେ ଆରି ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନମରେଟନ୍ ତେତେ । ୩୬ ବାଗୁ ମନ୍ରାନ୍ କୋଭାଲୋଟନ୍ ତକୋତଜି, ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଟନ୍ ତେତେ ଆରି ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନମରେଟନ୍ ତେତେ ।”

୩୭ ସିଲଭେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ ଅଜାମୋଟ୍ ?” ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଅଜାମୋଟ୍ ମରାନ୍ ତକୋତେ, ତେଭେ ମରାଜୋମତିତେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ରୁକ୍ତେଞ୍ଜି ।”

୧୮

ଜୁଆରବଜନ୍ ତ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୧ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ କାକାଡ଼ାଲେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଟ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୨ “ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଅବୟ୍ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼ଲୋ କି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବାନ୍ନେଲୋ । ୩ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଟ୍ ଅବୟ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ବବେଡ଼ାନ୍ କି ବବେଡ଼ାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ଲେ କାକ୍ତୁତ୍ ତାଲନ୍ ଇୟ୍ଲେ ବର୍ନେ, ‘ବନେରାଖେନ୍ ବୟନ୍ ବିସାରଇୟ୍ ।’ ୪ ଆରି, ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଅଃନ୍ନବପନ୍ସୁଆତିଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତିକ୍ତି ଇୟ୍ମେନ୍, ୫ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼ାୟ୍ କି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବାନ୍ନେଲାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ୬ କେନ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବାରଲ୍ଲି ଆରେମ୍ବେତିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ପନ୍ସୁଆତିତାୟ୍, ଇକ୍ଲାନତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ବାରଲ୍ଲି ଇୟ୍ତାୟ୍ ଏମ୍ବେଇୟ୍ ।”

୭ ସିଲଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ନେନ୍, “କେନ୍ ଏରତରମ୍ମମର ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ବା । ୮ ଏତେଲତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତୋଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଗଲ୍ ତମବା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରୋଡ୍ଡେତେଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବନେରାଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ସନଏନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ପଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନବପନ୍ସୁଆତିଏଜି ? ୯ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ ଲପନ୍ସୁଆତିତଜି । ବନ୍ତ, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ଇନି ତର୍ନେନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ଗିଜେ ପଡ଼ ?”

ପାରୁସିନ୍ ତ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୧୦ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତଡ଼ମନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ ଅବତୁୟ୍ତାଲନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ଜିୟୁନ୍ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନେ । ୧୧ “ବାଗୁ ମନ୍ରା ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ, ଅବୟ୍ନେ ପାରୁସି ଆରି ଅବୟ୍ନେ ପାନୁବେଡ଼ମର ।”

୧୧ “ପାରୁସିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପାର୍ତନାଲେ, ‘ଏ ଇସ୍ବର, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତମ୍, ଖେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି, ଅନ୍ତମ୍ ଅଃରୀରନାୟ୍, ଅଃଡ଼୍ଡାରିନାୟ୍, ଏରତରମ୍ମମର ତଡ଼, ଆରି କେନ୍ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ନିୟ୍ ତଡ଼; ୧୨ ଖେନ୍ ବପାଲ୍ଲିନ୍ ବାଗୁତର ଆନମତନାୟ୍ ଆରି ଖେନ୍ ଅନର୍ଜେଲୋଟ୍ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବସମାଏ ତିୟ୍ତାୟ୍ ।”

୧୩ “ବନ୍ତ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ସଡ଼ାୟ୍ଲୋଟ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଅଃନ୍ନାମଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ଆ ମାୟ୍ଡ଼ଲୋଟନ୍ ତିଡ଼ୁମଲନ୍ ବର୍ନେ, ‘ଏ ଇସ୍ବର, ଖେନ୍ ଇର୍ସେମର, ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସାୟ୍ମୁୟ୍ ।’ ୧୪ ✧ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ପାରୁସିନ୍ ତଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ କି ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବସୋଡ଼ାଲନ୍ ଅବତୁୟ୍ତେନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼

✧ ୧୭:୩୧ ୧୭:୩୧ ମାତିଉ ୨୪:୧୭,୧୮; ମାର୍କ ୧୩:୧୭ ✧ ୧୭:୩୩ ୧୭:୩୩ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ୧୭:୨୫; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୪; ଜନ ୧୨:୨୫ ✧ ୧୮:୧୪ ୧୮:୧୪ ମାତିଉ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୪:୧୧

ଅନବସନ୍ନାତ୍ ତେତେ, ବନ୍ଦ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବସନ୍ନାତନେ ଆନିନ୍ତାତଡ଼୍ ଅବସୋଡ଼ାନ୍ ତେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆସିର୍ବାଦସନ୍
(ମାତିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ମାର୍କ ୧୦:୧୩-୧୬)

୧୫ ଜିସୁନ୍ ଏଜ୍ଞାଲ୍ତେନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସୁଡ଼େତଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ବା ଓରୋଡ଼ଲାଜି; ବନ୍ଦ ଞ୍ଜଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ କଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୧୬ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲେ ବର୍ଚନେ, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାକାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏରଡ଼ତଡ଼େଜି; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ କେନ୍ ଅଜ୍ଞମ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜିଆତେ । ୧୭ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଃଜ୍ଞାଏ, ଆନିନ୍ ତେତେ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ଚ୍ଚିଏ ।”

ଗମାଡ଼ମରନ୍
(ମାତିଉ ୧୯:୧୬-୩୦; ମାର୍କ ୧୦:୧୭-୩୧)

୧୮ ଅବୟ୍ ଜିଉଦି ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ମରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଆଜାଡ଼ି ଞ୍ଜନଡ଼ିୟ୍ମମର, ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଆଞ୍ଜନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ଏଜ୍ଞାନାୟ୍ ?” ୧୯ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ି ଗାମଲେ ଇନିବା ବର୍ଚନେ ? ଅବୟ୍ନେନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ତାଲେ, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଅମ୍ବରେତାଲେ ଆନିଡ଼୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ । ୨୦ ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ତ ଆମନ୍ ଜନା, ଏଡାରିତଡ଼୍ନେ, ମନ୍ଦରାନ୍ ଏରଜୁତଡ଼୍, ଏରାତଡ଼୍ନେ, କଣ୍ଡାୟ୍ ସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟ୍ତଡ଼୍, ଆପେୟ୍ବେନ୍ ଅୟୋଡ଼୍ବେନ୍ଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେବାଜି ।”

୨୧ ତି ମନ୍ଦରାନ୍ ବର୍ଚନେ, “କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ବନେଣ୍ଡିଆଞ୍ଜେନ୍ ସିଲତ୍ ଲୁମଲେ ଜିର୍ବାୟ୍ ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ବତଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚନେ, “ଆମନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ଉନା ତକୋ; ଆମନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମଲୋଡ଼୍ ତମଲେ ତୋଲେୟ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବାନ୍ତେଆଜି, ଆରି ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼୍ ଆୟ୍ ସଣ୍ଡେଡ଼ିୟ୍; ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼େ ।” ୨୩ ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଅମ୍ବତଡ଼ତାଲେ ଆକାନ୍ ମୁସୁକ୍ଳା ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୨୪ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ମୁସୁକ୍ଳା ଆତେଏନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ, ଜିସୁନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଆନାଜି ଆମଡ଼୍ ରନ୍ନାନ୍ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି କାକୁତ ୪ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍ ଗନ୍ତଜି । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ସିଲତ୍ ଆର୍ଯାୟ୍ ସୁଜାନ୍ ଆ ପତୁଡ଼୍ ଗଡ଼ ଓଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ସଜ ।”

୨୬ ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ବତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଚଞ୍ଜି, “ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ଅନ୍ଦରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ?”

୨୭ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଅଜ୍ଞାତେ ମନ୍ଦରାନ୍ ଲୁମଲେ ଅଃର୍ଚ୍ଚିଏ, ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଲୁମତେ ।”

୨୮ ସିଲତେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଗିଜା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼୍ ରମ୍ବଡ଼୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ତାଲେ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଏସଣ୍ଡେଡ଼ତମ୍ ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍, ତୁକ୍ତନ୍, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍, ଆପେୟ୍ନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍, ଆରି ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ତାଲେ, ୩୦ ନମି ଆଡ଼ିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ଆରି ତିକ୍ଳି ଆଡ଼ିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େ, ତିଅଜ୍ଞମ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ଆନିଡ଼୍ ତଡ଼ !”

୩୧ ତିକ୍ଳି ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଞ୍ଜଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆନ୍ନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍ବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ଚବୋ, ଆରି ପୂର୍ବାଃତେ ବନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ଦରା ତାଞ୍ଜାଆନନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇତେଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମ୍ତେ; ୩୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍ତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ତୋସେତଜି, ସୟ୍ସୟ୍ମୁତଜି, ବିଜଲ୍ତଜି, ୩୩ ସାମକାନ୍ ବାତେ ତଡ଼ତଜି, ରଜୁତଜି, ଆରି ଏଡାଲୋଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼େ ।”

୩୪ ବନ୍ଦ ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି; କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଇନିଜି ଇନିଜି ବର୍ନେନ୍ ଦେଏନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆ କାଡ଼ ୁବକେଡ଼ନେମରନ୍ଆତଡ଼୍ ଫବନଡ଼େନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୨୯-୩୪; ମାର୍କ ୧୦:୪୭-୫୨)

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଆଡ଼ୁୟାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଅବୟ୍ ଆ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଅନେଡ଼୍ ରୋଉନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ବେକେଡ଼ଲନେ । ୩୬ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଡ଼ୁଡ଼ୟ୍ଲଞ୍ଜି ଆ ସନଡ଼ା ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ, କାଡ଼ମୁରନ୍ “କେନ୍ ଇନ୍” ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି ।

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି କାଡ଼ମୁରନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ।”

୩୮ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଭେ ବର୍ନେ, “ଏ ଜିସୁ, ଦାରଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ ସାୟୁମ୍ୟ ।”

୩୯ ବନ୍ଦ ଆମ୍ପୁଡ଼୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ କଡ଼ିଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ବବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଭେ ବାକାବଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ଦାରଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼୍ ସାୟୁମ୍ୟ ।”

୪୦ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ତି କାଡ଼ମୁରନ୍ଆତଡ଼୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି, କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍, ଜିସୁନ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, ୪୧ “ଷେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ ଲୁମାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଲତୟ୍ତମ୍ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ଆରି ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ରିଆୟ୍ ।”

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ତର୍ନେନମ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ମବନଡ଼ଲମ୍ ।”

୪୩ ସିଲଭେମା ଆନିନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼୍ ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ସଶ୍ଲୋଡ଼େନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼୍ ସେକେଏଞ୍ଜି ।

୧୯

ଜିସୁନ୍ ତ ଜକିଅନ୍

୧ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଗନ୍ଲେ ତିଗଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ଗିୟ୍ବା, ଜକିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ପାନ୍ବେଡ଼ମର୍ ଆରି ଗମାଡ଼ମର୍ । ୩ ଜିସୁନ୍ ଆନା, ତିଆତେ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜକିଅନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ବନ୍ଦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆୟ୍ରେତନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆନିନ୍ ତୋୟ୍ନାମର୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ପୁଟ୍ଟଗଡ଼ ଇରେନ୍ କି ଅବୟ୍ ଲୁଆନ୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତାଜେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ବନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ।

୫ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ଅଡ଼ୋଏନ୍ କି ତୋଶ୍ରେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଜକିଅନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଜକିଅ, ଲପନ୍ୟାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଲଡ଼େ ଷେନ୍ ଅସିନମ୍ ତକୋତନାୟ୍ ।”

୬ ସିଲଭେ ଜକିଅନ୍ ଲପଲ୍ଲନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ଓରୋଡ଼େ । ୭ ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ତୋସେତାଲେ ବର୍ନିଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍ବା ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଆସି” ତକୋନେବାନ୍ ଜିରେନ୍ ।”

୮ ବନ୍ଦ ଜକିଅନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ପ୍ରୁନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଗିଜା, ଅନର୍ଜେଲୋଡ଼ଷେନ୍ ବବଡ଼ା ଷେନ୍ ତୋଲୋୟ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତିୟ୍ତାଜି, ଆରି କଣ୍ଡାୟ୍ତାଲେ ଆନିଡ଼୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ଷେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ପାଡ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଉଞ୍ଜିଗୁନା ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ତିୟ୍ତାୟ୍ ।”

୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଜକିଅନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ, “ଲଡ଼େ କେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼୍ ଅନ୍ରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍; ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଆଡ଼ଏନ୍ ତିଆତେ ସାୟ୍ଲେ ତୋବଡ଼ୋବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ।”

ସୁନାତାବନ୍ ଆନବ୍ଜଡ଼୍ବର୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୫:୧୪-୩୦)

୧୧ ମନରାଞ୍ଜି କେନ୍ଦ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନେନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅଡ଼ୋଏନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଲଗିୟ୍‌ତାରୟ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍ନେନେ, “ଅବୟ୍ ମନାନ୍‌ମେନ୍ ରାଜା ତରକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସତ୍‌ୟାୟ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୩ ଆନିନ୍ ଦସଜଣ ଆ କମ୍‌ବାର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଓଡ଼େଡାଲେ ତିଲେ କମ୍‌ବାର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌ବୟ୍ ତଡ଼୍‌ବୟ୍ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଞେନ୍ ଅଣ୍ଡ୍‌ ଯର୍ନାଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ୍ ବେପାରନାୟ୍‌ବା ।’ ୧୪ ବନ୍‌ତ ଆ ତେସାମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଏଡ଼ରୁମତେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଗତନ୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବରମରନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଆପ୍ପାୟ୍‌ତାଲେ, ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଜିରେ ଇଆୟ୍‌ତୋ ରାଜାନେ କେନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିତୟ୍‌ଲେନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି ।”

୧୫ “ତିକ୍‌କ୍‌ ଆନିନ୍ ରାଜା ତରକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ ଯର୍ନନ୍; ଅଞ୍ଜା କମ୍‌ବାର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ତାକୋନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼୍‌ସିଲଡ଼୍‌ ବେପାରତାଲନ୍ ଆନା ତିଅଞ୍ଜା ଅର୍ଜେଏନ୍ ତିଆଡେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଓଡ଼େଲେ ଅନୋରୋଡ଼୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆପ୍ପାୟ୍‌ୟେଞ୍ଜି । ୧୬ ସିଲଡେ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରୁ, ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆରି ଦସଟା ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅର୍ଜେଲାୟ୍ ।’ ୧୭ ଆନିନ୍ କମ୍‌ବାର୍‌ମରନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ବରେନ୍, ‘ତେଲୋ, ମନଡ଼୍‌, ତର୍ନେ କମ୍‌ବାର୍‌ମର, ଆମନ୍ ଅସୋୟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ତର୍ନେଡମ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଦସଟା ଗଡ଼ାନ୍ ପାଟା ।’ ୧୮ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରୁ, ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆରି ମନ୍‌ଲୟ୍ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅର୍ଜେଲାୟ୍ ।’ ୧୯ ମନାନ୍‌ମେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ନିୟ୍ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ନିୟ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ପାଟା ।”

୨୦ “ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରୁ, କେରେ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍‌ମ୍ ଗିଜା, ଞେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ସିନ୍‌ରିଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଜିରାଲେ ତକ୍‌କୋଲାୟ୍; ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ବଡ଼୍‌ଲମ୍, ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼ୋମର୍, ଅଞ୍ଜାଡେ ଅଞ୍ଜିତୟ୍‌ୟେ, ତିଆଡେ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଜିରେ, ଆରି ଅଞ୍ଜାଡେ ଅଞ୍ଜିତୟ୍‌ ତିଆଡେ ଗଡ଼୍‌ତେ ।’ ୨୨ ମନାନ୍‌ମେନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆଲ୍‌ କମ୍‌ବାର୍‌ମର, ତଅଡ଼୍‌ମ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଆମନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ପନ୍‌ସୁଆଡିତମ୍ । ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼ୋମର୍, ଅଞ୍ଜାଡେ ଅଞ୍ଜିତୟ୍‌ଆୟ୍, ତିଆଡେ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଜିରେ, ଆରି ଅଞ୍ଜାଡେ ଅଞ୍ଜିତୟ୍‌, ତିଆଡେ ଗଡ଼୍‌ତୟ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଆମନ୍ ଜନା ପଡ଼୍‌ ? ୨୩ ଏଡେଲଡେନ୍ ସୁନାତାବଞ୍ଜେନ୍ ଇନିବା ବେକ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଅଞ୍ଜିତୟ୍‌ଲୋ ? ଏଡେଲଡେନ୍ ଞେନ୍ ଯର୍ନାୟ୍ ସିଲଡ୍‌ଲେନ୍ ଆଅନ୍‌ତାବନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତବନାୟ୍ ବନ୍ ।”

୨୪ “ଆରି ତେଡେ ତନଡ଼୍‌ଲେ ଆଡ଼୍‌କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ବରେନ୍, ‘କେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍‌ କେନ୍ ସୁନାତାବନ୍ ପାଡ଼୍‌ଲେ, ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଦସଟା ସୁନାତାବନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଇୟ୍ ତିୟ୍‌ବା ।’ ୨୫ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେଞ୍ଜି, ‘ପ୍ରୁ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ତ ଦସଟା ସୁନାତାବନ୍ ତକୋ !’ ୨୬ ଆନିନ୍ ଇଲଡେଞ୍ଜି, ‘ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଆଡ଼୍‌ ବର୍ତ୍‌ବେନ୍, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେଡେ; ବନ୍‌ତ ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଇନ୍‌ଡିଡ୍‌ ତଡ଼୍‌, ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଇନି ତକୋ, ତିଆଡେ ନିୟ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍‌ ପନାଡ଼୍‌ନ୍ ତେଡେ । ୨୭ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ବନେରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆନାଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଞେନ୍ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିତୟ୍‌ଲଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ତେନ୍ନେ ଓରୋଡ଼୍‌ତାଲେ ତେମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ରକ୍‌କ୍‌ବାଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନ୍‌ତେ
(ମାତିଉ ୨୧:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

୨୮ ଆରି ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ତାଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୯ ଆରି, ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ଜିତରୁରେନ୍ ଆ ତୟ୍‌ତୟ୍ ବେଡ଼୍‌ପାଗିନ୍ ତ ବେତନିଆନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅଡ଼ୋଏନ୍, ତିଆଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ୍‌ ବାଗୁନେଆଡ଼୍‌ ବରେ ଆପ୍ପାୟ୍‌ୟେନ୍, ୩୦ “ତି ମୁକ୍‌ବାବେନ୍ ଆ ସାଲ ଇୟ୍‌ବା, ତେଡେ ଆଗୁନ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼୍‌, ଆନା ଆ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ଆଜିନ୍‌ଡ୍‌ ଅଣ୍ଡ୍‌ ତକ୍‌କ୍‌ମେ, ତିଅଡ଼୍‌ ଅବୟ୍ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼୍‌ତୟ୍‌ନ୍ ଲୁଆଡନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତବାଡନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏଗିଜେ; ତିଆଡେ ଉଜୁୟ୍‌ତାଲେ ପାଟାୟ୍‌ବା । ୩୧ ଆରି, ଆନ୍‌ଡି ଇନିବା ଏଡ଼୍‌ୟ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେବେନ୍ ତେନ୍, ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ସନାୟ୍‌ୟାୟ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟ୍ ବର୍ନାବା ।”

* ୧୯:୨୨ ୧୯:୨୭ ମାତିଉ ୧୩:୧୨; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮ * ୧୯:୨୭ ୧୯:୨୭ ମାତିଉ ୨୫:୧୪-୩୦

୩୨ ସିଲଭେ ଆରାମ୍ଭାୟେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିରେ, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଏଭେଲେ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ଆରୁଜେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ଆ ସାଉକାର “ଇନିବା ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ଏଉଡୁୟତେ” ଗାମେନ୍ ?

୩୪ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ସନାୟସାୟ ।” ୩୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ପାଢ଼ଲେ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେ ଜିସୁନ୍ ଅବତକୁମେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେଞ୍ଜି ।

୩୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜା ଜିତବୁରନ୍ ଆ ତୁଡ଼ତୁଡ଼ରେଡ଼ ଅଡ଼ୋଏନ୍, ତିଆତିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଞ୍ଜୁନେମରଞ୍ଜି ଆଗିଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ବୋସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତେନ୍ ବାଭେ ଇସୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗଲେଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, ୩୮ “ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଅଞ୍ଜା ରାଜା ଜିର୍ତାୟ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୟ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ।”

୩୯ ସିଲଭେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଏ ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମର୍, ଞ୍ଜୁନେମରନ୍‌ମଜି ଅବକଡ଼ିଡ଼ାଜି ।”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଅରେଡ଼େଞ୍ଜି ବାକାବତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସନ୍ ଯେଏନ୍

୪୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜା ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆତିଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଯେଲେ ବର୍ରେନ୍, ୪୨ “ଆମନ୍, ଓଓ, ଆମନ୍ ଲଡ଼େ ସୟବରଞ୍ଜି ଜନାଲମ୍ ନଡ଼ ! ବନ୍‌ତ ନମି ତିଆତେଜି ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଆସସ ତକୋ । ୪୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନାୟମ୍ ଜିନ୍‌ନାମ୍ ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜୁନାଲମନ୍ ଆସନ୍, ଅଞ୍ଜା ତିନ୍ନା ବନେରାନମଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରେ ପାଡ଼ିଲେ, ଅବଗେଗେଲେ ତଡ଼କେଜି, ୪୪ ଆରି, ଆମନ୍ ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ତକୋନ୍, ପସିୟନମଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଅବମାୟମାୟତଜି, ଆରି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଅଞ୍ଜୁବତକୋଏଜି, କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼ ଇସୁରନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ତିଆତିଡ଼ ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜୁମଡ଼ଲୋ ।”

ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେନ୍

(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୯; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

୪୫ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍, ତମତମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି, ୪୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ନ୍ ତକୋ ଇସୁରନ୍ ବର୍ତେନ୍, ‘ଅସିଞେନ୍ ପାର୍ତନାସିଡ଼ନ୍ ତେତେ,’ ବନ୍‌ତ ଆମେଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ତଲ୍ଲି ଏଏମ୍‌ଏନ୍ !”

୪୭ ଆରି ଆନିନ୍ ତିଡ଼ାନ୍ ସରେବାସିଞେଲୋଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ବନ୍‌ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି, ଆମ୍ମଡ଼ୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ୪୮ ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ ଅମଡ଼ଲୋ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ତଡ଼ରଜା ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି ।

୨୦

ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକୁବରନ୍

(ମାତିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୧୧:୨୭-୩୩)

୧ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼ ସରେବାସିଞେଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍ମଡ଼ୁବରେଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, ୨ “ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଭେ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆରି, ଆନା କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲମ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ? ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେନ୍ ।”

୫ ୧୯:୪୭ ୧୯:୪୭ ଲୁକ ୨୧:୩୭

୩ ବନ୍ଦ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ ଯିବା, ୪ ଜନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତକ୍ତବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍, ରୁଆଞ୍ଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ଅଡ଼େ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ?”

୫ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତି, “ରୁଆଞ୍ଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାମଲବୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଗାମତେ, ‘ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆମଡ଼ନ୍ ଏଃଡ଼ର୍ନେନ୍ ?’ ୬ ‘ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗାମଲବୋ ତେନ୍,’ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିତରତାଲେ ରକ୍ତଲଡ଼ତଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃଡ଼େ ବର୍ନେମର୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।” ୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତିଆତେ ଅଞାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

୮ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ ଅଞା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଭେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମତାୟ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକବେନ୍ ।”

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭା ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆନବଜଡ଼ବର୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୧:୩୩-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୧-୧୨)

୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିୟୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । “ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଗୁଲୁଡ଼ଗୁଲେ ତିଆତେ ଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ବାଗାନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଜତ୍ର ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୦ ଆରି, ଅର୍ମରଞ୍ଜି ଏଞାଲତେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ବନ୍ତାନ୍ ଅଲ୍ଡିଏଜି ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେତାନ୍ ଆମଡ଼ବାଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେନ୍, ବନ୍ତ ତି ଅର୍ମରଞ୍ଜି କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲୋଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଆରିକ୍ଲାସିନ୍ ଅବୟ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍; ଆନିଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ତିଡ଼ଲୋଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତ୍ରୟ୍ ଏମ୍ବେତାଲେ ଆରିକ୍ଲାସିନ୍ ଅବୟ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଯାଗି ବେଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ଆରି ଅବୟ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍; ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅସ୍ତାରାତାଲେ ତୁଆରାନ୍ ସେତେଞ୍ଜି । ୧୩ ସିଲଭେ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ବର୍ନେ, ‘ଞେନ୍ ଇନି ଏଞାଆୟ୍ ? ଞେନ୍ ତରୁଡ଼ୟ୍ମତାଞ୍ଜନ୍ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଆରୋ ତେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି ।’ ୧୪ ବନ୍ତ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ତର୍ତମ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ଆନିନ୍ ତ ଆ ତାଞାଡ଼ାଅନ୍, କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରକ୍ତବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତେ ତେତେ ।’ ୧୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ରକ୍ତଏଞ୍ଜି ।”

“ତିଆସନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଇୟତାୟ୍ ଏଞାଏଜି ? ୧୬ ଆନିନ୍ ଜିରେ ତି ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ୍ ରକ୍ତୁଆଜେଜି କି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତିୟେଜି ।”

କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତି, “ଏଭେଲେ ତେତଡ଼ ତଡ଼ ।”

୧୭ ବନ୍ତ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ବର୍ନେ, “ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞା ବର୍ନେ କେନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍ଗାମନ୍ ଇନି ?”

“ଗୁସିମରଞ୍ଜି ଅଞା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ତୁଏଞ୍ଜି,

ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଅରେଡ଼ ତେଏନ୍ ।”

୧୮ “ତି ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଗଲୋତେ, ଆନିନ୍ ତେୟ୍ତେୟ୍ତନେ, ଆରି, ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଅରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋତେ, ତି ଅରେଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରଡ଼ିରଡ଼ି ଏମ୍ବେତେ ।”

ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ମାର୍କ ୧୨:୧୩-୧୭)

୧୯ ସିଲଭେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ଜିୟୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ମଖମ୍ମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ମଡ଼ଲେ ବର୍ନେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ବଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ଆତଡ଼ ସୋଡ଼ାମରନ୍ ତ ରାଜାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ସାୟ୍ଲେ, ଜିୟୁନ୍ ଆ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବର୍ ଖମ୍ମଖମ୍ମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତାଭାନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ

ଆରବହୁତ୍‌ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍‌ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼଼ିତ୍‌ୟମ୍‌ର, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାତାୟ୍, ଆମନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ ଆରି ଖନଡ଼ନ୍‌ ତିୟ୍‌ତେ, ଆରି ଆନ୍ନିଢ଼ିଆତଢ଼ ଅଃଢୁଲ୍‌ମତେ, ଆର୍ଯାୟ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଇନି ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ଖନଡ଼ନ୍‌ ତିୟ୍‌ତେ । ୧୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍‌, କାଈସରନ୍‌ଆତଢ଼ ପାନ୍‌ନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଅନଗତନ୍‌ ତକୋ ଅଡ଼େ ଇଞ୍ଜା ?”

୧୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ସାଡ଼ିଆଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବୟ୍‌ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍‌ ଅବତୁଜ୍‌ ଯିବା । ୧୪ କେନ୍‌ତେନ୍‌ନେ ଆନା ଆବବ୍‌ ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କାଈସରନ୍‌ଆତେ ।”

୧୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍‌ ବର୍‌ନେ, “ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଅଞ୍ଜାତେ କାଈସରନ୍‌ଆତେ ତିଆତେ କାଈସରନ୍‌ଆତଢ଼ ତିୟ୍‌ବା; ଆରି, ଅଞ୍ଜାତେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତେ ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଢ଼ ତିୟ୍‌ବା ।”

୧୬ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମତ୍‌ଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବରନ୍‌ ଖମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ତୁଲ୍‌ଲି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍‌ ସାନ୍‌ଡ଼ାଲେ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେଞ୍ଜି ।

ୟନର୍‌ନେନ୍‌ ଆ ଆସନ୍‌ ବର୍‌ନେନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ମାର୍କ ୧୨:୧୮-୨୭)

୨୩ *ସିଲଭେଲ୍‌ନ୍‌ ଯନର୍‌ନେନ୍‌ ଇଞ୍ଜା ଆଗ୍ରାମତେଞ୍ଜି ଆ ସାଦୁକିଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ ଆମତ୍‌ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ବରେଜି, ୨୮ “ଏ ଖନଡ଼଼ିତ୍‌ୟମ୍‌ର, ମୋସାୟ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଇତେନ୍‌, ‘ଅନ୍ନିଢ଼ି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ତୁକ୍ତିନ୍‌ ତକୋନ୍‌ ତକୋନ୍‌ ଅଶ୍ତୁଡ଼ କୋତନେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌, ତି ଜୁଆରବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାତାଲନ୍‌ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପସିଜନ୍‌ କୋତେତୋ ।’ ୨୯ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆନ୍ନିଢ଼ିମ୍‌ର ଅବୟ୍‌ ଆଇବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲନ୍‌ ବନ୍‌ତ ଅଶ୍ତୁଡ଼ କୋତନେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌; ୩୦ ତିକ୍ତି ଆ ସନଶ୍ତୋଡ଼ମ୍‌ର ତି ଆଇବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲନେ ଆରି ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଅଶ୍ତୁଡ଼ କୋତନେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌, ଆରି ତି ଆ ସନଶ୍ତୋଡ଼ମ୍‌ର ତି ଆଇବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲନେ ଆରି ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଅଶ୍ତୁଡ଼ କୋତନେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌, ୩୧ ତିଅନ୍ତମ୍‌ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ି; ଅବୟ୍‌ନେ ଆର୍‌ବୁଏନ୍‌ ସିଲଭେଲ୍‌ନ୍‌ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ତି ଆବୟ୍‌ନେ ଆଇବୟ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲି, ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଢ଼ିଆ ଅଃଢୁଲ୍‌ତନ୍‌ଲି । ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅଶ୍ତୁଡ଼ କୋତନେଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ୩୨ ତିକ୍ତି ତି ଆଇବଜନ୍‌ ନିୟ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ । ୩୩ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍‌, ସାତଜଣିଞ୍ଜି ତ ତି ଆଇବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲି, ଯନର୍‌ନେନ୍‌ ଇଡ଼ନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଭେ ତି ଆଇବଜନ୍‌ ଆନା ଆ ତୁକ୍ତି ତେତେ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଖାଡ଼ବୟ୍‌ତଞ୍ଜି ଆରି ସୁଡ଼ାତଞ୍ଜି, ୩୫ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଭେ ଯନର୍‌ନେନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଆରି ପୁର୍‌ବାଃତେ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜି ଆ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ ତକୋନେନ୍‌ ଅସନ୍‌ ଜିଞ୍ଜିନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିଡ଼ନ୍‌ ତେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍‌ନେଜି କି ଅଃସୁଡ଼ାନ୍‌ନେଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ବୁଏଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ତେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ଯନର୍‌ନେନ୍‌ ଆ ଅଅନ୍‌ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ଅଅନ୍‌ଜି । ୩୭ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ତୋତଞ୍ଜି, ମୋସାୟ୍‌ ନିୟ୍‌ ଜାଡ଼ିଆନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଢ଼ ‘ଅବାମନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର, ଇସାକନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର, ଜାକୁବନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନ୍‌ ଅବଜନାଲଡ଼ତନେ । ୩୮ ଆନିନ୍‌ ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର ତଡ଼, ଆର୍‌ଯାୟ୍‌ ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ତେନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ତେମତ୍‌ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମେଡ଼ଜି ।”

୩୯ ସିଲଭେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଭେ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼଼ିତ୍‌ୟମ୍‌ର, ଆମନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍‌ନେ ।” ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ତେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅନ୍ନିଢ଼ି ଆ ବର୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବନରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅଃଢୁଲ୍‌ମତ୍‌ଲି ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବର୍‌ନେନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୨:୪୧-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୫-୩୭)

୪୧ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ ଦାଉଦନ୍‌ ଆ ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାତାଲେ ବର୍‌ତ୍ତେ ? ୪୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ତେନ୍‌ ଦାଉଦନ୍‌ ଆନିନ୍‌ତମ୍‌ କନନ୍‌ବଇଲୋଡ଼ନ୍‌ ବର୍‌ତ୍ତନେ,

* ୨୦:୨୨ ୨୦:୨୭ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ ୨୩:୮

‘ପ୍ରବୁଦ୍ଧ ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌,

^{୪୩} ଞ୍ଚେନ୍‌ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ ବନେରାନମଜିଆତଡ଼୍‌ ତରକ୍ଲୋଜଡ଼୍‌ନମ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍‌ ଏମ୍ଲେଆଜି,

ତି ଜାୟ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼୍‌ଞ୍ଚେନ୍‌ ତକ୍ଲୁମଲେ ତକୋନା ।’

^{୪୪} ଦାଉଦନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମଲେ ଓଡ଼େଡେ, ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ଡେଏ ?”

ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଆକୟଲନ୍‌ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ବର୍ରେନେ

(ମାଡିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦)

^{୪୫} ତିକ୍ଲି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଞ୍ଚଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, ^{୪୬} “ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଆକୟତମନାବା ! ଆନିଞ୍ଜି ଡେଙ୍ଗାରାତମନ୍‌ ଆ ଅଙ୍ଗି ରଲନ୍‌ ବନ୍‌ଲେନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଆରି ସୟଡ଼ାରେଡ଼ନ୍‌ ଅବଲୋମଲୋମନେନ୍‌, ରନ୍‌ଲୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ ସୋଡ଼ା ତରକ୍ଲୁମନ୍‌, ଆରି ବୁଜିଲୋଡ଼ନ୍‌ ମନଡ଼୍‌ ତରକ୍ଲୁମନ୍‌ ଲତୟତଜି; ^{୪୭} ଆନିଞ୍ଜି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ଆସିଂ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ମତଜି ଆରି ଅବଡ଼ୁୟଡ଼ାଲନ୍‌ ଗୋଗୋୟତମ୍‌ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍‌ ପନବରତନ୍‌ ଞ୍ଚାଡ଼୍‌ତଜି !”

୨୧

ଜୁଆରବଜନ୍‌ ଆ ତନିୟଡିୟ

(ମାର୍କ ୧୨:୪୧-୪୪)

^୧ ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଏରେ ଆଡ଼ାଡ଼୍‌ତାଲନ୍‌, ଗମାଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼୍‌ ରମ୍‌ଡ଼୍‌ ତନିୟଡିୟଞ୍ଜି ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ପିଡ଼ିଲୋଡ଼୍‌ ଆପ୍ରିଡେଞ୍ଜି ଗିଜେନ୍‌ । ^୨ ଆରି, ଅବୟ ଡୋଲୋୟ ଜୁଆରବଜନ୍‌ ବାଗୁ ସନ୍ନାରାତମ୍‌ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବ୍‌, ଡେଢେ ଆପ୍ରିଡେନ୍‌ ଆଡିଡ଼୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଗିୟଲେ ବର୍ରେନେ, ^୩ “ଞ୍ଚେନ୍‌ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍ତବେନ୍‌, କେନ୍‌ ଡୋଲୋୟ ଜୁଆରବଜନ୍‌ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଗୋଗୋୟ ପିଡେନ୍‌ । ^୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନର୍ଜେଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍‌ ଅସୋୟ ଅସୋୟ ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ପିଡ଼ିଲୋଡ଼୍‌ ପିଡେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ ଡୋଲୋଜିଡ଼ନ୍‌ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍‌ ଅନବଡେମ୍‌ଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆମଡ଼୍‌ନ୍‌ ତିଅଙ୍ଗା ତକୋଏନ୍‌ ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ପିଡାଜେନ୍‌ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ଆସ୍ତେଏଃଡେନ୍‌ ଆ ବର୍ରେ ବର୍ରେନେ

(ମାଡିଉ ୨୪:୧-୨; ମାର୍କ ୧୩:୧-୨)

^୫ ଆରି ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍‌ ଞ୍ଚଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ମନଡ଼୍‌ ମନଡ଼୍‌ ଅରେଡ଼ନ୍‌ ତ ତନିୟଡିୟ ଜନବଞ୍ଜି ବାଢେ, ମନଡ଼୍‌ତମ୍‌ ଆଡ଼ୁବଡ଼ୁବ ଗାମଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, ^୬ “ଅଙ୍ଗାଡେ ନମି ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଏଗିୟଡେ, ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍‌ ଆରି ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍‌ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼୍‌ ଅଃଡ଼ୁକୋଏ, କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଲବଲୋଡ଼ନ୍‌ ମାୟଡେନେ ।”

ଜୁଗନ୍‌ ଆରଞ୍ଜିଡ଼େନ୍‌ ଆଡିଡ଼୍‌ ଅରମ୍‌ଡ଼ନ୍‌

(ମାଡିଉ ୨୪:୩-୧୪; ମାର୍କ ୧୩:୩-୧୩)

^୭ ସିଲଡେ ଞ୍ଚଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଞ୍ଚନଡ଼୍‌ଡିୟମର୍‌ ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅଙ୍ଗା ଡେଡେ ? ଆରି, କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆଡ଼େରୟଡେନ୍‌ ଆଡିଡ଼୍‌, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନିଜି ଇନିଜି ଅରମ୍‌ଡ଼ନ୍‌ ଗିୟଡାଡେ ?”

୮ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍‌ ବର୍ରେନେ, “ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି କନଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗଲୋଡ଼୍‌ଡ଼େବନ୍‌ ତଡ଼୍‌ ତିଆସନ୍‌ ଗିୟଡମନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଗୋଗୋୟନେତମ୍‌ ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼୍‌ଞ୍ଚେନ୍‌ ଇୟଲେ, ‘ଞ୍ଚେନ୍‌ ଆନିନ୍‌,’ ଆରି ‘ତିନ୍ନାନ୍‌ ତୁୟାୟଲାୟ’ ଗାମଲେ ଇୟଡାୟ ବର୍ରେନି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଏସ୍ତେଣ୍ଡ଼ଡ଼୍‌ଜି । ^୯ ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼୍‌ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି, ଅଲ୍‌ଡିଡ଼ନ୍‌ ତ ଗୋଡେନ୍‌ ଆ ବର୍ରେନି ଏଅମଡ଼୍‌ଡ଼େ, ତିଆଡିଡ଼୍‌ ବଡ଼ଡ଼୍‌ଡ଼େବନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ କେନ୍‌ଆଡେଜି ଆମ୍ଲୁଡ଼ୁ ଡେଡେମା, ବନ୍‌ତ ସିଲଡେମା ଜୁଗନ୍‌ ଅଃନୁଞ୍ଚିଡେ ।”

^{୧୦} ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍‌, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଡେସାନ୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ ଡେସାନ୍‌, ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ ରାଜ୍ୟନ୍‌ ଡୋଡେନେ, ^{୧୧} ଆରି ସୋଡ଼ାରା ତକର୍‌ଲନ୍‌ ଡେଡେ, ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍‌ରେଡ଼୍‌ କାନ୍ତାରାନ୍‌ ତ ରୋଗାନ୍‌ ଡେଡେ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ବରନ୍‌ଡ଼୍‌ତାନ୍‌ ଆ ଗନଡେଲ୍‌ ଆରି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଅରମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି

ଗିୟତାତେ । ୧୨ ବନ୍ଦ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆଡ୍ରେଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଫୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଖମତବେଞ୍ଜି ଆରି ରନ୍ନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ସୋରୋପ୍ପାୟତାଲେ ତଣ୍ଡାୟତବେଞ୍ଜି, ଆରି ଅଞ୍ଜମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ରାଜାନ୍ ତ ସୋଡାମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି; ୧୩ କେନ୍ ଆଡେ ତନେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରନୟଡ଼ବେନ୍ ତେତେ । ୧୪ *ତିଆସନ୍, ଇନି ଏଜାଲଫାୟ ଗାମ୍ବେଲେ ତି ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଫୁମା ଏରନିଃୟମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଫୁ ରମ୍ବୁଫୁ ଆ ମନ୍ବଲୋଡ଼ ଗବ୍ରିବା । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଏଡେଲେ ବନେନ୍ ତ ଜନନାନ୍ ତିୟତବେନ୍ ତ, ବନେରାମରବେଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ତିଆଡେ ତଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି କି ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି । ୧୬ ବନ୍ଦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଅୟୋଡ଼, ଆପେୟ, ବୋଞ୍ଜାଡ଼, କୁଲମ୍, ଗଡ଼ିବେଞ୍ଜି ନିୟ ସୋରୋପ୍ପାୟତବେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆଡ଼ଫୁ ରକ୍ତୁତବେଞ୍ଜି, ୧୭ ଆରି ଅଞ୍ଜମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଏଡ଼ୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୧୮ ବନ୍ଦ ଅବବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉତ ଜାକିୟ ଅଃଡ଼ୋପ୍ପାଏ । ୧୯ ଏରକିକ୍ତୁଡେନ୍ ଏତକୋଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଫୁ ରମ୍ବୁଫୁ ଆ ପରାନ୍ନା ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସ୍ତେଏଃଡେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତନେ
(ମାତିଉ ୨୪:୧୫-୨୧; ମାର୍କ ୧୩:୧୪-୧୯)

୨୦ “ଆଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଗେରେତଜି, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତିଆଡେ ସିସିତେ ଗାମ୍ବେଲେ ଜନାବା । ୨୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନାଜି ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେଡ଼ନ୍ ଜିରେତଜି; ଆରି ଆନାଜି ଅମ୍ବ ଗଡ଼ାନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେତଜି; ଆରି ଆନାଜି ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ତଡ଼ାଜି ତଡ଼; ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ତେଡମଡେ, ତିଆସନ୍ ତିଆଡେ ପନବରଡ଼ନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା । ୨୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନାଜି ଆଡିଲକୋଡ଼ଜି ଆରି ମେମେଅନ୍ତଞ୍ଜି, ଯୋଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଫୁ ପବରଡ଼ତଜି । ୨୪ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରବୁତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଏରଡନେମରଞ୍ଜି ଖମ୍ବେଲେ ବଣ୍ଡିତାଲେ ପାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆ ତିନ୍ନାଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଫ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଖାଡ଼ୁବଲେ ତକ୍ଲୋଡ଼ଜି ।”

ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ତାୟ
(ମାତିଉ ୨୪:୨୯-୩୧; ମାର୍କ ୧୩:୨୪-୨୭)

୨୫ * “ଆରି, ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆଜ୍ଞାୟତାନ୍ ତ ତୁଡ଼ୁୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅରମ୍ବଡ଼ନ୍ ଗିୟତାତେ, ଆରି, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡକୋ ତେସାନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି; ସମ୍ବେୟଣ୍ଡାନ୍ ତ ଇଡ୍ଡୋୟତାନ୍ ଆ ସନଡ୍ଡାବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଉଲ୍ଲତଜି । ୨୬ ଆରି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଗନଡେଲ୍ଜି ଜଗେତାଲେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରାଈଡ଼ତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବୋସାଜି ଅଡକୋନ୍ ଯୁଆୟତନେ । ୨୭ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୋସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆଡେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗିୟତଜି । ୨୮ ଆରି କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଗନଡେଲ୍ଜି ଉଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ବା ଆରି ମାଜୋବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନ୍ବୁବେନ୍ ତୁୟାଲ୍ଲୟ ।”

ଲୁଆନ୍ବନ୍ ଗିୟଲେ ଖଡ଼ନେନ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୩୨-୩୫; ମାର୍କ ୧୩:୨୮-୩୧)

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୁଆନ୍ବନ୍ ତ ଅଡକୋନ୍ ଅରାନ୍ବଞ୍ଜି ଗିୟବା; ୩୦ ଆଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ତିଆଡେଜି ଲେଡେଡ଼ତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ବୌସାକିନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ ତୁୟାଲ୍ଲାୟନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଏଜନାତେ । ୩୧ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଗନଡେଲ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟାଲ୍ଲାୟ, କେନ୍ଆଡେ ଜନାବେନ୍ତୋ ।”

* ୨୧:୧୪ ୨୧:୧୫ ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨ * ୨୧:୨୫ ୨୧:୨୫ ଅନବଜନାବଡ଼ ୭:୧,୧୩ * ୨୧:୨୭ ୨୧:୨୭ ଅନବଜନାବଡ଼ ୧:୭

୩୨ “କ୍ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଗଡ଼େଲେନ୍ ଜାୟ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏକ୍ସାଲେଜନଡ଼ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏଜି । ୩୩ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଡ଼ଡ଼େ ବନ୍‌ତ ବର୍ନେକ୍ଷେଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏ ।”

ଜାଗର୍ତ୍ତ ଏଡ଼କୋନେବା

୩୪ “ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମୁଡ଼ ରମ୍ମୁଡ଼ ଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ତମନାବା, ଅସମୟ୍ ଉଗରବେନ୍ ଗାଗାନେ ଜୋମଜୋମନେଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ତବେନ୍, ଗାସାଲ୍‌ତାଲନ୍ ବନ୍ନୁଲ୍ଲାୟ୍‌ତବେନ୍, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନିଃୟ୍‌ମଲୋଡ଼ନ୍ ଲଗିନ୍‌ତମ୍ ତେତେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗଲୋଏ । ୩୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଜନ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ । ୩୬ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକ୍ସାଲ୍‌ତେନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଗଡ଼େଲ୍‌ଜି ସିଲ୍‌ଡ଼ ଏଡ଼ୋବ୍‌ତନେ ଆରି ମନ୍‌ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ ତିଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଜେଗୋଲେ ପାର୍ତ୍ତନାନାବା ।”

୩୭ *ଜିୟୁନ୍ ତିତାନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ତିଲେ ତଗଲନ୍ ଆନିନ୍ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଜିତବୁରନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋନେ । ୩୮ ଆରି, ତୋତାନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆ ଞନଡ଼ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି ।

୨୨

ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ଜନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ଏଲାୟ୍‌ପୁର ଗାମଲେ ଅବୟ୍ କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍ ରୁଚିନ୍ ଆ ଜୋମଜୋମ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ହୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟ୍ । ୨ ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି, ଏକ୍ସାଲ୍‌ତେନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅଜନା ରକ୍ସଲେ ରପ୍ରିଏଜି, ତିଆସନ୍ ତଡ଼ନ୍‌ର ସାଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଅନବଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଅଡ଼େଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୧୪-୧୬; ମାର୍କ ୧୪:୧୦-୧୧)

୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ସନ୍‌ମନ୍ ଗନେନ୍ । ୪ ଆରି ଆନିନ୍ ଜିରେ ଏକ୍ସାତାଲେ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଅବଞ୍ଚମଞ୍ଚମେଜି ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ କଡ଼ାଡ଼ିନେ । ୫ ସିଲ୍‌ତେ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି କି ତକ୍ସାନ୍ ଏଡ଼ିୟ୍‌ତମ୍ ଗାମଲେ ବାସାଏଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼େତାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅନବଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍ ।

ଅନେଲାୟ୍‌ପୁର ଜନୋମନ୍ ଅନବଜାତାନ୍ ଆସନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୧୭-୨୫; ମାର୍କ ୧୪:୧୨-୨୧; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୭ ତିକ୍ଳି ଅଜା ଆଡ଼ଢ଼ ଏଲାୟ୍‌ପୁର ଇଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍ ରୁଚିପୁର ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ । ୮ ଜିୟୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏନ୍‌ଲେ ବରେ ଆସ୍ପାୟ୍‌ଞ୍ଜି, “ଗାଗାନେଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଏଲାୟ୍‌ପୁର ଜନୋମନ୍ ଇୟ୍‌ନବଜାତାବା ।”

୯ ସିଲ୍‌ତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଜାଲୋଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଏଅବଜାତାନାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମନ୍ ଲଡ଼ୟ୍‌ତମ୍ ?”

୧୦ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍‌ବା, ଆମ୍ବେନ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ସୁଭିଲୋଡ଼ନ୍ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼‌ତେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏରବାଡ଼େ; ଆନିନ୍ ଅଜା ଆସି ଇୟ୍‌ତେ ଗନେ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତାଲେ ତି ଆସି ଇୟ୍‌ଲେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମରୁଆଡ଼ଢ଼ ଇୟ୍‌ ବର୍ବା, ୧୧ ‘ଞନଡ଼ତିୟ୍‌ମରନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, କ୍ଷେନ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଜାସିଂଲୋଡ଼ ଅନେଲାୟ୍‌ପୁରନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ପାଡ଼େତନାୟ୍, ତି ଆ କନ୍‌ଆମରୁସିଂ ଅଡ଼େକ୍ସା ?’ ୧୨ ସିଲ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାତାଆୟ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାଡ଼ମ୍ ଆସିଂ ତୋଣ୍ଡୋ ମେଡ଼ନ୍‌ଆତେ ଅବହୁୟ୍‌ତବେନ୍; ତେତେ ଇୟ୍‌ନବଜାତାବା ।”

* ୨୧:୩୭ ୨୧:୩୭ ଲୁକ ୧୧:୪୭

୧୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ଏଢେଲେମା ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନେଲ୍ଲାଇପୁରନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଇୟଲେ ଅବଜାତାଏଜି ।

ପ୍ରବୁବୋଜନ୍

(ମାତିର ୨୭:୨୭-୩୦; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୬; ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୨୩-୨୫)

୧୪ ଆରି, ତିନ୍ନନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ଖରାଡ଼ତାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କେନ୍ ଅନେଲ୍ଲାଇପୁର ଜନୋମନ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ମାଡୁ ଲତୟଲ୍ଲୟ୍; ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ କେନ୍ ଆ ରାଗମଗାମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟତାଏନ୍ ଜାୟ ଞେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି କେନ୍ଆତେ ଅଃଲ୍ଲୋମାୟ୍ ।”

୧୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଖମ୍ବଲେ, ସନେନ୍ସେନନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍ଆତେ ପାଡ଼ଲେ ରମ୍ମୁଡ଼ ବନ୍ତବେନ୍ ବନ୍ତାନାବା । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ ଞେନ୍ ଲଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଃଗାଆୟ୍ ।”

୧୯ ଆରି, ରୁଚିନ୍ ଖମ୍ବଲେ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ରେବ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ କେନ୍ଆତେ ତଅଡ଼ଞେନ୍; ଞେନ୍ଆତଡ଼ ମନନ୍ଦେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମ୍ବା ।” ୨୦ ଆଡ୍ରେମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଖମ୍ବଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆକ୍ରତତେନ୍ ମିଞ୍ଜାମଞେନ୍ ବାଢେ ଗନବ୍ରିନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ କେନ୍ ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ ।”

୨୧ “ବନ୍ତ ଗିୟବା, ଆନା ଞେନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତ୍ତୟ୍, ଆସିନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ମେଜଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ । ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ଏଢେଲେମା ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଆନନ୍ ରବୁତେ, ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଆନନ୍ଆତଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ, ଯୋଡ଼ ତି ଆ ମନ୍ରା ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୨୩ ତିଆସନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା କେନ୍ଆତେ ଲୁମ୍ବରୟତେ, ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

ଆନା ସୋଡ଼ା ଗାମଲେ ଅଲ୍ଲଡୁଲ୍ଲବାଞ୍ଜନ୍

୨୪ ଆରି, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନା ସୋଡ଼ା ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲଡୁଲ୍ଲବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୨୫ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜାଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତଜି ଆନିଞ୍ଜି ‘ସନାୟ୍ମମ୍ବର’ ଗାମଲେ ବର୍ନେନ୍ ତେତେ । ୨୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ସିନା ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ସୋଡ଼ା, ଆନିନ୍ ଆ ସନ୍ନାଗୋ ତେଏତୋ, ଆରି ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼ମ୍ବର ଆନିନ୍ କମ୍ବୁରିମ୍ବରଗୋ ତେଏତୋ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ସୋଡ଼ା ? ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ତଞ୍ଜୁମ୍ବଲେ ଗାଗାତନେ, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଡ଼େ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରୋଜୋମ୍ବତେ, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ? ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ତଞ୍ଜୁମ୍ବଲେ ଗାଗାତନେ ଆନିନ୍ ପଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ ? ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ବେନ୍ ଅବୟ୍ ସାନାଲ୍ଲେମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋକତନାୟ୍ ।”

୨୮ “ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନାଲ୍ଲମାଲ୍ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଜିର୍ତ୍ତାୟ୍; ୨୯ ତିଆସନ୍ ଆପେୟ୍ଡ଼ଞେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ସେତାଏନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସେତାୟ୍, ୩୦ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ଞେନ୍ ମେଜଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଏଗାଗାତନେ, ଆରି ତରଞ୍ଜୁମ୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ବଲେ ବାର କେଞ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲନ୍ଆତଡ଼ ଏସାସନତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁର୍ସେବର୍ ବର୍ତ୍ତନେ

(ମାତିର ୨୭:୩୧-୩୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୩୧ “ସିମନ୍, ସିମନ୍, ଗିଜା, ଗମ୍ମନ୍ ସାଲ୍ଲୁଣିଲୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ସନୁମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନଲ୍ଲାଇୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ । ୩୨ ବନ୍ତ ତର୍ନେମ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ଆଡ଼ତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍

☆ ୨୨:୨୪ ୨୨:୨୪ ମାତିର ୧୮:୧; ମାର୍କ ୯:୩୪; ଲୁକ ୯:୪୬ ☆ ୨୨:୨୬ ୨୨:୨୬ ମାତିର ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫ ☆ ୨୨:୨୭ ୨୨:୨୭ ମାତିର ୨୦:୨୫-୨୭; ମାର୍କ ୧୦:୪୨-୪୪ ☆ ୨୨:୨୯ ୨୨:୨୭ ଜନ ୧୩:୧୨-୧୫ ☆ ୨୨:୩୦ ୨୨:୩୦ ମାତିର ୧୯:୮୮

ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାଲନାୟ; ଆରି ଆମନ୍ ଯର୍ବନାୟ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ନମଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆୟନବବୋର୍ସାଆଜି ।”

୩୩ ବନ୍ଦତ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଡିସିଢ଼ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାତା ।”

୩୪ ବନ୍ଦତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପିତ୍ର, ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତମ, ଲଡେ ଆ ତଗଲ୍ କମସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଢ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ତର ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ମୁର୍ସେତୟ୍ ।”

ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, କଡ଼ିବନ୍

୩୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଏରପନାଢ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟଲବେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି, ଇନ୍ନିଡ଼ ପଢ଼ ଅବାବ ତେଲବେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇଜ୍ଞା ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୩୬ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ନମି ଆନା ଆମଡ଼ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ପାଢେତୋ, ତିଅନ୍ତମ୍ ମୁନାନ୍ ନିୟ୍ ପାଢେତୋ, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ କଡ଼ିବନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆ ମାଟନ୍ ଅବୟ୍ ତମଲେ କଡ଼ିବନ୍ ଞ୍ଜିଏତୋ । ୩୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଏନେଲେ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆନିନ୍ ଏରମଡ଼ିରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍,’ କେନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତେତମେତୋ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତେତମେତେ ।”

୩୮ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଜିଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ ଗିଜା କେନ୍ତେନ୍ନେ ବାଗୁ କଡ଼ିବନ୍ ତକୋ ।”

ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଡିୟ୍ତେ ସରି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାନେ

(ମାତିଉ ୨୬:୩୬-୪୬; ମାର୍କ ୧୪:୩୨-୪୨)

୩୯ ତିତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଢ଼ଲନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଢ଼ଗତନ୍ ସଣ୍ଡୋଢେଞ୍ଜି । ୪୦ ତେଭେ ଡୁଢେଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ମନାଲ୍ମାଲ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଏଜ୍ଞାଲ୍ତେନ୍ ଗଲୋଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ।”

୪୧ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଡାସଡ଼ାୟ୍ ଜିରେ ଡୁଡ଼ମୁତାଲେ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାନେ, ୪୨ “ଏ ଆପେୟ୍, ଇସୁମ୍ନମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, କେନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଢ଼ଢ଼ାଜା; ତେଲୋଜନଡ଼ଢ଼େନ୍ ଇସୁମ୍ନେନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ୍ ଇସୁମ୍ନମ୍ ତେଏତୋ ।” ୪୩ ଆରି, ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଅବଡୁୟଡ଼ାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟେନ୍ । ୪୪ ଆରି ଆନିନ୍ ଜଡ଼ ଇୟମଡ଼ାଲେ ଆବଲୟନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍, ଆରି ଆ ଓଞ୍ଜୋଲନ୍ ଆ କଜି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆକ୍ରଣ୍ଡୋୟତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଲୋଢ଼ନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଜଡ଼ତେନ୍ ।

୪୫ ଆରି ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିର୍ଯାୟ୍, ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅନିଞ୍ଜୟମନ୍ ବାଭେ ଆଡ଼ିମଡ଼ାୟ୍ଜି ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଗିଜେଜି । ୪୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଏଲୁଡ଼େ ? ମନାଲ୍ମାଲ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଏଜ୍ଞାଲ୍ତେନ୍ ଗଲୋଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ତୋଲନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୪୭-୫୬; ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଜନ ୧୮:୧୨-୧୮)

୪୭ ଜିସୁନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟ୍ବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଡ଼ୋଲାଜି, ଆରି ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦା ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ାଲନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜନୋଜୋରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ । ୪୮ ବନ୍ଦତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜିଉଦା, ଜନୋଜୋରନ୍ ବାଭେ ପଢ଼ ମନ୍ରା ଡ଼ାଞ୍ଡ଼ାଅନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତେ ?”

☆ ୨୨:୩୫ ୨୨:୩୫ ମାତିଉ ୧୦:୯,୧୦; ମାର୍କ ୬:୮,୯; ଲୁକ ୯:୩; ୧୦:୪

୪୯ ସିଲଭେ ଜନି ତେତେ ତିଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଫ୍‌ମରଜି ବର୍ଭେ, “ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନି କଡ଼ିବନ୍ ବାଭେ ଏଥାଜି ପଢ଼ ?” ୫୦ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଢ଼ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ ଆ କମ୍ବାରିମରଆତଢ଼ ଅଡ଼ଲେ ଆର୍ଜଡ଼ୋମଲୁଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ ।

୫୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବର୍ଭେ, “ଡ଼ିୟତେ ସରି,” ଆନିନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଲୁଡ଼ ସୁଡ଼େଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍ ।

୫୨ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟ ଡ଼ ପାପୁରମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ରାଡ଼ମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜନ୍ ଅଡ଼ମ୍ କଡ଼ିବନ୍ ଡ଼ ତେଙ୍ଗାନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରାୟ ? ୫୩ *ତିତାନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିଲୋଢ଼ନ୍ ଡ଼ରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆତିଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଢ଼ଖେନ୍ ଅସିବେନ୍ ଏନ୍‌ବଡ଼ୋଲୋ, ବନ୍‌ଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଲୋଢ଼ଡ଼େତେ ତିଆତିଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େତ ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୫୭, ୫୮, ୬୯-୭୫; ମାର୍କ ୧୪:୫୩, ୫୪, ୬୭-୭୨; ଜନ ୧୮:୧୨-୧୮, ୨୫-୨୭)

୫୪ ତିକ୍‌କି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଖମ୍‌ଲେ ପାଡ଼ଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ ଆସି ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ତାସଢ଼ାୟ ଡ଼କୋଡ଼ାଲନ୍ ସଶ୍ଟୋଢ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୫୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ି ଡ଼ାଣ୍ଡୁଲୋଢ଼ନ୍ ଡ଼ଗୋନ୍ ସୟଲେ ଏକ୍କାନ୍ ଆଡ଼କ୍ଳୁମେଞ୍ଜି, ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ଡ଼କ୍ଳୁମେ । ୫୬ ପିତ୍ରନ୍ ଡ଼ଗୋନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଡ଼କ୍ଳୁମେଲେ ଆଡ଼କୋଲନେନ୍ ଆତିଡ଼, ଅବୟ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଗିୟଲେ, ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ଭେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ନିୟ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଡ଼କୋଲନ୍ ।”

୫୭ ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଆଇମର ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଜନା ଡ଼ଡ଼ ।”

୫୮ ଗଡ଼େୱ ଡ଼କୋଡ଼ାଲନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଗିୟଲେ ବର୍ଭେ, “ଆମନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଢ଼ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।”

ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇକ୍ଳା ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଖେନ୍ ଡ଼ଡ଼ ।”

୫୯ ଆରି, ବଗଣ୍ଡା ଆ ତିକ୍‌କି ଆରି ଅବୟନେ ଆକ୍କାନ୍ ବର୍ଭେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ନିୟ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଡ଼କୋଲନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ଗାଲିଲିମର ।”

୬୦ ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବର୍ଭେ, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ଡ଼ଡ଼ ।”

ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ନା ବର୍ନା କମ୍‌ସିମନ୍ ଓଲେନ୍, ୬୧ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍; ସିଲଭେ “କମ୍‌ସିମନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ଡ଼ର ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ମୁର୍ସେତୟ,” କେନ୍ ଅଙ୍ଗା ବର୍ଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, ୬୨ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ବେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିର୍ଭେ ଆକ୍କାନ୍ ଇୟମଡ଼ାଲେ ଇୟଲେ ଯେୟେଡ଼ାନେ ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ସୟସୟମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆରି ତିଡ଼େଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୨୭-୨୮; ମାର୍କ ୧୪:୨୫)

୬୩ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଖମ୍‌ଲେ ଡ଼କ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ସୟସୟମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ୬୪ ଆରି ଆ ମୁକ୍କାନ୍ ଯୁମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଅଡ଼େନ୍ ପୁର୍ଗାଃତେ ବର୍ଭେମର ! ବର୍ନା ଲା ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ତିଡ଼ଲମ୍ ?” ୬୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ବର୍ଭେଞ୍ଜି ବର୍ଭେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ନିଶ୍ଟୟେଞ୍ଜି ।

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଢ଼ ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୫୯-୬୬; ମାର୍କ ୧୪:୫୫-୬୪; ଜନ ୧୮:୧୯-୨୪)

୬୬ ଡ଼ୋଡ଼ାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଡ଼ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ରୁକ୍ତଡ଼ାଲନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଓରୋଢ଼ଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ଭେନ୍ ।”

* ୨୨:୫୩ ୨୨:୫୩ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭

୭୭ ବନ୍ଦ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ; ୬୮ ଆରି, ଞେନ୍ ଅପ୍ପୁଟ୍ଟଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଞ୍ଜାଲଟ୍ଟିୟ୍ । ୬୯ ବନ୍ଦ ନମିଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗାତାଅନନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଞ୍ଜେ ଅର୍ଜତୋମଗଡ଼ ତଞ୍ଜୁମତେ ।”

୭୦ ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବର୍ବେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବର୍ତ୍ତନେ ।”

୭୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମ୍ବେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଇନ୍ବିବା ଆରି ସନାୟ୍ସାୟ୍ ? ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ବଡ଼ଲବୋ ।”

୨୩

ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୧-୨; ୧୧-୧୪; ମାର୍କ ୧୫:୧-୫; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୮)

୧ ତିକ୍ତି ସୋବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ ତାକୁଡାଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏରିୟ୍ଲାଇୟ୍, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଜାତିଲେନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଆୟ୍ତେ, ଆରି କାଈସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନ୍ନୁନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ରଡ଼ତେ, ଆରି ଆନିନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ଅବିସେକ ତେଲ୍ଲିୟ୍, ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ରାଜା ଗାମ୍ବଡ଼ତନେ ।”

୩ ସିଲଭେ ପିଲାତନ୍, ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

ଜିସୁସ୍ ଜାଲଡ଼ଲନେ, “ଆମନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

୪ ସିଲଭେ ପିଲାତନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଞ୍ଜାତାୟ୍ ।”

୫ ବନ୍ଦ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍ବେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ସମ୍ବିରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ କେନ୍ତେତେନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁୟ୍ଲାଇଡ଼ଜି ।”

ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୬ ବନ୍ଦ ପିଲାତନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ବଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆରି ବର୍ବେନ୍, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନ୍ ଗାଲିଲିବାୟ୍ ପଡ଼ ?” ୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନ୍ରା ଗାମ୍ବେଲେ ଆନିନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ନିୟ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୮ ଏରୋଦନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାଲନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ବର୍ବେନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ଟୁ ମା ସିଲଡ଼ ଲତୟ୍ତାଏନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ତେନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା* ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୯ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ଡ଼ମ୍ ବର୍ବେଞ୍ଜି ଅପ୍ପୁଟ୍ଟନ୍, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଜାଲଡ଼ଲନେ । ୧୦ ଆରି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାମ୍ବିଞ୍ଜି ତନଡ଼ଡ଼ାଲେ ଜିସୁସ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ ମାଡ଼ୁ କାୟ୍ଲାଇୟ୍ । ୧୧ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ଆ ସିପ୍ଲାୟ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ତୋସେଲେ ସୟ୍ସୟ୍ଲୁତାଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ଡ଼ତମ୍ ଆ ଅକ୍ତି ଅବରତାଲେ ଆରି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୧୨ ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ତ ପିଲାତନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ମାୟ୍ଲାଇୟ୍ଲେ; କେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ଟୁ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ବନେରା ତକୋଲେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତିୟ୍ଲେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୧୫-୨୬; ମାର୍କ ୧୫:୬-୧୫; ଜନ ୧୮:୩୯-୧୯:୧୭)

୧୩ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପିଲାତନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଅବୁକୁଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୪ “କେନ୍ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ଡ଼ାୟ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମଡ଼ଞେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲାଇୟ୍; ଆରି ଗିୟ୍ବା, ଞେନ୍ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ବାୟ୍ ବନ୍ଦ ଅକ୍ଷା ଅକ୍ଷା ଆ ବର୍ବେଜି କେନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବର୍ବେନେ ତିଅକ୍ତମ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜାତାୟ୍ । ୧୫ ଏରୋଦନ୍ ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜାତାଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇୟ୍;

* ୨୩:୮ ୨୩:୮ ଅରପ୍ପଡ଼ନ୍

ଆରି ଗିୟାବା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଚାଡ଼ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଅଃଲୁମ୍‌ଲୋ ।
୧୭ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ପନବରତନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାୟ୍ ।”

୧୭ ପୁର୍ବୁର ଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଅବୟ୍ ଆବଣ୍ଡିମରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ବୁରତେ ।

୧୮ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏକ୍ଳାନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରକ୍ତୁବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି
ଆସନ୍ ବାରକାନ୍ ଅମ୍‌ବୁରବା ।”

୧୯ ତି ବାରକାନ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆର୍‌ଲୁଏନ୍
ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି ।

୨୦ ବନ୍‌ତ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅନମ୍‌ବୁରନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍
ମବ୍‌ଲେଞ୍ଜି । ୨୧ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାରେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍
ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ବା ।”

୨୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଯାରି ତର ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ? ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍
ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଚାଡ଼ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଅଃଞ୍ଚାଡ଼୍‌ଲାୟ୍; ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍
ପନବରତନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାୟ୍ ।”

୨୩ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ନେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍
ବାରେ ବାକାବଲେ ତାକିଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ବନାକାବଞ୍ଜି ମା ଜିନୟେନ୍ । ୨୪ ଆରି, ଆ
ତାକିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ତେଏତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ପିଲାତନ୍ ବର୍‌ନେ । ୨୫ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଗୋଡ଼େନ୍
ଆରମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତୋସା ତ ସମ୍‌ବମ୍‌ରନ୍ ଆ ତୋସାଲୋଡ଼୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ତି ଆ
ମନ୍‌ରାଆତଡ଼୍ ଅନମ୍‌ବୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତାକିଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼୍ ପିଲାତନ୍ ଅମ୍‌ବୁରେନ୍, ଆରି
ଆଇସୁମ୍‌ଞ୍ଜି ବାରେ ଆସିଲୋଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୩୨; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆରୋରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼୍ ମାଲ୍‌ଲେଡ଼୍‌ରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଗଡ଼ାନ୍
ଜିର୍‌ାୟ୍, ଆଞ୍ଚୁମ୍‌ ସିମ୍‌ ଆନିନ୍ କୁରିଣିବାୟ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ
କଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଗଡ଼୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଲେ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାରଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଜଗଃମଗଃ^୧ ଅକୋୟେଞ୍ଜି ।

୨୨ ଆରି, ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଗଡ଼ନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍ ଆଇମରଞ୍ଜି
ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟମ୍‌ତାଲେ ଆ ମାୟ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ତିଡ଼୍‌ମ୍‌ଲନ୍ ଯେଗତେଞ୍ଜି । ୨୮ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍
ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଗତଞ୍ଜି ଆୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଃଲନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଜିରୁସାଲମ୍‌ମନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ିଅନ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଏୟେଡ଼୍‌ଡ଼୍,
ଆର୍‌ାୟ୍ ରମ୍‌ଡ଼୍ ରମ୍‌ଡ଼୍ ଆସନ୍ ଆରି ପସିୟ୍‌ବେଞ୍ଜି, ଆସନ୍ ଯେବା; ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗିୟାବା,
‘ଆନାଜି ଆଞ୍ଜେବୟ୍‌ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆଜିୟ୍‌ଜା ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ତିଲ୍‌କୋତେଜି ଆରି ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ମେମେଅନ୍‌ନେଜି,
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍, ସନେନ୍‌ସେନ୍,’ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍‌ତଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିର୍‌ାୟ୍ ।

୩୦ ^୨ତିଆଡିଡ଼୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରୁଞ୍ଜି ବର୍‌ତଜି, ‘ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅବସେଡ଼୍‌ନାୟ୍,’ ଆରି ତଡ଼୍‌କୁବଞ୍ଜି ବର୍‌ତଜି,
‘ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ରୁବ୍‌ଲେନ୍ ।’ ୩୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଡ଼୍‌ନୁବନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଏଞ୍ଜି ତେନ୍,
ଆସନ୍‌ବନ୍‌ବନ୍ ଆରି ଏଞ୍ଜାଗୋ ଅରଃ ତେଏନ୍ ?”

୩୨ ରନକ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁ ତୋସାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି
“ଆଇତାଡ଼ା” ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ତେରେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍
ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ତୋସାମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅର୍‌ଜଡ଼ୋମଗଡ଼୍ ଆରି
ଅବୟ୍‌ନେ ଅର୍‌କାବଡ଼ିଗଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି । ୩୪ ତିଆଡିଡ଼୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଆପେୟ୍,
କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ କେମାନ୍ ତିୟାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଲୁମ୍‌ତଜି, ତିଆତେ
ଅଃଞ୍ଜନାଏଜି ।”

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଞ୍ଜି ବନ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଏଞ୍ଜି । ୩୫ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତନଡ଼୍‌ତାଲେ
ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜେଞ୍ଜି । ଆରି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍
ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତୋବେନ୍; ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସେପାଏନ୍ ଆ କ୍ରସ୍ତୁ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଡୋବ୍‌ନେତୋ
।”

† ୨୩:୨୨ ୨୩:୨୭ ବତଗାୟ୍   * ୨୩:୩୦ ୨୩:୩୦ ଅନବଜନାବଡ଼୍ ୭:୧୭

୩୬ ଆରି, ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଜିରେ ସବୁରତାନ୍ ତିୟ୍ଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଲେ ବର୍ତ୍ତ୍ତି, ୩୭ “ଆମନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍‌ତମ୍ ତୋବନ୍ ।”

୩୮ ଆରି, ଆବବନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋଏନ୍, “କେନ୍‌ଆତେ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ।”

୩୯ ଆରି, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡନ୍ ଆରମତାଜେଞ୍ଜି ତୋସାମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍‌ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ନିଣ୍ଡୟ୍‌ତାଲେ ବର୍ତ୍ତ୍ତେ, “ଆମନ୍ ପଡ଼୍ କ୍ରିସୁନ୍ ତଡ଼୍ ? ଆମନ୍‌ତମ୍ ତୋବନ୍‌ ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ତୋବଲେନ୍ ।”

୪୦ ବନ୍‌ତ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ କିୟ୍‌ଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜତଡ଼୍‌ମ୍ ପଡ଼୍ ? ଆମନ୍ ତ ଏଭେଗୋମା ପନ୍‌ବରତନ୍ ଞାଡ଼୍‌ତେ । ୪୧ ଆମନ୍ ତ ଞେନ୍ ତୋସାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ପନ୍‌ବରତନ୍ ଞାଡ଼୍‌ତବୋ, ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅନିଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଅଞ୍ଜଲ୍‌ଲେ ।” ୪୨ ଆରି ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍‌ମନ୍ ଗନେନ୍ ତେନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଜିଡ଼୍ ଇୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍ ।”

୪୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଜାଡିଡମ୍ ବର୍ତ୍ତମ୍, ଲଟେ ଆମନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ପାରତେସାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ

(ମାଡିଉ ୨୭:୪୫-୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୪୪ ତିଆଡିଡ଼୍ ଅୟ୍‌ମନ୍ ବାରଟା ତେଏନ୍, ଆରି, ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜରାଲନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଜାୟ୍ ସମ୍ପରା ତେସାନ୍ ଆଲୋଡ଼୍‌ଡ଼୍ ତକୋଲନ୍ । ୪୫ ଆରି ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ତରଡ଼୍‌ନେକାବନ୍ ବାଗୁ ପାଲ୍‌ପାଲ୍ ତେଲେ ପଡେଏନ୍ । ୪୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଭେ, ଓଡେଟ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “ଏ ଆପେୟ୍, ଞେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼୍‌ମନ୍ ପୁରାଡ଼ାଞେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍,” ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତେ କି ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ।

୪୭ ତେଭେ ଇନି ତେଏନ୍ ତିଆତେ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୪୮ ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ତିଆଜା ମନ୍‌ରା ତେଭେ ଇୟ୍‌ଲେ କୁଡ଼ାୟ୍‌ନେଜି ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନତେଲଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଆ ମାୟ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ତିଡ଼୍‌ମଲନ୍ ଯର୍‌ନାଜି । ୪୯ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆ କୁଲମ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଏକ୍ଳାନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତୋଣ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆଇମର୍‌ଜି ଡାଏଡ଼ାୟ୍ ତକୋଡାଲନ୍ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି

(ମାଡିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୫୦ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଆରାମାଡିୟାବାୟ୍ ଜୋସେପ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଡ଼୍‌ମର୍ ଆରି ତରମ୍‌ମର୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସୋବାନ୍ ଆ ମରାୟ୍‌ନେମର୍ । ୫୧ ଆନ୍ନା ଜିଉଦିଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରନକ୍ଳୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆ ରାଜ୍ୟ ଜିରେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୫୨ ଆନିନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବେତେ । ୫୩ ଆରି ତିଆତେ ଅପୁଞ୍ଜାଲେ ଲମନ୍‌କାବନ୍ ବାଭେ ବଲେଡ଼ଲେ, ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗାୟ୍‌ଗାୟ୍ ଅବୟ୍ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋଏଜି, ତି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଡି ତିଆ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆଜିୟ୍‌ଆନ୍‌ଡ଼୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ତକୋଏଜି । ୫୪ ତିଆଡିନ୍ନା ଅବଜାଡା ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, ଆରି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ଲାୟ୍ ।

୫୫ ଆରି, ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜି ଆଇମର୍‌ଜି ସଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ଲେ ମସାନ୍‌ନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ଏକ୍ଳାଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଜି । ୫୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍‌ନ୍ ଲଡ଼୍‌ଡି ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତୁବେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଲୋଲୋଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଭେଲେ ତକୋଏନ୍ ।

☆ ୨୩:୪୯ ୨୩:୪୯ ଲୁକ ୮:୨,୩

୨୪

ଜିସୁସ୍ ଯର୍ଯ୍ୟୋତ୍ସେନ୍

(ମାତ୍ରି ୨୮:୧-୧୦; ମାର୍କ ୧୬:୧-୮; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଆରି, ପାଲ୍ଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ନୁ ତ୍ରିନ୍ନା ତି ଆଇମରଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଟନ୍ ଡୋଡାନ୍ ଡୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତୁବେଞ୍ଜି ଆ ମିଞ୍ଜଲ ତ ଲଡ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଞମଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିଲୋଟନ୍ ଆରେଡ଼ ଆତେଡ଼ତେଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ୩ ବନ୍ତ ଅମ୍ମନ୍ ଗନ୍ଲେ ଇୟଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ପ୍ରତୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅଃନ୍ନିୟୁଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କାଲାୟ ବିଲାୟ ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଗିୟବା, ସାଆରତମ୍ ଆ ଅଲ୍ ଆରନେଜି ବାଗୁ ମନ୍ରା ଆମତଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ ତନଡ଼େଜି । ୫ ସିଲଭେ ଆଇମରଞ୍ଜି ମାତୁ ବତଡ଼େଞ୍ଜି କି ଜାୟତାନ୍ ବରୁମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମେଡ଼ମରନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା ଏସାୟତେ ? ୬ ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଡୋଲନେ । ଆନିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ନେବେନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ନେବା । ୭ ମନ୍ରା ଡାକ୍ତାଆନନ୍ଆତଡ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତାଲେ ଆଅକ୍ଟାଡ଼ଲୋଟନ୍ ରକ୍ଷତଜି ଆରି ତର୍ତ୍ତଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଯର୍ଯ୍ୟୋତ୍ସେତ ।”

୮ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ମନ୍ନେଏଞ୍ଜି, ୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନନ୍ ଏଗାରଜଣଞ୍ଜି ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କେନ୍ ଆ କବର ଇୟଲାୟ ଅବଜନାଏଜି । ୧୦ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ମଗ୍ରଦଲିନ୍ ମରିଅମନ୍, ଜୋଆନାନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆ ନନ ମରିଅମନ୍ ଆରି କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆଇମରଜି; କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଅନାପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୧୧ ବନ୍ତ ଅନାପ୍ପାୟଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମତଞ୍ଜି କନଶ୍ଚାୟବରଗୋ ଅବତସିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନାପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍ଞ୍ଜି । ୧୨ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଡୋଲନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇରେନ୍, ଆରି ତୁଙ୍ଗୁଡାଲେ ଅମ୍ମନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେନ୍, ତେଭେ ସଭର୍ ଲମନ୍କାବନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ତେଏନ୍ ଗାମଲେ ସାନ୍ନିତାଲେ ଆରି ଆସିଟନ୍ ଯର୍ନନାୟ ।

ଇସ୍ତାୟୁ ତଡ଼ରଲୋଟନ୍

(ମାର୍କ ୧୬:୧୨-୧୩)

୧୩ ଆରି ଗିୟବା, ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଞ୍ଜି କୋସ* ଆ ସଡ଼ାୟ ଇସ୍ତାୟୁ ସାଇନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୪ ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡାଡ଼ିଗଡ଼ଲଞ୍ଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି କଡାଡ଼ିନ୍ ତ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ବାଞ୍ଜନ୍ ଆତ୍ରଏଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମତଞ୍ଜି ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତଡ଼ିୟଲନେ ।

୧୬ ବନ୍ତ ତିଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ପୁସ୍ତାଲମତେଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ମଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍ ତଡ଼ିୟନେରୟ ଅଙ୍ଗା ବର୍ନେଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏକଡାଡ଼ିତନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନି ?”

ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବସଡ଼ମୁକ୍ତାଲନ୍ ତନଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ କ୍ଲେୟା ଗାମଲେ ଅବୟନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ତୁମ୍ ପଡ଼ ଅବୟନେ, କେନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ନାରେଡ଼ ତେନ୍ନେ ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଅମ୍ ?”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ଗନତେଲ ?” ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ଆ କଡାଡ଼ି; ଆନିନ୍ ଇସ୍ତାୟୁନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ କାକାଡାଲୋଟନ୍ ତ ବର୍ନେଲୋଟନ୍ ଅବୟ ବୋସାଡ଼ମ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨୦ ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡାଲେଞ୍ଜି ତ ସୋଡାମରଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତାଲେ ଆଅକ୍ଟାଡ଼ଲୋଟନ୍ ଅମଡାଜେଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି । ୨୧ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗାମଡ଼ ଇସ୍ତାୟଲନ୍ଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତୟତେ, ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଆସାଲନାୟ; ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେଜି ଅମରେଡ଼ତାଲେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଲଡ଼େ ମାୟଲେ ଯାଗି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ । ୨୨ ଆରି ନିୟ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସାନ୍ନିଲେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଟନ୍ ଡୋଡାନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ୨୩ ଆରି

* ୨୪:୬ ୨୪:୬ ମାତ୍ରି ୧୬:୨; ୧୭:୨୨,୨୩; ୨୦:୧୮,୧୯; ମାର୍କ ୮:୩୧; ୯:୩୧; ୧୦:୩୩,୩୪; ଲୁକ ୯:୨୨; ୧୮:୩୧-୩୩ ୨୪:୧୩ ଏଗାର କିଲୋମିତର୍

ଆ ତଅଢ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜିୟାଞ୍ଜିୟାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଯିର୍ଦ୍ଦନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟାଲୟ ବର୍ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରଫରଞ୍ଜି ନିୟ ଅବତନାଲଫତେଞ୍ଜି ଆରି ତି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରଫରଞ୍ଜି ବର୍ଚ୍ଚି, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋ । ୨୪ ଆରି, ଗଡ଼ିଲେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ତୁୟାୟା ଜିର୍ରେ ଇୟାଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆଇଫରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, ଏଡେଲେମା ଇୟାଲେ ଗିଜେଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜିୟାଲେଜି ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଉଲ୍ଲଜି, ପୁର୍ବାଞ୍ଜିତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆରସ୍ପୁଡ଼ବରଫବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ ଆ ବର୍ନେଜି ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଉଗରବେନ୍ ତିୟନେ ପଡ଼ ଆଲବିଡ଼୍ଵାଜି ! ୨୬ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ ପରାନ୍ତଡ଼ଣ୍ଡି ଞାଡ଼େନ୍ ସିଲଭେନ୍ନେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଗଞ୍ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟାୟା ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ୨୭ ଆରି ଆନିନ୍, ମୋସାନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଞ୍ଜିତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଭେ ଉଲ୍ଲଜି ଅଡ଼କୋ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ସାଇ ଇୟେଞ୍ଜି ତି ଆ ସାଇ ଆତୁୟାୟାବେତେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ସାଇ ପଡ଼ଲେ ଅତି ଆଜିର୍ଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ଲେଲନ୍ । ୨୯ ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରଡେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ନେଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଲ୍ଲମେନ୍ ଆରି ଲୋଡ଼ଡ଼ରୟାତେ ।” ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନେ । ୩୦ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ଆନିନ୍ ରୁଡିନ୍ ଞାମ୍ଲେ ଆସିବାଏଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ରେବ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୧ ସିଲଭେ ଆ ପୁସ୍ତାଲଫତଞ୍ଜି ଆଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ପଡେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡେମତଞ୍ଜି ସିଲଭେ ମାୟାଏନ୍ । ୩୨ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ନେଲେନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡ଼ିଲନ୍ ଆରି ଇନ୍ନେଲେନ୍ଆତଡ଼ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଞାଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଇନି ଉଗରଲେନ୍ ଅଞ୍ଜିୟାଲୋଲୋ ପଡ଼ ?”

୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ତୋଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯିର୍ଚ୍ଚି, ତେଡେ ରୁଲ୍ଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଏଗାରଜଣଞ୍ଜି ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟାଲେ ଗିଜେଜି । ୩୪ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଚ୍ଚି, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ତୋଲନେ, ଆରି ସିଫନନ୍ ଆମଡ଼ ଅବତୁୟାଲନେ ।”

୩୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ ଆ ଗନତେଲ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ରୁଡିନ୍ ଆର୍ରେବେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ପଡେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ଚ୍ଚି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ଞାଡ଼େମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବତୁୟାଲନେ

(ମାଡିଡ ୨୮:୧୭-୨୦; ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାସ୍ତାୟା ୧:୬-୮)

୩୬ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ଚ୍ଚି ଆଡିଡ଼, ଆନିନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟାଲୟ ତନଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ବରିନେ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ ।”

୩୭ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଓଡ଼ଲେଡିଏଞ୍ଜି ଆରି ବତଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ବୁତନ୍ ଏଗିୟାୟା ଗାମ୍ଲେ ଅବଡିସୟେଞ୍ଜି । ୩୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଏବାଡଲ୍ଲିତନେ, ଆରି ମନ୍ନଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇନିବା ଏତାଲ୍ଗଡ଼ତେ ? ୩୯ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ତ ତାଲ୍ଲଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଗିଜିୟାବା, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡେଲେ ଗିଜିୟାବା, କେନ୍ଆତେ ଞେନ୍ତମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜେଲ୍ଲୁଞେନ୍ ତ ଅଜାଡ଼ଞେନ୍ ତକୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟାୟା, ବୁତନ୍ଆତେ ଏଡେଗୋ ତଡ଼ ।”

୪୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଚ୍ଚନ୍ କି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆସିନ୍ ତ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ଅବତୁଡେଞ୍ଜି । ୪୧ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ଡାଏଞ୍ଜି, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିୟାଞ୍ଜି ଆରି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ତକୋ ପଡ଼ ?” ୪୨ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ବଗଡ଼ଗଡ଼ ଆଗାୟାୟା ଅୟନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଜାଲେ, ଆଡେମତଞ୍ଜି ଜୋମେନ୍ ।

୪୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟାବର୍ ତ ପୁର୍ବାଞ୍ଜିତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆରି କନନ୍ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେଞେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜାତେ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଡମେତୋ, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟାଲନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚ୍ଚବେନ୍ ।”

୪୫ ତିଆଡିଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲ୍ଲଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତନ୍ ଗନ୍ଲୁଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ସନଡ଼ଞ୍ଜି ରୋଏନ୍ । ୪୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସ୍ତନ୍

ପରାନ୍ତରଣ ଦେତେ ଆରି ଯାଗି ତିନାଲୋଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ତେ, ^{୪୭} ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆଞ୍ଜମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍ଯେନ୍ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆବ୍-ୟର୍ବୁଞ୍ଜିନାବା ଗାମଲେ ବର୍ନେନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଦେତେ । ^{୪୮} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ସାକିମରଜି । ^{୪୯} *ଆରି ଗିୟବା, ଆପେୟ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ବାସାଲନ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ବାବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ବନ୍ତ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ଯାନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ତକୋନାୟବା ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଦେଏନ୍
 (ମାର୍କ ୧୬:୧୯-୨୦; ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୯-୧୧)

^{୫୦} *ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବେତନିଆନ୍ ଆଜିର୍ତବନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଜାୟ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲୋଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି । ^{୫୧} ଆରି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ତିୟା ତିୟା ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଦେଏନ୍ । ^{୫୨} ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଞି । ^{୫୩} ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗକେଲେଞ୍ଜି ।

---

* ୨୪:୪୯ ୨୪:୪୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୪   * ୨୪:୫୦ ୨୪:୫୦ ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୯-୧୧

ଯୋହନ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ଜନନ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନେକ୍‌ଲନ୍

ରହ୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଝନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇତିତନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ଆମହ୍‌ଲୋଝ୍ ସିଲଡ଼ ଜନନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଅବୟ୍ । ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନହ୍‌ବର୍ ଗାମ୍‌ତବୋ । ତିଆତେଜି ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବତ୍‌ସନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମାଡ଼ିଉନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇତେଞ୍ଜି । ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ୯୦ ବର୍ସେହ୍ ଆ ତିକ୍ଳି ଅନାପ୍ଲାୟ୍ ଖହ୍‌ନେମର୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଇତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଜନନ୍ ଇତେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ରେୟ୍‌ଲହ୍ ଆଇତିଡ଼ ତହ୍ ଜନହ୍‌ତେନ୍, ୧ ଜନ, ୨ ଜନନ୍ ତ ୩ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ବୟ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ତନେ । ଜନନ୍ ଏପିସିଲୋଝନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଇତେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଲାହ୍‌ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିତଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ିଞ୍ଜି ।

ଜନନ୍ ରେୟ୍‌ଲହ୍ ବର୍ଡ଼ନେ, “ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତନ୍, ମନହ୍ ତୁବ୍‌ନେମହ୍‌ମର୍, ଆମେହ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ।” ଜନନ୍ ୨୦:୩୧ କେନ୍‌ଆତେ ତରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନମେହ୍‌ନ୍ ଖାହ୍‌ଲେ ରପ୍ରିବୋ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଜନନ୍ ଇତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଅନବ୍‌ଜହ୍‌ବର୍‌ଜି ଅମ୍‌ରେହ୍‌ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆରଲ୍‌ମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ତୁମ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍‌ଲୋଝ୍ ଆଇତିଡ଼ । ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍‌ବତା, ଆରିହ୍‌ରିହ୍‌ଲୋଝନ୍ ତନୋରତୋରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନନ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼ଲୋ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଯାଗି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତନ୍ ।

ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାଲ୍‌ହ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୧୮
- ୨. ଜିସୁନ୍ ଆରଲ୍‌ମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି । ୧:୧୯-୧୨:୫୦
- ୩. ଜିସୁନ୍ ଆନମେହ୍, ରନବୁ, ଯନର୍‌ମେହ୍ । ୧୩:୧-୨୦:୩୧
- ୪. ଜିସୁନ୍ ଯର୍‌ମେହ୍‌ଲେ ଆଡ଼ୋଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖହ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମହ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ଲନେ । ୨୧:୧-୨୫

ଅନମେହ୍‌ବରନ୍

^୧ ଗନତେଲନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ବର୍ନେନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ବର୍ନେନ୍ ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି । ^୨ ଗନତେଲନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଆ ବର୍ନେ ମା ଇସ୍‌ରନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ । ^୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ରେହ୍‌ତାଲେ ଇନ୍ନିହ୍ ଅଣ୍ଡୁହ୍ ଗତେଲେ । ^୪ ଆମହ୍‌ନ୍ ଅନମେହ୍‌ନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି ତି ଆନମେହ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସନାଆର୍ । ^୫ ତି ସନାଆରନ୍ ଲୋଝ୍‌ତଲୋଝନ୍ ତରାଡ଼ଲେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଆରି ଲୋଝ୍‌ତନ୍ ତିଆତେ ପମ୍‌ଞ୍ଜିଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ।

^୬ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମହ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତହ୍ ଅନାପ୍ଲାୟ୍‌ନ୍ ତେଲୋ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜନ । ^୭ ଆନିନ୍ ତି ସନାଆରନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ଆରି ତି ଆ ସାକି ଅମ୍‌ଡ଼ହ୍‌ତାଲେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ^୮ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତି ଆ ସନାଆର୍ ତହ୍, ବନ୍‌ତ ସନାଆରନ୍ ଆ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ^୯ ଅଙ୍ଗା ସନାଆର୍ ପୁତ୍ ଇୟ୍‌ଲେ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତହ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଅବ୍‌ସାଆରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ମା ଆକାଡ଼ି ସନାଆରନ୍ ।

^{୧୦} ଆନିନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଝନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଲେଲେ ପୁତ୍ ଗତେଲେନ୍, ତେଲୋଜନହ୍‌ତେନ୍ ପୁତ୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼ଲୋ । ^{୧୧} ଆନିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ଜନହ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାତମଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼ଲୋ । ^{୧୨} ବନ୍‌ତ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଜାଲେ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଝନ୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଅନ୍ ଆତନେ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟ୍‌ଞ୍ଜି । ^{୧୩} ଆନିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜାମଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼, ତଅଝନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଲ୍‌ଜି, ଆପ୍‌ୟ୍‌ୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମହ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏଞ୍ଜି ।

* ୧:୨ ୧:୬ ମାଡ଼ିର ୩:୧; ମାର୍କ ୧:୪; ଲୁକ ୩:୧,୨

୧୪ ଆରି ତି ଆ ବନେଁ ତଅଢ଼ନ୍ ଗତେଲେନ୍, ସନାୟୁମନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟତାଲେ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଆବୟତମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ଅଙ୍ଗା ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗିୟଲବୋ ।

୧୫ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଜନନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢ଼େ ବର୍‌ନେ, “କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଖେନ୍ ବର୍‌ନାୟ, ‘ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିର୍‌ୟା ଜନଡ଼େତେନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମ୍ପୁଡ଼ୁ ଆନିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୧୬ ତିଆସନ୍ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆ ବନରିୟ ବାଢ଼େ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ଓଓ, ସନାୟୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍, ବନାୟୁବରନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍, ବନ୍‌ତ ସନାୟୁମନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ଜିର୍‌ୟାୟ । ୧୮ ଆଜିୟ ଆନିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିଜେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆବୟତମ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଏନ୍ ।

**ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ସାକିବର୍
(ମାଡ଼ିଉ ୩:୧-୧୨; ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଲୁକ ୩:୧-୧୮)**

୧୯ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ “ଆମନ୍ ଆନା ?” ଗାମଲେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଲେବିଅମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସାକି ତିୟେନ୍ ।

୨୦ ଜନନ୍ ଅଃସସଲନ୍, ଆନିନ୍ ରେୟଲଡ଼ ବର୍‌ନେ, “ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ତଡ଼ ?”

୨୧ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଢେଲଡେନ୍ ଇନି ? ଆମନ୍ ପଡ଼ ଏଲିଅ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଲ୍ଲା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇନି ପୁର୍‌ୱାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିନ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇଲ୍ଲା ।”

୨୨ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆନା, ଆମନ୍‌ତମ୍ ବର୍‌ନା ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟଲଲେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ବର୍‌ନେନମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇୟତେ ଏବର୍‌ନାୟ ।”

୨୩ ପୁର୍‌ୱାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍‌ନେ, ଜନନ୍ ଏଢେଲେ ବର୍‌ନେ,

“ଖେନ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢ଼େ ବରରତନାଞ୍ଜନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସର୍‌ତଡ଼, ଖେନ୍ ଗାମଡାୟ, ପୁତ୍ରନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ବୁଡ଼ୟବା ।”

୨୪ ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରାସ୍ତାୟଲଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨୫ “ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ତଡ଼, ଏଲିଅନ୍ ତଡ଼, ପୁର୍‌ୱାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ତଡ଼, ଏଢେଲଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇନିବା ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତେ ?”

୨୬ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍, ଆନାଆତଡ଼ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଅମ୍ପଡେ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆତନଡ଼ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିର୍‌ୟା, ଆ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।”

୨୮ ଜର୍‌ନ ଅଲନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼* ବେତନିଆ ସାଇଲୋଡ଼ନ୍ ଜନନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ତେଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତେ

୨୯ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଇୟଲାଇ, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଜନନ୍ ବର୍‌ନେ, “କେରେ ଗିୟବା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡା, ଆନିନ୍ ପୁର୍‌ତନ୍ ଆ ଇସ୍‌ୟେ ବୋୟଲେ ପାଡ଼ତେ । ୩୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ବନେଁ ଖେନ୍ ଆମ୍ପୁଡ଼ୁ ବର୍‌ନାୟ ତି ଆ ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍, ‘ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିର୍‌ୟା, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଜନମ୍ପୁ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଇଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଆମ୍ପୁଡ଼ୁ ଆନିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।’ ୩୧ ଖେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ପୁଡ଼ୁ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରନମ୍ପଡ଼ । ବନ୍‌ତ ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବସେକ୍ତୁଲନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ ।”

* ୧:୨୮ ୧:୨୮ ତକ୍ତୁବତାମର୍

୩୨ ଆରି, ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ପୁରାତାନ କୁକୁରନ୍ ଅନ୍ତମ ରୁଆଞ୍ଚନ୍ ସିଲଡ୍ ପଡ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ୍ଲୋଡ୍ ଇୟଲାଇ ଚାତୋୟନେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ । ୩୩ ତେଲୋଜନଡ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜନାଲାଇ, ବନ୍ତ ତାଆଲୋଡ୍ ତକ୍ଷୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା ଇସ୍ବର ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଆଗ୍ଲାୟଲ୍ଲୟ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଅବଜନାଲ୍ଲୟ, ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ତଅଡ୍ଲୋଡ୍ ପୁରାତାନ ପଡ୍ଲନ୍ ଇୟତାୟ ଚାତୋୟନେନ୍ ଆମନ୍ ଗିୟତେ, ତିଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମଡ୍ଡିର ପୁରାତାଲୋଡ୍ ତକ୍ଷୁବତାନ୍ ତିୟତଜି । ୩୪ ଖେନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲାଇ ଆରି ‘ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ସାକିନ୍ ତିୟଲାଇ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ନୁଞ୍ଜନେମର

୩୫ ତି ଆବାର୍ତାନ ଜନନ୍, ଆ ଖଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ବାଗୁ ଖଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନଡ୍ଲେ ତକୋଲନ୍, ୩୬ ତି ଆ ତଡ୍ଡରଗଡ୍ ଜିସୁନ୍ ତଡ୍ଡିୟଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଜନନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଏରସେଡ୍ମତନେନ୍ ଆଡାଡ୍ଡାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେରେ ଗିୟବା ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡା ।”

୩୭ ତି ବାଗୁ ଖଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ୍ଡଡାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଡେଞ୍ଜି । ୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡିଞ୍ଜଲନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏସାୟତେ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଅଜାଲୋଡ୍ ତକୋତନେ, ରାବିବି† ?”

୩୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗାମେନ୍, “ୟବା ଆୟ ଗିୟବା ।” ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଆ ବରସାସିଡ୍ନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆରି ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଅୟମନ୍ ତୋତାନ୍ ଦସିଗା ଡେଏନ୍ ।

୪୦ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ବାଗୁନେ ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ୍ଡଡାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଡେଞ୍ଜି, ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ଞେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଅବୟନେ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ଆନ୍ଦିଅନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪୧ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ସିମନ୍ଆତଡ୍ ରବାଡ୍ଡାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଇନ୍ଲେନ୍ ମସିଅନ୍ଆତଡ୍ଡଃ ଏରବାଡ୍ଲାଇ ।” ୪୨ ଆନିନ୍ ସିମନ୍ଆତଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ଓରେଡ୍ଲାଇ ।

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଏରସେଡ୍ମତନେନ୍ ଆଡାଡ୍ଡାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ସିମନ୍, ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ । ଆମନ୍ ‘କେପାଟି’ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ୍ଡେତମ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ପିଲିପନ୍ ତ ନିତନ୍ଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଏଞ୍ଜି

୪୩ ତି ଆବାର୍ତାନ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଗଡାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଡୁଞ୍ଜଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ପିଲିପନ୍ଆତଡ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଡିୟ ।” ୪୪ ପିଲିପନ୍ ବେଡ୍ସାଲଦାବାୟ ତକୋଏନ୍, ଆନ୍ଦିଅନ୍ ତ ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ ଡେଭେବାୟଜି । ୪୫ ପିଲିପନ୍ ନିତନ୍ଆତଡ୍ ରବାଡ୍ଡାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ ମୋସାନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ୍ ଇଡେନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ ଇଡେଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଏରବାଡ୍ଲାଇ । ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁ ।”

୪୬ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ନାଜରିତନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ତେନ୍ ମନଡ୍ଆତେ ଅଲ୍ଡୁଡ୍ନାୟ ପଡ୍ ?”

ପିଲିପନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଜିରାୟ ଆୟ ଗିଜା ।”

୪୭ ନିତନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ନିତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେରେ ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ ଅବୟ ଆଜାଡ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମର, କେନ୍ ଆମଡ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅବୟ ତଡ୍ ।”

୪୮ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏଜାଲେ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଅମ୍ବଡ୍ଲ୍ଲୟ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ପିଲିପ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଓଡ୍ଡେଅମନ୍ ଆମ୍ବୁଡ୍ ଆମନ୍ ଅଜା ଆଡିଡ୍ ଲୁଆନ୍ବନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋଲମ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଗିୟଲମ ।”

୪୯ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଖନଡ୍ଡିୟମର, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍, ଆମନ୍ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ରାଜା ।”

† ୧:୩୮ ୧:୩୮ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ଲାମ୍ଗାମନ୍ “ଖନଡ୍ଡିୟମର ।” ‡ ୧:୪୧ ୧:୪୧ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ଲାମ୍ଗାମନ୍ “କ୍ରିସ୍ଟ ।” § ୧:୪୨ ୧:୪୨ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ଲାମ୍ଗାମନ୍ ପିତ୍ର “ଅରେଡ୍ ।”

୫୦ ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଲୁଆନ୍‌ବନ୍‌ ଆ ଜାୟତା ଗିୟଲମ୍‌ ଗରାମ୍‌ଲାଞ୍ଚନ୍‌ ପଢ଼ ଆମନ୍‌ ତର୍ତ୍ତନେ ? ଆମନ୍‌ କେନ୍‌ ସିଲତ୍‌ ଆରି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଚି ଗିୟତେ ।” ୫୧ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଆନିଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଞେନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ରୁଆଢ଼ନ୍‌ ରୋତନେ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ପାଢ଼ଲତ୍‌ବରମ୍‌ବରଜି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍‌ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆଡ଼ାୟତେଞ୍ଚି ତ ଆପ୍ରତ୍‌ତନାଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଗିୟତଜି ।”

୨

କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ବିବା ବୁଜିନ୍‌

୧ ବାଗୁ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ଗାଲିଲି କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅବୟ ବିବାନ୍‌ ତେଏନ୍‌, ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଆୟୋଡ଼ ତେତେ ତକୋଏନ୍‌ । ୨ ଜିସୁନ୍‌ ତ ଆ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ନିୟ୍‌ ତି ଆ ବିବା ବୁଜିଜୋମନ୍‌ ଅନିୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଓଡ଼େଲାଇ । ୩ ତିକ୍ଳି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍‌ ଆରଞ୍ଚିତେନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆୟୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍‌, “ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାଞ୍ଚି ଅଞ୍ଚିତେନ୍‌ ।”

୪ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍‌, “ଆମନ୍‌ ତ ଞେନ୍‌ ଇନି ଆ କୁଲମ୍‌ ? ତିନ୍ନାଞେନ୍‌ ନମିତ୍ରାନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ ।”

୫ ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ କମ୍‌ଗିରିମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆନିନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ।”

୬ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନଗଡ଼ ଅନ୍ତମ୍‌ ଗିୟତାତୋଡ଼ଲନ୍‌ ମବଡ଼ିବନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତେତେ ଅରେଡ଼ନ୍‌ ବାତେ ଆତୁବତୁବନ୍‌ ତାଆନ୍‌ ଆତ୍ରକ୍ଳୋ ସିଙ୍କରାନ୍‌ ତୁଡୁ ତକୋଏନ୍‌ । ତଢ଼ବୟ୍‌ ସିଙ୍କରାଲୋଡ଼ନ୍‌ ବସଥ ଆଡ଼ା ତାଆନ୍‌ ଞମଲେ ରପ୍ତିତେ । ୭ ଜିସୁନ୍‌ କମ୍‌ଗିରିମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ସିଙ୍କରାଲୋଡ଼ଞ୍ଚି ତାଆନ୍‌ ବବରିୟ୍‌ବା ।” ଆନିଞ୍ଚି ସିଙ୍କରାନ୍‌ ଆ ସକା ଜାୟ୍‌ ତାଆନ୍‌ ବବରିଜେଞ୍ଚି । ୮ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଆନିଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ତେତେ ସିଲତ୍‌ ଅଜିଡ଼ ଗେନ୍‌ଲେ ପାଢ଼ଲେ ବୁଜିନ୍‌ ଆତୁବେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ପାଢ଼ବା ।” ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଚି ତେତେ ସିଲତ୍‌ ଗେନ୍‌ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଚି । ୯ ବୁଜିନ୍‌ ଆତୁବେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ତିଆତେ ମାୟ୍‌ମାଜେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ସିଲତ୍‌ ପନାଢ଼ନ୍‌ ତେଲୋ ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏ, କମ୍‌ଗିରିମରଞ୍ଚି ତିଆତେ ଆଜନାଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ବରନ୍‌ଆତଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରେନ୍‌, ୧୦ “ଅଡ଼କା ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଜବୁଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍‌ ତିୟ୍‌ତଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ତିଆତେ ଗାଲୋଡ଼ ଗାଲେ ବନ୍‌ଗୁଲେଞ୍ଚି ସିଲତ୍‌ଲନ୍‌ ଆଜବେତନ୍‌ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତା ତିୟ୍‌ତଜି । ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ନମିତ୍ରାନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍‌ ଏତକ୍ଳୋଏନ୍‌ ।”

୧୧ ଜିସୁନ୍‌ କେନ୍‌ ଏନ୍‌ଲେ ପର୍ତ୍ତମ୍‌ ଯାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଗାଲିଲି କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଲୁମ୍‌ଲେ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍‌ ଅବତୁଜେନ୍‌, ଆରି ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ନ୍‌ ତର୍ତ୍ତେଞ୍ଚି ।

୧୨ ସିଲତ୍‌ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌, ଆୟୋଡ଼ନ୍‌, ଆ ବୋଞ୍ଚାଞ୍ଚି ତ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ସରିନ୍‌ କପର୍‌ନାଉମ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଚି । ଆରି, ଆନିଞ୍ଚି ତେତେ ଗୋଗୋୟ୍‌ ତିନ୍ନା ଅଃନ୍‌ତକୋଲଞ୍ଚି ।

ଜିସୁନ୍‌ ଜିରୁସାଲମ୍‌ ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ଜିରେନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୩; ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୭; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୬)

୧୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନେଲାୟ୍‌ପୁର୍‌ ତୁୟାଲେ ପାଢ଼ଲାଇୟ୍‌, ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ । ୧୪ ଆରି, ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍‌ ତାଡ଼ଲିୟନ୍‌, ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ଆରି କୁଛୁର୍‌ ବେପାରମରଞ୍ଚି ଆରି ବାର୍‌ବାଡ଼ାବମରଞ୍ଚି ତକ୍ଳମଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଚି ଆନିନ୍‌ ଗିଜେଞ୍ଚି । ୧୫ ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଲୁଆତନ୍‌ ବାତେ ଅବୟ ସାମକାନ୍‌ ତୁବଲେ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଚି ତ ତାଡ଼ଲିୟଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅମତୁଡ଼ାଜେଞ୍ଚି, ଆରି ବାର୍‌ବାଡ଼ାବମରଞ୍ଚି ଆ ତାକୋ ବୁର୍‌ରାୟ୍‌ତାଲେ ଆ ମେଜଞ୍ଚି ସବଡ଼ିତାଜେନ୍‌ । ୧୬ ଆରି ଆନିନ୍‌ କୁଛୁର୍‌ ତମତମନେମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “କେନ୍‌ଆତେଜି ତେନ୍ନେ ସିଲତ୍‌ ପାଢ଼ବା, ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍‌ ଆସି ବେପାରସି* ଏଏମ୍ବେତଡ଼ ।” ୧୭ କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ଆ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଇତିତନ୍‌ ଅବୟ ବର୍ତ୍ତେନ୍‌ ମନ୍ନେଏଞ୍ଚି, “ଅସି*ନମ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅନୋମଡ଼ଞେନ୍‌ ଅମ୍ବଲୋଡ଼ଞେନ୍‌ ତଗୋନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତୁଡୁତେ ।”

୧୮ ସିଲତେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବୟ ବର୍ତ୍ତେନ୍‌ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଲନ୍‌ମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସନୋଡ଼ାନ୍‌ନେନ୍‌ ଞାଡ଼େନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଜନାଆୟ୍‌ ? ଆରି ଇନି ଆରମ୍ବୁଡ଼ ବାତେ ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଅବତୁୟ୍‌ତଲେନ୍‌ ?”

* ୨:୧୨ ୨:୧୨ ମାତିଉ ୪:୧୩ * ୨:୧୭ ୨:୧୭ ସର୍ବେୟ୍‌ତାସି*

୧୯ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ବା, ଖେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଢ଼ ତିଆତେ ଆରି ତୁବତାୟ୍ ।”

୨୦ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ସରେବାସି” ତୁବତୁବନ୍ ଆସନ୍ ବାକୁଡ଼ି ତୁତୁ ବସେସଡ଼ ତେଏନ୍, ଆମନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଢ଼ ତିଆତେ ତୁବଲେ ରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ?”

୨୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ କେନ୍ଆତେ ବର୍ବନେ । ୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆରତୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ସିଲଭେ ଆତ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଭଲନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ବର୍ବନେ ଗାମଲେ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେଜି ତରଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ୁଜି ଜନାତେ

୨୩ ଏଲୀୟାସ୍ତୁର ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଆଖୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତରଞ୍ଜି । ୨୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃନିଡ଼ତରନେ ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୫ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଆନିଡ଼ ଇନିଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟାୟ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆ ଉଗରଲୋଢ଼ ଇନି ତକୋ ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଜନାଆଜେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ନିକଦିମନ୍

୧ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ନିକଦିମ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ପଡ଼ୁଗଡ଼ମର୍ । ୨ ଆନିନ୍ ତଗଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଆମନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭେ ଜିରାୟ୍ କେନ୍ଆତେ ଇନଲେନ୍ ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଆମନ୍ ଲୁମତେ, ଇସ୍ତରନ୍ ସିରିନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନିଡ଼ ଲୁମଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ ।”

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତମ, ବାଗୁତର ଜନମ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ ତେନ୍ ଆନିଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଗିୟଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ ।”

୪ ନିକଦିମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମନ୍ରାନ୍ ବୁତାଏନ୍ ତେନ୍ ଏଜାତାଲେ ଆରି ବତର ଜନମ୍ ହୁତଏ ? ଆନିନ୍ ଇନି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଢ଼ ଗନ୍ଲେ ବାଗୁ ତର କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଅଲଡେଏ ପଡ଼ ?”

୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତମ, ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ ତେନ୍, ଆନିଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଢ଼ ଗନ୍ଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ । ୬ ଅଜାତେ ତଅଡ଼ନ୍ ବାରେ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ତଅଡ଼ନ୍, ବନ୍ତ ଅଜାତେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ବତର ଜନମ୍ ତେବେନ୍ତୋ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ବମ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ସାନ୍ନି ତେତଡ଼ମ୍ । ୮ ରିଜେନ୍ ଅଡ଼େଜା ଲତୟ୍ତେ, ଅଡ଼େରେ ଇଡ଼ରେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ସନଡ଼ାନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼େ, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଅଜାଲୋଢ଼ ସିଲଭେ ଜିରାୟ୍, ଆରି ଅଜାଲୋଢ଼ ଜିର୍ତେ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଜୁନାଏ । ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଜନମ୍ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତି ଅଡ଼ମ୍ ।”

୯ ନିକଦିମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “କେନ୍ଆତେ ଏଜାତାଲେ ଅଲଡେଏ ?”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍ତାଏଲନ୍ ଆ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଅମ୍ ପଡ଼ ? ୧୧ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତମ, ଇନଲେନ୍ ଅଜାତେ ଆଜନା, ତିଆତେ ଏବର୍ତନାୟ୍, ଆରି ଇନିଜି ଏଗିୟଲାୟ୍, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟତାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାକିଲେଞ୍ଜି ଏଃଜୁନାଏ । ୧୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁତ୍ ନିଆ ବନେ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ନେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍ ଏଜାଲେ ଏଡ଼ତନେ ? ୧୩ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଭେ ପଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିତାଲେ ଆନିଡ଼ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତାଜେ ।”

* ୨:୧୯ ୨:୧୯ ମାଟିଭ ୨୭:୭୧; ୨୭:୪୦; ମାର୍କ ୧୪:୫୮; ୧୫:୨୯

୧୪ ମୋସୀନ୍ ଏକାମେ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସୋଣ୍ଡାଡ଼ନ୍ ପିଉଡ଼ଜଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାଜେନ୍, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଏଡ଼େଲେମା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅନମଡ଼ାଜନ୍ ତେତେ । ୧୫ ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଆନାଜନଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼ତେ । ୧୬ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଏଡ଼େଲେ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ତ, ଆନିନ୍ ଆବୟଡ଼ମ୍ ଆ ଅନନ୍ ତିୟେନ୍, ଆନାଜନଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ୋସ୍ସାଏ, ଆରି ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼ତେ । ୧୭ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନବ୍ପନ୍ୟୁଆତି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆଡ଼ ଅଃନୁଗ୍ଲାୟ୍ଲାୟ୍, ବନ୍ତ ପୁତ୍ରିନ୍ ଏକାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅନୁରନ୍ ଅଲ୍ଲୁଞ୍ଚେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଆସ୍ସାୟ୍ଲାୟ୍ ।

୧୮ ଆନା ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ୟୁଆତିନ୍ ଅଃଡ଼ୋସ୍ । ବନ୍ତ ଆନା ଅଃଡ଼ୁନେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ୟୁଆତିନ୍ ତେସ୍ନି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବୟଡ଼ମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନ୍ ଆଞ୍ଚୁମଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼ୁରନେ । ୧୯ ଆରି ତି ଆ ପନ୍ୟୁଆତି କେନ୍ଆଡେ, ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ସନାଆରନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍, ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ସନାଆରନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଲୋଡ଼ତନ୍ ଲଡ଼ଜେଞ୍ଚି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଚି ପରାନ୍ସାଞ୍ଚିନ୍ । ୨୦ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ପରାନ୍ସାଞ୍ଚିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ, ଆରି ଅସମ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ତୋସା ଗିୟ୍ତାତେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଃନୁଆୟ୍ । ୨୧ ବନ୍ତ ଆନା ଆକାଡ଼ି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତେ, ଏକାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରୁଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁ ବାଞ୍ଚେ ଲୁମେନ୍ ଗାମଲେ ଅଲ୍ଗିୟ୍ତାଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ତାୟ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ତକୁବତାମର ଜନନ୍

୨୨ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଡେ ଜିସୁନ୍ ତ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଜିଉସା ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିନ୍ ତେଡ଼େ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ସିରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଚି । ୨୩ ଆରି ଜନନ୍ ନିୟ୍ ସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଏନୋନଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଚି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଡ଼େ ଗୋଗୋୟ୍ ତାଆନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଚି ତେଡ଼େ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତକୁବତାନେଜି । ୨୪ *ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଜନନ୍ଆଡ଼଼ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଲୋଏଜି ।

୨୫ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ଞାଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ ମନଡ଼ିରନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଅଲ୍ବାଡ଼ୋସ୍ । ୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଚି ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟ୍ଲେ ବରେଞ୍ଚି, “ଏ ଞାଡ଼ଡ଼ିୟ୍ମର, ଅଜା ମନ୍ରା ଜର୍ଦିନ୍ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଆମନ୍ ସିରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନା ଆ ବନେ ଆମନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଗିଜା, ଆନିନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟ୍ତଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିର୍ଡିଜି ।”

୨୭ ଜନନ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଚି, “ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତନିୟ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ତେନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଇନ୍ଡ଼ ଞାଡ଼ଲେ ଅଃରପ୍ପିଏ । ୨୮ *ଞେନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଞେନ୍ଆଡ଼଼ ଅକାମ୍ପୁଡ଼ାଲେ ଆସ୍ସାୟ୍ଲିୟ୍, କେନ୍ଆଡେ ଞେନ୍ ବର୍ଦନାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମା ସାକିମରଞ୍ଚେଞ୍ଚି । ୨୯ ଆନା ଆଇବଜନ୍ ଓରୋଡ଼ତେ ଆନିନ୍ ବରନ୍, ବନ୍ତ ଅଜା ସାଙ୍ଗ ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ବରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତନେ । ତିଅନ୍ତମ୍ ନମିଞେନ୍ ସନର୍ତାଞେନ୍ ବରିଜେନ୍ । ୩୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋଜେତୋ, ଆରି ଞେନ୍ ଅସୋଇୟ୍ତୋ ।”

ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଚନ୍ ଆ ମନ୍ରା

୩୧ ଆନା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ଆନା ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍, ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିମ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ଡନେ । ବନ୍ତ ଆନା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୩୨ ଆନିନ୍ ଅଜାମେ ଆଗିୟ୍ଗିୟ୍ ଆରି ଅଜାମେ ଆଅମଡ଼ଡ଼ ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ, ବନ୍ତ ଆ ସାକିନ୍ ଆନ୍ଡ଼ି ଅଃଜ୍ଜାଏଜି । ୩୩ ଆନା ଆ ସାକିନ୍ ଜାଡେ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆକାଡ଼ିତମ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ । ୩୪ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନାଆଡ଼଼ ଆସ୍ସାୟ୍ଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ଡନେ, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏରଡନରେଡନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ତିୟ୍ତେ । ୩୫ *ଆପେୟନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆଡ଼଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ତେ, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ଆଡେ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ସାୟ୍ । ୩୬ ଆନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍

* ୩:୨୪ ୩:୨୪ ମାଡିର ୧୪:୩; ମାର୍କ ୬:୧୭; ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦ * ୩:୨୮ ୩:୨୮ ଜନ ୧:୨୦ * ୩:୩୫ ୩:୩୫ ମାଡିର ୧୧:୨୭; ଲୁକ ୧୦:୨୨

ଆନନେତ୍ତ୍ୱ ଖାଡ଼େନ୍, ବନ୍ଦତ ଆନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଦଆତତ୍ତ୍ୱ ଆଲ୍ଲେତେ, ଆନିନ୍ ଅନନେତ୍ତ୍ୱନ୍ ଅଃଗିଜେ, ଆରି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ବବରାବ୍ତେ ।

୪

ଜିସୁନ୍ ତ ସମିରୋଶବଜନ୍

୧ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼, ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଖଡ଼ନେମର୍ ଏଲ୍ଲେତଜି ଆରି ତକୁବତାନ୍ ତିୟ୍ତଜି ଗାମ୍ଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମ୍ତତ୍ତ୍ୱେଞ୍ଜି । ୨ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ତକୁବତାନ୍ ଅଃଉୟ୍ଲଜି, ବନ୍ଦତ ଆ ଖଡ଼ନେମର୍ଞି ତକୁବତାନ୍ ତିୟ୍ତେଞ୍ଜି । ୩ ଆ ବର୍ନେନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମ୍ତତ୍ତ୍ୱେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଜ୍ଜନାଏନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଉଦା ଗଡ଼ାନ୍ ଅମ୍ତରେତ୍ତ୍ୱତାଲେ ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ଯର୍ବନେ । ୪ ଆନିନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତତ୍ତ୍ୱ ସମିରୋଶବଜନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୫ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ସମିରୋଶ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ସୁକାର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼େନ୍ । ତି ଆ ଗଡ଼ା, ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜୋସେପନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅଜ୍ଜା ଲବ ତିୟ୍ତେନ୍ ତି ଆ ତୁୟାୟ୍ଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୬ ତେଭେ ଜାକୁବନ୍ ଆ କୁଆ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ତଜାଏନ୍ ତି ଆ କୁଆଲୋଡ଼ ତଜ୍ଜୁମେନ୍ । ତିଆତିଡ଼ ତମବାଇଂ ।

୭ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ତଜ୍ଜୁମେଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼, ଅବୟ୍ ସମିରୋଶବଜନ୍ ତାଆବାନ୍ କୁଆନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଇର୍ଗାଲ୍ତାତୟ୍, ତାଆନ୍ ତିୟ୍ୟ୍ ।” ୮ ତିଆତିଡ଼ ଆ ଖଡ଼ନେମର୍ଞି ଜନୋମନ୍ ଖିଞ୍ଜିବାନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟ୍ତେଞ୍ଜି ।

୯ ସମିରୋଶବଜନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମର୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ସମିରୋଶବୟ୍ । ତିଆସନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆ ତାଆ ଆମନ୍ ଏଜ୍ଜାଲେ ଗାତେ ?” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମିରୋଶମର୍ଞି ତ ଜିଉଦିମର୍ଞି ଅଃନ୍ନଲ୍ଗାତୟ୍ଲଜି । *

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଇସ୍ୱରନ୍ ଇନି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ତନେ, ଆମନ୍ ଜନାଲ୍ମନ୍ ନଡ଼, ଆରି ଆନା ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ ତିୟ୍ୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବେଡ଼ତମ୍, ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଆମନ୍ ଅନ୍ନଡ଼େନ୍ ନଡ଼, ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଆମନ୍ ବେଡ଼ତେ ବନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନନେତ୍ତ୍ୱତାନ୍ ତିୟ୍ତମ୍ ବନ୍ ।”

୧୧ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଏ ଆଞ୍ଜା, ତାଆନ୍ ଗେଜେନନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ମ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବାଲ୍ଲତି ତଡ଼, ଆରି କୁଆନ୍ ଜରୁତମ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଅଡ଼େଜା ସିଲଡ଼ ତି ଅନନେତ୍ତ୍ୱତାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ? ୧୨ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଜାକୁବନ୍ କେନ୍ ଆ କୁଆ ଅବଗାୟ୍ଗାୟେନ୍ । ଆରି, ଆନିନ୍, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନିଞ୍ଜି ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୁନେଞ୍ଜି ଆ ଜଡ଼ଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କୁଆ ଆ ତାଆ ଗାଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ ଆମନ୍ ସୋଡ଼ା ?”

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆନା କେନ୍ ଆ ତାଆ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଇର୍ଗାଲ୍ତେ; ୧୪ ବନ୍ଦତ ଖେନ୍ ଅଜ୍ଜା ତାଆ ତିୟ୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆନା ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଜିୟ୍ ଅଃନ୍ନିର୍ଗାଲେ, ଆର୍ପାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅଜ୍ଜା ତାଆ ତିୟ୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଅଃନ୍ନିଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନନେତ୍ତ୍ୱ ଆତ୍ରିୟ୍ତେନ୍ ଆ ତରୁଡ଼ତମନେତା† ଅନ୍ନମ୍ ଆମ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଭାୟ୍ ।”

୧୫ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଏ ଆଞ୍ଜା, ଖେନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ତି ଆ ତାଆ ତିୟ୍ୟ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆଜ୍ଜିୟ୍ ଆରି ଅଃନ୍ନିର୍ଗାଲ୍ୟ୍, ଆରି ତାଆବାନ୍ ତିୟ୍ତେନେ ସଡ଼ାୟ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅଃନ୍ନିଆୟ୍ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଅୟ୍ତବନ୍ମମ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ତେନ୍ନେ ଓଡ଼େଲେ ଇୟ୍ନୋରୋଡ଼ା ।”

୧୭ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଅୟ୍ତବ୍ବେଖେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଅୟ୍ତବ୍ବେଖେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ବନେ; ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅୟ୍ତବନ୍ମମ୍ଜି ମନ୍ଲୟ୍ ମନ୍ରା ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ନମି ଅମ୍ତନ୍ମମ୍ ଆନା ତକୋ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅୟ୍ତବନ୍ମମ୍ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ବନେ ।”

୧୯ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଆଞ୍ଜା, ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍, କେନ୍ଆତେ ଖେନ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତାୟ୍ । ୨୦ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ପୁର୍ପୁର୍ଞି, ବନ୍ଦତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମର୍ଞି ଏଗାମ୍ତେ, ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ତୁମ୍ ପୁର୍ପୁର୍ତନେବୋ ।”

* ୪:୯ ୪:୯ ସମିରୋଶମର୍ଞି ଅଜ୍ଜା ସିମ୍ବା ଖଣ୍ଡମଲ୍ଲି ତି ଆ ସିମ୍ବା ଜିଉଦିମର୍ଞି ଅଃଖଣ୍ଡମଲ୍ଲି † ୪:୧୪ ୪:୧୪ ତୁଡ଼ତମନେତା

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଆଇଫର୍, ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଡର୍ନା, ଏନ୍ନେଲେ ଡିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଡାୟ୍ ତ, ତି ଆ ଡିନ୍ନା କେନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ଅଡ଼େ ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ପନୁରନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।

୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏପୁର୍ଡେ, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏପୁର୍ଡାୟ୍ ତିଆଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଜିର୍ଡାୟ୍ । ୨୩ ବନ୍‌ଡ ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ସେନ୍‌ପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ପୁରଡ଼ଜି, ତି ଡିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଡାୟ୍, ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ନି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆପେୟନ୍ କେନ୍ ଆ ସେନ୍‌ପୁର୍ ସାୟ୍‌ଡେ । ୨୪ ଇସ୍‌ବରନ୍ ପୁରାଡ଼ା, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପୁରଡ଼ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାରେ ପୁରେତଜି ।”

୨୫ ଆଇଫରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମସିଆ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମ୍‌ତଜି, ଆନିନ୍ ଜିର୍ଡାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା, ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିର୍ଡାୟ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟ୍‌ଡାୟ୍ ଅବଜନାଲେନ୍ ।”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ମା ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡିତନେ ।”

୨୭ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତେରେ ଯର୍‌ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆଇଫରନ୍ ସରିନ୍ ଆକଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି । ବନ୍‌ଡ “ଆମନ୍ ଇନି ସାୟ୍‌ଡେ ? ଅଡ଼େ ଇନିବା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡିତନେ ?” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃକର୍‌ଜି ।

୨୮ ସିଲରେ ତି ଆଇଫରନ୍ ତାଆସୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, ୨୯ “ୟ୍‌ବା, ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ଆୟ୍ ଗିୟ୍‌ବା, ଞ୍ଚେନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, ଆନିନ୍ ଜାଆରୋ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ?” ୩୦ ସିଲରେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଆମ୍‌ଡନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି ।

୩୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଷନଡ଼ତିୟ୍‌ମର୍, ଗାଗାନା ।”

୩୨ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜନୋମ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

୩୩ ତିଆସନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍‌ଡ଼ କଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଜନୋମନ୍ ପାଡ଼ିତିୟ୍‌ଲାୟ୍ ପଡ଼ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞ୍ଚେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବ୍ ବାରେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଲିଞ୍ଚେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅବସ୍‌ପୁଲ୍‌ଜେନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ମା ଜନୋମ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ । ୩୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମ୍‌ଡେ, ‘ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଗଗଡନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାୟ୍ ତକୋ ।’ ବନ୍‌ଡ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ଡବେନ୍, ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ବା, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଗଡନ୍ ଆସନ୍ ଅଗୁରେନ୍‌ନି । ୩୬ ନମିଡ଼ାନ୍ ଗଗଡ଼ନ୍‌ମରନ୍ ବଡିନ୍ ଷାଡ଼ଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼୍ ଆସନ୍ ଅଜନ୍ ରୁହ୍‌ଡେ । ତି ବାରେ ବୁକ୍‌ଡେନମରନ୍ ତ ଗଗଡ଼ନ୍‌ମରନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ମାୟ୍‌ଲନ୍ ସର୍‌ଡାଡ଼ଞ୍ଜି । ୩୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ବିଡ଼ଡେ ଆରି ଆନ୍ନାମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଗଡ଼ଡେ, କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ । ୩୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲ୍ ଆସନ୍ ଏଃଲ୍‌ନୁମ୍‌ଲନ୍, ତିଆଡେ ଗଗଡନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ଲାବ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ ।”

୩୯ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍‌ଡମ୍ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତି ଆଇଫରନ୍, “ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବର୍‌ୟ୍ ।” ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୪୦ ଆରି ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ଡ଼୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, ତିଆସନ୍ ତେରେ ଆନିନ୍ ବାଗୁ ଡିନ୍ନା ତକୋଲନ୍ ।

୪୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନସ୍‌ପୁର୍‌ବର୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଡାଲେ ଗୋଗୋୟ୍‌ଡମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଇଫରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ନମି ବର୍‌ନେନମ୍ ତୁମ୍ ଅମ୍‌ଲେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍‌ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଡମ୍ ଏଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଆଜାଡ଼ିଡମ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ପୁର୍‌ଡନ୍ ଆନୁର୍‌ମର୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଲାୟ୍ ।”

ରାଜସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜିସୁନ୍ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୪୩ ବାବୁ ତିନା ଆ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍ ।
 ୪୪ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବରେନ୍, “ଆ ସାଇତମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ
 ବର୍ନେମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ମାନ୍‌ଏଜି ।” ୪୫ *ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଚନ୍, ତେତେବାଜି
 ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପୁର୍ପୁରିଡ଼ନ୍ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି
 ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୪୬ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ କାନ୍ନା ଗଡ଼ାନ୍ ଯର୍ରେନ୍ । ଆମ୍ମୁଡ଼ ତେତେ ଆନିନ୍ ତାଆନ୍
 ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ । ଆରି ତେତେ ରାଜାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍
 ତକୋଏନ୍, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବମ୍‌ମଲନ୍ ତକୋଲନେ । ୪୭ ଜିସୁନ୍
 ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଇୟେନ୍ ।
 ଆରବୁଗୋ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ବାନ୍ କପର୍ନାଉମାନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍
 ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ । ୪୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅରମ୍‌ତନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍
 ଏଃଗିୟଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆଙ୍ଗାଜନଡ଼ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ ।”

୪୯ ତି ରାଜାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ପସିୟଞ୍ଜେନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ୁଡ଼ ରବୁଏନ୍
 ଆଡ଼ିଡ଼ ଇଆୟ୍ ।”

୫୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍‌ନି ।”

ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତର୍ଚ୍ଚନ୍ ଜିରେନ୍ । ୫୧ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜି
 ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରବାଡ଼ତାଲେ “ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲାଇୟ୍ ବରେଜି ।

୫୨ ତିଆସନ୍ ଆଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼େ
 ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ରୁବନ୍ ସାତଟାରେ ଆନିନ୍ ଅସୁନ୍ ତଡ଼େନ୍ ।” ୫୩ ସିଲଡ଼େ ଆପେୟନ୍
 ମନ୍‌ନେଏନ୍ ଅଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଜିସୁନ୍, “ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ତି ଆ
 ବନେଡ଼ା ମା ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ମନଡ଼େନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ତ ଆସିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତର୍ଚ୍ଚିଞ୍ଜି ।

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିର୍ବେ କେନ୍‌ଆତେ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ ।

୫

ବଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ରୋଗମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ପୁର୍ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଜିରେନ୍ ।
 ୨ ଜିରୁସାଲମାଲୋଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡା ଗରନ୍‌ନେନ୍ ଆ ତୁୟାୟଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ବଣ୍ଡାନ୍ ତକୋ; ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ନ୍
 ବାଡ଼େ ତିଆତେ ବେତେସ୍‌ଦା ଗାମ୍‌ତଜି, ତି ଆ ବଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ ମନ୍‌ଲୟ୍ ପିଣ୍ଡାନ୍ ତକୋ । ୩ ତି ଆ ପିଣ୍ଡାରେଡ଼
 ଗୋଗୋୟନେଡ଼ମ୍ ବମ୍‌ମନେମରଞ୍ଜି, କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ଆରି କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି ତକୋଲଞ୍ଜି ।
 ଆଙ୍ଗାସରଡ଼ ତାଆନ୍ ପୟର୍‌ତେ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
 ଆଙ୍ଗିୟ୍ ଆଙ୍ଗିୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ବଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ତାଆନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍
 ପବ୍‌ୟରେ, ଆରି ତାଆନ୍ ଆପ୍ରୟର୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନା ବଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ମୁଡ଼ ଗନେନ୍, ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍
 ଇନିଜନଡ଼ ଆ ରୋଗ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼େନ୍ । ୫ ତେତେ ଅଟଡ଼ିରିସି ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ୍
 ଅବୟ୍ ବମ୍‌ମନେମରନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୬ ଜିସୁନ୍ ତି ଆଗଡ଼ାୟନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଗୋଗୋୟ୍
 ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ଆ ବମ୍‌ମନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମାନ୍ ଇନି ମନନଡ଼ନ୍
 ସାୟତମ୍ ପଡ଼ ?”

୭ ବମ୍‌ମନେମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆଙ୍ଗା, ତାଆନ୍ ଆପ୍ରୟର୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼
 ଅମ୍ମ ବଣ୍ଡାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼; ଆରି, ଞେନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆନ୍ନାମର୍ ଞେନ୍
 ସିଲଡ଼ ଆମ୍ମୁଡ଼ ଇୟତେ ଗନେ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତୋନା, ସପାନ୍‌ମ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟନା ।” ୯ ସିଲଡ଼େମା ତି ମନ୍‌ରାନ୍
 ମନଡ଼େନ୍ ଆରି ଆ ସପାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟଲନେ ।

* ୪:୪୪ ୪:୪୪ ମାତିର ୧୩:୫୭; ମାର୍କ ୭:୪; ଲୁକ ୪:୨୪   ✧ ୪:୪୫ ୪:୪୫ ଜନ ୨:୨୩   ✧ ୪:୪୬ ୪:୪୬ ଜନ ୨:୧-୧୧

ତି ଆ ତିନ୍ନା ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆପ୍ରନଟେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲଟେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ସପାନ୍ ବୋୟଲେ ଆପ୍ରାଡ଼ତେନ୍ ବନ୍ୟାୟବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ ।”

୧୧ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲ୍ଲୟ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲ୍ଲୟ, ସପାନ୍ମ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟନା ।”

୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ସପାନ୍ମ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟନା ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲ୍ଲମ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୧୩ ବନ୍ତ, ଆନିନ୍ ଆନା, ତି ଆପ୍ରନଟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେତେ ଗୋଗୋୟତମ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୧୪ ତିଲ୍ଲି ଜିସୁନ୍ ତ ତି ଆପ୍ରନଟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲରବାଡ଼େଞ୍ଜି, ତେତେ ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଆମନ୍ ମନ୍ଡ଼ଲମ୍, ଆରି ଇସେନ୍ ଲୁମ୍ତଡ଼, ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ଆମନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତମ୍ ।”

୧୫ ତି ଆ ମନ୍ରା ଜିରେ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୧୬ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଆପ୍ରବନ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଆପେୟଶେନ୍ ଆଏଡ଼ର କାକାଡ଼ାତନ୍, ଆରି ଖେନ୍ ନିୟ ଲୁମ୍ତାୟ ।”

୧୮ କେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନ୍ଦୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ବନ୍ୟାୟବରନ୍ ଆରାଲ୍ଲେଏନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଆପେୟଶେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ସରିନ୍ ଅବଜତାଲନେ ।

ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେ

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ତୁଏ, ଆପେୟନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଲୁମ୍ତେ ତିଆତେ ମା ଗିୟଲେ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଲୁମ୍ତେ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଲୁମ୍ତେ, ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ତିଆତେ ମା ଲୁମ୍ତେ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ତେ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତେ, ଆରି କେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲନ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେତବେନ୍ । ୨୧ ଆପେୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୋଲେ ଅବମେଡ଼ତଜି, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଆନା ଲତୟତେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବମେଡ଼ତେ । ୨୨ ଆପେୟନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବପନ୍ସୁଆତିଏ, ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୩ ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ମନାନ୍ନେନ୍ ତେତେ, ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ଏତେଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମାନ୍ନେତଜି । ଆନା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଏ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରାପ୍ପାୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ଆନିନ୍ ଆଃନ୍ନାନ୍ନେଏ ।”

୨୪ “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନା ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆନାପ୍ପାୟମରଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ତର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଆର୍ପାୟ ରନ୍ଦୁନ୍ ପଡ଼ଲେ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନେନ୍ନି । ୨୫ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଆରି ନମି ନିୟ ଅଡ଼ୋଲାୟିନ୍, ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି ଆରି ଆନାଜି ଅମ୍ତଡ଼ତଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅମେଡ଼ତଜି । ୨୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, ଏତେଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ମନ୍ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୮ କେନ୍ ଆସନ୍ ସାନ୍ନି ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି, ୨୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଜିର୍ତାଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନ୍ତଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ଏର୍ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼଼ ସାକିନ୍

୩୦ “ଞେନ୍ ସନୋଡ଼ାଞେନ୍ ବାଢେ ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼
ଏଙ୍ଗାଲେ ବାୟ୍‌ତେୟ୍, ଞେନ୍ ଏଢେଲେ ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିତାୟ୍, ଆରି ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିଞେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ମୁଞେନ୍ ବାଢେ ଲନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଃନ୍‌ରୋୟ୍ ଅଃଗୋୟ୍‌ଲାୟ୍,
ଆର୍‌ପାୟ୍, ଅନାପ୍ପାୟ୍‌ମରଞେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମୁ ବାଢେ ତୁମ୍ ଲନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଏରତାୟ୍ ଗୋୟ୍‌ତାୟ୍
।”

୩୧ “ତନେଲୋଡ଼଼ଞେନ୍ ଞେନ୍‌ତମ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍
ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃଜ୍ଜନାଲ୍‌ଡ଼଼େନ୍ । ୩୨ ବନ୍‌ତ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ତନେଲୋଡ଼଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ଆରି
ବର୍‌ନେଞେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଞେନ୍ ଜନା । ୩୩ ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି
ଜନନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏଆପ୍ପାୟ୍‌ନେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼଼଼ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ ।
୩୪ ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ସାକିନ୍ ଅଃଜ୍ଜାଆୟ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍
ଏଞାଡ଼଼େ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼଼କୋନ୍ ଞେନ୍ ବର୍‌ତନାୟ୍ । ୩୫ ଜନନ୍ ଆଡୁଡୁନ୍ ଆରି ଆତରତରନ୍
ଆ ପିଙ୍ଗ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆ ସନାଆରନ୍ ବାଢେ ସର୍‌ତନେନ୍ ଆସନ୍
ଲଡ଼ୟ୍‌ଲବେନ୍ । ୩୬ ତନେଲୋଡ଼଼ଞେନ୍ ଜନନ୍ ଆଡୁଏନ୍ ଆ ସାକି ସିଲଡ଼ ଆରି ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସାକିନ୍
ତକୋ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ଅନ୍‌ବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍
ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ତିଆତେଜି ଞେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଆପ୍ପାୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍
ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆତେଜି ମା ତନେଲୋଡ଼଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ । ୩୭ ଅନାପ୍ପାୟ୍‌ମରଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ନିୟ୍
ଞେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ । ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆ ସର୍‌ତନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଏମ୍‌ଡ଼଼େ ଆରି ଆ ମୁକ୍କାନ୍ ନିୟ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼
ଏଗିଜେ । ୩୮ ଆରି ଆ ବର୍‌ନେନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼଼଼ବେନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଏଡ଼କୋଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍
ଆନାଆଡ଼଼଼ ଆପ୍ପାୟ୍‌ଲାୟ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍‌ନେ । ୩୯ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼଼଼ନ୍ ଅଃନ୍‌ଜିତେନ୍
ଆନମେଡ଼଼ ଏଞାଡ଼଼ତାୟ୍ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ଲେ, ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏପଡ଼େତନେ, ଆରି ତି ଆ ତରମ୍ ସାସ୍ତ ଞେନ୍
ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ । ୪୦ ବନ୍‌ତ ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼଼ନ୍ ଆଞନାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଅମଡ଼଼ଞେନ୍ ଅନିୟ୍‌ନ୍
ଅଃଜ୍ଜତୟ୍‌ବେନ୍ ।”

୪୧ “ଞେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼଼ନ୍ ଆଞନାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଅଃସାଜାୟ୍ । ୪୨ ବନ୍‌ତ
ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ଞେନ୍ ଜନା, ଆରି ଉଗରଲୋଡ଼଼଼ବେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍
ତନ୍‌ଡ଼଼ୟ୍‌ମ୍ ଅବୟ୍‌ତ ତଡ଼ । ୪୩ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼଼଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼
ଏଃଜ୍ଜାୟ୍‌ୟ୍, ଆନ୍ନାମର ଅବୟ୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼଼଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼
ଏଜାତେ । ୪୪ ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼଼ନ୍ ଆଞନାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଏସାୟ୍‌ତେ,
ବନ୍‌ତ ଆବୟ୍‌ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼଼ନ୍ ଆଞନାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଏଃସାଜେ,
ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଏତର୍‌ତନେ ? ୪୫ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆ ମୁକ୍କାବା
ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼଼଼ବେନ୍ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ତାୟ୍, ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ଏବଡ଼ିସୟ୍‌ତଡ଼ । ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ମୋସା ଆମ୍‌ଡ଼଼
ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଇଡ଼଼ତର୍‌ନେ ଆନିନ୍ ମା ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଅବଡ଼ୋସାତବେନ୍ । ୪୬ ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ଆଡ଼଼଼
ଏତର୍‌ନି ନଡ଼଼, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଏତର୍‌ନି ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେଞେନ୍
ଇତେନ୍ । ୪୭ ବନ୍‌ତ ମୋସାନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଇତେନ୍ ତିଆତେ ଅପ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍‌ନି ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍
ବର୍‌ନେଞେନ୍ ଆରି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତର୍‌ତନେ ?”

ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍‌ଜି

(ମାଡ଼ିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭)

୧ କେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ସର୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍, ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ତିବିରିଆ ସର୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼
ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼଼଼ଞି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଜିସୁନ୍
ଆ ବୋସାନ୍ ବାଢେ ବମ୍‌ମ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଆମ୍‌ବନ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞି ଗିଜେଞି । ୩ ଜିସୁନ୍ ଞିଡ଼଼ନେମରଞ୍ଜି
ସିରିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ତଜ୍ଜମେଜି । ୪ ତିଆଡ଼଼଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନେଲାୟ୍‌ପୁର ତୁୟାଲେ

☆ ୫:୩୩ ୫:୩୩ ଜନ ୧:୧୯-୨୬; ମା: ୨୭-୩୦ ☆ ୫:୩୬ ୫:୩୬ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨

ପାଢ଼ିଲାୟ । ୫ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମତନ୍ ଇୟତାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପିଲିପନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ତିୟନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ରୁଚିନ୍ ଖିଲେ ପାଢ଼ିଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବେଜି ?” ୬ ବନ୍‌ତ ପିଲିପନ୍‌ଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ଚ୍ଚନେ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ତେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜନା ।

୭ ପିଲିପନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅର୍ଜିତ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁସଅ ତିନାରି* ଆ ରୁଚି ସରି ତଡ଼ ।

୮ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ଆମତଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ସିମନନ୍ ଆ ବୋଷାଡ଼ ଆହିଅନ୍ ଗାମେନ୍, ୯ “ତେନ୍ନେ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ ତକୋ, ଆମତନ୍ ଗମ୍ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ରୁଚି ମନ୍‌ଲୟ ଆରି ବାଗୁ ଆଗାୟଗାୟ ଅୟନ୍ ତକୋ । ବନ୍‌ତ ତିୟନେ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ତିଆତେ ଏଙ୍ଗଲେ ସଡ଼ିତୁବେଜି !”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତଙ୍ଗୁମବାଜି ।” ତି ଆ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଆଗାବନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତଙ୍ଗୁମେଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ଓକାମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ରୁଚିନ୍ ଖମଲେ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ତିୟଲେ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଲେ ତିୟେଞ୍ଜି, ତିଅଙ୍ଗମ ଅୟନ୍ ନିୟ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଜୋମେଞ୍ଜି, ତିୟତେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆଗ୍ରୋଓଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଙ୍ଗଲତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ମୋସ୍ତତେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆରୁଲାଗାଏନ୍ ଆ ରୁଚିଜି ତକୋବା ।” ୧୩ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆକ୍ରୋମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗମ୍ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବତୁବନ୍ ତି ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ରୁଚିନ୍ ଲାଗାଏନ୍, ତି ଆରେବରେବ ଆ ରୁଚିଜି ଆନିଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବରିଜେଞ୍ଜି ।

୧୪ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଆରୁଲ୍ଲମେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ, ତେଞ୍ଜେ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅଙ୍ଗା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଇୟତାୟ ବନ୍, ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ।” ୧୫ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଗାୟ ଅନବରାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍
(ମାତିଉ ୧୪:୨୨-୩୩; ମାର୍କ ୬:୫୫-୫୨)

୧୬ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆସ୍ତ୍ରାଲ୍ଲମେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୧୭ କି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଲୋଡ଼ତଲେ ପାତେନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ତି ଜାୟ ଆମତଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ । ୧୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଜୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋୟତାନ୍ ତୋଲନେ । ୧୯ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ଅମ୍ମ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଅଡ଼େ ତୁଡ଼ କିଲୋମିଟର୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍, ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ।” ୨୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗଲୋଡ଼ ଇୟେଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି ।

ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଜେଞ୍ଜି

୨୨ ତେଞ୍ଜେ ଆବୟନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଖଞ୍ଜନେମରଜି ତୁମ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଅମ୍ମ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନୋରୋଡ଼ଲଜି, ଗାମଲେ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୩ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ଆତ୍ରୟେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ତି ତେଞ୍ଜେ ତିବିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲୋଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଜିରାୟ । ୨୪ ବନ୍‌ତ ତେଞ୍ଜେ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ କି ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରମାଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ସାୟଲେ କପର୍ନାଉମନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

* ୨:୨ ୨:୭ ଅବୟ ତିନାରି ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ଆ ବଡ଼ି

୪୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତନୋସେନ୍ ଅମରେଡ଼ବା । ୪୪ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ତିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତୁମ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ଆରି ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଶେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼ତାୟ । ୪୫ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଇତେଞ୍ଜି, ‘ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।’ ଆନା ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ଖଡ଼ତନେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟତାୟ । ୪୬ ଆନ୍ନିଡ଼ ତେନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଅଲଗିଚେ, ତି ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଏତେଲେ ତଡ଼, ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଆରିୟରିୟ । ୪୭ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚବେନ୍, ଆନା ତର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ । ୪୮ ଶେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ । ୪୯ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମାନ୍ନାନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ୫୦ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମତେ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ । ୫୧ ଶେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍, ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତେ, ଓଓ, ଶେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜନୋମ୍ ତିୟତବେନ୍ ତିଆତେ ଜେଲୁଞ୍ଜେନ୍, ଶେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ତିୟତାୟ ।”

୫୨ ସିଲଡ଼େ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବରାବତାଲେ ତର୍ଚମ୍ ଅଲୁଡ଼ଲବାୟତାଲେ ବର୍ଚିଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଆ ଜେଲୁନ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ରପ୍ତିଲଡ଼େନ୍ ?”

୫୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚବେନ୍, ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଜେଲୁ ଏଃଡ଼ଲୋମ୍ଲୋ ତେନ୍ ଆରି ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଏଃଗାଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନମେଡ଼ନ୍ ଏଃଞ୍ଜାତେ । ୫୪ ଆନା ଜେଲୁଞ୍ଜେନ୍ ଜୋମତେ ଆରି ମିଞ୍ଜାମଞ୍ଜେନ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼ତେ, ଆରି ଶେନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼ତାୟ । ୫୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜେଲୁଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜନୋମନ୍ ଆରି ମିଞ୍ଜାମଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଗନାଗାନ୍ । ୫୬ ଆନା ଜେଲୁଞ୍ଜେନ୍ ଜୋମତେ ଆରି ମିଞ୍ଜାମଞ୍ଜେନ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ ତକୋତନେ, ଶେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋତନାୟ । ୫୭ ଆମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲୁୟ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଶେନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଜୋମତୁୟ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଶେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍ । ୫୮ କେନ୍ଆତେ ମା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଜନୋମ୍, ଅଞ୍ଜା ଜନୋମ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ତିଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼; ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜାୟ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନେ ।”

୫୯ ଜିସୁନ୍ କପର୍ନାଉମଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ରନ୍ଦୁଞ୍ଜିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଚନେ ।

ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆ ବର୍ନେ

୬୦ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ମାଡ଼ୁ ଅରସୁତାନ୍, ଆନା କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ତଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ?”

୬୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକର୍ଚିଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମରଞ୍ଜି ତୋସେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବିମ୍ବେ ଡେତବେନ୍ ପଡ଼ ? ୬୨ ଏତେଲୁଡ଼େନ୍ ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆମ୍ବୁ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ତେତେ ଯର୍ଚନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଇନି ଏଗାମତେ ? ୬୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତୁମ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟତେ, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଇନ୍ନିଡ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ତିଏ, ଏଞ୍ଜାଲୁଡ଼େନ୍ ତି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମଲନ୍ ଏରପ୍ତିତେ, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ଚବେନ୍ । ୬୪ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି ।” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି ଆରି ଆନା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ, ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ଆଜନା । ୬୫ ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ଚନେ, “କେନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚବେନ୍, ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମଡ଼ଲୋ ଇୟଲେ ଅଃର୍ବପ୍ତିଆୟ ।”

୨୭ ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଆବର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟାଢ଼ଫରଞ୍ଜି ମଡ଼େଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ଅଃକୁଲ୍ଲେଲଜି । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପଢ଼ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅମରେଢ଼ତାଲେ ମଡ଼େଢ଼ଲନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ଏସାୟ୍‌ତେ ?”

୨୮ “ସିମନ୍ ପିତୁନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପୁରୁ ଆନା ଆମଢ଼ ଏଜିରେ ? ଅମଢ଼ନମ୍ ଅନମେଢ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତକୋ; ୨୯ ଆରି ଆମନ୍ ତି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମଡ଼ିରମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନାୟ୍ ଆରି ଏଜନାତାୟ୍ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଇନି ବାରଜଣିବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଃସେତାଲବେନ୍ ପଢ଼ ? ତେଲୋଜନଡ଼େନ୍, ଅମଢ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ସନୁମ୍ ।” ୩୧ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବାରିତ ସିମନ୍‌ନ୍ ଆ ତାଢ଼ାତାଅନ୍ ଜିଉଦାନ୍‌ଆତଢ଼ ସେଢ଼ଲେ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆନିନ୍ ବାରଜଣି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ରୟ୍‌ତେ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲଲନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ରନକ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ବନ୍‌ଲ୍ଲେବାନ୍ ଅଃକୁତୟ୍‌ଲୋ । ୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପୁରୁସିଂପୁରୁ ତୁୟାଲେ ପାଢ଼ଲାୟ୍ । ୩ ତିଆସନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତେନ୍ନେ ଅମରେଢ଼ତାଲେ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଜିରା । ଆମନ୍ ଆରୁଲ୍ଲୁତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେରେ ନିୟ୍ ଇୟ୍‌ଲ୍ଲୁମା । ଆରି ତେରେ ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସ୍ତ୍ରୋଡ଼ତମଞ୍ଜି ଆ ଷଢ଼ନେମରଜି ନିୟ୍ ତିଆତେ ଗିଜେତଜି । ୪ ଆନା ଅବ୍‌ଗିୟାତାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସସଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଃକୁଲ୍ଲେମେ । ଆମନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ପୁତର୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଢ଼ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତମନା ।” ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମଢ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍‌ରଞ୍ଜି ।

୬ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ନମିତ୍ତାନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼େନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆୟ୍, ବନ୍‌ତ ତିତାନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ତକୋ । ୭ ପୁତର୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟାତାୟ୍ । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ପୁର୍‌ପୁର୍ ଇୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁର୍‌ପୁର୍ ଅଃନ୍‌ନିୟେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼େନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆୟ୍ ।” ୯ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତ୍ତନ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ ।

ପୁରୁସିଂପୁରୁ ଇଢ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍

୧୦ ବନ୍‌ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ନିୟ୍ ଏରନ୍‌ବରାଡ଼ତାନେନ୍ ଅବସସଲନ୍ ପୁର୍‌ପୁର୍‌ବାନ୍ ଇୟେନ୍ । ୧୧ ପୁର୍‌ପୁର୍‌ବନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ସାୟ୍‌ଲେ ସାୟ୍‌ଲେ, “ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ?” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ ।

୧୨ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅବସସଲନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍ଲେଞ୍ଜି, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ମର୍,” ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇଲ୍ଲା, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆନ୍ନା ତଡ଼ରଗଡ଼ ଓରୋଡ଼ତଜି ।” ୧୩ ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବଡ଼ଡ଼ତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍‌ନିଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅବରାଡ଼ତାଲନ୍ ଅଃକର୍‌ରଞ୍ଜି ।

୧୪ ପୁରୁପୁରନ୍ ଆଡ଼ୁଢ଼ାରେନ୍ ଆଡ଼ିତ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିୟେ । ୧୫ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସାନ୍‌ନିତାଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଏରପନଡ଼େନେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତିୟ୍‌ନେ ପଡ଼େନେନ୍ ଗୟ୍‌ତେ ?”

୧୬ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତେ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଅନାପ୍ପାୟ୍‌ମରଖେନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ୍ । ୧୭ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ମ୍ ବାଭେ ଲନ୍‌ମୁମନେନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ତରିୟାତାଖନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ୍, ଅଡ଼େ

୨:୨୮ ୨:୨୮ ମାଟିଭ ୧୭:୧୭; ମାର୍କ ୮:୨୯; ଲୁକ ୯:୨୦

ଞେନତମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତନାୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତେ । ୧୮ ଆନା ଆ ଇସ୍ତୁତମନ୍ ବାରେ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁପ୍ ଗନେନେଟନ୍ ସାୟତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଆନାସ୍ତାୟମରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅନବଗ୍ତୁପ୍ ଗନେନେଟନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ଆଜାଡ୍‌ତମ୍, ଆରି ଆମଟନ୍ ଇନ୍ନିଟ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ । ୧୯ ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃଭାୟଲବେନ୍ ପଡ୍ ? ତେଲୋଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିଟ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଏଃଞ୍ଜୁମନେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଏସାୟତେ ?”

୨୦ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ବୁତନ୍ ସୁମଲମ୍, ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ ?”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଲୁମଲାୟ୍, ଆରି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ବେନ୍ ସାନ୍ନି ତେଲବେନ୍ । ୨୨ କେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗନବରେତନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍‌ଲବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ୍ ତଡ୍, ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆତେ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଟ୍ ଉଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଟନ୍ ନିୟ୍ ଓକାସିୟବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଏଗବରେଡ୍‌ତେ । ୨୩ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଟନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍‌ଆତଡ୍ ଗବରେଡ୍‌ତାଲେ, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଅଃନ୍ନାଲେଲବୋ ତେନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଟନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ମରବନ୍‌ଡ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ଏବବରାବଡ୍ ଯ୍ ? ୨୪ ତାଣ୍ଡୁ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ଏବିସାରତଡ୍, ତରସ୍ ବିସାରନ୍ ଲୁମ୍‌ବା ।”

କେନ୍‌ଆନିନ୍ ପଡ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ?

୨୫ ସିଲଭେ ଜିରୁସାଲମବାଜି ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ନେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତଡ୍ ପଡ୍ ? ୨୬ ଆରି ଗିୟବା ଆନିନ୍ ଅବରାଡ୍‌ତାଲନ୍ କଡାଡ୍‌ତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଇନ୍ନିଟ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଃରପ୍ତିଏଜି । କେନ୍‌ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆଜାଡ୍‌ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ପଡ୍ ? ୨୭ ବୟ୍‌ଲେଡ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ୍, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାତବୋ, ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଞ୍ଜାବେଡା ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଟ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି ।”

୨୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଞନଡନ୍ ତିୟା ତିୟା ସୋଡା ସର୍ତନ୍‌ ବାରେ ବର୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆନା, ଆରି ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ୍‌ତମ୍ ଆଜନାଜି ପଡ୍ ? ସନୋଡାତମ୍‌ଞେନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଞେନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ୍ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ୍‌ନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଜ୍ଜନାଏ । ୨୯ ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆଜନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମଟନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ୍ ।”

୩୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଞମଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଟ୍‌ଜା, ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ବୋଲେ ଅଃରପ୍ତିଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଅୟମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଅଡୋଆୟ୍ । ୩୧ ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଗୋଗୋୟନେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍‌ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି କି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଲୁମେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଜିର୍ତେ କେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଇଆୟ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏ ପଡ୍ ?”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଞମଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଜି

୩୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଆକ୍ରତାଡ୍‌ଲଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଞମଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଞ୍ଜି । ୩୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଆରି ବସନ୍ନେଃ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ୍, ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଅନାସ୍ତାୟମରନ୍‌ଞେନ୍ ଆମଡ୍ ଜିର୍ତେ । ୩୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ଏସାୟତଡ୍‌ତୟ୍, ବନ୍‌ତ ଏଃର୍‌ବାର୍‌ତୟ୍; ଆରି, ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ତକୋତନାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେରେ ଇୟଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ତିଏ ।”

୩୫ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡାଡ୍‌ଲଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ଇୟତେ ତ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃର୍‌ବାର୍‌ତବୋ ? କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଇନି ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି ଆ ଗଡାରେଡ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଲେଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ରେଡ୍ ଜିର୍ତେ, ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଞନଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିର୍ତେ ପଡ୍ ?

୩୬ ଆନିନ୍ ଗାମତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଦିଆତଡ଼ ଏସାୟତଡ଼ତୟ, ବନ୍ଦତ ଏଃର୍ବବାତୟ; ଆରି, ଖେନ୍ଦି ଆଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେତେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ବପ୍ରିଏ, କେନ୍ଦି ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଇନ୍ ?”

ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆଲ

୩୭ ଅନଖିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍, ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ପୁରପୁରନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ତିନ୍ନାନ୍, ଜିସୁନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ବତନ୍ ବାରେ ବର୍ବନେ, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଇର୍ବାଲତାଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଜିରେ ଆୟ ଗାତାନେତୋ । ୩୮ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆନା ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତର୍ତନେ, ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆଲତା ପେତେ ।’” ୩୯ ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ବନେ, ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ ଅମଡ଼ ତର୍ବଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିଲ୍ଲି କେନ୍ଦି ଆ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ା ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍ଦଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଜାୟ ଜିସୁନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଅଶୁଡ଼ ଖାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଶୁଡ଼ ତେଏ ।

ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା

୪୦ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି କେନ୍ଦି ଆ ଖନଡ଼ ଆରମତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ କେନ୍ଦିଆନିନ୍ ଅବୟ ପୂର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ।”

୪୧ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଦିଆନିନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ।”

ବନ୍ଦତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସୁନ୍ ଇନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଲ୍ଡୁଡ଼ନାୟ ପଡ଼ ? ୪୨ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସୁନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆତ୍ରକୋନେ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତେତେ ।” ୪୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଲତେଡ଼ଲୋଡ଼ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଏଞ୍ଜି । ୪୪ ଆରି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ବମନ୍ଦି ଆସନ୍ ମାୟବର୍ବଞ୍ଜି, ବନ୍ଦତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ଲୋଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଲି ।

ଜିଉଦି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍ବଞ୍ଜି

୪୫ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ରାଡ଼ତାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଯର୍ବଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଃନ୍ନୋରୋଡ଼ଲାୟ ?”

୪୬ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍ଦରା ଏତେଲେ ବର୍ତନ ତ, ଆଜିୟ ଆନ୍ନିଡ଼ ଏତେଲେ ଅଶୁଡ଼ ବନେ ।”

୪୭ ସିଲତେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଉଲ୍ଲବେନ୍ଦି ପଡ଼ ? ୪୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଅଡ଼େ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ବଞ୍ଜି ପଡ଼ ? ୪୯ ବନ୍ଦତ କେନ୍ଦି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ବନାୟବରନ୍ଦି ଅଃଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନୟପନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

୫୦ *କେନ୍ଦି ଆ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନିକଦିମ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ଦରାନ୍ ତଗଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ । ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୫୧ “ଅବୟ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏରନ୍ମତଡ଼ନ୍, ଆରି ଆ ଖମ୍ବମନେନ୍ ଏରଜନନାନ୍, ବନାୟବରଲେନ୍ଦି ତି ଆ ମନ୍ଦରାଆତଡ଼ ଅବତୋସାତେ ପଡ଼ ?”

୫୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଗାଲିଲିମର୍ ପଡ଼ ? ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ନାୟ, କେନ୍ଦିଆତେ ସାସ୍ତ୍ର ପଡ଼େଲନ୍ ଗିଜା ।”

୫୩ ସିଲଡ଼ଲନ୍ଦି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଲିଲିଞ୍ଜି ।

ଅବୟ ତାରିନେବଜନ୍

୯ ଜିସୁନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୦ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଅଶୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ବନାୟ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ତଜ୍ଜମତାଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୧ ଆରି ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅବୟ ତାରିନେବଜନ୍ ଖମ୍ବଲେ ପାଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ମଡ଼ିନ୍ ତବନଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୧୨ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, କେନ୍ଦି ଆଇବୟ ଆତ୍ରାରିଲନ୍ ଆତଡ଼ ଖନମନ୍ ତେଲୋ । ୧୩ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଡ଼ ତିତଡ଼ତାଲେ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ବାୟଲଲେନ୍ଦି; ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍ ଗାମତେ ?”

୧୪ ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି, ତିଆସନ୍

* ୨:୫୦ ୭:୫୦ ଜନ ୩:୧୨

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଫାଲ୍‌ଲେ* କେନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ବରେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ ଜାୟତାନ୍‌ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଆ ଅଶ୍ରେର୍‌ସିନ୍‌ ବାଢେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍‌ ଇଡିଡ଼ଲଲନ୍‌ ।

୭ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ନମିନ୍‌ ନମିନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆବରେଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ ତେକ୍‌ବବଲନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼୍‌ ଆନା ଏରଡୋସା, ଆନିନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ତିତରେତୋ ।” ୮ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଜାୟତାନ୍‌ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍‌ ଇଡିଡ଼ଲଲନ୍‌ । ୯ ତିଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍‌ ଡଲନ୍‌ ଅବୟନେ ଅବୟନେ ଡୁଡ଼ଲନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଡ ମଡ୍‌ଡିନ୍‌ ଆତନଡ଼ନ୍‌ ଆଇବୟ ଡୁମ୍‌ ଡେଢେ ଡକୋଏଞ୍ଜି । ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ତେକ୍‌ବବଲନ୍‌ ଆଗ୍ରିଜେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଡଡ଼୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତି ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ଏ ଆଇମର୍‌, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡେଞ୍ଜା ? ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅନବଡୋସାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଡଡ଼୍‌ ପଡ଼୍‌ ?”

୧୧ ଆନିନ୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଆନିଞ୍ଜି ଡଡ଼୍‌, ପ୍ରବୁ ।”

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଞେନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅନ୍‌ବଡୋସାଅମ୍‌, ଜିରା ଲଡେ ସିଲଡ଼୍‌ ଆରି ଇସେନ୍‌ ଲୁମ୍‌ଡଡ଼୍‌ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ସନାଆର୍‌

୧୨ *ଜିସୁନ୍‌ ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ସନାଆର୍‌, ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସଶ୍ରେଡ଼୍‌ତ୍‌ୟ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ଜା ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅନ୍‌ବଲେଏ, ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ଅନମେଡ଼ନ୍‌ ଆ ସନାଆର୍‌ ଞାଡ଼େତ ।”

୧୩ *ସିଲଭେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍‌ଡମ୍‌ ଆମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଡେ, ସାକିନମ୍‌ ଆଜାଡିନ୍‌ ଡଡ଼୍‌ ।”

୧୪ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଞେନ୍‌ଡମ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଜନଡ଼େନ୍‌ ସାକିଞେନ୍‌ ଆଜାଡିନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଜିରାୟ୍‌ ଆରି ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ତିଆତେ ଞେନ୍‌ ଜନା । ବନ୍‌ଡ଼ ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଜିରାୟ୍‌ ଅଡେ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ଡଡ଼୍‌ । ୧୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍‌ ଏପନ୍‌ସୁଆତିତେ, ଞେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଅନ୍‌ବପନ୍‌ସୁଆତିଆୟ୍‌ । ୧୬ ବନ୍‌ଡ଼ ଞେନ୍‌ ପନ୍‌ସୁଆତିଲାୟ୍‌ ଜନଡ଼େନ୍‌, ପନ୍‌ସୁଆତିଞେନ୍‌ ଆଜାଡିନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ଞେନ୍‌ ତିନ୍‌ସୟ୍‌ଞେନ୍‌ ଡଡ଼୍‌, ବନ୍‌ଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମର୍‌ଞେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଞେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ଡକୋ । ୧୭ ଆରି, ବାଗ୍‌ ମନ୍‌ରା ଆ ସାକି ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ ତେନ୍‌, ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାତେ ବଡ଼ିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆଜାଡିନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଆଇଡିଡ଼୍‌ । * ୧୮ ଞେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଞେନ୍‌ଡମ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଡୋୟ୍‌, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମର୍‌ଞେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଞେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଡୋୟ୍‌ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆପେୟନ୍‌ମ୍‌ ଅଡେଞ୍ଜା ?”

ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏନ୍‌ଜୁନାଇୟ୍‌, ଆରି ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ନିୟ୍‌ ଏନ୍‌ଜୁନାଏ; ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏଜନାଲ୍‌ୟ୍‌ ନଡ଼୍‌, ଏଡେଲଡେନ୍‌ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ନିୟ୍‌ ଏଜନାତେ ବନ୍‌ ।”

୨୦ ଜିସୁନ୍‌ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍‌ ଞନଡ଼ନ୍‌ ଆଡ୍ରିୟେନ୍‌ ଆଡିଡ଼୍‌ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ କୁମ୍‌ଡିଞ୍ଜି ଆଡ୍ରକ୍ଳୋଡେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ବର୍‌ନେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅନ୍‌ବମ୍‌ଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ୍‌ ଆୟ୍‌ମନ୍‌ ଅଶ୍ଟୁଡ଼୍‌ ଅଡୋଆୟ୍‌ ।

ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଢେ ଇୟ୍‌ଲେ ଏ୪ର୍‌ପ୍ରିଏ

୨୧ ଜିସୁନ୍‌ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ ଜିଡେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏସାୟ୍‌ଡଡ଼୍‌ତ୍‌ୟ୍‌, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼୍‌ ରମ୍ବଡ଼୍‌ ଆ ଇସେଲୋଡ଼୍‌ ରବୁଡବେନ୍‌, ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଢେ ଇୟ୍‌ଲେ ଏ୪ର୍‌ପ୍ରିଏ ।”

୨୨ ତିଆସନ୍‌ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ ଗାମ୍‌ତେ ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଢେ ଇୟ୍‌ଲେ ଏ୪ର୍‌ପ୍ରିଏ, କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ ଇନି ଇୟ୍‌ଡେ ରକ୍ତୁଡମ୍‌ନେ ପଡ଼୍‌ ?”

* ୮:୭ ଡୋରରେ † ୮:୨ ୮:୭ ଡାରିନେ ଡୋସାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଞ୍ଜିମେଞ୍ଜି ଆଇମର୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼୍‌ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ ଡ ପାପୁର ବନାଶ୍ରେଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଅନ୍‌ସ୍ତାୟ୍‌ଲଜି । ବନ୍‌ଡ଼ ଆନ୍ନା ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟେଞ୍ଜି । * ୮:୧୨ ୮:୧୨ ମାଡିଡ଼ ୫:୧୪; ଜନ ୯:୫ * ୮:୧୩ ୮:୧୩ ଜନ ୫:୩୧ * ୮:୧୬ ୮:୧୬ ୨ ବିବରଣ ୧୭:୬; ୧୯:୧୫

୨୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜାୟତାନ୍ ସିଲଭ୍ ଏଡୁଢ଼ଲନାୟ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ତ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଭ୍ ଜିରାୟ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଭ୍ ଏଡୁଢ଼ଲନାୟ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ତ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଭ୍ ତଡ଼ । ୨୪ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ଇର୍ବେଲୋଡ଼ ରବୁତବେନ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ‘ଖେନ୍ତ ତିଆନିନ୍’ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍ବନ୍ ତେନ୍ ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ଇର୍ବେଲୋଡ଼ ରବୁତବେନ୍ ।”

୨୪ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆନା ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତି ଆ ବର୍ବେନ୍ ଖେନ୍ତ ଆମ୍ବଡ଼ ମା ସିଲଭ୍ ବର୍ବନାୟ । ୨୫ ବର୍ବେଲୋଡ଼ବେନ୍ ବର୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ତ ଗୋଗୋୟ ବର୍ବେନ୍ ତକୋ । ବନ୍ତ ଅନାୟାୟମରୁଖେନ୍ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଖେନ୍ତ ଅଜାତେ ଅମଡ଼ଢ଼ଲୟ, ତିଆତେ ମା ଖେନ୍ତ ପୁତ୍ରିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବଜନାତାୟ ।”

୨୬ ଆପେୟନ୍ ଆ ବର୍ବେନ୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଲଜି । ୨୭ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜା ମନ୍‌ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଢ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଏଅମଡ଼ାୟତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ତବେନ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ‘ଖେନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ।’ ଆରି ଖେନ୍ତ ସନୋଡ଼ାଖେନ୍ତ ବାଡ଼େ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଃଲ୍ଲମାୟ, ଆର୍ପାୟ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅଜାତେ ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲୟ ତିଆତେ ତୁମ୍ ଖେନ୍ତ ବର୍ବନାୟ, ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ । ୨୮ ଅନାୟାୟମରୁଖେନ୍ତ ଖେନ୍ତ ସରିନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିନ୍‌ସୟଖେନ୍ତ ଖେନ୍ତ‌ଆତଢ଼ ଅଃଲ୍ଲମରେଡ଼ଲ୍‌ୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆରଲତୟତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ତୁମ୍ ଲୁମତାୟ ।”

୨୮ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ବେନି କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ, ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ନ୍ ତରଞ୍ଜି ।

ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଉର୍ବତବେନ୍

୨୯ ସିଲଭ୍‌ଲୁନ୍ ଅଜା ଜିଉଦିଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜିସୁନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ବେଖେନ୍ତ ଅଡ଼ମ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖଡ଼ନେମରୁଖେଞ୍ଜି । ୩୦ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏଜନାତେ, ତି ଆଜାଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଉର୍ବତବେନ୍ ।”

୩୦ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା, ଆରି ଆଜିୟ ଆନ୍‌ଡ଼ି ଆ କମ୍‌ବ୍ରି ଅଣ୍ଡ଼ି ଏତକୋନାୟ, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼ରୁତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଏଜାମେ ବର୍ବେନ୍ ? କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଇନି ?”

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ବେନ୍, ଆନା ଇର୍ବେନ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ ଇର୍ବେନ୍ ଆ କମ୍‌ବ୍ରି । ୩୨ କମ୍‌ବ୍ରିମରନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କୋନେ, ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନେ । ୩୩ ତିଆସନ୍, ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଉର୍ବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼ରୁତବେନ୍ । ୩୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା, ତିଆତେ ଖେନ୍ତ ଜନା, ବନ୍ତ ଖନଡ଼ଖେନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଲ୍‌ଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ତ‌ଆତଢ଼ ରନକୁନ୍ ଏସାୟତେ । ୩୫ ଆପେୟଖେନ୍ତ ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅଜାତେ ଖେନ୍ତ ଗିୟଲୟ, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ବନାୟ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟବେନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅଜାତେ ଏଅମଡ଼ଡ଼େନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଲୁମତେ ।”

୩୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଅବ୍ରାମନ୍ ଆପେୟଲେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନିଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମବ । ୪୦ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲ୍‌ଖେନ୍ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିଜି ତୁମ୍ ଖେନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅବଜନାତବେନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼େନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ତ‌ଆତଢ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏଏରତେ ଏଗୋୟତେ; ଅବ୍ରାମନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଲ୍ଲମଲୋ । ୪୧ ଆପେୟବେନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲୁମତେ ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଡାରିନେଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଜନମ୍‌ୟୁ ଅଃଡ଼େଲ୍‌ଲେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟନ୍ ଆପେୟଲେନ୍ ।”

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ନଡ଼, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ତ‌ଆତଢ଼ ଏଡୁଢ଼ୟମତ୍‌ୟ ବନ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଖେନ୍ତ ତେନ୍

* ୮:୩୩ ୮:୩୩ ମାଡିଭ ୩:୯; ଲୁକ ୩:୮

ଇୟଲାୟ; ସନୋଡ଼ାଞ୍ଚେନ୍ ବାରେ ଞ୍ଚେନ୍ ଅନ୍ନିୟଲାୟ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ ।
 ୪୩ ଇନିବା ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅନ୍ନିୟଲ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଞ୍ଚିନ୍ଡ଼େନ୍
 ଅମ୍ବେଞ୍ଚିଲେ ସଏଲେ ଏନ୍ନିୟ । ୪୪ ଆପେୟବେନ୍ ସନ୍ନମ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଡ଼ୁଞ୍ଚିଲ୍ଲନାୟ,
 ଆପେୟବେନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାରେ ଲନ୍ନମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଲତୟତବେନ୍ । ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ନମା
 ସମ୍ବେନ୍, ଆନିନ୍ ଆଜିୟଜା ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅନ୍ନିୟଲୋ, ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍
 ଅବୟ ତଡ଼ । ଆଜା ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ବର୍ତ୍ତେନ୍, ଆନିନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ବର୍ତ୍ତେନ୍; ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍
 ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମ୍ବେନ୍ ଆ ବାପା । ୪୫ ବନ୍ତ ଞ୍ଚେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବରଡ଼ତନାଞ୍ଚିନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଏନ୍ନିୟ । ୪୬ ଅମ୍ବେଞ୍ଚେନ୍ ଇସ୍ତେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ବେଲେ ଅମ୍ବେଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼
 ଆନା ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତେତ ? ଞ୍ଚେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ନାୟ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଚି
 ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଏନ୍ନିୟ ? ୪୭ ଆନା ଇସ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଞ୍ଚିଲ୍ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ତେନ୍ ଆ ବର୍ନେ
 ଅମ୍ବେଞ୍ଚେତ; ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇସ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନିୟଲ୍ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନିୟତଡ଼େ ।”

ଜିସୁନ୍ ତ ଅତ୍ରାମନ୍

୪୮ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଚି, “ଆମନ୍ ଅବୟ ସମିରୋଣାୟ ଆରି ଆମନ୍ଆତଡ଼
 ବୁତନ୍ ଆସ୍ତାୟସ୍ତାୟ, ଇନ୍ନେଲେ କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏନ୍ନିୟ ପଡ଼ ?”

୪୯ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ବୁତନ୍ ଆସ୍ତାୟସ୍ତାୟ ତଡ଼, ଞ୍ଚେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେତାୟ,
 ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଏନ୍ନିୟଲ୍ଲେନ୍ । ୫୦ ଞ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅସାୟାୟ,
 ବନ୍ତ ଆରି ଅବୟନେ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ସାୟତେ, ଆରି ତନେଲୋଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍
 ପନ୍ୟୁଆତେ । ୫୧ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତେନ୍, ଆନା ଞ୍ଚିନ୍ଡ଼େନ୍ ଞ୍ଚିନ୍ନିୟତେ,
 ଆନିନ୍ ଆଜିୟଜା ଅନ୍ନିୟ ।”

୫୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ନମି ଇନ୍ନେଲେଞ୍ଚି ଏଜନାୟାୟ, ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବୁତନ୍
 ସୁମ୍ବେଲ୍, ଅତ୍ରାମନ୍ ତ ପୁର୍ବାନ୍ନେ ବର୍ନେମରଞ୍ଚି ରବୁଏଞ୍ଚି, ଆରି ଆମନ୍ ଗାମ୍ବେ, ଆନା ଞ୍ଚିନ୍ଡ଼େନ୍
 ଞ୍ଚିନ୍ନିୟତେ, ଆନିନ୍ ଆଜିୟଜା ଅନ୍ନିୟ । ୫୩ ଆମନ୍ ଇନି ଆପେୟଲେନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ପଡ଼
 ? ଆନିନ୍ ତ ରବୁଏନ୍, ପୁର୍ବାନ୍ନେ ବର୍ନେମରଞ୍ଚି ନିୟ ରବୁଏଞ୍ଚି, ଆମନ୍ତମ୍ ଆନା ଗାମ୍ବେଲେ ଅବଡ଼ିୟତେ
 ?”

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ତମ୍ ସାୟାୟ ତେନ୍, ତିଆତେ
 ଇନ୍ନିୟ ବରାୟାୟ ତଡ଼; ବନ୍ତ ଆନାଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇସ୍ତେବେନ୍ ଏଗାମ୍ବେ, ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼
 ଅବ୍ବେଗ୍ବେତେ ଅବ୍ବେମେଡ଼େତେ, ଆନିନ୍ ଆପେୟଞ୍ଚେନ୍ । ୫୫ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁ
 ଏଜନାଏ, ବନ୍ତ ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା । ଆରି ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍ବେଲେ ତେନ୍,
 ଏଡ଼େଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅନ୍ନିୟ ଞ୍ଚେନ୍ ପାତ୍ୟାମ୍ବେ ତେତ୍ତୟ, ବନ୍ତ ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା, ଆରି ଆ
 ବର୍ନେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଞ୍ଚିନ୍ନିୟତନାୟ । ୫୬ ଆପେୟବେନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ତିନ୍ନାଞ୍ଚେନ୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆସାତାଲନ୍
 ମାୟାଲ୍ଲେ, ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ସର୍ତ୍ତାଲ୍ଲେ ।”

୫୭ ସିଲ୍ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମନ୍ ତ ନମିନ୍ନାନ୍ ପତାସ ବର୍ସେଡ଼ ନିୟ ଅଣ୍ଡୁ
 ତେଅମ୍, ଆମନ୍ ଇନି ଅତ୍ରାମନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ ପଡ଼ ?”

୫୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତେନ୍, ଅତ୍ରାମନ୍ ଅଣ୍ଡୁ
 କଡ଼େଞ୍ଚି ଆ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ ।”

୫୯ ସିଲ୍ଲେ ଆନିନ୍, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚିତବେଞ୍ଚି, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍
 ଏନ୍ନିୟବରାଡ଼ତାନେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଞ୍ଚିଲ୍ଲ ଜିରେନ୍ ।

ଅବୟ କାଡ଼ମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମବ୍ବେଡ଼େନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ ତଡ଼ବେନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିତ ଅବୟ ଆ କାଡ଼ମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍; ତି ଆ ମନ୍ବା ଆ ଜନମ୍ବୁ
 ମା ସିଲଡ଼ ଆ କାଡ଼ ୨ ଆରି, ଞ୍ଚେନ୍ନେମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଏ ଞ୍ଚିନ୍ଡ଼େନ୍ନିୟମ୍, ଆନା ଇସ୍ତେନ୍
 ଆରଲ୍ଲେମେନ୍, କେନ୍ଆନିନ୍ ଆକାଡ଼ମ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ତେଲୋ ? କେନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଡ଼େ ଆପେୟନ୍ ତ
 ଆୟୋଡ଼େ ?”

୩ ଜିସୁସ୍ ଗାମେନ୍, “କେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଅଡେ କେନ୍ ଆୟୋଝନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍ଲମ୍‌ଜି, ବନ୍‌ଡ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ା ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍ ଆମଝନ୍ ଅଲ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଏ, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଡେଏନ୍ ।
 ୪ ଆଡକୋୟୋଝ୍ ଇଝନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରୁଝେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତବୋ; ତଗଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଆନ୍ନିଝ୍ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି । ୫ *ଝେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ୍ ପୁତ୍ ଲୋଝନ୍ ତକୋ, ତି ଜାୟ୍ ଝେନ୍ ପୁତ୍ ଥିଆ ସନାଆର୍ ।”

୬ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନ୍, ଜିସୁସ୍ ଲବଲୋଝନ୍ ବିଜଲ୍‌ତାଲେ ତି ଆ ବିଜଲ୍ ବାଝେ ଲବନ୍ ଆବକାଡ୍ଡୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆ କାଡ଼ୁରନ୍ ବାଗୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋମଡ୍‌ଲୋଝ୍ କାଡ୍ଡୋନ୍ ଜଡ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେନ୍,
 ୭ “ଜିରା, ସିଲୋଅ*, ବଣ୍ଡାଲୋଝନ୍ ଇୟ୍‌ନାମଡ୍‌ନା ।” ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଦୁଝ୍‌ଲନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ୍‌ନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏନ୍ କି ଯ୍‌ର୍ନାୟ୍ ।

୮ ତିଆସନ୍ ଆ ତୟ୍‌ଲିସି*ମରଞ୍ଜି, ଆରି, ଆମ୍ପୁଡ୍ ଆନିନ୍ ଆବେଡ୍‌ବେଡ୍‌ଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆନାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇନି ତଙ୍ଗୁମତାଲେ ଅଃକେଡ୍‌ବେଡ୍‌ଲନ୍ ପଝ୍ ?”

୯ ଲାଝ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଓଓ ତି ଆନିନ୍,” ଆରି ଲାଝ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇଙ୍ଗା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତି ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍‌ଗିୟ୍‌ତାତେ ।”

ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଝେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ।”
 ୧୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଝେଲ୍‌ଡେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମନ୍ ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡେ ?”

୧୧ ଆନିନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ଜିସୁ ଗାମଡ଼ଜି, ଆନିନ୍ ବିଜଲନ୍ ବାଝେ ଲବନ୍ ଅବକାଡ୍ଡୋଲେ ବାଗୁନ୍ ଅମଡ୍‌ଲୋଝ୍‌ଝେନ୍ ଜଡ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଝେନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବର୍ରେୟ୍, ସିଲୋଅ ବଣ୍ଡାଲୋଝନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟ୍‌ନାମଡ୍‌ନା; ତିଆସନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍‌ଝେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ୍‌ନାଞ୍ଜି, ଅବଡାଡ୍‌ନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଲାୟ୍ ।”

୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅଡେଙ୍ଗା ?”
 ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଝେନ୍ ଜନା ତଡ୍ ।”

ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସନ୍ନିଲେଞ୍ଜି

୧୩ ଆମ୍ପୁଡ୍ ଆକାଡ୍ ଆଡ୍‌କୋଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଝ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଓରୋଝେଞ୍ଜି । ୧୪ ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ଡିନ୍ନା ଲବନ୍ ଅବକାଡ୍ଡୋତାଲେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ୍‌ଲୋଝ୍ ଜଡ୍‌ଲେ ମବନ୍‌ଝେନ୍ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନା ତକୋଏନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ଆରି ବରେଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ବାଗୁନ୍ ଅମଡ୍‌ଲୋଝ୍‌ଝେନ୍ କାଡ୍ଡୋନ୍ ଜଡ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଝେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ୍‌ନାଞ୍ଜି ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତାୟ୍ ।”

୧୬ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଝ୍ ସିଲଡ୍ ଲାଝ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅଃଲ୍ଲର୍ତ୍ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଝନ୍ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆଲ୍ଲେଡେ ।”

ଆରି ଲାଝ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇର୍ସେମରନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏ ?” ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଝେଲେ ତରଝ୍‌ଆନ୍ନା ଡେଏଞ୍ଜି ।

୧୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବଡର ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅମଡ୍‌ନମ୍ ମବନ୍‌ଝେନ୍ ଗରାମଡେନ୍, ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଗାମଡେ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ରେମର ।”

୧୮ ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡନ୍ ସିଲଡ୍ ମା ଆକାଡ୍ ଡୁକୋଏନ୍ ଆରି ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଝନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ଅଣ୍ଡୁଝ୍ ବରେଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଅଃଡ୍‌ବର୍ରେଞ୍ଜି ।

୧୯ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆୟୋଝନ୍ ତ ଆପେୟନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଡାଙ୍ଗାଡାଅନ୍‌ବେନ୍ ପଝ୍ ? ଆନିନ୍ ଆକାଡ୍‌ନ୍ ଜନମ୍ପ୍ ଛୁତଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍ଡନେ । ଏଝେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନମି ଏଙ୍ଗାଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡେ ?”

୨୦ ସିଲଭେ ଆୟୋଝନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଜାଲଝେଞ୍ଜି, “ଓଓ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଡାଙ୍ଗାଡାଅନ୍‌ଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଆକାଡ୍‌ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡନ୍ ଡେଲୋ । ୨୧ ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ନମି ଏଙ୍ଗାଲେ

* ୯:୫ ୯:୫ ମାଡିର ୫:୧୪; ଜନ ୮:୧୨ * ୯:୭ ୯:୭ ବାଣ୍ଡାଲବୋ ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍

ରିୟଲେ ରପ୍ତାତେ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଆରି ଆନା ଆମତନ୍ ମବନଡେନ୍, ତିଆତେ ନିୟ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼; ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ବା, ଆନିନ୍ ତ ଆମୟଡ଼ମର, ଆନିନ୍‌ତମ ଆ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”
 ୨୨ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆୟୋଡ଼ ତ ଆପେୟନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତେ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମଲେ ତର୍ତ୍ତେ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନମଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍‌ ଆମୟଡ଼ମର, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ବା ।”

୨୪ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆକାଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ବାଗୁତର ଓଡ଼େଡାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ବା, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଇସେମର, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ।”

୨୫ ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଇସେମର ପଡ଼ ଅଡେ ଇଞ୍ଜା, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଖେନ୍ ଆବୟନ୍ ଜନା, ଖେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆକାଡ଼ ତ୍ରକୋଲ୍‌ୟ, ନମି ରିୟଲେ ରପ୍ତାୟ ।”

୨୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ଏଞ୍ଜାଲମ୍ ? ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଡାଲେ ଅମଡ଼ନମ ମବନଡେନ୍ ?”

୨୭ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟନି, ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଏକ୍‌ନମଡ଼ୁଲୋ; ଇନିବା ଆରି ବତର ଅନମଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଏସାୟତେ ? ଆମେଞ୍ଜି ନିୟ ଆ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଏମ୍‌ନେନ୍‌ ଆସନ୍ ଏସାୟତେ ପଡ଼ ?”

୨୮ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କିୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି । ୨୯ ଇସ୍‌ବରନ୍ ମୋସାନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

୩୦ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ମବନଡେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ ସରାନ୍ନିଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ । ୩୧ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇସେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅକ୍‌ନମଡ଼ୁଡ଼େ, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନାଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଡ଼ଜି, ଆରି ଆ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅକ୍‌ମ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼େ । ୩୨ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିକା କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକାଡ଼ମ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ମବନଡେନ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜିୟ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼େ ! ୩୩ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ୁ ସିଲଡ଼ ଅକ୍‌ନିୟଲାୟ ନଡ଼, ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜିୟ ଇନ୍‌ଡ଼ ଲୁମଲେ ଅକ୍‌ରପ୍ତିଏ ବନ୍ ।”

୩୪ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇସେମୋଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଲେ, ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଲେନ୍ ?” ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି ।

ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କାଡ଼ୁ

୩୫ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଆରମଡ଼ୁଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ରବାଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନି ମନ୍‌ରା ଡାଞ୍ଜାଡ଼ାଆନିନ୍ ଆମଡ଼ୁ ତର୍ତ୍ତନ ପଡ଼ ?”

୩୬ ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଆନିନ୍ ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ, ଖେନ୍ ଆମଡ଼ୁ ତର୍ତ୍ତନାୟ ।”

୩୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଗିୟରିୟ, ଆନା ନମିଖେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ତନେ, ଆନିନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ।”

୩୮ ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ପ୍ରୁ, ଖେନ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ,” ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ମୁଡାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମେନ୍ ।

୩୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଅକ୍‌ଗିଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ରିୟଲେ ରପ୍ତାତଜି, ଆରି ଆଗ୍ରିୟଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କାଡ଼ୁଜି, ତି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୪୦ ତେଡେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ପାରୁସିଜି ଆମଡ଼ୁଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆକାଡ଼ଲ୍ଲି ଅବଡ଼ିସୟତଲେନ୍ ପଡ଼ ?”

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କାଡ଼ଲ୍‌ବେନ୍ ନଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଏରଡୋସା ତେଡବେନ୍ ବନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ରିୟଲେ ଏରପ୍ତିଡାୟ, ଏଗ୍ରାମଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଡୋସାମରଜି ।”

୧୦

ତୁରଫେଡ଼ଫରନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର

୧ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନା ସନଡ଼ଗଡ଼ ଫେଣ୍ଡା ଗୁଆଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନେ, ବନଡ଼ ଆନାଗଡ଼ ଡାୟଲେ ଗନ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ରାଉମର, ସକାମର । ୨ ଆନା ସନଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ତୁରଫେଡ଼ଫର । ୩ ଜଗେତ୍ ଯୁମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଡେ, ଆନିନ୍ ଆ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଜୁମ୍‌ଡାଲେ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଗୋସ୍ତାମେତନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଜି । ୪ ଆନିନ୍ ଆ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାୟ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ଡେ, ଆରି ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବେନ୍ ଜନାତଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ବଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆଜିମ୍‌ ଅଃସଣ୍ଡୋଡ଼େଜି, ଆର୍ପାୟ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନାରେଡ଼ ଜିର୍ଡଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ବଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ସର୍ବେଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍ବଡେଜି ।”

୨ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ତି ଆଗ୍ରାମାମାନ୍ ଇନି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ ତୁରଫେଡ଼ଫର

୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ରେନେ, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସନଡ଼ । ୮ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ତିଅଜାମ୍ ମନ୍‌ରା ଇୟଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରାଉମରଜି, ସକାମରଜି, ବନ୍‌ଡ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ରେଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମ୍ବଡ଼ଲଜି । ୯ ଖେନ୍ ସନଡ଼ନ୍, ଆନା ଅମଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ ଗନ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ଡୋବଡେନ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅମ୍ବନ୍ ଜିର୍ଡେ ଆରି ତୁଆରାନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ରେ ତନ୍‌ରନ୍ ଇୟଡେ ଖାଡ଼େ । ୧୦ ରାଉମରନ୍ ରାଉନେବାନ୍, ରନକୁବାନ୍ ଆରି ଅନବ୍‌ମୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଡାୟ । ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୧୧ “ଖେନ୍ ମନଡ଼ ତୁରଫେଡ଼ଫର, ମନଡ଼ ତୁରଫେଡ଼ଫରନ୍ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତିୟଡ଼ମତେନ । ୧୨ ଆନା ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଗୋସ୍ତାମେତନ୍ ଜଗେଡେ, ଆନିନ୍ ତୁରଫେଡ଼ଫର ଡଡ଼, ଆରି ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାର ଡଡ଼, ଆନିନ୍ ବଲିଆନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଗିୟଲେ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅମରେଡ଼ଡାଲେ ଜିର୍ଡେ; ଆରି ବଲିଆନ୍ ଫେଣ୍ଡାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଡରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଆୟଡେ । ୧୩ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଫେଣ୍ଡାନ୍ ଆତୁରଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିର୍ରେ ସେଭେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ମ୍ବୟମେ । ୧୪ ଖେନ୍ ମନଡ଼ ତୁରଫେଡ଼ଫର । ଆପେୟନ୍ ଏଜାଲେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଡେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା, ୧୫ ତିଅନ୍ତମ ଖେନ୍ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଜନାଡାୟ, ଆରି ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ନିୟ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜନାଜି, ଆରି ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତିୟଡାୟ । ୧୬ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆରି ଆନାରେଡ଼ ଡକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଗୋସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟଜି ଡଡ଼, ତିଆଡେଜି ନିୟ ଖେନ୍ ପାଡ଼ଡାୟ । ଆନିଞ୍ଜି ଓନାଡ଼େଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଜି ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ତୁରଫେଡ଼ଫର ଆ ଗୋସ୍ତା ଡେଡଜି ।”

୧୭ “ଖେନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆପେୟନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଡ଼, ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତିୟଲାୟ ଡେନ୍, ଖେନ୍ ତିଆଡେ ଆରି ଖାଡ଼ଡାୟ । ୧୮ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ଆନ୍‌ଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏଜି, ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍‌ଡମ୍ ତିଆଡେ ତିୟଡାୟ । ତିଆଡେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆବ୍‌ଡିଡ଼ଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଡକୋ । ଏନ୍ନେଲେ ଲନ୍‌ମୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାୟଲ୍ଲୟ ।”

୧୯ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆରି ଡରଡ଼ଆନ୍ନା ଡେଏଞ୍ଜି । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବୁଡନ୍ ଆସ୍ତାମ୍‌ସ୍ତାମ୍, ଆନିନ୍ ଆବାୟା, ଇନିବା ଆ ବର୍ରେନ୍‌ଏଅମଡ଼ଡ଼ଡେ ?”

୨୧ ଆନାମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ବୁଡନ୍ ଆସ୍ତାମ୍‌ସ୍ତାମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନ୍ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏ, ବୁଡନ୍ ଇନି ଆକାଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍ତାଏଞ୍ଜି

* ୧୦:୧୪ ୧୦:୧୪ ମାଟିଉ ୧୧:୨୭; ଲୁକ ୧୦:୨୨

୨୨ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେସିଂପୁରନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆଡ଼ିତ୍ ରଡ଼ାଗାୟ୍ । ୨୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ବୁଲ୍ଲେଲଲନ୍ । ୨୪ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରେ ଗେରେତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତାଲ୍ଲଗଡ଼ତଲେନ୍ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ରେୟଲ୍ଲଡ଼ ବର୍ନା, ଆମନ୍ ପଡ଼ କ୍ରିସୁନ୍ ?”

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍ନେ, ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଞେନ୍ ଲୁମତାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ । ୨୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞେନ୍ ତଡ଼ । ୨୭ ମେଣ୍ଡାଞେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସର୍ବଡ଼ଞେନ୍ ଅମତଡ଼ତଜି ଆରି ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତ୍ ଯଜି । ୨୮ ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟ୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ଅଃନୋସ୍ତାଏଜି, ଅସିଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିଡ଼୍ ରୁୟ୍ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ । ୨୯ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟ୍ଲୟ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ଗା, ଆରି ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼୍ ତିଆତେ ରୁୟ୍ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ । ୩୦ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ତ ଞେନ୍ ଆବୟ୍ନ୍ ।”

୩୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବତର ଅରେଡ଼ନ୍ ଛିତବେଞ୍ଜି । ୩୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୁୟ୍ଲବେନ୍, ତି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଡ଼ିଡ଼ତ୍ ଯ୍ ?”

୩୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲରୁମେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏଃଡୁର୍ତରମ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡୟ୍ତେ, ଆରି ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରା, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇସ୍ବର ଗାମଡ଼ମ୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଏଡ଼ିଡ଼ତମ୍ ।”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ବର୍ନାୟ୍ବର୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ତନେ, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରଜି ।’ ୩୫ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଅଙ୍ଗାତେ ସାସ୍ବନ୍ ବର୍ତନେ ତିଆତେ ଆଏଡ଼ର୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଆନଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରଜି ଗନାମନ୍ ତେଲୋ । ୩୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସେତାତାଲେ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ବେଲେ ପୁତ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲୟ୍, ଞେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗରାମ୍ଲାଞ୍ଜିନ୍, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡୟ୍ତେ ଏଗାମଡ଼୍ ଯ୍ ? ୩୭ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଃଲୁମ୍ଲୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରଡ଼ତେନ୍ । ୩୮ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଲୁମ୍ଲୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଃଡୁର୍ନେ ଜନଡ଼ତେନ୍ କାକାଡ଼ାଞେନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ତର୍ନାବା । ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋ ଆରି ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ରପ୍ତି ଏଜନାତେ ।”

୩୯ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଞମ୍ମମ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ଲୟ୍ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୪୦ ଏସିବ୍ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଜର୍ବନ୍ତନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜିରେ, ଜନନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ତକ୍ବୁତାନ୍ ତିୟ୍ତେଞ୍ଜି, ତେଭେ ଜିରେ ଇୟ୍ଲେ ତକୋନେ । ୪୧ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିର୍ବାଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କତାଡ଼ିଲ୍ଲେଞ୍ଜି, “ଜନନ୍ ସିନା ଅନିଡ଼୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଅଃଲୁମ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ବର୍ନେ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ।” ୪୨ ଆରି ତେଭେ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ତରଞ୍ଜି ।

୧୧

ଲାଜାରନ୍ ଆ ରନବୁ

୧୧ ବେତନିଆବାୟ୍ ଲାଜାରନ୍ ଅସୁଏନ୍ । ବାଗୁନ୍ ଆ ତନାନଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ତ ମାର୍ତାନ୍ ତି ସାଇଲୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ କେନ୍ ଆ ମରିଅମ୍ ବତର ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ଲୋଡ଼ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଲାଲେ ଆବବନ୍

୧୦:୪୦ ୧୦:୪୦ ଜନ ୧:୨୮   ୧୧:୧ ୧୧:୧ ଲୁକ ୧୦:୩୮,୩୯   ୧୧:୨ ୧୧:୨ ଜନ ୧୨:୩

ଆ ଉଭ ବାରେ ଆତାଲୁଜଫନ୍ ଗଗତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ବବ୍ରେନ୍ ଲାଜାରନ୍ ଅସୁଏନ୍ ।^{୩୩} ଡି ଆ ତନାନ୍ଜି, “ପ୍ରୁ, ତନ୍ତୁଫ୍ତମ୍ ଗଢିନମ୍ ଅସୁତେ,” ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ତ୍ କବରନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

^୪ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “କେନ୍ ଆସୁ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଅନବଗୁଗୁ ପନେମେଡ଼୍ ଆସନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ଅନବଗୁଗୁ ପନେମେଡ଼୍ ଆସନ୍ ତେତେ ।”

^୫ ଜିସୁନ୍ ମାର୍ତୀନ୍, ଆ ବୋଲ୍ମାୟନ୍ ମରିଅମନ୍ ତ ଲାଜାରନ୍ଆତଡ଼୍ ତୁଫ୍ତମେଞ୍ଜି ।^୬ ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆତିଡ଼ ଲାଜାରନ୍ ଅସୁତେ ଗାମ୍ଲେ ଅମ୍ତଡ଼େନ୍, ତେତେ ଆନିନ୍ ଆରି ବାର୍ତା ତକୋଲନ୍ ।^୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଷଫ୍ଟନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ମବା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଏୟର୍ନେବା ।”

^୮ ଷଫ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଷନଡ଼୍ତିୟମର୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମିୟତାନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଅରେଫନ୍ ବାରେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆରି ତେତେ ଏୟର୍ନେବା ଗାମ୍ତେ ପଡ଼୍ ?”

^୯ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, “ତମ୍ବାନ୍ ବାର ଗଣ୍ଡା ଅଃସାଆରେ ପଡ଼୍ ? ଆନା ତମ୍ବାନ୍ ଆସାଆର୍ ଇଫନ୍ ତଡ଼ିୟତନେ ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ୁବେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ ନି ସନାଆର୍ ଗିୟତେ ।

^{୧୦} ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତଗଲନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ତେନ୍ ତୁଡ଼ୁବତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆମ୍ତନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ।”^{୧୧} ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ଗଡ଼ିଲେନ୍ ଲାଜାରନ୍ ଆତିମଡ଼୍, ବନ୍ତ ଷେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଅନବତୋବାନ୍ ଇୟତେ ।”

^{୧୨} ଷଫ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପ୍ରୁ, ଆନିନ୍ ଆତିମଡ଼୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼୍ତେ ।”

^{୧୩} ଲାଜାରନ୍ ଆ ରନବୁବର୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, ବନ୍ତ ଷଫ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ଲାଜାରନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଅବତିସୟେଞ୍ଜି ।^{୧୪} ତିଆସନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ରେୟଲଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଲାଜାରନ୍ ରବୁଏନ୍ ।^{୧୫} ଆରି ଏଜ୍ଞାଲ୍ତେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଏତତନେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ତେତେ ଅଃଡ଼ୁକୋଲନାଞ୍ଜନ୍, ଷେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସର୍ତାତନାୟ୍, ବନ୍ତ ମବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମ୍ତନ୍ ଏୟର୍ନେବା ।”

^{୧୬} ସିଲଭେ ତୋମାନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଦିଦୁମ୍* ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼ୁଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍, ଆ ସସ୍ ଷଫ୍ଟନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ମବା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଷନଡ଼୍ତିୟମରନ୍ ସରିନ୍ ଜିରେ, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆୟ୍ ରବୁଲଡ଼୍ନେତୋ ।”

ଜିସୁନ୍ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍

^{୧୭} ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆନ୍ ତୁଡ଼େନ୍ କି ଲାଜାରନ୍ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋଡାଲେ ଉଞ୍ଜି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାଏନ୍ ।^{୧୮} ବେତନିଆନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯାଗି କିଲୋମିଟର୍ ଆ ସଡ଼ାୟ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ।^{୧୯} ମାର୍ତୀନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଆ ବବ୍ରେ ଲାଜାରନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବନବ୍ଯୋବାନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ତନ୍ ଇୟଲାଇ ।

^{୨୦} ଜିସୁନ୍ ଇୟଲାଇ ଗାମ୍ଲେ ମାର୍ତୀନ୍ ଆରମ୍ତଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେନ୍, ବନ୍ତ ମରିଅମନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୁମ୍ଲେ ତକୋଲନ୍ ।^{୨୧} ମାର୍ତୀନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ଗାମେନ୍, “ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋଲମ୍ ନଡ଼୍, ବବ୍ରେଞ୍ଜେନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ ବନ୍ ।^{୨୨} ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼୍ ଇନି ବେଡ଼୍ତେ, ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ତିୟତମ୍, କେନ୍ଆତେ ଷେନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ନିୟ୍ ଜନା ।”

^{୨୩} ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ବବ୍ରେନମ୍ ଆରି ଯର୍ମେଡ଼୍ଲେ ତୋତନେ ।”

^{୨୪} ମାର୍ତୀନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଅନଞ୍ଜିଡ଼୍ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଯନର୍ମେଡ଼୍ ଈଡ଼ନ୍, ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼୍ଲେ ତୋତନେ, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଜନା ।”

^{୨୫} ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍ । ଆନା ଅମ୍ତଡ଼େନ୍ ତର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ଜନଡ଼୍ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼୍ତେ;^{୨୬} ଆରି ଆନା ଆମେଡ଼୍ମତ୍ତାନ୍ ଅମ୍ତଡ଼େନ୍ ତର୍ତନେ ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ ଜା ଅଃର୍ବୁଏ । କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ତର୍ତନ ପଡ଼୍ ?”

^{୨୭} ମାର୍ତୀନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍, ଅଜ୍ଞା କ୍ରିସ୍ଟ କେନ୍ ପୁତ୍ ନି ଇୟତାୟ୍ ବନ୍, ଆମନ୍ ତିଆନିନ୍, ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ତର୍ତନାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଯେଏନ୍

* ୧୧:୧୬ ୧୧:୧୭ ରାବଡ଼ା

୨୮ ମାର୍ତ୍ତୀନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ କି ଆନିନ୍ ଜିରେ, “ଞ୍ଜନଡ଼ିୟମରନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେତମ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟନ୍ ମରିଅମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜନା ଓଡ୍ଡେତାଲେ ଇୟଲେ ବରେ । ୨୯ ମରିଅମନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ, ଲତୋଲନ୍ ଆମ୍‌ତନ୍ ଇୟେନ୍ । ୩୦ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମ ସାଇନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ, ବନ୍‌ତ ମାର୍ତ୍ତୀନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ରବାଡେନ୍ ତି ଜାୟ ଆନିନ୍ ତେଭେନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୩୧ ଅଙ୍ଗା ଜିଉଦିମରଜି ମରିଅମନ୍ ସରିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବବ୍‌ୟୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ଲତୋତାଲନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଜିରେ ଇୟତେ ଯେୟତାତେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡ଼ିସୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ସନ୍‌ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି ।

୩୨ ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍ ମରିଅମନ୍ ତେଭେ ତୁଡ଼ାତୁଡ଼ା ଆଜଡ଼ବାନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ । “ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋଲମ୍ ନଡ଼, ବବ୍‌ରେଞ୍ଜେନ୍ ଅଃର୍ବ୍ରୁଏ ବନ୍ ।”

୩୩ ମରିଅମନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆୟରେଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିଃୟମତାଏନ୍ । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ନେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଏତିଲେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପ୍ରୁ, ଜିରାୟ ଆୟ ଗିଜା ।”

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଯେଏନ୍ । ୩୬ ଜିଉଦିମରଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ।”

୩୭ ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆମଡ଼ ଅସ୍ପୁଗ୍ଡେନ୍ । ଆନିନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବ୍‌ଲେ ଅଃର୍ବ୍ରୁଏ ପଡ଼ ବନ୍ ?”

ଲାଜାରନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲାୟ

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଅନିଃୟମତାଏନ୍ କି ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ତିଆତେ ଅବୟ ଲୋଡ଼ର, ଆରି ତି ଲୋଡ଼ରନ୍ ଆମ୍‌ଲୁଲୋଡ଼ ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆତଡ଼ତଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୩୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆରେଡ଼ ତେଡ଼ବା ।”

ଆର୍ବ୍ରୁଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତନାନ୍ ମାର୍ତ୍ତୀନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରୁ ତିଆତେ ସଅଏନ୍ନି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିଲୋଡ଼ ତିଲେ ଉଞ୍ଜି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ।”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଡର୍ତ୍ତନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ଗିୟତେ, କେନ୍‌ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃକର୍ତ୍ତମ୍ ପଡ଼ ?” ୪୧ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ତେତେଞ୍ଜି । ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍‌ଆଡ଼ତାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆପେୟ, ପାର୍ତ୍ତନାଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେତମ୍ । ୪୨ ଆମନ୍ ତିତାନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ତେ କେନ୍‌ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଜନା, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଏରେ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍‌ୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍‌ତର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନାୟ ।” ୪୩ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତୋଡ଼ ବର୍ତ୍ତନ୍, ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଭେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଲାଜାର୍, ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ ।” ୪୪ ଆରବୁମରନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ; ଆସିନ୍ ତ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ତରିଲ୍‌ନେକାବନ୍ ବାଭେ ଆବଲଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଆ ମ୍‌ଲୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଉର୍ବା । ଆରି ଅବ୍‌ଡ଼ିୟବା ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁଏଞ୍ଜି

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୧-୫; ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୨:୧-୨)

୪୫ ତିଆସନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଜିଉଦିମରଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଆନାଜି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆବ୍‌ଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ ଆମ୍‌ତନ୍ ଡର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି । ୪୬ ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୪୭ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସୋବାନ୍ ଓଡ୍ଡେତାଲେ ଅବ୍‌ରୁଲୁଲନ୍ ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଙ୍ଗାନେବୋ ? ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ । ୪୮ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ

ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲାଭ ଦେଉ, ଏଠେ ଲାଭ ଦେଉ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ରୋମିଆମରଞ୍ଜି ଜିରେ କେନ୍ ସରେବାସିଂଲେନ୍ ତ ମନରାଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ଅବମୋସ୍ତୁଆଜେଜି !”

୪୯ ବନ୍ଦତ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ କାୟାପା, ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼ ! ୫୦ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଏରନବମୋସ୍ତୁଲେ, ଆର୍ପାୟ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ମନରାନ୍ ଆର୍ରବୁତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସୁକ୍ତା । କେନ୍ଆତେ ନିୟ ପଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇୟମ୍ଲେ ଏ୪ର୍ପ୍ରିଏ ?” ୫୧ କୟାପାନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଅ୪କର୍ଚନେ । ବନ୍ଦତ ଆନିନ୍ ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁର୍ବା୪ତେବର୍ ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ଜିସୁନ୍ ତି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍, ୫୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ଦତ ତରଞ୍ଜିଆନ୍ନା ଆତ୍ରେଏଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଅନବରୁକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରବୁତେ, ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ଚନେ ।

୫୩ ତି ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୫୪ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ ଅବରାଡ଼ତାଲନ୍ ଅ୪କ୍ତୁଲ୍ଲେଲୋ, ବନ୍ଦତ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ, ଆରିଡ଼ରିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଇପ୍ରଜମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

୫୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନେଲ୍ଲାୟପୁରନ୍ ତୁୟାୟଲ୍ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ମବଡ଼ିରନେନ୍ ଆସନ୍ ସନ୍ନା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଅନେଲ୍ଲାୟପୁରନ୍ ଆ ଆମ୍ଭୁଡ଼ ତିନ୍ନା ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ରୁକ୍ତଲନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ତର୍ତମ୍ ଆଲବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ଆନିନ୍ ଇନି ପୁର୍ପୁର୍ବାନ୍ ଅ୪ନିଆୟ ପଡ଼ ?” ୫୭ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଖମନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ତକୋ, ଆନିଡ଼ ଜନାଲବେନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାଲେନ୍ବା, ଗାମ୍ଲେ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

୧୨

ବେତନିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅବିସେକ (ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୭-୧୩; ମାର୍କ ୧୪:୩-୯)

୧ ଅନେଲ୍ଲାୟପୁରନ୍ ତୁଡ଼ ତିନ୍ନା ଆ ଆମ୍ଭୁଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଲାଜାରୁଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟମେଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ତକୋଏନ୍ । ୨ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେତ୍ରେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ବୁଜିନ୍ ତୁବେଞ୍ଜି, ମାର୍ତାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗର୍ଗରେଞ୍ଜି ରୁରୁଏଞ୍ଜି, ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେବାନ୍ ତକ୍ତମେଞ୍ଜି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଜାରୁନ୍ ଅବୟନେ ତକୋଏନ୍ । ୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମରିଅମନ୍ ବବୋଡ଼ା ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ଲୋଡ଼ ଲାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆ ଉଉନ୍ ବାତ୍ରେ ବାଗୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଗତେନ୍ । ଆରି ଲଡ଼ିଡ଼ନ୍ ବାତ୍ରେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ସଣ୍ଡେଏନ୍ । ୪ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବାରିତ ଜିଉଦାନ୍, ଆନା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟରୟତେ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ୫ “କେନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଯାଗିସ ତିନାରି ବାତ୍ରେ ତମ୍ଲେ, ଇନିବା ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏ୪ଉୟଲୋ ?” ୬ ଆନିନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି୪ୟମେନ୍ ଏନେଲେ ବର୍ଚନେ, ଏତ୍ରେଲେ ତଡ଼, ବନ୍ଦତ ଆନିନ୍ ଅବୟ ରାଉମର୍ । ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତକ୍ତା ମୁନାନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ତେତ୍ରେ ଇନିଜି ତନକ୍ତୋନ୍ ତେଲୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ରାଉତାଲନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ।

୭ ବନ୍ଦତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଜ୍ଞାଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ତରିଲ୍ଲନେଞ୍ଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ତକ୍ତୋଲେ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଗାମ୍ତଡ଼* । † ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ବନ୍ଦତ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତିତାନ୍ ଅ୪ତ୍ତକୋନାୟ ।”

ଲାଜାରୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତନ୍ତୁନ୍

୯ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତେତ୍ରେ ଇୟଲାଇ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଗିୟରିଜନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ଦତ ଅଜ୍ଞା ମନରାଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆରବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟମେଡ଼େନ୍ ତି ଆ ଲାଜାରୁଆତଡ଼ ନିୟ ଗିୟରିୟବାନ୍ ଇୟଲାଇ । ୧୦ ଲାଜାରୁଆତଡ଼

* ୧୨:୩ ୧୨:୩ ଲୁକ ୭:୩୬, ୩୮ * ୧୨:୭ ୧୨:୭ ସାୟା

ନିୟ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତନ୍ନୁଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଗୋଗୋୟତ୍‌ମ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଜିରେ ଇୟଲେ ତନେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନ୍‌ତନେ
(ମାଡିଉ ୨୧:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦)

୧୨ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅନେଲ୍‌ୟପୁରନ୍ ଆରିୟଲ୍‌ଆଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟତାୟ ଗାମଲେ ଅମତ୍‌ଡ଼ତାଲେ, ୧୩ ସିଣ୍ଡିଆଲନ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଝଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଓସାନ୍ନା, ପୁତ୍ରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍‌ୟା, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ରାଜା ସନେନ୍‌ସେନ୍ !”

୧୪ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତଞ୍ଜୁମଲେ ଜିର୍‌ୟା, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆଇଡିଡ଼,

୧୫ “ଏ ସିଓନନ୍ ଆଇସିୟ, ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍,

ଗିଜା, ରାଜାନମ୍ ଜିର୍‌ୟା,

ଆନିନ୍ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତଞ୍ଜୁମଲେ ଜିର୍‌ୟା ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରୁଜି କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ନୁଡ଼ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି; ବନ୍‌ତ ଆଞ୍ଜା ଆନିନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ କେନ୍‌ଆ ବନେଜି ଆନିନ୍‌ଆସନ୍‌ଆସନ୍‌ଆସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ଆରି ତି ଅନ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆସନ୍‌ ଲୁମେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ମସାନ୍‌ନି ସିଲଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରବୟର୍‌ମେଡ଼େନ୍‌ଆଡିଡ଼ ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍‌ ତେଞ୍ଜେ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ତିଆସନ୍‌ ନିୟ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାୟନେବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ସାନ୍‌ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍‌ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୯ ସିଲଡ଼େ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତର୍‌ଡ଼ମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଏଗିୟତେ, କାକାଡ଼ାଲେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅଡ଼ଜାୟତେ, ଗିୟବା, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜିନି ।”

ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟତଜି

୨୦ ପୁର୍‌ପୁର ଇଡ଼ନ୍ ସେନ୍‌ପୁରବାନ୍ ଆରିୟଲ୍‌ଆଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ ଗ୍ରିକମରୁଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାନ୍‌ ବେଡ଼ସାକିଦାବାୟ ପିଲିପନ୍‌ ଆମତ୍‌ ଇୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଏ ଆଞ୍ଜା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍‌ ଏସାୟତାୟ ।”

୨୨ ପିଲିପନ୍‌ ଆନ୍‌ସିଅନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍‌ ଆନ୍‌ସିଅନ୍‌ ତ ପିଲିପନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୨୩ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନନ୍‌ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍‌ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍‌ ଆ ବନେଡ଼ା ଅଡ଼ୋଲାୟ । ୨୪ ଖେନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍‌, ଗମ୍‌ସାୟନ୍‌ ଲବଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗଲୋଡ଼ାଲେ ଅଃରର୍‌ବୁଲୋ ତେନ୍‌, ତିଆତେ ଆବୟନ୍‌ ତକୋତନ୍‌ । ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ରବୁଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଗୋଗୋୟ ସିସାତେ । ୨୫ *ଆନା ଆପରାନ୍‌ନାଡ଼ମନ୍‌ ତୁଡ଼ୟମତେ, ଆନିନ୍‌ ତିଆତେ ଅଜଡ଼ୟତେ, ଆରି ଆନା ଆପରାନ୍‌ନାଡ଼ମନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ପୁତ୍‌ ଲୋଡ଼ ଏଡ଼ରୁମତଡ଼େ, ଆନିନ୍‌ ତିଆତେ ଅଃନ୍‌ଞ୍ଜିତେନ୍‌ ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍‌ ଡୋବତେ । ୨୬ ଆନା କାକାଡ଼ାଖେନ୍‌ ଲୁମଲୁମନ୍‌ ସାୟତେ, ଆନିନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟତୋ, ଏଞ୍ଜେଲଡ଼େନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆନିନ୍‌ ନିୟ ତେଞ୍ଜେ ତକୋତନେ, ଆନା କାକାଡ଼ାଖେନ୍‌ ଲୁମତେ, ଆପେୟନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍‌ଡ଼େତେ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ଆ ରନବୁବରନ୍‌ ବର୍‌ବନେ

୨୭ “ନମି ଉଗର୍‌ଞ୍ଜେନ୍‌ ବିକ୍‌ଡ଼ତାତେ† ଖେନ୍‌ ଆରି ଇନି ଗାମାୟ ? ‘ଆପେୟ, କେନ୍‌ ଆ ବନେଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋବ୍‌ୟ’ ଗାମାୟ ପଡ଼ ? ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ମା ଖେନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବନେଡ଼ା ଇୟଲାୟ । ୨୮ ଆପେୟ, ଅଞ୍ଜୁମନମ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍‌ ତେଏତୋ ।”

ତିଆଡିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍‌ବନ୍‌ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ଖେନ୍‌ ଅବଗୁଗୁଲାୟ ଅବପେମେଡ଼ଲାୟ, ଆରି ଅବଗୁଗୁତାୟ ଅବପେମେଡ଼ତାୟ ।”

* ୧୨:୨୫ ୧୨:୨୫ ମାଡିଉ ୧୦:୩୯; ୧୭:୨୫; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୫; ୧୭:୩୩ † ୧୨:୨୭ ୧୨:୨୭ କାୟାମାୟା ତେତ୍‌ୟ

୨୯ ତିଆସନ୍ ତେରେ ଆତନତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ଅମତ୍‌ତ୍‌ତାଲେ, “ରୁଆତନ୍ ତୁରୁତ୍‌ଲନ୍,” ଗାମେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ୍‌ଲେନ୍‌ ଗାମେଞ୍ଜି, “ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବରୁମରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍‌ ବରାୟ୍ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ସର୍‌ତ୍‌ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍‌, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ । ୩୧ ନମି କେନ୍ ପୁତ୍‌ ନିଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ନମି କେନ୍ ପୁତ୍‌ ନିଆସ୍‌ଆସନ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ୍‌ ତୁଆରାନ୍ ଅନମ୍‌ତୁଡ୍‌ନ୍ ତେତେ । ୩୨ ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ପୁତ୍‌ ନିଆ ସିଲଡ୍‌ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅବଡ଼ୋଲିୟ୍‌ଜି ତେନ୍, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ଡିଡ୍‌ତାଜି ।” ୩୩ ଆନିନ୍‌ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ରବୁତେ, ତି ଆ ବର୍‌ନେ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍‌ନେ ।

୩୪ ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସୁନ୍ ଆଏଡର୍‌ ଆମେଡ୍‌ ତକୋତନ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଏଅମତ୍‌ଡ୍‌ଲାୟ୍ । ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜାଆନନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅନବଡୋନ୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆମନ୍ ବର୍‌ନେ ? ତି ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜାଆନନ୍ ଆନା ?”

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆରି ବସନ୍‌୪ ମତ୍ରମ୍‌ ସନାଆରନ୍ ଅମତ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ତକୋତନେ । ଲୋଡ୍‌ତନ୍ ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ମତଡ୍‌ବେନ୍ ତଡ୍‌, ତିଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ତକୋନ୍ ଆଡିଡ୍‌ ତଡ୍‌ୟ୍‌ନାବା, ଆନା ଲୋଡ୍‌ଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତଡ୍‌ୟ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍‌ ଅଡେଞ୍ଜା ଜିଡେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ ଅ୪ଞ୍ଜନାଏ । ୩୬ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆଅନ୍ ତେବେନ୍, ତିଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ତକୋନ୍ ଆଡିଡ୍‌ ସନାଆରଲୋଡ୍‌ନ୍ ତର୍‌ନାବା ।” ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ନି କି ଜିରେନ୍ ଆରି ଆମତ୍‌ଞ୍ଜି ସିଲଡ୍‌ ଅବସୟଲନ୍‌‡ ତକୋଲନେ ।

ଅ୪ତୁର୍‌ନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି

୩୭ ଜିସୁନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ ତିୟ୍‌ତେ ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଲୁମେନ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ନ୍ ଅ୪ତୁର୍‌ନେଞ୍ଜି । ୩୮ ତିଆସନ୍ ପୁର୍‌ୱା୪ତେ ବର୍‌ନେମର୍‌ ଜିସାୟ୍‌ନ୍ ଆ ପୁର୍‌ୱା୪ତେବର୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ତେତେମେନ୍,

“ଏ ପ୍ରବୁ, ବର୍‌ନେଲେନ୍ ଆନା ତର୍‌ନେ ?
ଆରି ଆନା ଆମତ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋର୍‌ଆ ଅନବଡ୍‌ଜନ୍ ତେଲୋ ?”

୩୯ କେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍‌ନି ଅ୪ର୍‌ପ୍ରିଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସାୟ୍‌ନ୍ ଆରି ନିୟ୍ ବର୍‌ନେ,
୪୦ “ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆମତ୍‌ଞ୍ଜି ଅବକାଡ୍‌ସୁଞ୍ଜି,
ଆରି ଆନିନ୍‌ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଇଡ୍‌ତେଞ୍ଜି,
ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ନ୍ ବାରେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅ୪ର୍‌ପ୍ରିଏଜି,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଉଗରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅ୪ଗନ୍‌ଲୁତେଜି,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ଅ୪ୟ୍‌ନାଜି,
ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ଅ୪ନ୍‌ବମବନ୍‌ଡାଜି ।”

୪୧ କେନ୍‌ଆତେ ଜିସାୟ୍‌ନ୍ ବର୍‌ନେ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ ଜିସୁନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍‌ ଗିଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେନ୍ ବର୍‌ନେ ।

୪୨ ତେଲୋଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍‌ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍‌ ତର୍‌ନେ, ବନ୍‌ତ ଅସମୟ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍‌ ଅମତ୍‌ଡ୍‌ତଲେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ବଡ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ତିଆତେ ଅବରାଡ୍‌ତାଲନ୍ ଅ୪କର୍‌ନେଞ୍ଜି । ୪୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍‌ ଅ୪ଲ୍‌ତୟ୍‌ଲଜି, ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍‌ ଲଡ୍‌ଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବାରେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତି

୪୪ ଜିସୁନ୍ ଯୋଡା ସର୍‌ତ୍‌ନ୍ ବାରେ ବର୍‌ନେ, “ଆନା ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ତର୍‌ନେ, ଆନିନ୍‌ ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ତୁମ୍‌ ଅ୪ତୁର୍‌ନେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ ଅନାପ୍ପାୟ୍‌ମରଖେନ୍ ଆମତ୍‌ ନିୟ୍ ତର୍‌ନେ । ୪୫ ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଗିୟ୍‌ତୟ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଅନାପ୍ପାୟ୍‌ମରଖେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ନିୟ୍ ଗିୟ୍‌ତେ । ୪୬ ଖେନ୍ ପୁତ୍‌ ନିଆ ଅନବସାଆର ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆନା ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ତର୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ ଆଲୋଡ୍‌ତନ୍ ଅ୪ତୁକୋନେ । ୪୭ ଆନା ବର୍‌ନେଖେନ୍ ଅମତ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ଅଞ୍ଜାମ୍‌ନେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଅ୪ନ୍‌ବପନ୍‌ସୁଆତିଆୟ୍ ।

‡ ୧୨:୩୬ ୧୨:୩୭ ଏରନବ୍ରାଡ୍‌ତାନେନ୍

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଜେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆନବପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍‌ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ।^{୪୮} ଆନା ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ବେତ୍‌ୟ୍‌ ଆରି ବର୍‌ନେଜେନ୍‌ ଅଃଜ୍‌ଜାଏ, ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପନ୍‌ସୁଆତିଫରନ୍‌ ଅବୟ୍‌ନେ ତକୋ । ଜେନ୍‌ ଅଜ୍‌ଜା ବର୍‌ନେ ବର୍‌ନାୟ୍‌, ତିଆତେ ଅନଞ୍ଜିଡ଼୍‌ ତିନ୍ନାଜଡ଼ନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିତେ ।^{୪୯} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଜେନ୍‌ ଇସ୍‌ସୁଜେନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ଅଃକର୍‌ନାୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ଜେନ୍‌ ଇନି ବର୍‌ନାୟ୍‌, ଏଜ୍‌ଜାଲେ ବର୍‌ନାୟ୍‌, ତିଆତେ ଅନାପ୍ପାୟ୍‌ମରୁଜେନ୍‌ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାୟ୍‌ଲାୟ୍‌ୟ୍‌ ।^{୫୦} ଆରି, ଆ ବନାଜନ୍‌, ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍‌ ଆନମେଡ଼୍‌ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ତନ୍‌, ତିଆତେ ଜେନ୍‌ ଜନା । ତିଆସନ୍‌ ଅଜ୍‌ଜା ବର୍‌ନେଜି, ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ ଜେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବର୍‌ୟ୍‌ୟ୍‌, ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ତୁମ୍‌ ଜେନ୍‌ ବର୍‌ନାୟ୍‌ ।”

୧୩

ଜିସୁନ୍‌ ଞଡ଼ନେଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଅକାଜଡ଼େଞ୍ଜି

^୧ ଅନେଲାୟ୍‌ପୁରନ୍‌ ଆ ଆମ୍ପଡ଼୍‌ ତିନ୍ନା କେନ୍‌ଆତେ ତେଏନ୍‌ । କେନ୍‌ ଆ ପୁତ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାଲେ ଆପେୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଜିନିରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ ଜନାଏନ୍‌ । ଆନିନ୍‌ ପୁତ୍‌ ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଡ଼କୋଲନ୍‌ ଆଡ଼ିଡ଼୍‌ ଅଜ୍‌ଜା କୁଲ୍‌ମ୍‌ଜିଆତଡ଼୍‌ ଆନିନ୍‌ ତିତାନ୍‌ ତୁଡ଼୍‌ୟ୍‌ମେଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଜି ଆନିନ୍‌ ଅନଞ୍ଜିଡ଼୍‌ ତନ୍ନୁଡ଼୍‌ୟ୍‌ମନ୍‌ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି ।

^୨ ତିଆତିନ୍ନା ଜିସୁନ୍‌ ତ ଆ ଞଡ଼ନେଫରଞ୍ଜି ତଗଲ୍‌ ଗାଗାନେନ୍‌ ତକ୍‌ମେଞ୍ଜି । ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବନେରାଫରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ସନେରୋପ୍ପାୟ୍‌ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସିଫନନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ଇସ୍ପାରିଡ଼୍‌ ଜିତବାନ୍‌ ଆ ଉଗରୁଲୋଡ଼୍‌ ସନୁଫାନ୍‌ ଗନେନ୍‌ ।^୩ ତିଆତିଡ଼୍‌ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌, ଜିସୁନ୍‌ ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବୋର୍‌ସା ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ୟେନ୍‌ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଜିରାୟ୍‌, ଆରି ଆନିନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଜିର୍‌ଡେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ ଜନାଏନ୍‌ ।^୪ ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଗରାଗାନେଲୋଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ତୋଲନ୍‌ ଆ ଅଜ୍‌ଜିନ୍‌ ଉୟ୍‌ଲନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଗାବାଲନ୍‌ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡ଼ନ୍‌ ରେଡୁବଲନ୍‌ ।^୫ ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅରାସିନେ ସିପ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍‌ ତାଆନ୍‌ ଲାଏନ୍‌, କି ଞଡ଼ନେଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଅକାଜଡ଼୍‌ତାଲେ ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଜିବାତନ୍‌ ଆ ଗାବାଲ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଗଗଡେଞ୍ଜି ।^୬ ଆନିନ୍‌ ଏଞ୍ଚେଲେ ଅକାଜଡ଼୍‌ଲେ ସିଫନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଜିରାୟ୍‌, ସିଫନନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ପୁତ୍ରୁ ଆମ୍‌ନ୍‌ ପଡ଼୍‌ ଜେନ୍‌ ଅକାଜଡ଼୍‌ତୟ୍‌ୟ୍‌ ?”

^୭ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଜେନ୍‌ ଅଜ୍‌ଜାତେ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍‌ନ୍‌ ନମି ଅଃଜ୍‌ଜାଏ, ବନ୍‌ତ ତିକ୍‌କି ଜନାତମ୍‌ ।”

^୮ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ଇଜ୍‌ଜା, ଆମ୍‌ନ୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଜେନ୍‌ ଅକାଜଡ଼୍‌ତୟ୍‌ୟ୍‌ୟ୍‌ ।”
 ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଜେନ୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ନମ୍‌ ଅଃନ୍ନବକାଜଡ଼୍‌ଲମ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆମ୍‌ନ୍‌ ଞଡ଼ନେଫରଞ୍ଜିତେନ୍‌ ତଡ଼୍‌ ।”

^୯ ସିଫନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ପୁତ୍ରୁ ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଜେନ୍‌ ତୁମ୍‌ ତଡ଼୍‌, ଅବନାସିଇୟ୍‌ ଆରି ଅବଗଡ଼୍‌ଇୟ୍‌ ।”

^{୧୦} ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଆନା ଆଉପ୍ପାଗେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ନ୍‌ ତୁମ୍‌ ଅକାଜଡ଼୍‌ତବୋ, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ଗନିୟ୍‌ତାନ୍‌ ସନାୟ୍‌ୟାୟ୍‌ ତଡ଼୍‌, ଆନିନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ମଡ଼ିବ୍‌; ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ିରଜି, ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ତଡ଼୍‌ ।”^{୧୧} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବନେରାଫରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ୟେତେ, ଜିସୁନ୍‌ ତିଆତେ ଆଜନା; ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ିରଜି ତଡ଼୍‌ ।”

^{୧୨} ଆନିନ୍‌ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଜି ଅକାଜଡ଼୍‌ତାଲେ ଆ ଅଜ୍‌ଜିନ୍‌ ରଲନ୍‌ ତକ୍‌ମେନ୍‌, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଜେନ୍‌ ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଇନି ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଜନାତବେନ୍‌ ପଡ଼୍‌ ?”^{୧୩} ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଜେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜିନିଡ଼୍‌ତିୟ୍‌ମର୍‌ ଆରି ପୁତ୍ରୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଚେତ୍‌ୟ୍‌ୟ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଏବର୍‌ଡନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ତିଆତେ ଜେନ୍‌ ।^{୧୪} ଜେନ୍‌ ପୁତ୍ରୁ, ଜେନ୍‌ ଜିନିଡ଼୍‌ତିୟ୍‌ମର୍‌, ଜନିଡ଼୍‌ତେନ୍‌ ଜେନ୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ବେଞ୍ଜି ଅକାଜଡ଼୍‌ଲବେନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଏଞ୍ଚେଲେ ତର୍‌ଡମ୍‌ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ ଅଲ୍‌ନକାଜଡ଼୍‌ବା ।^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଜେନ୍‌ ଏଜ୍‌ଜାଲେ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍‌, ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଏଞ୍ଚେଲେ ଲୁମ୍‌ବା, ତିଆସନ୍‌ ଜେନ୍‌ ଅବକାଜଡ଼୍‌ଲନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅବତୁୟ୍‌ଲବେନ୍‌ ।

☆ ୧୩:୧୨ ୧୩:୧୨ ଲୁକ ୨୨:୨୭

୧୭ *ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କମ୍ବାରିମରନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଅନାସ୍ତାୟମରନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ । ୧୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାତାଲେ, ଏନ୍ନେଲେ ଏଲ୍ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ ତେତେବେନ୍ ।”

୧୮ “ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍ନାୟ୍, ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍ ସେତାଲାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା; ବନ୍ଦତ ସାସ୍ତଲୋଟନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ତେତମେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ, ‘ଆନା ଜନୋମଖେନ୍ ଜୋମେନ୍, ଆନିନ୍ ବିରୁଦଲୋଟ୍ଖେନ୍ ଆ ତନୁକୁଡ଼ିଜଡ଼ନ୍ ଅବଡୋଏନ୍ ।’ ୧୯ ତିଆତେ ତେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ‘ଖେନ୍ ତିଆନିନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ଏତର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଖେନ୍ ନମିଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୨୦ *ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଅରାସ୍ତାୟଲାଖିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଆନା ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତ୍ ଯା ଆରି ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତ୍ ଯା, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟଲିଖିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଜାତେ ।”

ବର୍ନାୟସିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍
(ମାତିଉ ୨୭:୨୦-୨୫; ମାର୍କ ୧୪:୧୭-୨୧; ଲୁକ ୨୨:୨୧-୨୩)

୨୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବର୍ନେନ୍ ଆବରନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁରାଡାଲୋଟନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ତୁକ୍ତତାଲନ୍ ଅସ୍ତୁତୁତମଲନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ଲୋଟ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଟ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତ୍ ଯା ।”

୨୨ ଆନାଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସାନ୍ନିତାଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲନାଡାଟେଞ୍ଜି । ୨୩ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଟ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଡ଼ୟମେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଟ୍ ଇଡ଼ତର୍ତନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୨୪ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇମ୍ବଡ଼ତାଲେ ବରେନ୍, “ଆନିନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅସ୍ତୁଟ୍ ।”

୨୫ ଆନିନ୍ ଏଭେଲୋମା ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଟ୍ ଆଇଡ଼ତରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଜାଲଡ଼ଲନେ, “ଆନା ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜୋବତାତାୟ୍ ଆରି ଆନାଆତଡ଼ ତିୟଡାୟ୍, ଆନିନ୍ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜୋବତାତାଲେ ତିଆତେ ସିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନ୍ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେନ୍ । ୨୭ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସନୁମନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଟନ୍ ଗନେନ୍ । ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇନି ଲୁମଲୁମନ୍ ସାୟଡ଼ମ, ତିଆତେ ଲଲୁମା ।” ୨୮ ବନ୍ଦତ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେନ୍, ତିଆତେ ଗାଗାନେନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି । ୨୯ ଜିଉଦାନ୍ ଆମଡ଼ ତଙ୍ଗା ମୁନାନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ୍ ଜନବନ୍ ଖିଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବରେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅବଡ଼ସିୟେଞ୍ଜି ।

୩୦ ଜିଉଦାନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜାଲେ, ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆତଗଲ୍ ।

ରଡ଼ ବନାଖିନ୍

୩୧ ଜିଉଦାନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ନମି ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୩୨ ଇସ୍ତରନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ନିୟ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁତେ ଅବପେମେଡ଼ତେ । ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲଲୁମରୟତେ । ୩୩ *ପସିୟଜି, ଖେନ୍ ଆରି ବସନ୍ନେଃ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏସାୟଡ଼ତଡ଼ ଯା; ଆରି, ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଟ୍ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଭେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ବପ୍ରିଏ, କେନ୍ଆତେ ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଗାଜି, ଏଭେଲେ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୩୪ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲୁଡ଼ୟମବା, କେନ୍ ରଡ଼ ବନାଖିନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼

* ୧୩:୧୭ ୧୩:୧୭ ମାତିଉ ୧୦:୨୪; ଲୁକ ୬:୪୦; ଜନ ୧୫:୨୦ * ୧୩:୨୦ ୧୩:୨୦ ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮; ୧୦:୧୭
* ୧୩:୩୩ ୧୩:୩୩ ଜନ ୭:୩୪ * ୧୩:୩୪ ୧୩:୩୪ ଜନ ୧୫:୧୨, ୧୭; ୧ ଜନ ୩:୨୩; ୨ ଜନ ୧:୫

ତିୟତବେନ; ଖେନ ଏକାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଦୁଃସ୍ତମ୍ଭବେନ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଆଲଦୁଃସ୍ତମ୍ଭବା । ୩୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଆଲଦୁଃସ୍ତମ୍ଭବା, ତି ବାଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଜନାତଜି ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁର୍ସେବର୍

(ମାତିଉ ୨୬:୩୧-୩୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୪)

୩୬ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରୁ ଆମନ୍ ଅଡ଼େକା ଇୟତେ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ ଅକ୍ଷାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିଖେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସକ୍ଷୋଡ଼ଲେ ତେଭେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଏ, ବନ୍ତ ତିକ୍ଳି ଏଇୟତେ ।”

୩୭ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରୁ ନମିଖେନ୍ ଇନିବା ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସକ୍ଷୋଡ଼ଲେ ତେଭେ ଇୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଆୟ ? ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ନିୟ ତିୟତାୟ ।”

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍ନାମ୍ ତିୟତେ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, କମ୍ସିମନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ତର ଖେନ୍ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେତ୍ୟ ।”

୧୪

ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରଜିରେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ମା ତଡ଼ରନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଉଗରବେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନାବା, ଅମଡ଼ଖେନ୍ ନିୟ ତର୍ନାବା । ୨ ଆପେୟଖେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ତକୋ; ଅବୟ ତଡ଼ ନଡ଼, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମତବେନ୍ ବନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଅନବଜାତାବାନ୍ ଇୟତେ; ୩ ଆରି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଅବଜାତାମାୟ ସିଲଡ଼ତେନ୍ ଆରି ଇୟତାୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଅକ୍ଷାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ତେଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତବେନ୍ । ୪ ଆରି, ଖେନ୍ ଅକ୍ଷାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ତି ଆ ତଡ଼ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜନାଜି ।”

୫ ତୋମାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଅକ୍ଷାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼, ତି ଆ ତଡ଼ର ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏକାଲେ ଏଜନାଆୟ ?”

୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ ତଡ଼ରନ୍, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍; ଅମଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ ଅଃକ୍ଳିରୋ ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଜନାଲ୍ୟ ନଡ଼, ଏଭେଲତେନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ଏଜନାତେ ବନ୍, ନମିଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଜନାତେ ଆରି ଏଗିୟତେ ।”

୮ ପିଲିପନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରୁ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଅବଦୁୟଲେନ୍, ତିୟତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସରି ।”

୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପିଲିପ, ତିୟତେ ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ, ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆରି ଅଃକ୍ଳନାଲ୍ୟ ପଡ଼ ? ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲ୍ୟ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍, ଏକାଲେ ଆମନ୍ ‘ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଅବଦୁୟଲେନ୍’ ଗାମ୍ବେଲେ ଏବର୍ତ୍ତେନ୍ ? ୧୦ ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତନେ, କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ଅଃକ୍ଳର୍ନେ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ତିଅକ୍ଷା ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତନାୟ, ତିଆତେ ଇସ୍ପୁତମ୍ଖେନ୍ ବାଭେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ, ବନ୍ତ ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମତେ । ୧୧ ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତନେ, କେନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ତର୍ନାବା, ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଗିୟଲେ ତର୍ନାବା । ୧୨ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନା ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ, ଖେନ୍ ଲରୁମତାଖେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ଆନିନ୍ ନିୟ ଲୁମ୍ବେଲେ ରପ୍ରିତେ, ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଲୁମ୍ବେଲେ ରପ୍ରିତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ । ୧୩ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକ୍ଷୁମ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଇନି ଏବେଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମ୍ବେଲେ, ଏଭେଲତେନ୍ ତାକ୍ଷାଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୧୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକ୍ଷୁମ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଇନିଜନଡ଼ ଏବେଡ଼ଲ୍ୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବେଲେ ।”

ମଢ଼ିର ପୁରାତନ ତନିୟନ ଆସନ ସନିବତେୟବରନ୍

୧୫ “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଖେନଆତଡ଼ ଏତୁଝୟମଲ୍ଲୟ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ବନାୟ୍ଖେଞ୍ଜି ଅତୁକୋନ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୧୬ ଆରି, ଖେନ ଆପେୟନ୍ ଆମଢ଼ ପାର୍ତନାତନାୟ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଏଡ଼ର ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତନାଲ୍ତୋଢ଼ମରନ୍ ତିୟ୍ତବେନ୍ । ୧୭ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି ପୁରାତନ । ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲେ ଅଃର୍ତ୍ତ୍ଵିଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃରିଜେ କି ଅଃଜ୍ଜୁନାଏ; ବନ୍ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଜନାତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋତନେ ।”

୧୮ “ଖେନ ଜିରେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବକୋନରାଲେ ଅମରେଡ଼ଲେ ଅଃଜ୍ଜିରବେନ୍, ଖେନ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍ । ୧୯ ବସନ୍ନେଃ ତକୋ, ପୁତ୍ରିନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ଆରି ଅଃରିଲ୍ଲୟ୍; ବନ୍ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଖେନଆତଡ଼ ଏରିୟ୍ତୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ ଆମେଡ଼ ତକୋ, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମେଡ଼ ଏତକୋତନେ । ୨୦ ଖେନ ଆପେୟ୍ଖେନ ଆମଢ଼, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅମଢ଼ଖେନ ଆରି ଖେନ ଅମଢ଼ବେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅତୋଲ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ ।”

୨୧ “ଆନା ବନାୟ୍ଖେଞ୍ଜି ଅତୁକୋନ ଜାଲେ ତିଆତେଜି ଖଣ୍ଡମତନେ, ଆନିନ୍ ମା ଖେନଆତଡ଼ ତୁଝୟମତ୍ତୟ୍, ଆରି ଆନା ଖେନଆତଡ଼ ତୁଝୟମତ୍ତୟ୍, ଆପେୟ୍ଖେନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଝୟମତେ, ଆରି ଖେନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଝୟମତାଲେ ଖେନତମ ଆମଢ଼ନ୍ ଅବତର୍ନେତନାୟ୍ ।”

୨୨ ଜିଉଦାନ୍, ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ତଡ଼, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଇନିବା, ଆମନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆମଢ଼ ଅଃନୁବତର୍ନେଲନେ, ବନ୍ତ ଅମଢ଼ଲେନ୍ ଅବତର୍ନେତନେ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଖେନ୍, “ଆନୁଡ଼ ଖେନଆତଡ଼ ତୁଝୟମଲ୍ଲୟ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଖଣ୍ଡମତନେ, ଆରି ଆପେୟ୍ଖେନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଝୟମତେ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ତ ଖେନ ଆମଢ଼ନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟତାୟ୍ ଏତକୋତନାୟ୍ । ୨୪ ଆନା ଖେନଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜୁଝୟମ୍ଲୟ୍, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଜୁଝୟମ୍ଲେ, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଜା ଖନଡ଼ ଏଅମତଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଖେନଆତେ ତଡ଼, ତିଆତେ ଅନାସ୍ତାୟ୍ମରଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତେ ।”

୨୫ “ଖେନ ଅମଢ଼ବେନ୍ ତକୋନ ଆଡ଼ିଡ଼, କେନ୍ ଅତୁକୋନ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେନ୍ । ୨୬ ବନ୍ତ ତି ତନାଲ୍ତୋଢ଼ମରନ୍ ମଢ଼ିର ପୁରାତନ, ଆପେୟନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଖେନ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅତୁକୋନ ଇୟତାୟ୍ ଖଡ଼ଖଡ଼ବେନ୍, ଆରି ଖେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ବର୍ବବେନ୍, ତି ଅତୁକୋନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ୍ ଏଭାୟବେନ୍ ।”

୨୭ “ଖେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୟ୍ତ ତିୟ୍ଲେ ଜିର୍ତବେନ୍, ସୟ୍ତତମଖେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍ଲେ ଜିର୍ତବେନ୍; ପୁତ୍ରିନ୍ ଏଜାଲେ ତିୟ୍ତିୟ୍ତନେ, ଖେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଢେଲେ ଅଃଜ୍ଜିୟବେନ୍ । ଉଗରବେନ୍ ବାଢ଼ଲ୍ଲିତେତଡ଼ ତଡ଼ କି ବତଡ଼ତଡ଼େ ତଡ଼ । ୨୮ ଖେନ ଜିର୍ତେ, ବନ୍ତ ଖେନ ଆରି ଅମଢ଼ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍, କେନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଅମତଡ଼େନ୍ । ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଖେନଆତଡ଼ ଏତୁଝୟମଲ୍ଲୟ୍ ନଡ଼, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ ଆପେୟ୍ଖେନ ଆମଢ଼ ଜିର୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏସର୍ତାତନ୍ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଖେନ ସିଲଡ଼ ମୁଡ଼ । ୨୯ ଆରି, ଇନିଜି ତେରୟ୍ତେ ତି ଅତୁକୋନ ଅଜାମୁଡ଼ ଖେନ ନମିଖେନ ମା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେନ୍, ତିଆତେଜି ତେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନେ । ୩୦ ଖେନ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଅୟମ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଃଜ୍ଜୁଡ଼ାଡ଼ିନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସ୍ତାସନତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଜିର୍ତାୟ୍; ଉପରେଡ଼ଖେନ ଆମଢ଼ନ୍ ଇନୁଡ଼ ଅଦିକାର ତଡ଼ । ୩୧ ବନ୍ତ ଆପେୟନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ଏଜାଲେ ବାୟ୍ଲୟ୍, ଏଢେଲେ ଖେନ କାକାଡ଼ାତନାୟ୍ । ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ତୁଝୟମତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତେ ।”

“ତୋନାବା, ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଏଜିର୍ବା ।”

୧୫

ଜିସୁନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍

୧ “ଖେନ ଆଜାଡ଼ି ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍, ଆରି ଆପେୟ୍ଖେନ ଅର୍ବମରନ୍ । ୨ ଅମଢ଼ଖେନ ତିଅଜା କେଣ୍ଡାରିଞ୍ଜି ତକୋ, ଅଜା କେଣ୍ଡାର୍ ଅଃନୁଜଏ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଡ଼ଲେସେତେନ୍; ଆରି, ଅଜା କେଣ୍ଡାର୍ ଅଜତେ,

ଗୋଗୋୟ ଅନଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ସାଲ୍ତାତେ ।^୩ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜେଡେନ୍ ଆ ଞନଡ଼ ବାଞେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍‌ବେନ୍ ।^୪ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଡକୋନାବା, ଏଞେଲଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡକୋତନାୟ । କେଣ୍ଡାରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍ ଜାବଲେ ଅଃଡ଼ୁକୋଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ରପ୍ତି ଅଃନୁଜଏ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଏଃଡ଼ୁକୋଲନ୍ ତେନ୍ ରପ୍ତି ଅଃନୁଜବେନ୍ ।”

^୫ “ଞେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କେଣ୍ଡାରନ୍; ଆନା ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଡକୋତନେ ଆରି ଞେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ଡକୋତନାୟ, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଜତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅମରେଡ଼୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଏଃରିପ୍ତିଏ ।^୬ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆତେୟଡ଼ଜନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଆରାନ୍ ସନେଡ଼ନ୍ ତେତେ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତିଆତେ ଅସର୍‌ତେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ରୁକ୍ତାଲେ ଡଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ତଜି, ତିଆତେଜି ଜୋମତୋଡ଼ତେ ।^୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଏଡକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆରି ବନେଞେନ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଡକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ଇନି ଏଲଡୟତେ, ତିଆତେ ବେଡ଼ବା, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ।^୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଜଲବେନ୍ ତେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞଡ଼୍‌ନେମନ୍‌ଞେଞ୍ଜି ତେତବେନ୍ ।^୯ ଆପେୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତୟ୍, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଏଞେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍; ତନ୍‌ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଡକୋନାବା ।^{୧୦} ଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆପେୟଞେନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତାଲନ୍ ଆ ତନ୍‌ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଡକୋତନାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନ୍‌ୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ତନ୍‌ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଏଡକୋତନେ ।”

^{୧୧} “ସନଡ଼ାଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଡକୋନେ, ଆରି ସର୍ତାବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଅଲ୍‌ବରିଜେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍‌ବେନ୍ ।^{୧୨} *ଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ଲବେନ୍, ଏଞେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ବା, କେନ୍‌ଆତେ ବନ୍‌ୟ୍‌ଞେନ୍ ।^{୧୩} ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍, ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆପରାନ୍‌ତାମନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତେନ୍, କେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆରି ସୋଡ଼ା ତନ୍‌ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍ ।^{୧୪} ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏଞ୍ଜାତେ ବାୟ୍‌ତବେନ୍, ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ।^{୧୫} ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆରି କମ୍‌ବିରିମ୍‌ବ୍‌ଜି ଅଃଗାମବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଡକାରନ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ତେ, ତିଆତେ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ବ୍‌ଜି ଅଃଜ୍ଜନାଏ; ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଗଡ଼ି ଗାମ୍‌ଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନିଜି ଅମଡ଼୍‌ଲୋୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବ୍‌ଜନାଲବେନ୍ ।^{୧୬} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏଃସେତାଲ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସେତାଲବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏବ୍‌ଜଅନେ, ଆରି ଜଅବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ନଗରି ଅଲ୍‌ଡେଏ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତବ୍‌ନଡ଼୍‌ଲବେନ୍ । ସିଲଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଇନି ଏବେଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ ।^{୧୭} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତେ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବାୟ୍‌ତବେନ୍ ।”

ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଏଡ଼ରୁମଡ଼୍

^{୧୮} “ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼୍‌ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଡ଼ରୁମଡ଼୍‌ଲ୍‌ୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବା ।^{୧୯} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଏଡ଼୍‌ଲନାୟ ନଡ଼୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମନ୍‌ରାଞେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍ ବନ୍; ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଏଃଡ଼ୁକୋଲନାୟ, ଆପାୟ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସେତାଲବେନ୍, କେନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼୍‌ତବେନ୍ ।^{୨୦} *କମ୍‌ବିରିମ୍‌ବ୍‌ଜି ଆ ସାଡକାରନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସୋଡ଼ା ତଡ଼୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜା ବନେ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍‌ବେ । ଆନିଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ୟ୍‌ଜି ତେନ୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ବନେଞେନ୍ ଞଣ୍ଡମ୍‌ଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ବନେବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି ।^{୨୧} ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜମ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏଞେତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆନା ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼୍ ।^{୨୨} ଞେନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅଃନ୍‌ୟ୍‌ବରାଜି ନଡ଼୍, ଏଞେଲଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବେଲୋଡ଼ନ୍

* ୧୫:୧୨ ୧୫:୧୨ ଜନ ୧୩:୩୮; ୧୫:୧୭; ୧ ଜନ ୩:୨୩; ୨ ଜନ ୧:୫   * ୧୫:୨୦ ୧୫:୨୦ ମାଡିଡ ୧୦:୨୪; ଲୁକ ୫:୪୦; ଜନ ୧୩:୧୭

ତୋସାମରୁଜି ଅଃତେଏଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ସନସନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼ ତଡ଼ର୍ ତଡ଼ ।
 ୨୩ ଆନା ଖେନଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼େତେ । ୨୪ ଅଞ୍ଜା
 କାକାଡ଼ାଜି ଆନିଢ଼ ଆରି ଅଣ୍ଡୁଢ଼ ଲୁମେଜି, ଖେନ ତି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃଲୁମଲ୍‌ୟ ନଡ଼,
 ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ତୋସାମରୁଜି ଅଃତେଏଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି,
 ଆନିଞ୍ଜି ଖେନଆତଡ଼ ଆରି ଆପେୟ୍‌ଖେନଆତଡ଼ ବାଗୁନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲେଲ୍‌ଞ୍ଜି ୨୫ ଆନିଞ୍ଜି କାକ୍‌ଜାନ୍
 ଖେନଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼େନ୍ । ୧ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବରୁଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଇଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍
 ଡେଡମେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଡେଡେ ।”

୨୬ “ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ତନାଲ୍‌ଡୋଡ଼ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି
 ପୁରାଡ଼ାନ୍, ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍‌ରାୟ୍ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍
 ତିଏ । ୨୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଖେନ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ
 ସିଲଡ଼ ଖେନ ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଜିର୍‌ରାୟ୍ ।”

୧୭

୧ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବଡୋଲନ୍ ଏଡକୋଡନ୍ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼
 କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍‌ବେନ୍ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତବେଞ୍ଜି ଆରି କେନ୍ ଅନ୍ତମ ଆ
 ତିନ୍ନା ଅଡୋତାୟ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ତବେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଗକ୍‌ଲୋତାୟ୍
 ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡିସୟ୍‌ଡଜି । ୩ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି
 ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏଜି କି ଖେନଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏଜି । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ
 ବର୍ନେଜି ବର୍‌ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେଜି ଡେଏନ୍ ଆଡିଡ଼, ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି
 ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ବର୍‌ନାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏମନ୍ନେଡେ । ଆମ୍ବୁଡ଼ୁମା ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ
 ବର୍ନେଜି ଅଃକର୍‌ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍‌ୟ ।”

ମଡ଼ିକ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୫ “ନମି ଖେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରୁଖେନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍‌ଡେ । ତେଲୋଜନଡ଼େନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଜିର୍‌ଡେ
 ଗାମ୍‌ଲେ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଢ଼ ଖେନଆତଡ଼ ଏଃକର୍‌ୟ୍ । ୬ ନମିଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଉଗରୁଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇର୍‌ସୋୟ୍‌ମଡାତବେନ୍ । ୭ ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍‌ବେନ୍, ଖେନ୍ ଜିରେନ୍ ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସୁକ୍‌ଜା ଡେଡେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
 ଖେନ୍ ଅଃଜ୍‌ଜିର୍‌ରୋ ଡେନ୍ ତି ତନାଲ୍‌ଡୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଃଜ୍‌ଜିର୍‌ରାୟ୍, ଖେନ୍ ଜିରେନ୍ ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼
 ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ଜିର୍‌ଡେ, ଇର୍‌ସେନ୍, ତରମ୍‌ଜନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଆ
 ବର୍ନେ କେନ୍ ପୁଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଅବଜନାଏଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍‌ନେଜି,
 ତିଆସନ୍ ତିଆଡେ ଇର୍‌ସେ । ୧୦ ଖେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍‌ଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଖେନଆତଡ଼ ଏଃଗିଜିୟ୍,
 ତିଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତରମ୍‌ଜେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ । ୧୧ କେନ୍ ପୁଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାସନଡେନ୍ ଆ
 ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଅବଡୋସାଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ
 ।”

୧୨ “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବନରନ୍ ଆସନ୍ ତକୋ, ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି
 ତିଆଡେଜି ସଏଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୩ ବନ୍‌ଡ ଆଜାଡ଼ି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜିର୍‌ରାୟ୍ ଡେନ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜନାଡ଼ିଜି
 ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋର୍‌ସାନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତିୟ୍‌ବେନ୍ । ଆନିନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍
 ବାଡେ ଇନ୍ନିଢ଼ ଅଃକର୍‌ନେ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଆଅମଡ଼ଡ଼, ତିୟ୍‌ଡେ ତୁମ୍ ଆନିନ୍
 ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବର୍ନେ । ଇନିଜି ତେରୟ୍‌ଡେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଅବଜନାବେନ୍
 । ୧୪ ଆନିନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁ ଅବପେମେଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍
 ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଡ଼ଲେ, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୧୫ ଅଞ୍ଜାଡେ
 ଆପେୟ୍‌ଖେନଆଡେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନଆଡେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମ୍‌ଲୟ୍, ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍ ।”

ଅନିଃୟମନ୍ ତ ସର୍ତାନ୍

୧୬ “ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଃଗିଜିତ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆରି ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଗିୟତ୍‌ୟ୍ ।” ୧୭ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼଼ ସିଲତ୍ ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ ଗାମ୍‌ତେ, ‘ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଃଗିଜିତ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆରି ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଗିୟତ୍‌ୟ୍ । ଆରି ଆନିନ୍‌ ଗାମ୍‌ତେ, ଖେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିର୍ତ୍ତେ ।’ କେନ୍‌ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍‌ନ୍‌ ଇନି ? ୧୮ ‘ବସନ୍ତେଃ’ କେନ୍‌ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍‌ନ୍‌ ଇନି ? ଆନିନ୍‌ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲ୍‌ଡ଼୍‌ନେ ।”

୧୯ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସନେଲୁବରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟତ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ, ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲାୟ୍, ‘ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରି ଏଃଗିଜିତ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ତ ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରି ଏଗିୟତ୍‌ୟ୍ ।’ କେନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକତାଡ଼ିଲନ୍‌, ଇଜ୍‌ଜା ପଡ଼଼ ? ୨୦ ଖେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏୟେତେ, ଏଗୁତେ, ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାତନେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନିଃୟମତାତବେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ଅନିଃୟମବେନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାନ୍‌ ଗତେଲ୍‌ତେ । ୨୧ କୋଲ୍‌କାତନ୍‌ ବେଡାନ୍‌ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ ତେନ୍‌ କୋଲ୍‌କାତନ୍‌ବଜନ୍‌ ତଣ୍ଡତେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ ପସିଜନ୍‌ କୋତେନ୍‌ ସିଲତ୍‌ଲୁନ୍‌, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ପସିଜନ୍‌ କରୋଲ୍‌କାତନ୍‌ ତେଲୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ବଞ୍ଚାନ୍‌ କରୋତାତେ । ୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ତି ଅନ୍ତମ୍‌ ତେତବେନ୍‌ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ଏଇଃୟମ୍‌ତେ, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଆରି ବତର ଲଗିୟତବେନ୍‌, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଉଗରବେନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍‌ ବରିୟତେ । ତି ଆ ସର୍ତ୍ତା ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ସିଲତ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତବ୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଅଃରପ୍‌ସି ।”

୩୩ “ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ ତେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ଏଃକେତ୍‌ୟ୍ । ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇନି ଏବେଡ଼୍‌ତେ, ଆନିନ୍‌ ତିଆତେ ତିୟତବେନ୍‌ । ୨୪ ନମିତ୍ତାନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍‌ ଏବେଡ଼୍‌ୟ୍ । ବେଡ଼୍‌ବା, ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼୍‌ତେ, ଆରି ସନର୍ତ୍ତାବେନ୍‌ ବରିୟ ତେତେ ।”

ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼଼ ଜନିନୟନ୍‌

୨୫ “ଖେନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ଜି ଅନବଜଡ଼୍‌ବରନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ୍‌, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍‌ ଆରି ଅନବଜଡ଼୍‌ବରନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଅଃକବେନ୍‌, ଆପେୟନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ରେୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌ । ୨୬ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ ତେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏବେଡ଼୍‌ତେ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍‌ ତନେଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ଅଃକରାୟ୍‌, ୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆନିନ୍‌ତମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍‌ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଡୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତୟ୍‌ ଆରି ଖେନ୍‌ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ ଜିରାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ତ୍ତନେ, ତିଆସନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍‌ । ୨୮ ଖେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌; ଆରି ଖେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାଲେ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯର୍ତ୍ତନେ ।”

୨୯ ଆ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ନମି ଆମନ୍‌ ରେୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ ବର୍ତ୍ତନେ, ଅନବଜଡ଼୍‌ବରନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଆରି ଅଃକବେନ୍‌ । ୩୦ ଆମନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ ଜନା, ଆରି ଆମନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସନେଲୁବରନ୍‌ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍‌ ତଡ଼୍‌, ତିଆତେ ନମିଖେନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଲାୟ୍‌; ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ ଆମନ୍‌ ଜିରାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆତେ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏତର୍ତ୍ତନାୟ୍‌ ।”

୩୧ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ନମିଖେନ୍‌ ଏତର୍ତ୍ତନ ପଡ଼଼ ? ୩୨ ଗିୟ୍‌ବା, ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ୍‌, ଓଡ଼, ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ନି, ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ତରଡ଼୍‌ଆନ୍ନା ତେତବେନ୍‌, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼୍‌ ଅସି ଏଜିରଜିବତେ, ଆରି ଖେନ୍‌ ତିନ୍‌ସୟ୍‌ଖେନ୍‌ ତକୋତନାୟ୍‌ । ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ତିନ୍‌ସୟ୍‌ଖେନ୍‌ ତଡ଼୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଖେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ତକୋ । ୩୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼େଖେନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ସନୟ୍‌ନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼୍‌ତେ, ତିଆସନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌ । ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ତଣ୍ଡାୟତବେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ଅକୋମ୍‌ଡ଼୍‌ନାବା, ଖେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଜିନୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ।”

୧ ଜିସୁସ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଭେନ୍, ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ଭେନ୍, “ଆପେୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡୋଲାୟନି; ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନମଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁଆ ଅବପେମେଟା, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନମ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁତମ୍ ଅବପେମେଟଡ଼ତମ୍ । ୨ ଆମନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆସିଲୋଟନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଟଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବସୋଡାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୩ ଆରି, ଆମନ୍ ମା ଆବୟତମ୍ ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍ବରନ୍, ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ତ ଅନାସ୍ତାୟନମ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ମା ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଟ । ୪ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ତିଆତେ ଷେନ୍ ସାଡ଼ଲେ ପୁତ୍ରିଲୋଟନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁଲମ୍ ଅବପେମେଟଲମ୍ । ୫ ଆରି ନମି, ଏ ଆପେୟ୍, ପୁତ୍ରିନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡେଲେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଷେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟ ଡକୋଏନ୍, ତି ବାଡେ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଅବଗୁଗୁଇୟ୍ ଅବପେମେଟିୟ୍ ।”

୬ “ଆମନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ଷେନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ଷେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ବର୍ଭେନାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତେ ଡକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଷେନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଭେନମ୍ ଖୁଞ୍ଜୁମତଞ୍ଜି । ୭ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଇନିଜି ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଡ଼ଲନାୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ନମି ଗନ୍ଲୁଡେଞ୍ଜି । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା ବର୍ଭେଜି ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲାଇ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ଭାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆଜନାଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲିୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଡର୍ଡଞ୍ଜି ।”

୯ “ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍; ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସନ୍ ଅଃସ୍ତାର୍ଡନାୟ୍, ବନ୍ତ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଷେନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତେଜି । ୧୦ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଷେନ୍ଆତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍ଆତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଆମନ୍ଆତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଷେନ୍ଆତେ; ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ଲେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ଡେଲ୍ଲିୟ୍ । ୧୧ ଷେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଟନ୍ ଅଃଡୁକୋନାୟ୍, ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିଲୋଟନ୍ ଡକୋଡଞ୍ଜି, ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଜିର୍ଭାୟ୍ । ମଡ଼ିରୁ ଆପେୟ୍, ଅଙ୍ଗା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆମନ୍ ଷେନ୍ ଅବଞ୍ଜୁମଲ୍ଲିୟ୍ ତି ଅଞ୍ଜୁମନ୍ମ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବାଜି, ଆମନ୍ ତ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆବୟନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଆବୟନ୍ ଡେଏଡଜି । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆମନ୍ ଷେନ୍ ଅବଞ୍ଜୁମଲ୍ଲିୟ୍ ତି ଅଞ୍ଜୁମନ୍ମ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବଲାଇ; ଆରି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ଭେ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଡେଡମେ ତିଆସନ୍, ‘ସନେଡନ୍ ଆ ଅନ୍ଜି ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଆମଡ଼ଲୋଟଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜା ଅବୟନେ ଅଃସେଏଡ଼ଲଜି । ୧୩ ବନ୍ତ ନମି ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଇୟଡାୟ୍, ଆରି ଆ ଉଗର୍ଭଲୋଟଞ୍ଜି ସର୍ଭାଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଅଲ୍ବରିଜେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଟନ୍ ଡକୋନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ଭେଜି ବର୍ଭେନାୟ୍ । ୧୪ ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଭେନମ୍ ତିୟଲାଇ, ଆରି ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡୁରୁମଡ଼ତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଡଡ଼, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଡଡ଼ । ୧୫ ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଓରୋଟାଜି ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ଅଃସ୍ତାର୍ଡନାୟ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନ୍ତମନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋବାଜି ଗାମ୍ଲେ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍ । ୧୬ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଡୁଡ଼ଲନାୟ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଡୁଡ଼ଲନାଜି । ୧୭ ଆଜାଡ଼ି ବର୍ଭେନମ୍ ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବଡ଼ିରାଜି, ବର୍ଭେନମ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ । ୧୮ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲିୟ୍, ଷେନ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୧୯ ଆରି, ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାଡେ ଅଲ୍ବଡ଼ିରେଜି, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମବଡ଼ିରଡ଼ମତନାୟ୍ ।”

୨୦ “ଷେନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଅଃସ୍ତାର୍ଡନାୟ୍, ଆ ବର୍ଭେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତଡ଼ାଲେ ଆନାଜି ଅମଡ଼ଷେନ୍ ଡର୍ଡଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍; ୨୧ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଡେଏଜି, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍; ଏ ଆପେୟ୍, ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅମଡ଼ଷେନ୍ ଡକୋଡନେ ଆରି ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଡକୋଡନାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଡକୋନେଡଜି, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍

୧୭:୧୨ ୧୭:୧୨ ଜନ ୧୩:୧୮

ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ । ୨୨ ଆମନ୍ ତ ଖେନ୍‌ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆବୟନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଆବୟନ୍ ଅନଫେନ୍‌ ଆସନ୍, ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଗନ୍‌ଗୁ ପନେନେଡ଼ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ଲାଜି । ୨୩ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଡେଏଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅମଡ଼ଖେନ୍‌ ତକୋତନେ, ଖେନ୍‌ ଏଡେଲେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋତନାୟ୍ । ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ, ଆରି ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ତୁଡ଼ୟମତ୍‌ୟ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଆମନ୍ ଏଡେଲେ ତୁଡ଼ୟମତ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଜନାତେ ।”

୨୪ “ଏ ଆପେୟ୍, ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତେଡେ ତକୋତାଲନ୍, ଅଙ୍ଗା ଗନ୍‌ଗୁ ପନେନେଡ଼ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଲନତୟ୍‌ଖେନ୍‌ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍‌ ଆ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଲ୍‌ୟ । ୨୫ ଏ ତରମ୍‌ମର ଆପେୟ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଜ୍ ଜନାଏ, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାତମ୍, ଆରି ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୨୬ ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍ ବାଡେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋତେ, ଆରି ଖେନ୍‌ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋତନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍‌ ଅଞ୍ଜୁମମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ଜନାଲାଜି ଆରି ଅବ୍‌ଜନାତାଜି ।”

୧୮

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୪୭-୫୬; ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩)

୧ କେନ୍‌ ଆ ପାର୍ତ୍ତନା ସାଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍‌ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ କିତ୍ତୋଣ ସନ୍ନା ଅଲନ୍‌ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି । ତେଡେ ଅବୟ୍ କୋଭାନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ ତି ଆ କୋଭାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେଜି । ୨ ଅଙ୍ଗା ଜିଉଦା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍ ତେଡେ ଆଜନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଜଡ଼ ତର ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ତେଡେ ଇୟ୍‌ୟଲ୍‌ଏଞ୍ଜି । ୩ ତିଆସନ୍‌, ଜିଉଦାନ୍‌ ବଡ଼ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜିଆତଡ଼ ତେଡେ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ପିଙ୍ଗନ୍‌, ବଡ଼ାତୋତନ୍‌ ଆରି ଅତିଆରଞ୍ଜି ଖମ୍‌ଲେ ତେଡେ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେରୟ୍‌ଡେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଜନାଏନ୍‌ । ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅକାମ୍‌ଡ଼ୁଲନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏସାୟ୍‌ଡେ ?”

୫ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ।”

ଅଙ୍ଗା ଜିଉଦା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍ ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ଆତନଡ଼ ତକୋଲନ୍‌ । ୬ “ଖେନ୍‌ ଆନିନ୍‌” ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆବରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼କିଣ୍ଡୋଡ଼ ତେଲ୍‌ନ୍‌ ଜାୟ୍‌ତାନ୍‌ ଗୋଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୭ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏସାୟ୍‌ଡେ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ।”

୮ ଜିସୁନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍‌ ବର୍‌ବେନ୍‌ । ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସାୟ୍‌ଡ଼ଡ଼ୟ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍‌ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେତଜି ।” ୯ ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆବର୍‌ବେନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବର୍‌ବେନ୍‌ ତେଡ଼ମେନ୍‌, “ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ଜା ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ଖେନ୍‌ ଅଃନ୍‌ବଆଡ଼ଲଜି ।”

୧୦ ସିମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆମଡ଼ ଅବୟ୍‌ କଡ଼ିବନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ । ଆନିନ୍‌ ତିଆତେ ତବ୍‌ଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍‌ ଆ କମ୍‌ଗ୍‌ରିମର‌ଆତଡ଼ ଅଡ଼ଲେ ଆଜିଡ଼ୋମ୍‌ଲୁଡ଼ନ୍‌ ଗଡ଼ଲେ ସେଡେନ୍‌; ତି ଆ କମ୍‌ଗ୍‌ରିମର‌ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ମାଲ୍‌କ । ୧୧ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “କଡ଼ିବନ୍‌ କାପଲୋଡ଼ନ୍‌ ତକ୍ଲୋଆ, ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ ଅଙ୍ଗା ସିମ୍ପା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍‌ ଇନି ତି ଆ ସିମ୍ପାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃଗାଆୟ୍‌ ପଡ଼ ?”

ଆନାନନ୍‌ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୬:୫୬-୫୮; ମାର୍କ ୧୪:୫୩-୫୪; ଲୁକ ୨୨:୫୪)

☆ ୧୮:୧୧ ୧୮:୧୧ ମାତିଉ ୨୬:୩୯; ମାର୍କ ୧୪:୩୬; ଲୁକ ୨୨:୪୭

୧୭ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି, ଯୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍, ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଖମେଞ୍ଜି କି ଜିଏଞ୍ଜି । ୧୮ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆନାନନ୍ ଆମଡ଼଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼଼ କାୟାପାନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ତେଏନ୍, ଆରି ଆନାନନ୍, କାୟାପାନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୧୯ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆର୍ଗ୍‌ବୁତେନ୍ ସୁଞ୍ଜା, ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆ କାୟାପା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଖଞ୍ଜିଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୨୯-୩୦; ମାର୍କ ୧୪:୨୬-୨୮; ଲୁକ ୨୨:୫୫-୫୭)

୧୫ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଖଞ୍ଜିନେମର୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଢ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ତି ଆ ଖଞ୍ଜିନେମର୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆଅମ୍ମଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆସିଂ ଆ ତାଣ୍ଡି ଜିରେନ୍; ୧୬ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଗରନ୍‌ନେନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ତନଢ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅଞ୍ଜା ଖଞ୍ଜିନେମର୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆଅମ୍ମଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଗରନ୍‌ନେନ୍ ଆଜ୍ରଗେତେନ୍ ଆ କମ୍‌ଗ୍‌ରିବୟ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅମ୍ମନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ୧୭ ସିଲଭେ ତି ଗରନ୍‌ନେନ୍ ଆଜ୍ରଗେଏନ୍ ଆ କମ୍‌ଗ୍‌ରିବୟ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ଖଞ୍ଜିନେମର୍‌ଜି ଆମଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ତଡ଼ ପଡ଼଼ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଞ୍ଜା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

୧୮ ରଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ କମ୍‌ଗ୍‌ରିମରଞ୍ଜି ତ ତଡ଼ିୟ୍‌ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତଗୋନ୍* ସୟ୍‌ଲେ ତେଭେ ତନଢ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଖଞ୍ଜିଞ୍ଜି; ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେଭେ ତନଢ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଖଞ୍ଜିଞ୍ଜି ।

ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସେକ୍ସଏନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୫୯-୬୬; ମାର୍କ ୧୪:୫୫-୬୫; ଲୁକ ୨୨:୬୬-୭୧)

୧୯ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆ ଖଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ଆ ଖନଢ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼଼ ସେକ୍ସଏନ୍ । ୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଲନ୍ ଖନଢ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲାୟ୍; ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼଼ ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜୁତଞ୍ଜି, ରନ୍‌କୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼଼ନ୍ ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ଖନଢ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲାୟ୍; ଅବ୍‌ସସଲନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଡ଼଼ ଅ୫କର୍‌ନାୟ୍ । ୨୧ ଇନିବା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସେକ୍ସତୟ୍ ? ଆନାଜି ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରାଜି; ଗିଜା, ଖେନ୍ ଇନିଜି ଗାମ୍‌ଲାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜନାଜି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଏନ୍‌ନେଲେ ଆବର୍‌ନେନ୍ ତଡ଼ିୟ୍‌ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ତି ଆ ତୁୟାୟ୍ ତନଢ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବତନାଡ଼ ତାଡ଼ଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏନ୍‌ନେଲେ ଜାଲଡ଼଼େତେ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଖେନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିବରନ୍ ବର୍‌ନାୟ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ତି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିବରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ବା; ଖେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ବର୍‌ନାୟ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନିବା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ତିଡ଼ତୟ୍ ?”

୨୪ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନାନନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆଏଡେଭେନ୍ ଆଜିବାତନ୍ କାୟାପା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରି ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୭୧-୭୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୯-୩୨; ଲୁକ ୨୨:୫୮-୬୨)

୨୫ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତେଭେ ତନଢ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିଞ୍ଜି ତେଭେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ଖଞ୍ଜିନେମର୍‌ଜି ଆମଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ତଡ଼ ପଡ଼଼ ?”

ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ମୁର୍ସେତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଇଞ୍ଜା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

* ୧୮:୧୪ ୧୮:୧୫ କନ ୧୧:୪୯,୫୦ * ୧୮:୧୮ 18:18 ଅସାଜନ୍

୨୬ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାନ ଆ କମ୍ପାରିମରୁଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ପିତ୍ରୁନ୍ ଅଜ୍ଞା କମ୍ପାରିମର ଆଲୁଡ଼ ଗଡେନ୍, ତି ଆ କମ୍ପାରିମର ଆ କୁଲମ୍ ଅବୟନେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ତି କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃଗିୟଲମ୍ ପଡ଼ ?”

୨୭ ପିତ୍ରୁନ୍ ଆରି ମୁସେଡାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଇଜ୍ଞା, ଖେନ୍ ତଡ଼,” ଆରି ତେରଡ଼ କମ୍ପାରିମନ୍ ଓଲେନ୍ ।

ପିଲାତନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୧-୧୧-୧୪; ମାର୍କ ୧୫:୧-୫; ଲୁକ ୨୩:୧-୫)

୨୮ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋଡାନ ଆନିଜ୍ଞି ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ କାୟାପାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େଜ୍ଞି; ଜିଉଦିମରଜ୍ଞି ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ପାଡେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଜ୍ଞି ଏଜ୍ଞାଲଡେନ୍ ଏରମଡ଼ିରୁ ତେଡ଼ଡ଼ଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିଜ୍ଞି ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଅଃଗନ୍ ଲଜି । ୨୯ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼େଜ୍ଞି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିଚେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ଆମେଜ୍ଞି ଇନି ଏକାୟକାୟତ୍ ଯୁ ?”

୩୦ ଆନିଜ୍ଞି ପିଲାତନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଜ୍ଞି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତୋସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମ୍ଲୋ ନଡ଼, ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ଏଃନୋରୋଡ଼ାୟ ବନ୍ ।”

୩୧ ପିଲାତନ୍ ଆନିଜ୍ଞି ଆତଡ଼ ବରେଜି, “ଆମେଜ୍ଞି କେନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବନ୍ ଯୁ ବରବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇୟନବ୍ ପନ୍ ସୁଆତିବା ।”

ଆନିଜ୍ଞି ଗାମେଜ୍ଞି, “ଆନିଜ୍ଞି ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ।” ୩୨ ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ରବୁଡେ, ତି ଆ ବନେ ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆତେ ଏଜ୍ଞାଲଡେନ୍ ତେଡ଼ମେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଜ୍ଞି ଏଭେଲେ ବର୍ତ୍ତଜି ।

୩୩ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଅମ୍ନ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ତ୍ତନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିମରଜ୍ଞି ଆ ରାଜା ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ତମ୍ କେନ୍ ଆତେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଅଡ଼େ ଆନିଜ୍ଞି ବର୍ତ୍ତେଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି ?”

୩୫ ପିଲାତନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅବୟ ଜିଉଦିମର ପଡ଼ ? ମନ୍ରାନମଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜ୍ଞି ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼େଖେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲମଜି, ଆମନ୍ ଇନି ଲୁମେନ୍ ?”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ରାଜ୍ୟଖେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ରାଜ୍ୟଖେନ୍ ନଡ଼, ଏଭେଲଡେନ୍ ସନଶ୍ରେୟାଡ଼ମରୁଖେଜ୍ଞି ତନେଲୋଡ଼େଖେନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଅଲଡ଼ିତ୍ତବାନ୍ ତୁଡ଼ଡ଼େଜ୍ଞି ବନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଜ୍ଞି ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ ଅଃର୍ପିଇୟଜି ବନ୍ । ବନ୍ତ ଇଜ୍ଞା, ରାଜ୍ୟଖେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ତଡ଼ ।”

୩୭ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏଭେଲଡେନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ ରାଜା ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ତିଆତେ ଆମନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଖେନ୍ ଅବୟ ରାଜା । ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଲେ, ଖେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଇୟଲାୟ, ଆନାଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ତକୋଜି, ଆନିଜ୍ଞି ସର୍ତ୍ତେଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତଜି ।”

୩୮ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଇନି ?” ପିଲାତନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ କି ଜିଉଦିମରଜ୍ଞି ଆମଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିଚେ, ଆନିଜ୍ଞି ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆମଡ଼େ ଖେନ୍ ଅନିଜ୍ଞି ଆ ତୋସା ଅଃଷାଡ଼ାୟ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଅନଡେନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ

(ମାତିଉ ୨୭:୧୫-୩୧; ମାର୍କ ୧୫:୬-୨୦; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫)

୩୯ “ବନ୍ତ ଏଲାୟପୁର ଇଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ଆବଶ୍ଟିମରନ୍ ଆମେଜ୍ଞି ଆସନ୍ ଅମରେଡ଼ତାୟ, କେନ୍ ଆତେ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼େବେନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଜ୍ଞି ଆ ରାଜାଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମେଜ୍ଞି ଲତୟତବେନ୍ ପଡ଼ ?”

୪୦ ଆନିଜ୍ଞି ଆରି ସଜିରତାଲେ ବର୍ତ୍ତଜି, “ଇଜ୍ଞା, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ବାରକାନ୍ ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ା ।” କେନ୍ ଆ ବାରକା ଅବୟ ସକାମରୁ ।

୧୯

୧ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଓରୋଡ଼଼ତାଲେ ସାମକାନ୍ ବାରେ ଅବଡ଼ିଠିତେନ୍ । ୨ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଅକାଡ଼ନ୍ ବାରେ ରନୁକବନ୍ ତୁବଲେ ଜିସୁନ୍ ଆବବଲୋଡ଼଼ ଅବରୁକବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅବୟ ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାର୍‌ୟ ବରେଜି, “ଏ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମତମ୍* !” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ତାତେଞ୍ଜି ।

୪ ପିଲାତନ୍ ଆରି ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଗିୟବା, ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼଼ ଅନିଡ଼଼ ଆ ତୋସା ଅଞ୍ଜାଞ୍ଜାୟ୍‌ୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅମତୁଡ଼଼ଲେ ଅମଡ଼଼ବେନ୍ ଓରୋଡ଼଼ତାୟ୍ ।”

୫ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ତି ଅକାଡ଼଼ ରନୁକବନ୍ ତ ଅଣ୍ଡାୟ୍‌ୟଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ରଲନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିରାୟ୍ । ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେରେ ଗିୟବା ତି ଆ ମନ୍‌ରା !”

୬ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ତଡ଼ିୟସିପ୍ତାୟ୍‌ୟ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଗିୟଲେ ସଜିରତାଲେ ବର୍‌ଜି, “ଆଅକ୍ଳାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅମଡ଼ାୟ୍‌ୟବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅମଡ଼ାୟ୍‌ୟବା ।”

ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଓରୋଡ଼଼ତାଲେ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଇୟନମଡ଼ାୟ୍‌ୟବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼଼ ଅନିଡ଼଼ ଆ ତୋସା ଅଞ୍ଜାଞ୍ଜାୟ୍ ।”

୭ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ବନ୍‌ୟବରଲେନ୍ ଅବୟ ତକୋ, ତି ଆ ବନ୍‌ୟବର ଅତ୍ରମ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍, ଖେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଅକ୍ଳାତାଅନ୍ ଗାମଡ଼ମତେନ୍ ।”

୮ ପିଲାତନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼଼ଡ଼଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡ଼େନ୍ । ୯ ଆନିନ୍ ଆରି ଅମ୍ବ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅକ୍ଳାଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼଼ ଜିରାୟ୍ ?”

ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅଞ୍ଜାଲଡ଼େଲେ ୧୦ ସିଲରେ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଅଞ୍ଜାତାଡ଼ିନେ ପଡ଼ ? ଆମନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼଼ଖେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ ଆରି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅନମଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼଼ଖେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅନଡ଼େନ୍ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ଲମ୍ ନଡ଼, ଏରେଲତେନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନ୍‌ମ ଇନିଡ଼଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଅଞ୍ଜାକୋଏ ବନ୍; ତିଆସନ୍ ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅସିଲୋଡ଼଼ନ୍‌ମ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍‌ୟଲ୍ ଯ୍ ଆ ଇସ୍‌ବେନ୍ ବବରନ୍‌ଡ଼େନ୍ ।”

୧୨ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସଜିରତାଲେ ବର୍‌ଜି, “ଆମନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼଼ ଅମରେଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଆମନ୍ କାଈସରନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ତଡ଼; ଆନା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ରାଜା ଗାମଡ଼ମତେନ୍, ଆନିନ୍ କାଈସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ ବର୍‌ଜନେ ।”

୧୩ କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼଼ଡ଼଼ତାଲେ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ତୁଆରାନ୍ ଓରୋଡ଼଼ତାଲେ “ଅରେଡ଼଼ପିନ୍” ତିଆତେ ଏଡ଼ି ଲଡ଼଼ଲଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ “ଗବ୍‌ବତା” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ଜି, ତେରେ ତି ପନ୍‌ସୁଆତି ତରକ୍ଳୁମଲୋଡ଼଼ନ୍ ତକ୍ଳୁମେନ୍ । ୧୪ ତି ଆ ତିନ୍‌ୟ ଅନେଲାର୍‌ୟପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଡ଼ାଡ଼ା ତିନ୍‌ୟ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼଼ ଓୟୋଡ଼଼ନ୍ ତଡ଼ିଡ଼଼ ତମ୍‌ବାନ୍‌। ପିଲାତନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ରାଜାବେନ୍ !”

୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବର୍‌ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ରକ୍ତୁବା, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ରକ୍ତୁବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅମଡ଼ାୟ୍‌ୟବା ।”

ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ରାଜାବେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅମଡ଼ାଜାୟ୍ ପଡ଼ ?”

ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କାଈସରନ୍ ଅମରେଡ଼଼ତାଲେ ଆନିଡ଼଼ ଆରି ରାଜାଲେନ୍ ତଡ଼ ।”

୧୬ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅନମଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆସିଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ସୋରୋପ୍ତାୟ୍‌ୟେଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଓରୋଡ଼଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୩୨; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୩)

* ୧୯:୩ ୧୯:୩ ଗୋଗୋୟ ବର୍‌ବେଡ଼଼ ଅମେଡ଼ମତୋ † ୧୯:୧୪ ୧୯:୧୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼଼ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼଼ନ୍ ତୁଡ଼ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼଼

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ “ଆଇତାଡ଼ା” ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଟେନ୍, ତିଆତେ ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ “ଗଲ୍‌ଗତା” ଗାମ୍‌ତଜି । ୧୮ ତେତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବାଗ୍ ମନ୍‌ରା, ଅବୟ୍‌ନେ ବାନ୍ନେଗଡ଼୍ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଅତିଗଡ଼୍, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମଡ଼ିନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି । ୧୯ ପିଲାତନ୍ ଅବୟ୍ ଅରବ୍‌ଜନାଅଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡେନ୍ । ତେତେ “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା” ଗାମ୍‌ଲେ ଆଇଡିଡ଼୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୦ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ କେନ୍ ଅରବ୍‌ଜନାଅଲନ୍ ପଡେଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗଲୋଡ଼୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ଅଲ୍ଲା ଏବ୍ରି, ଲାବିନ୍ ଆରି ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୧ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ପିଲାତନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଗାମ୍‌ଲେ ଏରନ୍‌ଡ଼ତାଲେ ଆପାୟ୍ ‘ଞେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା,’ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ବର୍ଗ୍‌ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଇତା ।”

୨୨ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗତେ ଇଡ଼ଲାୟ୍, ତିଆତେ ମା ତକୋନେତୋ ।”
 ୨୩ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଉଞ୍ଜି ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଉଞ୍ଜି ବନ୍ତା ଏଣ୍ଡେଏଞ୍ଜି, ତିଲେ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବ ବନ୍ତା ଲେକାୟ୍ ବନ୍ତାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଅଜିନ୍ ନିୟ୍ ପାଟେଞ୍ଜି । ତି ଆ ଅଜି ଆବୟ୍‌ବୟ୍ ତଡ଼୍, ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ସୀରାନ୍ ଆପଡ଼ପଡ଼୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୪ ତିଆସନ୍ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ତର୍ଡ଼ମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇକ୍ଳା, କେନ୍‌ଆତେ ଅୱେବୋ, ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଆନାଆତେ ତେତେ, ତିଆସନ୍ ଏବ୍‌କଡ଼ିବା,” ଏଙ୍ଗଲଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କେନ୍ ବର୍ଗ୍‌ନେ ତେଡ଼ମେ;
 “ଆନିଞ୍ଜି ସିନ୍‌ରିଞ୍ଜେନ୍ ବନ୍ତାଲଞ୍ଜି,
 ଆରି ଅଜିଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍‌କଡ଼ିଏଞ୍ଜି ।”

ତିଆସନ୍ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମେଞ୍ଜି ।
 ୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ମରିଅମନ୍, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟ୍, କ୍ଲେପାନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ମରିଅମନ୍ ତ ମଗ୍‌ବଲିନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆତନଡ଼୍ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨୬ ଜିସୁନ୍, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଅଙ୍ଗା ଞଡ଼୍‌ନେମର୍‌ଆତଡ଼୍ ଆନିନ୍ ତୁଡ଼୍‌ୟମେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ।”
 ୨୭ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ଞଡ଼୍‌ନେମର୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ !” ତି ଆ ଞଡ଼୍‌ନେମର୍‌ ଅବ୍‌ତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ
 (ମାଡିଉ ୨୭:୪୫-୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯)

୨୮ ନମି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁକ୍ରେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ଗ୍‌ନେ ଏଙ୍ଗଲଡେନ୍ ତେଡ଼ମେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍, “ଞେନ୍ ଇର୍ଗାଲ୍‌ତାତ୍‌ୟ୍,” ଗାମେନ୍ ।
 ୨୯ ତେତେ ଅବୟ୍ ସିପ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁରତାନ୍‌ ଆବରିୟ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ କପାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁରତାନ୍ ଜୋବତାତାଲେ ଅବୟ୍ ତାଙ୍ଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ରପଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୦ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ସବୁରତାନ୍ ଗାଲେ ବର୍ଗ୍‌ନେ, “ସୁକ୍ରେଏନ୍ !”
 ଆରି ଆନିନ୍ ଆବବନ୍ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଏଣ୍ଡେତାଲେ ରବୁଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ପକ୍ଳାଲୋଡ଼୍ ସେଲାନ୍ ବାରେ ପଏଞ୍ଜି

୩୧ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅନବ୍‌ଜାଡ଼ା ତିନ୍ନା ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ମରାଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗଲଡେନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଞଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଡ଼େଡ଼୍ ତଡ଼୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆଜଡ଼ଞ୍ଜି ଲବ୍‌ଗଡ଼ନେତୋ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆନ୍ତାଲୋଡ଼୍ ପାଡ଼ନେତୋ, ଗାମ୍‌ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍, ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆଜଡ଼ ଲବ୍‌ଗଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୩୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ତ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ଼୍ ଅୱେବ୍‌ଗଡ଼ଲଜି । ୩୪ ବନ୍‌ଡ଼ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍‌ନେ ସେଲାନ୍

‡ ୧୯:୨୯ ୧୯:୨୯ ସବୁର ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍

ବାରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ପକ୍ଷାଲୋଡ଼଼ିଏ ପଏନ୍, ଆରି ତେରେ ସିଲଡ଼ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ତ ତାଆନ୍ ହୁଡ଼ଲନାୟ୍* । ୩୫ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆତେ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଏଜ୍ଞାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଲେ଼଼ି ଏତର୍‌ଚେନ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍‌ଚେନ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍‌ଚେନ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଜନା । ୩୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ଚେନ ତନେତମନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଏନ୍, “ଅବୟ୍ ଜନଡ଼ ଆଜାଡ଼ନ୍ ଅଃଲ୍‌ବଗତେଜି ।” ୩୭ *ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ବର୍‌ଚେନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ଆନିଞ୍ଜି ଆନିଆଡ଼ଏ ପଏଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଏ ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତରିଲ୍‌ତିଲ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୨)

୩୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ଆରାମାଡ଼ିୟାବାୟ୍ ଜୋସେପନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେ । କେନ୍ ଆ ଜୋସେପ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନଶ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ମନ୍ ତକୋଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତୁଲୋଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ଅବସ୍ୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଏ ଅନଡ଼େନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଜୋସେପନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ତିଲ୍‌ତିଲ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ପାଡ଼େନ୍ । ୩୯ *ଅଜ୍ଞା ନିକଦିମ ତଗଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍, ଆନିନ୍ ତିରିସି କେଜି ଲଡ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଆମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍ ଅଗ୍ରୁନ୍ ପାଡ଼ିଲାୟ୍ । ୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼ିଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଲ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆନଗଡ଼ ଅନ୍ତମ୍‌ତିଆତେ ଲଡ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଜଡ଼ଲେ ସରୁ ଲମନ୍‌କାବନ୍ ବାରେ ବଲେତେଞ୍ଜି । ୪୧ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଏ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼୍‌ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତେରେ ଅବୟ୍ କୋରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆ କୋରାଲୋଡ଼୍‌ ଅବୟ୍ ରଡ଼୍‌ ମସାନ୍ନିନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ତେରେ ଆଜିୟ୍‌ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ ଅଶ୍‌ବୁଡ଼ିଲେଜି । ୪୨ ତିଆସନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ଜାତାନେ ତିନ୍ନା ଆଡ଼କୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ତେରେ ଆତୁୟାଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ତିଲେଞ୍ଜି ।

୨୦

ଆରିକ୍ଷା ମସାନ୍ନିନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୧-୮; ମାର୍କ ୧୬:୧-୮; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨)

୧ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍‌ତମ୍‌ ଡ଼ିନ୍ନା ଅଶ୍‌ବୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଲୋଡ଼ତନ୍ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆରିୟେନ୍, ତେରେ ଆରେଡ଼୍‌ ଆଡ଼େଡ଼େଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେ । ୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇରେନ୍ କି ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ଷଡ଼୍‌ନେମରନ୍‌ଆଡ଼ଏ ହୁଡ଼ୟମେନ୍ ତି ଆନ୍ନା ଷଡ଼୍‌ନେମରନ୍ ଆମଡ଼୍‌ ଯର୍‌ଚେନ, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଏ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଆନାଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼ଏ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଏ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଳୋଏଜି, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

୩ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ତ ତି ଆନ୍ନା ଷଡ଼୍‌ନେମରନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବସାଣ୍ଡନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆନ୍ନା ଷଡ଼୍‌ନେମରନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ଏ ଅବ୍‌ତିକ୍ଳିଲେ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ହୁଡ଼େନ୍ । ୫ ଆରି ଆନିନ୍ ହୁଞ୍ଜୁତାଲେ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସରୁ ଲମନ୍‌କାବଞ୍ଜି ଆସେଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ ଅଃଗନ୍‌ଲୋ । ୬ ତିକ୍ଳି ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ଆ ତିକ୍ଳିଗତନ୍ ଜିରେ ହୁଡ଼ିଲାୟ୍ କି ଅମ୍‌ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ସରୁ ଲମନ୍‌କାବଞ୍ଜି ଆସେଡ଼, ୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆବ୍‌ବଲୋଡ଼୍‌ ଅଜ୍ଞା ସିନ୍‌ରି ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ସରୁ ଲମନ୍‌କାବନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ଆନ୍ନାଲୋଡ଼୍‌ ଆଏତେଃ ତକୋଏନ୍ । ୮ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତି ଆନ୍ନା ଷଡ଼୍‌ନେମରନ୍, ଆନା ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ହୁଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ ଗନ୍‌ଲେ ଗିଜେନ କି ତର୍‌ଚେନ । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ତୋତନେ,” ତରମ୍‌ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ଚେନ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଜାୟ୍ ଅଶ୍‌ବୁଡ଼ ଗନ୍‌ଲୁତେଜି । ୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଷଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆସିଡ଼ିଞ୍ଜି ଯର୍‌ଚି ।

ଜିସୁନ୍ ମଗ୍‌ବଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼୍‌ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ଲନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୯-୧୦; ମାର୍କ ୧୬:୯-୧୧)

୧୧ ମରିଅମନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ହୁଆରାଲୋଡ଼୍‌ ତକୋଲନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ ହୁଞ୍ଜୁତାଲେ ଅମ୍‌ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ୧୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼୍‌ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ତି ତେରେ ଆବ୍‌ବଗଡ଼୍‌

୧ ୧୯:୩୫ ୧୯:୩୫ ପନରାଜାତନ୍‌ଆ ତୁୟାୟ୍ * ୧୯:୩୫ ୧୯:୩୫ ପେଲାୟ୍ ✨ ୧୯:୩୬ ୧୯:୩୬ ଅନବ୍‌ଜାତାବନ୍‌ ୧୭ ✨ ୧୯:୩୯ ୧୯:୩୯ ଜନ ୩:୧,୨

ଅବୟବେନ ଆରି ତାଲୁକତ୍ତ୍ୱ ଗତ୍ ଅବୟବେନ, କେନ୍ ଅନ୍ତର୍ଗ ବାଗୁନେ ଜେଏରାତମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆରନେଜି ବାଗୁ ପାଞ୍ଚଲତ୍ତ୍ୱବରମରଞ୍ଜି ଆତକ୍ସମନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଯେତେ ?”

ମରିଅମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଜାଲତେଞ୍ଜି, “ଆନାଜି ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ପାଟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ୍ତ୍ୱ ଇୟଲେ ତକ୍ଲୋଏଜି, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତତ୍ତ୍ୱ ।”

୧୪ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନା ବର୍ନା କିଶ୍ଟୋଡ୍‌ଗତ୍ ଆୟରଗୁଡ୍‌ଠିଠଲନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆତନତ୍ତ୍ୱ, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନମ୍‌ତଲେ । ୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଇନିବା ଯେତେ ? ଆନିଆତତ୍ତ୍ୱ ସାୟତେ ?”

ମରିଅମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ କୋଭାନ୍ ଆଜନଗେମର୍ ଅବଡ୍‌ସୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଆଞ୍ଜା, ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ପାଟେନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ୍ତ୍ୱ ତକ୍ଲୋଏନ୍, ଖେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବର୍‌ୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ପାଟ୍‌ତେ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ମରିଅମ୍ ।”

ମରିଅମନ୍ ଆୟରଗୁଡ୍‌ଠିଠଲନ୍ ଏବ୍ରି ଲତ୍‌ଲତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ରାବ୍‌ବୁନି !” ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ “ଞ୍ଜନତ୍ତ୍ୱତ୍ତ୍ୱମ୍‌ମର୍ ।”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଖେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଖମଲେ ତକ୍ଲୋତତିଂ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ନମିଡ୍‌ଗନ୍ ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ୍ ଜିରେ; ବନ୍‌ତ ଆମନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଖେଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟ ବରାଜି, ଖେନ୍ ଆପେୟଖେନ୍ ତ ଆପେୟବେନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରଖେନ୍ ତ ଇସ୍‌ରବେନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ଜିରେ ।”

୧୮ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍ ଜିରେ, ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍, ଖେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ କେନ୍ ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ବର୍‌ୟ ଗାମଲେ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟଲେ ବରେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱ ଅବତ୍ତ୍ୱୟଲନେ

(ମାଡିଉ ୨୮:୧୭-୨୦; ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଲୁକ ୨୪:୩୬-୪୯)

୧୯ ପାଲିନି ଆ ପଡ୍‌ମ୍‌ତ୍ତ୍ୱ ତିନ୍ନା ସାଲ୍ଲମ୍ ବେଡାନ୍ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଅବୟବ ସିଏଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆବନ୍ତଡ୍‌ଲୋଡ୍ ତି ଆସିଂ ଆ ସନତ୍ତ୍ୱଜି ଆଇଡ୍‌ଡ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରେ ଆମତ୍ତ୍ୱ ମିଡ୍‌ନ୍ ତନତ୍ତ୍ୱତଲେ, “ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ,” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟଲାୟ ବରେଜି । ୨୦ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ନ୍ କି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆସିନ୍ ତ ଆ ପକ୍କାନ୍ ଅବତ୍ତ୍ୱଜେଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଗିୟଲେ ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ, ଆପେୟନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଖେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେ ଆମ୍‌ଶ୍ଟିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆସ୍ତାୟତବେନ୍ ।” ୨୨ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ରୋଡ୍ ବର୍‌ନ୍ ଆତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆରୁୟମତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ମଡ୍‌ର ପୁରାଡାନ୍ ଜାବା ।” ୨୩ ଆମ୍‌ଶ୍ଟି ଆନ୍ନିଡ୍ ଆ ଇସ୍‌ସେ ଏକେମାଏନ୍ ତେନ୍, ଆ ଇସ୍‌ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ୍‌ତେ; ଆରି ଆନ୍ନିଡ୍ ଆ ଇସ୍‌ସେ କେମାନ୍ ଏଃଭିୟଲୋ ତେନ୍, ଆ ଇସ୍‌ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ କେମାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ । ୨୪

ଜିସୁନ୍ ତ ତୋମାନ୍

୨୫ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍, ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୋମାନ୍ ଗାମଲେ ଅବୟବେନ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଦିବୁମ୍ ଗାମତଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଃଡ୍‌କୋଲୋ । ୨୬ ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନା ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିଲେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଏଗିୟଲାୟ ।”

ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଆସିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅକାଡ୍‌ନ୍ ବାଭେ ଆପ୍ରୋସ୍‌ଜେନ୍‌ଆତେଜି ଅଃଗିୟଲାୟ ତେନ୍, ଆରି ତେଭେ ଅଶ୍ଟେରସିଖେନ୍ ବାଭେ ଅଃସ୍‌ସ୍‌ଡେଲାୟ ତେନ୍, ଆରି ଆ ପକ୍କାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅସିଖେନ୍ ବାଭେ ଅଃସ୍‌ସ୍‌ଡେଲାୟ ତେନ୍ ଖେନ୍ ଏଜ୍ଞାଲଜନତ୍ତ୍ୱ ଅଃଡ୍‌ନ୍‌ୟ ।”

୨୭ ଆରି ଆତ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଲି ଆ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆରି ଅମ୍‌ନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ଆରି ତୋମାନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ସନତ୍ତ୍ୱଜି ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ଆଇଡ୍‌ଡ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରେ ଆମତ୍ତ୍ୱ ମିଡ୍‌ନ୍ ତନତ୍ତ୍ୱତଲେ, “ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ,” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟଲାୟ ବରେଜି ।

୨୭ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋମାନଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଣ୍ଡେରସିମନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତେନ୍ନେ ସୁଡ଼େଆ, କି ଅସିଞ୍ଚେନ୍ ଗିଜା, ଆରି ଅସିନମ୍ ତେକ୍ଲେତାଲେ ପକ୍ଲାଇଲୋଡ଼େନ୍ ତକ୍ଲୋଆ; ଏରତର୍ନେମର୍ ତେଡ଼ଡ଼ମ୍, ତର୍ନା ।”

୨୮ ତୋମାନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନ୍, ଇସ୍ବରଞ୍ଚେନ୍ ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଗରିୟଡ଼ିଞ୍ଚନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ ପଡ଼ ? ଆନାଜି ଏରଗନିଜନ୍ ତର୍ତ୍ତି, ଆନିଞ୍ଚି ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଆ ସନେନ୍ସେଡ଼

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ । ୩୧ ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏକ୍ଲାଇଡେନ୍ ଏତର୍ତ୍ତନେ, ଆରି ତରୋଡ଼ ତର୍ରିନ୍ ଏକ୍ଲାଇଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅନମେଡ଼ମ୍ ଏଞ୍ଚାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନିଡ଼ମ୍ ତେଏନ୍ ।

୨୧

ସାତଜଣ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେ ଜିସୁନ୍ ଅବତୁୟଲନେ

୧ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିବିରିଆ ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ବତର ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେ ଅବତୁୟଲନେ । ଆନିନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅବତୁୟଲନେ; ୨ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ତୋମାନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଦିଦୁମ୍ ଗାମ୍ଲେ, ଗାଲିଲିନ୍ ଆ କାନ୍ନାବାୟ ନିତନ୍, ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରି ବାଗୁନେ ଏକ୍ଲାଇ ତକୋଲଞ୍ଚି । ୩ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଞ୍ଚେନ୍ ଞ୍ଚମ୍ବୟବାନ୍ ଇୟଡେ ।”

ଆନିଞ୍ଚି ସିମନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ନିୟ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଏଇୟତାୟ ।” ଆନିଞ୍ଚି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ରେ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତାଜେଜି, ଆରି ତି ଆ ତଗଲ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଇନ୍ନିଡ଼ ଞ୍ଚମ୍ଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୪ ଆସାଆରେନ୍ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ ତକୋଲନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି । ୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଏ, ପସିୟଜି ଅମ୍ବେବେନ୍ ଅୟନ୍ ତକୋ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଚି, “ଇକ୍ଲା, ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆଜିଡ଼ୋମ୍ଗଡ଼ ଜାଲନ୍ ସେଡ଼ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚାଡ଼େତେ ।” ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଜାଲନ୍ ସେଡେଞ୍ଚି, ଆରି ଏଞ୍ଚେଲେ ଆଗୋଗୋୟ ଅୟନ୍ ଗତରେନ୍ ତ, ଆନିଞ୍ଚି ତିଆଡେ ତିଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି ।

୭ ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତୁଡ଼ୟମେନ୍, ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତିଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ।” ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତିଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆରମ୍ବଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ଅଙ୍ଗାନ୍ ରଲନ୍ ସମ୍ବେୟୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତୁଡ଼ଲନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବଙ୍ଗୁୟ ତକୋଏନ୍; ୮ ବନ୍ତ ଆନ୍ନା ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଅୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ଜାଲ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ସନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିର୍ରିଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଲଜି, ବାଗୁସଅ ସନ୍ତି ଆ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଚି ଅୟନ୍ ଞ୍ଚମେଞ୍ଚି । ୯ ଆନିଞ୍ଚି ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ତେଞ୍ଚେ ଆରଡ଼େତୋତନ୍, ଆରି ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଗାୟଗାୟ ଅୟନ୍ ତ ରୁଡ଼ିନ୍ ଆତମ୍ବିଜନ୍ ଇୟଲାୟ ଗିଜେଜି । ୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆୟ ଏଞ୍ଚମେନ୍ ତେଞ୍ଚେ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାଟାୟବା ।”

୧୧ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିର୍ରେ ଅୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ଜାଲ ତିଡ଼ଲେ ଇୟଲେ ପାଡ଼େ । ତେଞ୍ଚେ ସୋଡ଼ାରତମ୍ ଆୟ ବସଅ ତେପନଗା ତକୋଏନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ଜାଲନ୍ ଅଃନ୍ତଡ଼ଲୋ । ୧୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ୟବା ଆୟ ଜୋମବା ।” ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜା ଆମନ୍ ଆନା ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସନେକ୍ଲନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମ୍ଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଚି ଆଜନାଜି । ୧୩ ଜିସୁନ୍ ରୁଡ଼ିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ତିୟେଜି, ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଅୟନ୍ ନିୟ ଇୟଲାୟ ତିୟେଜି । ୧୪ ଆରବୁମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଡ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍, କେନ୍ଆଡେ ମାୟଲେ ଯାଗି ତର, ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେ ଅବତୁୟଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ପିତ୍ରନ୍

୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗାଗାଲଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଝ୍ ଯମତ୍ ଯ୍ ପଢ଼ ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମତମ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାଖେଞ୍ଜି ତୁରାଜି ।” ୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବଚର ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମତ୍ ଯ୍ ପଢ଼ ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମତମ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମେଣ୍ଡାଖେଞ୍ଜି ଜୁବାୟାଜି ।” ୧୭ ଜିସୁନ୍ ଯାଗି ତର ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମତ୍ ଯ୍ ପଢ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଯାଗି ତର ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଆବରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନା, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମତମ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମେଣ୍ଡାଖେଞ୍ଜି ତୁରାଜି ।” ୧୮ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ବର୍ତମ୍, “ବନେଣ୍ଡିଆ ଇଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ ରେଟ୍ଟୁବଲ୍ଲନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଲତୟ୍ ଅଡ଼େରେ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ବୁତାଲମ୍ ତେନ୍ ଆମନ୍ ତେକ୍ଲେସିତନେ, ଆନ୍ନାମର୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଅବରେଟ୍ଟୁବତାଲେ, ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଆମନ୍ ଅଃଲ୍ଲତଜମ୍, ଅଡ଼େରେ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତମ୍ ।” ୧୯ ପିତ୍ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ରନବୁ ବାଞ୍ଚେ ଇସ୍ପରାନିଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁତେ ଅବପେମେଡ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ତନୁଝ୍ ଯମ୍ ଷଢ଼ନେମରନ୍

୨୦ *ସିମନ୍ ନ୍ ଆୟର୍ଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆଗିଜେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ଷଢ଼ନେମରଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମେନ୍ ଆରି ଆନା ତଗଲ୍ ଗାଗାନେ ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ ଇଡ଼ତରତାଲନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଆନା ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍, ଗାମ୍ଲେ ବରେନ୍, ଆନିନ୍ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିର୍ତାୟ୍ ।

୨୧ ତିଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ, କେନ୍ ଆତେ ଆସନ୍ ଇନି ?”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ବାଡ଼ଜନିରୁଖେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଲତୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଅଡ଼ୋଅମ୍ ? ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍ !”

୨୩ ସିଲଡେ ତି ଆ ଷଢ଼ନେମର୍ ଅଃର୍ବୁଏ ଗାମ୍ଲେ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଆ ବର୍ନେ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଅଃକର୍ନେ, “ଖେନ୍ ଯରର୍ତନାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଲତୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଅଡ଼ୋଅମ୍, ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ । ୨୪ ଆନା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡେନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ଷଢ଼ନେମର୍; ଆରି ଆ ସାକିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ।

ଅନବସୁଜ୍ଜେବରନ୍

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍; ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ନଡ଼, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଅନିଃୟମ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବଇଜି ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ବନ୍ ।

ପ୍ରେରିତ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆବଲୁମେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବନେ ଆଇତିଡ଼ । କେନ୍ ଆ ବଇ ଲୁକନ୍ ଇଡେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ବୋଡ଼ମର୍ ଆରି ଆ ଜାତିନ୍ ଗ୍ରିକ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆ ବନେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମନ୍, ଜିଉଦାନ୍ ତ ସମିରିଆନ୍ ଜାୟ୍ ବୁର୍ବୁରାୟ୍ଲନ୍ ତି ଆ ବନେଜି ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ ୧:୮ ।

କେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ ବଇନ୍ ଜିସୁନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ତିକ୍ଳି ୬୦ ସାଲ ସିଲଡ଼ ତ ୬୪ ସାଲ ଆଡିଡ଼ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୁଝଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁ କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନିଡଲନ୍ ସୁଡ଼େଏନ୍ । ଲୁକନ୍ ନିୟ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍ ଆରି କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନ୍ତିଅକିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଲୁକନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ତ ଅନାପ୍ତାୟ ବଇନ୍ କେନ୍ ବାଗୁ ବଇନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ଆବୟ୍ନ୍ । ଅନାପ୍ତାୟ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡର୍ବନେଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆଡେ ଅବୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖନଡ଼ଖଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖାଡ଼େଲବୋ ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବୋସାଲିଡ଼ତନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ବରେ ରପ୍ତିତବୋ ତିଆଡେ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖଞ୍ଜନେବୋ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାଲୁଡ଼

- ୧. ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଆ ଗନୋଗୋୟ୍ । ୧:୧-୮.୧
- ୨. ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଆ ତନଣ୍ଡାୟ୍ ତ ମନଡ଼ବରନ୍ ବୁର୍ଲନ୍ ପାଡେନ୍ । ୮:୨-୧୨:୨୩
- ୩. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ପର୍ଡମ୍‌ଡୁର ଅନିୟନ୍ । ୧୨:୨୪-୧୪:୨୮
- ୪. ରଡ଼ ତନେମରଞ୍ଜି ତ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସୋବାନ୍ । ୧୫:୧-୩୫
- ୫. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ । ୧୫:୩୬-୧୮:୨୨
- ୬. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଯାଗି ତର ଇଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ । ୧୮:୨୩-୨୦:୩୮
- ୭. ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼ୁ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି । ୨୧:୧-୨୬:୩୨
- ୮. ପାଓଲନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୭-୨୮

ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନିବଡେୟ୍‌ବରନ୍

୧*ଏ ତିଅପିଲ୍,

ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆସେଡାଏନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଜିଆଡ଼ୁ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଡେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ କି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍, ୨ ତିଆଡିଡ଼ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଖେନ୍ ଲୁକ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁ ଇଡ଼ଲୋୟ୍ । ୩ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜଡ଼ୁତର ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆମେଡ଼ ଅବଡ଼ୟ୍ଲନ୍, ଆରି ବାକ୍ସଡ଼ି ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ଅବଡ଼ୟ୍‌ଡାଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବନେଜି ବର୍ବନେ । ୪*ଏତର ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍ନ୍ ଗାଗାନେବାନ୍ ଆଡ଼ୁକ୍ସମେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ୁ କେନ୍ ଆ ବନେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ତିଡ଼ ଏଜିଡ଼ତଡ଼, ଆପାୟ୍ ଆପେୟ୍ ବାସାଲଡ଼ଲନ୍ ଗାମଲେ ଅଙ୍ଗା ବନେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ବନେ, ତିଆଡେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା: ୫*ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ସବଡାମର୍ ଜନନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସବଡାନ୍ ତିୟ୍ଲବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଡେ ତକ୍ସବଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େତ ।”

ଜିସୁନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍
(ମାର୍କ ୧୬:୧୯-୨୦; ଲୁକ ୨୪:୫୦-୫୩)

* ୧:୧ ୧:୧ ଲୁକ ୧:୧-୪   * ୧:୪ ୧:୪ ଲୁକ ୨୪:୪୯   * ୧:୫ ୧:୫ ମାଡିର ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୮; ଲୁକ ୩:୧୭; ଜନ ୧:୩୩

୭ ଆନାମ୍ବୁୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, କେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଆରି ପଢ଼ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ ?”

୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆପେୟନ୍ ଅଜା ଆଜାୟ କି ଅଜା ବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକ୍ଲୋଏନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଏଏରଡ଼ଢ଼ ଏଗୋୟଡ଼ଢ଼ ।” ୮ *ବନ୍‌ଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲାଇୟ ପନ୍ନେ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୋସୀତବେନ୍, ଆରି ଜିରୁସାଲମ୍, ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ଦେସାନ୍ ତ ସମିରୋଶନ୍, ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନେଡ଼ଢ଼ ଜାୟ ଇୟଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ସାକିନ୍ ଇୟତେ ଏତିୟେ ।” ୯ *ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ନେ ସିଲଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଆନିନ୍ ଡୋଶ୍ଟୋନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ ମେଗନ୍ ଜିରାୟ କି ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ଢ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ।

୧୦ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗିୟବା, ଜେଏଡ଼ମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଢ଼ ଇୟଲାଇ, ୧୧ ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଏ ଗାଲିଲିବାଜି, ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଡ଼ଲେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ଏସେଡ଼େ ? କେନ୍ ଜିସୁନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଏଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମା ଯର୍ତନାୟ ।”

ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ପାଲ୍‌ତେଡ଼ଢ଼ ଆରି ଅବୟ ଖଞ୍ଜନେମରନ୍ ସନେଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍ (ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩-୧୦)

୧୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଜିତବୁରନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ନେଜି । ତି ଆ ବରୁ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ, ବଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ଆ ତଡ଼ର୍* ତକୋଏନ୍ । ୧୩ *ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍, ଜାକୁବନ୍, ଆନ୍ତ୍ରାଅନ୍, ପିଲପନ୍, ଡୋମାନ୍, ବାର୍ତଲମିନ୍, ମାଡ଼ିଉନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍, ଉୟୁବମ୍‌ର ସିମନ୍‌ନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିଉଦାନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଜାଲୋଡ଼ଢ଼ ଡୋଶ୍ଟୋନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ଢ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ତିଡ଼ାନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ନନ ମରିଅମନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବୋଷାଡ଼ିଜି ସରିନ୍ ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏମ୍ବେଲନ୍ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ।

୧୫ ତେଡ଼େ ବସଅ ବକୁଡ଼ି ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ବୋଷାଡ଼ିଜି ଆମଡ଼ଢ଼ ତନଡ଼ଲେ ବର୍ନେ: ୧୬ “ଏ ବୋଷାଡ଼ିଞ୍ଜି, ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଖମ୍‌ଖମନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟଲାଖଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼ର୍‌ରନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି, ତି ଆ ବର୍ନେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବୁ ମା ଦାଉଦନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ବର୍ନେ, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ମେନ୍ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ଢ଼ ଅବୟନେ ଗାମଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ ଆରି କେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲିନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ତକୋଲନ୍ ।”

୧୮ *ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଆରଜେଏନ୍ ଆ ତଜା ବାଡ଼େ ଅବୟ ବସେଡ଼ନ୍ ଖନିନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତି ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ଢ଼ ସୟୋର୍‌ମଡ଼ଲେ ଆରକୁଡ଼େନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ନ୍ ପତଡ଼େନ୍ କି ଆ ଅନ୍‌ଲୟଡ଼ାନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ୧୯ ଆରି, କେନ୍‌ଆତେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍, ତି ଆ ବସେଡ଼ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବାଡ଼େ “ଅକଲ୍‌ଦମା ।” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ମିଷାମ୍ ବସେଡ଼ ଗାମଲେ ଅବଞ୍ଜିମେଞ୍ଜି ।

୨୦ “ଆରି କନନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ‘ଆସିଡ଼ନ୍ ରିକ୍ଲାଏତୋ;

ଡେଡ଼େ ଆନ୍ନିଡ଼ଢ଼ ତକୋଡ଼ଢ଼ନେ ତଡ଼ ।’

ଆରି ନିୟ ଆଇଡ଼ିଡ଼,

‘ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ନାମ୍‌ର ତନିୟନ୍ ତେଏତୋ ।’

୨୧ * ତିଆସନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ଢ଼ ଆଡ୍ରକୁବତାଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍, ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୋଶ୍ଟୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ତିଅଜା ତିନ୍ନା ଜାୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍

* ୧:୮ ୧:୮ ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୧୯; ମାର୍କ ୧୬:୧୫; ଲୁକ ୨୪:୪୭,୪୮ * ୧:୯ ୧:୯ ମାର୍କ ୧୬:୧୯; ଲୁକ ୨୪:୫୦,୫୧ * ୧:୧୨ ୧:୧୨ ଜିରୁସାଲମନ୍ ତ ଜିତବୁରନ୍ ବକିଲୋମିଡ଼ର୍ ତକୋଏନ୍, ଆମ୍ବୁ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଜଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବକିଲୋମିଡ଼ର୍‌ର ଡ୍ରମ୍ ତଡ଼ିୟଲଞ୍ଜି * ୧:୧୩ ୧:୧୩ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୨-୪; ମାର୍କ ୩:୧୭-୧୯; ଲୁକ ୬:୧୪-୧୬ * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩-୮ * ୧:୨୧ ୧:୨୧ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୯; ଲୁକ ୩:୨୧; ମାର୍କ ୧୬:୧୯; ଲୁକ ୨୪:୫୧

ତକୋଲନ୍, ୨୨ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନ୍‌ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରୋଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟତବୋ ।”

୨୩ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ମନ୍‌ରା; ଜୋସେପନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ସବା ଗାମତଜି ଆରି ଜୁସୁ ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ ଓଡ୍ଡେତଜି, ଆନିନ୍ ତ ମଡିଅନ୍, କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆନ୍ନାଏଞ୍ଜି କି ପାର୍ଡନାଲଞ୍ଜି । ୨୪ “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଉଗର୍ ଜନାତେ, ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ତକୋନେଲୋଡ଼ ଆସନ୍ କେନ୍ ସେବା କାକାଡାନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ସେତାଏନ୍; ୨୫ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ପାଲ୍‌ଡେଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଆ କାକାଡା ଆନା ଲୁମ୍‌ଡେ ତିଆଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଲେନ୍ ।” ୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଏଞ୍ଜି, ସିଲରେ ମଡିଅନ୍ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼ କଡ଼ିନ୍ ତୋଲନେ; ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଏଗାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲେ ତନିଡିନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨

ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଜିର୍ବାୟ

୧ ପେଣ୍ଟିକସ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜନ୍, ଜିସୁ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆବଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ରୁଞ୍ଜଲଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଆକ୍ରାନ୍ ଆରିଙ୍ଗେଡେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆସ୍ତ୍ରାଡୋଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସନଡ୍‌ଡାନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡୋଲାୟ, କି ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଆସିଲୋଡ଼ ଆତଙ୍ଗୁମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତେରେ ଇୟଲାୟ ବରିଜେ । ୩ ଆରି ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଡଲ୍‌ଡ଼ତୋଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲାୟ ପନ୍ନେ । ୪ ସିଲରେ ଅଡକୋଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି, ଆରି, ପୁରାଡାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଏରେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ବାରେ ବର୍ଞି ।

୫ ତିଆଡିଡ଼ ସମିରା ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଅଡେରେ ଅଡେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟଲାୟ ତକୋନେଜି । ୬ ଆରି, ଏରେଲେ ଆସ୍ତ୍ରାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ରୁଞ୍ଜଡାଲନ୍ ଅଡକୋଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ବାରେ ଆକ୍ରଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜିଆଡେ ଆରମ୍‌ଡ଼ଡେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୭ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି କେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଗାଲିଲିବାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ଏଗାମତେ ? ” ଏରେଲ୍‌ଡେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନମ୍‌ ଆଡ୍ରଡେଲୋଡ଼ଲନ୍ ଆ ତେସା ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅମଡ଼ଡ଼ତବୋ ? ୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ପାଡ଼ିଆ, ମାଦିଆ, ଏଲାମିଆ, ମେସପଗାମିଆ, ଜିଉଦା ତେସାନ୍, କାପାଦକିଆ, ପତ୍ର, ଆସିଆ, ୧୦ ପୁଗିଆନ୍, ପମ୍‌ଲିଆନ୍, ମିସର୍ ଆରି କୁରିଣିଆନ୍ ଆ ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଲିବିଆରେଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆରି ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଜି ତ ଜିଉଦି ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି, ୧୧ କ୍ରଡିଆ, ଆରବିଅମରଜି; ତେଲୋଲଜନ୍‌ଡ଼ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଅଙ୍ଗା ସୋଡା କାକାଡା ଲୁମ୍‌ମେନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲଡ଼ଲଡ଼ଲେନ୍ ବାରେ ଅମଡ଼ଡ଼ତବୋ ।” ୧୨ ଆରି, ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି କି ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍‌ବର୍ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି ?”

୧୩ ବନ୍‌ଡ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତିଞ୍ଜିଲାୟଡାଲେ ବର୍ଞିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଡାନ୍ ଆ ଜବୁଡ଼ନ୍‌ଆଡେ ଗାଏଞ୍ଜି କି ବନ୍‌ଡୁଲଞ୍ଜି ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧୪ ବନ୍‌ଡ ଏଗାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ସୋଡା ସର୍ଡ଼ନ୍ ବାରେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ବର୍ଞନେ, “ଏ ଜିଉଦିମରଜି ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଏଡ୍ରକୋଡନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାଜି, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ବା ଆରି କେନ୍‌ଆଡେ ଜନାବେନ୍‌ଡୋ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବନ୍‌ଲୁଜି ଏବଡିସୟଡେ, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଲେ ଆବନ୍‌ଲୁଜି ତଡ଼, ଆରି ଓୟୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ନମି ନଗା ତେଏନ୍ । ୧୬ ଜୋଏଲ୍ ପୁର୍ବା୪ତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଅଙ୍ଗା ବର୍ନେ ବର୍ଞନେ, ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଡେ;

୧୭ ‘ଇସ୍ପରନ୍ ବର୍ଞନେ, ଆଡନିଞ୍ଜି ତିନ୍ନାଲଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡେ, ଶେନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ପୁରାଡାଞ୍ଜେନ୍ ଲାଡାୟ । ସିଲରେ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍‌ବେଞ୍ଜି ତ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବା୪ତେବରନ୍ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ବେଣ୍ଡିଆସିୟବେଞ୍ଜି ତନାଲମଡ଼ନ୍ ଗିୟତଜି,

ଆରି, ବୃତ୍ତାମରବେଞ୍ଚି* ଗନ୍ତୁମତେନ୍ ଗିୟତଜି ।

୧୮ ତି ଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ କମ୍ପାରିମରୁଖେଞ୍ଚି ତ କମ୍ପାରିବୟୁଖେଞ୍ଚି, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼
ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ଲାତାୟ,

ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଚି ।

୧୯ ଖେନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତାୟ;

ଜାୟତାନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅରମ୍ପତଞ୍ଚି† ଗିୟତାତେ,

ମିଞ୍ଚାମନ୍, ତଗୋନ୍ ତ ଓମୋତନ୍ ଅବତୁୟତାୟ ।

୨୦ ଇସ୍ପରନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଚି ଆମ୍ପୁଟୁ,
ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ତୁତେ,

ଆରି ଆକ୍ଷାୟତାନ୍ ମିଞ୍ଚାମନ୍ ଅନ୍ତମ ଲୁଲୁତମ୍ ତେତେ ।

୨୧ ଆରି, ତି ଆଡିଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ ତେତେ, ଆନା ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଚୁମଲୋଡ଼ ପାର୍ତନାତନେ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍
ଞ୍ଚାଡ଼ତେ ।”

୨୨ “ଏ ଇସ୍ପାଏଲ୍‌ମରଜି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମତଡ଼ବା । ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ବୋର୍ଯାତମନ୍
ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରି ଅରମ୍ପତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍; ତିଆତେଜି ଗିୟଲେ
ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲଡ଼ଲନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇସ୍ପରନ୍
ଅମଡ଼ଲେନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ପେଞ୍ଚି ଆଜନାଜି । ୨୩ *ଆମ୍ପୁଟୁ ମା ଇସ୍ପରନ୍
ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍; ଆରି ଆମ୍ପେଞ୍ଚି ଇର୍ସେମରଞ୍ଚି ବାଞ୍ଚେ
ବାୟସିତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଷାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲେ ଏରକୁଏନ୍ । ୨୪ *ବନ୍‌ତ ଇସ୍ପରନ୍ ରନବୁନ୍
ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିଲେ ତକ୍ଳୋଲେ
ଅଃର୍ପ୍ତିଏ । ୨୫ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନେ;

‘ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ମୁକ୍ତାବାଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗିୟତାୟ,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ଖେନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି
ଅଃନ୍ନେମ୍ପେନାୟ ।

୨୬ ତିଆସନ୍ ଉଗରୁଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାଲନ୍,

ଆଲାଡ଼ଖେନ୍ ମର୍ଥାୟଲନ୍,

ଆରି ତଅଡ଼ଖେନ୍ ନିୟ,

ଲୋଲୋତନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ,

୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍† ଅଃନ୍ନମ୍‌ରେଡ଼େ ।

ଆରି ତର୍ନେମରନ୍‌ମଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃନ୍ନବସଏଏ ।

୨୮ ଆମନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ତଡ଼ବ୍ ଅବତୁୟଲ୍‌ୟ,†

ଆମନ୍ ମୁକ୍ତାବାନମ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସର୍ତ୍ତାତ୍‌ୟ ।”

୨୯ “ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଜି, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଦାଉଦ ରାଜାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ରେୟଲଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍
ବର୍ତନାୟ, ଆନିନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତନିଲନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆ ମସାନ୍ନିନ୍ ନମିଡ଼ାନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍
ତକୋ । ୩୦ ଦାଉଦନ୍ ଅବୟୁ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ତକୋଏନ୍, ଆ କେକ୍ଳାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟୁନେ
ଅବରାଜାଲେ ଆ କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବତକ୍ଳୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସଏଏ ଗାମ୍‌ଲେ
ଆନିନ୍ ଆଜନା । ୩୧ କେନ୍‌ଆତେ ଆନିନ୍ ଆଜନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ବାଞ୍ଚେ କ୍ରିସୁନ୍
ଆ ଯନ୍‌ମେଡ଼େ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନେ,
‘ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃସେଡ଼ଲଜି,

କି ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଅଃସଅଲୋ ନିୟ ।’

୩୨ ଇସ୍ପରନ୍ କେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡ଼େନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟତାୟ ।

୩୩ ଇସ୍ପରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମତାଜେନ୍ କି ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ନ୍ ଅବତକ୍ଳୁମେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍

* ୨:୧୭ ୨:୧୭ ପାପୁରମରଞ୍ଚି † ୨:୧୯ ୨:୧୯ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ✨ ୨:୨୩ ୨:୨୩ ମାଡିର ୨୭:୩୫; ମାର୍କ ୧୫:୨୪; ଲୁକ ୨୩:୩୩; ଜନ ୧୯:୧୮ ✨ ୨:୨୪ ୨:୨୪ ମାଡିର ୨୮:୫,୬; ମାର୍କ ୧୬:୬; ଲୁକ ୨୪:୫ ‡ ୨:୨୭ ୨:୨୭ ରନବୁମରଞ୍ଚି ଆ ତରକୋନେ
§ ୨:୨୮ ୨:୨୮ ଅବଜନାଲ୍‌ୟ

ଏକାମ୍ରେ ବାସାଲହଲନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଜନଲେନ୍ ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଫଲାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ରେଞ୍ଜି କେନ୍ ନମି ଏଗିୟତେ ଆରି ଏଅମ୍ତଡ଼ତେ । ୩୪ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜିରୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବର୍ତ୍ତନେ:

‘ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍,

୩୫ ଶେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ ବନେରାନମ୍‌ଜି ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଳୋଆଜି,

ତି ଜାୟ ଆମନ୍ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତକ୍ଳୁମ୍‌ଲେ ତକୋନା ।”

୩୬ “ତିଆସନ୍ ଏ ଇସ୍‌ଆଲ୍‌ମ୍‌ରଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଜନାବେନ୍‌ତୋ, ଅଙ୍ଗା ଜିସୁ ଆମ୍ରେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲେ ଏରକ୍ଳୁଏନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଆରି କ୍ରିସ୍ତୁ ଗାମ୍‌ଲେ ତବ୍‌ନଡ଼େନ୍ ।”

୩୭ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆପପଗୋ ଡେଏଞ୍ଜି, ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ଏଏଙ୍ଗାମାୟ ?”

୩୮ ସିଲ୍‌ରେ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ରେଞ୍ଜି ଆବୟରୁଡ଼ିନାବା, ଆରି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଇର୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୁବତାନାବା; ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ରେଞ୍ଜି ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ଆତନିୟତିୟ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୩୯ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ଆମ୍ରେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ପସିୟବେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ବରନ୍ ସାଡ଼ାୟରେଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍‌ତନ୍ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକୋ ।”

୪୦ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଜହ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ନନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, “କେନ୍ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ରେଞ୍ଜି ଅଡ଼ରୁବେନ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।” ୪୧ ଆନାଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ଡର୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତକ୍ଳୁବତାଲଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଯାଗି ଅଜାର ମନ୍‌ରା ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲଞ୍ଜି ।

ଡର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍

୪୨ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି ଆରି ପାଡ଼ନାଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

୪୩ ଆରି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରାନ୍‌ଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ଅରମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୪୪ ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଡର୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଲବଞ୍ଜି, ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମୁର୍‌ବେଏଞ୍ଜି । ୪୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ବସେଡ଼ ଆ ଲବ ତମେଞ୍ଜି କି ତାକୋନ୍ ବାଞ୍ଜେଆଜେଞ୍ଜି । ୪୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏଣ୍ଡେଲନ୍ ତିତାନ୍ ସରବୋସିଡ଼ନ୍ ରୁକ୍ଳଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅଧିଏ ଅଧିଏ ଇୟଲେ ରୁଟିନ୍ ରେବଲେ ସଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆରି ଲଗାଡ଼ ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍ଳେଏଞ୍ଜି । ୪୭ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ହୁଡ଼ୟମେଞ୍ଜି; ଅନ୍ତରନ୍ ଆଞ୍ଜୁଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ତିତାନ୍ ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବମାୟମାୟେଞ୍ଜି ।

୩

ପିତ୍ରନ୍ ଅବୟ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼େନ୍

୧ ବଡ଼ିନ୍ନା ପାଡ଼ନା ଇଡ଼ନ୍, ସାଲ୍‌ମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବୋୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ମା ଆ ଗାଡ଼େ ଜନମ୍‌ମ୍‌ହୁତଏନ୍ । ତେଡେ ମନଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଗରନ୍‌ନ୍ଦେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ତକୋଏନ୍, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆରିୟତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ବେକେଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଡେଡେ ଆମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଇୟଲାୟ ଜିରେଜି । ୩ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବେଡେନ୍ । ୪ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେଞ୍ଜି, ଆରି, ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ାୟ ।” ୫ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ଖଡ଼ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତାଲନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ବାଞ୍ଜି ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେନ୍ । ୬ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ରୁପା ତଡ଼ କି ସୁନା ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ତକୋ ତିଆତେ ଶେନ୍ ଆମନ୍

☆ ୨:୪୪ ୨:୪୪ ଅନାପ୍ତାୟ ୪:୩୨-୩୫

ତିୟତଃ; ନାଜରିତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଆଖୁମଲୋଢ଼ ତଡ଼ିୟନା ।^{୧୭} ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଆର୍ଜଢ଼ୋମସି
 ଖମଲେ ଅବତୋଏନ୍ । ସିଲଭେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆ ଡାଲ୍ଲଜଡ଼ନ୍ ତ ଆମେତଡ଼ିଞ୍ଜି* ରତୋଏନ୍; † ଆରି
 ଆନିନ୍ ଡୋରଞ୍ଜାମଡାଲେ ତନଡ଼େନ୍, କି ତଡ଼ିୟଲନ୍, ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଇଡ଼ୋୟ ଇଡ଼ୋୟଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼
 ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନେ ।^{୧୮} ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ଡ଼ିୟଲନ୍ ତ
 ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତେକେନେନ୍ ଆଡ଼ଡ଼ି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି,^{୧୯} ଆରି କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସରେବାସିଡ଼ନ୍
 ମନ୍ଡ଼ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗରନ୍ତେଲୋଡ଼ନ୍ ତଲ୍ଲମଲେ ବେକେଡ଼ଲନ୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ଲଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍
 ଏକ୍ଲାଲେ ମନଡ଼େନ୍ ତିଆଡେଜି ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି ।

ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ବନେ

^{୧୯} ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ଡ଼ି
 ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇର୍ଗାଜି କି ଇୟଲ୍ଲାୟ ରୁକ୍ଲନେଜି ।^{୧୯} ପିତ୍ରନ୍
 ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବର୍ବନେ, “ଏ ଇସ୍ତାଏଲ୍ମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍
 ସାନ୍ନି ଡେଡ଼ବେନ୍ ? ଇନ୍ଲେନ୍ ବସ୍ତୁଲନ୍ ବାଭେ ଅଡ଼େ ବୋର୍ଯାଲେନ୍ ବାଭେ କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍
 ଏବଡ଼ଡ଼ିୟନେଲାୟ ଗାମଲେ ଅବଡ଼ିସୟତାଲେ ଇନିବା ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ଏସେଡ଼ତଲେନ୍
 ?^{୨୦} ଅଭାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକ୍ବବନ୍ ଆ ଇସ୍ପର, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ପର, ଆ କମ୍ପାରିମରନ୍
 ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଅବଗୁଗୁଏନ୍ ଅବପେମେଡ଼େନ୍; ତି ଆ ଜିସୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼
 ଏସୋରୋଗ୍ଲାୟେନ୍, ଆରି ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆୟ ଆଗ୍ରାମେନ୍, ତିଆଡ଼ି ପିଲାତନ୍
 ଆଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ର୍ବନେ ।^{୨୧} ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଏରଡୋସାମର୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଞ୍ଜାଲୋ, ଆପାଲ୍ଡେଡ଼େନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ସମ୍ବରମରନ୍ ଅନମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍
 ପିଲାତନ୍ ଏବରେନ୍ ।^{୨୨} ବନ୍ତ ଅନମେଡ଼େ ତଡ଼ରନ୍ ଆରବଡ଼ୟଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏରକ୍ସଏନ୍,
 ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୋଏନ୍, ତିଆଡେଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ସାକିନ୍
 ଏଡ଼ିୟତାୟ ।^{୨୩} ଆଖୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଭେ କେନ୍ ଆ ଗାଡ଼େମର୍ ମନଡ଼େନ୍ । ନମିଞ୍ଜେନ୍
 ଅକ୍ଲାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଏଜନାଏନ୍; ତିଆଡେ ଆଖୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ବନବୋ ଡେନ୍
 ତୁମ୍ ଡେଡେ; କେନ୍ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡ଼ର୍ବନେନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼େନ୍, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଏଗିଜେନ୍ ।”

^{୨୪} “ଆରି ନମି, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଏକ୍ଲାଲେ ଏରଜନନାନ୍ ବାଭେ ଏଭେଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ନିୟ ଏଭେଲେ ଏରଜନନାନ୍ ବାଭେ କେନ୍ଆଡେ ଏଲ୍ଲମେନ୍ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜନା ।^{୨୫} ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍
 ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ବର୍ବେଜି ଇସ୍ପରନ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ବେମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ବର୍ବନେ,
 ମସିଅନ୍ ପନବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େ; ତି ଆ ବର୍ବେଜି ଅକ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବଡେଲେନ୍ ।^{୨୬} ତିଆସନ୍,
 ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଯର୍ନାୟବା, ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେବେନ୍ କେମାଡେ ।^{୨୭} ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼
 ସିଲଭ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ଏଞ୍ଜାଡ଼େ, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଆସ୍ତୋଏନ୍
 ଆ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ ।^{୨୮} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ମଡ଼ିର୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ବେମରଞ୍ଜି ବାଭେ ଇସ୍ପରନ୍
 ଆରବଜନାଏନ୍ ଅକ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ବେଜି ବାରତନ୍ବନ୍ ଆଡ଼େଡେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍
 ତକୋତନ୍ ।^{୨୯} ମୋସାନ୍ ବର୍ବନେ, ‘ପ୍ରବୁ ଇସ୍ପରନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍
 ଅକ୍ତମ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ବେମରନ୍ ତବନଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଅକ୍ଲା ବର୍ବେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବେବେନ୍, ତିଆଡେଜି
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ବା ।^{୩୦} ଆରି କେନ୍ ଅକ୍ତମ୍ ଡେଡେ, ଅକ୍ଲା ମନ୍ରା ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ବେମରନ୍
 ଆ ବର୍ବେ ଆଲ୍ଲେଡେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଅନାନ୍ନାନ୍ ଡେଡେ, ଆରି ରବୁଡେ
 ।^{୩୧} ସାମୁଏଲ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ବେମରନ୍ ନିୟ ତି ଆ ବର୍ବେ ବର୍ବନେ, ଆରି ତିକ୍ଲି ଆ ତିକ୍ଲାରେଡ଼ ତିଅକ୍ଲା
 ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ବେମରଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ବେ ବର୍ବେଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଆ ବର୍ବେ ବର୍ବେଜି ।^{୩୨} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ତି ଆ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ବେମରଞ୍ଜି ଆଅନ୍ଜି, ଆରି, ‘କ୍ଲୁଡ଼ାବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ପୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ
 କେକ୍ଲାମରଜି ଆସିବାଦନ୍ ଖାଡ଼ଡ଼ଜି’ ଗାମଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେନ୍ ଅଭାମନ୍ ଆମନ୍ ବାସାଲନ୍

* ୩:୭ ୩:୭ ତନୁକ୍ତିକଡ଼   ✧ ୩:୨୪ ୩:୧୪ ମାଡ଼ି ୨୭:୧୫-୨୩; ମାର୍କି ୧୫:୬-୧୪; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୩; ଜନ ୧୯:୧୨-୧୫

। ୨୭ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଲେ ମନରାନ୍ ଆ ପେଲ୍ଲୋଲୋଟନ୍ ସିଲଡ୍ ଆବଡ଼ିତ୍‌ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆସିର୍‌ବନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ଆ କମ୍ପାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବଡେଲ୍‌ତାଲେ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ।”

୪

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପରନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍

୧ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆବରନ୍ ଆତିଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆଜ୍ରଗେତେଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲ୍‌ଲାଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍‌ମେଡ଼ ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ଞ୍ଜି । ୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ବଣ୍ଡିସିଲୋଟନ୍ ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ଜାୟ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତିଡ଼ ଅରୁବେନ୍ । ୪ ବନ୍‌ତ ଜବ୍ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତଡ଼ାଲେ ତର୍‌ଞ୍ଜି; ଆରି ତିଆତିଡ଼ ଓକାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍‌ ଆ ତନିତି ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ତେଏଞ୍ଜି ।

୫ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ରୁକ୍ଲଞ୍ଜି । ୬ ତେଭେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଆନାନନ୍, କାୟାପାନ୍, ଜନନ୍, ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡାରନ୍ ତ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କେଜ୍‌ଜାମରଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମୁକ୍ଳାବାଞ୍ଜି ମଡ଼ିନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼ଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଲ୍‌ଲୁମ୍‌ତେ ? ଅଞ୍ଜା ବୋର୍‌ସା ବାଭେ ଅଡ଼େ ଆନା ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆମ୍ଭେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏଲ୍‌ଲୁମେନ୍ ?”

୮ ପିତ୍ରନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ଅମ୍ଭେଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଏ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆରି ଆମ୍ଭଡ଼ଗଡ଼ମରଜି, ୯ ଲଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ଗାଡେମରନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏରଲ୍‌ଲୁମାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏଞ୍ଜାଲେ ମନଡେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍ତ୍ତଲେନ୍ ? ୧୦ ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜନାବା, ଅଞ୍ଜା ନାଜରିତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଟନ୍ ଏରକ୍ଲୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡୋଏନ୍, ତି ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମନଡେନ୍ କି ନମି କେନ୍ ମୁକ୍ଳାବାବେନ୍ ଆତନଡ଼ । ୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ ଆଇତିଡ଼, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଗୁସିମରଞ୍ଜି, ‘ଆମ୍ଭେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆରେଡ଼ ଏବାସ୍ତେଏନ୍,

ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଆରେଡ଼ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆରେଡ଼ ।’

୧୨ ଆନିନ୍ ତୁମ୍‌ ଅମ୍ଭେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟତା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମ ବାଭେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନୁରନ୍ ଅଃଞାଡେ ।”

୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ଗିୟଲେ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏରପାଟମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆତିଡ଼ ଅମ୍ଭଡେଞ୍ଜି । ୧୪ ବନ୍‌ତ ତି ଆମ୍‌ନଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି କି, ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ବର୍‌ନେ ଅଃର୍‌ପିଲ୍‌ଲଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ଜିର୍‌ସା ଗାମେଞ୍ଜି କି, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇନି ଏଞ୍ଜାଗୋ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆରି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବଲୁମେଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ସମ୍‌ରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ଜନାଆଜେଞ୍ଜି, ଶ୍ରେନି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଆତେ ସସଲନ୍ ଅଃର୍‌ପିବୋ । ୧୭ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଃକ୍‌ଡ଼ାୟନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼‌ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବରଡ଼ଡ଼େନ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବଡ଼ଡ଼ବାଜି ।”

୧୮ ତିକ୍ଳି ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବରଡ଼ଡ଼େନ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆକ୍ଳାନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲ୍‌ୟ ତେନ୍ ମନଡ଼ ଅଡେ ବର୍‌ନେବେନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲ୍‌ୟ ତେନ୍ ମନଡ଼, ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମା ବର୍‌ନାବା । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଏଗିୟଲ୍‌ୟ ଆରି ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲ୍‌ୟ, ତିଆତେଜି ଏରବନରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଃର୍‌ପିଆୟ ।” ୨୧ ସିଲଭେ ତେଭେ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ତକୋଏଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅଃଞାଡ଼ଲ୍‌ଜି, ସଭର୍ ବବଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଅମରେଡେଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଭେ ଇନିଜି ତେଏନ୍

ତିଆଡେଜି ଆସନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ସେଜେରାଏଞ୍ଜି । ୨୨ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ମନଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାଜୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡେଏନ୍ ।

ଅନୁୟବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା

୨୩ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ଢ଼ଲନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ଆମ୍ନୁଡ଼ୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇନିଜି ଗାମେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଅଡକୋନ୍ ଇୟଲେ ବର୍ନେଜି । ୨୪ ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଆରମ୍ଭଡେଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ନେଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏନେଲେ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି; “ଏ ପ୍ରବ୍ରୁ ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁତ୍ରିନ୍, ସମ୍ନେୟୁଣ୍ଡାନ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜେ ଡକୋନ୍ଆଡେଜି ଅଡକୋନ୍ ଗବଡେଲେନ୍ । ୨୫ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ତ କମ୍ବାରିମରନ୍ମ* ଦାଉଦନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ସନେ, ‘ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ବାବନ୍ଡ଼ାବ ବାକାବେଞ୍ଜି,

ଆରି ଇନିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଃଗଡେଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଢ଼ଲେ ତନ୍ନୁଏଞ୍ଜି ?

୨୬ ପ୍ରବ୍ରୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆରି ଆନିନ୍ ଆରବିସେକଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼,
ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ରାଜାଜି ତନଡେଞ୍ଜି,
ଆରି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ରୁକୁଲଞ୍ଜି ।’

୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମଡ଼ିର୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ମ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଆମନ୍ ଅବିସେକଏନ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଏରୋଦନ୍ ତ ପଡ଼ିଅ ପିଲାତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରୁକୁତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବିରୁଦଏଞ୍ଜି । ୨୮ ବୋର୍ସାନ୍ମ ତ ଅନିଃୟମନମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡକୋନ୍ ଇନି ତେଡମତେ ଗାମଲେ ଆମନ୍ ଗବରିଏନ୍, ତିଆଡେ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୁକୁଲଞ୍ଜି । ୨୯ ପ୍ରବ୍ରୁ, ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଇନଲେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବବଡ଼ଢ଼ତଲେଞ୍ଜି, ଆମନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଗିଜା ଆରି ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନମ୍ ଅନସ୍ବୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ମଜିଆଡ଼ଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟାଜି । ୩୦ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ନମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ମନବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅରମ୍ଭତଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅସିନମ୍ ତେଜ୍ଜେଆ ।”

୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ଆପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ଆ ତିକ୍କି, ଅଜ୍ଞା ଆ ଡରକୋନେଲୋଡ଼ ରୁକୁଲନ୍ ଡକୋଲଞ୍ଜି, ତି ତେଞ୍ଜେ ୟୁଲନେ । ଆନିଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିଜେଞ୍ଜି କି ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅପ୍ସୁବରେଞ୍ଜି ।

ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅନର୍ଜେଞ୍ଜି ଆବସମାନନ୍ ଞାଡ଼ଡ଼ି

୩୨ ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ତ ଆବପରାନ୍ନାନ୍ ଡେଏଞ୍ଜି । ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନର୍ଜେଞ୍ଜି ଇନଲେନ୍ଆଡେ ଅଃଗାମଲଜି, ବନ୍ତ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନର୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବସରିନ୍ ବାନ୍ତେଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୩୩ ଅନାମ୍ବୁୟ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ବୋର୍ସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପ୍ରବ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ୟନର୍ମେଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି । ୩୪ ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅବାବ ଅଃଡେଲଜି, ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଲବସିମା, ଅସି ଡକୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେଜି ତମେଞ୍ଜି କି ତକ୍କାନ୍ ଅନାମ୍ବୁୟ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ପାଢ଼ଲେ ଇୟଲାଇ ଡିୟେଜି; ୩୫ ଆରି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସନାୟସାୟ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆଡେ ତିୟଡିୟେଞ୍ଜି ।

୩୬ ଆରି, ଜୋସେପନ୍, ଆନିନ୍ ଲେବି କେଜ୍ଜାମର୍ ସାଈପ୍ରସଲୋଡ଼ନ୍ ଜନମ୍ ଡେଏନ୍, ଅନାମ୍ବୁୟ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ନବା ଗାମଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି, ବାଣ୍ଟାଲବୋ ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ “ବନବ୍ଯୋ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍” ଡେଡେ । ୩୭ ଆ ବସେଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଡକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ତମଲେ ତି ଆ ତକ୍କା ଅନାମ୍ବୁୟ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲେ ତିୟେଜି ।

ଅନାନିଅନ୍ ତ ସପିରାନ୍

୧ ଅନାନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଡକୋଏନ୍, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ ସପିରା । ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଅସୋୟ ଆନର୍ଜେଞ୍ଜି ତମେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅନର୍ଜେନ୍ ତମଲେ ଆଞ୍ଜୁଡେଞ୍ଜି ଆ ତକ୍କା

* ୪:୨୫ ୪:୨୫ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରୁଲୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା   ✪ ୪:୨୭ ୪:୨୭ ଲୁକ ୨୩:୭-୧୧; ମାତିଉ ୨୭:୧,୨; ମାର୍କ ୧୫:୧; ଲୁକ ୨୩:୧; ଜନ ୧୮:୨୮,୨୯   ✪ ୪:୩୨ ୪:୩୨ ଅନାମ୍ବୁୟ ୨:୪୪,୪୫

ଲାଙ୍ଗୁଳେଡ଼ ସଲେ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି କି ଲାଙ୍ଗୁଳେଡ଼ ତକ୍ଳାନ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ତିୟେଜି ।^୩ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଅନାନିଅ, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ସସନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବସେଡ଼ନ୍ ତମ୍ଲେ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ତକ୍ଳା ଲାଙ୍ଗୁଳେଡ଼ ସଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍, ଇନିବା ସନ୍ମୁମନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼େନ୍ମ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ?”^୪ ତିଆ ବସେଡ଼ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତମେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତିଆତେ ଆମନ୍ଆତେ ଅଃଡ଼ୁକୋଲୋ ପଡ଼ ? ଆରି ତରମେନ୍ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ତିଆ ତକ୍ଳା ଆମନ୍ଆତେ ଅଃଡ଼ୁକୋଲୋ ପଡ଼ ? ଏଡ଼େଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ଆମନ୍ ଏକ୍ଳାଲେ ଉଗରଲୋଡ଼େନ୍ମ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମେନ୍ ? ଆମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଅଃସସଲନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ସସଲନ୍ ।”^୫ ଅନାନିଅନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରମଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ କି ରବୁଏନ୍ । ସିଲରେ ତିଆକ୍ଳା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ।^୬ ଆରି ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ଜିରାଜି କି ଅନାନିଅନ୍ ଆ ମରା ସିନ୍ରିନ୍ ଯୁମ୍ଲେ ବୋୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।

^୭ ଯାରି ଗଣ୍ଡା ଆ ତିକ୍ଳିଆ ତୁକ୍ଳିନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ବନ୍ତ ଇନି ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ ।
 “ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବର୍ନା ଲା, ତିୟଡ଼େ ତକ୍ଳା ବାଡ଼େ ପଡ଼ ଆମେନ୍ ବସେଡ଼ଏ ଏତମେନ୍ ?”
 ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଓଓ, ତିୟଡ଼େ ତକ୍ଳା ବାଡ଼େ ବସେଡ଼ଏ ଏତମ୍ଲାଇୟ ।”

^୮ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ମନାଲ୍ଲମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ବାଗୁନ୍ବେନ୍ ଆବମନ୍ନ୍ ଏଏମ୍ଲେଲନ୍ ? ଗିଜା, ଆନାଜି ଅୟତବନ୍ମ ଇୟଲେ ତିଲେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇନି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼* ନିୟ ବୋୟଲେ ଡାଣ୍ଡୁନ୍ ପାଡ଼ତମ୍ଲି ।”
^୯ ସିଲରେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ସପିରାନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ବା ଗୋଡ଼େନ୍ କି ରବୁଏନ୍ । ଆରି ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ସପିରାନ୍ ଆରବୁ ଇୟଲାଇୟ ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ବୋୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି କିଆ ଅୟତବନ୍ ଆ ମସାନ୍ ଆତୟତୟ ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।^{୧୦} ସିଲରେ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆରି ତିଆକ୍ଳା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ସାନ୍ତି କାକାଡ଼ାନ୍

^{୧୧} ଅନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜବୁତମ୍ ଅରମ୍ପଡ଼ଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ତି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ରୁକ୍ଳୁନେଜି ।^{୧୩} ବନ୍ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼ଲ୍ଲଜି, ତେଲୋଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେକେଏଞ୍ଜି ।^{୧୪} ଆରି ଜବୁତମ୍ ଓକାମରଞ୍ଜି ତ ଆଇମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତରଞ୍ଜି କି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲ୍ଲଜି ।^{୧୫} ପିତ୍ରନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଏକ୍ଳାଲଡ଼େନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆ ଉମ୍ଲୁନ୍ ଜାବେତୋ ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋୟଲେ ଡାଣ୍ଡୁନ୍ ସପାଲୋଡ଼ନ୍ ତ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ତକ୍ଳୋଏଜି ।^{୧୬} ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜି ତ ଏମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍ପୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

ଅନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି

^{୧୭} ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି, ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଇସ୍ପାତାନ୍ ବାଡ଼େ ପସୋୟଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି ।^{୧୮} ଆରି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି ।^{୧୯} ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲ୍ଲଡ଼ବରମ୍ ଅବୟନେ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ସନଡ଼ଜି ରୋଆଜେନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ କି ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି;^{୨୦} “ଜିର୍ବା, ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ ବର୍ବାଜି ।”^{୨୧} କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଲେ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତୋଡାନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି ।

ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ଆ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତ ଇସ୍ପାୟଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ରୁକ୍ଳୁଲ୍ଲଜି, ଆରି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆପାୟେଞ୍ଜି ।^{୨୨} ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନେରବାଡ଼ଲ୍ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ନାଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି,^{୨୩} “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଏଗିୟଲାଇୟ, ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଆଇଡ଼ଡ଼ ଆରି ଜଗେସିମରଞ୍ଜି ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ଜି, ବନ୍ତ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲେ ଅମ୍ଲନ୍ ଇୟଲେ ଏଗିୟନାଞ୍ଜି

* ୫:୯ ୫:୯ ମରାନ୍

ଆନ୍ନିତ୍ ଏଠିକେ ବାହାରିଲା । ୧୪ କେନ୍ ଅତୁକୋନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ବୁୟଲେ ସରେବାସିତନ୍ ଆ ସିସ୍ତାୟ ତ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ଇନ୍ ତେତେ ଗାମ୍ବଲେ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖୁଦ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଇୟମ୍ବାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୧୫ ତିଆତିତ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଅମ୍ବୁୟବା, ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଏତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଲୋଡନ୍ ତନଡ୍ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟତଜି ।” ୧୬ ତିଆତିତ୍ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ କାକାଡାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖୁଦ୍ନେମରଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଓରୋଡେଜି । ବନ୍ତ ବତଗାୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଞ୍ଜେଓରୋଡଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅସମ୍ବୁୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅରେଡନ୍ ବାରେ ତିତ୍ତଲେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି । ୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାମ୍ବୁୟ ଖୁଦ୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଓରୋଡଲେ ଅତୁକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମ୍ବୁଲୋଡ୍ ତବନ୍ତଲେ ମୁଡ୍ ରାଓଡାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୮ “କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ୍ ଖନଡନ୍ ଏତିୟତଡ୍ ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବରବେନ୍, ବନ୍ତ ଗିୟବା, ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖନଡ୍ ଏତିୟେନ୍ ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ରନ୍ବୁ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଏବଡୋସାତଲେନ୍ ।”

୧୯ ବନ୍ତ ପିତୁନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନାମ୍ବୁୟ ଖୁଦ୍ନେମରଞ୍ଜି ଜାଲଡ୍ଲେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଏମାନ୍ନୋୟ, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେ ଏଞ୍ଜାନ୍ନୋୟ । ୨୦ ଅଜା ଜିସୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାତଡ୍ଲୋଡନ୍ ତାଡ୍ଲେ ଏରକ୍ସୁଏ, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅବଡୋଏନ୍ । ୨୧ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆବ୍ବରବୁଡ୍ନେନ୍ ତ ଇସ୍ବର ସିଲଡ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଜିତୋମ୍ବିନ୍ ବାଡେ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଆମ୍ବୁୟଗଡମର ଆରି ଅନ୍ବୁୟମର ଅଣ୍ଡେଲେ ତବନ୍ତେନ୍ । ୨୨ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅତୁକୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ସାକିମରଜି, ଆରି ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେତଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ତି ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ନିୟ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ ।”

୨୩ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ବୁୟତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ରନ୍ବୁୟ ସାଜେଞ୍ଜି । ୨୪ ବନ୍ତ ଗମଲିଏଲ୍ ଗାମ୍ବଲେ ଅବୟ ପାରୁସିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ୟାୟବର୍ ଆ ଖନଡ୍ତିୟମର, ଆରି ଅତୁକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିନ୍ ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡନ୍ ତନଡ୍ତାଲେ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖୁଦ୍ନେମରଞ୍ଜି ବସନ୍ନେଃ ଆସନ୍ ଅନମ୍ବୁୟତନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି; ୨୫ ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଞ୍ଜାତାୟ ଏଗାମ୍ବେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଗିୟତମାବା । ୨୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁୟ ତିରଦାନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡାମର ଗାମ୍ବତମଲନ୍, ଆରି ଉଞ୍ଜିସଅ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ତିଅଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡେଞ୍ଜି ତି ଅତୁକୋଞ୍ଜି ପିରିଡ୍ପାତାନ୍ ତେଆଜେଞ୍ଜି । ୨୭ ତି ଆ ମନ୍ରା ସିଲଡ୍ଲେନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ତନିତନ୍ ଆଡେଏନ୍ ଆତିଡ୍ ଗାଲିଲିୟାୟ ଜିତଦାନ୍ ତୁଡ୍ଲନାୟ କି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅବ୍ବୁୟତାଲେ ଗୋଡେନ୍ ଅମ୍ବୁୟତେନ୍; ଆନିନ୍ ନିୟ ରବୁଏନ୍, ଆରି ତିଅଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅତୁକୋଞ୍ଜି ପିରିଡ୍ପାତାନ୍ ତେଆଜେଞ୍ଜି । ୨୮ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଇନ୍ନିଡ୍ ଏଏଞ୍ଜାତଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅମ୍ବେଡ୍ବାଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିୟ ଅଡେ କେନ୍ ଆ କାକାଡା ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବୁୟ ସିଲଡ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ରସମ୍ବେ । ୨୯ ବନ୍ତ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବୁୟ ସିଲଡ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତଡ୍ଲେ ଏଞ୍ଜର୍ପ୍ରିଏ, ଅସମ୍ବୁୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ୍ ଏଡୋତନ୍ ଗାମ୍ବଲେ ରାଡ୍ତାତବେନ୍ ।”

ତେତେ ଆତକ୍ଲୁମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅତୁକୋଞ୍ଜି ଗମଲିଏଲ୍ମନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ବୁୟତେଞ୍ଜି । ୩୦ ଆରି ଅନାମ୍ବୁୟ ଖୁଦ୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅମ୍ବୁୟତନ୍ ଓଡ୍ଡୋତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିତେଞ୍ଜି କି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ଏବରତଡ୍ବେନ୍ ଗାମ୍ବଲେ ବରେ ଅମ୍ବୁୟତେଞ୍ଜି । ୩୧ ସିଲଡେ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖୁଦ୍ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ତନିତନ୍ କନଖନ୍ ଆଖନାଡ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମ୍ବଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଡେ ପନ୍ସୁଆତିସିତନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୩୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ସରେବାସିଲୋଡନ୍ ତ ଅସି ଅସି ଇୟଲେ ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତ ଗାମ୍ବଲେ ଖନଡନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ୍ବରନ୍ ଅନମ୍ବୁୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜୋଲୋଲଞ୍ଜି ।

ସେବା କାକାଡାନ୍ ଆସନ୍ ସାତଜଣ ସନେତାନ୍

✧ ୫:୨୮ ୫:୨୮ ମାଡିଲ ୨୭:୨୫

୧ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟଲେ ପାଢ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଗ୍ରୀକ୍ ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ତ ଏବ୍ରୁଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଗୋଡ଼େଲଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଡ଼ିତ୍ ତିତାନ୍ ଆ ପଡ଼ି ଆସନ୍ ତାକୋନ୍ ଆବାଞ୍ଜେଏଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ମନଢ଼ ଅଃଗିଜେଜି ଗାମଲେ ଗ୍ରୀକ୍ ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଏବ୍ରୁଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବରଞ୍ଜି । ୨ ତିଆସନ୍ ବାରଜଣ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନସ୍ପୁଡ଼ୁବରନ୍ ଅମରେଡ଼ଡ଼ାଲେ ଜନୋମଜୋମନ୍ ଆ ବନାଡ଼େଲୋଡ଼ ମଗାଡ଼ଲେ ଅଃଡ଼କୋନେବୋ । ୩ ତିଆସନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ତକୋ ଏଠେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସାତଜଣ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ସେଡ଼ାବା । ୪ ଏଠେଲଡ଼େନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାର୍ଡ଼ନାନେନ୍ ତ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ୁବରନ୍ ଆସନ୍ ରୟଢ଼ଲଢ଼ତନ୍ ।”

୫ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ତିପାନ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆରି ପିଲିପନ୍, ପ୍ରକରନ୍, ନିକାନୋରନ୍, ତିମୋନନ୍, ପାର୍ମାନନ୍ ତ ଆମ୍ବୁଜୁ ଜିଉଦି ତରମ୍ପଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବୁୟଲନ୍ ଆନ୍ତିଅକିଆବାୟ୍ ନିକଲାୟନ୍ ସେଡ଼ାଏଞ୍ଜି । ୬ କେନ୍ ସାତଜଣଞ୍ଜି ଆବବଲୋଡ଼ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆସିଞ୍ଜି ତକୋଡ଼ାଲେ ପାର୍ଡ଼ନାଏଞ୍ଜି ।

୭ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଆଜେଞ୍ଜି ଆରି ଜିରୁୟାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟଲେ ପାଢ଼େଞ୍ଜି; ଆରି ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍‌ଲଞ୍ଜି ।

ତିପାନନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

୮ ତିପାନନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟମନ୍ ତ ବୋର୍ସାନ୍ ଖଞ୍ଜଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ଅରମ୍ପଡ଼ଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ । ୯ ବନ୍‌ତ ଲିବତ୍ ଅ, କୁରିଣିଆ ଆରି ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡିଆ ଆଗ୍ରାମଡ଼େଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍‌କୁସିଂ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆରି କିଲିକିଆନ୍ ତ ଆସିଆବାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜିରାଜି କି ତିପାନନ୍ ଆମଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତବେଜି । ୧୦ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିପାନନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏଠେଲେ ଆ ବୁଡ଼ି ତିଏନ୍ ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଢ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପିଲିଜି । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମୋସାନ୍ ତ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେନ୍, ତିଆଡ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଢ଼ଲାୟ୍” ଗାମଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଖଞ୍ଜଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି କି ତିପାନନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଖଞ୍ଜଲେ ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୧୩ ଆରି ତେଢେ କଣ୍ଡାୟ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ତବନ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ମଡ଼ିର୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ଡ଼ନେ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ପୁଡ଼ତେ ଆରି ମୋସାନ୍ ଅଞ୍ଜା ବନାୟ୍‌ବରଜି ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ବାରାୟ୍‌ତାୟ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ଡ଼ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଢ଼ଲାୟ୍ ।” ୧୫ ତିଆଡ଼ିତ୍ ତେଢେ ଆଡ଼ଞ୍ଜୁମନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି; ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ତିପାନନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ତିପାନନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଉତ୍ତମ ରାଡ଼ଡ଼ାଏନ୍ ।

ତିପାନନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧ ସିଲଡ଼େ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତିପାନନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ପଡ଼଼?”

୨ ତିପାନନ୍ ବର୍ନେ, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ଆପେୟ୍‌ଜି, ଅମଡ଼ଢ଼ବା । ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍ ଅଗ୍ରାମନ୍ ଆରଣ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆମ୍ବୁଜୁ, ଆନିନ୍ ମେସପଗାମିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ଇସ୍‌ସର ଆମଡ଼ନ୍ ଅବରିୟ୍‌ତାଲନେ । ୩ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଅସି’ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ତେସାତମନମ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍ ଆରି ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ତେସା ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ତମ୍ ତି ଆ ତେସା ଜିରା ।’ ୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ କଲିଅଞ୍ଜି ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଆରଣ ତେସାନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋନେ । ଆରି ଆ ବାପାନ୍ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ଅଞ୍ଜା

ତେସାଲୋଡ଼ ଏତକୋତନ୍ ତି ଆ ତେସା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲ୍‌ୟ । ୫ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତେତେ ଇନ୍‌ଡ଼ି଼ଜା ଅଃଭିୟଲୋ, ବତାଲ୍‌ଜଡ଼ ଆଜଡ଼ଜଡ଼ ଆ ଲବ ନିୟ ଅଃଭିୟଲୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ବାସାଏନ୍ । ଅତ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜା ତେସା ତିୟତାୟ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ତ ଆ କେଜ୍‌ଜାମରଞ୍ଜିଆତେ ତେତେ । ଇସ୍‌ରନ୍ ତିଆତେ ଆତ୍ରାସାଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଅତ୍ରାମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋତନେ । ୬ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ, “ଆ କେଜ୍‌ଜାମରଞ୍ଜି ବତେସାନ୍ ଜିର୍‌ରେ ଇୟତେ ତକୋନେଜି ଆରି ତି ଆ ତେସା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜିଏଅ ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ କମ୍‌ପାରିନ୍ ତକ୍‌କୋତାଲେ ତଣ୍ଡାୟତାଜି । ୭ ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କମ୍‌ପାରିନ୍ ତକ୍‌କୋତାଜି ଖେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ବିସାରତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍‌ନେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ପୁର୍‌ୟଜି । ୮ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନବରେଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍‌ ଆସନ୍ ବରେନ୍; ତି ଆ ବର୍‌ନେ ଅନ୍‌ମ୍‌ ଅତ୍ରାମନ୍ ଇସାକନ୍ ଆକ୍‌କୋତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଟ ଡିନ୍‌ଲୋଡ଼ ଗବରେତେନ୍; ଇସାକନ୍ ଜାକୁବନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବରେତେନ୍ ଆରି ଜାକୁବନ୍‌ ଆଅନଞ୍ଜି ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗବରେତେନ୍ ।”

୯ “ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ତମଞ୍ଜି ଜୋସେପନ୍‌ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜାତାଲେ ମିସର୍‌ ତେସାବାଜି ଆମଡ଼ କମ୍‌ପାରିନ୍ ତମେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୦ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋ ତଣ୍ଡନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବେନ୍, ଆନିନ୍ ମିସର୍‌ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ପାରୋନ୍ ଆ ମୁକ୍‌ଗାଟ ଆତ୍ରୁତେନ୍ ଆତିଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନାୟମନ୍ ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ପାରୋନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମିସର୍‌ ତେସା ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍‌ ଅମ୍‌ଲେ ତବ୍‌ନେଡ଼େନ୍ । ୧୧ ତିଲ୍ଲୁ ସମ୍‌ରା ମିସର୍‌ ତେସାନ୍ ତ କିନାନ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ଅଡ଼ୋଲ୍‌ୟ ଆରି ମନ୍‌ରାଜି ମାଡୁ ତଣ୍ଡ ଏଞ୍ଜି । ତିଆତିଡ଼ ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଜନେମାନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ୧୨ ମିସର୍‌ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଜନ୍‌ରୋମାନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାକୁବନ୍ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍, ତେତେ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍‌ୟେଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ତେତେ ଜନ୍‌ରୋମାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଜୋସେପନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସେକୁଲ୍‌ଲନେ, ଆରି ମିସର୍‌ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ପାରୋନ୍ ନିୟ ଜୋସେପନ୍ ଆସିଂମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଏନ୍ । ୧୪ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜି ଜୋସେପନ୍ ଆ ବାପା, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ କୁଡ଼ମ୍‌ଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଯାକୁଡ଼ି ପନ୍‌ରଜଣଞ୍ଜି ମିସର୍‌ ତେସାନ୍ ଜିରାୟବା ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୫ ଜାକୁବନ୍ ମିସର୍‌ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ ତେତେ ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ଅନଞ୍ଜି ଇୟଲେ ରବୁଏଜି । ୧୬ ଆମରାଞ୍ଜି ସିକିମ୍‌ ତେସାନ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତେତେ ତରିଲ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମୋରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅତ୍ରାମନ୍ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟଲେ ତରିଲ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ମସାନ୍‌ ବିସେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜିଏନ୍, ତେତେ ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।”

୧୭ “ଆଜାଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆମଡ଼ ବାସାଲନେ, ତି ଆ ବର୍‌ନେ ତୁୟାୟଲେ ଆପ୍ରାଡ଼ଲାଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ମିସର୍‌ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୮ ଆତନିଲ୍ଲି ମିସର୍‌ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ରାଜାଲନେ, ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ । ୧୯ ଆନିନ୍ ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅରିସୋୟମ୍‌ତାନ୍ ଏମ୍‌ଲେଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ରେସାସିୟଜିଆତଡ଼ ରନକ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଅମରେଡ଼ବା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଜି ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୨୦ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମୋସାନ୍ ଜନମ୍‌ ଚୁତଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ ମାଡୁ ମନଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଯାରି ଆଜାୟ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକ୍‌କୋତାଲେ ବନେଞ୍ଜି ଲୋଏଞ୍ଜି । ୨୧ ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରମ୍‌ରେତେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ପାରୋନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ିଅନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପାଡ଼େନ୍ ଆରି ଆଅନ୍‌ତମନ୍ ଅନ୍‌ମ୍ ଇୟଲେ ବନେ । ୨୨ ମୋସାନ୍ ମିସର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖଡ଼ଲନେ ଆରି ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ବୋସାଡ଼ମ୍‌ ତେଏନ୍ ।”

୨୩ “ଆଜା ଆନିନ୍ ବାକୁଡ଼ି ବର୍‌ସେଡ଼ ତେଏନ୍, ତିଆତିଡ଼ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବୁଲ୍‌ଲେଜାଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍ । ୨୪ ତିଆତିଡ଼ ଅବୟ ମିସର୍‌ମରନ୍ ଅବୟ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅରିସୋୟମ୍‌ତାନ୍ ଆରେମ୍‌ଏନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ, ମୋସାନ୍ ତି ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତନେତାଲେ ତି ମିସର୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ରବୁଏନ୍ । ୨୫ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବତଜି, ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ମୋସାନ୍ ଅବଡ଼ିସୟେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜନାଲଜି । ୨୬ ତି ଆବାର୍‌ଜାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆରଲ୍‌ତତେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ମୋସାନ୍ ଇୟଲେ ରବାଡ଼େଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଏ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଲେ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତେତବେନ୍, ଆମ୍‌ଲେ ଇନିବା ତର୍‌ତମ୍‌ ଏଗୋଡ଼େତନ୍ କି ଏଲ୍‌ତିଡ଼େତେ ? ୨୭ ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼

ଅରିସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତାନ୍ ଏନ୍ନେଏନ୍, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରୁମ୍ପେଲ୍‌ତାଲେ ବରେନ୍; ‘ଆନା ଆମନ୍ ଉପରେଟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅବସୋଡାନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼୍‌ଲମ୍ ? ୨୮ ରୁବନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତି ମିସର୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସମ୍‌ବେନ୍, ଏଭେଲେ ମା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସନମ୍‌ବନ୍ ସାୟତେ ପଡ଼୍ ?’ ୨୯ ମୋସାନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଅମ୍‌ରେଟ୍‌ଲେ ମିଦିଅନ୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍ନେ ତେଭେ ଇୟଲେ ତକୋନେ । ତେଭେ ବାଗୁ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ଜନମ୍‌ମ୍‌ହୁଏଞ୍ଜି ।”

୩୦ “ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ଆ ତିକ୍ଲି ସିନ୍‌ୟ ବରୁନ୍ ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରନ୍ ଅବୟ ଆଡୁଡୁ ଜାଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅବରାଡ଼୍‌ତାଲନ୍ । ୩୧ ମୋସାନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ଆରି ମନଡ଼୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜାଡ଼ିଆନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଆରିୟେନ୍ ଆତିଡ଼୍, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼୍ ଅଡୋଲାୟ; ୩୨ ଖେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋନମ୍‌ଆ ଇସ୍‌ବର, ଅବାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର । ସିଲଭେ ମୋସାନ୍ ବନ୍ଧଡ଼୍ ମାଡୁ ମନଡ଼୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମାଡ଼୍‌ଲୋ । ୩୩ ତି ସିଲଭ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, ‘ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍‌ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟ ତବନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍ ଆମନ୍ ଆତନଡ଼୍ ତି ତେଭେ ମଡ଼ିରତମ୍ । ୩୪ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଜି, ଖେନ୍ ଆ କାକୁଡ଼ି ଞ୍ଜି ଗିୟଲାୟ ଆରି ଆ ଯନେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼୍‌ଲାୟ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତେଭେ ସିଲଭ୍ ତବଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼୍‌ଲନ୍ ଜିର୍‌ରାୟ, ଆରି ଯାଆ, ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଆସାୟତମ୍ ।”

୩୫ “ଆନା ଆମନ୍ ଉପରେଟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅବସୋଡାନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼୍‌ଲମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବାସ୍‌ସୁଏଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜାଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅବରାଡ଼୍‌ତାଲନ୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆରି ପନ୍‌ସୁଆତିମର୍ ଅମ୍‌ଲେ ଆସାୟେନ୍ । ୩୬ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍, ସୁପ ସମ୍‌ମେୟାଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ଜାୟ ଅରମ୍‌ତଡ଼ି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ତୁଡ଼୍‌ଲେ ଓରୋଡ଼୍‌ଲାଜି । ୩୭ ମୋସାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ବେଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼୍‌ତେ ।’ ୩୮ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ଆନିନ୍ ସିନ୍‌ୟ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମର ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଅନମେଡ଼୍‌ବରେଞ୍ଜି ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୩୯ “ବନ୍‌ତ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଃଲ୍‌ତୟଲ୍‌ଜି, ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବାସ୍‌ସୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଯର୍ନେନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଆରୋଣାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ମୁକ୍ତାବାଲେନ୍ ଆମ୍‌ମ୍‌ଡ଼୍‌ତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତଡ଼େନ୍ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତୁବଲେ ତିୟଲେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମୋସା ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଭ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ତୁଡ଼୍‌ଲେ ଓରୋଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ତେଏନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼୍ ।’ ୪୧ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ତାମୁଡ଼ିନ୍ ଆ କୋଡ଼୍‌ତାୟ ତୁବେଞ୍ଜି କି ତିଆତେ ଆସନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଡୁବେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼୍‌ତାୟ ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି । ୪୨ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ରେଟ୍‌ତାଲେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ତୁଡୁଜଞ୍ଜି ପୁର୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସାୟେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆଇଡିଡ଼୍,

‘ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଜି, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି

ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ଜାୟ ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍
ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଏଃର୍‌କ୍‌ଲୋ ଆରି ଅନମଡ଼ନ୍ ଏଃଭିୟଲ୍‌ୟ ।

୪୩ ପୁର୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି କୋଡ଼୍‌ତାଜଞ୍ଜି ଏଡୁବେନ୍,
ମୋଲକନ୍ ଆଡୁକୋନେ ତ
ତୁଡୁୟ ଇସ୍‌ବରବେନ୍ ରେମ୍‌ମାନ୍ ଆ କୋଡ଼୍‌ତାୟ ଏବୋୟେନ୍ ।

ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବଣ୍ଡିତାଲେ ବାବିଲୋନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼୍ ଆସାୟତବେନ୍ ।”

୪୪ “ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅରବ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଗିଜେନ୍, ତି ଏଭେଗନ୍ ଅବୟ ସାକି ତମୁନ୍ ତୁବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସାକି ତମୁନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୫ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ତମୁ

ଜିଓସୟନ ବୟନ ବୋୟଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁଲନ ଜିରେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଦାଉଦନ ଆବନେଡ଼ା ଜାୟ ଆମଞ୍ଜି
ଡକୋଏନ; ଆରି ଇସ୍ଵରନ ଅଜା ତେସା ଆ ମନରାଜି ଗଡ଼ତିଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ଜିରେ ଇୟଲେ
ଡକୋନେଜି । ୪୭ ଦାଉଦନ ଇସ୍ଵରନ ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ସନାୟମନ ଖାଡେନ କି ଆନିନ ଜାକୁବନ
ଆ ଇସ୍ଵର ଆସନ ଅବୟ ଡରକୋନେସିଡନ ଗୁଡାୟ ଗାମଲେ ପାଡନାଲନ । ୪୭ ବନଡ ସୋଲମନନ
ଇସ୍ଵରନ ଆସନ ଅବୟ ଅସିଡନ ଗୁଏନ ।”

୪୮ “ଡେଲୋଜନଡ଼େନ ଅଡ଼କୋନ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍ଵରନ, ମନରାନ୍ ଆଗୁଡେନ ଆ
ସରେବାସିଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋନେ; କେନ ଆ ବନେ ପୁର୍ବାଃଡେ ବନେମରନ୍ ବରନେ;

୪୯ “ପ୍ରବୁନ ଗାମଡେ, ରୁଆଡ଼ନ ଡରକୁମନେଞ୍ଜେନ,
ପୁଡ଼ିନ ଡରକୋଜଡ଼େନ ।

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଞେନ ଆସନ ଏଜାଗୋ ଆସି ଏଗୁଡେ ?
ଅଡ଼େ ଲରୋଲୋନେସିଞ୍ଜେନ ଅଡ଼େଜା ?

୫୦ କେନ ଅଡ଼କୋନ ଅସିଞ୍ଜେନ ବାଞ୍ଜେ ଞେନ ଅଃଗବଡେଲାୟ ପଡ଼ ?”

୫୧ “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଅଜା ଆ ପେଲମରଜି ! ଉଗର୍ବେନ ତିଅଜା ଆ ରଡୋ ! ଅଲୁଡ଼ବେନ ତିଅଜା
ଆ କବୁଡ଼ ! ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସଡ଼ର ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏସଜାତାତେ; ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଏଜାଗୋ
ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଞ୍ଜେଗୋଜି । ୫୨ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃଡେ ବନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି;
ତି ଡରମ୍ମମରନ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଆନାଜି ଇୟଲାୟ ଅସ୍ଵଡ଼ବରେଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ନିୟ ପୁର୍ବା
ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ରକୁଏଞ୍ଜି; ଆରି ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବାୟସିଡାଲନ ଆନିନଆଡ଼ଡ଼ ଏରକୁଏନ । ୫୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ଵରନ ଆ ବନାୟବର ଏଞ୍ଜାଡେନ, ବନଡ ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଏଃଞ୍ଜାନ୍ନେଲୋ ।”

ଅରେଡ଼ନ ବାଞ୍ଜେ ତିଡ଼ଲେ ତିପାନନ ରକୁଏଞ୍ଜି

୫୪ ତିପାନନ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ ଆ ବନେଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ ବରାବେଞ୍ଜି, ଆରି
ଆନିନଆଡ଼ଡ଼ ଗିୟଲେ ରମରମଜିଲଞ୍ଜି । ୫୫ ବନଡ ଆନିନ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ ବରିୟ ଡେଏନ କି
ରୁଆଡ଼ନ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେନ, ଆରି ଇସ୍ଵରନ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଡ ଇସ୍ଵରନ ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ ଜିସ୍ଵନ
ଡନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ ଗିଜେନ । ୫୬ ଆନିନ ବରନେ, “ଗିୟବା, ରୁଆଡ଼ନ ଆରୋରୋ* ଆରି ମନରା
ଡାଜଡ଼ାଅନନ ଇସ୍ଵରନ ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ ଡନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଡ଼ନ ଞେନ ଗିୟତାୟ ।”

୫୭ ବନଡ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ ବାକାବେଞ୍ଜି କି ଡୁବଡ଼ୁବଲୁଡ଼ଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ ଆନିଞ୍ଜି ରୁମୁକ୍ଲେଲନ ତିପାନନ
ଆମଡ଼ ଜିରାଜି, ୫୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିପାନନଆଡ଼ଡ଼ ଗଡ଼ାନ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଅରେଡ଼ନ ବାଞ୍ଜେ
ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ରକୁଏଞ୍ଜି । ଆରି ସାକିମରଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସିନରିଜି ସାଓଲ ଗାମଲେ ଅବୟ
ବେଣ୍ଡିଆମରନ ଆମଡ଼ ଡକୋଏଞ୍ଜି । ୫୯ ଆନିଞ୍ଜି ତିପାନନଆଡ଼ଡ଼ ଅରେଡ଼ନ ବାଞ୍ଜେ ଆଡ଼ିଡେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼
ଆନିନ ପାଡନାଲନ ଗାମେନ, “ଏ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜେନ ପାଡ଼ା ।” ୬୦ ଆରି, ଆନିନ ଡୁଡ଼ମୁଡ଼ାଲେ ସୋଡ଼ା
ସରଡ଼ନ ବାଞ୍ଜେ ଓଡ଼େଲେ ବରନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, କେନ ଆ ଇସିଞ୍ଜି ଆମନ ଡିଡ଼ଡ଼ଡ଼ ।” କେନଆଡେ ବରନ
କି ଆନିନ ରକୁଏନ ।

ତିପାନନ ଆରନକୁ ଆସନ ସାଓଲନ ନିୟ ଅଡ଼େଏନ* ।

ଜିସ୍ଵନ ଆମଡ଼ ଆଡ଼ରଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ସାଓଲନ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି

୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲମରେଡ଼ନ ଆଡ଼କୋଏନ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ଆ ମନରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ଜବୁ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି;
ତିଆସନ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼କୋ ଡନେମରଞ୍ଜି ଜିରଦା ତେସାନ୍ ଡ
ସମିରୋଣରେଡ଼ନ ପିରିଡ଼ପାଡ଼ାନ୍ ଡେଏଞ୍ଜି । ୨ ଡେଲୋଜନଡ଼େନ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତିପାନନ
ଡିଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ ଆସନ ମାଡ଼ ଯେୟେଡ଼ାଲଞ୍ଜି ।

୩ *ବନଡ଼ ସାଓଲନ ଅସି ଅସି ଗନଲେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ଡ ଆଇମରଞ୍ଜି, ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ
ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ ଇୟଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ବିସେଡ଼ବେଗଡ଼ାୟ ଏମ୍ମେଆଜେନ ।

* ୭:୫୭ 7:56 ଆରୋସାଡ଼ * ୮: 8:0 ମାୟଲନେ ✦ ୮:୩ ୮:୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୭୨:୪,୫; ୭୬:୯-୧୧

ସମିରୋଶ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ଜନତ୍

୪ ସିଲଭେ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରାଜି ପିରିଡ଼ପାତାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍ପରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ମନଡ଼ବରନ୍ ବରନ୍ ପାଟେଞ୍ଜି । ୫ ଆରି ପିଲିପନ୍ ସମିରୋଶନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍ଲେ ଅପ୍ସଟୁବରେଜି । ୬ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ପିଲିପନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଟେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ଆରୁଲ୍ଲମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟ୍ଲେ ଆବମନ୍ନନ୍ ବାରେ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଟେଞ୍ଜି । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ସଜିର୍ତାଲେ ତୁଟ୍ଟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି ତ ସୋଭାମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନଡେଞ୍ଜି । ୮ ସିଲଭେ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍ଦରାଜି ମାଡ଼ ସତାଲଞ୍ଜି ।

ତନେୟ ସିମନ୍

୯ ବନ୍ଦ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ଦରାନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ତନେୟତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାମର୍ ଗାମଡ଼ମଲନ୍ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବବଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୧୦ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୋସା ଅଜ୍ଞାଆତେ ସୋଡ଼ା ଗାମଡ଼ବୋ ତି ଆ ବୋସା କେନ୍ ମନ୍ଦରା ଆମଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିନ୍ ତନେଜନ୍ ବାରେ ଜତ୍ତ ବସେଡ଼ ତେଲୋ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବବଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିମନ୍‌ନ୍‌ଆଡ଼ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୨ ବନ୍ଦ ପିଲିପନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆରପ୍ସଟୁବରେନ୍ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍, ତେରେ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ପିଲିପନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତରଞ୍ଜି, ଆରି ଓକାମର୍ ଆଇମର୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକୁବତାଲଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି ସିମନ୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ତରନ୍ କି ତକୁବତାଲନ୍ ଆରି ପିଲିପନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଅରମ୍ପଡ଼ଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲେ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ସମିରୋଶ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍

୧୪ ସମିରୋଶବାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜାଏଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ଼ନେମର୍‌ଜି ଆରମଡ଼ଟେଞ୍ଜି ସିଲଭ୍‌ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ଇୟେଞ୍ଜି କି, ତନେମରଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞାଟେତଜି ଗାମ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନେଜି । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଡ଼୍ ଆମଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ସଉର୍ ତକୁବତାଲଞ୍ଜି । ୧୭ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆବବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞାଟେଞ୍ଜି ।

୧୮ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆବବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ, ତନେୟ ସିମନ୍‌ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆଡ଼ ତକାନ୍ ଜାସ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୯ “ଞେନ୍ ଜାୟ୍ ତି ଆ ବୋସା ତିୟ୍‌ୟ୍‌ବା, ଆରି ଞେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ଆବବଲୋଡ଼ ଅସିଞେନ୍ ତକୋତାୟ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞାଟେତୋ ।”

୨୦ ବନ୍ଦ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ତକାନ୍‌ମ୍ ଆମନ୍ ଅମ୍ପରା ରସମେତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ ତକାନ୍ ବାରେ ଞିଞ୍ଜିନ୍ ସାୟ୍‌ତେ । ୨୧ ଆମନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇନିଡ଼୍ ମରାୟ୍‌ନେ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଉଗର୍‌ନମ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ । ୨୨ ତିଆସନ୍, କେନ୍ ଇସେନ୍‌ମ୍ ସିଲଭ୍ ଆବୟ୍‌ବୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନା, ଅସମାୟ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ଆନିୟ୍‌ମଜି† ଆସନ୍ ଆମନ୍ କେମାନ୍ ଞାଡ଼େତେ ଜାଆରେ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଗିୟ୍‌ତମ୍, ଆମନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅସାଡ଼ଞ୍ଜି ଆବରିୟ୍ ତକୋ, ଆରି ଇସେନ୍ ବାରେ ଆମନ୍ ଆଜିବାଡ଼ ।”

୨୪ ସିଲଭେ ସିମନ୍‌ନ୍ ଜନନ୍ ତ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ ଜାଲଡ଼ଲେ ବର୍ନେ, “ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏବର୍‌ନେ ତିଆତେଜି ଏଜ୍ଞାଲଡେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଅଡୋତଡ଼ାୟ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି, ଞେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା ।”

୨୫ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନନ୍ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି ଆ ସାଇରେଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅପ୍ସଟୁବରଗଡ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍‌ଜି ।

† ଟ:୨୨ 8:22 ଗନବ୍‌ତେଲବରଜି

୩ ବନ୍ଦୁ ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଦମ୍ଭେସକନ୍ ଆ ବୁୟାୟ ଆରଡୋଏନ୍ ଆଡିଡ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ରୁଆଡନ୍ ସିଲଡ୍ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ତରାତେ । ୪ ସିଲଡ୍ରେ ଆନିନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରୋଡେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ସର୍ବଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ଡେନ୍, “ଏ ସାଓଲ, ଏ ସାଓଲ, ଆମନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତଣ୍ଡାୟତୟ ?”

୫ ସାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍ । “ଏ ପ୍ରବୁ ଆମନ୍ ଆନା ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନାଆଡ଼ ଆମନ୍ ତଣ୍ଡାୟତେ, ତି ଆ ଜିୟୁ ଖେନ୍ । ୬ ଆର୍ଯାୟ ତୋନା, ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟଗନା, ଆରି ଖେନ୍ ଏଜାଲେ ବର୍ଡମ୍ ଏଭେଲେ ଲୁମା ।”

୭ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ସାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅମଡ଼ଡେଞ୍ଜି ସିନା ଆନିଡ଼ଆଡ଼ ଅୱିୟଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ସାଓଲନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ୍ ତୋଲନ୍ ଆରାଡ଼ାଡ଼ଲନ୍*, ଆନିନ୍ ଇନିଡ଼୍ ଗିୟଲେ ଅୱିୟପ୍ରଲୋ । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ ଆସି ଖମଲେ ଦମ୍ଭେସକନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ୯ ଆରି ଆନିନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ ଗିୟଲେ ଅୱିୟପ୍ରଲୋ, ଆରି ଇନିଡ଼୍ ଅୱିୟପ୍ରଲୋ କି ଅୱିୟପ୍ରଲୋ ।

୧୦ ଦମ୍ଭେସକନ୍ ଅନନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ତକୋଏନ୍; ତନାଲ୍ମାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଅନନିଅ ।”

ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍ “ବର୍ନା ପ୍ରବୁ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାୟ ।”

୧୧ ପ୍ରବୁନ୍ ଅନନିଅନ୍ଆଡ଼୍ ବରେନ୍, “ତୋନା, ଅବଜାତାନା, ବିଡ଼ୟ ଗାମଲେ ଅବୟ ତଡ଼ରନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ତକୋ, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼୍ ଜିରେ ଜିଉଦାନ୍ ଆସିଂ ଇୟା । ତେଭେ ତାସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତକୋ, ଆଞ୍ଜିମନ୍ ସାଓଲ, ଆନିନ୍ ଇୟସାଜା; ଆନିନ୍ ତେଭେ ପାର୍ଡନାତନେ । ୧୨ ଆରି, ଅନନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ତନାଲ୍ମାତନ୍ ଗିଜେନ୍ ।”

୧୩ ଅନନିଅନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାନମ୍ଜିଆଡ଼୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତିଅଜା ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜବୁ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ାୟ । ୧୪ ଆରି, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତିଅଜା ମନ୍ରା ଅଞ୍ଜିମଲୋଡ଼ନମ୍ ପାର୍ଡନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ଜିଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ୍ ଅନଡ଼େଅଲନ୍ ଖାଡେନ୍ ।”

୧୫ ବନ୍ଦୁ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍, ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼୍ ତ ଇସାଏଲ୍ମାତଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଅଞ୍ଜିମଖେନ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ସେତାଲାୟ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜିମଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼୍ ଅବଜନାତାୟ ।”

୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ ଅନନିଅନ୍ ଜିରେନ୍ କି ସାଓଲନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଗନେ, ଆରି, ସାଓଲନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଆସିନ୍ ତକୋଲେ ବର୍ନେ, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ସାଓଲ, ଆମନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଜରିରେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅଜା ପ୍ରବୁ ଜିୟୁ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅବଡ଼ୟଲନ୍; ଆମନ୍ ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଆ ଆରି ମଡ଼ିବ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖାଡ଼ା ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍ୟ ।” ୧୮ ସିଲଡ୍ରେ ମା ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ୍ ଆବଲୋଡ଼ା ଅଡ୍ରମ୍ଆତେ ଇନିଞ୍ଜି ଅସେତେନ୍ ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ମନଡେନ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ ଅନିନ୍ ତୋଲନ୍ କି ତଲ୍ଲୁଡ଼ାଲନ୍, ୧୯ ଆରି ଆନିନ୍ ଗାଗାଲନ୍ କି ବସ୍ତୁୟନ୍, ତେଭେ ଦମ୍ଭେସକନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜି ସରିନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍ ।

ଦମ୍ଭେସକ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍ ଆନସ୍ତ୍ରବର୍

୨୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁସିଂରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ, ଜିୟୁନ୍ ଇସରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍, ଗାମଲେ ବର୍ବରେ ପାଡେନ୍ ।

୨୧ ଆନାଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଡେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ବଞ୍ଜି, “ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଜିୟୁନ୍ ଆଞ୍ଜିମଲୋଡ଼୍ ପାର୍ଡନାଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ଅବରକ୍ଷଏଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ଜିଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଇୟଲାୟ, କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

* ୯:୮ 9:8 ସାବ୍ଦକୁଡ଼ମ୍

୨୨ ବନ୍ଦତ ସାଓଲନ୍ ଆରି ବୋର୍ସାଲେ ପାଟେନ୍, କି ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟୁ, ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ ତ ଦନ୍ନେସକନ୍ ଆତ୍ମକୋଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆରି ଜାଲଡ଼ଲନ୍ ଅଃର୍ଚ୍ଚପ୍ତଲଜି ।

୨୩ *ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଆତ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ତଲନ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି; ୨୪ ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ସାଓଲନ୍ ଜନାଏନ୍ । ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ତଗଲ୍ ତମବା ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ତଲ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨୫ ବନ୍ଦତ ସାଓଲନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି ତଗଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ସିରାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବତକ୍ସୁମ୍ଲେ କିଞ୍ଜାଲ୍ଗଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅସ୍ତତେଞ୍ଜି ।

ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍

୨୬ ତିଲ୍ଲି ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍; ବନ୍ଦତ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ନେ ଷଡ଼ନେମର୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍ଚ୍ଚତେଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବତଡେଞ୍ଜି । ୨୭ ବନ୍ଦତ ବର୍ନବାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନାମ୍ବୁଧ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲ୍ଲାୟ୍; ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କତାଡ଼ିଲନ୍, ଆନିନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଦନ୍ନେସକ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଅସ୍ତୁବରେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବର୍ରେନ୍ । ୨୮ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ସାଓଲନ୍ ଅନାମ୍ବୁଧ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟରୟ୍ଡ଼ମନେଡ଼ ଇୟଲେ ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଅସ୍ତୁବରେନ୍ । ୨୯ ଆନିନ୍ ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ସରିନ୍ ଅଲ୍ଲଜାଲଡେଞ୍ଜି, ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୩୦ ତି ଆ ବର୍ନେ ତର୍ନେ ବୋଞାଡ଼ଞ୍ଜି ଆଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି, ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଓରୋଡ଼ଲେ ତାସ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୩୧ ଏନ୍ନେଗନ୍ ସମିରା ଜିଉଦାନ୍, ଗାଲିଲିନ୍ ତ ସମିରୋଣ ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଡ଼ିଜି ସୟ୍ଡ଼ତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟଲେ ପାଟେଞ୍ଜି, ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଷଣ୍ଡୁମଲଞ୍ଜି ।

ଲୁଦନ୍ ତ ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍

୩୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ସମିରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଲୁଦ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ମକୋଲଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ନିୟ୍ ତୁଡେନ୍ । ୩୩ ତେଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଏନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ ରବାଡେ, ଆନିନ୍ ଆଟ ବର୍ସେଡ଼ ତେଏନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ କାନ୍ନିଏନ୍ । ୩୪ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏନିଅ, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ତମ୍; ତୋନା, ବରେଲବେଲ୍ଲନମ୍ଜି ଲୁବାୟା ।” ସିଲ୍ଲେ ଏନିଅନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ । ୩୫ ଆରି ଲୁଦ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ସାରେଣବାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ନାଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଦର୍କାନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ୍ନେଡ଼େନ୍

୩୬ ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗାବିତା ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ତର୍ନେବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ବାଣ୍ଡାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଦର୍କା† । ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲନ୍ମମଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଜଏଞ୍ଜି । ୩୭ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଅସୁଡାଲେ ରବୁଏନ୍, ସିଲ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଉମ୍ମାଡାଲେ ଅବୟ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅବଲୁଡ଼ଲୁଡେଞ୍ଜି । ୩୮ ଆରି, ଲୁଦ ଗଡ଼ାନ୍, ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆତ୍ମକୋଏନ୍ ଆସନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ଲୁଦ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଅମ୍ତଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ମନ୍ରା ଏନ୍ନେଲେ ବରେ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆରି ଅବଡିତଂନେ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଲଜିରାୟ୍ ।” ୩୯ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ଆନିନ୍ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଂ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ଲୁଆର୍ବଜଞ୍ଜି ଯେୟେତାଲଞ୍ଜି; ଆରି ଦର୍କାନ୍ ଆମେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ଅକ୍ମା ଅକ୍ମାଜି ଆରି ଅକ୍ମା ସିନ୍ରିଜି ତାଞେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବଡୁଜେଞ୍ଜି । ୪୦ ବନ୍ଦତ ପିତ୍ରନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ତୁଡ଼ମ୍ଲେ ପାଟନାଲନ୍; ଆରି ମଡ଼ଗଡ଼ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ବର୍ରେନ୍, “ଗାବିତା, ତୋନା ।” ସିଲ୍ଲେ ଆନିନ୍ ସାବକ୍ସୁଡ଼ମଡ଼ଲନ୍, ଆରି ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ତୋଲନ୍ ତକ୍ସୁମେନ୍

* ୯:୨୩ ୯:୨୩ ୨ କରକ୍ତି ୧୧:୩୨,୩୩ † ୯:୩୭ 9:36 ଅଲବ୍

। ୪୧ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଗାବିତାନ୍ ଆସି ଞମ୍ବଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବତୋଏନ୍ କି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ଆନିନ୍‌ ଆମେଝନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି । ୪୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଜନାଆଜେଞ୍ଜି ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତରଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ପିତ୍ରନ୍ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋଝନ୍ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଉସାଲ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଆସିଂ ତକୋଲନ୍ ।

୧୦

ପିତ୍ରନ୍ ତ କନିଏଲନ୍

୧ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଝନ୍ କନିଏଲ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇଟାଲି ତେସାନ୍ ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ଆ ତଡ଼ଲୋଝ୍ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟ ତକୋଏନ୍; ୨ ଆନିନ୍ ଅବୟ ବୟଲେମାର୍; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଝନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜବ୍ର ତନିୟତିୟଞ୍ଜି ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାଲେନେ । ୩ ବତିନ୍ନା ସାଲ୍‌ମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଝନ୍ ଆନିନ୍ ରୟଲଝଡ଼ମ୍ ଅବୟ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଝ୍‌ଲଝ୍‌ବରମନ୍ ଅବୟନେ ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟତାୟ ବରେ, “ଏ କନିଏଲ୍ !”

୪ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ପାଝ୍‌ଲଝ୍‌ବରମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେ ଆଝାଝ୍‌ତାଲେ ବାବନ୍ତୁଝ୍ ବର୍ନେନ, “ଏ ପ୍ରବୁ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ କନିଏଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପାର୍ତନାମ୍ ତ ତନିୟତିୟନମ୍‌ଜି ଅନୋକେନ୍ ଆନମଡ଼ ଅଞ୍ମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ତୁଡ଼େନ୍ । ୫ ନମି ଆମନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟଲେ ସିମନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଝାୟ; ଆନୋଡ଼େଞ୍ଜିମନ୍ ପିତ୍ର । ୬ ଆନିନ୍ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଉସାଲ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଆସିଂ ତକୋତନ୍, ଆସିଝନ୍ ଅନେଝ୍ ସମେୟଣ୍ଟାଲୋଝନ୍ ତକୋ ।” ୭ କନିଏଲନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଝ୍‌ଲଝ୍‌ବରମ୍ ଆଜିରେନ୍ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆସିଝନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ବାଗୁ କମ୍‌ସିମରଞ୍ଜି ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାକ୍‌କେତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ସିଲଭ୍ ଅବୟ ବୟଲେ ସିପ୍ତାୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍

୯ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରା ଜିରା ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ତମ୍‌ବାନ୍ ବାରଟାରେ ପିତ୍ରନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଟୋ ମେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୦ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ଼ୋଲେୟତଏନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ସାଜେନ୍; ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆତ୍‌ୟତ୍‌ୟଲଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ମୁସାଏନ୍ କି ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୧୧ ରୁଆଝନ୍ ରୋଲନେ, ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ମାଟ ଉଞ୍ଜିମନେଝନ୍ ଞମ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ଲୋଝନ୍ ଜବଲୟତାଜି; ୧୨ ତେଡେ ପୁତ୍‌ଲୋଝନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜଝନ୍ ତକୋନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ, ଆ କିମୋଝଞ୍ଜି ଲବନ୍ ଅବଜାବଲେ ଆଡ଼ଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ତ ରୁଆଝନ୍ ଆ ଅନ୍ତଡ଼ି ତକୋଜି । ୧୩ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଅବୟ ସର୍ତଝନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ପିତ୍ର ତୋନା, କେନ୍‌ଆତେଜି ରକ୍ତତାଲେ ଜୋମା ।”

୧୪ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଞ୍ଜା ପ୍ରବୁ, ଞେନ୍ ଆଞ୍ଜିୟ ଏରମଡ଼ିରନ୍ ତ ଏରମନଝନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍‌ଜି ଅଣ୍ଟୁଝ୍ ଜୋମାୟ ।”

୧୫ ଆରି ବତର ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ସର୍ତଝନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ଅଞ୍ଜାତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ମଡ଼ିର ଏନେଏନ୍ ତିଆତେ ଆମନ୍ ମଡ଼ିର ତଡ଼ ଗାମଡ଼ଝ୍ ।” ୧୬ କେନ୍ ଏନେଲେ ଯାଗି ତର ତେଏନ୍ କି, ତି ମାଟନ୍ ତୋଣ୍ଟୋ ରୁଆଝନ୍ ପାଝ୍‌ଝେଞ୍ଜି ।

୧୭ ପିତ୍ରନ୍ ଅଞ୍ଜା ତନାଲ୍‌ମଡ଼ ଗିଜେନ୍, ତି ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି, ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟମଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ଆଡ଼େଏନ୍ ଆତିଡ଼, ଗିୟବା, କନିଏଲନ୍ ଆରାସ୍ତାୟଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିମନ୍‌ନ୍ ଆସିଂ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଗାମ୍‌ଲେ ସାୟଲେ ସାୟଲେ ଅସିଝନ୍ ଆ ଗରନ୍‌ଲୋଝ୍ ଇୟଲେ ତନଝେଜି । ୧୮ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟଲେ ବରେଜି, “ସିମନ୍ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ କନୁଆମରନ୍ ତେନ୍‌ନେ ତକୋତନ୍ ପଡ଼ ?”

୧୯ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ ଆତନାଲ୍‌ମଡ଼ ଇୟମଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆତିଡ଼, ପୁରାତାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଯାଗି ମନ୍‌ରା ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟତଡ଼ତମ୍‌ଜି । ୨୦ ତୋନା, ଜାୟତାନ୍ ପଡ଼ନା, ଇନ୍ନିଝ୍ ଏରତାଲ୍‌ଗଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଜି ।” ୨୧ ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ କି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଗିୟବା, ଆମେଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏସାୟତେ ଞେନ୍ ଆନିନ୍ । ଆମେଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ଏଇୟଲାୟ ?”

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲତେଞ୍ଜି “କନଂଏଲ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଢ଼ ଆପ୍ତାୟଲ୍‌ଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ତରମ୍‌ମର୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଢ଼ ବତଢ଼ତେ, ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ମାନ୍‌ଡେଜି । ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସିଢ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ମଡ଼ିର ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍ ।” ୨୩ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅମ୍‌ସିଢ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ତି ଆ ତଗଲ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରେନ୍; ଆରି, ଜାପୋ ଗଡ଼ାବାଜି ନିୟ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

କନଂଏଲନ୍ ଆସିଢ଼ି ପିତ୍ରନ୍

୨୪ ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି କନଂଏଲନ୍ ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ତ ଆ ସାଙ୍ଗଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ରୁକୁଲଞ୍ଜି କି ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଜିରେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨୫ ପିତ୍ରନ୍ ଅମ୍‌ସିଢ଼ନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ବେଡ଼ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କନଂଏଲନ୍ ଜିରାୟ୍ କି ତୁଡ଼ମୁଲେ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଲୋମେ । ୨୬ ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବତୋଲେ ବରେନ୍; “ତୋନା, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରା ।” ୨୭ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ କନଂଏଲନ୍ ବାଡ଼େ କଡ଼ାଡ଼ିଗଡ଼ଲନ୍ ଅମ୍‌ସିଢ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତେଡ଼େ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ରୁକୁଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଜି । ୨୮ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମରନ୍ ଏରଜିଉଦିମରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ନେନ୍ ଆରି ଆସିଢ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅନଡ଼େନ୍ ଅଃଉୟେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ସେଞ୍ଜି ମନଡ଼ମ୍ ଆଜନାଜି; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏରମଡ଼ିର ଆରି ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବରଡ଼େନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବରାୟ୍ । ୨୯ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆରୋଡ଼େଲିଖିନ୍ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃନୁସାଲାୟ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ଜିରାୟ୍ । ଆମ୍‌ସେଞ୍ଜି ଇନିବା ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଓଡ଼େଲାୟ୍ ?”

୩୦ କନଂଏଲନ୍ ବରାନ୍, “ଉଞ୍ଜି ତିନ୍ନା ଆମ୍‌ସୁ ସାଲୁମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଠା ଇଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ମା ପାର୍ତନାଲନାୟ୍; ଆରି ଗିଜା, ସାଆରଡ଼ମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ମୁକ୍ତାବାଖେନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେନ୍, ୩୧ ‘କନଂଏଲ୍, ପାର୍ତନାମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େନ୍, ଆରି ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନମଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆପ୍ତାୟ୍‌ତାଲେ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ଼େତେଞ୍ଜି ସିମନନ୍‌ଆତଢ଼ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼ାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସମ୍‌ୟ୍‌ଶୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଉସାଲ୍ କାକାଡ଼ାମ୍ ସିମନନ୍‌ ଆସିଢ଼ି କନ୍‌ଆନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୩୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆପ୍ତାୟ୍‌ଲାଜି, ଆରି ବୟ୍‌ଲେଡ଼, ଆମନ୍ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ଇନିଜି ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ବରାମ୍, ତିଆତେ ଅନମ୍‌ଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଏରୁକୁଲନାୟ୍ ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ଖନଡ଼

୩୪ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ତମଲନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ନମି ଖେନ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତାୟ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଆବସାମାନନ୍ ଗିୟ୍‌ତଜି । ୩୫ ଅଜ୍ଞାଜନଡ଼ ଆ ଜାଡ଼ିମର୍ ଆରି ଏଜ୍ଞାଗୋମର୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବତଢ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ସେକ୍‌କେତେ, ଆରି ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତରମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତେ, ପ୍ରବୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଢ଼ ଜାତେ । ୩୬ ଆମ୍‌ସେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଅଜ୍ଞା ସନୟ୍‌ବର ଇସ୍‌ରନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆପ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍, ତି ଆ ସନୟ୍‌ବର ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ବରେନ୍; କେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ । ୩୭ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ତକୁବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆବରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ସମ୍‌ରା ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍‌ସେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୩୮ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ନାଜରିତବାୟ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଡ଼େ ଅବିସେକଏନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍‌ସେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ଆନିନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ମେନ୍, ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ମବନଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ମେନ୍, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟ୍‌ତାୟ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଗାଲିଲିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଢ଼ ଆଅକ୍ତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲେ ରକୁଏଞ୍ଜି । ୪୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବୟ୍‌ମେଡ଼େନ୍ କି

ଅବରାହାମ୍‌ଆସନ୍; ୪୧ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ ଆନିନ୍ ଅନ୍ନବରାହାମ୍‌ଆଲନ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ବୁୟା ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ସାକିମ୍‌ରଜି ଆମତ୍ତ୍ ତୁମ୍ ଆନିନ୍ ଅବରାହାମ୍‌ଆଲନ୍; ଆନିନ୍ ଆରବୁମ୍‌ରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ ସିଲତ୍ ଯର୍ମେତ୍‌ଲେ ଆତ୍ତୋଲନ୍ ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଏଗାଲ୍‌ୟ୍ ଏଜୋମ୍‌ଲାୟ୍ । ୪୨ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ ମନ୍‌ତ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍‌ସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍, ଆରବୁମ୍‌ରଞ୍ଜି ତ ଆମେତ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ଅନ୍‌ବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ତବନ୍‌ତେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ବର୍‌ଲେନ୍ । ୪୩ ଆନା ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତର୍‌ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋତ୍‌ନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ସିଲତ୍ କେମାନ୍ ଖାତ୍‌ତେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଅତ୍ତକୋ ପୁର୍‌ଗାଃତେ ବର୍‌ନେମ୍‌ରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମଡ୍‌ଡିର ପୁରାତାନ୍ ଖାତ୍‌ତେଞ୍ଜି

୪୪ ପିତ୍ରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଖନତ୍‌ନ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍ ଆତିତ୍ ତିଆଜା ମନ୍‌ରା ତେରେ ବର୍‌ନେନ୍ ଅମତ୍‌ତେଞ୍ଜି, ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅତ୍‌ଲୋତ୍ତ୍ ମଡ୍‌ଡିର ପୁରାତାନ୍ ପତ୍ତଲମାୟ୍ । ୪୫ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ମଡ୍‌ଡିର ପୁରାତାନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ ଆଞ୍ଜୁତେଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜାପୋନ୍ ସିଲତ୍ ପିତ୍ରନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆଗବ୍‌ରେତଞ୍ଜି ଆ ତର୍‌ନେମ୍‌ରଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲତ୍‌ଲତ୍ ବାରେ ଆକ୍ରତାଡ୍‌ଲିଞ୍ଜି ତ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ଆସ୍ତେକ୍‌ଏନ୍‌ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୪୭ ତିଆତିତ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅତ୍ତମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ମଡ୍‌ଡିର ପୁରାତାନ୍ ଖାତ୍‌ତେଞ୍ଜି, ତକୁବତାନ୍ ଆଞ୍ଜନାତ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିତ୍ ଇନି ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ତତ୍‌ଲେ ଉପ୍‌ସି ପତ୍ତ ?” ୪୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋତ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ତକୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ରତେଞ୍ଜି ।

୧୧

ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଆ ମାଣ୍ଡୁଡ୍‌ଲୋତ୍ତ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ

୧ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଗାମ୍‌ଲେ ଅନାମ୍ବୁୟା ଖତ୍‌ନେମ୍‌ରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ତର୍‌ନେମ୍‌ରଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ, ପିତ୍ରନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିର୍‌ଆଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ଲନ୍, ଆଗବ୍‌ରେତନ୍ ଆ ଖତ୍‌ନେମ୍‌ରଜି ଆନିନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ନିଣ୍ଣୟ୍‌ତାଲେ ବର୍‌ଲି, ୩ “ଆମନ୍ ଏରଗନ୍‌ବରେତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସି” ଇୟେନ୍, ଆରି ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଗାଗାନ୍ ।” ୪ ଆରି, ଆମ୍ବୁୟା ମା ସିଲତ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେଏନ୍, ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ;

୫ “ଞେନ୍ ଜାପୋ ଗଡ୍‌ଲୋତ୍‌ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ପାର୍‌ତନାଲମାୟ୍, ତିଆତିତ୍ ଞେନ୍ ମୁସାଲ୍‌ୟ୍ କି ଅବୟ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍, ରୁଆତ୍‌ନ୍ ସିଲତ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡାତମ୍ ଆ ମାଟ୍ ଉଞ୍ଜି ମନେତ୍‌ନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଆକ୍ରବଲ୍‌ୟ୍‌ତାଞ୍ଜି ଅତ୍ତମ୍ ଇନିଜି ଅମତ୍‌ତ୍‌ଞେନ୍ ଅତୋଲାୟ୍ । ୬ ଆରି ତିଆତେ ଅମତ୍‌ତ୍‌ଞେନ୍ ଜାୟ୍ ଅତୋଲାୟ୍; ଞେନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଏବ୍‌ସେତ୍‌ମତ୍‌ନେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଲାୟ୍ ଆରି ତେରେ ପୁତ୍ ଲୋତ୍‌ନ୍ ଉଞ୍ଜି ଆଜତ୍‌ନ୍ ଆ ଜନ୍‌ଜି, କିନ୍‌ରେତ୍ ଜନ୍‌ଜି, ଆ କିମୋତ୍‌ଞ୍ଜି ଲବନ୍ ଅବଜାବ୍‌ଲେ ଆତ୍‌ଡିୟ୍‌ତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍‌ଜି ତ ରୁଆତ୍‌ନ୍ ଆ ଅନ୍‌ଡିଗି ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୭ ଆରି, ‘ଏ ପିତ୍ର, ତୋନା, କେନ୍‌ଆତେଜି ରକ୍ତତାଲେ ଜୋମା ।’ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଞେନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ଆବର୍ ଞଞ୍ଜି ଆ ସର୍‌ତ୍ ନିୟ୍ ଞେନ୍ ଅମତ୍‌ତ୍‌ଲାୟ୍ । ୮ ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଗାମ୍‌ଲାୟ୍, ‘ଇଜ୍ଜା, ପ୍ରବୁ, ଏରମଡ୍‌ଡିର ଜନୋମ୍‌ଜୋମାଞ୍ଜି ତ ମନ୍‌ତ୍‌ତତ୍‌ନ୍ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମାଜି ତଅତ୍‌ଲୋତ୍‌ତ୍‌ଞେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ଗନେ ।’ ୯ ବନ୍‌ତ ରୁଆତ୍‌ନ୍ ସିଲତ୍ ଆରି ବତର ଅବୟ୍ ଜନାଲ୍‌ତ୍‌ନ୍ ଅତୋଲାୟ୍, ‘ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଜାତେ ମତ୍‌ଡିରେନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ମଡ୍‌ଡିର ତତ୍ ଗାମ୍‌ତତ୍ ।’ ୧୦ କେନ୍ ଅତ୍ତମ୍ ଯାଗି ତର ତେଏନ୍, ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ତିଆତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆରି ରୁଆତ୍‌ନ୍ ଆବଡିତେଞ୍ଜି ।

୧୧ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଞେନ୍ ଅଜାସି’ ତକୋଲମାୟ୍, ସିଲତ୍‌ରେମା ତେରତ୍ ଯାଗି ମନ୍‌ରା ତେରେ ଅତୋଲାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ କାଈସରିଆନ୍ ସିଲତ୍ ଅମତ୍‌ତ୍‌ଞେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଜି । ୧୨ ଆରି, ଇନ୍ନିତ୍ ଏରତାଲ୍‌ଗତ୍‌ଲେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ପୁରାତାନ୍ ଞେନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ବର୍‌ୟ୍ । ଆରି, କେନ୍ ଜାପୋ ଗଡ୍‌ନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି ତୁତ୍ତ୍ ମନ୍‌ରା ନିୟ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ କାଈସରିଆ ଗଡ୍‌ନ୍ ଏଜିରେନ୍, ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କନ୍ ଏଲନ୍ ଆସି’ ଏତ୍ତେନ୍ । ୧୩ ଆନିନ୍ ଏଜାମେ ଅବୟ୍ ପାତ୍‌ଲତ୍‌ବରମ୍‌ରନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ଗିଜେନ୍, ତି ଆ ବର୍‌ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ବର୍‌ଲେନ୍, ତି ଆ ପାତ୍‌ଲତ୍‌ବରମ୍‌ରନ୍ ଅମ୍‌ସିତ୍‌ନ୍ ତନତ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ବରେନ୍, ‘ଜାପୋ ଗଡ୍‌ନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲେ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତ୍ତ୍ ଅବନୋଡ୍‌ଲେ ଓରୋଡାୟ୍; ୧୪ ଆନିନ୍ ଜିରେ ଆମେଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ଖନତ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତିୟ୍‌ବେନ୍, ଆରି ତି ଆ ଖନତ୍‌ ବାରେ

ଆମନ୍, ତ ଅସିନମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅତ୍ତକୋନବେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୧୫} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅରୁଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆମ୍ପଡ଼ୁ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ, ଏଡେଲେମା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇୟଲାଇୟ ପନ୍ନେ ।^{୧୬} *ତିଆଡିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନନ୍ ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ଆଡେ ଖେନ୍ ମନ୍ନେଲାଇୟ, 'ଆଜାଡିଡ଼ମ୍, ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୧୭} ତିଆସନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିୟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଏଡର୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଏଡେଲେମା ଇସ୍ପରନ୍ ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ନିୟ୍ ତି ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଜି, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆନା ତ ଇସ୍ପରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ରଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଆୟ ।"

^{୧୮} କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ଼ ଗାମଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, କି ଇସ୍ପରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେକେଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, "ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଜି ।"

ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି

^{୧୯} *ତିପାନନ୍ ଆ ରନବୁ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ପିରିଡ଼ପାଡ଼ାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପୈନିକିଆ, ସାକପ୍ରସନ୍ ଆରି ଆନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଜାୟ ଜିରେଞ୍ଜି କି ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତୁମ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅପ୍ପୁଟ୍ଟବରେଜି ଆରି ଆନିଡ଼ ଆମଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ଅନ୍ନପ୍ପୁଟ୍ଟବର୍ଜି ।^{୨୦} ବନ୍ତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସାକପ୍ରସମରଞ୍ଜି ତ କୁରିଣିଅମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ନିୟ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଇୟଲେ ଅପ୍ପୁଟ୍ଟବରେଜି ।^{୨୧} ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତରଞ୍ଜି କି ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ନାଜି ।

^{୨୨} ତି ଆ କବର ଜିରୁସାଲମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନବାନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।^{୨୩} ଆନିନ୍ ତେଡେ ତୁଡେନ୍ କି ତେଡେ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ସାୟୁମେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଗିୟଲେ ସର୍ତାତାଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସମିରା ଉଗରନ୍ ବାଡେ ତରନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି ।^{୨୪} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ଅବୟ ମନଡ଼ମର, ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ରଡେତଡ଼ମ୍ ତକୋଏନ୍ । କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ମାୟଲଞ୍ଜି ।

^{୨୫} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ସାଓଲନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସନାୟଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତାର୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ ।^{୨୬} ଆରି, ବର୍ନବାନ୍ ସାଓଲନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଇୟଲେ ରବାଡ଼େ କି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଇୟ । ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ବବସେଡ଼ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଜି, ଆରି କେନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜିଆଡ଼ଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ ଗାମଲେ ପର୍ଡମ୍ ବୁର୍ନେନ୍ ତେଲୋ ।

^{୨୭} ତି ଆଡିଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଜିର୍ରାଜି ।^{୨୮} *ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଗାବ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ କେନ୍ ସମିରା ପୁଡ଼ିନ୍ ଅବୟ ସାଡ଼ା କାନ୍ତାବାନ୍ ଅଡୋତାୟ ଗାମଲେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନେ: କ୍ଲାଡ଼ିଅ ସାଡ଼ା ରାଜାନ୍ ତେସାନ୍ ଆସ୍ତାସନ୍ଏନ୍ ଆଡିଡ଼ ତି ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର ଡେଡମେନ୍ ।^{୨୯} ସିଲଡେ ଅଡ଼କୋ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ଆ ରନପ୍ରି ଅନ୍ତମ୍ ଜିଡ଼ା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଏସାୟସିବାଜି ଗାମଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।^{୩୦} ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ତାକୋନ୍ ତଶ୍ଚୁବତାଲନ୍ ତିଆଡେ ବର୍ନବାନ୍ ତ ସାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆମ୍ପଡ଼ୁଗଡ଼ମରଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୧୨

ଜାକୁବନ୍ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

^୧ ତିଆଡିଡ଼ ଏରୋବ ରାଜାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ତଶ୍ଚାୟେଞ୍ଜି ।^୨ ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଜାକୁବନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କଡ଼ିବନ୍ ବାଡେ ରକ୍ଷୁଏନ୍ ।^୩ ସିଲଡେ ଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସର୍ତାଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏରୋବ

* ୧୧:୧୬ ୧୧:୧୭ ଅନାମ୍ବୁୟ ୧:୫ * ୧୧:୧୯ ୧୧:୧୯ ଅନାମ୍ବୁୟ ୮:୧-୪ * ୧୧:୨୮ ୧୧:୨୮ ଅନାମ୍ବୁୟ ୨୧:୧୦

ରାଜାନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ନିୟ ଖଞ୍ଜଞ୍ଜମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଏରେନ୍‌ ଗୋଜେନ୍‌ । ତିଆଡ଼ିତ୍‌ କମିରନ୍‌ ଏରମାନାୟ ରୁତିନ୍‌ ଆ ପୁର୍ବୁର୍‌ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍‌ । ୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ ତକ୍ଲୋଏନ୍‌, ଆରି, ବତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଉଞ୍ଜି ମନ୍‌ରା ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ଜଗୋଏଞ୍ଜି । ଅନେଲାଇୟୁରନ୍‌ ସାଡ଼ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଃ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅନବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଏଡେଏନ୍‌ । ୫ ତିଆସନ୍‌, ପିତ୍ରନ୍‌ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆବମନ୍‌ନ୍‌ ଏଫେଲ୍ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍‌ସିରନ୍‌ ଆମଡ଼ ପାଟନାଲଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍‌ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଡୁଫଲ୍‌ନାୟ

୬ ତିକ୍ଲି ଏରୋବ ରାଜାନ୍‌ ଅଞ୍ଜାତିନ୍ନା ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଫଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇୟେନ୍‌, ତି ଆ ପୁର୍ବା ତଗଲ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ବାଗୁ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆ ମଡୁ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ବାଗୁ ସିକ୍ଲୁଡ଼ିନ୍‌ ବାଢେ ଆଜିଜି ତକୋଏନ୍‌, ଆରି ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ଗିୟବା, ପ୍ରୁବୁନ୍‌ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ ଅବୟନେ ଇୟଲାଇୟୁ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଅସିଂନ୍‌ ସାଆରତମ ଡେଏନ୍‌, ଆରି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆ ପକ୍ଲୋଲୋଡ଼ ଖଞ୍ଜମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଃ ତର୍ତ୍ତରେ ବରେନ୍‌, “ଲଡୋନା ।” ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସିକ୍ଲୁଡ଼ିନ୍‌ ଜଲଜେନ୍‌ । ୮ ଆରି, ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ବରେନ୍‌, “ରେଡୁବନା, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍‌ ରନା ।” ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍‌ ରେଡୁବଲନ୍‌, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍‌ ରଲନ୍‌; ଆରି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ବରେନ୍‌, “କୋଟନ୍‌ ରନା ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଖେନ୍‌ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ ।” ୯ ଆରି ପିତ୍ରନ୍‌ ଡୁଫଲ୍‌ନ୍‌ କି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ଆତଃ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟଲେ ପାଢେନ୍‌; ବନ୍‌ତ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ ଆରଲ୍ଲମେନ୍‌ଆତେଜି ମାଲ୍‌ସି ଗାମଲେ ପିତ୍ରନ୍‌ ଅଃଞ୍ଜନାଲୋ, ଆନିନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍‌ ଗନ୍‌ମତେନ୍‌ ଗିୟତାୟ ଗାମଲେ ଅବଡିସୟେନ୍‌ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ପର୍ତ୍ତ୍ସୁ ଆରି ବାଗୁ ଜଗେତ୍‌ ଯମରଞ୍ଜି ପଡ଼ଲେ, ଆତନିକ୍ଲି ଗରନ୍ନେନ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଆଜିରଗଡ଼ତବନ୍‌ ଆ ଲୋଆଡ଼ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡୋଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ତି ଆ ସନଡ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍‌ ରୋଲନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଡୁଫଲ୍‌ନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଅବୟ ତଢ଼ଗଡ଼ ତଢ଼ିୟଲନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସିଲଡ଼େ ଅବଡାଡ଼ନ୍‌ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବଂୟତାଲନ୍‌* ଜିରେନ୍‌ ।

୧୧ ସିଲଡ଼େ ଇନିଜି ତେଏନ୍‌, ପିତ୍ରନ୍‌ ତିଆତେଜି ଜନାତାଲେ ବର୍ରେନ୍‌, “କେନ୍‌ଆତେ ମାଲ୍‌ସିଡ଼ମ୍‌ ଗାମଲେ ଖେନ୍‌ ନମିଖେନ୍‌ ଜନାଲ୍‌ ଯୁ । ଏରୋବନ୍‌ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଆରି ଇନିଜି ତେତେ ଗାମଲେ ଜିଉଡିମରଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍‌ ଆସାଲଞ୍ଜି, ତେତେ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍‌ଆତଃ ଅନୁରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପ୍ରୁବୁନ୍‌ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ଆତଃ ଆପ୍ପାୟଲାଇ ।”

୧୨ ଆନିନ୍‌ କେନ୍‌ ଏନ୍ନେଲେ କଡାଡ଼ିଲନ୍‌ କି ଜନନ୍‌ ଆ ନନ ଆସିଂ ଜିର୍ଲାୟ; ତେତେ ଜନ୍ତ୍ର ମନ୍‌ରା ରୁକ୍ଲୁତାଲନ୍‌ ପାଟନାଲଞ୍ଜି; କେନ୍‌ ଜନନ୍‌ଆତଃ ମାକ୍‌ ଗାମଲେ ନିୟ ଓଡେଡ଼ତଜି । ୧୩ ପିତ୍ରନ୍‌ ତୁଆରାନ୍‌ ଆ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ତେବଡେବେନ୍‌, ରୋଦା ଗାମଲେ ଅବୟ କମ୍‌ସିରିସିଜନ୍‌† ସନଡ଼ନ୍‌ ରୋରୋବାନ୍‌ ଇୟଲାଇ । ୧୪ ଆନିନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆ ସର୍ରେଡ଼ ଜନାତାଲେ ସର୍ତାନ୍‌ ବାଢେ ସନଡ଼ନ୍‌ ଅଃରୋଲୋ, ଆରି ଅମ୍‌ଲନ୍‌ ଇରେନ୍‌ କି “ସନଡ଼ନ୍‌ ଆ ତୁଆରାଗଡ଼ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆତନଡ଼,” ଗାମଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଃ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍‌ ବାଇତମ୍‌ ।” ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଗାମଲେ ଆନିନ୍‌ ଆକ୍ରାନ୍‌ ବର୍ରେନ୍‌, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ ଅଲ୍‌ଡେଏ ।”

୧୬ ତିଆଡ଼ିତ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ନମିନ୍‌ ନମିନ୍‌ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ତେବଡେବଲଏନ୍‌, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସନଡ଼ନ୍‌ ରୋଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଃ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି, କଡ଼ିଫଲେ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆସିନ୍‌ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ତାରିଆୟଏଞ୍ଜି, ପ୍ରୁବୁନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଃ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଫଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ତି ଆ ବର୍ରେଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ବରାୟଲନ୍‌ । ଆରି ଆନିନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “କେନ୍‌ ଆ ବର୍ରେଜି ଜାକ୍ରୁବନ୍‌ ତ ଡର୍ରେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଃ ବର୍ବାଜି ।” ଆନିନ୍‌ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାରେଡ଼‡ ଜିରେନ୍‌ ।

୧୮ ଆଡ୍ରଗାତେନ୍‌ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଅଡେଞ୍ଜା ଜିରେନ୍‌ ଗାମଲେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୯ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ସନାୟତଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଏରୋବ ରାଜାନ୍‌ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଃ ଆପ୍ପାୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ଅଃର୍ବାଡ଼ଲଜି; ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଃ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଃ ରକ୍ଲୁବା ଗାମଲେ ବରେଞ୍ଜି ।

* ୧୨:୧୦ 12:10 ମାୟାଏନ୍‌ † ୧୨:୧୩ ୧୨:୧୩ ଆଇସିୟ ‡ ୧୨:୧୭ ୧୨:୧୭ ଆନ୍ନା ଜିଲ୍ଲା

ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ୁ କାଲସରିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେ ତେରେ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

ଏରୋଦନ୍ ଆ ରନବୁ

୨୦ ତିଆଡିଡ଼ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ସୋର ତେସାନ୍ ତ ସିଦୋନ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ୁ ମାଡୁ ବରାବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏକ୍ଲାନ ଏନେଡ଼ାଲନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ୁ ଇୟଲାଇ କି ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବ୍ଲାସ୍ତନ୍ଆଡ଼ୁ ଆଡ଼ନେଗଡ଼ି ଇୟଲାଇ ଏନେଏଜି: ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାୟମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ୁ କଡ଼ାଡ଼ିନେବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ୁ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ସୋର ତେସାନ୍ ତ ସିଦୋନ ତେସାନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧ ବଡ଼ିନ୍ନା ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ରାଜାକାବନ୍ ରଲନ୍ କି ରାଜା ତରକ୍ସୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁମଡ଼ାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ୁ ଅବୟ ବାସଣନ୍ ତିୟେନ୍; ୨୨ ସିଲରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆଡେ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସର୍ଭଡ଼, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ଭଡ଼ ତଡ଼ ।” ୨୩ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅବୟନେ ଏରୋଦନ୍ଆଡ଼ୁ ଇୟଲାଇ ତିଡେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ୁ ଅସୟେକେଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବୋକୋଡେନ୍ କି ରବୁଏନ୍ ।

୨୪ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ କି ସମ୍ପରାନ୍ ହୁଡ଼ାଜେନ୍ । ୨୫ ତିକ୍ଳି, ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ସାତେଞ୍ଜି କି ମାର୍କ ଗାମଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି ଜନନ୍ ସରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ଯର୍ଞି ।

୧୩

ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ସେତାଲେ ଆସ୍ବାୟେଞ୍ଜି

୧ ତିଆଡିଡ଼ ଅଡ଼ିଅକିଆ ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନବାନ୍, ସିମନନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ୁ ନିଗର* ଗାମଲେ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, କୁରିଣିବାୟ ଲୁକିଅନ୍, ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆସି* ଆଡ଼କୋଲନ୍ ମନଏମନ୍ ତ ସାଓଲନ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ ପୁର୍ବଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ଖନଡ଼ଡ଼ିୟମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସ୍ବେନ୍ପୁରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ତ ଆରାନମଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ମଡ଼ିବ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍ନେ, “ଅଜା କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଓଡ଼େଲାଇ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ୁ ଆନ୍ବାବାଜି ।”

୩ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ଲୋଡ଼ାଲେ ଆନମଡ଼ାଲନ୍ ପାଡ଼ନାଲଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ୁ ଆସ୍ବାୟେଞ୍ଜି ।

କୁପ୍ର ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୪ କେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ମଡ଼ିବ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ବାରେ ଆସ୍ବାୟଡ଼ାଲେ ସେଲୁକିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, କି ତେରେ ସିଲଡ଼ୁ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଡ଼ାୟଲେ କୁପ୍ର ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ସାଲମି ଗଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ବୁସି*ରେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଇୟଲେ ଅସ୍ବୁଡ଼ବରେଜି; ଆରି ଜନନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ୁ ସାଜଏଞ୍ଜି ।

୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ି ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବୁଲ୍ଲେଡ଼ାଲେ ପାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାଜି, ତେରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ତନେୟମରନ୍ ଇୟଲାଇ ରବାଡ଼େଜି, ଆନିନ୍ ଅବୟ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବଃତେ ବର୍ନେମର୍, ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମର୍, ଆଞ୍ଜିମନ୍ ବର୍ଜିସୁ । ୭ ଆନିନ୍ ତେରେ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ସେଗ ଯ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ସାଜ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଅବୟ ବୁଡ଼ିମର୍ । ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅନମଡ଼ତନ୍ ସାଜେନ୍ । ତିଆସନ୍ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ଆଡ଼ୁ ଓଡ଼େଏନ୍ । ୮ ବନ୍ତ ତି ତନେୟମର୍ ଅଲ୍ଲିମାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ୁ ରଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ତରଡ଼ଡ଼େନ ତଡ଼ ଗାମଲେ ଆଡ଼ସାଲେ ଆତନକ୍ଲୋ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ । ୯ ବନ୍ତ ସାଓଲନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ୁ ପାଓଲ ନିୟ ଗାମତଜି, ଆନିନ୍ ମଡ଼ିବ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟଡ଼ାଲେ ତି ତନେୟମରନ୍ଆଡ଼ୁ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍ କି ବର୍ନେ, ୧୦ “ଏ ସନ୍ମମନ୍ ଆ ଡ଼ାକାଡ଼ାସନ୍ ! ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମନ୍ ତଡ଼ଡ଼େ, ଏରମନଡ଼ନ୍ ତ କନଣ୍ଡାୟଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ ଆବରିୟ, ଆଏଡ଼ର୍ ଆମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ କଣ୍ଡାୟ ଗାମଲେ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡେ ଗୋୟଡେ ! ୧୧ ଆରି ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଗିଜା,

* ୧୩:୧ 13:1 ଯଗା

ପ୍ରଭୁନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତନଶ୍ରୀୟନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆମନ୍ ଗଡ଼େ୪ ଆସନ୍ କାଡ଼ତୁମ୍, ଆମନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ଗ୍ପିଏ ।”

ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ପୋୟତାନ୍ ତ ଲୋଡ଼ତନ୍ ଅଲ୍ଲିମାନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ରୁବେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ କାଡ଼ଧୁନ୍, ତିଆସନ୍ ଆସିନ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନୁରିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଡ଼େ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆସାୟଲଗୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାଜେନ୍ ।^{୧୭} ଏଭେଗନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ଆଡେ ଗିୟଲେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ପ୍ରଭୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରଭୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅମଡ଼ତଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ପିସିଦିଆ ତେସାନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

^{୧୮} ତିକ୍ତି ପାଓଲନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ପାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଜିର୍ରେ ପମ୍ପଲିଆ ତେସାନ୍ ପଗ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ଗାଜି; ବନ୍ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ନେ ।^{୧୪} ଆନିଞ୍ଜି ପଗ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି କି ପିସିଦିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗାମ୍ଲେ ତେଡ଼େ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ରନ୍ନୁସିଡ଼ନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟଲେ ତକ୍ଟମେଜି ।^{୧୫} ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟବର୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତ୍ର ପଡ଼େନେନ୍ ଆସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ରନ୍ନୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ପାଓଲନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆସାୟଲାଇ, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନ୍ନୁଡ଼ ଆମଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବ୍ତୟୁବନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆୟ ବର୍ନାବା ।”^{୧୬} ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିନ୍ ବାଭେ ତାରିଆୟତାଲେ ବର୍ନେନ୍;

“ଏ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି, ଆରି ଇସ୍ରାଏଲଆତଡ଼ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମଡ଼ତଡ଼ବା ।^{୧୭} କେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି ଆ ଇସ୍ରାଏ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିଜ୍ ରିୟଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଗୋଗୋଜେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ବୋର୍ସା ତେନ୍ନାନ୍ ବାଭେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ତଡ଼ଲେ ଓଭୋଡ଼ଲାଇ ।^{୧୮} ଆରି ବାକ୍ତୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ତେତେ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି ଖନଶ୍ରୁମ୍ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍ ।^{୧୯} ଆରି ଆନିନ୍ କିନାନ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ସାତଟା ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସାୟତ ଏନ୍ନେଏନ୍ କି ତି ଆ ତେସା ଇସ୍ରାଏଲମରଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି ।^{୨୦} ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଉଞ୍ଜିଏଅ ପରାଏ ବର୍ସେଡ଼ ତକୋଲାଇ ।”

“ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ ସାମ୍ବଲ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଜାୟ ଅନବପନ୍ସୁଆତିମରଜି ତବନଡ଼େନ୍ ।^{୨୧} ତିକ୍ତି ଇସ୍ରାଏଲମରଜି ଅବୟ ରାଜାନ୍ ସନାୟସାୟ ଆଗ୍ରାମେଞ୍ଜି, ଇସ୍ରାଏଲ ବେଞ୍ଜାମିନ୍ କେଜ୍ଜାନ୍ ସିଲଡ଼ କିସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ତବନଡ଼େନ୍; ଆନିନ୍ ବାକ୍ତୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଇସ୍ରାଏଲମରଜିଆତଡ଼ ସାସନ୍ଏନ୍ ।^{୨୨} ବନ୍ତ ତିକ୍ତି ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରାଜା ତରକ୍ଟମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ତେନ୍ କି ଇସ୍ରାଏଲମରଜି ଆ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଦାଉଦନ୍ ତବନଡ଼େନ୍; ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ ଦାଉଦନ୍ ଆ ବର୍ନେ ନିୟ ବର୍ନେ, ଖେନ୍ ଜିସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ, ମନ୍ନୁଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ମନ୍ନନ୍ ନିୟ ଏଭେଗୋ, ଆନିନ୍ ଇୟୁମ୍ଖେନ୍ ବାଭେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତେ ।^{୨୩} ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ ଏଙ୍ଗାଲେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ରାଏଲମରଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଅନୁରମରନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ଲାୟ, ଆନିନ୍ ମା ଜିୟୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ।^{୨୪} ଚିୟୁନ୍ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଇୟାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆବୟରବୁଞ୍ଜିଲନ୍ ତକ୍ଟବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ନୁଡ଼ ଜନନ୍ ଅଡ଼କୋ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି ଆମଡ଼ ବର୍ବରେନ୍ ।^{୨୫} ଆରି ତକ୍ଟବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଅବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବର୍ନେ, ‘ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଅଲ୍ଲଡ଼େଏ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଏବଡ଼ିସୟତେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ତଡ଼ । ବନ୍ତ ଗିୟବା, ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆ ତାଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପାଶ୍ଟୋୟ ଆ ଲୁଆଡ଼ ଉଜ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।”

^{୨୬} ଏ ଅସ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତନାନ୍ଜି ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, କେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ମା ଆସାୟଲାଇ ।^{୨୭} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ତେଡ଼େ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନୁରମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି, ଆରି ତିତାନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରଡ଼େଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି

* ୧୩:୨୪ ୧୩:୨୪ ମାର୍କ ୧:୪; ଲୁକ ୩:୩ * ୧୩:୨୫ ୧୩:୨୫ ଜନ ୧:୨୦; ମାତିଡ଼ ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୨; ଲୁକ ୩:୧୨; ଜନ ୧:୨୭

ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବତୋସାତାଲେ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଗବ୍‌ତେଲେଞ୍ଜି । ୨୮ *ଆରି ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ତୋସାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଢ଼ଲଜି ଜନତ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ପିଲାତନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨୯ *ଆରି, ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଆଇଡିଡ଼, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଆରବସୁଜ୍ଞେଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ତୁତ୍‌ଲେ ପାଢ଼ଲଜି କି ମସାନ୍ନିଲୋଢ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଳୋଏଜି । ୩୦ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟର୍‌ତେନ୍, ୩୧ *ଆରି, ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି । ୩୨ ଆରି, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ତବ୍‌ବର ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବ୍‌ଜନାତବେନ୍; ୩୩ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟର୍‌ତେନ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍‌ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତିଆତେ ତେତମେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ କନନ୍‌ବଇନ୍ ବାଗୁ ପର୍ବଲୋଢ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଆଇଡିଡ଼; 'ଆମନ୍ ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନ୍‌ଶେନ୍, ଲତେ ଖେନ୍ ଆମନ୍ କୋଡ଼ଲମ୍ ।'

୩୪ ଆରି ମସାନ୍ନିଲୋଢ଼ନ୍ ରନସୁମନ୍ ଆସନ୍ ଏରନମରେଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନବୟର୍‌ତେନ୍‌ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍‌ରେନ୍; 'ଶେନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ଦାଉଦନ୍ ଆମଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାଲନାୟ୍, ତି ଆଜାଡ଼ିତମନ୍ ତ ଆସିର୍‌ବାଦଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ ।'

୩୫ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆରି ବଜାଗାଲୋଡ଼ ନିୟ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ; 'ଆମନ୍ ମଡ଼ିରମରନମଆତଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଢ଼ନ୍ ଅଃନ୍‌ବସଅଏ ।'

୩୬ ଦାଉଦନ୍ ଆ ସରିକୋଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଭେ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଆରବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍‌ ରବୁଏନ୍ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତିଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ମରାନ୍ ମସାନ୍ନିଲୋଢ଼ନ୍ ରସମେନ୍ । ୩୭ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅବୟର୍‌ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ ଅଃର୍‌ସମଲୋ । ୩୮ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅମ୍‌ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇସେନ୍ ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ତେତେ; ୩୯ ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ବାଭେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ତରମ୍ମମର ଅଃଡ଼େଲବେନ୍, ଜିୟୁନ୍‌ ଆମଡ଼ ଆଡ଼ର୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଇସେ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ତରମ୍ମମର ତେତଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ତମ୍‌ବା, ଅକ୍ଷାତେ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ବର୍‌ରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅସମୟ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋତଡ଼ାୟ୍ ତଡ଼,

୪୧ ଏ ଆଲ୍‌ମରଜି, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ବା, ଆରି ସାନ୍ନିତାଲେ ରବୁବେନ୍‌ତୋ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟ୍ ଖେନ୍ ବନେଡ଼ାବେନ୍ ଅବୟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍, ଆନ୍ନିତ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ରେବେନ୍ ଜନତ୍‌ତେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍‌ନେ । ”

୪୨ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍‌ବାନ୍ ମଶ୍‌ଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଆଜିର୍‌ବାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ଇନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଆରି ତାତେଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଆୟ୍ ତିୟ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ତେତେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୪୩ ସୋବାନ୍ ଆସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜବ୍‌ତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିଲୋଢ଼ନ୍ ଆମ୍‌ୟ୍‌ଲିଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍‌ବାନ୍‌ଆତଡ଼ ସଶ୍‌ୟ୍‌ଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋମେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞାଡ଼େଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଉଲନେ

୪୪ ତିକ୍ଳି, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନମଡ଼ତନ୍ ଆସନ୍ ରୁକୁଲଞ୍ଜି । ୪୫ ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ଭାତାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ଆ

* ୧୩:୨୮ ୧୩:୨୮ ମାଡିଉ ୨୭:୨୨,୨୩; ମାର୍କ ୧୫:୧୩,୧୪; ଲୁକ ୨୩:୨୧-୨୩; ଜନ ୧୯:୧୫ * ୧୩:୨୯ ୧୩:୨୯ ମାଡିଉ ୨୭:୫୭-୭୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୨; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨ * ୧୩:୩୧ ୧୩:୩୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧:୩

ବର୍ନେ ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଗବ୍‌ରଜେଞ୍ଜି । ୪୭ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଅକୋମଡ଼ତାଲନ୍ ବର୍ଭେଞ୍ଜି; “ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ତେତେ; ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଲୀତ ଏଏମ୍ବେନ୍ କି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜନ୍‌ଜି ତଡ଼ ଏଗାମତମଲନ୍, ଗିୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ ।

୪୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଭେଲେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ସମିରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ରପ୍ତୁଏଜି, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ବେଲମ୍ ।”

୪୯ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାତାଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ସେକେଏଞ୍ଜି, ଆରି ତିଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଡର୍ଭେଞ୍ଜି ।

୫୦ ସିଲଭଲ୍‌ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସମିରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲଲେନ୍ । ୫୦ ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବାୟଲ୍‌ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାବଜଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜିଆତଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି କି, ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍‌ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ସଣ୍ଡି ସିଲଭ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି ।

୫୧ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ଆ ଉମିଲ୍‌ଜି ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ ତୁୟତୁୟତାଲେ ଇକନିଅ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫୨ ଆରି ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଜି ସର୍ତ୍ତାନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିଜେଞ୍ଜି ।

୧୪

ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୧ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଏନ୍, ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେ ମା ତେଏନ୍; ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍‌ଲୁସିଲୋଡ଼୍‌ ଗନ୍‌ଲେ ଏଭେଲେ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ତ, ଜବ୍ରତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍ଭେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ଜିଉଦିମରଜି ଅଃଡ଼ର୍ଭେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାତଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ ତନନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ତେଭେ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଜାୟ ତକୋତାଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇଡ଼ତରତାଲନ୍ ଅକୋମଡ଼ଲନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଭେ ଅରମ୍ବଡ଼ନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟୁମବର୍ ଆତନେଗଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪ ବନ୍‌ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବାଗ୍ତୁ ପାଲ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ତେଏଞ୍ଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି ।

୫ ଲାଡ଼ଲେଡ଼୍‌ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ତିଡ଼ଲେ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍‌ଜି । ୬ ତିଆତେ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୁକାନିଆ ତେସାନ୍ ଲୁସ୍ତାନ୍ ତ ଦବ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍ ଆରି ତି ଆ ତନ୍‌ଡ଼୍‌ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼୍‌ ଜିଜ୍‌ରେଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ତେଭେ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜି ।

ଲୁସ୍ତାନ୍ ତ ଦବ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୮ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ବସ୍ତୁ ତୁଡ଼୍‌, ଆନିନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ ମା ସିଲଭ୍ ଆ ଗାଡ଼େ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞୟ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଅଃର୍ଭପ୍ରିଲୋ । ୯ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପାଓଲନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଡ଼୍‌ ଅମଡ଼ତଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ । ପାଓଲନ୍ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍ କି ଆନିନ୍ ମନନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଜନାଏନ୍; ୧୦ ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ଭଡ଼ନ୍ ବାଭେ ବର୍ଭେନେ, “ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍‌ ବାଭେ ତୋରଞ୍ଜାମତାଲନ୍ ସବ୍‌ତଡ଼ଲନ୍ ତନଡ଼ା ।” ସିଲଭେ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଇଡ଼ୋୟଲନ୍ ତନଡ଼େନ୍ କି ତଡ଼ିୟଲନ୍ । ୧୧ ପାଓଲନ୍ ଆର୍‌ଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ, ତେଭେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲୁକାନିଆ ଲଡ଼ଲେଡ଼୍‌ ବାଭେ ବାକାବ୍‌ଲେ ବର୍ଭେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ତରଜି ବାଡ଼୍‌ୟାୟତାଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ବେତାଲନ୍ ଅମଡ଼ରେଡ଼ଲେନ୍ ପଡ଼ଲନାଜି ।” ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି

୫ ୧୩:୫୧ ୧୩:୫୧ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୧୪; ମାର୍କ ୬:୧୧; ଲୁକ ୯:୫; ୧୦:୧୧

ବର୍ନବାନ୍‌ଆତଡ଼ ବୁଅସ୍‌ତି ଗାମଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍‌ ସୋଡ଼ା ଅନସ୍‌ପୁଟ୍‌ବର୍‌ମର୍‌ ଆଡ଼େଏନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବୁଦ ଗାମଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି ଗଡ଼ାନ୍‌ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍‌ ବୁଅସ୍‌ତିନ୍‌ ମନ୍‌ଦିରନ୍‌ ଆ ରାଓଡ଼ା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅନମଟନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସଣ୍ଡତାଟନ୍‌ ତ ଆ ପଡ଼ୟ୍‌ତାରନ୍‌ ପାଢ଼ିଲାଜି ।

୧୪ ବନ୍‌ତ ଅନାମ୍ବୁ ଞ୍ଝଡ଼ନେମରଞ୍ଜି, ପାଓଲନ୍‌ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆରମତଡ଼େଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଅଙ୍ଗି ପେଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇରେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଟନ୍‌ ବାଡ଼େ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି: ୧୫ “ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଏଲୁମ୍‌ତେ ? ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଅନ୍ତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଇନ୍‌ଡ଼ି ବର୍‌ନାୟ୍‌ବ୍‌ୟ୍‌ତତନ୍‌ ଆ କୋଡ଼ିତାୟ୍‌ଜି ଅମ୍‌ରେଡ଼ିତାଲେ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଲନ୍‌ ଆମୋଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମଡ଼ ଯର୍‌ନାୟ୍‌ବା ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ଡ଼ବର୍‌ ଅମଡ଼ବେନ୍‌ ଏବର୍‌ତନାୟ୍‌ । ଆନିନ୍‌ ରୁଆଟନ୍‌, ପୁତ୍‌ନ୍‌, ସମ୍‌ୟ୍‌ଶ୍ରାନ୍‌ ଆରି ତେଡ଼େଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍‌; ୧୬ ଆନିନ୍‌ ପୁର୍‌ବାନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ ତଡ଼ିୟ୍‌ନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୭ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ସାକିତତନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଃଡ଼କୋଲନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍‌; ରୁଆଟନ୍‌ ସିଲଡ଼ ତରୁବନ୍‌, ଆଡ଼ିନ୍‌ଗାଞ୍ଜିନ୍‌ ଅନଜଞ୍ଜି ତ ଜନୋମଜୋମାଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼ତନ୍‌, ଆରି ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍‌ ଅବସର୍‌ତାଲଡ଼ତନ୍‌ ।” ୧୮ କେନ୍‌ ଏନ୍‌ଲେ ଆ ବନେଜି ବର୍‌ନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଅନମଟନ୍‌ ଏତିୟ୍‌ତଡ଼ ଗାମଲେ ଅନାମ୍ବୁ ଞ୍ଝଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ କାକୂତ୍‌ ୪ ରଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଲୁସ୍‌ପା ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ତିତରେଞ୍ଜି

୧୯ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ତ ଇକନିଆ ଗଡ଼ାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଲୁସ୍‌ପାନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ତେଡ଼େ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ସୁସ୍‌ୟେଜି କି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ତିତରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ତିଡ଼ିଲେ ତୁଆରାନ୍‌ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଞ୍ଝଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ ଏରେ ତନଡ଼ିଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ ତୋଲନ୍‌ ତନଡ଼େନ୍‌ କି ଅମ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ । ତି ଆବାର୍‌ଡ଼ାନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ବର୍‌ନବାନ୍‌ ସରିନ୍‌ ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ ଦବ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍‌ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ ସୁରିଆ ତେସାନ୍‌ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଯର୍‌ନାଜି

୨୧ ପାଓଲନ୍‌ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ ଦବ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍‌ ଅସ୍‌ପୁଟ୍‌ବରେଞ୍ଜି ଆରି ତେଡ଼େ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜି ଞ୍ଝଡ଼ନେମର୍‌ ଏମ୍‌ଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ଲୁସ୍‌ପାନ୍‌, ଇକନିଅନ୍‌ ତ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ଯର୍‌ନାଜି । ୨୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଞ୍ଝଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍‌ନେଲୋଟନ୍‌ ରବ୍‌ତୋଲନ୍‌ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଜବ୍ରୁ ତଣ୍ଡଗଡ଼ ଜିରେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ତବୋ,” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଝନଡ଼ନ୍‌ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଲେ ମଣ୍ଡଡ଼ିଲୋଟନ୍‌ ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ସେଡାଲେ ତବ୍‌ନଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆନମ୍‌ତାଲନ୍‌ ପାର୍‌ତନାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅଙ୍ଗା ପ୍ରୁ ଆମଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍‌ଞ୍ଜି, ଆସିଲୋଟନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋରୋସ୍‌ୟେଞ୍ଜି ।

୨୪ ସିଲଡ଼ଲନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ପିସିଦିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପମ୍‌ଲିଆନ୍‌ ଜିର୍‌ଜି । ୨୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପଗ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍‌ ଅସ୍‌ପୁଟ୍‌ବରେଞ୍ଜି କି ଆଭାଲିଆନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି । ୨୬ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଟନ୍‌ ତାୟ୍‌ଲେ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି; ତେଡ଼େ ଆମ୍‌ପୁ ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା କାକାଡ଼ା ଲୁମେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଲନ୍‌ମୁମ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନାୟ୍‌ମଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍‌ୟେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ିଜିଞ୍ଜି ।

୨୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ମଣ୍ଡଡ଼ିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଅବରୁକ୍‌ଏଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍‌, ଆରି ଏର୍‌ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ତର୍‌ନେନ୍‌ ଆ ସନ୍‌ଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ରୋଏନ୍‌, ତି ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ତେଡ଼େ ଇୟ୍‌ଲେ ବନେଜି । ୨୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ଜବ୍ରୁ ତିନ୍‌ଗା ଜାୟ୍‌ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

୧୫

ଜିରୁସାଲମ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍‌ କ୍ରିସ୍‌ଟୁଞ୍ଜି ଆ ସୋବା

୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିଉଦା ତେସାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ଜିରେ ତେଡ଼େ ଆ ବୋଞ୍ଝାଡ଼ିଆତଡ଼ ଏନ୍‌ଲେ ଞ୍ଝନଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ତିୟେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌

ଏଗବ୍ରେତ୍ସଲନ୍ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଏଃର୍ଭପ୍ରିଏ ।” ୯ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଜବ୍ ଅଲ୍ଲଖାଡ଼ତମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍, ବର୍ନବାନ୍ ଆରି ଅନ୍ତ୍ରାକିଆନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ଲାଡ଼ଲେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ କତାଡ଼ିନେବାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟନେତୋ ଗାମ୍ଲେ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୧୦ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୈନିକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ସମିରୋଣ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଜାତାଲେ ଆବୟବୁଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍ଭେଞ୍ଜି, ତି ଆ କତାଡ଼ିଜି ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଗଡ଼ଲଞ୍ଜି; ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ମାଡ଼ ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆତୁଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ତେଭେ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିମରଜି, ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋଗଡ଼ଲାଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଅଜା କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଆ କତାଡ଼ିଜି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ବର୍ଭେଞ୍ଜି । ୧୨ ବନ୍ଦ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ଡଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନାଜି ଡର୍ଭେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ବର୍ଭେଞ୍ଜି, “ଏରଜିଉଦି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗବ୍ରେତ୍ସଲନ୍ ଆସନ୍ ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ୟାୟବର୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତବୋଜି ।”

୧୩ ତିକ୍ଳି କେନ୍ଆତେଜି ଆସନ୍ କତାଡ଼ିନେବାନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ଲଞ୍ଜି । ୧୪ ଆରି ମାଡ଼ ଆରଲ୍ଲୁଲ୍ଲବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଭ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଜାଲ୍ଲତେନ୍ ଅଲ୍ଲତନେଜି, ତିଆସନ୍ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଆମ୍ବୁ ଇସ୍ବରନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଭ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସେତାଲ୍ଲୁ ।” ୧୫ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜ୍ରନାତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟତିୟଲ୍ଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଏଭେଲେ ମା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ଆତନେଗଡ଼ି ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୬ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲ୍ଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ତନେନ୍ ବାଭେ ଆନିନ୍ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ମବଡ଼ିରେନ୍ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଅଜା ରାଡ଼ଡ଼ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଃର୍ଭପ୍ରିଲବୋ, ତି ଆ ରାଡ଼ଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତାରଡ଼ଲୋଡ଼ ଅକୋୟତାଲେ ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଏମାଲ୍ଲତେ ? ୧୮ ବନ୍ଦ ଆନିଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ତନେନ୍ ବାଭେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ତନେନ୍ ବାଭେ ପୁତ୍ର ଜିସ୍ବନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ତେଭେ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରିଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନିଜି ଆରମ୍ବଡ଼ ତ ଇନିଜି ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆତେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଭ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଆସୁଲ୍ଲେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ବର୍ଭେ, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍ଜି ବର୍ନେଞେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ବା । ୨୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଏଜାଲେ ଆଖୁମଡ଼ମନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଲାଡ଼ଲେନ୍ଆତଡ଼ ସାୟମ୍ବତାଲେ ସେତାଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ତିଆତେ ସିମନ୍ ବର୍ଭେ । ୨୨ ଆରି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବୟନ୍ କେନ୍ଆତେ ମାୟତନେ, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ତକୋ,”

୨୩ “କେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଞେନ୍ ଯର୍ତନାୟ କି ବାଉଦନ୍ ଆପୁଡ଼ସିଂ ଇୟତାୟ ବାରୁଡ଼ବନାୟ, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରୁଡ଼ଏଞ୍ଜିଆତେ ତେଭେମା ଇୟତାୟ ଗୁନାୟ,

୨୪ ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ ପୁତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ସାୟଡ଼ଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞେଞ୍ଜି ଅନେମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲାଇ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଞେଡ଼ଡ଼ିୟଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲ୍ଲମତେନ୍ ଆ ପୁତ୍ର କେନ୍ଆତେ ବର୍ଭେନେ ।

୨୫ ଆମ୍ବୁଡ଼ମା ସିଲଭ ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଭେନେ ।”

୨୬ “ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଗାମ୍ତାୟ, ଅଜା ଏରଜିଉଦିମରଜି ଆବୟବୁଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲ୍ଲେ । ୨୭ ଆପାୟ ଆନିଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଖୁମଲୋଡ଼

☆ ୧୫:୨ ୧୫:୭ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୦:୧-୪୩ ☆ ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୦:୪୪; ୨:୪

ଆରମ୍ଭତେଜ୍ଞି ଏରମ୍ଭତ୍ରିନ୍ ଜନୋମଜୋମଜ୍ଞି ଏଜୋମତ୍ତଫ୍, ଜୋଶ୍ଵତ୍ତା କାକାତ୍ତାନ୍ ଏଲୁମତ୍ତଫ୍, ଲମ୍ବସକାତାଲେ ଆରକ୍ଷତେଜ୍ଞି ଆ ଜନ୍ତୁଜ୍ଞି ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମତ୍ତଫ୍, ଆରି ମିଷାମନ୍ ଏଜୋମତ୍ତଫ୍ ଗାମଲେ ସିଚିନ୍ ଇଡଲେ ଆମତ୍ତଫ୍ଜ୍ଞି ଏଆସ୍ତାୟବାଜି । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ପୂର୍ବାନ୍ ମା ସିଲତ୍ତ ତିଲେ ଗଡ଼ାରେଡନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ତେତେ, ଆରି ତିଲେ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡନ୍ ରନ୍ନୁସ୍ତୁବିଂରେଡନ୍ ତି ଆ ବନାୟବର୍ ପଡେନେନ୍ ତେତେ ।”

ଏରଜିଉଦି ତର୍ନେମରଜ୍ଞି ଆମତ୍ତଫ୍ ସିଚିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍

୨୯ ସିଲଭେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଜ୍ଞି, ପାପୁରମରଜ୍ଞି ଓ ମଶ୍ଵତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଜ୍ଞି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବୋଷାଡ଼ଜ୍ଞି ଆମତ୍ତଫ୍‌ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରନ୍ ବର୍ସବା ଗାମଲେ ଆରୋଡ୍ଡେତେଜ୍ଞି ଜିଉଦାନ୍, ଆରି ସିଲାନୁଆତଡ଼ ସେଡାତାଲେ ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଅନ୍ତ୍ରିଅକିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟେଜ୍ଞି ।

୨୩ ଆରି, ଆନିଜ୍ଞି ଏନ୍ନେଲେ ଇଡଲେ ଆସିଲୋଡ଼ଜ୍ଞି ଆସ୍ତାୟେଜ୍ଞି;

“ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଜ୍ଞି ଓ ପାପୁର ବୋଷାଡ଼ଜ୍ଞି, ଅନ୍ତ୍ରିଅକିଆନ୍, ସିରିଆନ୍ ଓ କିଲିକିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡୁକୋତନେଜ୍ଞି ଏରଜିଉଦି ବୋଷାଡ଼ ତନାନଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଏଲୋମତ୍ତବେନ୍ ।

୨୪ ଅମତ୍ତଫ୍‌ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସିଲତ୍ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଜ୍ଞି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଅମତ୍ତଫ୍‌ବେନ୍ ଇୟଲୋଡ଼ ଇୟଲେ, ଅଜାତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମେଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଏଃକାୟଲବେନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନନ୍ ଆମେଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ବାଡ଼ଲ୍ଲି ଏମ୍ବେବେଜ୍ଞି ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମତ୍ତଫ୍‌ଲାୟ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଜ୍ଞି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଆବତୁଡ଼ିନ୍ ଏମ୍ବେତାଲନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସେଡାତାଲେ, ତନ୍ନୁଡ଼ୟନ୍ ବୋଷାଡ଼ଲେଜ୍ଞି ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଆନିଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଅମତ୍ତଫ୍‌ବେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାଜି । ୨୬ ଆନିଜ୍ଞି ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜ୍ଞୁମ୍ ଆସନ୍ ଆନମେଡ଼ଜ୍ଞି ମୁସେତମେଜ୍ଞି । ୨୭ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଓ ସିଲାନୁଆତଡ଼ ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ଏରିଡ଼ଲାଜ୍ଞିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିଜ୍ଞି ଅମତ୍ତଫ୍‌ବେନ୍ ଇୟତାୟ କଡ଼ାଡ଼ିବେଜ୍ଞି । ୨୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ସନାୟସାୟ ତନଡ଼ଡ଼ଜ୍ଞି ତୁମ୍ ଏଇଡ଼ଲାୟ, ଗୋଗୋୟ ଆରି ବାଡ଼ଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେବୋଜି ଗାମଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଓ ଇନ୍‌ଲେଜ୍ଞି ଏବଡ଼ିସୟଲାୟ; ୨୯ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଜ୍ଞୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଆରମ୍ଭତେଜ୍ଞି ଏରମ୍ଭତ୍ରିନ୍ ଜନୋମଜୋମଜ୍ଞି ଏଜୋମତ୍ତଫ୍, ମିଷାମନ୍ ଏଜୋମତ୍ତଫ୍, ଲମ୍ବସକାତାଲେ ଆରକ୍ଷତେଜ୍ଞି ଆ ଜନ୍ତୁଜ୍ଞି ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମତ୍ତଫ୍ ଆରି ଜୋଶ୍ଵତ୍ତା କାକାତ୍ତାନ୍ ଏଲୁମତ୍ତଫ୍ । କେନ୍‌ଆତେଜି ସିଲତ୍ତ ସବଡ଼ାୟଲନ୍ ଏଡକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆମେଜ୍ଞି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ । ଆସ୍ତାୟା ତକୋନାବା ।”

୩୦ ସିଚିନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େଜ୍ଞି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତେଭେ ସିଲତ୍ତ ଅନ୍ତ୍ରିଅକିଆନ୍ ଜିରେଜ୍ଞି କି ତେଭେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇୟଲେ ଅବରୁଲୁଏଜି, ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ଜ୍ଞି ସିଚିନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ୩୧ ଆନିଜ୍ଞି ତି ସିଚିନ୍ ପଡେତାଲନ୍ ଉୟୁବେଜ୍ଞି କି ସର୍ତାଲଜ୍ଞି । ୩୨ ଜିଉଦାନ୍ ଓ ସିଲାନୁ ଆନିଜ୍ଞି ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଜ୍ଞି ଅନ୍ତ୍ରିଅକିଆନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜି ଗୋଗୋୟ ଅୟମ୍ ଜାୟ ଜବୁ ଖନଡ଼ଖଡ଼ବରଜ୍ଞି ବାଭେ ବୋଷାଡ଼ ତନାନଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଅବନ୍ନୁୟବେଜ୍ଞି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଜ୍ଞି ତେଭେ ବସନ୍ନେଃ ତକୋଲଜ୍ଞି କି ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଜି ଆମତ୍ତଫ୍‌ଜ୍ଞି ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋଷାଡ଼ଜ୍ଞି ଆମତ୍ତଫ୍ ସିଲତ୍ତ ଉଗୁରିୟ ଅବଜୋଖେନ୍‌ଲଜ୍ଞି । ୩୪ ବନ୍‌ଡ ସିଲାନୁ ତେଭେ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ । ୩୫ ଆରି, ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ଅନ୍ତ୍ରିଅକିଆନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆନ୍ନାମରଜ୍ଞି ସରିନ୍ ନିୟ ମାୟଲନ୍ ଜବୁ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ତଫ୍‌ବରନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜ୍ଞି ।

ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ଆନ୍ନାଲଜ୍ଞି

୩୬ ତିଅଜା ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନବାନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ୟାଆ, ଇନ୍‌ଲେଜ୍ଞି ଅଜା ଅଜା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁବର୍‌ବୋ, ତି ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ନମିଶେନ୍ ଏୟର୍‌ବେ କି, ତେଭେ ଆ ବୋଷାଡ଼ଜି ଏମାୟନାଜି, ଆରି ଆନିଜ୍ଞି ଏଜାଗୋ ତକୋଜି ଏରିୟନାଜି ।” ୩୭ ସିଲଭେ ବର୍ନବାନ୍, ମାର୍କ ଗାମଲେ ଆରୋଡ୍ଡେତେଜ୍ଞି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ସାଜେନ୍, ୩୮ ବନ୍‌ଡ ପାଓଲନ୍ ଜନ ମାର୍କନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲ୍ଲତୟଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଜନ ମାର୍କନ୍ ଆନିଜ୍ଞିଆତଡ଼ ଅମତ୍ତଫ୍‌ତାଲେ ପମ୍ପିଲିଆନ୍ ସିଲତ୍ତ ଯର୍ନାୟ, ଆରି ଆନିଜ୍ଞି ସରିନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରବାନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲୋ । ୩୯ ସିଲଭେ ମାଡୁ ଆରଲ୍‌ଡୁଲବାଖେଜ୍ଞି ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଆନିଜ୍ଞି ତର୍ତମ୍

☆ ୧୫:୩୮ ୧୫:୩୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୩:୧୩

ଆନ୍ତାଲକ୍ଷି, ବର୍ନବାନ୍ ମାର୍କନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ କୁପ୍ରନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୪୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ସିଲାନଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍ କି ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟମଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୪୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସିରିଆନ୍ ତ କିଲିକିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଜିରେ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ରବଡ଼ୋଗଡେନ୍ ।

୧୭

ତିମତିନ୍, ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ ବୟନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରବାନ୍ ଇୟେନ୍

୧ ପାଓଲନ୍ ଦବ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍ । ତେଝେ ତିମତି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତାନୁମର ତକୋଲନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତ ତର୍ନେବୟ ଜିଉଦିବୟ ଆଅନ୍ । ବନ୍‌ତ ଆପେୟନ୍ ଗ୍ରିକମର ତକୋଏନ୍ । ୨ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲକ୍ଷି ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିମତିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ତିମତିନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବରେତେନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିମତିନ୍ ଆପେୟ ଅବୟ ଗ୍ରିକମର ଗାମ୍‌ଲେ ତିସେଡ଼ ଆଡ଼କୋଲକ୍ଷି ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୪ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ତା ଆନ୍ତା ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରବିଏଞ୍ଜି ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଷଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୫ ଜେନ୍ ଏନ୍‌ଡେଲେ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରଡ଼ୋଲେ ପାଡେନ୍ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ କି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡେଞ୍ଜି ।

ଡ୍ରୋୟା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍

୬ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଃଭିୟଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁଗିଆନ୍ ତ ଗାଲାଡ଼ିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମୁସିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି କି, ତେଝେ ସିଲଡ଼ ବିଡୁନିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିଉଜିରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ବଜିରଜିରଜି । ୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମୁସିଆଗଡ଼ ଜିରେ ଡ୍ରୋୟାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୯ ଆରି, ତି ଆ ତଗଲ୍ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍, ମାକିଦନିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତନାଡ଼ତାଲେ କାକ୍ରୁତଲ୍ଲନ୍ ବର୍ତନେ, “ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିରେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆୟ ସାୟୁମଲେନ୍ ।” ୧୦ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ତନାଲ୍‌ମତ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିଉଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଏବଡ଼ାଡ଼ାଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲ୍‌ଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜନାଲାୟ ।

ଲୁଦିଆନ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍

୧୧ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡ୍ରୋୟାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସାମତ୍ରାକିନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆରି ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ନିଆପଲିନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୨ ଆରି, ତେଝେ ସିଲଡ଼ ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତିଆଡେ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ତକୋଏନ୍, ଆରି ତିଆଡେ ଅବୟ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆ କୋଲୋନି ତକୋଏନ୍; ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବୁ ତିନ୍ନା ଏଡକୋଲନାୟ । ୧୩ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସନଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଅନେଡ଼ ଅଲନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତେଝେ ପରାଡ଼ନାମେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବଡ଼ିସୟଲାୟ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେଝେ ଏଡକ୍ଲୁମାଲାୟ କି ତେଝେ ରୁଲ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲକ୍ଷି ଆଇମରଜି ସରିନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିଲନାୟ । ୧୪ ଆରି, ତୁୟାଡିରା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁଦିଆ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଆଇବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ କରୁଲ୍‌ୟଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ତମେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଷନଡ଼ଲେନ୍ ଅମଡ଼ଡେନ୍ । ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ଷନଡ଼ ମନଡ଼ ଡାଲୁଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ଡେଡୋ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଉଗରନ୍ ରୋଏନ୍ । ୧୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ତ ଆସିଂମରଞ୍ଜି ତକ୍‌ବଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜୁଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଲେନ୍ କାକ୍ରୁତଲ୍ଲନ୍ ବର୍ତନେ, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିଡମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେଞେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଇଃୟମେନ୍ ତେନ୍, ଏଝେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଜିରାୟବା ଆସିଂଞେନ୍ ଆୟ ତକୋନାବା ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଡ଼ଗାୟ ଆସିଂନ୍ ଆଜନିର ଆସନ୍ ବର୍ତଲେନ୍ ।

ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ

୧୬ ବଡ଼ିନ୍ନା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାର୍ତନାନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଅବୟ ଡାଞ୍ଜଡ଼ି କମ୍‌ପାରିବଜନ୍ ଏରବାଡ଼ଲାୟ, ଆମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ବୁତ ଆ ବୋସା ବାଝେ ଆନିନ୍ ପୁରାଃତେବରନ୍ ବର୍ତନ୍

ରପ୍ତିଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ କରମ୍ମା ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ତଙ୍କାନ୍ ଅର୍ଜେଏଞ୍ଜି ।^{୧୭} ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍‌ଲେ ପାଢ୍‌ଲଲେନ୍ କି ବାକାବଲେ ବର୍ରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ସୋଡା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଢ୍‌ଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ତି ଆ ବର୍ରେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।”^{୧୮} ତି ଆଇସିଜନ୍ ଜନ୍ତୁ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ତୁମ୍ ବର୍ବର୍‌ଲନ୍ । ତିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆୟ୍‌ରପ୍‌ଡ୍‌ଠିଠଲନ୍ ଏରମ୍‌ଡ୍‌ର ପୁରାଡାନ୍‌ଆତଡ୍ ବବ୍‌ତଡ୍‌ଲେ ବରେନ୍, “ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜିମଲୋଡ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, କେନ୍ ଆମ୍‌ଡନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଢ୍‌ଲନ୍ ଜିରା !” ସିଲଡ୍ ତି ଏରମ୍‌ଡ୍‌ର ପୁରାଡାନ୍ ଆଇସିଜନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଢ୍‌ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।^{୧୯} ବନ୍‌ତ ତି ଆଇସିଜନ୍ ଆ ସାଉକାରଜି ତଙ୍କାନ୍ ଅନର୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆରାସାନ୍‌ତେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌ଜେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ସିଲଡ୍‌ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଗଡାନ୍ ଆ ସର୍ରେୟ୍‌ତାଲୋଡ୍ ଆଡ୍‌କୋଲନ୍ ରୋମିଅ ଗଡାନ୍ ଆ ସୋଡାମର୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ତିଢ୍‌ଲେ ଓରୋଡ୍‌ତେଞ୍ଜି ।^{୨୦} ସିଲଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍ ରୋମିଅ ସୋଡାମର୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିଉଦିମର୍‌ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଡାଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ତାଜି ।^{୨୧} ଏଙ୍ଗା ଅନଗଡ୍‌ଜି ରୋମିଅମର୍‌ରଞ୍ଜି ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ ତ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ତଡ୍, ତିଆତେଜି ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖନଡ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ।”^{୨୨} ସିଲଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍ ତୋଲଞ୍ଜି ।

ଆରି, ଆ ଅଜିଞ୍ଜି ଉୟ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସାମକାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡାମର୍‌ରଞ୍ଜି ବର୍ରେଞ୍ଜି ।^{୨୩} ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ୍ ଜନ୍ତୁ ଅବ୍‌ଡିଞ୍ଜିତେଞ୍ଜି କି ବଣ୍ଡିଏଁ‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକ୍‌କୋଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନଡ୍ ଜନଗେନ୍ ଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍‌ଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି ।^{୨୪} ଏଙ୍ଗାଲେ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ୍ ଅମ୍‌ ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ତକ୍‌କୋତାଲେ ଆଜ୍‌ଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ସୋଡାତମ୍ ଆରା ସବ୍‌ବଲେ ଜିଲେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ଆବୟ୍‌ରପ୍‌ଡ୍‌ଲନ୍

^{୨୫} ବନ୍‌ତ ତୁଡାଡ୍ ତଗଲ୍ ଇଡ୍‌ନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ପାର୍ତ୍ତନାଲଞ୍ଜି ଆରି ସେକୋରାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆବଣ୍ଡିମର୍‌ରଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ୍‌ତେଞ୍ଜି ।^{୨୬} ତିଆଡିଡ୍ ଏରକୋମର୍‌ଡ୍‌ତାଗୋ ଏଞ୍ଜେଲେ ସୋଡା ତକର୍‌ଲନ୍ ତେଏନ୍ ତ, ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ପୁନାଦି ମ୍‌ଲନ୍, ଆରି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ସନଡ୍‌ଜି ରୋଆୟ୍‌ଲନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆବଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିକ୍‌ଡିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜିଜିନ୍ ଆଡ୍‌କୋଏଞ୍ଜିଆତେ ଉଜ୍‌ଜାୟ୍‌ଲନ୍ ।^{୨୭} ସିଲଡ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ମଡ୍‌ତେଏନ୍ କି ତୋଲନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତେନ୍, ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ସନଡ୍‌ଜି ଆରୋସାଡ୍; ଆରି ଆ ବଣ୍ଡିମର୍‌ରଞ୍ଜି ଅଲ୍‌ଜିରାଜେଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡିସୟ୍‌ତାଲେ, କଡ୍‌ବନ୍ ତବଲେ ରକ୍ତତମ୍‌ତନାୟ୍ ଗାମେନ୍ ।^{୨୮} ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍ ବାକାବଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଡିଡ୍ ପାବରାତମ୍‌ଡ୍‌ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଲେନ୍ ତେନ୍‌ଡ୍‌ ତକୋଜି ।”

^{୨୯} ସିଲଡ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ପିଙ୍କତୋତନ୍ ଆପନାଡ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି କି, ଅମ୍‌ସିଡ୍‌ନ୍ ଇର୍ରେ ତକର୍‌ ତକର୍‌ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲନ୍ ଆଜ୍‌ଡ୍‌ବା ଇୟ୍‌ଲେ ଲୋମେଜି ।^{୩୦} ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୁଆରାନ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଞ୍ଜାଜି, ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାନାୟ୍ ?”

^{୩୧} ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପ୍ରୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ଡର୍‌ନାବା, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ଆରି ଅସିଂମର୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ବେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେ ।”^{୩୨} ତିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲନ୍ ଆନିନ୍ ତ ଆସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜିଆତଡ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆ ବର୍ରେ ବରେଞ୍ଜି, ^{୩୩} ଆରି ତଗଲନ୍ ତି ଆଡିଡ୍ ମା ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ତନିତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାରାଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ତାଏ, ଆରି ସିଲଡ୍‌ମା ଆନିନ୍ ତ ଆସିଂମର୍‌ରଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ତକ୍‌ବ୍‌ତାଲଞ୍ଜି ।^{୩୪} ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସିଡ୍‌ନ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ରୋଜୋମେଜି, ଆରି ଆସିଂମର୍‌ରଞ୍ଜି ସମ୍‌ରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ଡର୍‌ନ୍ ମାଡ୍ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି ।

^{୩୫} ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ତୋଡାନ୍ ରୋମିଅ ଗଡାନ୍ ଆ ସୋଡାମର୍‌ଜି, “ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇୟ୍‌ମର୍‌ରେଡ୍‌ବା,” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ରେ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଇ ।

^{୩୬} ତିଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଜନଗେମର୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନମ୍‌ରେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଗଡାନ୍ ଆ ସୋଡାମର୍‌ଜି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଇ, ତିଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଢ୍‌ଲନ୍ ଉଗ୍‌ରିୟ୍‌ଜିର୍‌ବା ।”

୩୭ ବନ୍ଦତ ପାଓଲନ୍ ସିମ୍ବାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଦିଫ୍ ତୋସାନ୍ ଏଃଲୁମାୟ ଜନଫ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲଲେଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ରୋମିଅବାଜି, ତେଲୋଜନଫ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବଶ୍ଟିଲଲେଞ୍ଜି, ଆରି ନମି ଅଜନା ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅମରେଫ୍ତଲେଞ୍ଜି ପଫ୍ ? ଏତେଲେ ଅଃଡ଼େ, ଆପାୟ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଜିରାୟତଜି କି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଓରୋଫ୍ଲେନ୍ତଜି ।”

୩୮ ସିଲଭେ ସିମ୍ବାୟଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ ରୋମିଅବାଜି ଗାମ୍ଲେ ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୯ ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଜିରାଜି କି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ବେତେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଶ୍ଟିସିଫ୍ଟନ୍ ସିଲଭ୍ ଅମ୍ଭୁଫ୍ଲେ ଓରୋଫ୍ଲାଇଜି କି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଭ୍ ତୁଫ୍ଲନ୍ ଜିର୍ବା ଗାମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୪୦ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ ବଶ୍ଟିସିଫ୍ଟନ୍ ସିଲଭ୍ ତୁଫ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଲୁଦିଆନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଗନେଜି, ତେତେ ବୋଞ୍ଜାଫ୍ଟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ମାୟନେଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନ୍ତୁୟବତାଲେ ତେତେ ସିଲଭ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

୧୭

ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାଲୋଫ୍ଟନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍

୧ ତିକ୍ଲି, ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ ଆମ୍ପିପଲିନ୍ ତ ଆପଲ୍ଲୋନିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଜିରେ ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାଜି; ତେତେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ତୁକ୍ସିଂ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨ ଆରି ପାଓଲନ୍ ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖନଫ୍ଟନ୍ ତିୟ୍ତେ, ଏତେଲେମା ଯାଗି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ଆମ୍ଭୁଞ୍ଜି ଇୟଲେ, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଫ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବାତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଫ୍ଟନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ୩ ଆରି, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ କି ରବୁତେ ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭୁଫ୍ ସିଲଭ୍ ଯର୍ମେଫ୍ଲେ ତୋନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଫ୍ଟନ୍ ଆଇତଡ଼; ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିସୁ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ଭୁଫ୍ବେନ୍ ବର୍ଡନାୟ୍, ଆନିନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟୁ ।” ୪ ସିଲଭେ ଲାଫ୍ଲେନେ କେନ୍ଆତେ ଇମ୍ଲେଞ୍ଜି କି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲଞ୍ଜି; ଆରି ଜିଉଦି ମାୟନେଲୋଫ୍ଟନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାବଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମ୍ଭୁଞ୍ଜି ମାୟଲଞ୍ଜି ।

୫ ବନ୍ଦତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅସାଫ୍ଟୟମେଞ୍ଜି ଆରି ସର୍ଭେୟତାରେଫ୍ଟନ୍ ସିଲଭ୍ ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ଓରୋଫ୍ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସାୟେଞ୍ଜି କି ଗଡ଼ାଲୋଫ୍ଟନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ଭୁଫ୍ଟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ଭୁଫ୍ ଅନୋରୋଫ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ଜାସୋନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ରୁମ୍ଭୁଞ୍ଜିଏଜି । ୬ ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଡ଼େନ୍ବବାଫ୍ଲଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଜାସୋନନ୍ ତ ଲାଫ୍ଲେଡ଼ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଫ୍ଟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଫ୍ଲେ ପାଫ୍ଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଜି ଆମ୍ଭୁଫ୍ ଓରୋଫ୍ଟେଞ୍ଜି କି ବାକାବ୍ଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ଭୁଫ୍ତଡ଼ାଜି, ଆରି ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଗଡ଼ାଲେନ୍ ନିୟ୍ ଜିରାଜି; ୭ ଆରି, ଜାସୋନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିଫ୍ଟନ୍ ତରକୋନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଜିସୁ ଗାମ୍ଲେ ଆରି ଅବୟ୍ ରାଜାନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି କାଇସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃଡ଼ାନ୍ତୁଏଜି ।” ୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ତରିଆୟଡ଼ାଲେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ଭୁଫ୍ଲାଇଜି । ୯ ତିକ୍ଲି ଆନିଞ୍ଜି ଜାସୋନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭୁଫ୍ ସିଲଭ୍ ତଙ୍ଗାନ୍ ପାଫ୍ଟେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ଭୁଫ୍ଟେଞ୍ଜି ।

ବେରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଫ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୦ ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଫ୍ଟଞ୍ଜି ଏରନ୍ବଡ଼ିଫ୍ଲନ୍ ତଗଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ଆତଡ଼ ବେରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ତୁଫ୍ଟେଞ୍ଜି କି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ତୁକ୍ସିଂ ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୧ ତେସଲନିକିନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ସିଲଭ୍ ବେରିଆନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ମାଡ୍ଟୁ ଲବଡ୍ଡିମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଆଫ୍ଟିରନ୍ ବୟନ୍ ଖଫ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଫ୍ଟ ଅମ୍ଭୁଫ୍ଟେଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଡ଼େ ଇଙ୍ଗା ଗାମ୍ଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େଲଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ତର୍ରେଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ବଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ରେଞ୍ଜି । ୧୩ ବନ୍ଦତ ବେରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଫ୍ଟନ୍ ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅସ୍ତୁଫ୍ଟବର୍ଡେ ଗାମ୍ଲେ ତେସଲନିକିନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ନିୟ୍ ଜିରେ ଗୋଡ଼େନ୍ ତନବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ତିରିଆୟେଜି

। ୧୪ ସିଲଭେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତର୍ନେ ବୋଷାଡ଼ଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ସର୍ନେୟୁଣ୍ଡାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି; ଆରି ସିଲାନ ତ ତିମତିନ୍ ତେରେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୧୫ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଆରୋରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ଜିରେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ ତ ତିମତିନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଲଜିରାୟତଜି ଗାମ୍ଲେ ଇୟ ବର୍ବାଜି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆବର୍ରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ସିଲଡ଼ ଯର୍ଚନ୍ ବେରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାଜି ।

ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୬ ପାଓଲନ୍ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ସିଲାନ ତ ତିମତିନ୍ ଆତଡ଼ ଆକ୍ରଗେଏଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆବରିୟ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ବରାବେନ୍ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍ଲୁମେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି, ଆରି ସରେୟୁତାରେଡ଼ନ୍, ପାଡ଼ାରରେଡ଼ନ୍ ତିତାନ୍ ଆନାଜି ସରିନ୍ ଅଲରବାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ସିଲଭେ ଏପିକୁରିଅନ୍ ତ ସ୍ତୋୟିକ ଞନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅଲ୍ଲୁଞ୍ଜିତମେଞ୍ଜି, ଆରି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନି ବର୍ଚନାୟ ଗାମତେ ?”

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ୁଡ଼ ଜନାବନ୍ ଆ ସନ୍ନୁମଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ବର୍ଚନ୍ ଅକ୍ରମ୍ ଅବତିସୟତବୋ ।” ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଯନ୍ମର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରସ୍ପୁଡ଼ବରେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଲେ ବର୍ଚଞ୍ଜି । ୧୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଞମ୍ଲେ ଆରିଅପାଗ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ସବରଲୋଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଆମନ୍ କେନ୍ ରଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତରିୟତେନ୍ ଆତେ ଇନି, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନନାନ୍ ଏସାୟତାୟ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତରିୟତେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ସରନ୍ନିତାନ୍ ତେତଲେନ୍; ତିଆସନ୍ ତି ଆଗ୍ରାମଗାମଞ୍ଜି ଇନି ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନନାନ୍ ଏସାୟତାୟ ।” ୨୧ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ତେରେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ବତେସାବାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ ଲତଜେଞ୍ଜି, ଏରେଲେ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବରୁବଲଞ୍ଜି ତବଗାଡ଼ଲଞ୍ଜି ।

ଆରିଅପାଗ ସବରଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଞନଡ଼

୨୨ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ଆରିଅପାଗ ସବରଲୋଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚନେ, “ଏ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ପୁରପୁରମରଜି ଅବତିସୟତାୟ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଗଡ଼ାବେନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଗରିୟଲାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ପୁରପୁରସିବେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆରି, ଅବୟ ତନମିଲନ୍ ନିୟ ଗିୟଲାୟ, ତେରେ, ‘ଏରଜନନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍,’ ଗାମ୍ଲେ ଆଇତିଡ଼; ଆମେଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଏପୁରତେ, ନମି ତି ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ଚନାୟ । ୨୪* ଅଞ୍ଜା ଇସ୍ବର ପୁତ୍ ଡ଼ ତ ତେରେ ତକୋନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନବଜି ଗବଡେଲେନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ ଡ଼ ନା ପ୍ରବୁ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡ଼ବଡେନ୍ ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋନେ । ୨୫ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବାବ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆ ସନାୟସାଜନ୍ ଅକ୍ରମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ସେବାଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିବୋ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍, ତନଡ଼ୟମନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ସନାୟସାୟଲେଞ୍ଜି ତିୟତିୟଲଞ୍ଜିତନ୍ । ୨୬ ଆରି ସମିରା ପୁତ୍ ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗଡ଼େଏନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ଼କୋନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତ ସଣ୍ଡିନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ସାୟଲେ ରବାଡ଼େଡ଼ଜି, ତେଲୋଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସାଡ଼ାୟରେଡ଼ ଅଃଡ଼କୋନେ । ୨୮ ଅବୟନେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଚନେ, ‘ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ଲେନ୍, ଗରନ୍ନେଲେନ୍ ତ ତରୁଡ଼ନେଲେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋ ।’

କନନ୍ ଇଡ଼ଲ୍ଲମରନ୍ ନିୟ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଚନେ, ‘ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆ କେଞ୍ଜାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ।’

୨୯ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତନ୍ତୁବ କି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଗନବଡେଲ୍ ବାରେ ସୁନା କି ରୁପା କି ଅରେଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ଆରସ୍ପମତେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼ତାୟ ଅକ୍ରମ୍ ଅଃନ୍ନବତିସୟତବୋ । ୩୦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡ଼ୁଡ଼ ଜନାଏଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ତୋସାଲେଞ୍ଜି

* ୧୭:୨୪ ୧୭:୨୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୭:୪୮

ଅଞ୍ଜନଲୋକ, ବନ୍ଦୁ ନମି ଆନିନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଆରି ଅତ୍ତକୋ ମନ୍ଦରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍ଦ୍ଦେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯୁର୍ଦ୍ଦେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତଜି । ୩୧ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ବାଞ୍ଜେ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଡ଼ ଅନବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବମିୟତା ଗବ୍‌ରିଏନ୍, ତି ଆ ମନ୍ଦରାଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟର୍ଦ୍ଦେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍ଦରାନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ ।”

୩୨ ପାଓଲନ୍, ରନବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ଦ୍ଦେଡ଼ଲେ ଆତ୍ତୋତନେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ଚ୍ଚନେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ଦରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବ୍‌ରଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ଦୁ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍‌ଲେଞ୍ଜି, “ଅମ୍‌ତଡ଼ମ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆରି ବତର ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍ ଏସାୟତାୟ ।” ୩୩ ତି ଆ ତିନ୍ନା ସୋବାନ୍ ଅବସୁଜେତାଲେ ପାଓଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୪ ଦିଅନ୍‌ସିଅ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆନିନ୍ ଆରିଅପାଗ ସଦରନ୍ ଆ ମରାୟନେମର୍, ଆରି ଦାମାରି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆରି ଜବୁତମ୍ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ଡର୍‌ଞ୍ଜି ।

୧୮

କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଏତେନ୍‌ସ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ କରନ୍ତି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆକିଲା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମରନ୍ ରବାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ପନ୍ତବାୟ୍; ଆନିନ୍ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ବୟନ୍ ଇଟାଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍‌ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ଲାଉଦିଅ ରାଜାନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅତ୍ତକୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍‌ଗା ଗାମ୍‌ଲେଞ୍ଜି । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ବେପାରମରୁଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମତଞ୍ଜି ଇୟେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତମ୍‌ତୁବମ୍ । ୪ ଆରି, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବତନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ରନୁକୁସିଂଲୋଟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୫ ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁବରେନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୬ ବନ୍ଦୁ ତେଞ୍ଜେ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଏଅସ୍ତୁବରତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରଡେଞ୍ଜି ଆରି ନିଣ୍ଡୟେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ଅଜିନ୍ ଉୟଲନ୍ କି ତୁୟ୍‌ତୁୟ୍‌ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଲେ ସେଏଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ତୋସା ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ମା ଗତରବେନ୍‌ତୋ, ଖେନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼, କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିଡେ ।” ୭ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତେବାତେନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ତିତସ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜୁସ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ୍ ଓଡେଡ଼ଜି ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍; ଜୁସ୍ ଆସିଂ ରନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆତୟ୍‌ତୟ୍ ତକୋଏନ୍ । ୮ କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ଦରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ରନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍, ଆନିନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଅତ୍ତକୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଜବୁ ମନ୍ଦରା ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲେ ଡର୍‌ଞ୍ଜି କି ତକୁବତାଲଞ୍ଜି । ୯ ଆରି, ତଗଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ୍ ତନାଲମତନ୍ ଗିଜେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ୍ ବରେ, “ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ବର୍‌ନ୍‌ତ ତକୋନା, ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଡ଼ଡ଼ନେ, ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଡ଼ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଜେକ୍‌ମାମଜି, ଆରି କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ମନ୍ଦରାଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତକୋଜି ।” ୧୧ ପାଓଲନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ବବର୍‌ସେଡ଼ ତୁଡ଼ ଆଜାୟ୍ ତକୋଲନ୍ ।

୧୨ ଗାଲିୟୋନ୍ ଆକାୟା ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ତାତାଲନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଆଲ୍ଲେତାଲେ ଅବାଲ୍ଲିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତଜି ।”

୧୪ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସ୍ତାଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଗାଲିୟୋନ୍ ରାଜାନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଜିଉଦିମରୁଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଇର୍‌ସେ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଖେନ୍ ସଏଲେ ବନେବେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାୟ୍ ବନ୍ । ୧୫ ବନ୍ଦୁ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ନେନ୍,

ଅଜ୍ଞାନ ଓ ବନ୍ଦୀୟବରବେଦ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁୟା ଏଗୋଡେତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବୁୟାତମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ରାଜିନାମା ଏମ୍ବେନାବା; ଏନ୍‌ଗନ୍ ଆ କଡାଡିଜି ଖେନ୍ ଅନ୍‌ଗ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିଆୟ୍ ।” ୧୭ ସିଲଡୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଟନ୍ ସିଲଡୁ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ଡୁଡେଞ୍ଜି । ୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍‌କୁସିଟନ୍ ଆ ସୋଡାମର୍ ସୋସ୍ତ୍ରୀନାନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମେଞ୍ଜି କି ସପରନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିଡେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ଡ କେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଲିୟୋନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ଅଃଗାମଲଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆ ଗଡାନ୍ ଯର୍ଭେନେ

୧୮ ପାଓଲନ୍ କରନ୍ତ୍ର ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ତକୋଡାଲନ୍ ତେରେ ସିଲଡୁ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍; ପ୍ରିସ୍ତ୍ରିଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍ ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆମ୍‌ଡୁ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ବାସାଲନ୍; ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ସିଲଡୁ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ କେଲେ_ଆନ୍ ଇୟଲେ ଅବ୍‌ତାଗଡୋନେ । ୧୯ ତିଲ୍ଲି ଆନିଞ୍ଜି ଏପିସି ଗଡାନ୍ ଜିର୍ବାଜି, ସିଲଡୁଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ପ୍ରିସ୍ତ୍ରିଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ତେରେ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁସିଟନ୍ ଜିରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ୨୦ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଅଃଡୁର୍ଭନ୍ । ୨୧ ଆଜିର୍ଭେନ୍ ଆଡିଡୁ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ଡେଏନ୍ ଡେନ୍ ଆରି ବତର ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଖେନ୍ ଇୟତାୟ୍ ।” ସିଲଡୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଏପିସି ଗଡାନ୍ ସିଲଡୁ ଜିରେନ୍ ।

୨୨ ଆନିନ୍ କାଈସରିଆ ଗଡାନ୍ ତୁଡେନ୍ କି ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡୁ ପଡୁଲନ୍, ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ନମ୍‌ସ୍ତାରତାଲେ, ତେରେ ସିଲଡୁ ଅନ୍ତ୍ରୀକିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୩ ତେରେ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ଗାଲାଡିଆନ୍ ତ ପୁଗିଆ, ଜିଲ୍ଲଗଡ଼ ଜିରେନ୍ କି ତଡ଼ର୍‌ରେଡ଼ନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍‌ଡୋଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ନ୍‌ୟୁବେଞ୍ଜି ।

ଏପିସିନ୍ ତ କରନ୍ତ୍ର ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍

୨୪ ତି ଆ ବନେଡା ଆପଲ୍ଲ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏପିସି ଗଡାନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆଲେକ୍‌ଜାନ୍ତ୍ରୀଆବାୟ୍; ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ଡ଼ ଖନଡ଼ତିୟ୍‌ମର୍ ଆରି ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଆଜନାମର୍ । ୨୫ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ଖନଡ଼ ଆଅମ୍‌ଡ଼, ଆରି ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ସର୍ଡାନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ଜିସ୍ତ୍‌ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ଆ ତଲ୍ଲୁବଡା ଆ ବର୍ନେ ତୁମ୍‌ ଜନା । ୨୬ ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ନୋମ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍; ଆ ଖନଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ତାଲେ ପ୍ରିସ୍ତ୍ରିଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ଡ଼ ଇୟଲେ ଖଡ଼ଞ୍ଜିଡେଜି । ୨୭ ଆନିନ୍ ଆକାୟା ତେସାନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସ୍ତାଜେନ୍ ତେରେ ଆ ତର୍ନେମର୍‌ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଏପିସିନ୍ ଆ ତର୍ନେମର୍‌ଜି ସିରିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ତେରେ ତୁଡେନ୍ କି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାରେ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ସାଜଏଜି* । ୨୮ ଜିସ୍ତ୍‌ନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତ୍‌ନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ସିଲଡୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଡୁୟତାଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅବ୍‌ରିଡ଼ିର୍‌ଡାଜେଞ୍ଜି ।

୧୯

ଏପିସି ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୧ ଆପଲ୍ଲନ୍ କରନ୍ତ୍ର ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡୁ ପାଓଲନ୍ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ଜିଲ୍ଲାରେଡ଼ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଏପିସି ଗଡାନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍ କି ତେରେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ୍ ରବାଡେଜି । ୨ ଆରି ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ବୁୟା ତର୍ନେମର୍ ଆଡେଲବେନ୍ ଆଡିଡୁ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇଲ୍ଲା ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ୍ ଆଜିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଅମ୍‌ଡ଼ତାୟ୍ ।”

୩ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏରେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍‌ବୁୟା ଏଜାମୋ ଆ ତଲ୍ଲୁବଡା ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ?” ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଭିଞ୍ଜି, “ଜନନ୍ ଆ ତଲ୍ଲୁବଡା ।”

* ୧୮:୨୨ 18:27 ସାୟସିଜି

୪*ପାଓଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନାଜି ଇସ୍ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍‌ୟରୁବୁଲ୍ଲିଲ୍ଲି ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆ ତକ୍‌ବତାଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବତାତଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଆମତନ୍ ତର୍ନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ତର୍ନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।”

୫ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବତାଲ୍ଲି । ୬ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଳୋଏନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମତଞ୍ଜି ପଡ଼ଲନାୟ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ଆନା ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ବାରେ ବର୍ତ୍ତେ ଆରି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ନିୟ୍ ବର୍ତ୍ତେ । ୭ଆନିଞ୍ଜି ଓକାମରନ୍ ତୁମ୍ ବାରଜଣ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

୮ପାଓଲନ୍ ଯାରି ଆକାୟ ଜାୟ ରନ୍‌କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଏରବତ୍ରତନ୍ ବାରେ କତାଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ଅନବତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନତନ୍ ତିୟେନ୍ । ୯ବନ୍‌ତ ତେରେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ରତୋ ଉଗର୍‌ମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ଅଃଡ଼ର୍‌ରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ବର୍ନେଜି ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି; ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େନ୍ କି ତୁରାନ୍‌ନ୍ ଆ ଇସ୍‌ଲିଲୋଡ଼ ତିତାନ୍ ଖନତନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିୟେଜି । ୧୦କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବାଗୁ ବର୍ତ୍ତେଡ଼ ପତେନ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆତ୍ରକୋଲ୍ଲି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି ।

ସ୍ତେବାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି

୧୧ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରତ୍ରତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ । ୧୨ଏରେଲେ ତ ଆ ରୁମାଲନ୍ କି ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ପାଡ଼ଲାଜି ତେନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଅସୁନ୍ ମନଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୩ବନ୍‌ତ ଆତ୍ରକ୍ଳୋବୁଲ୍ଲେଏଞ୍ଜି ଜିଉଦି ତନେୟମରଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ବାରେ ବୁତନ୍ ଗନତନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆକା ଜିସୁ ପାଓଲନ୍ ଅପୁଡ଼ବର୍ତ୍ତେ, ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତି ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ।” ୧୪ଆରି ସ୍ତେବା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଜିଉଦି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି ସାତଗା ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେଞ୍ଜି ।

୧୫ସିଲଡ଼େ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜନାତାୟ୍ ଆରି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଅମ୍‌ଡ଼ତାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆମେଞ୍ଜି ଆନାଜି ?”

୧୬ଆରି ତି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ସ୍ତେବାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଡ଼େନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅପ୍‌ପାରାଆଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆସି ସିଲଡ଼ ବାପନାରାୟମ୍ ଆଉତ ଜନ୍ ଇରେଞ୍ଜି । ୧୭କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏପିସିବାଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନଏଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୮ଆରି, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆରୁଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ତୋସା କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେଜି । ୧୯ଆତ୍ରନେୟଲ୍ଲି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ରମ୍‌ଡ଼୍ ରମ୍‌ଡ଼୍ ଆ ବଜ ପାଡ଼ଲାଜି କି ରୁକ୍‌ତାଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ସାୟ୍‌ଲେ ସେତେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବଜଜି ଆ ତକା ଆରିସାବଏଞ୍ଜି ପତାସ ମାଡ଼ିୟ୍ ତେଏନ୍ । ୨୦କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବୋସାନ୍ ବାରେ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ କି ସମ୍‌ରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ।

ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଦକାନ୍ ତେଏନ୍

୨୧କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟା ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିଉଜିଉନ୍ ସାଜେନ୍, “ତେରେ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ନିୟ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଜିରୁନାୟ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ । ୨୨ଆରି ଆନିନ୍ ବାଗୁ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ତିମତିନ୍ ତ ଏରାସୁନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଆନିନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆରି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍ । ୨୩ତିଆଡ଼ିତ୍ ମା ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ଜବ୍ର ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ । ୨୪ଦିମିତ୍ରିଅ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ସୁନାରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆର୍ଡ଼େମି ସନ୍‌ମବଜନ୍ ଆ ମୟିର ରୁପାନ୍ ବାରେ ତୁବେନ୍, ଆରି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ବାରେ ତନ୍‌ତୁବମରଞ୍ଜି ଜବ୍ର ଲାବଲ୍ଲି । ୨୫ଦିମିତ୍ରିଅନ୍ ତନ୍‌ତୁବମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ

* ୧୯:୪ ୧୯:୪ ମାଡ଼ିକ ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୪,୭,୮; ଲୁକ ୩:୪,୧୬; ଜନ ୧:୨୭,୨୭

ବରେଞ୍ଚି, “ଏ ଆଜ୍ଞାଜି, କେନ୍ ଆ ବେପାର ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଜହ୍ ଲାବଲଫଲନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଜନା; ୨୨ ଆରି ଅସିନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆତୁବହୁବନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟିଜି ଇସ୍‌ର ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍ ପାଓଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ; ଆନିନ୍ ସଭର୍ ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତୁମ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍‌ନେ, ଆର୍‌ାୟ୍ ସମ୍ପରା ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍‌ନ୍ ଜହ୍ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଞ୍ଚେଞ୍ଚି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଗିୟ୍‌ତେ ଆରି ଏଅମ୍‌ତଡ଼ତେ ନିୟ୍ । ୨୨ ଏତେଲେ ବେପାରଲେନ୍ ଅଲ୍ଲଗନ୍‌ତୁୟ୍ ତେତାୟ୍, ଆରି ଆଡ଼ିୟ୍‌ତେନ୍ ତଡ଼, ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆର୍‌େମି ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତଡ଼ ପୁରତଜି, ବନ୍‌ତ ତଜି ଆରି ଏତେଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସ୍ତୁରେଜି କି ଆ ମନ୍‌ରନ୍‌ ଅଃସ୍ତାନ୍‌ଏଜି ।”

୨୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ବରାବେଞ୍ଚି କି ବାକାବ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଚି, “ଏପିସିବାଜି ଆସନ୍ ଆର୍‌େମି ସୋଡ଼ା ସନ୍‌ମ୍‌ବଜନ୍‌ ତକୋ !” ୨୯ ସିଲତେ ସମ୍ପରା ଗଡ଼ାନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ଏମ୍‌ଲେଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଚି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମାକିଦନିଆବାୟ୍ ଗାୟ୍‌ନ୍ ତ ଆରିସ୍‌କିନ୍ ଞମ୍‌ଲେ ଅରଣ୍ଡିନ୍‌ ପଡ଼ିଆନ୍ ତିଡ଼ିଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଚି । ୩୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆମ୍‌ତ ଅନିୟ୍‌ନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍‌ତ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରଡ଼େଞ୍ଚି । ୩୧ ଆରି ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଲାଡ଼ିଲେନ୍‌ ପାଓଲନ୍ ଆ ସାଜଜି, ଅରଣ୍ଡିନ୍‌ ପଡ଼ିଆନ୍ ଇୟ୍‌ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆସିଲୋଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆମ୍‌ତ କବରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଜି । ୩୨ ସିଲତେ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼େତେ ଅଡ଼େନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଜି ବର୍‌ନ୍ ବାକାବେଞ୍ଚି କି ଯୋଡ଼ିୟ୍‌ତଲଗୋ ଏମ୍‌ଲେଞ୍ଚି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ତେତେ ଇନି ଆସନ୍ ରୁକ୍‌ଲଞ୍ଚି ତିଆତେ ନିୟ୍ ଜନଜି ତଡ଼ । ୩୩ ଲାଡ଼ିଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି କେନ୍‌ଆତେ ଆସନ୍ ଆଲେକଜାଣ୍ଡରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବନିଶ୍ଟାଏଞ୍ଚି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍‌ତୁଗଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତବନଡ଼େଞ୍ଚି; ସିଲତେ ଆଲେକଜାଣ୍ଡରନ୍‌ ତେକ୍‌ସିଲନ୍ କଡ଼ିଡ଼ିଲେ ସେକା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତାରିଆୟ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିନ୍ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଚି ଆ ତନେଗଡ଼ ଏମ୍‌ଡୋଲନ୍ ବର୍‌ନେ । ୩୪ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆଜ୍ଞାଏଞ୍ଚି ସିଲତୁଲ୍‌ନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆବସର୍‌ଡ଼ନ୍ ଏମ୍‌ଡୋଲନ୍ ବାଗୁ ଗଣ୍ଡା ଜାୟ୍ ବାକାବ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଚି, “ଏପିସିବାଜି ଆସନ୍ ଆର୍‌େମି ସୋଡ଼ା ସନ୍‌ମ୍‌ବଜନ୍‌ ତକୋ !” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଚି ।

୩୫ ଆରି, ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଗୁମ୍‌ସା ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି କଡ଼ିଡ଼ିଲେ ଆତକୋନେ ଆସନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଏପିସିବାଜି, ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆର୍‌େମି ସୋଡ଼ା ସନ୍‌ମ୍‌ବଜନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ର ତକୋ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲତୁ ଅରସେଡ଼ଲାଞ୍ଚିନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ୍ ପୁରତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନଜି । ୩୬ ଆନିଡ଼ି କେନ୍‌ଆତେ ଇଜ୍ଞା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି କଡ଼ିଡ଼ିଲେ ତକୋନାବା, ଆରି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଏରୁଜନନାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲ୍‌ମ୍‌ତଡ଼ । ୩୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି କେନ୍ ଏରୋରୋଡ଼ଲାଞ୍ଚିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆନିଞ୍ଚି ପୁରପୁରସିଡ଼ନ୍ ସିଲତୁ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଃର୍‌ରାଉଲଞ୍ଚି କି ସନ୍‌ମ୍‌ଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି ନିୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃକର୍‌ନେଜି । ୩୮ ଦିମିଡ଼ିଅନ୍ ତ ତନ୍‌ଡୁବମରଞ୍ଚି ଆନିଡ଼ିଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲେତେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ତିଆତେ ବର୍‌ନେତଜି, ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ତିତାନ୍ ଆରୋରୋ ତକୋତନ୍, ଆରି ଅନବପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଚି ନିୟ୍ ତକୋଜି । ୩୯ ଆରି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଆନ୍ନା ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲେତେନ୍ ତିଆତେ ରନ୍‌କୁଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜିନାମା ଏମ୍‌ନେତେ । ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲଡ଼େ ଆ ଗୋଡ଼େ ଆସନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ଲେନ୍ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ବରନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍; କେନ୍ ଆ ଗୋଡ଼େ ଇନିବା ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ବର୍‌ନ୍ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍ ।” ୪୧ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ବର୍‌ନ୍ କି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଚି ।

୨୦

ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାନ୍ ଜନିରନ୍

୧ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରିଡ଼ିରେଡ଼େନ୍ ସିଲତୁ, ପାଓଲନ୍ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଚି ଅବରୁକ୍‌ତାଲେ ଅନବରୁୟ୍‌ବବରନ୍ ବରେଞ୍ଚି, ସିଲତୁଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ିଲେ ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆନିନ୍ ତି ଆ ଜିଲ୍ଲାଗଡ଼ ଜିରେନ୍ କି ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିୟେଜି, ସିଲତୁଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଗ୍ରିସ୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍‌ାୟ୍ । ୩ ଆନିନ୍ ତେତେ ଯାଗି ଆଜ୍ଞାୟ୍ ତକୋତାଲନ୍ ତେତେ ସିଲତୁ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟ୍‌ଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଜିଉଜିରନ୍ ଆସ୍ତାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ି, ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତନ୍‌ସଞ୍ଚି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମାକିଦନିଆଗଡ଼ ଯର୍‌ନେନ୍ ସାଜେନ୍ । ୪ ଆରି, ବେରିଆବାୟ୍ ପୁରନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ୍

ସୋପାତ୍ରନ୍, ତେସଲନିକିବାୟ ଆରିସ୍ତାର୍ଜନ୍ ତ ସେକ୍ସନ୍, ଦବ ବାୟ ଗାୟନ୍; ଆସିଆବାୟ ତୁକିକନ୍ ତ ତରପିମନ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁ ଜିରେ ତ୍ରୋୟା ଗଡାଲୋଫନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଜଗେଲେଞ୍ଜି । ୬ କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ରୁଟି ପୁର୍ସୁଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ସାଡୁଲନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ପିଲିପି ଗଡାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଫନ୍ ଡାୟଲେ ଏଜିରେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ମନ୍ଲୟ ତିନ୍ନାଲୋଫ୍ ତ୍ରୋୟା ଗଡାନ୍ ତୁଫ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ମାୟନାୟ, ତେତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ସାତ ତିନ୍ନା ଏତକୋନାୟ ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ସନେସକ୍ ତ୍ରୋୟାନ୍ ଇୟେନ୍

୭ ଇନ୍ଲେନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ଡମ୍ ତିନ୍ନା ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଆଜନୋମ୍ ଆସନ୍ ଏରୁକୁଲନାୟ, ତିଆଡିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଜିର୍ଜିରନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ତଗଲ୍ ଜବ୍ ଅୟମ୍ ଜାୟ ଖନଫନ୍ ତିୟେନ୍ । ୮ ଅଜା ଆସିଲୋଫ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ରୁକୁଲନ୍ ଏତକୋଲନାୟ, ତେତେ ଗୋଗୋୟତମ୍ ପିକ୍ସି ଆତରଡ଼ତର ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆରି, ତେତେ ୟୁଡୁକ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଜର୍କାଲୋଫନ୍ ଆତକ୍ସୁମ୍ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଜବ୍ ମବମବଡାଏନ୍; ପାଓଲନ୍ ଅୟମତମ୍ ଖନଫନ୍ ଆଡ୍ରିୟେନ୍ ଆନିନ୍ ତିମଡ୍ଡାନ୍ ବାତେ ଯାଗି ତେଡେଫ୍ସିଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅସେଡ଼ଲାୟ । ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଆରବଡୋଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁ । ୧୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ କୋଣ୍ଡୋଲେ ଇୟଲାୟ ଖମେ କି ବର୍ନେ, “ବାଉଲି ତେଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼୍, ଆନିନ୍ ଆମେଫ୍ ।” ୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ କି ରୁଟିନ୍ ରେବଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆତ୍ରଗାତେନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡାଡ଼ିଡାଲନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୧୨ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଆରମେଫେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଅସିଡନ୍ ଓରୋଫେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବନବ୍ଯୋନ୍ ଖିଡେଞ୍ଜି ।

ତ୍ରୋୟାନ୍ ସିଲଡ଼ ମିଲିତ ଗଡାନ୍ ଆଜନିବ୍

୧୩ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜାଜଲୋଫନ୍ ଡାୟଲେ ଆମ୍ବୁ ଆସ୍ମ ଗଡାନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତେତେ ସିଲଡ଼ ଜାଜଲୋଫନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼୍ ଅନୋରୋଫନ୍ ଆସନ୍ ଏକଡାଡ଼ିଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡୋନ୍ ଆନିନ୍ ରୋଉଗଡ଼ ବନ୍ ଜିର୍ଜିରନ୍ ସାଜେନ୍ । ୧୪ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସ୍ମ ଗଡାଲୋଫନ୍ ଏରବାଫ୍ଲାୟ କି, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ମିଡୁଲିନି ଗଡାନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୫ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ କିଅସ୍ ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଏଡୋଏନ୍, ବାର୍ଡାଲୋଫ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସାମ୍ ତେସାନ୍ ଏଡୁଫେନ୍ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡୋନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଫନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ଅସୟାୟଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏପିସିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବଡାଡ଼ନ୍ ଜିର୍ଜିରନ୍ ସାଜେନ୍, ଆରି ପେଣ୍ଡିକସ୍ ଇଫନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡାଲୋଫନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ।

ଏପିସି ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାପୁରମ୍ବୁଆତଡ଼୍ ପାଓଲନ୍ ଖନଫନ୍ ତିୟେନ୍

୧୭ ପାଓଲନ୍ ମିଲିତ ଗଡାଲୋଫନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଏପିସି ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାପୁରମ୍ବୁଆତଡ଼୍ ଓଡୁଲେ ଅନୋରୋଫନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ମାୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆଡୁଫ୍ଲାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଅରିୟଲାଖନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଏଜାଲେ ଖେନ୍ ଆଏଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନାୟ, ଆରି ଏଜାଲେ ଖେନ୍ ଖଣ୍ଡମଲନାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୯ ଜିଉପିମରଞ୍ଜି ଆ ତନ୍ତଲୋଫ୍ ଖେନ୍ ତିଅଜା ଆ ତନଶ୍ଟାୟ ଖାଫ୍ଲାୟ, ତେଲୋଜନଫ୍ଡେନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡକୋନ୍ ସଏତାଲେ ଆମ୍ବୁଖେନ୍ ଜବଡ଼ଲେ ଲବଗଠତମଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମାୟ; ୨୦ ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅରପୁଡ଼ବର୍ଡାଖନ୍ ଆଡିଡ଼୍ ଆରି ଅସିବେନ୍ ଖନଫନ୍ ତରିୟଲାଖନ୍ ଆଡିଡ଼୍, ଉପକାରବେନ୍ ଆସନ୍ ଆ କଡାଡ଼ିଜି ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅସସଲନାୟ । ୨୧ ଜିଉପିମରଞ୍ଜି ତ ଏର୍ଜିଉପିମରଞ୍ଜି ଆବ୍ଯରୁଡୁଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ବୁ ଜିରାୟତଜି ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିୟୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆମ୍ବୁ ତନେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟଲାୟ ୨୨ ଆରି ଗିୟବା, ନମି ଖେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିଚେ, ତେତେ ଖେନ୍ ଇନି ଇୟଡାୟ ତେଜ୍ ଖେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ତଡ଼୍; ୨୩ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼୍ ଅବଜନାଲ୍ଲୟ, ଖେନ୍ ତିଲେ ଗଡାନ୍ ଆ ବେଣ୍ଡିଲୋଫ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଖାଫ୍ଡାୟ । ୨୪ ଇୟୁରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅନପୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିୟୁ ଖେନ୍ଆତଡ଼୍ ବିଡାରନ୍ ତିୟଲ୍ଲୟ, ତି ଆ କାକାଡା ଅନବସ୍ତୁଜେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅନମେଫେଞ୍ଜି ଅବସନ୍ନାୟ ।”

☆ ୨୦:୨୪ ୨୦:୨୪ ଚିପତି ୪:୭ * ୨୦:୨୪ 20:24 ପରାଖେନ୍

୨୫ ଆରି, ଗିୟବା, ଖେନ ଆନାଜି ଆମଡ଼ ବୁଲେ ବୁଲେଲେ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି ଆମ୍ବୁୟ ଅଡ଼କୋନବେନ୍, ମୁକ୍ତାଖେନ ଆରି ନମି ସିଲଡ଼ ଏଃଗିଜିୟ । ୨୬ ତିଆସନ୍ ଲତେ ଖେନ ଆମ୍ବୁୟଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବୁୟ ଆନ୍ନିଡ଼ ସେଏଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲତେନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ ଆରି ତୋସା ତଡ଼ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଖେନ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ଇସ୍‌ମୁଜି ଅଡ଼କୋନ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ, ଅନ୍ନିଡ଼ଆତେ ଖେନ ଅଃସସଲନାୟ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବୁୟ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍, ଆରି ଅଜ୍ଞା ମଣ୍ଡୁଡ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ମିଆମନ୍ ବାଡେ ଖିଏନ୍, ତିଆତେ ତନୁବତୁରନ୍ ଆସନ୍, ମଡ଼ିବ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବୁୟଆତଡ଼ ତି ଆ ଗୋସ୍‌ଲୋଡ଼ ମୁଡ଼ମର୍ ଅମ୍ବେଲେ ତବନଡ଼ଲବେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ଜି ଗିୟତମନାବା । ୨୯ ଖେନ ଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଅମଡ଼ବାବେନ୍ ବରଡ଼ତବ୍ ବଲିଆକିତଖି ଇୟତାୟ ଗନେଜି, ଆରି ଆନିଖି ଗୋସ୍‌ମୁନ୍ ଆମେଡ଼ ଅଃନ୍ନାୟ ତକ୍ଲୋଏଜି, ଗାମଲେ ଖେନ ଜନା । ୩୦ ଆରି, ମନ୍‌ରାବେଖି ମା ଆମ୍ବୁୟଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ତଡ଼ରନ୍ ଅକାଡ଼ତବେଖି । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବୁୟ ମବଡ଼େଲନ୍ ତକୋନାୟବା, ଆରି ଖେନ ତମବା ତଗଲ, ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଯେଲେ ଆମଡ଼ାଖେନ୍ ଜବରତଲେ ଆମ୍ବୁୟଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଖେନ ଆଜିୟ ଅଃଲୋଲୋଲନାୟ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ବେବା ।

୩୨ “ଖେନ ନମି ଆମ୍ବୁୟଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆସିଲୋଡ଼ ତ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ସୋରୋୟାୟତବେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବୁୟ ମବରଡ଼ତବେନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟ ଆସିବାଦଖି ଆମ୍ବୁୟଆତଡ଼ ତିୟତବେନ୍ । ୩୩ ଖେନ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ରୁପା କି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ସୁନା କି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ଅଃଲୋବଲାୟ । ୩୪ କେନ୍ ବାଗୁ ଅସିଖେନ୍ ବାଡେ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ଖେନ ତ ଗଡ଼ିଖେଖି ଅମେଡ଼ତଲେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବୁୟ ଜନାଜି । ୩୫ କେନ୍ ଏନ୍ବେଲେ କାକାଡ଼ାଡ଼ାଲନ୍ ତୋଲେୟମରଖି ସାଜତବାଜି, ଆରି, ‘ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜ୍ରାତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ିୟତବନ୍ ଗୋଗୋୟ ସର୍ତ୍ତା ।’ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବୁୟ ମନବ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ ଅଡ଼କୋନ ଅବଡ଼ତଲେ ଅବଡ଼ୁୟଲବେନ୍ ।”

୩୬ ଏନ୍ବେଲେ ବର୍ନେ କି ପାଓଲନ୍ ତୁଡ଼ମୁଡ଼ାଲେ ଆନିଖି ସରିନ୍ ପାତନାଲନ୍ । ୩୭ ଆରି ଆନିଖି ଅଡ଼କୋଖି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ କୋଶ୍‌ୟତାଲେ ଯେଏଖି କି ଜୋର୍ଜୋରେଖି । ୩୮ ଆମ୍ବୁୟ ମୁକ୍ତାଖେନ ଆରି ଏଃଗିଜିୟ ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଖି ମାଡ଼ୁ ଆର୍ଗୁଡ଼ିତାଏଖି; ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଖି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତାଆ ଜାଜନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜାୟ ଜୋଖୋନେଖି ।

୨୧

ପାଓଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍

୧ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ କୋସ ତେସ୍‌ମନ୍ ଏଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ରୋଦାନ୍ ଏଡୋଲାୟ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାତାଗା ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିର୍ତ୍ତାୟ । ୨ ଆରି, ତେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପୈନିକିଆ ତେସାନ୍ ପଡ଼ଲେ ଆଜିର୍ତ୍ତେନ୍ ଆ ଜାଜ ଅବୟ ଏଖାଡ଼ଲାୟ କି ତେଡେ ତାୟଲେ ଏଜିରେନ୍ । ୩ କୁପ୍ର ତେସାନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ଆଜିର୍‌ଜିର୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଏଜିରେନ୍ କି ସୋର ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟଲେ ଏପଡ଼ନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ତି ଆ ଜାଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିନିସଖି ଅସୁତେଖି । ୪ ତେଡେ ଆ ତର୍ନେମର୍‌ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରବାଡ଼ଲାଜି, ଆରି ଆନିଖି ସରିନ୍ ବପାଲି ଏତକୋଲନାୟ, ପାଓଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରତଡେ ତଡ଼ ଗାମଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଖିଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଖି । ୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେଡେ ବପାଲି ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆନିଖିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଏଜିରେନ୍; ତେଡେ ତର୍ନେ ବୋଖାଡ଼ଖି ଅଡ଼କୋଖି ଆ ତୁକ୍ତିଖି, ଆ ପସିଜଖି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଖିଆତଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନେଡ଼ ସର୍ନେୟଶ୍‌ୟାନ୍ ଜାୟ ଜୋନ୍‌ଜୋନଲଲେଖି, ଆରି ତେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ତୁଡ଼ମୁଲେ ଏପାତନାଲନାୟ । ୬ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିଖିଆତଡ଼ ଏଜିର୍ତ୍ତେ ଏଗାମଲାୟ କି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡାଜେନ୍, ଆରି ଆନିଖି ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ତ୍ତଖି ।

୭ ସୋର ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ତାଆଗଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପତଲମାଲ ତେସାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍, ଆରି ତେଡେ ତର୍ନେ ବୋଖାଡ଼ଖି ରବାଡ଼ତାଲେ ଏଲୋମଲାଜି, ତେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିଖି

ସରିନ୍ ଆବତ୍ତାନାନ୍ ଏତକୋଲନାୟ । ୮ *ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେତ୍ତେ ସିଲଡ଼ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ତେତ୍ତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍‌ବର୍ମାନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଏତକୋନାୟ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟ୍‌ନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ସାତଜଣଲୋଟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟନେ ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେବୟଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଶ୍ଟୁଟ୍ ସୁଦ୍‌ନେଜି । ୧୦ *ଇନ୍ଲେନ୍ ତେତ୍ତେ ଜବ୍ରୁ ତିନ୍ନା ଏତ୍ତକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଗାବ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଇୟଲାୟ । ୧୧ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଇୟଲାୟ କି ପାଓଲନ୍ ଆ ରନେଟ୍‌ବ୍ ଖମଲେ, ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସିନ୍ ତ ଆଜଟନ୍ ଜିଲନ୍ କି ବର୍ନେ, “ମଡ଼ିବ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅବଜନାଲ୍ ଇୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଆରେଟ୍‌ବ୍‌ତନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଏନ୍ନେଗନ୍ ଜିଲେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଟ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତଜି ।”

୧୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତାଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତ ତେତ୍ତେ ଆତ୍ତକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରଡ଼ ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏରଡ଼ଲାୟ । ୧୩ ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମେନ୍ ଇନି ଏଲୁମ୍‌ତେ, ଇନି ଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଯେଲେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏବସନିତ୍ତାତାତ୍ ଇୟ ? ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟ୍‌ନ୍ ବଞ୍ଚିନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ଅବକାତାଲନାୟ ।”

୧୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତିୟ୍‌ତେ ଏବର୍‌ୟାୟ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅଃଡୁର୍‌ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏବର୍‌ୟାୟ, “ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୧୫ ତେତ୍ତେ ଗତ୍ତେଃ ଏତକୋଲନାୟ କି, ଜିନିସଲେଞ୍ଜି ଖମଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୬ କାଈସରିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ନିୟ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ଜିର୍‌ାଜି, ଆନିଞ୍ଜି କୁପ୍ ତେସାବାୟ ମନାସୋନ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ପାପୁର୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଓରୋଟ୍‌ଲାଜି, ଆସିଟନ୍ ବନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏତକୋତନାୟ ।

ପାଓଲନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଟେଞ୍ଜି

୧୭ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଏଡୁଟେନ୍, ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାରେ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଟ୍‌ଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ଜାଲଲେଞ୍ଜି । ୧୮ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆସିଂ ଏଇୟେନ୍; ତେତ୍ତେ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ପାପୁର୍‌ମରଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୯ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ନମ୍‌ସାୟାଏଞ୍ଜି କି ବର୍ନେନ୍ ଉଲନେ, ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଇସ୍ପରନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେନେ । ୨୦ ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଟ୍, ଆମନ୍ ଗିୟ୍‌ତେ ଅଜାର ଅଜାର ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଡର୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍‌ୟାବରନ୍ ନିୟ୍ ମାନ୍‌ଡେତଜି । ୨୧ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ତେସାଲୋଟ୍ ଆତ୍ତକୋତଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟାବର୍ ଅନମ୍‌ରେଟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍, ଆ ଅନଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ଏରଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଅନୋକ୍‌କା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଲୁମ୍‌ତଡ଼୍ ଗାମଲେ ଆମନ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି କବରନ୍ ଅମଡ଼ତେଞ୍ଜି । ୨୨ ତେନ୍ନେ ଆମନ୍ ଜିର୍‌ାୟ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି ଡେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଏଞ୍ଜାମେବୋ ? ୨୩ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଏଗାମତମ୍, ଏତ୍ତେଲେ ଲୁମା, ତେନ୍ନେ ଉଞ୍ଜି ମନ୍‌ରା ସିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍‌ଞ୍ଜି; ୨୪ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ମନଡ଼ିବ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମଲେ ଆ କସିଞ୍ଜି ଜଜା; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବବଞ୍ଜି ଅବତାଗଡ଼ୋତଞ୍ଜି । ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନମଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ଆ କବର ଆଜାଡିନ୍ ତଡ଼୍, ଆର୍‌ପାୟ ଆମନ୍ ନିୟ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟାବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି । ୨୫ *ଅଞ୍ଜା ଏରଜିଉଦିମରଜି ତର୍ନେମର୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଟ୍ ଆରମଡ଼୍‌ତେଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିବ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମଞ୍ଜି ଏଜୋମ୍‌ତଡ଼୍, ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଏଜୋମ୍‌ତଡ଼୍, ଲମ୍‌ସକାତାଲେ ଆର୍‌ବୁତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁକ୍‌କି ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମ୍‌ତଡ଼୍, ଜୋଣ୍ଡା କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମ୍‌ତଡ଼୍ ଗାମଲେ ସିଡିନ୍ ଇଡଲେ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ ।”

* ୨୧:୮ ୨୧:୮ ଅନାପ୍ତାୟ ୭:୫; ୮:୫ * ୨୧:୧୦ ୨୧:୧୦ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୧:୨୮ * ୨୧:୨୫ ୨୧:୨୫ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୫:୨୯

୨୭ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ମଦ୍‌ଡିରଲନ୍; ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରେବାସିଝନ୍ ଇୟଲେ ମନଡିର୍ କାକାଡାନ୍ ଆଜା ସୁଜ୍ଜେତେ, ଆରି ଆଜା ଅନମଝନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଅବ୍‌ଜନାଏଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ସରେବାସିଝନ୍ ସିଲଭ୍ ଜିଲେ ପାଝେଞ୍ଜି

୨୮ ମନଡିର୍ କାକାଡାନ୍ ସାତ ଡିନ୍ନା ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଭ୍, ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ସରେବାସିଝଲୋଝନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଆଡ୍ରେକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଝ୍ ସୁସ୍ତାୟତାଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ଖମେଞ୍ଜି । ୨୮ ଆନିଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବର୍ଷି, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଜି ! ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଝ୍ ସାୟସିଲେନ୍‌ବା, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଡ୍ରେକା ଜାକ୍‌ୟଡେନ୍ ଇୟଲେ ଜାତିଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଝ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆ ବିରୁଦଲୋଝ୍ ତ ସରେବାସିଝନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଝ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟତେ; ଆରି ନମି ଲାଝ୍‌ଲେଡ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଝ୍ ମଡିର୍ ସରେବାସିଝନ୍ ଓରୋଝ୍‌ତାଲେ ଏର୍‌ମଡିର୍ ଏଞ୍ଜେତେ ।” ୨୯ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡାଲୋଝନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ଏପିସିବାୟ୍ ତରପିମନ୍ ରବାଝେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ମା ତରପିମନ୍‌ଆତଝ୍ ସରେବାସିଝନ୍ ଓରୋଝ୍‌ଲାୟ୍ ଅବ୍‌ତିସୟେଞ୍ଜି ।

୩୦ ସିଲଭେ ସମିରା ଗଡାନ୍ ଯୋଝ୍‌ୟାଝ୍‌ଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରୁକୁରୁଲ୍ଲନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ଖମଲେ ସରେବାସିଝନ୍ ସିଲଭ୍ ତିଝ୍‌ଲେ ତାଣ୍ଡନ୍ ଅମଡ୍‌ଝ୍‌ଲାଜି; ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ସରେବାସିଝନ୍ ଆ ସନଡ୍‌ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇଡ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି । ୩୧ ଆବରାବମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ରନକ୍ଳନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ ତି ଆ ବନେଡା ସମିରା ଜିରୁସାଲମଲୋଝନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅଲ୍‌ତିତନ୍ ତେତେ ଗାମଲେ ରୋମିଅ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆମଝ୍ କବରନ୍ ଅଡୋଏନ୍ । ୩୨ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଅବ୍‌ତାଡନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେତେ ଇୟଲାଇ । ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ତ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଗିୟଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ତିଡ୍‌ତିତନ୍ ଅମରେତେଞ୍ଜି । ୩୩ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ବାଗ୍‌ସି ସିକ୍ସ୍‌ଡିନ ବାରେ ଜିଜିନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି; ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନା ଆରି ଆନିନ୍ ଇନି ଲୁମତେ,” ଗାମଲେ ସେକ୍ସଏଞ୍ଜି ? ୩୪ ସିଲଭେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ଏର୍‌ଜାଡିକାନ୍ ଆ ବନେଜି ବର୍ଷି, ଆରି ଗୋଡେନ୍ ଇନିବା ତୁଝ୍‌ଲନାୟ୍ ତିଆତେ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜନାଲେ ଅଝର୍‌ପ୍ରିଲୋ, ତିଆସନ୍ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ଅନ୍‌ସିଝନ୍ ଅନୋରୋଝନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଝନ୍ ଆ ପାଉଚଲୋଝ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ଆରମଡ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତେତେ କେରେମଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ବୋୟଲେ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ୩୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି “ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ରକ୍ସବା,” ଗାମଲେ ସନ୍‌ଲେ ଗଝ୍‌ଲେ ପାଝେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଝ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆଡ୍ରେକୋନେଲୋଝ୍ ଆରୋରୋଡେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍, ଆନିନ୍ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍‌ଆତଝ୍ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ରପ୍ତି କଡାଡିନାୟ୍ ପଝ୍ ?”

ସିଲଭେ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ବରନ୍ ଗୟତେ ପଝ୍ ?” ୩୮ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ମିବର ତେସାଲୋଝନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର କିନ୍‌ରେଝ୍‌ମରଞ୍ଜି* ଆରିଝ୍‌ରିଝ୍‌ଲୋଝନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ଆମନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ତଡ୍ ତ ?”

୩୯ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମର, ଆରି ଖେନ୍ କିଲିକିଆ ତେସାଲୋଝନ୍ ତାସି ଗଡାବାୟ୍; କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଝ୍ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଜିଡ୍ ରୟଝନ୍ ତିୟ୍‌ୟ୍ ।”

୪୦ ପାଓଲନ୍ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଝନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ପାଉଚଲୋଝନ୍ ତନଡ୍‌ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରିଝ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମଲେ ଆସିନ୍ ବାରେ ତାରିଆୟ୍‌ଏଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରିଝ୍‌ଲନ୍ ଆଡ୍ରେକୋଲଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଆନିନ୍ ଏବ୍ରିଲଝନ୍ ବାରେ ବର୍ଷେନେ ।

୨୨

୧ “ଏ ବୋଞ୍ଜାଝ୍‌ଜି ଆରି ଆପେୟ୍‌ଜି, ମୁକ୍ତାବାବେନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ବର୍ଷନାୟ୍ ତିଆତେ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ବା ।” ୨ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏବ୍ରିଲଝନ୍ ବାରେ ଆକ୍ରତାଡିଲନ୍‌ଆତେ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ରିଝ୍‌ରିଝ୍‌ତେଞ୍ଜି; ଆରି ପାଓଲନ୍ ବନେନ୍ ଉଲନେ;

* ୨୧:୨୯ ୨୧:୨୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪ * ୨୧:୩୮ 21:38 ସକାମରଞ୍ଜି

୩* “**ଶେନ୍ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମର୍, କିଲିକିଆ ତେସାନ୍ ତାର୍ସ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜନମ୍ମୁତ୍ତଲ୍, ବନ୍ତ କେନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଶେନ୍ ସୋଡ଼ାଲ୍, ଆରି ଗମଲିଏଲନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଶେନ୍ ଷଡ଼ଲନାୟ୍; ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ବନାୟ୍ବର ଶେନ୍ ମନଡ଼ ଷଡ଼ଲନାୟ୍ ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଶେନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁୟ୍ବନ୍ ତକୋଏନ୍; ୪* ଅନାଜି କେନ୍ ଆ ତଡ଼ବ୍ଗଡ଼ ତଡ଼ିୟ୍ଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଶେନ୍ ରନବୁନ୍ ଜାୟ୍ ତଣ୍ଡାୟ୍ଲାଇ, ଆରି ଆଇମରଞ୍ଜି ତ ଓକାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲାଇ । ୫ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତକୋଜି, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଷମ୍ଲେ ତ ସିଲ୍ଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଜିଲେ ଅନବତଣ୍ଡାୟ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅନଡ଼େଅଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଦମ୍ଲେସକ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମର୍ଜି ଆମତ୍ ଇୟେନ୍ ।”**

ଆରାବୟ୍ବୁଡ଼ିଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନେ
(ଅନାପ୍ତାୟ ୯:୧-୧୯; ୨୭:୧୨-୧୮)

୬ “**ଶେନ୍ ଜିରା ଜିରା ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆରଡ଼ୋଏନ୍ ଆତିଡ଼, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍ବାନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାଆରନ୍ ଅମତ୍ ଶେନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ । ୭ ସିଲଡ଼େ ଶେନ୍ ତୁମ୍ମୁଡ଼ାଲେ ଜାୟ୍ତାନ୍ ଅକୃଡ଼ଲ୍, ଆରି ଅବୟ୍ ସର୍ବଡ଼ନ୍ ଶେନ୍ ଅମତ୍ ଡ଼ଲାୟ୍, ‘ସାଓଲ, ସାଓଲ ! ଇନିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍ତ୍, ଡ଼ଲାୟ୍ତ୍ ?’ । ୮ ଶେନ୍ ଜାଲଡ଼ଲାୟ୍, ‘ଆମନ୍ ଆନା ପ୍ରବୁ ?’ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍ତେ, ତିଆନିନ୍ ଶେନ୍ ନାଜରିତବାୟ୍ ଜିସୁନ୍ ।’ ୯ ଶେନ୍ ସରିନ୍ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସନାଆରନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଶେନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରଡ଼ିଲନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ସର୍ବଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନମତଡ଼ଲଜି । ୧୦ ସିଲଡ଼େ ଶେନ୍ ଗାମଲାୟ୍, ‘ଶେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାନାୟ୍, ପ୍ରବୁ ?’ ପ୍ରବୁନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଗାମଲ୍, ‘ତୋନା ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଜିରା, ଆରି ଆମନ୍ ଇନି ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍ ତେରେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ତେତେ ।’ ୧୧ ଶେନ୍ ତି ସନାଆରନ୍ ବାରେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ଅଃର୍ପିଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ସରିନ୍ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୁରିୟ୍ତାଲେ ଦମ୍ଲେସକନ୍ ଓରୋଡ଼ଲ୍ ଲୟ୍ଜି ।”**

୧୨ “**ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅନନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଷଣ୍ଡୁମଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ତରମ୍ମମର୍, ତେରେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ଲେଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଆନିନ୍ ଅମତ୍ ଶେନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତନଡ଼େ କି ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବର, ‘ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ସାଓଲ, ଆମନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ତୁଆ ।’ ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଶେନ୍ ଆରି ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ତୁଲାୟ୍ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲାୟ୍ । ୧୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ଆ ଇସ୍ବୁ ଇନି ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ତି ତରମ୍ମମରନ୍ଆତଡ଼ ଗନିଜନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଆ ତଅତନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେଡ଼ାଲମ୍ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଗିଜେନ୍ ଆରି ଅମତଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମତ୍ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ସାକିମର୍ ତେତମ୍ । ୧୬ ଆରି ନମିଶେନ୍ ଆମନ୍ ଇନିବା ଅବଡ଼ିତନ୍ ? ତୋନା, ତକ୍ବତାନା ଆରି ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ନାନା, ଏରେଲଡ଼େନ୍ ଇର୍ସେନମଜି କେମାନ୍ ଷାଡ଼ତେ ।”**

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍

୧୭ “**ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଶେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯୁର୍ନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ପରାଡ଼ନାଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆତିଡ଼ ଶେନ୍ ମୁର୍ସାଲ୍ କି ଅବୟ୍ ତନାଲମତନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍; ୧୮ ଶେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ବର, ‘ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା, ଆମନ୍ ଆରି ଅବଡ଼ତେନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆ ମନ୍ରାଜି ଶେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନମ୍ ଅଃନମତଡ଼େଜି ।’ ୧୯ ସିଲଡ଼େ ଶେନ୍ ଜାଲଡ଼ଲାୟ୍, ‘ପ୍ରବୁ, ଶେନ୍ ରନ୍ନୁସିଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅମତ୍ ମାତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ବଣ୍ଡିଲାଇ ଆରି ତିଡ଼ଲାଇ କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଜନାଜି ।’ ୨୦* ସାକିମରନମ୍ ତିପାନନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତମବବେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଶେନ୍ ନିୟ୍ ତେରେ ତକୋଲନାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ନିୟ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଆରି ରନକୁମରଞ୍ଜି ଆ ସିନ୍ରି ଶେନ୍ ଜଗେଲାୟ୍ ।’ ୨୧ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ବର, ‘ଜିରା, ଶେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଜବୁ ସଡ଼ାୟ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟ୍ତମ୍ ।”**

୨୨ ମନରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍ଭତଢେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ନେ, “ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମତୁଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ରକ୍ତୁବା, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତଡ଼ନେ ତଡ଼ ।” ୨୩ ମନରାଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆ ସିନ୍ରିଞ୍ଜି ଡୋଣ୍ଡୋନ୍ ସେତେଞ୍ଜି, ଆରି ଆତମରିଲନ୍ ତୁଡ଼ରେଞ୍ଜି । ୨୪ ସିଲଡ଼େ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ମନରାଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ଏଲ୍ଲେଲେ ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଢେ ତିଡ଼ବା ଗାମେଞ୍ଜି । ୨୫ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ତିଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆକ୍ରିଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତେଢେ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅବୟ ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ତୋସାନ୍ ଲୁମେନ୍ ଅଡ଼େ ଅଃଲ୍ଲମଲୋ ଏରନବପନସୁଆତିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଢେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ପଡ଼ ?”

୨୨ କେନ୍ଆତେ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ ଅମ୍ପତଢେନ୍ କି ଆନିନ୍ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଆମନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାତନ୍ ? କେନ୍ ଆ ମନରା ଅବୟ ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ।”

୨୨ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଜିର୍ଣ୍ଣୟ କି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ୟ, ଆମନ୍ ଇନି ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ପଡ଼ ?”

ପାଓଲନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଓଓ ।”

୨୮ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଗାମେନ୍ “ଜତ୍ର ତକାନ୍ କର୍ସତାଲେ ଞେନ୍ ରୋମିଅବାୟ ତେଲ୍ୟ ।”

ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଜନମ୍ପୁଞ୍ଜେନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ରୋମିଅବାୟ ।”

୨୯ ସିଲଡ଼େ ଆନାଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତାରିତେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସିକ୍ତୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ ରୋମିଅବାୟ ଗାମଲେ ଆଜ୍ରନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ମାଡ଼ ବତଡ଼େନ୍ ।

ପନସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୩୦ ଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନିଆସନ୍ କାୟକାୟେଞ୍ଜି; କେନ୍ଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ପନସୁଆତିନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲେ ଆ ମୁକ୍ତାବାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ତବନଡ଼େ ।

୨୩

୧ ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼େନନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି, ଞେନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ମନଡ଼ ବୁଞ୍ଚିନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରରନ୍ ଆତେମଡ଼ ଞ୍ଝୁମ୍ପତନାୟ ।” ୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆନାନନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ତିଡ଼ବା ଗାମଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ବାଞେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଏ ଜେଏତମନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ, ଇସ୍ରରନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ତମ, ଆମନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବାଢେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅନବପନସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତକ୍ତୁମଡ଼େ, ଆରି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ବା ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟଲୋଡ଼ ବାୟଲେ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆଲ୍ଲେତେ ପଡ଼ ?”

୪ ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇସ୍ରରନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତେ ପଡ଼ ?”

୫ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ବୋଞ୍ଝାଡ଼ଜି, ଆନିନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଗାମଲେ ଞେନ୍ ଜନା ତଡ଼; ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼, ‘ସୋଡ଼ାମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ପେନ୍ ଏସୟପଡ଼ ।”

୬ ପନସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ସାଦୁକିଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ପାରୁସିଜି ତକୋଜି ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆଜ୍ରନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ବୋଞ୍ଝାଡ଼ଜି, ଞେନ୍ ପାରୁସି ଆରି ଞେନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍; ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି ଗାମଲେ ଞେନ୍ ତର୍ତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅବପନସୁଆତିତୟଜି ।”

୭ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଗୋଡ଼େନ୍ ଏମତୁଡ଼ଲାଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ପାଲ୍ଲାଡ଼ଲଞ୍ଜି । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼େଜି, ରୁଆଡ଼

୨୩:୩ ୨୩:୩ ମାଡ଼ିର ୨୩:୨୨,୨୮   ୨୩:୭ ୨୩:୭ ଅନାମ୍ବୁ ୨୨:୫; ପିଲିପି ୩:୫   ୨୩:୮ ୨୩:୮ ମାଡ଼ିର ୨୨:୨୩; ମାର୍କ ୧୨:୧୮; ଲୁକ ୨୦:୨୭

ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ଅବୟ ତତ୍ ଆରି ପୁରାତାନ ଅବୟ ତତ୍ ଗାମତଜି; ବନ୍ଦତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି, ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ତକୋଜି ଆରି ପୁରାତାନ ତକୋ ଗାମଲେ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି । ୯ ସିଲଭେ ମାଡ଼ ଗୋଡ଼େଲଞ୍ଜି, ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଲାଡ଼ଲୋଡ଼ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଏଃଗିୟଲାଇ, ଅସମୟ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପୁରାତା କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମର ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବର୍ରେନ୍ ।”

୧୦ ସିଲଭେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଏଭେଲେ ଗୋଗୋଜେନ୍ ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ତେୟତେୟଲେ ସେଭଜି ଗାମଲେ ଅବଡ଼ିସୟତାଲେ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ବତଡ଼େନ୍; ତିଆସନ୍ ଗୋଡ଼େମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆତ୍ରକୋନେଲୋଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

୧୧ ତି ଆ ତଗଲ ପୁବୁନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ରେନ୍, “ଅଭୋମଡ଼ନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଏଜାଲେ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ତି ଅତ୍ରମ୍ ଆମନ୍ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ଇୟତେ ତିୟେ ।”

ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁନ୍

୧୨ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ତୋତାନ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକୁତାଲନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଅଶ୍ତୁଡ଼ ଏରକୁଆଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଗୋମାୟ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଗୋଆୟ ଗାମଲେ ପର୍ମାଡ଼ାଲଞ୍ଜି । ୧୩ ବାକୁଡ଼ି ମନ୍ରା ସିଲଭ ଗୋଗୋୟନେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଆମ୍ମଡ଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଅଶ୍ତୁଡ଼ ଏରକୁଏନ୍ ଜାୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃଗାଗାନାୟ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏପର୍ମାଡ଼ାଲନାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଶ୍ତୁଡ଼ ରବୁଏନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଗାଗାଲନାୟ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସନୟପତାତଲେନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ରେଜି ମନଡ଼ ସେକୁତାଲେ ଆନିନ୍ ଏବପନ୍ସୁଆଡ଼ିତାୟ ଗାମଲେ କଣ୍ଡାୟଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ମାୟଲନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବା । ଆରି ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ଏତକୋତନାୟ ।”

୧୬ ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆ ବଞ୍ଜାଅନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କି ଆନିନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆତ୍ରକୋନେଲୋଡ଼ ଇୟଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏ ।

୧୭ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ବେଣ୍ଡିଆସିୟନ୍ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ା; ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ବର୍ରେନ୍ ବର୍ତ୍ତାୟ ଗାମତେ ।” ୧୮ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ଆତଡ଼ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ବରେ, “ଆବଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାଓଲ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲ୍ ଯି କି କେନ୍ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ ଆସନ୍ ବର୍ରେୟ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅବୟ ବର୍ରେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ ଗାମତେ ।”

୧୯ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଆସି ଞମଲେ ଆସସରେଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ କି ଇୟଲେ ବରେ, “ଇନି ଆ ବର୍ରେନ୍ ତକୋ ବର୍ରେୟ ?”

୨୦ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ରେଜି ମନଡ଼ ଏସେକୁତାୟ ଗାମଲେ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପନ୍ସୁଆଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବିଅଡ଼େଃ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ବରମଜି । ୨୧ ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆ ବର୍ରେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଅଶ୍ତୁଡ଼ ରକୁଏଞ୍ଜି ଜାୟ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଗୋମାୟ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଗୋଆୟ ଗାମଲେ ବାକୁଡ଼ି ମନ୍ରା ସିଲଭ ଗୋଗୋୟନେ ପର୍ମାଡ଼ାଲଞ୍ଜି; ଆରି ଆମନ୍ ନମି ଇନି ଗାମତେ ତିଆଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

୨୨ ସିଲଭେ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ରେଜି ବର୍ରାୟ,” ଗାମଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ବରଡ଼େନେ ଗାମଲେ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ଆତଡ଼ ବରେ ଆସ୍ତାୟେନ୍ ।

ସେଲିକସ ରଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୨୩ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ବାଗୁ ମନ୍ରା ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଓଡ଼େତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ଆଜନିବ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ ନ ଗଣ୍ଡାନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବାଗୁସ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୁମ୍ମତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ଯାକୁଡ଼ି ଦସ ମନ୍ରା, ସେଲାନ ଆଞ୍ଜମ୍ମତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ବାଗୁସପ ମନ୍ରା ଆରି ଞାଜଡ଼ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ବାଗୁସପ ମନ୍ରା ଅବଜାତାବାଜି । ୨୪ ପାଓଲନ୍ ଆଜନିବ୍ ଆସନ୍ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ତିୟବା ଆରି

ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼଼ ଓରୋଡ଼଼ବା ।” ୨୫ ଆରି ମୁଡ଼଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ ସିଚିନ୍‌ ଇଡ଼ଲେ ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍‌,

୨୬ “ମାନିଅ ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ନମସ୍ତାର, ଖେନ୍‌ କ୍ଲାରଦିଅ ଲୁସିଆନ୍‌ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍‌, ୨୭ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଖମ୍‌ଲେ ରନକୁନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ରୋମିଅବାୟ୍‌, ଗାମ୍‌ଲେ ଆଜ୍ରନାଲିଞ୍ଜନ୍‌ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଖେନ୍‌ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ଇୟେନ୍‌ କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଡୋବ୍‌ନାୟ୍‌ । ୨୮ ଇନିଆସନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼଼ ଅବଡୋସାତଜି ତିଆଡେ ଜନନାନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଖେନ୍‌ କେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େନ୍‌ । ୨୯ ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍‌ ରନବୁନ୍‌ ଆସନ୍‌ କି ବନଶ୍ଚିନ୍‌ ଆଞ୍ଜନାଡ଼଼ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅନ୍ନିଡ଼଼ ଆ ତୋସା ଅଃଲ୍ଲମ୍‌ଲୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍‌ ଜନାଲ୍ଲୟ୍‌; ମୋସାନ୍‌ ଆ ବନ୍‌ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଆ କତାଡ଼ିଲୋଡ଼଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲଞ୍ଜଡ଼ମେଞ୍ଜି କି କେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡୋସାଏଞ୍ଜି । ୩୦ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼଼ ରନକୁନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଡକ୍‌ଡ଼ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍‌ କବରନ୍‌ ଖରାଡ଼ିଲ୍ଲାଞ୍ଜନ୍‌ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଅବଡାଡ଼ନ୍‌ ଖେନ୍‌ କେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅମଡ଼ନମ୍‌ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲାୟ୍‌ । କେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରବଡୋସାଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍‌ ଡେମଡ଼ନମ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ନ୍‌ ସାକିନ୍‌ ଇୟ୍‌ ତିୟ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ବରାଜି ।”

୩୧ ସିଲଭେ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ମୁଡ଼଼ ସିସ୍ତାୟନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ତି ଆ ତଗଲ୍‌ ଆନ୍ତିପାଡ଼ି ଗଡ଼ାନ୍‌ ଓରୋଡ଼଼ଲ୍ଲାଜି । ୩୨ ଖ୍ରାଜଡ଼଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜି ତି ଆବାର୍ଡାନ୍‌ ଡେଭେ ସିଲଡ଼଼ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ଯର୍‌ଞ୍ଜି ଆରି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼଼ନ୍‌ ଆଡ଼କ୍ଲମ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜି ଆସିଲୋଡ଼଼ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅମରେଡ଼଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି । ୩୩ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼଼ନ୍‌ ଆଡ଼କ୍ଲମ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜି କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍‌ ତୁଡେଞ୍ଜି କି ଡେଭେ ଆ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ଆସିଲୋଡ଼଼଼ ସିଚିନ୍‌ ଡ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇୟ୍‌ଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟେଜି । ୩୪ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍‌ ସିଚିନ୍‌ ପଡ଼େଲନ୍‌ କି ଆମନ୍‌ ଅଜା ଆ ରାଜ୍ୟ ସିଲଡ଼଼ ଜିର୍‌ୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍‌ । ପାଓଲନ୍‌ କିଲିକିଆବାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍‌ ଜନାଏନ୍‌ କି ବର୍‌ନେ; ୩୫ “ଆମନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରବଡୋସାତମଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତୁଡ଼଼ଲ୍ଲାଜି ସିଲଡ଼଼ଡେନ୍‌ ବର୍‌ନେନମ୍‌ ଖେନ୍‌ ଅମଡ଼଼ଞ୍ଜାୟ୍‌ ।” ଆରି ଆନିନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏରୋଡ଼ନ୍‌ ଆ ରାଜାସିଂଲୋଡ଼଼ ଡନକ୍ଲୋନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ବରେଞ୍ଜି ।

୨୪

ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ କେସୁଏଞ୍ଜି

୧ ମନ୍‌ଲୟ୍‌ ଡିନ୍ନା ଆ ଡିକ୍ଲି ଆନାନ୍‌ ମୁଡ଼଼ ରାଓଡ଼ାନ୍‌ ଲାଡ଼ଲେଡ଼଼ ଆମ୍‌ଡ଼଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଡ ଡର୍‌ଡ଼ୁଲ୍ଲ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ ଅକାଲ୍‌ଡିନ୍‌ ସରିନ୍‌ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼଼ ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍‌ ଆମଡ଼଼ ଇୟ୍‌ଲେ କେସୁଏଜି । ୨ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରୋଡ଼େଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଡର୍‌ଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼଼ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍‌ ଆମଡ଼଼ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ;

“ଏ ମାନିଅ ପେଲିକ୍‌ସ, ସାସନନମ୍‌ ଅମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନମିନ୍ନାନ୍‌ ଉଗ୍‌ରିୟ୍‌ ଏଡକୋଡନାୟ୍‌ ଆରି ଆମନ୍‌ ଉପକାରଲେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବୁଡ୍‌ଡିନ୍‌ମ୍‌ ବାଭେ ମନଡ଼଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲରୁମଡେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏରାମ୍‌ୟ୍‌ ଏଡକୋଡନାୟ୍‌ । ୩ ତିଆସନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଡିଡାନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏସେକେଡମ୍‌ ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍‌ ଏବୟ୍‌ଲେଡ଼଼ଡନାୟ୍‌ । ୪ ଖେନ୍‌ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ ଅଃନ୍‌ଡ଼ଡ଼ିଡ଼ମ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ସନାୟ୍‌ମମ୍‌ ବାଭେ ବର୍‌ନେବେଞ୍ଜି ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅମଡ଼ନମ୍‌ କାକ୍‌ଡ଼଼ିଡନାୟ୍‌ । ୫ କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ମା ଗୋଡେନ୍‌ ଆନମଡ଼ଡ଼ମ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଏଜନାଲ୍ଲାୟ୍‌; ଆନିନ୍‌ ସମ୍‌ରା ପୁଡ଼଼ିନ୍‌ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ ଗୋଡେନ୍‌ ଅମଡ଼ଡ଼଼ଡେ ଆରି କେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଅବୟ୍‌ ନାଜିରିଡବାୟ୍‌ଜି ଆ ମରାୟ୍‌ନେମର୍‌ । ୬ ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ଏମଡ଼ଡ଼ି ଆରେମ୍‌ଲେଏନ୍‌ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଖମ୍‌ଲେ ଏବଶ୍ଚିଲ୍ଲାୟ୍‌ କି ମୋସାନ୍‌ ଆ ବନ୍‌ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏବପନ୍‌ସୁଆତିଲ୍ଲାୟ୍‌ । ୭ ବନ୍‌ଡ ମୁଡ଼଼ ସିସ୍ତାୟନ୍‌ ଲୁସିଆନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲ୍ଲାୟ୍‌ କି ଅବାଲ୍ଲିନ୍‌ ଅସିଲୋଡ଼଼ଲେନ୍‌ ସିଲଡ଼଼ କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ ରୁୟ୍‌ଲେ ପାଡେନ୍‌, ୮ ଆରି କେନ୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ନ୍‌ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ୍‌ ଅନିୟ୍‌ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବର୍‌ଲେନ୍‌ । ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଅଜାଡେ ଅଡ଼କୋନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼଼ ଏକାୟ୍‌କାୟ୍‌ଡମ୍‌, ତିଆଡେ ଆମନ୍‌ଡମ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼଼ ବରେନ୍‌ ଡେନ୍‌ ରପ୍ତି ଜନାଡେ ।” ୯ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଆକାଡ଼ିନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି ।

ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍‌ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍‌ ବର୍‌ନେ

୧୦ ସିଲଭେ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ତାରିଆୟେନ୍, ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ଜବ୍ର ବର୍ସେଡ଼ ତେଏନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସାସନତଜି ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ । ୧୧ ଆମନ୍ ସେକ୍ସଏନ୍ ତେନ୍ ଜନାତମ୍, ଲଡେ ମାୟଲେ ବାର ଡିନ୍ନା ତେତେ, ତି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅଃଗୋଗୋଜେ, ଖେନ୍ ବମିୟତା ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେନ୍ । ୧୨ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ସରିନ୍ ଅଃଗୋଡେଲନାୟ, ଆରି ରନ୍ନୁକ୍ସିଲୋଡ଼ନ୍ କି ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡେନ୍ ତନବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଜି ଅଃଖଡ଼ଖଡ଼ଲାଇ । ୧୩ ଆରି, ନମି କେନ୍ ଆନିଖି ବିରୁଦଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଇନିଜି ଇୟତାୟ କାୟକାୟମ୍ଜି, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ଆନିଖି ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଅଃର୍ପିଏକି । ୧୪ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ବର୍ତନାୟ ଅଜା ଆ ତଡ଼ର୍ ଆନିଖି କଣ୍ଟାୟ ଗାମଲେ ବର୍ତଖି, ତି ଆ ତଡ଼ର୍ ସନ୍ଲେ ଖେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଖି ଆ ଇସ୍ବର ପୁରତାୟ; ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଖି ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ । ୧୫ ମନଡ଼ମର୍ ଆରି ଏରମନଡ଼ମର୍ ଅଡ଼କୋଖି ଯର୍ନେଡ଼ତଜି ଗାମଲେ କେନ୍ ଆନିଖି ଏଜାଲେ ଆସାତଖି, ତି ଅଡ଼ମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଖେନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ତନାୟ । ୧୬ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ତିତାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ମଡ଼ି ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଭେ ଏରତୋସାତାଗୋ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତାୟ ଗୋୟତାୟ । ୧୭ ଧବ୍ର ବର୍ସେଡ଼ଲୋଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜାତିମରଖେଖି ଆମଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ । ୧୮ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଖେନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ିର୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲରୁମାଲାଖନ୍ ଆତିଡ଼ ଆନିଖି ଗିୟଲ୍ଲିୟଲ୍ଲି; ଅମଡ଼ଖେନ୍ ମନ୍ରାଜି ଅଃଡ଼କୋଲଜି କି ଆନ୍ନିଡ଼ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଗୋଡେଲନାୟ । ୧୯ ବନ୍ତ ଅସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ତେଭେ ତକୋଏଖି; ବିରୁଦଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆମଡ଼ଖି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିଖି ଅମଡ଼ନମ୍ ଇୟଲେ ଇୟତାୟ କାୟକାୟମ୍ଜି ବନ୍ । ୨୦ ଅଡ଼େ ଖେନ୍ ଆରବପନ୍ସୁଆତିଲଖି ଆତିଡ଼ ଇନି ଆ ଇର୍ସେ ଲୁମାୟ ତ ଖେନ୍ ତେଭେ ତୋସାଲ୍ଲିୟ, ତିଆତେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବର୍ନେତଜି । ୨୧ ପନ୍ସୁଆତିମରଖି ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନଡ଼ଲେ ତରକୋଲନାଖନ୍ ଆତିଡ଼, ଖେନ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆରବୁମରଖି ଯର୍ନେଡ଼ତଜି ଗାମଲେ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆସେଖି ଲଡେ ଖେନ୍ ଏବପନ୍ସୁଆତିତ୍ଲିୟ ।”

୨୨ ପେଲିକସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ କେନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ମନଡ଼ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଅଃବପନ୍ସୁଆତିଲଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଲୁସିଆନ୍ ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିର୍ସାୟ ତେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିନେବା ।” ୨୩ ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଏତଣ୍ଡାୟଡ଼ ଗାମେନ୍, ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ସନାକ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆ କୁଲମଖି ଇୟଲାଜି ତେନ୍ ଆନିଖି ଏରଡ଼ତଡ଼େଜି ଗାମେନ୍ ।

ପେଲିକସନ୍ ତ ଦୁସିଲାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍ ତନଡ଼େନ୍

୨୪ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଲି ପେଲିକସନ୍ ତ ଆ ତୁକ୍ଲିନ୍ ଜିଉଦିବୟ ଦୁସିଲାନ୍ ବାଭେ ଇୟଲାଜି କି ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତଡ଼େଖି । ୨୫ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ତରମ୍ପନ୍ ଆ ଇୟମନ୍ନତମନେନ୍ ତ ଆଜିର୍ତାଖନ୍ ଆ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍, ପେଲିକସନ୍ ବତଡ଼େନ୍ କି, “ଆମନ୍ ନମିଖେନ୍ ଜିରା, ରୟଡ଼ନ୍ ଏଖାଡ଼ଲାୟ ତେନ୍ ଆରି ବତର ଏଓଡ଼େତମ୍,” ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍ । ୨୬ ଆରି ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ ତକ୍ଳାନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ୨୭ ବାବୁ ବର୍ସେଡ଼ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ପେଲିକସନ୍ ଆ ପାଲ୍ଡେଡ଼ ପକ୍ ଅପେସ୍ବସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ଅମ୍ଲେଲେ ତବନଡ଼େଖି, ପେଲିକସନ୍ ଜିଉଦିମରଖି ଅନବସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିତାଲେ ଜିରେନ୍ ।

୨୫

୧ ପକ୍ ଅପେସ୍ବସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ତେଏନ୍ କି ଯାରି ତିନ୍ନା ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଭ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ତେଭେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଖି ତ ଜିଉଦିମରଖି ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି

* ୨୪:୧୨ ୨୪:୧୭ ଅନାସ୍ତ୍ରାୟ ୨୧:୧୭-୨୮ * ୨୪:୨୧ ୨୪:୨୧ ଅନାସ୍ତ୍ରାୟ ୨୩:୭

ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ପକ୍ ଅ ପେସୁସ୍ ଆମତ୍ କାୟକାୟେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଓଡ୍ଡେଡାଲେ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମତ୍ କାକ୍ଚୁତ୍ ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତଡ଼ରନ୍ ଜିରାୟ ଆଡିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ କଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୪ ପକ୍ ଅ ପେସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଆତଡ୍ଲୋ, ଆରି ଖେନ୍ ତେଡେ ଲଜିରତେ । ୫ ତିଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ସୋଡ଼ାମରବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଇଆୟତଜି ଆରି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ଇଆୟତୋ କାୟକାୟେଜି ।”

୬ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଗ ଡିନ୍ନା ଅଡେ ଦସ ଡିନ୍ନା ଡକୋଡାଲନ୍ କାଇସରିଆନ୍ ଯର୍ବନେ, ତି ଆବାଡାନ୍ ପନସୁଆତି କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁମତାଲେ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡ଼ାୟବା ଗାମେନ୍ । ୭ ପାଓଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରୁଜି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜିମନେଡ଼ ଗେରେଲେ ତନଡେଞ୍ଜି କି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କନାୟକାୟବରଞ୍ଜି ବର୍ଞି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆତେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୮ ସିଲଡେ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନାୟବର ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅଡେ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅଡେ କାଇସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇସେନ୍ ଅଃଲୁମାୟ ।”

୯ ବନ୍ତ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ ଯୁତଜି ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଜିରୈ ତେଡେ ତେମଡ଼ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ କଡାଡ଼ିଜି ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଏତକ୍ସୁମାୟବା, ଆମନ୍ ଅଡେତେ ପଡ଼ ?”

୧୦ ସିଲଡେ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ କାଇସରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼, ତେଡେ ମା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେଏତୋ । ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଲୁମାୟ, ତିଆତେ ଆମନ୍ ନିୟ ଜନା । ୧୧ ଖେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆଲ୍ଲେଡାଲେ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଅଡ଼ମ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଲୁମାୟ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇଞ୍ଜା ଅଃଗାମାୟ; ବନ୍ତ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ କନାୟକାୟବରଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିଡ଼ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୋରୋସ୍ତାୟଲେ ଅଃର୍ପିଲୟଜି; ଖେନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ ।”

୧୨ ସିଲଡେ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ମନ୍ନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ କଡାଡ଼ିଲନ୍ କି ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମତ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନେ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମତ୍ ଜିରା ।”

ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ତ ବନିକିନ୍ ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୧୩ ତିଆଞ୍ଜା ଡିନ୍ନା ଜିରେନ୍ କି ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ତ ବନିକିନ୍, ପକ୍ ଅ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆମତ୍ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟଲଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ଜବୁ ଡିନ୍ନା ଡକୋଲଞ୍ଜି, ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ଆମତ୍ ବର୍ନେ, “ପେଲିକ୍ସନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଜିରେନ୍; ୧୫ ଖେନ୍ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ କାୟକାୟେଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଅବତୋସାଡାଲେ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନିୟଜି । ୧୬ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଞିଜି, ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କନାୟକାୟମରଞ୍ଜି* ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ଅବୟ ତୋସାମରନ୍† ଆନିନ୍ ତମ୍ ତନେଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାଡେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଅବତୋସାଡାଲେ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନୋକ୍ତାନ୍ ଏଡେଲେ ତଡ଼ । ୧୭ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତେନ୍ନେ ଜିରାଜି, ଆରି ଖେନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତି ଆବାଡାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତକ୍ସୁମତାଲେ ତି ଆ ମନ୍ରା ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡ଼ାୟବା ଗାମଲେ ବର୍ଞିଜି । ୧୮ ସିଲଡେ କନାୟକାୟମରଞ୍ଜି ଡୋଲନ୍ ବର୍ଞିଜି, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜାଆରୋ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ତୋସା ତୁଡ଼ତନାୟ ଗାମାୟ, ବନ୍ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଲୁମାୟ । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ଜିସୁ ଗାମଲେ ଅବୟ ଆରବୁମରନ୍ ଆମେଡ଼ ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନେ, ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଡ଼େଲଞ୍ଜି । ୨୦ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍

* ୨୫:୧୬ 25:16 ବାକାବରିଞ୍ଜି † ୨୫:୧୭ 25:16 ମୁବେୟ

ଆ କଥାଢ଼ିଲି ଏଜାମେ ସେକ୍ସୁଲାୟ ଡେନ୍ ଜନାଆୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆରି ବୁଢ଼ିଜା ଅଃଷ୍ଟାୟଲ୍ଲୟ, ତିଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଏତକ୍ସୁମ୍‌ନାୟବା, ଆମନ୍ ଅଡେତେ ପଢ଼, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଢ଼ ବର୍ରାୟ ।^{୨୧} ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍, ରାଜାନ୍ କେନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଗବ୍‌ରିଏତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ରନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ କାଲସରନ୍ ଆମଢ଼ ଅଣ୍ଡ଼୍ ଆସ୍ତାୟାଅନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ତକ୍ଲୋବା ଗାମ୍‌ଲାୟ ।”

^{୨୨} ସିଲଭେ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପେସ୍‌ସନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଢ଼ନ୍ ସାୟ୍‌ତାୟ ।”

ପେସ୍‌ସନ୍ ଗାମେନ୍, “ବିଅଡେଃ ଆମନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଢ଼ନ୍ତେ ।”

^{୨୩} ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ତ ବନ୍‌କିନ୍ ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡାମ୍‌ରୁଜି ବୟନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲାନାଜି, ଆରି ପେସ୍‌ସ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼୍‌ଲାଜି ।^{୨୪} ପେସ୍‌ସ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ବର୍ରନେ, “ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସରିନ୍ ତେନ୍ନେ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ସୋଡାମ୍‌ରୁଜି, ଆମ୍‌ନେଃ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଢ଼ ଏଗିୟ୍‌ତେ; ତେନ୍ନେ ଆ ଜିଉଦିମ୍‌ରୁଜି ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ଜିଉଦିମ୍‌ରୁଜି ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଜିରେ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ୟିଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଃ ବାକାବଲେ ବର୍ଡ଼ଃ ।^{୨୫} ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ରନକ୍ସ୍ ପନବରତନ୍ ଆଅନାଡ଼ ଅକ୍ସନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଅଃଲ୍ଲମ୍‌ଲୋ, ଆରି ରାଜାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବିସାରଇୟ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବର୍ରନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତେରେ ଆସ୍ତାୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲାୟ ।^{୨୬} କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼ଲେ ରାଜାନ୍ ଆମଢ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼୍ ତଡ଼ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେଜି ମନଡ଼୍ ସେକ୍ସୁଡାଲେ ଇଡ଼ିତନ୍ ଆସନ୍, ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆରି ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା ମୁକ୍ତାବାନମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼୍‌ଲାୟ ।^{୨୭} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅବୟ୍ ବଣ୍ଡିମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ବରଃ ଏବ୍‌ନିତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ରାଜାନ୍ ଆମଢ଼୍ ଆସ୍ତାୟତାୟତୋ ତେନ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼୍ ଅଃଡ଼୍‌ଏ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅବ୍‌ଡ଼ିସୟ୍‌ତାୟ ।”

୨୬

ଆଗ୍ରିପାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍

^୧ ସିଲଭେ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍‌ତମ୍ ତନେଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଏଡିୟ୍‌ଲମ୍ ।” ଆରି ପାଓଲନ୍ ତେକ୍ସେସିଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଉଲନ୍;

^୨ “ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା, ଜିଉଦିମରଃ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ବର୍ନେଜି କାୟ୍‌କାୟ୍‌ତାଲେ ଅବଡୋସାତ୍‌ୟିଜି, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ତମ୍ ତନେତମ୍‌ଲନ୍ ମୁକ୍ତାବାନମ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଖିରାଡ଼୍‌ଲାଅନ୍ ଖେନ୍ କରମ୍‌ତମ୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନାୟ; ^୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଜିଉଦିମରଃ ଆନୋକ୍ତା ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେଃ ତ ଆ ବର୍ନେଃ ଆମନ୍ ମନଡ଼୍‌ତମ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଆମନ୍ ମନଡ଼୍ ତାଲୁତା ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ଡ଼ମ୍ ।”

^୪ “ବେଣ୍ଡିଆ ଇଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଖେଃ ଆମଢ଼୍ ଆରି ତିକ୍ତି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଏଜାମେ ଖଣ୍ଡମ୍‌ଲନାୟ୍ ତିଆତେ ଆନିଃ ଜନାଜି; ^୫ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ପାରୁସି ଗାମ୍‌ଲେ ତରମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତି ଆ ତଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଖେନ୍ ମାୟ୍‌ଲନାୟ୍, ଆନିଃ ତିଆତେ ଜନାଜି, ଆରି ଆନିଃ ଲତଜେଃ ତେନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେତଜି ।^୬ ଆରି ପୁର୍ବି ଜୋଜୋଲେଃ ଆମଢ଼୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଜାମେ ବାସାଲନେ, ତି ଆଗ୍ରିପାଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅରାସାତନାଅନ୍, ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବ୍‌ନଡ଼୍‌ୟିଜି ।^୭ ବାର କେକ୍ଲୋଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ଏଷାଡ଼୍‌ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଢ଼୍ ପାର୍ତନାତଃ । ଏ ରାଜା, ତି ଆସାଲୋଡ଼୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଃ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼୍ ଅବଡୋସାତ୍‌ୟିଜି ।^୮ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆରବୁମରଃ ଅବଡୋତଜି, ଇନିବା ଆମ୍‌ନେଃ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ କଣ୍ଡାୟ୍ ଏବ୍‌ଡ଼ିସୟ୍‌ତେ ?”

^୯ “ଖେନ୍ ନିୟ୍ ନାଜରିତବାୟ୍ ଜିସ୍‌ନ୍ ଆଖ୍ଟମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍ ଜବ୍ ଲନ୍‌ମଃ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ଅବ୍‌ଡ଼ିସୟ୍‌ତାୟ ।^{୧୦} ଆରି ସୋଡା ରାଓଡ଼ାଃ ଆମଢ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅନଡେଅଲନ୍ ପାଡ଼୍‌ଲେ ବୟ୍‌ଲେମରଃ

* ୨୬:୫ ୨୬:୬ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୩:୬; ପିଲିପି ୩:୫   * ୨୬:୯ ୨୬:୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩; ୨୬:୫

ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ବଣ୍ଡିଲାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆର୍ବୁକ୍ଷି ଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ ନିୟ ବୋଟନ୍ ତିୟଲାୟ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଖେନ୍ ଲୁମ୍ଲାୟ । ୧୧ ଆରି ଅଡ଼କୋ ରନ୍ନୁକ୍ଷିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟଲାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼େଲେ ବରାବଲ୍ଲୟ ତ ଆନ୍ନା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ନିୟ ଇୟଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ତଣ୍ଡାୟନାଜି ।”

ପାଓଲନ୍ ଆରାବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧୨ “କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆସନ୍ ଯୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନଡ଼େଆଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଦମ୍ନେସକନ୍ ଅରିୟେନ୍ ଆଡିଡ଼, ୧୩ ଏ ରାଜା, ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍ବାନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଆ ସନାଆର୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ତି ଆ ସନାଆର୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତ ସରିନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ ତରାତେ । ୧୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଷୁଡ଼ଲଲେନ୍, ଆରି ଏବ୍ରିଲଡ଼ନ୍ ବାଡ଼େ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସର୍ବତନ୍ ଅମଡ଼ଖଲାୟ, ‘ସାଓଲ, ସାଓଲ, ଇନିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତୟ ? ସୁଜେରତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ଞ୍ଜାଏନ୍ ତେନ୍ ଆମନ୍ତମ୍ ପାରାତମ୍ ।’ ୧୫ ସିଲଡ଼େ ଖେନ୍ ଗାମ୍ଲାୟ, ‘ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଆନା ?’ ଆରି ପ୍ରୁନ୍ ଜାଲଡ଼ଲୟ, ‘ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜିସୁଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ । ୧୬ ତୋନା, ତାଲଜଡ଼ନମ୍ ବାଡ଼େ ତନଟା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ କକାଡ଼ାମରଖେନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ସନେତାନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅବ୍ରିୟତାଲନାୟ, ଆରି ଆମନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ତନଲ୍ଲମତଞ୍ଜି ଗିଜେନ୍ ଆରି ବିଅଜି ନିୟ ଗିୟତେ, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟା । ୧୭ ଅଞ୍ଜା ଜିଉଦିମରଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଜି ଆମଡ଼ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆସ୍ତାୟତମ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଡୋବତମ୍ । ୧୮ ଆମନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସନାବକ୍ଷୁତନ୍ ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋଡ଼ତନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାଆରଗତନ୍ ଅନାବଡ଼ିତନ୍ ଆସନ୍, ସନ୍ମନ୍ ଆ ବୋସା ସିଲଡ଼ ତାଣ୍ଡେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ଇସେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍, ଆରି ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଆତଡ଼ନେଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍ଯାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆମଡ଼ବାଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟତମ୍ ।”

ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ

୧୯ “ଏ ରାଜା ଆଗ୍ରିପା, ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତନାଲ୍ଲମତନ୍ ଗିୟଲାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଃନ୍ନାଲ୍ଲେଲାୟ । ୨୦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଯନ୍ୟତଜି ଆରି ଆବୟରୁଡ଼ିଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ନେତଜି ଗାମ୍ଲେ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଦମ୍ନେସକନ୍ ତ ଜିରୁସାଲମ୍ବାଜି ଆମଡ଼, ତିକ୍ଷି ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ରାଜମ୍ ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ନିୟ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରାୟ । ୨୧ କେନ୍ ଆସନ୍ଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ ରନକ୍ଷୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୨୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଡ଼େ ଖେନ୍ ନମିତ୍ରାନ୍ ସନ୍ନା, ଯୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ମୋସାନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେତେ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ, ତିଆତେଜି ତୁମ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ; ୨୩ ଅମ୍ନୁଡ଼ୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରୟ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ କି ରବୁତେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯମ୍ନେଡ଼ଲେ ଡୋତନେ, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନ୍ନରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅବ୍ରିୟତାତେ ।”

୨୪ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପାଓଲନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ପେସ୍ସନ୍ ବାକାବ୍ଲେ ବର୍ନେ, “ପାଓଲ, ଆମନ୍ ବାୟାତମ୍, ଆମନ୍ ଗୋଗୋୟ ପଡ଼େଲନ୍ ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ବାୟାଲମ୍ ।”

୨୫ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପେସ୍ସ, ଖେନ୍ ଆ ବାୟାମର୍ ତଡ଼, ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ବର୍ତନାୟ ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ । ୨୬ ରାଜାନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନା, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଅକୋସାଲନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିନ୍ ଏରଜନନା ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଆସାତନାୟ, ଆରି କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରନ୍ବଜନାନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଡ଼େଲୋ । ୨୭ ଏ ରାଜା ଆଗ୍ରିପା, ଆମନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତର୍ତନ୍ ପଡ଼ ? ଆମନ୍ ତର୍ତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଜନା ।”

୨୮ ସିଲଡ଼େ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ବଗଡ଼େଃ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ତୁମର୍ ଏମ୍ନେତାୟ ଅବଡ଼ିସୟତେ ପଡ଼ ?”

୨୯ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ବଗଡ୍ରେଡ ତେଏତୋ କି ଅୟମତମ୍ ତେଏତୋ, ସଭର ଆମନ୍ ତୁମ୍ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଅଜାମ୍ ମନ୍ରା ଲତେ ବନେଞ୍ଚେନ୍ ଅମ୍ତଡ୍ଡ଼ତ୍ତି, ଅଡ୍ଡକୋଞ୍ଚି ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେବେନ୍ତୋ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଏଜାଲେ ବଣ୍ଡିଲ୍ଲିୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ନିୟ୍ ଏଭେଲେ ବଣ୍ଡିତଡ୍ବେଞ୍ଚି ତଡ୍ ।”

୩୦ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ରାଜାନ୍, ରାଜ୍ୟପାତନ୍, ବନ୍ କିନ୍ ତ ତେଭେ ଆତଜ୍ଜୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତୋଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଚି । ୩୧ ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଆଜିରେଞ୍ଚି ଆତିଡ୍ ତର୍ଡମ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡାଡିଗଡ୍ଲୋଞ୍ଚି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନ୍ନିଡ୍ ଆ ତୋସା ଅଞ୍ଚୁମ୍ଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅଞ୍ଚୁବୋ କି ଅଞ୍ଚୁବୋ ।” ୩୨ ଆରି ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପେସ୍ତୁସନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କାଈସରନ୍ ଆମଡ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଚରନ୍ ନଡ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ଡବୋ ବନ୍ ।”

୨୭

ପାଓଲନ୍ ଜାଜଲୋଡନ୍ ଡାୟଲେ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍

୧ ଅଜାମ୍ ଆତିଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜାଜଲୋଡ୍ଲେନ୍ ଡାୟଲେ ଇଟାଲିନ୍ ଜିର୍ଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଏଭଲନାୟ୍, ତିଆତିଡ୍ ରୋମିଅ ସିସ୍ତାୟ୍ଚି ଆ ତଡ୍ଲୋଡ୍ ଜୁଲିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ଆରି ଲାଡ୍ଲେଡ୍ ଆ ବଣ୍ଡିମ୍ରେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ଚେଞ୍ଚି । ୨ ସିଲଭେ ଆସିଆ ତେସାରେଡ୍ ଜାଜଞ୍ଚି ଇୟ୍ତାୟ୍ ତକୋରେଡ୍ନେନ୍ ପଡ୍ଲେ ଆଜିଚେନ୍ ଆଦାମ୍ବୁତିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ଜାଜଲୋଡ୍ ଏଡାୟ୍ଲାୟ୍ କି ଜାଜନ୍ ଆଜନିବାଡ୍ ଉଜେଞ୍ଚି; ଆରିସ୍ତାର୍କ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ତେସଲନିକି ଗଡାଲୋଡ୍ ତକୋତନ୍ । ୩ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସିଦୋନ୍ ଗଡାନ୍ ଏଡୋଏନ୍, ଆରି ଜୁଲିଅନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ୍ କାନକାରମ୍ତାଏନ୍ କି ଆ ଗଡିଞ୍ଚି ଆମଡ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅନବସାଞ୍ଚେନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆତିଡ୍ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ଲେନ୍ ସିଲଭ୍ ରିଜେମ୍ ଆଜିରାଞ୍ଚନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ସାଈପ୍ରସ୍ତାଡ୍ ଅନେଡ୍ ଅନେଡ୍ ସମେୟ୍ଶ୍ଟା ଏଜିରେନ୍ । ୫ କିଲିକିଆନ୍ ତ ପମ୍ପିଲିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ଆ ସମେୟ୍ଶ୍ଟା ପଡ୍ଲେ ଲୁକିଆ ତେସାନ୍ ମୁରା ଗଡାନ୍ ଏଜିରାୟ୍ । ୬ ତେଭେ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଇଟାଲିନ୍ ଆଜିଚେନ୍ ଅବୟ୍ ଆଲେକ୍ଜାଣ୍ଡା ଜାଜଲୋଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଅମ୍ତାୟ୍ଲଲେନ୍ ।

୭ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ଜନ୍ ତିନ୍ନାଲୋଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଲବିଡ୍ଡା ଏଜିରେନ୍ କି କାକୁତ୍ ୪ କିଦରନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଏଡୋଏନ୍, ରିଜେମ୍ ଆ ମାଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବୁଡ୍ ଜିରେ ଏଞ୍ଚେପ୍ରିଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ସାଞ୍ଚେନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ଜିରେ କ୍ରିତିନ୍ ଆରଲୋଲୋନେସିଗଡ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୮ ଆରି କାକୁତ୍ ୪ ଅନେଡ୍ ଅନେଡ୍ ସମେୟ୍ଶ୍ଟାଗଡ୍ ଜିରେ “ମନଡ୍ ବନ୍ଦର” ଗାମ୍ଲେ ତାଆ ଜାଜନ୍ ଆଡ୍ଡକୋନେଲୋଡ୍ ଏଜିରାୟ୍; ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଲାସିଆ ଗଡାନ୍ ତୁୟାୟ୍ତମ୍ ।

୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଭେ ଜନ୍ ତିନ୍ନା ଏଡକୋଲନାୟ୍, ଆରି ଜିଉଦିମ୍ରେଞ୍ଚି ଆନମ୍ତୋଲ୍ପୁଡ୍* ସୁଞ୍ଚେଏନ୍, ତିଆତିଡ୍ ସମେୟ୍ଶ୍ଟାଗଡ୍ ଆଜନିବ୍ ବବରଡ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଚି; ୧୦ “ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ୍ଡି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ୍ ଜିରେବୋ ତେନ୍; ତିଆତେ ବବରଡ୍ଡନ୍ ତେତେ, ଜାଜଲୋଡ୍ ତକୋନ୍ ଆ ବୋଜଜି ତ ଜାଜନ୍ ତୁମ୍ ଅଞ୍ଚୁସ୍ତାଏ, ଆର୍ପାୟ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ନିୟ୍ ରବୁଲଡ୍ଡତନ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତାୟ୍ ।” ୧୧ ବନ୍ତ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବନେ ଅଞ୍ଚୁମ୍ଲୋ, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲେତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ଜାଜନ୍ ଆ ସାଈକାର ଆ ବନେ ତୁମ୍ ଅମ୍ତଡ୍ଡେନ୍ । ୧୨ ତି ଆ ବନ୍ଦରଲୋଡ୍ ରଡା ଇଡ୍ଡନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ୍ ତଡ୍; ତିଆସନ୍ ଏଜାଲେଜନଡ୍ଡେନ୍ ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଜାଜନ୍ ସଲ୍ଲାୟ୍ଲେ ପାଡ୍ଲେ ପନିକ୍ସ ଗଡାନ୍ ଜିରେ ତେଭେ ରଡା ଇଡ୍ଡନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ବରେଞ୍ଚି; ପନିକ୍ସ ଗଡାନ୍ ଆ ବନ୍ଦର କ୍ରିତି ତେସାଲୋଡ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଅକାବଡ୍ଡି ତରୁଡ୍ଡେୟାଡ୍ ତ ଅଜଡୋମ୍ ତରୁଡ୍ଡେୟାଡ୍ଗଡ୍ ମୁକ୍ତାଲେ ତକୋତନ୍ ।

ସମେୟ୍ଶ୍ଟାଲୋଡ୍ ରିଜେଡିରନ୍

୧୩ ଲବିଡ୍ଡା ଲବିଡ୍ଡା ଅଜଡୋମ୍ଗଡ୍ ଆ ରିଜେ ଇଡ୍ଲାୟ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଚି ବନେଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗତେଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡିସୟ୍ତାଲେ ଅନାକଲନ୍ ତବ୍ଲେ କ୍ରିତି ତେସାନ୍ ଅନେଡ୍ ଅନେଡ୍ ସମେୟ୍ଶ୍ଟାଗଡ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୪ ବନ୍ତ ବସନ୍ନେଡ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଅକାବଡ୍ଡି ତରୁଡ୍ଡେୟାଡ୍ଗଡ୍ ଆ ରିଜେଡିର

* ୨୭:୯ 27:9 ଆନମ୍ଗାଡ୍ପୁର

ଅତୋଲ୍ଲୀୟ କି ଜାଜନ୍ ଇୟଲ୍ଲୀୟ ତତ୍ତେ । ୧୫ ରିଙ୍ଗେତିରନ୍ ଆଜିରଗଡ଼ଲ୍ଲୀୟ ଜାଜନ୍ ଅବମ୍ବୁଲ୍ଲୀୟ ତକ୍ଲୋଲେ ଏଠରପ୍ପିଲ୍ଲୀୟ, ତିଆସନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ବାରେ ପାଢ଼ରିଡ଼େତୋ ଗାମ୍ଲେ ଜାଜନ୍ ଏଅମ୍ରେଡ଼ଲ୍ଲୀୟ । ୧୬ ଆରି, କ୍ଲୀଉଦ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ମନ୍ତ୍ରି ସମ୍ପେୟ୍ଲୀୟନ୍ ଆ ତେସା ଆ ଲରୋଲୋନେସିଲୋଡ଼ ଏଜିରେନ୍ କି କାକ୍ଚୁତ୍ ୪ ଜାଜନ୍ ଆ ତୋଙ୍ଗା ତବ୍ଲେ ଏରପ୍ପିଲ୍ଲୀୟ । ୧୭ ଆରି ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତିଆତେ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମ୍ତାୟଲ୍ଲେ ଜାଜନ୍ ମାୟଲେ ରବତୋଲେ ଜିଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜାଜନ୍ ଅସମୟ ସୁତ୍ତନ୍ ଆ ଲକିୟସଲ୍ରେଡ଼ ଅକ୍ଲୁଡତନ୍ ଗାମ୍ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ପାଲଞ୍ଜି ତାବରୁୟତାଲେ ରିଙ୍ଗେନ୍ ବାରେ ଜାଜନ୍ ପାଢ଼ରିଡ଼େତୋ ଗାମ୍ଲେ ଅମ୍ରେଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୮ ରିଙ୍ଗେତିରନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତି ଆବାତାନ୍ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବୋଜଜି ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସେତେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି ଏତାଈଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ଖନଶ୍ଟମ୍ଲି ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସେତେଞ୍ଜି । ୨୦ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆଙ୍ଗାମ୍ଲି ଅଃଗିୟତାଲୋ, ଆରି ରିଙ୍ଗେତିରନ୍ ଅଃନ୍ନାରେଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏଃନ୍ନାସାଲ୍ଲୀୟ ।

୨୧ ଆରି, ଜବ୍ ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଆନମନ୍ ଏତକୋଲନାୟ, ସିଲରେ ପାଓଲନ୍ ତନଡ଼ଲେ ବରନେ, “ଏ ମନ୍ରାଜି, ବନେଞ୍ଜେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ କ୍ରିତିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାଜନ୍ ଅଃନ୍ନୟଲ୍ଲବୋ ନଡ଼, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଅଃଡ଼େଆୟ ବନ୍ । ୨୨ ବନ୍ତ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅକୋସୀନାବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃରବୁଲଡ଼ନେ; ଜାଜନ୍ ତୁମ୍ ମୋସ୍ତେତ୍ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ବର ଆ ମନ୍ରା, ଆରି ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ବରଆତଡ଼ ସେବାତାୟ, ଆମ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜେନ୍ ଜିରେ ଇୟଲ୍ଲୀୟ ବନେ; ୨୪ ‘ପାଓଲ, ବଡ଼ଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଆମନ୍ କାଈସ୍ବର ରାଜାନ୍ ଆମ୍ବେ ତୁଡ଼ତେ; ଆରି ଗିଜା, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲ୍ଲନ୍ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ସାୟମ୍ତାଲେ ଅବମେଡ଼େଞ୍ଜି ।’ ୨୫ ତିଆସନ୍, ଏ ମନ୍ରାଜି, ଅକୋସୀନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବରୟ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ମା ତେତେ, ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ତଡ଼ନାୟ । ୨୬ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେଜନଡ଼ତେନ୍ ଅବୟ ତେସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିଡ଼ବୋ ।”

୨୭ ଜନିରଜିରଲେନ୍ ରଉଦ ତିନ୍ନା ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଆ ସମ୍ପେୟ୍ଲୀୟଲୋଡ଼ନ୍ ରିଙ୍ଗେତିରନ୍ ବାରେ ଜାଜନ୍ ପାଢ଼ତାଲେ ଜିରା ଜିରା, ତୁଡ଼ାବ ତଗଲ୍ ଇଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସ୍ବରଲ୍ଲନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଅଡ଼ୋଲବୋ ଗାମ୍ଲେ ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ତାଆନ୍ ଆ ଜନରୁ ତରେଡ଼ଲେ ଆଗିଜେଞ୍ଜି, ବସଅ ବକ୍ଚୁଡ଼ ପୁଟ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତାଅଡ଼ିଃ ଜିରେ ଇୟଲେ ତରେଡ଼େଞ୍ଜି ନବେ ପୁଟ ତକୋଏନ୍ । ୨୯ ଅସମୟ ଜାଜନ୍ ଅରେଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟତେ ତତ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ତିକ୍କିଗଡ଼ ରଞ୍ଜି ଅନାକ୍ଲନ୍ ପିଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆସ୍ତାଆରେନ୍ ଜାୟ ଜଗେଲେ ଏତକୋଲନାୟ । ୩୦ ଆରି, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଅନାକ୍ଲନ୍ ଏପିଡ଼ତାୟ ଗାମ୍ଲେ କଣ୍ଡାୟତାଲେ, ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ତୋଙ୍ଗା ସମ୍ପେୟ୍ଲୀୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅସ୍ବତ୍ତଲେ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସଲନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୩୧ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ ତ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନମେଡ଼ବେନ୍ ।” ୩୨ ସିଲରେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆ ଲୁଆଡ଼ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼ଲେ ତିଆଡ଼େଜି ଅମ୍ ତାଆନ୍ ସେତେଞ୍ଜି ।

୩୩ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ସାଆରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଗାଗାନାବା ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଲଡ଼େ ମାୟଲେ ରଉଦ ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଏତକୋଲନ୍ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଡ଼ୋମ୍ଲୋ ଆଡ଼ୋଲେୟ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୩୪ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାଗାନାବା ଗାମ୍ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ସନାୟାୟ; ଆରି ଅବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉଡ଼ ଅବୟ ଜାକୟ୍ ଅଃମ୍ଲୋସ୍ତାୟ ।” ୩୫ ପାଓଲନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବରନ୍ କି ରୁଚିନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡ଼େମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତାଲେ ତିଆତେ ରେବ୍ଲେ ଜୋମେନ୍ । ୩୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବୋସୀଏଞ୍ଜି କି ରମ୍ବଡ଼ ଗାଗାଲଞ୍ଜି । ୩୭ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ବାସ୍ବସଅ ସତୁରି ତୁଡ଼ ମନ୍ରା ଏତକୋଲନାୟ । ୩୮ ଆନିଞ୍ଜି ବୋଓବୋଓ ଗାଗାଲଞ୍ଜି କି ଜାଜନ୍ ଅନବ୍ଲିଆରନ୍ ଆସନ୍ ଗମ୍ବନ୍ ସମ୍ପେୟ୍ଲୀୟଲୋଡ଼ନ୍ ସେତେଞ୍ଜି ।

† ୨୭:୨୨ 27:22 ପଲ୍ଲଡ଼ତେ ‡ ୨୭:୨୨ 27:26 ମନ୍ତ୍ରି ସମ୍ପେୟ୍ଲୀୟଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସା

ଜାଜନ୍ ପଲ୍ଲୀଝେନ୍

୩୯ ଆସ୍ତ୍ରାଆରେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଅଡ଼ୋଏନ୍, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତ୍ରାଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତିଆତେ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପିଲ୍ଲଜି, ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଲକିୟସଲନ୍ ଆଗିଜେଞ୍ଜି, ଜାଜନ୍ ସଲ୍ଲୀୟଲେ ତେଭେ ପନାଝନ୍ ଆସନ୍ ବରଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାକଲ୍ଲି ଆ ଲୁଆଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାଲୋଝନ୍ ଅମ୍‌ରେଝେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନବସେଡ଼ ପନଃଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ଲୁଆଡ଼ଜି ଉକ୍ତୟତାଲେ ରିଞ୍ଜେନ୍ ଆଜିରଗଡ଼ଲ୍ଲାଞ୍ଜି ପାଲ୍ଲି ଅବଡ଼ୋଡାଲେ ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୪୧ ବନ୍ତ ଜାଜନ୍ ବାଗୁ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବାୟଲୋଝନ୍‌ତନେନ୍ ଅଡ଼ୋଏନ୍, ଆରି ଜାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଲକିୟସଲ୍ଲୀୟତେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିଲ୍ଲନେ, ତିଆତେ ଆରି ଅଃଡ଼ୁଝଲ୍ଲନାୟ୍, ଆରି ଆ ତିକ୍ତଗତନ୍ ଇଡ଼େୟ୍‌ଡ଼ାନ୍ ଇୟ୍‌ଲୀୟ୍ ତଡ଼ଞ୍ଜାଏନ୍ ଜାଜନ୍ ପଲ୍ଲୀଝାଜେନ୍ ।

୪୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆବଶ୍ଟିମରଞ୍ଜି ପୁପୁଡାଲନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତି ଗାମଲେ, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏରକ୍ତବାଜି ଗାମଲେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି । ୪୩ ବନ୍ତ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅନବସେଝନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବଶ୍ଟିମରଞ୍ଜି ଏରକ୍ତଡ଼଼ ଗାମଲେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆନାଜି ପୁପୁଡାନ୍ ଏଗୟ୍‌ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ଏଡ଼ବା କି ପୁପୁଡାଲନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁବ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ଜିର୍ବା । ୪୪ ଆରି ଲାଝଲେନ୍ନେ ଅରା ପଟାନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଜାଜନ୍ ଆଲଗଡ଼ଞ୍ଜି ଆରାଜିଞ୍ଜିମଲେ ଜିରେଡ଼ଜି ଗାମେନ୍ । କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ଏଡ଼ଝେନ୍ ।

୨୮

ମାଲ୍ଲଗା ତେପ୍ପାଲୋଝନ୍ ପାଓଲନ୍

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅପଡ଼ଲଲେନ୍ କି ଅନେଡ଼ ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ଜିରେ ତିଆତେ ମାଲ୍ଲଗା ତେପ୍ପା ଗାମଲେ ଏଜନାଲୀୟ୍ । ୨ ଆରି, ତେଭେ ବର୍ବରମରଞ୍ଜି* ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ସାୟ୍‌ମତାଲେ ତନ୍ନୁଝୟମ୍ ବାଭେ ଜାଲଲେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତେଭେ ତରୁବନ୍ ଅଡ଼ୋଲୀୟ୍ ଆରି ରଞ୍ଜା, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଗୋନ୍ ସୟେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ବବିଡ଼ା ଅଝଲନ୍ ପାଝଲେ ତଗୋଲୋଝନ୍ ଆସ୍ତ୍ରୋୟ୍‌ନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଉଗୋନ୍ ଆ ମାଡ଼ୁ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଜାଆଡ଼ନ୍ ତୁଝଲ୍ଲନାୟ୍ କି ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଝନ୍ ରମଲେ ଜିଲ୍ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୪ ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଝନ୍ ତି ଜାଆଡ଼ନ୍ ଜିଲ୍ଲନ୍ ଆସ୍ତ୍ରୋୟ୍‌ନ୍‌ଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ, ବର୍ବରମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସମ୍‌ବେନ୍, ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନ୍‌ୟତାଲେ ଜିର୍ବାୟ୍ ଜନଝଡ଼େନ୍ ଅନମେଝନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ କରମ୍ମା ତଡ଼ ।” ୫ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ତି ଜାଆଡ଼ନ୍ ତଗୋଲୋଝନ୍ ପିଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଝ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ । ୬ ଆନିନ୍ କୋଓଝେତେ ଇଜ୍ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଜାୟ୍‌ଡାନ୍ ଗୋଝଲେ ଜିଡ଼େ କି ରବୁଡେ, ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଏଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଜବ୍ ଅୟମ୍ ତେଏନ୍ ସିନା ପାଓଲନ୍ ଇନ୍ନିଝ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ, ତିଆସନ୍ “କେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍‌ର” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି ।

୭ ତି ମାଲ୍ଲଗା ତେପ୍ପାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆ ବସେଡ଼ ତେଭେ ତକୋଏନ୍, ଆଞ୍ଜିମନ୍ ପଲ୍ଲିଅ, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସିଝନ୍ ଓରୋଝଲ୍ଲେଲେ କି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେଭେ ଆ କନ୍‌ଆମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଏଡ଼କୋନାୟ୍ । ୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପଲ୍ଲିଅନ୍ ଆ ବାପା ଅସୁନ୍ ତ ଆମାସୟ୍ ରୋଗନ୍ ଆସନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ପାଓଲନ୍ ଅମ୍ବିଝନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଝନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଲୋଡାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ମବନଝେନ୍ । ୯ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ତେପ୍ପାଲୋଝନ୍ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ବମ୍‌ମ୍‌ନେମରଜି ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲୀୟ୍ ମନଝେଜି । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ମାଡ଼ୁ ମନଝେ ସାକ୍ଲେଲେଲେ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜାଜଲୋଝନ୍ ଡାୟ୍‌ଲେ ଏଜିଡ଼େ ଏଗ୍ରାମ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ୍‌ଲୀୟ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ମାଲ୍ଲଗାନ୍ ସିଲଡ଼ ରୋମ୍‌ ତେସାନ୍ ଜନିରନ୍

୧୧ ଯାଗି ଆଜାୟ୍ ଆ ତିକ୍ତି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡା ତେସାନ୍ ଆ ଜାଜଲୋଝନ୍ ଡାୟ୍‌ଲେ ଏଜିରେନ୍, ତି ଆ ଜାଜ କେନ୍ ମାଲ୍ଲଗା ତେପ୍ପାଲୋଝନ୍† ରଞ୍ଜା ଇଝନ୍ ତକୋଲନ୍, ତି ଜାଜନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍‡ “ବାଗୁ ଇସ୍‌ର ।”

* ୨୮:୨ 28:2 ଏରକ୍ତନେମରଞ୍ଜି † ୨୮:୧୧ 28:11 ମଡ଼ି ସର୍ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟ୍ରାନ୍ ଆ ତେସା ‡ ୨୮:୧୧ ୨୮:୧୧ ଆରଗ୍‌ଡ଼

୧୭ ଇନଲେନ୍ ସୁରାକ୍ତୁସା ଗଡ଼ାନ୍ ଏତୁଡ଼େନ୍ କି ତେତେ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଇୟଲେ ଏତକୋନାୟ । ୧୮ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଏଜିରେନ୍ କି ରେଗିଅମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଏତୁଡ଼େନ୍, ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଆ ରିଜେ ଇଡ଼ଲାୟ କି ବାସ୍ତୁ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ପିତେଅଲି ଗଡ଼ାନ୍ ଏତୁଡ଼େନ୍ । ୧୯ ତେତେ ଇନଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଏରବାଡ଼ନାଜି, ଆରି ତେତେ ଆନିଞ୍ଜି ସାତ ତିନ୍ନା ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ରଡ଼ଲଲେଞ୍ଜି; ଏତେଲେ ଇନଲେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଏତୁଡ଼େନ୍ । ୧୯ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି କବରଲେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ “ଆପିଅ ସରେୟ୍‌ଡ଼ାନ୍” ତ “ୟାଗି ତରକୋନେସି” ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ବାଜି; ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେଏନ୍ ଆରି ବୋର୍ସାଏନ୍ ।

ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୧୭ ଆରି ଇନଲେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ତୁଡ଼ା ତୁଡ଼ା, ପାଓଲନ୍ ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜୁଗେଏଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜି ଆନା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ତିୟଲାଇ ।

୧୭ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ପାଓଲନ୍ ତେତେ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଜିଉଦି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିର୍ବାଜି କି ଇୟଲାୟ ରୁକ୍ଳୁନେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆନୋକ୍ଳା ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତେସାନ୍ ଅଃଲୁମ୍‌ଲାୟ, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲ୍‌ୟଜି କି ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ୟଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିଲ୍‌ୟଜି, ବନ୍‌ତ ରନବୁ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଅଃଲୁମ୍‌ଲାଜି, ତିଆସନ୍ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୧୯ *ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇକ୍ଳା ଗାମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ କନାୟକାୟ୍‌ବରନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମଡ଼ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଭନାୟ । ୨୦ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ବେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସାତଞ୍ଜି, ତି ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଲଡ଼େ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସିକ୍ଳୁଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଜିଲ୍‌ୟଜି ।”

୨୧ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବର୍ନେନମ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ସିତି ଏଃଲୁମ୍‌ଲାୟ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ନମ୍ କନାୟକାୟନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅଃଲ୍ଲିୟଲାଇ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଆମନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଇନଲେନ୍ ଅନମଡ଼ତନ୍ ଏସାୟ୍‌ତାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ତଡ଼ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ।”

୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼ିନ୍ନା ଆ ଜୋଗା ଗବ୍‌ରିଏଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ଜୋଗା ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ପାଓଲନ୍ ଆଡ଼କୋନେସି ଇୟଲାଇ; ପାଓଲନ୍ ତୋଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗଲନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବ୍‌ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨୪ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ତରଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଅଃଡ଼ରଞ୍ଜି । ୨୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼େଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଜିଜି ରାଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ଭନେ, “ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେଞ୍ଜି, ୨୬ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍;

‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି,
ଆମେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତାନ୍ ଅମଡ଼ତାନ୍ ଏଅମଡ଼ତଡ଼ତେ; ବନ୍‌ତ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍,
ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଏଗିୟ୍‌ତେ, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଲ୍ଲିନାବେନ୍;

୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଉଗର୍ ରଡ଼ୋଏନ୍,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଲୁଡ଼ନ୍ ବାରେ କାକ୍‌ତ ୪ ଅମଡ଼ତଡ଼େଞ୍ଜି,
ଆରି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ପିମ୍‌ଡ଼ତେଞ୍ଜି,
ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନ୍ ବାରେ ଅଃଗିଜେଜି,
ଅଲୁଡ଼ନ୍ ବାରେ ଅଃଗନ୍‌ମଡ଼ତଡ଼େଜି,

* ୨୮:୧୯ ୨୮:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୫:୧୧

ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଜି,
ଆରି ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଅଃୟର୍ନାଜି,

ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅଃନ୍ନବମବନଢ଼ାଜି ।’

^{୨୮} ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବା; ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଡ଼ଜି ।” ^{୨୯} ଆରି ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍ଲଞ୍ଜି କି ଜିଜି ରାଜେଞ୍ଜି ।

^{୩୦} ପାଓଲନ୍ ଅବୟ୍ ଅସିଢ଼ନ୍ ବଡ଼ାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ବାଗୁ ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ତେତ୍ତେ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ରିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆନିନ୍ ସାଙ୍କ୍ଲେଏଞ୍ଜି । ^{୩୧} ଆରି, ଏରବଡ଼ଡ଼ନ୍ ବାରେ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍‌ରନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ।

ରୋମୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାତ୍ରଲଙ୍କ ପତ୍ର ରୋମିଅ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ରୋମ୍ ତେସାଲୋଟନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳିଜି ବନୁଲ୍ଲେବାନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେରେ ଆରିୟ୍‌ତେନ୍ ଥା କବର ରୋମିଅବାଜିଆତଡ୍ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ତେରେ ଥା କ୍ରିସ୍ଟୁନୁମରଜି ସରିନ୍ ଅଜିଡ୍ କାକାଡାତାଲନ୍ ସ୍ତେନ୍ ତେସାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍ । କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ତର୍ନେଗତନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଅନମେଟନ୍ ଥା ମଡ଼ଗା ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗନ୍‌ଲୁତେନ୍, ତି ଥା ବର୍ନେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ୍ ଇଡ୍‌ତେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଆରପ୍ତୁଟ୍‌ବରେନ୍ ଥା ମନତ୍‌ବରଜି ଥା ବର୍ନେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡ୍‌ତ୍ । ପାଓଲନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଜି ନମସ୍ତାରଏନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପାର୍ତନାତନ୍ ତି ଥା ବର୍ନେଜି ନିୟ୍ ଇଡ୍‌ତେନ୍ । ଇସ୍‌ବରନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନିଜି ଥା କାକାଡା ଲୁମେନ୍ ତିଆତେ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନତ୍‌ତମାନ୍ ଥା ବର୍ନେ । ତି ଥା ବର୍ନେ ଅମ୍ଲେଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ସଉର୍ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ରପ୍ରିତେ । ୧:୧୭

ପାଓଲନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଜିଉଦିମର ତେଏତୋ କି ଏର୍‌ଜିଉଦିମର ତେଏତୋ, ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସପ୍ତାଜେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମତ୍ ତରନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ ଆରି ମାୟଲନ୍ ରପ୍ରିତବୋ । ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ମଡ୍‌ବିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଥା ବୋର୍ସା ବାରେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡ୍‌ରୁତାଲେ ରଡ୍ ଅନମେଟନ୍ ଖାଡ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ । ୫-୮ ପର୍‌ବଲୋଟନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଥା ବନାୟ୍‌ବର ଥା ବର୍ନେ ବର୍‌ନ୍, ପାଓଲନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମଡ୍‌ବିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇଡ୍‌ତେନ୍ । ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏର୍‌ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଥାସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡା କାକାଡାନ୍ ଲୁମେନ୍, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସ୍‌ନିଆତଡ୍ ଅଃଜ୍‌ଜାଲଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଥା କାକାଡା ଆରି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ସାୟ୍‌ମେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଥା କାକାଡା । ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଏଡ୍‌ର୍ ଜିସ୍‌ନିଆତଡ୍ ଅଃକାସେଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ବଡିନ୍ନା ଜିସ୍‌ନି ଆମତ୍ ତର୍‌ତଞ୍ଜି ଆରି ଅନ୍‌ରନ୍ ଖାଡ୍‌ତଜି ।

ଆତନିକ୍ତି ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିସ୍ଟୁ ତରମତମଲୋଟନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନେବୋ, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମେଞ୍ଜି ଏରେଲେ ମା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମ୍‌ତବୋଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସେବାତବୋ, ତେସାନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁମରଞ୍ଜି ଥା କାକାଡା ଇନି, ଆରି ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଥା ବିବେକନ୍ ଥା ବର୍ନେ ବାରେ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନେ, କେନ୍ ଥା ବର୍ନେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆତନିକ୍ତି ପର୍‌ବରେଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ତେନ୍ । ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ପାଓଲନ୍ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ବୋଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍ତାରଏନ୍ କି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତାଲେ ଅନିତଲନ୍ ଅବସ୍ତୁଜ୍ଞେଏନ୍ ।

ବକନ୍ ଥା ପନାଲ୍‌ଡ୍

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୧୭
- ୨. ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ । ୧:୧୮-୩:୨୦
- ୩. ଅନ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଥା କାକାଡା । ୩:୨୧-୪:୨୫
- ୪. କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ରଡ୍ ଅନମେଟନ୍ । ୫:୧-୮:୩୯
- ୫. ଇସ୍‌ବରନ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଥା କାକାଡା । ୯:୧-୧୧:୩୬
- ୬. କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଞ୍ଜି ଥା ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେ । ୧୨:୧-୧୫:୧୩
- ୭. ଅନବସ୍ତୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୧୫:୧୪-୧୬:୨୭

୧ ପାଓଲନ୍, ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଥା କାକାଡାମର ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଥା ମନତ୍‌ବର ଅନପ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ୍‌ତେନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨ ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଚନ ଆଇତିତନ ଅନ୍ତମ୍ବ ମନହବରନ୍ ଅନସ୍ତୁତବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବୁତ୍ତ୍ୱ ମା ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱ ବାସାଲନ୍ । ୩ କେନ୍ଆତେ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ବ ଦାରଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଲୋତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନିନ୍ ଜନମ୍ବୁ ଶ୍ରତଏନ୍; ୪ ବନ୍ତ ମଡିର୍ ପୁରାତାଲୋଚନ ଜିସୁନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ବୋର୍ସାନ୍ ବାରେ ଯର୍ମେତ୍ତ୍ୱଲେ ତୋଲନ୍ କି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନମ୍ବତନ୍ ତେଏନ୍ । ୫ ଅଡକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ତର୍ନନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ମାନ୍ନେଏତଜି ଗାମ୍ଲେ ମନହବରନ୍ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍ନେମର୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ମନହବରନ୍ ଅନସ୍ତୁତବରନ୍ ଆସନ୍ ରୟତ୍ତ୍ୱନ୍ ତିୟଲ୍ ଯ । ୬ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଚନ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ସନଣ୍ଡୋଚନ ଆସନ୍ ଅନୋଟ୍ତ୍ୱନ୍ ତେଲବେନ୍ ।

୭ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଚନ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନାଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁତ୍ତ୍ୱୟମତଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆରୋତ୍ତ୍ୱନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡତାୟ୍ ।

ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ସନାୟ୍ମାମନ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ଅତୋଆୟ୍ତୋ ।

ସନେକେନନ୍ ବାରେ ପାଟନାନ୍

୮ ଅକାମ୍ବୁତ୍ତ୍ୱ ଅଡକୋନବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରଖେନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜ୍ଞମ୍ଲୋତ୍ତ୍ୱ ସେକେତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ତର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ପୁତ୍ତ୍ୱନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ବ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେଜନତ୍ତ୍ୱ ଖେନ୍ ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟତ୍ତ୍ୱନ୍ ଖାଡତାୟ୍, ୧୦ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଜ୍ଞମ୍ବେନ୍ ଇଡଲେ ତିତାନ୍ ପାଟନାତନାୟ୍; ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ପୁରାତାଖେନ୍ ତିୟଲେ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଆନସ୍ତୁତବର୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୧୧ ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଖେନ୍ ଖରାଡ୍ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ପୁରାତା ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଲି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଅବଜନାଲେ ତର୍ନେବେଞ୍ଜି ରବତୋତାୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ତୁମ୍ବେନ୍ ତକୋ । ୧୨ ତର୍ନେବେନ୍ ତ ତର୍ନେଖେନ୍ ବାରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ତର୍ନେଲୋଚନ ରବତୋଲେ ରପ୍ତୁତୋ ।

୧୩ ଏ ବୋଷାଡ୍ଡି, ତନାନ୍ତି ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତର ଇସ୍ତୁମ୍ବାୟ୍, ବନ୍ତ ତନହତତ୍ତ୍ୱନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆସନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅଃରପ୍ତିଆୟ୍ । ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱରେତ୍ତ୍ୱ ନିୟ୍ ମନହବରନ୍ ଅସ୍ତୁତ୍ତ୍ୱବେର୍ ଖେନ୍ ମନଅଞ୍ଜିନ୍ ଖାଡ୍ଲାୟ୍, ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ନିୟ୍ ଏରେଗନ୍ ଲନୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ତୁମ୍ବାୟ୍ । ୧୪ ଗ୍ରିକମର୍ ତେଏତୋ କି ବର୍ବରମର୍ ତେଏତୋ, ଆପତ୍ତେନେମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରପତ୍ତେନେମର୍ ତେଏତୋ, ଅଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱ ଖେନ୍ ଲନୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟତ୍ତ୍ୱନ୍ ଖାଡ୍ଲାୟ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଏ ରୋମ୍ ତେସାବଜି ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ମନହବରନ୍ ଅନସ୍ତୁତବରନ୍ ସାୟ୍ତାୟ୍ ।

ମନହବରନ୍ ଅନସ୍ତୁତବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା

୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନହବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଗରଜ୍ତ୍ୱନ୍, ଆନାଜି ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ତି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା, ଆମ୍ବୁତ୍ତ୍ୱ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିକ୍ତି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ । ୧୭ ମନ୍ରାନ୍ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ତରମ୍ଭମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାଲତ୍ତ୍ୱେ, କେନ୍ ଆ ତତ୍ତ୍ୱରନ୍ ତେତେ ଅବରାଡ୍ଡତାଏନ୍ । ଅନୁରନ୍ ଆଖନାତ୍ତ୍ୱ ଆସନ୍ ଉନେନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଅନବସ୍ତୁଜ୍ଜେନ୍ ଜାୟ୍ ଆବୟନ୍ ତତ୍ତ୍ୱରନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ତର୍ନେନ୍ । ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଗାମ୍ତେ; “ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋତ୍ତ୍ୱ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଆନା ତରମ୍ଭମର୍ ଗାମ୍ଲେ ରାଡ୍ଡତାତେ, ଆନିନ୍ ଅମେତ୍ତ୍ୱେ ।”

ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ

୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଇର୍ସେ କାକାଡାନ୍ ବାରେ ଆଜାଡ୍ଡିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସଜ୍ଞାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରୁଆତନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ୍ ଗିୟ୍ତାତେ; ୧୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନିଜି ଜନନାନ୍ ତକୋ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୦ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁତ୍ତ୍ୱନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ୱ, ଅଃଗିୟ୍ତାଏନ୍ ଆ ଗୁନଜି, ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ତ ଅଃଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ମନହ୍ ଅବ୍ଗିୟ୍ତାଏନ୍; ଆ ଗନବତେଲଞ୍ଜି

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧:୧୯ * ୧:୧୬ ୧:୧୭ ମାର୍କ ୮:୩୮

ଗିୟଲେ ଜନାଲେ ରପ୍ତବୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ଗାମଲେ ବର୍ବନ୍ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏଜି ।
 ୯୧ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାତାଲେ ନିୟ ଇସ୍‌ର ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼
 ଅଃମ୍ମାନ୍‌ଲେଜି କି ଅଃସେକେଲଜି । ଆର୍‌ପାୟ ଆନିଃୟମାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଆରି ଅଃଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି
 ଆନିଃୟମା ଲୋଡ଼ଡ଼ୁମ୍ ଡେଏନ୍ । ୯୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ୁମ୍‌ରଜି ଗାମତମାଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଏରବୁଡ଼ୁମ୍‌ରଜି
 ଡେଏଞ୍ଜି; ୯୩ ଆରି ଅଃର୍ବୁଏନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଏରସନେକେନ୍ ଆର୍‌ପାୟ ଆର୍‌ବୁଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଜନ୍ତୁନ୍,
 ଅନ୍ତିତନ୍ ତ କିମୋଟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଡ଼ଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ଅଜଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଉତ୍ତମ କୋଡ଼ଡ଼ାଜନ୍
 ତୁବଲେ ପୁରେଞ୍ଜି ।

୯୪ ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ମଗାଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ତର୍ତମ ଗରନ୍‌ରଜନ୍ ଆ
 କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେତଜି ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ିଆଡେଞ୍ଜି । ୯୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
 ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଃଜ୍ଜାଲଜି, ଆର୍‌ପାୟ କନଶ୍ଟାୟନ୍ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗ୍ରବଡେଲେନ୍‌ଆଡେ
 ପୁରେଞ୍ଜି ଆରି ସେବାଏଞ୍ଜି, ଗନବଡେଲମ୍‌ର ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସ୍ପୁର୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ଆଏଡ଼ବ୍
 ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ଡେଏଡେ । ଆମେନ୍ ।

୯୬ କେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗରନ୍‌ରଜନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ଆମଗାଡେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍
 ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ତୁକ୍ରିଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏରଲୁମ୍‌ମନ୍
 ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି । ୯୭ ଆରି, ଓକାମରଞ୍ଜି ନିୟ ଏଞ୍ଜେଗନ୍ ଆ ତୁକ୍ରିଞ୍ଜି ସରିନ୍
 ଏରଡକୋନେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆଇସ୍‌ପୁମାଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ଗରନ୍‌ରୟତାନ୍ ଆ
 କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି*, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗରନ୍‌ରୟତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ପନବରଡ଼ ଖାଡେଞ୍ଜି ।

୯୮ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ବୁଡ଼ିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜାଲଜି ତିଆସନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଅମରେଡେଞ୍ଜି, ଆରି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମା ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଞ୍ଜିମ୍‌ମେଜି । ୯୯ ଆନିଞ୍ଜି
 ପେଲ୍ଲାନ୍, ଏରଡ଼ିରନ୍, ଲୋବନ୍, ଇସ୍‌ଭାନ୍, ସଙ୍ଗାଭାନ୍, ରକ୍ତମରନ୍, ଅଲ୍‌ବାଡେନ୍, କନଶ୍ଟାୟନ୍ ତ
 ମନଡ଼ତତଞ୍ଜିଆଡେ ଆବରିୟ; ୧୦୦ ଆନିଞ୍ଜି ନିଶ୍ଟାୟବରନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନେଡ଼ରୁମତନ୍, ମନେଡେନ୍,
 ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍, କଲ୍‌ଜିନ୍, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ମନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ଞ୍ଜି
 ଆ ବନେ ଅଃମ୍ମାନ୍‌ଏଜି; ୧୦୧ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଜି, ବର୍‌ନାୟବରନ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍‌ଏଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତନ୍‌ବୁୟମନ୍
 ଅବୟ ତଡ଼ ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାନକାରମ୍ ଅଃଗାମେଜି । ୧୦୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ
 ବର୍‌ନାୟବର ଅନ୍ତମ୍ ଏନ୍‌ଗେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ତଡ଼ୁରଜି, କେନ୍‌ଆଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି,
 ଡେଲୋଜନଡ଼ଡେନ୍ ଏରମଡ଼ିବ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତଜି ଆରି ଏନ୍‌ଗେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ
 ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ତନେତଜି ।

୨

ଇସ୍‌ରନ୍ ପନ୍‌ସୁଆଡିଡେ

୧ *ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିବା ଏବପନ୍‌ସୁଆଡିଡେ ? ଆମେନ୍
 ଏକାଗୋମାମ୍ ଜନଡ଼ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ । ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଡୋସା
 ଞମଲେ ଆମେନ୍‌ତମ୍ ତିଆଡେ ଏଲୁମ୍‌ଡେ, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆମେନ୍‌ତମ୍ ଏବଡୋସାତମତନ୍ । ୨ ଆରି
 ଆନାଜି ଏନ୍‌ଗେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବପନ୍‌ସୁଆଡିଡେ, କେନ୍‌ଆଡେ
 ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା । ୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ଅକ୍ଷା ଏରମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଆମେନ୍ ଅବଡୋସାତଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ାୟ ଗାମଲେ ଆମେନ୍
 ଏଇଃୟମଡେ ପଡ଼ ? ୪ ଆମେଞ୍ଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିନେତଜି ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜଗେତବେନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ
 ଏରଜନନାନ୍ ଆମେନ୍ ସନାୟମନ୍, ସନଏନ୍ ତ ଗୋଗୋୟ ସନଏନ୍ ଏଆଲେଡେ କେନ୍‌ଆଡେ ଆମେନ୍
 ଜନା । ୫ ବନ୍‌ତ ଆମେଞ୍ଜି ରଡୋ ଆରି ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ାୟରବୁଡ଼ିନେ ତିଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍
 ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗୋଗୋୟ ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡେ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍
 ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ବଡି ତିୟତଜି । ୭ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଗେ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍,
 ଲନୋମନ୍ ତ ଅଃର୍ବୁଏନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ସଏଲେ ଅନ୍‌ୟୁବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍
 ଲୁମ୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଃଜ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟତଜି । ୮ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଗେ ଖେନ୍ ତୁମ୍

* ୧:୨୧ ୧:୨୧ ଏପିସ୍ ୪:୧୭,୧୮ * ୧:୨୨ 1:27 ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି * ୨:୧ ୨:୧ ମାଡିର ୭:୧; ଲୁକ ୭:୩୭

ଆଗ୍ରାମତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆନ୍ନା ଆ ତଡ଼ର୍ଗଡ଼ ଖାତଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ ଲାତେ । ୯ ଆନାଜି ପେଲ୍ଲା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ତ ତନଶ୍ଚାୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ପର୍ତ୍ତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଅଡ଼ୋଡ଼ାୟ୍ । ୧୦ ବନ୍ଦ୍ର ଆନାଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେତଜି, ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ସନୟ୍ନ୍ ତିୟ୍ତଜି । ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆରି ଆତନିକ୍ଲି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତିୟ୍ତଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଆବସରିନ୍ ପନ୍ସୁଆତିତଜି ।

୧୨ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଖାତେଜି, ବନାୟ୍ବରନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ତଜି । ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆଜନାଜି ବନ୍ଦ୍ର ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆରମ୍ଭତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତରମ୍ମମର୍ ତେଲେ ଅୱର୍ପ୍ରିଏ, ବନ୍ଦ୍ର ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆମ୍ମାନ୍ନେତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତରମ୍ମମର୍ ତେତଜି । ୧୪ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ବନ୍ଦ୍ର ଆନିଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ତିଆତେ ମା ଆ ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ । ୧୫ ଆଞ୍ଜୁମ୍ନେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ତିତବୋ ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ । କେନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିୟମ୍ ଗାଞ୍ଜେ ଜନାଲ୍ଡ଼ତନ୍, ମନଡ଼ ଅନିଞ୍ଜିୟମ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ଆଡ଼ତେ ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିୟମ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ଅବଡ଼ୋସାତେ । ୧୬ ଅକ୍ମା ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ ଜିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସନସବରଜି ପନ୍ସୁଆତିତେ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ବରର୍ନାଞ୍ଜି ଆ ମନଡ଼ବର ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ।

ଜିଉଦିମରନ୍ ତ ବନାୟ୍ବରନ୍

୧୭ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବରଲୋଡ଼ ଆସାତାଲନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଜିଉଦିମର୍ ଗାମ୍ତମ୍ଲନ୍ ଏବସୋଡ଼ାତମ୍ତନ୍ । ୧୮ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଆ ଇସ୍ବମନ୍ ଇନି ଏଜନାତେ, ଆରି ଅକ୍ମାତେ ମନଡ଼ ଅକ୍ମାତେ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିଏନ୍ । ୧୯ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଜନାଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କାଡ଼ମ୍ବରଞ୍ଜି ଆନବୁଡ଼ିୟମ୍ବରଜି, ଆଲୋଡ଼ତରେଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ୨୦ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିମରଜି, ଆଉଲ୍ମମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ତିୟମର୍ । ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ବନାୟ୍ବରଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ଡ଼ନ୍ । ୨୧ ଆମ୍ବେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟ୍ତେ, ବନ୍ଦ୍ର ଇନିବା ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ? “ଏଭାରିତଡ଼େନ୍” ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟ୍ତେ, ବନ୍ଦ୍ର ଆମ୍ବେନ୍ ଇନିବା ଏଭାରିତନ୍ ? ୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି “ଏଭାରିତଡ଼େନ୍” ଏଗାମ୍ତେ, ବନ୍ଦ୍ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଭାରିତନ୍ ? ଆମ୍ବେନ୍ କୋଡ଼ତାୟ୍ପୁରନ୍ ଏବାସ୍ତେତେ ବନ୍ଦ୍ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ଆତେ ଇନିବା ଏଭାରିତନ୍ ? ୨୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଏବସୋଡ଼ାତମ୍ତନ୍ ବନ୍ଦ୍ର ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ଏରଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ଇନିବା ଆମ୍ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଏଆଲ୍ଲେତେ ? ୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଖୁମ୍ ଗନବ୍ବରୟ୍ଗୋ ତେତେ ।”

୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଏମାନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ଗନବ୍ବରେତନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ମା ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ତେତେ; ବନ୍ଦ୍ର ବନାୟ୍ବରନ୍ ଏଞ୍ଜାମ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଗନବ୍ବରେତନ୍ ଏରଗନବ୍ବରେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୬ ଅସମୟ୍ ଏରଗନବ୍ବରେଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗନବ୍ବରେଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଞ୍ଜିତିଏ ପଡ଼ ? ୨୭ ଏରଗନବ୍ବରେଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନ୍ସୁଆତିତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗବ୍ବରେଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାମ୍ନେଏ । ୨୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନବ୍ବରେତନ୍ ଖାତେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼ ତର୍ନେମ୍ ଅଞ୍ଜିତେଏ, ୨୯ ଆ ଖନଶ୍ଚୁମନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜିଉଦିମର୍ ଗାମ୍ତଗୋ, ଆନା ପୁରାଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନବ୍ବରେତନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗନବ୍ବରେତନ୍ ତେଏନ୍, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ, ବନ୍ଦ୍ର ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼ତେ ।

୩

୧ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତେ ଇନି ମନଡ଼ ? ଗବ୍ରେଡ଼ଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ଇନି ଖାଡ଼ତବୋ ? ୨ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ ଏରଡ଼ନେମର୍ ଅଲ୍‌ତେଏଜି, ବନ୍‌ତ ତିଆସନ୍ ପଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆ ତନେ କାଲ୍ଲାନ ଡେଏ ? ୪ କେନ୍‌ଆତେ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ କଣ୍ଡାୟମର୍ ତେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼;

“ବର୍ନେନମ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମନ୍ ଏରଡ଼ୋସା ତେତମ୍;

ଆମନ୍ ଆପୁନ୍‌ସୁଆତିତମଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ଜିନିୟତମ୍ ।”

୫ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ଅବ୍‌ଡୁୟଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ବୋ ? ଅଜା ଇସ୍‌ବର ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ବାଞ୍ଚେ ପନବରତନ୍ ତିୟତିୟଲ୍‌ଡ଼ତନ୍, ଆନିନ୍ ଏରଡ଼ରମ୍‌ମର୍ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ । ୬ ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଚଲ୍‌ତେନ୍ ଏଜାଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିଏଜି ?

୭ ବନ୍‌ତ କଣ୍ଡାୟ ବର୍ନେଖେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇର୍ସେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନିବା ଅଲ୍‌ବିସାରଇୟ୍‌ୟି ? ୮ ଏଞ୍ଚଲ୍‌ତେନ୍ “ମନଡ଼ ଜଅନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲ୍‌ମ୍‌ବା” ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅରଃ ବର୍ନେବନ୍, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏଞ୍ଚଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଗବ୍‌ରୟ୍‌ଲ୍‌ଡ଼ତଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଖାଡ଼ତଜି ।

ତରମ୍‌ମରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼

୯ ଏଞ୍ଚଲ୍‌ତେନ୍ ଇନି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ କାକ୍‌ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ ପଡ଼ ? ଇଜ୍ଜା ଏଞ୍ଚଲେ ତଡ଼, ଖେନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ଟୁମ୍ ଅବ୍‌ଜନାଲବେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋ । ୧୦ ତରମ୍‌ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ;

“ତର୍ନେମରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ଅବୟନେ ଜାକ୍‌ୟ ଇଜ୍ଜା,

୧୧ ବୁଡ଼ିମରନ୍ ଅବୟନେ ଜାକ୍‌ୟ ଇଜ୍ଜା,

ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।

୧୨ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେଞ୍ଜି;

ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି;

ଆନା ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍‌ମ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଅବୟନେ ଜାକ୍‌ୟ ଇଜ୍ଜା ।

୧୩ ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଞ୍ଜି ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ସାଣ୍ଡବରଞ୍ଜି ତକୋ;

ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କଣ୍ଡାୟବରନ୍ ବୁଡ଼ତନାୟ,

ଆଉସାଲ୍‌ତମ୍‌ଲୋଡ଼ିଞ୍ଜି ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ବିସଜତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋ;

୧୪ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ିଞ୍ଜି ଅସାଡ଼ୟମନ୍ ତ ସନୟପନ୍ ଆବରିୟ୍ ।

୧୫ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆତାଲ୍‌ଜିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଲଇର୍‌ତେ;

୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଅଜା ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିର୍‌ଜି, ତେଞ୍ଚେ ଅନସେଡ଼ନ୍ ତ ପନବରତନ୍ ତକୋ ।

୧୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସନୟ ତଡ଼ରନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି,

୧୮ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକତଡ଼େଜି ।”

୧୯ ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତ ଜନା, ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଇନିଜି ଗାମ୍‌ତେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଏର୍‌ମାନ୍‌ଲେ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି । କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆପୁନ୍‌ସୁଆତିତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଆମ୍ମାନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରଡ଼ୋସା ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି ।

୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନ୍‌ୟବରନ୍ ମାନ୍‌ଲେ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ଅଃଡ଼େଏ; ବନ୍‌ୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍ସେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତେ ।

ତର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ତରମ୍‌ମର୍ ତେଡେଲ୍‌ଡ଼ତନ୍

☆ ୩:୨୦ ୩:୨୦ ଗାଲାତି ୨:୧୭

୨୧ ବନ୍ଦତ ନମି ବନାୟବରନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରମ୍ମ ରାଡ଼ତାତେ । ଆରି ତି ଆ ବର୍ନେ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁର୍ବା୪ତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ । ୨୨ ଈସ୍‌ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାତନ୍ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୁମ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସଞ୍ଜାଜେଞ୍ଜି । ୨୪ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଏର୍ତନିୟ୍‌ ଜିସ୍‌ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୨୫ ଜିସ୍‌ତ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ବାରେ ଆମଡ଼ନ୍ ଆତର୍ତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େତଜି ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜିସ୍‌ତ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୋରୋପ୍‌ୟାୟେନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଏରଞ୍ଜନମ୍ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆ ତରମ୍ମନ୍ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ । ୨୬ ନମି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ଗାମଲେ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ । ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ ଆରି ଆନାଜି ଜିସ୍‌ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାତନ୍ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେତଜି ।

୨୭ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନିଲୋଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେବୋ ? ଇଜ୍ଞା, ଏଡେଗନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼ ? ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ବନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେତବୋ ଗାମଲେ ପଡ଼ ? ଇଜ୍ଞା, ବନ୍ଦତ ତର୍ନେଲେନ୍ ବାରେ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନ୍‌ବୋ । ୨୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ତରର୍ତନବନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବନାୟବରଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାତନେ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେଡେଲ୍‌ଡ଼୍‌ତନ୍, ବନ୍ଦତ ବନାୟବରନ୍ ଆମ୍‌ମାନ୍ନେତବନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ । ୨୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ପଡ଼ ? ଆନିନ୍ ଏର୍ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର ନିୟ୍‌ ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଓଓ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏର୍ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର । ୩୦ ଈନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆବୟନେନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏର୍ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ତ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତରମ୍ମମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାତଜି । ୩୧ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍, ତର୍ନେଲେନ୍ ବାରେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ସବ୍‌ଡ଼ାୟ୍‌ତବୋ ପଡ଼ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ୍‌ ତେଡ଼୍‌ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍‌, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ରତୋ ଗାମଲେ ଏଞ୍ଜିଣ୍ଟମନେବା ।

୪

ଅବ୍ରାମନ୍ ଆନବଜଡ଼୍

୧ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତଅଡ଼୍‌ତାଗୋ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଇନି ଖାଡ଼େନ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବର୍ନେବୋ ? ୨ ଅବ୍ରାମନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ନଡ଼୍, ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନ୍ ବନ୍, ବନ୍ଦତ ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଅ୪ଡ଼େଲୋ । ୩ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, “ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍ନେନ୍ ଆରି ଆ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାଏନ୍ ।” ୪ ଆନା କାକାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାରେ ଆ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ କାଜ୍ଞାନ୍ ଅ୪ଞାଡ଼େ । ୫ ବନ୍ଦତ ଆନା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆମଡ଼୍ ଏର୍ତର୍ନେନ୍, ଆର୍ପାୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍ତନେ, ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଆ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଡେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତରମ୍ମମର୍‌ଗୋ ଜାତେ । ୬ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏର୍ଗନିୟ୍‌ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜାଏନ୍ ଡେନ୍, ଦାଉଦନ୍ ନିୟ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟ୍‌ତେ;

୭ “ଆନା ଆ ତୋସା ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍,

ଆନା ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍,

୮ ଆନା ଆ ଇର୍ସେ ପ୍ରବୁନ୍ ଅ୪ଞମେ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

୯ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଗନବ୍‌ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତେଏତୋ ଗାମଲେ ବରେଞ୍ଜି ଅଡେ ଏର୍ଗନବ୍‌ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ବରେଞ୍ଜି ? ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବର୍ତନବୋ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦ କେନ୍‌ଆତେ ଆଜ୍ଞା ତେଏନ୍ ? ଅବ୍ରାମନ୍ ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆଡେନ୍ ଆ ତିଜ୍ଞି ଅଡେ ତାଆମ୍‌ଡ଼୍ ? ତାଆମ୍‌ଡ଼୍, ତିଜ୍ଞି ତଡ଼ ।

୧୧ ଗନବରେତନ ଅଶୁଦ୍ଧ ତେଏନ୍ ଆମ୍ମଟୁ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆ ତର୍ନେ ବାଢେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତିଏନ୍ । ଅତ୍ରାମନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବଜଡ଼୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନାଜି ଏରଗନବରେତନ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଏଲୁମତାୟ୍ ଗାମ୍‌ତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବାପା ଅତ୍ରାମନ୍ । ୧୨ ଆପେୟ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଗନବରେତନ ଅଶୁଦ୍ଧ ତେଏନ୍ ଆମ୍ମଟୁ ଅଜ୍ଞା ତର୍ନେନ୍ ତକୋଏନ୍, ଗନବରେତନ ଅଶୁଦ୍ଧ ତେଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନମେଟ୍‌ଲୋଟ୍ ଏଢେଗନ୍ ଆ ତର୍ନେ ଅବତୁୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଅତ୍ରାମନ୍ ନିୟ୍ ଆ ବାପାଞ୍ଜି ତେତେ ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍

୧୩ *ଅତ୍ରାମନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍ମାନ୍ନେଏନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼୍, ଆ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ବାଢେ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ଆଢେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତ ଆ କେଜ୍ଞାଞ୍ଜି ପୁତ୍ ନି ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ । ୧୪ *ଆନାଜି ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ଷାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତର୍ନେ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ନିୟ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍ । ୧୫ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଏନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତପରେଟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ତକୋ । ବନ୍‌ଡ ଅଜ୍ଞାଲୋଟ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼୍, ତେଢେ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅନାଲ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଅଃବୁଟ୍‌ନାୟ୍ ।

୧୬ *ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ତର୍ନେଲୋଟ୍‌ନ୍ ତକୋ, ଆନାଜି ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ଅଃବୁଟ୍ । ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତର୍ନେମର୍‌ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ତକୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆ ବାପାଞ୍ଜି । ୧୭ କେନ୍‌ଆତେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ଼୍ ତକୋ, “ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ବାପା ଏମ୍ମେଲମ୍ ।” କେନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଟ୍ ମନଡ଼୍, ଆଜ୍ଞା ଇସ୍ବର ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ତର୍ନେ, ଆ ବର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆରବୁମରନ୍ ଅବମେଟ୍‌ତେ ଆରି ବର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍‌ତେଲ୍‌ତେ । ୧୮ ଅରାସାନେ ତଡ଼୍ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆସାଡାଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ତର୍ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଆ କେଜ୍ଞାମରଞ୍ଜି ଆ ବାପା ତେଏନ୍, “କେଜ୍ଞାନମ୍‌ଜି ରୁଆଟ୍‌ଲୋଟ୍‌ନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଜି ।” ୧୯ ତିଆଡିଡ଼୍ ଆନିନ୍ ବସଅ ବର୍ସେଟ୍ ଆଢେଏନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତଅଟ୍‌ନ୍ ଆର୍‌ରୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ଆରି ସାରାନ୍ ଆଡ଼କୋଅନନ୍* ନିୟ୍ ଆର୍‌ରୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାଏନ୍ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ଅଃମ୍ମମରେଟ୍‌ଲୋ । ୨୦ ଆନିନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଃସଡାୟ୍‌ଲୋ, କି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ଅଃଡ଼ାଲ୍‌ଗଡ଼୍‌ଲୋ । ଆନିନ୍ ତର୍ନେଲୋଟ୍‌ନ୍ ରତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକ୍‌ଏନ୍ । ୨୧ ଅଜ୍ଞାତେ ଇସ୍ବରନ୍ ବାସାଲନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ନେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ତର୍ନେନ୍ ରତୋ ତକୋଏନ୍ । ୨୨ ତିଆସନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଅତ୍ରାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଟ୍, “ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ତେଏନ୍ ।” ୨୩ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ “ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ତେତେ” ଅତ୍ରାମନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଆଇଡିଡ଼୍ ତଡ଼୍ । ୨୪ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍, ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ତେତେଲଡ଼୍‌ତନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରନବୁଲୋଟ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅବ୍‌ୟର୍‌ମେଟ୍‌ନ୍ । ୨୫ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଇର୍ସେଲେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତମାଲନ୍ ଆରି ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଯର୍ମେଟ୍‌ନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ବାଢେ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼କୋନେ

୧ ନମି ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଟ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ତେତେଲଡ଼୍‌ଲନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ସନି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨ ଜିସୁନ୍ ତର୍ନେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନମି ଅନମେଟ୍‌ଲୋଟ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ଜି ଜନନାନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ଲନ୍ । ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟ୍‌ଲୋଟ୍ ମାୟ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲେନ୍ ତକୋ । ୩ ଆଡିୟ୍‌ତେନ୍ ତଡ଼୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତୁଜ୍ଞ ଆଡ଼ଣ୍ଡଲୋଟ୍ ନିୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତନ୍‌ବୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆସାୟ୍‌ଲେ

* ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଗାଲାତି ୩:୨୯   * ୪:୧୪ ୪:୧୪ ଗାଲାତି ୩:୧୮   * ୪:୧୬ ୪:୧୬ ଗାଲାତି ୩:୬   * ୪:୧୯ ୪:୧୯ ପିଣ୍ଡ

ଏବନଗ୍ଲେନେନ୍ ଡୁକ୍ଳନ୍ ଆସ୍ୱତବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ନଲୋଢନ୍ ଉୟ୍ବଲଢ୍ତନ୍ । ୪ ଆରି ଡୁକ୍ଳନ୍ ସିଲଡ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଡୁଢ୍ତନାୟ୍ ଆରି ବୋର୍ସା ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆସାନ୍ ଡୁଢ୍ତନାୟ୍ । ୫ ଆସାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ୍ ଅଃନ୍ନବମ୍ବୁସ୍ତାଲଢ୍ତନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ୍ ମଡ଼ିନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଉଗର୍ଲୋଢ୍ଲେନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଢ୍ତୟମନ୍ ଲାଏନ୍ ।

୬ ଅଫା ଆଡିଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଗେଗେଲଢ୍ଲନ୍ ତିଆଡିଡ୍, ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏର୍ମାନ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍ । ୭ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଢ୍ ରକ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଭିୟ୍ତମ୍ନେ, ମନ୍ତ୍ରମରନ୍ ଆସନ୍ ରକ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଢ୍ ତିୟ୍ତମ୍ନେ ପଢ୍ ? ୮ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇର୍ସେଲୋଢ୍ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଢ୍ଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍, କେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ତିଆଫା ଡୁଢ୍ତୟମଲଢ୍ଲନ୍ ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ୍ ଅବଡୁୟ୍ଲଢ୍ଲନ୍ । ୯ କେନ୍ଆଡେ ଆଜାଡିଡମ୍, ନମି ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଢେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡିନ୍ ଡେଡେଲଢ୍ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ୍ରୁଲଢ୍ଲନ୍ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବନେରା ଆଡ୍ରକୋଲଢ୍ଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆରନ୍ତୁ ବାଢେ ଇସ୍ୱରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ବୋ, କେନ୍ଆଡେ ଆଜାଡିଡମ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅଢ୍ଲେଲେ ଅନ୍ନରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ । ୧୧ ଆରି ତିଆଡେ ତୁମ୍ ତଡ୍, ବନ୍ତ ଅଫା ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନମି ମାୟ୍ଲନ୍ବୋ, ତି ଆ ଜିସୁ ଅଢ୍ଲେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆମଢ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତବୋ ନିୟ୍ ।

ଆଦମନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍

୧୨ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆଦମନ୍ ଆଲଢେଢ୍ଲୋଢ୍ ପୁତ୍ ଲୋଢନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଖାରେନ୍ ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ବାଢେ ରନ୍ତୁନ୍ ଡୁଢ୍ଲନାୟ୍ । ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲ୍ଲମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରନ୍ତୁନ୍ ଅଡ୍ରକୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଢ୍ ଖାରେନ୍ । ୧୩ ବନାୟ୍ବରନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ଢ୍ ଡେଏନ୍ ଆମ୍ମୁ ପୁତ୍ ଲୋଢନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋଏନ୍; ବନ୍ତ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅବୟତତନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତନିଡିନ୍ ଅଃଡ୍ଡେଲୋ । ୧୪ ଆଦମନ୍ ସିଲଡ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆନ୍ନିଢ୍ ଆଦମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆଲ୍ଲେଲେ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍ଲମଲ୍ଜି ଜନଢ୍ତେନ୍, ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଉପରେଢ୍ ରନ୍ତୁନ୍ ରାଜାଗଡ୍ଲନ୍ । ଆନା ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ବନ୍, ଆନିନ୍ ଆଦମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ।

୧୫ ବନ୍ତ କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ତରଢ୍ଆନ୍ନା ତକୋ । ଆଦମନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ତ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆଡ୍ରିୟ୍ତିୟ୍ଲଢ୍ଲନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆବସରିନ୍ ତଡ୍ । ବମନ୍ରା ଆ ଇର୍ସେ ବାଢେ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଢ୍ଲେଲେ ଅଫା ତନିୟ୍ତିୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆଡେ ଗୋଗୋୟ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ । ୧୬ ବମନ୍ରା ଆ ଇର୍ସେ ବାଢେ ମନ୍ରାନ୍ ପନ୍ସୁଆଡିଲୋଢ୍ନ୍ ଡୋସାତାଏନ୍, ବନ୍ତ ଲାଢ୍ଲେଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଢ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ୍ ଡେଲୋଜନଢ୍ତେନ୍, ଇସ୍ୱରନ୍ ତି ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଡୋସା ତଡ୍ ଗନାମନ୍ ଡେଡେ । ୧୭ ବମନ୍ରା ଆ ଇର୍ସେ ବାଢେ ରନ୍ତୁନ୍ ରାଜାତନ୍, ବନ୍ତ ଆନ୍ନା ବମନ୍ରା ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆରଲ୍ଲମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା, ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଇନ୍ନିଢ୍ ଏର୍ଡତନିୟନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମମ୍ ବାଢେ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡିନ୍ ଡେଡଜି, ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଜିନୟ୍ଲେ ଅମେଢ୍ତଜି ।

୧୮ ବମନ୍ରା ଆ ଇର୍ସେ ବାଢେ ଅଡ୍ରକୋ ଜାଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନ୍ବରତନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଏଢେଲେମା ବମନ୍ରା ଆ ତରମ୍ମ ବାଢେ ଅଡ୍ରକୋ ଜାଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ନରନ୍ ତ ଅନମେଢ୍ନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୯ ବମନ୍ରା ଆରାଲ୍ଲେଲନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେମର୍ ଡେଏଞ୍ଜି, ଏଢେଲେମା ବମନ୍ରା ଆମ୍ମାନ୍ନେଏନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆଗନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋଢ୍ ତନିଡିନ୍ ଡେଡଜି ।

୨୦ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆଢ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ପାଢେନ୍, ବନ୍ତ ଇର୍ସେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ଆପ୍ରାଢେନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମମ୍ ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ପାଢେନ୍ । ୨୧ ଇର୍ସେନ୍ ଏଫାଲେ ରନ୍ତୁରେଢ୍ନ୍ ରାଜାଲନ୍, ଏଢେଗନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମମ୍ ବାଢେ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଢ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଢ୍ତନ୍ ।

୧୧ ଏତେଲୁତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ ଗାମ୍‌ବୋ ? ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ ଇର୍ସେଲୋଡନ୍ ତକୋନେବୋ ପଡ଼ ? ୧୨ ଆଜିୟ୍‌ ଏତେଲେ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼, ଇର୍ସେଲୋଡନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆରବୁ. ଏତେଲୁତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆରି ଇର୍ସେଲୋଡନ୍ ତକୋନେବୋ ? ୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ତକୁବ୍‌ତାନ୍ ବାତେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍‌ ମାୟଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ରନବୁଲୋଡନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍‌ ରବୁଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୪ *ତକୁବ୍‌ତାନ୍ ବାତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ରନବୁଲୋଡନ୍ ଆନିନ୍‌ ବୟନ୍‌ ମାୟଲନ୍ ତିଲ୍ଲନ୍‌ବୋ । ଆନିନ୍‌ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ ବାପାନ୍‌ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍‌ ବାତେ ଯର୍ମେଡେନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରଡ଼ ଅନମେଡନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋତନ୍‌ବୋ ।

୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆ ରନବୁଲୋଡନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍‌ ଆବୟନ୍‌ ତେଡେଲଡ଼ଲନ୍‌, ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡନ୍‌ ଜାୟ୍‌ ଆନିନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଯର୍ମେଡ଼ଲଡ଼ତନ୍‌ । ୧୬ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଜାୟ୍‌, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡନ୍‌ ପାପୁର ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ଆସନ୍‌ ରବୁଲଡ଼ଲନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଲେଞ୍ଜି ସଲଗେ ଆରି ଇର୍ସେନ୍‌ ସିଲଡ଼ କେମାନ୍‌ ଆଞ୍ଜିନାଡ଼ ଆସନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଇର୍ସେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ଼ତେ । ୧୮ ଜିସୁନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆର୍ବୁଲଡ଼ଲନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଅମେଡ଼ଲଡ଼ତନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ତର୍ତନ୍‌ବୋ । ୧୯ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଜନା, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ ଯର୍ମେଡେନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅୱର୍ବୁଏ । ଆଉପରେଡେନ୍‌ ରନବୁନ୍‌ ରାଜାଲନ୍‌ ଅୱର୍ବୁଏ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ଇର୍ସେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆବତରନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ । ଅଙ୍ଗା ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ ନମି ଆମେଡ଼ ତକୋ, ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍ବାୟନେ ଆନମେଡ଼ । ୨୧ ଏତେଲେମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଇର୍ସେନ୍‌ ବାତେ ରବୁଲଲେନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ବା, ନମି ଆମ୍ବେନ୍‌ କ୍ରିସୁ ଜିସୁନ୍‌ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଏମାୟଲନ୍‌ ।

୨୨ ତିଆସନ୍‌ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ଇର୍ସେନ୍‌ ରାଜାତଡ଼ନେ ତଡ଼, ତଅଡ଼ବେନ୍‌ ଆନବମ୍‌ଆୟ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ମଗାଃତଡ଼ବେନ୍‌ ତଡ଼ । ୨୩ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ ତିୟ୍‌ତମଲନ୍‌ ଏର୍ମଡ଼ିର ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଡ଼ଡ଼ବେନ୍‌ ତଡ଼ । ଆର୍ସାୟ୍‌ ରନବୁନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ଼ଲେ ଅନମେଡନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ମନବ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଲନୁମାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ସୋରୋୟ୍‌ୟ୍‌ତମନାବା । ୨୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍‌ ରାଜାତଡ଼ନେ ତଡ଼, ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଏଃଡ଼କୋନେ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତକୋ ।

ତରମ୍ପନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍

୨୫ ଏତେଲୁତେନ୍‌ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ନ୍‌ ନମି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଇଙ୍ଗା, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇର୍ସେନ୍‌ ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେବୋ ପଡ଼ ? ଆଜିୟ୍‌ ଏତେଲେ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ । ୨୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆନା ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଏମାନ୍ନେତେ, ଆମ୍ବେନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିନ୍‌ ତେଡେବେନ୍‌, ଆମ୍ବେନ୍‌ ଇର୍ସେନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ତେନ୍‌, ଇର୍ସେନ୍‌ ଆ ବଡ଼ି ରନବୁନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ; ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଏକାକାଡ଼ାଲନ୍‌ ତେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୨୭ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେନସେନନ୍‌ ତେଏତୋ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ତକୋଲବେନ୍‌, ମନବ୍‌ବରନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଖାଡ଼ଲେ ବରିୟ୍‌ ଉଗର୍‌ବେନ୍‌ ବାତେ ଏମାନ୍ନେତେ । ୨୮ ଇର୍ସେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ଼ଲେ ତରମ୍ପନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ତେଲବେନ୍‌ । ୨୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଏର୍ବପ୍ପୁରୁରଜି, ତିଆସନ୍‌ ଖେନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ବର୍ତନାୟ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏର୍ମଡ଼ିର୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ମଗାଡ଼ଲେ ଏତକୋଲନ୍‌ । ଏତେଗାନ୍‌ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ବେନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ନମି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଆକାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍‌ ତିୟ୍‌ତମନାବା ।

୩୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରି ଏତ୍ରକୋଲନ୍‌ ଆଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ମନାନ୍ନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅଃଲୁତୟ୍‌ଲବେନ୍‌ । ୩୧ ଅଙ୍ଗାଜିଆତେ ନମି ଲନୁମାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଗରୟ୍‌ତାତବେନ୍‌, ତି ଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଏଲୁମେନ୍‌, ତି ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇନି ଏଞ୍ଜାଡେନ୍‌ ? ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବଡ଼ି ରନବୁନ୍‌ । ୩୨ ବନ୍‌ତ ଇର୍ସେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ନମି ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ଼ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ତେଲବେନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ମଡ଼ିର୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଆ ଜଅ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍‌, କେନ୍‌ ଆ ବଡ଼ି ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିତେନ୍‌ ଆନମେଡ଼

। ୨୩ ଇସ୍‌ହେନ୍ ଆ ବଡ଼ି ରନବୁନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ହରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅଃନ୍ତୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେଟ୍ ।

ବିବାନେନ୍ ଆନବଜଡ଼୍‌ବର

୧୪ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ତନାନଜି, ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଜାୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମେଟ୍ ତକୋତନ୍, ତି ଜାୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ରାଜାତନ୍, ଆମେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆଜନାମରଞ୍ଚିଆତଡ଼୍ ବର୍ତାଜି । ୨ ଅୟତବନ୍ ଆମେଟ୍‌ମଭାନ୍ ଜାୟ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ବନେନ୍ ମାନ୍ତେଲେ ତକୋତନେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆ ଅୟତବନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆନିନ୍‌ଡ଼ମ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମନ୍ ବାଢେ ତକୋତନ୍ । ୩ ଆ ଅୟତବନ୍ ଆମେଟ୍‌ମଭାନ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ଓକାମା ବୟନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତାରିତନ୍ ଗାମ୍‌ତବୋ; ବନ୍‌ଡ଼ ଆ ଅୟତବନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନାମରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତାରିନେବୟ୍ ଅଃନ୍ତୁଏ । ୪ ୪ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ତନାନଜି, ଆମେନ୍ ନିୟ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ବାଢେ ରବୁଲବେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଇସ୍‌ହରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅଜନ୍ ଅନବଜନ୍ ଆସନ୍, ଆନା ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଯର୍ମେଟେନ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟତନ୍‌ବୋ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଙ୍ଗା ତଅଡ଼୍ ଗନିୟ୍‌ମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ତଅଡ଼୍‌ଲେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ହେନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ଲନ୍‌ବୋ ଆ ବଡ଼ି ଆଜ ଅନବରାଡ଼୍‌ତାନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୬ ବନ୍‌ଡ଼ ଇନିଲୋଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଆଜିବାଡ଼୍ ତକୋଲନ୍‌ବୋ, ନମି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲବୋ; ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଅନ୍ତମ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଞ୍ଚୁମ୍‌ବୋ, ରଡ଼୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ଅନ୍ତମ ଲନ୍‌ମୁତନ୍‌ବୋ ।

ବନାୟବରନ୍ ତ ଇସ୍‌ହେନ୍

୨ ଇନି ଗାମ୍‌ବୋ, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଇନି ଇସ୍‌ହେ ପଡ଼ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ୍‌ତେତଡ଼୍ ତଡ଼ । ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ହେ ଇନି, ତିଆତେ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ତଡ଼ ନଡ଼ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଚୁନାଈୟ୍ ବନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ “ଏଲୋବତଡ଼୍‌ନେ” ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର କେନ୍‌ଆତେ ଅଞ୍ଚୁନ୍‌ୟ୍ ନଡ଼ ଲୋବନ୍ ଇନି ଖେନ୍ ଅଞ୍ଚୁନାଈୟ୍ ବନ୍ । ୮ ବନ୍‌ଡ଼ ବନାୟବରନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ହେନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ କି ଅଡ଼୍‌କୋ ଗନିୟ୍‌ମଡ଼୍‌ଲେ ଲୋବ ଗାମେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ତଡ଼ ନଡ଼, ଇସ୍‌ହେନ୍ ଆରବୁ ତକୋଏନ୍ ବନ୍ । ୯ ବନାୟବରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଜନାଈଞ୍ଚନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମେଟ୍ ତକୋଲ୍‌ୟ୍; ବନାୟବରନ୍ ଆଜ୍ଞନାଈଞ୍ଚନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଇସ୍‌ହେନ୍ ଅମେଟେନ୍ ଆରି ଖେନ୍ ରବୁଲ୍‌ୟ୍ । ୧୦ ଅଙ୍ଗା ବନାୟବର ଅନମେଟନ୍ ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଆରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ ରାଡ଼୍‌ତାଏନ୍ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ ଇସ୍‌ହେନ୍ ବାଢେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ କଣ୍ଟାୟଲ୍‌ୟ୍, ଆରି ତିଆତେ ବୟନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରବୁଲ୍‌ୟ୍ ।

୧୨ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ମଡ଼ିର, ବନାୟବରଞ୍ଚି ଅଡ଼୍‌କୋନ୍ ମଡ଼ିର, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରି ମନଡ଼୍ । ୧୩ ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ମନଡ଼୍, ତିଆତେ ପଡ଼ ଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଆରବୁ ତେଏନ୍ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ୍‌ତେତଡ଼୍ ତଡ଼; ବନ୍‌ଡ଼ ତିଆତେ ଇସ୍‌ହେନ୍ ମା ଲୁମେନ୍, ମନଡ଼୍ ବନାୟବରନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତାଲନ୍ ଇସ୍‌ହେନ୍ ଇସ୍‌ହେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତୁୟଲ୍‌ୟ୍ । ବନାୟବରନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ହେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ରାଡ଼୍‌ତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ହେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ରାଡ଼୍‌ତାଏନ୍ ।

ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ମନ୍ତଲୋଡ଼୍ ତନାଲ୍‌ଗତନ୍

୧୪ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଜନା; ବନ୍‌ଡ଼ ଜେଲୁ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ହେନ୍ ଆ କମ୍‌ାରି । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଚୁନାଆୟ୍, ଖେନ୍ ଇନିଜି ଲନ୍‌ମମନ୍ ସାୟ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଞ୍ଚୁପ୍ରିଆୟ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଇନିଜି ଅସାତାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ । ୧୬ ବନ୍‌ଡ଼ ଇନିଜି ଖେନ୍ ଅସାତାୟ୍ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ମନଡ଼୍ ତିଆତେ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ୍ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଖେନ୍ ଅଞ୍ଚୁମ୍‌ାୟ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଅମେଟେନ୍ ଆଡ଼୍‌କୋତନ୍ ଆ ଇସ୍‌ହେ ତିଆତେ

* ୭:୧୫ ୭:୧୫ ଗାଲତି ୫:୧୭

ଲୁମ୍ବତେ । ୧୮ ଶେନ୍ ଜନା, ଅମ୍ବତ୍ତ୍ରେନ୍, ତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଶେନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍‌ ମନଡ୍‌ଞ୍ଜିଆତେ ଅଃଡ୍‌କୋନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନଡ୍‌ କାକାଡ୍‌ଞ୍ଜି ଲନୁମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟ୍‌ତାୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ଲୁମ୍ବଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ୍‌ । ୧୯ ତିଆସନ୍‌ ଇନିଜି ମନଡ୍‌ କାକାଡ୍‌ଞ୍ଜି ଲନୁମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟ୍‌ତାୟ୍‌, ତିଆତେ ଅଃଲୁମାୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ଅଜାତେ ଶେନ୍‌ ଇର୍‌ସେ କାକାଡ୍‌ଞ୍ଜି ଅଃଲୁତଜ୍‌ୟ୍‌ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବତାୟ୍‌ । ୨୦ ଅଜାତେ ଶେନ୍‌ ଅଃଲୁତଜ୍‌ୟ୍‌, ତିଆତେଜି ଶେନ୍‌ ଲୁମ୍ବଲାୟ୍‌ ତେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଶେନ୍‌ ଅଃଲୁମାୟ୍‌, ଆର୍‌ସାୟ୍‌ ଅମ୍ବତ୍ତ୍ରେନ୍‌ ତକୋନ୍‌ ଆ ଇର୍‌ସେ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବତେ ।

୨୧ ଶେନ୍‌ ମନଡ୍‌ କାକାଡ୍‌ଞ୍ଜି ଲନୁମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟ୍‌ତାୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ମୋସାନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଶେନ୍‌ ଗିୟ୍‌ତାୟ୍‌ ଆରି ଅମ୍ବତ୍ତ୍ରେନ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ତକୋ । ୨୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଉଗର୍‌ଲୋଡ୍‌ଲେନ୍‌ ଆତ୍ତକୋତନ୍‌ ଆ ପୁରାଡା ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଡ୍‌ ଶେନ୍‌ ସର୍‌ତାତନାୟ୍‌ । ୨୩ ବନ୍‌ତ ତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଶେନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଆନ୍ନା ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ନ୍‌ ଶେନ୍‌ ଗିୟ୍‌ତାୟ୍‌, ଅନିଃୟ୍‌ମ୍‌ଶେନ୍‌ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍‌ ତିଆତେ ଲନୁମ୍‌ତନ୍‌; ଆରି ତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଶେନ୍‌ ମୋସାନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଆ ଇର୍‌ସେ ତକୋ, ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଶେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଜିଲେ ତକୋତ୍‌ୟ୍‌ । ୨୪ ଯୋଡ୍‌, ଶେନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଏରକରମ୍ପାମର୍‌, କେନ୍‌ ରନବୁ ତଅଡ୍‌ନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଆନା ଶେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ତୋବ୍‌ୟ୍‌ ? ୨୫ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍‌ ସନେନ୍‌ସେନନ୍‌ ତେଏତୋ, ପୁବୁ ଜିସୁ ଜିସ୍‌ବୁନ୍‌ ଅମ୍ବେଲେ କେନ୍‌ଆତେ ଲନୁମନ୍‌ ତେଏନ୍‌;

ଶେନ୍‌ ମନ୍ନଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଆ କମ୍ପାରିମର୍‌, ବନ୍‌ତ ତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଶେନ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଆ କମ୍ପାରିମର୍‌ ।

ପୁରାଡାନ୍‌ ଆନମେଡ୍‌

୧ ଆନାଜି ଜିସୁ ଜିସ୍‌ବୁନ୍‌ ଆମ୍ବତ୍‌ ତକୋଜି ନମି ଆନିଞ୍ଜି ତୋସାମର୍‌ ଅଃଡ୍‌ଢ୍‌ଏଜି । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଅନମେଡ୍‌ ପୁରାଡାନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ବାଞ୍ଜେ ଜିସୁ ଜିସ୍‌ବୁନ୍‌ ବୟନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେନ୍‌ ତ ରନବୁତାଗୋ ମୋସାନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ସିଲଡ୍‌ ତନାଣ୍ଡେନ୍‌ ଞାଡ୍‌ଲବୋ । ୩ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଏରବସ୍ତୁମ୍‌ ତିଆସନ୍‌ ମୋସାନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଲୁମ୍ବଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ, ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଲୁମ୍ବେନ୍‌; ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ଇର୍‌ସେ ଆନବ୍‌ତଶ୍ଯାୟ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆ ତାଜାଡାଅନ୍‌ତମନ୍‌ ଇର୍‌ସେମରନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍‌, ଆରି ଜିସୁ ଜିସ୍‌ବୁନ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଆ ବୋର୍‌ସା ଅବ୍‌ତଶ୍ଯାୟ୍‌ୟେନ୍‌ । ୪ ତିଆସନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ନମି ଜେଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍‌ ଆନିଃୟ୍‌ମନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତଡ୍‌, ବନ୍‌ତ ମଡ୍‌ଡିର୍‌ ପୁରାଡାନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତନ୍‌ବୋ, ଅମ୍ବତ୍ତ୍ରେନ୍‌ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଃଗତେଲେ । ୫ ଆନାଜି ଜେଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍‌ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଲନୁମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜେଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍‌ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ମଡ୍‌ଡିର୍‌ ପୁରାଡାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ବାଞ୍ଜେ ଲନୁମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ଞ୍ଜି ମଡ୍‌ଡିର୍‌ ପୁରାଡାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ବାଞ୍ଜେ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି । ୬ ଜେଲୁ ତଅଡ୍‌ତାଗୋ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ ରନବୁତାଗୋ, ବନ୍‌ତ ପୁରାଡାନ୍‌ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ ଅନମେଡ୍‌ନ୍‌ ତ ସନୟ୍‌ନ୍‌ ତକୋ । ୭ ତିଆସନ୍‌ ତଅଡ୍‌ତାଗୋ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ବୟନ୍‌ ତେତେଲଡ୍‌ତନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଅଃମ୍ପାନ୍‌ନ୍‌ଏ ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଲୁମ୍ବଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୮ ଆନାଜି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ଅମ୍ବତ୍ତ୍ରେଲେ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଅଃନ୍ନବ୍‌ସର୍‌ତାଏଜି ।

୯ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ପୁରାଡା ଅମ୍ବତ୍‌ବେନ୍‌ ଆଜାଡ୍‌ଡିତମ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଆମ୍ବେନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ବାଞ୍ଜେ ଏଃଞ୍ଜମ୍‌ନେ, ଆର୍‌ସାୟ୍‌ ମଡ୍‌ଡିର୍‌ ପୁରାଡାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ଏମାନ୍‌ନ୍‌ତେ; ଜିସ୍‌ବୁନ୍‌ ଆ ପୁରାଡା ଆନା ଆମ୍ବତ୍‌ ଅବୟ୍‌ ତଡ୍‌, ଆଜିୟ୍‌ଜା ଆନିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଅଃଡ୍‌ଢ୍‌ଏ । ୧୦ ବନ୍‌ତ ଅମ୍ବତ୍‌ବେନ୍‌ ଜିସ୍‌ବୁନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌ ତେନ୍‌, ଇର୍‌ସେନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ତଅଡ୍‌ବେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ ଜନଡ୍‌ତେନ୍‌, ମଡ୍‌ଡିର୍‌ ପୁରାଡାନ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଅନମେଡ୍‌ନ୍‌ ତିୟ୍‌ତବେନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ ତରମ୍ପମର୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତିନ୍‌ ତେଲବେନ୍‌ । ୧୧ ଅରବୁମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବତ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଜିସ୍‌ବୁନ୍‌ ଆରବୟ୍‌ମ୍‌ର୍‌ଡେନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର ଆ ପୁରାଡା ଅମ୍ବତ୍‌ବେନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ତି ଆ ପୁରାଡା ଆ ସନାୟ୍‌ସି ବାଞ୍ଜେ ରନବୁ ତଅଡ୍‌ବେନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଅବ୍‌ମେଡ୍‌ତେ ।

୧୨ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଲନୁମ୍‌ଲେଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ଞଣ୍ଡମ୍‌ନେ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଃଡ୍‌କୋନେବୋ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ ତଅଡ୍‌ତାଗୋ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍‌ତମ୍‌ବେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌

☆ ୮:୧୧ ୮:୧୧ ୧ କରନ୍ତି ୩:୧୭

ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ରକ୍ତବେନ୍; ବନ୍ଦତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ସନାୟସି ବାରେ ଇର୍ସେବେଞ୍ଜି ଏରକ୍ସଏନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଅମେଡ଼ତବେନ୍ । ୧୪ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାରେ ଞ୍ଜିମ୍ବମତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ତେତଜି । ୧୫ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଡ଼ିୟଲବେନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମ୍ବରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଣ୍ଡେଲବେନ୍; ଆମ୍ବେନ୍ ଆରି ବଡ଼ତଡ଼ବେନ୍; ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ବେଲ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଆ ବୋସାନ୍ ଇମ୍ବଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନମି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ “ଆପେୟ” ଗାମ୍ବେଲ ଓଡ଼େତବୋ । ୧୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତ ପୁରାଡ଼ାଲେନ୍ ବାରେ ମାୟଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ବେଲ ସାକିନ୍ ତିୟତଜି । ୧୭ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆସିର୍ବାଦଜି ନିୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତବୋ । କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନିଜି କୁଡ଼ାୟଲେ ତକ୍ସାଏନ୍ ତେରେ ନିୟ ବାଗାଲେନ୍ ତକୋ; ଜିସ୍ତନ୍ ଆ ତୁକ୍ସଲୋଡ଼ ନିୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମାୟନେ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ ଞ୍ଜାଡ଼ତବୋ ।

ପୁର୍ବାଃତେ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼

୧୮ ଞ୍ଜେନ୍ ଇୟମତାୟ, ଅଙ୍ଗା ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ବାରେ ତିକ୍ସି ଆ ଜୁଗ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଗନ୍ତବୋ, ତି ସିଲଡ଼ ନମି ଆ ତଣ୍ଡଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୧୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ଗନତେଲଞ୍ଜି ମନଅଞ୍ଜନ୍ ବାରେ ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନବତେଲଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନୟପନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ଲେ ଆ ତଡ଼ରନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେନ୍, ବନ୍ଦତ ତେରେ ଅରାସାନେନ୍ ତକୋ । ୨୧ ବଡ଼ିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ଆ ସେକ୍ଲୋଡ଼ ମାୟଲନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଅନସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମିଗ୍ନାନ୍ ଅଡ଼କୋ ଗନତେଲଞ୍ଜି କୋକ୍ସାତନ୍ବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବତ୍ତାନ୍ ବାରେ ଯେୟେଡ଼ାତନ୍ । ୨୩ *ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପର୍ଡ଼ମ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ଲବୋ; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଂମର୍ ତେଲେ ତର୍ଡ଼ମ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅନୁୟବନ୍ ବାରେ ଜଗେତବୋ । ୨୪ ଆସାଲନ୍ ତରକୋତମବନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତବୋ, ବନ୍ଦତ ଅଙ୍ଗାତେ ଗିୟଲେ ଆସାତନ୍ବୋ ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆସା ତଡ଼; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଇନି ଗିୟତେ ଆନିନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଆସାନେ ? ୨୫ ବନ୍ଦତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଗିୟବୋ, ତିଆତେ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍ବୋ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନୁୟବନ୍ ବାରେ ଜଗେତବୋ ।

୨୬ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏର୍ବସ୍ତୁଜି, ବନ୍ଦତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟସିଲଡ଼ତନ୍; ଏଙ୍ଗାଲେ ପାର୍ଡ଼ନାତନ୍ବୋ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ବନ୍ଦତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏର୍ଲୋଲୋନେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ କାକ୍ତ ତନେ । ୨୭ ଆନା ଉଗର୍ଲେନ୍ ମେଲ୍ମେଲ୍ତେ, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଇନି ଆନିନ୍ ଜନାତେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାରେ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାକ୍ତ ତନେ ।

୨୮ ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତଜି ଆରି ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାରେ ଆ କାକ୍ତାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁକ୍ସ ସାମଡ଼ ତକ୍ସାତଜି, ଗାମ୍ବେଲ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା । ୨୯ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ସେଡ଼ାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ମା ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନେମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଗର୍ବିଏନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ଅନନ୍ ତେତେ । ୩୦ ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନୋଡ଼େନ୍ ବାରେ ତନମ୍ବିଜନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ତରମ୍ବମର୍ ଗାମ୍ବେଲ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତଜି ଆରି ସନେକେନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍

୩୧ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍ବୋ ? ଇସ୍ବରନ୍ ଅମଡ଼ଗଡ଼ଲେନ୍ ତେନେଲଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍, ବନେରାମର୍ଲେନ୍ ଆନା ? ୩୨ ଇସ୍ବରନ୍ ବନେରାମର୍ଲେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍ ଏର୍ଡନଡ଼ତଡ଼, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିୟତମେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନି ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଅଃଭିୟତିୟଲଡ଼ନେ ପଡ଼ ? ୩୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ବୋତଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବିରୁଦତାଲେ ଆନା ଅବଡ଼ୋସାଲେ ରପ୍ରିଏଜି ? ଆନିଞ୍ଜି ଏର୍ଡୋସାମର୍ ଗାମ୍ବେଲ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ବର୍ନେ । ୩୪ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୋସାଲେ ରପ୍ରିଏଜି ?

* ୮:୧୫ ୮:୧୫ ଗାଲତି ୪:୫-୭   † ୮:୨୩ ୮:୨୩ ୨ କରନ୍ତି ୫:୨-୪

କ୍ରିଷ୍ଟ ଜିସୁସ୍ ରତ୍ନଧନ, ବନ୍ଦିତ ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ତାଲେ ତୋଲନ୍ କି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆର୍ଜତୋମସିଗଡ଼ ଆତଙ୍କୁମ୍ । ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ପାର୍ତନାତନ୍ । ୩୫ ଏଠେଲ୍ତେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନା ଅବନାନ୍ନାଲେ ରପ୍ରିଲଡ଼ନେ ? ଇନି ଆ ତୁଞ୍ଜ, ଇନି ଆ ତନଶ୍ଟାୟ, ଇନି ଆ ନନଶ୍ଟାୟନ୍ ଅଡେ ଇନି ଆ କାନ୍ତାରା, ଇନି ଆ ତୋଲେୟ୍ ଅଡେ ଇନି ଆ ରନବୁ ? ୩୬ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,

“ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଡିତାନ୍ ରନବୁନ୍ ଆମୁଞ୍ଜାବା ଗଲୋତଲେନ୍, ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡା ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେତଲେନ୍ ।”

୩୭ ଆନା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନ୍ୟଲଡ଼ଲନ୍ । ୩୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁ ତେଏତୋ କି ଅନମେଡ଼ ତେଏତୋ, ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମାବର୍ ତେଏତୋ କି ରାଜା ତେଏତୋ, ନମି ତେଏତୋ କି ପୁର୍ବୀଃତେ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବୋର୍ସା ତେଏତୋ, ୩୯ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତେଏତୋ କି ଜାୟ୍ତାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗନତେଲ୍ ତେଏତୋ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁସ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଅମ୍ଲେଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଡ଼ନେ, କେନ୍ଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି

୧ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆତେମଡ଼ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ତନାୟ୍, ପାତ୍ୟା ଅଃକର୍ନାୟ୍, ମନଡ଼ ବୁଢ଼ିଖେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଠେ ଖେନ୍ କେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍ । ୨ ଖେନ୍ ତିଆଜା ଆ ତୁଞ୍ଜ ଖାଡ଼ତାୟ୍, ଆରି ଉଗର୍ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଞ୍ଜନ୍ ଅଃସତାଜେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ଅଃକ୍ଷ୍ଟାୟାୟ୍ । ୩ ସର୍ବି ଜିଉଦି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍ଖେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସନୟ୍ପନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ସାୟ୍ତଜି । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଅନ୍ତମଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆମତ୍ଞି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଅବଡ଼ଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ସନିବତେୟ୍ବରନ୍ ତକୋଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନାୟ୍ବରନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସନିବତେୟ୍ବରନ୍ ଆଞ୍ଜାତେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ଗାମ୍ଲେ ଗିର୍ଜାତଞ୍ଜି । ୫ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ କେଞ୍ଜା ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତି ଆ କେଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜନମ୍ମୁ ଚୁତଏନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ଡିତାନ୍ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୬ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବତେୟ୍ବର ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ । ୭ ଅଭାମନ୍ ଆ କେଞ୍ଜାମରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଅନ୍ଜି ତଡ଼ । ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଭାମନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆଜା କେଞ୍ଜାମରଜିଆ ସାସନ୍ ଖେନ୍ ବାସାଲନାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଇସାକନ୍ ଆ କେଞ୍ଜା ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ମୁ ଚୁତତେଜି ।” ୮ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଆଅନ୍ ଆଜିୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଅନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଆକୋତେଞ୍ଜି ଆ ଅନ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବତେୟ୍ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗାୟ୍ଲୋଡ଼ ଆ ଅନିଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତଜି । ୯ କେନ୍ଆତେ ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବତେୟ୍ବର ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ସେଡ଼ ଏଠେଲେମା ଇନ୍ଲେନ୍ ଏୟର୍ତନାୟ୍, “ଡିଆଡ଼ିଡ଼ ସାରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ଓକାସିୟ୍ ତକୋତେ ।”

୧୦ ତିୟ୍ତେ ତୁମ୍ ତଡ଼, ରିବିକାନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ବାଠେ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଜୋଜୋଲେନ୍ ଇସାକନ୍ ବୟନ୍ ଆମାୟ୍ଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ତିଲ୍ଲକୋତେନ୍ । ୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ପସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋତେଞ୍ଜି ଆମ୍ମୁଡ଼, ଇନ୍ନିଡ଼ ମନଡ଼ କି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଲ୍ଲମ୍ଲଜି, ଆମ୍ମୁଡ଼ମା ଇସ୍ଵରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ । ୧୨ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ବାଠେ ତଡ଼, ବନ୍ଦିତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ସେତାଏଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆସୋଡ଼ା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆ ସନ୍ନା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଆତଡ଼ ସାକ୍ଲେତେ ।” ୧୩ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, “ଖେନ୍ ଜାକୁବନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାୟ୍, ବନ୍ଦିତ ଏସୋନ୍ଆତଡ଼ ଏତୁମ୍ତାୟ୍ ।”

୧୪ ଏଠେଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍ବୋ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନି ମନଡ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ? କେନ୍ଆତେ ଆଜିୟ୍ ତେତଡ଼ ତଡ଼ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ମୋସାନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଲତୟ୍ତୟ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ସାୟ୍ତାୟ୍ ।” ୧୬ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ବାଠେ ଗତେଲ୍ତେ, ମନ୍ରାନ୍ ଆଇସ୍ଵମ୍ କି ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଠେ ଅଃଡ଼େଏ

। ୧୭ ତରମ୍ଭ ସାମ୍ରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ଭ ଇସ୍ବରନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜାଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିନ୍ ଗନ୍ତୁଶ୍ଚେନ୍, ଆମନ୍ ସନ୍ଲେ ଜନାଏତଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଅବ୍ରାଜାଲମ୍ ।” ୧୮ ତିଆସନ୍ ଆନାଆତଡ଼୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତୟ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍ତେ, ଆରି ଆନାଆତଡ଼୍ ଲତୟ୍ତେ ଆ ଉଗରନ୍ ରବତୋତେ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ୍ ଆରି ଆ ସନାୟ୍ମମନ୍

୧୯ ଆମ୍ବେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼୍ ଏବର୍ତ୍ତୟ୍, “ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଆସନ୍ ତେସାନ୍ ଖମ୍ତେ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଆ ଇସ୍ବମନ୍ ଆନା ତଡ଼୍ତଡ଼୍ଲେ ରପ୍ରିଏ ?” ୨୦ ବନ୍ତ ଏ ଗଡ଼ିଖେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଆନା ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଏଡ଼୍ତଡ଼୍ତେ ? “ଇନିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଗଡେଲ୍ୟ୍” ଗାମ୍ଲେ ସୁଭିନ୍ କୁମ୍ବିଜନ୍ଆତଡ଼୍ ବର୍ନେଅର୍ଷପ୍ରିଏ । ୨୧ କୁମ୍ବିଜନ୍ ବକୋସ୍ତା ଲବନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅବୟ୍ ସୁଭିନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ସୁଭିନ୍ ଏରଞ୍ଜିମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ତୁବ୍ଲେ ଅର୍ଷପ୍ରିଏ ପଡ଼ ?

୨୨ ଇସ୍ବରନ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଲୁମ୍ତେ । ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବନ୍ ଅନବ୍ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ଅନବ୍ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍, ବନ୍ତ ଆନାଜି ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅନବ୍ସେତନ୍ ଆସନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ସଏଲେ ତକୋତନ୍ । ୨୩ ଆରି ଆ ଗନ୍ତୁ ଗନେମେଡ଼ନ୍ ଅନବ୍ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବଟ୍ଟମା ଆ ସନାୟ୍ମମନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସେତାଲଡ଼୍ଲନ୍ । ୨୪ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବଟ୍ଟୋସ୍ତେ ସିଲଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଓଡେଲ୍ଡ଼୍ଲନ୍ । ୨୫ ଓସେଅନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼୍ ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ନେ;

“ଆନାଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତଡ଼୍,
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ‘ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି’ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଓଡେଲ୍ଲାଇ ।
ଆନାଜିଆତଡ଼୍ ଖେନ୍ ଅଃଡୁଡ଼୍ୟମ୍ଲାଇ
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତୁଡ଼୍ୟମ୍ତାଜି ।

୨୬ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼୍ ‘ଆମ୍ବେନ୍ ମନ୍ରାଲେଞ୍ଜି ତଡ଼୍’ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ଲଜି,
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତେଡେ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡେନ୍ ତେତଜି ।”
୨୭ ଆରି ଜିସାୟ୍ମନ୍ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବର୍ନେ; “ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ସର୍ବେୟ୍ଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଲକିୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି ଜନଡ଼୍ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼୍ତଜି । ୨୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ପ୍ରୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ପୁତ୍ରିନ୍ ଲଜିର୍ ଅବ୍ପନ୍ସୁଆତିତେ ।”
୨୯ ଆରି, ଜିସାୟ୍ମନ୍ ଆମ୍ବଟ୍ଟ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ବର୍ନେ, “ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ବୋର୍ସା ପ୍ରୁରନ୍ କେଜ୍ଜାମ୍ବେଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅଃଡ଼ୋବ୍ଲକି ନଡ଼୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସଦୋମନ୍ ତ ଗମୋରାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଡେଲ୍ଡ଼୍ତନ୍ ବନ୍ ।”

ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ପାର୍ଟନା

୩୦ ତିଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବଟ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ କେନ୍ଆତେ ବର୍ନେ ରପ୍ତିତବୋ, ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ଭମ୍ବେ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲ୍ତୟ୍ଲଜି, ବନ୍ତ ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଚେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେମ୍ବେ ତେଏଞ୍ଜି ।
୩୧ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ତରମ୍ଭମ୍ବେ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ବନ୍ୟାୟ୍ବରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ବନ୍ୟାୟ୍ବରନ୍ ସନ୍ନିଲେ ଅର୍ଷପ୍ରିଲଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅସାୟ୍ଲଜି, ଆନିଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ସାଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଗତର୍ତାଲେ “ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡୁବେଞ୍ଜି ।” ୩୩ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆଇତିଡ଼୍ ତକୋ;
“ଗିୟ୍ବା, ଖେନ୍ ସିଓନଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ତନୁଡୁବ୍ ଅରେଡ଼ନ୍
ତ ଅବୟ୍ ଆପାଲ୍ସିବରନ୍ ତିଲ୍ଲାୟ୍ ।
ତେଡେ ମନ୍ରାନ୍ ତୁଡୁବ୍ଲେ ଅକୁଡ଼୍ତଜି ।
ବନ୍ତ ଆନାଜି ଆମ୍ବଟ୍ ତର୍ତ୍ତେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃମ୍ବୁକ୍ସଏଜି ।”

୧୦

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍, ତନାନ୍ଜି, ଜାତିମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼୍ତଜି କେନ୍ ଆସନ୍ ଉଗର୍ଲୋଡ଼୍ଖେନ୍ ଅନିସ୍ବୁଞ୍ଜେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବଟ୍ ପାର୍ଟନାତନାୟ୍ ।
୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବଟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ଥାନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ତି ଆ ସର୍ଥା ଆଜାଡ଼ି ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତଡ଼୍ । ୩ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତରମ୍ଭବର୍ ଏରଜନନାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍

ଆକ୍ରିୟତାକୁ ଯୁକ୍ତ କରିବା ଆପଣଙ୍କୁ ତରଫରୁ ଅନୁମୋଦିତ କରିଥାଏ, ଆଉ ଆନିଷ୍ଟିତାକୁ ତରଫରୁ ଆଜ୍ଞାତ ଆସନ୍ତୁ ଏବେଠି ଗୋଟିଏ । ୪ ଇନିଆସନ୍ତାଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତରଫରୁ ତେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆ ଖଣ୍ଡମନେ ସୁଜ୍ଞେତେ, ଆମତ୍ତନ୍ ତରଫରୁ ତେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼୍ ମନ୍ତରାନ୍ ତରଫରୁ ଗାମ୍ଲେ ତନିତନ୍ ତେତେ ।

ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ତରାନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍

୫ ଇନିଆସନ୍ତାଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଇତେନ୍ “ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତରା ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନାୟବର ମାନ୍ନେତେ, ତିଆତେ ବାରେ ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ ।” ୬ ବନ୍ତ ତନେନ୍ ବାରେ ତରଫରୁ ତେତେଲଡ଼ତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ, “କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆତଡ଼୍ ଅସ୍ତୁତଲେ ଆନୋରୋଡ଼୍ ଆସନ୍ ଆନା ରୁଆତନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିଏ ?” ଏନ୍ନେଲେ ଏବରତଡ଼ନେ । ୭ ଆରି, “କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆତଡ଼୍ ଅବତୋଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ଆନା ପାତାଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିଏ ?” କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ ଏବରତଡ଼ନେ । ୮ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ଅଡ଼ମ, “ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ବେନ୍, ଉସାଲତମଲୋଡ଼ବେନ୍ ତ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋ ।” କେନ୍ ଆ ବନେ ମା ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ । ୯ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆତଡ଼୍ ପ୍ରୁ ଗାମ୍ଲେ ଏବର୍ତନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼୍ ଆରୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବତୋଏନ୍, ଗାମ୍ଲେ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏତରନ୍ ତେନ୍, ଆମେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ତାଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ତରଫରୁ ତେନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତରଫରୁ ଗାମ୍ଲେ ତନିତନ୍ ତେତେଲଡ଼ତନ୍, ଆରି ବର୍ତନବୋ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତନ୍ ଗାମ୍ଲେ, “ଆନା ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତରଫନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଃମ୍ମୁକ୍ଲାଏ ।” ୧୨ ଇନିଆସନ୍ତାଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନା ତଡ଼୍, ଇସ୍ତରନ୍ ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ତରାନ୍ ଆ ପ୍ରୁ, ଆରି ଆନାଜି ଆମଡ଼ନ୍ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆନିଷ୍ଟିଆତଡ଼୍ ଆସିର୍ବାତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ତାଗାମେଣ୍ଡେନ୍ “ଆନା ଜନଡ଼ତେନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ପାର୍ତନାଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୧୪ ବନ୍ତ ଆନିଷ୍ଟି ଆମଡ଼୍ ବାନ୍ ଏରତନେନ୍, ଆନିଷ୍ଟି ଏଜ୍ଞାଲେ ପାର୍ତନାନେଜି ? ଆରି ମନଡ଼୍ ବରଞ୍ଜି ଏରମତଡ଼ନ୍, ଆନିଷ୍ଟି ଏଜ୍ଞାଲେ ତନେଜି ? ମନଡ଼୍ ବରଞ୍ଜି ଏରମବଜନାନ୍ ତି ଆ ବନେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଅମଡ଼ତେଜି ? ୧୫ ଆରି ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମର ତଡ଼୍ ତେନ୍, ଏଜ୍ଞାଲେ ଅବଜନାଏଜି ? ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼୍, “ମନଡ଼୍ ବରନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ତରାଜି ଆ ତାଲଜଡ଼୍ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ମନଅୟ ।” ୧୬ ବନ୍ତ ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ତରାନ୍ ମନଡ଼୍ ବରନ୍ ଅଃଜ୍ଞାଲଜି, ଇନିଆସନ୍ତାଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ବନେଲେନ୍ ଅମଡ଼ତଲେ ଆନା ତରଞ୍ଜି ?” ୧୭ ତିଆସନ୍, ଅନମତଡ଼ନ୍ ବାରେ ତନେନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ତି ଅନମତଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବନେ ବାରେ ତେତେ ।

୧୮ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆନିଷ୍ଟି ଇନି ତି ଆ ବନେ ଅସ୍ତୁଡ଼୍ ଅମଡ଼ତେଜି ପଡ଼୍ ? ଆନିଷ୍ଟି ଅମଡ଼ତେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ତାଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼୍;

“ଆ ସର୍ତଞ୍ଜି ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିନ୍ ବିଡ଼ଲନେ,
ପୁତ୍ରିନ୍ ଆଜନଡ଼ିୟ ଜାୟ ଆ ବନେଞ୍ଜି ସତ୍ତାଏନ୍ ।”

୧୯ ଖେନ୍ ଆରି ବତର ବର୍ତନାୟ, ଇନି ତିଆତେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ମରଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଞାନାଲଜି ପଡ଼୍ ? କେନ୍ ଆ ବନେ ଆମ୍ମୁମା ମୋସାନ୍ ବର୍ତନେ;

“ଖେନ୍ ଅବୟ ଅଃଗନ୍ ଲୁତେଞ୍ଜି ଆ ଜାତିମରଜି ଖଣ୍ଡମତାଜି,
ମନ୍ତରାଞ୍ଜି ଅବନିୟାତାଜି
ଆରି ଆ ଉଲ୍ଲ ଜାତିମରଞ୍ଜି ବାରେ
ମନ୍ତରାଞ୍ଜି ଏକବରାବତାଜି ।”

୨୦ ଅକୋସାଲନ୍ ଆରି ବତର ଜିସାୟନ୍ ବର୍ତନେ,

“ଆନାଜି ଖେନ୍ ଆତଡ଼୍ ଅଃସାଜିୟଜି, ଆନିଷ୍ଟି ଖେନ୍ ଆତଡ଼୍ ରବାଡ଼୍ତୟଜି;
ଆନାଜି ଖେନ୍ ଆତଡ଼୍ ଅଃକର୍ତ୍ତୟଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅବଗିୟତାତନାୟ ।”

୨୧ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତନେ, “ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ତ ସଙ୍ଗାମରଞ୍ଜି ଆତଡ଼୍ ଖେନ୍ ଆଏଡ଼୍ ତେକ୍ଲେସଲନ୍ ଓଡ଼େତାଜି ।”

୧୧

ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍

^୧ *ଞେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାତମଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅମରେଡେଞ୍ଜି ପଡ୍ ? ଏଡେଲେ ଆଜ୍ଞିୟ୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍ । ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମର, ଅଗ୍ରାମନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜା ଆରି ବେଞ୍ଜାମିନ୍ କେଜ୍ଜନ୍ ସିଲଡ୍ ଜନମ୍ମ୍ ତେଲ୍‌ୟ୍ । ^୨ ଆମ୍ମ୍‌ତୁମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆପ୍ରେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଜ୍ଞିୟ୍ ଅଞ୍ଜମ୍‌ରେଡ୍‌ଲଜି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଏପଡେଲନେ, ଏଲିଅନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ଲେ ବର୍ତନ୍; ^୩ “ଏ ପ୍ରୁ, ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ମଜିଆତଡ୍ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ତନମିଲଞ୍ଜି ପାଲ୍ଲେ ଅବମୋସ୍‌ୟାଏଞ୍ଜି, ଞେନ୍ ତୁମ୍ ଅମେଡ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ନିୟ୍ ରନକ୍ଷୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟ୍‌ତଜି ।” ^୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଲିଅନ୍‌ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆନାଜି କଣ୍ଡାୟ୍ ବାଲ୍ ସନ୍ମୁମନ୍‌ଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ମୁଲେ ଅଞ୍ଜଲୋମ୍‌ଲଜି ଏଡେଗନ୍ ସାତ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଜି ଞେନ୍ ଆସନ୍ ତଲ୍ଲୋଲ୍‌ୟ୍ ।” ^୫ ନମି ନିୟ୍ ଏଡେଗନ୍ ମା ତେତେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଇର୍ଯୋୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନାଜିଆତଡ୍ ସେତାଏଞ୍ଜି, ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଅସୋୟ୍‌ନେ ତକୋଜି । ^୬ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି, ଆ ମନ୍‌ଡ୍ କାକାଡାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଞ୍ଜାସେଲଜି ନଡ୍, ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ଅଞ୍ଜେଏ ବନ୍ ।

^୭ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନି ତେଏନ୍ ? ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଇନି ସାଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅଞ୍ଜାଡ୍‌ଲଜି । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅବୟ୍ ସନ୍ନା ଜାତିନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ନେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନୋଡ୍‌ଡେ ଅଞ୍ଜାଲୁଡ୍‌ଲଜି । ^୮ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅକ୍ତମ୍, “ଆମନ୍‌ଞ୍ଜି ତ ଆଉଗରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଅବନ୍‌ଲୁଏଞ୍ଜି, ନମିଜ୍ଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଞ୍ଜର୍‌ପ୍ରିଏଜି କି ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ଲେ ଅଞ୍ଜର୍‌ପ୍ରିଏଜି ।” ^୯ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଗାମ୍‌ଡେ, “ପ୍ରୁବୋଜି ଇଡନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାସଲୋଡନ୍ ଗତରେତଜି;

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ତ ତଣ୍ଡନ୍ ଞାଡେତଜି ।

^{୧୦} ଆମଡଞ୍ଜି କାଡ୍‌ସୁତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଡେଡ୍‌ଜି ତଡ୍;
 ତିତାନ୍ ପନବରତନ୍ ଞାଡ୍‌ଲେ ଆ କୁଣ୍ଡୁଞ୍ଜି ବାଙ୍କଡୋଏତୋ ।”

^{୧୧} ଞେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆତୁବୁବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସେଡ୍‌ଲେ ମୋସ୍‌ୟାଏଞ୍ଜି ପଡ୍ ? ଏଡେଲେ ତଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍ଯେନ୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନବ୍‌ଇସ୍‌ୟାନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ^{୧୨} ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ଯେ ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ପାଡ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ଅଡ୍‌କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପୁରାଡାଲୋଡନ୍ ମରଡ୍‌ଡେତନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି । ଅଡ୍‌କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି ନଡ୍ ତି ବାରେ ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଅଞ୍ଜାଡେଜି ବନ୍ !

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍

^{୧୩} ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଞେନ୍ ବର୍ତ୍ତଜି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନାୟାୟ୍ ଞାଡ୍‌ନେମରନ୍ ଅକ୍ତମ୍ ଲରୁମତାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ସୋଡା ଗାମଡମତନାୟ୍ । ^{୧୪} ଜାତିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବବରାବଲେ, ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ନେ ତୋବଲେ ରପ୍ରିଡାୟ୍ । ^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସ୍ତାଜେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ସମ୍ପରା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜାଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆରବୁମରନ୍ ଆ ଯର୍ମେଡ୍‌ଡେନ୍ ଅକ୍ତମ୍ ଅଞ୍ଜେଏ ପଡ୍ ?

^{୧୬} ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ଆପ୍ରାଡ୍‌ଲବନ୍ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ମ୍ ଆରେବ୍‌ରେବ୍ ରୁଚିନ୍ ମଡ୍‌ିର ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଅଡ୍‌କୋ ରୁଚିନ୍ ନିୟ୍ ତିଅକ୍ତମ୍ ମଡ୍‌ିର ତେତେ; ଆରି ଅବୟ୍ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ଆ ମୁଡ୍‌ଜତନ୍ ଅମଡ୍‌ଲବୋ ତେନ୍, ଆ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରନ୍ ନିୟ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ତିଅକ୍ତମ୍ ମଡ୍‌ିର ତେଏନ୍ ଗାମଡ୍‌ବୋ । ^{୧୭} ବନ୍‌ଡ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରଞ୍ଜି ତେୟ୍‌ଲେ ସନେତନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆମ୍ମେଞ୍ଜି କିନ୍‌ରେଡ୍ ଜିତନ୍‌ବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରଜି ତେଲବେନ୍ ଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ତେରେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜୁଡେଲବେନ୍,* ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିତନ୍‌ବନ୍ ଆ ମୁଡ୍‌ଜଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଏମାୟ୍‌ଲନେ । ^{୧୮} ଅଲଡୋବଲେ ସନେତନ୍ ଆଡ୍‌ଡେନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରଜି ଆମ୍ମେନ୍ ସନ୍ନା ଏଗାମଡ୍‌ଡ୍, ଆମ୍ମେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏବ୍‌ସୋଡାତମଡ୍‌ନ୍ ? ଆମ୍ମେନ୍ ଅବୟ୍ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରନ୍ ଅକ୍ତମ୍, ଆମ୍ମେନ୍ ଆ ମୁଡ୍‌ଜତନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମ୍ ତଡ୍ ବନ୍‌ଡ ଆ ମୁଡ୍‌ଜତନ୍ ଆମ୍ମେନ୍‌ଆତଡ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମ୍ ।

* ୧୧:୧ ୧୧:୧ ପିଲିପ୍ ୩:୫ * ୧୧:୧୭ ୧୧:୧୭ କଲମିଲବେନ୍

୧୯ ଆର୍ଯ୍ୟାୟ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏନ୍ତେଲ ବର୍ତ୍ତନ୍ ଏରପ୍ରିତେ, “ଓଓ, କେଣ୍ଡାରଞ୍ଜି ଆଲ୍‌ତୋବଲେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ତେଏନ୍ ।” ୨୦ କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡୁର୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନ୍ନାଏଞ୍ଜି, ଏତର୍‌ଚନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଏରନ୍‌ବସୋଡ଼ାନେନ୍‌ ଫାନ୍ତେବା । ୨୧ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ତିୟଲେ ଅମ୍‌ରେଡେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପନବରତନ୍ ଏରତନିୟନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତଲେନ୍ ଏଗାମ୍‌ତେ ପଡ଼ ? ୨୨ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଏଜାଲେ ଏଡେଲେ ଫା ଏରସନାୟୁମ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ତେ ଗିୟତବୋ; ଆନାଜି ଏରଫାନ୍ତେମରଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରସନାୟୁମ୍‌ ଅଃଗାମେ, ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଫାନ୍ତେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତଞ୍ଜି ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ତକୋ । ବନ୍‌ତ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଅନବସେତନ୍ ତେତେ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ଏରତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଡ଼ନେଜି ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କେଣ୍ଡାରଲୋଡ଼ନ୍ ଜନ୍‌ଡେନ୍ ତେତେଜି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବତର ଅନବକ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ରପ୍ରିତେ । ୨୪ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି କିନ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆ ଜିତନ୍‌ବ ଆଲଗଡ଼ କେଣ୍ଡାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, କିନ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆ ଜିତନ୍‌ବ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତ ଆଗୁଗୁ ଜିତନ୍‌ବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାରଲୋଡ଼ ଜନ୍‌ଡେନ୍ ତେଲବେନ୍ । ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଫା ଆଜାଡ଼ି କେଣ୍ଡାରନ୍; ତିଆସନ୍ ଅଡ଼ଲେ ଆସ୍‌ସେଡେଞ୍ଜି ଆ କେଣ୍ଡାରଲୋଡ଼ ଆରି ବତର ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜୁଡେଲେ ରପ୍ରିତେ ।

ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌

୨୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି, କେନ୍‌ଆତେଜି ଅବୟ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେନ୍‌ତମ୍‌ ବୁଡ଼ିଫର ଏଗାମ୍‌ତଡ଼ନେ; ଇସ୍‌ଆଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପେଲ୍‌ଆ ଆଏଡ଼ର୍ ଅଃଡ଼କୋଏ, ବନ୍‌ତ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜି ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୬ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅନ୍ତମ୍, ଅଡ଼କୋ ଇସ୍‌ଆଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି ।

“ସିଓନନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରମରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ,
ଆରି ଜାକ୍‌ବନ୍ ଆ କେଲ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଇର୍‌ସେନ୍ ସବ୍‌ଡାୟଡେ ।

୨୭ ଆ ଇର୍‌ସେଞ୍ଜି ଆସ୍‌ସବ୍‌ଡାୟଡେନ୍ ଆଡିଡ଼
ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କେନ୍ ଅନଗତନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ ।”

୨୮ ମନ‌ଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଆଲ୍‌ଲୋଡାଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆବନେରା ତେଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସ୍‌ସୋଏନ୍ ଆସନ୍ ତ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗଡ଼ିମର୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆତନିୟତିୟ ଅଡ଼କୋନ୍ ତ ଆନୋଡେନ୍‌ କାଜ୍‌ଜାନ୍ ଅଃଡ଼େ । ୩୦ ଆମ୍‌ତଡ଼ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍‌ନେଲଜି; ବନ୍‌ତ ନମି ଅମ୍‌ନେ ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି । ୩୧ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ନିୟ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଞ୍ଜାଡେଞ୍ଜି, ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ନିୟ ନମି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ତଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରଫାନ୍ତେମର ଅମ୍‌ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ରେଡେଞ୍ଜି, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିତବେ ।

ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼

୩୩ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗିଆନ ତ ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିବୋ, ଆ ଗନବ୍‌ରିବର୍ ଆନା ଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଲେ ରପ୍ରିଏ ? ଆ ତଡ଼ରନ୍ ଆନା ରପ୍ରି ଜନାଏ ? ୩୪ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍,
“ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଃୟମ୍‌ ଆନା ଜନାଲେ ରପ୍ରିଏ ?

ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନା ଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଲେ ରପ୍ରିଏ ?

୩୫ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେନ୍,
ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବ୍‌ଡିଡ଼ତେ ?”

୩୬ ✠ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ନେଲେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ । ଆଏଡ଼ର୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

✠ ୧୧:୩୨ ୧୧:୩୬ ୧ କରନ୍ତି ।

ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ସନେବା

୧ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ତନାନଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅମଡ଼ବାଲେନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଡ଼ ତଅଡ଼ବେନ୍ ଆମେଡ଼, ମଡ଼ିବ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆକ୍ରାତେନ୍ ଆନମଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଯୋରୋପ୍ତାୟତମଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅବ୍‌ସର୍ତ୍ତାବା, କେନ୍‌ଆତେ ମା ଆଜାଡ଼ି ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ । ୨ କେନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖିଣ୍ଡୁମ୍‌ତନ୍, ଏତେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଖିଣ୍ଡୁମ୍‌ତଡ଼ନେ, ଇସ୍‌ରାଏଲ ଅନିଃୟମବେଞ୍ଜି ରଡ଼ ଏମ୍ବେଏତୋ ଆରି ମନ୍ନବେନ୍ ମେତ୍ରନ୍ ଆନ୍ନାଏତୋ । ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆନିଃୟମ୍ ଇନି ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଟନ୍ ଇନିଜି ମନଡ଼ତମ୍, ମନଅୟତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତିଆତେ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ।

୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଖାରାଡ଼ଲ୍‌ଆଞ୍ଚନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଯୋଡ଼ା ଗାମ୍‌ତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତବେନ୍ ଆ ତନେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍ ଲବ୍‌ଗଠତମଲନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଇୟମ୍‌ବା । ୪ ୫ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼଼ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡା଼ରଞ୍ଜି ତକୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡା଼ରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ । ୬ ଏତେଗନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବାତେ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଆରି କେଣ୍ଡା଼ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୭ ୮ ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଆଞ୍ଚାଡ଼ଲବନ୍ ଆ ବୋର୍ଯାଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମନଡ଼ ଏଖିଣ୍ଡୁମ୍‌ନେବା । ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ବନେନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୋର୍ଯାନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ ତେନ୍, ତନେଲେନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ଅନ୍ତମ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତବୋ । ୯ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ଯାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା; ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ଯାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତବୋ । ୧୦ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ତୟ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ଯାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତବୋ । ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତନିୟନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ଆଞ୍ଚାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାତେ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତିୟେତୋ ।

୧୧ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍‌ଲୋଟନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ତକୋତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଅଙ୍ଗାଆତେଜି ମନଡ଼ ତଡ଼ ତିଆତେ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟମ୍‌ତଡ଼, ଅଙ୍ଗାଆତେ ମନଡ଼ ତିଆତେ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋବା । ୧୨ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଏତର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୟମ୍‌ବା ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ମାନ୍‌ବୋ । ୧୩ କାକାଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ଏଆଡ଼ସାତଡ଼ନେ । ପୁରାଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଅବ୍‌ନୁୟ୍‌ବଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେବାବା । ୧୪ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆଏଡ଼ର୍ ପାର୍ତନାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୫ ବୟ୍‌ଲେମ୍‌ରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆ ସନାୟୁୟାୟ୍ ଜିନସଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ବାଜି, ସାଞ୍ଜେକୁଲନ୍ କରୋଡ଼ାତଡ଼ବେନ୍ ।

୧୬ ୧୭ ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବ୍‌ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାବା । ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସିର୍ବାଦବାଜି, ଏସୟ୍‌ତଡ଼଼ଜି । ୧୮ ସର୍ତ୍ତାଲନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଯେୟେତାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଯେୟେତାନାବା । ୧୯ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଆବମନ୍‌ ଅମ୍ବେନାବା । ଏବ୍‌ସୋଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଇନ୍ନିଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସାଙ୍ଗନାବା । ବୁଡ଼ିମ୍‌ର ଏଗାମ୍‌ତଡ଼ନେ ।

୨୦ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ମନଡ଼ ଅଃରିୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏମ୍ବେଡ଼଼ । ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଟ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ମନଡ଼ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା । ୨୧ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସରିନ୍ ସନୟ୍‌ନ୍ ବାତେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟ୍‌ବା । ୨୨ ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ତନାନଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼଼ ଏଡ଼ୁଲ୍‌ତଡ଼ନେ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ବନେରାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼ବା । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଖେନ୍ ପନବ୍‌ରତନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆନିନ୍‌ ଆବଲୁମେନ୍ ଆ ବଡ଼ି ଖେନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍ ।” ୨୩ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଗାମ୍‌ତେ; “ବନେରାମର୍‌ବେନ୍ ଆତୋଲେୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍‌ବା; ଆଇର୍‌ଗାଲ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଗାଡ଼ାନେନ୍ ତିୟ୍‌ବା; ଏନ୍‌ଗେନ୍ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଆବ୍‌ବ୍‌ଲୋଟନ୍ ଆରଡ଼େତୋତନ୍ ଏଡ଼ୁକ୍ଲୋତେନ୍ ତେତେ ।” ୨୪ ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍

* ୧୨:୪ ୧୨:୫ ୧ କରନ୍ତି ୧୨:୧୨ * ୧୨:୬ ୧୨:୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୨:୪-୧୧ * ୧୨:୧୪ ୧୨:୧୫ ମାଡ଼ି ୪:୫୪; ଲୁକ ୬:୮

ଆ କାକାଡ଼ା ବାରେ ଏବଂନାରେଡ଼଼େନେ; ବନ୍ଦ ମନଝ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ମନଝତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅବଂନାରେବା ।

୧୩

ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଞ୍ଜାୟଲୋ ତେନ୍, ଆନ୍ନିଝ ସୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଅଞ୍ଜାଟେଜି, ସୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆଞ୍ଜାଟେଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ତମ୍ନିଜେଞ୍ଜି । ୨ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆନାଜି ସଙ୍ଗାତଜି ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଜନି ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆନା ଅଞ୍ଜାମେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ତେଏନ୍ । ୩ ଆନାଜି ମନଝ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜତଡେଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନଝ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜାମେଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ବନ୍ତଝ । ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରବନ୍ତଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏସାୟତେ ପଝ ? ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ମନଝ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ବା, ଆରି ଆମଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ ସନେକେନ୍ ଏଞ୍ଜାଟେ । ୪ ସନ୍‌କ୍ଳାବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେଡାନ୍ ତେଏନ୍ । ବନ୍ଦ ଆମ୍ବେନ୍ ମନଝ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାମଲୋ ତେନ୍, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବତଝତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁମ୍‌ ତକୋ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍, ଆରି ମନଝ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜାମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତଶ୍ଚାୟତଜି । ୫ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ବନ୍ଦତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍ଦତ୍ରାବ ବନ୍ତଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ଦ ବିବେକନ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି ।

୬ ଚିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ପାନ୍‌ନ୍ ଏଡିୟତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବାନ୍ନେତେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେବାତଜି । ୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନି ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ତିୟବା; ଆମ୍ବେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ପାନ୍‌ନ୍ ଏଡିୟତେ ତିଆତେ ତିୟବା ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଅଞ୍ଜନ୍ ବାରେ ମାନ୍ନେବା ।

ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜି ଅଲ୍‌ତୁଝୟମ୍‌ବା

୮ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅଲ୍‌ତୁଝୟମ୍‌ବା କେନ୍‌ଆତେ ଅମରେଝଲେ ଆନ୍ନିଝ ଆମଞ୍ଜ ଇନ୍ନିଝଜା ସାରତାତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ଆନା ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଝୟମ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେତେ । ୯ “ଏଡାରିତଞ୍ଜେ, ମନ୍‌ରାଜି ଏରକ୍ତଝ, ଏରାତଡଞ୍ଜେ, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତେ ଇନ୍ନିଝ ଏଲୋବତଝ ।” କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବରଲୋଝ ତକୋ, “ଆମ୍ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଏତୁଝୟମ୍‌ତେ, ଏଡେଲ୍‌ମା ତୟଲିସିଂମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଝୟମ୍‌ବାଜି ।” ୧୦ ଆମ୍ବେନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଏତୁଝୟମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜିୟ ଏଞ୍ଜାଙ୍ଗାଏ, ଏତୁଝୟମ୍‌ତେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଏମାନ୍ନେତେ ।

୧୧ ନମି ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ତନିମତନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବେଡାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ; ଜନଲେଞ୍ଜି ଆତର୍‌ନବୋ ସିଲଡ଼ ନମି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଝ ଆସନ୍ ତୁୟାୟତମ୍ । ୧୨ ତଗିଲନ୍ ସଡ଼ାୟଲେ ପାଟେନ୍, ସନାଆରନ୍ ତୁୟାୟଲେ ପାଝତାୟ । ଯବା, ଲୋଝଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଅମରେଝବା ଆରି ଆ ସାଆର୍‌ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଏବଜାତାନାବା । ୧୩ ଆ ସାଆର୍‌ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆକାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅତ୍ରମ୍ ଏଞ୍ଜାମ୍‌ମେନ୍‌ବା । ଜୋଶ୍ଚାଡାନ୍, ଗାସାଲନ୍, ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଅନାଲ୍‌କେନ୍, ପେଲ୍‌ନେନ୍, ଗୋଡେନ୍, ଅଲ୍‌ଡିତନ୍, ଅଲ୍‌ସଙ୍ଗାଞ୍ଜାଲୋଞ୍ଜନ୍ ମଗାଡ଼ଲନ୍ ଏଡକୋତଞ୍ଜେ । ୧୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରତୁ ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍‌ମ୍ ଆ ଞ୍ଜାମ୍‌ମେନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଞ୍ଜାମ୍‌ମେନ୍‌ବା, ଆରି ଇସ୍‌ବେନ୍ ଅମରେଝଲେ ଲୋବନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ ତକୋନାବା ।

୧୪

ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ ତୋସା ଏଞ୍ଜମ୍‌ତଡ଼

୧ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ତନେଲୋଞ୍ଜନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଜାବା, ବନ୍ଦ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବନେଜି ଅମତୁଝତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍‌ବାତୁତଡ଼ । ୨ ଆନା ତନେଲୋଞ୍ଜନ୍ ମରଝ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜି ଜୋମ୍‌ତେ, ବନ୍ଦତ ତନେଲୋଞ୍ଜନ୍ ଏରବସ୍ତୁରନ୍ ଓଆବନ୍ ଜୋମ୍‌ତେ । ୩ ଆନା ଜୋମ୍‌ତେ ଅଞ୍ଜାମେନ୍

୧୩:୨ ୧୩:୩ ମାଡିଅ ୨୨:୨୧; ମାର୍ ୧୨:୧୭; ଲୁକ ୨୦:୨୫   ୧୪:୧ ୧୪:୧ କଲସି ୨:୧୭

ଆ ମନରାଆତଡ଼ ଗବରୟତଡ଼ ତଡ଼, ଆନା ଅଃଠ୍ଲୋମେ ଆଜ୍ଞୋମତେନ୍ ଆ ମନରାଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଅବତୋସାତଡ଼େ ତଡ଼; ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଜାଏନ୍ ।^୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନା ତ ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏବତୋସାତେ ? ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ ଗବତେଲ୍‌ତେ ଅଡ଼େ ଅଃଗବତେଲେ ଆ ସାତକାରନ୍ ଆମଡ଼ ଆନିନ୍ ତନଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆ କମ୍ବାରିନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ତୁମ୍ ତବନଡ଼ଲେ ରପ୍ରିତେ ।

^୫ ଅବୟନେ ଗାମଡ଼େ ଆନ୍ନା ଜୋଗାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଜୋଗାନ୍ ଗୋଗୋୟ ସୋଡ଼ା, ବନ୍‌ତ ଆରି ଅବୟନେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜୋଗା ସମାନ୍ ଗାମଡ଼େ । ତିଆସନ୍ ଆନା ଏଜାମଲେ ଇୟମଡ଼େ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତିଆତେ ଗବରିଏତୋ ।^୬ ଆନା ଅବୟ ଜୋଗାନ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମଡ଼େ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେତୋ, ଜନୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତନଡ଼ତଡ଼ ତଡ଼, ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌କେଲେ ଆନିନ୍ ଜୋମେତୋ, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ସନେକ୍‌କେନ୍ ଖାଡ଼ତେ । ଅଜା ମନରା ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ଅଃଠ୍ଲୋମେ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମେତୋ ଆରି ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌କେଏତୋ ।^୭ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ମେଡ଼େ ଆରି ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃର୍‌ବୁଏ ।^୮ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମେଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ତନ୍, ରବୁଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଲ୍‌ଡ଼ତନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅମେଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ କି ରବୁଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ।^୯ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ବୁନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍‌ମେଡ଼େନ୍ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ ତେଏନ୍ ।^{୧୦} ତିଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍‌ଆତଡ଼ ଜନି ଆସନ୍ ଅବତୋସାତେ ? ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍‌ଆତଡ଼ ଜନି ଆସନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ ? ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ କୁଏ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍‌କମ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆମୁକ୍‌କାବାନ୍ ଇୟତେ ତନଡ଼ବୋ ।^{୧୧} ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ,

“ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମଡ଼େ, ଖେନ୍ ଆମେଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍,
ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ମୁକ୍‌କାବାଞ୍ଜେନ୍ ତୁଡ଼ମୁତଜି,
ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମଡ଼ିୟଜି ।”

^{୧୨} ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମୁକ୍‌କାଲୋଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ଇସାବ ତିୟତବୋ ।

ଅବୟନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଏଗବ୍‌ଲୋଡ଼ଡ଼

^{୧୩} ତିଆସନ୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବିସାରତଡ଼, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ କି ତନଶ୍ଟାୟମର ତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଇୟମ୍‌ବା ।^{୧୪} ଖେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍‌ନ୍ ବର୍‌ତନାୟ, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଏରମଡ଼ିର ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ଏରମଡ଼ିର ଗାମଲେ ଡର୍‌ନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଏରମଡ଼ିର ତେତେ ।^{୧୫} ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଜନୋମ୍ ଆଜ୍ଞୋମତେନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ସିନ୍‌ଗାଲନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଃଞ୍ଜିମ୍‌ନେ । ଅଜା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ବୁନ୍ ରବୁଏନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମନ୍ ଜନୋମଜୋମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗବ୍‌ଲୋଡ଼ଡ଼ ।^{୧୬} ଆମ୍ବେନ୍ ଅଜାଆତେ ମନଡ଼ ଗାମଲେ ଅବତିସୟତେ, ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେନ୍ ତୋସାତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ।^{୧୭} ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଗାଗାନ୍‌ନେନ୍ ତ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଡର୍‌ମ୍‌ନ, ସନୟନ୍ ତ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସର୍‌ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ।^{୧୮} ଆନା ଏନ୍‌ଲେ କ୍ରିସ୍‌ବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସେବାତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସର୍‌ତାତେ, ଆରି ମନରାଞ୍ଜି ନିୟ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ବଡ଼ଞ୍ଜି ।

^{୧୯} ତିଆସନ୍, ଅଜାଜିଆତେ ସନୟନ୍ ତ ସର୍‌ତାନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍‌ଆତଡ଼ ମବରଡ଼ତେ ତିଆତେଜି ଏଲ୍‌ମ୍‌ବା ।^{୨୦} ଅଜିଡ଼ ଆଜନୋମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏବ୍‌ମୋସ୍‌ସୁତଡ଼ । ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନୋମଜି ଜୋମଲେ ରପ୍ରିତବୋ, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମ ବାଞ୍ଜେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମେନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଏଜୋମଡ଼ ।^{୨୧} ଜୋମଜୋମବେନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଡର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅଜମ୍‌ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ବା ।^{୨୨} ଡର୍‌ନେନ୍‌ମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତୁମ୍ ଜନାଏତୋ, ଅଜା ମନରା ମନଡ଼ ଇୟମଲେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଡ଼େ, ଆରି ତିକ୍‌କି ଆନିନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଠ୍ଲୋସାଏ, ତି ଆ ମନରା ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।^{୨୩} ବନ୍‌ତ ଆନା ଡାଲ୍‌ଗଡ଼ଲେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମଡ଼େ, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗିନ୍‌ୟଗିୟଲୋଡ଼ ତୋସାମର

* ୧୪:୧୦ ୧୪:୧୦ ୨ କରଜି ୫:୧୦

ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅଃଲ୍ଲୋମେ; ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ତର୍ନେନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଃଡୁଢ୍‌ନାୟ୍, ତିଆତେ ଇର୍ସେ ।

୧୫

ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅବସର୍ତ୍ତାବା

୧ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଆନାଜି ବୋର୍ସା, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଏରବସ୍ପୁରନ୍ ଆ କାକାଡା ସାୟସିବା । ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଅବସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଡ୍ ଗୋୟତଡ୍ ତଡ୍ । ୨ ଆର୍ପାୟ୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ସୁକ୍ଳା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ବୋର୍ସାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବସର୍ତ୍ତାତବୋଜି । ୩ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଅନବସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ଅଃଲ୍ଲୋମେ । ଆର୍ପାୟ୍, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଅଡ୍ରମ୍, “ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗବ୍‌ରୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତି ଆ ଗନବ୍‌ରୟ୍ ଖେନ୍ ସସ୍‌ତାୟ୍ ।” ୪ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ଖନଡ୍‌ଜି ସନ୍‌କ୍ଳାଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍, ଏରକିଲ୍‌ଡ୍‌ବେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ର ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନ୍ନୟ୍‌ବନ୍ ତ ସନଏନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ୍‌ତନ୍ । ୫ ଅନ୍ନୟ୍‌ବନ୍ ତ ସନଏନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ଇସ୍ଟୁ ଅଡ୍ରମ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆବମନ୍‌ନ୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟ୍‌ବେନ୍‌ତୋ । ୬ ଅଡ୍ରକୋନ୍‌ବେନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ସର୍ବତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କୋ ।

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍

୭ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲବେନ୍, ଏଞ୍ଚେଗନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ଜାବା । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆଜାଡି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆଞ୍ଜିଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ କାକାଡାମର୍ ଏମ୍ବେଏନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଆସ୍ତାସାଲନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଗବ୍‌ରିତେ । ୯ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତଜି । ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତିଡ୍, “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତମ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତମ୍ ।”

୧୦ ଆରି ବତର କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍,
“ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନେତଜି ।”

୧୧ ଆରି ବତର,
“ଅଡ୍ରକୋ ଏରଜିଉଦିମରଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କୋ;
ଆରି, ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେଏତଜି ।”

୧୨ ଆରି, ଜିସାୟ୍‌ନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନେ,
“ଜିସିନ୍ ଆ କେକ୍ଳାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ତୁଡ୍‌ତନାୟ୍,
ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସାସନତେ,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ନ୍ ଆସାତଞ୍ଜି ।”

୧୩ ଅଡ୍ରକୋନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରାସାତଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର, ତର୍ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅଡ୍ରକୋନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତା ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବରିୟ୍ ତେବା, ମଡ୍‌ବ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଚେ ମରଡ୍‌ବେନ୍‌ତୋ ।

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ପାଠଲନ୍ ଆ କାକାଡା

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାନ୍‌ଖେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ସାଜତେ ଆରି ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ମନଡ୍ ବୁଡ୍‌ବି ତକୋ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍ରକୋନ୍ ଏଗୟ୍‌ତେ, ତର୍ତ୍ତମ୍ ନିୟ୍ ଏଲ୍‌ଖଡ୍‌ଖଡ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୧୫ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତେଡାଲିଖନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ନୋମଡ୍‌ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନେଭାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ମଡ୍‌ବ୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ମବ୍‌ଡ୍‌ବ୍‌ତାଲନ୍ ଅନମଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ ଜନାଜାନ୍ ତେତଜି, ତିଆସନ୍ ଆମଡ୍‌ବାଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡାମର୍ ଅମ୍ବେଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନଡ୍‌ବର୍ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ରାଓଡାନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ କକାଡାତନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଖାଡ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୭ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡା ଆର୍‌ଲ୍‌ମ୍‌ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସୋଡାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସ୍‌ୟ୍‌ତନାୟ୍ । ୧୮ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ଅନବ୍‌ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଇନିଜି ଅସିଲୋଡ୍‌ଖେନ୍

ଲୁମେନ୍, କେନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓମଡ଼ଲାୟ । ୧୯ କେନ୍ଆତେଜି ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍, ଅରମ୍ଭତନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ମଡ଼ିର୍ ବୋର୍ସାନ୍ ବାରେ ବର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍; ତିଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଇଲିରିକନ୍ ଏରିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ଲାୟ । ୨୦ ଅଡ଼େକାସେଡ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମତଡ଼େଜି, ତେରେ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସାୟତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଜିମ୍ମି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗୁଗୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃସାଜାୟ । ୨୧ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ;

“ଆନାଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାଡ଼େଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟତଜି,
ଆନାଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମତଡ଼େଜି ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି ।”

ପାଓଲନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍

୨୨ *ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତର ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ । ୨୩ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ତେସାଲୋଡ଼ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ସୁଜ୍ଞେଏନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟ ବର୍ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ସାୟଲାୟ, ନମି ଲନତୟଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗଡେଲ୍ଡେ । ୨୪ ଖେନ୍ ସ୍ପେନ୍ ତେସାନ୍ ଆରିୟତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଇୟତାୟ ଜିରବେନ୍ ଗାମଲେ ଇୟମଲାୟ, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ସ୍ପେନ୍ ତେସାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍ବୁଜିୟବା । ୨୫ *ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସନାଜ୍ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ୨୬ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଏତିୟତାୟ ଗାମେଞ୍ଜି । ୨୭ *କେନ୍ଆତେ ଆ ଇସ୍ତୁମଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା, ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମତଜି; ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ମାୟେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟସିଏତଜି, କେନ୍ଆତେ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି । ୨୮ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆ ତକା ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଲନୁମଖେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଞେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଖେନ୍ ସ୍ପେନ୍ ତେସାନ୍ ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଜଡ଼ତନାୟ । ୨୯ ଆକା ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରିୟ ଆସିବାଦନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ।

୩୦ ଏ ବୋଷାଡ଼ ତନାଜି, ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଖୁମଲୋଡ଼ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼ିୟଲଡ଼ଲନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କାକୁତ ତନାୟ, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ଡନାବା । ୩୧ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୁୟତୋ, ଆରି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଜାଏତଜି, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ପାର୍ଡନାବା । ୩୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତଜେନ୍ ତେନ୍, ସର୍ଡାନ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ । ୩୩ ସନୟନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମେନ୍ ।

ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

୧ କେକ୍ୱେ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ସନେବାବୟ, ପିବେ ତନାନନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପ୍ରୁବନ୍ ଆଖୁମଲୋଡ଼ ଜାବାଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମବାଜି, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟସାୟ ତକୋ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଡିୟବା; ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟନେ ମନଡ଼ ଗଡ଼ିମର୍ ତେଏନ୍ । ୩ *କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍ ପ୍ରିୟୁଲାନ ତ ଆକିଲାନଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୪ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଅଜାତମଲଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ଏରଜିଉଦି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସେକ୍ୱେତଜି । ୫ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସିରେଡ଼ଞ୍ଜି ଆର୍ନୁକୁଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ତନୁଡ଼ୟମର୍ ଗଡ଼ିଖେନ୍ ଏପାଇତନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରବା, ଆନିନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ତର୍ନେମର ତେଏନ୍ । ୬ ମରିଅମନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ କାକାଡ଼ାଲନ୍ । ୭ ଆନ୍ଦ୍ରିକନ୍ ତ ଜୁନିଆନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା, କେନ୍ ବାଗୁ

* ୧୫:୨୨ ୧୫:୨୨ ରୋମିଅ ୧:୧୩ * ୧୫:୨୫ ୧୫:୨୫ ୧ କରନ୍ତି ୧୭:୧-୪ * ୧୫:୨୭ ୧୫:୨୭ ୧ କରନ୍ତି ୧:୧୧ * ୧୭:୩ ୧୭:୩ ଅନସ୍ତାୟ ୧୮:୨

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଟିସିଂଲୋଡନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆମ୍ବୁଟୁମା ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତାନ୍ନୁଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନାଜି ।

୮ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମତମ୍ ଆସ୍ତିଆତନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୯ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍ ଉର୍ବାଣନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେନ୍ ସ୍ତାକ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୦ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜ୍ଞିନୟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆପେଲାନିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରବା, ଆରି ଆରିସ୍ତବୁଲନ୍ ଆସିଂମରଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ନମସ୍ତାରବା । ୧୧ ଜାତିମରଞ୍ଜେନ୍ ଏରୋଦିଆନ୍ ତ ନାକିଂସନ୍ ଆସିଂମର କ୍ରିସ୍ତାନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା ।

୧୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି କୁପେଣାନ୍ ତ କୁରୁପୋସାନ୍ଆତଡ଼, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାଲନ୍ ପସିନିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୩ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସ୍ତୋତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ରୁପନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ନମସ୍ତାରବା, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅୟୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ । ୧୪ ଅସୁଲ୍ଡିତନ୍, ସ୍ଲୋଗୋନନ୍, ଅରମିସନ୍, ପାତ୍ରବାନ୍, ଅରମାସନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତନାନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୫ ପିଲଲଗନ୍ ତ ଜୁଲିଆନ୍, ନିରୁସନ୍ ତ ଆ ତନାନଞ୍ଜି, ଆରି ଅଲୁମାନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା ।

୧୬ ମଡ଼ିବ୍ ଜନୋଜୋରନ୍ ବାରେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲନମସ୍ତାରବା । ଅଡ଼କୋ କ୍ରିସ୍ତାନ୍ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍

୧୭ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତନାନଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନୁୟ୍ବତବେନ୍, ଅଜା ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଏଜାଏନ୍ ତିଆତେ ଆନାଜି ସଜାଠାତାଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପାଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ଖନଡ଼ି ତିୟ୍ତଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସବ୍ଡାୟ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୮ ଆନାଜି ଏନେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ମଗାଡ଼ତଜି ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତାନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜେସବାଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆ କିମୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ଏନେତଞ୍ଜି । ତମୟବରଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟବରଞ୍ଜି ବାରେ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଜି । ୧୯ ବନ୍ତ, ମନଡ଼ବରଞ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତର୍ଡନେ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ଡାତୟ୍ । ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ବାରେ ବୁଡ଼ିବେନ୍ତୋ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତତନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ମଗାଞ୍ଜିତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ଅନିସ୍ତୁମଞ୍ଜେନ୍ । ୨୦ ଏରେଲ୍ଡେନ୍ ସନୟ୍ ଆଡ଼ିୟ୍ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ତାଲ୍ଲଡ଼ବେନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ସନ୍ନୁମନ୍ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାତାତେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୨୧ ଏସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍ ତିମତିନ୍ ତ ତେସାବାୟ୍ଞେନ୍ ଲୁକିଆନ୍, ଜାସୋନନ୍ ତ ସୋସିପାତ୍ରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

୨୨ ଖେନ୍ ତେବ୍ଡିଆନ୍, ପାଓଲନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଅରିଡ଼ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେନ୍ ।

୨୩ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ସାକ୍ସେକ୍ଲୁଲମ୍ ଗାୟନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆର୍ଭୁକ୍ତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି; ତି ଆ ଗଡ଼ା ତକ୍ଲୋତାବମ୍ ଏରାସ୍ତନ୍ ତ କାର୍ଡ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେନ୍ । ୨୪ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

ପାର୍ଡନାନ୍ ତ ସନେନ୍ସେନନ୍ ବାରେ ଇଡଲନ୍ ଅନବସୁଜ୍ଞେନ୍

୨୫ ଜିରାୟ୍ବା, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଏସେକ୍ସବା, ତନେବେଞ୍ଜି ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିସ୍ତାନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ବରନାୟ୍ ଆରି ଆମ୍ବୁଟୁମା ସିଲଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜରୁ ବନେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅବରାଡ଼ାଏନ୍ । ୨୬ ତି ଆ ଜରୁ ବନେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତେ ବନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ରାଡ଼ାଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ନମି ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରନ୍ ଅନେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍ତବୁବରନ୍ ତେତେ, କେନ୍ଆତେ ବାରେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୨୭ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜନାମର୍ ଇସ୍ବରନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତାନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅନେଲେ ଆଏଡ଼ର୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

କରିଛାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ପର୍ତ୍ତମ୍ ସ୍ତ୍ରୀତି ସନେକୁଲନ୍

କରନ୍ତିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ପର୍ତ୍ତମ୍ ସ୍ତ୍ରୀତିଲୋଡ୍, କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଡ୍‌ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆଡ୍‌ବନଡେନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳିମରଜି କ୍ରିସ୍ଟ ଅନମେଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ଟ ତର୍ନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆଗ୍ରୋଡେଲଜ୍ଜି ଥା କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆଇଡିଡ୍ ୧:୧ । ଆକାୟା ରାଜ୍ୟଲୋଡ୍‌ନ୍ କରନ୍ତିନ୍ ଅବୟ ଯୋଡ଼ା ଗଡ଼ା, ଆରି ତିଆତେ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଥା ରାଜଦାନି ତକୋଏନ୍ ୧୭:୫-୯ ।

ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡନ୍ ଆଡ୍‌ବେଏନ୍ ୫୫ ବସେଡ୍ ଥା ତିକ୍ଳି କେନ୍ ଥା ସିଟି ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡେନ୍ । କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳିଲୋଡ୍‌ନ୍ ମନ୍‌ରାଜି ଗୋଡେନ୍ ପାଡେନ୍ ଏନେତଜ୍ଜି, ତାରିତଜ୍ଜି ଆରି ପରାନ୍‌ସାଜିନ୍ ଥା କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମତଜି ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆରମତଡେନ୍, କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆମତ୍‌ଜ୍ଜି ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ତରଡ୍‌ଆନ୍ନା ଆରେନେତନେଜ୍ଜି, ଖାଡ୍‌ବୟନେନ୍ ତ ସୁଡ୍‌ନେନ୍, ମଡ୍‌ର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଥା ତନିୟତିୟ ତ ଯନମେଡ୍‌ନ୍ ଥା କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆଇଡିଡ୍ ୧୩ ।

ବଇନ୍ ଥା ପନାକ୍‌ଡ୍

- ୧. ପାଓଲନ୍ କରନ୍ତିବାଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେତେ । ୧:୧-୯
- ୨. କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ତରଡ୍‌ଆନ୍ନା ତେଏଜ୍ଜି । ୧:୧୦-୪:୨୧
- ୩. ପରାନ୍‌ସାଜିନ୍ ଥା କାକାଡ଼ା । ୫:୧-୭:୪୦
- ୪. କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ମରଜି ତ ଏରକ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ମରଜି* । ୮:୧-୧୧:୧
- ୫. ମଣ୍ଡଳିନ୍ ତ ଗିର୍ଜାନେନ୍ । ୧୧:୨-୧୪:୪୦
- ୬. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଥା ଯନମେଡ୍‌ନ୍ ତ ତର୍ନେମରଜି । ୧୫:୧-୫୮
- ୭. କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ମରଜି ଥା ତନିୟତିୟ । ୧୬:୧-୪
- ୮. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍ । ୧୭:୫-୨୪

୧ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସୋସ୍ତିନା ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଥା ଇସ୍ପମ୍ ବାଭେ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆରୋଡ୍‌ଲେଲେନ୍ ଆନାପ୍ତାୟା ଖଡ୍‌ନେମରଜି;

୨ *କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳି, ଆରି ଆନାଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଥା ମଡ୍‌ରମର ଆତନେ ଆସନ୍ ଅନୋଡେନ୍ ତେଏଜ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସରିନ୍ ଆପ୍ତାୟାଲଜ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଜ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ତେଏଜ୍ଜି, ଆରି ସମ୍ପରାନ୍ ତିଅଜା ମନ୍‌ରା ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍‌ଆତଡ୍ ସେନ୍‌ପୁରତଜି, ତି ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଏଆପ୍ତାୟାତାୟା;

୩ ଆପେୟ ଇସ୍ପରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟମନ୍ ତ ସନୟନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟାତୋ ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନେଲେ ଆସିର୍ବାଦନ୍

୪ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଅନେଲେ ଇସ୍ପର ଆମେଜ୍ଜିଆତଡ୍ ସାୟମଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆଏଡ୍‌ର ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେତାୟ । * ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଜ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଏପ୍ତାୟାଲନେନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ଆରି ଖନଡ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ତ ବନ୍ନୁଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆମେଜ୍ଜି ଗମାଡ୍‌ଲବେନ୍ । ୬ କେନ୍ ଏନେଲେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଥା ବର୍ନେଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ରବଡୋଲେ ଗନବ୍‌ରିନ୍ ତେଏନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ ଥା ତିନ୍ନା ଏକ୍ରଗେତେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମେଜ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ । ୮ ତନିୟତିୟଲୋଡ୍ ଇନ୍ନଡ୍‌ଏ ୫୪ନ୍‌ସୋୟାୟବେନ୍ । ୮ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଥା ତିନ୍ନା ଇ ଏଜାଲତେନ୍ ଆମେଜ୍ଜି ଏରଡୋସା ତେତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଜ୍ଜିଆତଡ୍ ଆତନିକ୍ଳି ଜାୟ ଜୁବାୟଲେ

* : ୧:୦ କୋଡ୍‌ତାୟପୁରମରଜି   ✧ ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟା ୧୮:୧

ତକ୍ଷୋତବେନ । ୯ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ବର ଆଅନତ୍ତମନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟଲେନ୍ ଆମତ୍ ରୁକୁଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର ତର୍ନେମର ।

ମଣ୍ଡିତଲୋଡ଼ନ୍ ପନାଲ୍ଲାଡ଼ନ୍

୧୦ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ବଲୋଡ଼ ଶେନ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ କାକୁତ୍ତନାୟ, ଏକତାଡ଼ିତନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ବେଲନ୍ ମାୟମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼େଜା ପନାଲ୍ଲାଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋଏ; ଆବୟନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଆରି ଆବୟନ୍ ଆସନେଡ଼ସେଡ଼ ଅମ୍ବେଲନ୍ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ବେନାବା । ୧୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଲ୍ଲବାଡ଼େନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ବେଲ୍ ଲୁୟିନ୍ ଆସିମ୍ବରଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାଲ୍ଲୟଜି । ୧୨ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ତ୍ତନ୍ ଗାମ୍ବେଲ୍ ଶେନ୍ ଜନାଲ୍ଲୟ, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ବତଜି ଶେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟତ୍ତମ୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ବତଜି ଶେନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟତ୍ତମ୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ବତଜି ଶେନ୍ କେପାନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟତ୍ତମ୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ବତଜି ଶେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟତ୍ତମ୍ । ୧୩ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଇନି ପାଲ୍ଲାଡ଼ଲନ୍ ପଡ଼ ? ପାଓଲନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁଏନ୍ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ବଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ତକ୍ଷବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ପଡ଼ ?

୧୪ *ଶେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକୋତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଶେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତ ଗାୟନ୍ ତୁମ୍ ତକ୍ଷବତାନ୍ ତିୟଲାଇ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ତକ୍ଷବତାନ୍ ଅଃଡ଼ିୟଲାଇ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍ବଲୋଡ଼ଶେନ୍ ତକ୍ଷବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ବେଲ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ବର୍ନେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି । ୧୬ *ଓଓ, ଶେନ୍ ତିପାନ୍ ଆସିମ୍ବରଜି ନିୟ ତକ୍ଷବତାନ୍ ତିୟଲାଇ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତକ୍ଷବତାନ୍ ତିୟଲାଇ ଗାମ୍ବେଲ୍ ଶେନ୍ ମନ୍ନେଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଆୟ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ଷବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନାସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ, ଆର୍ପାୟ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ; ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ରନବୁ ଆ ବୋର୍ସା ମୋସ୍ତତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ତମାୟବରନ୍ ବାଡ଼େ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତ ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ତକୋ

୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆସ୍ବେଏଃଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆ ଉଲ୍ଲବରଗୋ; ବନ୍ତ ଇନଲେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜୁତ୍ତଲବନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା । ୧୯ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତନ୍ ତକୋ, “ଶେନ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ି ଅବସେଡ଼ତାୟ,

ଆରି ଜନାମରଞ୍ଜି ଆଜନା ଅଃନ୍ନାଆୟ ।”*

୨୦ ତିଆସନ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଙ୍ଗା ? ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଅଡ଼େଙ୍ଗା ? କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଅଲ୍ଲବାଡ଼ୁମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଙ୍ଗା ? ଇସ୍ବରନ୍ ଇନି କେନ୍ ଜଗତନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଆ ଉଲ୍ଲ ଗାମ୍ବେଲ୍ ଅଃକର୍ନେ ପଡ଼ ?

୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଗିୟତାଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଜଗତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ବାଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଲଜି, ତିଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ ଏରସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ଉଲ୍ଲବର୍ ଅମତ୍ତଡ଼ତାଲେ ଆତର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତଜେନ୍ । ୨୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ବତନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍ତ ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିନ୍ ସାୟତଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ଇନଲେନ୍ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ଆତଡ଼ ଏଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ବନ୍ତ ଜିଉଦିମର୍ ତେଏଡ଼ୋ, ଏରଜିଉଦିମର୍ ତେଏଡ଼ୋ, ଆନାଜି ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲବର୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ବୁଡ଼ି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଏରବୋର୍ସାବର୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ବୋର୍ସା ତକୋ ।

୨୬ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆରୋଡ଼େଲବେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତକୋଲନ୍, ତିଆତେ ଇୟମ୍ବେଲେ ଗିୟବା, ପୁତ୍ ନି ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍ ଜବୁତମ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି,

* ୧:୧୭ ୧:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨୪ * ୧:୧୪ ୧:୧୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୮; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୯; ରୋମିଅ ୧୭:୨୩ * ୧:୧୭ ୧:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୭:୧୫ † ୧:୧୮ 1:18 ଇନ୍ନିଡ଼ ବର୍ଗାୟର୍ଗାୟ ତଡ଼ * ୧:୧୯ ୧:୧୯ ଜିସାୟ ୨୯:୧୪

ସୋଡ଼ାଫରଞ୍ଜି ତ ଆମ୍ବୁଟୁଗଡ଼ଫରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୭୭ ବନ୍ଦତ ଇସ୍ଵରନ୍ ବୁଢ଼ିଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନବରଜନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ଉଲ୍ଲଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି, ଆରି ବୋର୍ସାଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନବରଜନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି । ୭୮ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼େ ଜନିଜି ସୋଡ଼ା ତକୋ, ତିଆତେ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେନେଡ଼ସେତଞ୍ଜିଆତେ ତ ସନ୍ନାରାନ୍‌ଆତେ ସେତାଏନ୍ । ୭୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମୁକ୍କାଲୋଡ଼େ ଆନ୍ନିଡ଼େ ଗର୍ବତଡ଼ନେ ତଡ଼ । ୮୦ ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍ଟୁନ୍ ଆମ୍‌ଫ୍ ଏମାୟ୍‌ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍‌ଫ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ବୁଢ଼ିନ୍ ଅକ୍ରମ୍; ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତରମ୍‌ମର୍, ମଡ଼ିର୍‌ମର୍ ତେଲେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୮୧ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ “ଆନା ଗର୍ବତନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଜନି ଲୁମେନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗର୍ବନେତୋ ।”*

୨

ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସ୍ଟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆୟୋତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୧ ଏ ବୋଷାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଫ୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ବୁଢ଼ିଖେନ୍ ବାରେ କି ତମାୟ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଅଃଭିୟ୍‌ଲାଇୟ୍ । ୨ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଫ୍‌ବେନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତୁମ୍ ଜନାଇୟ୍‌ତୋ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼େ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତଡ଼ିୟ୍ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲାଇୟ୍ । ୩ *ତି ଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼େ ବୋର୍ସା ତଡ଼, ଆରି ବଡ଼ତନ୍, ତନକରନ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଫ୍‌ବେନ୍ ତକୋଲନାୟ୍ । ୪ ଖନଡ଼େଖେନ୍ ତ ଅନସ୍ତୁବରୁଖେନ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ତମାୟ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ତଡ଼, ଆର୍‌ସାୟ୍, ଖେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲାଇୟ୍ । ୫ ତିଆସନ୍, ତନେବେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ବାରେ ଏରଡ଼ନମ୍‌ଜିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ତନମ୍‌ଜିନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି

୬ ତେଲୋଜନଡ଼େତନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମାୟ୍‌ଡ଼ଫରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଫ୍ ବୁଢ଼ିନ୍ ବାରେ ବର୍ନେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍, ବନ୍ଦତ ତିଆତେ କେନ୍ ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼େ ଆ ବୁଢ଼ି ତଡ଼, କି କେନ୍ ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼େ ଆସ୍ତେଏଃତେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବୁଟୁଗଡ଼ଫରଞ୍ଜି ଆ ବୁଢ଼ି ତଡ଼ । ୭ ଆର୍‌ସାୟ୍, ଅବସସଲେ ଆତକ୍ଳୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନବଗୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼େ ଗତେଲେନ୍ ଆମ୍‌ବୁଟୁ ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆସସନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ସେତାଲେ ତକ୍ଳୋଏନ୍ । ୮ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନ୍ନିଡ଼େ ତିଆ ବୁଢ଼ି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାଏଞ୍ଜି ନଡ଼, ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼େ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼େ ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃର୍‌କ୍ଳଏଜି ବନ୍ । ୯ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼, “ଅମତନ୍ ଅକ୍ଳାତେ ଅଶ୍ଟୁଡ଼େ ଗିଜେ, ଅଲୁତନ୍ ଅକ୍ଳାତେ ଅଶ୍ଟୁଡ଼େ ଅମତଡ଼େ, ଆରି ଜନିଜି ଗତେଲେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼େ ଇୟ୍‌ମେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼େ ଆଡ଼ୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ତୁବଲେ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ।”

୧୦ ବନ୍ଦତ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ତି ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବଜନାଲଡ଼ିୟ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ତିଆ ପୁରାଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସନ୍‌ସବରୁଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟ୍‌ତଡ଼େତେ । ୧୧ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଗନବତେଲ୍‌ବରୁଜି, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଅମ୍ଲ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତୁମ୍ ଜନାତେ, ଆନ୍ନିଡ଼େ ଆରି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ; ତିଅକ୍ରମ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତୁମ୍ ଜନାତେ, ଆନ୍ନିଡ଼େ ଆରି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୨ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅଃଞ୍ଜିଲବୋ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼େ ସାୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଡ଼ିୟ୍‌ଲଡ଼ିୟ୍‌ଲନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ରପ୍ରି ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଖାଡ଼ଲବୋ ।

୧୩ ତିଆସନ୍ ପୁରାଡ଼ାଫରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଫ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଆବର୍ତନବନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜଗତନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ବାରେ ବର୍ନେନ୍ ଅଃକର୍ନେବୋ; ଆର୍‌ସାୟ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ଖନଡ଼ନ୍

* ୧:୩୧ ୧:୩୧ ଜିରିମିୟ୍ ୯:୨୪   ୬:୩ ୨:୩ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୯

ତିୟତବୋ । ^{୧୪} ବନ୍ଦ ଜଗତନ୍ ଆ ତରମତମଲୋଡ଼ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ବର୍ନେଜି ଅଃଜ୍ଞାଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍ଲୁତେ, ଆରି ତିଆତେଜି ଆନିନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ, ତିଆସନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଗାମଲେ ବର୍ନେନ୍ ତେତେ । ^{୧୫} ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଯେଲୁତେ*, ତେଲୋଜନଡ଼େତନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼େ ଅଃସେଲୁଏଜି । ^{୧୬} ତରଗ୍ଣ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଆନା ଜନାଲେ ରପ୍ତିଏ ? ଆନା ଆନିନ୍ଆଡ଼େ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ?” ବନ୍ଦ ଇନ୍ଲେଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନ୍ନ ଖାଡ଼ଲବୋ ।

୩

ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତ୍ରବାତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା

^୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାଜି, ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼େ ଆବର୍ତ୍ତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଜିଆଡ଼େ ଅଃକର୍ଚ୍ଚବେନ୍, ଆର୍ପାୟ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ କ୍ରିସ୍ଟଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରେସାସିଜନ୍ଆଡ଼େ ଆବର୍ତ୍ତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଜିଆଡ଼େ ବର୍ଚ୍ଚବେନ୍ । ^୨ *ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଜିଆଡ଼େ ଆଡ଼ବୁନ୍ ଅବଗାଲବେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନା ଜନୋମଜୋମଜି ଅଃଭିୟଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତିଆତେ ଜାଲେ ଏଃର୍ପ୍ତିଲୋ, ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଏଃର୍ପ୍ତିଏ । ^୩ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆମ୍ବେଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜଣ୍ଡମତନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସଙ୍ଗାନ୍ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ତକୋ; ଏଭେଲୁତେନ୍ ଆମ୍ବେଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଜି ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜଣ୍ଡମମେ ପଡ଼ ? ^୪ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅବୟନେ ଗାମତେ, “ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମର,” ଆରି ଅବୟନେ ଗାମତେ, “ଖେନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମର,” ଆମ୍ବେଜି ଏନ୍ଦେଲେ ଏବର୍ତ୍ତନ୍, ଏଭେଲୁତେନ୍ ଆମ୍ବେଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ?

^୫ ଆପଲ୍ଲନ୍ ଆନା ? ପାଓଲନ୍ ଆନା ? ଇନ୍ଲେଜି ସଭର ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଜି; ଆମ୍ବେଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଜି ଏସାଜତବେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍ଲେଜି ତନିୟ୍ତିୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାର୍ଡ୍ ଏଭେଲେ ଇନ୍ଲେଜି ଏଲନ୍ମତନାର୍ଡ୍ । ^୬ *ଖେନ୍ ଅନୁବନ୍ ଗୁଲାର୍ଡ୍, ଆପଲ୍ଲନ୍ ରୁଡ଼ାନ୍ବେନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ଅବସୋଡ଼ାଏନ୍ । ^୭ ତିଆସନ୍ ଆନା ଅନୁବନ୍ ଗୁତେ ଅଡ଼େ, ଆନା ରୁଡ଼ାତେ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ବନ୍ଦ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ଅନୁବନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତେ, ଆନିନ୍ ମା ମୁଡ଼ମର । ^୮ ଗୁଗୁଡ଼ିୟମରନ୍ ତ ରୁଡ଼ାତୟମରନ୍ ଆନିଜି ବାଗୁଜି ଆବୟନ୍, ଆନିଜି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଜିଆଡ଼େ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟତଜି । ^୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍, ଇନ୍ଲେଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସସ କାକାଡ଼ାମରଜି, ଆମ୍ବେଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କୋଭା ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସି ।

^{୧୦} ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଭିୟଲିଖନ୍ ଆ ସନାର୍ଡ୍ ବାଭେ ଖେନ୍ ଅବୟ ରୁଡ଼ି ଗୁସିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିନ୍ନିନ୍ ତନ୍ନିୟ୍ଲାର୍ଡ୍, ଆରି ଆନ୍ନାମର ତି ଆ ଜିନ୍ନିଲୋଡ଼ ତୁବସିତନ୍; ବନ୍ଦ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍ଲେଜି ତୁବତବୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଜି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଏଆୟତନନେବା । ^{୧୧} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିନ୍ନି ଆତୁବତୁବ ତକୋ, ତିଆତେ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆନ୍ନା ଆ ଜିନ୍ନି ଆନ୍ନିଡ଼ ତୁବଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ, ତି ଆ ଜିନ୍ନିଅର୍ ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ । ^{୧୨} ତି ଆ ଜିନ୍ନିଲୋଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନ ସୁନାନ୍, ରୁପାନ୍, ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆରେଡ଼, ଅରାନ୍, ଅଜିଡ଼ନ୍, ଅଲଡ଼ନ୍ ବାଭେ ତୁବତଜି । ^{୧୩} ଆରି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋ, ତିଆତେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଜି ଗିୟତାତେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ତଗୋନ୍ ବାଭେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଲ୍ଲେ ଗନିଜନ୍ ତେତେ । ^{୧୪} ଆନା ଇନି ତୁବେନ୍, ତି ଆ କାକାଡ଼ା* ଏରନ୍ବମୋସ୍ତାନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଓଞ୍ଜୋଲୁକଜନ୍ ଖାଡ଼ତେ; ^{୧୫} ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଜୋମତୋତେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତେ ମୋସ୍ତାତେ, ତେଲୋଜନଡ଼େତନ୍ ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ତଗୋଗଡ଼ ଆଜିଚେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ ।

* ୨:୧୫ 2:15 ଅଲ୍ଲେ ଗିୟତେ ☆ ୩:୨ ୩:୨ ଏଡ଼ି ୫:୧୨, ୧୩ ☆ ୪:୪ ୩:୪ ୧ କରନ୍ତି ୧:୧୨ ☆ ୩:୬ ୩:୬ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୪-୧୧; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨୪-୨୮ * ୩:୧୪ ୩:14 ତନ୍ତୁବ

୧୭* ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତତ୍ ପତ୍ ? ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ପୁରାତା ଉଗରଲୋଢ଼ବେନ୍ ତକୋତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତତ୍ ପତ୍ ? ୧୭ ଆନ୍ନିଢ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଅବସେତେନ୍ ତେନ୍, ଏଊଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ମଡ଼ିରତମ୍, ତି ଆ ସରେବାସିଂ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ।

୧୮ ଆନ୍ନିଢ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ନେ ତତ୍, ଆନ୍ନିଢ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ନମି ଆ ଜୁଗଇଂ ବୁଡ଼ିମର୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ିମର୍ ତେଲେ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଉଲ୍‌ମ୍‌ରାଗୋ ତେଏତୋ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆଗିନ୍‌ୟିରିୟଲୋଢ଼ ଆ ଉଲ୍ଲ୍: ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ିମର୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ସାଡ଼ୁଆଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ଖମ୍‌ତଜି ।”* ୨୦ ଆରି ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ବୁଡ଼ିମର୍‌ଞ୍ଜି ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର୍ ମନଡ଼ ତତ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଜନାତେ ।” ୨୧ ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଢ଼ ଗର୍ବତଡ଼ନେ ତତ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଅତ୍‌କୋନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତେ । ୨୨ ପାଓଲନ୍, ଆପଲ୍‌ନ୍, କେପାନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍, ଅନମେଡ଼ନ୍, ରନବୁନ୍, ନମି, ପୁର୍ବାଃତେ, ଅତ୍‌କୋନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତେ । ୨୩ ଆରି, ଆମ୍ଭେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ଆତେ, କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତେ ।

୪

ଅନାସ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ଜୁରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଆ ଗୁମ୍‌ସ୍ତା ଗାମ୍‌ଲେନ୍‌ତଜି । ୨ ଆରି, ଗୁମ୍‌ସ୍ତା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍‌ମ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତର୍ନେତମ୍ ତକୋନେନ୍ ସନାୟାୟାୟ । ୩ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅମ୍ଭେଲେ, ଅତ୍‌ ଅନ୍ନିଢ଼ ଆ ସଦରଲୋଢ଼ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼ ତତ୍, ଖେନ୍ ନିୟ ଖେନ୍‌ତମ୍ ଅଃନ୍‌ବିସାରନାୟ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ତୋସା ତକୋ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତତ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଏରତୋସାମର୍ ତତ୍, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବିସାରତ୍‌ୟ । ୫ ତିଆସନ୍, ତିନ୍‌ନାନ୍ ଆମ୍ଭୁଡ଼, ପ୍ରବୁନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଖନ୍ ଜାୟ ଆନ୍ନିଢ଼‌ଆତଡ଼ ଏବିସାରତଡ଼; ଆନିନ୍ ଆ ଲୋଢ଼ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆ ସାଆରଲୋଢ଼ନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ତାୟ, ଆରି ଉଗରଲୋଢ଼ନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର୍‌ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ତାୟ, ତି ଆତିଡ଼ ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନେକେନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

୬ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାଜି, ଖଢ଼ନେବେନ୍ ଆସନ୍ ଆପଲ୍‌ନ୍ ତ ଖେନ୍‌ତମ୍ ଅବଜଡ଼ତମ୍‌ଲନ୍ କେନ୍ ଅତ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆଇତିଡ଼ ତିଆତେଜି ଏଆଲ୍‌କେଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଖଢ଼ନାବା, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଢ଼ ଆସନ୍ ଏଗର୍ବତଡ଼ନେ, କି ଆନ୍ନିଢ଼‌ଆତଡ଼ ଏସଞ୍ଜାତଡ଼ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତଡ଼ ସୋଡ଼ାମର୍ ଅମ୍ଭେଲବେନ୍ ? ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲନ୍‌ଆତେ, ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅତ୍‌କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆତେଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲନ୍ ଅତ୍‌ମ୍ ଇନିବା ଏଗର୍ବତନ୍ ?

୮ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟାୟାୟ ତି ଅତ୍‌କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ାଜେନ୍ ପତ୍ ? ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଗମାଡ଼ଲବେନ୍ ପତ୍ ? ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ରାଜା ତେଲବେନ୍ ପତ୍ ? ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ରାଜା ତେଲବେନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍, ଏଊଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏରାଜାତନାୟ ବନ୍ । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ୋୟ, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅତ୍‌ମ୍ ଆନାସ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼, ଅତ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ତିକ୍‌ଗିଡ଼ ତକ୍‌କୋତାଲେ ରନବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍‌ଲୋଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ତନିକ୍‌ଲାୟଗୋ ତେତଲେନ୍ । ୧୦ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଉଲ୍‌ମ୍‌ରାଜି ତେଲଲେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଏମ୍‌ୟାୟଲନ୍ ବୁଡ଼ିମର୍ ତେଲବେନ୍; ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବସ୍ତୁତତ୍, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବସ୍ତୁତମ୍; ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍‌ତମ୍, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରସନେନ୍‌ସେନ୍‌ମର୍ । ୧୧ ନମିଗ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆତୋଲେୟ, ଆଇଗାଲ୍, ସିନ୍‌ରି ତତ୍, ଅସିଂ ତତ୍ ଆରି ତନିତନ୍ ଜୋମ୍‌ଲେ ଏବୁଲ୍‌କୋତାୟ । ୧୨ ଅସିତମ୍‌ଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏକାକାଡ଼ତନାୟ, ଆନ୍ନିଢ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ କନ୍‌ଲ୍‌ଲେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଆସିବାଦତାୟ, ତଣ୍ଡାୟଲଲେଞ୍ଜି ତେନ୍, ସଏଲେ ଏତକୋତନାୟ । ୧୩ ଗନବ୍‌ରଜନ୍

* ୩:୧୭ ୩:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୭:୧୨; ୨ କରନ୍ତି ୭:୧୭ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଆୟୋବ ୫:୧୩ * ୪:୨୭ ୪:୧୭ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୩

ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଲାଇଫ୍ ତେଜ୍, ଲବ୍‌ଡିଓରନ୍ ବାଢେ ଏଜାଲ୍‌ଡିଫାଇଫ୍, ନମିତ୍ରାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତେଲ୍‌ଲେନ୍, ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅତିଲନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତେଲ୍‌ଲେନ୍ ।

୧୪ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗନ୍‌ବରଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଅଃନ୍ନିଡ୍‌ଲାଇଫ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତନ୍‌ହୁୟ୍‌ମ୍ ଅଅନ୍‌ଖେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇଡ୍‌ତାୟ୍ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଦସ୍ ଅଜାର ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି ଜନଡ୍‌ତେନ୍, ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅମ୍ବୁଡ୍‌ବରତାଲେ, କ୍ରିସ୍ଟ୍ ଜିସ୍ଟ୍ ଆମଡ୍ ଖେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତେଲ୍‌ୟ୍ । ୧୬ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍‌ୟା* । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ତିମତିନ୍ ଆସ୍ପାୟ୍‌ଲାଇଫ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ୍ ତନ୍‌ହୁୟ୍‌ମ୍‌ତମ୍ ଆରି ତର୍ନେତମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡାଅନ୍; କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନାୟ୍ ଆରି ଅଡ୍‌କୋ ମଣ୍ଡିଡ୍‌ରେଡ୍‌ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖନଡ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବର୍ବେନ୍ ।

୧୮ ଖେନ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଅଃନ୍ନିଆୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍ଦେତାଲେ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗର୍ବତଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍‌ଡ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍ଟ୍‌ମ୍ ତେଏନ୍ ତେଜ୍, ଖେନ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଲଇୟ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଗର୍ବତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ସତ୍‌ର ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାୟ୍ ଅମଡ୍‌ତାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆ ବୋର୍ସାଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ତକୋ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗିୟ୍‌ନାୟ୍ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଟ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ବର୍ନେନ୍ ବାଢେ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଢେ ଗନିଜନ୍ ତେତେ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଲଡ୍‌ୟ୍‌ତବେନ୍ ? ଖେନ୍ ତାଙ୍ଗୋନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଇଆୟ୍, ଅଡ୍‌ ତନ୍‌ହୁୟ୍‌ମ୍‌ମନ୍ ତ ଲଗଡ୍ ବୁଡ୍‌ଡିନ୍ ବାଢେ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଇଆୟ୍ ?

୫

ଜୋଣ୍ଡାନ୍, କୁଣ୍ଡିନ୍

୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତାରିତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅମଡ୍‌ତଡ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତାରିତନ୍, ଏରୁଜିତନ୍‌ମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଢେଲେ ଅଃଡ୍‌ଡାରିନେଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆ ହୁକ୍ତି ବୟନ୍ ନିୟ୍ ଏତାରିତନ୍ । ୨ ତେଲୋଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗର୍ବତନ୍ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗରୁଡ୍‌ଡାତବେନ୍ ବନ୍, ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କେନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଅମଡ୍‌ହୁଏବା । ୩ ଖେନ୍ ତଅଡ୍‌ନ୍ ବାଢେ ତେଢେ ଅଃଡ୍‌କୋଲ୍‌ୟ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍, ପୁରାଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଖେନ୍ ତେଢେ ତକୋତାଲନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କେନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବିସାରଲାଇୟ୍‌ନି । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ୍ ଏର୍ଭୁଲ୍‌ଲନ୍ ଆଡ୍‌ଡ୍, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ତେଢେ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅମ୍ବେଲେ ପୁରାଡାନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନାୟ୍ । ୫ ଏନ୍‌ବେଗନ୍ ଆ କାକାଡା ଆରୁଲୁମ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଅଡ୍ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସନ୍‌ମନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋସ୍ପାୟ୍‌ବା, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ପ୍ରବୁ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆ ପୁରାଡାନ୍ ଅମେଡ୍‌ତେ ।

୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍‌ବେଲେ ଏଗର୍ବତଡ୍‌ଦେ, ତିଆତେ ମନଡ୍‌ ତଡ୍; ଅସୋୟ୍ କମିରନ୍ ନିୟ୍ ସମ୍ପିରା ମଇଦାଲୋଡ୍‌ନ୍ କମିରନ୍ ହୁମ୍ ଅମ୍ବେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ୍ ପଡ୍ ? ୭ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ୍ କମିରନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଆ ଇର୍ସେ ସବ୍‌ଡାୟ୍‌ତାଲେ ମବଡ୍‌ଡିରନାବା, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍‌ନ୍ ଆ ମଇଦା ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଲାଇୟ୍‌ପୁରନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ନିୟ୍ ଅନମଡ୍‌ତନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତିୟ୍‌ତମଲନ୍ । ୮ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟ୍‌ବା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାପୁର କମିରନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ପେଲ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ତାଲେ, କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍‌ନ୍ ଆ ରୁତି ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଆଜାଡ୍‌ଡିନ୍ ତ ମଡ୍‌ଡିରନ୍ ବାଢେ ପୁରପୁରନ୍ ଲୁମବା ।

୯ ଜୋଣ୍ଡାମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଏମାୟ୍‌ତଡ୍‌ଦେ ଗାମ୍‌ଲେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ୍ ଆ ସିରିଲୋଡ୍ ଇଡ୍‌ଡେଲେ ଆସ୍ପାୟ୍‌ଲାଇଫ୍ । ୧୦ କେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଜୋଣ୍ଡାମରଞ୍ଜି, କୁସ୍ତାମରଞ୍ଜି, ରୁର୍ଡମରଞ୍ଜି ତ କୋଡ୍‌ତାଜନ୍ ଆପୁରତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବୟନ୍ ଏମାୟ୍‌ତଡ୍‌ଦେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକର୍ବେନ୍; ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ହୁଡ୍‌ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ତେତେ । ୧୧ ଅନ୍ନିଡ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ସସ୍‌ ତର୍ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ୍ ଆନିନ୍ ଜୋଣ୍ଡାତନ୍, କୁସ୍ତାତନ୍, କୋଡ୍‌ତାଜନ୍ ପୁରତେ, ମନ୍‌ରାନ୍ ନିଣ୍ଡୟ୍‌ତେ,

* ୪:୧୭ ୪:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୧; ପିଲିପି ୩:୧୭ * ୪:୧୭ 4:16 ଖେନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଅମ୍ବେନାବା * ୫:୭ ୫:୭ ଗାଲାତି ୫:୯

ଗାୟାଲତନ୍, ଆଡ଼ସାତନ୍, ରାଉତନ୍, ଏଭେଗନ୍ ଆ ମନରାଜି ସରିନ୍ ଏମାୟତଡ଼୍‌ନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଗାଗାତଡ଼୍‌ନେ, ଗାମଲେ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ ।

୧୨ ଜନଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜାଡ଼ଲନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼୍‌ ଜନିବା ଖେନ୍ ବିସାରଆଜି ? ଅମ୍ମନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼୍‌ ଆମ୍ମେନ୍ ଏଃଜିସାରଏଜି ପଡ଼ ? ୧୩ ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଜାଡ଼ଲନ୍ ତକୋଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବିସାରତଜି, ତି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼୍‌ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଅମଡ଼ୁଡ଼୍‌ବାଜି ।

କ୍ରିଷ୍ଟୁମନରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ କନାୟକାୟବରନ୍

୧ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ ଆ ମନରା ଅଲ୍‌ସଙ୍ଗାତାନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି* ଆମଡ଼୍‌ ଏରନ୍‌ୟନ୍, ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ ଇୟତେ ପଡ଼ ? ୨ ଆରି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ବିସାରତଜି ଗାମଲେ, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ? ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ବିସାରଲେ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରଲେ ଅରଃ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ? ୩ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବିସାରତବୋଜି, ଗାମଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ? ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରଲେ ଅରଃ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ? ୪ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରନ୍ ଆସନ୍, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ମନରାଜି ଆମଡ଼୍‌ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନିବା ଏଇୟତେ ? ୫ ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଗନବରୟମତନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନାୟ, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଗୋଡେନ୍ ତୁଡ଼୍‌ଲନାୟ ତେନ୍, ତିଆତେ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ ଏଭେଲେ ବୁଡ଼୍‌ମରନ୍ ଅବୟ ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ?

୬ ବନ୍‌ତ, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅବୟ ତର୍ନେମରନ୍ ଆରି ଅବୟ ତର୍ନେମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ ସଦରନ୍ ଜିର୍ନେ ଇୟତେ ଏକାୟକାୟେ, ଆରି ତିଆତେ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ବିସାରତଜି ।

୭ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍‌ ତୋସାନ୍ ତକୋ, ଜନଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍‌ ଏଲ୍‌ସଙ୍ଗାତେ କି ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଏଲ୍‌କାୟକାୟତେ, ଆର୍ଯାୟ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନିବା ଏରତରମ୍ମନ୍ ତ ବନକତନ୍ ସଏଲେ ଏଃଡ଼ୁକୋନେ ? ୮ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍‌ ଏଲ୍‌ବୁର୍ତ୍ତେ, ଆରି ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆ କିଣ୍ଡାଡ଼୍‌ଗଡ଼୍‌ ଏରତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲ୍‌ମତେ । ୯ ଏରତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍‌ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ? କନଶ୍ଟାୟଲୋଡ଼୍‌ ଗଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ତଡ଼୍‌, ଜୋଣ୍ଡାମରନ୍, କୋଡ଼୍‌ତାୟପୁରମରନ୍, ତାରିନେମରନ୍, ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ବୟନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି, ଗିୟମଡ଼୍‌ବୟମରନ୍, ୧୦ ରାଉମରନ୍, ରନ୍ନାମଡ଼୍‌ମରନ୍, ଗାସାଲ୍‌ମରନ୍, ତନୋସେମରନ୍, ବୁର୍ତ୍ତମରନ୍, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍‌ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି । ୧୧ ଆରି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋଲବେନ୍, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼୍‌ ତ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାରେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍‌ ତେଲବେନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଏଡ଼୍‌ୟତମଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତର୍ନେମର ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେଲବେନ୍ ।

ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ତିୟତମନାବ

୧୨ *ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ତନଡ଼୍‌ତଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌ ।” ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌, ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ତନଡ଼୍‌ତଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ ଆ ଜାୟତା ଅଃଡ଼ୁକୋନାୟ । ୧୩ ଆରି ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, “ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ କିମୋଡ଼୍‌ନ୍ ଆସନ୍, ଆରି କିମୋଡ଼୍‌ନ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ।” ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ବାଗୁନ୍ ଅବସସତେ; ତଅଡ଼୍‌ନ୍ ଜୋଣ୍ଡାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼୍‌, ଆର୍ଯାୟ ତଅଡ଼୍‌ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ତେଏତୋ, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ତଅଡ଼୍‌ନ୍ ଆସନ୍ । ୧୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଅବଡୋଏନ୍, ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ବୋସାନ୍ ବାରେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ନିୟ ଅବଡୋଲଡ଼୍‌ତନ୍ ।

୧୫ ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍‌ ତଅଡ଼୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ମେନ୍ ଜନାଜି ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ? ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇନି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍‌ ତଅଡ଼୍‌ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଜୋଣ୍ଡୁଡ଼ି ତଅଡ଼୍‌ ଅନ୍ନେଆୟ ପଡ଼ ?

* ୬:୧ 6:1 ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ମନରାଜି ✧ ୬:୧୨ ୬:୧୨ ୧ କରନ୍ତି ୧୦:୨୩

ଏଠେଲେ ତେଡ଼ଢ଼ ତଡ଼ । ୧୭ ଆରି, ଆନା ଜୋଣ୍ଡ଼ିବଜନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବତଅଡ଼ନ୍ ତେଡ଼ଜି ।” ୧୭ ବନ୍‌ତ, ଆନା ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟତନେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତେଡ଼ଜି ।

୧୮ ଜୋଣ୍ଡ଼ାନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ଼ଡ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନିଜନଡ଼ ଆ ଇସେ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ତଅଡ଼ନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଅଃଡ଼େଏ; ବନ୍‌ତ ଆନା ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍ ତ ଲୁଣ୍ଡ଼ି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇସେନ୍ ଲୁମତେ । ୧୯ *ତଅଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ଆରି ତଅଡ଼ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ସରେବାସି, ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍‌ତମଆତେ ତଡ଼ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜବ୍ ମଡ଼ଗା ବାଞ୍ଜେ ଖିନିନ୍ ତେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ତଅଡ଼ବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେବା ।

୭

ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍‌ବରନ୍

୧ ଆମ୍ବେନ୍‌ଅଞ୍ଜା ବନେଜି ସିଟିଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ୍ ତି ଆଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜାଲଡ଼ତବେନ୍ ।

୩ ଓକାମରନ୍ ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସୁଡ଼େଲୋ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେଡେ; ୨ ବନ୍‌ତ ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଓକାମରନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ତକୋଏତୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଆଇମରନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ ତକୋଏତୋ । ୩ ଅୟତବନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟାୟ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେତୋ, ଆରି ତୁକ୍ତିନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟାୟ୍ ଆ ଅୟତବନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେତୋ । ୪ ଆସୁରଂନେବଜନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅୟତବନ୍ ଆମଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଅୟତବନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆମଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଆଲନମରଡ଼େଡ଼ତେଜି ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଜେ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ପାଟନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଆନ୍ନାନେତଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନ୍‌ମୁମ୍ ଆ ତନୋରତୋରଲୋଡ଼ ଗଲୋତାଲେ ଆଇୟସିଲନ୍ ଆଇୟଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଃର୍ତପ୍‌ଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ମାୟମାୟନାବା ।

୬ ଖେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବନାୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍ତବେନ୍ । ୭ ବନ୍‌ତ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନେତଜି ଗାମ୍‌ତାୟ୍; ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ କେନ୍‌ଆତେ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ ଆନ୍ନାଆତେ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୮ ବନ୍‌ତ ଏର୍‌ବିବାନେମରଞ୍ଜି, ତ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ବର୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେଡେ । ୯ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇୟସିଲନ୍ ଆଇୟଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍‌ଲିଜି ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବାନେତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅରୟ୍ ଅରୟ୍ ଆଡ଼େତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ବିବାଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ମନଡ଼ ।

୧୦ *ବନ୍‌ତ ଆବିବାନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି, କେନ୍‌ଆ ବନେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି, ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତଡ଼ନେ ତଡ଼; ୧୧ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ସୁଡ଼ତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ଅୟତବନ୍ ବୟନ୍ ମାୟନେତୋ, ଅୟତବନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତେଡ଼େ ତଡ଼ ।

୧୨ ଖେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି, କେନ୍‌ଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଅଃକର୍ନେ, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତି ଏର୍‌ତନେବୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅୟତବନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତେଡ଼େ ତଡ଼ । ୧୩ ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଇବୟ୍ ଆ ଅୟତବ ଏର୍‌ତନେମର୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତେଡ଼େ ତଡ଼ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନେବୟ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏର୍‌ତନେ ଅୟତବନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍, ଆରି ତନେମର୍ ଅୟତବନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏର୍‌ତନେବୟ୍

ତୁକ୍ତିମ୍ବୁ ମଢ଼ିବୁ ତେଏନ୍; ଏତେଲେ ତତ୍ତ୍ୱ ନତ୍ତ୍ୱ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଏରମଢ଼ିବୁ ତେତଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ନମି ଆନିଞ୍ଜି ମଢ଼ିବୁ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି ଏରତର୍ନେମରନ୍ ତର୍ନେବୟ୍ ତୁକ୍ତିମ୍ବୁ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନ୍ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାନେତୋ, ଆରି ଏରତର୍ନେବଜନ୍ ତର୍ନେମତ୍ତ୍ୱ ଅୟ୍ତବନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନ୍ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାନେତୋ; ତେତେ ଆରି ତର୍ନେମରନ୍ ତ ତର୍ନେବଜନ୍ ଆଜିବାଡ଼ଜି ତତ୍ତ୍ୱ, ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ତ୍ୱ ସନ୍ୟୁନ୍ ବାତେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ୍ଡେଲତ୍ତ୍ୱଲନ୍ । ୧୬ ତିଆସନ୍, ଏ ଆୟ୍ତ୍ୱନେ ତର୍ନେବୟ୍ ଆମନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏରତର୍ନେମତ୍ତ୍ୱ ଅୟ୍ତବନ୍ ଅନ୍ନରନ୍ ଖାତ୍ତ୍ୱେ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମନ୍ ଜନା ତତ୍ତ୍ୱ ପତ୍ତ୍ୱ ? ଆରି, ଏ ଆଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେ ତର୍ନେମତ୍ତ୍ୱ ଆମନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ତୁକ୍ତିମ୍ବୁ ଅନ୍ନରନ୍ ଖାତ୍ତ୍ୱେ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମନ୍ ଜନା ତତ୍ତ୍ୱ ପତ୍ତ୍ୱ ?

ଇସ୍ବରନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ଓଡ୍ଡେଲତ୍ତ୍ୱଲନ୍ ଏତେଲେ ଏଞ୍ଜିମ୍ବୁମନେବା

୧୭ ପ୍ରବୁନ୍, ଅକ୍ସା ମନ୍ରାଆତତ୍ତ୍ୱ ଏକ୍ସାଲେ ତନିୟ୍ତିୟନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆତତ୍ତ୍ୱ ଏକ୍ସାଲେ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଅକ୍ସା ଖଣ୍ଡମନେତୋ, ଖେନ୍ ଅତ୍ତ୍ୱକୋ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଏନ୍ନେଲେ ମା ଖନତ୍ତ୍ୱ ତିୟ୍ତାଜି । ୧୮ ଅକ୍ସା ମନ୍ରା ଗନ୍ବରେତନ୍ ତେଏନ୍ କି ଅନୋଡ୍ଡେନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଏରଗନ୍ବରେତନ୍ ଅକ୍ସା ଅବ୍ବିୟ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତତ୍ତ୍ୱ ଗୋୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ; ଅକ୍ସା ମନ୍ରା ଏରଗନ୍ବରେତନ୍ ଅନୋଡ୍ଡେନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଗବ୍ରେତତ୍ତ୍ୱେନ୍ ତତ୍ତ୍ୱ । ୧୯ ଗନ୍ବରେତନ୍, ଏରଗନ୍ବରେତନ୍ ଇନ୍ନତ୍ତ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍ବର ତୁମ୍ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୨୦ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆରୋଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକ୍ସାଲେ ତକୋଲବେନ୍, ଏତେଲେମା ତକୋନାବା । ୨୧ ଆମ୍ବେନ୍ କମ୍ବୁରିନ୍ ଏତ୍ତ୍ୱକୋଲନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍ ପତ୍ତ୍ୱ ? ଏଇୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ଆର୍ପାୟ୍ ଅକ୍ସା ଆମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ନରନ୍ ଏଖାତ୍ତ୍ୱେ, ତିଆଡିତ୍ତ୍ୱ ଆମ୍ବେନ୍ ରବୟ୍ତନାବା । ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅକ୍ସା ମନ୍ରା କମ୍ବୁରିନ୍ ଆଡ୍ଡକୋଲନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତତ୍ତ୍ୱ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆତ୍ତାଣ୍ଡେଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତେତେ; ଆରି ଅକ୍ସା ମନ୍ରା ଆଅମରେତ୍ତ୍ୱ ଆଡ୍ଡକୋଲନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତତ୍ତ୍ୱ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ କମ୍ବୁରିମ୍ବୁ ତେତେ । ୨୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଜନ୍ତୁ ମଡ଼ଗା ବାତେ ଖିଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କମ୍ବୁରି ଏତକୋତତ୍ତ୍ୱେନ୍ । ୨୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆରୋଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ଆମ୍ବେନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ଏତକୋଲନ୍, ଏତେଲେ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନାବା ।

ଏରବିବାନେମରଞ୍ଜି ତ ଆ ତୁଆରବଜଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୨୫ ଆପୟ୍ଲତ୍ତ୍ୱବଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଖେନ୍ ଇନ୍ନତ୍ତ୍ୱ ଆ ବର୍ନେ ଅଣ୍ଡୁତ୍ତ୍ୱ ଖାତ୍ତାୟ୍, ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ବାତେ ଖେନ୍ ତର୍ନେମତ୍ତ୍ୱ ଆଡ୍ଡେଲିଖିନ୍ ଆସନ୍ ମତ୍ତ୍ୱେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ।

୨୬ ଖେନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ, ନମି ଆରତୋତାଖିନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିମ୍ବୁ ଆସନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ତକୋ, ତି ଅକ୍ସା ମା ତକୋଲନ୍ ତେନ୍ ମନତ୍ତ୍ୱ ତେତେ । ୨୭ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନ୍ ପତ୍ତ୍ୱ ? ଏତେଲେତେନ୍ ତୁକ୍ତିବେନ୍ ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନମତ୍ତ୍ୱେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତତ୍ତ୍ୱ ଗୋୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ଆମ୍ବେନ୍ ଏରଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନ୍ ପତ୍ତ୍ୱ ? ଏତେଲେତେନ୍ ଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତତ୍ତ୍ୱ ଗୋୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ । ୨୮ ଆମ୍ବେନ୍ ଏବିବାଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଇର୍ସେ ତତ୍ତ୍ୱ; ଆରି ଆପୟ୍ଲତ୍ତ୍ୱବଜନ୍ ସୁତ୍ତ୍ୱଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଇର୍ସେ ତତ୍ତ୍ୱ; ବନ୍ତ ଆବିବାନେମରଞ୍ଜି ମାତ୍ତ୍ୱ ତଣ୍ଡ ତେତଜି, ତିଆସନ୍ ତେତେ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅତ୍ତ୍ୱବେନ୍ତୋ ଗାମ୍ବେଲେ ।

୨୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଖେନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ, ତିନ୍ନାନ୍ ଅସୋୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଅକ୍ସା ମନ୍ରାଜି ଆଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନେମରନ୍ ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି । ୩୦ ଆରି ଆନାଜି ଯେୟ୍ତତାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅୟ୍ତେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି, ଆରି ଆନାଜି ସର୍ତ୍ତତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅୟ୍ତେନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି, ଆନାଜି ଖିଞ୍ଜିତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଏରଖିଞ୍ଜିନେମରନ୍ ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି । ୩୧ ଆରି, ଆନାଜି ପୁତ୍ତ୍ୱଲେତ୍ତ୍ୱ ମଗାତ୍ତ୍ୱଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅୟ୍ତେଗାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ତ୍ୱ ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅୟ୍ତକୋଏ ।

୩୨ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନତ୍ତ୍ୱ ଏଇୟ୍ତତ୍ତ୍ୱେ ଗାମ୍ବେଲେ, ଏରବିବାନେମରନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍ତମ୍ବେଲେ । ୩୩ ବନ୍ତ ଆଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନେମରନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିମ୍ବୁଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ତ୍ୱଲେ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଇୟ୍ତମ୍ବେଲେ । ୩୪ ଏରସୁତ୍ତ୍ୱନେବଜନ୍ ତ ଆପୟ୍ଲତ୍ତ୍ୱବଜନ୍ ତଅତ୍ତ୍ୱ ତ ପୁରାତାଲୋତ୍ତ୍ୱ ମଢ଼ିବୁ ଅମ୍ବେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି

ଇୟମତଜି: ବନ୍ଦ, ଆୟୁଜନେବଜନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ଦଆତଡ଼ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ନି ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟମତେ ।

୩୫ ସୁକ୍ଳବେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖେନ୍ ଅୱକର୍ନାୟ, ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତମଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସୋବା ଗାମତବେନ୍ ।

୩୬ ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ ଓକାମରନ୍ ଅବୟ ଆ ପୟଲଡ଼ବଜନ୍ ଜଡ଼ଜଡ଼େନ୍, ଆରି ତି ଓକାମରନ୍ ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ଆତଡ଼ ଅପ୍ରାକ୍ଷେଲଗୋ ଅମ୍ବେଡ଼େ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ସଏଲେ ଅୱରପ୍ପାୟାୟ ଗାମଲେ ଅବଡ଼ସୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବାନେତଜି: ତେତେ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଇସେ ତଡ଼ । ୩୭ ବନ୍ଦ ଅଜା ଓକାମର ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ ଆଏତେଡେନ୍ ଆପୟଲଡ଼ନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମତେ, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଏୱକିବାନାୟ ଗାମଲେ ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଡେ ଗବ୍ରିତାଲେ, ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ସଏଲେ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲୁମେନ୍ । ୩୮ ତିଆସନ୍, ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତନ୍, ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲୁମତେ, ବନ୍ଦ ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ ବୟନ୍ ଅୱକିବାନେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ ଲୁମତେ ।

୩୯ ଅୟତବନ୍ଦ ଆମେଡ଼ ଆଡ଼କୋତେନ୍ ଜାୟ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ପୟଲଡ଼ବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲନ୍ ଅୱରପ୍ପାୟ: ବନ୍ଦ ଅୟତବନ୍ଦ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ତି ଆଇବଜନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଲତୟତେ* ପ୍ରବୁନ୍ ଆମେଡ଼ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବୟନ୍ ବିବାନେତୋ । ୪୦ ବନ୍ଦ, ଆନିନ୍ ଏରସୁଜନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଗୋଗୋୟ ସର୍ତାତନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଡେ ଖେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅବଡ଼ସୟତାୟ ।

ଜନୋମଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମେଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୧ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମେଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ ।

ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା: ମନ୍ରାନ୍ ଆମେଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ କଲ୍ଲିତନ୍, ବନ୍ଦ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ମବ୍ବରଡ଼ତେ । ୨ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍, ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଜନା ଗାମତମଲନ୍ ତେନ୍, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆନିନ୍ ଇନି ଜନନାନ୍ ସନାୟସାୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନା ତଡ଼ । ୩ ବନ୍ଦ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବଡ଼ତେ । ୪ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମେଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା: ପୁତ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟବାୟ ତଡ଼, ଆବୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି ପୁତ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ, ଆନାଜିଆତଡ଼ “ସନ୍ତୁମ୍” ଗାମଲେ ବର୍ତେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲଡ଼କୋଏଜି, ଆରି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ “ସନ୍ତୁମଞ୍ଜି” ତ “ବୋଗବାନଞ୍ଜି” ତକୋଜି: ୬ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, ଆମେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋନଆତେ ଗତେଲେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଜି: ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଜି ।

୭ ବନ୍ଦ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମେଡ଼ କେନ୍ ଆ ଗିଆନ ଅବୟ ତଡ଼, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ନମିତ୍ତାନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜି ଜୋମତଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବେକତତନ୍ ଆସନ୍ ଇସେନ୍ ଲୁମତଜି । ୮ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ବାଡେ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଜାଜାଲଡ଼ତନ୍, ଅୱକ୍ତାଜାଲଡ଼ନେ, ଏଡେଲେ ତଡ଼; ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅୱକ୍ତାବଲଡ଼ନେ କି, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଅୱକ୍ତାମଲବୋ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅୱକ୍ତାୟଲଡ଼ନେ ।

୯ ବନ୍ଦ ଗିୟତମନାବା, ଅସମୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଏରବସୁ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆତୁଡ଼ବଗୋ ତେତଡ଼ଜି ତଡ଼ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ ଏରବସୁ ତର୍ନେମରନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ “ଆଜନାମରନ୍” ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଏଡ଼ୋମତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗିୟଲବେନ୍ ତେନ୍; ଏଡେଲଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି

* ୭:୩୯ 7:39 ମନ୍ତାତେ

ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ତେ ପଡ଼ ? ^{୧୧} ଏରବସ୍ତୁ ତୁର୍ନେମ୍‌ର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ ଆସନ୍‌ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଗିଆନବେନ୍‌ ବାଢେ ତି ଏରବସ୍ତୁ ତୁର୍ନେମ୍‌ର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ଆଡ଼ ଏବଂମୋସ୍ତାତେ । ^{୧୨} କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସସ୍‌ ତୁର୍ନେମ୍‌ର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍‌ ଲୁମ୍‌ଲେ, କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍‌ ଏଲୁମ୍‌ତେ, ଆରି ଏରବସ୍ତୁ ଚୁବାଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ ଆ ବିବେକ ଏବଂପାରାତେ । ^{୧୩} ତିଆସନ୍‌, ଶେନ୍‌ ଜେଲୁନ୍‌ ଜରୋମ୍‌ତାଞ୍ଜନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଶେନ୍‌ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗଲୋଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍‌ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଶେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍‌ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗଲୋଡ଼ତେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍‌ ଶେନ୍‌ ଜେଲୁନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ୟ ।

ଅନାପ୍ତାୟ୍‌ ଞ୍ଜନ୍‌ନେମ୍‌ରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

^୧ ଶେନ୍‌ ଇନ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼ଲ୍‌ଞ୍ଜନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଶେନ୍‌ ଇନ୍‌ ଅନାପ୍ତାୟ୍‌ ଞ୍ଜନ୍‌ନେମ୍‌ର ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଶେନ୍‌ ଇନ୍‌ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁଲେନ୍‌ ଏରଗନ୍‌ୟ୍‌ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଶେନ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଲରୁମ୍‌ଲ୍‌ଞ୍ଜନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ଜଅଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ^୨ ଆନ୍ନାମ୍‌ରଞ୍ଜି ଶେନ୍‌ଆଡ଼ ଏବୟ୍‌ ଅନାପ୍ତାୟ୍‌ ଞ୍ଜନ୍‌ନେମ୍‌ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ୟ୍‌ ଜନଡ଼ତେନ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଏଜାଲ୍‌ୟ୍‌, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଗେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ ଏମ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍‌ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍‌, ଶେନ୍‌ ଏବୟ୍‌ ଅନାପ୍ତାୟ୍‌ ଞ୍ଜନ୍‌ନେମ୍‌ର ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାଏନ୍‌ ।

^୩ ଆନାଜି ଶେନ୍‌ଆଡ଼ ଗବ୍‌ରୟ୍‌ତ୍‌ୟ୍‌ ଶେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଜାଲଡ଼ତାଜି; ^୪ ଗାଗାନେନ୍‌ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ଶେନ୍‌ ଅଦିକାର ତଡ଼ ପଡ଼ ? ^୫ ଶେନ୍‌ ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ତାୟ୍‌ ଞ୍ଜନ୍‌ନେମ୍‌ରଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତ କେପାନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଏବୟ୍‌ ତୁର୍ନେବଜନ୍‌ ବୟ୍‌ନ୍‌ ବିବାଡ଼ାଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍‌ ବନ୍ନୁଲ୍ଲେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ଶେନ୍‌ ଅଦିକାର ତଡ଼ ପଡ଼ ? ^୬ ଅନମେଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଶେନ୍‌ ତ ବର୍ନିବାନ୍‌ ତୁମ୍‌ ପଡ଼ ଏକାକାଡ଼ାନାୟ୍‌ ? ^୭ ଏବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଞ୍ଜାନ୍‌ ମା କର୍ସତାଲେ ଆନିନ୍‌ ସିପ୍ତାୟ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଲୁମେ ପଡ଼ ? ଏବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍‌ବନ୍‌ ଗୁଲେ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୋଭାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍‌ ରୋଡ଼ଲେ ଅଃନ୍ନୋମେ ପଡ଼ ? ଏବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ବନ୍‌ଲେ ଆଡ଼ବୁନ୍‌ ଅଃଗାଏ ପଡ଼ ?

^୮ ଶେନ୍‌ ଇନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଡନାୟ୍‌ ପଡ଼ ? ମୋସାନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅଃକର୍ନେ ପଡ଼ ? ^୯ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଗେଣ୍ଡେନ୍‌ ମୋସାନ୍‌ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, “ଅବ୍‌ଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଡାମ୍‌ତଡ଼ ।” ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଇନ୍‌ ଅର୍ଡତାଡ଼ନ୍‌ ତୁମ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇୟମ୍‌ତେ ପଡ଼ ? ^{୧୦} ଆନିନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍ନେ ପଡ଼ ? ଓଓ, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆଇଡିଡ଼ ତେଲୋ; ଆନା ଅର୍ଡତନ୍‌ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ନ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତାଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅର୍ଡତନ୍‌, ଆରି ଆନା ଅବ୍‌ଞ୍ଜାତନ୍‌ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ନ୍‌ ବନ୍ତାନ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅବ୍‌ଞ୍ଜାତନ୍‌ । ^{୧୧} ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍‌ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ ଆ ଜମ୍‌ଲ୍‌ ଏବୁଡ଼ଲାୟ୍‌, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ ଏଗଡ଼ଲାୟ୍‌ ତେନ୍‌, ତିଆତେ ଅଃଡ଼େଏ ପଡ଼ ?

^{୧୨} ଆନ୍ନାମ୍‌ରଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ବନ୍ତାନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍‌ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍‌, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ ଏଞ୍ଜାସାୟାୟ୍‌ ପଡ଼ ?

ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ ଆ ମନଡ଼ବର ଅନପ୍ତୁଡ଼ବରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍‌ ତନଡ଼ଡ଼ତନ୍‌ ଅଡ଼ୋଡ଼ତାୟ୍‌ ତଡ଼, ତିଆସନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ସଏଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଏଡକୋତନାୟ୍‌ । ^{୧୩} ଆନାଜି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଜନୋମ୍‌ନ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ତରୋମ୍‌ଡ଼ୋଡ଼ ତନମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରୋମ୍‌ଡ଼ୋଡ଼ ତନମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଜନୋମ୍‌ନ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ । ^{୧୪} ତିଅନ୍ତମ୍‌, ଆନାଜି ମନଡ଼ବରନ୍‌ ଅପ୍ତୁଡ଼ବରତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ବାଢେ ଅମେଡ଼ତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ପ୍ରବୁନ୍‌ ବର୍ନେ ।

^{୧୫} ବନ୍‌ତ ଶେନ୍‌ କେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ଗେଣ୍ଡେନ୍‌, ଆରି ଶେନ୍‌ ଆସନ୍‌ କେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଲୁମ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ଶେନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ୟ୍‌; ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଗେଣ୍ଡେନ୍‌ କେନ୍‌ ଦନର୍ପଶେନ୍‌ ଇନ୍‌ଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନାମ୍‌ର ଆବର୍ଡନେନ୍‌ ସିଲଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍‌ ଶେନ୍‌ ରବୁଲ୍‌ୟ୍‌ ତେନ୍‌ ମନଡ଼ ତେତେ । ^{୧୬} ଶେନ୍‌ ମନଡ଼ବରନ୍‌ ଅରପ୍ତୁଡ଼ବର୍ତାଞ୍ଜନ୍‌ ଶେନ୍‌ ଅଃକର୍ପନାୟ୍‌, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଗେଣ୍ଡେନ୍‌ ଶେନ୍‌ ତିଆତେ

* ୧:୯ ୯:୧ ଡିପତି ୫:୧୮   * ୧:୧୧ ୯:୧୧ ରୋମିଆ ୧୫:୨୭   * ୧:୧୪ ୯:୧୪ ମାତିର ୧୦:୧୦; ଲୁକ ୧୦:୭

ଅଃଲୁମ୍ଭାୟ ତେନ୍ ଅଃତ୍ତ୍ୱଏ, ଆରି ଖେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅଃନ୍ନସ୍ତୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତାୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ । ^{୧୭} ଇସ୍ତୁମତମ୍ଭେନ୍ ବାଭେ କେନଆତେ ଲୁମ୍ଭାୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପୁରସ୍ତାରନ୍* ତକୋ; ଆରି ଇସ୍ତୁମ୍ଭେନ୍ ବାଭେ କେନଆତେ ଅଃଲୁମ୍ଭାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଇସ୍ତୁମ୍ଭେନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ତିୟଲ୍ଲୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନଆତେ ଲୁମ୍ଭାୟ । ^{୧୮} ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଓଞ୍ଚୋଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୟଞ୍ଚେନ୍ ଇନ୍ ? ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରକନସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତାୟ, କେନଆତେ ମା ଓଞ୍ଚୋଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୟଞ୍ଚେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅରସ୍ତୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତାଞ୍ଚନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓଞ୍ଚୋଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୟଞ୍ଚେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକେଡ଼ବେନ୍ ।

^{୧୯} ଇନ୍ଆସନ୍ଗାମେଶ୍ୱେନ୍ ଏଞ୍ଚାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ତଡ଼ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲ୍ଲୟ । ^{୨୦} ଏଞ୍ଚାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚିଆମଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚିଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଲେଲ୍ଲନାୟ; ଆରିମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଞ୍ଚିଶ୍ୱମତନେଞ୍ଚି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆଞ୍ଚିନାଡ଼ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଃତ୍ତ୍ୱକୋଲ୍ଲନାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, ବନାୟବରନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଲେଲ୍ଲନାୟ । ^{୨୧} ତିଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଚାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ତୁମ୍ଭେନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅଃନ୍ନାଲ୍ଲେଲ୍ଲୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଖିଶ୍ୱମତାଲ୍ଲନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଚିଆମଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଲେଲ୍ଲନାୟ । ^{୨୨} ଏଞ୍ଚାଲେ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁମ୍ଭେନ୍ ଆତଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁମ୍ଭେନ୍ ଆମଡ଼ ଏରବସ୍ତୁମ୍ଭେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଲେଲ୍ଲନାୟ; ଏଞ୍ଚାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଏଞ୍ଚାଗୋଜନଢ଼ ଆ ମନ୍ରା ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଲେଲ୍ଲନାୟ ।

^{୨୩} ଖେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତେ, ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଆଞ୍ଚିନାଡ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଭାୟ । ^{୨୪} ଅଶ୍ୱିନ୍ନେ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ଇରତଜି, ଆନିଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଇରତଜି, ବନ୍ତ ଆବୟନେନ୍ ତୁମ୍ ଓଞ୍ଚୋଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୟଞ୍ଚି ଖାଡ଼ତେ, ଆମ୍ଲେଞ୍ଚି କେନଆତେ ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ଲେଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚାଲ୍ଲତେନ୍ ଓଞ୍ଚୋଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୟଞ୍ଚି ଖାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଇରବା । ^{୨୫} ଅଞ୍ଚା ମନ୍ରା ଅଶ୍ୱିନ୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲବାତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଖଡ଼ନେ ଇଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁଲ୍ଲନ୍ ତକୋତନ୍; ଆନିଞ୍ଚି ଅଞ୍ଚା ରନ୍ନୁକ୍ତ୍ୱ ଆଞ୍ଚିନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇରତଜି, ତି ଆ ରନ୍ନୁକ୍ତ୍ୱ ମୋସ୍ତୁତେ†, ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଞ୍ଚା ରନ୍ନୁକ୍ତ୍ୱ ଆଞ୍ଚିନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇରତବୋ, ତି ଆ ରନ୍ନୁକ୍ତ୍ୱ ଆଞ୍ଚିୟ ଅଃନ୍ନୋସ୍ତୁଏ । ^{୨୬} ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଏରସନେଡ଼ସେଡ଼ନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଅଃନ୍ନିରେ; ଅବୟ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ତେ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଇରତେ, କୁମ୍ବୁମ୍ଭିଲ୍ଲନ୍ ଆରଲ୍ଲତଡ଼ତେଞ୍ଚି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ତିଡ଼ତାୟ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ରିଞ୍ଚେନ୍ ଅଃଭିତାୟ । ^{୨୭} ଆନ୍ନାମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁତ୍ୱବର୍ତ୍ତାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍ ଏଞ୍ଚାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଃକନାସ୍ତୁତାୟ, ତିଆସନ୍ ଓଶ୍ୱନ୍ ସଏଲେ ତଅଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ରବତୋଲେ ଆକୟଲେ ତକୋତନାୟ ।

୧୦

କୋଡ଼ତାୟସ୍ତୁମ୍ଭିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍

^୧ ଇନ୍ଆସନ୍ଗାମେଶ୍ୱେନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ଲେଞ୍ଚି ମନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଚି ମେଗନ୍ ଆ ଜାୟତା ଏବାମ୍ଭୟ୍ ତକୋଲ୍ଲଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ସମ୍ବେୟଶ୍ୱାଗଡ଼ ତଡ଼ିୟଲ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଚି । ^୨ ଆରି ମୋସାନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତୁଶ୍ୱୋଡ଼େଞ୍ଚି ଆ ମନ୍ରାଜି ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସମ୍ବେୟଶ୍ୱାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ତକ୍ତ୍ୱତାଲ୍ଲଞ୍ଚି । ^୩ ଆନିଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମେଞ୍ଚି, ^୪ ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ସରିନ୍ ମାୟଲ୍ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ପୁରାଡ଼ା ଅରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଆନ୍ ଗାଏଞ୍ଚି, ଆରି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ମା ତି ଅରେଡ଼ନ୍ । ^୫ ତେଲୋଜନଢ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜତୁ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ତୁମ୍ଭେନ୍ ଅଃଲ୍ଲତୟଲ୍ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି କିନ୍ରେଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ରବୁଏଞ୍ଚି, ଆରି ଆ ମରାଞ୍ଚି ଅଃଭିଲ୍ଲଜି, ଅଡ଼େଭେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆଗଡ଼ାୟ ଗଡ଼ାୟ ତକୋଲ୍ଲନ୍ ।

^୬ ଆନିଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚାଲେ ପରାନ୍ସାଞ୍ଚିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ଭଲେ ମଗାତେଞ୍ଚି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଭେଲେ ଅଃଲୁମ୍ଭାବୋ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନବ୍ଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ । ^୭ ଆନିଞ୍ଚି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏଞ୍ଚାଲେ କୋଡ଼ତାଜିନ୍ ପୁରେଞ୍ଚି, ଏଭେଲେ ଆମ୍ଲେଞ୍ଚି କୋଡ଼ତାଜିନ୍ ଏପୁରଡ଼ଡ଼,

* ୯:୧୭ 9:17 ଓଞ୍ଚୋଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୟଞ୍ଚି † ୯:୨୫ 9:25 ସେଏଡ଼ତେ

ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇତିହ୍ ତକୋ, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତଞ୍ଜୁମଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଗାଏଞ୍ଜି, ସିଲହ୍‌ଲୁନ୍ ତଢ଼ସେଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୋଲଞ୍ଜି* ।” ୮ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ଼ ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ତାରିଲଞ୍ଜି କି ଆବତିନ୍ନାନ୍ ବକୁଡ଼ି ଯାଗି ଅଜାର ମନ୍‌ରାନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଢେଲେ ଅଃଢ଼ାରିନେବୋ । ୯ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ଼ ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଢ଼ ମାଲେଞ୍ଜି କି ତୋଲ୍‌ଜଡ଼ଲେ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଢେଲେ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଅଃଢ଼ାଲ୍‌ବୋ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ଼ ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଢ଼ ଡୋସେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ରନକୁମର୍ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଢେଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଡୋସେତଡ଼ ।

୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ଏଢେଗୋ ଆଡ୍ରେଏଞ୍ଜିଆତେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍; ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆୟ୍‌ତନଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୁଗନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼ରୟ୍‌ତେନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ ।

୧୨ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତନାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଅଃଗୋଟେ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆୟ୍‌ତନଲନ୍ ତକୋନେତୋ । ୧୩ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତନୋରଡୋରଜି ଅଡୋଲାୟ୍ ତିଆତେଜି ମା ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଢ଼ ଅଡୋତାୟ୍; ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅଜ୍ଞାଆତେ ବାସାତନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତେ ମା । ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଜ୍ଞା ତନୋରଡୋର ସଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଏଢେଗନ୍ ଆ ତନୋରଡୋର ଆମଢ଼ନ୍ ଅଃନ୍‌ଡୋଆୟ୍; ଆରି ତନୋରଡୋରନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ସଏଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ନିୟ୍ ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ତବେନ୍ ।

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାଜି, କୋଢ଼ତାଜନ୍ ଏପୁରତଡ଼ । ୧୫ ଖେନ୍ ବୁଡ଼ୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ବର୍ତ୍ତାଜି, ଏଢେଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞାଆତେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଇୟମ୍‌ଲେ ଜନାବା ।

୧୬ *ପ୍ରବୁବୋଜି ଇଢ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଗିଲ୍ଲ ଖଣ୍ଡମତନ୍‌ବୋ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେତବୋ, ତି ଆ ଗିଲ୍ଲଲୋଢ଼ ଆଗ୍ରାତବନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମଲୋଢ଼ ମାୟ୍‌ତନ୍‌ବୋ; ଆରି ରୁଚିନ୍ ରେବଲେ ଆଡ୍ରୋମତବନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ ତଅଢ଼ଲୋଢ଼ ମାୟ୍‌ତନ୍‌ବୋ ।

୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଚିନ୍ ଆବୟନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ ତେଡେଲହ୍‌ଲନ୍ ଜନଡ଼େନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଢ଼ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ତି ଆବୟନ୍ ଆ ରୁଚିଲୋଢ଼ ଆମାୟ୍‌ନେଜି ।

୧୮ ଆନାଜି ଇସ୍‌ସାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍‌ଜାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ବାଜି; ଆନାଜି ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଆରମଢ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଜି ଜୋମତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲ୍‌ଲନ୍ ଆ ସନେକେଲୋଢ଼ ଆମାୟ୍‌ନେଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୧୯ ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍ କୋଢ଼ତାୟ୍‌ସୁମନ୍ ତ କୋଢ଼ତାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆରମଢ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଜି ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ପଡ଼ ? ୨୦ ଇଜ୍ଞା, ଏଢେଲେ ତଡ଼, ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଏର୍‌ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନିଜି ଅନମଢ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଢ଼ ଏର୍‌ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍, ବୁତଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମଲୋଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁତଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଏତକୋତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ତବେନ୍ । ୨୧ ପ୍ରବୁନ୍ ତ ବୁତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାତାନେ ଗିଲ୍ଲଲୋଢ଼ ସିଲହ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ତ ବୁତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଗାଗାଲନ୍ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୨୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବବରାବବୋ ପଡ଼ ? ଇସ୍‌ବରନ୍ ସିଲହ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ବୋର୍‌ସା ପଡ଼ ?

୨୩ * ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମ୍‌ତେ, “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ୍ ।” ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ଲବୋ, ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ମନଢ଼ ତଡ଼ । ୨୪ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ତମ୍* ଆ ସୁକ୍ତ ଆସନ୍ ଏବଡ଼ଟେ ଗୋୟ୍‌ତଡ଼ ତଡ଼, ଆର୍‌ସାୟ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ସୁକ୍ତ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଏରେତୋ ଗୋଜେତୋ ।

୨୫ ସରେୟ୍‌ତାନ୍ ଇନିଜି ତମ୍‌ତଜି, ବିବେକବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଜିଢ଼ ଏର୍‌ବନରନ୍ ତିଆତେ ଜୋମବା । ୨୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇତିହ୍, “ପୁତ୍‌ନ୍ ଆରି ତେଢେ ତକୋନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତେ ।”

୨୭ ଏର୍‌ତର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଲୋଢ଼ ସିଲହ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ରେଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ଅନିୟ୍‌ନ୍ ଏସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ରୋଜୋମ୍‌ତବେଞ୍ଜି, ବିବେକବେନ୍

* ୧୦:୭ ୧୦:୭ ତଡ଼ିୟ୍‌ନେ ୩:୨-୬   * ୧୦:୧୨ ୧୦:୧୭ ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୨୬-୨୮; ମାର୍‌କ୍ ୧୪:୨୨-୨୪; ଲୁକ ୨୨:୧୯,୨୦   * ୧୦:୨୩ ୧୦:୨୩ ୧ କରନ୍ତି ୬:୧୨   * ୧୦:୨୪ 10:24 ଆଡିନ୍‌ସଜନ୍ ଆ ସୁକ୍ତ ଆସନ୍ ଏବଡ଼ଟେ ଗୋୟ୍‌ତଡ଼ ତଡ଼

ଆସନ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ଏବବନରନ୍ ତିଆତେ ଜୋମବା । ୨୮ ବନ୍ତ, “ତିଆତେ କୋଡ଼ତାୟସୁମା ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ଆରମଞେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମା” ଗାମଲେ ଆନ୍ନିତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଓ ବିବେକବେନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଏଜୋମତଡ଼ ।

୨୯ ବିବେକବେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ, ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ତରା ଆ ବିବେକ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ । ଆମ୍ବେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ବେ ଏରପ୍ତିତ୍ତୟ, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ ତଡ଼ ଗାମଲେ ଜନିଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ବିବେକ ବାତେ ଅଲ୍ଲବର୍ତ୍ତୟ୍ତ୍ ?

୩୦ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତାଲେ ଅଜ୍ଞା ଆ ଜନୋମଜୋମା ଜୋମତାୟ, ତି ଆ ଜନୋମଜୋମା ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଜନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲନିଶ୍ଚୟ୍ତ୍ ?

୩୧ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଜୋମବା, ଗାବା, ଅଡେ ଜନିତି ଏଲ୍ଲୁମ୍ବେତେ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଗନ୍ତୁଗ୍ଗନ୍ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମବା । ୩୨ ଜିଉଦିମର ତେଏତୋ କି ଏରଜିଉଦିମର ତେଏତୋ କି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିତ୍ ତେଏତୋ, ଆନ୍ନିତ୍ତା ଲତେଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତୁଡୁବତଡେ ତଡ଼ । ୩୩ ଖେନ୍ ନିୟ ସୁକ୍ତତମଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃକେରାୟ ଅଃଗୋଜାୟ, ଆର୍ଯାୟ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ତରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତରନ୍ ଖାଡେଡ଼ଜି ଗାମଲେ, ଗୋଗୋୟ ମନ୍ତରାଞ୍ଜି ଆ ସୁକ୍ତ ଆସନ୍ ଲନ୍ତୁମତନାୟ ।

୧୧

୧୨ ଖେନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏତେଲେ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁମବା ।

ଗିର୍ଜା ଇଡ଼ନ୍ ମୁମରାମନେନ୍

୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେକେତବେନ୍, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏମନେତ୍ତୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତରିୟଲବେନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜିଶ୍ଚମତନ୍ । ୩ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତିଲେ ଓକାମରନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ, ଅୟତବନ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ । ୪ ତିଆସନ୍, ଅଜ୍ଞା ଓକାମର ଆବବନ୍ ମୁମରାମତାଲନ୍ ପାର୍ତନାତନ୍ ଇଜ୍ଞାନତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ତନେ ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତୟ୍ ଅମ୍ବେତେ । ୫ ଆରି, ଅଜ୍ଞା ଆଇମର ଆବବନ୍ ଏରୟୁମରାମନେନ୍ ପାର୍ତନାତନ୍ ଇଜ୍ଞାନତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତୟ୍ ଅମ୍ବେତେ, ତି ଆଇମର ଆତାଗଡ଼ିବବନ୍ ଆଇମର୍ ଅନ୍ତମ । ୬ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆବବନ୍ ଅଃୟୁମରାମଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଉତ୍ତନ୍ ନିୟ ଗଡ଼ନେତୋ, ବନ୍ତ ଗରେଡ଼ୁନ୍ ତ ଅବତାଗଡ଼ିବବେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆସନ୍ ଗରନ୍ରଜନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବବନ୍ ମୁମରାମନେତୋ । ୭ ଓକାମରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ ଗନ୍ତୁଗ୍ଗ୍ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ମୁମରାମତଡ଼େନ୍ ତଡ଼; ବନ୍ତ ଆଇମରନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁଗ୍ଗ୍ ପନେମେଡ଼ ଅନ୍ତମ । ୮ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଓକାମରନ୍ ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ଓକାମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇମରନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୯ ଆରି ଆଇମରନ୍ ଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ଓକାମରନ୍ ଆସନ୍ ଆଇମରନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୦ ତିଆସନ୍, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆଇମରଞ୍ଜି ମୁମରାମବବନେତଜି । ୧୧ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓକାମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଇମରନ୍ ଆନ୍ନା ତଡ଼, ଆରି ଆଇମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଓକାମରନ୍ ଆନ୍ନା ତଡ଼ । ୧୨ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇମରନ୍ ଗନଡେନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ତି ଆଇମରନ୍, ଓକାସିୟ କୋଡେନ୍; ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗତେଲେନ୍ ।

୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ଇୟମବା, ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ଏରୟୁମରାମବବନେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାଲନ୍ ତେନ୍, ମନ୍ତଡ଼ ତେଏ ପଡ଼ ? ୧୪ ଓକାମରନ୍ ଉତ୍ତନ୍ ତଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗରନ୍ରଜନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ଏଃଞ୍ଜାଡ଼ଲୋ ପଡ଼ ? ୧୫ ବନ୍ତ ଆଇମରନ୍ ଉତ୍ତନ୍ ତଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଗନ୍ତୁଗ୍ଗ୍ ପନେମେଡ଼ ତେତେ, ତେଜା ଉତ୍ତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ତରମତମାନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିତ୍ ଅଲ୍ଲବାଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆନିନ୍ ଜନାଏତୋ, ଅମଡ଼ଲେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନୋଜ୍ଞାନ ଅବୟ ତଡ଼, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିତ୍ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନୋଜ୍ଞାନ ଅବୟ ତଡ଼ ।

୧୧:୧ ୧୧:୧ ୧ କରନ୍ତି ୪:୧୭; ପିଲିପି ୩:୧୭

ପ୍ରବୁବୋଜନ

(ମାତ୍ରି ୨୭:୨୭-୨୯; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦)

୧୭ ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରୁକୁତନ୍, ବନ୍ଦ ତେତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏରଲୁନୁମନ୍ ଏରମନଟ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଲୁମ୍ବତେ; ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଅଃସେକେବେନ୍, ଆର୍ଦାୟ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ଟୁମା ସିଲଡ୍ ଶେନ୍ ଅମ୍ବଡ଼ଞ୍ଜିଲାଇ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରନ୍ନୁସିଟନ୍ ଆବରୁକୁନ୍ ଆତ୍ରେତବନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅମ୍ବଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ପନାଲ୍ଲୁଡ଼ବରନ୍ ତୁଟ୍ଟତନାୟ, କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମ୍ବଲେ ଶେନ୍ ଅଜିଡ୍ ତର୍ତନାୟ । ୧୯ ଅମ୍ବଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ପନାଲ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ତୁଟ୍ଟଲନାୟ ତେନ୍, ମନାଲ୍ଲୁମାଲନ୍ ସଏଲେ ଆଜ୍ଜିନୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୁଟ୍ଟତନାଜି । ୨୦ ଅଜ୍ଜାଆଡିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରୁକୁତନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଏଃଲୁମେ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁବୋଜ ଇଟନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ରମ୍ବୁଟ୍ ରମ୍ବୁଟ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ଅମ୍ବେତଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅବୟନେ ଆତୋଲେୟ ତକୋତନ୍, ଆରି ଅବୟନେ ଆବନ୍ନୁଲ୍ ତକୋତନ୍ । ୨୨ ଗାଗାନେନ୍, ଜୋମଜୋମନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଂବେନ୍ ଅବୟ ତଡ୍ ପଡ୍ ? ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡି ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃମ୍ବୁଲୁଏ ପଡ୍ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଏଗବରୟମଡ଼ତଜି ପଡ୍ ? ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଇନି ଗାମ୍ବବେନ୍ ? ଶେନ୍ ଇନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ସେକେବେନ୍ ପଡ୍ ? କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଅଃସେକେବେନ୍ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଶେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ୍ ଇନିଜି ଖନଟନ୍ ଖାଡ଼ଲାଇ, ତିଆତେଜି ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲବେନ୍; ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ତଗଲ୍, ୨୪ ଆନିନ୍ ରୁଚିନ୍ ଖମ୍ବଲେ, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଟ୍ ସେକେତାଲେ ତିଆତେ ରେବଲେ ବର୍ନେ, “କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଅଡ଼ଞେନ୍, ଶେନ୍ଆତଟ୍ ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମ୍ବା ।” ୨୫ ରୁଚିନ୍ ଆତ୍ରେମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଏତେଲେମା ଆନିନ୍ ଗରାଗାଗିଲୁନ୍ ଖମ୍ବଲେ ବର୍ନେ, “କେନ୍ ଆ ଗରାଗାଗିଲୁନ୍ ମିଞ୍ଜାମ୍ବେନ୍ ବାତେ ଆ ଗନ୍ବରିନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ରଟ୍ ଅନଗତନ୍, ତିଆଜା ତର ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲୁଲୋଟନ୍ ଏଗାତେ, ତିୟତେ ତର ତଅଡ଼ଞେନ୍ ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମ୍ବା ।”

୨୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆଜା ତର ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ରୁଚି ଏଜୋମତେ, ଆରି କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲୁଲୋଟନ୍ ଏଗାତେ, ତିୟତେ ତର ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଆ ରନ୍ବୁବରନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନେ । ୨୭ ତିଆସନ୍ ଆନା ଏରମନାନ୍ନେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ରୁଚି ଜୋମତେ, ଆରି କେନ୍ ଆ ଗିଲୁଲୋଡ଼ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆ ବିରୁବଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ବତେ । ୨୮ ବନ୍ଦ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଲ୍ତମନେତୋ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ରୁଚି ଜୋମତେ, ଆରି କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲୁଲୋଟନ୍ ଗାଏତୋ । ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଇନ୍ନିଟ୍ ଏରଜନନାନ୍, ତିଆତେ ଜୋମତେ ଆରି ଗାତେ, ଆନିନ୍ ପନ୍ବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୩୦ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ବଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଏବ୍ବସ୍ତୁ, ବମ୍ବମ୍ବତଞ୍ଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି । ୩୧ ଆମ୍ବୁ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଲ୍ତମମଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ଏତେଲେତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ପନ୍ବରତନ୍ ଅଃଞାଡ଼ବୋ । ୩୨ ପୁତ୍ ନ୍ ବୟନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପନ୍ବରତନ୍ ଅଃଞାଡ଼ବୋ, ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ପନ୍ସୁଆଡିତାଲେ ପବ୍ବଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ।

୩୩ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେଞ୍ଜି, ତନାନ୍ଞେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁକୁଲନ୍ ଆଡିଡ୍, ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲଜଗେବା । ୩୪ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରୁକୁତନ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ପନ୍ବରତନ୍ ଏଃଞାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନିଟ୍ ତୋଲେଜେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅସିଟନ୍ ଗାଗାତାଲନ୍ ଜିରାୟତୋ, ଶେନ୍ ଇୟଲାୟ ତେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟତାୟ ବର୍ନାୟ ।

୧୨

ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍ବଲେ ଶେନ୍ ଅଃଲୁତଜ୍ଜିୟ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜିଉପମରଜି ଆତ୍ରକୋଲବେନ୍ ଆଡିଡ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଲୁତାଡିନେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼ତାୟସୁମଜି ପୁର୍ବେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଡ଼ାୟଲବେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୩ ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଖାଡ଼ଲେ ଅନ୍ନିଟ୍ ଆ ମନ୍ରା

“ଜିସୁନ୍ ସୟପଏଞ୍ଜି,” ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକର୍‌ନେ, ଆରି ଅନ୍ନିଢ଼୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଡ଼ନ୍ “ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼୍ ପ୍ରବୁ,” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ।

୪ *ସନାୟୁମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଞ୍ଜାଢ଼ଲବନ୍ ଆ ତନିୟତିୟତି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍‌ତ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିୟତିୟଲଢ଼ତନ୍ । * ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆବୟନ୍ । ୨ ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆବୟନ୍, ଆନିନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତିୟତିୟଲଢ଼ତନ୍ । ୩ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଢ଼୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ତରଢ଼ଆନ୍ନା ଗିୟତାତେ । ୪ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅନ୍ନେଲେ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରା ବୁଢ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଞନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗିଆନନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୫ ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା ମା ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଢ଼୍ ତର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଢ଼୍ ରୋଗନ୍ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତିୟତଜି । ୬ ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଲନ୍‌ମ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ପୁର୍‌ଗାତେବରନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଏର୍‌ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ଅନବ୍‌ମତନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ତି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବନାଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୭ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆବୟନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ; ଆଇସୁମ୍‌ବା ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼୍ ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେଲେ ତିୟତଜି ।

ଅବୟ ଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ନ୍

୧୨ *ଏଞ୍ଜାଲେ ତଅଢ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜେ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ତକୋ, ବନ୍‌ତ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତକୋଏନ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍ ତଅଢ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସୁନ୍ ନିୟ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ । ୧୩ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିଉଦି ତେଏତୋ କି ଏର୍‌ଜିଉଦି ତେଏତୋ, କମ୍‌ଗିରିମର୍ ତେଏତୋ କି କମ୍‌ଗିରିମର୍ ତେଡ଼ଢ଼୍ ତଡ଼୍, ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଞ୍ଜେ ଆବତଅଢ଼ନ୍ ଆତତେ ଆସନ୍ ତକ୍‌ବତାଲନ୍‌ବୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆବପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲବୋ ।

୧୪ ତଅଢ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ, ଆର୍‌ସାୟ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ମାୟଲେ ଅବୟ୍ ତଅଢ଼ନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୫ “ଞେନ୍ ଅସି ତଡ଼୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମାୟଲେ ତଡ଼୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ବର୍‌ନେ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ତଅଢ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏର୍‌ତକୋନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୬ “ଞେନ୍ ଅମଡ଼୍ ତଡ଼୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼୍ ଆମରାୟନେ ତଡ଼୍” ଗାମ୍‌ଲେ ଅଲ୍‌ତନ୍ ବର୍‌ନେ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ତଅଢ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏର୍‌ତକୋନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୭ ଅଡ଼କୋ ତଅଢ଼ନ୍ ଅମତନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡାଲେ ଅମତଡ଼୍‌ବୋ ? ଆରି ଅଡ଼କୋ ତଅଢ଼ନ୍ ଅଲ୍‌ତନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡାଲେ ଞୁତବୋ ? ୧୮ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଲନଡ଼ଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଡ଼୍‌ବୟ୍ ତଡ଼୍‌ବୟ୍ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜୁଡ଼େଏନ୍ । ୧୯ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବୟନ୍ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତଅଢ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଡେ ବନ୍ ? ୨୦ ତିଆସନ୍, କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକୋ ବନ୍‌ତ ତଅଢ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ।

୨୧ ଅମତନ୍ ଅସିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼୍ ବର୍‌ନେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, “ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼୍ ସନାୟୁୟାୟ୍ ତଡ଼୍ ।” ଅଡ଼େ ଅବବନ୍ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ବର୍‌ନେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, “ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଞେନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼୍ ସନାୟୁୟାୟ୍ ତଡ଼୍ ।” ୨୨ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଏର୍‌ବସ୍ତୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବ୍‌ତିସୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସନାୟୁୟାୟ୍ । ୨୩ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜା କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ ସନାୟୁୟାୟ୍ ତଡ଼୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟଲବୋ ତେନ୍, ତିଆତେଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଜୁବାୟ୍‌ତବୋ ଆରି ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅନିଃୟମଲେନ୍ ତକୋ । ୨୪ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆମନ୍‌ଡ଼ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନ୍‌ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟମବୋ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତଅଢ଼ଲେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ ତ ଅଞ୍ଜା କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଜି ଜନ୍‌ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟୁୟାୟ୍, ତିଆତେଜି ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ତମ୍ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ତରଢ଼ଆନ୍ନା ତେଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଆର୍‌ସାୟ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ତର୍‌ଡମ୍ ଆ ସନ୍‌କ୍ଞାଞ୍ଜି ଆସନ୍

* ୧୨:୪ ୧୨:୪ ରୋମିଅ ୧୨:୨-୮ * ୧୨:୧୨ ୧୨:୧୨ ରୋମିଅ ୧୨:୪,୫

ଇୟମତଳି ।^{୨୨} ଅବୟ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ନ୍ ବଭାଏନ୍ ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ବଭାତଳି; ଅବୟ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ଖାଢ଼େନ୍ ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତାତଞ୍ଜି ।

^{୨୨} ଆମେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଢ଼, ଆମେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ତି ଆ ତଅଢ଼ ଆ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ।
^{୨୮} *ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ମଣ୍ଡ଼ିଲୋଢ଼ନ୍ ପର୍ତ୍ତନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖନଢ଼ମରଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖନଢ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ସେତାଏଞ୍ଜି; ଆରି ସରାନ୍ତିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲ୍ଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ରୋଗନ୍ ଆମ୍ବନ୍ଦଢ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ସନାୟସିମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଭେ ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସେତାଏଞ୍ଜି ।^{୨୯} ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଖନଢ଼ତିୟମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସରାନ୍ତିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତଳି ପଢ଼ ?^{୩୦} ଅଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରୋଗନ୍ ମନ୍ବନ୍ଦଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଖାଢ଼େଞ୍ଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଭେ କତାଡ଼ିତଞ୍ଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଣ୍ଡାଲେ ରପ୍ରିଏଜି ପଢ଼ ?

^{୩୧} ଆମେଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାରାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା, ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ଦଢ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବଡ଼ୁୟତବେନ୍ ।

୧୩

ତନୁଢ଼ୟମନ୍

^୧ ଖେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ବାଭେ ବର୍ନାୟ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଭେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ତ*, ତ* ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଅବୟ ପିଭଡ଼ ଗଣ୍ଡନ୍ ଅନ୍ତମ, ଇଜ୍ଜାନ୍ ଜି°, ଜି° ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଆ ତାଡ଼ ଅନ୍ତମ ତେଲ୍ ଯ ।^୨ *ଆରି ଖେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋତେ ଆରି ଅଡ଼କୋ ଜରୁବରଞ୍ଜି ତ ତରମ୍ବବରନ୍ ଅନସ୍ତ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍, ଆରି ବରୁନ୍ ଅନବତେନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେଖେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍, ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଭେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।^୩ ଆରି, ଡୋଲୋୟମରଞ୍ଜି ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବାନ୍ତେତାୟ୍, ଆରି ତଗୋଲୋଢ଼ନ୍ ଜନୋମତୋତନ୍ ଆସନ୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତମଲନାୟ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍, ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଭେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟ୍ବାୟ୍ ତଡ଼ ।

^୪ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସଏତେ, ତନୁଢ଼ୟମଲୋଢ଼ନ୍ ସନାୟମନ୍ ତକୋ, ଅଃନ୍ନିସ୍ତାଭାନେ, ଅଃନ୍ନିବସୋଡ଼ାତମନେ, ଅଃନ୍ନିକ୍ଲି_ନେ, ^୫ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଅଃସାଞ୍ଜେଡ଼ନେ, ଆତିନ୍ସଜନ୍ ଆ ସୁକ୍ତ ତୁମ୍ ଅଃଗିଜେ, କାଜ୍ଜାନ୍ ଅଃକରାବନେ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜାଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ନଲୋଢ଼ନ୍ ଅଃତୁକ୍ଲୋଏ, ^୬ ମନ୍ଦଢ଼ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଢ଼ ଅଃସର୍ତାନେ, ବନ୍ତ ଆଜାଡ଼ିଲୋଢ଼ନ୍ ସର୍ତାନେ, ^୭ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଏତେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ତର୍ତନେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସାତନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ନିୟ୍ ସେଏଲେ ତକ୍ଲୋତେ ।

^୮ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍ନିଞ୍ଜେତେ, ବନ୍ତ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ସତନେ, ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଢ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅଞ୍ଜିଡ଼ତେ, ବୁଡ଼ିନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ସତନେ ।
^୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନଲେନ୍ ଅସୋୟ୍ ଜନାଲଡ଼ତନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଅସୋୟ୍ ବର୍ତନବୋ;
^{୧୦} ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବନରିଜନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ତେନ୍, କେନ୍ ଅସୋୟ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ସତନେ ।

^{୧୧} ପସିଜିଡ଼ନ୍, ଖେନ୍ ପସିୟ୍ଗୋ ମା କତାଡ଼ିଲନାୟ୍, ପସିୟ୍ଗୋ ମା ଇୟମଲାୟ୍, ପସିୟ୍ଗୋ ମା ମନ୍ନଲୋୟ୍; ଖେନ୍ ମୟଢ଼ମର ଆଡ଼େଲିଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ ନମି ଆରି ସନ୍ନାସିଜିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଃନ୍ନେନ୍ନୋନାୟ୍ ।
^{୧୨} ନମି ଇନଲେନ୍ ଇନିଜି ଗିୟତବୋ, ତିଆତେ ତନପଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ କାରୁଆ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତବୋ; ବନ୍ତ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଇନଲେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ତ ମୁକ୍ତାଲେନ୍ ଅଲ୍ଲିରିୟତବୋ । ଖେନ୍ ନମି ଅସୋୟ୍ ଜନାତାୟ୍, ବନ୍ତ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜେନ୍ ବରିୟତେ ।

* ୧୨:୨୮ ୧୨:୨୮ ଏପିସି ୪:୧୧ * ୧୩:୨ ୧୩:୨ ମାଡ଼ିଭ ୧୭:୨୦, ୨୧:୨୧; ମାର୍କ ୧୧:୨୩

୧୩ ତିଆସନ୍, ତନେନ୍, ଆସାନେନ୍ ତ ତନୁଝୟମନ୍, କେନ୍ ଯାଗିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍, କେନ୍ ଯାଗିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତନୁଝୟମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଯୋଡ଼ା ।

୧୪

ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍

୧ ତନୁଝୟମଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବନ୍ତୁୟବନାବା; ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି, ଆଞ୍ଜନାଝ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଏଞ୍ଜାଲେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଚନେ ଏରପ୍ରିତେ ତିଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା । ୨ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆତଝ୍ ଅଃକରେ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ୍ ବର୍ଚେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଆନ୍ନିଝ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡେଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜରୁବରଞ୍ଜି ବର୍ଚନେ । ୩ ବନ୍ତ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ଚେ ଞ୍ଜନଝନ୍ ତିୟତେ ତିଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଝ୍ ବର୍ଚଜି, ତି ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଅନବଡ଼ୟୁବ୍, ଅବସର୍ତ୍ତାଲଝ୍ତନ୍ ଆରି ବବୟୋଲଝ୍ତନ୍ । ୪ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ଲୁମ୍ତେ, ବନ୍ତ ଆନା ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଚନେ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମାଣ୍ଡିନ୍ ସାଜତେ ।

୫ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ଚନାବା କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବମ୍ବେନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଚନାବା କେନ୍ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଇସ୍ବମ୍ବେନ୍ । ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ମାଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନଝନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ ଲଝଲଝ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଅଃକର୍ଚନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବରରତନ୍ବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଆବର୍ଚନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଯୋଡ଼ା । ୬ ଏ ବୋଞ୍ଜାଝ୍ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଞ୍ଜେନ୍ ଅମଝ୍ବେନ୍ ଇୟଲେ ଅନବଡ଼ୟୁବରଞ୍ଜି, ବୁଝିନ୍, ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ତ ଞ୍ଜନଝ୍ବରନ୍ ଏରବର୍ଚନେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ସଞ୍ଜର୍ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ଚନାୟ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଇନି ସାଜବେନ୍ ?

୭ ପିରୋଡ଼ୋଜନ୍ ତେଏତୋ କି ଗତେରାଜନ୍ ତେଏତୋ ଅନମେଝ୍ତତନ୍ ଆ ତନେବତେବଜି ମନଝ୍ ସର୍ଚତନ୍ ବୟନ୍ ଅଃସତ୍ତାଲୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଇନି ସତ୍ତାତେ ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜନାଲଝ୍ନେ ? ୮ ପନେତନ୍ ଆ ସର୍ଚତ୍ ରେୟଲଝ୍ ଅଃସତ୍ତାଲୋ ତେନ୍, ଏଲ୍ଜୁଞ୍ଜେନ୍ ଆନା ଆସନ୍ ଅବଜାତାନେ ? ୯ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏବର୍ଚନେ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନା ଗନ୍ଲୁଡେ ? କେନ୍ଆତେ ରିଞ୍ଜେନ୍ ଆବର୍ଚେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୧୦ ପୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲଝଲଝନ୍ ତକୋ, ଆରି ତି ଅଡ଼କୋ ଲଝଲଝନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ନିୟ ତକୋ । ୧୧ ବନ୍ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଲଝଲଝନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲ୍ ତେନ୍, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ବର୍ଚନେ, ଆମଝନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ବତେସାବାୟ ଅନ୍ତମ୍ ତେତ୍ ଯ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମଝ୍ବେନ୍ ବତେସାବାୟ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୧୨ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଞ୍ଜନାଝ୍ ଆସନ୍ ଏଏରତେନ୍ ଏଗ୍ରୋୟତେନ୍ ଆସନ୍ ମାଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନଝନ୍ ଆସନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୋଗୋୟ ଞ୍ଜୁମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା ।

୧୩ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଲଝଲଝନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ବନାଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ଞ୍ଜାଝ୍ଲେ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପାର୍ଚନାନେତୋ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାର୍ଚନାଲନାୟ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ପାର୍ଚନାତନ୍, ବନ୍ତ ମନ୍ଞେନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଅଃମ୍ବାୟନେ । ୧୫ ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ଏଞ୍ଜାମାୟ ? ଞ୍ଜେନ୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାର୍ଚନାତନାୟ, ବନ୍ତ ବୁଝିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ନିୟ ପାର୍ଚନାତନାୟ; ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସେକେତାୟ, ଆରି ବୁଝିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ନିୟ ସେକେତାୟ । ୧୬ ଆମ୍ବେନ୍ ସଞ୍ଜର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏସେକେଏନ୍ ତେନ୍, ତେଞ୍ଜେ ଅବୟ ଏରଜନନାମରନ୍ ତକୋତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ବର୍ଚେବେନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଏସେକେତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ “ଆମ୍ବେନ୍” ଗାମେ ? ୧୭ ଆମ୍ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ୍ ମନଝ୍ତମ୍ ଏସେକେତେ, ବନ୍ତ ତି ବାଞ୍ଜେ ଆନ୍ନିଝ୍ ଅଃମ୍ବେଞ୍ଜେଜି ।

୧୮ ଞ୍ଜେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ୍ ସେକେତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବର୍ଚନେ ରପ୍ରିତାୟ । ୧୯ ବନ୍ତ ମାଣ୍ଡିନ୍ ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞ୍ଜେ

ଅଜାର ଅଜାର ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ଖନଝନ୍ ଏରଡନିୟନ୍, ଆର୍ପାୟ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ଲୁଡଡେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ବୁଢ୍ଫିନ୍ ବାଢେ ମନ୍ଲୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ନାବା ।

୨୦ ଏ ବୋଞ୍ଝାଢ୍ଫୁଲି, ଡନାନ୍ଦି, ଅନିଝୟମଲୋଢନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଅଢ୍ଫେଡଢ୍ଫେନେ, ଆର୍ପାୟ ମନ୍ଡଢଡଡଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଲୋଢ଼ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଢ୍ଫେନାବା, ବନ୍ତ ବୁଢ୍ଫିଲୋଢନ୍ ଆଢ୍ଫେଞ୍ଜି ଆ ମୟଢ଼ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଢ୍ଫେନାବା । ୨୧ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଢ଼ ଆଇଡିଡ଼ ଡକୋ,

“ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍ଡେ, ବଡେସାମରଞ୍ଜି ଆ ଲଢ଼ଲଢ଼ ବାଢେ

ଞେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ କଡାଡିଡନାୟ ।

ଞେନ୍ ବଡେସାମରଞ୍ଜି ଆ ଡଅଡଲୋଢ଼ ବର୍ଡନାୟ,

ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞେଞ୍ଜି ବର୍ନେଞେନ୍ ଅଝନ୍ମାଡ଼ଡେଞ୍ଜି ।”*

୨୨ ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଢେ ଆ ବର୍ନେ ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ଅରଢ୍ଫଡଡ଼ ଡଡ଼, ତିଆଡେ ଏରଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ଅରଢ୍ଫଡଡ଼ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଝଡେବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏରଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ଅରଢ୍ଫଡଡ଼ ଡଡ଼, ବନ୍ତ ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଅବୟ ଅରଢ୍ଫଡଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ।

୨୩ ମଣ୍ଡଡିସିଂଲୋଢନ୍ ଅଡକୋନ୍ଲେନ୍ ରୁଞ୍ଜଲନ୍ବୋ ଆଡିଡ଼, ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଢେ ବର୍ଞି ଡେନ୍, ଆରି ସେକ୍ସଡ଼ିୟମରଞ୍ଜି ଡ ଏରଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଡେଢେ ଇୟଲାଇ ଡେନ୍, ଆଢ୍ଫେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ବେନ୍ ଆବାୟାଜି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଝକର୍ନେଜି ପଢ଼ ? ୨୪ ବନ୍ତ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ପୁର୍ବାଝଡେବରନ୍ ବର୍ଞି ଡେନ୍, ଆରି ଡେଢେ ଅବୟ ଏରଡର୍ନେମରନ୍ ଇଞ୍ଜାନଡେନ୍ ସେକ୍ସଡ଼ିୟମରନ୍ ଡକୋଏନ୍ ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଡେଢେ ଇନି ଅମଡ଼ଢ଼େ, ତିଆଡେ ବାଢେ ଆନିନ୍ ଆ ଇସେନ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ବିସାରଡନେ, ୨୫ ଆ ଉଗରଲୋଢନ୍ ଆସନ୍ସବରଜି ଅଡକୋନ୍ ତୁଢାୟଡନାୟ, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମାଢ଼ ଡର୍ନନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଲୋମ୍ଲେ ସେକେଡେ, ଆରି “ଆଜାଡିଡ଼ମ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅମାଢ଼ବେନ୍ ଡକୋ” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ଡନେ ।

ସନ୍ୟୁନ୍ ବାଢେ ଏଗିର୍ଜାନେବା

୨୬ ଏ ବୋଞ୍ଝାଢ୍ଫୁଲି, ଡନାନ୍ଦି, ଲନ୍ୟୁବେନ୍ ଇନ ? ଆଢ୍ଫେଞ୍ଜି ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁଞ୍ଜଲନ୍ ଆଡିଡ଼ କନନନ୍, ଖନଝନ୍, ଅନବଜନାବରନ୍, ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଡ ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍, ଆରି ଇନିଜି ଡକୋ ତି ଅଡକୋନ୍ ଖଢ଼ଖଢ଼ବାଜି, ମଣ୍ଡଡିନ୍ ଆ ମନରଡ଼ ଆସନ୍ ତିଆଡେଜି ଲୁମ୍ବା । ୨୭ ଆରି ଆନ୍ନିଢ଼ ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଢେ ବର୍ଞି ଡେନ୍, ଏଢେଲଡେନ୍ ବାଗୁନେ ଇଞ୍ଜାନଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେ ଡେଏଞ୍ଜି ଡେନ୍, ଯାଗି ମନ୍ରା ଡଢ଼ବୟନେ ବର୍ନେଡଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଢ଼ ଅବୟନେ ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍ ବାଣ୍ଡାଏଡୋ । ୨୮ ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍ ବନାଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଢ଼ ଡଡ଼ ଡେନ୍, ରନ୍ୟୁସିଂଲୋଢନ୍ ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଢେ ବର୍ନେନ୍ ଆସ୍ଵାୟଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କଡ଼ିଢ଼ଲେ ସେଡେଡୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ନେ ମନ୍ନେ ଇସ୍ଵରନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡିନେଡୋ । ୨୯ ବାଗୁ ମନ୍ରା ଇଞ୍ଜାନଡେନ୍ ଯାଗି ମନ୍ରା ପୁର୍ବାଝଡେବରନ୍ ବର୍ନେଡଜି, ଆରି ତିଆଡେ ଆଜାଡିନ୍ ଅଡେ ଇଞ୍ଜା ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଇୟମେଡଜି । ୩୦ ବନ୍ତ ସରେବାସିଂଲୋଢନ୍ ଡକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଲୋଢ଼ ଆନ୍ନିଢ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମାଢ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଢ଼ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଢ଼େନ୍ ଡେନ୍, ଏଢେଲଡେନ୍ ଖନଝନ୍ ଆଡିୟଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ରିଢ଼ଲନ୍ ଡକୋନେଡୋ ରୟ । ୩୧ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଡଢ଼ବୟନେ ଖନଝନ୍ ଡନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଢ଼ ଖାଡ଼େଡଜି, ଏଢେଲଡେନ୍ ଆଢ୍ଫେଞ୍ଜି ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଏଞ୍ଢ଼ଡେନେ ଆରି ଅଡକୋନ୍ବେନ୍ ଅନ୍ୟୁବନ୍ ଏଞ୍ଢାଢ଼େ । ୩୨ ପୁର୍ବାଝଡେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ପୁରାଡା ପୁର୍ବାଝଡେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଡକୋନେଡୋ । ୩୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରମଡ଼ଢ଼ଢ଼ାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର ଡଡ଼, ଆନିନ୍ ସନ୍ୟୁନ୍ ଆଡିୟଡିୟଲଢ଼ଡଡ଼ନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର । ୩୪ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ୟୁସିଂଲୋଢ଼ ଏଞ୍ଢାଲେ ଡେଡେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ରନ୍ୟୁସିଂଲୋଢନ୍ ରିଢ଼ଲନ୍ ଡକୋନେଡଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୟଢ଼ନ୍ ଅଞ୍ଢାଢ଼ଲିଜି, ଆର୍ପାୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଢ଼ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ ଡକୋନେଡଜି । ୩୫ ଇନ୍ନିଢ଼ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଝଗନ୍ଲୁଡଲଜି ଡେନ୍, ଅସିଢ଼ନ୍ ଜିରେ ରଢ୍ଫଡ଼ ରଢ୍ଫଡ଼ ଆ ଅୟଡବଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟ ବରେଡଜି । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ମଣ୍ଡଡିସିଂଲୋଢନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ରୟଡାଗୋ ।

* ୧୪:୨୧ ୧୪:୨୧ ଜିସାନ୍ ୨୮:୧୧-୧୨

୩୬ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତ୍ତବେନ୍ ସିଲତ୍ ତୁଟ୍ଟଲନାୟ୍ ପତ୍ ? ଅତ୍ତେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତ୍ତବେନ୍ ତୁମ୍ ସିଲତ୍ ଜିର୍ନାୟ୍ ପତ୍ ? ୩୭ ଆନ୍ନିତ୍ତ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଆରି ପୁରାତାନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ତି ଖେନ୍ ଖାତ୍ତଲାଇଁ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଇତ୍ତଲେ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତାୟ୍, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍ବର୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଜନାଏତୋ । ୩୮ ବନ୍ତ ଆନ୍ନିତ୍ତ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଃଜ୍ଜାଲୋ ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତ୍ତ୍ ଏଜାତ୍ତ୍ ।

୩୯ ତିଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାତ୍ତ୍ଖେଜ୍ଜି, ତନାନ୍ଖେଜ୍ଜି, ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁବା ଗୋୟ୍ବା, ଆରି ଆନ୍ନା ଲତ୍ତଲ୍ତନ୍ ବାତ୍ତେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତ୍ତ୍ତ୍ । ୪୦ ବନ୍ତ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନତ୍ତ୍ ଗାମ୍ଲେ, ଆରି ସନୟ୍ତନ୍ ବାତ୍ତେ ଲୁମ୍ବା ।

୧୫

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଯନର୍ବେତ୍

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାତ୍ତ୍, ତନାନ୍ଜି, ଖେନ୍ ଅଜ୍ଜା ମନତ୍ତ୍ବର ଅମତ୍ତବେନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ବାୟ୍, ଅଜ୍ଜାଆତେ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ଏଜାଏନ୍, ଆରି ଆନା ଆତପରେତ୍ତ୍ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ଏତର୍ନେ, ଖେନ୍ ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଜ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ଏତ୍ତାୟ୍ତବେନ୍ । ୨ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ମନତ୍ତ୍ ଏଞ୍ଜ୍ଜୁମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାତ୍ତ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ଏଞ୍ଜ୍ଜୁମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଜ୍ଜି କାଜ୍ଜାନ୍ ଏତର୍ନେ ।

୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ଖନତ୍ତ୍ ଖାତ୍ତଲାଇଁ, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ସିଲତ୍ ମୁତ୍ ଖନତ୍ତ୍ ଆମ୍ବେଜ୍ଜିଆତ୍ତ୍ ତିୟ୍ଲବେନ୍; ସାସ୍ତଲୋତ୍ତ୍ ଆଇତ୍ତ୍ ଅତ୍ତମ୍ ଇର୍ବେଲେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍, ୪ ସିଲତ୍ଲନ୍ ତିଲେଜ୍ଜି, ଆରି ସାସ୍ତଲୋତ୍ତ୍ ଆଇତ୍ତ୍ ଅତ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋତ୍ ଯର୍ବେତ୍ତେନ୍ । ୫ ଆନିନ୍ କେପାନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଅବ୍ବିୟ୍ତାଲନ୍, ଆରି ତିକ୍କି ବାରଜଣା ଖତ୍ତନେମରଜ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ ଅବ୍ବିୟ୍ତାଲନ୍ । ୬ ସିଲତ୍ଲନ୍ ତିକ୍କି ଆବସାଣ୍ଡନ୍ ମନ୍ଲୟ୍ସ ସିଲତ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାତ୍ତ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଅବ୍ବିୟ୍ତାଲନ୍, ଆନିଜ୍ଜିଲୋତ୍ ସିଲତ୍ ଲାତ୍ଲେତ୍ ମନ୍ରା ନମିନ୍ନାନ୍ ଆମେତ୍ତ୍ ତକୋଜି, ବନ୍ତ ଲାତ୍ଲେତ୍ତେ ରବୁଏଜ୍ଜି । ୭ ତି ତିକ୍କି ଆନିନ୍ ଜାକ୍ବନ୍ ତ ଅତ୍ତକୋ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖତ୍ତନେମରଜ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ ଅବ୍ବିୟ୍ତାଲନ୍ ।

୮ ଆତନିକ୍କି ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଏରତନକୋତ୍ତ୍ଗାୟ୍ସିଜନ୍ ଅତ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମତ୍ତ୍, ଅମତ୍ତ୍ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍ବିୟ୍ତାଲନ୍ । ୯ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖତ୍ତନେମରଜ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ଲୋତ୍, ଖେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ସିଲତ୍ ସନ୍ନା, ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖତ୍ତନେମର ଅତ୍ତମ୍ ଆଞ୍ଜାତ୍ତ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଜ୍ଜିନ୍ ତତ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଜି ତଣ୍ଡାୟ୍ଲାଇଁ । ୧୦ ବନ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ତ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଖେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତ୍ତ୍ ଆତ୍ରିୟ୍ଲିଖନ୍ ଆ ସନାୟ୍ତ୍ ଅଃଜ୍ଜୋସ୍ତ୍ଲୋ; ଆନ୍ନା ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖତ୍ତନେମରଜ୍ଜି ସିଲତ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଲନ୍ମନ୍ ଲୁମ୍ବାତାୟ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଜୁମାୟ୍, ଆପାୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ତ୍ ଅମତ୍ତ୍ଖେନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗତେଲ୍ତେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତେଏତୋ, କି ଆନିଜ୍ଜି ତେଏତୋ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ଲେନ୍ ତି ଆବୟ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ବନାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଜ୍ଜି ତିଆତେ ଏତର୍ବେ ।

ୟନର୍ବେତ୍ଲେନ୍

୧୨ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ବେତ୍ତେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ବାୟ୍, ତେଲୋଜନତ୍ତ୍ତେନ୍ ଆରବୁମରଜ୍ଜି ଅଃୟର୍ବେତ୍ତେଜି ଗାମ୍ଲେ ଲାତ୍ଲେତ୍ ମନ୍ରାଜ୍ଜି ଏଜ୍ଜାଲେ ବର୍ତ୍ତ୍ତ୍ ? ୧୩ ଆରବୁମରଜ୍ଜି ଅଃୟର୍ବେତ୍ତେଜି ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ନିୟ୍ ରବୁତାଲେ ଅଃୟର୍ବେତ୍ତେଲୋ; ୧୪ ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁତାଲେ ଅଃୟର୍ବେତ୍ତେଲୋ ତେନ୍, ଖନତ୍ତ୍ଲେଜ୍ଜି କାଜ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ତ୍ସ୍, ଆରି ତର୍ନେବେନ୍ ନିୟ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ତ୍ସ୍ । ୧୫ ଆରି, ଇନ୍ଲେଜ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କନଶ୍ଟାୟ୍ବର୍ଗୋ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତ୍ତ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲତ୍ ଅର୍ବୟର୍ବେତ୍ତେନ୍, ବନ୍ତ ଆଜାତ୍ତ୍ପତ୍ ଆରବୁମରଜ୍ଜି ଅଃୟର୍ବେତ୍ତେଜି ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତ୍ତ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲତ୍ ଅଃଜ୍ଜୁୟର୍ବେତ୍ତେଲୋ

୫ ୧୫:୪ ୧୫:୪ ମାତିର ୧୨:୪୦; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨:୨୪-୩୨   ୬ ୧୫:୫ ୧୫:୫ ଲୁକ ୨୪:୩୫; ମାତିର ୨୮:୧୭, ୧୭; ମାର୍କ ୧୬:୧୪; ଲୁକ ୨୪:୩୭; ଜନ ୨୦:୧୯   ୭ ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୯:୩-୭   ୮ ୧୫:୯ ୧୫:୯ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୮:୩

। ୧୭ ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲଜି ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ନିୟ୍ ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲୋ । ୧୭ ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲୋ ତେନ୍, ତର୍ନେବେଞ୍ଜି କାଲ୍ଲାନ ଫୋସ୍ତାଏନ୍, ଆରି ନମିତ୍ତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେଲୋଢ଼ନ୍ ତକୋଜି । ୧୮ ଅଜ୍ଞା ମନରାଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମାଢ଼ ତର୍ନନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଫୋସ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୧୯ କେନ୍ ଆନମେଢ଼ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମାଢ଼ ତର୍ନନ୍ବୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଢ଼ ତଡ଼ ।

୨୦ ବନ୍ତ ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଯର୍ଫେଢ଼ତଜି ଗାମ୍ଲେ ଅନବୁଡ଼ଜନ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ପର୍ତ୍ତମ୍ ଯର୍ଫେଢ଼ଲେ ତୋଲନ୍ । ୨୧ ବମନ୍ରା ଆଲଭେଡ଼ଲୋଢ଼ ରନବୁନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଗନ୍ଲାଇ, ତିଅନ୍ତମ୍ ବମନ୍ରା ଅମ୍ବେଲେ ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଯର୍ଫେଢ଼ତଜି । ୨୨ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆଦମନ୍ ଆଲଭେଡ଼ଲୋଢ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ରବୁତଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନମେଢ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡ଼ିକ୍ଲାଇଢ଼ନ୍ ଯର୍ଫେଢ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି, ପର୍ତ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଯର୍ଫେଢ଼େନ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଯର୍ଫେଢ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି; ୨୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜୁଗନ୍ ଅଞ୍ଜିଡ଼ତେ, ତି ଆ ଡ଼ିକ୍ଲାଇ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଡ଼କୋ ରନପ୍ରିନ୍, ବୋର୍ସାନ୍ ତ ସାସନନ୍ ଅବନାରେତାଲେ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆସିଲୋଢ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତେ । ୨୫ ଅଡ଼କୋ ବନେରାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆ ତାଲ୍ଲଜନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ଅଶ୍ତୁଡ଼୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ଜାୟ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସାସନତେ । ୨୬ ଆତନିକ୍ଲି ବନେରାମରନ୍ ରନବୁନ୍ ନିୟ୍ ଆରେତେ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼୍ ତକୋ, “ଇସ୍ତରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଜନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍” ଇସ୍ତରନ୍ କେନ୍ “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଢ଼” ଆମାୟ୍ନେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସିଲୋଢ଼୍ ତକ୍ଲୋତେ । ୨୮ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତାଜ୍ଞାତ୍ତାଅନନ୍ ଆସିଲୋଢ଼୍ ତନିୟନ୍ ଆଡ଼େତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ତମ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆସିଲୋଢ଼୍ ତିୟ୍ତମ୍ତନ୍, ଆରି ସମ୍ପରାନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ତୁମ୍ ସାସନତେ ।

୨୯ ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲଜି ତେନ୍, ଆନାଜି ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକ୍ତୁବତାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଏଜ୍ଞାନେଜି ? ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଇନିବା ତକ୍ତୁବତାନେଜି ? ୩୦ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନିବା ତିତାନ୍ ବନ୍ତଢ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋତନ୍ବୋ ? ୩୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଜି, ତନାଜିଜି, ଅନମେଢ଼ଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆମାଢ଼୍ ଆମାୟ୍ଲନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଦର୍ପଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ରବୁତ୍ତୟ୍ । ୩୨ ମନ୍ରାନ୍ ଆମାଢ଼୍ ଆସାଲନ୍ ଏପିସି ତେସାଲୋଢ଼ନ୍ କିନ୍ରେଡ଼୍ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଖେନ୍ ଅଲ୍ଲକ୍ଲେଲାଇ ନଡ଼୍, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ “ୟବା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜୋମ୍ବା, ଏଗାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବିଅଡ଼େଃ ଇନ୍ଲେନ୍ ରବୁଲଡ଼େତନ୍ ।”

୩୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କନଶ୍ଟାୟ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଗଲୋତଡ଼୍ବେନ୍ ତଡ଼, “ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ମନଡ଼୍ମରନ୍ ନିୟ୍ ଅସେଡ଼ତେ ।” ୩୪ ତିଆସନ୍ ମନଡ଼୍ ତକୋନାବା, ଇର୍ସେନ୍ ଏଲ୍ଲମତଡ଼୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼୍ଲେଡ଼୍ ମନ୍ରା ଇସ୍ତରନ୍ଆତଡ଼୍ ଅଶ୍ତୁଡ଼୍ ଜନାଏଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଗନବରଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ।

ଆୟର୍ଫେଢ଼େନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍

୩୫ ଲାଡ଼୍ଲେନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଯର୍ଫେଢ଼ତଜି ? ଏଜ୍ଞାଗୋ ଆ ତଅଡ଼୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିର୍ତ୍ତାଜି ?” ୩୬ ଏ ଉଲ୍ଲଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଜମ୍ଲ୍ଲ୍ ଏବୁଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଅଃର୍ବୁଲୋ ତେନ୍ ଅଃସ୍ତାବାୟ୍ । ୩୭ ଆରି, ଅନ୍ବନ୍ ଅଜ୍ଞାଆତେ ବୁଡ଼୍ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃକ୍ତୁଲୋ, ବନ୍ତ ଗମ୍ଲନ୍ ତେଏତୋ କି ଇନ୍ନିଢ଼୍ ଆ ଜମ୍ଲ୍ଲ୍ ତେଏତୋ ତିଆତେ ସଉର୍ ଆବାୟ୍ନ ତୁମ୍ । ୩୮ ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ତଅଡ଼୍ ତିୟ୍ତେ, ଆରି ତିଲେ ଜମ୍ଲ୍ଲନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ତିୟ୍ତେ ।

୩୯ ଅଡ଼କୋ ତଅଡ଼୍ ଆବୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼୍ ଆବୟନ୍, ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼୍ ଆନା ଆନା ତକୋ, ଆରି ଅନ୍ତତଞ୍ଜି ତ ଅୟ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼୍ ଆନା ଆନା ତକୋ ।

୪୦ ରୁଆଡ଼୍ ତଅଡ଼୍ ତକୋ, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ତଅଡ଼୍ ନିୟ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ରୁଆଡ଼୍ ତଅଡ଼୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅବୟ୍ ତକୋ, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ତଅଡ଼୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆରି ଆନା ତକୋ । ୪୧ ଓୟୋଢ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନା ତକୋ, ଆଜ୍ଞାଜନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନା ତକୋ, ଆରି ତୁଡ଼ଜି ଆ ସନାଆର୍ ଆନା ତକୋ,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟୁ ତୁତୁଜନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ସିଲଡ୍ ଆରି ଅବୟୁ ଆନ୍ନା ତୁତୁଜନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନ୍ନା ତକୋ ।

୪୨ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଯନର୍ନେଢ୍ ନିୟୁ ଏଭେଗନମା ତେତେ, ଅଜ୍ଞା ତଅଡ୍ ତିଲ୍ଲତବୋ, ତିଆତେ ରସମତେ, ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ତିଲ୍ଲି ଯର୍ନେଢ୍‌ଲେ ତୋତନ୍ । ୪୩ ତରିଲ୍ଲତବନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ମନଡ୍ ତଡ୍ ଆରି ବୋର୍ସା ତଡ୍; ବନ୍‌ତ ତିଲ୍ଲି ତିଆତେ ମନଡ୍‌ତମ୍ ଆରି ବୋର୍ସାତମ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଡୋତନେ । ୪୪ ଜେଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍ ତିଲ୍ଲତବୋ, ଆରି ପୁରାଡା ତଅଡ୍‌ନ୍ ଯର୍ନେଢ୍‌ଲେ ତୋତନ୍; ଜେଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ପୁରାଡା ତଅଡ୍‌ନ୍ ନିୟୁ ତକୋ । ୪୫ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ୍, “ଆମ୍ମଟୁ ଆଦମନ୍ ଅବୟୁ ଆମେଡ୍‌ମରନ୍ ଗତେଲେନ୍” ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଆତନିଲ୍ଲି ଆଦମନ୍ ଅନମେଡ୍ ପୁରାଡାନ୍ ତେଏନ୍ । ୪୬ ଆମ୍ମଟୁ ପୁରାଡା ତଅଡ୍‌ନ୍ ଅଷଟ୍‌କୋଲୋ, ଆମ୍ମଟୁ ଜେଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍ ତକୋଏନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଲ୍ଲି ପୁରାଡା ତଅଡ୍‌ନ୍ ଅଡୋଲୟ । ୪୭ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଲବ ବାଭେ ଗନ୍‌ବତେଲନ୍ ତେଏନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଲ୍ଲି ଆ ମନ୍‌ରା ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିର୍‌ୟ । ୪୮ ଆନାଜି ପୁତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ଗତେଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଲବଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍; ଆରି ରୁଆଡ୍‌ମରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ । ୪୯ ଆରି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଲବନ୍ ବାଭେ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ୍‌ଲନ୍, ଏଭେଲେମା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍ ।

୫୦ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଜେଲୁ, ମିଞ୍ଜାମ୍ ତଅଡ୍‌ନ୍ ବାଭେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜିର୍‌ନେ ଅଷର୍‌ପ୍ରିବୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆର୍‌ସମ୍‌ତେନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ଅଷର୍‌ସମେନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ଞାଡ୍‌ଲେ ଅଷର୍‌ପ୍ରିଏ ।

୫୧ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ବା, ଖେନ୍ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବୟୁ ଜରୁତମନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଅଷର୍‌ବୁଲ୍‌ଡ୍‌ନେ, ୫୨ ବନ୍‌ତ ଆତନିଲ୍ଲି ପନେତନ୍ ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଆଡିଡ୍, ଆବସାଣ୍ଡନ୍, ଆବରିୟାବମ୍‌ତନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆନ୍ନା ତଅଡ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍* ; ତିଆଡିଡ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ନେଢ୍‌ଲେ ଡୋତଞ୍ଜି, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆନ୍ନା ତଅଡ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍ ।

୫୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆର୍‌ସମ୍‌ତେନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ଅଷର୍‌ସମେନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ରତନ୍‌ବୋ, ଆରି କେନ୍ ଆର୍‌ବୁତେନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ଅଷର୍‌ବୁଏନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ରତନ୍‌ବୋ । ୫୪ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆର୍‌ସମ୍‌ତେନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ଅଷର୍‌ସମେନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆରି ଆର୍‌ବୁତେନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ଅଷର୍‌ବୁଏନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଜିଲିଲନ୍‌ବୋ ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍, କେନ୍ ଆଇଡିଡ୍‌ତନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ତେତମ୍‌ତେ; “ଜନିନ୍‌ୟନ୍ ରନବୁନ୍ ଅବନାରେଏନ୍ ।”

୫୫ “ଏ ରନବୁ, ଜନିନ୍‌ୟନ୍‌ମ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ?

ଏ ରନବୁ, ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍‌ମ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ?”

୫୬ ରନବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଇର୍‌ସେନ୍, ଆରି ଇର୍‌ସେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟୁବର୍ । ୫୭ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସନେଲେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବଜିନ୍‌ୟଲ୍‌ଡ୍‌ଲନ୍ ।

୫୮ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ତର୍‌ନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ରବ୍‌ତୋଲନ୍, ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା; ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ କାକାଡାବେଞ୍ଜି ଆଜ୍‌ୟ ଅଷ୍ଟୋୟାଏ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆଏଡ୍‌ର୍ ଅବ୍‌ନ୍‌ୟୁବଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ବା ।

୧୭

ତର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍

୧ *ବୟୁଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତଣ୍ଡୁବନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଗାଲାତି ମଣ୍ଡିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବର୍‌ରାଜି, ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟୁ ଏଭେଲେ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତଣ୍ଡୁବନାବା । ୨ ରନପ୍ରିବେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି ତିଲେ ପାଲ୍ଲିନ୍ ଆ ପର୍‌ତମ୍ମୁତିନ୍ନା ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତଣ୍ଡୁବଲନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ଲେ ତଲ୍ଲୋବା, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇୟ୍‌ଲୟ୍‌ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି ଆରି ଏଷ୍ଟନ୍‌ରବନେ । ୩ ଆରି ଖେନ୍ ତୁଡ୍‌ଲୟ୍‌ ସିଲଡ୍ ତେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ଲେନ୍ ସକ୍ଲେୟ୍‌ଜି ଏବଡିସୟ୍‌ତେ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସିଟିନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍

* ୧୫:୫୧ ୧୫:୫୧ ୧ତେସଲନିକି ୪:୧୫-୧୭ * ୧୫:୫୨ 15:52 ତଅଡ୍‌ଲେନ୍ ବାଡ୍‌ସାୟ୍‌ତନ୍ * ୧୭:୧ ୧୭:୧ ରୋମିଅ ୧୫:୨୫,୨୬

ଆପନାଢ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇୟତାୟ ଆସ୍ମାୟନାଜି । ୪ ଆରି, ଖେନ୍ ନିୟ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୫ *ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଇୟତେ, ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆଗଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ । ୬ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋତନାୟ, ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ରଟାଗାଜନ୍ ନିୟ ତେତେ ତକୋତନାୟ, ଅଜାଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଅଡେଜା ଇୟତେ, ତେତେ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବତୁଜିୟବା । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍‌ଗଡ଼ ଜରିରତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଲୁତଜିୟ, ପ୍ରବୁନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଲିୟ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ସାୟତାୟ ।

୮ *ବନ୍ତ ଖେନ୍ ପେଣ୍ଟିକସ୍* ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଜାୟ ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନାୟ । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନବଜଅନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆରୋରୋ ତକୋ, ଆରି ବନେରାମରଖେଞ୍ଜି ନିୟ ଗୋଗୋୟ ତକୋଜି ।

୧୦ *ତିମତିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲାୟ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଡୁକୋତନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଜାଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ତକୋଲନ୍ ରପ୍ତିଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆୟତନନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆନ୍ତିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବତୋସାତଡ଼େଜି ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଏରାମ୍ବୁୟ ଜିରେ ରପ୍ତିତାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବତୁୟବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତନାୟ ।

୧୨ ଆପଲ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତନାୟ, ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ଗଞ୍ଜେଲାୟ, ବନ୍ତ ନମି ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃଲୁତଜେ, ରୟଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼େନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ ।

ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍

୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନେଡ଼ାୟ ଏତକୋତଡ଼ନେ, ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଅଜୁୟବଲନ୍ ଅକୋସାନ୍ନା । ୧୪ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାତେ କାକାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଲୁମବା ।

୧୫ *ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଜି, ତନାନଜି, ତିପାନନ୍ ଆସିମରଜି ଆକାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ କ୍ରିସ୍ତୁମରଜି: ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ସନାକ୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟତମଲଞ୍ଜି, ତି ଆ ବନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୬ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆକାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ତ ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ବର୍ତବେନ୍ ।

୧୭ ତିପାନନ୍, ପର୍ତୁନାତନ୍ ତ ଆକାକଜନ୍ ତେନ୍ନେ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସର୍ତାତୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାତତନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କାକାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଲୁମେଞ୍ଜି, ୧୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଅବସର୍ତାଲଡ଼ଲଞ୍ଜି, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ିଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି ।

୧୯ *ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି, ଆକିଲାନ୍ ତ ପ୍ରିସ୍ତା ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଆରିଜାତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି । ୨୦ ତେନ୍ନେ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

ମଡ଼ିବ ଜନୋଜୋରନ୍ ବାତେ ତର୍ତମ ଅଲ୍ଲନମସ୍ତାରବା ।

୨୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଅସିତମଖେନ୍ ବାତେ ଇଡ଼ଲେ ନମସ୍ତାରତବେନ୍ ।

୨୨ ଅଜା ମନ୍‌ରା ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଃଲୁଡ଼ୟମେ, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଗତରେତୋ ।

ମାରାନା ତା କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଜିରାୟତୋ ।

୨୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୨୪ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନେତୋ ।

* ୧୭:୫ ୧୭:୫ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୧ * ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୮-୧୦ * ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ବେଟ୍‌ଲେ ଆଡ଼ୋଲନ୍ ପଗସ ତିନ୍ନା ଆ ବିକ୍ରି ପେଣ୍ଟିକସ୍ ଗିର୍ଜାନ୍ ତଲୁମେଞ୍ଜି * ୧୭:୧୦ ୧୭:୧୦ ୧ କରନ୍ତି ୪:୧୭ * ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ୧ କରନ୍ତି ୧:୧୭ * ୧୭:୧୯ ୧୭:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨

କରିଷ୍ଟୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ବାଗୁତର ଇଫନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସୁଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ବାଗୁତର ଇଫନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ କରକ୍ତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧ । ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଲାଫ୍‌ଲେନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଡିଡ୍‌ଡିଡନ୍ ନିୟ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଲଡିୟମନ୍ ଥା ବର୍ନେଜି ବାଝେ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ ୨:୧୩ ।

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ୫୫-୫୬ ବର୍ସେଡ୍ ଆ ଡିକ୍ଳି କେନ୍ ଥା ସିଟି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଫଡ୍‌ନେମର୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡେନ୍ ୨:୩-୪ । ଲାଫ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଫଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ତମଲନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ଡି ଆ ବର୍ନେଜି ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଆଡନିକ୍ଳିରେଡ୍ ଇଡେନ୍ ।

ବରନ୍ ଥା ପନାକ୍ଲାଡ୍

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୧୧
- ୨. ପାଓଲନ୍ ଡ କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ । ୧:୧୨-୭:୧୬
- ୩. ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ତାନ୍‌ଜି ଥା ଡନିୟ୍‌ଡିୟ୍ । ୮:୧-୯:୧୫
- ୪. ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଫଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ଡନେ । ୧୦:୧-୧୩:୧୦
- ୫. ଅନବସୁକ୍ଳେବରନ୍ । ୧୩:୧୧-୧୩

୧* ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଡ ଡିମଡି ବୋଞ୍ଝାଡନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ଇସ୍‌ୟୁ ବାଝେ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଫଡ୍‌ନେମର୍‌ଜି,

କରକ୍ତି ଗଡାଲୋଡନ୍ ଡକୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳି ଡ ଆକାୟା ତେସାଲୋଡନ୍ ଆଡ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଟିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଏଆପ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍ ।

୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଡ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଡ ସନୟ୍‌ନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡେଆୟ୍‌ତୋ ।

ପାଓଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେତେ

୩ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଥା ଇସ୍‌ର ଡ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ସନେକେନ୍ ଡେଏତୋ, ଆନିନ୍ ସନାୟ୍‌ମତ୍‌ୟ୍‌ମର୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆରି ବନବ୍‌ୟୋମର୍ ଇସ୍‌ରନ୍ । ୪ ଡିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ଡଣ୍ଡନ୍ ଡେଡଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଡି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ଡଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେଡେଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବବ୍‌ୟୋଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଡଣ୍ଡନ୍ ଞ୍ଝାଡ୍‌ତବୋ, ଏଡେଲେମା କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଞ୍ଝାଡ୍‌ତବୋ । ୬ ବନ୍‌ଡ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାୟ୍ ଡେନ୍, ଡିଆଡେ ବନବ୍‌ୟୋବେନ୍ ଡ ଅନୁବ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାୟ୍ ଡେନ୍, ଡିଆଡେ ବନବ୍‌ୟୋବେନ୍ ଆସନ୍; ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ସଏଲେ ଏଡକୋଡନାୟ୍, ଏଞ୍ଜଲେମା ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ସଏଲେ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଡ ବୋସାନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ତେ । ୭ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବ୍ ଏଆସାତନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏସାୟ୍‌ସିଲଲେନ୍, ଏଡେଗନ୍ ଏଡେଲେମା ବନବ୍‌ୟୋ ଇଫନ୍ ନିୟ୍ ଏସାୟ୍‌ସିତଲେନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ।

୮*ଏ ବୋଞ୍ଝାଡ୍‌ଜି, ଡନାନ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ ଅଙ୍ଗା ଡନଣ୍ଡାୟ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାୟ୍ ଡିଆଡେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍‌ତୋ; ଡେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବ୍ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାୟ୍, ଡିଆସନ୍ ଆସନ୍ ଅନମେଡନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାସାଲନାୟ୍ । ୯ ରନବ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍‌ଲଲେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଡିସୟ୍‌ଲାୟ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ୍ ଆମତ୍ ଏରନାସାନେନ୍, ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ର ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ୍

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୮:୧ * ୧:୮ ୧:୮ କରକ୍ତି ୧୫:୩୨

ଅବତୋତେ, ଆମତନ୍ ଏଆସାଲାନାୟ । ୧୦ ଆନିନ୍ ବରତ୍ତତ୍ତନ୍ ଆ ରନବୁଗତ୍ତ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ତୋବତୋବଲଢ଼ଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃଠେ ନିୟ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ତୋବତୋବଲଢ଼ତନ୍; ଆମତନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅରାସାନେଲେନ୍ ତକୋ । ୧୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଞ୍ଜା ସନାୟ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାଇୟ୍, ତିଆତେ ଅମ୍ବେଲେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ଆତତ୍ତ୍ ସେଞ୍ଜେତଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାତ୍ତ୍

୧୨ ପୁତ୍ ଲୋଢନ୍ ଉପରେତ୍ତ୍ବେନ୍, ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ବାଢେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଶ୍ଟୁମ୍ଲାନାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍, ମନଡ଼ିରନ୍ ତ ଲବଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଏଞ୍ଜାଶ୍ଟୁମ୍ଲାନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବିବେକଲେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ । କେନ୍ଆତେ ଅବସୋଡାତମ୍ଲେଲେନ୍ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ପଡେଡାଲନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆତେଜି ତୁମ୍ ଇଡ୍ଲେ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଏଆସ୍ବାୟ୍ତାୟ୍, ଆରି ଇନ୍ଡ଼୍ ଏଞ୍ଜିତାୟ୍ । ୧୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଦର୍ପତନ୍, ଏଡେଗନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଦର୍ପତନାୟ୍; କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅସୋୟ୍ ଏଜନାଏନ୍, ଏଡଲୋମା ଆତନିକ୍ଲି ଜାୟ୍ ଏଜନାତେ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ ।

୧୫ ଖେନ୍ ଆଜ୍ଜନାଲିଖନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାୟ୍ଲାଇୟ୍, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବାଗୁତର ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାତ୍ତେ ବନ୍ । ୧୬ ଆରି, ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଇୟ୍ତେ, ଆରି ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍, ସିଲତ୍ତ୍ଲନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତତ୍ତ୍ବେନ୍ ଅବତୁଜ୍ ଯବା, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାୟ୍ଲାଇୟ୍ । ୧୭ ଖେନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ଲରୁମ୍ଲାଇଞ୍ ଅତିତ୍ତ୍ ଗବ୍ରିୟ୍ମାଲନ୍ ଅଞ୍ଜାମ୍ଲାଇୟ୍ ପତ୍ ? ଅଡେ, ଖେନ୍ ଇନି ଇୟ୍ମାତାୟ୍ ତିଆତେ ପୁତ୍ ନ୍ ଆନିଃୟ୍ମାତ୍ତ୍ ପତ୍ ଲୁମ୍ତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ “ଓଓ” ଆରି “ଇଞ୍ଜା” ବାଗୁନ୍ ଗତେଲ୍ଡେ ? ୧୮ ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ “ଓଓ” ଆରି “ଇଞ୍ଜା” ଅଃଡେଏ । ୧୯ ଖେନ୍ ଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଖେନ୍, ସିଲାନ୍ ତ ତିମ୍ତନ୍ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଏରପ୍ରିତ୍ତ୍ବରଲାଖନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜାତାୟ୍ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍, ଆବସାଶ୍ଟନ୍ ଆଜ୍ଜିୟ୍ “ଓଓ” ଆରି “ଇଞ୍ଜା” ଅଃଗାମେ. ଆନିନ୍ ଆଏଡ୍ବ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଲନତୟ୍ “ଓଓ” ତୁମ୍ ଗାମେନ୍ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବତେୟ୍ବରଜି ଅଡକୋନ୍ “ଓଓ” ତେତେ; ତିଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ବୁ ପନେମେତ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ “ଆମେନ୍*” ଗାମ୍ତବୋ । ୨୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଗବ୍ରିଲଢ଼ଲନ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଆନିନ୍ ତବନ୍ଡ଼ଲଢ଼ଲନ୍ । ୨୨ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଅବଜିଡ଼ଲଢ଼ଲନ୍, ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆ ମଡ୍ବ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆନ୍ସକାରାନ୍ ଅଡମ୍ ତିୟ୍ତୟ୍ଲଢ଼ଲନ୍ ।

୨୩ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ସାକିମ୍ରେଖେନ୍, ଆନିନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆନିଃୟ୍ମା ଜନାତେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜାବୁଢ଼ଲ୍ଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆରି କରନ୍ତି ଗଡାନ୍ ଅଞ୍ଜିଆୟ୍ । ୨୪ ତର୍ନେବେନ୍ ଆଉପରେତ୍ତ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାସୋଡାତମ୍ଲାନାୟ୍, ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରବତୋଲନ୍ ଏଡକୋତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଅନବସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଏଲନ୍ମତନାୟ୍ ।

୨

୧ ବନ୍ତ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଖେନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ତୁକ୍କଡାତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଅଞ୍ଜିଆୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଗବ୍ରିଲାଇୟ୍ । ୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ତୁକ୍କନ୍ ତିୟ୍ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନା ଖେନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅବସର୍ତାଲ୍ଡିୟ୍ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଏଡେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆରି ଆନ୍ଡ଼୍ ତଡ୍ । ୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆସ୍ବାୟ୍ଲାଇୟ୍, ଆନାଜି ଆମତ୍ତ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତାତ୍ତ୍, ଖେନ୍ ତେଢେ ଇୟ୍ଲେ ଆମତ୍ତ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ତୁକ୍କନ୍ ଅଞ୍ଜାତାୟ୍, ସର୍ତାଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏସର୍ତାତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ୪ ତୁକ୍କନ୍, ଅନିଃୟ୍ମାତ୍ ତ ଯେଲେ ଆମତ୍ତ୍ଖେନ୍ ଜବ୍ରେଲେ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ସିଚି ଇଡ୍ଲେ ଅମତ୍ତ୍ବେନ୍ ଆସ୍ବାୟ୍ଲାଇୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ତୁକ୍କନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଇଡ୍ଲେ ଅଞ୍ଜାସାୟ୍ଲାଇୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ତୁଡ୍ୟମ୍ତବେନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ ।

* ୧:୧୨ ୧:୧୨ ଅନାସ୍ବାୟ୍ ୧:୨୧ * ୧:୧୯ ୧:୧୯ ଅନାସ୍ବାୟ୍ ୧:୮୫ * ୧:୨୦ ୧:୨୦ ଆମେନ୍ କେନ୍ ଅଡମ୍ ତେଏତୋ

ତୋଷାମାନରୁଆତ୍ମ କେମାନ ତନିୟନ୍

୫ ଆନ୍ନିତ୍ ଅବୟବେନ ଆନ୍ନିତ୍ ଆତ୍ମ ତୁଚ୍ଛନ୍ ତିୟେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆତ୍ମ ତୁଚ୍ଛନ୍ ଅଃଭିୟଲ୍ଲିୟ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍ମ ନିୟ୍ ତୁଚ୍ଛନ୍ ତିୟଲବେନ୍ । କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍ । ୬ ଅମ୍ବେଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲତ୍ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଞ୍ଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ତେଏନ୍ । ୭ ଆନିନ୍ ଏକ୍ଷାଲ୍‌ତେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଚ୍ଛନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ଆନିନ୍‌ଆତ୍ମ କେମାନ୍ ତିୟବା, ଆରି ବବ୍‌ୟୋବା । ୮ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍ମ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ମ୍‌ତେ ଅଡେ ଇଜ୍ଜା, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନାଆତ୍ମ କେମାନ୍ ଏତିୟତେ, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍ମ କେମାନ୍ ତିୟତାୟ୍, ଇନ୍ନିତ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ଖେନ୍ ଆନ୍ନିତ୍‌ଆତ୍ମ କେମାନ୍ ତିୟଲାୟ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆତେମଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେମାନ୍ ତିୟଲାୟ୍ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ସନ୍‌ମମନ୍ ଅମ୍ବେଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ ଜନିନୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟତନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସନ୍‌ମମନ୍ ଆ ଗନବତେଲ୍‌ବରଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଜନା ।

ତ୍ରୋୟା ତେସ୍ତାଲୋଡ୍‌ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ସନର୍ତ୍ତା

୧୨ *କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ତ୍ରୋୟା ତେସ୍ତାନ୍ ଇୟଲାୟ୍, ଆରି କେନ୍ ଆ କାକାଡ୍‌ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ସନତ୍‌ନ୍ ରୋଲେ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ୧୩ ବନ୍‌ତ, ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଖେନ୍ ତିତସନ୍‌ଆତ୍ମ ତେତେ ଅଃର୍‌ବାଡ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେଲ୍ଲିୟ୍, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେତେ ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଜନିନୟନ୍

୧୪ ଇସ୍‌ରାୟ୍‌ଆତ୍ମ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ମ ତିତାନ୍ ଜନିନୟ୍ ତଡ୍‌ରଗତନ୍ ଅବତଡ୍‌ୟଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍, ଆରି ଆ ଲନଡ୍‌ଡ୍ ବୁଡ୍ଡିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନାମରଞ୍ଜିଆତ୍ମ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଖଣ୍ଡମଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଆନାଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଅନସେଡ୍‌ଗତନ୍ ତଡ୍‌ୟଲ୍‌ଜି, ତିଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଲଡ୍‌ଡ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୬ ବମନେଡ୍‌ଗଡ୍ କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରନବୁଗତନ୍, ଆରି ବମନେଡ୍‌ଗଡ୍ କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନମେଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍‌ୟତେନ୍ ଆ ଲନଡ୍‌ଡ୍ ଅନ୍ତମ୍; ଆରି କେନ୍ ଆ କାକାଡ୍‌ଆନା ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ତୁଏ ? ୧୭ ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଆ ବର୍ନେ କଣ୍ଡାୟ୍‌ଲେ ଖଣ୍ଡମତ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏତେଲେ ଏଃଲ୍‌ଲାୟ୍; ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତ୍ମ ଏକ୍ଷାଲେ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍‌ଲଲେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ୍ ।

୩

ରଡ୍ ଅନଗତନ୍ ଆ କାକାଡ୍‌ମର୍

୧ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆରି ସେକେଡ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଉଲ୍‌ନାୟ୍ ପଡ୍ ? ଅଡେ ଆନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍‌ଡ୍‌ବାବେନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଅମ୍‌ଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲତ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅରମ୍‌ଡ୍‌ଅଲନ୍ ଏସାୟ୍‌ତାୟ୍ ପଡ୍ ? ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅରମ୍‌ଡ୍‌ଅଲନ୍, ଉଗର୍‌ଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ ଆଇଡିଡ୍, ଆରି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାଜି, ଆରି ପଡେଲନ୍ ରପ୍ତୁତଜି । ୩ କେନ୍ ଅରମ୍‌ଡ୍‌ଅଲନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଇତେନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିଆତେ ଏବାନ୍ତେତାୟ୍; ତିଆତେ ଇଜ୍ଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଇଡିଡ୍ ତଡ୍, ବନ୍‌ତ ଆମେଡ୍ ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଆ ପୁରାଡା ବାଞ୍ଜେ ଆଇଡିଡ୍, ଅରେଡ୍ ପଟାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ତଡ୍, ବନ୍‌ତ ଜେଲ୍ଲୁ ଉଗର୍ ପଟାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ୍ । ୪ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ଆସାଲେନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେଲେନ୍ ତକୋ । ୫ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ୍‌ଲେନ୍ ସିଲତ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ଜା ଅମ୍‌ଡ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିବୋ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିଞ୍ଜିନ୍‌ଜି ତଡ୍ ନିୟ୍, ବନ୍‌ତ ରନପ୍ରିଲେନ୍ ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ସିଲତ୍ ଅଡୋତାୟ୍ । ୬ ଆଇଡିଡ୍‌ନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଜନ୍‌ବୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ମ କମ୍‌ପ୍ରିମର୍ ଅଃନ୍‌ଡ୍‌ଲେଡ୍‌ଲନ୍, ଆର୍‌ସାୟ୍ ପୁରାଡାନ୍, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ରଡ୍ ଅନଗତନ୍ ଆ ଜନ୍‌ବୟ୍‌ଡ୍‌ୟମର୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ମ ବୋର୍ସାନ୍

* ୨:୧୨ ୨:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୦:୧

ତିୟତିୟଲହଲହଲନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ରନବୁନ୍ ପାଡ଼ତାୟ, ବନ୍‌ଡ ପୁରାଡାନ୍ ଅନମେଡନ୍ ତିୟତିୟଲହତନ୍ ।

୭ ଆରି ଅରେଡ଼ ପଗାଲୋଡନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆଡିଡ଼, ତିଆଡେ ଏଭେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡେଏନ୍ ଡ, ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ସାଆର୍ ମୁକ୍ତା ଗିୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଜି; ରନବୁନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତାଅନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଏଭେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡେଏନ୍ ଡେନ୍, ୮ ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ତିଆଜା ଆ ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଅରଃ ଡେଏନ୍ ! ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପନବରଡନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆ ସେବା କାକାଡା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡେଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ତରମ୍ପଗତନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡା ଆରି ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡେଡେ । ୧୦ ଅଜାଡେ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡିଡ଼ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡକୋଏନ୍, ଅବୟ ସନାଆରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆରଡୋଲାଅନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ତିଆଡେ ନିମି ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଅଃଢ଼େଏ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜାଡେ ରସମଡେ, ତିଆଡେ ତିୟଡେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଡେଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଅଜାଡେ ଆଏଡ଼ର୍ ଡକୋଡନ୍ ତିଆଡେ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଡେଡେ ।

୧୨ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ବୋସାଡଲେନ୍ । ୧୩ ଆରି, ଅଜା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଅସୋୟ ଡିନ୍ନା ଡକୋଡାଲନ୍ ସଲନେ, ତିଆଡେ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଗିୟଡ଼ଡେଜି ଡଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ମୋସାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଯୁମରାମ୍‌ଲନେ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡଡ଼ । ୧୪ ବନ୍‌ଡ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଗନନ୍‌ଲୁଡନ୍ ଆ ବୋସା ସଲନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମିଡାନ୍ ପାପୁର୍ ଅନଗଡନ୍ ଆପ୍ରଡେଡ଼ଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଏଭେଲେମା ପୁର୍ବାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଯୁମରାମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି, ଆରି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆମ୍ରାୟଲନ୍‌ବୋ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ତି ଯନ୍ତୁମରାମନ୍ ସଲନେ । ୧୫ ବନ୍‌ଡ ନମିଡାନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆପ୍ରଡେଡ଼ଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ଯନ୍ତୁମରାମନ୍ ବାଭେ ଆୟୁମୟୁମ୍ ଡକୋଡନ୍ । ୧୬ ବନ୍‌ଡ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ନାଜି ଡେନ୍, ତି ଯନ୍ତୁମରାମନ୍ ସଞ୍ଜାୟଡେ । ୧୭ କେନ୍‌ଆଡେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ଡକୋ, “ପ୍ରବୁନ୍ ତୁମ୍ ପୁରାଡା,” ଅଜାଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡାନ୍ ଡକୋ, ଡେଭେ ଅନ୍‌ରନ୍ ଡକୋ । ୧୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆୟୁମୟୁମ୍‌ଡ଼ତନ୍ ଆ ଡନପଡାଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରିୟଡାଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଗିୟଲେ ଗିୟଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜାଲେ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେଲହତନ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡେଲଡେ ।

୪

ମନଡ଼ବର୍‌ରନ୍ ଆ ସନାଆର୍

୯ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ କି କେନ୍ ସେବା କାକାଡାନ୍ ଲନ୍ତୁମନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବିମ୍‌ସେର୍ ଏଃନ୍ନେନ୍ନେନାୟ । ୨ ଗରନ୍‌ରଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଡ ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମ୍‌ରେଡ଼ଲାୟ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଃକ୍ତର୍‌ନାୟ, କଣ୍ଡାୟଡାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଃଞ୍ଜାୟମାୟ, ବନ୍‌ଡ ଆଜାଡିନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅବଡୁୟଡାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ବିବେକଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଗିୟଡାଡେନ୍ ଆସନ୍ ଏଏର୍‌ୟ ଏଗୋୟଡାୟ । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରସ୍ତୁଡ଼ବର୍‌ତାଅନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ସଲନ୍ ଡକୋଲନ୍ ଡେନ୍, ତିଆଡେ ଆନ୍ନା ଡଡ଼ର୍‌ଗତନ୍ ଆଜିଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ତୁମ୍ ସଲନ୍ ଡକୋଡନ୍ । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍‌ନେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ପୁର୍‌ନ୍ ଆ ରାଜା ଆ ବୁଡୁଞ୍ଜି ଅବକାଡ଼ୟନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏଜି । ୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଡମ୍ ଆସନ୍ ଏଃନ୍‌ସ୍ତୁଡ଼ବର୍‌ନାୟ, ବନ୍‌ଡ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ତୁମ୍ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆରି ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କାକାଡାମ୍‌ରଡେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଏଅସ୍ତୁଡ଼ବର୍‌ୟ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ଇସ୍‌ର “ଲୋଡ଼ତନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଆରନ୍ ଗିୟଡାଏଡୋ,” ଗାମ୍‌ଲେ ବରିନେ, ତି ଆ ଇସ୍‌ର କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରିୟଡାଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଗିଆନନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅନବଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବସାଆରେନ୍ ।*

* ୪:୭ ୪:୭ ପର୍‌ଗ୍‌ଡ଼: ୩

୭ ଇସ୍ରାଏଲ ତୁମ୍ଭ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସିଲହ ବୋଧାତମ୍ଭ, ତିଆତେ ଅମହଲେନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଲନାୟ ଗାମଲେ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍, ଲବନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ପାଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଖୁଢ଼ଲବୋ । ୮ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜବ୍ର ଡଣ୍ଡ ତେତଲେନ୍, ବନ୍ତ ବିମୁର୍ସେ ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ବାଞ୍ଚଲି ତେଲଲେନ୍, ବନ୍ତ ମୁସୁକ୍ଲା ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍ । ୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ, ବନ୍ତ ଇସ୍ରାଏଲ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍, ଗୋଗୋୟ୍ ତର ଇନ୍ଲେନ୍ ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ, ବନ୍ତ ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍ । ୧୦ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ, ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଏଇମତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନମେଡ଼ ନିୟ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଗିୟ୍ତାତେ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନମେଡ଼ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅନବଗିୟ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ରନବୁଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡ଼ିୟ୍ତମତନାୟ । ୧୨ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅମହରେଡ଼ଲେନ୍ ରନବୁନ୍ କାଢ଼ାଡ଼ାତନ୍, ଆରି ଅମହରେଡ଼ବେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ କାଢ଼ାଡ଼ାତନ୍ ।

୧୩ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, “ଞ୍ଚେନ୍ ତର୍ନାୟ, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ବର୍ନାୟ ।” ତି ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ତନେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏତର୍ତନାୟ କି ଏବର୍ତନାୟ । ୧୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା, ଇସ୍ରାଏଲ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଆରବୁନ୍ ସିଲହ ଅବ୍ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ଅବତୋସନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଅବ୍ଯର୍ମେଡ଼ଲେଡ଼ତନ୍, ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଆମହାବନ୍ ଓରୋଡ଼ଲେଡ଼ତନ୍ । ୧୫ ସୁକ୍କବେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ତେତେ, ଇସ୍ରାଏଲ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମହ ଶାରେ ପାଡ଼ତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଇସ୍ରାଏଲ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ସେକ୍ଏତଜି ।

ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍

୧୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍, ଜେଲୁ ତଅଡ଼ଲେନ୍ ଅସରେ ପାଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ପୁରାଡ଼ାଲେନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ କି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ରଡ଼ ତେତେ । ୧୭ କେନ୍ ଅସୋୟ୍ତମ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅଃଷ୍ଟୁକୋନେନ୍ ଆ ତୁକ୍, ତନଶ୍ଚାୟଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆତୁକୋତନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁକୋତେନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆନର୍ଜେ ପାଡ଼ିତୟଲେଡ଼ତନ୍ । ୧୮ ତିଆସନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତାତେନ୍ ଆତେ ଏବ୍ଯନେଡ଼ସେଡ଼ନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁକୋତେନ୍ ଆତେ ସେଡ଼ସେଡ଼ତବୋ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତାତେନ୍ ଆତେ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋତନ୍, ବନ୍ତ ଅଃଷ୍ଟୁକୋତେନ୍ ଆତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ତିନ୍ନା ତକୋତନ୍ ।

୧ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା, ପୁତ୍ ନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ତମୁଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ତକୋତନ୍ବୋ, ଆରି ତିଆତେ ପଲାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆସି ତିୟ୍ତୟଲେଡ଼ତନ୍, ତି ଆସି ମନ୍ରାନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁକୋ, ଇସ୍ରାଏଲ ମା ତୁବେନ୍ । ୨ ପୁତ୍ ନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତକୋତାଲନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆସି ଆ ସିନ୍ରି ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଯେୟେତାତନ୍ବୋ । ୩ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆସି ଗନ୍ଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରି ଆଉତ୍ ଯ୍ ତଅଡ଼ ଅଃଷ୍ଟୁତେଲେଡ଼େନ୍ । ୪ କେନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ତମୁଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତୁକୋତନ୍ବନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବିକ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଯେୟେତାତନ୍ବୋ, ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନମହରେଡ଼ନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁକୋ, ଆର୍ପାୟ୍ ରୁଆଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ଜିଜିତାଲନ୍, ରନବୁ ତଅଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଅମେଡ଼ତୋ ଏଗାମତାୟ୍ । ୫ ଇସ୍ରାଏଲ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲେଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନ୍ସକାରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍ତୟଲେଡ଼ଲନ୍ ।

୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିତାନ୍ ଏକୋସାତନାୟ, ତିଆଜା ତିନ୍ନା ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତକୋତନ୍ବୋ ତିୟ୍ତେ ତିନ୍ନା ପ୍ରବୁନ୍ ଆମହ ସିଲହ ସଞ୍ଜାୟ୍ ତକୋତନ୍ବୋ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା । ୭ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତାତେନ୍ ଆତେଜି ଗିୟ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁମ୍ନେବୋ, ଆର୍ପାୟ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଖଣ୍ଡମତନ୍ବୋ । ୮ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଡୟ୍ବ ତକୋ, ଆରି କେନ୍ ଆ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଅମହରେଡ଼ତାଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଏସର୍ତାତନାୟ । ୯ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜନଡ଼ ଏତକୋଲନାୟ ତେନ୍, ଅସିଲେନ୍ ତେଏତୋ କି ଆନ୍ନାରେଡ଼ ତେଏତୋ, ଇସ୍ରାଏଲ ଆତଡ଼ ଅନବସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଏରବୋ ଏଗୋୟ୍ବୋ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍

† ୪:୧୩ ୪:୧୩ କନନ୍ ୧୧୭; ୧୦ ✨ ୫:୧୦ ୫:୧୦ ରୋମିଅ ୧୪:୧୦

ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡକୋନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଇୟତେ ତନଡ଼ବୋ, ତଅଢ଼ଲେନ୍ ବାଢେ ଆରଲୁମଲବନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ଏରମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ କୁଲମ୍ ତେଲାୟ

^{୧୧} ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇନିବା ବଡ଼ନ୍‌ତବୋ, ତିଆଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅନବତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜଢ଼ଞ୍ଜଡ଼ତାଜି; ଇସ୍ପରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜନାଡେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏଜନାତଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ । ^{୧୨} ଆରି ଅମ୍ବେବେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଃସେକେଡମନାୟ, ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଉଗରନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଏରନ୍‌ବସୋଡ଼ାଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାଡ଼ାତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତଜି, ତିଆସନ୍ ତନେଗଡ଼ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଡ଼ିୟତବେନ୍ । ^{୧୩} ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼; ଅଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ପଡ଼ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଜି । ^{୧୪} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଲେନ୍, ଅବୟନେ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି । ^{୧୫} ଆନିନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ ତିଆସନ୍, ଆନାଜି ଆମେଡ଼ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ମେଡ଼େଜି, ଆର୍‌ପାୟ ଆନା ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଡ଼ତଜି ।

^{୧୬} ନମି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଅଢ଼ତାଗୋ ଆନ୍ନିଡ଼ଆଡ଼ଢ଼ ଅଃଞ୍ଜନାବୋ, ଆମ୍ବେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଅଢ଼ତାଗୋ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ନିୟ ଜନାଲବୋ ଜନଡ଼ତେନ୍, ନମି ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏଡେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଃଞ୍ଜନାବୋ । ^{୧୭} ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ରଡ଼ ଗଡେଲେନ୍, ପାପୁରନ୍‌ଆଡେଜି ଅଡକୋନ୍ ସିଲନେ, ଗିୟବା, ରଡ଼ଆଡେ ଅଡୋଲାୟ । ^{୧୮} ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ବେ ସିଲଡ଼ ଅଡୋଲାୟ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବମାୟମାୟଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ତିୟଲେନ୍ । ^{୧୯} ତି ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ କେନ୍‌ଆଡେ, ଇସ୍ପରନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେ ଅଡକୋ ଜାଡିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅବମାୟମାୟେନ୍; ଆନିନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଇର୍ସେ ଏରଡ଼ନିଡ଼ନ୍ ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ବେଲେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲେନ୍ ।

^{୨୦} ତିଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓଡେଡ଼ତବେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେଗଡ଼ ତେନେଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେଗଡ଼ ତେନେଲନ୍ ଏବର୍ତବେନ୍ । ^{୨୧} କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେ ଅଜିଡ଼ ଜାକ୍‌ୟ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ ତରମ୍‌ମରଜି ତେଡେଲଡ଼ତନ୍ ।

^୧ ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏରଲନ୍‌ମତନାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଏବର୍ତବେନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ବେ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ କାଞ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ତାଡ଼େଡ଼ ତଡ଼ ।

^୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ବର୍ତନେ;

“ସନାୟମ୍ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍

କାକ୍‌ତ୍‌ବେନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ବେଡ଼ଲାୟ,

ଆରି ଅନୁର୍ ତିନ୍ନା ଈଡ଼ନ୍

ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ସାୟସିଲବେନ୍ ।”

ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆଡେ ମା ସନାୟମ୍ ତିନ୍ନାନ୍, ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆଡେ ମା ଅନୁର୍ ତିନ୍ନାନ୍ ।

^୩ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼େଲେନ୍ ଆସନ୍ ନିଶ୍ଚୟନ୍ ଅଡୋଡ଼ାୟ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ଏଃଡ଼ଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ । ^୪ ଆର୍‌ପାୟ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆଏଡ଼ର୍ ସାକିନ୍ ଏଡିୟତାୟ; ଅଡକୋନ୍ ସଏଡାଲେ, ପନବରଡ଼ ଇଡ଼ନ୍, କାକ୍‌ତ୍‌ ଇଡ଼ନ୍,

ବିକ୍ରତ ଇଡ଼ନ୍, ^୫ *ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଙ୍ଗଲାଞ୍ଚନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆବୁଣ୍ଟିଲଲେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଦଙ୍ଗା ଇଡ଼ନ୍, କାକାଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍, ଡିମଡ଼ନେତତଡ଼ନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆଡୋଲେଜନ୍, ^୬ ମନଡ଼ିରଲୋଡ଼ନ୍, ଗିଆନଲୋଡ଼ନ୍, ସନଏଲୋଡ଼ନ୍, ଲବଞ୍ଚିନ୍ ବାରେ, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼, ଏର୍ଇସ୍ତାଡ଼ାନ୍ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ, ^୭ ଆଜାଡ଼ି ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବୋସାଲୋଡ଼, ଅଜଡ଼ୋମଗତନ୍ ତ ଅକାବଡ଼ିଗତନ୍ ତରମ୍ପନ୍ ଆ ଅତିଆରଜି ବାରେ, ^୮ ସନେକେନ୍ ତ ଗବନ୍ରଜନ୍ ବାରେ, ତନେକେନ୍ ତ ବନରଡ଼ୋଡ଼ନ୍ ବାରେ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିମରଜି, ବନ୍ତ ପାତ୍ୟାମରନ୍ ଅଜ୍ରମ, ^୯ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅମ୍ପଡ଼ତଲେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଏରନ୍ମଡ଼ତ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଜ୍ରମ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼, ବନ୍ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଜ୍ରମ, ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଙ୍ଗଡ଼ାୟ, ବନ୍ତ ଅର୍ସବୁଲେନ୍, ^{୧୦} ଯେୟେଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଅଜ୍ରମ, ବନ୍ତ ଆଏଡ଼ର ଏସଡ଼ାତନାୟ, ଡୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଅଜ୍ରମ, ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜବୁ ମନ୍ରା ଏବଗମାଡ଼ଲାଇ, ଇନ୍ନିଡ଼ତତନ୍ ଅଜ୍ରମ, ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋ; ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ତତନ୍ ଅଜ୍ରମ, ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋଆୟ ।

^{୧୧} ଏ କରନ୍ତିବାଜି, ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ବେନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଉଗରଲେନ୍ ଏରୋଲାଇ । ^{୧୨} ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟମତବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମେଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଙ୍ଗଡ଼ୟମଲେନ୍ । ^{୧୩} ଆମେଞ୍ଜି ଅଅନଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଗାମଲେ, ଞେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତବେନ୍, ଏତେଲେମା ଉଗରବେଞ୍ଜି ନିୟ ରୋବା ।

ଆମେଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସରେବାସି

^{୧୪} ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏକ୍ମାନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏକାକାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତରମ୍ପନ୍ ତ ଏରତରମ୍ପନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ମାୟନେଜି ? ଆରି ଲୋଡ଼ତନ୍ ତ ସନାଆରନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ମାୟନେଜି ? ^{୧୫} ବିଲିଆରନ୍* ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆବମନ୍ନୁନ୍ ଡେଏଜି ? ତର୍ନେମରନ୍ ତ ଏରତର୍ନେମରନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆବମନ୍ନୁନ୍ ଡେଏଜି ପଡ଼ ? ^{୧୬} ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ତକୋତବୋ ପଡ଼ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମେଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସରେବାସି, ଇସ୍ପରନ୍ ଗାମଡ଼େ,

“ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଞେନ୍ ତକୋତନାୟ
ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଞେନ୍ ବୁକ୍ଲୋଡ଼ାୟ;
ଞେନ୍ ଆ ଇସ୍ପରଞ୍ଜି ଡେଡ଼ାୟ,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଡେଡ଼ଜି ।”

^{୧୭} ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମଡ଼େ,
“ଆମେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟବା
ଆରି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାନାବା ।
ଏରମଡ଼ିରଞ୍ଜିଆଡେ ଏସୁଡ଼େଡ଼ଡ଼,
ଆରି ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାତବେନ୍ ।

^{୧୮} ଞେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଡେଡ଼ାୟ,
ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଡେଡ଼ବେନ୍,
କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସା ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ତନେ ।”

^୧ ତିଆସନ୍, ଏ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମଡ଼ମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ସନିବଡ଼େୟବରନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଞାଡ଼ଲବୋ । ଏରମଡ଼ିର୍ ତଅଡ଼ଲେନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାଲେନ୍ ସିଲଡ଼, ଜିରାୟବା ଏମବଡ଼ିରନେବା ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ଏଡ଼କୋନେବା ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ସର୍ଡା

^୨ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ତିୟଲେନ୍ବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଙ୍ଗଡ଼ଲାଇ, ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଣ୍ଡାୟଲାଇ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଣ୍ଡାୟଲାଇ । ^୩ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବଡ଼ୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଞ୍ଜକନ୍ୟ, ଞେନ୍ ଆମ୍ପଡ଼ମା ବର୍ରନାୟ, ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଙ୍ଗେନ୍, ରବୁଲଡ଼ଲନ୍ ଡେନ୍

* ୬:୫ ୬:୫ ଅନାପ୍ପାୟ ୧୭:୩୩ * ୬:୧୫ 6:15 ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ * ୬:୧୭ ୬:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୩:୧୭, ୬:୧୯

ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଫାୟଲନ୍ ରବୁଲଫ୍‌ନେତୋ, ଆରି ଅଫେଢ଼୍‌ଲଫ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍ ଫାୟଲନ୍ ଅଫେଢ଼୍‌ଲଫ୍‌ନେତୋ । ୪ ଖେନ୍ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ, ତୁଞ୍ଜ ଇଡନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଖେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଖାଢ଼୍‌ତାୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆଏଡର୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ ।

୫ *ଫାକିଦନିଆନ୍ ଏଡୁଢେନ୍ ସିନା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଃଲୋଲୋଲନାୟ, ତେଲେ ଅଡେଞ୍ଜା ଜନଢ଼୍‌ତେନ୍ ଅଲ୍‌ଡିଡନ୍ ତ ଗୋଡେନ୍ ଆ ବନ୍ତଢ଼୍‌ ତକୋଏନ୍, ଏଲେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲେଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଉଗରଲୋଢ଼୍‌ଲେନ୍ ସୟ୍ ତଡ଼ । ୬ ବନ୍‌ତ ବିମ୍ବୁସେ ଆଡୁଡେଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼୍‌ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଆଡୁୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର, ତିତସନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଆସ୍ତାୟଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ବବ୍‌ୟୋଲଲେନ୍ । ୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ତୁଫ ତଡ଼ ଆସନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅଙ୍ଗା ବନବ୍‌ୟୋ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଖାଢ଼୍‌, ତିଆତେ ବାଢେ ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼୍‌ଲାୟ୍; ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋମଢ଼୍‌ବେଞ୍ଜି ତ ଯେୟେତାବେଞ୍ଜି ତି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଫଢ଼୍‌ତାଲେ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାଲ୍‌ୟ ।

୮ ସିଚିଖେନ୍ ପଡେତାଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ତେଲୋଜନଢ଼୍‌ତେନ୍, ଖେନ୍ ତି ଆ ସିଚି ଅରିଡ଼୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ଲୋଢ଼୍‌ଖେନ୍ ସନିନ୍ତା ତଡ଼, ତି ଆ ସିଚି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଅବ୍‌ସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ନଡ଼୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସିନ୍ତାତନାୟ ବନ୍ । ୯ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଆରବ୍‌ସିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ନମି ଅଃସର୍ତ୍ତାନାୟ, ଆର୍ପାୟ୍ କେନ୍ ସନିନ୍ତାବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼୍‌ ଅଃଡୁଲବେନ୍ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ସନିନ୍ତା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଢେ ଅଡୋଆୟ୍, ତିଆତେ ଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଢ଼୍‌ ଆସନ୍ ଅଡୋଆୟ୍, ତି ଆ ସନିନ୍ତା ଆସନ୍ ଅଃୟେୟେତାନେବୋ; ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ସନିନ୍ତା ବାଢେ ରବୁଲଢ଼୍‌ତନ୍ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ବା, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସନିନ୍ତା ଏଞ୍ଜାଢ଼୍‌, ତିଆତେ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଆ ସର୍ତ୍ତା, ତିଅଙ୍ଗା ଆ ବନ୍ତଢ଼୍‌, ତିଅଙ୍ଗା ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍, ତିଅଙ୍ଗା ଆ ଲନତୟ୍, ତିଅଙ୍ଗା ଆନୁୟ୍‌ବ୍, ତିଅଙ୍ଗା ଅନୁୟ୍‌ନ୍, ତିଅଙ୍ଗା ଅଲ୍‌ଡୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜନ୍ ତୁଢ଼୍‌ଲନାୟ, କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଢ଼୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋସା ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡୁୟ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ଏରପ୍‌ସନ୍ ।

୧୨ ଆନାଜି ଆନ୍ନାମରନ୍ ବୁର୍ତ୍ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ବନ୍‌ଉର୍ତ୍ତନ୍ ସଏତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼୍‌ଲେ ଅଃନ୍ନାସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାବେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ତକୋ, ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁକ୍‌ବା ଗିୟ୍‌ତାଏତୋ,

୧୩ ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼୍‌ଲାୟ୍, ତିଆତେ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ ।

ସତ୍‌ର ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତୁଫ୍ ଏଃସର୍ତ୍ତାଲନାୟ, ତିତସନ୍ ଆ ସନର୍ତ୍ତା ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏସର୍ତ୍ତାଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍‌ବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆ ପୁରାଡା ସୟ୍ ତେଏନ୍ । ୧୪ ଅନ୍‌ଡ଼୍‌ ବା ବର୍ନେଲୋଢ଼୍‌ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିତସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ସୋଡାଡ଼ଫଲନାୟ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆଜିୟ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଢ଼୍‌ ଗରଜ୍‌ୟ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏବର୍‌ନାୟ, ଏଲେଗନ୍ ତିତସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅବ୍‌ସୋଡାଡ଼ଫନେଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୫ ଆରି, ଏଙ୍ଗାଲେ ବନ୍ତଢ଼୍‌ ତ ତନକରନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଜାଲେ ଅଡକୋନ୍‌ବେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଏଫାନ୍‌ସନ୍, ତିଆତେ ମନ୍‌ଡେତାଲେ ତିତସନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଢ଼୍‌ ଆ ତନ୍‌ଡ଼୍‌ୟ୍‌ମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଢେନ୍ । ୧୬ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ଆସାତାଲନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ ।

କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍

୧ *ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଫାକିଦନିଆନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଖାଢ଼୍‌ଢେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଏବ୍‌ଜନାତବେନ୍ । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ବରନ୍ତଢ଼୍‌ନ୍ ଆ ତଣ୍ଡ ବାଢେ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଖାଢ଼୍‌ଢେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଡୋଲେୟ୍‌ମରଜି ଜନଢ଼୍‌ତେନ୍, ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢେ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆରନପ୍ତୁଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍

* ୭:୫ ୭:୫ ୨ କରନ୍ତି ୭:୧୩ * ୮:୧ ୮:୧ ରୋମିଅ ୧୫:୨୭

ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪ ଜିଉଦା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସନାୟସିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏତୋ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ବର୍ତ୍ତେ । ୫ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃନ୍ନାସାଲନାୟ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଢେ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବୁ ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଡ଼ ଆ ପ୍ରୁ ଆମଡ଼ ତିୟଡ଼ମଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଲ୍ଲ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ତିୟଡ଼ମଲଞ୍ଜି । ୬ ତିତସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଉଲନ୍, ଏଢେଲେମା ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏବର୍ଗାୟ । ୭ ଆରି, ତନେନ୍, ବନେନ୍, ବୁଡୁନ୍, ଅନୁୟବନ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗିୟଡ଼ାତେ, ଏଢେଲେମା ସନାୟମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଗିୟଡ଼ାଏତୋ ।

୮ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଗ୍ନାୟତବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃକବେନ୍, ବନ୍ତ ସେବା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆନୁୟବ୍ ଅବଡ଼ଡ଼ାଲେ ତନୁଡ଼ୟମ୍ବେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ତକୋ, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଏବଡ଼ାୟ ଗୋୟତାୟ । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ଗାମ୍ବୁମ୍ବେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲେୟମ୍ବେନ୍ ତେଏନ୍ ତିଆସନ୍ ଆ ତନୋଲେଜନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବୁଲବେନ୍ ।

୧୦ କେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତବେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନ୍ଡ଼ ତେତେ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁ ଏଉଲନ୍, ଆରି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଆମ୍ବୁ ଏବର୍ତ୍ତନ୍; ୧୧ ତିଆସନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅବସୁଜ୍ଜେବା । କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁୟବ୍ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତକୋଏନ୍, କାକାଡ଼ାନ୍ ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଏଢେଲେ ମା ଲୁମ୍ବା । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟଡ଼ିୟନ୍ ଏସାଜେନ୍ ତେନ୍, ରନପ୍ରିବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନି ଏଡ଼ିୟତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ଜାତବେନ୍, ରନପ୍ରିବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତିୟବା ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ନେ ।

୧୩ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ସୁକ୍ ତକୋନେତଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଣ୍ଡବେନ୍ତୋ, ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅଃକର୍ନାୟ, ୧୪ ବନ୍ତ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତକୋ, ତିଆସନ୍ କରାକୃତ୍ ିନ୍ ଆଡ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିୟବାଜି; ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କରାକୃତ୍ ିନ୍ ଏଡ୍ରକୋତନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତବେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଢେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲସାଜବା । ୧୫ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, “ଆନା ଗୋଗୋୟ ତର୍ତ୍ତମେନ୍, ଆନିନ୍ଆତେ ଇନିଡ଼୍ ଅଃଲ୍ଲାଗାଲୋ, ଆନା ଅସୋୟ ତର୍ତ୍ତମେନ୍ ଆନିନ୍ଆତେ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିଡ଼ଲୋ ।”*

ତିତସନ୍ ତ ଆ ସାଞ୍ଜି

୧୬ ଇସ୍ବରନ୍ ସନେଜେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତିତସନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟସିନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ । ୧୭ ଆନିନ୍ ସଉର୍ ବନେଲେନ୍ ତୁମ୍ ବାଢେ ଅଃନ୍ନଡ଼େଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବ୍ବୁୟବଲନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାୟତେ । ୧୮ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ଅବୟ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟତାୟ, ମନ୍ଡ଼ବରନ୍ ଆନସ୍ତୁଲୋଡ଼୍ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୧୯ ଆଡିୟତେନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ପ୍ରୁନ୍ ଆ ଗନୁଗ୍ ପନେମେଡ଼୍ ଆସନ୍ ତ ଅନୁୟବ୍ଲେନ୍ ଆ ବନେ ଅନବ୍ଜନାନ୍ ଆସନ୍, ଅଙ୍ଗା ସନାୟମ୍ କାକାଡ଼ା ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଲ୍ଲମ୍ବେ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି ।

୨୦ କେନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଆସନ୍ ଆନିଡ଼୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୋସାତଡ଼ଲେଞ୍ଜି ତଡ଼, ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆୟତନଲନ୍ ଏଞ୍ଜିଣ୍ଡମ୍ତନାୟ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସଉର୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ମନ୍ରାଜି ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼୍ ନିୟ ମନ୍ଡ଼ ଖିଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜୟମ୍ତାୟ ।

୨୨ ଆରି ଅଙ୍ଗା ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତର ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏମାଲ୍ଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ତନେନ୍ ବାଢେ କାକାଡ଼ାତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଜନାଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତର୍ତ୍ତନ୍, ତିଆସନ୍ ନମି ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ଉୟବ୍ତମେନ୍ ।

୨୩ ତିତସନ୍, ଆ ବନେ ଆନିଡ଼୍ ବର୍ବବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିନ୍ ମରାୟନେମର୍ବେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍

* ୮:୧୫ ୮:୧୫ ତଡ଼ିୟନେ ୧୭:୮

ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରୁଜେନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟତାଞ୍ଜି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅସମୟ ଆନିନ୍ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲେ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଆରି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ଘନେମେଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତନ୍ତୁଡ଼ୟମବେନ୍ ଅବଦୁୟବା, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାତଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏରବସୋଡ଼ାତମଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ମା ଗାମ୍ଲେ ଜନାତଜି ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟତିୟନ୍

୧ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅଃନାସ୍ତାୟାୟ । ୨ ଅନ୍ତୁୟବବେନ୍ ଞେନ୍ ଜନା, ତି ଆ ବର୍ନେ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ, ଆକାୟା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାଜି ତନିୟତିୟନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ମୟନ୍ତୁମନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଜାତାଲଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଞେନ୍ ବର୍ନାୟା, ଅନ୍ତୁୟବବେନ୍ ଗିୟଲେ ଜବୁ ମନ୍ରା ସର୍ତାଏଞ୍ଜି । ୩ ନମି ଞେନ୍ କେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଜି, ଗିୟବା, କେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଅବସୋଡ଼ାତମନେଲେନ୍ କାଲ୍ଲାନ ମୋସ୍ତତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ବର୍ନେଞେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞେ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୪ ଅସମୟ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରନବଜାତାନ୍ ଇୟଲାୟ ଗିୟବେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏରାସାତନାଞ୍ଜନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଗରୟମଡ଼ତଲେନ୍ । ୫ ତିଆସନ୍ ଅଜାଆତେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବାସାଲନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ବେକେଡ଼ଲେ ତର୍ତୁମ୍ଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଜି, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ ଇୟଲାୟ ଆତିଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ଆବେଡ଼ବେଡ଼ ଇୟତାୟ ଗିୟନାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କୁସ୍ତାଲନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟଡ଼େ, ଅସ୍ତୁସିଲନ୍ ତିୟବା ।

୬ ଆନା ଅସୋୟ ଜମ୍ଲଲନ୍ ବିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ ଜନରୋମନ୍ ଞାଡ଼ତେ; ଆନା ଗୋଗୋୟ ଜମ୍ଲଲନ୍ ବିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ଜନରୋମନ୍ ଞାଡ଼ତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ । ୭ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଜାଲେ ଗବ୍ରିତେ, ଏତେଲେ ଲୁମେତୋ, ତୁକ୍ଲନ୍ ବାଞେ ତିୟଡ଼ତେ ତଡ଼ କି ଜଗଃମଗଃ ତିୟଡ଼ତେ ତଡ଼; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଞେ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଲତୟତେ । ୮ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତନିୟତିୟନ୍ ଆ ସନାୟମନ୍ ବାଞେ ଗୋଗୋୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଗୋଗୋୟ ଆଞନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମବା । ୯ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼;
“ଆନିନ୍ ଅସ୍ତୁସିଲନ୍ ବାଞେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତିୟନ୍ ତିୟେନ୍;
ଆ ତରମ୍ଲନ୍ ଆଏଡ଼ର ତକୋତେ ।”

୧୦ ଆରି, ଆନା ବୁକ୍ତୁଡ଼ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଜମ୍ଲଲନ୍ ତିୟତେ, ଆରି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍, ବୁକ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜମ୍ଲଲନ୍ ତିୟତବେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ଅବଗୋଗୋୟତେ, ଆରି ତରମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ଜଅ ଅବଗୋଗୋୟତେ । ୧୧ କେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗମାଡ଼ତବେନ୍, ଆରି ତିତାନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ତିଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେକେନନ୍ ତେତେ । ୧୨ ତନିୟତିୟବେଞ୍ଜି ବାଞେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ସନାୟାୟା ତୁମ୍ ଅଃସଡ଼ାଜେ, ବନ୍ତ କେନ୍ ବାଞେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ସର୍ତାନ୍ ଗୋସୋର୍ବେ ତୁଡ଼ତନାୟ । ୧୩ କେନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ା ବାଞେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବରଲୋଡ଼ ଏଡ଼ତନ୍, ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମରାୟନେବେନ୍ ତ ତନିୟତିୟବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ଜବୁ ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତଜି । ୧୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି । ୧୫ ଜିରାୟବା, ଅବଜଡ଼ଲେ ଅଃପ୍ରିବନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନିୟତିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏସେକେବା ।

୧୧ ଖେନ ପାଓଲନ୍, ଅମତ୍ତବେନ୍ ଖେନ ଲବ୍‌ଗଃତମ୍‌ଲନ୍ ତକୋତନାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲ୍‌ଡ୍ ସତ୍‌ୟା ତକୋଲ୍‌ୟ୍ ଆତିଡ୍ ଖେନ ଅକୋମତ୍ତତନାୟ୍, ଖେନ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନୟ୍ ତ ଲବ୍‌ଗଃତମ୍‌ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବ୍‌ନେଭାୟ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍; ୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁନ୍ ବାଭେ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତନାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନାଜି ଅବ୍‌ତିସ୍‌ୟ୍‌ତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଅନୋମତ୍ତଖେନ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତାଜି ଗାମ୍‌ଲାୟ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଡ୍‌ଲବୋ ଆତିଡ୍ ଅନମେଡ୍‌ଖେନ୍ ଆରି ଅନ୍‌ବ୍‌ତୁୟ୍‌ବେନ୍ । ୩ ଆଜାଡିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍ ବାଭେ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତନାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜୁଲ୍‌ଜୁଲ୍‌ଆୟ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଲ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅତିଆରଲେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆତେଜି ତଡ୍, ବନ୍‌ତ ରତୋତମନ୍ ଆସିଂ ପାଡୋ ଅନେଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଡ୍ ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ବୋର୍ସା ତକୋ । ୫ ଆଲ୍‌ବାଡ୍‌ବରଞ୍ଜି ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୁଡ୍ଡି ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍ ଆଡ୍‌ବଡ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଡୋ ଏଅମ୍ବେତାୟ୍, ଆରି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ୍ ମାନ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏବଣ୍ଡିତାୟ୍ । ୬ ଆରି, ଅଜା ଆତିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ୍ ଏମାନ୍‌ନେତେ, ତି ଆତିଡ୍ ଏରମାନ୍‌ନେବେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସନବ୍‌ଡାଜନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲନ୍ ଏତକୋତନାୟ୍ ।

୭ ତୁଅରାନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ବା, ଆରି ଆନ୍‌ନ୍‌ଡ୍ ଅବ୍‌ୟ୍‌ନେ ଖେନ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଗାମ୍‌ଲେ ତର୍‌ନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଇୟ୍‌ମଲେ ଗିୟ୍‌ତମ୍‌ନେତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଏଭେଲେ ମା କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ପାଡୋ ଅନେଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଅଞ୍ଜିୟ୍‌ଲେନ୍‌ଆର୍‌ୟାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନ୍‌ବରଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟ୍‌ଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ଲନ୍ ବର୍‌ନାୟ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍, ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜିୟ୍‌ଲେନ୍ । ୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନ୍‌ବତଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍‌ୟାୟ୍‌ତାୟ୍ ଏବ୍‌ତିସ୍‌ୟ୍‌ତଡ୍ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ୍‌ଲେନ୍‌ଗେ ଗାମ୍‌ତଜି, “ପାଓଲନ୍ ଆ ସିତିଲୋଡ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଲଗିନ୍‌ତମ୍ ଆରି ବୋର୍ସାତମ୍, ବନ୍‌ତ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଡ୍‌ ବସ୍ତୁତ୍ ରାଡ୍‌ତାତେ ଆରି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ୍‌ ତଡ୍ ତିସ୍‌ୟ୍‌ଲଡ୍‌ତନ୍ ।” ୧୧ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସତ୍‌ୟାଲୋଡ୍ ତକୋତାଲନ୍ ସିତିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଜାଆତେ ଏଇଡ୍‌ତାୟ୍, ତେଭେନ୍ ତକୋତାଲନ୍ କାକାଡାଲେନ୍ ନିୟ୍ ଏଭେଲେମା ଏଲ୍‌ମ୍‌ତାୟ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଏତଜି ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ସେକ୍‌କେତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ତଞ୍ଜି ସିଲ୍‌ଡ୍ ଲାଡ୍‌ଲେନ୍‌ଗେ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିତିନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନବ୍‌ଜଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଜା ଆ ଉଲ୍‌ଜି, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅବ୍‌ଜଡ୍‌ତାଲନ୍ ଜନାତଜି । ୧୩ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସଣ୍ଡିନ୍ ପଡ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜୁବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନାୟ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା କାକାଡା ଲନ୍‌ମାନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍, ତି ଆ କାକାଡାଲୋଡ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ତନ୍‌ବୋ, ତେଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମାୟ୍‌ନେଜି । ୧୪ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ଡ୍‌ବର ପାଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଏରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆତିଡ୍, ଅନ୍‌ଡ୍‌ ଆ ସଣ୍ଡି ପଡ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତାୟ୍ । ୧୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସଣ୍ଡିଲେନ୍ ପଡ୍‌ଲେ ଆନ୍‌ମାମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜୁବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନାୟ୍, ବନ୍‌ତ ତର୍‌ନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ମରଡ୍‌ବେନ୍‌ତୋ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ କାକାଡାଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ଖାରେ ପାଡେତୋ । ୧୬ ଆରି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍‌ମାମରନ୍ ଆ ସଣ୍ଡିରେଡ୍ ଆନିନ୍ ଆରଲ୍‌ମେନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜୁବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନେବୋ, ଆର୍‌ୟାୟ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍‌ବେନ୍ ମନ୍‌ଡ୍‌ବରନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍‌ବା ।

୧୭ ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତକୋ, “ଆନା ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନେନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନେତୋ ।” ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ସେକ୍‌କେତମ୍‌ତନ୍, ଆନିନ୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଅଣ୍ଡ୍‌ଡ୍ ଜିନୟେ, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନାଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତେ, ଆନିନ୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଜିନୟେନ୍ ।

୧୧

ପାଓଲନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ଅନାସ୍‌ୟାୟ୍ ଞ୍ଜୁନେମରଞ୍ଜି

୧ ଇନ୍‌ଡ୍‌ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ଖେନ୍ ଅଜିଡ୍ ଆ ଉଲ୍ଲୁ ତକୋଲ୍‌ୟ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଏବା । ୨ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନ୍‌ୟୁବ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଉୟ୍‌ବ୍‌ତ୍‌ୟ୍,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୟଲଢ଼ବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆବୟନ୍ ବରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନବ୍‌ମାୟାମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସିବତେୟବର୍ବରାୟ ।^୩ ବନ୍‌ତ ଜାଆତନ୍ ଆ ସାଡ଼ୁଆନ୍ ବାଭେ ଅବାନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ କଣ୍ଡାୟେନ୍, ଅସମାୟ ଏଭେଗନ୍ ମନ୍ନବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲବଡ଼ିନ୍ ତ ମନଡ଼ିରନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେସତଢ଼ବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବତଢ଼ତୟ ।^୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିସୁ ଆ ବର୍ବେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ବାୟ, ତି ଆ ଜିସୁ ଆ ବର୍ବେ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନା ଜିସୁ ଆ ବର୍ବେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଜିର୍ବେ ଇୟଲାୟ ଅସ୍ତୁବରେ ତେନ୍, ଆରି, ଅଙ୍ଗା ପୁରାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲାଲୋ, ଏଭେଗନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲାୟ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍, ଆରି, ଅଙ୍ଗା ମନଡ଼ବର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲାଲୋ, ତି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନା ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଇୟଲାୟ ଅସ୍ତୁବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଉଗୁରିୟ ଏଜାତେ ।

^୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ସୋଡ଼ା ଅନାପ୍ପାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ନିୟ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗୁନଲୋଡ଼ ଅସୋୟ ତଡ଼, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅବଡ଼ିସୟଡ଼ାୟ ।^୬ ଖେନ୍ ବର୍ବେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃନ୍ନୟାଲ୍‌ୟ ଜନଡ଼ତେନ୍, ବୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ସୋଡ଼ା, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ବେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏବର୍ବେବେନ୍ ।

^୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ମରଡ଼ତବେନ୍ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଲବଗଃଡ଼ମଲନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁବର୍ବାୟ, ତେଭେ ଖେନ୍ ଇନି ଆ ଇର୍ବେ ଲୁମ୍‌ଲାୟ ? 「 ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲରୁମଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନ୍ନା ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ ।^୮ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲାନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍‌ଲେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମାଜିଦିନିଆ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ତର୍ବେ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟାୟ ତିଆତେଜି ପାଡ଼ିୟଲ୍‌ୟଜି, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ବେଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଢ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍‌ଲେଜି, ଆରି ବିଅଜି ନିୟ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍‌ଲେଜି ।^୯ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ତକୋନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜାଡ଼ି ସାଜିନ୍ ତକ୍ଲୋଲେ ଖେନ୍ ବର୍ବନାୟ, ଆକାୟା ତେସାରେଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏ ।^{୧୦} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ୟମ୍‌ବେନ୍ ପଡ଼ ? ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜନାତେ ।

^{୧୧} ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ନମି ଅଙ୍ଗାଆତେ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋତନାୟ, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଲନ୍‌ମତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନାଜି ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି ।^{୧୨} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ ଅନାପ୍ପାୟ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆରି କଣ୍ଡାୟ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନାପ୍ପାୟ ଖଡ଼ନେମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ତନାଜି ।^{୧୩} ଆରି କେନ୍ ଆସନ୍ ସାନ୍ନି ତେତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନ୍‌ମନ୍ ନିୟ ସନାଆର୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବରାଡ଼ତାତନ୍* ।^{୧୪} ତିଆସନ୍, ସନ୍‌ମନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ନିୟ ତରମ୍‌ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବଡ଼ୁୟତମ୍‌ଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

ଅନାପ୍ପାୟ ଖଡ଼ନେମର ପାଓଲନ୍ ଆ ତଣ୍ଡ

^{୧୫} ଖେନ୍ ଆରି ବର୍ବନାୟ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବୁଡ଼ି ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟଡ଼ତେ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ଏବଡ଼ିସୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ବୁଡ଼ିତତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଜିୟବା, ଆରି ଖେନ୍ ନିୟ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସୋୟ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିତାୟ ।^{୧୬} ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ବର୍ବନାୟ, ତିଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ବାଭେ ଅଃକର୍ନାୟ, ବନ୍‌ତ ବୁଡ଼ିତତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅକୋମ୍‌ଲନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ଲନ୍ ବର୍ବନାୟ ।^{୧୭} ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନାୟ ।^{୧୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସର୍ଡାନ୍ ବାଭେ ଏରୁବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସଏଲେ ଏତକୋତନ୍ ।^{୧୯} ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ କମ୍‌ପାରିନ୍ ତକ୍ଲୋତବେନ୍, ଅନର୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜୋମ୍‌ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୋଡ଼େଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗବତର୍ବେ ଖମ୍‌ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନ୍ ଆରି ମୁକ୍ଲାଲୋଡ଼ବେନ୍ ତାଭେବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏସଏତେ ।

* ୧୧:୯ ୧୧:୯ ପିଲିପ୍ ୪:୧୫-୧୮ * ୧୧:୧୪ 11:14 ବାଡ଼ସାୟତନ୍

୨୧ ଗନ୍ତୁଜନ୍ମ ବାଞ୍ଛେ ଅମଙ୍ଗଳାଦେବୀ ବର୍ତ୍ତନାୟା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଆସନ୍ ଇନ୍ଦ୍ରଲେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ବସୁ ଶେନଲେନ୍ଦ୍ର ।

ବନ୍ଧୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଆ ବର୍ତ୍ତନାୟା ଆନ୍ଦ୍ର ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଓମଙ୍ଗେନ୍ ତେନ୍, ଶେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମରନ୍ ଅନ୍ତମ ବର୍ତ୍ତନାୟା, ଅମଙ୍ଗଳାଦେବୀ ନିୟ ଅନୋମଙ୍ଗଳା ତକୋ । ୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ଦ୍ରମରଜି ପଟ୍ ? ଶେନ୍ ନିୟ ଏନ୍ଦ୍ରମର । ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଜି ପଟ୍ ? ଶେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମର । ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମନ୍ ଆ ଅନ୍ଦଜି ପଟ୍ ? ଶେନ୍ ନିୟ ଅନ୍ତମନ୍ ଆ ଅନ୍ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ପଟ୍ ? ଶେନ୍ ଆବାୟାମରଗୋ ବର୍ତ୍ତନାୟା, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଶେନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାମର, ଶେନ୍ ଗୋଗୋୟା କାକାଡ଼ାତନାୟା, ଜନ୍ତୁ ତର ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ଜନ୍ତୁ ତନିଡ଼ନ୍ ସଏଲ୍ଲାୟା, ଆରି ଜନ୍ତୁ ତର ରନ୍ଦ୍ରନ୍ ଆ ମୁଲ୍ଲାବା ଗଲୋଲ୍ଲୟା । ୨୪ ଶେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍ଲୟା ତର ଅବୟା ଉନା ବାକ୍ତୁଡ଼ି ତନିଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲ୍ଲୟା । ୨୫ ଆରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯାଗି ତର ସାମକାନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତନିଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲ୍ଲୟା, ବତର ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତନିଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲ୍ଲୟା, ଯାଗି ତର ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଅନସେତନ୍ ସଏଲ୍ଲାୟା, ସମ୍ବେନ୍ଦ୍ରାଲୋଡ଼ନ୍ ତଗଲ୍ଲ ତମବା ବଡ଼ିନ୍ ତକୋଲ୍ଲନାୟା । ୨୬ ଜନ୍ତୁ ତର ଜିଉଦିମର ଇଡ଼ନ୍, ଅଲନ୍ଦ୍ର ଆ ବନ୍ତୁଡ଼, ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତୁଡ଼, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତୁଡ଼, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତୁଡ଼, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବନ୍ତୁଡ଼, ଆରି ଆରିଡ଼ିରିଡ଼େଡ଼ନ୍ ଆ ବନ୍ତୁଡ଼, ସମ୍ବେନ୍ଦ୍ରାଲ୍ଲୟା ଆ ବନ୍ତୁଡ଼, କଣ୍ଡାୟାମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତୁଡ଼ଲୋଡ଼ ଗଲୋଲ୍ଲୟା । ୨୭ ଜନ୍ତୁ କାକାଡ଼ାଲ୍ଲନାୟା, ବିଲ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ସଏଲ୍ଲାୟା, ଜନ୍ତୁ ତର ଏରଡ଼ିମଡ଼ନେନ୍ ତକୋଲ୍ଲନାୟା, ତୋଲେଜନ୍ ତ ଇଗାଲନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତକୋଲ୍ଲନାୟା, ଜନ୍ତୁ ତର ଆନମନ୍ ତକୋଲ୍ଲନାୟା, ଆପତେନ୍ ଆ ସିନ୍ଦି ଜିଜିଡ଼ାଲନ୍ ରଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲ୍ଲନାୟା । ୨୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତନାୟା ଅମଙ୍ଗଳାଦେବୀ, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନିଞ୍ଜିମନ୍, ତିଡ଼ାନ୍ ମନ୍ତୁଲୋଡ଼େନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟା । ୨୯ ଆନ୍ଦ୍ର ବସୁ ଡ଼ୁଡ଼ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଶେନ୍ ନିୟ ବସୁ ଡ଼ୁଡ଼ ଅଃଡ଼େଇଁୟ ପଟ୍ ? ଆନ୍ଦ୍ର ଇସ୍ତେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ ତେନ୍, ଶେନ୍ ଇନ୍ ଅଃସିନ୍ଦ୍ରାୟା ପଟ୍ ?

୩୦ ଶେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମଲ୍ଲନାୟା ତେନ୍, ଏବଂ ବସୁ ଶେନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟା । ୩୧ କେନ୍ ଆତେ ଶେନ୍ କଣ୍ଡାୟା ଅଃକନାୟା, ପ୍ରୁ ଜିସ୍ତନ୍ ଆ ଇସ୍ତ ତ ଆପେୟନ୍ କେନ୍ ଆତେ ଜନାତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ । ୩୨ ଶେନ୍ ଦମ୍ବେସକ ଗଡ଼ାନ୍ ତରକୋଲ୍ଲନାୟା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆରେତା ରାଜାନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଶେନ୍ ଆତଡ଼ ଜିଲେ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଏରେଏୟାଲେ ସିସ୍ତାୟା ଅବଜଗେଏଞ୍ଜି । ୩୩ ବନ୍ଧୁ ଅବୟା ତୋଡ଼ୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟା ଜକାଗଡ଼ ଶେନ୍ ଆତଡ଼ ଅସ୍ତୁକ୍ଲୟାଜି, ଆରି ଆସିଲୋଡ଼ିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଶେନ୍ ଅଡ଼ୁୟା ।

୧୨

ପାଓଲନ୍ ତନାଲ୍ଲମତନ୍ ଗିଜେନ୍

୧ ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଜନଡ଼େନ୍, ଶେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟା, ପ୍ରୁ ଶେନ୍ ଆତଡ଼ ଅଜା ତନାଲ୍ଲମତ ଅବଡ଼ୁୟାଲ୍ଲୟା, ଆରି ଅଜା ଅନବଜନାବର ତିୟାଲ୍ଲୟା, ତିଆତେ ଶେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟା । ୨ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଅବୟା ମନ୍ରାନ୍ ଶେନ୍ ଜନା, ତଉଦ ବସେଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆନିନ୍ ଅନବୟାଗି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଜିରେନ୍ ଅଡ଼େ ଗନ୍ତୁମତେ ଗିଜେନ୍, ଶେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ତଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ । ୩ ଆରି, ଶେନ୍ ଅବୟା ମନ୍ରାନ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ପାରତେସାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, କେନ୍ ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଡ଼େ ଆନିନ୍ ଗନ୍ତୁମତେ ଗିଜେନ୍, ତିଆତେ ଶେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଇସ୍ତରନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ । ୪ ଆରି ଅଜାଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତନ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ରାଏଜି, ତି ଏରେଗନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତନାୟା ଆନିନ୍ ତେରେ ଇୟାଲେ ଅମଡ଼େଡ଼େ । ୫ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟା, ବନ୍ଧୁ ଶେନ୍ ଅମଡ଼େଡ଼େ ଏବଂ ବସୁ ଶେନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟା, ଆରି ଇନ୍ଦ୍ରଲୋଡ଼େ ଶେନ୍ ଅଃନ୍ତୁବସୋଡ଼ାତମନାୟା । ୬ ଆରି ଶେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମଲ୍ଲନାୟା ଜନଡ଼େନ୍, ଶେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମରଗୋ ଅଃଡ଼େଇଁୟା, ବନ୍ଧୁ ଶେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟା; ଶେନ୍ ଅଃନ୍ତୁବସୋଡ଼ାତମନାୟା ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଶେନ୍ ଲରନ୍ତୁମତନାୟା ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଗିୟାକ୍ଲୟାଜି, ଆରି ଅମଙ୍ଗଳାଦେବୀ ସିଲଡ଼ ବର୍ତ୍ତନାୟା ଏଜାଲେ ଅମଙ୍ଗଳାଦେବୀ, ତିୟାତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟା ବର୍ତ୍ତନାୟା ବର୍ତ୍ତନାୟା ତଡ଼ ।

୨୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ଅନାସ୍ତାୟା ୧୨:୨୩ ୨୧:୨୫ ୧୧:୨୫ ଅନାସ୍ତାୟା ୧୨:୨୨; ଅନାସ୍ତାୟା ୧୪:୧୯ ୧୧:୨୭ ୧୧:୨୭ ଅନାସ୍ତାୟା ୯:୨୩; ଅନାସ୍ତାୟା ୧୪:୫ ୧୧:୩୨ ୧୧:୩୨ ଅନାସ୍ତାୟା ୯:୨୩-୨୫

୭ ଆରି, ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଃଗର୍ବନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଅକାଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଳୋ, ଖେନ୍ଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ସନ୍ନୁମନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆପ୍ପାୟ୍ଲାଜି, ଏଢେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଃଗର୍ବନାୟ୍ । ୮ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଢ଼ାୟ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯାଗି ତର କାକୁତ୍ ଲନାୟ୍ । ୯ ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ୟ୍, “ସନାୟ୍ମୁମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍ତେ ସରି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ତେଲବେନ୍ ତେନ୍, ବୋର୍ସାଖେନ୍ ରାଢ଼ତାତେ ।” ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତନେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢେ ଏରବସ୍ତୁଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ୍ । ୧୦ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏରବସ୍ତୁ, ଗନବରଜନ୍, ସନିଗ୍ରାନ୍, ତନଶ୍ଟାୟନ୍, ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତୟ୍, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ତିଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ ।

କରନ୍ତି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଃୟମ୍

୧୧ ଖେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମର୍ଗୋ ଅମ୍ବେଲନାୟ୍, ଏଢେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଗଞ୍ଜେଲୟ୍, ଖେନ୍ ଜନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏସେକେତୟ୍ ବନ୍, ଖେନ୍ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗୁନଲୋଡ଼ ଅସୋୟ୍ ତଡ଼ । ୧୨ ଖେନ୍ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ଅରମ୍ପତନ୍, ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବତୁୟ୍ଲନାୟ୍ । ୧୩ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଆନ୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଅକସୋୟ୍ଲବେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟ୍ୟ୍ତେ ବା ।

୧୪ ଗିୟ୍ବା, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଯାଗି ତର ଅବଜାତାଲନାୟ୍, ଖେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ତକାବେନ୍ ଅଃସାକାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟ୍ତବେନ୍; ପସିଜଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତର୍ତ୍ତୁମ୍ଲେ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଳୋଏଜି, ଆପାୟ୍ ଆପେୟଞ୍ଜି ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତର୍ତ୍ତୁମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋତଜି । ୧୫ ଆରି ପୁରାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢେ କର୍ସାୟ୍, ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ନିୟ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ତବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅସୋୟ୍ ଏତୁଡ଼ୟମ୍ତୟ୍ ପଡ଼ ?

୧୬ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଓଓ ଏଗାମ୍ତେ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମଲବେନ୍ । ୧୭ ଖେନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆପ୍ପାୟ୍ଲାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ୍ତେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଜନ୍ନିଡ଼ ବେଡ଼ଲବେନ୍ ପଡ଼ ? ୧୮ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିତସନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ସାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଆତଡ଼ ଆପ୍ପାୟ୍ଲାୟ୍, ତିତସନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନ୍ନିଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ପଡ଼ ? ଜନ୍ଲେନ୍ ଜନି ଆବୟ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଃଞ୍ଜୁମ୍ନାୟ୍ ପଡ଼ ? ଆରି ଜନ୍ଲେନ୍ ଜନି ଆବୟ୍ ତଡ଼ବଗଡ଼ ଏଃଞ୍ଜୁୟ୍ଲନାୟ୍ ପଡ଼ ?

୧୯ ନମିଗ୍ରାନ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ ବର୍ନେଲେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବଡ଼ିସୟ୍ତେ ତେତେ, ଜୟରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍, ବନ୍ତ ଏ ତନ୍ତୁୟ୍ କୁଲମ୍ଖେଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନରଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍ । ୨୦ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅସମାୟ୍ ଖେନ୍ ଜୟଲାୟ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ସାୟ୍ତାୟ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନାୟ୍ଗିୟ୍ବେନ୍, ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଏସାୟ୍ତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଗିୟ୍ତୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ବତଡ଼ତୟ୍; ଅସମାୟ୍ ଖେନ୍ ତେଢେ ଅଲ୍ଲବାଡ଼େନ୍, ଜୟଭାନ୍, ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ଅନବତୋସାନ୍, ନିଶ୍ଟୟ୍ବରନ୍, ଅଜନାବରନ୍, କଳ୍ଲନ୍ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ଜୟତାୟ୍ ଗିୟ୍ନାୟ୍ । ୨୧ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆରି ଜୟଲାୟ୍ ତେନ୍, ଜୟରଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆରି ଅବସନିଗ୍ରାତାତୟ୍, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜୟେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ରମ୍ପଡ଼ ଏରମ୍ପଡ଼େ ଜନ୍ନୁମନ୍, ଜୋଶ୍ଟାନ୍ ତ ମନ୍ତଡ଼ତେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃନ୍ନାବୟ୍ବୁଡ଼ୁଲ୍ଲି, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଯେୟେତାତନାୟ୍ ।

୧୩

ଆତନିକ୍ଲି ଖନଡ଼ଖଡ଼ନ୍

୧ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଫାୟଲେ ଖେନ ଯାଗି ତର ଅମତ୍ତବେନ୍ ଇୟତାୟ; “ବାଗୁ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ଯାଗି ସାକିମରଞ୍ଜି ଆତେମତ୍ତଲୋଡ଼ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଗନବରିନ୍ ତେତେ ।”^୬ ୨ ଆନାଜି ଆମ୍ମତ୍ତୁ ଇସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତ ଅଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ମତ୍ତୁ ବାଗୁ ତର ଇଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଅରିୟଲାଇନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇୟଲାଇନ୍ ବନେନ୍, ଆରି ଖେନ୍ ନମି ସତ୍ତାୟ ତକୋତାଲନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଖେନ୍ ଆରି ବତର ଇୟଲାଇନ୍ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଅଃନଡ଼ୁରୋଜି । ୩ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତଅଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ବନେନ୍ ବର୍ତନେ ଅଡ଼େ ଇଜ୍ଜା ଗାମଲେ ଆନାଜି ସାକିନ୍ ଏସାୟତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ; ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରବସ୍ତୁତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ବୋର୍ଯାନ୍ ଅବଡ଼ୁୟଲବେନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରବସ୍ତୁଆଡ଼େଏନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅଲ୍ଲତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋ; ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏରବସ୍ତୁତଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ଯାଲୋଡ଼ ମାୟଲନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମେଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ।

୫ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଅଡ଼େ ଇଜ୍ଜା, ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଅଲ୍ଲତମନାବା, ରମ୍ମଡ଼ ଗିୟତମନାବା, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆମ୍ମେନ୍ ଜନାଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ? ଆରି ଜିସୁନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେଡ଼ଲବେନ୍ । ୬ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନିୟଲଲେନ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାତବେନ୍ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ । ୭ ଆରି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଇନିଡ଼ ଆ ଇସେ ଏଲ୍ଲମତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ତ ଏପାତନାତନାୟ; ଇନ୍ଲେନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନିୟଲଲେନ୍ ଗାମଲେ ଅବଡ଼ୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଃପ୍ପାତନାତନାୟ, ବନ୍ତ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜ୍ଜିନିୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼ମ୍ ଅଃରିୟତାଲଲେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମବା, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏପାତନାତନାୟ । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ ଇନିଡ଼ ଲୁମଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଆୟ, ବନ୍ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଗଡ଼ ଲୁମଲେ ଏରପ୍ରିତାୟ । ୯ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଜା ଆଡିଡ଼ ଏରବସ୍ତୁତିଆଡିଡ଼ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ବୋର୍ଯାତମ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏସର୍ତନାୟ; ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ମରଡ଼ତବେନ୍ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏପାତନାତନାୟ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ସତ୍ତାୟ ତକୋତାଲନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଆଜା ଇୟତାୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଜା ଅଦିକାର ତିୟଲ୍ଲିୟ, ତିଅଡ଼ମ୍ ଖେନ୍ ଅଃଲ୍ଲମାୟ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ମନବରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ ।

୧୧ ଆତନିକ୍ଳି, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାଜି, ସର୍ତନାବା, ସବତଡ଼ନାବା; ଅଲ୍ଲଖଡ଼ଖଡ଼ବା, ଆବମନ୍ନନ୍ ଅମ୍ମେନାବା, ସନୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନାବା; ଆରି ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ସନୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନେ ।

୧୨ ମଡ଼ିର୍ ଜନୋଜୋରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତର୍ତମ ଅଲ୍ଲନମସାରବା ।

୧୩ ଅଡ଼କୋ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମତବେଞ୍ଜି । ୧୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟମ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ମରାୟନେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

ଗାଲାତୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ଗାଲାତି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଗାଲାତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ଆସିଆ ଯୋଡ଼ା ତେସାନ୍ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ଗାଲାତି ତେସାନ୍ ତକୋ । କ୍ରିଷ୍ଟ ପୁର୍ବା ୨୦୦ ଇଟନ୍ ଗଲ୍‌ସମରଞ୍ଜି ତ ସେଲ୍‌ଟମରଞ୍ଜି ତେରେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ପାଓଲନ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆତିତ୍‌ତ୍‌ ତେରେ ରୋମିଅ ରାଜାଞ୍ଜି ସାସନଏଞ୍ଜି ୧:୧ । କ୍ରିଷ୍ଟ ପୁର୍ବା ୨୫ ଆତିତ୍‌ ଅଗସ୍ତସ୍ ରାଜାନ୍ ତି ଆ ତେସା ଗାଲାତି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ସ୍ତମେନ୍ ।

ପାଓଲନ୍ ଆରଲ୍‌ଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ଆ ତର୍ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇତିତ୍ । ପାଓଲନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁନ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ମାୟନେନ୍ ଆତିତ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି କେନ୍ ଆ ସିଟି ପଡେଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ଜନାଲତ୍‌ତନ୍ । ରଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ବାଡେନ୍, ଅଲ୍‌ତୁସେନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆତିତ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଗାଲାତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ପଡେତାଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ଅଃଡେଏଜି, ଆର୍ପାୟ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ତେଡଜି, ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ ଇଡେନ୍ ୩:୨୬ । ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନବାଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲ୍‌ଲୁଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ୫:୧, ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁରୁୟଲ୍‌ଡ଼ତନ୍ ୫:୧୬ ।

ଗାଲାତି ମଣ୍ଡଳିଲୋଟନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି କଣ୍ଡାୟ ଖନତ୍‌ତିୟମରଞ୍ଜି ଆ ଖନତ୍‌ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଆତର୍ନେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ସେତେଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ରଗତନ୍ ଆରି ଅନବୟର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନ୍ନିତ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଲ୍‌ଲୋଡେଲୋ, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡେଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନାପ୍ତାୟନ୍ ତେଲୋ । ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆମତ୍‌ଞ୍ଜି ତନ୍‌ଡ଼ୟମନ୍ ଗିୟତାତେ, କେନ୍‌ଆତେ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍‌ତନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାଲ୍‌ତ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୫
- ୨. ପାଓଲନ୍ ଅବୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ । ୧:୬-୨:୨୧
- ୩. ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର । ୩-୪
- ୪. କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ସାତନ୍ ତ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି । ୫:୧-୬:୧୦
- ୫. ଅନବସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ । ୬:୧୧-୧୮

ସନଙ୍କଡେନ୍

^୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼ କି ମନ୍‌ରାନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଆରି ଅଞ୍ଜା ଇସ୍‌ବର ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରତୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅବତୋଏନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡେଲ୍‌ୟ । ^୨ ଆରି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନ୍ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି, ଗାଲାତି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଲୋମ୍‌ତବେଞ୍ଜି ।

^୩ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ତ ପ୍ରତ୍ତୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟଲେନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ମନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ତୋ ।

^୪ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବ୍ ବାରେ କେନ୍ ଇର୍ସେ ପୁତ୍‌ଲୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତିୟତମଲନେ । ^୫ ଆଏଡ଼ର ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ମନତ୍‌ବରନ୍ ଆବୟ୍‌ମ୍

୨ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାରେ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲୁଲବେନ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବରନ୍ ସିଲଡ଼ ସଫାୟଲବେନ୍, କେନ୍ଆତେ ଖେନ୍ ସାନ୍ନି ତେତ୍ତୟ୍ । ୬ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅମ୍ବେଡ଼ବେଞ୍ଜି, ଆରି କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ପରାନ୍ସାଉନ୍ ଅନେମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନପ୍ପୁଟ୍ଟବର ମା ଏତର୍ତ୍ତନେ । ୮ ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନଡ଼ବର ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଅପ୍ପୁଟ୍ଟବରାୟ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତେଏତୋ କି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ତେଏତୋ, ତି ଆ ମନଡ଼ବର ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନା ଆ ମନଡ଼ବର ଅପ୍ପୁଟ୍ଟବରେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାଡ଼େତୋ । ୯ ଏଜ୍ଞାଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ପୁଟ୍ଟ ମା ଏବରନାୟ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନମି ଆରି ବତର ବର୍ତନାୟ୍, ଅଜ୍ଞା ମନଡ଼ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଏନ୍, ତିଆତେ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଆ ମନଡ଼ବର ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ ଅପ୍ପୁଟ୍ଟବରେ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାଡ଼େତୋ ।

୧୦ ଖେନ୍ ପଡ଼ ନମି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଲୋଡ଼ ଅଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଲୋଡ଼ ମନଡ଼ମର୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଲନ୍ମତତନାୟ୍ ? ଅଡ଼େ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଏରତାୟ୍ ଗୋୟତାୟ୍ ? ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଖେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅବସର୍ତ୍ତାଲାଇ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ତଡ଼ ।

ପାଓଲନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ତେଏନ୍

୧୧ ଇନ୍ଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଅଜ୍ଞା ମନଡ଼ବର ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅପ୍ପୁଟ୍ଟବରବେନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାରେ ତଡ଼; ୧୨ ଖେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲାଇ କି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲନାୟ୍, ବନ୍ତ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଅବତୁୟ୍ତମଲନ୍ ତିଆତେ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲ୍ଲୟ୍ ।

୧୩ *ଆମ୍ପୁଟ୍ଟ ଖେନ୍ ଜିଉଦି ତରମ୍ପଲୋଡ଼ନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଖଣ୍ଡମନେଖେଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ତକୋଏନ୍ ତିଆତେ ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିମର୍ଜି ମାଡୁ ତଣ୍ଡାୟଲାଇ ଆରି ତିଆତେ ଅନବସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରାୟ୍ ଗୋୟଲାଇ । ୧୪ *ଆରି, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଖେଞ୍ଜି ଆଖଣ୍ଡମଲଞ୍ଜି ଆନୋକ୍ଵାଜି ଲନ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ସରିକୋଡ଼ମର୍ଖେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଜିଉଦି ତରମ୍ପଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ପୁଟ୍ଟଲନାୟ୍ ।

୧୫ *ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍, ଅୟୋଡ଼ଖେନ୍ ଆ କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସେତାଲ୍ଲୟ୍, ଆରି ଆ ସନାୟୁମନ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ଓଡ଼େଲ୍ଲୟ୍, ୧୬ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ପୁଟ୍ଟବରବାନ୍ ଅନାପ୍ପାୟନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଅବଗିୟ୍ତାଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ବୟନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ାଡ଼ିଲନାୟ୍ । ୧୭ ଆରି ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ପୁଟ୍ଟ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆନାପ୍ପାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ଜି ଆମଡ଼ ନିୟ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅଞ୍ଜାୟ୍ଲୋଲୋ; ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆରବ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଦମ୍ବେସକନ୍ ଯରନାୟ୍ । ୧୮ *ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଯାଗି ବସେଡ଼ ଆ ତିକ୍ଳି ଖେନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ସରିନ୍ କତାଡ଼ିନେବାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେନ୍, ଆରି ତେରେ ଖେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ପନ୍ର* ତିନ୍ନା ତକୋଲନାୟ୍ । ୧୯ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଜାକୁବନ୍ ତୁମ୍ ରବାଡ଼ଲାଇ, ଆରି ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲାଇ ।

୨୦ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆପ୍ପାୟ୍ତାୟ୍, ଗିୟ୍ବା, ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତେମଡ଼ ବର୍ତନାୟ୍, ଅଞ୍ଜାୟ୍ଲୋଲୋବେନ୍ ।

୨୧ ତିକ୍ଳି ଖେନ୍ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ତ କିଲିକିଆରେଡ଼ନ୍ ଇୟେନ୍ । ୨୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିମର୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆଜନାଜି ତଡ଼ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ସଉର୍ ଅମଡ଼ଖେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମ୍ପୁଟ୍ଟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତଣ୍ଡାୟଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତନେଲେନ୍ ଅନବସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ତି ଆ ମନ୍ରା ନମି ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟତାୟ୍ ଅପ୍ପୁଟ୍ଟଲଡ଼େନ୍ ।” ୨୪ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଏଞ୍ଜି ।

9

ପାଓଲନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ୮:୩; ୨୨:୪:୫; ୨୬:୯-୧୧   * ୧:୧୪ ୧:୧୪ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ୨୨:୩   * ୧:୧୫ ୧:୧୫ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ୯:୩-୬; ୨୨:୬-୧୦; ୨୬:୧୩-୧୮   * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ୯:୨୭-୩୦   * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ବାପୁପାଲି ବତିକ୍ତା

^୧ *ତତ୍ପତ୍ନୀ ବର୍ଷେତ୍ ଆ ତିକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣବାନ୍ ବୟନ୍ ଖେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଭେନେ, ଖେନ୍ ତିତସନ୍ ନିୟ୍ ସରିନ୍ ଓରୋଡେନ୍ । ^୨ ତେତ୍ରେ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଖେନ୍ ଅନସ୍ବତ୍ବରନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍ କି ଇୟେନ୍, ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଖେନ୍ ଅଜ୍ଞା ବର୍ନେ ଅସ୍ବତ୍ବରତ୍ତାୟ୍, ତି ଆ ମନତ୍ବରନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅବୟ୍ ଅସିତ୍ବନ୍ କଡାଡିନେ ଇତ୍ବନ୍ ଯୋଡାମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ବର୍ଣ୍ଣାୟ୍; ଆମ୍ବତ୍ ଆ କାକାଡାଜି ତ ନମି ଆ କାକାଡାଜି ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ କାଜ୍ଞାନ୍ ମୋସ୍ବତ୍ବତେ ତତ୍ ଗାମ୍ବଲେ ଖେନ୍ ଆୟ୍ତନଲନାୟ୍ । ^୩ ଗଡ଼ିଖେନ୍ ତିତସନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ଗ୍ରିକ୍ବର, ବନ୍ତ, ଆନିନ୍ ବଡ଼ଗାୟ୍ ଗବ୍ରେଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଃକର୍ଣାୟ୍ । ^୪ ଆନିନ୍ ଗବ୍ରେଡ଼ନେତୋ ଗାମ୍ବଲେ ଲାଡ଼ଲେତ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ଷିଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ଗାମ୍ବତମଲନ୍ ସେକ୍ତତ୍ ଯ୍ମମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲଞ୍ଜି; ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ବ୍ ଜିସ୍ବନ୍ ଆମତ୍ ଆମ୍ବାୟ୍ଲନ୍ବୋ ସିଲତ୍ଲନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅନୁର୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ତିଆତେ ସେକ୍ତଏଞ୍ଜି । ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବର୍ଣାୟ୍ବରନ୍ ଆ କମ୍ବାରି ଅନେନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ^୫ ବନ୍ତ ମନତ୍ବରନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅମତ୍ବେନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଜିତ୍ ଜାକ୍ ଯ୍ମ ରୟ୍ତନ୍ ଏଃଭିୟ୍ଲାଇ ।

^୬ ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବତ୍ବଗଡ଼ମରୁଜି ଗାମ୍ବଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ଷିଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଗୋମରୁଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ତେତ୍ରେ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ଏଃନ୍ନଡ଼ୋଇଂ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିତ୍ ଆତଡ଼ ଏଃଞ୍ଜୁଲମତେ, ତି ଆମ୍ବତ୍ବଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିତ୍ ଏଃଞ୍ଜୁତ୍ ଅଃଞ୍ଜୁତ୍ ଯ୍ମଜି । ^୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ମନତ୍ବରନ୍ ଅନସ୍ବତ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ବନ୍ଆତଡ଼ ବିଡ଼ାରନ୍ ତିୟେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ମନତ୍ବରନ୍ ଅନସ୍ବତ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବିଡ଼ାରନ୍ ତିୟ୍ଲୟ୍ । ^୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ପିତ୍ବନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାତ୍ରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନାସ୍ବାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଖାଡ଼େନ୍, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଏଭେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାତ୍ରେ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନାସ୍ବାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଖାଡ଼ଲାୟ୍ । ^୯ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବିଡ଼ାରନ୍ ତିୟ୍ଲୟ୍ ଗାମ୍ବଲେ ଆମ୍ବତ୍ବଗଡ଼ମ୍ ଜାକ୍ବନ୍, ପିତ୍ବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ସିଲତ୍ଲନ୍, ଖେନ୍ ତ ବର୍ଣବାନ୍ଆତଡ଼ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାତ୍ରେ ଜାଲଲେଞ୍ଜି । ଖେନ୍ ତ ବର୍ଣବାନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଏକାକାଡାତନାୟ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ କାକାଡାତଞ୍ଜି ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏକାକାଡ଼ିଲନାୟ୍ । ^{୧୦} ତୋଲେୟ୍ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟ୍ମବା ଗାମ୍ବଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଷିଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଲତୟ୍ଲୟ୍ ।

ପାଓଲନ୍ ପିତ୍ବନ୍ଆତଡ଼ କଞ୍ଚେନ୍

^{୧୧} ପିତ୍ବନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଆରିୟ୍ଲାଖନ୍ ଆଡିତ୍ ଖେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତେମତ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କୟ୍ଲାଇୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତୋସାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ^{୧୨} ଜାକ୍ବନ୍ ଆରାସ୍ବାୟ୍ଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତେତ୍ରେ ଅଶ୍ବତ୍ ଅଡ଼ୋଆଞ୍ଜି ଆମ୍ବତ୍, ପିତ୍ବନ୍ ଏରୁଜିଉଦି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଗାଗାଲନେ, ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ତେତ୍ରେ ଆତ୍ବତ୍ଲାଞ୍ଜି ସିଲତ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅମରେଡେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଃଗାଗାଲନେ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗବ୍ରେଡ଼ନେତଜି ଗାମ୍ବଲେ ଆନାଜି ବର୍ଷିଞ୍ଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପିତ୍ବନ୍ ବଡ଼ଡେନ୍ । ^{୧୩} ଆନ୍ନା ଜିଉଦି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାମଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପିତ୍ବନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ବନ୍ତଡ଼ିୟ୍ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମଲଞ୍ଜି, ଆରି ବର୍ଣବାନ୍ ନିୟ୍ ଆ ଇସ୍ବତ୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଗଲୋଏନ୍ । ^{୧୪} ଆନିଞ୍ଜି ମନତ୍ବରନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାତ୍ରେ ମନତ୍ବ ଅଃଶ୍ବମ୍ବନେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବଲେ ଖେନ୍ ଆଜ୍ଞନାଲିଖନ୍ ସିଲତ୍ଲନ୍, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆତେମତ୍ଲୋଡ଼ ପିତ୍ବନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଣାୟ୍, “ଆମନ୍ ଜିଉଦିମର ତେଲେ, ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲେତେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତଜି ?”

ତର୍ନେନ୍ ବାତ୍ରେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ

^{୧୫} ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନମ୍ବୁଲନ୍ ମା ସିଲତ୍ ଜିଉଦିମର, ଇର୍ସେମର୍ ଏରୁଜିଉଦି ତତ୍ । ^{୧୬} *ତେଲୋଜନତ୍ବେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ଣାୟ୍ବରଲୋଡ଼ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତରମ୍ବମର୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଆର୍ସାୟ୍ ଜିସ୍ବ୍ କ୍ରିସ୍ବନ୍ ଆମତ୍ ତୁମ୍ ତର୍ନେ ତେନ୍ ତରମ୍ବମର୍ ତେତେ,

* ୨:୧ ୨:୧ ଅନାସ୍ବାୟ୍ ୧୧:୩୦; ୧୫:୨ * ୨:୧୨ ୨:୧୨ ରୋମିଅ ୩:୨୦; ରୋମିଅ ୩:୨୨

କେନ୍ଦ୍ର ଆ ବର୍ନେ ଜନାତାଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତର୍ନେବୋ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଫ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଷ୍ଟ୍ରାମତାଲନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅଃଡ୍‌ଡେଲ୍‌ଡ୍‌ନେ, ଆର୍ବାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ତେଡେଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍ ଷ୍ଟ୍ରାମତାଲନ୍ ଅନ୍ନିଡ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତରମ୍ମମର୍ ଅଃଡ୍‌ଡେଏ ।^{୧୭} ବନ୍‌ଡ କ୍ରିସ୍ଟ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆଗିନ୍‌ୟିୟ୍‌ଲୋଫ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅମ୍ମେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଗୋୟ୍‌ଲେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିତମ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଅନ୍ନମ୍ ତକୋଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ୍ ପଡ୍ ତୋସାଏ ? ଇଞ୍ଜା, ଏଡେଲେ ତେଡଡ୍ ତଡ୍ ।^{୧୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଅଞ୍ଜା ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆ ଜିନିବାଡ୍ ଅବ୍‌ଡଡ୍‌ଲାଇୟ୍, ତିଆଡେ ଆରି ରଡ୍ ତୁବ୍‌ଲାଇୟ୍ ତେନ୍, ଷେନ୍ ମା ତୋସାମର୍ ତେଡ୍‌ୟ୍ ।^{୧୯} ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଫ୍ ତ ମୋସାନ୍ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ବାଡେ ଷେନ୍ ରବୁଲ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ଡ ଷେନ୍ ନମି ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆମେଡ୍‌ ତକୋ; କ୍ରିସ୍ଟ୍ ସରିନ୍ ଆଅକ୍ଲାଡ୍‌ଡ୍‌ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଷେନ୍ ନିୟ ରବୁଲ୍‌ୟ୍ ।^{୨୦} ତିଆସନ୍ ନମି ଷେନ୍ ଆରି ଆମେଡ୍‌ ତଡ୍, କ୍ରିସ୍ଟ୍ ତୁମ୍ ଅମତ୍‌ଷେନ୍ ଆମେଡ୍‌ ତକୋ; ଆରି ଷେନ୍ ନମି ତର୍ନେନ୍ ବାଡେ ତଅଡ୍‌ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆମେଡ୍‌ ତକୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡଡ୍‌ ତୁଡ୍‌ୟ୍‌ତାଲେ ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିୟ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍, ଆମତ୍‌ନ୍ ଷେନ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ୍ ।^{୨୧} ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଷେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଇଞ୍ଜା ଅଃଗାମାୟ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଫ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଷ୍ଟ୍ରାମତାଲନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ୍ କାଞ୍ଜାନ୍ ରବୁଏନ୍ !

୩

ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଅଡେ ତର୍ନେନ୍

^୧ ଏ ଏରବୁଡ୍ ଗାଳାତିବାଜି, ଆନା ଆମ୍ମେନ୍‌ଆଡଡ୍ ମଭାୟ୍‌ଲବେନ୍ ? ଆଅକ୍ଲାଡ୍‌ଡ୍‌ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟ୍ ଆରନ୍‌ବୁ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ମନଡ୍‌ତମ୍ ଅନବ୍‌ଡୁଜନ୍ ତେଲୋ ।^୨ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡଡ୍ ବର୍‌ୟ୍‌ବା, ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମାନ୍ନେତାଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ଅଡେ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅମତ୍‌ଡଡ୍‌ତାଲେ ଏତର୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ?^୩ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅଜିଡ୍ ଓୟ୍‌ଲେ ବୁଡ୍‌ଜି ତଡ୍ ପଡ୍ ? ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆନମେଡ୍‌ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବୋର୍ବା ବାଡେ ଏଡଲନ୍, ନମି ତିଆଡେ ଜେଲୁ ତଅଡ୍‌ବେନ୍ ଆ ବୋର୍ବା ବାଡେ ଏବ୍‌ସୁଜ୍ଜେତାୟ୍ ଏଗାମ୍‌ଡେ ପଡ୍ ?^୪ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି କାଞ୍ଜାନ୍ ପଡ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲବେନ୍ ? ତେଡେ ସିଲଡ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ୍ ପଡ୍ ଏଞ୍ଜାଲନ୍ ?^୫ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଏତର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି‌ଆଡଡ୍ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତିୟ୍‌ଲବେନ୍ ପଡ୍ ? ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଫ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାମ୍‌ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଡେ ପଡ୍ ? ଅଡେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅମତ୍‌ଡଡ୍‌ଲେ ଏତର୍ତ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଡେ ?

^୬ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍‌ମବା; ସାସ୍ତ୍ରଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍, “ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତର୍ନେନ୍, ଆରି ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଡେ ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡଡ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାଏନ୍ ।”^୭ ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ।^୮ ଆମ୍ମଡ୍‌ମା ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତକୋ, ତର୍ନେନ୍ ବାଡେ ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଏରଜିଭଦିମରଞ୍ଜି‌ଆଡଡ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତିତଜି: “ଆମନ୍ ଅମ୍ମେଲେ ପୁଡ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଷାଡ୍‌ଡଜି ।” କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ମଡ୍‌ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଅନମ୍‌ଡୁନ୍ ତେଏନ୍ ।^୯ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆତର୍‌ନେନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଷାଡ୍‌ଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ନମ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଷାଡ୍‌ଡଜି ।

^{୧୦} ଆନାଜି ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆସାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନୟ୍‌ପନ୍ ଆବନ୍‌ଡ୍‌ଲୋଫ୍ ଲୁଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତକୋ, “ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ବଇଲୋଫ୍‌ନ୍ ଇନିଜି ଆଇତିଡ୍ ତେଲୋ, ତିଆଡେ ଆନ୍ନିଡ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟ୍‌ପନ୍ ଷାଡ୍‌ଡେ ।”^{୧୧} ତିଆସନ୍ ତେନ୍ନେ ଜନାଲଡ୍‌ତନ୍, ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍‌ ବାଡେ ଅନ୍ନିଡ୍‌ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବର୍‌ନ୍ ଆଗିନ୍‌ୟିୟ୍‌ଲୋଫ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅଃଡ୍‌ଡେଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଫ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତକୋ, “ତର୍ନେନ୍ ବାଡେ

* ୩:୭ ୩:୭ ରୋମିଅ ୪:୩ * ୩:୭ ୩:୭ ରୋମିଅ ୪:୧୭

ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମତ୍ତ୍ୱ ଏବଂ ତୋହା ଆତ୍ମେତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତୁମ୍ ଅମେତ୍ତେ ୧୨ ୧୨ ବନ୍‌ତ ବନ୍‌ୟବରନ୍ ତ ତର୍ନେନ୍ ଆବୟନ୍ ତତ୍ । ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତକୋ, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ବନ୍‌ୟବରଲୋଡ୍ ଆଇତିଡନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡାତନ୍, ଆନିନ୍ ଅମେତ୍ତେ ୧୨ ୧୨

୧୩ ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାତେନ୍ କି ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଆଇତିଡନ୍ ଆ ସନୟପ ଯିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ୍ ତାଣ୍ଡେଲଡ୍‌ଲନ୍, ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତକୋ, “ଆନାଆତଡ୍ ଅରାନ୍‌ବଲୋଡନ୍ ଯନୋତନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାତେନ୍ ୧୨ ୧୪ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଅତ୍ତାମନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଜ୍ଞା ଆସିର୍ବାଦ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍*, ଏବଂ ଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଏଜ୍ଞାଲ୍‌ତେନ୍ ଖାତ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତଜି, ତିଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମେନ୍; ତିଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବର ଅନ୍ତମ୍ ମଡ୍‌ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଖାତ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତବୋ ।

ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର ତ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍

୧୫ ଏ ବୋଖାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ୍‌ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍; ବାଗୁ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ଡିଏ ଆ ବର୍ନେଲୋଡନ୍ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ସନ୍ତକଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ତି ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବର ଆନ୍‌ଡିଏ ଆଲ୍‌ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଏଜି, ଆରି ତେଞ୍ଚେ ଇନ୍‌ଡିଏ ମାୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଏଜି । ୧୬ ଅତ୍ତାମନ୍ ତ ଆ କେଜ୍ଞାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମତ୍ତ୍ୱ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ସିବ୍‌ତେୟବରନେ, ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତତ୍, କେଜ୍ଞାମରନ୍‌ମ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆଇତିଡ୍, ତିଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ୍ ସେଡ୍‌ମଡ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୭ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତାୟ, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଅତ୍ତାମନ୍ ବୟନ୍ ଅବୟ୍ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ଆନିନ୍ ମନାନ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍, ଆରି ଅଜ୍ଞା ବନ୍‌ୟବର ଉଞ୍ଜିଏଅ ବକୁଡ୍ ଦସ ବର୍ସେଏ ଆ ତିକ୍ଲି ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ତି ଆ ବନ୍‌ୟବର କେନ୍ ଅନଗତନ୍ ଆଲ୍‌ଲେତାଲେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଗଡ୍‌ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଏ । ୧୮ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବର ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାତ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଲବୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଆ ଜଅ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଏବୋ; ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଅତ୍ତାମନ୍‌ଆତଡ୍ ତିୟେନ୍ ।

୧୯ ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର ଇନିବା ତନିୟନ୍ ତେଲୋ ? ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡାଜି ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ସାଜେନ୍, ଆରି ଅତ୍ତାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଞାମର୍ ଆନାଆତଡ୍ ସେଡ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଏଞ୍ଚେଲେ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଅଣ୍ଡୁଏ ଜିରାଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଖନଣ୍ଡମନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଅବୟ୍ ଅକାଲ୍‌ତିମରନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ରୁଆଡ୍ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବରମରନ୍ ବନ୍‌ୟବରନ୍ ତିୟେନ୍ ।

୨୦ ଅକାଲ୍‌ତିମରନ୍ ଆବମିୟତାଲଗତନ୍ ଅଃଡ୍‌ନେଏ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆବୟନ୍ ।

ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଆ ସନେଡ୍‌ସେଡ୍

୨୧ ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଇନି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ସଜ୍ଞାତେ ପଡ୍ ? ଇଜ୍ଞା, ଏଞ୍ଚେଲେ ତଡ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ଅନମେଡ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର ତକୋଏନ୍ ନଡ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତିଆତେ ମାନ୍‌ନେତାଲେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍ ତରମ୍ନମରନ୍ ତେତେ ବନ୍ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତକୋ, ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆ ଜାୟ୍‌ତା ତକୋଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିୟ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ତର୍‌ଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଆସିର୍ବାଦ ଖାତ୍‌ତଜି ।

୨୩ ବନ୍‌ତ ତର୍ନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଏ ଜିରାଞ୍ଜି ଆତିଡ୍, ଆରି ତି ତର୍ନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଏ ଖାତ୍‌ବନ୍ ଆତିଡ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ତଣ୍ଡୋଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୨୪ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଣ୍ଡୁଏ ଜିରାଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର ମନେଲ୍‌ମେଲ୍‌ମରଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲନ୍, ବନ୍‌ତ ତିକ୍ଲି ସଞ୍ଚର୍ ତର୍ନେନ୍ ତୁମ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍ନମର୍ ତେତେଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୨୫ ନମି ତର୍ନେନ୍ ଆ ଜୋଗା ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆରି ବନ୍‌ୟବରନ୍ ମନେଲ୍‌ମେଲ୍‌ମରନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଅଃଡ୍‌କୋନେବୋ ।

୨୬ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ କ୍ରିସ୍ତ ଜିୟ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନବେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆଅନ୍ ତେଲବେନ୍ । ୨୭ ତକ୍‌ବଡାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ଆବୟନ୍ ତେଲବେନ୍, ଆରି ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି

* ୩:୧୪ 3:14 ବାସାଲନ୍

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ସିନ୍ଦରିନ୍ ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ଏଜିଜିଲନ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରୁଜିଉଦିମର୍ ତେଏତୋ, କମ୍ପାରିମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରୁକମ୍ପାରିମର୍ ତେଏତୋ, ଓକାମର୍ ତେଏତୋ କି ଆଇମର୍ ତେଏତୋ, ଜନ୍ନିଡ୍ ଆନ୍ନା ତଡ୍, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେଲବେନ୍ । ୨୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମର୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଜନି ସିବ୍ତେୟ୍ବର୍ଜନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ୍ତେ ।

୪

୧ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆପେୟନ୍ ଆନଜେ ଅଡ୍କୋନ୍ ଆଅନନ୍ଆତେ ତେତେ, ବନ୍ତ ଅଡ୍କୋନ୍ ଖାତେନ୍ ନିୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ସୋଡାଏନ୍ ଜାୟ୍ କମ୍ପାରିମର୍ ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ତକୋତନ୍ । ୨ ଆପେୟନ୍ ଆଗ୍ରବରିଏନ୍ ଆ ଜୋଗା ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଅଡୋଆଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍, ଆପେୟନ୍ ଅୟୋଡ୍ଞି ତ ଗୁମ୍ପାଞ୍ଜି ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ୍ ଜୁଲେଜାବଲେ ତକ୍ଲୋତଜି । ୩ ଏଡେଲେମା ଅଜାଆଡିଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପୁରାଡାଲୋଡ୍ ପସିୟ୍ଗୋ ତକୋଲଡ୍ଲନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ପୁତ୍ ନିଆ ବୋର୍ସା ଆ କମ୍ପାରି ତକୋଲଡ୍ଲନ୍ । ୪ ବନ୍ତ ଜୋଗାନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜାଡାଅନନ୍ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇୟ୍, ଆନିନ୍ ଆଇମର୍ନ୍ ଆ କିମୋଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଜନମ୍ମ୍ ଡୁତଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୫ ବନାୟ୍ବରନ୍ ବାରେ ଆଜିବାତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ତାଣ୍ଡେତାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନିଜି ଅନେମ୍ମେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ।

୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜାଡାଅନିଜି, ତାଜାଡିଅନିଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜାଡାଅନିଜି ଆ ପୁରାଡା ଉଗରଲୋଡ୍ଲେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇୟ୍, ତିଆ ପୁରାଡା “ଆପେୟ୍” ଗାମ୍ଲେ ଓଡ୍ଡେତେ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି କମ୍ପାରିମର୍ ତଡ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତାଜାଡାଅନିଜି, ତାଜାଡିଅନିଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ତାଜାଡାଅନିଜି, ଆ ତାଜାଡିଅନିଜି ଆଡେଲବେନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନିଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତି ଅଡ୍କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟ୍ତବେନ୍ ।

ଗାଳାତି ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିୟ୍

୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ଅଞ୍ଜନାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ଆଜାଡିନ୍ ଇସ୍ବର ତଡ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମ୍ପାରିନ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୯ ବନ୍ତ ନିମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ଏଜନାଏନ୍, ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ନିମି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜନାତେ; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆରି ତି ବୋର୍ସାତଡ୍, ଜନ୍ନିଡ୍ ବରାୟ୍ବର୍ଯ୍ଯାୟ୍ତଡ୍ ଆ କୋଡ୍ଡାୟ୍ସୁମ୍ମଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯର୍ନେନ୍ ଏସାୟ୍ତେ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମ୍ପାରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ଏସାୟ୍ତେ ? ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲାଡ୍ଲେଡ୍ ତିନ୍ନାନ୍, ଜୋଗାନ୍, ଆଜାଜନ୍ ବର୍ସେଡ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଏପୁରପୁରତନ୍ । ୧୧ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍ଲାଇୟ୍, ତିଆତେ ଅସମୟ୍ ମୋସ୍ତଡ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସନିନ୍ତାତାତ୍ତୟ୍ ?

୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ଅମ୍ମେନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ଅମ୍ମେଲନାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଆଜିୟ୍ ଏଞ୍ଜଡ୍ଲୟ୍ । ୧୩ ଖେନ୍ ଅରସୁଲିଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ପତ୍ତ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ମନଡ୍ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ଗାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୧୪ ବନ୍ତ, ତଅଡ୍ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ତେଏନ୍ ଜନଡ୍ତେନ୍, ତଅଡ୍ଞେନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜରାବଲବେନ୍ କି ଏଞ୍ଜେଡ୍ଡୁମ୍ଡୁଡ୍ଲୟ୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ରୁଆଡ୍ ପାଡ୍ଲେବ୍ବରମର୍ ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ଏଜାଲ୍ଲୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ଏଜାଲେ ବନ୍ ଏଜାତେ, ଏଡେଲେ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଏଜାଲ୍ଲୟ୍ । ୧୫ ସନର୍ତାବେନ୍ ଅଡେଜା ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ତେଲନ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଋମ୍ମଡ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ତବ୍ଲେ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଏଡିୟ୍ତୟ୍ ବନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ । ୧୬ ଖେନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ବରଡତନାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ବନେରାମର୍ବେନ୍ ତେଲ୍ଲୟ୍ ?

୧୭ ତି ଆନ୍ନାମର୍ଞି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ମଡ୍ଡୁମ୍ ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ବଡ୍ମ୍ ଅବ୍ବୁୟ୍ତଡ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଆଜାଡିତମ୍ ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ସବ୍ଡାୟ୍ତାଲନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେନ୍ ତନେଲେନ୍ତଜି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଜି ଏଡ୍ଡଜି ଗୋୟ୍ତଜି । ୧୮ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନାୟ୍ ଆଡିଡ୍ ତୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବ୍ବୁୟ୍ବଡ୍ଡେନ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆଏଡ୍ବ୍ ମନଡ୍ଲୋଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍ବୁୟ୍ବନାବା । ୧୯ ଏ ତନ୍ତୁୟ୍ ପସିୟ୍ଖେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନ୍ତର୍ମ୍ନ ଗନଡେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆରି କୋଜ୍ଜାଡନ୍ବଜନ୍

ଆବ୍ରାହାମେନ ଅନ୍ତମ ବରାତ ୍ୟ । ୧୦ ଖେନ୍ ନମି ଅମତ୍ତବେନ୍ ତକୋଲନାୟ ନତ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତନାୟ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ମାତ୍ତୁ ସନିନ୍ତାତାତ ୍ୟ ।

ଆଗାରନ୍ ତ ସାରାନ୍ ଆନବଜ୍ଞବଦ୍

୧୧ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ବନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତଜି, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତାଜି, ବନାୟବରଲୋଡନ୍ ଇନି ଆଇତିତ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତତ୍ ? ୧୨ ତେତ୍ରେ ଆଇତିତ୍ ତକୋ, ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍ ବାଗୁ ତକୋଏନ୍, ଅବୟ୍ ଆ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍, ଆରି ଅବୟ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆଅନ୍ । ୧୩ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡନ୍ ଆମ୍ବାୟନେ ବାତ୍ରେ ଜନମ୍ମୁ ତେଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଆବିବାନେବଜନ୍ ଆଅନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବର୍ ବାତ୍ରେ ଜନମ୍ମୁ ତୁଏନ୍ । ୧୪ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ଅନବଜ୍ଞବରନ୍ ଆ କଡାଡି ଅନ୍ତମ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁ ଆଇବଜ୍ଞି ବାଗୁ ଅନଗତନ୍ ଅନ୍ତମ, ଅବୟ୍ ଅନଗତନ୍ ସିନୟ ବରୁନ୍ ସିଲତ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ, ତିଆତେ ଆଗାରନ୍, ଆନିନ୍ କମ୍ବାରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ପସିଜନ୍ କୋତେନ୍ । ୧୫ ଆଗାରନ୍, ଆରବ ତେସାଲୋଡନ୍ ତକୋନ୍ ସିନୟ ବରୁନ୍ ଅନ୍ତମ, ନମି ତିଆତେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନ୍ତମ, ଆଗାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନମି କମ୍ବାରିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଜି । ୧୬ ବନ୍‌ତ ରୁଆଡ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଅମ୍‌ରେଡ୍, ଆନିନ୍ ଅୟୋଡ୍‌ଲେନ୍; ୧୭ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡନ୍ ଆଇତିତ୍,

“ଏ ଆଞ୍ଜେବୟ୍‌ଜି, ସର୍ତାନାବା,

ଏ କୋକ୍ଳୋତନ୍ ବରାନ୍ ଅଶ୍ତୁଡ୍ ଏଜନାଏନ୍ ଆଇବୟ୍‌ଜି ଅବସର୍ତ୍ତଲନ୍ ସର୍ତାନାବା;
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ତକୋନ୍ ଆଇବୟ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି ସିଲତ୍

ଆ କୋନ୍‌ରାବଜନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ତକୋ ।”

୧୮ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସାକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି । ୧୯ ଆମ୍ମୁଟ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜେଲୁ ତଅଡନ୍ ଆମ୍ବାୟନେ ବାତ୍ରେ ଜନମ୍ମୁ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ପସିୟ୍, ପୁରାଡାନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବର୍ ବାତ୍ରେ ଜନମ୍ମୁ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଆତତ୍ ତଣ୍ଡାୟେନ୍, ଏତ୍ରେଲୋମା ନମି ନିୟ୍ ଏତ୍ରେଗୋ ତେତେ । ୨୦ ବନ୍‌ତ ସାସ୍ତନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ ? ତେତ୍ରେ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇତିତ୍, “କମ୍ବାରିବଜନ୍ ତ ଆଅନନ୍ ଅମ୍‌ତୁଡ୍‌ବାଜି. ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍, ଏରକମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆନର୍ଜେଜି ଅଞ୍ଜାଡ୍ ।” ୨୧ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍ ତତ୍, ବନ୍‌ତ ଏରକମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ।

ଇନ୍‌ସୟ୍‌ଲୁମନ୍

୧ ଇନ୍‌ସୟ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଉଲୁୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, କମ୍ବାରିନ୍ ଆ ରାଡ୍‌ଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଆରି ବତର ଏଗଲ୍‌ତଡ୍‌ନେ ।

୨ ଖେନ୍ ପାଠଲନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଇନିଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ତିଆତେଜି ଅମ୍‌ତଡ୍‌ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗବ୍‌ରେଡ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଇନ୍‌ଡ୍‌ସ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତତ୍ । ୩ ଆନାଜି ଗବ୍‌ରେଡ୍‌ତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆରି ବତର ବର୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଲୁମେତଜି । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ବାତ୍ରେ ତରମ୍ମମ୍‌ର ଅମ୍‌ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏସାୟ୍‌ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ସିଲତ୍ ସର୍ତାୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ । ୫ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବୋସା ଅମ୍‌ଲେଲ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାତ୍ରେ ତରମ୍ମମ୍‌ର ତେତ୍ରେଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ଏଡକୋତନାୟ୍ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବାତ୍ରେ ଲୁଡ୍‌ଲନ୍ ତକୋଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ଗନବ୍‌ରେତନ୍, ଏରଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଇନ୍‌ଡ୍‌ସ୍ ଆନ୍ନା ତତ୍, ବନ୍‌ତ ତନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମନ୍ ବାତ୍ରେ କାକାଡାନ୍‌ନେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲତ୍ ସୋଡା ।

୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ୍‌ତମ୍ ବନ୍ ଏତଡ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍, ଆଜାଡି ତଡ୍‌ରଗତନ୍ ଏତଡ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ଆଡିତ୍ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ତଡ୍‌ଲବେନ୍ ? ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆରୋତ୍ରେଲବେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ତଡ୍‌ରଗତନ୍ ଜନିରନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ୍‌ଲବେନ୍ । ୯ ବର୍ନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋ “ଅସୋୟ୍ କମିରନ୍ ଆସସତନ୍ ଆ ମଇବା ସମ୍‌ରାନ୍ କମିରନ୍ ତୁମ୍ ଅମ୍‌ନେଆୟ୍‌ତେ ।” ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ୍‌ସ୍ ଆନ୍ନା ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ବତିସୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ

☆ ୫:୯ ୫:୧୧ କରନ୍ତି ୫:୭

ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ଆସାତନାୟ, ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏମ୍ବେତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଜନତ୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।

୧୧ ବନ୍ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ଞେନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ଗନବରେତନ୍ ସନାୟସାୟ ଗାମ୍ଲେ ଅସ୍ତୁବରାୟ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଜନିବା ଞେନ୍ ନମି ନିୟ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ ? ଗନବରେତନ୍ ସନାୟସାୟ ଗାମ୍ଲେ ଞେନ୍ ଅସ୍ତୁବରାୟ ନତ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ତନତ୍ତଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜାତାୟ ବନ୍ । ୧୨ ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏମ୍ବେତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କେଶ୍ଟାଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ଆଗଡ଼ଗଡ଼ ତେନ୍ ତେତେ ବନ୍ ।

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନ୍ସୟଲ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ତେଲ୍ଲବେନ୍, ଗିୟତମ୍ନାବା, ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍ସୟଲ୍ଲୁମନ୍ ଅବୟ ରୟଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜୁମ୍ତଡ଼ନେ, ଆର୍ପାୟ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ ତତମ୍ ଅଲ୍ଲସାକ୍ଲେବା । ୧୪ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁଜ୍ଜେତେ, “ତୟଲ୍ଲିସିମ୍ବରବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମବା ।” ୧୫ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତତମ୍ ଅଲ୍ଲମ୍ତାଲେ ଏଲ୍ଲେଜୋମେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଗିୟତମ୍ନାବା, ଅସମୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତତମ୍ ଏଲ୍ଲରକ୍ତେ ।

ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ତ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଞ୍ଜୁମ୍ନେ

୧୬ ଞେନ୍ ବର୍ତବେନ୍, ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ବାରେ ଞ୍ଜୁମ୍ନାବା, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ଏଞ୍ଜୁମେ । ୧୭ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ସଜ୍ଞାତେ, ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ଆ ସନାୟସାୟ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟ ସଜ୍ଞାତେ; କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ତତମ୍ ବନେରା, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନିଜି ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତବେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଏଞ୍ଜୁପ୍ରିଏ । ୧୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ବାରେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆ ଜାୟତଡ଼ ।

୧୯ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ତାରିନେନ୍, ଏରମଡ଼ିର, ୨୦ ମନତ୍ତଡ଼ନ୍ ଆଲ୍ଲନୁମ୍, ସନୁମ୍ପୁରନ୍, ସମ୍ବମ୍ବରନ୍, ତନେଜନ୍, ବନେରାନ୍, ଅଲ୍ଲବାଡ୍ରେନ୍, କେନ୍ସନେନ୍, ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ତିନ୍ସୟ ସୁକ୍ଳାନ୍, ପନାଲ୍ଲାଡ଼ନ୍, ପନାଲ୍ଲାଡ଼ବରନ୍, ଇସ୍ତାୟ, ୨୧ ଗାସାଲନ୍, ଲେଡ଼ନେନ୍, କେନ୍ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଲ୍ଲମ୍ତଡ଼, ଞେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେନ୍, ଆନାଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେଜି ।

୨୨ ବନ୍ତ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ଆ ଜଅ ତନୁଡ଼ୟମ୍, ସର୍ତାନ୍, ସନ୍ୟୁନ୍, ସନ୍ଏନ୍, ସନାୟସିନ୍, ୨୩ ଲବଡ୍ରେନ୍, ତର୍ନେତମନ୍, ଲଗଡ଼ ବୁଡ୍ରେନ୍ ତ ଆକୟତମ୍ନେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତନତ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼ । ୨୪ ଆନାଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆନିଞ୍ଜୟମ୍ଜି ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରକ୍ତଏନ୍ । ୨୫ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟତିୟଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ପୁରାତାନ୍ ବାରେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ନେବା । ୨୬ ଜନ୍ଲେଞ୍ଜି କକ୍ଳିତାଲନ୍ ତତମ୍ ଅଞ୍ଜୁଲ୍ଲବଦ୍ବାବ୍ବୋ, ଆରି ତତମ୍ ଅଞ୍ଜୁଲ୍ଲୟାଭାବୋ ।

ତତମ୍ ଅଲ୍ଲସାଜବା

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ଆନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଞନମ୍ତାଏନ୍ ତେନ୍, ଅମ୍ବେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନାଜି ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ବାରେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ତନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲବଡ୍ରେଲ୍ଲନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଞନତ୍ତନ୍ ତିୟଲେ କେମାବା; ଅସମୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତନୋରତୋରଲୋଡ଼ ଗଲୋତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ନିୟ୍ ଗିୟତମ୍ନାବା । ୨ ତତମ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ବୋୟବୋୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଲ୍ଲସାଜବା, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବନାୟବର ମାନ୍ନେଲ୍ଲ ଏରପ୍ରିତେ । ୩ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ଜନତ୍ତଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ତମ୍ କଶ୍ଟାୟତମ୍ତନ୍ । ୪ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଞ୍ଜୁମ୍ନେଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲତମ୍ନେତଜି, ଆ ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ମନତ୍ ତେନ୍ ଦର୍ପନେତୋ, ଆରି ଆନ୍ନାମ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବୟନ୍ ଅବଜଡ଼ତମ୍ଲନ୍ ଦର୍ପତଡ଼େନ୍ ତଡ଼ । ୫ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ତତମ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ବୋୟତବୋ ।

୫:୧୭ ୫:୧୭ ରୋମିଅ ୭:୧୫-୨୩

୭ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତ୍ରୀ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଜନତଃଞ୍ଜିବର୍ ଅମତଃତେ, ଅମତଃତଃମରନ୍ ଆମତଃ ତକୋନ୍ ଅତଃକୋ ମନତଃବରଞ୍ଜି ଜନତଃତିୟମରନ୍ଆତଃ ନିୟ ଅବମାୟମାୟେତୋ ।

୮ ଇସ୍ତରନ୍ଆତଃ କଣ୍ଠାୟଲେ ଅଃର୍ପିବୋ, ଅସମୟ ଆନିନ୍ଆତଃ ଏକଣ୍ଠାୟତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଏକଣ୍ଠାୟତମ୍ତନେ, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ତରାନ୍ ଜନି ବିତ୍ତେ, ତିଆତେମା ଗତ୍ତେ । ୮ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତ୍ରୀ ଆ ତଅଢନ୍ ଆସନ୍ ବିତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତଅଢଲୋଢନ୍ ଆପ୍ରତାବତାଞ୍ଜନ୍ ଆର୍ସମ୍ତେତନ୍ ଆ ଜନ୍ତରୋମ୍ ଗତ୍ତେ; ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁରାତାନ୍ ଆସନ୍ ବିତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ପୁରାତାନ୍ ସିଲତ୍ ଆତୁଢ୍ତନାଞ୍ଜନ୍ ଅନମେତ୍ ଜନ୍ତରୋମନ୍ ଗତ୍ତେ । ୯ ଜନ୍ତଲେଞ୍ଜି ମନ୍ତ୍ରୀ କାକାତାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍ତଲେନ୍ ଅଃନ୍ତବମଜ୍ଜାନେବୋ, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଃନ୍ତଜ୍ଜାଲତ୍ତଲନ୍ ତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜତ୍ତନ୍ ଜନ୍ତରୋମନ୍ ଗତ୍ତତବୋ । ୧୦ ତିଆସନ୍, ତିଆଜ୍ଞା ତର ରୟତ୍ତନ୍ ଞାତ୍ତତବୋ, ତନେସିଂମରଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ କାକାତାନ୍ ଏଲୁମ୍ବା ।

ଆତନିକ୍ତି ଜନତଃଞ୍ଜିବର୍

୧୧ ଗିୟବା, ସୋଡାରାତମ୍ ଆ ଅକ୍ୟର ବାଭେ ଞେନ୍ ଅସିତମଞେନ୍ ବାଭେ ସିଗିନ୍ ଇତ୍ତଲେ ଅମତଃବାବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୧୨ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତ୍ରୀଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ଆ କାକାତାଜି ବାଭେ ଅବତୁୟତଞ୍ଜି, ଆରି ଅବସୋଡାସୋଡାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ବତଗାୟ ଗବ୍ରେତନାବା ଗାମ୍ତବେଞ୍ଜି; କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଃ ଆସନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆ ବନ୍ତଢଲୋଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଲୁମ୍ତଜି । ୧୩ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଗନ୍ତବ୍ରେତନ୍ ଆସନ୍ ତନେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅଃଞ୍ଜିମନେଜି, ଆର୍ପାୟ ତଅଢ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଦର୍ପନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଃ ଗବ୍ରେତନାବା ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି । ୧୪ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ପ୍ରସ୍ତ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଃ ଆ ବନେ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଦର୍ପତନାୟ, ଆରି ଅନିଞ୍ଜି ଆ ବନେଲୋଡ୍ ଅଃଦର୍ପନାୟ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ପୁତ୍ ନ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ଞେନ୍ ପୁତ୍ ନ ଆସନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଢଲୋଡନ୍ ରବୁଲ୍ ନିୟ । ୧୫ ଗନ୍ତବ୍ରେତନ୍ ତ ଏରଗନ୍ତବ୍ରେତନ୍ ଜନ୍ତିତ୍ତ ତଡ୍, ବନ୍ତ ରତ୍ ଗନ୍ତତଲନ୍ ମା ଅତକୋନ୍ ସିଲତ୍ ସୋଡା । ୧୬ ଆରି, ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ବାଭେ ଞେଣ୍ଡମତଞ୍ଜି, ଆମତଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମନ୍ତ୍ରୀଜି ଇସ୍ତାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆମତଃ ସନୟନ୍ ତ ସନାୟମନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୧୭ ଲତେ ସିଲତ୍ ଆନିତ୍ତ ଞେନ୍ଆତଃ ବାଭଲ୍ ଅମ୍ବେତତ୍ତୟ ତଡ୍, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ତଅଢଲୋଡ୍ଞେନ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆପ୍ରାଏସନ୍ ଆ ସିନ୍ ଅବିତ୍ତନାୟ ।

୧୮ ଏ ବୋଞାଡ୍ଜି, ତନାନ୍ଜି, ପ୍ରସ୍ତ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ପୁରାଡାବେନ୍ ଆମତଃ ତକୋନେତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଏପିସୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ଏପିସି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ଏପିସିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ୍, ରୁଆଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଅନବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ଗନବ୍‌ଡେଲ୍‌ବର୍ ଆଇଡ୍‌ଡ୍ ୧:୧ ।

କେନ୍ ସିଟିନ୍ ଥା ପର୍ଡ୍‌ମ୍‌ରୁଡ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଥା ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ସେତାଏନ୍, ଆରି ଥା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଏଙ୍ଗାଲେ ମନ୍‌ରାଜି ଥା ଇସ୍‌ କେମାଏନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଥା ପର୍ମାଡାଲନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ୍‌ର ପୁରାଡାନ୍ ବାଓେ ଆରଲ୍‌ମେନ୍ ଥା କଡାଡିଜି ଆଇଡ୍‌ଡ୍ । ୩:୧୪:୧୬:୨୦୭:୧-୭

କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ପେଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ତି ଥା ବର୍ନେଜି ତୁମ୍ ଆଇଡ୍‌ଡ୍; ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ୍ ତଅଡ୍‌ନ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆବବନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଇଡ୍‌ଲମ୍‌ରନ୍ ଅବଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୯:୩-୧୩ । ଆରି ନିୟ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ୍ ଅସିଡ୍‌ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ କୁନେନ୍ ଥା ମୁଡ୍‌ଅର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ । ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ୍ ଆଇମର୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଥା ଅୟ୍‌ତବନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ । କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଥା ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମ୍, ତିୟ୍‌ତମନେନ୍, କେମାନ୍, ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ମନଡ୍‌ରନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସାଆର୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ ।

ବରନ୍ ଥା ସନାକ୍‌ଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତ ମଣ୍ଡଳିନ୍ । ୧:୩-୩:୨୧
- ୩. କ୍ରିସ୍ତଲୋଡ୍‌ନ୍ ରଡ୍ ଅନମେଡ୍‌ନ୍ । ୪:୧-୬:୨୦
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁଜେବରନ୍ । ୬:୨୧-୨୪

୧ *ଞ୍ଜେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଓେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବୟ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍‌ନେମର୍, ଏପିସି ଗଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍‌କୋତଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍ ।

୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ତ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ମନ୍ ତିୟ୍‌ବେନଡେ ।

ପୁରାଡାନ୍ ଆସିର୍ବାଦଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ତକୋ

୩ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ତ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ସନେଜେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଲେ ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ଥା ମନ୍‌ରା ଅଡ୍‌କୋନ୍ ପୁରାଡାତାଗୋ ଆସିର୍ବାଦଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୪ ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗଡେଲେନ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେତାଲଡ୍‌ଲନ୍, ଆରି ଆମ୍‌କ୍‌ବାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମଡ୍‌ର ଆରି ଏର୍‌ଡେସା ଅନେମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ନମି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଥା ପସିଜଞ୍ଜି ଅନେମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଥା ଇସ୍ତୁମ୍ ତ ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମ୍‌ନ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆମ୍‌ଡୁମା ସେତାଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୬ କେନ୍‌ଆତେ ଥା ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଥା ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍ ସନେଜେନ୍ ଆସନ୍ ତେଏନ୍, ତି ଥା ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଥା ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୭ *କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆର୍‌ଗୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଖାଡ୍‌ଲବୋ, ଇସ୍‌ଲେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଖାଡ୍‌ଲବୋ । ୮ ଥା ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ବୁଡ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଡୁମା ଆନିନ୍ ଇୟ୍‌ମେନ୍, ଏଡେଲେମା ଆନିନ୍ ଜରୁ ଥା ଇସ୍ତୁମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବଜନାଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୧୦ ତିନ୍ନାନ୍ ବରିଜେନ୍ ତେନ୍ ତି ଆନିଝୟ୍‌ମନ୍ ଅନ୍ତମ୍

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୮:୧୯-୨୧; ୧୯:୧ * ୧:୭ ୧:୭ କଲସି ୧:୧୪

ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆବୟନ୍ ଅନେତେ ।

^{୧୧} ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ତ ଆ ଗନବରିନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଗଡେଲ୍ଲେତେ, ଆମ୍ନୁଡ଼ୁମା ସିଲଡ଼ ଆଡୁବଡୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ଵମତମନ୍ ଆ ଗନବଡେଲ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ସେଡାଲ୍ଡ଼ଲନ୍ । ^{୧୨} ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଆନାଜି ଆମ୍ନୁଡ଼ୁମା ଇନ୍ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ବୋ, ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆଡ଼ତ୍ ଏସେକେବା ।

^{୧୩} ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଆଡିୟତିୟଲ୍ଡ଼ତନ୍ କେନ୍ ମନଡ଼ବର ଆଜାଡିବରନ୍ ଏଅମତଡେନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତେଲବେନ୍; ଆମ୍ନେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଏଡର୍ନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବଡେୟବର ଅନ୍ତମ୍ ମଡିଡ଼ ପୁରାଡାନ୍ ତିୟଲେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଅବଡିଡ଼ଲବେନ୍ । ^{୧୪} ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ତନାଶ୍ଟେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମଡିଡ଼ ପୁରାଡାନ୍ ଆନ୍ସକାରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିୟତିୟଲ୍ଡ଼ଲନ୍

ପାଠଲନ୍ ଆ ପାର୍ଟନା

^{୧୫} ତିଆସନ୍ ପ୍ରଭୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ତନେବେନ୍ ତ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମବେନ୍ ତକୋ, ^{୧୬} ତି ଆ ବନେଁଜି ଅମତଡ଼ତାଲେ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ପାର୍ଟନା ଇଡ଼ନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆଡ଼ତ୍ ସେକେତାୟ । ^{୧୭} ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ଅନବଜନାବରନ୍ ଆ ପୁରାଡା ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପ୍ରଭୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର, ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଆମତ୍ ତିତାନ୍ ପାର୍ଟନାତନାୟ । ^{୧୮} ଏଡେଲ୍ଲେତେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଉଗରମଡ଼ବେନ୍ ସାବକ୍ତୁଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆରୋଡେଲ୍ଲବେନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଇନି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ଇନି, ତିଆଡେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଜନାତବେନ୍ । ^{୧୯} ଆରି, ତନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡାନ୍ ଆ ରନପ୍ରି ତିଅଞ୍ଜା ଆ ସୋଡା ତିଆଡେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ରିତବୋ । ^{୨୦} ନମି ଅମତଡ଼ରେଡ଼ଲେନ୍ ଆରଲନ୍ତମତନେନ୍ ତି ଆ ବୋର୍ସା ବୟନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆଡ଼ତ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟମେଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ଲଡୋମସିଗଡ଼ ଅବଡକ୍ଲମେନ୍ । ^{୨୧} କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅଡ଼କୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆନବଞ୍ଜାନେମର, ରାଜାଗତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ସୋଡାମର, ବୋର୍ସାମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଅବଞ୍ଜାନେତେ ଆରି ନମି ଆ ଜୁଗ ତ ତିକ୍ଲି ଜୁଗ ଆ ସନୋଡାଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନୋଡାଗଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡା । ^{୨୨} ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଡାଲ୍ଲଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟଡା ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼ତ୍ ତବନଡ଼ତାଲେ ଅବବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ତିୟେନ୍ । ^{୨୩} ମଣ୍ଡିଡ଼ି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ତଅଡ଼, ମଣ୍ଡିଡ଼ି ସନ୍ଲେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡା ବରିୟ୍ ତେତେ, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁ ଅବସୁକ୍ଲେତେ ।

ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

^୧ ଅନାଲେବେନ୍ ତ ଇସେବେନ୍ ଆସନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡିଡ଼ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍ । ^୨ ଅଞ୍ଜା ପୁରାଡା ନମିଡାନ୍ ଆଲେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ରେଡ଼ ଲନ୍ତମଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆ ଇସ୍ଵମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡିଡ଼ ଖଣ୍ଡମଡାଲନ୍ ତୋସାନ୍ ତ ଇସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍ । ^୩ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ତ ମନ୍ନନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ବାଞ୍ଛେ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମଲେ ତକୋଲନ୍ବୋ, ଆମ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ ବାଞ୍ଛେ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍ । ^୪ ବନ୍ତ ଏନେଗୋ ଆ ତୋସାଲୋଡ଼ ଆରବୁ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ କାନକାରମ୍ ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ସୋଡା ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତୁଡ଼ୟମଲ୍ଡ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ନେନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଞ୍ଛେ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ^୫ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଅବଡୋଡାଲେ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ^୬ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଆବମାୟନେନ୍ ଆଡେଲ୍ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍

* ୧:୨୨ ୧:୨୬ କଲସି ୧:୧୮ * ୨:୧ ୨:୧ କଲସି ୨:୧୩

ବୟନ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବଞ୍ଚନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ନିୟ୍ ଅବତୋଲଢ଼ଲନ୍ ।
 ୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍ଲେ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ବନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗୋଗୋୟ୍
 ଗବ୍ବାଡ଼ଲଢ଼ଲନ୍ । ୮ ଇସ୍ବରନ୍ କାନକାରମ୍ ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍
 ଏଞ୍ଚାଡେନ୍, ତିଆତେ ଲନୁମ୍ବେନ୍ ବାଢେ ଅଃଡ଼େଲୋ, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ।
 ୯ ଲନୁମ୍ବେନ୍ ବାଢେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଦର୍ପତଢ଼ନେ ତଡ଼ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍
 ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗଡ଼େଲଢ଼ଲନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିମା
 ଗବ୍ବିଏନ୍, ଜିସ୍ଟ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ ମାୟ୍ଲନ୍ବୋ ଡେନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ
 ରପ୍ତିତବୋ ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବୟନ ଏମ୍ବେନେନ୍

୧୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦି ଜାତିମର ତକୋଲବେନ୍, ଜେଲୁ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗବରେଡ଼ନ୍
 ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ “ଏରଗନବ୍ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଚାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଡେସାମରଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଏନ୍ ଆ
 ଜାତିଲୋଡ଼୍ ଏରମାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଆଗ୍ରାସାଲୋଡ଼ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଇନ୍ନିଡ଼୍ ମରାୟ୍ନେ ତଡ଼ ତକୋଲବେନ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ଆରି ଇସ୍ବରତଡ଼ନ୍
 ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଞ୍ଚାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍,
 ନମି ଜିସ୍ବନ୍ ବୟନ ଆବୟନ ତେଲୋଡ଼୍ ତେଲେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ବାଢେ ତୁୟାୟ୍ଲବେନ୍ ।
 ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆବୟନ ଅମ୍ବେଲେ, କ୍ରିସ୍ଟନ୍
 ଆନିନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆଲେନ୍ ସୟ୍ଲନ୍ ପାଡ଼ଲାୟ୍ । ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତର୍ତମ୍ ବନେରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରାନ୍ୟନ୍ ଆ
 କିନ୍ତାଲ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଢେ ପାୟ୍ଲେନ୍ । ୧୫ ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼େ ଅଡ଼କୋନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍
 ସବ୍ଡାୟ୍ଲେ ଜିଉଦି ଜାତିନ୍ ତ ଏରଜିଉଦି ଜାତିମରଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ରଡ଼୍ ଜାତିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗଡ଼େଏନ୍,
 କେନ୍ଆତେ ବୟନ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସନୟ୍ଲନ୍ ପାଡ଼ତାୟ୍ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ବାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍
 ଆସନ୍ ତି ବାଗୁ ଜାତିଞ୍ଜି ବନେରା ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜିଆଡ଼େ ଆନିନ୍ ସବ୍ଡାୟ୍ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଅବୁକ୍ଲେ
 ଆବୟନ ଆ ତଅଡ଼୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍
 କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜିର୍ତାୟ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଚାୟ୍ଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଅବଡ଼ମଲନ୍
 ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନୟ୍ଲନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅପ୍ବୁବରେଞ୍ଜି । ୧୮ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ
 ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ଆପେୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିବା ଜନିରନ୍
 ଆସନ୍ ରୟ୍ଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୯ ତିଆସନ୍ ଏ ଏରଜିଉଦିମରଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଆରି ବଡେସାବାଜି ତଡ଼ କି କେନ୍ ଆ ତେସାମରଜି ତଡ଼,
 ନମି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ବୟନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି
 ତେଲବେନ୍ । ୨୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପୁର୍ବୀଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ୁବେଞ୍ଜି ଆ
 ପୁନଦି ଆ ଡୋଣ୍ଡୋ ଅସିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍, ଜିସ୍ଟ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମା ତି ଆସି ଆ କୁନେଅର୍ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସି ରୁକ୍ତାଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ମଡ଼ିର୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମରଡ଼ଲେ ପାଡ଼ତେ ।
 ୨୨ ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଅସିଡ଼ନ୍
 ଅନ୍ତମ୍ ଏଡ଼ୁବଡ଼ନ୍ ।

୩

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ଞେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ବନ୍ ଆଲରେଡ଼ଲୋଡ଼୍
 ଞେନ୍ଆଡ଼଼୍ ବଣ୍ଡିଲ୍ ଯଜି । ୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ବାଢେ ସନୁକ୍ବାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍ କେନ୍ ଆ
 କାକାଡ଼ା ଲନୁମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍ଲନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍ଲମଡ଼ତେ । ୩ ଜରୁବରଞ୍ଜି
 ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆଡ଼଼୍ ଅବଜନାଲ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଞେନ୍ ଅସୋୟ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ । ୪ ତିଆତେ
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏପଡ଼େଲନ୍ ଡେନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଜରୁବରଜି ଞେନ୍ ଇନିଜି ଜନାଲ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍
 ଜନାଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୫ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜରୁବରଞ୍ଜି ଅଃକର୍ଚନେ, ବନ୍ତ ନମି ଇସ୍ବରନ୍ ମଡ଼ିର୍

ଅନାୟାୟ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ବନେ । ୭ ତି ଜରୁବରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ମନ଼଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏରଞ୍ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ଼଼ ସିଲଡ଼ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଜେଲୁ ତଅ଼଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡା଼ରଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମ୍ବାୟନେ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆତ୍ରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ଼଼ଲନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରଲୋ଼଼଼ ମାୟ୍‌ଲଞ୍ଜି ।

୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ସୋଡ଼ା ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ ଖାଡ଼େଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମନ଼଼ବରନ୍ ଆନସ୍ତୁବ୍‌ବରମର୍ ତେଲ୍‌ୟ୍ । ୮ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ଼଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ସନ୍ନାଡ଼ମ୍, ତେଲୋଜନ଼଼ଡ଼େନ୍ ଏରଞ୍ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ଼଼ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମନ଼଼ବର ଅନସ୍ତୁବ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ରୟ୍‌଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ । ୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଜରୁବରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଖନଶ୍ଚୁମନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ରୟ୍‌଼ନ୍ ଖାଡ଼େଲାୟ୍; ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନଡ଼େମର୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ସିଲେ ତଞ୍ଜୋଏନ୍ । ୧୦ ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ନମି ଆଡ଼ିଡ଼ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବାଞ୍ଜେ ରୁଆ଼ନ୍ ଆନବଞ୍ଜାନେମର୍ ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗିଆନବର୍ ଜନାଲେ ରପ୍ରିତଜି । ୧୧ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଃନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଅଞ୍ଜେଲେ କେନ୍‌ଆତେ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ । ୧୨ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆମ଼଼଼ ତରରତନ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ଼଼଼ ଅନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନମି ବୋର୍ଯା ତକୋ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମ୍‌ତାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତୁଲ୍ଲନ୍ ଖାଡ଼େଲାୟ୍ ତିଆସନ୍ ମୁସ୍ତୁକ୍‌କାତେଡ଼େବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ବବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଗେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସନ୍‌କ୍ଳାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେଏନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ତନୁ଼଼ୟମ୍

୧୪ ତିଆସନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆପେୟ୍ ଆମ଼଼଼ ସିଲଡ଼ ରୁଆ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ଲୋ଼଼ନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜମନ୍ ଖାଡ଼େଜି, ୧୫ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ଼଼଼ ଖେନ୍ ତୁଡ଼ମୁଲେ ପାଡ଼ନାତନାୟ୍ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେ଼଼ ଆନଜେ ବାଞ୍ଜେ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍ ପୁରାଡ଼ାବେନ୍ ରନବ୍‌ତୋନ୍ ଆସନ୍ ଅକୋର୍ଯାତବେନ୍ । ୧୭ ଆରି, ତର୍ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋ଼଼଼ବେନ୍ ତକୋତନେ, ପୁନାଦିବେନ୍ ତନୁ଼଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗବ୍‌ରିଲେ ରଡ଼ୋଏତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାଡ଼ନାତନାୟ୍ । ୧୮ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ତନୁ଼଼ୟମ୍ ଅରଣ୍ଡିଡ଼ି ତିଅଞ୍ଜା ଆ ତେଞ୍ଜା, ତିଅଞ୍ଜା ଆ ଲାଆଡ଼଼, ଅରଣ୍ଡିଲୋ ତିଅଞ୍ଜା ଆ ତେଞ୍ଜା ଆରି ତିଅଞ୍ଜା ଆ ଜରୁ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୧୯ ଓଓ, ଆମ୍ବେନ୍ ଆ ତନୁ଼଼ୟମନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିବୋ, କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗୁନ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ।

୨୦ ଅଞ୍ଜା ଇସ୍‌ର ଉଗର୍‌ଲୋ଼଼଼ଲେନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ତେନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସ୍ତେଡ଼ତବନ୍ ତ ଆରିଃୟମ୍‌ତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ଼଼ତନ୍, ୨୧ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ତ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଅଞ୍ଜେଲେ ତି ଆ ଇସ୍‌ର ଆଏଡ଼ର୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେ଼଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ତଅ଼଼ଲୋ଼଼଼ ଆବୟନ୍ ଏଞ୍ଜେନେନ୍

୧ ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋ଼଼ନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ବବେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ନାବା । ୨ *ଆଏଡ଼ର୍ ଲନଗତନ୍, ଲବ଼ୁନ୍ ତ ସନଏନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନାବା, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ତୁ଼଼ୟମ୍‌ବା । ୩ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନବଞ୍ଜାନେ ବାଞ୍ଜେ ସୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆବରୁଲୁନ୍ ଅଞ୍ଜେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟ୍‌ବା । ୪ ଜେଲୁ ତଅ଼଼ଲେନ୍ ଆବୟନ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ଆବୟନ୍; ଆରି ଅବୟ୍ ଅରାସାନେନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଲ଼଼ଲନ୍ । ୫ ଆବୟନ୍ ପ୍ରୁନ୍, ଆବୟନ୍ ତର୍ନେନ୍, ଆବୟନ୍ ତକ୍‌ବଡ଼ାନ୍ । ୬ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର ତ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆବୟନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ପ୍ରୁ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ଼଼଼ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋ଼଼଼ ତକୋ ।

୭ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆତ୍ରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ଼଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତ଼ବୟ୍ ତ଼ବୟ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ଖାଡ଼େଲବୋ । ୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋ଼଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ି ତକୋ, “ଆଞ୍ଜା ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଜିରେନ୍,

* ୪:୨ ୪:୨ କଲସି ୩:୧୨,୧୩

ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ ବଣ୍ଟିମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି;

ଆରି ଆନିନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟୁଜି ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୯ “ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ ।” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଇନ୍ ? କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଆମ୍ବୁ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ଜାୟତା ପଡ଼ଲନାୟ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଆନା ପଡ଼ଲନାୟ, ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବନବ୍ରିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ଆରି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୧ ଆନିନ୍ ମା ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜବୁ ତନିୟତିୟୁଞ୍ଜି ତିୟଲେ ଜିରେନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ଆନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ପୁବାଃତେ ବନେମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆନସ୍ତୁଡ଼ବରମର୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ପାସୁର, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ଖନଡ଼ତିୟମର୍ ଅମ୍ବେଲେ ସେଡାଲେ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ଏରେଲ୍ତେନ୍ଦ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସେବା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବଲେ ରପ୍ତତି. ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ମରଡ଼ତେ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ଦ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ଦ୍ ତନେଲେନ୍ଦ୍ ବାରେ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଢ଼ାଡ଼ାଅନ୍ ଆ ଗିଆନଲୋଡ଼ ଆବମାୟନେନ୍ଦ୍ ତେତେଲଡ଼ନେତୋ, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଲୋଡ଼ ମରଡ଼ତାଲେ ମୟଡ଼ମର୍ ତେତେଲଡ଼ନେତୋ । ୧୪ ତିଆସନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆରି ପସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରନମ୍ବେନେନ୍ଦ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆ କନଶ୍ଚାୟବର୍ ତ ଆନ୍ନା ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍ବଡ଼ଡାଲେ ବାଡ଼ଲ୍ଲି ଅଃନେମ୍ବେନେବା । ୧୫ ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅବଲେନ୍ଦ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚିନ୍ ମନଡ଼ ଏଖଣ୍ଡମନେବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ ମରଡ଼ଲଡ଼ନେତୋ । ୧୬ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନବ୍ଞାନେ ବାରେ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡାରଞ୍ଜି ଜୁଡ଼େତଞ୍ଜି, ଆରି ତେରେ ତକୋନ୍ ଆଜନୁଡ଼େଜି ବାରେ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ତେତଜି । ତିଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ ଲନୁମ୍ତାଲନ୍ ମରଡ଼ବେନ୍ଦେତୋ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୧୭ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଏରତନେମରଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଆନିଃୟମ୍ତମଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରେଲେ ଏଖଣ୍ଡମତଡ଼ନେ, ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଉଲ୍ଲଜି ଆରି ଇନ୍ଦ୍ରିଡ଼ ଅଃଗନ୍ଲୁଡେଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆବୁଡ଼ୁଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ଡ଼, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗରଜେଜି, ଗରନ୍ରଜନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବତଜି ଆରି ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ବତଜି ।

୨୦ ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ଦେଲେ ଅଃଖଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବେନ୍ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ବନେନ୍ଦ୍ ଏଅମତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଜିସ୍ତନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ୨୨ * ପାପୁର ଖଣ୍ଡମନେବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବରେଡ଼ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କନଶ୍ଚାୟ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ବାରେ ପୁରାଡ଼ାବେନ୍ ମୋସ୍ତେ । ୨୩ ଉଗରବେନ୍ ତ ମନ୍ଦବେନ୍ ରଡ଼ ତେଏତୋ । ୨୪ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ରଡ଼ ତରମ୍ବଗତନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ି ମନଡ଼ିରନ୍ ବାରେ ଗଡ଼େଲବେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡମନାବା ।

୨୫ ଆରି ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୟଲିସି*ମର୍ବେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନଲେନ୍ଦ୍ ତର୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାଡ଼ ତଅଡ଼ଜି । ୨୬ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ବାରେ ଆମ୍ବେନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମତଡ଼, ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବୁବୟୋଡ଼େନ୍ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ବା । ୨୭ ଆରି ସନୁମନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏତିୟଡ଼ । ୨୮ ରାଉମରନ୍ ଆରି ରାଉତଡ଼ନେ ତଡ଼, ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅର୍ଜେଏତୋ ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାନେତୋ । ୨୯ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବନେନ୍ ତୁଡ଼ଡ଼ନାୟ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ମନରାଞ୍ଜି ଅଃକାଡ଼େଏଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବନେନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ନାୟତୋ, ବନେବେନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଅମ୍ବଡ଼ଲେ ମନଡ଼ ଗାମେତଜି । ୩୦ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ତନାଣ୍ଡେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ଆନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜିଡ଼ଲେ ତକ୍ତାଲବେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁକ୍ତନ୍ ଏତିୟଡ଼ । ୩୧ ଅଡ଼କୋ ସାଖେଡ଼ବରଞ୍ଜି, ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ଗୋଡ଼େନ୍ ତ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍, ଅଡ଼କୋ ସଜ୍ଞାନ୍ ଅମ୍ବଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେତୋ । ୩୨ *ଆରି, ତର୍ତମ୍ ମନଡ଼ ଅଲ୍ଲିରିୟବା ଆରି ଲବଡ଼ି ଉଗର ଏମ୍ବେନାବା, ଇସ୍ବରନ୍ ଏଜାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେମାଲବେନ୍, ଏରେଲେ ତର୍ତମ୍ କେମାନ୍ ଅଲ୍ଲତିୟବା ।

* ୪:୨୨ ୪:୨୨ କଲସି ୩:୯ * ୪:୨୪ ୪:୨୪ କଲସି ୩:୧୦ * ୪:୩୨ ୪:୩୨ କଲସି ୩:୧୩

ତନୁଝଝମନ୍ ବାରେ ଖଣ୍ଡମନେନ୍

୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନୁଝଝମନ୍ ପସିୟଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଭେନାବା । ୨ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ତୁଝଝମଲଝ୍ଲନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ୍ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଲଝ୍ଡନ୍ ଅନମଝ୍ଡନ୍ ତ କନୁବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତମଲନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଢେଲେମା ତନୁଝଝମନ୍ ବାରେ ଖଣ୍ଡମନାବା ।

୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବୟ୍ଲେମରଜି, ତିଆସନ୍ ଅମଝ୍ବେନ୍ ତାରିନେନ୍, ଏରମ୍ଡିରନ୍ ତ ଲୋବନ୍, କେନ୍ ଅତକୋନ୍ ତକୋତଝ୍ବେନ୍ ତତ୍ । ୪ ଅମଝ୍ବେନ୍ ସିଲତ୍ ଗରନ୍ରଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ତିକ୍ତଲାୟବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବରତଝ୍ବେନ୍, ଆର୍ପାୟ କତାଡିବେନ୍ ବାରେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ୍ ସେଙ୍କେବା । ୫ କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାବା, ଜୁଣ୍ଡିନ୍ ତ ଏରମ୍ଡିର ଖଣ୍ଡମନେମରନ୍ ଅତେ ଲୋବମରନ୍, କୋଝ୍ତାୟପୁରନ୍, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଝ୍ ତରକୋନେନ୍ ଅୱଞ୍ଜେ ।

୬ ଆନିଝ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ଆତଝ୍ ପାତ୍ୟାବରନ୍ ବାରେ କଣ୍ଡାୟତଝ୍ବେନ୍ ତତ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅତକୋ ଇର୍ସେଲ୍ଲମନ୍ ଆସନ୍ ଆଲୋମରଞ୍ଜି ଆମଝ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ୍ ଅତୋତାୟ୍ । ୭ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଏମାୟତଝ୍ବେନ୍ । ୮ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆମ୍ଭତୁ ଆଲୋଝ୍ଡଲୋଝ୍ଡନ୍ ଏତକୋଲନ୍, ବନ୍ତ ନମି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆତ୍ରେଲବେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସନାଆରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅତକୋ ମନଝ୍ଞିଆତେ, ତରମ୍ପନ୍ ତ ଆଜାଡିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆଜ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆରଲତୟ୍ଡେତେନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମତଜି, ତି ଅତକୋନ୍ ସିଲତ୍ ସବଝ୍ତାୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ଆରି ଆ ତୋସାଞ୍ଜି ଅତକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆତେମଝ୍ ଅବତୁୟ୍ବା । ୧୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଅତକୋନ୍ ଅଜନା ଲୁମତଜି, ତିଆତେ ଅତକୋନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଗରୟତାଲଝ୍ଡନ୍ । ୧୨ ବନ୍ତ ଅତକୋନ୍ ଆ ତୋସାଜି ଆ ସାଆରଲୋଝ୍ଡନ୍ ପନାଝ୍ଡନ୍ ତେତେ, ତିଆଡିତ୍ ଅତକୋନ୍ ରାଝ୍ତାଆୟ୍ତେ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅତକୋନ୍ ଅବରାଝ୍ତାତେ, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆଇଡିତ୍; ଏ ଆଡିମଝ୍ମରଜି, ତୋନାବା,

ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଝ୍ ସିଲତ୍ ତୋନାବା, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ସନାଆରନ୍ ତିୟ୍ଡେବେନ୍ ।”

୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଖଣ୍ଡମତନ୍, ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍ଡମନାବା, ଆ ଉଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏତକୋତଝ୍ବେନ୍, ଆର୍ପାୟ ବୁଡ୍ଡିମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନାବା । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମି ଆ ଜୋଗା ମନଝ୍ ତତ୍, ତିଆସନ୍ ମନଝ୍ କାକାଡାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ରୟଝ୍ଡନ୍ ଏଞ୍ଜାଝ୍ଡେନ୍ ମନଝ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମବା । ୧୭ ଅୱଞ୍ଜେଲୁଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଡେତଝ୍ବେନ୍ ତତ୍, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନି ଲତୟ୍ତେ, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟ୍ବା ।

୧୮ ଗାସାଲ୍ଲୋଝ୍ଡନ୍ ମଗାଝ୍ଡତଝ୍ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେତେ ସିଲତ୍ ଗୋଡେନ୍ ତୁଝ୍ଡତନାୟ୍; ଆର୍ପାୟ ମଡିର୍ ପୁରାଡାଲୋଝ୍ଡନ୍ ବରିୟ୍ ତେବେନ୍ତୋ । ୧୯ କନନନ୍, ତଝ୍ସେଝ୍ଡକନନ୍ ତ ମନଝ୍ଞିନ୍ ବାରେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲବସର୍ତ୍ତାବା; ସମ୍ପିରା ଉଗରନ୍ ବାରେ ସେଙ୍କେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଝ୍ସେଝ୍ଡକନନ୍ କନ୍ବା । ୨୦ ଆସଡ୍ବର ଅତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଝ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ୍ ସେଙ୍କେବା ।

ତୁକ୍ତିନ୍ ତ ଅୟ୍ଡବନ୍

୨୧ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଝ୍ ବନ୍ତଝ୍ଡନ୍ ବାରେ ମାନ୍ନେଲେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା ।

୨୨ ଏ ଆସୁଡ଼ନେବୟ୍ଜି, ଆମ୍ଭେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଝ୍ ଏମାନ୍ନେତେ, ଏଢେଲେମା ରମ୍ପଝ୍ ଅୟ୍ଡବ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ମଣ୍ଡିଡିନ୍ ଆବ୍ବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅୟ୍ଡବନ୍ ନିୟ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆବ୍ବ୍ ଅନ୍ତମ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତଅଝ୍ତାଗୋ ମଣ୍ଡିଡିନ୍ ଆନୁରମର୍ । ୨୪ ଓଓ, ମଣ୍ଡିଡିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଝ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତନ୍, ଏଢେଲେମା ଅତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଝ୍ ଅୟ୍ଡବ୍ବେବେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତୋ ।

☆ ୫:୧୭ ୫:୧୨ କଲସି ୪:୫ ☆ ୫:୧୯ ୫:୧୯ କଲସି ୩:୧୭,୧୭ ☆ ୫:୨୨ ୫:୨୨ କଲସି ୩:୧୮; ୧ ପିତ୍ର ୩:୧

୨୫ ✧ଏ ଆଞ୍ଚାଡ଼ବୟନେମରଜି, କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାଲେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିୟତମଲନେ, ଏତେଲେମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ରମ୍ପଡ଼ ତୁକ୍ରିବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତା । ୨୬ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନଆତଡ଼ ବନେନ୍ ତ ତାଆନ୍ ବାତେ ମବଡ଼ିରରେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ସାୋରୋପ୍ପାୟେନ୍, ୨୭ ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ ମଡ଼ିର୍, ଏରତୋସା ଆରି ଏରନିଶ୍ଟୟ ତେତେ; ସିଲଡ଼ ଏତେଲେ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାତେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତେ । ୨୮ ଏ ଆଞ୍ଚାଡ଼ବୟନେମରଜି, ତଅଡ଼ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତୁଡ଼ୟମତେ, ଏତେଲେମା ମନ୍ନେତାଲେ ତୁକ୍ରିଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତବୋ; ଆନା ଆ ତୁକ୍ରିନଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ତମ ତୁଡ଼ୟମତନେ । ୨୯ ଅନ୍ନିଡ଼ି ଆ ମନ୍ରା ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ତମ ଅ୪ସଙ୍ଗାଏ, ଆର୍ପାୟ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନଆତଡ଼ ଜୁଲେଜାବଲେ ଅମ୍ବେତେ, ଏତେଲେମା ଆନିନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ସାବ୍ବେତମତନ୍ ଆରି ଜୁଲେଜାବଲେ ଅମ୍ବେତେ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଡ଼ଜି । ୩୧ କେନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ, “ଓଇମରନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବେତେତାଲେ, ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ବାତେ ମାୟତନ୍, ଆରି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେତଜି ।” ୩୨ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଜାଡ଼ି ଜରୁ ଗରାମାମାଞ୍ଜି ତକୋ, କେନ୍ଆତେ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ତ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତନାୟ । ୩୩ ଆରି, ଆଞ୍ଚାଡ଼ବୟନେମରଜି ଆମ୍ବେନ୍ତମ ଏତୁଡ଼ୟମତନ୍ ଅନ୍ତମ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ତୁକ୍ରିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତା, ଆରି ଆସୁଉନେବଜନ୍ ନିୟ ଆ ଆୟତବନ୍ଆତଡ଼ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ମାନ୍ନେଏତୋ ।

ଆପେୟନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜଞ୍ଜି

୧ ✧ଏ ପସିୟଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟବେନ୍, ଅୟୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା । ୨ “ଆପେୟନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା” କେନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଅବୟ ସନିବତେୟବରନ୍ ଆମାୟମାୟ ତକୋ । ୩ “ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସୁକ୍ଷ୍ମ ସାମାଡ଼ ଏତକୋତନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ ବର୍ସେଡ଼ ଅମେଡ଼ତବେନ୍ ।”

୪ ✧ଏ ଆପେୟଜି, ଅୟୋଡ଼ଜି, ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆବୁରାବତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବନେଜି ବରେ ଏବବରାବତଡ଼ଜି*, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନେଜି ଖଡ଼ଖଡ଼ବାଜି ଆରି ତିଆତେଜି ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ବାଜି ।

କମ୍ବାରିମରନ୍ ତ ସାଉକାରନ୍

୫ ✧ଏ କମ୍ବାରିମରଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ ବନେ ଏମାନ୍ନେତେ, ଏତେଲେମା ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ଏରତାଲ୍ଲଗଡ଼ଲେ ସମ୍ପରା ଉଗରବେନ୍ ବାତେ ପୁତ୍ ନ୍ ଆନବଞ୍ଚନେମରଜି ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା । ୬ ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବେତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ତୁମ୍ ଏଲ୍ଲମତଡ଼, ଆର୍ପାୟ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁ ବାତେ ଲନ୍ନମନାବା । ୭ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଏସେବାତାୟ ଗାମଲେ ଏବଡ଼ିସୟତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଏସେବାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସର୍ତାନ ବାତେ ଲୁମବା । ୮ କମ୍ବାରିମର ତେଏତୋ କି ଏରକମ୍ବାରିମର ଆନା ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପୁରସ୍ପାୟନ୍ ଖାଡ଼ତେ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ ।

୯ ✧ଏ ସାଉକାରଜି, ଏତେଗନ୍ କମ୍ବାରିମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଣ୍ଡମବାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବବତଡ଼ତଡ଼ଜି; ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅ୪ତୁଲ୍ମତେ ।

ଅଲ୍ଲଜୁଞ୍ଜେ ଇଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେଜି

୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତନାବା ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସାନ୍ ଏଞ୍ଚାଡ଼ତେ, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ବୋସାତବେନ୍ । ୧୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତ୍ରିୟତିୟଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଞ୍ଜେ ତରଡ଼ନେଞ୍ଜି ରଲନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ ସନ୍ନମନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତନଡ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନଲେନ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ନିଞ୍ଚାମନ୍ ବାତେ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅ୪ନୁଲ୍ଲଜୁଞ୍ଜେବୋ, ବନ୍ତ ଅନବଞ୍ଚନେମରଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼, ତନେଗତନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼, ଲୋଡ଼ତ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍

✧ ୫:୨୫ ୫:୨୫ କଲସି ୩:୧୯; ୧ ପିତ୍ର ୩:୭ ✧ ୬:୧ ୬:୧ କଲସି ୩:୨୦ ✧ ୬:୪ ୬:୪ କଲସି ୩:୨୧ * ୬:୪ 6:4 ବାରିଲ୍ଲି ଏଅମ୍ବେତଡ଼ଜି ✧ ୬:୫ ୬:୫ କଲସି ୩:୨୨-୨୫ ✧ ୬:୯ ୬:୯ କଲସି ୪:୧; କଲସି ୩:୨୫

ଆରବଞ୍ଚାନେମରଞ୍ଚି ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ତ ରୁଆଢ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଚି ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଚି ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଅଲୁଜ୍ଞେତବୋ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆତ୍ରିୟତିୟଲଢ଼ଲନ୍ ଅଲୁଜ୍ଞେ ତରଢ଼ନେଞ୍ଚି ରନାବା, ଏଢେଲତେନ୍ ସନ୍ନୁମନ୍ ଅଲୁଜ୍ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅଲୁଜ୍ଞେଲେ ଜିନୟଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ରବତୋଲନ୍ ଏତକୋତନ୍ ।

୧୪ ତିଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ି ରନେଢୁବନ୍ ବାଢେ ରେଢୁବନାବା, ଆରି ତରମ୍ମନ୍ ମାୟଢ଼ନ୍ ଆ ତରଢ଼ନେ ରନାବା, ୧୫ ତାଲଜଢ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ସନୟୁ ମନଢ଼ବରଞ୍ଚି ରଜଢ଼ଲନ୍ ଅବଜାଡ଼ାଲନ୍ ତନଢ଼ବା । ୧୬ ଆଏଡ଼ର ତନେ ତରଢ଼ନେନ୍ ଖମବା, ସନ୍ନୁମନ୍ ଆରାସ୍ତାୟତାଞ୍ଚିନ୍ ତଗୋ ଓଆମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେନ୍ ତଢ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୧୭ ଅନୁରନ୍ ଆ ରନୁକବନ୍ ତ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୧୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଢ଼ ଅବଜନାବା ଆରି ପାର୍ତନାଲନ୍ ତକୋନାବା; ତିତାନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ପାର୍ତନାନାବା, ଆରି ବୟଲେମରଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ପାର୍ତନାନାବା । ୧୯ ଆରି, ଏଞ୍ଚାଲତେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏରବତ୍ରଢ଼ନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଢ଼ଖେନ୍ ବନେନ୍ ଅଲୁତିୟୁ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟୁ ପାର୍ତନାନାବା । ୨୦ ଆରି, ଖେନ୍ ନମି ଆବଣ୍ଡି ତକୋଲୁ ଜନଢ଼ତେନ୍ ଏଞ୍ଚାଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଏରବତ୍ରଢ଼ନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ, ତିଆସନ୍ ନିୟୁ ପାର୍ତନାନାବା ।

ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

୨୧ *କନାକ୍ତୁତ ଖେନ୍ ଆରି ଖେନ୍ ଏଞ୍ଚାଲେ ତକୋତନାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତିଆତେ ଜନାଏତଜି ଗାମ୍ଲେ ତନୁଢ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଚାଢ଼ନ୍ ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ତନେନ୍ ବାଢେ ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତୁକିକନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତବେନ୍ । ୨୨ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, କାକ୍ତୁତ ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଉଗରବେନ୍ ବୋସାବେନ୍ତେ । ୨୩ ଆପେୟ ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ବୋଞ୍ଚାଢ଼ଞ୍ଚି ଆମଢ଼ ସନୟୁନ୍ ତ ତନେନ୍ ବାଢେ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ତେଏତେ । ୨୪ ତିଆଞ୍ଚା ମନ୍ରା ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ଆତଢ଼ ଅଞ୍ଚିତେନ୍ ଆ ତନୁଢ଼ୟମ୍ ବାଢେ ତୁଢ଼ୟମତଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଆମଢ଼ ସନୟୁମନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟତେ ।

* ୭:୨୧ ୭:୨୧ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୨

ଫିଲିପ୍ପୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ପିଲିପିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଓରୋପ ଡେସାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତ୍ରବନଡେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳୀମରଜି ଆମତ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧୩ ।

ତି ଆ ମଣ୍ଡଳୀ ରୋମ୍ ତାଲୁକା ମାକିଦନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସଙ୍ଗାତାଲେ ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଇୟଲେ ଡେଡେ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ବାଉଲ୍ଲି ଇୟଲେ ଏମ୍ଲେଏଜି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬ । ତିଆଡିଡ଼ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ପିଲିପିବାଜି ଆମତ୍ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଉୟ୍‌ବେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଅବାବ ଆଡେଏନ୍ ଆଡିଡ଼ ପିଲିପିବାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସାଜଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ୪:୧୦-୧୯୨:୧୯-୩୦

ବକନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌କାଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୧୧
- ୨. ପାଓଲନ୍ ଆ ବନେ । ୧:୧୨-୨୬
- ୩. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ । ୧:୨୭-୨:୧୮
- ୪. ତିମଡିନ୍ ତ ଏପାପ୍ରଦିତନ୍ ଆସନ୍ । ୨:୧୯-୩୦
- ୫. ବନେରାଞ୍ଜି ତ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନଡ଼ନ୍ । ୩:୧-୪:୯
- ୬. ପାଓଲନ୍ ତ ପିଲିପିବାଜି । ୪:୧୦-୨୦
- ୭. ଅନବସୁଞ୍ଜେବରନ୍ । ୪:୨୧-୨୩

ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

୧*ପାଓଲନ୍ ତ ତିମଡିନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି,

ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି, ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଏଆପ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍;

୨ ଆପେୟ୍ ଇସରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ମନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ତୋ ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ପାର୍ଟନ

୩ ତିଅଙ୍ଗା ତର ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ମନ୍‌ଡେତବେନ୍, ତିୟ୍‌ଡେ ତର ଖେନ୍ ଇସରଆଡ଼ଡ଼ ସେକେତାୟ୍ । ୪ ଆମ୍ବୁଡ଼ ସିଲଡ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଏସାଜିମତ୍‌ୟ୍, ୫ ତିଆଡେଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ପାର୍ଟନାଲ୍‌ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଡେ ପାର୍ଟନାତନାୟ୍ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତୁରିୟ୍‌ଡବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଇୟମତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡିତଡନ୍ ଆଡିଡ଼ ତ ନମି କେନ୍ ଆବୁଣ୍ଡିଲିଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ମନଡ଼ବରନ୍ ଆମତ୍‌ଗଡ଼ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ତିଆଡେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବଡ଼ଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏମାୟ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତକୋଜି । ୮ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଜରୁ ତନୁଡ଼ୟମଖେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ ବର୍ଟନାୟ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଆଜାଡ଼ିନ୍; ଇସରନ୍ କେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ ।

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬:୧୨

୯ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତନ୍ମୁହଁୟମନ୍, ଗିଆନନ୍ ତ ମନଢ଼ ଗନନ୍ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ମରଢ଼ବେନ୍ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ । ୧୦ ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମନଢ଼ ବନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସେତାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍ ଆତିଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଏରତୋସା ତକୋତବେନ୍ ୧୧ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଡ଼ିୟଲବେନ୍ ମନଢ଼ ଗୁନଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ବରିଜେତୋ ।

ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍

୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ତନାନ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଇନି ଗଟେଏନ୍, ତିଆତେ ମନଢ଼ବରନ୍ ଆଗନୋଗୋୟ ଆସନ୍ ଏଢେଲେ ତେଏନ୍, ତି ଆ ବନେ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୧୩ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲ୍‌ୟଜି ଗାମ୍‌ଲେ, କେନ୍ ରାଜାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନାଆଜେଞ୍ଜି; ୧୪ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆବୁଣ୍ଡିଲିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜରୁତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆତନେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ମରତେନ୍, ଆରି କେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନେ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଓମଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୫ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ଭାନ୍ ତ ଅଲ୍‌ବାଡ଼େନ୍ ବାଢେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଢ଼ବର ଅସ୍ତୁବରତଜି, ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତଜି । ୧୬ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ତୁହ୍‌ୟମତ୍‌ୟଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଢେଲେ ମନଢ଼ ଲୁମତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଜନ୍‌ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ତନେନ୍ ବାଢେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେ ଏରନ୍‌ସ୍ତୁବନ୍ ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଲୁମତଜି । ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅନବସିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଲୁମତଜି ।

୧୮ ତେଢେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଢେତେଲଡ଼େନେ । ମନଢ଼ ବୁଡୁନ୍ ବାଢେ ତେଏତୋ କି ଇସ୍‌ଭାନ୍ ବାଢେ ତେଏତୋ, ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନଢ଼ତେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେ ଅନସ୍ତୁବନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତେଢେ ଖେନ୍ ସର୍ତାତନାୟ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାର୍ତନାବେଞ୍ଜି ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ସନାୟସି ବାଢେ ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁହ୍‌ତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୨୦ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି ରନ୍‌ବୁଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ, ଖେନ୍ ଲନୁମଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅମନ୍ ଏରନ୍‌ବ୍‌ସ୍ତେନେନ୍ ତିତାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଲନୁମତନାୟ ନିୟ ଏଢେଲେ ଅକୋମଡ଼ତାଲନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବପେମେଡ଼ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ତିଆସନ୍ ଗନ୍‌ୟଗିୟଲୋଡ଼ଖେନ୍ ରନ୍‌ବୁନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲାବତମ୍ ତେତେ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତାଲନ୍ ଗୋଗୋୟ ମନରଢ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମଲେ ରପ୍ରିଲାଇ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ସେତାଆୟ ଅଡ଼େ ରନ୍‌ବୁନ୍ ସେତାଆୟ, ଖେନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ । ୨୩ ଖେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ତଡ଼ତମ୍ ତେଲ୍‌ୟ, କେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲତୟତ୍‌ୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୨୪ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମେଡ଼ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତ୍‌ୟ । ୨୫ ଆରି ଖେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତନାୟ, ତନେବେଞ୍ଜି ମନବରଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ସନର୍ତାବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୨୬ ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ ଦର୍ପଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ।

୨୭ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିତାୟ ଅଡ଼େ ଇୟଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଢ଼ବର ବାଢେ ଏଞ୍ଜିମତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଏଅମଡ଼ଞ୍ଜାୟ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆବପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ବୁଞ୍ଜଲନ୍ ତକୋନାବା । ୨୮ ବନେରାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବଡ଼ଡ଼ଡ଼ବେନ୍, ଅବନ୍‌ୟୁବଲନ୍ ଏରକିଞ୍ଜିତଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରେତଜି ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜିନୟତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ରିତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ମା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନୟତବେନ୍ । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟମନ୍ ତନୟନ୍

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୮:୩୦

ଅଃତୁଲୋ, ଆର୍ଦାୟ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟୁମନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୩୦ *ଆରି ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜରୁଜ୍ଞେଲାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରିୟଲ୍ ଯୁ, ଆରି ନମି ନିୟ ଜୁଜ୍ଞେତନାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅମତଡ଼ତେ, ଏଭେଲେମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଜୁଜ୍ଞେବା ।

୨

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଗଡ଼ ବୁଢ଼ିନେନ୍

୧ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଏମ୍ବାୟଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବସ୍ତୁବେନ୍, ଆରି ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବ୍‌ୟୋତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍ ଏତକୋତନ୍, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲଡ଼ୟମତେ ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲୟାୟମତେ । ୨ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆବୟନ୍ ଆ ମନ୍, ଆବୟନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ, ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମ୍ବେତାଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସର୍ତ୍ତାଲ୍‌ୟବା । ୩ ତିନ୍‌ସୟତମନ୍ ଆସନ୍ କି ଅବ୍‌ତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲୁମତଡ଼, ଆର୍ଦାୟ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟନେନ୍ ଆରି ଅବୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ଼ ବୁଢ଼ିନ୍ ବାଭେ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନାବା । ୪ ତିନ୍‌ସୟବେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟମତଡ଼, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ ଇୟମବା । ୫ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ମନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋଏନ୍, ମନ୍‌ବେନ୍ ନିୟ ଏଭେଗୋମା ତେଏତୋ;

୬ ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍, ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ ଅବଜଡ଼ଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଅଃସାୟଲୋ,

୭ ଆର୍ଦାୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ବେତାଲନ୍ କମ୍ପାରିମରଗୋ ଆନିନ୍ ତିୟତମ୍‌ଲନେ;

୮ ଆରି ରନବୁନ୍ ଜାୟ, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ଭବୁଏନ୍ ଜାୟ ବର୍ନେନ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଆନିନ୍ ଲବ୍‌ତୁୟତମ୍‌ଲନେ ।

୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ତୋତାଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼କ୍ଳୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଅବ୍‌ତକ୍ଳୁମେନ୍,

ଆରି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ସିଲଡ଼ ଯୋଡ଼ା ଅଞ୍ଜମ୍‌ ଆନିନ୍ ଅବଞ୍ଜମେନ୍ ।

୧୦ ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍‌ଲୋଡ଼ ତୁଡ଼ମ୍‌ତଜି ।

୧୧ ଆରି ଆପେୟ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ଅଲାଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେବା

୧୨ ତିଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ କୁଲମଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତିତାନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଏତକୋଲନ୍, ନମିଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ ତରକୋତନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ ତର୍ନେନ୍ ବାଭେ ବର୍ନେଖେନ୍ ମାନ୍ନେବା, ଅନୁବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ବରିୟ ତେଏ, ତିଆସନ୍ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ତନକରନ୍ ବାଭେ କାକାଡ଼ାନାବା । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନ୍ତୁକ୍ଳାବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମନ୍ ବାଭେ ଗନବ୍‌ତେଲନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲନ୍‌ମ୍‌ତନେ ।

୧୪ ଏର୍‌କର୍ନେୟଡ଼ୋଡ଼ନ୍ ତ ଏର୍‌ଗନୋଡ଼େନେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା । ୧୫ ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଆବିଜନ୍ ଆ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରତୋସାତାଗୋ, ଏର୍‌ନିଶ୍ରୟତାଗୋ ଖଣ୍ଡମ୍‌ଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ପୁତ୍‌ଲ୍‌ନ୍ ଆ ସନାଆର ଅନ୍ତମ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଅବସାଆରନାବା । ୧୬ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଅଃନ୍ନିର୍‌ରୋ କି କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଅଃଲ୍‌ନୁମ୍‌ଲନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଦର୍ପଲନ୍ ରପ୍ରିତାୟ ।

* ୧:୩୦ ୧:୩୦ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୨:୧୯-୪୦

୧୭ ଓଓ, ଆରି ତର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଞେନ୍ କନ୍‌ବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲାଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଶେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ, ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଶେନ୍ ମର୍ଆୟତନାୟ । ୧୮ ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାବା ଆରି ଶେନ୍ ବୟନ୍ ମର୍ଆୟନାବା ।

ତିମତିନ୍ ତ ଏପାପ୍ରଦିତନ୍

୧୯ ବନ୍‌ତ ଶେନ୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ତିମତିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଲଆସ୍ତାୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆମ୍‌ଞେ ଆସାତନାୟ, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତକୋତନ୍, ତିଆତେ ଶେନ୍ ଜନାତାଲେ ଶେନ୍ ନିୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଞେଶ୍ଟେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇୟମ୍‌ତବେନ୍, ଏଞ୍ଜେଗୋ ଆରିଃୟମ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ଲେ ଅମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍ । ୨୧ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏରନିଃୟମନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇୟମ୍‌ତଜି । ୨୨ ଆନିନ୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଜିନୟେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଜନା, ତାଙ୍ଗାତାଅନନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତେବାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ସରିନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍, ଶେନ୍ ଇନି ତେତ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଜନାଲାୟ ସିଲଡ଼୍‌ଲୁନ୍ ତେନ୍, ଶେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତନାୟ । ୨୪ ବନ୍‌ତ ଶେନ୍ ନିୟ୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ଲଜିବତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍‌ଞେ ଅରାସାମେଶେନ୍ ତକୋ ।

୨୫ ବନ୍‌ତ ଶେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଶେନ୍, ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍, ସର୍ବ ସିପ୍ତାୟନ୍, ଶେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସନାୟିନ୍ ଆସନ୍ ଏରାସ୍ତାୟଲାଶନ୍ କବରପାଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍ ଏପାପ୍ରଦିତନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ ତେନ୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍ନେଲାୟ । ୨୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଞେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ, ଆରି, ଆନିନ୍ ଅସୁତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଏରମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁକ୍ତତେନ । ୨୭ ଓଓ, ଆନିନ୍ ରନବୁଗୋ ଆସ୍ତୁ ଅସୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାୟମେନ୍, ଆରି ସଞ୍ଜର ଆନିନ୍ ତଡ଼୍, ବନ୍‌ତ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଶେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁକ୍ତନ୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ୋଆୟ, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ସାୟମ୍‌ଲ୍‌ୟ । ୨୮ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆରି ବତର ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାତାତବେନ୍, ସନିନ୍‌ଞାଶେନ୍ ନିୟ୍ ସଟାୟତେ, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୨୯ ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜାବା, ଆରି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେବାଜି; ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଞେଶ୍ଟେନ୍ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାଆତେ ଶେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାୟସିଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତମଲନ୍ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍ ।

୩

ଆଜାଡ଼ି ତରମ୍‌ଗ୍

୧ ଆସନ୍‌ଜେଇଂ, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ତନାନଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍‌ଞେ ସର୍ତ୍ତାତନାବା; ଆବୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଅନିତନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅଃମ୍‌ଗାଞାଞା, ବନ୍‌ତ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ନେବେନ୍ ଜୁନେବେନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୨ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏରମନ୍‌ଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଞେ ସିଲଡ଼୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆବର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଞେ ସିଲଡ଼୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା; ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଞେଶ୍ଟେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗବ୍‌ରେଡ଼୍‌ଲନ୍‌ବୋ, ଆନିଞ୍ଜି ଏର୍‌ଗନବ୍‌ରେଡ଼୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସେନ୍‌ପୁରତବୋ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଏରନାସାମେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆମ୍‌ଞେ ଦର୍ପତନ୍‌ବୋ । ୪ ଶେନ୍ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ଆସାତନାୟ ବନ୍; ଆନ୍ନିଡ଼୍ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଆସାଲନ୍ ରପ୍ରିତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଶେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଆସାତନାୟ; ୫ ଶେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆତ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଗବ୍‌ରେଡ଼୍‌ଲ୍‌ୟଜି, ଇସ୍ତାଏଲନ୍ ଆ କେଙ୍ଗାମର୍, ବେଞ୍ଜାମିନନ୍ ଆ କୁଭ୍‌ମ୍, ଏବ୍ରିମରନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ସିଲଡ଼୍ ଜନମ୍‌ତ୍‌ତେଲ୍‌ୟ, ଶେନ୍ ଅବୟ୍ ଏବ୍ରିମର୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍ ଆ ଞ୍ଜିୟମ୍‌ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅବୟ୍ ପାୟ୍‌ସି, ୬ ଅନ୍‌ୟ୍‌ବର୍ ବାଞ୍ଜେ ଶେନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ୍ ତଣ୍ଡାୟଲାୟ, ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍‌ବର୍ ଞ୍ଜିୟମ୍‌ତାଲନ୍ ତରମ୍‌ଗତନ୍ ଶେନ୍ ଏର୍‌ଡୋସା ତକୋଲ୍‌ୟ । ୭ ବନ୍‌ତ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଶେନ୍ ଲାବତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟଲାୟ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଶେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍

* ୩:୫ ୩:୫ ରୋମିଡ଼ ୧୧:୧; ଅନାସ୍ତାୟ ୨୩:୬; ୨୬:୫ * ୩:୬ ୩:୬ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩; ୨୨:୪; ୨୬:୧-୧୧

ଆସନ୍ ଲାବ ତତ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତ୍‌ସୟତାୟ । ୮ ଓଓ, ଆକାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ପ୍ରବୁଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜରନାଲାଖନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଲାବ ତତ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତ୍‌ସୟତାୟ; ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମୁସେଲେ ସଧଲାୟ, ଆରି ଏକ୍‌ଲାତେନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଆତଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍ ତେଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ କରୋଡ଼େତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବତ୍‌ସୟଲାୟ । ୯ ଆରି, ଖେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟବର୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତାଲନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଡ଼ତନିଡ଼ନ୍, ଆର୍ଯାୟ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ତନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତରମ୍‌ମର୍ ଅମ୍‌ଲେୟତୋ; ୧୦ ଆରି, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାତାୟ, ଆ ଯନର୍‌ମେଡ଼ନ୍ ଆ ବୋସା ଗିୟତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତ ଆରବୁଏନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଏଡେଲେ ତେଇୟତୋ; ୧୧ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ରପ୍ତିତାୟ, କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ ।

ସନେଡ଼ସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତନୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନିରନ୍

୧୨ ଖେନ୍ ନମି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ ଅଡ଼େ ସତଡ଼ଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକର୍ନାୟ, ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍ ଜିସୁନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଖମ୍‌ଲିଖନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଖନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇରଡେ । ୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାଜି, ଖେନ୍ ନମିଡ଼ାନ୍ ତିଆତେ ଆଖମ୍‌ଲିଖନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକ୍‌ବତ୍‌ସୟତାୟ, ବନ୍‌ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ୧୪ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆଜିରାଖନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟଲେ, କ୍ରିସ୍ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରୋଡ଼େଲିଖନ୍ ଆ ପୁରସ୍‌ର ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍, ତିଆତେ ଗିୟଗିୟଲେ ସନେଡ଼ସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇରଡେ ।

୧୫ ତିଆସନ୍, ଜିରାୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଆଜା ମନ୍‌ରା ସତଡ଼, ଏନ୍‌ଲେ ଏଈଃୟମବା, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ କତାଡ଼ି ଅନିଃୟମବେନ୍ ଆନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲେତେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟତାତେ; ୧୬ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଆଜା ଜାୟ ଅଡୋଲବୋ, ତିଆନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍‌ବେନୋ ।

୧୭ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାଜି, ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆବରୁକୁନ୍ ଅମ୍‌ଲେନ୍ ସଣ୍ଡାଡ଼ିୟବା, ଆରି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅଜା ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେଜି ଏଗିୟତେ, ଆନାଜି ତିଆନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟବାଜି । ୧୮ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍, ଆରି ନିୟ ଆମଡ଼ାଖେନ୍ ଜବରଡ଼ଲେ ବର୍‌ତନାୟ, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଅକ୍‌ତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ବନେରାମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି; ୧୯ ଆତନିକ୍ଳି ଆଡ଼ିତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େତଜି, କିମୋଡ଼ନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରଞ୍ଜି, ଗରନ୍‌ରୟତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ଦର୍‌ପତଞ୍ଜି, ଆରି ତୁଆଡ଼ଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମଗାଡ଼ଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୦ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ପର୍‌ଜାଜି, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରମର୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍‌ଲେନ୍ ଜିର୍‌ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨୧ ଆନିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋସା ବାଢେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଅବତନେଲେ ତକୋଲେ ରପ୍ତିତେ, ତିଆତେ ବୟନ୍ ତଅଡ଼ଲେଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡାଲେ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅମ୍‌ଲେୟତନ୍ ।

୪

ଖନଡ଼ଖଡ଼ନ୍

୧ ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାଜି, ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିଆଜା ଏଡ଼ତାୟ ଗୋୟତାୟ, ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଲେଲେ ଖେନ୍ ମାଡ଼ୁ ସର୍‌ତନାୟ, ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଲେଲେ ଖେନ୍ ଦର୍‌ପତନାୟ; ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ଖଡ଼େଞ୍ଜି ବାଢେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ।

୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏମ୍‌ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇଅବିଆନ୍ ତ ସନ୍ତକ୍ଳିନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ତାଜି । ୩ ଆରି ଏ ସର୍‌ କାକାଡ଼ାମରଖେନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ତମ୍, କେନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଜଆଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି କ୍ଲେମସନ୍ ତ ଆନ୍ନା ସର୍‌ କାକାଡ଼ାମରଖେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍‌ତୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଲନ୍‌ମ୍‌ଲେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆଖ୍‌ମ୍ ଅନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ ।

୪ ଆଏଡ଼ର୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସର୍‌ତନାବା, ଆରି ବର୍‌ବେନ୍, ସର୍‌ତନାବା ।

୩:୧୭ ୩:୧୭ ୧ କରଞ୍ଜି ୪:୧୭; ୧୧:୧

୫ ଲତିୟମନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବର୍ବାଜି ଜୟବାଜି । ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବାର୍ଜନିର୍ ତୁୟାୟତ୍ତମ୍ ତେଲୋ । ୬ ଇନ୍ନିତ୍ତ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ଏସିନ୍ନାତ୍ତନ୍‌ନେ, ବନ୍‌ତ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାର୍ତ୍ତନାନ୍ ତ ଗନଞ୍ଜେନ୍ ବାଞ୍ଛେ ସେଙ୍କେତାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ପାର୍ତ୍ତନାବେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅବଜନାବା । ୭ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅନିଃୟମଞ୍ଜି ଆଜ୍ଜନାତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଆ ସନୟ୍ କ୍ରିସ୍‌ତିୟୁନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତକୋତାଲନ୍ ଉଗର୍‌ବେନ୍ ତ ମନ୍‌ବେନ୍ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋତେ ।

୮ ଆତନିକ୍ଲି ଆଡିଡ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାନ୍‌ଜି, ଅଞ୍ଜାଆତେ ଆଜାଡିଡ୍‌ତମ୍, ଅଞ୍ଜାଆତେ ଜନାଜାଡ୍‌ତମ୍, ଅଞ୍ଜାଆତେ ସତ୍‌ତ୍ତତମ୍, ଅଞ୍ଜାଆତେ ମଡିଡ୍‌ତମ୍, ଅଞ୍ଜାଆତେ ମନତ୍‌ତତମ୍, ଅଞ୍ଜାଆତେ ତନୁଡ୍‌ୟମତମ୍, ଅଞ୍ଜାଆତେ ମନାନ୍‌ନେତମ୍, ଆରି ଅଞ୍ଜାଆତେ ସନେଙ୍କେତମ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଇୟମବା । ୯ ଅମତ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନିଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜନତ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ଏଅମ୍‌ତଡେନ୍ ଆରି ଅମତ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଏଗିଜେନ୍, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଲୁମ୍‌ବା; ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ସନୟ୍‌ନ୍ ଆଡ୍ରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲକ୍‌ଡତ୍‌ନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଅମତ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଅବତମ୍‌ତେ ।

ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନେଙ୍କେନ୍

୧୦ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଏସିନ୍ନାତନ୍, ତିଆତେ ଆତନିକ୍ଲି ଆଡିଡ୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ମାଡ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ୍; ଆଜାଡିଡ୍‌ତମ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଏସିନ୍ନାଲନ୍ ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ରୟ୍‌ତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଲୋ । ୧୧ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବାବଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍‌ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତକୋଲନାୟ୍ ଜନତ୍‌ତେନ୍, ତେଞ୍ଜେ ସରି ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଞ୍ଜଡ୍‌ଲନାୟ୍ । ୧୨ ଅବାବତମ୍ ଜନତ୍‌ତେନ୍ ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା, ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଜନତ୍‌ତେନ୍ ମନତ୍‌ ଞ୍ଜେନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା; ଏଞ୍ଜାଗୋ ଜନତ୍‌ତେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍, ଆବୋଓ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା ମା, ଆତୋଲେୟ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଜନା; ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଜନା ମା, ଅବାବଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଞ୍ଜଡ୍‌ଲନାୟ୍ । ୧୩ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ସି ବାଞ୍ଛେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆନିନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆତଡ୍‌ ବୋସାନ୍ ତିୟ୍‌ତୟ୍ ।

୧୪ ତେଲୋଜନତ୍‌ତେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍‌ଲୋଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ସାୟ୍‌ସିତାଲେ ମନତ୍‌ କାକାଡ୍‌ଡାନ୍ ଏଲୁମେନ୍ । ୧୫ ଏ ପିଲିପିବାଜି, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜନାଜି, ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅରୁଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅଞ୍ଜାଆଡିଡ୍ ମାକିଦନିଆ ସିଲଡ୍ ଜିରେନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ମଣ୍ଡିତ୍‌ବେନ୍ ତୁମ୍ ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ସାୟ୍‌ସିଲ୍‌ୟ୍‌ଜି । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ତେସଲନିକିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ବତର ବାଗୁ ତର ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ଏଆସ୍‌ୟାଲ୍‌ୟ୍ । ୧୭ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅଞ୍ଜାସାନାୟ୍, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆ ଜଅଜି ବାଞ୍ଛେ ଇସାବବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ୧୮ ଞ୍ଜେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ତକୋ, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଏରାସ୍‌ୟାଲ୍‌ଞ୍ଜନ୍‌ଆତେ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଏପାପ୍ରିଡିତନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ତେଏନ୍, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ଅନବମ୍‌ଆୟ୍ ଲଡିଡ୍ କନୁବନ୍ ତ ଜନାଜାତମ୍ ଆନମତ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୯ ଆରି, ଇସ୍‌ରଞ୍ଜେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ତିୟୁନ୍ ଆମତ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡେନ୍ ଆନଜେ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ । ୨୦ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଞ୍ଜେଲେନ୍ ଆଏଡ୍‌ର ଗନୁଗୁ ପନେମେଡେନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଅନବସ୍ତୁକ୍ତବରନ୍

୨୧ କ୍ରିସ୍‌ତିୟୁନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ୍ ଅତ୍ତକୋ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍‌ୟାରନ୍ ଅବଜନାବାଜି । ଞ୍ଜେନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ତକୋନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଅତ୍ତକୋନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍‌ୟାରତବେଞ୍ଜି । ୨୨ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି କାଈସରନ୍ ଆ ମେଡ୍‌ସିଂଲୋଡ୍ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍‌ୟାରନ୍ ଜନାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି ।

୨୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ପୁରାଡାବେନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ତକୋନେତୋ ।

କଲସୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାତ୍ରଲଙ୍କ ପତ୍ର କଲସି ମଣ୍ଡଳୀ ଆମ ଓ ପାଠକଙ୍କ ଆମ ଓ ପାଠକଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଆରାମରେ ଆସିବ ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଠକଙ୍କ ଇଚ୍ଛା କଲସି ମଣ୍ଡଳୀ ଆମ ଓ ପାଠକଙ୍କ ଆରାମରେ ୧:୧ । କଲସି ଦେସୀୟ ଆସିଆ ଯୋଡ଼ା ଦେସୀୟାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଏପିସି ଦେସୀୟ ଆଡୁଝ୍‌ୟେଝ୍‌ଗଡ଼ ତକୋ ୨:୧ । କଲସି ମଣ୍ଡଳୀ ପାଠକଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଞ୍ଚଳରେ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳୀ ତୁରେନ୍ ଲୋଏନ୍ । ଆରି କଲସି ମଣ୍ଡଳୀ ଆମ ଓ ପାଠକଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆସନ୍ ରୋମ୍ ଦେସୀୟ ଆ ରାଜଦାନି ଏପିସିନ୍ ସିଲଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସାୟେନ୍ । କଲସି ମଣ୍ଡଳୀଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଡାୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଠକଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତେନ୍ ।

ବକ୍ତ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୬
- ୨. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଗୁନ୍ ତ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ । ୧:୩-୩:୪
- ୩. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ ଓ ପାଠକଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ । ୨:୨୦-୪:୬
- ୪. ଅନିବିସ୍ତୁରନ୍ । ୪:୭-୧୮

- ୧ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ବାରେ ପାଠକଙ୍କ ତ ତିମତି ବୋଷାଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍‌ରନ୍ ଆନାସାୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ।
- ୨ କଲସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡୁକୋତଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତ କ୍ରିସ୍ଟ ତନେ ବୋଷାଡ଼ ତନାଞ୍ଜି ଆମ ଓ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଚ୍ଛା ଏଆସାୟତାୟ; ଆପେୟ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ରେ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତ ସନୟୁମ୍ ଅଞ୍ଚଳରେ ତକୋନେତୋ ।

ସେନେନ୍‌ସେନନ୍ ବାରେ ପାଠକଙ୍କ

୩ ଇନଲେନ୍ ଆମ୍‌ରେ ଆସନ୍ ଏପାଠନାତନାଅନ୍ ଆ ତିନ୍ନା କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍‌ଲେନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତଡ଼ ତିତାନ୍ ଏସେକେତାୟ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନଲେନ୍‌କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍‌ରନ୍ ଆମ ଓ ତନେବେନ୍ ତ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମ ଓ ପାଠକଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆ ବନେ ଏଅଞ୍ଚଳରେ । ୫ ଆଜା ଆଡ଼ି ଆଜାଡ଼ି ମନଡ଼ବରନ୍ ପର୍ତ୍ତନ୍ ଆମ ଓ ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆମ୍‌ରେ ତିଆତେ ବାରେ ତନିୟନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଆ ବନେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ; ଆମ୍‌ରେ ଇନି ଏଆସାତନ୍ ଆମ୍‌ରେ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଳା, ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ବେନ୍ ତ ତନେବେନ୍ ତେରେ ଆତକ୍ଳା । ୬ ଆଜା ମନଡ଼ବର ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନିବିସ୍ତୁରନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆମ୍‌ରେ ଆମ୍‌ରେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବନେନ୍ ଏଅଞ୍ଚଳରେ ଆରି ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଅମ୍‌ଲେନ୍ ତି ଆ ମନଡ଼ବର ନମି ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ବୁଡ଼ାୟତନ୍ ଆରି ଆସିବୀଦନ୍ ପାଡ଼ାୟ । ୭ ଅତନେତମ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ସସ କାକାଡ଼ାମ୍‌ରେ ଏପାପାନ୍ ଆମ ଓ ସିଲଡ଼ ନିୟ ଆମ୍‌ରେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଆ ବନେ ଏଅଞ୍ଚଳରେ । ୮ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍‌ରେ ଆଡ଼ି ଆଡ଼ିଲ୍‌ବେନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ବର ଆନିନ୍ ଇନଲେନ୍‌କ୍ରିସ୍ଟ ବରଲେନ୍ ।

୯ ତିଆସନ୍ ବନେବେନ୍ ଏଞ୍ଚଳରେ ସିଲଡ଼ ତିତାନ୍ ଇନଲେନ୍ ଆମ୍‌ରେ ଆସନ୍ ଏପାଠନାତନାୟ । ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼ିୟତିୟଲ୍‌ଡ଼େନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗିଆନ୍ ତ ଗନନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ବାରେ ଆମ୍‌ରେ ଏଅଞ୍ଚଳରେ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ରେ ଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ ଏପାଠନାତନାୟ । ୧୦ ଏରେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ରେ ପ୍ରୁନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ବାରେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏରପ୍ରିତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସିବୀତେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଅନିବିସ୍ତୁରନ୍‌ରେ ଆମ୍‌ରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ବୁଡ଼ିବେନ୍ ମରଡ଼େ । ୧୧ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ରବତୋଲନ୍ ଆରି ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ରନପ୍ରିନ୍ ବାରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଲୋଡ଼ ଅକୋର୍ସାନାବା । ୧୨ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍

୧:୨ ୧:୭ କଲସି ୪:୧୨; ପିଲିମ୍ ୧:୨୩

ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଏମ୍ବେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ସେକ୍ବେବ । ୧୩ ଆନିନ୍ ଲୋଡ଼ଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଡୋବଡୋବଲଡ଼ଲନ୍ ଆରି ଏରାମ୍ବୁ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆ ତନୁଡ଼ଢ଼ଢ଼ ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ତେସା ଓରୋଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୪ *ତି ଆ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନ୍ ଆମଡ଼ଢ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ଆରି ଇସ୍ବେଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ ।

ମନ୍ରାନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୫ କ୍ରିସ୍ତନ୍, ଅଃରିୟତାଏନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁ ଗଡେଲେନ୍ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇସ୍ବରନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍, ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ଆତେ ତ ଅଃରିୟତାଏନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡେଏନ୍; ରାଜା ତରକ୍ତ୍ତମନ୍ ତ ସୋଡ଼ାଗତନ୍, ରାଜାଗତନ୍ ତ ତନେଗତନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଗଡେଏନ୍ । ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ଲନ୍ ଗଡେଏନ୍ । ୧୭ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଶ୍ଟୁ ଗଡେଏନ୍ ଆମ୍ବୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ରାୟଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଗଡେଲେଞ୍ଜି । ୧୮ *ଆରି, ଆନିନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବୁମର ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁ ଆୟର୍ମେଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁମର ତେତେ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବନରିଜିଞ୍ଜି ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ଢ଼ ତକୋନେତୋ ଗାମଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍ । ୨୦ *ଆ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇସ୍ବରନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ଲନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆରି ଆବଡିଡ଼ଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍, ଆଅକ୍ତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆରନବୁ ବାଞ୍ଚେ ଇସ୍ବରନ୍ ସନ୍ୟନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେଜି ଆନିନ୍ ଅବମାୟମାୟେନ୍ ।

୨୧ ଆରି, ଆମ୍ବୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ଢ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍, ମନ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନେରା ତକୋଲବେନ୍ । ୨୨ ବନ୍ତ ନମି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ମଡ଼ିର୍, ସଡ଼ଢ଼ ତ ଏର୍ତୋସା ଏମ୍ବେଲେ ଆମୁକ୍ତାବାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆରନବୁ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅବମାୟମାୟଲବେନ୍ । ୨୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବଲୁ ରଡୋ ପୁନାଦିନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଗନବଡେଲନ୍ ତେଲବେନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ଏରମଡ଼ଢ଼େନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅକ୍ତା ଅରାସାବେ ଏକ୍ଷାଡେନ୍, ତେଞ୍ଚେ ସିଲଡ଼ ମନ୍ବେନ୍ ଅଡିଅତାନ୍ ତେଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼; ତି ଆ ମନଡ଼ବର ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଢ଼ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ତେତେ, ଆରି ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତାୟ୍ ।

ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୨୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପରାନ୍ତଶ୍ଟନ୍ ଆଡେଡିଞ୍ଜିନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ନମି ସର୍ତ୍ତାତନାୟ୍, ଆରି ଅକ୍ତା ତଶ୍ଟ ଖେନ୍ ଅଶ୍ଟୁ ଖାଡ଼ାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆସନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଢ଼େନ୍ ଅଡୋଆୟ୍ତୋ । ୨୫ ସନ୍ୟାବେନ୍ ଆସନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଲନୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବିଡ଼ାରନ୍ ତିୟଲୁୟ୍, ତିଆସନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରବେ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଜେତାୟ୍ । ୨୬ ତି ଜରୁଡ଼ମନ୍ ଆ ବନେ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଢ଼ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ବନ୍ତ ନମି ତିଆତେ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଢ଼ ଅବଡୁୟଲନେ । ୨୭ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଢ଼ ତି ଜରୁଡ଼ମନ୍ ଆ ବନେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଢ଼ ତିଆତେ ଅନବଡ଼ଜନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍; ତି ଜରୁ ବନେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଢ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେ ଏଅସ୍ତୁବର୍ତାୟ୍, ଆରି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ରାୟନେ ବାଞ୍ଚେ ସବଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ତାବା ତନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ତ ଗିଆନନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଖନଡ଼ନ୍ ଏଡିୟତାୟ୍ । ୨୯ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲେ ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅମଡ଼ଢ଼େନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଲନୁମତେନେ, ତିଆତେ ବାଞ୍ଚେ ଖେନ୍ ରବୁକିଶଡ଼ ଲନୁମତନାୟ୍ ।

* ୧:୧୪ ୧:୧୪ ଏପିସି ୧:୭ * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଏପିସି ୧:୨୨,୨୩ * ୧:୨୦ ୧:୨୦ ଏପିସି ୨:୧୭

୨

୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଲାଅଦିକିଆନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ତ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ମତ୍ତୟଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଲନ୍ମୁମତନାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ ଗାମ୍ତାୟ । ୨ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ସଡ଼ାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗନନ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଗିଆନନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଖାଡ଼ତଜି, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ମା ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଜରୁ ବର୍ନେଜି ଗାମ୍ଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡ଼ମ୍ ତନ୍ତୁଝୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମାୟଲନ୍ ତକୋନେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଲତୟତ୍ତୟ । ୩ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ଗିଆନନ୍ ତ ବୁଢ଼ିନ୍ ଆ ରନ୍ନା ତକୋ ।

୪ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପାତ୍ୟାବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଡ଼ବେନ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଡ଼ଖେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଃତୁକୋଲନାୟ ଜନଝତେନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋ; କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ରତୋ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସବ୍ତୟଲନ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଖେନ୍ ସର୍ଡ଼ାତ୍ତୟ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ଅନମେଡ଼ନ୍

୬ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍ଲେ ଏଜାଏନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ୭ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ରବ୍ତୋଲନ୍ ପଡ଼ୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ତାତେଡ଼ ସେକେବା ।

୮ ଅସମୟ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଖେନ୍ବରଜି ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତପ୍ ଆଗ୍ରବତେଲ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି, ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଖନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ପାତ୍ୟାବରଞ୍ଜି ବର୍ନନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଜାଗର୍ଡ଼ ତକୋନାବା । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଗୁନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତନ୍ ।

୧୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏମ୍ପାୟଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ ତେଲବେନ୍, ଅଡ଼କୋ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ତ ତନେଗତନ୍ ସିଲଡ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ମା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ।

୧୧ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଡ଼କୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଗବ୍ରେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତବେନ୍, କେନ୍ଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡ଼ୁବତେନ୍ ଆ ଗନବ୍ରେଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଗନବ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେତେ, କେନ୍ ଆ ଗନବ୍ରେଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେ ତଅଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୁବୁତେ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ତବ୍ତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନିଲ୍ଡ଼ିଲନ୍ ତେଲବେନ୍, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଯନ୍ନର୍ମେଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଲୋଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ ଯର୍ସେଞ୍ଜଲବେନ୍ । ୧୩ ଆରି, ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏରଗନବ୍ରେଡ଼ ତକୋଲବେନ୍, ତିଆସନ୍, ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବ୍ତର୍ମେଡ଼ଲବେନ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୪ ଆରି, ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ କନାୟକାୟବରଜି ଆନିନ୍ ପବ୍ଞିତେନ୍ କି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡ଼ଲେ ଅମ୍ଭେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ସବ୍ତାଜେନ୍ । ୧୫ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତନେଗତନ୍ ତ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆ ଅତିଆରଜି ରୁୟଲେ ଆଡେମତଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍ଜିନୟଲନ୍ ।

୧୬ ତିଆସନ୍ ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ କି ଜୋମ୍ଜୋମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍, ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ କି ଅମାସିଆନ୍ ଆସନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ତୋସାତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ୧୭ ତିଆତେଜି ବିଅଜି ଆରଡୋତାଖନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆ ଉମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ । ୧୮ ଆନାଜି ଲବ୍ଗଃଡ଼ମ୍ନେନ୍ ତ ପାଡ଼ଲ୍ଝବ୍ବରମ୍ ରଞ୍ଜି ଆ ପୁରପୁରଲୋଡ଼ ତନାଲ୍ମତନ୍ ଆଗିଜେଞ୍ଜିଆତେ ସାୟଲେ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ବୁଢ଼ିଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ କାକ୍ଳାନ୍ ଗର୍ବତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜି ତେତଡ଼ବେନ୍ । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଆମାୟନେଜି ତଡ଼, ଅବବନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଡ଼େଲୋଡ଼ ତ ସାତାରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଞ୍ଜେ ସୋଡ଼ାଲେ ପାଡ଼ତେ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ରନବୁନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍

୨:୧୨ ୨:୧୨ ରୋମିଅ ୬:୪   ୨:୧୩ ୨:୧୩ ଏପିସି ୨:୧-୫   ୨:୧୪ ୨:୧୪ ଏପିସି ୨:୧୫   ୨:୧୬ ୨:୧୬ ରୋମିଅ ୧୪:୧-୨
୨:୧୯ ୨:୧୯ ଏପିସି ୪:୧୭

୨୦ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ରବୁଲବେନ୍, ଆରି କେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଝନ୍ ଆରବଘୋଡ଼ାତନେନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁଲବେନ୍, ଏଠେଲ୍ତେନ୍ ଜନିବା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଏଞ୍ଜିମ୍ତନେ ? ୨୧ “କେନ୍ଆତେ ଏଞ୍ଜିମ୍ତଡ଼େ, ତିଆତେ ଏଜୋମତଡ଼େ, ତିଆତେ ଏସୁଡ଼େତଡ଼େ,” ଜନିବା ଏନ୍ତେଲେ ଏଅଡ଼ତନେ ? ୨୨ କେନ୍ଆତେଜି ବସନ୍ତେଃ ରସମତେ, କେନ୍ଆତେ ଞ୍ଜିମ୍ଲନ୍ବୋ ତେନ୍ ଜନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଜାଡ଼ବୋ, କେନ୍ଆତେଜି ମନ୍ରାଜି ଆଗ୍ରବତେଲେଞ୍ଜି ଆ ଞ୍ଜନଞ୍ଜିଡ଼ବରଜି । ୨୩ କେନ୍ ଏନ୍ତେଗନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଞ୍ଜି, ପୁରପୁରନ୍, ଲବଗଞ୍ଜତମନେନ୍ ତ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଅଡ଼ନେ ଜୁନେଜି ସରନ୍ ଅବଡ଼ୁୟଡ଼ମନେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍, ବନ୍ତ ତେଞ୍ଜେ ଜନ୍ନିଡ଼ ଲାବ ତଡ଼ ।

୩

୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଞ୍ଜିଲେ ଏତୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟତଡ଼ବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଝନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆର୍ଜିଡ଼ୋମ୍ସିଗଡ଼ ଆଡ଼କ୍ଳମ୍ । ୨ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଏଡ଼ର ଏଡ଼କୋଡ଼ଞ୍ଜେ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଏଡ଼ର ତକୋନାବା । ୩ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ ରବୁଲବେନ୍ ଆରି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଆସସ ତକୋ । ୪ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ମା ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବଗିୟତାତନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମାୟଲନ୍ ଏବଗିୟତାତନ୍ ।

ପାପୁର ଅନମେଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୫ ଭଗରଲୋଝବେନ୍ ଆରଲନ୍ତମନେନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍, ଏରମଡ଼ରନ୍, ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍, ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା, କୋଡ଼ତାୟପୁରନ୍ ତ ଅବରୋନେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ରବୁବେନ୍ତୋ । ୬ କେନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଝ ଏଡ଼ର ଆଡ଼କୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଝ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ । ୭ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏରମନଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ଏଡ଼ର ଏଡ଼କୋଲନ୍ ।

୮ ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ସଞ୍ଜାନ୍, ଇସ୍ବାନ୍, ନିଣ୍ଡ଼ୟନ୍ ତ ତଅଡ଼ଲୋଝବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମରେଡ଼ବା । ୯ ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍ପାତାତଡ଼ଞ୍ଜି, ପାପୁର ଅନୋକ୍ଳାବେଞ୍ଜି ତ ଞ୍ଜିମ୍ନେବେଞ୍ଜି ଅମରେଡ଼ବା । ୧୦ *ଆରି ରଡ଼ ଞ୍ଜିମ୍ନେନ୍ ଏଜିଜିଲନ୍, ତି ରଡ଼ ଞ୍ଜିମ୍ନେନ୍ ଗନଡ଼େମର ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ତିତାନ୍ ରଡ଼ ତେତେ, ଏଠେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗିଆନ ଞ୍ଜାଞ୍ଜେଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୧୧ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଜିଭିମିମରନ୍ ତ ଏରଜିଭିମିମରନ୍, ଆଗବରେତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ଏରଗନବରେତନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ବର୍ବରମରନ୍ ତ ସ୍ବତୁମରନ୍, କମ୍ପାରିମରନ୍ ତ ଏରକମ୍ପାରିମରନ୍* ଇନ୍ନିଡ଼ ଆନ୍ନା ତଡ଼; କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମୁଡ଼, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନ୍ ।

୧୨ *ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୟମ୍ଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ସେଡ଼ାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସିନ୍ରିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲମାଡ଼ ଭଗରନ୍, କାନକାରମ୍, ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍, ଲବଡ଼ିନ୍, ସନଏନ୍ ଜିଜିନାବା । ୧୩ *ଅବୟନେ ଆରି ଅବୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଲ୍ପସଏଲେ ତକୋନାବା, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିରୁଦଲୋଝ କନାୟକାୟବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍ତେନ୍ କେମାନ୍ ଅଲ୍ପତିୟବା; ପ୍ରବୁନ୍ ଏଜାଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି କେମାଲବେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଠେଲେମା ତର୍ତମ୍ କେମାନ୍ ଅଲ୍ପତିୟବା । ୧୪ ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗୁନଜି ବାଞ୍ଜେ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ମାୟବା, ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବୟନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ତକୋତେ । ୧୫ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଡ଼ିୟଲବେନ୍ ଆ ସନୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ଅବଞ୍ଜାନେବେନ୍ତୋ, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ସନୟ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଞ୍ଜି ରୁକ୍ତାଲେ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନେମ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ଼େଲବେନ୍; ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର ଅଲ୍ପସଏଲେବା । ୧୬ *କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଞ୍ଜିଅଡ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟତମ୍ ଭଗରଲୋଝବେନ୍ ତକୋନେତୋ, ଗିଆନ ବୟନ୍ ତର୍ତମ୍ ଞ୍ଜନଞ୍ଜି ଅଲ୍ପତିୟବା, ଆରି ତର୍ତମ୍ ଅବନେଭାୟବା; ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍, କନନନ୍, ପୁରାଡ଼ାଲୋଝନ୍ ସକ୍ଷିତନଲନ୍ ସମ୍ପରା ଭଗରବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ କନନ୍ନାବା

* ୩:୧୦ ୩:୧୦ ଏପିସି ୪:୨୪ * ୩:୧୧ 3:11 ତିନ୍ସୟଲ୍ଲମମରନ୍ * ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଏପିସି ୪:୨ * ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଏପିସି ୪:୩୨
 * ୩:୧୬ ୩:୧୬ ଏପିସି ୫:୧୯, ୨୦

। ୧୭ ଆରି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ ଇନିଜି ଏଲୁମ୍ବେତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଲୁମ୍ବେଲେ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେବା ।

କ୍ରିଷ୍ଟୁନୁଞ୍ଜି ଆ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ବେନେ

୧୮ *ଏ ଆସୁଡ଼ାନ୍ନେବୟ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅୟ୍ତବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା ।

୧୯ *ଏ ଆଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍ଜିନେମରଜି, ତୁକ୍ରିବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବା, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଞ୍ଜେଡ଼ ଉଞ୍ଜେଡ଼ ଏଅମ୍ନେତଡ଼ଜି ।

୨୦ *ଏ ପସିୟ୍ଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆପେୟ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଅୟୋଡ଼ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ବେନେଜି ପ୍ରବୁନ୍ ମାଡୁ ଲତୟ୍ତେ ।

୨୧ *ଏ ଆପେୟ୍ମବରଜି, ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ପସିୟ୍ବେଞ୍ଜି ମୁସ୍ତାକ୍ ଆଃଡ଼େଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପସିୟ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏଅମ୍ନେତଡ଼ଜି ।

୨୨ *ଏ କମ୍ବାରିମବରଜି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଅନବମଅଁଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼ ତୁମ୍ ଏକାକାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଆର୍ଯାୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ସର୍ତ୍ତା ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଜଗତଲୋଡ଼ନ୍ ସାଉକାରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି । ୨୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏଲୁମ୍ବେତେ, ତିଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଏରଲନ୍ମୁମନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଏଲୁମ୍ବେତାୟ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଇୟ୍ମତାଲେ ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଲୁମ୍ବେ । ୨୪ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପୁରସ୍ତାରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େତେ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟୁ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେବାବା । ୨୫ *ଆରି, ଆନା ଏରମନ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବେତେ, ଆନିନ୍ ଏରମନ୍ତନ୍ ଆଜି ଖାଡ଼େତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅଃଷ୍ଟୁଲ୍ମତେ ।

୪

୧ *ଏ ସାଉକାରଜି, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁବେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ବେଲେ ଜନାତାଲେ, କମ୍ବାରିମବରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ତଡ଼ତମ୍ ଆରି ସବ୍ତଡ଼ଲନ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ବେବାଜି ।

ଞ୍ଜିନିଞ୍ଜିତନ୍

୨ ତିତାନ୍ ପାର୍ତନାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନାବା ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ପାର୍ତନାଲୋଡ଼ନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା । ୩ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ମନ୍ତବ୍ବରନ୍ ଅନ୍ସ୍ତୁବ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଏତୋ, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ସନସବରଜି ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲ୍ଲିୟ୍ଜି, ୪ ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ରନପ୍ରିଞ୍ଜେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରୟ୍ଲଡ଼ ବର୍ଜିନ୍ ରପ୍ରିତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ।

୫ *ରୟ୍ତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍ ତାଣ୍ଡୁନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ବେନାବା । ୬ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ମନା ତେଏତୋ ଆରି ବର୍ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମଅଁଞ୍ଜେତଜି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜନାଲଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ ।

ସନଙ୍କତେନ୍

୭ *ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ତର୍ନେତମନ୍ ଆ ଲନ୍ମୁମ୍ବେତେ ତ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମ୍ବେତେନ୍ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ତୁକିକନ୍, ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବ୍ଜନାତବେନ୍ । ୮ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଏତକୋତନାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଜିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍ଭୟ୍ବନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତାୟ୍ । ୯ *ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଅନସିମନ୍ ନିୟ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍, ତେନ୍ନେ ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ତାୟ୍ ବର୍ବେନ୍ ।

୧୦ *ଞ୍ଜେନ୍ ବୟ୍ଜି ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆରିସ୍ତାର୍କନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆ କୁଲମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ମାର୍କନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେନ୍, ମାର୍କନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଆୟ୍ବା, କେନ୍ ଆ କବର ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍ ତେଏନ୍ । ୧୧ କ୍ରୁସ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି

* ୩:୧୮ ୩:୧୮ ଏପିସି ୫:୨୨; ୧ ପିତ୍ର ୩:୧ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଏପିସି ୫:୨୫; ୧ ପିତ୍ର ୩:୭ * ୩:୨୦ ୩:୨୦ ଏପିସି ୬:୧ * ୩:୨୧ ୩:୨୧ ଏପିସି ୬:୪ * ୩:୨୨ ୩:୨୨ ଏପିସି ୬:୫-୮ * ୩:୨୫ ୩:୨୫ ଏପିସି ୬:୯ * ୪:୧ ୪:୧ ଏପିସି ୬:୯ * ୪:୫ ୪:୫ ଏପିସି ୫:୧୭ * ୪:୭ ୪:୭ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୦:୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୨ * ୪:୭ ୪:୭ ଏପିସି ୭:୧୧,୨୨ * ୪:୯ ୪:୯ ପିଲିମନ୍ ୧:୧୦-୧୨ * ୪:୧୦ ୪:୧୦ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୯:୨୯; ୨୭:୨; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୫; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୨:୧୨,୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯

ଜିସୁନ୍* ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍କାରତବେନ୍, ଆଗବରେତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି† ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟସିଲ୍‌ୟିଜି ।

୧୨ ✨ଏପାପ୍ରାନ୍ ନିୟ୍ ମରାୟନେମରବେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍କାରତବେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର; ଏକ୍ମାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ମରଡ଼ତବେନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଚେ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବତୋଲନ୍ ଏତକୋତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ଟନାତନ୍ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ଲାଅଦିକିଆନ୍ ତ ଏରାପଲିବାଜି ଆସନ୍ ମାଡ଼ ଲନୁମତନେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍ । ୧୪ ✨ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେନ୍ ବୋୟ୍‌ତମର୍ ଲୁକନ୍ ତ ଦିମାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍କାରତବେଞ୍ଜି ।

୧୫ ଲାଅଦିକିଆନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନଞ୍ଜି, ନୁମ୍‌ମାନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିମରଜିଆତଡ଼ ନମସ୍କାରନ୍ ଆବଜନାବାଜି । ୧୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସିଚି ଏପଡେଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ପଡେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ବା; ଆରି ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆରାସ୍ତାୟ୍‌ତାଞ୍ଜି ଆ ସିଚି ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପଡେନାବା । ୧୭ ✨ଆରି, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅକ୍ମା ବିଡ଼ାର ଖାଡେନ୍, ତିଆତେ ଅବସୁଜ୍ଞେଆ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆକର୍ ପନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ବା ।

୧୮ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଖେନ୍‌ତମ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍କାରତବେନ୍ । ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି ତରକୋତନାଞ୍ଜିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କରୋଡ଼ାତଡ଼ବେନ୍ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ତିତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

* ୪:୧୧ 4:11 ଜୁସୟ୍ † ୪:୧୧ 4:11 ଜିରଦିମରଞ୍ଜି ✨ ୪:୧୨ ୪:୧୨ କଲସି ୧:୭; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୩ ☆ ୪:୧୪ ୪:୧୪ ୧ ତିମତି ୪:୧୧; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୦; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪ ✨ ୪:୧୭ ୪:୧୭ ପିଲିମନ୍ ୧:୨

ଥେସଲନୀକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାସ୍ତାୟେନ୍ ଥା ପର୍ତ୍ତମ୍ ସୁବି ସନେକୁଲନ୍

ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାନ୍ ରୋମିଅ ରାଜ୍ୟ ମାକିଦନିଆନ୍ ଥା ରାଜଦାନି ତକୋଏନ୍ । ପାଓଲନ୍ ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ଣ୍ଣାୟ କି ତେତ୍ରେ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଇୟଲାୟ ତୁବେ । ଜିଉଦି ତରମ୍‌ଲୋଟନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତଜେଞ୍ଜି ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା ମନତ୍‌ବର ଅପ୍‌ସୁବରେନ୍ । ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କ୍ରିସ୍ତୁନୁନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଥା ଜିଉଦିକି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବବତଡେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ସିଲଡ଼ ବିରିୟାନ୍ ଜିରେନ୍ । ତିକ୍ଲି ଆନିନ୍ କରକ୍ରିଲୋଟନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତକୋ ତି ଆ କବର ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅମତଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଗଡ଼ି ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ବାଗୁଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅପ୍‌ସୁବରେଞ୍ଜି ।

ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ତୁନୁଜି ଅନବଓୟୁବନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇତେନ୍ । ତେତ୍ରେ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଥା ତର୍ନେ ତ ଥା ତନୁଡ଼ୟମଞ୍ଜି ଥା ବର୍ନେ ଆରମ୍‌ତଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେକ୍‌କୋଲେ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡିତନ୍ ଉଲନେ । କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜା ଜିର୍ଣ୍ଣାୟ ? କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଅବୟ ତର୍ନେମରନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆହାସାଲଡ଼ଲନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଖାଡ଼ତେ ପଡ଼ ? କେନ୍ ଏନେଗନ୍ ଥା ସନେକୁବରକି ତେସଲନିକି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ବର୍ଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ଖଣ୍ଡମଲନେ, ତି ଥା ବର୍ନେଜି ଇଡ୍‌ଲେ କେନ୍ ଥା ସେକୁବରକି ଥା ଜନାଲଡ଼ କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ଼ ଇତେନ୍ । କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ଆସାତାଲନ୍ ଆଜୁଗେତବନ୍ ଆଡିଡ଼ ଲତିୟମ୍ କାକାଡାନାବା ଗାମଲେ, ପାଓଲନ୍ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ତୁନୁଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇତେନ୍ ।

ପନାକ୍‌ଡ଼ନ୍

- ସନେକୁଲନ୍ । ୧
- ଲନୋମିନ୍ ତ ସନେକେନ୍ । ୧:୨-୩:୧୩
- ୧. ସକ୍ଲୟ କ୍ରିସ୍ତୁନୁଗୋ ଖଣ୍ଡମଲନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ । ୪:୧-୧୨
- ୨. କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ଥା କଡ଼ାଡିଲୋଡ଼ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ । ୪:୧୩-୫:୧୧
- ୩. ଆତନିକ୍ଲି ଖନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ । ୫:୧୨-୨୨
- ୪. ଅନବସୁଜେବରନ୍ । ୫:୨୩-୨୮

୧* ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍,
ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ସିଟିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟଡ଼ଜି ।
ଆପେୟ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା ସନାୟୁମ୍ ତ ସନୟୁନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟଡୋ ।

ତେସଲନିକିବାଜି ଥା ତର୍ନେ
୨ ତିତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାର୍ତନାତନାୟ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସେନ୍‌ତାୟ । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଥା ମୁକ୍ଳାବା ତର୍ନେବେନ୍ ଥା କାକାଡ଼ା, ତନୁଡ଼ୟମବେନ୍ ଥା ଲନୁମ୍ ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆମତ୍ ଏରକିକ୍ଲିଡ଼ନେନ୍ ଅରାସାନେବେନ୍ ଏମନେଡ଼ାୟ । ୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତବେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲବେନ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଇୟଲାୟ ଏରପ୍‌ସୁଲାଞ୍ଜି ଥା ମନତ୍‌ବର ସଉର ବର୍ନେନ୍ ବାତ୍ରେ ଅଃଡ୍‌ଡେଲୋ, ଆର୍‌ବୀୟ ବୋର୍‌ସାନ୍, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଆକାଡିତମନ୍ ବାତ୍ରେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଅଡୋଲାୟ; ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଅଃଖଣ୍ଡମଲନାୟ, ତିଆତେ ତ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ।

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧

୨ *ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିୟତେ ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ତେଲବେନ୍ ଜନଝଡେନ୍, ମଡ଼ିବ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆଡ଼ିୟଲବେନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତା ଆରି ଏରମ୍ତଡେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଜାଲୋଝଜାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତ ପୁତ୍ରୁନ୍ ଆ ସନଶ୍ଳୋଝଫର ତେଲବେନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାବାଜି ଅଡକୋ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବଜଝନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍ । ୮ ଅମଝବାବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍ରୁନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ସଭର ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାଲୋଝନ୍ ତୁମ୍ ଅନସ୍ତୁଝବରନ୍ ଅଃତ୍ତେଲୋ, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଝ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଏଡର୍ତ୍ତନେ ତି ଆ କଡାଡ଼ି ସମ୍ପରାନ୍ ଏଡେଲେ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ତ, ତି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଝ ଏଃକର୍ନାୟ । ୯ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଝବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଏଜାଲଲେନ୍, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ କୋଝଡାଜଞ୍ଜି ଅମ୍ଭରେଝଡାଲେ ଆଜାଡିନ୍ ତ ଆମେଝ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଝ ଏସେବାଡେ, ୧୦ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଡୋବ୍ଡୋବନ୍ ଆସନ୍, ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଝଲେ ଆଡୋଲନ୍ ଆ ଡାଞାଡ଼ାଅନନ୍ ଜିୟୁନ୍ ରୁଆଝନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଏଡକୋନେବା ।

୨

ଚେସଲନିକି ଗଡାଲୋଝନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡା

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଝବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ତିଆଡେ ଅଃଡୋୟାୟଲୋ; ୨ *ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଝବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପିଲିପି ଗଡାଲୋଝନ୍ ଏଜାଲେ କନଞ୍ଜି, ଗନବ୍ବରଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଝଲୟ ତିଆଡେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନା, ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ବାଡେ ଅମଝବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଅନସ୍ତୁଝବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଅନୋମଝନ୍ ଏଞ୍ଜାଝଲୟ । ୩ ଞନଡ଼ଞ୍ଜିଲେନ୍ ପାତ୍ୟା ତଡ଼ କି ଏରମ୍ଡିବ୍ ତଡ଼, ଆରି ଆନ୍ନିଝଆଡ଼ଝ ନିୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃକ୍ଲୟାୟଲବେନ୍ । ୪ ବନ୍ତ ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଝବରନ୍ ଆ ବିଡାବ୍ ଅସିଲୋଝଲେନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟଲଲେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅମଝଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଏଜାଲେ ଲତୟଡେ, ଏଡେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନଝବରନ୍ ଏଅସ୍ତୁଝବର୍ତାୟ; ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଅନବମଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଆଡେ ଏଃକ୍ଲୟାୟ, ଆର୍ପାୟ ଅଜା ଇସ୍ବର ଉଗର୍ଲେଞ୍ଜି ମାଲ୍ମାଲ୍ଲଲଝଡ଼ତନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଝ ଅନବମଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଆଡେ ଏଲ୍ଲମତାୟ । ୫ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଜିୟ ତମୟବରନ୍ ଏଃକର୍ନାୟ କି ଅନବ୍ବରଜନ୍ ଅନବସସନ୍ ଆସନ୍ ଏଃକ୍ଲୟାୟବେନ୍, କେନ୍ଆଡେ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୬ ଅମଝବେନ୍ ସିଲଡ଼ କି ଆନ୍ନିଝ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଏଡେ ଅନ୍ନିଝ ଆ ମନ୍ରା ଆମଝ ସିଲଡ଼ ଅନବସେକ୍ଜେନେନ୍ ଏଃସାୟଲୟ । ୭ ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନାପ୍ପାୟମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମଝବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ, ଅୟୋଝନ୍ ଏଜାଲେ ଆ ପସିଜନ୍ଆଡ଼ଝ ସାକ୍ଜେଡେ ଉକ୍ଜେଡେ, ଏଡେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଝଲୋଝବେନ୍ ଲବ୍ଗଃଡମଲନ୍, ୮ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମଝଲେନ୍ ତନ୍ନୁଝୟମନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ପରାନ୍ନାଲେନ୍ ନିୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଡିୟଡମ୍ଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତନ୍ନୁଝୟମମ୍ଭରଲେଞ୍ଜି ତେଲବେନ୍ । ୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଲନ୍ନୁମଲେନ୍ ତ ଲଗିନ୍ କାକାଡାଲେନ୍ ମନ୍ନୁଲୋଝବେନ୍ ତକୋ; ଏଜାଲ୍ଲଡେନ୍ ଅମଝଲୋଝବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଝ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅବୟ ବିଡାବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡ଼ଝଲେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଅମଝବେନ୍ ଏଅସ୍ତୁଝବରଲୟ ।

୧୦ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତର୍ନେମରୁଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ମଡ଼ିବ୍, ତରମ୍ମନ୍ ତ ଏନ୍ରିଶ୍ଚୟଡାଗୋ ଅମଝବେନ୍ ଏଞ୍ଜାୟଲନାୟ ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତକୋ, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୧୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନା, ଆପେୟନ୍ ଏଜାଲେ ଆଅନଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଞଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼ଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼ଝ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜିଲବେନ୍, ୧୨ ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଜାଲ୍ଲଡେନ୍ ଅନୋଡ୍ଡେମର୍ ଇସ୍ବରବେନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଝ ଅଜାଡେ ମନଝ ତିଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାୟତନେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଝନ୍ ତ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଝଲୋଝନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜିଲବେନ୍, ଏବ୍ବନ୍ନୁୟଲବେନ୍ ।

୧୩ ଆରି, କେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ତିଡାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଝ ଏସେକ୍ଜେତାୟ, ଅଜା ଆଡିଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଏଅସ୍ତୁଝବରଲୟ ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଏଜାଏନ୍, ତିଆଡିଡ଼

* ୧:୨ ୧:୬ ଅନାପ୍ପାୟ ୧୭:୫-୯   * ୨:୨ ୨:୨ ଅନାପ୍ପାୟ ୧୭:୧୯-୨୪; ଅନାପ୍ପାୟ ୧୭:୧-୯

ତିଆଡେ ମନରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗାମଲେ ଏଃକ୍ଲାଲୋ, ଆର୍ପାୟ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗାମଲେ ଏଜାଏନ୍, ଆରି ଆଜାଡିତମ୍ ତିଆଡେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ନେମରୁଜି ତିଆସନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଆଡେ ଲନୁମ୍‌ତନେ । ^{୧୪} *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆତ୍ରୁର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଏଜାମେ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ମନ୍‌ରାବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ^{୧୫} *ତି ଆ ଜିଉଦିଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟଲଡ଼ଲେଞ୍ଜି; ଇସ୍‌ବରନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଲଡ଼ଜେଜି ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଲଡେଏଜି । ^{୧୬} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡେଡ଼ଜି ଗାମଲେ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବୁବର୍ବୋ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେ ରଡ଼ତଜି; କେନ୍ ଏନେଲେ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଗୋଗୋୟତଜି; ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ଅଡୋଲାଇନ୍ ।

ପାଓଲନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିରେଡ଼ନ୍ ଆରି ବନୁଲେନ୍ ସାଜେନ୍

^{୧୭} ବନ୍‌ଡ, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇନଲେନ୍ ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବସନ୍ନେଃ ଆସନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଏସବ୍‌ଡାୟଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ମୁକ୍ତାବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଏସାୟଲାୟ । ^{୧୮} * ଆରି ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନିୟନ୍ ଏସାୟଲାୟ, ଞେନ୍‌ ପାଓଲ, ବବେଡ଼ା, ବାଗୁବେଡ଼ା ଅନିୟନ୍ ସାୟଲାୟ, ବନ୍‌ଡ ସନୁମନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ଲଲେନ୍ । ^{୧୯} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆତିନା ଆ ମୁକ୍ତାଗତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଇନଲେନ୍ ଅରାସାନେଲେନ୍, ସନର୍ତ୍ତାଲେନ୍, ଓଞ୍ଜୋଲକ୍‌କ୍‌ୟଲେନ୍ ଆରି ଞେନ୍ ତୁମ୍ ଆଗନାମ୍ ଅଃକ୍ଲଡେଏ ପଡ଼ ? ^{୨୦} ଆଜାଡିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ଲେନ୍ ତ ସନର୍ତ୍ତାଲେନ୍ ତେତବେନ୍ ।

୩

^୧ *ତିଆସନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆରି ସଏଲେ ଏଃରପ୍ରିଲାୟ କି ତିକ୍ତି ଆତିନିଲୋଡ଼ନ୍ ତିନ୍‌ସୟଲେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏକତାଡ଼ିଲନାୟ; ^୨ ବନ୍‌ଡ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରନବ୍‌ତୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନବ୍‌ଉୟୁବନ୍ ଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ ତିମତି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆସ୍‌ୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ଇନଲେନ୍ ସରିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅସ୍ତୁବୁବରତାଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ । ^୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଅସମାୟ ଏୟର୍‌ତଡ଼େନେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟସିବାନ୍ ଇୟଡାୟ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜନାଜି ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡାଲଡ଼ଲେନ୍ । ^୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଇନଲେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଡ୍ରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆ ତିନା ମା, ଇନଲେଞ୍ଜି ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଞାଡ଼େବୋ ଗାମଲେ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଏବର୍‌ବେନ୍, ଆରି ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ତିଆଡେ ଏଜନାଡେ, ଏଡେଗୋ ମା ତେଡେଲଡ଼ତନ୍ । ^୫ ତିଆସନ୍, ଅସମାୟ ତନୋରତୋରମରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଲଡୋରବେନ୍ ଆରି କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ଅଲମୋସ୍‌ଏଏ ତେଡେ ଗାମଲେ, ଅବ୍‌ତିସୟଲାୟ କି ଞେନ୍ ଆରି ସଏଲେ ଅଃରପ୍ରିଲାୟ, ତିଆସନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ଆ କତାଡ଼ି ଏଜାଗୋ ଗାମଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ତିମତିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍‌ୟଲାୟ ।

^୬ *ବନ୍‌ଡ ନମି ତିମତିନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବାଲେନ୍ ଯର୍‌ରନାୟ କି ତର୍ନେବେନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ବେନ୍ ଆ ମନଡ଼ କତାଡ଼ି ଇୟଲାୟ ବର୍‌ରେନ୍; ଆରି ଇନଲେଞ୍ଜି ଏଜାମେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନିଜନ୍ ଏସାୟଡାୟ, ଏଡେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନିଜନ୍ ଏସାୟଡେ କି ତିତାନ୍ ଏମନ୍ନେତଲେନ୍, ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଆନିନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବର୍‌ରେନ୍ । ^୭ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ତର୍ନେବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଡ଼କୋ ଅନିଃୟମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତ ତନଣ୍ଡାୟଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନଲେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ; ^୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ରବ୍‌ଡୋଲନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରକିକ୍ତିଡ଼ଲେନ୍ ଏଡ୍ରକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଇନଲେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତକୋଜି । ^୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଇନଲେନ୍ ତିୟ୍‌ନେ ଏସ୍‌ବରତାତନାଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍

* ୨:୧୪ ୨:୧୪ ଅନାସ୍‌ୟ ୧୭:୫   * ୨:୧୫ ୨:୧୫ ଅନାସ୍‌ୟ ୯:୨୩,୨୯; ୧୩:୪୫,୫୦; ୧୪:୨,୫,୧୯; ୧୭:୫,୧୩; ୧୮:୧୨
 ୨:୧୭ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ ତଡ଼ରାତାଲେନ୍   † ୨:୧୮ ୨:୧୮ ପାଓଲ   ‡ ୨:୧୯ ୨:୧୯ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାବେନ୍   * ୩:୧ ୩:୧
 ଅନାସ୍‌ୟ ୧୭:୧୫   * ୩:୨ ୩:୨ ଅନାସ୍‌ୟ ୧୮:୫

ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଇନି ବାଞ୍ଚେ ଏସେକ୍‌ଆୟ୍ । ୧୦ ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଢ଼ଲେ, ତର୍ନେଲୋଢ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ଅଜିଡ଼ ଉନା ତକୋ, ତିଆତେଜି ବନବ୍‌ରିଜନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଢ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ାୟ୍ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ଏପାର୍‌ତନାତନାୟ୍ ।

୧୧ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ମା ତଢ଼ରନ୍ ଅବ୍‌ଡୁୟ୍‌ଲ୍‌ଢ଼ନେତୋ; ୧୨ ଆରି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏଜାଲେ ଏଡୁଢ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତବେନ୍, ଏତେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତନ୍‌ଢ଼ୟ୍‌ମ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଅମଢ଼ବାବେନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ଅବ୍‌ଗୋଗୋୟ୍‌ବେନ୍‌ତୋ; ୧୩ ଆନିନ୍ ଏତେଲେ ଉଗରବେନ୍ ମବ୍‌ରଢ଼ବେନ୍‌ତୋ, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବୟ୍‌ଲେମ୍‌ରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା, ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଏବ୍‌ନିଶ୍ଚୟନ୍ ଗିୟ୍‌ତାତବେନ୍ ।

୪

ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ମନଢ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଜି, ତନାନଜି, ଏଜାଲେ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ତାଲନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅବ୍‌ଅୟ୍‌ତବୋ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏଜାଲେ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାଲବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଜାଲେ ଏଞ୍ଜାମ୍‌ତନେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆରି ତାତେଢ଼ ମନଢ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ମନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆତନେଲୋଢ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଷ୍ଟଡ଼ଞ୍ଜାତାଲେ ଏକ୍‌ୟ୍‌ବତବେନ୍ । ୨ ଆରି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାଲବେନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତାରିନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍‌ଢ଼ାୟ୍‌ତାଲନ୍, ମଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ଲେନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଲତୟ୍‌ତେ । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ରମ୍‌ଢ଼ ରମ୍‌ଢ଼ ତୁକ୍ରିବେନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ମଡ଼ିରନ୍ ତ ମନାନ୍‌ଡେତାଗୋ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଷ୍ଟଡ଼ନାବା । ୫ ଆରି, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅଞ୍ଜାମ୍‌ଏଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ମଡ଼ବଜନ୍* ତେତଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ୬ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତଢ଼ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଆତ୍‌ଢ଼ ଏବ୍‌ତତଢ଼ କି ଏପାତ୍ୟାତଢ଼, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନାଜି କେନ୍ ଏନ୍‌ଡେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ପବ୍‌ରଡ଼ତଜି । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବ୍‌ମଡ଼ିର୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାଲଡ଼ଲନ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍ । ୮ ତିଆସନ୍, ଅଜା ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆତେ ଅଞ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅଞ୍ଜାଏ, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଅଜା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଉଗରଲୋଢ଼ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ବାସ୍‌ସ୍‌ତେ ।

୯ କ୍ରିସ୍‌ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ଡୁଢ଼ୟ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅନାସ୍‌ୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ସନାୟ୍‌ୟାୟ୍‌ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଜାଲେ ତନ୍‌ଡୁଢ଼ୟ୍‌ମନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାଲନ୍ । ୧୦ ଆକାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମାଜିଦନିଆଲୋଢ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ ତର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏତେଲେ ମା ଏଡୁଢ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତଜି । ତେଲୋଜନଢ଼ତେନ୍ ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ତାତେଢ଼ ଲୁମ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍ । ୧୧ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସବ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍, ରମ୍‌ଢ଼ ରମ୍‌ଢ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା, ଆରି ଅସିଲୋଢ଼ବେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାତବେନ୍ । ୧୨ ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ମାନ୍‌ଡେବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ତଢ଼ ସନାୟ୍‌ୟାୟ୍‌ତାଗୋ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାତବେନ୍ ।

ପ୍ରବୁନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଜି, ତନାନଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରାସାନେତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅନିଞ୍ଜାୟ୍‌ମନ୍ ବାଉଲ୍ ଅଞ୍ଜାଞ୍ଜାତବେନ୍ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯର୍‌ମେଢ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି

* ୪:୫ ୪:୫ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଞ୍ଜାୟ୍

ତର୍ତ୍ତନବୋ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମାଢ଼ ଡର୍ବନ୍ ରବୁତଜି, ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଅବତୋଲେ ଓରୋଡ଼ତଜି ।

^{୧୫} *ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଞନଡ଼ନ୍ ଏଡିୟତବେନ୍, ତିଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆମ୍ବେଡ଼ନ୍ ତକୋଲଡ଼ତନ୍, ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବୁଞ୍ଜିଲନ୍ ଅଞ୍ଜୁରବୋ । ^{୧୬} ତିଆଡିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବାୟତଜି, ଆରି ମୁଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ତ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ତରେତେ ଆ ସନଡ଼୍‌ବାରେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ତନାୟ, ସିଲରେ ଆନାଜି କ୍ରିସୁନ୍ ଆମାଢ଼ ଡର୍ବନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ତୋତଞ୍ଜି । ^{୧୭} ତିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆମ୍ବେଡ଼ ତକୋଲଡ଼ତନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିର୍ତବୋ; ଆରି କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଏଡ଼ର ପ୍ରବୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ^{୧୮} ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଜି ବାରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନବ୍‌ଭୟବ୍‌ବା ।

୫

ପ୍ରବୁନ୍ ଜିର୍ତାୟ ତିଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା

^୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜୋଗାଲୋଡ଼ ଆରି ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଗତେଲ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମାଡ଼ବେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଇନ୍‌ଜି ସନାୟାୟ ତଡ଼ । ^୨ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗଲନ୍ ରାଉମରନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ତମ୍ ଜନାଜି । ^୩ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏରାମ୍ବୁୟ ଆରି ଇନ୍‌ଜି ବନ୍ତଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ତଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଆଡିଲ୍‌କୋଡ଼ବଜନ୍ ଆବୁଞ୍ଜାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନସେତନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେଜନଡ଼ତେନ୍ ଅଞ୍ଜୁଡ଼ରେଜି । ^୪ ବନ୍‌ଡ଼, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଲୋଡ଼ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜୁକୋନେ, ତିଆସନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଅମାଡ଼ବେନ୍ ଅଞ୍ଜୁଡ଼ତାୟ; ^୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ସନାଆରନ୍ ତ ତମବାନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି । ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ କି ଲୋଡ଼ତନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ତଡ଼ । ^୬ ତିଆସନ୍ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତିମଡ଼ଲନ୍ ଅଞ୍ଜୁକୋନେବୋ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ* ଅବସେତାଲନ୍ ଏତକୋନେବା । ^୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ତିମଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ତିମଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ବନ୍ତୁତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ବନ୍ତୁତଜି । ^୮ *ବନ୍‌ଡ଼ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତମବାନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ତନେନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେମାୟ ଜିମାୟତାଲନ୍, ଅନୁର ଅରାସାନେନ୍ ଆ ରନୁକବ୍ ରୁକବ୍‌ତାଲନ୍ ଅବସେତାଲନ୍ ଏତକୋନେବା । ^୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ବନ୍‌ଡ଼ାବନ୍ ବାରେ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜୁକୋନେଲନ୍, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଲେନ୍ ସନଲେ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସେତାଲଡ଼ଲନ୍ । ^{୧୦} ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଡ଼ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍ କି ଆରବୁ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଆମ୍ବେଡ଼ ଇୟତେ ତକୋନେବୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ । ^{୧୧} ତିଆସନ୍ ନମି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଲ୍‌ମେତେ, ଏତେଲେ ମା ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନବ୍‌ଭୟବ୍‌ବା, ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନବ୍‌ବୋର୍‌ସାବା† ।

ଆତନିକ୍‌ଜି ଞନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ ତ ଅନବ୍‌ସୁଞ୍ଜେବରନ୍

^{୧୨} ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ନମି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜୁଆର ଏଏଣ୍ଡେତବେନ୍, ଆନାଜି ଅମାଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନେବା ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍‌ଭୟତବେଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଞ୍ଜିତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍‌ବୋଜି; ^{୧୩} ଆରି ଆଲ୍‌ନୁମକ୍‌ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ ତାତେଡ଼ ମାନ୍‌ବୋଜି । ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ସବ୍‌ୟଲନ୍ ତକୋନାବା ।

^{୧୪} ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏକାକୃତ ତନାୟ, ଆଡ଼ସାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଞ୍ଜିତବୋଜି, ବନ୍ତଡ଼ୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକୋମଡ଼ବୋଜି, ଏରବସ୍ତୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନେବୋଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ସଏଲେ ତକୋନାବା । ^{୧୫} ଗିୟବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଡ଼ ଏଡ଼ୁଲ୍‌ଡ଼ତଡ଼ନେ ଆରି

* ୪:୧୫ ୪:୧୧ ୧ କରନ୍ତି ୧୫:୫୧-୫୨   * ୫:୨ ୫:୨ ମାଡିର ୨୪:୪୩; ଲୁକ ୧୨:୩୯; ୨ ପିତ୍ର ୩:୧୦   * ୫:୨ ୫:୨ ମବ୍‌ଡ଼େଲନ୍ ଏତକୋନେବା   * ୫:୮ ୫:୮ ଏପିସ୍ ୬:୧୩-୧୭   † ୫:୧୧ ୫:୧୧ ଅଲ୍‌ସାଜବା

ଏତୁଲତ୍ତତ୍ତ, ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର ଚର୍ଚ୍ଚମ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅଲ୍ଲନ୍‌ବ୍‌ସୁକ୍ଳାବା ।

୧୭ ଆଏଡ଼ର ସର୍ତ୍ତନାବା; ୧୭ ତିତାନ୍ ପାର୍ତ୍ତନାବା । ୧୮ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ସେଙ୍କେବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍, ଅମତ୍‌ବେନ୍ ସିଲତ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ମା ସାୟ୍‌ତେ ।

୧୯ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଏରଡ଼ତ୍ତ । ୨୦ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଏବାସ୍ତେଡ଼ । ୨୧ ଆର୍ପାୟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାଲ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ବା; ସିଲତ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ମନତ୍ ତିଆତେ ଡର୍‌ବା;‡ ୨୨ ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ସିଲତ୍ ସବ୍‌ଝାୟ୍‌ଲନ୍ ଡକୋନାବା ।

୨୩ ସନୟ୍‌ତ୍ ଯ୍‌ମର୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବ୍‌ଡ଼ିର୍‌ବେନ୍‌ତୋ, ଆରି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ପୁରାଡାବେନ୍, ପରାନ୍ନାବେନ୍, ତଅଡ଼ବେନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ଏରଡୋସାଡାଗୋ ଅମ୍ବେଲେ ଡକ୍ଲୋଏତୋ । ୨୪ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେତବେନ୍, ଅରାସାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍; ଆନିନ୍ ତିଆତେ ନିୟ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ।

୨୫ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତ୍ତନାବା ।

୨୬ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମ୍ ବାଭେ ଲୋମ୍‌ବାଜି[§] ।

୨୭ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଅବ୍‌ସତ୍ତାଲନ୍ ପଡ଼େନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟ୍‌ତବେନ୍ ।

୨୮ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡକୋନେତୋ ।

‡ ୫:୨୧ ୫:୨୧ ଖମ୍‌ଲେ ଡକ୍ଲୋବା § ୫:୨୬ ୫:୨୬ ଲୋମ୍‌ସିବାଜି

ଥେସଲନୀକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ପତ୍ର ଡେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆରାସ୍ତାୟେନ୍ ବାଗୁତର ଇଡନ୍ ଥା ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ଆସନ୍ ଲାଡ୍ଲେଡ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ଥା ବର୍ନେଜି ଅମତଡ୍ତାଲେ ଡେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ତାନ୍ତୁଜି ବାରଲ୍ଲି ଡେଏଞ୍ଜି । କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ତୁୟାଲାୟନି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବନ୍ତଡ୍ ଆଡିରା ତକୋଲଞ୍ଜି । ମନ୍ରାଜି ଥା ମନ୍ଲୋଡ୍ କେନ୍ଆଡେ ସନବ୍ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡେନ୍ । କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଣ୍ଡ୍ରଡ୍ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ଲଡ୍ ଅବୟ୍ “ଇସେ ପୁରାଡାମରନ୍” ରାଡ୍ତାଡେ । ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆଡଡ୍ ସଜ୍ଞାତାଲେ ଗୋଡେନ୍ ପାଡେନ୍ ଅମତୁଡ୍ତାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଅଡ୍କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ସୋଡା ଗାମତମତନେ । ତିଆଡିଡ୍ ଇସେନ୍, ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଥା କାକାଡା ମାଡୁ ଗୋଗୋୟ୍ଡେ ।

ତିଅଜାଜନଡ୍ ଅନିଃୟମନ୍, ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ ଜନଡ୍ଡେଡେନ୍ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଏରକିକ୍ରିଡ୍ନେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍, ଆରି କିମୋଡନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ କାକାଡାଲନେ, ଏଭେଲେ ମା ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କିମୋଡନ୍ ଆସନ୍, ଆଏଡ୍ଡର୍ ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ୍ ଡେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ତାନ୍ତୁଜିଆଡଡ୍ ଖନଡ୍ଡଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଇଡେନ୍ ।

ପନାଲ୍ଲାଡନ୍

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. ସନେକେନ୍ । ୧:୩-୧୨
- ୩. କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ଥା କଡାଡିଲୋଡ୍ ଖନଡ୍ଡଞ୍ଜନ୍ । ୨:୧-୧୭
- ୪. ସଲ୍ଲୟ୍ କ୍ରିସ୍ତାନ୍ତୁଗୋ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ୍ଡଞ୍ଜନ୍ । ୩:୧-୧୫
- ୫. ଅନବ୍ପୁକ୍ଲେବରନ୍ । ୩:୧୬-୧୮

୧*ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍

ଆପେୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳି ଡେସଲନିକି ଗଡାନ୍ ଆଡୁକୋଡଞ୍ଜି ଥା ମନ୍ରାଜି ଆମତ୍ ସିଟିନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍ଡଜି ।

୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍ମମନ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଅମତ୍ବେନ୍ ଅଡୋଆୟ୍ଡୋ ।

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଥା ତିନ୍ନା ଥା ପନ୍ସୁଆଡି

୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଏଡ୍ଡର୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆଡଡ୍ ଏସେକେତାୟ୍, କେନ୍ଆଡେ କାକାଡାଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଏଲୁମ୍ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ପାଡ୍ଡେ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ଡମ ଜବୁ ଏଲୁଡ୍ଡୟ୍ମଡେ । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଜା ଜାକ୍ ଡନଶ୍ଵାୟନ୍, କନେଞ୍ଜନ୍, ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଜନଡ୍ଡେଡେନ୍ ସନଏବେନ୍ ତ ତର୍ନେବେନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳିରେଡ୍ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଇୟ୍ଡେ ଅବସୋଡାଲନ୍ ଏବର୍ନାୟ୍ ।

୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଥା ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ଲେ ଡନଶ୍ଵାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ଡେଡେନ୍, ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମଲେ କେନ୍ଆଡେ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମଡନ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଥା ବିସାର ନିୟ୍ ଆଜାଡିଡମ୍ । ୬ ଆନାଜି ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ସଡିଡ୍ସମୟ୍ ଏମ୍ବେଡେଞ୍ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ସଡିଡ୍ସମୟ୍ ଏମ୍ବେଡେ । ୭ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଅଜା ଆଡିଡ୍ ବୋସାତମନ୍ ଥା ପାଡ୍ଲଡ୍ବରମ୍ବରଜି ସରିନ୍ ଆଡୁଡୁଡୋଡନ୍ ବୟନ୍ ରୁଆଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଗିୟ୍ଡାଡେ, ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଆଡୁଶ୍ଵାୟ୍ଡଡେଞ୍ଜି ଥା ମନ୍ରାଜିଆଡଡ୍ ଆନିନ୍ ତିଆଡିଡ୍ ଇୟ୍ଡାୟ୍ ତଶ୍ଵାୟ୍ଡେଜି, ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡନଶ୍ଵାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ଡେଡେନ୍ ତିଆଡିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ଲରୋଲୋନେନ୍ ଇୟ୍ଡାୟ୍ ତିୟ୍ବେନ୍, କେନ୍ଆଡେ ମା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ୍ ମନଡ୍ । ୮ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ଵରନ୍ଆଡଡ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଥା ମନଡ୍ବର ଅଃଜ୍ଜନେଏଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡଡ୍ ଆଡୁଡୁଡୋଡନ୍ ବାଭେ ଇୟ୍ଡାୟ୍ ପବରଡେଜି । ୯ ତି

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୭:୧

ଆ ଡିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଆ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ ସିଲଡ୍ ଅନବଗୁଗୁପେମେଡ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ତନ୍ ତରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ମେଲେ ସରାନ୍ନିତାଗୋ ଏମ୍ମେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ୍; କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏମାୟତନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସାକିବରଲେନ୍ ଅମତ୍ତ୍‌ତାଲେ ଏତର୍ତ୍ତନେ । ୧୦ ଆଜାଡିତମ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ସିଲଡ୍ ଆରି ବରତ୍ତଡ୍‌ତାନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ୍‌ ସିଲଡ୍ ସବ୍‌ତାୟ୍‌ତାଲନ୍ ଅଃନ୍‌ଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପନବରତ୍ତ୍ ଞ୍ଜାଡ୍‌ତଜି ।

୧୧ ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନୋଡ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତିନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଅଡ୍‌କୋ ମନଡ୍ ଅନିଃୟମନ୍ ତ ତନେ କାକାଡାଞ୍ଜି ବୋର୍ସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଏଡ୍‌ର ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାର୍ତ୍ତନାତନାୟ୍ । ୧୨ ଏଡ୍‌ଲେଡେନ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଅମ୍ମେଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ଲେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଏବ୍‌ଗୁଗୁତେ ଏବ୍‌ପେମେଡ୍‌ତେ, ଆରି ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ୍‌ନ୍ ତେତବେନ୍ ।

9

ପେଲ୍‌ମରନ୍

୧୨ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ଲେନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମତ୍ତନ୍ ଆର୍ତ୍ତ୍‌କ୍ଷତନ୍‌ବନ୍ ଆ କଡାଡି ଅମତ୍ତ୍‌ବେନ୍ ଏକାକ୍ଷତ୍ ତନାୟ୍, ୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଅଡୋଲାୟ୍‌ନି ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ୍ ଆ ପୁରାଡା କି ଅନ୍ନିଡ୍ ଆ ଞ୍ଜନଡ୍ କି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଇ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସ୍‌ୟତାଲେ ଅନ୍ନିଡ୍ ଆ ସିଚି ବାଞ୍ଜେ ସାନ୍ନି ତେଡ୍‌ଡ୍‌ବେନ୍ କି ବତଡ୍‌ଡ୍‌ବେନ୍ । ୩ ଆନ୍ନିଡ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ତଡ୍‌ବେନ୍ ତଡ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଗୋଡେନ୍, ପାଡେନ୍ ତେଡେ ରୟ୍, ଆରି ତଗୋସିଡ୍‌ନ୍ ସନେତନ୍ ଆଥ୍‌ଡେତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ତି ଇର୍ସେ ପୁରାଡାମରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ରାଡ୍‌ତାଏନ୍ ଜାୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଅଃନ୍‌ଡୋଆୟ୍ । ୪ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ର ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ୍‌ଡେଡେଞ୍ଜିଆତେ ଆରି ଆପୁରଡେଞ୍ଜିଆତେ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସଙ୍‌ଞାତାଲେ ଆନିନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ସୋଡା ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସି*ଲୋଡ୍ ତକ୍‌କ୍‌ମତାଲେ ଞ୍ଜେନ୍ ଇସ୍‌ର ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନେ ।

୫ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ବର୍ବେନ୍, ତିଆତେଜି ଆମ୍ମେନ୍ ଏଃମ୍ମେନ୍‌ଏ ପଡ୍ ? ୬ ଆରି ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ଡିନ୍ନାଈ*ତମନ୍ ମା ରାଡ୍‌ତାଏଡୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟନେ ନମି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ତଡ୍‌ଲେ ତକ୍‌କୋତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନା । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ଲନ୍‌ମତନ୍*, ବନ୍‌ତ ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍‌ଆତଡ୍ ଆତ୍‌ଡ୍‌ଡେତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ତେଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ରାଡ୍‌ତାଏ । ୮ ତିଆଡିଡ୍ ତି ଏମ୍‌ଡିରମରନ୍ ରାଡ୍‌ତାତେ, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ତନଡ୍‌ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ରକ୍‌କ୍‌ଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଜନିରଜିରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅବ୍‌ସେଡ୍‌ତେ । ୯*ତି ଇର୍ସେ ପୁରାଡାମରନ୍ ସନ୍‌ମନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ କି କଣ୍ଡାୟ୍ ଅରମ୍ମଡଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ସରାନ୍ନି କାକାଡାଞ୍ଜି ଇୟତାୟ୍ ଲୁମେ । ୧୦ ଆରି ତି ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇୟତାୟ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ସେତାଏତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍‌ ଆସନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ଆ ତନଡ୍‌ୟମ୍ ଅଃନ୍‌ଜାଲଜି । ୧୧ ଆରି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାତ୍ୟାଲୋଡ୍‌ନ୍ ତନେତଜି ଗାମ୍‌ଲେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ତ୍ କନଣ୍ଡାୟ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ୟେନ୍ । ୧୨ ଆନାଜି ଆଜାଡିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଃନ୍‌ଡେନେଜି ବନ୍‌ତ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଲତୟ୍‌ତଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍‌ତଜି ।

ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଲବେନ୍

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଏଡ୍‌ର ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସନେକେନ୍‌ଆତେ କାକାଡାଲେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ମଡିର୍ ବାଞ୍ଜେ ତ ଆଜାଡିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆ ତନେ ବାଞ୍ଜେ ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍‌ ଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ଆମ୍ମେଞ୍ଜି* ସେତାଲବେନ୍ । ୧୪ ତିଆସନ୍ ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍ତ୍‌ବେନ୍ ଏରସ୍‌ଡ୍‌ବରଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନଡ୍‌ବର ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ଲେନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ୍‌ ଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଓଡ୍‌ଲେବେନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ବର୍ନେଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ

* 9:୧ 9:୧ ୧ ଚେପଲନିକି ୪:୧୫-୧୭   * 9:୭ 9:୭ ୧ ଜନ ୪:୩   * 9:୯ 9:୯ ମାଡି 9:୪:୨୪   * 9:୧୩ 9:୧୩ ପର୍ବସ୍ତୁ

ଅତ୍ତେ ସିରିଲେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଖନଢ଼ଞ୍ଜିଢ଼ ଏଞ୍ଚାଢ଼େନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖମ୍ବଲେ ତକ୍ଲୋବା ।

^{୧୭} ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୁଢ଼ୟମ୍ତାଲେ ସନାୟୁମନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବନବଢ଼ୋନ୍ † ତ ମନଡ଼ ଅରାସାନେନ୍ ଆଡ଼ିୟତିୟଲଢ଼ଲନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍, ^{୧୮} ଆନିନ୍ତମ୍ ଉଗରବେଞ୍ଜି ବବଢ଼ୋତାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗବ୍ରିବେନ୍ତୋ‡ ।

୩

ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା

^୧ ଏ ବୋଞ୍ଚାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆତନିକ୍ଲି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଲଡୁଢ଼ୋଲୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାରେଡ଼ନ୍ ନିୟ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ସମ୍ବରାନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଲଜିର ଲଅଡ଼ୋଏତୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା । ^୨ ଆରି, ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ତ ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଅଲ୍ଲନଡ଼ୁଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅଃଡ଼ୁନେଜି ।

^୩ ବନ୍ତ ତନେମ୍ବରଲେନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକୋର୍ସାତବେନ୍ ଆରି ପରାନ୍ସାଡ଼ିନ୍ ଆ ସନ୍ମୁମ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବତବେନ୍* ।^୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଏର୍ବୋଡ଼ବେନ୍, ତିଆତେଜି ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍ଲମତେ, ଆରି ବିଅଜି ନିୟ ଏଲ୍ଲମତେ ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏଆସାତନାୟ ।

^୫ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଉଗରବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଢ଼ୟମ୍ ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ରଗତନ୍ ତୁରିୟବେନ୍ତୋ ।

ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍ନାଡ଼ସାନେବୋ

^୬ ଏ ବୋଞ୍ଚାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଏର୍ବୋଡ଼ବେନ୍, ଅଙ୍ଗା ବୋଞ୍ଚାଢ଼ ତ ତନାନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଚାଢ଼େନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍, ଆରି ଆଡ଼ସାତନେ, ତି ଏଡ଼େଗନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସବଢ଼ୋଲନ୍ ତକୋନାବା । ^୭ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଲୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡ଼େଲେ ମା ଖଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ତେତେ ଗାମ୍ବଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଡ଼କୋଲନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଃନ୍ନାଡ଼ସାଲନାୟ ।^୮ ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ତାରେୟ† କାନ୍ଥାନ୍ ଏଃଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଲୟ, ଆର୍ପାୟ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅବୟ ବିଡ଼ାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ଢ଼ଲେନ୍ ତଡ଼ ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ରବୁକିଞ୍ଜି ଏଲ୍ଲମ୍ଲୋଲୟ; ^୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମନ୍ ବେଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିବେନ୍ ପଡ଼ ବନ୍, ଏଡ଼େଲେ ତଡ଼ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନିଜି ଏଲ୍ଲମ୍ଲୋଲୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବଜିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ^{୧୦} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଡ଼କୋଲନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ମା ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବର୍ବବେନ୍, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କାକାଡ଼ାନେନ୍ ଅଃଲ୍ଲତଜେ, ଆନିନ୍ ଗାଗାତଡ଼ନେ ତଡ଼ ।”

^{୧୧} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ଆଡ଼ସାତଞ୍ଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଲୟ; ଆକ୍ରାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଓବାସି ଓବାଜିଡ଼ ଇୟତେ ଏମ୍ବେଏଜି, ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ୋୟ । ^{୧୨} କେନ୍ ଏଡ଼େଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲଡ଼ିୟମ୍ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କାକାଡ଼ାନେତୋ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଚାଢ଼େନ୍ତୋ ।

^{୧୩} ବନ୍ତ ଏ ବୋଞ୍ଚାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ନୁମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଙ୍ଗାତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ^{୧୪} ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ ସିରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିଢ଼ଲେନ୍ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଲୋ ତେନ୍, ତି ଆ ମନ୍ରା ଅମ୍ବଡ଼ବା, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଏମାୟତଡ଼ନେ, ଏଡ଼େଲେତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗରୟମଡ଼ତେ । ^{୧୫} ଆନିନ୍ ବନେରାବେନ୍ ଏବଡ଼ିସୟତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ବୋଞ୍ଚାଢ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଖଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼ବା ।

ଅନବସୁଲ୍ଲେବରନ୍

† ୨:୧୭ ୨:୧୭ ଅନ୍ନୁବନ୍ ‡ ୨:୧୭ ୨:୧୭ ଅକୋର୍ସାତବେନ୍ * ୩:୩ ୩:୩ କୋମ୍ତବେନ୍ † ୩:୮ ୩:୮ ଜନୋମ୍

୧୭ ସନୟୁତ ଯମର ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନୟୁ
ତିୟବେନ୍ତେତୋ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଡକୋନେତୋ ।

୧୭ ଖେନ୍ ପାଓଲ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମାତବେନ୍; ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସିରିଲୋଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଅବୟ
ଅରମ୍ଭତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ତମ୍ ଏନ୍ଦେଲେ ଇଡ଼ତାୟ ।

୧୮ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟଲେନ୍ ଆ ସନୟୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ଡକୋନେତୋ ।

ତୀମଥୁକ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲକ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ଡିମ୍ବିନ୍ ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ପାୟେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ସିରି ସନେକୁଲନ୍

ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଷ୍ଟ୍ରେନେମର୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ୍‌ଲେ ଡିମ୍ବିନ୍ ଆମତ୍ ଆପ୍ପାୟେନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ୬୧ ଓ ୬୪ ସାଲ ଆ ଡିକ୍ଲି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଆରବୁବେଡ୍‌ତେନ୍ ଆଡିଡ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ୍‌ତେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ତ ଡିମ୍ବିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାଡ୍‌ ମନତ୍ ପଡ୍‌ଏଞ୍ଜି, ପାଓଲନ୍ ଡିମ୍ବିନ୍ ଆଡତ୍ ଡାକ୍ତାଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ୍ ଓଡ୍ରେଏନ୍ ପିଲିପି ୨:୨୨; ୧ ଡିମ୍ବି ୧:୨; ୧:୧୮ । ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍ ମଣ୍ଡିଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଏରନାପ୍ପାୟନ୍ ଆବମନ୍‌ରାନ୍ ତୁମ୍ ଆମତ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ପାୟେନ୍ ଆ ସିରି ରଞ୍ଜି ତକେ । ଡିମ୍ବିନ୍ ଆମତ୍ ବାଗୁ ଆପ୍ପାୟେନ୍, ତିତସନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ୍ ଆରି ପିଲିମନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ୍ ଆପ୍ପାୟେନ୍ । ଏଞ୍ଜାଲେ ଗିର୍ଜାତନ୍‌ବୋ ତି ଆ ବନେଜି କେନ୍ ଆ ସିରିଲୋଡ୍ ଆଇଡିଡ୍ ୨:୧-୧୫ ।

ମଣ୍ଡିଲୋଡ୍ ଆମ୍ପ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ୩:୧-୧୩ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ୍‌ତିୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡିଡ୍ ୧:୩-୧୧, ୪:୧-୫, ୬:୨-୫ । ମଣ୍ଡିଲୋଡ୍ ଅବୟ୍ ଆମ୍ପ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ମରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତକୋତନେବୋ ତି ଆ ବନେଜି ପାଓଲନ୍ ଡିମ୍ବିନ୍ ଆଡତ୍ ଷ୍ଟ୍ରେଞ୍ଜିଡ୍ ।

ବକନ୍ ଆ ପନାକାଡ୍

- ୧. ପାଓଲନ୍ ଡିମ୍ବିନ୍ ଆଡତ୍ ନମସ୍କାରତାଲେ ଇଡ୍‌ଲନ୍ ଉତନେ । ୧:୧-୨
- ୨. ମଣ୍ଡିଡି ତ ତେଡ୍ରେ ଆ କାକାଡାମରଜି ଆସନ୍ ଖନଡ୍ । ୧:୩-୩:୧୬
- ୩. ଡିମ୍ବିନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜିବରନ୍ । ୪:୧-୬:୨୧

୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଅନୁର୍‌ମର୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆରିଡ୍‌ଡ୍‌ରତନ୍‌ବନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଅଢ୍ଢେଲେ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଷ୍ଟ୍ରେନେମର୍,

୨ *ତରମ୍ପ୍ ଡାକ୍ତାଅନ୍‌ଖେନ୍ ଡିମ୍ବିନ୍ ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ପାୟ୍‌ତାୟ୍, ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍, କନାରକାରମନ୍ ତ ସନବ୍‌ୟ୍‌ନ୍ ଅମତ୍‌ନମ୍ ଅଡୋଆୟ୍‌ତୋ ।

କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା

୩ ଖେନ୍ ମାକିବନିଆନ୍ ଅରିୟେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମନ୍‌ଆଡତ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ବର୍ତ୍ତମ୍, ଏଡ୍ରେଲେ ଆମନ୍ ଏପିସିଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନା । ତେଡ୍ରେ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଜି ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ ବନେଜି ଖନଡ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ତିଆସନ୍ ଏଡ୍ରେଲେ ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ ବନେଜି ଖନଡ୍‌ନ୍ ଏଡିୟ୍‌ଡ୍‌ତ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡତ୍ ବରାଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ସୋବ୍‌ସୋବରଞ୍ଜି ତ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆ କେକ୍ଳାବର୍ ଅମତ୍‌ଡ୍‌ଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡେଜି ଅନମ୍‌ରେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡତ୍ ଷ୍ଟ୍ରେଞ୍ଜିଡ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବନେଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡତ୍ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତନଡ୍‌ତଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍ ତେଡେ, ଆରି ତିଆଡେଜିଲୋଡ୍ ଅଲ୍‌ତୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜି ତୁଡ୍‌ତନାୟ୍ । ୫ ମଡ୍‌ିର୍ ଉଗରନ୍, ମନଡ୍ ବିବେକନ୍ ତ ଏରଇସ୍‌ଭାନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅଞ୍ଜା ତନୁଡ୍‌ୟ୍‌ମ୍ ତୁଡ୍‌ତନାୟ୍, ତିଆଡେ ଆସନ୍ କେନ୍ ଖନଡ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍ । ୬ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଜି କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଏରଜନନାନ୍ ଇନ୍‌ଡ୍‌ ବରାୟ୍‌ବୀୟ୍‌ତତନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ୍ ମଗାଡ୍‌ତଜି କି ତଡ୍‌ରନ୍ ଆଡତଜି । ୭ ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଆ ଖନଡ୍‌ତିୟ୍‌ମର୍ ଏଢ୍ଢେନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜାତେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଅଞ୍ଜା ବନେଲୋଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖନଡ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ତିଆଡେ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଜି ।

୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମନଡ୍ ଖଣ୍ଡିମ୍‌ଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ତିଆଡେ ମନଡ୍ ତେଡେ । ୯ କେନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଅଃଡ୍ରେଲୋ, ଆର୍ପାୟ୍ ଆଲ୍‌ମରନ୍, ଏରଡ୍‌ରମ୍‌ମରନ୍

* ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ୧୬:୧

ତ ଇର୍ସେମରନ୍, ଏରମଡ଼ିରମରନ୍ ତ ତରମ୍ମନ୍ ଆରନିଶ୍ଚୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆପେୟନ୍ଆତଢ଼ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଅୟୋଢ଼ନ୍ଆତଢ଼ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ^{୧୦} ଜୋଶ୍ଚାମରଞ୍ଜି, ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ରାଉଲନ୍ ଆପ୍ରାଢ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି, କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ଆତ୍ରିୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍, ଆରି ମନ୍ତଢ଼ ଖନଢ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଇନିଜି ଆ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଜି ତକୋ ତି ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆସନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଗନ୍ବରିନ୍ ତେଏନ୍ । ^{୧୧} କେନ୍ ଆ ମନ୍ତଢ଼ବର୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ ଆସନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଲୋଢ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍

^{୧୨} କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆତ୍ରିୟଲିଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଆତଢ଼ ସନେନ୍ସେନ୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲ୍ ଯ୍ । ^{୧୩} ଆସ୍ତୁମା ଖେନ୍ ତୋସାମର୍ ଆରି ରନକୁମର୍ ତକୋଲ୍ ଯ୍ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଏର୍ତନେମର୍ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଗିଆନମରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମାୟ ଗାମ୍ଲେ ସନାୟ୍ମନ୍ ଖାଢ଼ଲାୟ । ^{୧୪} ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମା ଅମ୍ଲେ ତନେଲୋଢ଼ନ୍ ତ ତନ୍ତୁଢ଼ୟମ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଆଜିବାଡ଼ । ^{୧୫} ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନ୍ତରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଇୟଲାୟ, କେନ୍ ଆ ବନେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ତନେତାଗୋ, ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ସୋଡ଼ା ଇର୍ସେମର୍ । ^{୧୬} ଆନାଜି ପୁର୍ବାଃତେ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଢ଼ ଆଖନାଢ଼ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଆମଡ଼ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନବଜଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ଇର୍ସେମର୍ ତେଲ୍ ଯ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଖେନ୍ଆତଢ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍ଲେ ତୁଢ଼ୟମ୍ଲ୍ ଯ୍ । ^{୧୭} ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍, ଅଃଗିୟତାଏନ୍, ଆବୟତମନ୍ ଆ ଇସ୍ତର, ଆଏଡ଼ର୍ ରାଜା, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

^{୧୮} ଏ ତାଜ୍ରାଅନ୍ ତିମତି, ବନେନମଜି ଆସ୍ତୁମା ଆରବଜନାଏଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନେ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ବାୟଲମ୍, ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଖନ୍ ଆ ବନେ ଅତିଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ଆମନ୍ ଅନମେଢ଼ ଆଲ୍ଲୁଞ୍ଜେଲୋଢ଼ନ୍ ତକୋନା । ^{୧୯} ତନେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ବିବେକନ୍ ଖମ୍ଲେ ତକ୍ଲୋଆ, ଆମନ୍ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆରମ୍ଭରେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତନେ ତୋଜାନ୍ ଲଗତେନ୍ । ^{୨୦} ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ ଉମନାୟନ୍ ତ ଆଲେକ୍ତାଣ୍ଡାୟନ୍ ଏଞ୍ଜେଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ଖେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼େତଜି ଗାମ୍ଲେ ସନ୍ତମନ୍ ଆସିଲୋଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଲାଇ, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ଆତଢ଼ ଅଃନ୍ନିଶ୍ଚୟେଜି ।

୨

ମଶ୍ଚିଲୋଢ଼ନ୍ ଗିର୍ଜାନେନ୍

^୧ ପର୍ତ୍ତ୍ନୁ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କାକ୍ଚୁତ୍ ତନାୟ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଅନବଉୟବନ୍, କାକ୍ଚୁତ୍ ଖେନ୍, ପାର୍ତନାଖେନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ଆତଢ଼ ସେକେତାୟ୍; ^୨ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍, ରାଜାଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଇସ୍ତରନ୍ଆତଢ଼ ସେକେବା; ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସନୟ୍ ବାଞ୍ଜେ, ଏରାୟ୍ମୁ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ରପ୍ତିତବୋ । ^୩ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ପାର୍ତନା ଇସ୍ତରନ୍ ଲତୟ୍ତେ ଆରି ଜାଜାଲଡ଼ତନ୍ । ^୪ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟରୁଞ୍ଜିଲନ୍ ଅନ୍ତରନ୍ ଖାଢ଼ଲେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜନାଏତୋ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଲତୟ୍ତେ । ^୫ ଇସ୍ତରନ୍ ଆବୟନ୍ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ତ ଇସ୍ତରନ୍ ସରିନ୍ ଅନବମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟନେ ତୁମ୍ ଅକାଲ୍ତିମରନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ । ^୬ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନ୍ତରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ତିୟତମଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ ଇଢ଼ନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ଅନ୍ତରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍ । ^୭ ତିଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ତନେବରନ୍ ଏର୍ଜିଉପିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ଅନାୟ୍ ଖଢ଼ନେମରନ୍ ଆରି ଖନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯ୍; ଖେନ୍ ପାତ୍ୟା ଅଃକର୍ନାୟ୍, ଇନିଜି ବର୍ତନାୟ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ।

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାୟ୍ମା ଗ:୩: ୧:୪,୫ * ୨:୭ ୨:୭ ୧ ତିମତି ୧:୧୧

୮ ମଣ୍ଡଳରେଫନ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତେକ୍‌କ୍‌ସିଲନ୍ ଆ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି ଆତିଡ୍ ଆମନ୍‌ଲୋଫନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡ୍‌କୋ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ତ ଅଲ୍‌ହୁଲ୍‌ବାୟ୍‌ବରନ୍ ଅମରେଫେତଜି । ୯ *ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲବଡ୍‌ଜିନ୍ ତ ଆଇୟସି ଆଇୟଜଫଲନ୍ ତକୋନେତଜି; ମଡ୍‌ଗାକାବନ୍ ତ ଉତନ୍ ଆରମଡ୍‌ଡ୍ ବାଞ୍ଜେ ସାବ୍‌ସାରୁନ୍ ତ ସୁନାଞ୍ଜି ରୁରୁଲନ୍ ଅବଡ୍‌ୟତଂନେଜି ତଡ୍; ୧୦ ଆର୍ଯାୟ୍ ମନଡ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖଣ୍ଡମନେତଜି । ୧୧ ଆଇମରଞ୍ଜି ରିଡ୍ ଗାମଲେ ତକୋଲନ୍ ଖନଡ୍‌ନ୍ ଅମଡ୍‌ଡେତଜି । ୧୨ ଆଇମରଞ୍ଜି ଖନଡ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କି ଓକାମରଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଡ୍ ଅବସୋଡାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବିକାରନ୍ ଅଃଊୟାଜି, ଆର୍ଯାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍ ଆଦମନ୍ ଗତେଲେନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଅବାନ୍ ତିଲ୍ଲି ଗତେଲେନ୍ । ୧୪ ଆରି ଆଦମନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍ କନଶ୍‌ୟାୟ୍‌ଲୋଫନ୍ ଅଃଗଲୋଲୋ, ବନ୍‌ଡ୍ ଆଇମରନ୍ କନଶ୍‌ୟାୟ୍‌ଲୋଫନ୍ ଗଲୋଡାଲେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟାୟ୍‌ବର୍ ଆଲ୍‌ୟନ୍ । ୧୫ ବନ୍‌ଡ୍ ଆଇମରନ୍ ତନେନ୍, ତନ୍‌ହୁୟମନ୍, ମନଡ୍‌ରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋଡାଲନ୍, ପସିଜନ୍ କୋଡେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ ।

୩

ମଣ୍ଡଳଲୋଫନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ମରଞ୍ଜି

୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡିନ୍, ଅଜା ମନ୍‌ରା ମଣ୍ଡଳଲୋଫନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ତେ । ୨ *ବନ୍‌ଡ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ମରନ୍ ଏରଡୋସା ତେଏତୋ; ଏରବାର୍ ବୟ୍, ଆଇୟସି ଆଇୟଜଫଲନ୍ ତକୋନେତୋ ଆରି ଲବଡ୍‌ମିର୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ସାକ୍‌କ୍‌କୁଲମର୍ ତେଏତୋ ଆରି ଆନିନ୍ ଖନଡ୍‌ନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ରିଏତୋ । ୩ ଆନିନ୍ ଗାସାଲମର୍ ଆରି ଗୋଡେନ୍ ଆନମଡ୍‌ଡ୍‌ମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍, ଆର୍ଯାୟ୍ ଆନିନ୍ ଲବଡ୍‌ମିର୍, ସନୟମର୍ ତେଏତୋ ଆରି କୁସ୍‌ମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍; ୪ ଆସିଂମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ୍ ଖଡ୍‌ଖଡ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ, ଆରି ଆ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଖନଡ୍‌ନ୍ ତିୟତେ । ୫ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଖଡ୍‌ଖଡ୍‌ଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ, ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳି ତୁରତୁରେ ରପ୍ରିଏ ? ୬ ଆନିନ୍ ତନେଲୋଫନ୍ ରଡ୍ ଖଡ୍‌ନେମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍, ଅସମୟ୍ ଆନିନ୍ ସନୁମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗର୍ବତାଲନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ୍‌ତେ । ୭ ଡାଣ୍ଡନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ତେଏତୋ, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ସନୁମନ୍ ତନେରଡୋରଲୋଫ୍ ଗଲୋଡାଲେ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞାଡେ ।

ତିକନଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା

୮ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ତିକନଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେମା ବୁଡ୍‌ମିର୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ଇୟାମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍, ଗାସାଲମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍ ଆରି ଲୋବମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍ । ୯ ତନେଲୋଫ୍‌ଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନଡ୍ ବିବେକନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତରନ୍ ରବଡୋଲନ୍ ତକୋନେତୋ । ୧୦ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ବିଡାରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଲ୍‌ଡମନେତୋ, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଏରଡୋସା ଗିୟତାଏନ୍ ତେନ୍, କାକାଡାନ୍ ଲୁମେତୋ । ୧୧ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ନିୟ୍ ମନଡ୍ ଖଣ୍ଡମନେତୋ ଆରି ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ତଡ୍ ବର୍ଡୋଫ୍‌ଲେ ତକୋଡଫ୍‌ନେ ତଡ୍, ତନେତମ୍ ତେଏତୋ । ୧୨ ତିକନଞ୍ଜି ବାର୍ ବୟ୍‌ମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍, ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଅନଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନଡ୍ ଖଡ୍‌ଖଡ୍‌ତେତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟନ୍ ଆନାଜି ମନଡ୍‌ତମ୍ ତିକନ କାକାଡାନ୍ ଲୁମେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଣ୍ଡଳଲୋଫନ୍ ଲନୋମନ୍ ଖାଡ୍‌ତଜି ଆରି କ୍ରସ୍ ଜସ୍‌ୟନ୍ ଆମଡ୍ ଡନେଲୋଫନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଉୟ୍‌ବତଜି ।

ଜରୁବରଞ୍ଜି

୧୪ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅରିଡ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆତିଡ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆଜନିର୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ । ୧୫ ବନ୍‌ଡ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିଡ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ ତେନ୍ ଆମେଡ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆସିଂମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡଳଲୋଫନ୍ ଏଜାଲେ ଜୁତନ୍‌ବୋ, କେନ୍ ଆ ସିଟି ବାଞ୍ଜେ ଆମେନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଆମେଡ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳି କେନ୍ ଆ ସୋଶ୍‌ଡ୍ ତ ଜିମ୍‌ନି । ୧୬ ଡରମ୍‌ଡ୍ ତନେଲେନ୍ ଆନିଡ୍ କେନ୍ ଜରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଏରଡନେନ୍ ତକୋନ୍ ଅଃରପ୍ରିଏଜି;

* ୨:୯ ୨:୯ ପିତ୍ର ୩:୩   * ୩:୨ ୩:୨ ତିତସ ୧:୬-୯

କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଜେଲୁ ତଅଢ଼ନ୍ ବାଢେ ଅବରାଢ଼ତାଲନ୍,
 ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ତେଏନ୍
 ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ଅଢ୍ଢେଲେ ଅବରାଢ଼ତାଲନ୍ ।
 ଆ ବନେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବଜନାଏନ୍,
 ସମ୍ପରା ପୁତ୍ତିନ୍ ଆ ତନେମର୍ ତେଏନ୍,
 ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଢେ ରୁଆଢ଼ନ୍ ଅନବତୋନ୍ ତେଏନ୍ ।

୪

କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି

୧୧ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ରେୟଲଢ଼ ବର୍ତନେ, ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲେ
 ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମଡ଼ ତନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାୟତଜି । ୧୨ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି ଏନ୍ତେଗନ୍
 ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବିବେକ ଜୋମତୋଡ଼ଲେ କୋମାବନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି
 ଅଃକିବାନେବୋ ଗାମତଜି, ଆରି ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଅଃଢ୍ଢୋମବୋ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି
 ବର୍ତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଡ଼ାଲେ ତିଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରୁନିଃୟମନ୍
 ଜୋମଲେ ରପ୍ତିତଜି । ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନିଜି ଗବତେଲେନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍
 ମନଡ଼; ତେଢେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ଆତେ ଆବନାସେ ତଡ଼, ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ
 ତନିୟତିୟଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢେ ଜନାଜାନ୍ ତେଏତୋ । ୧୫ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ଟନାନ୍ ବାଢେ ଅଡ଼କୋନ୍
 ମଡ଼ିର୍ ତେତେ ।

ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍

୧୬ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତ୍ରୋଡ଼ତମଞ୍ଜି ଆ ତନେମର୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍
 ତିୟାଜି, ଏଢେଲତେନ୍ ଆମନ୍ କ୍ରିଷ୍ଣ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ମନଡ଼ ଖଡ଼ନେମର୍ ତେତମ୍ । ୧୭ ବନ୍ତ ବୁଡ଼ିକୋଜଞ୍ଜି
 ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମରେଡ଼ବା, ତରମ୍ମ ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍
 ଖଡ଼ନାବା । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ତଅଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେଜି ଅସୋୟ ଲାବନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ
 ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାବତମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ କେନ୍ ବାଢେ
 ମନ୍ରାଜି ଆମେଡ଼ମଞ୍ଜି ଇଡ଼ନ୍ ତ ଆର୍ବୁଲଢ଼ଡ଼ନ୍ ଆ ତିକ୍ତି ନିୟ ଲାବନ୍ ତକୋ । ୧୯ କେନ୍ ଆ
 ଖନଡ଼ଖଡ଼ବର୍ ଅରାସାନେତମ୍ ଆରି କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜାତଜି ।
 ୨୦ ଅଞ୍ଜା ଅନୁରମର୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତଞ୍ଜି ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ତି ଆମେଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍
 ଆମଡ଼ ଆସାତାଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ସଏଲେ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲ୍ଲମ୍ତାୟ ।

୨୧ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଖଡ଼ବର୍ଜି ଆରି ବନାୟବରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ାଜି ।
 ୨୨ କଡ଼ାଡ଼ିନମ୍, ଖଣ୍ଡମନେନମ୍, ତନ୍ତୁଡ଼ୟମନମ୍, ତନେନମ୍ ତ ଜୁନେନମ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ଅବତୁୟଲନ୍
 ତେନ୍, ଆମନ୍ ଆବେଶ୍ଵିଆ ଜନଡ଼ତେନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃକାସେଅମ୍ଜି । ୨୩ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍
 ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଇୟାଞ୍ଜି କାୟ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େନା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଖଡ଼ଖଡ଼ାଜି ଆରି ଅସ୍ତ୍ରୁବରାଜି । ୨୪ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍
 ଆ ପାପୁରମର୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼ୁକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା
 ପୁରାଡ଼ା ଆ ବୋର୍ସା ଖାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଆଡ଼ସାତଡ଼େନ । ୨୫ ଖେନ୍ ଅରିଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍
 ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଢେ ଖଣ୍ଡମନା, ଆରି ଆମନ୍ ଲବତୟଲନ୍ କାକାଡ଼ାମଜି ଲୁମା ।
 ୨୬ ଏଢେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ ଆରି ଆମନ୍ ଅଢ୍ଢେଲେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ନିୟ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି
 ।

୫

ତନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

୨୭ ବୁଡ଼ିକୋଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମାନ୍ନେଆ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କୟଡ଼ଡ଼ି, ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ
 ବରାଜି, ବେଶ୍ଵିଆମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମାଜି । ୨୮ ବୁଡ଼ିକୋଜଞ୍ଜି ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି
 ତାଞ୍ଜଡ଼ିବଜଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ତନାନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଆଜି ।

୩ ଆତିନସଜନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି ଆ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେଆଜି । ୪ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆଜୁଆରବୟ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ କି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ଆରି ଆ ଉଲ୍ଲେଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପର୍ତ୍ତନ୍ ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଆୟୋଞ୍ଜି, ଆପେୟଞ୍ଜି, ଜୋଜୋନ୍ ତ ଯାୟୋନ୍ଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେଏତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟରିୟଲୋଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ଗିୟତାତେ । ୫ ଅଙ୍ଗା ଆଜୁଆରବୟ ଆତିନସଜନ୍ ତକୋତନ୍ ଆରି ଆକୋନ୍ରା, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ପାର୍ତନାତନ୍; ୬ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ଜୁଆରବୟ ଜୋମ୍ଲେ ଗାଲେ ମଗାଡ଼ଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼୍ ତକୋଲନ୍ ଜନଡ଼୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁ । ୭ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରତୋସା ତେତେଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଷଡ଼୍ଷଜାଜି । ୮ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆକୁଲମଞ୍ଜି କି ଆସିଂମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅଃସାକ୍ଲେଏ, ଆନିନ୍ ତର୍ନେବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ ନିଶ୍ଚୟତାତେ ।

୯ ଅଙ୍ଗା ଆଜୁଆରବୟ ଯାକୃଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ ତଡ଼୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆବତରନ୍ ସୁତ୍ତଲନ୍, ୧୦ ଆନିନ୍ ମନଡ଼୍ ଲନ୍ମୁତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଆନିନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାକ୍ଲେତେ, ବାକ୍ଲେକୁଲନ୍ ଜନା, ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅନକାଜଡ଼ନ୍, ତୁକ୍ତମରନ୍ଆତଡ଼୍ ସାୟସିତେ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତମ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜୁଆରବୟ ଗାମ୍ଲେ ଆଞ୍ଜମନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏତୋ ।

୧୧ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏଜାତଡ଼୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଉନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ସବ୍ଟାୟଲନ୍ ସୁତ୍ତନେନ୍ ସାୟତଜି । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆଗ୍ରାସାଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍ଲେତଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଷାଡ଼୍ତଜି । ୧୩ ଆରି ରୟଡ଼ନ୍ ଷାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗଙ୍ଗନ୍ସିଲନ୍ ପାଡ଼୍ତଜି, ଆରି ଆଡ଼ସିତଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ସଉର୍ ଅଃନ୍ନାଡ଼ସିନେଜି, ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ବନରତୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅଢେ ଅନ୍ନେ ଆ ବର୍ନେଜି କତାଡ଼ିତଞ୍ଜି । ୧୪ ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଗାମ୍ତାୟ, ତାଙ୍ଗଡ଼ି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ସୁତ୍ତନେତଜି, ପସିଜନ୍ କୋଡେତଜି, ଆରି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେତଜି, ଅନବତୋସାନ୍ ତ ବନରତୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସନ୍ମୁମନ୍ଆତଡ଼୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟତଡ଼େଜି ତଡ଼୍ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼୍ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ସଟାୟତାଲେ ସନ୍ମୁମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଢେ ଷଶ୍ଚୁମତଞ୍ଜି । ୧୬ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତର୍ନେବୟ ଆସିଂଲୋଡ଼୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାୟସିଏତୋ, ଆରି ମଶ୍ଚିଡ଼ିନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାଡ଼ଲ୍ଲି ତେତଡ଼୍ ତଡ଼୍, ବନ୍ତ ମଶ୍ଚିଡ଼ିନ୍ ଆକୋନ୍ରା ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାକ୍ଲେଏତୋ ।

୧୭ ଅଙ୍ଗା ପାପୁରମରଜି ବର୍ନେନ୍ ଅସ୍ବୁଡ଼୍ବରତଜି ଆରି ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଲନ୍ମୁମକୁଜଞ୍ଜି ବାଗୁ ଗୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ଷାଡ଼୍ତଜି । ୧୮ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, “ଅବଞ୍ଜାଈଡ଼ନ୍ ତାଡ଼୍ଲିୟନ୍ ଏତାମୁତଡ଼୍” ଆରି “କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଲନ୍ମୁମକୁଜନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ଷାଡ଼େତୋ ।” ୧୯ ବାଗୁ କି ଯାଗି ମନ୍ରା ସାକିମରନ୍ ଅଃବୁଡ଼୍ଲନାଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବୁଡ଼୍ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁବଲୋଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ କନାୟକାୟବରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ତେନ୍ ତିଆତେ ଏଜାତଡ଼୍ । ୨୦ ବନ୍ତ ଆନାଜି ଇସ୍ବେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାଞ୍ଚେଲେ ଷଡ଼୍ଷଡ଼୍ବାଜି, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ନିୟ ବତଡ଼୍ତଜି ।

୨୧ ଇସ୍ବରନ୍, କ୍ରିସ୍ତ ଜିସ୍ତନ୍ ତ ଆସନେତା ପାଡ଼୍ଲଡ଼୍ବରମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍ତମ୍, ଆମନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍ମୁମନା, ଆରି ଅଙ୍ଗା ଜନଡ଼୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ମଡ଼ତାଲେ ଲୁମ୍ତଡ଼୍ । ୨୨ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଏରନିଃୟମନ୍ ଅକାମ୍ବୁଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଅସିନମ୍ ତକ୍ଲୋଡ଼୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବେଲୋଡ଼୍ ଆମନ୍ ମାୟତଡ଼୍ନେ, ଆମନ୍ ମବ୍ଡିରୁଲନ୍ ତକୋନା ।

୨୩ ଆରି ଆମନ୍ ସଉର୍ ତାଆନ୍ ଗାତଡ଼୍, କିମୋଡ଼୍ ବଭାନମ୍ ତ ତିତାନ୍ ଆରସୁତମନ୍ ଆସନ୍ ଅଜିଡ଼୍ ଦ୍ରାକାତାନ୍ ଗାଆ ।

୨୪ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ଇସ୍ବେ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼୍ ତେଏନ୍ ରାଡ଼୍ତାତେ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ଇସ୍ବେ ତିକ୍ଳି ତଡ଼୍ତେ । ୨୫ ଏଢେଲେମା ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ତରମ୍ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମୁକ୍ଲୋଡ଼୍

* ୫:୧୮ ୫:୧୮ ମାଡିଭ ୧୦:୧୦; ଲୁକ ୧୦:୭

ଲରାଡ଼ତାତେ, ବନ୍ଦତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଭେଲେ ଅଃର୍ଗାଡ଼ତାଲୋ ଜନଡ଼ତେନ୍ ତିଆତେ ସଲନ୍ ଅଃଡ଼କୋନେ ।

୧ କ୍ରିସ୍ତୁ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜି ଆ ବନେ ମାନୁଏତଜି, ଏଭେଲେତେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ଅଃନ୍ନଡ଼ୋଆୟ । ୨ ଆରି ଅଜ୍ଞା କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାର କ୍ରିସ୍ତୁମର, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମାନୁଏତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କ୍ରିସ୍ତୁମର ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମତଜି, କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ।

କଣ୍ଟାୟ ଖନଡ଼ନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ି ରନ୍ନାନ୍

୩ ଆନାଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ବୟନ୍ ଅଃନ୍ନାୟନେନ୍ ଆ ବନେଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ତରମ୍ପଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆନ୍ନାନ୍ ଆ ବନେଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ୪ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାତମତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତଞ୍ଜି ଆ ବନେ ପାଡ଼ଲେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଜି, ଏଭେଗୋଲୋଡ଼ ସଜ୍ଞାଭାନ୍, ଇସ୍ତାଭାନ୍, ତନାଲଗତନ୍, କାଜ୍ଞାନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି କାଜ୍ଞାନ୍ ନିୟ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲାବନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ତଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ।

୬ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତନ୍ ଆମ୍ରାନ୍ନେତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗମାଡ଼ମର, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ତକୋ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ବାଭେ ଆନିନ୍ ସର୍ପାତନେ । ୭ କେନ୍ ଆ ପୁତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଲାୟବୋ, ଆରି ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିବୋ । ୮ ତିଆସନ୍, ଅମଡ଼ୁଲେନ୍ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ତ ସିନ୍ରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍ ସରି । ୯ ଆନାଜି ଗନମାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତନୋରଡ଼ୋରଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଜନ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ଜି, ଆରି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ସନିଗ୍ରାତାନ୍ ଆରଡ଼ୋଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତଜି, କେନ୍ଆତେଜି ବାଭେ ମନ୍ରାନ୍ ପାଡ଼ୋ ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅନସେଡ଼ଗତନ୍ ଜିଚେ । ୧୦ ତଜ୍ଞାନ୍ ଲୋବଲବୋ ତେନ୍ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତଜ୍ଞାନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବ଼ାଲନ୍ ତନେନ୍ ଅମରେଡ଼ତଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସନିଗ୍ରାତାନ୍ ବାଭଲ୍ଲେ ତେତଜି ।

ଆତନିକ୍ତି ଖନଡ଼ଞ୍ଜି

୧୧ ବନ୍ଦତ ଏ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରା, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ସବ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନା, ତରମ୍ପଗତନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼, ତନେନ୍, ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍, ସନ୍ସନ୍, ଲତୟମନ୍ ତ ଲବଗଡ଼ ବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୋନା । ୧୨ ତନେ ଅଲ୍ଲଜୁଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁକିଞ୍ଜି ଲୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୋନା, ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞ୍ଜିମଲେ ତଜ୍ଞୋଆ, ତିଆସନ୍ ମା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲମ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ଆତେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୩ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ଇସ୍ପର, ଆରି ପନ୍ତ୍ରିଆ ପିଲାତନ୍ ଆମ୍ରାଲୋଡ଼ ମନଡ଼ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବାୟତମ୍, ୧୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜି ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ଼ିୟଲମ୍ଜି ଆ ବନାୟବରଜି ଏରଡ଼ୋସାତାଗୋ, ଏରନିଶ୍ଚୟତାଗୋ ଶୁଣ୍ଠିମଲନ୍ ତକୋନା । ୧୫ ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ତିଆତେ ଇସ୍ପରନ୍ ମା ଗବ୍ରିତେ, ଆନିନ୍ ସନେକେତମ୍, ଅବଞ୍ଜାନେମର, ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଆରି ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ, ଆନିନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜିୟ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗିଜେଜି, ଆରି ଗିୟଲେ ନିୟ ଅଃର୍ବିଏଜି, ଆଏଡ଼ର୍ ଆ ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ଆ ରନପ୍ରିନ୍ ଗିୟତାଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୧୭ ଆନାଜି ପୁତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଗମାଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି କକି_ଡ଼଼ନେଜି ତଡ଼, ଆଏଡ଼ର୍ ଅଃଡ଼କୋନେନ୍ ଆନଜେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆସାତଡ଼ନେଜି ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆଏଡ଼ର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼ିୟଡ଼ିୟଲଡ଼ତନ୍ ଆ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାନେତଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରାଜି । ୧୮ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜିମନ୍ ଆସନ୍ ବରାଜି, ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗନମାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ଲୁମ୍ତନାବା,

୬:୧୩ ୬:୧୩ ଜନ ୧୮:୩୭

ଏବଂ କୁସ୍ତାନେନ୍ ଅନର୍ଜେବେନ୍ ବାରେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଖଢ଼ଞ୍ଜାଜି । ୧୯ ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ଆସନ୍ ଅନର୍ଜେନ୍ ରମ୍ମଢ଼ ରମ୍ମଢ଼ ତର୍ତ୍ତୁମ୍‌ଲେ ଡକ୍ଲୋଡଜି, ଆରି ଅଃନୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଅନମେଢ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଡଜି ।

୨୦ ଏ ତିମତି, ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଇନିଜି ଆ ବିଡ଼ାର ତିୟ୍‌ଲମ୍‌ଜି ତିଆଡେ ମନଢ଼ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନା; ଅଢେ ଅନ୍ନେ ଆବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅମତଢ଼ତଢ଼, ଆରି କାଞ୍ଜାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଡ଼ଲେ ଅଲ୍‌ବାଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମତଢ଼ ସିଲଡ଼ ସବଢ଼ାୟ୍‌ଲନ୍ ଡକୋନା । ୨୧ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତିଆଡେଜି ଅଃଞ୍ଜିମ୍‌ଲଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଡର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସଢ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଆମତଢ଼ ଡକୋନେଡୋ ।

ତୀମଥୁଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ପାଠଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର୍ ପାଠଲନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଠଲନ୍ ଆତଡ଼୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଆଡ଼କ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼େନ୍ ୧:୧୬ । ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଜି ବରା ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଠଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼େନ୍ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଏନେଗନ୍ ଆ ତନଶ୍ଟାୟଜି ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ପାଠଲନ୍ ତିମତିନ୍ ଆତଡ଼୍ ଖଢ଼ଖଢ଼ତେ । ପୁର୍ବାଃତେଜି ନିୟ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନଶ୍ଟାୟଜି ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପାଠଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼େନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାୟ୍

- ୧. ପାଠଲନ୍ ତିମତିନ୍ ଆତଡ଼୍ ନମସ୍ତାରତାଲେ ଇଡ଼ଲନ୍ ଉତନେ । ୧:୧-୩
- ୨. ସନେନ୍ ସେନନ୍ ତ ଖନଡ଼ଖଢ଼ବରନ୍ । ୧:୪-୨:୧୩
- ୩. ଖନଡ଼ଖଢ଼ନ୍ ତ ଆକ୍ଲୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବନରନ୍ । ୨:୧୪-୪:୫
- ୪. ପାଠଲନ୍ ଆ ଅବସ୍ତା । ୪:୬-୧୮
- ୫. ଅନବ୍ ସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୪:୧୯-୨୨

୧ ଖେନ୍ ପାଠଲନ୍, କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ମରାୟଲନାଖନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍ ତେୟ୍ବର ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଜା ଆନମେଡ଼୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ତିଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅନବ୍ ଜନାନ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର୍ ତେଲ୍ ଯ୍ ।

୨ *ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଖେନ୍, ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟତାୟ୍;

ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ କନାରକାରମନ୍, ଆ ସନାୟ୍ ମନ୍ ତ ସନୟ୍ ଜିୟମତୋ ।

ସନେକେନ୍ ତ ଅନବ୍ ଉୟ୍ବନ୍

୩ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଖେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ବିବେକନ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ ଅଜା ଆ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତଡ଼୍ ସେକେତାୟ୍, ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ପାର୍ତନା ଇଡ଼ନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜମନମ୍ ମନେଲେ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼୍ ସେକେତାୟ୍ । ୪ ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ମନେତାୟ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ ତଡ଼ରାତାତ୍ ଯ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଗିୟଲମନ୍ ତେନ୍ ମାଡ଼୍ ସର୍ତାତନାୟ୍ । ୫ *ୟାୟୋନମ୍ ଲୋଇନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ନମ୍ ଇଉନିକିନ୍ ଆମତ୍ ଏଜାଲେ ତନେନ୍ ତକୋଏନ୍, ଅମଡ଼ନମ୍ ନିୟ୍ ଏଢେଲେ ତନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍; ତି ତନେନମ୍ ଆ ବନେ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଲାୟ୍ । ୬ ଖେନ୍ ଅବବ୍ ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅସିଖେନ୍ ତରକ୍ଲୋାଖନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଜା ବୋର୍ସା ଖାଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଅବମେଡ଼୍ଲେ ତନକ୍ଲୋାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ ଏଭାୟତମ୍ । ୭ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅଜା ପୁରାଡ଼ା ତିୟ୍ ତିୟ୍ ଲଡ଼ଲନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ତଡ଼ ଅଃନୁମେଡ଼୍ଲଡ଼୍ନେ, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ବୋର୍ସାନ୍, ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ମନଡ଼୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ତିୟ୍ ତିୟ୍ ଲଡ଼ତନ୍ ।

୮ ତିଆସନ୍, ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଆ ବନେ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍ ରୟ୍ ତଡ଼୍ନେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆସନ୍ ଗରୟ୍ ତଡ଼ମ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ ଆଡ଼ିୟ୍ ଲମନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ମନଡ଼୍ ବର ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲେ ତକୋନା । ୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଉକ୍ଲୁୟ୍ ଲଡ଼ଲନ୍ ଆରି ମନଡ଼ିରନ୍ ବାଢେ ଓଡ଼େଲଡ଼୍ଲନ୍, କାକାଡ଼ାଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଡ଼୍, ବନତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ତ ଆ ସନାୟ୍ ମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଉକ୍ଲୁୟ୍ ଲଡ଼ଲନ୍, ପୁତ୍ ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଗତେଲେନ୍ ଆମ୍ଲଡ଼୍ ତି ଆ ସନାୟ୍ ମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଖାଡ଼ଲବୋ । ୧୦ ନମି ଅନୁରମର୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ

* ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬:୧   * ୧:୫ ୧:୫ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬:୧

ଜିସୁନ୍ ଅବରାହ୍ମତାଲନ୍, ସିଲହଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ସବ୍‌ଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ଆ ମନହ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେହ୍ ଆ ତହ୍‌ର ଅବଗିୟତାଏନ୍ ।

୧୧ *ତି ଆ ମନହ୍‌ବର ଅନପୁହ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନାପ୍ପାୟ୍ ଖହ୍‌ନେମର୍ ଆରି ଖନହ୍‌ତିୟମର୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ତବନହ୍‌ଲ୍ଲୟ୍ । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁଞ୍ଜନ୍ ଖାହ୍‌ତାୟ୍, ତେଲୋଜନହ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଗରୟ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟ୍ ଆନା ଆମହ୍ ଖେନ୍ ତଡ଼ନାୟ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଆଜନା, ଆରି ଖେନ୍ ଅଜାଆତେ ଆସିଲୋହ୍‌ନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆତେ ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇହ୍‌ନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋଲେ ରପ୍ତିତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ୧୩ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତହ୍ ଇନିଜି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଚି ଖହ୍‌ଲମ୍, ତିଆତେ ରତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋଆ. ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଜାଡ଼ି ତନ୍‌ହ୍‌ୟମନ୍ ତ ତନେଲୋହ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନା । ୧୪ ଅଜା ବିଡ଼ାନ୍ ଆମନ୍‌ଆତହ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଲମ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ମଡ଼ିବ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ତିଆତେ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋଆ ।

୧୫ ଏସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ସଜାଭାତ୍‌ୟ୍‌ଜି, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା, ପୁଗେଲନ୍ ତ ଅର୍ମଗନାନ୍ ନିୟ୍ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ସଜାଭାତ୍‌ୟ୍‌ଜି । ୧୬ ଅନିସିପରନ୍ ଆସିଂମରୁଜିଆତହ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ସାୟ୍‌ମେତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟ୍ ଆନିନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ବବ୍‌ୟୋଲ୍‌ୟ୍, ଆରି ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି ଆତ୍ରକୋଲିଖନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଃଗରୟ୍‌ଲୋ । ୧୭ ଆର୍ଯାୟ୍ ଆନିନ୍ ରୋମ୍ ତେସାଲୋହ୍‌ନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିତହ୍, ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ସାୟ୍‌ଲେ ଅମହ୍‌ଖେନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍; ୧୮ ସୋଡ଼ା ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇହ୍‌ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ କାନକାରମ୍ ଗାମେତୋ, ଆରି ଏସିସି ଗଡ଼ାଲୋହ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ସାକ୍ଲେଲ୍‌ୟ୍, ତି ଆ ବନେଜି ଆମନ୍ ମନହ୍‌ତମ୍ ଜନା ।

୨

ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିପ୍ପାୟ୍

୧ ତିଆସନ୍ ଏ ତନ୍‌ହ୍‌ୟମ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍, ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାରେ ଅକୋର୍ସାନା । ୨ ଆରି, ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଚି ଆତେମହ୍ ଖେନ୍ ଅରବ୍‌ଜନାଲାଞ୍ଚି ଆ ବନେଜି ଆମନ୍ ଅମ୍‌ତହ୍‌ହେନ୍, ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଚିଆତହ୍ ଖନହ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଏଢେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମହ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଜି ।

୩ ଆମନ୍ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିପ୍ପାୟ୍‌ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଆ । ୪ ଅବୟ୍ ସିପ୍ପାୟ୍‌ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟ୍‌ନ୍‌ଆତହ୍ ଅନବ୍‌ସଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ସିପ୍ପାୟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆବ୍‌ଲୁମ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଅନ୍ନିହ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରି ଅଃଲୁମେ । ୫ ଅବୟ୍ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେମରନ୍ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେଲୋହ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଅନଗତଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଅଃନୁଣ୍ଡିଃଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ରନ୍‌କବନ୍* ଅଃଞ୍ଚାତେ । ୬ ରତହ୍‌ୟବ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ଅର୍ଭମର୍ ଆମ୍ପୁହ୍ ଅଜନ୍ ଖାହ୍‌ତେ । ୭ ଖେନ୍ ଇନିଜି ବର୍ଡନାୟ୍, ଆମନ୍ ମନହ୍ ଇୟମ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଗନନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍‌ଆତହ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟ୍‌ତମ୍ ।

୮ ଖେନ୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆରପୁହ୍‌ବରତାଞ୍ଚି ଅନ୍ତମ୍ ଅଜା ଜିସୁ ଜିସୁ ଆରବୁମରଞ୍ଚି ଆମହ୍‌ଲୋହ୍ ସିଲହ୍ ଯର୍ମେହ୍‌ଲେ ତୋଲନ୍, ତି ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍‌ଜାମର୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ମନ୍ନେଆ । ୯ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତୋସାମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସିଜ୍‌ଜିଡ଼ି ବାରେ ଜିଲେ ତଣ୍ଡନ୍ ଖାହ୍‌ତାୟ୍ । ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେ ଆନ୍ନିହ୍‌ଜା ଜିଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ । ୧୦ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସୋତାଏଞ୍ଚି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଆମହ୍ ସିଲହ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେହ୍ ତ ଅନୁରନ୍ ଖାହ୍‌ତେଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲେ ତକୋତନାୟ୍ । ୧୧ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍;

“ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ରବୁଲହ୍‌ଲନ୍,

ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ନିୟ୍ ଆମେହ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ ।

୧୨ * ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲବୋ ତେନ୍,

ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସାସନତବୋ,

ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃଜ୍‌ଜାଲବୋ ତେନ୍,

ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃଜ୍‌ଜାଲାଲହ୍‌ତେନ ।

* ୧:୧୧ ୧:୧୧ ୧ ଚିମିତି ୨:୭ * ୨:୫ 2:5 ପୁରସ୍କାରନ୍ * ୨:୧୨ ୨:୧୨ ମାଡିଉ ୧୦:୩୩; ଲୁକ ୧୨:୯

୯୩ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମତ୍‌ନ୍ ଅଃଡ୍‌ରର୍‌ନ୍‌ବୋ ଜନତ୍‌ଡେନ୍,
ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଅରାସାନେତମ୍,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଃଞ୍ଜୁଣ୍‌ୟତମ୍‌ନେ ।”

ତର୍ନେ କାକାଡ଼ାମର୍

୯୪ ମଣ୍ଡୁଡିନମ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନତ୍‌ନ୍ ତିୟାଜି, ଆରି ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଡେତଡ଼୍‌ନେଜି ତଡ଼୍, କେନ୍‌ଆତେ ମନତ୍‌ ତଡ଼୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ବୟନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସେଏଡ଼୍‌ତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆତେମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରାଜି । ୯୫ ଆମନ୍ ଏରଗନ୍‌ରଜନ୍ ରନପ୍ରିନମ୍ ଜାୟ ରେୟଲଡ଼୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନତ୍‌ନ୍ ତିୟା, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଅବୟ୍ ମନତ୍‌ କାକାଡ଼ାମର୍ ତେତମ୍ । ୯୬ ବନ୍‌ତ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସିଲଡ଼୍ ସବ୍‌ଟାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନା, ଆନାଜି ଏଭେଗୋଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ମଗାଡ଼୍‌ଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ସବ୍‌ଟାୟ୍‌ତଜି । ୯୭ ଆନାଜି ଏନ୍‌ଗେଗନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କଡ଼ାଡ଼ିତଞ୍ଜି, ଆ ଜନତ୍‌ଞ୍ଜି ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଆମ୍‌ସ୍ତ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଗୁରୁଡ଼୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ତେ; ଉମନାୟନ୍ ତ ପିଲିତନ୍ ଏଭେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତକୋଜି । ୯୮ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼୍‌ରନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନା ତଡ଼୍‌ରଗଡ଼୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଯନ୍‌ମେଟ୍‌ନ୍ ତେଏନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନତ୍‌ନ୍ ତିୟାଲେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବସେଡ଼୍‌ତଜି । ୯୯ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅଜା ଜିମ୍ମି ରବଡୋଲେ ତୁବେନ୍ ତିଆତେ ଆନିଡ଼୍ ମୋମୋଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଆରି ତି ଆ ଜିମ୍ମିଲୋଡ଼୍ ଏନ୍‌ଗେଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼୍, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ଜନାତେ, ଆରି ଆନା ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜ୍ଞାମ୍ ଜମ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ସବ୍‌ଟାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋଏତୋ ।”

୧୦୦ ଅବୟ୍ ଗମାଡ଼୍‌ମରନ୍ ଆସିଂଲୋଡ଼୍ ସଭର ସ୍ତାନନ୍ ତ ରୁପାନ୍ ବାଭେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ମାଜି ତୁମ୍ ଅଃଡ଼୍‌କୋଏ, ବନ୍‌ତ ଅରାନ୍ ତ ଲବନ୍ ବାଭେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ମାଜି ନିୟ୍ ତକୋତେ, ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍ ସିମ୍ମାନ୍ ପୁପୁରିଡ଼୍‌ନ୍ ଜଣ୍ଡୁମନେନ୍ ତେତେ, ଆରି ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍ ତିତାନ୍ ଜଣ୍ଡୁମନେନ୍ ତେତେ । ୧୦୧ ତିଆସନ୍, ଆନା ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସିଲଡ଼୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ସବ୍‌ଟାୟ୍‌ଲନ୍ ମବଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଜନତ୍‌ମନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍‌ ତିୟାତମଲନ୍ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍, ଇନି ଜନତ୍‌ ମନତ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋତନ୍ । ୧୦୨ ବନ୍‌ତ ବନେଣ୍ଡିଆ ଇଡ଼୍‌ନ୍ ତଅଡ଼୍‌ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼୍ ଆମନ୍ ସବ୍‌ଟାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନା, ଆନାଜି ମଡ଼ିର୍ ଉଗରନ୍ ବାଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍‌ ପାର୍‌ତନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ତରମ୍ମଗତନ୍, ତର୍ନେନ୍, ତନ୍‌ଡ଼୍‌ୟମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ବାଭେ ତକୋନାବା । ୧୦୩ ଆରି ଜେନ୍ ବର୍ତ୍‌ମ୍ କାଜ୍‌ଜାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ବୁଡ଼ିତତନ୍ ଅଲ୍‌ବାଡ଼୍‌ବରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ସବ୍‌ଟାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନା, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍ ଗୋଡେନ୍ ତ ଅଲ୍‌ସଜାଭାନ୍ ତୁଡ଼୍‌ତନାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଜନା । ୧୦୪ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଗୋଡେନ୍ ଅମ୍‌ଡୁଡ଼୍‌ତଡ଼ାୟ୍ ତଡ଼୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମନତ୍‌ ଜନତ୍‌ତିୟାମର୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେତୋ, ଆ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସଏଲେ ତକୋନେତୋ; ୧୦୫ ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତ୍ରାଭାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଜନାତାଲେ ଆବୟ୍‌ରୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସମ୍‌ୟ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ରୟ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ତିୟାତଜି । ୧୦୬ ଆରି, ସନ୍‌ମ୍ ଆ ଇସ୍ତ୍ରାମନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଜଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଜିଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟ୍‌ରୁଡ଼ିଲନ୍ ତି ଆ ଜନିବାଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଡ଼ରୁତଜି ।

୩

ଆତନିଞ୍ଜି ତିନ୍ନାନ୍

୧ ଆତନିଞ୍ଜି ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ ଉଣ୍ଡୁ ଜିର୍‌ତାୟ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଅମତୋ । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ମନ୍‌ରାଜି ସଭର ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତୁଡ଼୍‌ୟମତମତଞ୍ଜି, ରନ୍ନାନ୍ ଲୋବତଞ୍ଜି, କଜ୍‌ିତଞ୍ଜି, ଅବସୋଡ଼ାତମତଞ୍ଜି, ନିୟ୍‌ୟତଜି, ଆପେୟନ୍ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍‌ଲେତଜି, ଅମାନ୍‌ନେତଞ୍ଜି, ଏରମଡ଼ିର୍ ତେତଜି, ୩ ଆନିଞ୍ଜି କାନକାରମ୍ ଅଃଗାମେଜି, ଅଃପ୍ଲାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନେଜି, ବୁର୍‌ତଞ୍ଜି, ଆଇୟ୍‌ସି ଆଇୟ୍‌ଜଡ଼୍‌ଲନ୍ ଅଃଡ଼୍‌କୋନେଜି, ବବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ନେତଞ୍ଜି, ମନତ୍‌ବରଞ୍ଜି ଏଡ଼୍‌ରୁମଡ଼୍‌ତଜି, ୪ ବାୟ୍‌ସିତଞ୍ଜି, ଇନିଡ଼୍ ଅଃଞ୍ଜିତେଜି, କନିୟ୍‌କିୟ୍‌ତାତଜି, ଏରାୟ୍‌ୟ୍ ସୁକ୍‌ନ୍ ତୁମ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ତଜି ଆରି

ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଷ୍ଟୁଢ଼ୟମେଜି: ୫ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଶ୍ରେନ୍‌ ତୁମ୍ ତରମ୍ମଫରଗୋ ଅବତୁୟତଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆଜାଡ଼ି ବୋର୍ଯାନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁନେଜି । ୬ ଏନ୍‌ଗନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅସିଂରେଡ଼ନ୍‌ ଇୟଲେ ଏବ୍‌ବସ୍‌ ଧ୍ଵାଈମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡ଼ଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍‌ ଆ କାଈଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ମଗାଡ଼ଲେ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇୟତେ ଖଡ଼ଞ୍ଜି । ୭ କେନ୍‌ ଆଇମରଜି ତିତାନ୍‌ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼ତଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିବରନ୍‌ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପିଏଜି । ୮ ଆରି ଜନ୍ନିସନ୍‌ ତ ଜମ୍‌ିୟନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଲେ ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜାଏଞ୍ଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ବିରୁଦତଜି, କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ମନ୍‌ ଅଡ଼େଲେ ଅଡ଼େନ୍‌ ତେଆୟତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼ାୟତଜି । ୯ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଆରି ଆମ୍ମୁଲନ୍‌ ଜିରେ ଅଃର୍ପିଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ଆଉଲ୍‌ଜି ତିଆତେ ବଡ଼ିନ୍‌ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଜନାତଜି, ଜନ୍ନିସନ୍‌ ତ ଜମ୍‌ିୟନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଏଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏରେଗୋ ତେତଜି ।

ଆତନିକ୍ତି ଖନଡ଼ଞ୍ଜି

୧୦ ବନ୍‌ତ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି, ଖଣ୍ଡମନେଖେନ୍‌, ସନେଡ଼ସେଡ଼ଞ୍ଜି, ତର୍ନେଖେନ୍‌, ସନଏଖେନ୍‌, ତନ୍‌ଡ଼ୟମଖେନ୍‌, ଲନ୍‌ମଖେନ୍‌, ୧୧ ଧତ୍‌ଶେନ୍‌ ଆରି କାକୁତ୍‌ ଖେନ୍‌ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଜନାଜି; ଅନ୍ନିଅକିଆନ୍‌, ଇକନିଅନ୍‌ ତ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଖେନ୍‌ ତନଶ୍ଵାୟନ୍‌ ଖାଡ଼ିଲାୟ, ବନ୍‌ତ ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଖେନ୍‌ ସଏଲାୟ, ଆରି ତେରେ ସିଲଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋବଲ୍‌ୟ । ୧୨ ଆନାଜି କ୍ରିସ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆମଡ଼ ମାୟଲନ୍‌ ତରମ୍ମଗତନ୍‌ ତଡ଼ିୟନେନ୍‌ ସାୟତଜି ଆନିଞ୍ଜି ତନଶ୍ଵାୟନ୍‌ ଖାଡ଼ିତଜି । ୧୩ ବନ୍‌ତ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ କଣ୍ଡାୟତମ୍‌ତଜି । ୧୪ ବନ୍‌ତ ଆମନ୍‌ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଖଡ଼ିଲନ୍‌ ଆରି ଅଞ୍ଜାଆତେଜି ଆମନ୍‌ ତର୍ନେ, ତେରେ ଗବ୍‌ରିଲନ୍‌ ତକୋନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ଆନାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଖଡ଼ିଲନ୍‌ ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଜନା । ୧୫ ଆରି, କ୍ରିସ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆମଡ଼ ତର୍ନେ ଅନ୍‌ରନ୍‌ ଆଖ୍ରାଡ଼ବନ୍‌ ଆ ରୁଡ଼ି ଅଞ୍ଜା ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ତକୋ, ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଆସନ୍ନାନମ୍‌ ସିଲଡ଼ ପଡ଼େଲନ୍‌ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । ୧୬ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ସାସ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍‌ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ବାରେ ଅନିତନ୍‌ ତେଏନ୍‌, ଆରି ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍‌, ମନଡ଼ତତନ୍‌ଆତେ ଅନବତୁଜନ୍‌ ସନାଖେଡ଼ନ୍‌, ଅନାଡ଼ତଞ୍ଜି ସନେତାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ତରମ୍ମଗତନ୍‌ ତଡ଼ିୟନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ ଖଡ଼ିଲଡ଼ତଜି । ୧୭ କେନ୍‌ ଆ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ ବାରେ ଇସ୍ଵରନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ାମ୍‌ ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଲନ୍‌ମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅବଜାତାତଜି ।

୪

୯ ଇସ୍ଵରନ୍‌ ଆମ୍‌ୁକ୍ତାଏ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଆରି ରାଜାନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ସାସନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆଜିର୍ତ୍ତାଖନ୍‌ କ୍ରିସ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆତେମଡ଼, ଆ ରାଜ୍ୟନ୍‌ ଆ ମନଡ଼ବନ୍‌ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍‌ ବର୍ତମ୍; ୧୦ ଇସ୍ଵରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଖନଡ଼ନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅନ୍‌ୟୁବନ୍‌ ବାରେ ତିତାନ୍‌ ଅବଜାତାଲନ୍‌ ତକୋନା, ଅକୋର୍ସାଲନ୍‌ ଆଜିୟ୍ ଆଜିୟ୍‌ ସାଖେଡ଼ଲେ ଖନଡ଼ନ୍‌ ତିୟା, ଆରି ଆଜିୟ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ଅବନ୍‌ୟୁବାଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ଏରେଲେ ନିୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଅଃନ୍ନମ୍‌ତଡ଼େଜି, ବନ୍‌ତ ତମାୟବରଞ୍ଜି ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍‌ ଲତୟତଜି, ଆରି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଇସ୍ଵରଞ୍ଜି ବାରେ ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଖନଡ଼ିୟମରଞ୍ଜି ସାୟତଜି । ୧୨ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଅଃନ୍ନମ୍‌ତଡ଼େଜି, ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼ତଜି । ୧୩ ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଆଇୟ୍‌ସି ଆଇୟ୍‌ଜିଲନ୍‌ ତକୋନା, ତଣ୍ଡିନ୍‌ ସଏଲେ ତକୋନା, ମନଡ଼ବରନ୍‌ ଅସ୍ତୁଡ଼ବରା, ସେବା କାକାଡ଼ାମ୍‌ ଅବସ୍ତୁଞ୍ଜିଆ ।

୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ପରାନ୍ନାଖେନ୍‌ ଅନମଡ଼ନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ କେନ୍‌ ଆ ପୁତ୍‌ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବେଡ଼ାନ୍‌ ଅଡ଼ୋଲାୟ । ୧୫ ଖେନ୍‌ ଅନମେଡ଼ ଅଲ୍‌ଲୁଜେଲୋଡ଼ନ୍‌ ରବୁକିଖିଡ଼ ଜୁଜେଲାୟ, ଖେନ୍‌ ଅନମେଡ଼ ଅନିରଲୋଡ଼ନ୍‌ ସନେଡ଼ସେଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତୁଡ଼ିଲାୟ, ଆରି ତର୍ନେଖେନ୍‌ ରବତୋଲେ ତକୋତାୟ ।

୧୬ ନି ଖେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତରମ୍ମଗତନ୍‌ ଆ ରନ୍‌କବ୍‌ ଆତକ୍ଲୋ, ତିଆତେ ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍‌ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆତିମ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟତ୍‌ୟ, ସଭର୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍‌ ଅଃଭିୟ୍‌ୟ, ଆର୍ପାୟ

୫:୧୧ ୩:୧୧ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୩:୧୪-୫୨; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୪:୧-୭; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୪:୮-୨୦

ତିଅଙ୍ଗା ମନରା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମଲେ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଜଗେତଜି, ତି ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଓଞ୍ଚୋଲ୍‌କ୍‌କ୍‌ଜନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି ।

୯ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଲଜିରାୟ । ୧୦ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଦିମାନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାତେନ୍ କି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅମରେଡ଼ଲ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ ନମି ତେସଲନିକିନ୍ ଜିରେନ୍, କ୍ରେସ୍‌କେନସନ୍ ଗାଲାତିନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ତିତସନ୍ ବଲମତିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୧ *ଲୁକନ୍ ତୁମ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାର୍କନ୍ ନିୟ ଓରୋଟାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଚେନ୍ ଇୟତାୟ ସାଜଇୟ । ୧୨ *ଞ୍ଚେନ୍ ତୁକିକନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏପିସିନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ । ୧୩ *ଞ୍ଚେନ୍ ତ୍ରୋୟା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାର୍ପସନ୍ ଆମଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜରିରାଞ୍ଚନ୍ ଆ ଅଜି, ଆମନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଚନ୍ ଆତିଡ଼ ତିଆତେ ଞମଲେ ପାଟାୟ, ବଇଞ୍ଚେଞ୍ଚି ତ ଉସାଲ୍ ବଇଞ୍ଚି ନିୟ ପାଡ଼ତ୍‌ୟ ।

୧୪ *କତ୍ରା ଆଲେକଜାଣ୍ଡାରନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଏମ୍‌ଲ୍‌ୟ, କେନ୍‌ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ପବ୍‌ରତେତୋ । ୧୫ ମନଡ଼ବରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସକ୍‌ଭାଏନ୍, ତିଆସନ୍‌ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍‌ମେନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାବା ।

୧୬ ପର୍ତ୍ତମ୍‌ତର ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆରୋଡ଼େଲିଞ୍ଚି ଆତିଡ଼ ଆନ୍‌ଡ଼ଢ଼ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅଃଡ଼ୁନେଲ୍‌ୟଜି, ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜିର୍‌ୟଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଡୋସାଞ୍ଚି ଞମଡ଼ଢ଼ଜି ତଡ଼ । ୧୭ ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତନେଲ୍‌ୟ, ଆରି ଷେନ୍‌ସିଅକିତନ୍ ଆମୁକ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୁଲ୍‌ୟ, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଷେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅପୁଡ଼୍‌ବର୍ତ୍ତାୟ ଆରି ଅଡ଼କୋ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ନିୟ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଢ଼ଜି । ୧୮ ଆରି, ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍‌ସାଜିନ୍‌ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତୋବ୍‌ତ୍‌ୟ ଆରି ଆନିନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜୁବାୟଲେ ତକ୍‌କୋତାଲେ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଓରୋଡ଼ତ୍‌ୟ; ଆନିନ୍‌ଆଏଡ଼ବ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞଡ଼େତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଆତନିକ୍‌ସନକଡ଼େନ୍

୧୯ *ପ୍ରିସ୍ତାନ୍, ଆକିଲାନ୍ ତ ଅନିସିପରନ୍ ଆସିଂମରଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍ତାରଞ୍ଚେନ୍ ଅବ୍‌ଜନାବାଜି । ୨୦ *ଏରାସ୍ତୁନ୍ କରନ୍ତ୍ରି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ରଏଲାୟ, ବନ୍‌ତ ତରପିମାନ୍ ଆରସ୍ତୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍‌ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ମିଲିତନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । ୨୧ ରଟାଗାଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡୋଆଞ୍ଚନ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ଆମନ୍ ତେନ୍‌ଜେ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାନା ।

ଇଉଡୁଲନ୍, ପୁଦେନସନ୍, ଲିନନ୍, କ୍ଲୋଦିଆନ୍ ତ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍ତାରତମଜି ।

୨୨ ପ୍ରବୁନ୍ ପୁରାଡ଼ାନମ୍ ବୟନ୍ ତକୋନେତୋ ।
ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସରିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆ ସନାୟ୍‌ତ ତକୋନେତୋ ।

* ୪:୧୦ ୪:୧୦ କଲସି ୪:୧୪; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ୨ କରନ୍ତ୍ରି ୮:୨୩; ଗାଲାତି ୨:୩; ତିତସ ୧:୪ * ୪:୧୧ ୪:୧୧ କଲସି ୪:୧୪; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୨:୧୨, ୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯; କଲସି ୪:୧୦; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪ * ୪:୧୨ ୪:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ଏପିସି ୬:୨୧, ୨୨; କଲସି ୪:୨୮ * ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୬ * ୪:୧୪ ୪:୧୪ ୧ ତିମତି ୧:୨୦; ରୋମିଅ ୨:୬ * ୪:୧୯ ୪:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨; ୧ ତିମତି ୧:୧୨, ୧୭ * ୪:୨୦ ୪:୨୦ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୨; ରୋମିଅ ୧୭:୨୩; ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ୨୧:୨୯

ତୀତସଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ତିତସନ୍ ଆମତ୍ ପାଠଲନ୍ ଇତ୍ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ତିତସନ୍ ଅବୟ୍ ଏରଜିଉଦିମର୍ ତକୋଏନ୍, ବନ୍ତ ତିକ୍ଲି ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁଲନ୍ କି ପାଠଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟ୍ତମର୍ ତେଏନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଠଲନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆତିତ୍ ତିତସନ୍ ଆବେଶ୍ଟିଆ ତକୋଏନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ଯାରି ସୋଡା ସୋଡା କଡାଡିନ୍ ଆଇଡିଡ୍ । କ୍ରିଡିନ୍ ଆ ମଶ୍ଟି ତନୁରତ୍ତୁରନ୍ ଆସନ୍ ପାଠଲନ୍ ତିତସନ୍ଆତଡ୍ ତେତେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ।

କ୍ରିଡି ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ୍ଲେନେ ଆ ବୁଡ୍ଡି ମନଡ୍ ତଡ୍, ତିଆସନ୍ ମଶ୍ଟିଲୋଡନ୍ ଆମ୍ବୁଗଡ୍ମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଖଣ୍ଡୁମନେନ୍ ତେତେ ତି ଆ ବନେଜି ପାଠଲନ୍ ତିତସନ୍ଆତଡ୍ ଅବଜନାଏନ୍ । ମଶ୍ଟିଲୋଡନ୍ ବୁଡାକୋଜଞ୍ଜି, ବୁଡିକୋଜଞ୍ଜି, ବେଶ୍ଟିଆସିଜଞ୍ଜି ଆରି କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଖନଡନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ତି ଆ ବନେଜି ନିୟ୍ ପାଠଲନ୍ ତିତସନ୍ଆତଡ୍ ଖଡ୍ଝଡ୍ମେନ୍ । କ୍ରିସ୍ତୁମରଞ୍ଜି ଆ ଖଣ୍ଡୁମନେ ସନୟ୍, ଅଡ୍କୋ ମନ୍ରାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା, ତର୍ଡମ୍ ଏଲ୍ନେଡ୍ମୁମଡ୍ଡୁଡ୍, ତର୍ଡମ୍ ଏଗୋଡେଡ୍ମେ ଆରି ମଶ୍ଟିନ୍ ତରଡ୍ଆନ୍ନା ଏଏମ୍ନେଡ୍ମେ ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ ସିଟିନ୍ ଆନିତଲ୍ମମର୍ ପଡେନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଖଡ୍ଝଡ୍ମେ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୧୬
- ୨. ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ କାକାଡାମରଜି । ୧:୫-୧୬
- ୩. ଖନଡ୍ଝଡ୍ମେବରନ୍ । ୩:୧୨-୧୫

୧ ଖେନ୍ ପାଠଲନ୍, ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍ମନେମର୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କାକାଡାମର୍ ତିତସନ୍ ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତ୍ଲେ ଆପ୍ତାୟ୍ତାୟ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ତନେ ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଅଃନୁଖିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ଆଖନାଡ୍ ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଆଜାଡିନ୍ ଆ ଗିଆନଲୋଡ୍ ଅନବଗୋଗୋଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍ମନେମର୍ ତେଲ୍ମିୟ୍ ।

୨ ଇସ୍ପରନ୍ କେନ୍ ଅଃନୁଖିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ଇନ୍ଲେଖିଆତଡ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ବାସାଲଡ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ତଡ୍ ।

୩ ଆନିନ୍ ଆଡିନ୍ନାଈତମନ୍ ତି ଆ ମନଡ୍ବର ଅବ୍ରିୟତାଏନ୍, ତିଆତେ ଅନସ୍ପୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁର୍ମର୍ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ବିଡାରନ୍ ତିୟ୍ଲିୟ୍ ।

୪ *ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ତ ଅନୁର୍ମର୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍ମମନ୍ ତ ସନୟ୍ ଅମତ୍ବେନ୍ ଅଡୋଆୟ୍ତୋ ।

କ୍ରିଡି ତେପ୍ତାଲୋଡନ୍ ତିତସନ୍ ଆ କାକାଡା

୫ ଅଶ୍ଟୁ ସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଅଡକୋନ୍ ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଖେନ୍ ବର୍ଣ୍ଣାୟ୍ଲମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡକୋ ଗଡାନ୍ ଆ ମଶ୍ଟିଲୋଡ୍ ଆମ୍ବୁଗଡ୍ମରନ୍ ତନବନଡନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିଡି ତେପ୍ତାଲୋଡନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ଲେ ଜିର୍ମମ୍ । ୬ *ଆମ୍ବୁଗଡ୍ମରନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଆ ମନ୍ରା ତବନଡ୍ବା; ଆନିନ୍ ଏରତୋସା ତକୋତେ, ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ଆବୟ୍ ତେଏତୋ, ଆଆନଞ୍ଜି ତନେତମ୍ ତକୋଏତଜି, ଆରି ଆନଞ୍ଜି ଆଲ୍ଲେଜି, କେକ୍ଲେଡ୍ଜି ତେଡଡ୍ଜି ତଡ୍ ।

୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ସୋଡାମରନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଗୁମୁସ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଏରତୋସା ତକୋନେତୋ; ଆନିନ୍ କଲ୍ମିମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍, ବରାବ୍ମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍, ଗାସାଲ୍ମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍, ଗୋଡେମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍, ରନ୍ନା ଲୋବମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍,

୮ ଆର୍ପାୟ୍ ଆନିନ୍ ସାକ୍ଲେକୁଲ୍ମମର୍ ତେଏତୋ, ତନୁଡ୍ମମର୍ ତେଏତୋ, ଆକୟ୍ତମନେମର୍ ତେଏତୋ, ବୟ୍ଲେମର୍ ତେଏତୋ ।

* ୧:୫ ୧:୫ ୨ କରଜି ୮:୩; ଗାଲାତି ୨:୩; ୧ ତିମତି ୪:୧୦   * ୧:୨ ୧:୨ ୧ ତିମତି ୩:୨-୬

୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜନତନ୍ ଆଞ୍ଚାତେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତର୍ନେନ୍ ଜମଲେ ତଲୋଏତୋ, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ମନ୍ତ୍ ଜନତନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଆରି କେନ୍ଆତେ ଆତ୍ରଡ଼ତଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଅକୋର୍ଯାଲନ୍ ଜାଲଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୧୦ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି, ଗୋଡେନ୍ ଆନମତ୍ରୁଡ଼ମରଜି, ତମୟବରମରଞ୍ଜି ଆରି କଣ୍ଡାୟମରଞ୍ଜି ତକୋଜି, ଆଗବ୍ରେଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଏନ୍ତେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତକୋଜି ।

୧୧ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୟତନ୍ ଅଃଭିୟବୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତକ୍କାନ୍ ତୁମ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନତନ୍ ତିୟଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆସିଂମରଜି ଅବସେତାଜେଞ୍ଜି ।

୧୨ ତେତେ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ କ୍ରିତିବାଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନ୍, “କ୍ରିତିବାଜି ଆଏଡ଼ର୍ ପାତ୍ୟାଜି, କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାଞ୍ଜି* , ଆଡ଼ସାଜି ଆରି ଜୋମ୍ଜୋମ୍ନେନ୍ ଅବରୋତଞ୍ଜି ।”

୧୩ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଷଡ଼ଷଡ଼ବାଜି, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଯର୍ତନାଜି ।

୧୪ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆତ୍ରଡ଼ତଡ଼ତେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆନୋକ୍କାଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଗନ୍ବତେଲ୍ବର ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମ୍ରେତେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନତନ୍ ତିୟବାଜି ।

୧୫ ମଡ଼ିରମରଞ୍ଜି ଆଗିୟରିୟଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମଡ଼ିରତମ୍, ବନ୍ତ ଏରମଡ଼ିର ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ମଡ଼ିର ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ନେଜି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ମନ୍ତୁଞ୍ଜି ତ ଆ ବିବେକଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର ।

୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜୟରନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତନେଜି, ବନ୍ତ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ୁମ୍ଡ଼ତାନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଲ୍ଲେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଡ଼ ମନ୍ତ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ପିଏଜି ।

୨

ଆଜାଡ଼ି ଜନତନ୍

୯ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ବର୍ନେଞ୍ଜି ମନ୍ତ୍ ଜନତନ୍ ତିୟବା । ୨ ବୁତାକୋଜଞ୍ଜି ଅଡ଼ଲନ୍ ଜୁଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ମନ୍ତ୍ ଜୟମେତଜି, ମନାନ୍ନେମର୍ ତେଏତଜି, ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ତର୍ନେନ୍, ତନ୍ତୁୟମନ୍ ତ ସନ୍ଏନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବାଜି; ୩ ଆରି, ଏତେଲ୍ମେମା ବୁଡ଼ିକୋଜଞ୍ଜି ନିୟ ବନ୍ତତୋଡ଼ନ୍ ତ ଗାସାଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଃତଡ଼େଜି ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ତ୍ ଜଣ୍ଡୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ବାଜି । ୪ ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗଡ଼ିବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅୟତବ୍ବେଞ୍ଜି ତ ପସିୟବେଞ୍ଜି ତୁୟମ୍ବାଜି ଗାମ୍ଲେ ଜନତନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି; ୫ ତାଙ୍ଗଡ଼ିବଜଞ୍ଜି ଆକୟତମ୍ନେନ୍, ମଡ଼ିର, ଲତୟବୟ, ସନାୟମ୍ବୟ, ଲବଡ଼ିବୟ ଆରି ଅୟତବନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତୋ, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଜୟରନ୍ ଆ ଜନତ୍ତୁବ୍ବରଜି ନିଣ୍ଡୁୟତାଗୋ ଅଃଡ଼େଏ ।

୬ ଏତେଲ୍ମେମା ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ନିୟ ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନତନ୍ ତିୟବାଜି । ୭ ଆମ୍ବେନ୍ ମନ୍ତ୍ ଜଣ୍ଡୁମ୍ବାଲନ୍ ଅବୟ ଅନ୍ବଜତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବତୁୟନାବା, ମନ୍ତ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ଜନତନ୍ ତିୟବା, ୮ ଏତେଲ୍ତେନ୍ ବନେରାମର୍ଲେଞ୍ଜି କାକ୍କାନ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ତବତୋସାଲ୍ଡ଼ନେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗରୟତାତଜି ।

୯ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜି ଆ ସାତକାରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବସର୍ଯାଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ସାତକାରନ୍ଆତଡ଼ ଆଲ୍ଲେତଡ଼େଜି ତଡ଼, ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ରାଉତଡ଼ନେଜି ତଡ଼, ତର୍ନେତାଗୋ ଜଣ୍ଡୁମ୍ନେତଜି, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ବାତେ ଅନ୍ତୁରମ୍ ଜୟରଲେନ୍ ଆ ଜନତ୍ତୁବ୍ବର ଗନ୍ତୁ ପନେମେତନ୍ ଞାଡ଼େତେ ।

୧୧ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନ୍ତୁରନ୍ ଆସନ୍ ଜୟରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଅବତୁୟଲ୍ଲେନ୍ । ୧୨ ଆରି, ତି ଆ ସନାୟମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଜନ୍ଲେଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ପୁତ୍ ଆ ଗନିୟମଡ଼ି ଆମ୍ବେତାଲେ, କେନ୍ ନମି ଆ ଜୋଗାଲୋଡ଼ ମନ୍ତ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ତ ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ଏତକୋନେବା ।

* ୧:୧୨ 1:12 ଆଜାଡ଼ି

୧୩ ଅତ୍ତକୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍‌ରାନ୍ ତ ଅନୁରମର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଗିୟତାରୟତେ, ତିଆତେ ଆସାତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୧୪ *ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ି ସିଲଡ଼ ତାଣ୍ଡେତାଲେ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବତ୍ତୟବନ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତିୟତମ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେତେଲଡ଼ଲନ୍ ।

୧୫ କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ବର୍‌ନ୍‌ ସମ୍‌ରା ରନପ୍ରିନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ନୁୟବାଜି ଆରି ଷଡ଼ଞ୍ଜାଜି, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏତ୍ତୁମଡ଼ୁଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ।

୩

କ୍ରିସ୍ଟାନ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ଷଶ୍ଟମ୍‌ନେନ୍

୧ ସାସନମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍‌େଡ଼ାଲେ ଆ ବନେନ୍‌ଞ୍ଜି ଅନମଡ଼ତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅତ୍ତକୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ବାଜି । ୨ ଆନ୍ନିଡ଼ ଏଗବ୍‌ରୟତଡ଼, ଆନ୍ନିଡ଼ ଏସଙ୍ଗାତଡ଼, ଆର୍‌ପାୟ ଲବଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଲତିୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଷଶ୍ଟମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍‌ବାଜି । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆମ୍‌େଡ଼ ଏରୁଡ଼ି, ପେଲ୍‌ା, ଆଡ଼ମର୍ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍; ଆରି ଏର୍‌ଜାଡ଼ିକାନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍‌ବୋ, ସଙ୍ଗାତାନ୍ ତ ଇସ୍‌ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋଲନ୍‌ବୋ, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏତ୍ତୁମଡ଼ଲଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆରି ତର୍‌ତମ୍ ଅଲ୍‌ନେଡ଼ରୁମଡ଼ଲବୋ । ୪ ବନ୍‌ଡ଼ ଅନୁରମର୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମନଡ଼ ଲନ୍‌ମଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଡ଼, ଆର୍‌ପାୟ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌େଲେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଗିୟତାଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରଡ଼ ଜନମ୍‌ୁଡ଼େତେଲଡ଼ଲନ୍ କି ଅନୁରନ୍ ଷାଡ଼ଲବୋ । ୬ ଅନୁରମର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ । ୭ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍‌ମର୍ ତେତେଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଅରାସାନେଲେନ୍ ଅତ୍ତମ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗାନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଷାଡ଼ଲବୋ । ୮ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆ ବନେନ୍,

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆତଡ଼ନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅତ୍ତକୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେତଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍‌ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରତଡ଼ୟବ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟବାଜି, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍‌ଜି ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଷଶ୍ଟମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ଼ ଆରି ମନଡ଼ତମ୍ । ୯ ଅଲ୍‌ବାଡ଼ବରନ୍, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବଇଜି ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆସନ୍ ଏଗୋଡ଼େଡ଼ବେନ୍ କି ଏଲ୍‌ବବରାବତଡ଼ବେନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଗାନ୍‌ରାଈଡ଼ତମ୍ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟବାୟ ତଡ଼ । ୧୦ ପନାଲ୍‌ାଡ଼ବରନ୍ ଆରମଡ଼ୁଡ଼ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ବତର, ବାଗୁତର ଷଡ଼ଞ୍ଜାବା, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅୱନ୍‌ଡ଼ତଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନ୍ନାବା । ୧୧ ଏନ୍‌େଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ରନ୍ ଆଡ଼ଏନ୍, ଆରି ଇସ୍‌େନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବତୋସାତମଡ଼ନ୍, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଜନା ।

ଆତନିକ୍ତି ଷନଡ଼ଞ୍ଜି

୧୨ *ଞ୍ଜେନ୍ ଅଜା ତିନ୍ନା ଆର୍‌ତେମାନ୍ ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ତୁକିକନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ, ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ନିକପଲିନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରଟାଗାଜନ୍ ତେତେ ଞ୍ଜେନ୍ ତକୋତନାୟ । ୧୩ *ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆ ଷନଡ଼ତିୟମର୍ ଜିନାନ୍ ତ ଆପଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟାୟ ତିଆତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ତିୟଲେ ଜିର୍‌ଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍‌ତୁଜାୟବାଜି । ୧୪ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ ଅଲ୍‌ସାୟସିତାଲେ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟବ, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଗାଡ଼େମରଞ୍ଜି ଅତ୍ତମ୍ ତଲ୍‌ମ୍‌ଲେ ତକୋତଡ଼ନେଜି ତଡ଼ ।

୧୫ କେନ୍ ତେଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନ୍ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି, ତନୁଡ଼ୟମଡ଼ତମ୍ ସସ୍‌ ତର୍‌ନେମରଲେଞ୍ଜି ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ବର୍‌ବାଜି । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟତୋ ।

* ୨:୧୪ ୨:୧୪ ୧ ପିତ୍ର ୨:୯   * ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ଏପିସି ୬:୨୧,୨୨; କଲସି ୪:୭,୮; ୧ ଡିମତି ୪:୧୨   * ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨୪; ୧ କରନ୍ତି ୧୭:୧୨

ଓଲୀମୋନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଠକଙ୍କ ପତ୍ର ପିଲିମନ ଆମଝ ପାଠକଙ୍କ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ପିଲିମନ ଅବୟ ପାପୁର କ୍ରିଷ୍ଟିୟାନୁମର ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ କଲସି ମଣ୍ଡଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଆରି ଅନିସିମ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ କମ୍ପାରିମରନ୍ କେନ୍ ପିଲିମନ ଆମଝ ତକୋଲନେ ୧:୧ । ତି ଆ କମ୍ପାରିମର ଆ ପାଠକାରନ୍ ଏରନ୍ଦକନାନ୍ ସଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ପାଠକନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲେ ଅଲ୍ଲରବାଡ଼େଜି, ତିଆଡ଼ିତ୍ ପାଠକନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ପାଠକନ୍ ଅସ୍ତେଲେ ଅନିସିମନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟିୟାନୁମ୍ ମାୟଲନେ । ପାଠକନ୍ ତି ଆ କମ୍ପାରିମର ତ ଅନିସିମନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ପିଲିମନ ଆମଝ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି କମ୍ପାରିମର ଗାମ୍ଲେ ଜାତଡ଼ାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅବୟ କ୍ରିଷ୍ଟିୟାନୁ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାଆୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପାଠକନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଅନିସିମନଆତଡ଼ ପିଲିମନ ଆମଝ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧୩-୧୪ ।

ବକନ୍ ଆ ପନାକ୍ତା

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧-୩
- ୨. ପିଲିମନ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍ । ୪-୭
- ୩. ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ଅନିଡ଼ଲନ୍ । ୮-୨୨
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଜେବରନ୍ । ୨୩-୨୫

ସନକଡ଼େନ୍

୧ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ପାଠକନ୍ ତ ତିମତି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍; ଇନ୍ଲେନ୍ ତନୁଡ଼ୟମତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେନ୍ ପିଲିମନ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏକାକାଡ଼ାତନାୟ୍, ୨ *ଆରି, ଆପିଆ ତନାନନ୍, ସସ୍ କାକାଡ଼ାମରଲେନ୍ ଆକ୍‌ପନ୍ ତ ଅସିଂବେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଡ଼ି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଝ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଏଆପ୍ତାୟତାୟ୍ । ୩ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ତରଲେନ୍ ତ ପ୍ରଭୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ସନାୟମନ୍ ତ ସନୟନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟତୋ ।

ପିଲିମନ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତ ଆ ତନେନ୍

୪ ଏ ପିଲିପନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ତିତାନ୍ ଖେନ୍ ପରାଡ଼ନାତନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ମନ୍ନେତାଲେ ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେତାୟ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରଭୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଝ ତନେନ୍‌ମ୍ ତକୋ, ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ମାଡ଼ୁ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାୟ୍ । ୬ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଆମ୍ପାୟଲନ୍‌ବୋ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନ୍ଲେଲ୍ଲି ଅଙ୍ଗା ଆସିର୍ବାଦଜି ଖାଡ଼ଲବୋ, ଆରି ଇନ୍ଲେଲ୍ଲି ମାୟଲନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍‌ବୋ ଅଡ଼କୋ ଜରୁ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ମତୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ପାଡ଼ନାତନାୟ୍ । ୭ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଆମନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ଅବ୍‌ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାତାୟ୍ ଆରି ଉୟ୍‌ବତ୍‌ୟ୍ ।

ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ପାଠକନ୍ ଆ କାକ୍‌ତ୍‌ନେ

୮ କ୍ରିସ୍ଟଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସସ୍ ତନେନ୍‌ମ୍ ଆଡ଼େତେଲଡ଼ତନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେଜି ମନଡ଼ ତିଆତେଜି ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଅନୋମଡ଼ନ୍ ତକୋ । ୯ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଡ଼େ ଲିବିଡ଼ା ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଆବୁଡ଼ାମର ପାଠକନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ନିମି ଆବଣ୍ଡି: ୧୦ *ଡେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କ୍ରିସ୍ଟ ତନେନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୧ ଆମ୍ପୁଡ଼ ଅନିସିମନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟ୍‌ବାୟ୍ ତଡ଼ ତକୋଲନ୍, ବନ୍‌ତ ନିମି ଆନିନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଉପକାରଲଡ଼ତନ୍ ।

* ୧:୨ ୧:୨ କଲସି ୪:୧୭   ✨ ୧:୧୦ ୧:୧୦ କଲସି ୪:୯

୧୨ ଆନିନ୍ ଉଗରଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆବୟରୁଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ ।
 ୧୩ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅରସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲ୍ଲିୟ୍, ଞ୍ଜେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ
 ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତକୋତନାୟ, ଆମ୍ବେନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ଲୁମେତୋ ଗାମ୍ଲାୟ ।
 ୧୪ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ବତଗାୟ୍ ସାଜଇୟବା ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ବେନ୍,
 ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାତେ ଲତୟତବେନ୍ ତିଆତେ ଲୁମବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃନ୍ନଡ଼େଲୋ ତେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍
 ତିଆତେ ଅଃଲୁମାୟ ।

୧୫ ଅସମୟ୍ ଆଏଡ଼ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ ଗାମ୍ଲେ ଅନିସିମନ୍ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜିର୍ବବେନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ ନମି ଆନିନ୍ ଅବୟ କମ୍ବୁରିମର ତଡ଼, ନମି
 କ୍ରିସ୍ତୁ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେନ୍, ନମି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ
 କମ୍ବୁରିମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଉପକାର ତେତବେନ୍ ।

୧୭ ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ମରାୟନେମରଲେନ୍ ଏଗାମଲ୍ଲିୟ୍ ତେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ
 ଏଜାତୟ୍ ବନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଏଭେଲେ ଜାଆୟବା । ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼
 ବଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, କି ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଉନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସୁଲ୍ଲାୟନେ ତେନ୍, ତିଆତେ
 ଇସାବତାଲେ ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋବା । ୧୯ କେରେ ଗିୟବା, ଞ୍ଜେନ୍ ଅସିତମଞ୍ଜେନ୍ ବାଭେ
 ଇଡ଼ଲେ ତିୟତବେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍, ପାଓଲନ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ସୁଲ୍ଲାୟତନାୟ / ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍
 ସାଉତାଲବେନ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅଃକର୍ବେନ୍ । ୨୦ ତିଆସନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ
 କ୍ରିସ୍ତୁ ତନେମର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆୟ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ଆତେ ବାଭେ ଞ୍ଜେନ୍
 ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତୟ୍ ।

୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନେଞ୍ଜେନ୍ ଏତକ୍ଲୋତେ ଗାମ୍ଲେ ଆସାତାଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଡ଼ି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ,
 ଞ୍ଜେନ୍ ଜନା, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆସାତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିୟତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍
 ଏଲୁମତେ । ୨୨ ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଅବୟ ବନେନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତରକୋନେଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନା ଅସିଡ଼ନ୍
 ଅବଜାତାଲେ ତକ୍ଲୋବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାର୍ତନାବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ
 ଗାମ୍ଲେ ଆସାତନାୟ ।

ଆତନିକ୍ତି ବନେନ୍

୨୩ *ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଏପାପ୍ତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଲୋମ୍ତବେନ୍ । ୨୪ *ଆରି, ମାର୍କନ୍, ଆରିସ୍ତାର୍କନ୍, ଦିମାନ୍ ତ ଲୁକନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମ୍ତବେଞ୍ଜି ।

୨୫ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନେତୋ ।

* ୧:୨୩ ୧:୨୩ କଲସି ୧:୭: ୪:୧୨   * ୧:୨୪ ୧:୨୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୨:୧୨,୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯; କଲସି ୪:୧୦; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୯;
 ୨୭:୨; କଲସି ୪:୧୦; କଲସି ୪:୧୪; ୧ ଡିମତି ୪:୧୦; କଲସି ୪:୧୪; ୧ ଡିମତି ୪:୧୧

ଏକ୍ଷାୟମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଏକ୍ଷିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସିଟିନ୍ ସନେକୁଲନ୍

ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି କ୍ରିଷ୍ଣନ୍‌ ଆମ୍ବାୟଲଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ତନଶ୍ଚାୟ ସଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅନବଢ଼ୟବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ୧୨:୨ । ଜିସୁନ୍ ମା ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍‌ରନ୍, ତିଆସନ୍ ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବଢୋଲନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ତ୍ତି ।

କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ ଯାରି ବର୍‌ନେନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ।

ପୁର୍‌ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ତ ପୁର୍‌ବାଃତେ ଜାୟ ଜିସୁନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ । ଆନିନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜ୍ଞାୟ ଅଃନ୍ନାଲ୍‌ଲୋ । ଜିସୁନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ତିଆସନ୍ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି, ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ।

ପୁର୍‌ବାନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ଆରି ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନେ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଅମ୍‌ଲେ ତବ୍‌ନଡ଼େନ୍ ।

ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍‌ନେ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍, ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତେ । ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ଅନମଡ଼ନ୍ ତିୟଲବୋ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ସଭର୍ ବର୍‌ନେନ୍ ତୁମ୍ ବର୍‌ତ୍ତି । ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ମା ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅବ୍‌ତୁୟଲଡ଼ଲନ୍ । ଇସ୍‌୍ରାଏଲନ୍ ଆ ପୁର୍‌ବାବର୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପୁର୍‌ବାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ନେ ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବଢୋଲନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ତ୍ତି ୧୩:୨୪ । ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ, ଅଡ଼କୋ ତୁକନ୍, ସନିତ୍ତାନ୍, ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ସଏଲେ ଆତନିକ୍ତି ଜାୟ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍‌ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ତ୍ତି ।

ବଜନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ଼

- ୧. ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନିୟ ସୋଡ଼ା । ୧:୧-୪:୧୩
- ୨. ଜିରୁସାଲମନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍‌ମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିଲଡ଼ ନିୟ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା । ୪:୧୪-୭:୨୮
- ୩. ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟବର୍‌ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସୋଡ଼ା । ୮:୧-୧୦:୩୧
- ୪. ଜିସୁନ୍ ମା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୧୦:୩୨-୧୩:୧୭
- ୫. ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅନୁୟବ୍ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ବର୍‌ତ୍ତନେ । ୧୩:୧୮-୨୫

ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ

୧ ଆମ୍‌ଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବନେଡ଼ାଇ ଆରି ତରଡ଼ଆନ୍ନାତାଗୋ ଅମ୍‌ଲେ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ବୟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ୨ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ । ୩ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆ ସନାଆର୍ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଞନଶ୍ଚାୟ ଆ ଗୁନ ଅନ୍ତମ, ଆନିନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ବର୍‌ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଞମେନ୍ । ଆରି ଇର୍‌ସେନ୍ କେମାତାଲେ ତୋଣ୍ଡୋ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ ତକ୍‌ମେନ୍ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା

୪ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ଆଞ୍ଜମନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେମା ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଞ୍ଜିୟଜା ଇସ୍‌ରନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଅଃକର୍‌ଜି;

“ଆମନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଜେନ୍;

ଲଡେ ସିଲଡ଼ ଜେନ୍ ଆପେୟନମ୍ ତେଲ୍‌ୟ୍ ।”

ଅଡେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଆ ବନେ ଏନ୍ନେଲେ ଅଃକର୍‌ଜେନେ,

“ଜେନ୍ ଆପେୟନ୍,

ଆରି ଆନିନ୍ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଜେନ୍ ।”

୬ ବନ୍‌ଡ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆରାସ୍ତାୟ୍‌ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ଜେନେ,

“ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେତଜି ।”

୭ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ଜେନେ;

“ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ରିଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍

ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରଲ୍ଲାଡ଼ତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।”

୮ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବନେ ଆନିନ୍ ବର୍‌ଜେନେ,

“ଏ ଇସ୍‌ର, ରାଜ୍ୟନମ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍,

ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ବାଭେ ମନ୍‌ରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତଜି ।

୯ ଆମନ୍ ଡରମ୍ମମରନ୍‌ଆତଡ଼ ହୁଡ଼ୟମତେ ଆରି ଏରଡରମ୍ମମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ ।

ଡିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ମ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ସେତାଲମ୍,

ଆରି ଗଡ଼ିନମ୍‌ଜି ସିଲଡ଼

ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଅବସର୍‌ଥାଲମ୍ ।”

୧୦ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଆରି ବର୍‌ଜେନେ

“ଏ ପ୍ରୁ, ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆମନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍,

ଆରି ଆମନ୍ ଅସିନମ୍ ବାଭେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍ ।

୧୧ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ବଡିନ୍ନା ସତନେ, ବନ୍‌ଡ ଆମନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍;

ଆନିଞ୍ଜି ପାପୁରକାବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୁରୁଡ଼େତଜି ।

୧୨ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆର୍‌ବରବଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ରବରବଲେ ତକ୍ଲୋତେ ଆରି ସିନ୍‌ରିନ୍

ଆସ୍ତାରତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବାଡ଼ନେ । ବନ୍‌ଡ ଆମନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁମା ସିଲଡ଼ ଆଏଡେଭେନ୍ ତକୋ ଆରି

ଅଃନୁଞ୍ଜିତମ୍ ।”

୧୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଞ୍ଜିୟ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅଃକର୍‌ଜି;

“ବନେରାମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜେନ୍

ଡାଲ୍‌ଜଡ଼ବାବେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଲୋଆଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ୍

ଅର୍‌ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ଜେନ୍ ତକ୍ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ।”

୧୪ ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆନା ? ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ଆରି

ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ସନାକ୍ଲେ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆରାସ୍ତାୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ତଡ଼

ପଡ଼ି ?

୨

ସୋଡ଼ା ଅନୁରନ୍

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃସତାୟ୍‌ଲଡ଼ନେ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି

ଆରମ୍‌ଡ଼େଲବନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରଲୋଡ଼ନ୍ ରବଡୋଲନ୍ ଏତକୋନେବା । ୨ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼

ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ବନେ ବରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ତେଏନ୍, ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼

ଇକ୍ଲା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃସ୍ତାନ୍ନେଲଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ବଡି ଞାଡ଼େଞ୍ଜି । ୩ ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍ ସୋଡ଼ା

ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଡ଼ାୟ୍ ଅଣ୍ନେଲେ ତକୋଲନ୍‌ବୋ ଡେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼େବୋ ?

କେନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ମା ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅନୁରବରନ୍ ବର୍‌ଜେନେ ଆରି ଆରମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଣ୍ନେଲେ ଅମଡ଼ଲେନ୍

ଅବଗିୟତାଏନ୍ । ୪ ଆରି, ଇସ୍ଵରନ୍ ନିୟ୍ ଆ ଇସ୍ଵୁମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅରମ୍ଭତନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ବାଞ୍ଜେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ ।

ଅନୁରମ୍ଭ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍

୫ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ପୁର୍ବାଃତେ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତନ୍‌ବୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ପାଟ୍‌ଲଟ୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଟ୍ ଅଃଭିୟ୍‌ଲଜି । ୬ ଆରି ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ ଆଇତିତ୍ ତକୋ; “ଏ ଇସ୍ଵର, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନା ତ, ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟମ୍‌ତେ ?

ଆରି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଅନ୍ ଆନା ତ, ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସାଙ୍କ୍ଷେତେ ?

୭ ପାଟ୍‌ଲଟ୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଆମନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ଅସୋୟ୍ ଅବସନ୍ନାଲେ ତଙ୍କ୍ଲୋଏନ୍; ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ତ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆ ରନ୍‌କବ୍ ଅବରୁକ୍‌ବତେ ।

୮ ଆମନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଆତେଜି ଆ ତାଲ୍‌ଜଟନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ତଙ୍କ୍ଲୋଏନ୍ ।”

ଆଜାଡ଼ିନ୍ “ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଟ୍ ଆନିନ୍ ମାନ୍ନେତଜି” ଆନିନ୍ ଏର୍‌ମନାନ୍ନେନ୍ ଆନ୍ନିଟ୍ ଅଃଷ୍ଟକୋନେଜି; ନମିନ୍ତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଏର୍‌ମନାନ୍ନେନ୍ ଆତକୋନେ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗିୟ୍‌ବୋ । ୯ ବନ୍‌ଡ ଜିସ୍ତୁନ୍ ପାଟ୍‌ଲଟ୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ବସନ୍ନେଃ ଅବସନ୍ନାଲନ୍, ଜିସ୍ତୁନ୍‌ଆତଡ୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ତ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆ ରନ୍‌କବ୍ ଆରୁକ୍‌ବନେନ୍ ଗିୟ୍‌ତବୋ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ମାୟ୍‌ମାଜେନ୍ । ୧୦ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆସନ୍ ଆରି ଆନା ବାଞ୍ଜେ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଗତେଲେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ । ୧୧ ପସିଜଞ୍ଜି‌ଆତଡ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଅନବସେକ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁରମ୍ଭମନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ବଡ଼ିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍ ।

୧୧ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି‌ଆତଡ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ମବଡ଼ିରତଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମରଡ଼ିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବାପା ଆବୟନ୍, ତିଆସନ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ୍ ବୋଞ୍ଜାଟ୍ ଗାମଲେ ଅନୋଡ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଗରଜେ । ୧୨ ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍;

“ଅଡ୍‌କୋନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍‌ମଜି ଖେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଟ୍‌ଖେଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍‌ଖେଞ୍ଜି‌ଆତଡ୍ ଅବଜନାତାଜି;

ଖେନ୍ ଆ ରନ୍‌କୁଲୋଟ୍‌ଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେତମ୍ ।”

୧୩ ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, “ଖେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଟ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଜା ପସିୟ୍‌ଜି‌ଆତଡ୍ ତିୟ୍‌ଲିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ।”

୧୪ ଆନିନ୍ ଆନାଜି‌ଆତଡ୍ ପସିୟ୍‌ଜି ଗାମଲେ ଓଡ୍‌କେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜେଲୁ ମିଞ୍ଜାମ୍ ତଅଡ୍‌ତାଗୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଗନ୍‌ଡେନ୍ ତେଏନ୍ । ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସନ୍‌ମମନ୍‌ଆତଡ୍ ଅବନାରେତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁଲୋଟନ୍ ସନ୍‌ମମନ୍ ରାଜାଲନ୍ । ୧୫ ଆରି, ରନବୁନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍‌ଲୋଟ୍ ଆନାଜି ଆମେଟ୍‌ମଭାନ୍ ଜାୟ୍ ବନ୍ତ୍‌ଟନ୍ ଆ ଜନିବାଡ୍‌ଲୋଟ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ୍ ଅନୁରନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୬ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଟ୍ ପାଟ୍‌ଲଟ୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜି‌ଆତଡ୍ ଏର୍‌ସନାଙ୍କ୍‌କେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି‌ଆତଡ୍ ସାଙ୍କ୍ଷେତଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଟ୍ ବୋଞ୍ଜାଟ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍‌ସେ ଆସନ୍ କେମାନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ସନାୟ୍‌ମମର ଆରି ତର୍ନେତମନ୍ ଆ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତେତେ । ୧୮ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତନୋରୁଡୋରୁଲୋଟନ୍ ଗଲୋଏନ୍ କି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତନୋରୁଡୋରୁଲୋଟନ୍ ଆଗ୍ରଲୋତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି‌ଆତଡ୍ ସାୟ୍‌ସିଲେ ରସ୍ତ୍ରତଜି ।

୩

ଜିସ୍ତୁନ୍ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ୍ ସୋଡ଼ା

୧ କ୍ରିସ୍ତୁ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଟ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି‌ଆତଡ୍ ନିୟ୍ ଓଡ୍‌କେଲବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟମବା, ଆନିନ୍ ତର୍ନେତାଗୋ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୨ ମୋସାନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସିଲୋଟ୍ ତର୍ନେତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଜିସ୍ତୁନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ଅସିଟନ୍ ସିଲଡ୍ ଗୁସିମରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଏଞ୍ଜେଲେ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମାନ୍ନେତଜି । ୪ ତିଲେ ଅସିଟନ୍ ଆନା ଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ଗୁଡେ, ବନ୍‌ଡ

ଇସ୍ଵରନ୍ ଅତ୍ଵକୋନ୍ ଆ ଗନ୍‌ବତେଲ୍‌ମର୍ । ୫ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ମୋସାନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସିଂଲୋଡ୍ ତର୍ନେତମ୍ କାକାଡ଼ାଲନ୍, ଆରି ଇନିଜି ଅତ୍ଵକୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵମେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ମୋସାନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ । ୬ ବନ୍‌ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସିଂ ଆ ଜନଗେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତର୍ନେତମ୍ । ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ନୁୟ୍‌ବଲନ୍ ଅଃଗିୟ୍‌ତାଏନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲେନ୍ ତକୋଏତୋ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅସିଡ୍‌ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍ ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍

- ୭ ତିଆସନ୍ ମଡ୍‌ର ପୁରାଡାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ;
- ୮ ଲଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ୍ ଏଅମ୍‌ତଡ୍‌ତେ,
  - ୯ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଉଗର୍‌ବେନ୍ ଏରବତୋତଡ୍,
  - ୧୦ ଆରିଡ୍‌ରିଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଡିଡ୍ ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ୍ ମାଲ୍ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି ।
- ୧୧ ଇସ୍ଵରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତେଭେ ଆନିଞ୍ଜି ବୋସାଞ୍ଜେନ୍ ତ ସନ୍‌ଏଞ୍ଜେନ୍ ମାଲ୍ଲ୍‌ୟ୍‌ଜି,
  - ୧୨ ବାକ୍ତୁଡି ବର୍ସେଡ୍ ଜାୟ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଅତ୍ଵକୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍ ।
  - ୧୩ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।
- ୧୪ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରାବ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ କି ବର୍ତ୍ତନାୟ୍,
  - ୧୫ ‘ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ୍‌ର ଏରତର୍ନେମର୍
  - ୧୬ ଆରି ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଖେନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଲ୍‌ତଜେଜି ।’
- ୧୭ ଖେନ୍ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ବାଭେ ପମାଡ଼ାଲନାୟ୍;
  - ୧୮ ‘ଅଙ୍ଗା ଆ ତେସାଲୋଡ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ତିୟ୍‌ତାଜି ବନ୍ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି ।’
- ୧୯ ଏ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଅଲଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିଡ୍‌ଡ୍ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇର୍ସେନ୍ ତ ଏର୍‌ତର୍ନେନ୍ ବାଭେ ଆମେଡ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଏବ୍‌ସଡ଼ାୟ୍‌ତଡ୍‌ନେ । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିଡ୍‌ଡ୍ ଅସମାୟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ବାଭେ କନଶ୍ଟାୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଗଲୋଡାଲେ ଉଗରନ୍ ଏରବତୋତଡ୍, ତିଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଅଲ୍‌ସାୟ୍‌ସିବା, ଆରି ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ତକୋ “ଲଡେ” ରୟ୍‌ଡ୍‌ନ୍ ତକୋନ୍ ଜାୟ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ଲନାବା । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆମ୍‌ପ୍‌ଡ୍‌ମା ଏଙ୍ଗାଲେ ତର୍ନେଲେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆତନିକ୍‌କି ଜାୟ୍ ରବତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ରପ୍ରିତବୋ ।

୨୨ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ୍;
“ଲଡେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ବା,
ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଉଗରନ୍ ରବତୋଲେ
ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ୍ ବିରୁଦ୍‌ଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଏଲ୍‌ମ୍‌ତଡ୍ ।”

୨୩ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ତାଲେ ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ? ଅଙ୍ଗା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ୍ ମୋସାନ୍ ତଡ଼ାରେ ଓରୋଡ୍‌ଲାଇ ଆନିଞ୍ଜି । ୨୪ ବାକ୍ତୁଡି ବର୍ସେଡ୍ ଜାୟ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍ଵର‌ଆତଡ୍ ବବରାବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ? ଅଙ୍ଗା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ, ଆରିଡ୍‌ରିଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି । ୨୫ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ୍ ପମାଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନିଞ୍ଜି ଆର୍‌ଲୋଲୋନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଜିୟ୍‌ଜା ଗନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି” ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍‌ ଆନାଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ ? ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ । ୨୬ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗିୟ୍‌ତବୋ, ଏର୍‌ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି ।

୪

୨୭ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଙ୍ଗା ଆ ଲୋଲୋନେ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଡ୍‌ଡ୍ ଅଃନ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ବେନ୍ ତିଆସନ୍ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା । ୨୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ଲବୋ,

ଅନମତ୍ତଂ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୪ ଆନ୍ନିତ୍ୱଜା ଆନିତତମ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାଲନ୍ ଅୱର୍ତ୍ତ୍ୱିଏ, ଆରୋଶନ୍ ଅନ୍ତମ୍
ଆନାଆତତ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଓଡ଼େତେ, ଆନିନ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ରପ୍ତିତେ ।

୫ ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ନିୟ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିତତମ୍ ଅୱେଦତାତମଲନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ୱରନ୍
ଆନିନ୍ଆତତ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ତିୟଲେ ବରେନ୍;

“ଆମନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ତେନ୍,
ଞ୍ଜେନ୍ ଲତେ ଆପେୟନମ୍ ତେଲ୍ ଯ ।”

୬ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଆନ୍ନାଲୋଡ଼ ନିୟ୍ ବର୍ଚ୍ଚେନ୍,

“ଆମନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍
ଆଏଡ଼ର ରାଓଡ଼ାନ୍ ତକୋତନେ ।”

୭ ଅଜ୍ଞା ଆ ଇସ୍ୱର ଆନିନ୍ଆତତ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲତ୍ ତୋବଲେ ରପ୍ତିତେ, ଆମତ୍ତନ୍ ଜିସ୍ତନ୍
ଆମେଡ଼ମଭାନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍ ଆମତ୍ତାନ୍ ଜବରତ୍ତଲେ କାକ୍ତୁତ୍ ଲନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍, ଆକାକ୍ତୁତ୍ ଲନ୍
ଆସନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ପାର୍ତନାନ୍ ଅମତତେନ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍
ପରାନ୍ତଶ୍ଚନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମାନ୍ନେଲେ ଆତକୋନେ ଞ୍ଚୁଲନେ । ୯ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମତ୍ତ୍ୱିର୍ ତେଲେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍
ଆମାନ୍ନେତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଅତ୍ତକୋ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁରମରନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦ ଆରି ଆନିନ୍
ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆ ତନାଡ଼ସିର୍ ଅନ୍ତମ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମଲେ ଇସ୍ୱରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚେନ୍ ।

ତର୍ଚ୍ଚେନ୍ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆ ପନବରତ୍

୧୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍ଚ୍ଚେନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଆମେଞ୍ଜି ମନତ୍ ଅୱଗନ୍ନୁଡ଼ବେନ୍,
ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମାମଞ୍ଜି ଞ୍ଚନତ୍ତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତଶ୍ଚତମ୍ । ୧୨ ଆମେଞ୍ଜି
ନମି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତତ୍ ବନ୍ ଞ୍ଚନତ୍ତନ୍ ଏଇତିୟତଜି, ବନ୍ତ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ
ବର୍ଚ୍ଚେଜି ଞ୍ଚନତ୍ତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଚନତ୍ତତିୟମରନ୍ ସନାୟାୟ୍; ଆମେଞ୍ଜି ରତୋ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି
ଏବ୍ଜନୋମନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆତତ୍ତୁନ୍ ଏଗାତେ । ୧୩ ଆନା ଆତତ୍ତୁନ୍ ତୁମ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଆ ରେସାସିଜଞ୍ଜି
ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତନ୍, ମନତ୍ ଅତେ ମନତ୍ତତତନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଆନିନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ବୁଞ୍ଚିଏ । ୧୪ ବନ୍ତ ରତୋ
ଜନୋମଞ୍ଜି, ମୟତ୍ତମରଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଅଜ୍ଞାତେ ମନତ୍ ଅତେ ମନତ୍ ତତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୧୫ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟ୍ବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତାନ୍ତତନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେଜି ଇନିଜି ଆମ୍ମତ୍ତ୍ୱ ଞ୍ଚାଡ଼ଲବୋ ତି ଅତ୍ତକୋନ୍
ଏଅମରେଡ଼ବା, ମନତ୍ତତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସିଲତ୍ ସବତ୍ତାୟଲନ୍ ଏତକୋନେବା ଆରି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆମତ୍ତ୍
ଏତର୍ଚ୍ଚେବା; ୧୬ ତକୁବତାନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଚନତ୍ତନ୍, ତେକ୍ସେସିଲନ୍ ସନ୍ତତେନ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଯନ୍ଚର୍ଚ୍ଚେ ଆରି
ଅୱନ୍ତେତେନ୍ ଆ ପନବରତ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ପୁନାଦି ଅୱନ୍ତମିୟ୍ବା । ୧୭ ଇସ୍ୱରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ରୟତ୍ତନ୍
ତିୟ୍ତିୟଲତ୍ତଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଏଲ୍ଲମ୍ବା ।

୧୮ ଆନାଜି ତର୍ଚ୍ଚେଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲତ୍ ସତ୍ତାଜେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆବ୍ଯରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଯର୍ଚ୍ଚନ୍ ରପ୍ତିତାଜି ପତ୍ତ
? ଆମ୍ମତ୍ତ୍ୱ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ସନାଆରଲୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି, ରୁଆତନ୍ ସିଲତ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟଜି
ମାୟମାଜେଞ୍ଜି ଆରି ମତ୍ତ୍ୱିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ଞ୍ଚାଡ଼େଞ୍ଜି ବନ୍; ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ତ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍
ଆ ଜୁଗ ଆ ବୋର୍ସା ମାୟମାଜେଞ୍ଜି । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଚ୍ଚେଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲତ୍ ଅସେତେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍
ଆରି ବତର ଆବ୍ଯରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ମାତ୍ତ୍ୱ ତଶ୍ଚ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ
ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଆତତ୍ ଆଅକ୍ଳାତତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାୟତଜି ଆରି ଅତ୍ତକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼
ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଗବ୍ବରୟତଜି ।

୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ତରୁବନ୍ ଅତୋଲାୟ୍ ତେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଲବଲୋଡ଼ ତରୁବତାନ୍ ଗଙ୍ଗନ୍ତେ, ଆରି
ଆନାଜି ତିଆତେ ଅରତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନତ୍ ଓଆବଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ୱରନ୍ ତି ଆ ଲବ
ଆସିର୍ବାଦତେ । ୨୨ ବନ୍ତ ତି ଆ ଲବଲୋଡ଼ ଅକାଡ଼ନ୍ତବନ୍ ତ ତୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ
ଜନାଜାନ୍ ଅୱତ୍ତେଏ, ଆରି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ସିଲତ୍ ତିଆତେ ସନୟପନ୍ ଞ୍ଚାଡ଼େ, ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ତିଆତେ
ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋମତୋଡ଼ତେ ।

୫:୭ ୫:୭ ମାତ୍ତ ୨୭:୩୭-୪୨; ମାକ୍ ୧୪:୩୨-୪୨; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୨   ୫:୧୨ ୫:୧୨ ୧ କରନ୍ତି ୩:୨

୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍ତି, ଇନ୍ଦଲେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ ଜନହୃତେନ୍ କନାକୁତ୍ ବେନ୍ ଇନ୍ଦଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୧୦ ଇସ୍ବରନ୍ କାକାଡ଼ାବେନ୍ ତ ବୟ୍ଲେମ୍ବରଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଏସ୍ବେବାଏଞ୍ଜି ଆରି ଇନିଜି ନମି ନିୟ୍ ଏରଲୁମ୍ବତେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ତ୍ ତୁହ୍ମୟମ୍ବଲେ ଏଜିର୍ବାୟ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜରୋତାଏ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଦଲେନ୍ ଏଗାମ୍ବତେବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆତନିକ୍ଳି ଜାୟ୍ ଅନୁୟ୍ବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରବ୍ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆସାଲନ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୧୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆଡ଼ସାଡ଼ତ୍ନେ, ଆନାଜି ତନେମ୍ବରଞ୍ଜି ତ ସଏଲେ ରବ୍ତୋଲନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନାବା ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ବାସାଲବେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟ୍ବରନ୍

୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଞ୍ଜା ତିନ୍ନା ଅସ୍ବାମନ୍ ଆମ୍ବଡ଼ ସିବ୍ତେୟ୍ବରବେନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟ୍ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁମ୍ବତେ ଗାମ୍ବଲେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ । ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନଡ଼ ସୋଡ଼ାତତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ବତମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ । ୧୪ ଆନିନ୍ ବର୍ବେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ସିବ୍ତେୟ୍ବରବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଆସିର୍ବାଦତବେନ୍ ଆରି କେଜ୍ଜାନମ୍ବି ଅବ୍ଗୋଗୋୟ୍ତାୟ୍ ।” ୧୫ ଆରି ତି ଆ ବର୍ବେ ବାଞ୍ଜେ ଅସ୍ବାମନ୍ ରବ୍ତୋଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଞାଡ଼େନ୍ । ୧୬ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପର୍ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ଆମ୍ବଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜମ୍ବଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଆରି ଅଲ୍ବାଡ଼େବରଞ୍ଜି ଗନ୍ବରିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପର୍ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି । ୧୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନାଜିଆଡ଼ତ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ବଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ସିବ୍ତେୟ୍ବରବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍, ୧୮ ଆ ସନିବ୍ତେୟ୍ବରବେନ୍ ତ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ଅଞ୍ଜଡ଼ଜେ ଆରି ଆଲ୍ଲେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ କନଶ୍ଟାୟ୍ମର ଅଞ୍ଜେଡ଼ଏ; ଆନିନ୍ ଲରୋଲୋନେଲେନ୍ ତିଆସନ୍ ମୁକ୍ତାବାଲେନ୍ ତକୋନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ରବ୍ତୋଲେ ଞ୍ଜମ୍ବଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଦଲେନ୍ ଅନୁୟ୍ବେନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତବୋ । ୧୯ କେନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅନମେଡ଼ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଅନାକ୍ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍; ତିଆତେ ତରହ୍ନେକାବନ୍ ଆଡ଼ତ୍ତତନ୍ ମଡ଼ିବ୍ ବକ୍ରାଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ରପ୍ତିତବୋ । ୨୦ ଆରି ଜିସ୍ବନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଏଡ଼ର ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଦଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବଡ଼ଗଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ବଡ଼ ଗନେନ୍ ।

ମଲ୍ଲକିସେଦକ ରାଓଡ଼ାନ୍

୧ କେନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ସାଲେମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ରାଜା, ଆରି ସନେକ୍ଲେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆ ରାଓଡ଼ା ତକୋଏନ୍ । ଅସ୍ବାମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଉଞ୍ଜି ରାଜାଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ କୁଜ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଅବ୍ନାରୋଲେ ଯର୍ବନାୟ୍, ତିଆଡିଡ଼ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ତ୍ ରବାଡ଼େନ୍ କି ଆସିର୍ବାଦଏନ୍ । ୨ ଆରି ଅସ୍ବାମନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ତ୍ କୁଜ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆନର୍ଜେ ଦସମାଏନ୍ ତିୟେନ୍, ବାଶ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍, ମଲ୍ଲକିସେଦକ ଅଞ୍ଜମନ୍ ଆ ଗରାମ୍ଗାମ୍ “ତରମ୍ ରାଜାନ୍” ଆନିନ୍ ସାଲେମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ରାଜା, ତିଆସନ୍ ତି ଆ ଗରାମ୍ଗାମ୍ “ସନୟ୍ବନ୍ ରାଜାନ୍ ।” ୩ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆ ବାପା ତ ଆ ନନ ଅଡ଼େ ପୁର୍ବୀ ଜୋଜୋଞ୍ଜି, ଆ କନୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍ବେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାକାଡ଼ାଅନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର ଆ ରାଓଡ଼ା ତକୋତନ୍ ।

୪ ତିଆସନ୍ ଇୟମ୍ବଲେ ଗିୟ୍ବା, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତିଅଞ୍ଜା ଆ ସୋଡ଼ା । ଅସ୍ବାମନ୍ ଜୋଜୋଲେନ୍ କୁଜ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆନର୍ଜେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ତ୍ ଦସମାଏନ୍ ତିୟେନ୍ । ୫ ଲେବିନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମରଜି ଆନାଜି ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ବତଜି ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ବାୟ୍ବର ଅନ୍ତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବଡ଼ ସିଲଡ଼ ଦସମାଏନ୍ ଜାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅସ୍ବାମନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜାମରଜି ଜନହୃତେନ୍ ଆମ୍ବଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଦସମାଏନ୍ ଜାତଜି । ୬ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଲେବିନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମର ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନିବ୍ତେୟ୍ବରବେନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଅସ୍ବାମନ୍ ଆମ୍ବଡ଼ ସିଲଡ଼ ଦସମାଏନ୍ ତନିୟ୍ତିୟନ୍ ଜାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ତ୍ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍ । ୭ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଆଡିଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ଆ ସୋଡ଼ା କେନ୍ଆତେ ଇୟମ୍ବା । ୮ ଦସମାଏନ୍ ଆଜ୍ରାତେଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ରବୁଡ଼ଜି,

ବନ୍ଦ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଦସମାଂସନ୍ ଆଜ୍ଞାତେନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ । ୯ ଆରି ଅତ୍ରାମନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆତଡ଼ ଦସମାଂସନ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍ ଆତିଡ଼, ଲେବିଅନ୍ ଆ କେଜ୍ଞା ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ନମି ଦସମାଂସନ୍ ଜାତଜି । ୧୦ ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆତଡ଼ ଆର୍ବବାଟେନ୍ ଆତିଡ଼ ଲେବିନ୍ ଜନମ୍ ପୁଣ୍ଡୁଟ୍ ତେଏ ।

୧୧ ଲେବିଅମରଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ା ଗିୟଲେ ଇସ୍ତାଏଲନ୍ ଜାତିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗତେଲାଇନେନ୍ ନଡ଼, ଆରୋଶନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଲେବିଅ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ, ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନା ଅବୟ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କେଜ୍ଞା ସନାୟାୟ ତଡ଼ ବନ୍ । ୧୨ ରାଓଡ଼ା କେଜ୍ଞାନ୍ ତାନ୍ଲନ୍ ତେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ନିୟ ତାନ୍ତନେ । ୧୩ ଆନା ଆ ବନେ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏବର୍ତନାୟ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆନ୍ନା କେଜ୍ଞାମର୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ କେଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆଜ୍ଞିୟ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ା ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଲୁମେଜି । ୧୪ କେନ୍ ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଜିଉଦା କେଜ୍ଞାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ ଡେଏନ୍; ଆରି ରାଓଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ କେନ୍ ଆ କେଜ୍ଞା ଆଞ୍ଜମ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼ଲୋ ।

ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅବୟନେ ରାଓଡ଼ାନ୍

୧୫ କେନ୍ ଆ ବନେ ସିଲଡ଼ ଜନାଲଡ଼ତନ୍, ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅବୟନେ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ୧୬ ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅଃଭବନ୍ ଡ଼ଲଜି, ବନ୍ଦ ଅଃନ୍ତଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ତବନ୍ ଡେଞ୍ଜି । ୧୭ ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ, “ଆମନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆ ରାଓଡ଼ାଲନ୍ ତକୋତନ୍ ।” ୧୮ ଆରି ପାପୁର୍ ବନାୟବରନ୍ ଏରବପୁଡ଼ମ୍ ଆରି ବନାୟବର୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୯ ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଗବ୍ତେଲେ ଅଃର୍ବୁଲୋ, ବନ୍ଦ ନମି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅରାସାନେନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ ।

୨୦ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ନିୟ ତକୋ, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆତ୍ରବନ୍ ଡେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ଅଃଖାଡ଼ଲଜି । ୨୧ ବନ୍ଦ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆତ୍ରବନ୍ ଡେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍;

“ପ୍ରବୁନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ

ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଗବ୍ରିଏନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଭାନେ;

“ଆମନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାତନ୍ ।”

୨୨ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ମନଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ବନାୟବରନ୍ ତିୟ୍ଡିୟଲଡ଼ତନ୍ ।

୨୩ ତି ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ତ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତନବନ୍ ଡେଏଞ୍ଜି, ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋ ତିନ୍ନାନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଭିୟଲୋ । ୨୪ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆସନ୍ ଆଜ୍ଞିୟ ଅଃଭାନେନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ା ଖାଡ଼େନ୍ । ୨୫ ତିଆସନ୍, ଆନାଜି ଆନିନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ଅବତମତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ନମି ଆରି ଆଏଡ଼ର୍ ତୋବଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଇନ୍ଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ କାକ୍ରତ୍ ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆମେଡ଼ ତକୋ ।

୨୬ ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟତମ୍, ଆନା ମଡ଼ିର୍, ଏରତୋସା, ଇନ୍ନିଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜି ତଡ଼, ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତମଲନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ସିଲଡ଼ ଆରି ତୋଣ୍ଡୋ ତେଏନ୍ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଆନ୍ନା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ନଡ଼୍ ଆ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟାୟ ତଡ଼; ଆନିନ୍ ଆତ୍ରିୟତମଲନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବସାଣ୍ଡନ୍ ତିଆତେ ଲୁମେନ୍ । ୨୮ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ବଲାୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତବନ୍ ଡେଏଡ଼ି, ବନ୍ଦ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟବର୍ ତ ଆ ପର୍ମାଡ଼ାବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଅନନ୍ ଆତଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତବନ୍ ଡେଏଡ଼ି, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞାଆତେ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ତି ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ା ଖାଡ଼ଲବୋ, ଆରି ଆନା ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନୁ ପନେନେଡ଼ନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆ ଆର୍ଲଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆଡ଼କ୍ଳମ୍, ୨ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର ତରକୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ବୁଡ଼ବନ୍ ତମ୍ବୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ା ଅଡ଼ମ୍ କାକାଡ଼ାତନେ, ତିଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଃଭୁବଲୋ ତିଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୁବେନ୍ ।

୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଲେ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତନବ୍‌ନଡ଼ନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍ ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେମା ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୪ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ତକୋଏନ୍ ନଡ଼, ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ଆନିନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଖାଡ଼େ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତକୋଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ସେବାତଜି, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନବ୍‌ଜଡ଼ ତ ଆ ଉମ୍ମଲୁ ତୁମ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ମା ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମଲେ ଜିରାଜି । ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ତମ୍ବୁନ୍ ଆଡ଼ୁବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିୟ୍‌ବା ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ତଣ୍ଡୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବୁଡ଼ୟ୍‌ଲମ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ତୁବା ।” ୬ ବନ୍‌ତ ନମି ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼, ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼, ତିଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ଅନଗଡ଼ ଲୁମେନ୍ ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନଗଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ବାସାଲନ୍ ।

୭ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ଆନଗଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼ ନଡ଼, ଅନବ୍‌ବାଗୁ ଅନଗତନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତଡ଼ ବନ୍ । ୮ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବତୋସାଡ଼ାଲେ ବର୍ନେନେ,

“ପୁବୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିନ୍ନାନ୍ ଜିରାୟ୍,

ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ାଏଲନ୍ ଆ କେଜ୍ଞା ତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ କେଜ୍ଞା ବୟନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ରିଲାୟ୍ ।

୯ ଖେନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆସି ଖମଲେ

ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ବୁଡ଼ଲେ ଅରୋରୋଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଆ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ରିଲାୟ୍, କେନ୍ ଆ ଅନଗତନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼ ।

ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅନଗଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲାୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ ଅଃଭୁକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୟ୍‌ମାୟ୍ ।

୧୦ ପୁବୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ,

ଖେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ଇସ୍‌ାଏଲମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅନଗଡ଼ ଗବ୍‌ରିତାୟ୍,

ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତକ୍ଳୋଡ଼ାୟ୍ ଆରି ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଇଡ଼ତାୟ୍ ।

ଖେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରଞ୍ଜି ତେଡ଼ାୟ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେଡ଼ଜି ।

୧୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତୟ୍‌ଲିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଖଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼େଜି

ଆରି ଆ ତୟ୍‌ଲିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼, ‘ପୁବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାବା’

ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅଃକରେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁଡ଼ୁତ୍‌ୟ୍‌ଜି ।

୧୨ ଆରି, ଖେନ୍ ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାତାଜି ଆରି ଆ ତୋସାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅଃମ୍ବୁଡ଼ୁଆୟ୍ ।”

୧୩ ଆନିନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁଆତେ ପାପୁର୍ ଅନଗଡ଼ ଗାମେନ୍, ଅଜ୍ଞାଆତେ ପାପୁରେନ୍ ଆରି ଅଃଖଣ୍ଡମନେବୋ, ତିଆତେ ସରୟ୍‌ତନେ ।

ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନେନ୍‌ପୁର

୧ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ଅନଗତନ୍ ନିୟ ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଅନଗତନ୍ ତ ଅବୟ ସନେନ୍‌ପୁରସିତନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨ ତିଅନ୍ତମ୍ ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ତମ୍ନୁ ଆତୁବତୁବ୍ ତକୋଏନ୍, ତେତ୍ତେ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ରୁକ୍ରାଲୋଡ଼୍ ମଡ଼ିରସିଂ ଗାମେଞ୍ଜି, ତେତ୍ତେ ପିଙ୍କନୁବନ୍, ଅବୟ ମେଜନ୍ ତ ମେଜଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼୍ ଆରମତେଞ୍ଜି ଆ ରୁଟି ତକୋଏନ୍ । ୩ ତରଝନେକାବନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଝଗଡ଼୍ ଅଜା ବକ୍ରା ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ମଡ଼ିରସିଂ ଗାମେଞ୍ଜି । ୪ ତେତ୍ତେ ଅରୋମ୍ପାୟତୋତନ୍ ଆ ତନମିଲ୍, ସୁନାନ୍ ବାରେ ଆବଲ୍‌ବଲନ୍ ଅନଗଡ଼ପେଲନ୍ ତକୋଏନ୍ । ତି ଅନଗଡ଼ପେଲଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସୁନା ସିମ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍ ମାନ୍ନାନ୍ ଆତକ୍ଲୋ, ଆରୋଣାନ୍ ଆ ତାଜୋ ଆରଲେତେଡେନ୍‌ଆତେ, ଆରି ଅନଗତନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ବାଗୁ ଅରେଡ଼୍ ପଗାନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୫ ତୋଣ୍ଡୋ ଅନଗଡ଼ପେଲଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଆଡ଼ିୟଲୋଡ଼୍‌ତେନ୍ ଅନବଲ୍‌ମ୍ନୁ ଆସନ୍ ଅନବଗୁଗୁତ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କିରୁବଜି ବାଗୁ ଆ କାପ୍ପାଞ୍ଜି ଉରାଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ନମି ବର୍ନନ୍ ଏଃର୍‌ପିଆୟ ।

୬ ତେତ୍ତେ ଏନ୍‌ଲେ ବନାୟବରନ୍ ତକୋ, ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ତମ୍ନୁ ଆ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ରୁକ୍ରାଲୋଡ଼୍ ଗନ୍‌ତଞ୍ଜି, ୭ ବନ୍‌ତ ଅନବବାଗୁ ବକ୍ରାଲୋଡ଼ନ୍ ମୃତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତୁମ୍ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବତର ଗନ୍‌ତନେ; ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ଆର୍‌ଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଝ୍ ସନୋରୋପ୍ପାୟନ୍ ଆସନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଗନ୍‌ତନେ । ୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖନତନ୍ ତିୟତେ ଆରି ପର୍ତ୍ତ୍ନ ତମ୍ନୁ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଜାୟ, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ମଡ଼ିରସିତନ୍ ଗନ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଗିୟତାଏ । ୯ କେନ୍‌ଆତେ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆସନ୍ ଅବୟ ଅରବଜତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼୍ ତନମିଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ତ ଅନମତନ୍ ସନୋରୋପ୍ପାୟନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ବାରେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବିବେକ ସତଝଲେ ଅଃର୍‌ପିଏ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗାଗାନେନ୍, ଜୋମଜୋମନ୍ ତ ମନଡ଼ିରନ୍ ଆସନ୍ ସଭର୍ ତଅଡ଼ାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ା ତୁମ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ରଝ୍ ଅନଗତନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖନଶୁମନ୍ ତେଏନ୍ ।

୧୧ ବନ୍‌ତ ନମି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ମନଝ୍ ମୃତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନତେନ୍ କି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ମନତନ୍‌ଆତେ ଖାଡ଼ଲବୋ; ଆନିନ୍ ଅଜା ତମ୍‌ସିଂଲୋଡ଼୍ ଲନୁମତନେ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସୋଡ଼ା ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତନ୍‌ତୁବ୍ ତଡ଼୍, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ପୁତ୍ର ଶିଆତନ୍‌ତୁବ୍ ତଡ଼୍ । ୧୨ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ତି ଆ ତମ୍‌ଗୁଡ଼୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ମଡ଼ିରସିତନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅନମତନ୍ ସନୋରୋପ୍ପାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃର୍‌ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କିମ୍ପେତନ୍ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ଜେଲଜେଲ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଆରି ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ କୋମାବ୍ ସିନ୍‌ସିରାତାଲେ ଏର୍‌ମଡ଼ିର ତଅଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର ତେଏନ୍ ନଝ୍, ୧୪ ଏଭେଲତେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ଅରଃ ମବଡ଼ିରଲଝ୍‌ନେ ! ଅଃର୍‌ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାରେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଝ୍ ଅବୟ ଏର୍‌ତୋସା ଅନମତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତମ୍‌ଲନ୍; ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସଡ଼ାୟଲଝ୍‌ଲନ୍ ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମଡ଼ିର ତେତେଲଝ୍‌ଲନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଝ୍ ସନେବାନ୍ ଆସନ୍ ରୟତନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ ।

୧୫ କେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ରଝ୍ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍, ଆନାଜିଆତଝ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଅଃର୍‌ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆସିବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି; ପର୍ତ୍ତ୍ନ ଅନଗତନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଜା ଇର୍ସେ ତୋସା ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ରନବୁ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ତେତ୍ତେ ସିଲଡ଼୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

୧୬ ଅବୟ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଆ ଅଲା ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଗନବ୍‌ତେଲନ୍ ଆସନ୍ ତେନ୍ ଆଭାସାଲନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ରନବୁ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ତେତେ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଭାସାଲନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମେଡ଼ମଭାନ୍ ଜାୟ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଡ଼୍ ଲନୁମନ୍ ଅଃର୍‌ତ୍ତେଏ । ୧୮ ତିଆସନ୍ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ଅନଗତନ୍ ନିୟ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ଗନବ୍‌ରିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆ ବନେଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଇୟଲେ ବନେ, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅନ୍‌ତାତନ୍ ତ କିମ୍ପେତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍,

ତା'ର ମାୟାଲେ, ଏସୋବନ୍ ତ ଅସୋୟ ଲୁଲୁ ମୋଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଉସ୍ତୁର ବାରେ ବନାୟବରନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇରାତାଲେ ବରନେ, ^{୨୦} “ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଜା ଅନଗତନ୍ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲବେନ୍, ତି ଅନଗତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ।” ^{୨୧} ଆରି ମୋସାନ୍ ଏଞ୍ଜଲେମା ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତମ୍ବୁଟ୍‌ନ୍ ତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ଖନଶ୍ଚମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇରାଏନ୍ । ^{୨୨} ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ, ଆରି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ମା ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଡ଼ିୟତମଲନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସଢ଼ାଜେନ୍

^{୨୩} ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନବଜଡ଼ବର ଅଡ଼କୋନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ମଡ଼ିର୍ ତେତାୟ ବନ୍, ବନ୍‌ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ବାରେ ମଡ଼ିର୍ ତେତାୟ । ^{୨୪} ଅଜାତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଡୁବେନ୍ ମଡ଼ିର୍‌ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୋ, ଆର୍ପାୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନମି ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବୁକାବା ଅବରାଡ଼ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ^{୨୫} ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ଏଜାଲେ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବତର ଜନ୍ତୁ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଖମଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଗନେନ୍, ବନ୍‌ତ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ତେରେ ଅଃନ୍‌ୟଲୋ; ^{୨୬} ଏଞ୍ଜଲେତେନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ବନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ନମି ଆନିନ୍ ଅନଖିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତମଲନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବଢ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅବତୁୟଲନେ । ^{୨୭} ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବତର ରବୁତଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତେତେ । ^{୨୮} ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ନିୟ ଗୋଗୋୟ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ବୋୟବୋୟନ୍ ଆସନ୍ ଆବତରନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲନ୍; ଆନିନ୍ ଆରି ବତର ଇୟତାୟ, ଆରି ଅନବବାଗ୍ରୁ ତର ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବରାଡ଼ତାତନ୍ ।

୧୦

^୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର, ବିଅଜି ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନଡ଼ବରଜି ଆ ଉମ୍ବୁଲୁ ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତଡ଼ । ତିଆସନ୍ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ କି ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍ । ବନ୍‌ତ ବନାୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃମ୍ବୁଡ଼ିରେଜି । ^୨ କେନ୍‌ଆତେ ବୟନ୍ ସେନ୍‌ପୁରମରଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ତେଏଞ୍ଜି ନଡ଼, ଏଞ୍ଜଲେତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଇର୍ସେମ୍‌ର ଅଃଗାମ୍‌ତମନେଜି ବନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଅନମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃସନେ ବନ୍ । ^୩ ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନେଭାୟନ୍ ଆସନ୍ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ କି ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେତେ । ^୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତାଡ଼ଲିୟନ୍ ତ କିମ୍ବେତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାରେ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃସଢ଼ାଜେ ।

^୫ ତିଆସନ୍, କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼, ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍; “ଅନମଡ଼ନ୍ ତ କନ୍‌ବନ୍‌ଆମନ୍ ଅଃସାୟଲମ୍, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ ତଅଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ ।

^୬ ଇର୍ସେନ୍ ସନବଢ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ବନାଲ୍‌ବାଲ୍ ଅନମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼େ ଜନ୍ତୁ ଆନମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଃସଢ଼ାଜମ୍ ।

^୭ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ନିନାୟ, ‘ଖେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଜାଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, ଇସ୍ତମନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍‌ମିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବଜାତାଲନାୟ ।”

^୮ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ବର୍ନେ, “ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ସନବଢ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତ କନ୍‌ବନ୍ ଅଡ଼େ ବନାଲ୍‌ବାଲ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତ ଜନ୍ତୁ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ ଅଃସାୟଲୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମଡ଼ଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ବସଢ଼ାଅମ୍ ।” ବନାୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲନ୍‌ମିନ୍ ତେଏନ୍ ଜନଡ଼େତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜଲେ ବର୍ନେ । ^୯ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ନେ, “ଗିଜା, ଇସ୍ତମନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍‌ମିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇୟଲାୟ ।” ଅନବବାଗ୍ରୁ ତନିଜିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପଡ଼ିମ୍‌ଆତେ ସବଢ଼ାଜେନ୍ । ^{୧୦} ଇସ୍ତରନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନମଡ଼ଜି ଅମରେଡ଼ତାଲେ ତି ଆ ପାଲ୍‌ତେଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆନମଡ଼ ଜାଏନ୍, ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍

ଆବତରନ୍ ଆରି ଅଡକୋ ଡିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ବାରେ ଆ ତଅଡନ୍ ସୋରୋପ୍ଲାୟ୍‌ଡଫଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡକୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ଫ୍‌ଫିର୍ ତେଡେଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ।

୧୧ ଜିଉବିଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ା ତିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ନୁମନ୍ ଆସନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଆବୟନ୍ ଆନମଡ଼୍‌ ସୋରୋପ୍ଲାୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆନମଡ଼୍‌ ବାରେ ଇର୍ସେନ୍ ସବଡ଼ାୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ ।

୧୨ ବନ୍‌ଡ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଆବୟନ୍ ଅନମଡ଼୍‌ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼୍‌ ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ଆଡକ୍ଲୁମ୍‌ ତକୋତନ୍ । ୧୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନେରାମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକ୍ଲୋ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍‌ ଅଲ୍ଲେଏନ୍ ଜାୟ୍, ଆନିନ୍ ତେରେ ଜଗେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୧୪ ଆନାଜି ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ ମଡ଼ିରେଞ୍ଜି, ତି ଆବୟନ୍ ଆନମଡ଼୍‌ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସବଡ଼େଡ଼୍‌ ।

୧୫ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ,

୧୬ “ପ୍ରୁନ୍ ବର୍ଡନେ, ତିକ୍ଲି ଆଓୟୋଡ଼୍‌*
ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବୟ୍ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ରିତାୟ୍;

ଞେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞି ତିୟ୍‌ଡାଜି,

ଆରି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞି ଇଡ଼ତାୟ୍ ।”

୧୭ ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ତ ଆ ତୋସାଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଆରି ଅଃମ୍‌ନେୟାୟ୍ । ୧୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅନମଡ଼୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ସନାୟାୟ୍ ତଡ଼ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍‌ ଏବୁଡୁୟାୟ୍‌ନେବା

୧୯ ତିଆସନ୍ ଏ. ବୋଞାଡ଼୍‌ ତନାନ୍‌ଜି, ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଭୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ମଡ଼ିର୍‌ସିଡ଼୍‌ନ୍ ଗନ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲବୋ । ୨୦ ଆନିନ୍ ତରଡ଼୍‌ନେକାବନ୍, ଆ ତଅଡନ୍ ବାରେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼୍‌ ଆମେଡ଼୍‌ ତଡ଼ରନ୍ ଅବୁଡୁୟାୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ଲନ୍ । ୨୧ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଂ ନମି ମୁଡ଼୍‌ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ତକୋ । ୨୨ ତିଆସନ୍, ଜିରାୟ୍‌ବା ମଡ଼ିର୍ ଉଗରନ୍ ତ ତନେନ୍ ବାରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍‌ ଏଇୟାବ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନମି ଏର୍‌ମଡ଼ି ବିବେକଲେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଲାୟ୍, ଆରି ତଅଡ଼୍‌ଲେନ୍ ମଡ଼ି ତାଆନ୍ ବାରେ ଗିୟ୍‌ଡାଲନ୍‌ବୋ । ୨୩ ଅଜା ଆରାସାନେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ଡନ୍‌ବୋ, ତେରେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ରବଡ଼ୋଲନ୍ ଏଡକୋନେବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବଡେୟ୍‌ବରଲୋଡ଼୍‌ ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨୪ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏଇଃୟାବବା ଆରି ଆ ମନନଡ଼୍‌ଞି ଆସନ୍ ତନୁଡ଼୍‌ୟାମନ୍ ବାରେ ମନଡ଼୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲ୍‌ମ୍‌ବା ।

୨୫ ଆରି ଏଜାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡେଲେ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ରେଡ଼୍‌ବୋ । ପ୍ରୁନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ତୁୟାୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ତର୍ଡନ୍ ଏଲ୍‌ଞିଡ଼୍‌ଞିଡ଼୍‌ବା ।

୨୬ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଜନାତାଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ମଗାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଅନିଡ଼୍‌ ଆନମଡ଼୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଉରେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଡ଼୍‌ନେ । ୨୭ ଆର୍‌ଭାୟ୍, ଆଜିର୍‌ଞିଞ୍ଜିନ୍ ସୋଡ଼ା ପନ୍‌ସୁଆତି ତ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଆସୁଞାଞାଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼୍‌ ଜନୋମତୋତନ୍ ବରନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆ ତଗୋ ତୁମ୍ ଜଗେତବୋ । ୨୮ ଆନିଡ଼୍‌ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ନେଲୋ ତେନ୍ ବାଗ୍‌ ଇଜ୍‌ଜାନେଡେନ୍ ଯାଗି ସାକିମରଞ୍ଜି ଆଡେମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ତୋସାଡେ, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ କାନକାରମ୍ ଏଡ଼ଗାନାମଡ଼୍‌ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ରନକୁନ୍ ତେଡେ । ୨୯ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନିଆଡ଼୍‌ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ନେଏ, ଇସ୍‌ରନ୍ ରଡ଼୍‌ ଅନଗତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ ବାରେ ଇର୍ସେନ୍ ସନମ୍‌ଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ, ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଅବସନ୍ନାଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ସନାୟାମ୍‌ମର୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଗବ୍‌ରଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ପନବ୍‌ରତନ୍ ଅରଃ ଖାଡ଼େନ୍ ?

୩୦ “ଞେନ୍ ତୁଲ୍‌ତନାୟ୍, ଞେନ୍ ପନବ୍‌ରତନ୍ ତିୟ୍‌ଡାୟ୍ ।” ଆନା କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ନେ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍‌ନେ, “ପ୍ରୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିତଜି ।” ୩୧ ଆମେଡ଼୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ଆ ଗନଲୋ ବରନ୍‌ଡ଼୍‌ତମ୍ ।

୩୨ ଆମେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଇୟାବବା, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଆମେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍‌ ତେଲବେନ୍, ବନ୍‌ଡ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ରେଲବେନ୍ । ୩୩ ଆମେଞ୍ଜି ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟାଲୋଡ଼୍‌ ଗନବ୍‌ରଜନ୍ ତ ତନିୟାୟ୍‌ଏ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ଆରି ଏଡେଗନ୍ ଗନବ୍‌ରଜନ୍ ତ

* ୧୦:୧୭ 10:16 ପୂର୍ବାଃତେ

ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୩୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ବାଢେ ତୁଞ୍ଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଢ଼ତମନ୍ ତ ଅଞ୍ଜୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ରନ୍ନା ତକୋ, ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ରନ୍ନାବେଞ୍ଜି ରାଉତାଲନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଏଲେ ଏତକୋଲନ୍ । ୩୫ ତିଆସନ୍ ଅବନ୍‌ୟୁବନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନ୍‌ୟୁବଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ତକୋ । ୩୬ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ମ୍ ବାଢେ ଲନ୍‌ମ୍‌ତାଲନ୍ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ଜଅ ଞ୍ଜାଢ଼େଲ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା । ୩୭ ତରମ୍‌ସ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ; “ଆରି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋ,

ଆରି ଆନା ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍,
ଆନିନ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜୁବ୍‌ତିଡ଼ନାୟ୍ ।

୩୮ ତରମ୍‌ମରନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଅମେଡ଼ତେ;
ବନ୍‌ତ ଆନା ଆୟ୍‌ରଗୁଡ଼ିଃତନେ,
ଆମଡ଼ନ୍ ଶେନ୍ ଅଞ୍ଜସର୍ତ୍ତାୟ୍ ।”

୩୯ ଆନାଜି ଅନସେତନ୍ ଆସନ୍ ଆୟ୍‌ରଗୁଡ଼ିଃତଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆ ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ।

୧୧

ତର୍ନେନ୍

୧ ଅଞ୍ଜାଆତେ ଆସାତନ୍‌ବୋ ତିଆତେ ଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତବୋ, ଆରି ଅଞ୍ଜାଆତେ ଅଞ୍ଜିୟ୍‌ବୋ ତିଆତେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇମ୍‌ତନ୍‌ବୋ, ତିଆତେମା ତର୍ନେନ୍ ଗାମ୍‌ତବୋ । ୨ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ବାଢେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଏଞ୍ଜି ।

୩ *ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍ ବାଢେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗତେଲେନ୍, ଆରି ଅଞ୍ଜିୟ୍‌ତାଏନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସିଲଡ଼ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍‌ଆତେ ଗତେଲେନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନାଲଡ଼ତନ୍ ।

୪ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଏବଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ କଇଜନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ୟେନ୍ । ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରମ୍‌ମର ଗାମ୍‌ଲେ ତନିଡିନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆନମଡ଼ନ୍ ଜାଏନ୍ । ଏବଲନ୍ ରବୁଏନ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ନମିନ୍ନାନ୍ ଆନିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତନ୍ ।

୫ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଅନ୍‌କଜନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େନ୍; ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଞ୍ଜର୍‌ପ୍ରିଲଜି । ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, ଅନ୍‌କଜନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଶ୍ତୁଡ଼ ଜିରେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବ୍‌ସର୍ତ୍ତାଏନ୍ । ୬ ଏରତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ସର୍ତ୍ତାଲେ ଅଞ୍ଜର୍‌ପ୍ରିଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ପୁରସ୍ତାୟ୍‌ରନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ତିଆତେ ନିୟ୍ ତର୍ନେନ୍ ତେତେ ।

୭ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ନୋଅନ୍ ତି ଆବନେଡ଼ା ଜାୟ୍ ଅଞ୍ଜର୍‌ତାଏନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େନ୍ । ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍ ମାନ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଜାଜନ୍ ତୁବ୍‌ଲେ ଆ କୁଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଅମେଡ଼େଞ୍ଜି । ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ନୋଅନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ତରମ୍‌ଗତନ୍ ଆ ଓଞ୍ଜୋଲକୂଜନ୍* ଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ।

୮ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜା ତେସା ତିୟ୍‌ତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍‌ଚିନେ ତି ଆ ତେସା ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ତର୍ନେ ବାଢେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍‌ଲେଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଜିର୍ତ୍ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜୁନାଲୋ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତେସାନ୍ ଅମରେଡ଼େଲ ଜିରେନ୍ । ୯ ଆନିନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର ଆ ତେସାଲୋଡ଼ ତକୋଲେନ୍, ଆନିନ୍ ତମ୍‌ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଶ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼େଲେ ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ନିୟ୍ ତିଅଶ୍ତମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

* ୧୧:୩ ୧୧:୩ ଜନ ୧:୩ * ୧୧:୭ 11:7 ପୁରସ୍ତାୟ୍‌ରନ୍

୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିନ୍ନିନ୍ ତକୋନ୍ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜଗେଏନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ଗୁସିଂ ତ ଗବ୍‌ଡେଲ୍‌ମରନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ।

୧୧ ସାରାନ୍ ଆଅନ୍ ତତ୍ ଜନଝଡେନ୍ ତନେନ୍ ବାଝେ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ବନ୍ନୁତାଈଂ ନିୟ୍ ଆପେୟ୍ ତେଏନ୍ । ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତର୍‌ର୍‌ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୨ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ଜନଝଡେନ୍ ଆମଝନ୍ ସିଲଡ଼ ରୁଆଝନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ତ ସର୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଲକିୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ କେଜ୍‌ଜାନ୍ ଗୋଗୋଜେନ୍ ।

୧୩ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତନେଞ୍ଜି ବାଝେ ଏରକିକ୍‌ଡିନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜାଝଲଜି, ବନ୍‌ତ ସଫାୟ୍ ସିଲଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍‌ଲୋଝନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆନ୍ନା ତେସାମରଜି ଆରି ଜିରୁଜିରିୟ୍‌ମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି । ୧୪ ଆନାଜି ଏନେଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି ଅବୟ୍ ତେସାନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲଝଡନ୍ । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅଜାମ୍ ତେସା ଅମ୍‌ରେଝଡେଲେ ଜିରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ତେସା ଆରି ଅଞ୍ଜାଝଲଜି, ମନ୍‌ସେଏଞ୍ଜି ନଝ୍ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ତେଝେ ସିଲଡ଼ ଯନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଝଡନ୍ ଞାଝଡଜି ବନ୍ । ୧୬ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ମନଝଡମନ୍ ଆ ତେସା, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ରୁଆଝଡ଼ ତେସାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି; ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଝଡ଼ ଇସ୍‌ସରଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆବର୍‌ଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଝଲଜେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଗୁଲେ ଅବଜାତାଲେ ତକ୍‌କୋଏନ୍ ।

୧୭ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତନେନ୍ ଆମ୍‌ଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଜାଝଡ଼ାନ୍‌ତମନ୍ ଇସାକନ୍‌ଆତଝଡ଼ ଅନମଝଡନ୍ ସେନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍; ଇସ୍‌ସରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆତଝଡ଼ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବରନ୍ ତିୟେନ୍, ତେଲୋଜନଝଡେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ତାଜାଝଡ଼ାନ୍‌ତମନ୍ ଅନମଝଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନେରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୮ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଝଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍‌ଆତଝଡ଼ ଅଜାମ୍ କେଜ୍‌ଜା ତିୟ୍‌ତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ସିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବର୍‌ର୍‌ନାୟ୍ ତିଆତେ ଇସାକନ୍ ଆମଝଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଝଡ଼ନାୟ୍ ।” ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଇସାକନ୍‌ଆତଝଡ଼ ଆରବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ୍ ଅନବ୍‌ଡୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ତକୋ, ଆରି ତନେନ୍ ବାଝେ ଅବ୍ରାମନ୍ ନିୟ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ମେଡେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ର୍‌ନ୍ ରପ୍ତିତବୋ ।

୨୦ ଇସାକନ୍ ଆ ତନେନ୍ ବାଝେ ପୁର୍‌ଗାଞ୍ଜେତେ ଆସନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଏସୋନ୍‌ଆତଝଡ଼ ନିୟ୍ ଆସିର୍‌ବାଏଏନ୍ ।

୨୧ ଜାକୁବନ୍ ଅଶ୍ଟୁଝଡ଼ ରବୁଏନ୍ ତନେନ୍ ବାଝେ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଜାଝଡ଼ାନ୍‌ଆତଝଡ଼ ବାଗୁନ୍ ଆସିର୍‌ବାଏଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ତାଜୋଲୋଝଡ଼ ଇଝଡ଼ତରତାଲନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଝଡ଼ ସେକେନେନ୍ ।

୨୨ ଜୋସେପନ୍ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ଆବନେତା ତନେନ୍ ଆ ବୋସା ବାଝେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆୟ୍‌ରର୍‌ନାଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍‌ଗାଞ୍ଜେତେ ବର୍‌ରେନେ, ଆରି ଆ ମରାନ୍ ଏଜାଲେ ତନିଲନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ବର୍‌ରେନେ ।

୨୩ ତନେନ୍ ବାଝେ ମୋସାନ୍ ଆକ୍ରୋତେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ପସିଜନ୍ ଆ ମନନଝଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ, ରାଜାନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍ ବଡ଼ଝଡ଼ାଲେ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତ ଆୟୋଝଡ଼ନ୍ ଯାଗି ଆଜାୟ୍ ଜାୟ୍ ସଲେ ତକ୍‌କୋଏଞ୍ଜି ।

୨୪ ମୋସାନ୍ ଆସ୍ରୋଡ଼ାଏନ୍ ସିଲଡ଼, ତନେନ୍ ଆ ବୋସା ବାଝେ ରାଜାନ୍ ଆ ତାଜାଝଡ଼ାନ୍‌ଆତଝଡ଼ ଆ ତାଜାଝଡ଼ାନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସେକ୍‌ଲ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅସାଏନ୍ । ୨୫ ଇର୍‌ସେଲୋଝଡ଼ ମଗାଡ଼ଲେ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅନମେଝଡ଼ନ୍ ଆ ସୁକ୍‌କ ସିଲଡ଼, ଆର୍‌ସାୟ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିରିନ୍ ତୁକ୍‌କନ୍ ଆଞ୍ଜନାଝଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍ । ୨୬ ଆନିନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନଜେ ସିଲଡ଼ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆସନ୍ ତନୁସେନ୍ ଆଞ୍ଜନାଝଡ଼ ସୋଡ଼ା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ସେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍‌ଗାଞ୍ଜେତେ ଆ ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁୟ୍ ଆଞ୍ଜନାଝଡ଼ ଆସନ୍ ସନେଝଡ଼େଝଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୨୭ ମୋସାନ୍ ଆ ତନେନ୍ ବାଝେ ରାଜାନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଏରବନ୍ତଝଡ଼ନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଅମରେଝଡ଼େନ୍, ଆରି ଅଞ୍ଜାଝଡ଼ାଏ ଆ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଝଡ଼ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଯନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାଝଡ଼ାୟ୍‌ଲୋ । ୨୮ ଆର୍‌ବୁଡେନ୍ ଆ ପାଝ୍‌ଲଝଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଏଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପର୍‌ଚର୍‌ଡ୍ରାଜାଝଡ଼ାନ୍‌ଆତଝଡ଼ ଅଞ୍ଜାଝଡ଼ାୟ୍‌ଲୋ, ତିଆସନ୍ ତନେନ୍ ବାଝେ ଆନିନ୍ ଅନେଲାୟ୍‌ପୁରନ୍ ତ ତାରନ୍‌ଲୋଝଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆ ସିନ୍‌ସିରାନ୍ ଆସନ୍ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

୨୯ ତନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସବଲଲୋଢନ୍ ପଡ଼ଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲୁ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଵାନ ପଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ଡ଼ ମିସରମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ପଡ଼ଲେ ଏଜିଡେ ଆଗ୍ରାମେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ତରୁବଲେ ରବୁଏଞ୍ଜି ।

୩୦ ତନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ସାତ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଏରେ ଆବୁଲ୍ଲେଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରୁଡ଼ଲେନ୍ । ୩୧ ତାରିନେବୟ୍ ରାବନ୍ ଆ ତନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ମନେଲ୍‌ମେଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ଵଜାତାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବୟନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃର୍‌ରୁଲୋ ।

୩୨ ଖେନ୍ ଆରି ଇନି ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍ନାୟ୍ ? ଗିଦିଓନନ୍, ବାରାକନ୍, ସାମ୍‌ସନ୍, ଜିପ୍ତାନ୍, ଦାଉଦନ୍, ସାମୁଏଲନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନାୟ୍ ତେନ୍ ଅଃସୁଲ୍ଲେଏ । ୩୩ ତନେନ୍ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଲ୍ଲେଲୋଢନ୍ ଜିନୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସ୍ଵିବତେୟ୍‌ବର୍ନନ୍‌ଆତେ ଖାଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଅକିତନ୍ ଆମୁକ୍କା ଅବ୍‌ରିଡ଼ରିଡେଞ୍ଜି । ୩୪ ତଗୋନ୍ ପବଞ୍ଚିତେଞ୍ଜି, ଆରି କଡ଼ିବନ୍ ଆନସୁବ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୁରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଏରବ୍‌ପୁତକୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ବୋର୍ସାଏଞ୍ଜି; ଅଲ୍‌ଜୁଲ୍ଲେଲୋଢନ୍ ଜିନୟେଞ୍ଜି ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ନାରେଏଞ୍ଜି । ୩୫ ଅଜ୍ଞା ଆଇମ୍‌ବଜି ଆ କୁଲମ୍‌ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ତନେନ୍ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମେଡ଼ ଖାଡେଞ୍ଜି,

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସୋଡ଼ା ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଅନୁରନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଅଃଲ୍ଲଡ଼ୟ୍‌ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସତିଡ଼ ସମ୍‌ୟନ୍ ଆ ରନବୁ ଖାଡେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗନବରଜନ୍ ତ ତନିତନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ସିକ୍ସଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବଶ୍ଵିସିଲୋଢନ୍ ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅରେଡ଼େଞ୍ଜି ବାଢେ ତନିତନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି, କର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ବାଗୁ ଗର୍‌ଗର୍‌ ତେଏଞ୍ଜି ଆରି କଡ଼ିବନ୍ ବାଢେ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି; ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ମେଶ୍ଵାନ୍ ତ କିମ୍ପେତନ୍ ଆ ଉସାଲ୍ ଜିଜିଲିଞ୍ଜି ତୋଲେୟ୍‌ମର୍‌ ତେଏଞ୍ଜି, ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ତ ପନବରତନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି । ୩୮ କେନ୍ ପୁଟଲୋଢନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼, ଲକିୟ୍ ତେସାରେଡ଼ନ୍, ବରୁରେଡ଼ନ୍, ଲୋଡ଼ରନ୍, ତଲ୍ଲିରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

୩୯ ତନେନ୍ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବତେୟ୍‌ବର ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି; ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମନବରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ସନ୍‌କ୍ଳାଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅଜ୍ଞାଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ ତିଆତେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲେ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ।

୧୨

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍

୧ ସୋଡ଼ା ମେଗନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ଅମ୍ପେଲେ ସମ୍‌ରାନ୍ ଏରେ ତକୋଜି, ତିଆସନ୍ ଜିରାୟ୍‌ବା, ଅଜ୍ଞା ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ତଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ଆରି ଅଜ୍ଞା ଆ ଇର୍ସେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍ଳୋଲଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ତନେନ୍ ବାଢେ ମଡ଼ିବ୍ ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଡ଼ସେଡ଼ଲେ ଏରକିକ୍ଟିତନେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାମ୍‌ପୁଲ୍‌ନ୍ ଏଜିର୍ବା । ୨ ଆନା ଆଉପରେଡ଼ ଆଏଡ଼ବ୍ ତନେନ୍ ବାଢେ ଅରାସାନେଲେନ୍ ତକୋ, ତି ଆ ଜିସୁ ଆମଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଏଡ଼କ୍ଳୋବା । ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ବତଡ଼ତାଲେ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃନ୍ତମ୍‌ରେଡ଼ଲୋ, ଆର୍ସାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଆତକ୍ଳୋନ୍ ଆ ସର୍ତା ବାଢେ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଢନ୍ ଆ ରନବୁ ଆ ଗନବରୟ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଇୟମେନ୍, ଆନିନ୍ ନିମି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଆତକ୍ଳୁମ୍ ।

୩ ଇୟମ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ବା, ଆନିନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ତୁକ୍ଳ ସଏଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ଗନବରୟ୍ ସନଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଅନୁୟ୍‌ବଲୋଢନ୍ ଅଃମ୍‌ପୁକ୍ଳାଲବେନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରବୁକିଶଡ଼ ଜୁଲ୍ଲେନେନ୍ ଅଃଲ୍ଲାଗେବେନ୍ । ୫ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଅନୁୟ୍‌ବ୍ ବନେନ୍ ବର୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଇନି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କରୋତାଲବେନ୍ ପଡ଼ ?

“ଏ ତାଜଡ଼ାଅନ୍‌ଖେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଖିରଡ଼ଞ୍ଜିତବେନ୍ ଆଡିଡ଼ ତିଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ବ୍‌ବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଖେଡ଼ଲେ ବର୍‌ବେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଏବରାବଡ଼ଡ଼େନ୍ ।

୨) ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନାଆତ୍‌ଢ୍ ତୁଢ୍‌ଫ୍‌ୟମତେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ୍ ସାସନତେ,

ଆରି ଆନାଆତ୍‌ଢ୍ ଆନିନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍ ଜାତେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ୍ ପବରତ୍‌ତେ ।”

୩) ତୁକୁନ୍‌ ତ ତନଶ୍ଚାୟଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍‌ ଆ ସାସନ ଗାମ୍‌ଲେ ସଏଲେ ତକୋନାବା, ଆନିନ୍‌ ଆମ୍‌ଣ୍‌ଜିଆତ୍‌ଢ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମତବେନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଅଜା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍‌ଢ୍ ସିଲଡ୍‌ ପନବରତନ୍‌ ଅଶ୍ଚୁଡ୍‌ ଖାଢ୍, ଏନ୍‌ଗେନ୍‌ ଆନ୍ନିଢ୍ ତକୋ ପଢ୍ ? 「 ବନ୍‌ତ ଲାଢ୍‌ଲେଡ୍‌ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍‌ଣ୍‌ଜିଆତ୍‌ଢ୍ ଆପେୟବେନ୍‌ ଅଃସାସନଲବେନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆମ୍‌ଣ୍‌ଜି ଆଜାଡିନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ତଡ୍‌, ଆମ୍‌ଣ୍‌ଜି ତାରିଅଞ୍ଜି । ୯ ତଅଡ୍‌ତାଗୋ ଆପେୟଲେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ୍ ପନବରତନ୍‌ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍‌ ଜନଡ୍‌ତେନ୍‌, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ୍ ମାନ୍‌ଣେତବୋଜି, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍‌ ରୁଆଢ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଆଡ୍‌କୋତନ୍‌ ଆପେୟଲେନ୍‌ ଆ ଖନଡ୍‌ଞ୍‌ବର ମାନ୍‌ଣେଲେ ଅନମେଡ୍‌ନ୍‌ ଅଃଞ୍ ଖାଢ୍‌ବନ୍‌ ? ୧୦ ତଅଡ୍‌ତାଗୋ ଆପେୟଲେଞ୍ଜି ଆଗିନ୍‌ୟିରିୟ୍‌ଲୋଢ୍ ଇନିଜି ମନଡ୍‌, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍‌ ତିନ୍ନା ଆସନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ୍ ଖଡ୍‌ଞ୍‌ଲଡ୍‌ତଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ ଆ ମନଡ୍‌ରିଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍‌ ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ ରପ୍ତିତବୋ, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ସନ୍‌କ୍ଲାଲେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତ୍‌ଢ୍ ପବରତ୍‌ଲଡ୍‌ତନେ । ୧୧ ପନବରତନ୍‌ ଆଖ୍ରାଡ୍‌ତବନ୍‌ ଆତିଡ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତୁକୁଡାଲଡ୍‌ତନ୍‌, ଅଃସତାଲଡ୍‌ନେ, ବନ୍‌ତ ପନବରତନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଖନଡ୍‌ନ୍‌ ଖାଢ୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତିକ୍ଳି ସନୟ୍‌ନ୍‌ ଆ ଜଅ ଅନ୍ତମ୍‌ ତରମ୍‌ନ୍‌ ଆନମେଡ୍‌ ଖାଢ୍‌ତଜି ।

ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜି ତ ଆଇୟ୍‌ନେନ୍‌

୧୨) ତିଆସନ୍‌ ଆମ୍‌ଜାଏନ୍‌ ଅସିବେନ୍‌ ତେକ୍ଳେବା, ଆରି ଏରବସ୍ତୁ ମୁମ୍‌ତୁଡିବେନ୍‌ ରବଡୋବା । ୧୩) ଆରି ବିଡ୍‌ୟ୍‌ ତଡ୍‌ରନ୍‌ ତଡ୍‌ୟିନାବା, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆ ଗାଡେଜଡ୍‌ବେନ୍‌ ମନଡ୍‌ତେ ।

୧୪) ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ସରିନ୍‌ ସୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌, ତ ମବଡ୍‌ରିଲନ୍‌ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଏରବା ଗୋୟ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ତିଆତେ ଅମରେଢ୍‌ଲେ ଆନିଢ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତ୍‌ଢ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ । ୧୫) ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍‌ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍‌ ଆଖନାଡ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅଡ୍‌ୟତଡ୍‌ବେନ୍‌ ତଡ୍‌, ଆରି ଅସାଡ୍‌ନ୍‌ବନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତଅଡ୍‌ବେନ୍‌ ତଡ୍‌, ଅସାଡ୍‌ନ୍‌ବନ୍‌ ସୋଡାଏନ୍‌ ତେନ୍‌ ଆ ବିସନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ମାଡ୍‌ ତଣ୍ଡ୍‌ ତେତବେନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଗିୟ୍‌ତମଲନ୍‌ ତକୋନାବା । ୧୬) ଆରି ଏସୋନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆନିଢ୍‌ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍‌ ଆ କାକାଡା କି ଏରତରମ୍‌ କାକାଡାନ୍‌ ଏଲ୍‌ମତଡ୍‌, ଆନିନ୍‌ ବଃଞ୍ଜେ ଆ ଗାଗାନେ ଆସନ୍‌ ସୋଡାଗତନ୍‌ ଆ ଅଦିକାର ତମେନ୍‌ । ୧୭) ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍‌ ଆ ବାପାନ୍‌ ଆମ୍‌ଢ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଆସିବାଦନ୍‌ ଆଖନାଡ୍‌ ଆସନ୍‌ କାକ୍‌ତଲ୍‌ଲନ୍‌, ବନ୍‌ତ ଅଃଞ୍‌ଲୋ, ଆନିନ୍‌ ଆସ୍‌ୟରବୁଡ୍‌ଲନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ୍‌ନ୍‌ ଜବରତ୍‌ଲେ ତିଆତେ ସାଜେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ ଆରି ଯର୍‌ରନ୍‌ ଅଃଞ୍‌ଲୋ ।

୧୮) ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍‌ ଆମ୍‌ଣ୍‌ଜି ସିନୟ୍‌ ବରୁଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଆତୁଡ୍‌ତୋତନ୍‌, ମେଗନ୍‌, ଲୋଡ୍‌ତନ୍‌, ରିକ୍ଳେଡିରନ୍‌, ୧୯) ଅନେତନ୍‌ ଆ ସର୍‌ଡ୍‌ ତ ବର୍‌ନେନ୍‌ ଆ ସର୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ୍ ଆରି ଇନ୍‌ଡ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେନ୍‌ ବରତ୍‌ଡ୍‌ଲେନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ କାକ୍‌ତଲ୍‌ଲଞ୍ଜି; ୨୦) ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ “ଅନ୍ନିଢ୍‌ ଆ ଜନ୍‌ନିୟ୍‌ ତି ଆ ବରୁ ସୁଡେଏନ୍‌ ଲେନ୍‌, ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ୍‌ ଅରେଡ୍‌ନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ତିଡ୍‌ଲେ ରନକ୍ଳନ୍‌ ତେତେ, ଏନ୍‌ଲେ ବରନ୍ତନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ସଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଲଜି ।” ୨୧) ତି ଗିନିୟ୍‌ଗିଜଞ୍ଜି ବରନ୍ତନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ ମୋସାନ୍‌ ବର୍‌ନେ, “ବନ୍ତନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍‌ ତକରତ୍‌ୟ୍‌ ।”

୨୨) ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ଣ୍‌ଜି ସିଓନ ବରୁନ୍‌ ଏଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌, ଆରି ଆମେଡ୍‌ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ଗଡା ରୁଆଢ୍‌ ଜିରୁସାଲମନ୍‌, ତେଞ୍ଜେ ତିଡିଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିବନ୍‌ ରୁଆଢ୍‌ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବରମରଞ୍ଜି, ୨୩) ପର୍‌ତ୍‌ମ୍‌ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ଅଞ୍ଜି ଆ ରନ୍‌କ୍ଳ ଆଖ୍ରମ୍‌ ରୁଆଢ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଆଇଡିଡ୍‌, ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତ୍‌ଢ୍‌ ଆରବପନ୍‌ସୁଆତିତେନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ବର ଆମ୍‌ଢ୍‌ ଆରି ମଡ୍‌ରି ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡା ଆମ୍‌ଢ୍‌ ଆମ୍‌ଣ୍‌ଜି ଏଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ । ୨୪) ଆରି ରଡ୍‌ ଅନଗତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅକାଲ୍‌ତମରନ୍‌ ଜିସ୍‌ନ୍‌, ଆରି ଆନା ଆ ମିଖାମ୍‌ ଏବଲନ୍‌ ଆ ମିଖାମ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଗୋଗୋୟ୍‌ ମନଡ୍‌ବରନ୍‌ ବର୍‌ତ୍‌ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତନ୍‌ବୋ ତି ଆ ମିଖାମ୍‌ ଆମ୍‌ଢ୍‌ ଏଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ।

୨୫) ତିଆସନ୍‌, ଗିୟ୍‌ତମଲନ୍‌ ତକୋନାବା, ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ତ୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ୍‌ ଏଆଲ୍‌କେଡ୍‌, ରୁଆଢ୍‌ନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ବର୍‌ନେନ୍‌ ପାଡ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଆନା ଅସ୍‌ବୁଡ୍‌ବରେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ୍‌ ଆଲ୍‌କେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମେଡ୍‌ଲଜି । ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆନା ରୁଆଢ୍‌ନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ବର୍‌ବରଲଡ୍‌ତନ୍‌, ଆ ବର୍‌ନେନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଆଲ୍‌କେଲବୋ ତେନ୍‌, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଅମେଡ୍‌ଲଡ୍‌ନେ ପଢ୍‌ ? ୨୬) ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆ ସର୍‌ଡ୍‌ନ୍‌

ବାରେ ପୁତ୍ର ନିୟମରେ, ବନ୍ଦିତ ନିମି ଆନିନ୍ ସିବତେୟବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆରି ବତର ସଭର ପୁତ୍ର ନିୟମ ଅଃୟୁଆୟ, ଆର୍ପାୟ ରୁଆଡନ୍ ନିୟୁ ମୁତାୟ ।” ୨୭ “ଆରି ବତର” ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ଜନାଲଡ଼ତନ୍ ତ, ତିଆତେ ବାରେ ସମିରା ଗନତେଲନ୍ ମୁଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଆୟତେନ, ବନ୍ଦିତ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଅଃୟୁନେ, ତିଆତେଜି ଏରକିକ୍ତିଡ଼ନେନ୍ ତକୋତନ୍ ।

୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଏରକିକ୍ତିଡ଼ନେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଲବନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାରେ ମାନ୍ନେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ବତାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏସେନ୍ପୁରବା । ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆଜ୍ଞୋମତୋଡ଼ତେନ୍ ଆ ତଗୋ ଅନ୍ତମ୍ ।

୧୩

ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅବମର୍ଆୟତବୋ

୧ କ୍ରିସ୍ତ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍ତି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲହୁଡ଼ୟମବା । ୨ ସାନ୍ନେକୁଲନ୍ କରୋତାତଡ଼ବେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆରଲ୍ଲମତବନ୍ ବାରେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏରଜନନାନ୍ ରୁଆଡ଼ ଡ଼ାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାନ୍ନେକୁଲଞ୍ଜି । ୩ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟୁ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ନେବାଜି; ତଣ୍ଡନ୍, ତୁଙ୍ଗନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ତୁଙ୍ଗନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇମଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ନେବାଜି ।

୪ ବିବାନେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ମନାନ୍ନେଗୋ ତେଏତୋ, ଆରି ଅୟତବନ୍ ତ ତୁକ୍ତିନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେତଜି । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୋଣ୍ଡିବଜନ୍ ତ ଜୋଣ୍ଡିମରନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଅବପନ୍ସୁଆତିତେ ।

୫ ତଙ୍ଗାନ୍ ଏଲୋବତଡ଼, ଆରି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନି ତକୋ ତିୟତେଲୋଡ଼ ସର୍ତ୍ତାଲନ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନମରେଡ଼ବେନ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜ୍ଞାୟା ଅଃନ୍ନସୁର୍ବେନ୍ ।” ୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନ ରପ୍ତିତବୋ;

ପୁନ୍ନୁ ଞେନ୍ ସରିନ୍* ତକୋ,

ଞେନ୍ ଅଃକତଡ଼ିୟ ।

ମନ୍ରାନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଇନି ଅଲ୍ଲନେଙ୍ଗାଲ° ?

୭ ଅଙ୍ଗା ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ନେବାଜି, ଆନମେଡ଼ଞ୍ଜି ଅଡ଼େ ଆରନବୁଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ନେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତର୍ତ୍ତନ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଏରେଲେ ତକୋନାବା । ୮ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ରୁବନ୍, ଲଡ଼େ ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ନିୟୁ ଆଏଡ଼ର୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋତନ୍ । ୯ କଣ୍ଡାୟ ଖନଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାରେ ଉଗରନ୍ ଗନବରିନ୍ ତକୋନାବା, ଆନାଜି ଗାଗାନେନ୍ ଜୋମ୍ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼ତଞ୍ଜି ଜୁତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଞାଡ଼େଜି ।

୧୦ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନମିଲ୍ ତକୋ, ତେରେ ତକୋନ୍ ଆନମଡ଼ ଜନୋମାଞ୍ଜି ଜିଉଦି ମୁଡ଼ ରାଡ଼ଞ୍ଜି ଜୋମ୍ଲେ ଅଃର୍ପିଏଜି । ୧୧ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତବନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ମୁଡ଼ ରାଡ଼ଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ସିଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ତେ, ବନ୍ଦିତ ତି ଜନ୍ତୁ ଆ ତଅଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ବାଲ୍ଡଜି । ୧୨ ତିଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ନିୟୁ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ମନବଡ଼ିରନ୍ ଆସନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ରବୁଏନ୍ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ନିଣ୍ଡୟନ୍ ସଏଲେ ତରକୋନେ ସାଇନ୍ ଆ ତୁଆରା ଆମଡ଼ନ୍ ଏଜିରବା । ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଗଡ଼ା ଅବୟୁ ତଡ଼, ବନ୍ଦିତ ଅଙ୍ଗା ଗଡ଼ା ପୁର୍ବାଃତେ ଗନବତେଲନ୍ ତେତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍ବୋ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ତିତାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଏସୋରୋପ୍ସାୟବା, କେନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ “ପୁବୁ” ଗାମ୍ଲେ ଆରୋଡ଼େତବନ୍ ଆ ଉସାଲ୍ଡତମ୍ ବାରେ ଏସୋରୋପ୍ସାୟବା । ୧୬ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼

* ୧୩:୨ 13:6 ଅମଡ଼ଞେନ୍

କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ସନାୟସିନ୍ ଆସନ୍ କରୋତାତଫ୍‌ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ଦେଗନ୍ ଆନମଫ୍‌ଜି ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ରନ୍ ମାତ୍ତ୍ ସର୍ତ୍ତାତେ ।

୧୭ ଆମ୍ନଫ୍‌ଗଡ଼ମରବେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ଆ ବନାୟବରଞ୍ଜି ମାନ୍ଦେବା, ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେତ୍‌ୟମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତନୁରତ୍ତୁର୍ ଆସନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଫ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ତନିତି ତିୟତଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଏମାନ୍ଦେଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଏଠାନ୍ଦେଲୋ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅବମ୍‌ସୁକ୍ଲାଇନ୍ ଲନୁମ୍‌ତଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍ଦିଫ୍ ଲାବ ତଡ୍ ।

୧୮ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାତ୍‌ନାନାବା, ବିବେକଲେନ୍ ମଡିର୍, ତେଞ୍ଜେ ଇନ୍ଦିଫ୍ ତନାଲଗଡ୍ ତଡ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିତାନ୍ ମନଫ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଏସାୟତାୟ । ୧୯ ଆରି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଷେନ୍‌ଆତଫ୍ ଅମଫ୍‌ବେନ୍ ଲଆସାୟ୍‌ୟତୋ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଷେନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ପାତ୍‌ନାନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ।

ଅନବସୁକ୍ଳେ ପାତ୍‌ନାନ

୨୦ ସନବୟ୍‌ତ୍‌ୟମର୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଃନ୍ତଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନଗଡ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସୋଡା ତୁରମେଡ଼ମର୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍‌ଆତଫ୍ ଆରୁମରଞ୍ଜି ଆମଫ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟର୍‌ମେଡେନ୍ । ୨୧ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଫ୍‌ନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଫ୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଡକୋ ମନଫ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଡକୋଲେନ୍‌ଆତଫ୍ ସବତଫ୍‌ଲଫ୍‌ନେତୋ । ଆଏଡର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଅନବସୁକ୍ଳେବରନ୍

୨୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଫ୍ ତନାନ୍‌ଜି, ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଗଞ୍ଜେଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଷନଫ୍‌ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅମଫ୍‌ଡ଼ବା, ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଅନବୟ୍‌ୟବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେଜି ଇଡ୍‌ଲେ ଅମଫ୍‌ବେନ୍ ଆସାୟତାୟ । ୨୩ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଲେନ୍ ତିମତିନ୍ ବସ୍ତିସିଫ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଫ୍‌ଲନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବା, ଆନିନ୍ ଲଜିର୍‌ାୟ ତେନ୍, ଷେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମଫ୍‌ବେନ୍ ଇୟତାୟ ।

୨୪ ଆମ୍ନଫ୍‌ଗଡ଼ମରବେଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ତ ଅଡକୋ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜିଆତଫ୍ ନମସ୍‌ାରନ୍ ଅବଜନାବାଜି । ଇଟାଲି ତେସାନ୍ ଆଜିର୍‌ାଞ୍ଜି ଆ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ନମସ୍‌ାରତବେଞ୍ଜି ।

୨୫ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଅମଫ୍‌ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

ଜାକୁବଙ୍କ ପତ୍ର ଜାକୁବନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଜାକୁବ ସିଟିନ୍ ଜାକୁବ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ଜାକୁବ ଜିୟୁନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ତେଏଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼୍ ଅବୟ୍ ଆମ୍ବୁଗଡ଼୍ମର୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ସୋବାନ୍ ଆ ମରାୟନେମର୍ ତକୋଏନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୫:୧୩ । ଅନାସ୍ତାୟ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଜାକୁବନ୍ଆତଡ଼୍ ଗାଲାତି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଗାମ୍ଲେ ନିୟ୍ ଓଡେଏନ୍ ଗାଲାତି ୨:୯ । କେନ୍ ଆ ସିଟି ୪୫ ତ ୫୦ କ୍ରିସ୍ତୁବ ଇଡେନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ତଞ୍ଜି । ଜାକୁବନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତେନ୍ । ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ତରଡ଼୍ଆନ୍ନା ଆତ୍ରଏଞ୍ଜି ବାର କୁଉ଼଼ଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଜାକୁବନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼୍ ଇତେନ୍ ୧:୧ ।

କେନ୍ ସିଟି ଅଡ଼କୋ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ମରଞ୍ଜି ଆପ୍ରଡେନେ ଆସନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଇତେନ୍ ଜନଡ଼୍ତେନ୍, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ବାର କୁଉ଼଼ଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଆଇତିତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅବସେଡ଼୍ସେଡ଼୍ଲେ ଇତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼୍ ଜାକୁବନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ଇଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଇଡ଼ଲେ ତର୍ନେଲେନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼୍ଲେନ୍ ଗିୟ୍ତାତେ ଗାମ୍ଲେ ଇତେନ୍ ୨:୧୭୨-୧-୪୩:୧-୧୨ ।

ବଜନ୍ ଆ ପନାକ୍ଲାଡ଼୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧
- ୨. ତର୍ନେନ୍ ତ ଜନନାନ୍ । ୧:୨-୨୭
- ୩. ତୋଲେଜନ୍ ତ ରନ୍ନାନ୍ । ୨:୧-୨୬
- ୪. ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ତ ତନୋରତୋରନ୍ । ୩:୧-୧୨
- ୫. ଅନମଡ଼ତନ୍ ତ ଲନୁମନ୍ । ୩:୧୩-୪:୧୦
- ୬. ବରତ୍ରଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ । ୪:୧୧-୫:୬
- ୭. ତର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍ । ୫:୭-୨୦

୧*ଞ୍ଜେନ୍ ଜାକୁବନ୍, ଜିୟୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍, ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ିନ୍ ଅଡ଼େତେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଏମ୍ଲେଲନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି* ଲୋମ୍ତବେନ୍ ।

ତର୍ନେନ୍ ତ ଗିଆନନ୍

୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍ଜି, ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼୍ ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତିଆତିଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାନାବା । ୩ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ଆତିଡ଼୍ ତେନ୍ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବତୋଲନ୍ ଏରକିକ୍ସିଡ଼ନେନ୍ ତକୋଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ସନଏନ୍ ଆ ବୋସା ଗୋଗୋୟ୍ତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆତନିକ୍ସି ଜାୟ୍ ସଏଲେ ଏତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼୍ ଅୱନ୍ନସୋୟ୍ବେନ୍ ଆରି ମରଡ଼୍ତବେନ୍ । ୫ ଅମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ଗିଆନ ଅସୋୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼୍ ପାର୍ତନାନେତୋ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଗିଆନନ୍ ତିୟ୍ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଏରଞ୍ଜନମନ୍ କାନକାରମ୍ତାଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତିୟ୍ତତି । ୬ ବନ୍ତ ଏପାର୍ତନାଲନ୍ ଆତିଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଏରଡ଼ାଲ୍ଗଡ଼୍ଲେ ତର୍ନେନ୍ ବାଡେ ପାର୍ତନାବା, ଆନା ତାଲ୍ଗଡ଼୍ତେ, ଆନିନ୍ ରିଞ୍ଜେନ୍ ବାଡେ ଆପ୍ଡ଼ିର୍ତେନ୍ ସର୍ମେୟ୍ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଇଡ଼ୋୟ୍ତା ଅନ୍ନମ୍ । ୭ ଏଡେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରା ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଷାଡ଼୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆସାତଡ଼୍ନେ ତଡ଼୍ । ୮ ଆନିନ୍ ବାଗୁ ମନ୍ନାମର୍, ଆନିନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ସତଡ଼୍ ତଡ଼୍ ।

ଗମାଡ଼୍ମରନ୍ ତ ତୋଲେୟ୍ମରନ୍

୯ କ୍ରିସ୍ତୁ ତର୍ନେମରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍ ଜନଡ଼୍ତେନ୍, ଆନିନ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼୍ମନ୍ ମରଡ଼୍ଲେ ଆପ୍ଡ଼୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଦର୍ପନେତୋ । ୧୦ ଗମାଡ଼୍ମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡୋଲେୟ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆତିଡ଼୍ ଦର୍ପନେତୋ,

* ୧:୧ ୧:୧ ମାଡିର ୧୩:୫୫; ମାର୍ଚ୍ଚ ୬:୩; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୫:୧୩; ଗାଲାତି ୧:୧୯ * ୧:୧ 1:1 ବାର କେଜ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜିଓନ୍ ଆ ତାର୍ବା ଅନ୍ତମ୍ ଗମାଢ଼ମରନ୍ ଉୟଡ଼ତେ । ୧୧ ଓୟୋଓନ୍ ଆ ଜାଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଅଜିଓଞ୍ଜି ଅସରତେ, ତି ଆ ତାର୍ବାନ୍ ଉୟଡ଼ାୟତେ, ଆରି ଆମନନଓନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେତେ, ତିଅନ୍ତମ୍, ଗମାଢ଼ମରନ୍ ନିୟ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ଲନ୍ତମ୍‌ଲୋଓନ୍ ମଗାଡ଼ତେ କି ବଡ଼ିନ୍ନା ବଞ୍ଜେ ।

ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ତ ତନୋରତୋରନ୍

୧୨ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ସଏଲେ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଅୟତମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟେନ୍ ତେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା ରନ୍‌କବ୍ ତିୟତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାସାଲନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ରନ୍‌କବ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୧୩ ଆନିଡ଼ ଆମଡ଼ ତନୋରତୋରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ତେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୋତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟତଡ଼ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏରମନଡ଼ଲୋଓଡ଼ ଅଃଠୋରନେ, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ନିୟ ଆନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃଠୋରେ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ବାଞ୍ଜେ ତୋରତମ୍‌ତଞ୍ଜି କି ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଲୋଓନ୍‌ଅସେଡ଼ତଜି । ୧୫ ମନ‌ଡ଼ତତନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ତିଲ୍‌କୋଡ଼ତେ କି ଇର୍ସେନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ତି ଆ ଇର୍ସେ ଗୋଗୋୟତାଲେ ରନବୁନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ ।

୧୬ ଏ ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଏକଣ୍ଡାୟତମ୍‌ତଡ଼ନେ । ୧୭ ଅଡ଼କୋ ମନ‌ଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ‌ଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଓନ୍‌ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆପେୟଲେନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ସନାଆରଞ୍ଜି ଆ ଗନବତେଲ୍‌ମାବ୍, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ ଅଃକାନ୍‌କି କି ଆଜିୟ ଉମ୍‌ଲୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୧୮ ଆନିନ୍ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍ରିଲୋଓନ୍ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବତେଲେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନିଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍‌ଜୁ ଜଅ ଅନେମ୍‌ନେ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଇନିଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବତେଲ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍ ।

ଅନମତଡ଼ନ୍ ତ ଲନ୍ତମ୍‌ନେନ୍

୧୯ ଏ ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ; ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଲଅମ୍‌ତଡ଼ବା, ଲବିଡ଼ା ବର୍ନାବା, ଏଲବରାବତଡ଼ନେ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନ୍‌ତ୍ରାବ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରମ୍ କାକାଡ଼ା ଅଃଡ଼େଏ । ୨୧ ତିଆସନ୍, ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ମନ‌ଡ଼ତତନ୍ ଆ ଞ୍ଜୁମ୍‌ନେଜି ଅମରେଡ଼ବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ବର୍ନେ ଉଗରଲୋଓଡ଼ବେନ୍ ଗୁଏନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସା ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଲବ୍‌ଗଃତମ୍‌ଲନ୍ ଜାବା ।

୨୨ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେନ୍‌ତମ୍ ଏକଣ୍ଡାୟତମ୍‌ତଡ଼ନେ, ଞନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ସଉର୍ ଏଅମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ତୁମ୍ ତେନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ତି ଞନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍ତମ୍‌ନାବା । ୨୩ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ସଉର୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତି ଞନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଲ୍‌ନ୍ତମ୍‌ନେ, ଆନିନ୍ ତନପଡ଼ାଲୋଓନ୍ ଆ ମୁଲ୍‌କାନ୍ ଆଗ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୪ ଆନିନ୍ ମନ‌ଡ଼ତମ୍ ଆ ମୁଲ୍‌କାନ୍ ତଡ଼ମଡ଼ତନ୍, ବନ୍‌ତ ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ତେନ୍, ଆ ମୁଲ୍‌କାନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋ ତିଆତେ ଆନିନ୍ କରୋତାତେ । ୨୫ ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ସୟଲ୍‌ମାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ବର୍ନାୟବରନ୍ ତକୋ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ଅଃକ୍‌ରୋତାଏ, ଆରି ସମ୍‌ରା ଉଗରନ୍ ବୟନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଲବ୍‌ତୟତାଲନ୍ ଞ୍ଜୁମ୍‌ତନେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଞାଡ଼ତେ ।

୨୬ ଆନିଡ଼ ଅବୟନେ ତରମ୍‌ମର ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆଲାଓନ୍ ଜୁଲନ୍ ଜାବଲନ୍ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଳୋଲୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆ ତରମ୍ ଲନ୍ତମ୍‌ନ୍ କାଞ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍‌ତେ, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ତମ୍ କଣ୍ଡାୟତମ୍‌ତନ୍ । ୨୭ ଆକୋନ୍‌ରାମରଞ୍ଜି ତ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ଅରିର୍ସୋୟମ୍‌ତାନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସକଡ଼େବାଜି, ଆରି କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍‌ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, କେନ୍ ଆ ତରମ୍ କାକାଡ଼ାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗିନ୍‌ୟିୟଲୋଓଡ଼ ମନ‌ଡ଼ତମ୍ ଆରି ମଡ଼ିବତମ୍ ଗିୟତାତେ ।

୨

ତନ୍ତୁଲ୍‌ମତନ୍

† ୧:୧୯ 1:19 ମନ‌ଡ଼ ଇୟମତାଲେ ବର୍ନାବା

୧୧ ଏ ବୋଷାଡ଼଼ଞ୍ଚେଞ୍ଚି, ତନାନଞ୍ଚେଞ୍ଚି, ଇନଲେଞ୍ଚି ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ଡ଼ମ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତର୍ଡନବୋ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମନରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଏଡୁଲମଡ଼ଡ଼ । ୧୨ ଆନିଡ଼ ଅବୟନେ ସୁନା ଏନସିନ୍ ରଲନ୍, ଆରି ମନଡ଼ଡ଼ମ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଜିଜିତାଲନ୍ ସୋବାବେନ୍ ଇୟତାୟ; ଆରି ଅବୟନେ ତୋଲେୟମରନ୍ ନିୟ ଅତିଲକାବନ୍ ଜିଜିତାଲନ୍ ସୋବାବେନ୍ ଇୟତାୟ । ୧୩ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ମନଡ଼ଡ଼ମ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜିଜିନେନ୍ ଆ ମନରାଆତଡ଼ “ଜିରାୟ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆୟ ତଞ୍ଜୁମା” ଗାମ୍ଲେ ମନଡ଼ଡ଼ମ୍ ଆ ତରଞ୍ଜୁମ୍ ଏତିୟତେ, ବନ୍ତ ତି ତୋଲାଇମରନ୍ଆତଡ଼, “ତେତେ ତନଡ଼ଲେ ତକୋନା, ଇଲ୍ଲାନଡେନ୍ ତାଲଜଡ଼ବାଞ୍ଚେନ୍ ଆୟ ତଞ୍ଜୁମା” ଗାମ୍ଲେ ଏବରେନ୍ ତେନ୍; ୧୪ ଏତେଲ୍ଡେନ୍, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସନ୍ନାନ୍, ସୋଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେଜି ମନୁଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଃଡୁଡ଼ନାୟ ପଡ଼ ? ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମନୁଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏରମନଡ଼ନ୍ ଇୟମତାଲେ ଏଃଞ୍ଚୁମ୍ନେ ପଡ଼ ?

୧୫ ଏ ବୋଷାଡ଼଼ଜି, ତନାନଜି ଅମଡ଼ଡ଼ବା, ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଚି ତର୍ନେତାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ବାତେ ଅଃନୁବଗମାଲଜି ପଡ଼ ? ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଡୁଡ଼ୟମତେଞ୍ଚି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଚା ରାଜ୍ୟ ତିୟତବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବାସାଲନ୍, ତେତେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅଃସେତାଲଜି ପଡ଼ ? ୧୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତୋଲେୟମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଏବାସ୍ବେତଜି, ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବଡ଼ତବେଞ୍ଚି, ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ସବରନ୍ ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଚି । ୧୭ ଅଞ୍ଚା ଆଞ୍ଚୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ଆନିଞ୍ଚି, ତି ସୋଡ଼ାତମନ୍ ଆଞ୍ଚୁମ୍ ନିଶ୍ଚୟତଜି ।

୧୮ “ଆମ୍ବେନ୍ ତୟଲିସିଂମରବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡୁଡ଼ୟମ୍ବା” ସାସ୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞ୍ଚୁମ୍ନାବା, ୧୯ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମନରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଏଡୁଲମଡ଼ଡ଼ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇସେନ୍ ଏଲ୍ଲମଡ଼, ଆରି ତି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତୋସାମର ତେତବେନ୍ । ୨୦ ଅଞ୍ଚା ମନରା ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞ୍ଚୁମ୍ନାତାଲନ୍, ଅବୟ ବନେନ୍ ଆଲେତେ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ଆଲେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ତୋସାତେ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନା “ଏଡାରିତଡ଼ନେ” ଗାମ୍ଲେ ବରନେ, ଆନିନ୍ ମା “ମନରାନ୍ ଏରକ୍ବୁତଡ଼” ଗାମ୍ଲେ ନିୟ ବରନେ; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଃଡ଼ାରିଲନ୍ ଜନଡ଼ଡ଼େନ୍, ମନରାନ୍ ଏରକ୍ବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଏଆଲେତେ ଗାମ୍ଲେ ତୋସାତବେନ୍ । ୨୨ ଆରମରେଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବାତେ ଇନଲେଞ୍ଚି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେଲଡ଼ଡ଼ନ୍, କେନ୍ଆତେ ଜନାତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି କଡ଼ାଡ଼ିନାବା ଆରି ଲନୁମନାବା । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅଞ୍ଚା ମନରା ଆନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃସାୟୁମେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଏରସନାୟୁମନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେ; ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ତୁମ୍ ଜିନୟତେ ।

ତର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍

୨୪ ଏ ବୋଷାଡ଼଼ଞ୍ଚେଞ୍ଚି, ତନାନଞ୍ଚେଞ୍ଚି, ଆନିଡ଼ ଗାମ୍ଲେ, ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଲନୁମନ୍ ବାତେ ତିଆତେ ଅଃରିୟତାଲୋ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଡେନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ତି ଏତେଗନ୍ ଆ ତର୍ନେ ବାତେ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ? ୨୫ ଅବୟ ବୋଷାଡ଼ନ୍ କି ତନାନନ୍ ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିନ୍ରି ତଡ଼, ଆରି ତିତାନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅଃଞ୍ଚାତେ, ୨୬ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ଏରଡନିୟନ୍, ଆରି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ଏରଡନିୟନ୍, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆସିବାଦଅମ୍ତୋ, ଜୋମ୍ଲେ ଗାଲେ ଉଗ୍ବିୟ ତକୋନା” ଏଗାମେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଡେନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ୨୭ ତର୍ନେନ୍ ନିୟ ଏତେଲେମା, ଲନୁମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ତର୍ନେନ୍ ଆରବୁ ।

୨୮ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ଡ଼ିଞ୍ଚି, “ଅବୟନେ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଅବୟନେ ଆମଡ଼ ଲନୁମନ୍ ତକୋ” କେନ୍ ଆ ବନେ ଞ୍ଚେନ୍ ବର୍ଡ଼ନାୟ, “ଏରଲନୁମନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଅବଡୁଜିୟବା, ଆରି ଞ୍ଚେନ୍ ଲନୁମନ୍ ବାତେ ତର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅବଡୁୟତବେନ୍ ।” ୨୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଡ଼ର୍ଡନ୍, ବୁତଞ୍ଚି ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ଡ଼ିଞ୍ଚି କି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ତକରଡ଼ଜି । ୩୦ ଏ ଉଲ୍ଲମରଜି, ଲନୁମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ତର୍ନେନ୍ ଇନିଡ଼ ବରାୟବରାୟ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଜନନାନ୍ ଏସାୟତେ ପଡ଼ ? ୩୧ ଆପେୟଲେନ୍ ଅଭାମନ୍, ତୋଶ୍ଟୋ ତନମିଲନ୍ ଆ ତାଞ୍ଚଡ଼ାଅନନ୍ ଇସାକନ୍ଆତଡ଼ ଆରମଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାତେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ

ତନିତ୍ତିନ୍ ଅଃଡ୍ଡେଲୋ ପଢ଼ ? ୨୨ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍ ପଢ଼ ? ଅତ୍ରାମନ୍ ଆ ତନେଁ ତ ଆ ଲନୁମନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆ ଲନୁମନ୍ ବାଢେ ତନେଁନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତଡିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଆଜାଡିନ୍ ତେଲୋ, “ଅତ୍ରାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେ ତରନେ, ଆରି ଆ ତନେଁନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ବମ୍ବ ଗାମ୍ବଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେଲୋ ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ଗାମ୍ବଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୪ ସତ୍ତର ତନେଁନ୍ ବାଢେ ମନ୍ରାନ୍ ତରମ୍ବମ୍ବ ଅଃଡ୍ଡେଏ, ଆର୍ଯାୟ ଲନୁମନ୍ ବାଢେ ମନ୍ରାନ୍ ତରମ୍ବମ୍ବ ଗାମ୍ବଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେତେ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ।

୨୫ ତିଅନ୍ତମ୍ ତାରିନେବୟ ରାବନ୍ ନିୟ ଲନୁମନ୍ ବାଢେ ତରମ୍ବମ୍ବ ଗାମ୍ବଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବାଏଲ୍ କବରପାଡ଼ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼* ଆସିତ୍ତନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସନେନ୍ ଆସନ୍ ତରକୋନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନା ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜଏଞ୍ଜି ।

୨୬ ତିଆସନ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ରବୁତେ, ଏଢେଲେମା ଲନୁମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍ ତନେଁନ୍ ନିୟ ରବୁତେ ।

୩

ଅଲାଡ଼ନ୍

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେ ଖନଡ଼ତିୟମ୍ବ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼; ଇନଲେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍‌ତୋ । ୨ ଇନଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତର ତୁଡୁବଲଡ଼ତନ୍, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ୍ଡେବେ, ଆନିନ୍ ରଞ୍ଜେଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସମ୍ବରା ତଅଡ଼ନ୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ରପ୍ତିତେ । ୩ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ବନେଲେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍ବଲେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଲଗାମନ୍ ଜିତବୋ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଲତୟଲଡ଼ତନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜେ ଅବିଡ଼ତବୋ । ୪ ଗିୟବା, ତାଆ ଜାଜନ୍ ନିୟ ତିୟତେ ଆ ସୋଡ଼ା ଆରି ରିଞ୍ଜେନ୍ ବାଢେ ତନୁସେନ୍ ତେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଅବୟ ସନ୍ନାତମ୍ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ପନଃଡ୍ଡେତନ୍ ବାଢେ ଜାଜନ୍ ଆ ସନଲ୍ଲାୟମ୍ବ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଲତୟତେ ଅଡ଼େଞ୍ଜେ ବୁଲ୍ଲାୟତେ । ୫ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଲାଡ଼ନ୍ ନିୟ ଅବୟ ସନ୍ନା କେଣ୍ଡା ତଅଡ଼, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାରାତମ୍ ଆ ବନେଁ ବରନ୍ ଦର୍ପତନେ ।

ଗିୟବା, ଜିଜିଡ଼ ଆ ତଗୋ ବାଢେ, ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ କିନ୍‌ରେଡ଼ ନିୟ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ତେ । ୬ ଅଲାଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡା ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇସ୍ବେନ୍ ବବରିୟତେ, ଆରି ତିଆତେ ତଅଡ଼ଲେନ୍ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଅମ୍ବେତେ; ଆରି ଅଲାଡ଼ନ୍ ନରକନ୍ ଆ ତଗୋ ବାଢେ ଜୋମ୍‌ତୋଃଡ଼ତାଲେ ସମ୍ବରା ଅନମେଡ଼ଲେନ୍ ଅବଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ତେ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁଲ୍ଲି, ଅନ୍ତଡ଼ଞ୍ଜି, କିମ୍ବେଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଲାମ୍‌ଲେ ଆତ୍ରୁଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଲ୍ଲି ତ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରୁକୋତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଲ୍ଲି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେଁ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୮ ବନ୍‌ତ ଅଲାଡ଼ନ୍ ଆନିଡ଼ ଲଡ଼ଲଡ଼ଲେ ତଞ୍ଜୋଲେ ଅଃରପ୍ତିଏ, ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼େ ଅଃଲ୍ଲୋଲୋନେ, ମାମ୍‌ଡ଼ନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ ବିସ ତିଆତେ ଆବରିୟ । ୯ ଇନଲେଞ୍ଜି ଅଲାଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେଞ୍ଜେତବୋ, ଆରି ତିଆତେ ବୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଆଗ୍ରୁତେଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼଼ ସୟପତବୋ । ୧୦ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନେଞ୍ଜେନ୍ ତ ସନୟମ୍ବ ତୁଡ଼ତନାୟ; ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଏନ୍ନେଲେ ଅଃଡ୍ଡେମ୍ବେନେବୋ । ୧୧ ଆବୟନ୍ ଆ ତରୁଡ଼ତମ୍‌ନେତାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜବୁଡ଼ନ୍ ତ ଅସାଡ଼ନ୍ ଆ ତାଆ ତୁଡ଼ନାୟ ପଢ଼ ? ୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଲୁଆନୁବନ୍ ଇନି ଜିତଜନ୍ ଅବଜଅଲେ ରପ୍ତିଏ ପଢ଼, ଅଡ଼େ ଦ୍ବାକ୍ୟାନୁବନ୍ ଇନି ଲୁଆଜନ୍ ଅବଜଅଲେ ରପ୍ତିଏ ପଢ଼ ? କାରାବୁଡ଼ ତୁଡ଼ତମ୍‌ନେତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜବୁଡ଼ତାନ୍ ଅଃଡ୍ଡେନାୟ ।

ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଗିଆନ

୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗିଆନମରନ୍ ତ ବୁଡ଼୍ଡିମରନ୍ ଆନା ତକୋ ? ଆନିନ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ଲନୁମ୍‌ନେତୋ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍ବାଭାନ୍, ଅସାଡ଼ୟମନ୍ ତ ଇନସୟ ସୁକ୍ତାନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ସଞ୍ଜାତାଲେ ଏଦର୍ପତଡ଼୍ଡେନ୍ ଆରି ପାତ୍ୟାନ୍ ଏବରତଡ଼୍ଡେନ୍ । ୧୫ କେନ୍ ଆ ଗିଆନ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଜ୍ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତିଆତେ ତଅଡ଼ତାଗୋ, ସନୁମ୍‌ତାଗୋ ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ଇସ୍ବାଭାନ୍

* ୨:୨୫ 2:25 ସେକ୍ତୁୟମ୍‌ରଞ୍ଜି

ତ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସ୍ୱକ୍ଳାନ୍ ତକୋତେ, ତେତ୍ତେ ପରାନ୍‌ସାହିନ୍ଦି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ତକୋତେ ।
୧୭ ବନ୍ଦତ ତୋଶ୍ରେନ୍ ସିଲତ୍ତ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଗିଆନ୍, ଆପର୍ତ୍ତମ୍ମନ୍ ମଡ଼ିରନ୍, ଅନବବାଗୁ ସନବ୍‌ୟୁତମ୍,
ଲବଡ୍ଡିତମ୍, ଅନମତତ୍ତତମ୍, ସନାୟୁମତମ୍ ଆରି ମନତ୍ତ୍ ଅଥଲୋତ୍ତନ୍ ଆବରିୟୁତମ୍, ଅଃଷ୍ଟାଲ୍‌ଗତେ ଆରି
ଅଃନୁସ୍ତାଭାଏ । ୧୮ ଆରି, ସନବ୍‌ୟୁମରଞ୍ଜି ଆବୁତ୍ତେତ୍ତେ ଯନବ୍‌ୟୁତାଗୋ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ତରମ୍ମତାଗୋ ଆ
ଜନ୍‌ରୋମ୍ ତୁତ୍ତନାୟ ।

୪

ପୁତ୍ରିନ୍ ବୟନ୍ ସାଙ୍ଗନେନ୍

୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଇନିବା ଏଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେତେ, ଏଗୋତ୍ତେତନ୍ ? ଉଗର୍‌ଲୋତ୍ତବେନ୍ ତଅତ୍ତତାଗୋ ଆ
କାକାଡ଼ାଜି ଆସନ୍ ଅନିଃୟମ୍‌ଲୋତ୍ତନ୍ ସିଲତ୍ତ କେନ୍‌ଆତେ ତୁତ୍ତନାୟ । ୨ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍
ଆମ୍ବେନ୍ ଜୁନିଜି ଏସାୟତେ, ତିଆତେ ଏଃଞ୍ଜାତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନମ୍‌ବନ୍ ଏସାୟତେ, ଆରି
ଇସ୍ତାଭାନ୍ ତୁତ୍ତନାୟ; ଅଙ୍ଗାଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲତୟତବେନ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜାତେଲେ ଏଃର୍ତ୍ତପ୍ରିଲୋ
ତେନ୍, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ବାତ୍ତେତେ, ଏଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେତେ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ ଏଃକେତେ, ତିଆସନ୍
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଞ୍ଜାତେ । ୩ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବେତେନ୍ ଜନତ୍ତେତେନ୍ ଏଃଞ୍ଜାତେ, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍
ଅନିଃୟମ୍‌ବେନ୍ ପରାନ୍‌ସାହିନ୍ଦି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅତ୍ତତାଗୋ ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ଏବେତ୍ତେ । ୪ ଏ
ଜୋଶ୍ଚିବୟ୍‌ଜି, ପୁତ୍ରିନ୍ ବୟନ୍ ସାଙ୍ଗଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ଇସ୍ତରନ୍ ବୟନ୍ ବନେରା ତେତେଲ୍‌ତ୍ତେତନ୍,
କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜାନାବେନ୍ ପତ୍ତ ? ତିଆସନ୍, ଆନା ପୁତ୍ରିନ୍ ବୟନ୍ ସାଙ୍ଗନେନ୍ ଆସନ୍
ଲତୟତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନେରାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନଏତୋ । ୫ ଅତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତରମ୍ମ
ସାସ୍ତଲୋତ୍ତନ୍ ଆଇତ୍ତେତନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କାକ୍ଳାନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବ୍‌ତିସୟତେ ପତ୍ତ ? “ଅଙ୍ଗା
ପୁରାଡ଼ା ଇସ୍ତରନ୍ ଅମ୍‌ତ୍ତଲେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ୍‌ତ୍ତଲ୍‌ନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍
ସମ୍‌ରାନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ ।” ୬ ଇସ୍ତରନ୍ ଅଙ୍ଗା ସନାୟୁମ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ୍‌ତ୍ତେତନ୍, ତିଆତେ
ବୋର୍ସାତମ୍, ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତଲୋତ୍ତନ୍ ଆଇତ୍ତେ, “ଇସ୍ତରନ୍ କକ୍ଳିମ୍‌ରଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ତତ୍ତେତ୍ତେଜି, ବନ୍ଦ
ଲବଡ୍ଡିମରଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ସନାୟୁମନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ।”

୭ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍‌ତ୍ତ୍ ତିୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା, ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ ଗତ୍ତବା, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍
ଅମ୍‌ତ୍ତବେନ୍ ସିଲତ୍ତ ସତ୍ତାୟତେ । ୮ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍‌ତ୍ତ୍ ଅବ୍‌ତୁୟାୟନାବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ତ୍ତବେନ୍
ଅବ୍‌ତୁୟାୟତେ, ଏ ଇର୍ସେମ୍‌ରଜି, ଅସିବେନ୍ ଗିୟ୍‌ତାବା, ଏ ବାଗୁ ମନ୍ନାମର୍‌ଜି, ଉଗର୍‌ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍
ଅର୍ସେବା । ୯ ଇୟମ୍ ଇୟମ୍‌ଲେ ଯେବା, ଯେୟେତାନାବା, ଆମ୍‌ତ୍ତାବେନ୍ ଜବ୍‌ରତ୍ତେଲେ ଯେବା,
କନିୟ୍‌ବେନ୍ ଯେୟେତାନ୍ ଗତେଲେତୋ, ଆରି ସନତ୍ତାବେନ୍ ସନିନ୍ଦାନ୍ ଗତେଲେତୋ । ୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ
ମୁକ୍ତାବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ସନ୍ନାତମ୍‌ନାବା, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ ତୋଶ୍ରେନ୍ ଅମ୍‌ତାୟତବେନ୍
।

ନିଶ୍ଚୟବରନ୍

୧୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାତ୍ତଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍‌ନିଶ୍ଚୟତତ୍ତ୍, ଆନା ବୋଞ୍ଜାତ୍ତନ୍ ଆ ତୋସା ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ
ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ ନିଶ୍ଚୟତେ, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବର୍ ଆ ତୋସା ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ, ତିଆତେ ନିଶ୍ଚୟତେ,
ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତେଲେ ଏଲ୍‌ନିଶ୍ଚୟେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ବନ୍ନାୟ୍‌ବରନ୍ ଏଃଞ୍ଜଣ୍‌ମେ, ଆର୍ଯାୟ୍
ବନ୍ନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ତୋସା ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ, ବନ୍ନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ନିଶ୍ଚୟମର୍ ତେତବେନ୍ । ୧୨ ଇସ୍ତରନ୍ ତୁମ୍
ଅବୟ୍‌ନେ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରନ୍ ବିସାରତେ, ଆନିନ୍ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲ୍‌ତ୍ତଲ୍‌ନ୍, ଆନିନ୍ ତୋବ୍‌ଲେ
ରପ୍ରିତେ, ଅବ୍‌ସେତ୍ତେଲେ ରପ୍ରିତେ; ତୟ୍‌ଲିସିମ୍‌ବେନ୍ ଆ ତୋସା ଞ୍ଜମ୍‌ଞ୍ଜମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆନା ?

ଦର୍ପନେନ୍

୧୩ ନମି ଗିୟ୍‌ବା, ଆନାଜି “ଲତେ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ବିଅତ୍ତେଃ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଇୟତେ ଆରି
ତେତେ ବବର୍ସେତ୍ତ୍ ତକୋଲନ୍ ବେପାରଲନ୍ ଏଲ୍‌ାବତନାୟ” ଏଗାମ୍‌ତେ । ୧୪ ବନ୍ଦତ ବିଅତ୍ତେଃ ଇନି
ତେତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତତ୍ତ୍; ଅନମେତ୍ତବେନ୍ ଇନି ? ତିଆତେ ପୋୟତାନ୍ ଅତ୍ତମ୍, ବସନ୍ନେଃ
ଗିୟ୍‌ତାତେ, ଆରି ବସନ୍ନେଃ ମାୟାତେ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନାବା, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍
ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମେତ୍ତ୍ ତକୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏଲ୍‌ମ୍‌ବା ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ତିଆତେ ଏଲ୍‌ମ୍‌ବା
।” ୧୬ ବନ୍ଦତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କକ୍ଳିତାଲନ୍ ଏଦର୍ପତନେ, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆ ଦର୍ପନେ ମନତ୍ତ୍ ତତ୍ତ୍ ।

୧୭ ତିଆସନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ମନହଲୁମନ୍ ଜନାଏନ୍ ଜନହୃତେନ୍ ତିଆତେ ଅଃଲୁମେ, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମତେ ।

୫

ଗମାହମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖନତନ୍

୯ ଏ ଗମାହମରଞ୍ଜି, ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମତହବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ତଣ୍ଡ ଏଞ୍ଜାହୃତେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଯେୟେଡାନାବା, ସିନ୍ଧାନାବା । ୧୦ *ଅନଜେବେନ୍ ଗୁରୁହୃଏନ୍, ଆରି ସିନ୍ଦିବେନ୍ ବୋକୋତଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି । ୧୧ ଆରି ସୁନାବେଞ୍ଜି ତ ରୁପାନ୍ କଇଆଜେନ୍, ତି କନଇନ୍ ବିରୁଦଲୋହବେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଲୁବେନ୍ ଜୋମତୋହୃତେ । କେନ୍ ଅନଞ୍ଜିହୃ ତିନ୍ନା ଇହନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଏତର୍ହୁମତେ । ୧୨ ଗିୟବା, ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ବସେହଲୋହବେନ୍ ଗହଗହନେନ୍ ଏବାଖେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତହୃ ବୁଡ଼ିତାଲେ ବଡ଼ିନ୍ ଏଃଞ୍ଜିୟଲଜି, ତିଆତେ ସଜିରତେ, ଆରି ଗହଗହନେମରଞ୍ଜି ଆ ଯନେ ଅହକୋନ୍ ସିଲହ ବୋର୍ସା ପ୍ରବୁନ୍ ଅମତହୃତେ । ୧୩ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ରିଲୋହ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାଲେ ଜୋମଲେ ଏରାମ୍ବୁୟ ଏତକୋଲନ୍, ରକ୍ତଲେ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ବନଲେ ଆତ୍ରକ୍ଳୋତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଜେଲୁଜେଲୁତମ୍ ତେଲବେନ୍ । ୧୪ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରତୋସାମରନ୍* ଅବତୋସାତାଲେ ଏରକ୍ତୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହୃ ତହୃତହୃଲେ ଅଃର୍ପିଲବେଞ୍ଜି ।

ସନଏନ୍ ତ ପାର୍ତନାନେନ୍

୧୦ ଏ ବୋଞ୍ଜାହୃଖେଞ୍ଜି, ତନାନ୍ଖେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆରି ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ଜାୟ ସଏଲେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା, ଗିୟବା, ଅର୍ମମରନ୍ କୋଭାନ୍ ସିଲହ ମତଗାତମ୍ ଆ ଜଅ ଖନାତନ୍ ଆସନ୍ ସଏଲେ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ତ ଆତନିକ୍ତି ତରୁବନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍ । ୧୧ ତିଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଉଗରବେନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ସଏଲେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ଆ ତିନ୍ନା ତୁୟାୟତମ୍ ।

୧୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାହୃଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଏଲନମତୋସେତହୃ, ଏଭେଲୁତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଃଞ୍ଜାତେ, ଗିୟବା ବିସାରମରନ୍ ସନହଲୋହନ୍ ଆତନହୃ ତକୋ । ୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାହୃଜି, ତନାନ୍ଜି, ଅଜ୍ଞା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତହୃ ମନେବାଜି, ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଅଡୋଲାୟ ଆତିହୃ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖହନାବା । ୧୩ ଗିୟବା, ଆନାଜି ସଏଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତହୃ ଇନ୍ଲେନ୍ ସେକେତବୋଜି, ଆୟୋବନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆତନିକ୍ତି ପ୍ରବୁନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆନିନ୍ଆତହୃ ଆସିର୍ବାଏନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍ଗାମଲହୃତନ୍ ଆରି ଆମତନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଆବରିୟ ।

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାହୃଜି, ତନାନ୍ଜି, ଏପର୍ମାଡାତହୃନେ, ରୁଆତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହ କି ପୁତ୍ରିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହ କି ଅନ୍ନିହଲୋହ ଆଜିୟ ଏପର୍ମାଡାତହୃନେ । ଆମ୍ବେନ୍ “ଓଓ” କଡାଡିବେନ୍ “ଓଓ” ତେଏତୋ ଆରି “ଇଞ୍ଜା” କଡାଡିନ୍ “ଇଞ୍ଜା” ତେଏତୋ । ଏଭେଲୁତେନ୍, ବିସାର ଇହନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହୃ ଅଃନ୍ନବତୋସାବେନ୍ ।

୧୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋହ ଆନ୍ନିହୃ ସିଗାତନ୍ ପହ ? ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେତୋ । ଆନ୍ନିହୃ ସର୍ତାତନ୍ ପହ ? ଆନିନ୍ କନନେତୋ । ୧୬ *ଆନ୍ନିହୃ ଅସୁତେ ପହ ? ଆନିନ୍ ମଶ୍ଟିନ୍ ପାପୁରମରଞ୍ଜିଆତହୃ ଓହୃଏତୋ, ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହ ମିଞ୍ଜଲେ ଜହଲେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନେତଜି । ୧୭ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତର୍ନେନ୍ ବାଭେ ଆ ପାର୍ତନା ଅମ୍ବେଲେ ତି ଅସୁମରନ୍ ମନହୃତେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତହୃ ଅବତୋତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିହୃ ଆ ଇର୍ସେ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତହୃ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୧୮ ତର୍ତମ୍ ଆମହୃ ରମ୍ବହୃ ରମ୍ବହୃ ଆ ଇର୍ସେଜି ବର୍ନାବା, ଆରି ତର୍ତମ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଏଭେଲୁତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନହୃତବେନ୍, ତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା ଗୋଗୋୟ ଲନ୍ନୁମତନେ । ୧୯ ଏଲିଅନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମନ୍ଦରା ତକୋଏନ୍, ତରୁବନ୍ ଅଡୋତହୃୟ ତହୃ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍, ଯାଗି ବର୍ସେହୃ ତୁହୁ ଆଜ୍ଞାୟ ଜାୟ ତରୁବନ୍ ଅଃନ୍ନତୋଲାୟ । ୨୦ ଆନିନ୍ ଆରି ତରୁବନ୍ ଅଡୋଆୟତୋ ଗାମଲେ ପାର୍ତନାଲନେ, ତରୁବନ୍ ଅଡୋଲାୟ ଆରି ଲବନ୍ ସିଲହ ଜନ୍ରୋମଞ୍ଜି ପଡାବଲାୟ ।

* ୫:୨ ୫:୨ ମାତିର ୬:୧୯ * ୫:୨ 5:6 ତରମ୍ବମରନ୍ * ୫:୧୨ ୫:୧୨ ମାତିର ୫:୩୪-୩୭ * ୫:୧୪ ୫:୧୪ ମାର୍କ ୬:୧୩

୧୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ୁଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ ଡେନ୍, ୨୦ ☆ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆନା ଇର୍ସେମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ସିଲଡ଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଇ, ଆନିନ୍ ତି ଇର୍ସେମରନ୍ ପୁରାଡ଼ା ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୋବଡେ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଇର୍ସେନ୍ ଝୁମ୍‌ଡେ, କେନ୍‌ଆଡେ ଜନାବେନ୍‌ଡୋ ।

ପିତରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ପିତ୍ରନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ ସ୍ତ୍ରୀତି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପିତ୍ରନ୍ ଇତେନ୍ । ଆସିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ନେଡାଲନ୍ ଅର୍କାବଡ଼ି ତେସାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ତେନ୍ନେ “ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି” ଗାମ୍ଲେ ଆଇଡିଡ଼ । ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆତର୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ତ ତନିତନ୍ କନେଞ୍ଜନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବନବ୍ଯୋନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । କେନ୍ ଇଡ଼ଲ୍ମରନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ବର୍ନେ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି, ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯର୍ମେଡେନ୍ କି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଯର୍ତ୍ତନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ରେ ଜିଡ଼ଜିରୁଲଡ଼ଲନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାୟ୍ଡ଼ଲ୍ମତେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଡ଼ଲ୍ମେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ଇୟ୍ଡାୟ୍ ତିୟେଜି ୧:୭୧:୧୭୨:୧୧ ।

ପରାନ୍ତଶ୍ଟନ୍ ଆଡ଼େଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବବ୍ଯୋଲଡ଼ଲନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ କେନ୍ ଇଡ଼ଲ୍ମରନ୍ ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପତ୍ରନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ ଇଡ଼ଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି ୫:୧୩୫:୧୨୧ ପିତୃ ୨:୧୧-୩:୭ଏପିସି ୫:୧୮୫:୧କଲସି ୩:୧୮୪:୬୪:୧ ।

ବରନ୍ ଆ ସନାକ୍ଲାଡ଼

- ୧. ରନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. ଅନୁରନ୍ । ୧:୩-୨:୧୦
- ୩. ମବଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବବ୍ଯୋନ୍ । ୨:୧୧-୪:୧୧
- ୪. ପରାନ୍ତଶ୍ଟନ୍ ଆଡିଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା । ୪:୧୨-୫:୧୧
- ୫. ଅନବ୍ଯୁଞ୍ଜେବରନ୍ । ୫:୧୨-୧୪

୧ ଖେନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ।

ପତ୍ରନ୍, ଗାଲାତିଆନ୍, କାସ୍ତାଦକିଆନ୍, ଆସିଆନ୍ ତ ବିତୁନିଆ ରାଜ୍ୟରେଡ଼ନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଜିଜିରିୟ୍ମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍ଡାୟ୍ । ୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ଟୁ ଅମ୍ନେଲେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲେ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମବଡ଼ିରନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଡ଼ିର୍ କେଞ୍ଜାମର୍ଜି ତେଲବେନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମତ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଅମତ୍ବେବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍ଡେତା ।

ଅନମେଡ଼ ଆସାନେନ୍

୩ ପ୍ରବ୍ କିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ତ ଆପେୟ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମତ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅବ୍ଯର୍ମେଡ଼ତାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ଡିୟ୍ଲଡ଼ଲନ୍, କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ନେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୪ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆସିର୍ବାଦ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍ଡିୟ୍ଲଡ଼ତନ୍ ତିଆତେ ଖନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିରେଲେ ତକୋତନ୍ବୋ, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜୁବାୟ୍ଲେ ଆତକ୍ଲୋ, ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ଅଞ୍ଜୁଞ୍ଜିତେ, ଅଞ୍ଜୁଞ୍ଜି କି ଅଞ୍ଜୁଡିଲେ । ୫ ଅଙ୍ଗା ଅନୁର୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଞ୍ଜି ଅନବ୍ଗିୟ୍ଡାତ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍ଡାତାଲେ ଆତକ୍ଲୋ, ତିଆତେ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅମ୍ନେଲେ ଜୁବାୟ୍ଲେ ଆତକ୍ଲୋଜି ।

୬ ନିମି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅମତ୍ବେବେନ୍ ସନିଗ୍ରାଞ୍ଜି ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ସର୍ତାନାବା । ୭ ଆଗୁରୁଡ଼େତେନ୍ ଆ ସୁନା ତଗୋନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଲ୍ଲେ ଗିୟ୍ଡଜି, ସୁନାନ୍ ସିଲଡ଼ ତର୍ନେବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମଡ଼ଗା, ତିଆସନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟ୍ଡେତୋ, ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ସନେକେନ୍, ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ

। ୮ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆନିନଆତଡ଼ ଏରଗନିଜନ୍ ଏତୁଡ଼ୟମତେ, ଆମତନ୍ ଏତର୍ତ୍ତନ୍ ଆମତନ୍ ଏସର୍ତ୍ତାତନ୍ ।
୯ ଆରି, ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ବାରେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ।

୧୦ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଅନୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନଡ଼ ସାଜେଞ୍ଜି, ସନ୍ନିଲେଞ୍ଜି
କି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି । ୧୧ ତି ଆ ତନିୟତିୟ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆଜା ଆରି ଏଜାଲେ ଖାଡ଼ତବୋ
ତିଆତେ ଜନନାନ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ
ସନାୟସି ବାରେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ରନବୁ ତ ତିକ୍ତି ଆନିନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଞ୍ଜି ।

୧୨ ତି ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଲ୍ଲମଲଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼
ସେବାଲବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନଜି ଅସ୍ତୁଲବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି; ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼
ଆଜିରାଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋସା ବାରେ ମନଡ଼ବର ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି
ଅସ୍ତୁଡ଼ବର୍ତବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆମତଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏମତଡ଼ଡ଼େତେ । ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ
ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ନିୟ ଏସନ୍ନିଲତାୟ ଗାମତଜି ।

ମଡ଼ିର ଅମ୍ଭେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡେନ୍

୧୩ ଲନୁମନେନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ରେଡୁବଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼
ଅଜା ସନାୟମ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଆସାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୪ ଇସ୍ତରନ୍
ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ଆମ୍ଭୁ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏରଲ୍ଲମେନ୍ ଆ ପରାନ୍ସାଭି କାକାଡ଼ାଜି ଆରି
ଲୁମଲେ, ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଏଅମ୍ଭେଡ଼ଡ଼େନେ । ୧୫ ବନ୍ତ ଅନୋଡେମରବେନ୍ ଏଜାଲେ ମଡ଼ିର, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ନିୟ ଏଞ୍ଜେଲେ ଖଣ୍ଡମନେଲୋଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର ତେବା । ୧୬ ତରନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ମଡ଼ିର ତେବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ମଡ଼ିରତମ୍ ।”

୧୭ ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃଲ୍ଲମତେ, ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ବିସାରତଜି,
ଆନିନଆତଡ଼ ଆମ୍ଭେନ୍ ଆପେୟ ଗାମଲେ ଏଓଡେତେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଅଜା
ଡିନ୍ନା ଏତକୋତନ୍ ତିୟତେ ଡିନ୍ନା ଆନିନଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୧୮ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି
ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଅନୋକ୍ଳା ଖଣ୍ଡମନେଞ୍ଜି ବାରେ ରୁପାନ୍ କି ସୁନାନ୍ ତିୟଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଅଃଭାଣ୍ଡେଲବେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆର୍ପାୟ ଆପାରାତତନ୍ ଆରି ମନଡ଼ତମନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍
ବାରେ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ୨୦ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଅଣ୍ଡୁ ଗତେଲେନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଆସନ୍ କେନ୍ ଅନଖିଡ଼ ଡିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍ରିୟତାଲନ୍ । ୨୧ ଅଜା ଇସ୍ତର ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍
ସିଲଡ଼ ଆନିନଆତଡ଼ ଅବ୍ରିୟତେତାଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଅମ୍ଭେଏନ୍, ତି ଆ ଇସ୍ତର ଆମତ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଆନିନ୍ ଅମ୍ଭେଲେ ଏତର୍ତ୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମତ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ତ ଅରାସାନେବେନ୍ ତକୋ ।

୨୨ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିଗତନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ାଲେ ଉଗରବେନ୍ ଏମବ୍ଡିରତମଲନ୍, ଆରି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼
ତନାନ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏତୁଡ଼ୟମତେ, ସମିରା ଉଗରବେନ୍ ବାରେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲଡ଼ୟମବା । ୨୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଆଗୁରୁଡେତେନ୍ ଆ ଜମ୍ବଲ୍ ସିଲଡ଼ ଏଃଡ଼ୁଡ଼ଲନାୟ, ଅଃଗୁରୁଡେଏନ୍ ଆ ଜମ୍ବଲ୍ ସିଲଡ଼ ଏତୁଡ଼ଲନାୟ
। କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆନମେଡ଼ବର୍ ତ ଆଏଡ଼ର ଆଡ଼କୋତେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ରଡ଼
ତେଲବେନ୍ । ୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,
“ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଜିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍,

ଆ ମନନଞ୍ଜି ତାର୍ବାନ୍ ଅନ୍ତମ୍,

ଅଜିଡ଼ନ୍ ଅସରତେ, ଆରି ତାର୍ବାନ୍ ଉୟଡ଼େତେ,

୨୫ ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଏଡ଼ର ତକୋତେ ।”
କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନସ୍ତୁନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨

ଆମେଡ଼ ଅରେଡ଼ନ୍ ତ ମଡ଼ିର କେଲ୍ଲାନ

୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, କନଣ୍ଡାୟନ୍, ସନଙ୍ଗାନ୍, ଆନ୍ନାମରନ୍ ଅନବତୋସାନ୍,
ବନରତୋଡ଼ନ୍, ଅମରେଡ଼ତାଲେ ୨ ରଡ଼କୋଡ଼ ରେସାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଭେନାବା, ଆରି ତିତାନ୍
ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ ଆଡ଼ରୁ ଗାବା, ଏଞ୍ଜେଲେଡେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ାତବେନ୍ ଆରି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ

। ୩ ଆରି ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, “ପ୍ରବୁନ୍ ଏଜାଲେ ସାୟୁମଲଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମାୟୁମାୟଲେ ଗିୟବା ।”

୪ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ସେଡାଏନ୍ ଆରି ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ଗାତମ୍ । ୫ ପୁରାଡାଡାଗୋ ଆ ସରେବାସି ତୁବତୁବନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ତି ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଜାଜାଲଡ଼ତନ୍ ପୁରାଡାଡାଗୋ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡା ଏଲୁମତେ । ୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼,

“ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଅବୟ ମଡ଼ଗାତମ୍ ଆରେଡ଼ ସେଡାଲ୍ଲାୟ;
ତିଆତେ ଖେନ୍ ସିଓନନ୍ ଆ କୁନେଅର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତମ୍ବିୟତାୟ,
ଆନା ତି ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ତର୍ତନେ ଆନିନ୍ ଆଜିୟ ଅଃମ୍ବସୁଲ୍ଲାଏ ।”

୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍, ବନ୍ତ ଆନାଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି,

ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି ଅଜା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ଅର୍ ତେଏନ୍ ।

୮ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ,
“କେନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଜବୁ ମନ୍ରା ତୁବୁବତଜି,
ଆରି କେନ୍ ଆରେଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅକୁଡ଼ତଜି ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁବୁବେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ମା ଗବ୍ରିଏନ୍ ।

୯ ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନେଡାମରଞ୍ଜି, ରାଓଡ଼ାଜି, ମଡ଼ିର୍ କେଜ୍ଜାମରଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତେଲବେନ୍ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋଡ଼ତନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାଆରଗତନ୍ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡା ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ସେଡାଲବେନ୍ । ୧୦ ଆମ୍ବୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଃଡ଼ୁକୋଲବେନ୍, ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତେଲବେନ୍; ଆମ୍ବୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଏଃଞାଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ନମି ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଏଞାଡ଼େନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡାମର୍

୧୧ ଏ ତନୁଡ଼ୟମତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, କେନ୍ ପୁର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଡେସାବାଜି ଆରି ଜିଜିରିୟମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏତକୋତନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡାଜି ଏଲୁମତଡ଼, ତିଆତେଜି ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଜୁଜୁଡେନେ । ୧୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏର୍ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମନାବା, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡା ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଗାମଲେ ନିଶ୍ଚୟଲବେଞ୍ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ମନଡ଼ ଲନ୍ତମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତଜି ।

୧୩ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ସୋଡାମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା । ୧୪ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ତେଏଡୋ କି ସୋଡାମର୍ ତେଏଡୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା; ତୋସାନ୍ ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତବନଡେଞ୍ଜି । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଗାମ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମଲେ ଏର୍ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ଅଗିଆନବର୍ ଅବ୍ରିଡ଼ିର୍ଡ଼ିବା । ୧୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ସୟଲୁମମରଜି ତେଲବେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇନ୍ସୟଲୁମବେନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜିମତଡ଼େନେ, ଆର୍ପାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କମ୍ବାରି ଅନ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମବା । ୧୭ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି, ବୋଞାଡ଼ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବାଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ବଡ଼ିବା, ରାଜାନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଡ଼ଣ୍ଡ

୧୮ ଏ କମ୍ବାରିମରଜି, ସାଉକାରବେନ୍ ସନାୟୁମମର୍ ତେଏଡୋ କି ଲବଡ଼ିମର୍ ତେଏଡୋ କି ପେଲୁମର୍ ତେଏଡୋ, ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଏଡେଲଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼

୨:୯ ୨:୯ ଭିତସ ୨:୧୪

ଆସିବାଦନ୍ ତିୟତେ । ୨୦ ଆମ୍ବେନ୍ ତୋସାନ୍ ଏରଲ୍ଲମେନ୍ ଆସନ୍ ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ସନେଜେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେତ ? ବନ୍ତ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମଲେ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଆସିବାଦତବେନ୍ । ୨୧ ତିଆସନ୍ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନଡ଼ିଜଡ଼ଗଡ଼ ଏତଡ଼ିୟତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ନ୍ ଅବତୁୟଲବେନ୍ । ୨୨ ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜିୟ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଇସ୍ବେ ଅଃଲ୍ଲମଲୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍ବଭାବରନ୍ ଅଃକର୍ଚ୍ଚନ୍ । ୨୩ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି* ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନିଶ୍ଚୟଲୋ; ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃକବଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମଲନ୍ । ୨୪ ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ରବୁତାଲେ ତରମ୍ପଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଡ଼ଲଡ଼େନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍କାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ବେ ବୋୟଲେ ପାଡେନ୍; ଆନିନ୍ ତନିତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆଡ଼ଆୟଲବେନ୍, ବନ୍ତ ତ ନମି ପୁରାଡାବେନ୍ ଆ ତନୁରତୁରମଫଡ଼ ତ ତନେମରନ୍ ଆମଡ଼ ଏୟର୍ଚନାୟ ।

୩

ତୁକ୍ତିନ୍ ତ ଅୟତବନ୍

୧ *ତିଅନ୍ତମ୍, ଏ ଆସ୍ବରନେବୟ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଅୟତବବେନ୍ ମାନ୍ନେବ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ଅୟତବ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅଃଡ୍ଡର୍ଚନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଲବଗଃତମନେବେନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ତର୍ତନେ, ଆମ୍ବେନ୍ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବପପ ଓୟଲେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବଡ଼ତଡ଼େନ୍ । ୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମନେବେନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିତଞ୍ଜି । ୩ *ଆରି, ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ତରମ୍ପତମ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ସାର୍ସାରୁ, ସୁନାନ୍ ଆ ତନଲତଲ ତ ମନଡ଼ରାତମନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜନିଜି, କେନ୍ଆତେଜି ରନୁରନେବେନ୍ ତେତଡ଼ ତଡ଼ । ୪ ଆର୍ପାୟ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ସଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଲବଡ଼ିନ୍ ତ ସନୟ ବୁଡ଼ିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ମଡ଼ଗାତମ୍, ତିଆଡେ ରନୁରନେବେନ୍ ତେଏତୋ । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ବୟଲେବଜଞ୍ଜି ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଅୟତବ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୬ ତିଅନ୍ତମ୍ ସାରାନ୍ ନିୟ ଅଭାମନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମଲେ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାରାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜାମଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକଡ଼ବେନ୍ । ୭ *ତିଅନ୍ତମ୍, ଏ ଆଞ୍ଜାଡ଼ବୟନେମରଜି, ତୁକ୍ତିବେଞ୍ଜି ଏରବସ୍ତୁଜି ଗାମଲେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମନଡ଼ ଅଲ୍ଲିଡ଼ିଡ଼ଲେ ମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏସ୍ବାକ୍ସେ ଏଅମ୍ପେତଡ଼, ଆନିନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନମେଡ଼ତାଗୋ ଆ ତନିୟତିୟ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ; ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ତେନ୍, ପାର୍ତନାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତନଡ଼ତଡ଼ତାଗୋ ଅଃଡ୍ଡେବେନ୍ ।

ମନଡ଼ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍

୮ ଆସନ୍ତେଜ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ପେନାବା, ସୁକ୍ସେ ତୁକ୍ସେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲମାୟମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲତୁଡ଼ୟମବା, ସୟ ଉଗରନ୍ ତ ଲବଗଡ଼ ବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୋନାବା । ୯ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଲଡ଼ଲେ ଏରମନଡ଼ ଏଞ୍ଜାମତଡ଼େ, ଆନ୍ନିଡ଼ ସୟପଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏସ୍ବୟପତଡ଼; ଆର୍ପାୟ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସିବାଦବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡା ଏଲ୍ଲମେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସିବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ । ୧୦ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, "ଆନା ସୁକ୍ସେ ତକୋନେନ୍ ସାୟତେ, ଆରି ମନଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବନେଜି ବରତଡ଼େନ୍ ତଡ଼, ଆରି ପାତ୍ୟାନ୍ ବରତଡ଼େନ୍ ତଡ଼ ।

* ୨:୨୩ 2:23 କଞ୍ଚେଞ୍ଜି   ✨ ୩:୧ ୩:୧ ଏପିସି ୫:୨୨; କଲସି ୩:୧୮   ✨ ୩:୩ ୩:୩ ୧ ତିମତି ୨:୯   ✨ ୩:୨ ୩:୨ ଏପିସି ୫:୨୫; କଲସି ୩:୧୯

୧୧ ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଡ଼େ ତଡ଼,
ଆନିନ୍ ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଢ଼େ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ତଜି,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼ତେ,
ବନ୍‌ତ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରୁଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ସଙ୍ଗାତାତଜି ।”

୧୩ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଅବନ୍‌ହୁୟ୍‌ବଲନ୍ ଏତକୋଲନ୍ ତେନ୍,
ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ବେନ୍ ? ୧୪ ଆରି ତରମ୍‌ଗତନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍
ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସିବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ; ଆନିଞ୍ଜି ବବତଡ଼ଲ୍‌ବେଞ୍ଜି ତେନ୍,
ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ କି କୋଲ୍‌ବଲ୍‌ୟ୍‌ଲେ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ୧୫ ବନ୍‌ତ ସମ୍ପରା ଉଗରୁବେନ୍ ବାଢ଼େ
କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ ମାନ୍‌ବେ; ଅରାସାଦେବେନ୍ ଇନି ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼
ସେକ୍‌ଲ୍‌ବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଲ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୬ ବନ୍‌ତ
ଲବ୍‌ଗଡ଼ ବୁଡ଼ିଲନ୍, ବଡ଼ଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ତ ମନଡ଼ ବିବେକନ୍ ବାଢ଼େ ଜାଲ୍‌ଡ଼ବା, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେ଼ଲେ ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜାଣ୍ଡମତନେନ୍ ଆସନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାଙ୍ଗାନ୍
ଅବତୋସାତବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗରୟ୍‌ମଡ଼ତଜି । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା
ଲୁମ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ସିଲଡ଼, ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ତକୋସନ୍ ତେନ୍, ମନଡ଼
କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ମନଡ଼ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼
ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ନିୟ୍‌ ତରମ୍‌ମାନ୍ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଏରତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି
ଆ ଇସ୍‌ଏ ଆସନ୍ ବତର ରବୁଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଜେଲ୍‌ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍
ୟ୍‌ମେ଼ଡ଼ଲେ ଡୋଲନ୍ । ୧୯ ତେଡ଼େ ନିୟ୍‌ ଆନିନ୍ ଆବଣ୍ଡି ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଅସ୍‌ପୁଡ଼ବରେ
। ୨୦ ପୁର୍‌ବାନ୍ ନୋଅନ୍ ଡୋଙ୍ଗାନ୍ ଆଡୁବେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ ସନଏନ୍ ବାଢ଼େ ଜଗେଲେ
ତକୋଲନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ତି ଆ ପୁରାଡ଼ାମରଜି ପେଲ୍‌ଲାଞ୍ଜି । ତି ଆ ଡୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଅସୋୟ୍‌ ମନ୍‌ରା
ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆଡେଜା ତୁମ୍‌ ଡାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମେଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୧ ତିଆଡେ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍
ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଆ ତଲ୍‌ବଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍ ଆ ତଲ୍‌ବଡ଼ା ତଅଡ଼ନ୍ ଆଡିଲ୍ ଅନବତଉତନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼,
ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ମନଡ଼ ବିବେକନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନେନ୍ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ଆ ଯନ୍‌ମେ଼ଡ଼
ବାଢ଼େ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୨୨ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଜିଡ଼ୋମସିଗଡ଼
ଆତଙ୍ଗୁମ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ବରମରଞ୍ଜି, ରନପ୍ରିନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍‌ଲେ
ତକୋତଞ୍ଜି ।

୪

ଆବ୍‌ୟ୍‌ବୁଡ଼ିମରନ୍

୧ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ବେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନାବା;
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ଆସନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଡେ, ଆନିନ୍
ଇସ୍‌ଏନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍‌ଟାଲନ୍ ତକୋତନେ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ସିଲଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଜାୟ୍‌ ପୁର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍
ଆମେଡ଼ ଏତକୋତନ୍, ତିୟ୍‌ତେ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍‌ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏରଲ୍‌ନୁମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌
ବାଢ଼େ ଲନ୍‌ମ୍‌ନାବା । ୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାଣ୍ଡମଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡାରିନେନ୍,
ମନଡ଼ତତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିୟ୍‌, ଗାସାଲନ୍, ଲେଡ଼ନେନ୍ ଜୟ୍‌ନେନ୍, ମନଗାତନ୍ ତ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ସନ୍‌ପୁପୁରନ୍
ଏଲ୍‌ମେନ୍ । ୪ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତି ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଞ୍ଜାମେ, ତିଆସନ୍
ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ତି ତେତଜି କି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି । ୫ ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ଆ ଇସ୍‌ର ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ
ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋତନ୍, ତି ଆ ମୁକ୍ତାବାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ
ଇସାବ ତିୟ୍‌ତଜି । ୬ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମେଡ଼ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିସାରନ୍
ଅଞ୍ଜେଲ୍‌ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅମେଡ଼ତଜି, ତିଆସନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼
ନିୟ୍‌ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍‌ପୁଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଜି ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ଆଡ୍ରେକ୍ଟୋତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା

* ୩:୧୪ ୩:୧୪ ମାଡିଭ ୫:୧୦

୭ ଅତ୍କୋନିଆତେ ଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିତ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ । ତିଆସନ୍ ଆକୟତମଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ପାତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାବା ।^୮ ଆରି ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲୁତ୍ତୁୟମବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନ୍ନୁତ୍ତୁୟମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଜର୍ସେନ୍ ମୁମ୍‌ତେ ।^୯ ଏକ୍‌ସ୍‌ତୁତ୍ତୁୟେ, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲୁସାକ୍‌କେବା,^{୧୦} ଇସ୍‌ରନ୍ ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆନା ଅଙ୍ଗା ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜେନ୍, ତିଆତେ ବୟନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲୁସାକ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ବୁଞ୍ଚିମର୍ ଗୁମ୍‌ସ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ଞ୍ଜଣ୍ଡମନାବା ।^{୧୧} ଆନା ଅସ୍ତୁତ୍ତୁବର୍ତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ର ଆ ବର୍ନେ ଆରସ୍ତୁବର୍ତ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ଅସ୍ତୁତ୍ତୁବରେତୋ; ଆନା ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ର ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ବୋସାନ୍ ଆଞ୍ଜାଞ୍ଜେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ସେବାଏତୋ; ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଗନ୍ତୁ ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତେ; ଆଏଡ଼ର୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତେ । ଆମେନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ଗଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍

୧୨ ଏ ତନ୍ନୁତ୍ତୁୟମତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନଣ୍ଡାୟ୍ ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତିଆତେ ବରନ୍ତଡ଼୍‌ତାନ୍ ଆ ଗନତେଲ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ସାନ୍ତି ତେତଡ଼୍‌ବେନ୍ ତଡ଼୍ ।^{୧୩} ଆପାୟ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଞ୍ଜାଞ୍ଜେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜେତେ; ଆରି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମାଡ଼୍ ସର୍ତ୍ତାତବେନ୍ ।^{୧୪} କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ନିଣ୍ଡାୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜେତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନ୍ତୁତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ତକୋତନେ ।^{୧୫} ତିଆସନ୍ ଅମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସମ୍‌ବତାଲେ, ରାଉତାଲନ୍, ତୋସାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ, ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମଡ଼୍‌ତଡ଼୍‌ତାଲେ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଞ୍ଜାଞ୍ଜେତେ ତଡ଼୍ ।^{୧୬} ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ନ୍ ଏମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆସନ୍ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗରୟ୍‌ତଡ଼୍‌ବେନ୍; ଆପାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକେବା ।

୧୭ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଂ ସିଲଡ଼୍ ବିସାରନ୍ ଉନେନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଆରି ପର୍ତ୍ତମ୍‌ଅମଡ଼୍‌ଲେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ବିସାରନ୍ ଉଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍‌କେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆତନିଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେତଜି ?^{୧୮} ଆରି ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼୍, “ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ନେ ଆ ତଣ୍ଡ ତେନ୍,

ଏରଡ଼ରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଆ ତଣ୍ଡ ଅରଃ ତେଏଞ୍ଜି ?”

୧୯ ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଞ୍ଜାଞ୍ଜେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅରାସାନେତମ୍ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ମର୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତମଲନ୍ ମନଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେତଜି ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗୋସ୍ତମେଡ଼

୧ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବୟ୍ ପାପୁର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼ମର୍, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ପାପୁର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଆଞ୍ଜାଞ୍ଜେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଞ୍ଜେନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଞ୍ଜେନ୍ ନିୟ୍ ତେଞ୍ଜେ ମାୟ୍‌ତନାୟ୍ ।^୨ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗୋସ୍ତମେଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଲବେନ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼୍ ତୁର୍‌ବା, ଅବାଲ୍‌ଜି ଏଲ୍‌ମତଡ଼୍, ଆପାୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଲବଡ଼ୟ୍‌ଲନ୍ ଲୁମ୍‌ବା, ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍ ଏଲ୍‌ମତଡ଼୍, ବନ୍‌ତ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ।^୩ ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ବିଡ଼ାରନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେଲୋ, ଆମଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଏବସୋଡ଼ାସୋଡ଼ାତଡ଼୍‌ନେ, ଆମଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମନଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ବା ।^୪ ମୁଡ଼୍ ତୁର୍‌ବେଡ଼ମରନ୍ ଆରବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାତନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆମ୍ବେନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼୍ ରନ୍‌କବନ୍ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜେତେ, ତିଆତେ ଆଙ୍ଗାୟ୍ ଅଃନ୍‌ଡିଲେ ।

୫ ଏଞ୍ଜେଲେମା, ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମାନ୍‌ବେଲି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅତ୍କୋନିବେନ୍ ଲଗଡ଼୍ ବୁଞ୍ଚିନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଜିଜିନାବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍

୫:୨ ୫:୨ ଜନ ୨୧:୧୫-୧୭

ଆଇଡିଡ଼, “ଇସ୍‌ରାଏଲ କଳ୍ପିତ ଯଜ୍ଞାଦିତ୍ୱ ଉତ୍ତରଣ, ଆରି ଅବସନ୍ନାତମନେମରଞ୍ଜି ସାୟୁମତଜି ।”
 ୬ *ତିଆସନ୍, ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ବୋର୍ସା ଅସିନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବସନ୍ନାତମନାବା, ଏଭେଲତେନ୍ ଆନିନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ନା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମ୍ବତାୟତବେନ୍ । ୭ ଅନିଃୟମବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ତିୟବା,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟମତେ ।

୮ ଅବସେଭାଲନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାବା । ବନେରାମରବେନ୍ ସନ୍‌ମନ୍ ସିଅଁକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୁର୍ଭୁମ୍‌ଲେ
 ଆନା ଜୋମାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ସାୟୁଲେ ବୁଲ୍ଲେତେ । ୯ ତର୍ନେଲୋଝନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼
 ତଡ଼ବା, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତଲୋଝନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତନଶ୍ଟାୟନ୍
 ଞାଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଜନାବେନ୍‌ତୋ । ୧୦ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅଃନ୍‌ଜିତେନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ
 ପନେମେଡ଼ଲୋଝନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟୁମମର୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ବସନ୍ନେଃ
 ଆ ତନଶ୍ଟାୟ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼, ମବ୍‌ଡ଼ିରତବେନ୍, ସବ୍‌ଡ଼ଡ଼ବେନ୍, ରବ୍‌ଡୋତବେନ୍,
 ଗବ୍‌ରିତବେନ୍ । ୧୧ ଆଏଡ଼ର୍ ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଆତନିକ୍ତି ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

୧୨ *ସିଲାନ ଅବୟୁ ଅରାସାନେତମ୍ ସସର୍ତ୍ତ ତର୍ନେମର୍, କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡିତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍
 ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଜଲ୍‌ୟ, ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଅନବ୍‌ଡ଼ୟୁବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ଆ ସନାୟୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ।

୧୩ *ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆସେପ୍ରାଏନ୍ ବାବିଲୋନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞେନ୍ ମାର୍କନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମ୍‌ତବେନ୍ । ୧୪ ତନ୍‌ଡ଼ୟମନ୍ ବାଭେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ଜୋରଜୋରେ ଅଲ୍‌ନମସ୍‌ସାରବା ।
 କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନୟୁ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୬ ୫:୭ ମାଟିଭ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୪:୧୧; ୧୮:୧୪   ୭ ୫:୧୨ ୫:୧୨ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୫:୨୨,୪୦   ୮ ୫:୧୩ ୫:୧୩ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୨:୧୨,୨୫;
 ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯; କଲସି ୪:୧୦; ପିଲିମ୍ ୧:୨୪

ପିତରଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର ପିତ୍ରନ୍ ବାଗୁତର ଇଞ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ନିୟ ପିତ୍ରନ୍ ଇତେନ୍ । କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ତ ପରାନ୍ସାଭି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ୨ । ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼୍ ଜନାଲଟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତେନ୍୧:୧୭-୧୮ । ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଗିଆନ ତକୋ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମ୍ବଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆରି ଅଃୟନାୟ୍ ଗାମଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଇତଲମରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସେଡ଼ଲେ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତେନ୍ ୩:୧ । ଇସ୍ବରନ୍ ଗାମତେ, ଆନ୍ତିଢ଼କା ସେଏଡ଼ତଡ଼େଜି ତଡ଼୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଯର୍ଚନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼େତଜି ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଅବ୍ତିତନାୟ୍ ୩:୮-୯୩:୧୪ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଡାଡ଼୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ । ୧:୩-୨୧
- ୩. କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି । ୨:୧-୨୨
- ୪. ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ । ୩:୧-୧୭

୧ ଖେନ୍ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଖେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର ଆରି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର, ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ଅନୁରମର ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ତରମ୍ପ ଅମ୍ପେଲେ ଆନାଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସିରନ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍ ଆ ତର୍ନେ ଆବସମାନନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ୍, ଆମଡ଼୍ବାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟ୍ତାୟ୍ ।

୨ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍ ଆ ଗିଆନ ବାଭେ ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ସନାୟ୍ମମନ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ତେଏଡ଼ୋ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆନୋଡ଼େ ତ ଆ ସନେତାନ୍

୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ମନଡ଼୍ ବନ୍ତୁଡ଼ିନ୍ ବାଭେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗିଆନ ବାଭେ ଆ ବୋସାନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ତ ତରମ୍ପ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ତମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ସନାୟ୍ସାୟ୍ଲେଞ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ଲନ୍ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଆଡ଼ାସାଲଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ଲନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ବାଭେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ରୁଆଡ଼ତାଗୋ ଆ ଖଣ୍ଡମନେଲୋଡ଼୍ ମାୟ୍ନାବା । ୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ବୟନ୍ ମନଡ଼୍ ବୁଡ଼ିନ୍, ମନଡ଼୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ବୟନ୍ ଗିଆନନ୍, ୬ ଗିଆନନ୍ ବୟନ୍ ଆକୟ୍ତମନେନ୍, ଆକୟ୍ତମନେନ୍ ବୟନ୍ ସିନଏତମନ୍, ସିନଏତମନ୍ ବୟନ୍ ତରମ୍ପଲୁମନ୍, ୭ ତରମ୍ପଲୁମନ୍ ବୟନ୍ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତମ୍ ଲନୋବନ୍ ଆରି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତମ୍ ଲନୋବନ୍ ବୟନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ମାୟ୍ନାବା । ୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗୁନଜି ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ଗୋଗୋଜେନ୍ ତେନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ଗିଆନ ବାଭେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଉୟ୍ବତବେନ୍ ଆରି ଅଜତବେନ୍ । ୯ ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗୁନ ଆନା ଆମଡ଼୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼୍, ଆନିନ୍ ସଡ଼ାଜନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ, ଆନିନ୍ କାଡ଼୍ପୁନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍ପଡ଼୍ ଆ ଇର୍ସେଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ମଡ଼ିରୁ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କରୋଡ଼ାଏନ୍ ।

୧୦ ତିଆସନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍, ତନାନ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସେଡ଼ାଲେ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆଜିୟ୍ ଅଃଡ଼ୁବ୍ବେନ୍ । ୧୧ ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଅନୁରମର ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଜାନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ରୟ୍ଡନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ ।

୧୨ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାଜି ଆରି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ଆଡ଼କୋନେଜି ଜନଡ଼୍ତେନ୍, ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆରି

ବର୍ତ୍ତବେନ । ୧୩ ଖେନ ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଜାୟ କେନ ଆ ତମ୍ବସିଲୋଢ଼ ତକୋତନାୟ, ତିୟତେ ତିନ୍ନା ଜାୟ କେନ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ; କେନଆତେ ଲନୁମ୍ବେନ । ୧୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ ଖେନଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତ୍ତୟ, ଏଭେଲେମା କେନ ତମ୍ବସି ତଅଡ଼ଖେନ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିରୟତାୟ ଗାମ୍ବେଲେ ଖେନ ଜନା । ୧୫ ଆରି, ଖେନ ରବୁଲୟ ସିଲଡ଼ ନିୟ ତେନ, ଏଙ୍ଗାଲତେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ ଆ ବର୍ନେଜି ତିତାନ୍ ଏମ୍ବେନେତେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ ଏରତାୟ ଗୋୟତାୟ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧୬ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଇନଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ତ ଆନିନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍ବେନ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନଲେନ୍ ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଏଃକର୍ଚନାୟ; ଆର୍ଯାୟ ଇନଲେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆ ବୋର୍ଯା ଏଗାୟତମ୍ବଲାନ କି ସାକିନ୍ ଏତିୟଲାଇ । ୧୭ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆରମ୍ବେସନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନଲେନ୍ ତେଭେନ୍ ଏତକୋଲନାୟ; ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ୋଲାଇ, “କେନଆନିନ୍ ତନୁଢ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗାତାଅନଖେନ, କେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ ମଅୟତାତୟ ।” ୧୮ ଇନଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଲେନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ ଆ ବର୍ନେ ଇନଲେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲାଇ ।

୧୯ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆବର୍ବେନେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ଲୋଢ଼ ତର୍ନେଲେନ୍ ରତୋଏନ୍; ତିଆତେ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତରେ ଆ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ପିକତୋଡ଼ ଅନ୍ତମ୍, ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସାଆରେନ୍ ଜାୟ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତୁଡ଼ନାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ବେନ୍ ତିୟତମ୍ବନାବା । ୨୦ କେନଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ମନ୍ବରାନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଗନ୍ଲୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରାଏ । ୨୧ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ମନ୍ବରାନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁ ବାଭେ ଆଜିୟ ଅଃବୁଢ଼ଲନାୟ, ଆର୍ଯାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରାଗ୍ଣାୟଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ବରାଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଞି ।

9

କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି

୧ ବନ୍ତ ମନ୍ବରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ ତୁଡ଼ଲନାଜି, ଏଭେଲେ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ତନାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରବ୍ବେଡ଼ଲଡ଼ତନେନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟବର୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ଅଙ୍ଗା ପ୍ରବୁ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖିଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ଇନଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍ବେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍ବେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଏରକୋମ୍ବତାଗୋ ଅବ୍ବେଞ୍ଜିମ୍ବତଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଜବୁ ମନ୍ବରା ମନ୍ବଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବେଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତଜି, ଆରି ଆଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆକାଡ଼ି ତଡ଼ରନ୍ ନିୟତାତେ । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ନାନ୍ ଆ ଲୋବ ଆସନ୍ କନଣ୍ଡାୟବରନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତକାନ୍ ଆଞ୍ଜାତଡ଼ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିମ୍ ସିଲଡ଼ ଆତକ୍ଲୋ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅଃବୁଢ଼େଞ୍ଜି, ଲଗୁରୁଡ଼େତଜି ।

୪ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଜିଆତଡ଼ କେମାନ୍ ଏରତନିୟନ୍ ବିସାର ଅନେମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ନରକଲୋଡ଼ନ୍ ପିତେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ପୁତ୍ ନିୟ ଅଃବୁଢ଼ରେଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ତରମ୍ବ ଖନଡ଼ତିୟମ୍ବର ନୋଅନ୍ ତ ଆସିମ୍ବରଞ୍ଜି ସାତଜଣା ତୁମ୍ ତୋବଲେ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ ତାଆନ୍ ବବ୍ବିଜେନ୍ । ୬ ଆନିନ୍ ସବୋମାନ୍ ତ ଗମୋରା ଗଡ଼ାନ୍ ପନବରତନ୍ ତିୟତେ ତଗୋନ୍ ବାଭେ ପାଡ଼ୋ ଅମ୍ବେତାଲେ କୋମାବନ୍ ଗବ୍ବେଲେନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଏରତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେତଜି ତିଆତେ ଅବ୍ବଜ୍ବଲେ ଅନବ୍ବଜ୍ବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେଏନ୍ । ୭ ଆରି ଲୋଟନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆତ୍ରଏଏନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବ୍ବମେଡ଼େନ୍ । ୮ ତରମ୍ବମର ଲୋଟନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଏରତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ, ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଆ

* ୧:୧୭ ୧:୧୭ ମାଡ଼ିଭ ୧୭:୧-୫; ମାର୍କ ୯:୨-୭; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୫

ଉଗ୍ରରଲୋଫନ୍ ଆନିନ୍ ସନିନ୍ନାତାଏନ୍ । ୯ ମନାଲ୍ଲମାଲନ୍ ସିଲଡ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ତ ଏରତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବିସାର ଇଫନ୍ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଜନା । ୧୦ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ତଅଡ୍ତାଗୋ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍ତଜି, ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଏଜି ।

ଆନିଞ୍ଜି କଞ୍ଜି, ଜି, ଆଇସୁମ୍ମଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଲନ୍ମମ୍ତଞ୍ଜି, ଗନ୍ମୁତମ୍ ବୋସା ଲନ୍ମମ୍ମଞ୍ଜି ନିଶ୍ଚୟତଜି, ଆରି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ ବନେଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି । ୧୧ ଅଡ୍କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ବୋସାତମନ୍ ଆ ପାଢ୍ଲଡ୍ବରମ୍ମରଜି ନିୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁଲ୍ଲଲୋଫ୍ ଗନ୍ମୁତମ୍ ବୋସା ଲନ୍ମମ୍ମଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଫ୍ ନିଶ୍ଚୟଲେ ଅଃକନେଜି । ୧୨ ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନଡ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତ ଅୁତ୍ରମ୍, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ୍ଡଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଖଣ୍ଡମ୍ତଞ୍ଜି, ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଜନମ୍ମୁତଏଞ୍ଜି, ଅଞ୍ଜା ବନେ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନଡ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି, ତିଆତେଜି ନିଶ୍ଚୟତଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜନ୍ତଞ୍ଜି ଅୁତ୍ରମ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅବଗୁରୁଡ୍ଡେତଞ୍ଜି । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେମା ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଖାଡ୍ଡତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତମ୍ବାବନ୍ ତଅଡ୍ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମ୍ତଲେ ସର୍ତାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କାକାଡାଲୋଫ୍ ଅୁତ୍ରମ୍ ସର୍ତାତଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜମ୍ତଜି, ଆଲଭେଡ୍ଲୋଫ୍ ଅମ୍ମେନ୍ ନିଶ୍ଚୟତାଗୋ, ଗନ୍ରୟତାଗୋ ତେତବେନ୍ । ୧୪ ଆମତଞ୍ଜି ଜୁଣ୍ଡଡ୍ବିବଜନ୍ ଅୁତ୍ରମ୍ ଇସେଲ୍ଲମ୍ ସିଲଡ୍ ଅଃଲ୍ଲୋଲୋନେ, ଆନିଞ୍ଜି ଗବ୍ରିଲନ୍ ଅଃଡ୍ଡକୋନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ତୋବତଜି କି ଇସେଲୋଫ୍ ଗବ୍ଲୋତଜି, ଆଉଗରଞ୍ଜି ତଞ୍ଜାନ୍ ଆଲନୋବଲୋଫ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବର ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ସନୟ୍ପନ୍ ଖାଡ୍ଡତଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ୍ ତଡ୍ବରଗତନ୍ ଏରଜନିରନ୍ ଏରମନଡ୍ ତଡ୍ବରଗତନ୍ ଜିର୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବିଓରନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍ ବିଲିଆମନ୍ ଅୁତ୍ରମ୍ ଅମ୍ମେଲଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ବଡ୍ଲେ ତଞ୍ଜାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍; ୧୬ ବନ୍ତ ଆ ଇସେଲୋଫ୍ ଆନିନ୍ କନଞ୍ଜନ୍ ଖାଡ୍ଡେନ୍, ଅବୟ୍ ଆଜାଞ୍ଜା ଜନ୍ତୁ* ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ତଡ୍ ଅୁତ୍ରମ୍ କତାଡ୍ଲିନ୍ କି ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରନ୍ ଆ ବାୟା ଏବତଭୂତେନ୍ ।

୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ତାଆତତନ୍ ଆଡ୍ଡଡ୍ତମ୍ନେତା ଅୁତ୍ରମ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ରିଜେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାଡ୍ବି*ତେନ୍ ଆ ମେଗ ଅୁତ୍ରମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ ଲୋଫ୍ତନ୍ ଆ ଲୋଓଡ୍ଲୋଫ୍ ଆତଞ୍ଜା । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କାଞ୍ଜାନ୍ ଅବସୋଡାତମ୍ଲନ୍ ଇନ୍ନଡ୍ ବରାୟ୍ବାୟ୍ତତନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡା ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆରତୁରୁଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ତଅଡ୍ତାଗୋ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମ୍ତଲମ୍ ଆସନ୍ ଅବନାସାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୋବତଜି । ୧୯ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ୍ଡିୟ୍ମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ଇନ୍ସୟ୍ଲୁମ୍ମନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ପର୍ମାଡାତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ସନେଏତନ୍ ଆ କମ୍ବରିଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନା ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆରେତେ, ଆନିନ୍ ତି ତେଞ୍ଜେ ଆ କମ୍ବରିମର୍ ତେତେ । ୨୦ ଆନାଜି ଅନୁରମର୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଗିଆନନ୍ ଖାଡ୍ଲେ ପୁତ୍ନି* ଆ ପରାନ୍ସାଭିଜି ସିଲଡ୍ ଅଡ୍ଡୁଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ତିକ୍ଲି ଆରି ତି ଆ ପରାନ୍ସାଭି କାକାଡାଜି ଲୁମ୍ତଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ମଡ୍ ଆ ତଣ୍ଡ ସିଲଡ୍ ତିକ୍ଲି ଆ ତଣ୍ଡ ଗୋଗୋୟ୍ ତେତେ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ତରମ୍ମଗତନ୍ ଆ ବନେଜି ଜନାତାଲେ ତେଞ୍ଜେ ଆଇଡିତନ୍ ମଡ୍ଡିବ୍ ବନେଞ୍ଜି ଆଲ୍ଲୋତାଲେ ଆନ୍ନା ତଡ୍ବରଗଡ୍ ଆଜିର୍ବନ୍ ସିଲଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି ତେନ୍ ମନଡ୍ ତେତେ । ୨୨ “କିନ୍ସତନ୍ ଅଞ୍ଜାଆତେ ବେୟ୍ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆରି ଜୋମତେ” ଆରି “ଆୟ୍ମାତବନ୍ ଆ କିମ୍ମୋନ୍ କାଡ୍ଡୋଲୋଫ୍ ଆରି ତିଲ୍ଲନେନ୍ ଆସନ୍ ଯର୍ତନ୍” କେନ୍ ଆ ବନେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ତେଏନ୍ ।

୩

ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟ୍ବର୍

୯ ଏ ତନୁଡ୍ୟମତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ନମି ବାଗୁ ତର ଇଫନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ୍ଲେ ଅମଡ୍ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତାୟ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତି ଅଡ୍କୋନ୍ ଅବନେଭାୟ୍ଲେ ମନ୍ବେନ୍ ମଡ୍ଡିବ୍ ଅନିଃୟ୍ମଞ୍ଜି ଅଡ୍ଡୋଆୟ୍ତୋ ଗାମ୍ଲେ ଏରତାୟ୍ ଗୋୟ୍ତାୟ୍ । ୨ ଜବ୍ ବସେଡ୍ ଆମ୍ମଡ୍ ମଡ୍ଡିବ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ବରଞ୍ଜି ଆରି ଅନୁରମର୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବରଜି ଅଞ୍ଜାଆତେ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଓଞ୍ଜେବା* । ୩ *ଆମ୍ମଡ୍ କେନ୍ଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ, କେନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ୍ ତିନ୍ନା ଇଫନ୍ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୁଡ୍ଡତନାଜି କି

* ୨:୧୭ 2:16 ଗୋଡ୍ଡୋୟ୍ * ୩:୨ 3:2 ମନ୍ବେବା * ୩:୩ ୩:୩ ଜିବରା ୧:୧୮

ସୟସୟମ୍ବଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ^୪ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମତଜି, “ଜିସୁନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମଲେ ବାସାଲନ୍ ଅଃକର୍ତ୍ତନ୍ ପଢ଼ ? ନମି ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ? ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜିନି, ବନ୍ତ ଆମ୍ବୁଢ଼ ଗନତେଲନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତକୋଏନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଡ଼େଗୋମା ତକୋ ।” ^୫ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାନ୍ ଜନାନ୍ କେନ୍ ଆତେ କରୋତାତଜି, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଢ଼େ ରୁଆଢ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ ଗତେଲେନ୍, ପୁତ୍ ତାଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଗତେଲେନ୍ ଆରି ତିଆତେ ତାଆନ୍ ବାଢ଼େ ତକୋଲନ୍ । ^୬ ଆରି ତି ଆମ୍ବୁଢ଼ ଆ ପୁତ୍ ତାଆନ୍ ବାଢ଼େ ବୁବତାଏନ୍ କି ଗୁରୁଡ଼େଏନ୍ । ^୭ ବନ୍ତ କେନ୍ ନମି ଆ ରୁଆଢ଼ ତ ପୁତ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଢ଼େ ତଗୋନ୍ ବୟନ୍ ଜୋମ୍ତୋଡ଼ଲେ ଗୁରୁଡ଼େତେ; ଅଞ୍ଜା ତିନ୍ନା ଏରତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ବିସାରତାଲେ ସେଏଡ଼ତଜି, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ତିଆତେ ଜୁବାୟଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ତେତେ ।

^୮ ବନ୍ତ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍ବ ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଗନିୟ୍ରିୟଲୋଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ଆରି ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କରୋତାତଡ଼ବେନ୍ । ^୯ ପ୍ରବୁନ୍ ତିଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟତଜି, ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଅଞ୍ଜାଆତେ ବାସାଲନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃନୁବଡ଼ିଡ଼େନେ; ଆପାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େତେଜି ତଡ଼, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିନେତଜି ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସଏଲେ ତକୋତନ୍ ।

^{୧୦} ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ତିନ୍ନା ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । ତି ଆ ତିନ୍ନା ସୋଡ଼ା ସନଡ଼୍ଟାନ୍ ବାଢ଼େ ରୁଆଢ଼ନ୍ ମାୟାତେ, ଆରି ରୁଆଢ଼ନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୁୟ୍ରି ଜୋମ୍ତୋଡ଼ଲେ ଲମେଡ଼ତେ, ଆରି ପୁତ୍ ତ ତେଢ଼େ ତକୋନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତନ୍ତୁବୁବି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜୋମ୍ତୋଡ଼ତେ । ^{୧୧} କେନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୁରୁଡ଼େତେ, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଗୋମରଜି ତେଲବେନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିରୁ ଅମ୍ବେଲନ୍ ତକୋନାବା ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତିୟ୍ତମନାବା । ^{୧୨} ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ତିନ୍ନା ଜଗେଲେ ଏଡ଼େକୋତନ୍ ଆଡ଼ିତ୍, ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ତିଆତେ ଲଜିରାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା । ତି ଆ ତିନ୍ନା ରୁଆଢ଼ନ୍ ଜୋମ୍ତୋଡ଼ଲେ ଗୁରୁଡ଼େତେ ଆରି ରୁଆଢ଼ନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୁୟ୍ରି ଉଗୋନ୍ ଆ ମାଡ଼ ଲମେଡ଼ତେ । ^{୧୩} ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆତ୍ରାସାଲଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ରଡ଼ ରୁଆଢ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ପୁତ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍ବୋ, ତେଢ଼େ ତନେମରଞ୍ଜି ତକୋତଞ୍ଜି ।

^{୧୪} ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍ବମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜଗେଲେ ଏଡ଼େକୋତନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍ରିୟଲୋଡ଼ ଏରଡ଼ୋସାତାଗୋ, ଏରୁନିଶ୍ଟୟତାଗୋ ଆରି ସବ୍ଯୁଲନ୍ ତକୋନାବା । ^{୧୫} ଆରି, ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅୟମ୍ ସଏଲେ ଆଡ଼େକୋତନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତବୋ; ବୋଞାଡ଼ଲେନ୍ ପାଓଲନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ଗିଆନ ବାଢ଼େ କେନ୍ ଏଡ଼େଲେମା ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟାୟ୍ । ^{୧୬} ଆନିନ୍ ଆରିତେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସିରିଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିରିଜି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଗନନ୍ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡତମ୍, ଆରି ନିର୍ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ତ ଗବ୍ରିୟମ୍ଲନ୍ ଅଃଡ଼କୋନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନ୍ନା ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅମ୍ବେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଏଡ଼େଲେ ପାଓଲନ୍ ଆ ସିରିଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍ ନିୟ୍ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

^{୧୭} ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍ବମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ଆମ୍ବୁଢ଼ମା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାବା, ଅସମୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ଆ କନଶ୍ଟାୟଲୋଡ଼ ଗଲୋତାଲେ, ତନେବେନ୍ ଏଅବସେଡ଼ତେ । ^{୧୮} ବନ୍ତ ଅନୁରମ୍ବ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ତ ଗିଆନଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ବେନ୍ତୋ, ଆରି ନମି ତ ଆଡ଼ନିକ୍ଳି ଜାୟ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

☆ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୪୩; ଲୁକ ୧୨:୩୯; ୧ ତେସଲନିକି ୫:୨; ଅନବଜନାବର ୧୭:୧୫ ☆ ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଅନବଜନାବର ୨୧:୧

ଯୋହନଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ଜନନ ଆରିତେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ସ୍ତ୍ରୀ ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିତି ଜନନ୍ ଇତେନ୍ । ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମର୍ ତକୋଏନ୍ । କେନ୍ଆତେ ୮୫ ତ ୯୫ କ୍ରିସ୍ତୁକ ଇଞ୍ଚନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ଜନନ୍ ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇତେନ୍ । ଲାଢ଼ଲେଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିରେଞ୍ଚନ୍ ଇୟଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ଞି ଆମଡ଼ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଇଡ଼ଲମର୍ ଜନନ୍ ଗାମତେ, ଖେନ୍ ଜିସୁନ୍ ମାଲମ୍ନିତମ୍ ଗିୟଲାଇ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅସିଖେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସୁଡ଼େଲାଇ ୧ ଜନ ୧:୧-୩ । ଜନନ୍ ଅନବସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇତେନ୍ ୧ ଜନ ୧:୪ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ୧ ଜନ ୨:୧ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ୧ ଜନ ୨:୨୬ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଚେନ୍ ତିଆସନ୍ ଏରସିନ୍ତାନେନ୍ ତକୋନାବା ଗାମଲେ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇତେନ୍ ୧ ଜନ ୫:୧୩ ।

ବଜନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ସନାଆରନ୍ ତ ଲୋଡ଼ତନ୍ । ୧:୫-୩:୧୦
- ୩. ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ତ ସନ୍ମୁମନ୍ ଆ ପସିୟଜି । ୩:୧୧-୫:୧୨
- ୪. ମନଡ଼ନ୍ ତ ଏରମନଡ଼ନ୍ । ୫:୧୩-୨୧
- ୫. ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍ । ୪:୭-୨୧
- ୬. ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବଜିନୟନେନ୍ । ୫:୧-୨୧

ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧ *ଆମ୍ମୁଡ଼ ଆନା ତକୋଲନ୍, ତି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ୍; ଆ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅମତଡ଼ଲାଇ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଗିୟଲାଇ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମନଡ଼ ଏସେକୁଲାଇ କି ଅସିଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏସୁଡ଼େଲାଇ । ୨ *ତି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଗିୟଲାଇ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟତାୟ୍; ଅଜ୍ଞାଆତେ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ବୟନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅବଡ଼ୁୟଲନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍ତ୍ତେନ୍ । ୩ ଅଜ୍ଞାଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଗିୟଲାଇ ଆରି ଅମଡ଼ଲାଇ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅବଜନାତବେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେଡେନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆ ତାଜ୍ଞତାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏତକୋତନାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଏମାୟତନ୍ । ୪ ସନର୍ତ୍ତାଲେନ୍ ବନବ୍ରିଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ଖେନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ସନାଆରନ୍

୫ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜ୍ଞତାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଏଅମତଡ଼ଲାଇ କି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବଜନାତବେନ୍, ତିଆତେ କେନ୍ଆତେ; ଇସ୍ବରନ୍ ମା ସନାଆରନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ତନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ୬ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମରାୟନେଲେନ୍ ତକୋ, ଗାମଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେଡ଼ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଲୋଡ଼ତଲୋଡ଼ନ୍ ଖଣ୍ଡୁମ୍ଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେଡେନ୍ ବର୍ନେଲୋଡ଼ଲେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ଜି ତେଡେଲଡ଼ତନ୍ । ୭ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆ ସାଆର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଆ ସାଆର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ମରାୟନେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆ ତାଜ୍ଞତାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବଡ଼ିଲଡ଼ତନ୍ ।

* ୧:୧ ୧:୧ ଜନ ୧:୧ * ୧:୨ ୧:୨ ଜନ ୧:୧୪

୮ ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେ ତଡ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନିବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇନଲେନ୍‌ଡମ୍ କଣ୍ଡାୟତମ୍‌ତନ୍‌ବୋ, ଆରି ଅମତ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡିବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ । ୯ ଆର୍‌ପାୟ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ଇର୍ସେଲେନ୍ ବର୍‌ନିବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅଡ୍‌କୋ ଏର୍‌ମାଡିରଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆଡ୍‌ଡ୍ ମବଡିରଲଡ୍‌ଡେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ବାସାଲଡ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ବାଡେ ବିସାରତେ । ୧୦ ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେ ତଡ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନିବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତୋସାତବୋ, ଆରି ଆ ବର୍‌ନେନ୍ ଅମତ୍‌ବାଲେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ ।

୨

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତନେମରଲେନ୍

୧ ଏ ପସିୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଏଃଲ୍‌ଲେମେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ୍ ତନେମରଲେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ । ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ସତ୍‌ର ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ସମ୍‌ରା ପୁର୍‌ନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ତିୟ୍‌ଡମ୍‌ଲିନ୍ ।

୩ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍ ମାନ୍‌ଲେବୋ ତେନ୍, ଇନଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତବୋ । ୪ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍ ଏର୍‌ମାନ୍‌ଲେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଜନା ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନି, ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍, ଆ ଆମତ୍‌ଡ୍ ଆଜାଡିବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ । ୫ ବନ୍‌ଡ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ମାନ୍‌ଲେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମତ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ସତଡେନ୍ । ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ, କେନ୍ ବାଡେ ଇନଲେନ୍ ଜନାଲଡ୍‌ଡେନ୍ । ୬ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନି, ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେତୋ ।

ରଡ୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରନ୍

୭ ଏ ଗଡ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ନମି ଇନିଡ୍ ରଡ୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରଞ୍ଜି ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ନମ୍ ଅଃନ୍‌ଗାୟାୟ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆମ୍‌ବୁ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ତିଆତେ ମା ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍; ତି ଆ ଖନିଡ୍‌ଞେଞ୍ଜି ବର୍‌ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବୁ ଏମ୍‌ମତଡେନ୍, ତିଆତେ ମା ପାପୁର୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରନ୍ । ୮ ବନ୍‌ଡ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ରଡ୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍, କେନ୍‌ଆତେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ତାତେ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲୋଡ୍‌ଡେନ୍ ତେଲ୍‌ନ୍ ଜିର୍‌ଡେ ଆରି ଆଜାଡିନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ ।

୯ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଡେ, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଏଡ୍‌ରୁମ୍‌ଡଡେ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନମିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଲୋଡ୍‌ଡେଲୋଡ୍‌ଡେ ତକୋ । ୧୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡ୍‌ଡେ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଃଡ୍‌ବୁଡେ । ୧୧ ବନ୍‌ଡ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଏଡ୍‌ରୁମ୍‌ଡଡେ, ଆନିନ୍ ଲୋଡ୍‌ଡେଲୋଡ୍‌ଡେ ତକୋ, ଆରି ଲୋଡ୍‌ଡେଲୋଡ୍‌ଡେ ବୁଲ୍‌ଲେଲେ ଅଡେଙ୍ଗା ଜିର୍‌ଡେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଲ୍‌ଲାନଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲୋଡ୍‌ଡେ ତି ଆମତନ୍ ଅବକାଡ୍‌ୟୁନ୍ ।

୧୨ ଏ ପସିୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ଅମ୍‌ଲେଲେ ଇର୍ସେବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ୧୩ ଏ ଆପେୟ୍‌ଲି, ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇଡ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ବୁ ମା ସିଲଡ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିନିୟ୍‌ଲବେନ୍ ।

୧୪ ଏ ପସିୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆପେୟ୍‌ଲିଆଡ୍‌ଡ୍ ଆଜନାଜି । ଏ ଆପେୟ୍‌ଲି, ଖେନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଇଡ୍‌ଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ବୁ ମା ସିଲଡ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍

ଇଡ଼ଲାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୋର୍ସାଜି, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ତକୋ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟଲବେନ୍ ।

ପୁତ୍‌ନ୍ ଏଲୋବଡ଼୍

^{୧୫} ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ତେରେ ତକୋନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଡୁ଼୍‌ୟମଡ଼୍ । ଆନା ପୁତ୍‌ନ୍ ଡୁ଼୍‌ୟମଡ଼୍, ଆପେୟନ୍ ଆ ତନ୍‌ଡୁ଼୍‌ୟମ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ^{୧୬} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ତଅଡ଼୍‌ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା, ଗନିୟମଡ଼ନ୍ ତ କାକ୍ଲାନ ଗର୍ବନେନ୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଡୁ଼୍‌ଲନାୟ, ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁ଼୍‌ତନାୟ । ^{୧୭} ଆରି, ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ତେରେ ତକୋନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ପ୍ ମାନ୍ନେତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେରା

^{୧୮} ଏ ପସିୟ୍‌ଶେଞ୍ଜି, ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆରି କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଅମଡ଼୍‌ଡେନ୍, ଏରେଲେ ନମି ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଡମ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ମରଞ୍ଜି ଡୁ଼୍‌ଲନାଜି: ତିଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲଡ଼ତନ୍ । ^{୧୯} ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼୍‌ବାଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁ଼୍‌ଲନାୟଜି, ବନ୍‌ତ ଆଜାଡ଼ିଡମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମରାୟ୍‌ନେମରଲେଞ୍ଜି ଅଃଡୁ଼କୋଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମରାୟ୍‌ନେଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନଡ଼୍, ଏରେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ବନ୍, ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମରାୟ୍‌ନେଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଲଡ଼ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଡୁ଼୍‌ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

^{୨୦} ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଅବିସେକ ତେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଗିଆନନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ^{୨୧} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ, ଏରେଲେ ତଡ଼; ଆର୍ପାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏଜନାଏନ୍, ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଡି଼଼ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅଃଡୁ଼ଡ଼ନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜନାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ ।

^{୨୨} ଜିସ୍ତନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଇଜ୍ଜା ଗାମ୍‌ତେ: ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ପାତ୍ୟାମର୍ ଆନ୍‌ଡି଼଼ ତଡ଼; ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆପେୟନ୍ ତ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇଜ୍ଜା ଗାମ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ମା କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ମର୍ । ^{୨୩} ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଃଜ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଣ୍ଡୁ଼ ଖାଡେ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ଖାଡେନ୍ ।

^{୨୪} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁ଼୍ ସିଲଡ଼ ଇନିଜି ଏଅମଡ଼୍‌ଡେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବୁ଼୍ ସିଲଡ଼ ଇନିଜି ଏଅମଡ଼୍‌ଡେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏରେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନିଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍‌ଆମଡ଼୍ ଏଡକୋତନ୍ । ^{୨୫} ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଇନି ବାସାଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆତେ ମା ଅଃନ୍‌ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼୍ ।

^{୨୬} ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ କନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆସନ୍ ଏର୍‌ତଜି ଗୋୟ୍‌ତଜି, ତି ଆ ବନେନ୍‌ଞ୍ଜି ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ । ^{୨୭} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ତକୋ, ଆନ୍‌ଡି଼଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତଡ଼୍‌ବେନ୍ ତଡ଼, ତି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍, ତିଆତେଜି ଆଜାଡ଼ିଡମ୍, ପାତ୍ୟା ତଡ଼; ତିଆସନ୍ ତି ଆ ଖନଡ଼୍ ଅନ୍‌ମ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋନାବା ।

^{୨୮} ଏ ପସିୟ୍‌ଶେଞ୍ଜି, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼୍ ତକୋନାବା, ଏରେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼୍ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତି ଆଡିଡ଼୍ ଆ ମୁକ୍ଳାବାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଃଗରୟ୍‌ତାଲଡ଼ନେ, ଆର୍ପାୟ୍ ବୋର୍ସାଲଡ଼ତନ୍ । ^{୨୯} କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନା ତରମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ ।

୧୧ *ଗିୟାବା, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଭେଲେ ତୁଡ଼ିୟମ୍‌ଲଡ଼ତନ୍ ତ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ପସିଜିଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଓଡ଼େଲ୍‌ଲଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ପସିଜିଞ୍ଜି ମା; ତିଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଡ଼ଲଡ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଡ଼ଲୋ । ୧୨ ଏ ତନ୍‌ଡ଼ିୟମ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ନମି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆଅନିଜି ତେତେଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍, ଆରି ତିକ୍‌କି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତେତେଲ୍‌ଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଲଡ଼ନେ । ଆଜା ତିନ୍ନା କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଗିୟାତାତେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ଼ତନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଜାମୋ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତେ ଗିୟାବା, ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା । ୧୩ ଆରି ଆନାଜି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ଏନ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଏଜାମୋ ମଡ଼ିର୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ମଡ଼ିର୍‌ତଞ୍ଜି ।

୧୪ ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ ନିୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଲେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଲେଲବୋ ତେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଡ଼ତନ୍ । ୧୫ *ଆରି ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ବୋୟଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଅବୟ ତଡ଼ । ୧୬ ଅଜା ମନ୍‌ରା କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିଜେ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ନିୟ ଜନାଏ ।

୧୭ ଏ ପସିୟଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେଞ୍ଜି ତଡ଼, ଆନା ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ, କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଏଜାମୋ ତରମ୍‌ମର୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ନିୟ ଏଭେଲେ ତରମ୍‌ମର୍ ତେତେ । ୧୮ ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ ସନ୍‌ମୁମ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ସନ୍‌ମୁମ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଲୁମତେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ସନ୍‌ମୁମ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅନବ୍‌ଗୁରୁଡ଼େନ୍* ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ଇୟଲାୟ ।

୧୯ ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ଜମ୍‌ଲି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆତୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ । ୨୦ ତେନ୍‌ ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆଅନ୍, ଆରି ଆନା ସନ୍‌ମୁମ୍ ଆଅନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଲଡ଼ତନେ; ଆନା ତରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମେ ।

ତର୍ତମ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼ିୟମବା

୧୧ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ତମ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼ିୟମତବୋ, କେନ୍ ଆ ଞନଡ଼ିୟବର୍ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ମା ସିଲଡ଼ ଏଅମ୍‌ତଡ଼େନ୍ । ୧୨ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଅନ୍ କଜନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆଓକାନ୍ ଏବଲନ୍‌ଆତଡ଼ ରଜୁଏନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଇନିବା ଆ ଓକାନ୍‌ଆତଡ଼ ରଜୁଏନ୍ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ କଜନନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆବରିୟ ତକୋ, ଆରି ଆ ଓକାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ତରମ୍‌ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିୟମ୍‌ଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍ ସାନ୍‌ଜି ତେତଡ଼ବେନ୍ । ୧୪ *ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରନବୁନ୍ ପଡ଼ଲେ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିୟମ୍, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ିୟମତବୋଜି । ଆନା ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋ । ୧୫ ଆନା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ରଜୁମର୍‌ତନ୍; ଆରି ରଜୁମର୍‌ତନ୍ ଆମଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମେତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମେ, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୬ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍‌ଗାନ୍ ତିୟତମ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତନ୍‌ଡ଼ିୟମନ୍ ମମ୍‌ଡ଼ଲବୋ; ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିୟମ୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପରାନ୍‌ଗାଲେନ୍ ନିୟ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନା ବାଭେ ଗାମଡ଼ମର୍, ବନ୍‌ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ ଆତୋଲେୟ ଗାମଲେ ଗିଜେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲ୍‌ମେକାରମ୍‌ତାଲୋ ତେନ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ଼ିୟମ୍ ଏଜାମୋ ତକୋନେ ? ୧୮ ଏ ପସିୟଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଜିରାୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବେନ୍‌ନ୍ ବାଭେ ଅଡ଼େ ଅଲାଡ଼ନ୍ ବାଭେ ଏଡ଼ତୁଡ଼ିୟମତାଲେ, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ଲୁମମନ୍ ବାଭେ ଏଡ଼ତୁଡ଼ିୟମବା ।

* ୩:୧୧ ୩:୧୧ ଜନ ୧:୧୨ * ୩:୧୫ ୩:୧୫ ଜନ ୧:୨୯ * ୩:୧୮ ୩:୧୮ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ * ୩:୧୧ ୩:୧୧ ଜନ ୧୩:୩୪ * ୩:୧୪ ୩:୧୪ ଜନ ୫:୨୪

୧୯ ତିଆରେ ଲୁଚାଇବୋ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜାଡିନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲଢ଼ତନ୍ ।
 ୨୦ ଆରି, ଇନ୍‌ଜିଡ଼ି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ବିବେକଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୋସାଲଢ଼ଲନ୍ ତେନ୍,
 ଇସ୍‌ରନ୍ ଉଗରଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତେ; କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ
 ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲଢ଼ନେତୋ । ୨୧ ଏ ତନ୍‌ହୁୟମତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଉଗରଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼
 ଅଃନ୍‌ବତୋସାଲଢ଼ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁକ୍କାଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଉୟୁବ ତକୋ
 । ୨୨ ଆରି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ବେଡ଼ତବୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମଞ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼ତବୋ,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ବନାୟବରନ୍ ମାନ୍‌ନେତବୋ, ଆରି ଆଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି
 ମନ୍‌ହୁ ଗିୟତାତେ ତିଆରେ ଲୁଚତବୋ । ୨୩ *ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନାୟବର କେନ୍‌ଆତେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ
 ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ଏତର୍ନେବା ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ୍ରିୟତିୟଲଢ଼ଲନ୍ ଆ ବନାୟବର
 ଅନ୍ତମ୍‌ ତର୍ତମ୍‌ ଏଲ୍‌ହୁୟମ୍‌ବା । ୨୪ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନାୟବର ମାନ୍‌ନେତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍
 ଆମଞ୍‌ ତକୋତନେ, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଞ୍‌ ତକୋତନ୍; ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମଞ୍‌ଲେନ୍
 ତକୋତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଆଡ୍ରିୟତିୟଲଢ଼ଲନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଜନାତବୋ ।

୪

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତ କଣ୍ଡାୟ ପୁରାଡ଼ାନ୍

୧ ଏ ତନ୍‌ହୁୟମତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ଆତଡ଼ ଏତରତଡ଼ନେ, ଆର୍ପାୟ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି
 ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଞ୍‌ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ ଅଡ଼େ ଇଙ୍ଗା, କେନ୍‌ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲେ ଗିୟବା,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍‌ ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍‌ କଣ୍ଡାୟ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ହୁଡ଼ଲାନାଜି ।
 ୨ କେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମ୍‌ଡ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ଅଙ୍ଗା ପୁରାଡ଼ା, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌ ତଅଞ୍‌ନ୍
 ବାଞ୍ଜେ ଜିରାୟ, ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତନେ, ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଞ୍‌ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ । ୩ ଆରି ଅଙ୍ଗା
 ପୁରାଡ଼ା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ଗାଏ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଞ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅଃନ୍‌ଜିରାୟ; କେନ୍‌ଆତେ କଣ୍ଡାୟ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍‌
 ଆ ପୁରାଡ଼ା, କେନ୍‌ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜିର୍ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌େନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ମା ଏଅମତଡ଼େନ୍, ଆରି ତିଆରେ ନମି
 ପୁତ୍‌ ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇ ।

୪ ଏ ପସିୟଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଞ୍‌ ସିଲଡ଼ ଏହୁଡ଼ଲନାୟ*, ଆରି ଆମ୍‌େନ୍ ଆମଞ୍‌ଞ୍ଜି
 ଜିନ୍‌ୟଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍‌ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଅମଞ୍‌ବେନ୍
 ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଗୋଗୋୟ ବୋସା । ୫ କଣ୍ଡାୟ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଆ ପୁତ୍‌
 ସିଲଡ଼ ହୁଡ଼ଲାନାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍‌ ନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମଞ୍‌ଡ଼େତେ
 । ୬ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଞ୍‌ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍‌ ଡ଼େତେଲଢ଼ଲନ୍; ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା,
 ଆନିନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ଅମଞ୍‌ଡ଼େତେ; ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଞ୍‌ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍‌ ଅଃନ୍‌ଡ଼େଲୋ, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍
 ଅଃନ୍‌ମଞ୍‌ତେ । କେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତବୋ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ହୁଡ଼ୟମଢ଼ତନ୍

୭ ଏ ତନ୍‌ହୁୟମତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଜିରାୟବା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ତମ୍‌ ଏଲ୍‌ହୁୟମ୍‌ବା,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନ୍‌ହୁୟମତମ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଞ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୋଲାଇ, ଆରି ଆନା ହୁଡ଼ୟମତେ,
 ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଞ୍‌ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍‌ ଡ଼େଏନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା । ୮ ଆନା
 ଅଃନ୍‌ହୁୟମତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ଗାଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ମା ତନ୍‌ହୁୟମତ ।
 ୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆବୟତମ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ କେନ୍‌ ପୁତ୍‌ ନ୍ ଆ ସାୟତାତେ ଆ ତନ୍‌ହୁୟମତ
 ଅବତୁଜେନ୍; ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଆମଞ୍‌ ତର୍ତନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନବେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ । ୧୦ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି
 ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ହୁୟମତଲବୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ହୁଡ଼ୟମଢ଼ଲନ୍, ଆରି
 ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସାୟଲାଇ, କେନ୍ ତେନ୍ନେ
 ତନ୍‌ହୁୟମତମ୍‌ ଗିୟତାତେ ।

* ୩:୨୩ ୩:୨୩ ଜନ ୧୩:୩୪; ୧୫:୧୨,୧୭   * ୪:୪ 4:4 ଜନମ୍‌ ହୁତଲବେନ୍

୧୧ ଏ ତନୁତ୍ଵୟମତମ୍ ଫନରାଞ୍ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ତୁତ୍ଵୟମଲତ୍ଵଲନ୍, ଏତେଲେମା ଇନଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍ତୁତ୍ଵୟମବା । ୧୨ *ଆନିତ୍ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ଗିଜେ, ଇନଲେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ତୁତ୍ଵୟମଲବୋ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆ ତନୁତ୍ଵୟମନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ ସତତ୍ଵେନ୍ ।

୧୩ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଇନଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆ ପୁରାତାନ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଲତ୍ଵଲନ୍ । ୧୪ ଆପେୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାତାଅନନ୍ଆତତ୍ ପୁତ୍ ଅନୁରମର ଆତନେ ଆସନ୍ ଆସ୍ଵାୟ୍ଲୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଇନଲେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲବୋ ଆରି ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତବୋ । ୧୫ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଜିସ୍ଵନ୍ଆତତ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମତ୍ ତକୋ ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ତକୋ ।

୧୬ ଆରି, ଇନଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତନୁତ୍ଵୟମ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଇନଲେଞ୍ଜି ଜନାଲବୋ କି ତର୍ତ୍ତନବୋ ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ମା ତନୁତ୍ଵୟମନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ତନୁତ୍ଵୟମଲୋତ୍ଵନ୍ ତକୋତନ୍, ତି ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ତକୋତନ୍ । ୧୭ ତନୁତ୍ଵୟମନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ ସତତ୍ଵେନ୍, ଆରି ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇତ୍ଵନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ବୋସାଲତ୍ଵେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ, ଇନଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋତ୍ଵନ୍ ଏତେଲେମା ଆନିନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ଶ୍ରୁତ୍ଵେନବୋ ।

୧୮ ତନୁତ୍ଵୟମଲୋତ୍ଵନ୍ ବନ୍ତତ୍ଵନ୍ ଅଃତୁକୋଏ, ସତତ୍ଵେ ତନୁତ୍ଵୟମନ୍ ବନ୍ତତ୍ଵନ୍ ସବ୍ତାୟ୍ତେ, ତିଆସନ୍ ଆନା ବତତ୍ଵେତେ ଆନିନ୍ ତନୁତ୍ଵୟମଲୋତ୍ଵନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ସତତ୍ଵେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ପନବ୍ବରତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବତତ୍ଵେତେ ।

୧୯ ଆନିନ୍ ଆମ୍ମତ୍ଵ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ତୁତ୍ଵୟମଲତ୍ଵଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ ଅତ୍ଵକୋନ୍ଲେନ୍ ଅଲ୍ତୁତ୍ଵୟମତବୋ । ୨୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ ତୁତ୍ଵୟମତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାତ୍ଵନ୍ ତ ଆ ତନାନନ୍ଆତତ୍ ଏତ୍ଵରୁମତ୍ଵେ, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମ୍ବ; ତିଆସନ୍, ଅଙ୍ଗା ବୋଞ୍ଜାତ୍ଵେ ତନାନନ୍ଆତତ୍ ଆମେନ୍ ଏଗିୟ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଏଃତୁତ୍ଵୟମଲୋ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ଵରଆତତ୍ ଆନିନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ଗିଜେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ ତୁତ୍ଵୟମଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ୍ଵି । ୨୧ ଆନା ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ ତୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେ, ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାତ୍ଵନ୍ଆତତ୍ ନିୟ୍ ତୁତ୍ଵୟମେତୋ, କେନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍ବର ଇନଲେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଖାତ୍ଵଲବୋ ।

ପୁତ୍ ଲୋତ୍ଵନ୍ ଜିନିୟନ୍

୧ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଜିସ୍ଵନ୍ଆତତ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ତୁତ୍ଵଲନାୟ୍, ଆରି ଆନା ଆପେୟନ୍ଆତତ୍ ତୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେ, ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାତାଅନନ୍ଆତତ୍ ନିୟ୍ ତୁତ୍ଵୟମତେ । ୨ ଅଙ୍ଗାଆତ୍ଵେ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ ତୁତ୍ଵୟମତବୋ ଆରି ଆ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେତବୋ, ତିଆତ୍ଵେ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜିଆତତ୍ ତୁତ୍ଵୟମତବୋଜି ଗାମ୍ଲେ ଜନାଲତ୍ଵେନ୍ । ୩ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତୁତ୍ଵୟମତବୋ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍, ଆ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଏମାନ୍ନେବା, ଆରି ଆ ବନ୍ନାୟ୍ବରନ୍ ଲଗିନ୍ ତତ୍ । ୪ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜି ପୁତ୍ ଲୋତ୍ଵନ୍ ଜିନିୟ୍ତଜି, ଆରି ଇନଲେନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ ବାତେ ପୁତ୍ ଲୋତ୍ଵନ୍ ଜିନିୟ୍ଲତ୍ଵେନ୍ । ୫ ଜିସ୍ଵନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ଆନା ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ପୁତ୍ ଲୋତ୍ଵନ୍ ଜିନିୟ୍ତେ ।

ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ସାକିବରନ୍

୬ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତକ୍ଵବତାନ୍ ବାତେ ତାଆଗତ୍ ଜିର୍ବାୟ୍, ଆରି ରନବୁନ୍ ବାତେ ମିଞ୍ଜାମଗତ୍ ଜିର୍ବାୟ୍; ଆନିନ୍ ସତ୍ଵେ ତକ୍ଵବତାନ୍ ବାତେ ଅଃକ୍ଲିର୍ବାୟ୍, ଆର୍ଯାୟ୍ ତକ୍ଵବତାନ୍ ତ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆ ବୋସା ବାତେ ଆନିନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍; ଆରି ପୁରାତାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ଆତେ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ପୁରାତାନ୍ ମା ଆଜାଡିନ୍ । ୭ ଆରି, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଯାକି ସାକିମରଞ୍ଜି ତକୋ । ୮ ପୁରାତାନ୍, ତାଆନ୍ ତ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତଜି, ଆରି କେନ୍ ଯାଗିଞ୍ଜି ଆ ସାକି ଆବୟନ୍ । ୯ ଇନଲେଞ୍ଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସାକି ତର୍ତ୍ତନବୋ,

* ୪:୧୨ ୪:୧୨ ଜନ ୧:୮ * ୫:୩ ୫:୩ ଜନ ୧୪:୧୫

ତିଆଡେ ସିଲଡ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ସାକି ଆରି ଗୋଗୋୟା ସୋଡ଼ା, ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆନିନତମ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ତନଲୋଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୦ ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମାଡ଼ ଡର୍ତ୍ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ସାକି ଖାଡ଼େନ୍; ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ସାକି ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲଆଡ଼ ପାତ୍ୟାମର୍ ଏନେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଙ୍ଗାଆଡେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ । ୧୧ *ତି ଆ ସାକି କେନ୍‌ଆଡେ, ଇସ୍‌ରାଏଲ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ ଆନମେଡ଼ ତିୟତିୟଲିଡ଼ିଲନ୍, ଆରି ତି ଆନମେଡ଼ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମାଡ଼ ତକୋ । ୧୨ ଆନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍; ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାଡ଼େ ।

ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ ଆନମେଡ଼

୧୩ ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମାଡ଼ ଏଡର୍ତ୍ତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ ଆନମେଡ଼ ଏଖାଡ଼େନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟାୟା । ୧୪ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଢେ ଇନି ପାର୍ତନାତନ୍‌ବୋ, ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାଲେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େ, ଆମୁକ୍ଲାବାନ୍ କେନ୍ ଏନେଲେ ଅନୋମାଡ଼ଲେନ୍ ତକୋ । ୧୫ ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମାଡ଼ ଇନିଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାତନ୍‌ବୋ, ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ତିଆସନ୍ ପାର୍ତନା ଇଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ବେଡ଼ଲବୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ ଜନାଜି ।

୧୬ ବୋଖାଡ଼ବେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆର୍‌ଲୁମ୍‌ଡେନ୍ ଆମେନ୍ ଏଗିଜେନ୍ ଡେନ୍, ଆରି ତି ଆ ଇର୍ସେ ରନବୁଡାଗୋ ତଡ଼, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା, ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଏଙ୍ଗାଲେ ରନବୁଡାଗୋ ଆ ଇର୍ସେ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ନିୟ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟତେ । ରନବୁଡାଗୋ ଆ ଇର୍ସେ ତକୋ, ତି ରନବୁଡାଗୋ ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍‌ନାୟ । ୧୭ ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଇର୍ସେ, ବନ୍‌ଡ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋ, ତିଆଡେ ରନବୁ ତଡ଼ ।

୧୮ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମାଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁଡ଼ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଡୋବଡେ, ଆରି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ସୁଡେଲେ ଅଃର୍‌ସିଏ, କେନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ।

୧୯ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମାଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁଡ଼ଲନାୟବୋ ଆରି ସମ୍‌ରା ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋ, କେନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ।

୨୦ ଆରି ନିୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇୟଲାୟ ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲଆଡ଼ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତିୟତିୟଲିଡ଼ିଲନ୍; ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମାଡ଼ ତ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମାଡ଼ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆରି ଆନିନ୍ ମା ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ ଆନମେଡ଼ ।

୨୧ ଏ ପସିୟାଖେଞ୍ଜି, କୋଡ଼ାୟାୟାଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟାଲନ୍ ତକୋନାବା ।

---

* ୫:୧୧ ୫:୧୧ ଜନ ୩:୩୭

ଯୋହନଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ପତ୍ର ଜନନ୍ ବାଗୁତର ଇଞ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଚି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଚି ଜନନ୍ ଇତେନ୍ । ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଅବୟ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ତ ତେତେ ଆ ତର୍ନେମରୁଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଇତଲମରନ୍ ତି ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆରି ତେତେ ଆ ତର୍ନେମରୁଜି ତି ଆଇମରନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ଗାମଲେ ଅବଜଡ଼ତାଲେ ଇତେନ୍ଜନ ୧:୫-୬ଜିନ ୧୫:୯-୧୦ । କେନ୍ ଆ ସିଚିଲୋଡ଼ ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡିଡ଼ । ଆରି ତର୍ନେମରୁଜି କଣ୍ଠାୟ୍ ଜନଡ଼ତିୟମରୁଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୩
- ୨. ତନୁଡ଼ୟମନ୍ । ୧:୪-୬
- ୩. କଣ୍ଠାୟ୍ ଜନଡ଼ତିୟମରୁଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ । ୧:୬-୧୧
- ୪. ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୧:୧୨-୧୩

୧ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ପାପୁରମର୍,

କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ ତ ଆ ପସିଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍ । ଆଜାଡିଡ଼ମ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାଜି, ଆରି ଖେନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ୍ ଆଜାଡିନ୍ ଆଜ୍ଞନାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାଜି ।^୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତକୋ ଆରି ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତେ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏତୁଡ଼ୟମତାଜି ।

^୩ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ତ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍ମମନ୍, କନାରକାରମନ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାତେ ତକୋନେତୋ ।

ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍

^୪ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅନ୍ନମଜି ଆଜାଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତଲେ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତୟ୍ ।^୫ ଏ ବୁଡୁବୟ୍, ଖେନ୍ ନମି ଇନ୍ନିଡ଼ ରଡ଼ ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଃନ୍ନାସ୍ତାୟାୟ୍, ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଲବନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ମା ଇଡ଼ଲେ ବର୍ତନାୟ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍ତୁଡ଼ୟମବା ।^୬ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ବାୟ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତନେବନ୍ କେନ୍ଆତେ ମା ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଗାମତବୋ । ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଏଅମଡ଼ତେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମନାବା, କେନ୍ଆତେ ମା ତି ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ।

^୭ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ କଣ୍ଠାୟ୍ମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ପୁତଲୋଡ଼ ବୁଲ୍ଲେତଜି, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ବାତେ ଜିରାୟ୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍ନେଜି, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି କଣ୍ଠାୟ୍ମରୁଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମା କଣ୍ଠାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ମରଞ୍ଜି ।^୮ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜାଗର୍ତ ତକୋନାବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ଏଲ୍ମମଲାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ କାଲ୍ଲନ୍ ମୋସ୍ତତେଡ଼େ ତଡ଼, ତେତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ଓଞ୍ଜୋଲ୍ଲୁକଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।

^୯ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଜନଡ଼ଲୋଡ଼ ଏରଡ଼କୋନେନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ବୁଡ଼ଲନ୍ ଜିଚେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାତେ; ଆନା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଜନଡ଼ଲୋଡ଼ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍ମନ୍ ତ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଖାତେନ୍ ।^{୧୦} ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ କେନ୍ ଆ ଜନଡ଼ ପାଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅସିବେନ୍ ଏଜାତଡ଼େ, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏସକଡ଼େତଡ଼େ ।^{୧୧} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସକଡ଼େତେ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ତି ମନଡ଼ତତନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ମାୟ୍ତନେ ।

ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍

^{୧୨} ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଇଡିତନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଅରିତଲ୍ ଅଲାନ୍ ତ ଇଲ୍ଲୁନ୍ ବାତେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃନ୍ନିତାୟ୍; ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ କଡ଼ାଡିନାୟ୍, ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାଲଡ଼ତନ୍ ।

୧୩ ଡନୁଡ଼ୟମ୍ଭମ୍ ବୋଲ୍ଲମାୟନମ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ଆମନ୍ଆଡ଼଼ ଲୋମ୍ଭମ୍ଭଜି ।

ଯୋହନଙ୍କ ବୃତୀୟ ପତ୍ର ଜନନ ଯାଗି ତର ଇଞ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଜନନ ଇତେନ୍ କି ଗାୟ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଢ୍ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ପାପୁରମର୍ ତକୋଏନ୍ । ଆରି ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଞ୍ଚନ୍ ଆରବ୍‌ସୋଡାସୋଡାତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଦିଅତ୍ରପାନ୍ ଆ ବନେନ୍ ନିୟ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡିଡ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧
- ୨. ଗାୟନ୍‌ଆତଡ୍ ସନେକେନ୍ । ୧:୨-୮
- ୩. ଦିଅତ୍ରପାନ୍ ତ ଦିମିଡ୍ରୁଆନ୍ । ୧:୯-୧୨
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍ । ୧:୧୩-୧୪

^୧ ଖେନ୍ ଅବୟ ପାପୁରମର୍*, ତନ୍ତୁଢ୍‌ୟମ୍‌ତମ ଗାୟନ୍ ଆମଢ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ ।
^୨ ଏ କୁଲମ୍, ପୁରାଡାଲୋଞ୍ଚନ୍ ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ ସୁକ୍ଳା ତକୋ, ଏତେଲେମା ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସୁକ୍ଳା ତେଏତୋ ଆରି ତଅଡ୍‌ନମ୍ ସୁକ୍ଳା ତକୋନେତୋ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ । ^୩ ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଜାଡିଲୋଞ୍ଚନ୍ ତରନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଜାଡିନ୍ ବାତେ ଖଣ୍ଡୁମତନ୍, ତି ଆ ବନେଜି ବୋଞ୍ଚାଞ୍ଚି ସାକିନ୍ ଇୟଲାଇୟ ତିୟେଞ୍ଚି ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ମାଡ୍ ସର୍ତାଲ୍‌ୟ । ^୪ ପସିୟୁଖେଞ୍ଚି ଆଜାଡିନ୍ ଆ ତଡ୍‌ରଗଡ୍ ଖଣ୍ଡୁମତଞ୍ଚି ଗାମଲେ ଅରମ୍‌ତଡ୍‌ଲାଇଞ୍ଚି ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ଗୋଗୋୟ ସର୍ତାତ୍‌ୟ ।

ଇସିଡ୍ ଲନ୍ତୁମନେନ୍ ତ ତନଡ୍‌ତଡ୍‌ନ୍

^୫ ଏ କୁଲମ୍‌ଖେନ୍, ବୋଞ୍ଚାଡ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଆରି ବତେସା ବୋଞ୍ଚାଞ୍ଚି ଆସନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ ଅରାସାନେତାଗୋ ଖଣ୍ଡୁମତନେ । ^୬ ତନ୍ତୁଢ୍‌ୟମ୍ ଖଣ୍ଡୁମନେନମ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିଞ୍ଚି ତେନ୍ନେ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଚି, ଜିରୁଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଆମନ୍ ତଡ୍‌ରନ୍ ଅବ୍‌ତୁଜାଜି, ଏତେଲେତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ସର୍ତାତେ । ^୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆମଢ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଡିଏ ଏରପନାଞ୍ଚି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡା ଆସନ୍ ତୁଢ୍‌ଲଞ୍ଚି । ^୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ମର୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ସାୟସିତାଲେ ଆଜାଡିନ୍ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ କାକାଡାଲୋଡ୍ ଏମାୟନେବା ।

ଦିଅତ୍ରପାନ୍ ତ ଦିମିଡ୍ରୁଆନ୍

^୯ ଖେନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନା ସିଟିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ମଣ୍ଡୁଡିବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ, ବନ୍‌ତ ଦିଅତ୍ରପାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଞ୍ଚନ୍ ଆମ୍‌ଗୁଡ୍‌ଗଡ୍‌ମର୍ ଅଣ୍ଡେନେନ୍ ଆସନ୍ ବନେଖେନ୍ ଅଞ୍ଚୁମତଡ୍‌ଲୋ । ^{୧୦} ଆନିନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ ବନେଜି ବରନ୍ ନିଶ୍ଚୟତଲେନ୍; ଆଡିୟତେନ୍ ତଡ୍, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ତନେ ବୋଞ୍ଚାଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଅଞ୍ଚୁମତଡ୍‌ଏଜି, ଆରି ଆନାଜି କ୍ରିସ୍ତୁ ତନେ ବୋଞ୍ଚାଞ୍ଚିଆତଡ୍ ସନକଡେନ୍ ସାୟତଜି ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ରଡ୍‌ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ସିଲଡ୍ ଅମ୍‌ତୁଡ୍‌ତଜି; ଖେନ୍ ତେତେ ଇୟଲାଇୟ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ତେ ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବନେ ଇୟତାୟ ବରାୟନାୟ ।

^{୧୧} ଏ ତନ୍ତୁଢ୍‌ୟମ୍‌ତମ କୁଲମ୍‌ଖେନ୍, ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଗିୟଲେ ତିଆତେଜି ଏଲୁମ୍‌ତଡ୍, ମନଡ୍ କାକାଡାଞ୍ଚି ଗିୟଲେ ତିଆତେଜି ଲୁମ୍‌ବା; ଆନା ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଆନା ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଗିଜେ ।

^{୧୨} ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଦିମିଡ୍ରୁଆନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେତଜି, ଆଜାଡିବରନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ତିୟତେ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ଏଡିୟତାୟ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ସାକିନ୍ ଏଡିୟତାୟ, ତିଆତେ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଜନା ।

ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍

---

* ୧:୧ 1:1 ବୁବାକୋୟ

^{୧୩} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ ବନେଞ୍ଜି ଇତିତନ୍ ଡକୋ, ବନ୍ତ ଅରିତଲ୍ ଅଲାନ ତ ଇଚ୍ଛୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତି ଅଡକୋନ୍ ଅଃନ୍ନିତାୟ୍ । ^{୧୪} ଖେନ୍ ଅମଡବେନ୍ ଇୟଲାଇ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟତାୟ୍ କଡାଡିନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ ।

^{୧୫} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସବ୍ଯୁଲନ ଡକୋନାବା, ଗଡିଖେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ଆଡ଼଼ ଲୋମ୍ତବେଞ୍ଜି ।
ଅଡକୋ ଗଡିଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବ୍ଝୁମ୍ତାଲେ ଲୋମ୍ତବେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ବର୍ବାଜି ।

ଯିହୂଦାକ ପତ୍ର ଜିଉଦାନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଜିଉଦାନ୍ ଇଡେନ୍ । କେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ବୟନ୍ ବନୋଞ୍ଚାଡ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୬୮ ତ ୮୦ କ୍ରିସ୍ତାକ ଇଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ତିଆଡିଡ୍ ଲାଢ୍ଲେଡ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ୍‌ତିୟମରଞ୍ଜି ତୁଢ୍ଲନାଜି କି ମଣ୍ଡୁଡିରେଡ୍‌ନ୍ ଜିରେଁ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିୟେଜି ୧ । ତିଆସନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ତି କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ୍‌ନ୍ ଏରନ୍‌ତଡ୍‌ନ୍ ତର୍ନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ କ୍ରିସ୍ତାନ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଅନାପ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨ ପିତ୍ରୁ ୨:୧

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ୍

୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨

୨. ଜନଡ୍‌ନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ୍‌ତିୟମରଞ୍ଜି । ୧:୩-୧୭

୩. ତର୍ନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନଡ୍‌ନ୍ । ୧:୧୭-୨୩

୪. ଆସିର୍ବାଦନ୍ । ୧:୨୪-୨୫

୧ *ଆନାଜିଆତଡ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଓଡ୍‌ଡେଏଞ୍ଜି, ତୁଢ୍‌ୟମତଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଆକୁବାୟ୍‌ଜି, ଆମଡ୍‌ଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡା ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିଉଦାନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଚାଡ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ।

୨ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍, ସନୟ୍‌ନ୍ ତ ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମନ୍ ଅଡୋଆୟ୍‌ଡୋ ।

କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ୍‌ତିୟମରଞ୍ଜି

୩ ଏ ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମତମ ଗଡ୍‌ଡିଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଚାଡ୍‌ଲବନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଡ୍‌ଲେ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଆପ୍ତାୟ୍‌ଡାୟ୍ ଗାମଲାୟ୍, ବନ୍‌ଡ ତି ଆବନେଡା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଆଡ୍‌ଡିୟେଞ୍ଜି ଆ ତର୍ନେ ତନେଡାଲେ ଅଲ୍‌ଜୁଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବନ୍‌ୟ୍‌ବଡାଜି ଗାମଲେ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲାଇ । ୪ ଲାଢ୍ଲେଡ୍ ଏରଡ୍‌ରମ୍ପମରଞ୍ଜି ଅଜନା ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଗନ୍‌ଲାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ୍‌ତଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ ବର୍ନେଜି ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଡଜି, ଆବୟତମ୍ ଜନଡ୍‌ମରଲେନ୍ ତ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିତେଏଜି । କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନବରଡନ୍ ଞାଡ୍‌ଡଜି ଗାମଲେ ପୂର୍ବାନ୍ ସିଲଡ୍ ମା ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ।

୫ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ୍ ତବ୍‌ଲେ ଓରୋଡ୍‌ଲାଜି, ବନ୍‌ଡ ତିକ୍ତି ଲାଢ୍ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମଡ୍ ଅଞ୍ଜିତେଏଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ରକ୍ତୁଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନାଜି, ତେଲୋଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅବ୍‌ଜନାତବେନ୍ । ୬ ଅଜ୍ଞା ପାଢ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ୍ ରମ୍ପଡ୍ ଆ ତରକ୍ତୁମ୍‌ଲୋଡ୍ ଏରଡ୍‌କୋନେନ୍ ଆଡ୍‌କୋସିଡ୍‌ଞ୍ଜି ଅମ୍‌ରେଡେଞ୍ଜି, ତି ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ବେବା; ସୋଡା ପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ଆଡ୍‌ଡେଡେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ପନବରଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ୍‌ର ତେଞ୍ଜେ ଲୋଡ୍‌ଡ୍ ଆଡ୍‌କୋଲୋଡ୍‌ଡେନ୍‌ଜି ଜିଲେ ଆତକ୍ଲୋଜି । ୭ ତିଅଡ୍‌ମ୍ ସଦୋମାନ୍ ତ ଗମୋରାନ୍, ଆରି ତି ଆତୟ୍‌ତୟ୍ ଗଡ୍‌ଡାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜୋଣ୍ଡାଲୁମନ୍ ତ ଅସଡ୍‌ଡାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଜିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି । ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନବଜଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍ ଅନବଡ୍‌ଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିତେଏଜି ଆ ତଗୋଲୋଡ୍ ପନବରଡନ୍ ଞାଡ୍‌ଡଜି ।

୮ ତିଅଡ୍‌ମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗନ୍‌ମତେନ୍ ଏରିୟଲାଇ ଗାମଲେ ବର୍ଡଞ୍ଜି କି ରମ୍ପଡ୍ ରମ୍ପଡ୍ ଆ ତଅଡ୍‌ଞ୍ଜି ଏରମଡ୍‌ଡିର ଅମ୍ବେଡଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ଅଞ୍ଜିତେଏଜି ଆରି ରୁଆଡ୍ ପାଢ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନିଶ୍ଚୟ୍‌ଡଜି । ୯ *ବନ୍‌ଡ ମିକାଏଲ୍ ମୁଡ୍ ପାଢ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ମୋସାନ୍

* ୧:୧ ୧:୧ ମାଡିର ୧୩:୫୫; ମାର୍ଚ୍ଚ ୬:୩   * ୧:୯ ୧:୯ ଅନବଜନାବର ୧୨:୭

ଆ ମରା ଆସନ୍ ସନ୍ନମନ୍ ବୟନ୍ ଆରଲ୍ଲୁଆଡ଼ତମେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ମିକାଏଲ୍ ପାଢ଼ଲ୍ଲଡ଼ବରମରନ୍ ସନ୍ନମନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ନିଶ୍ଚୟଲେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଗ୍ନାମଡ଼ଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍ତେନ୍ ଗାମେନ୍, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଢ଼ କଞ୍ଜମତୋ ।”^{୧୦} ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜନିଜି ଅଃଗନ୍ଲୁତେଜି, ତିଆତେ ଅବତୋସାତାଲେ ନିଶ୍ଚୟତଜି, ଆରି କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଜନିଜି ଅଜିଡ଼ ଅଜିଡ଼ ଗନ୍ଲୁଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଡ଼ଜି ।^{୧୧} କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିଅଜା ଆ ବରନ୍ତଡ଼ ! ଆନିଞ୍ଜି କଇନନ୍ ଆ ତଡ଼ର ସନ୍ଲେ ତଡ଼ିୟ୍ତଡ଼ଞ୍ଜି, ତକ୍କାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ବାଲାମନ୍ ଜନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିଞ୍ଜି କନଶ୍ଚାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏଞ୍ଜି, କୋରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମତୁଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଡ଼ଜି ।^{୧୨} ଆନିଞ୍ଜି ଏରଗନ୍ରୟଲଗୋ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ ବୁଜିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତକ୍କମେଜି, ଆଲଞ୍ଜେଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ବୁଜିବେନ୍ ଅତିଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ସଞ୍ଜର ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ବବିରୟ୍ପୋଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରିଙ୍ଗେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାଡ଼ରିତେନ୍ ତାଆତଡ଼ନ୍ ଆ ମେଗ ଅନ୍ତମ୍; ଆନିଞ୍ଜି ରୁୟଲ୍ଗାଜନ୍ ଅଃଗ୍ନଜଏନ୍ ଆରାନ୍ତବ୍ ତ ଆପୁୟ୍ପୁୟନ୍ ଆରାନ୍ତବ୍ ଅନ୍ତମ୍ ।^{୧୩} ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍ବେୟ୍ଶ୍ଚାନ୍ ଆଞ୍ଜୋୟ୍ତା ଅନ୍ତମ୍, ଏରଗନ୍ରଜନ୍ ଆ ଲନୁମଞ୍ଜି ପୋନ୍ସେରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୋଶ୍ଚୋନ୍ ଗିୟତାତେ, ଆନିଞ୍ଜି ଏରସନେଡ଼ସେଡ଼ନ୍ ଆଜରିଚେନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ଜୋଲ୍ଲାନ ଆଡ଼କ୍ଲୋ ।

^{୧୪} ଆଦମନ୍ ସିଲଡ଼ ସାତ କନୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଅନୁକନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବରନେ, “ପ୍ରବୁନ୍ ଅଜାର ଅଜାର ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲ୍ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍, ^{୧୫} ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ୍; ଏରତରମ୍ମରଞ୍ଜି ଜନିଜି ଏରତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ ଜନିଜି ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ବରଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଅବତୋସାତାଲେ ପନବରତନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତିୟେଜି ।”

^{୧୬} କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତିତାନ୍ ଆ ମନ୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୟ୍ ତଡ଼, ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବତୋସାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତମୟ୍ବରନ୍ ବଡ଼ଞ୍ଜି ।

ଞ୍ଜନଡ଼ଞ୍ଜନ୍

^{୧୭} ଏ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ତମ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଜନେମରଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜନିଜି ଆ ବର୍ନେ ବରବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ମନ୍ଦେବା; ^{୧୮} ଆନିଞ୍ଜି ଏକାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରବେଞ୍ଜି, “ଆଡ଼ନିକ୍ସି ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆରଲ୍ଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୁଡ଼ତନାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ସକ୍ଷାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ସୟ୍ସୟ୍ମ୍ତବେଞ୍ଜି ।”^{୧୯} କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନାଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତୁଡ଼ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଞ୍ଜିମ୍ତଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ତଡ଼ ।^{୨୦} ଏ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ତମ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତରମ୍ମ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମବରଡ଼ଲନ୍ ତକୋନାବା, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ପାଡ଼ନାନାବା ।^{୨୧} ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଃଗ୍ନିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜଗେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ଲୋଡ଼ ଗବିରଲ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା ।

^{୨୨} ଆଡ଼ାଲ୍ଗଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବତର୍ନେବାଜି ।^{୨୩} ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ବତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକାଜି । ଆରି ଜେଲ୍ଲ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ବାଞ୍ଜେ ଆରଡ଼ିଲେନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ନିୟ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ବା, ବନ୍ତ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମବାଜି ।

ସନେକେନ୍ ପାଡ଼ନାନ୍

^{୨୪} ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅନସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ମୁକ୍କାବା ଏରତୋସାତାଗୋ ତ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋ, ^{୨୫} ତି ଆବୟନ୍ ଅନୁରମରଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁଗୁ ପନେମେଡ଼, ସନାଆରନ୍, ବୋର୍ସାନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ନମିତ୍ରାନ୍ ଆରି ଆଏଡ଼ର୍ ଆନିନ୍ଆତେ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

* e:er e:er ୨ ପିତୁ ଶାଃ

ଯୋହନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶିତ ବାକ୍ୟ ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଜନାବରନ୍ ସନେକୁଲନ୍

ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଙ୍ ଆତର୍ଭନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମରଞ୍ଜିଆତଙ୍ ତିଡ୍ଲେଲେ ସମ୍ଲେ ଆରେନ୍ନେଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ “ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଜନାବର” ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଜନ ୧୩:୨୩ । କେନ୍ ଆ ବଇ ଆପୁଡେଡଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଙ୍ ଅନବବସ୍ତୁ ତ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଇଡେନ୍ । ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆରି ତନଣ୍ଡାୟ ଇଡନ୍ ଜନଙ୍ ତନେଲୋଡନ୍ ରବଡୋଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମରଞ୍ଜିଆତଙ୍ ବର୍ତ୍ତି ୧:୯ ।

ୟର୍ନେଡ୍ଲେ ତୋଲନ୍ ରୁଆଡନ୍ ଆଜିରେନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଜନନ୍ ଆମଙ୍ ଅବଡୁୟତାଲନ୍ ଅଙ୍ଗା ବନେଜି ବର୍ଭନେ, ଜନନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ୍ ଇଡେନ୍ ୧:୩୨:୭ ।

ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଜନାବର ବଇଲୋଡନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବନେଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅନ୍ନେଲେ ଏଜାଡିକାନ୍ ଆ ବନେଜି ଅମଡୁଡ୍ଡାଜି, ବନ୍ତ କେନ୍ ବଇଲୋଡନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଗନ୍ଲୁଡ୍ଲଡ୍ଡେଡନ୍, ଆରି ରୟଲଡ୍ଡେଡମ୍ ଆଇଡିଡ୍ । ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ୍ଡେଡେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନ୍ନେଲେ ସନ୍ମମ୍ ଆତଙ୍ ଅବନାରେଡେ: ଜିସୁନ୍ ଜିନୟେନ୍ ସିଲଡ୍ଲନ୍ ଅଡ୍ଡକୋ ତନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ରଡ୍ ରୁଆଡନ୍ ତ ରଡ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଗବଡେଲଡାଲେ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଙ୍ ପୁରସ୍ସାରନ୍* ତିୟଡଜି ।

ବରନ୍ ଆ ପନାକାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨୦
- ୨. ଅବରାଡ୍ଡାନେନ୍ ତ ସାତଗା ମଣ୍ଡଡିଞ୍ଜି ଆମଙ୍ ସିଚିନ୍ ଅନିତନ୍ । ୧:୧-୩:୨୨
- ୩. ସାତଗା ଆଜିବାତନ୍ ଆ ବଇଜି । ୪:୧-୮:୫
- ୪. ସାତଗା ପନେଡନ୍ । ୮:୬-୧୧:୯୯
- ୫. ଜାଆତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋଡା ଜନ୍ତୁ । ୧୨:୧-୧୪:୨୦
- ୬. ଏଜାଡିକାନ୍ ଅନବଡୁଜଞ୍ଜି । ୧୪:୧-୧୫:୮
- ୭. ସାତଗା ସଡ୍ଡୁଆଲୋଡନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ । ୧୬:୧-୨୧
- ୮. ବିବାଲନ୍ ଗଡାନ୍ ଗୁରୁଡ୍ଡେଏନ୍, ସନ୍ମମ୍ ଆରେଏନ୍ । ୧୭:୧-୨୦:୧୦
- ୯. ଆତନିଞ୍ଜି ବିସାରନ୍ । ୨୦:୧୧-୧୫
- ୧୦. ରଡ୍ ରୁଆଡନ୍, ରଡ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ତ ରଡ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ । ୨୧:୧-୨୨:୨୧
- ୧୧. ଅନବସୁଜ୍ଜେବରନ୍ । ୨୨:୬-୨୧

୧ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନବଜନାବର, ଇନିଜି ଇନିଜି ତେରୟଡେ ତି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କାକାଡାମରଞ୍ଜିଆତଙ୍ ଅବଜନାଡେ । ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆଡେ ଜିସୁନ୍ ଆମଙ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ପାଡ୍ଲଡ୍ଡବର୍ମରନ୍ ଆସ୍ତାୟଡାଲେ ଆ କାକାଡାମରନ୍ ଜନନ୍ ଆତଙ୍ କେନ୍ ଆଡେଜି ଅବଜନାଏନ୍ । ୨ ଆରି ଜନନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଇନିଜି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଗିଜେନ୍ ତିଆଡେ ତେନ୍ନେ ବର୍ଭନେ । କେନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସାକିବର୍ ଆଜାଡିଡମ୍ । ୩ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବଇ ପଡେଡନେ, ଆରି ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍ ଅମଡୁଡ୍ଡାଲେ ଆଇଡିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବନ୍ୟାବରନ୍ ମାନ୍ନେଡଜି ଆନିଞ୍ଜି କରମ୍ପାଡମ୍, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବେଡାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ ।

ସାତଗା ମଣ୍ଡଡିଞ୍ଜି ଆ ସନଙ୍କଡେ

୪* ଏସିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ ତକୋନ୍ ସାତଗା ମଣ୍ଡଡିନ୍ ଆମଙ୍ ଜନନ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆସ୍ତାୟଡେ: ଆନା ପୁର୍ବାନ୍, ନମିଞ୍ଜେନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃଡେ, ଆ ଇସ୍ବର ଆମଙ୍ ସିଲଡ୍ ତ ଆ କୁସିନ୍ ନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ତକୋନ୍ ସାତଗା ପୁରାଡାଞ୍ଜି ଆମଙ୍ ସିଲଡ୍, ୫ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଙ୍ ସିଲଡ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଆୟର୍ନେଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା,

* : ୧:୦ ପୁରସ୍ସାରନ୍   ✱ ୧:୪ ଅନବଜନାବର ୪:୫

ଆରାଧାନେତ୍ରୀ ଯାକିନ୍ ଆତ୍ମିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ତ ପୁତ୍ରନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆ ରାଜା ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତ ସନୟୁନ୍ ଅମତ୍ତ୍ରେବେନ୍ ଅତୋଆୟତୋ ।

ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଝୟମଲତ୍ତନ୍ ଆରି ଆ ରନବୁନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲତ୍ ଅନୁରନ୍ ତିୟତିୟଲତ୍ତନ୍ । ୭ *ଆରି ଆପେୟ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେନେବାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତବନ୍‌ତ୍ତଲତ୍ତନ୍ । ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେତ୍ତନ୍ ତ ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ଆଏଡ଼ତେ ଡେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୭ *ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ମେଗଲୋତ୍ତନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ପୁତ୍ର ଲୋତ୍ତନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅମତ୍ତ୍ରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟତଜି, ଆରି ଏତେଲେ ତେତେ ତ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ଷାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବତଡ଼ତାଲେ ଯେୟେତାତ୍ତ୍ରେ, କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗଟେତେ । ଆମେନ୍ ।

୮ *ବୋର୍ସାତମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍ମତ୍ତ୍ରେ ଆରି ଆତନିକ୍ଲି ।” ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲତ୍ ତକୋଏନ୍, ନମିତ୍ତାନ୍ ତକୋ, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅବତୁୟଲନେ

୯ ଞେନ୍ ଜନନ୍, ବୋଞ୍ଚାଡ଼େବେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ଲତେଡ଼ଲୋତ୍ତ୍ରେ ତନଶ୍ରାୟନ୍, ରାଜ୍ୟନ୍ ତ ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ମରାୟନେବେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା । ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକି ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ପାଦମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ତେସ୍ତାଲୋତ୍ତନ୍ ତକୋଲନାୟ । ୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଲ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଷ୍ଟ୍ରମଲ୍ ଯୁ, କିଶ୍ଟୋଡ଼ବାଞ୍ଚେନ୍ ପନେତନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସନତ୍ତା ଆ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲାୟ । ୧୧ ଆନିଡ଼ ଅବୟନେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ, “ଆମନ୍ ଇନିଜି ଗିୟତେ, ତିଆତେ ଅବୟ ବଇଲୋତ୍ତନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋଆ କି ସାତଗା ମଶ୍ଟିନ୍ ଏପିସିନ୍, ସର୍ନାନ୍, ପର୍ଗାମନ୍, ତିଆତିରାନ୍, ସାଦ୍ ଲା, ପିଲାଦେଲ୍‌ପିଆନ୍ ତ ଲାଅଦିକିଆ ମଶ୍ଟିନ୍ ଆସ୍ତାୟା ।”

୧୨ ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ, ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆୟର୍‌ଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଗରିୟଲାଞ୍ଜିନ୍, ସାତଗା ସୁନାନ୍ ଆ ପିଙ୍କ ଗିୟଲାୟ । ୧୩ ଆରି ତି ଆ ପିଙ୍କଜି ଆ ମଡ଼ି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଆନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆ ତାଲ୍‌ଜତ୍ତନ୍ ଜାୟ, ଆରି ଆ ମାୟଡ଼ଲୋତ୍ତନ୍ ସୁନାନ୍ ଆଜିମାୟ ତକୋଲନ୍ । ୧୪ ଆବବଲୋତ୍ତନ୍ ଆ ଉତ୍ତ ଆଡ଼େରନ୍ ତ କପାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆମତନ୍ ଆତୁଡ଼ତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ୧୫ ବାଗୁନ୍ ଆ ତାଲ୍‌ଜତ୍ତନ୍ ତଗୋଲୋତ୍ତନ୍ ଆମବଡ଼ିର୍ ପିଞ୍ଜିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍, ଆରି ଆ ସର୍ବତ୍ତନ୍ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ଗିୟତ୍ ଆରନ୍ତଡ଼ତନ୍ ଆ ତାଆ ଅନ୍ତମ୍ ସତ୍ତାଏନ୍ । ୧୬ ଆ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ସିଗଡ଼ ସାତଗା ତୁଡ଼ଜନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍‌ଞ୍ଚମ୍ ତକୋଲନ୍, ବାମ୍‌ଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଅସୁବତମନ୍ ଆ କଡ଼ିର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋତ୍ତନ୍ ସିଲତ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ତୁଝଲନାୟ । ଆରି ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍‌ବାନ୍ ଆ ଓୟୋଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍‌ତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୭ *ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗରିୟଲାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲତ୍ ଞେନ୍ ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତାଲ୍‌ଜତ୍ତ୍ରେ ବାନ୍ ଗୋଡ଼ଲ୍ ଯୁ, ଆନିନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ସିନ୍ ତଅଡ଼ଲୋତ୍ତ୍ରେ ତକ୍ଲୋଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ମତ୍ତ୍ରେ ଆରି ଆତନିକ୍ଲି । ୧୮ ଞେନ୍ ଆମେଡ଼, ଞେନ୍ ରବୁଲ୍, ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ନମି ଆମେଡ଼, ଆରି ଆଏଡ଼ତ୍ତ୍ରେ ଆମେଡ଼ ତକୋତନାୟ । ଆରି ରନବୁନ୍ ତ ପାତାଡ଼ଲୋତ୍ତନ୍ ଆ କତ୍ତା ଅସିଲୋତ୍ତ୍ରେ ତକୋ । ୧୯ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଗିଜେନ୍, ଆରି ଇନିଜି ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଗଟେତେ, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଗଟେତେ ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋଆ । ୨୦ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ସିଗଡ଼େନ୍ ତକୋନ୍ ସାତଗା ତୁଡ଼ଜନ୍ ତ ସାତଗା ସୁନା ପିଙ୍କ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍; ସାତଗା ତୁଡ଼ଜି, ସାତଗା ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲତ୍ତ୍ରେ ବର୍ତ୍ତମ୍‌ଜି; ଆରି ସାତଗା ପିଙ୍କନ୍, ସାତଗା ମଶ୍ଟିଞ୍ଜି ।”

୨

ଏପିସି ମଶ୍ଟିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧ “ଏପିସି ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲତ୍ତ୍ରେ ବର୍ତ୍ତମ୍‌ଜି ଆମଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ସିଗଡ଼ ସାତଗା ତୁଡ଼ଜନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍‌ଞ୍ଚମ୍ ତକ୍ଲୋତେ, ଆରି ସାତଗା ସୁନାନ୍ ଆ ପିଙ୍କରେଡ଼ ବୁଲ୍‌ଲେତେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ । ୨ କାକାଡ଼ାବେଞ୍ଜି, ଲନୁମ୍‌ବେନ୍ ତ ସନଏବେନ୍

୧:୫ 1:5 ଆ ମିଞ୍ଚାମନ୍ ବାରେ * ୧:୭ ୧:୭ ଅନବଦନାବର ୫:୧୦ * ୧:୭ ୧:୭ ମାଡ଼ିର୍ ୨୪:୩୦; ମାକ୍ ୧୩:୨୭; ଲୁକ ୨୧:୨୭; ୧ ତେସଲନିକି ୪:୧୭; ଜନ ୧୯:୩୪,୩୭; ମାଡ଼ିର୍ ୨୪:୩୦ * ୧:୮ ୧:୮ ଅନବଦନାବର ୨୨:୧୩ * ୧:୧୭ ୧:୧୭ ଅନବଦନାବର ୨:୮; ୨୨:୧୩ ‡ ୧:୧୮ 1:18 ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆତ୍ତକୋନେ

ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା, ପେଲ୍ଲାନରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆମ୍ବେନ୍ ସଏଲେ ଅଃର୍ଷପ୍ତିଏ ଆରି ଆନାଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍
 ଞ୍ଚେନ୍ ଅନାୟାୟାୟା ଞ୍ଚେନ୍ନେମର୍ ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାୟାୟାୟା ଞ୍ଚେନ୍ନେମର୍ ଚଡ଼,
 ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଅଲେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ପାତ୍ୟାମର୍ଚ୍ଚି ଗାମଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଜନାଏନ୍ । ୩ ଆରି, ଆମ୍ବେନ୍
 ସଏଲେ ଏତକୋତନ୍, ଅଞ୍ଜୁମେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଞ୍ଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଜନଡ଼େନ୍ ଅଃମ୍ବୁଲ୍ଲାଇବେନ୍ ।
 ୪ ବନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ବେନ୍ କନାୟାୟାୟାବରଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ; ଆମ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼
 ଏଡ଼ୁଡ଼ୟାମ୍ବୁ ଯ, ନମି ଏଡେଲେ ଏଃଡ଼ୁଡ଼ୟାମ୍ବୁ ଯ । ୫ ତିଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ତଡ଼ରନ୍
 ଆଡ଼ଲେ ସତ୍ୟାୟାୟାବେନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ନେତାଲେ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିନାବା, ଆରି ଆମ୍ବୁଡ଼ ଅନ୍ତମ୍
 ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ବା । ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିନାବା ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ପିଙ୍କବେନ୍
 ଅମ୍ବୁଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଚେନ୍ ତେଡ଼ତାୟ । ୬ ମନଡ଼ ଆ ଗୁନବେନ୍ ନିୟ ତକୋ, ଞ୍ଚେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ
 ନିକଲାତିଅମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲାୟ, ଏଡେଲେ ମା ଆମ୍ବେନ୍ ନିୟ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି
 ଏଏଡ଼ୁମଡ଼ତେ ।”

୭ * “ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମ୍ବେ, ଆନା ଆଲୁଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ବଡ଼େତୋ
 ।”

“ଆନା ଜିନୟତେ, ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ପାରତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅନମେଡ଼ୁବନ୍
 ଆ ଜଅ ଜନୋମନ୍ ତିୟତାଜି ।”

ସର୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୮ * “ସର୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଆମ୍ବୁ ଇଡ଼ଲେ ଆୟାୟାବା,”

“ଆନା ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆରି ଆତନିକ୍ଠି, ଆରି ଆନା ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ମେଡେନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଷନେ
 । ୯ ବିକ୍ଠୁଡ଼ବେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନା, ତୋଲେୟାବେନ୍ ନିୟ ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା, ବନ୍ତ ଆକାଡ଼ିତମ୍
 ଆମ୍ବେନ୍ ଗମାଡ଼ମର୍ଚ୍ଚି, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି ଜିଉଦିମର୍ ଗାମତମ୍ବୁଞ୍ଜି ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମର୍ଚ୍ଚି ତଡ଼;
 ଆରି ଆନାଜି ସନ୍ମନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ନିଶ୍ଚୟତବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ନିୟ
 ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା । ୧୦ ଆମ୍ବେନ୍ ଇନି ଆ ତୁଞ୍ଜ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ ତିଆସନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ଅମ୍ବୁଡ଼ବା,
 ସନ୍ମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାଲତବେନ୍ ଆରି ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ତବେନ୍, ବନ୍ତ ଦସ ତିନ୍ନା ତୁମ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍
 ଏଞ୍ଜାଡ଼େ । ରନବୁ ବେଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନାବା ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ
 ରନ୍ଧୁକ୍ବ ଏଡ଼ିୟତମ୍ ।”

୧୧ * “ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନି ଗାମ୍ବେ, ଆନା ଆଲୁଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ
 ଅମ୍ବଡ଼େତୋ,”

“ଆନାଜି ଜିନୟତଜି, ଅନବବାଗୁ ରନବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଲେ ଅଃର୍ଷପ୍ତିଏ ।”

ପର୍ଗମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧୨ “ପର୍ଗମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଆମ୍ବୁ ଇଡ଼ଲେ ଆୟାୟାବା,”

“ଆନା ଆମ୍ବୁ ବାମ୍ବୁଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଅସ୍ବବନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ବର୍ତ୍ତନେ ।
 ୧୩ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସନ୍ମନ୍ ଆ କୁସ୍ ତକୋ, ତେଡେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତକୋତନ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା
 । ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ଅମ୍ବୁଞ୍ଚେନ୍ ଏତର୍ତନେ, ସନ୍ମନ୍ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ ଅବୟନେ ତର୍ନେମର୍ଚ୍ଚେନ୍
 ଆନ୍ତିପାନ୍ଆତଡ଼ ରଞ୍ଜୁଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ତିନ୍ନା ନିୟ ତର୍ନେବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃମ୍ବୁରେଡ଼ଲୋ । ୧୪ ବନ୍ତ
 ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅସୋୟା ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ, ଅମ୍ବୁଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲାଡ଼ଲୋଡ଼ ମନ୍ରା ବାଲାମନ୍
 ଆ ଞ୍ଚେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି । ବାଲାମନ୍ ସନ୍ମନ୍ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ତ ଜୋଶ୍ଚା
 କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋରତୋରନ୍ ଆସନ୍ ବାଲାକନ୍ଆତଡ଼ ଞ୍ଚେଞ୍ଚେଡ଼େନ୍
 । ୧୫ ଏଡେଲେମା ନିକଲାତିଅମରଞ୍ଜି ଆ ଞ୍ଚେନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମ୍ବୁଡ଼ବାବେନ୍ ତକୋଜି
 । ୧୬ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିନାବା, ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ବେନ୍ ଲଜିରେ ତଅଡ଼ଗଡ଼େନ୍
 ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଚନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଇୟତାୟ ଅଲ୍ଲୁଡ଼େନାୟ ।”

୧୭ “ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମ୍ବେ, ଆନା ଆଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ବଡ଼େତୋ
 ।”

“ଆନାଜି ଜିନୟତଜି ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଲେ ଆତକ୍ଲୋନ୍ ଆ ମାନ୍ନା ତିୟତାଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରଢ଼ ଅଞ୍ଜମନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଜେଏତମ୍ ଆରେଢ଼ ତଢ଼ବୟ୍ ତିୟତାଜି, ଆନାଜି ତି ଅରେଢ଼ନ୍ ଜାତଜି ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତି ଅଞ୍ଜମନ୍ ଜାନାତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଞ୍ଜନାଏଜି ।”

ତୁୟାତିରା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧୮ “ତୁୟାତିରା ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆମଢ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ୍, ଆମତନ୍ ଆତୁତୁତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ପିତ୍ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍ । ୧୯ ଖେନ୍ କାକାଡ଼ାବେନ୍, ତନୁଡ଼ୟମବେନ୍, ଡନେବେନ୍, ସେବା କାକାଡ଼ାବେନ୍ ତ ସନଏବେନ୍ ଜନା, ଆରି ଆମେନ୍ ଆମ୍ମତୁ ଇନ୍ ଏଲୁମେନ୍, ନମି ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଏଲୁମତେ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଜନା । ୨୦ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ବର୍ତନାୟ୍, ଜିଜେବେଲ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍, ପୁର୍ବାଃତେ ବନେଁବୟ୍ ଗାମତମଲନ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜୋଣ୍ଡାତାନେନ୍ ତ କୋଡ଼ତାୟ୍ସୁମନ୍ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ଖଡ଼ଖଡ଼ତାଲେ ଅଞ୍ଜକାଡ଼ାୟତଜି, ଆନିନ୍ ଆବଲୁମେନ୍ ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଜି ଆମେନ୍ ସଏଲେ ଏତକୋତନ୍ । ୨୧ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟତାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଜୋଣ୍ଡାଲୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜତଜେ । ୨୨ ରିୟବା, ଖେନ୍ ଜିଜେବେଲନ୍ ତ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଆତାରିଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅବରୋଗତାଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ତାରିଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଅମ୍ଲେତାଜି । ୨୩ ଆରି, ଖେନ୍ ଆ ଅନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷାୟତାଜି, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିୟମ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତାୟ୍, ଆରି ଉଗରନ୍ ପେରମୋଡ଼ଲେ ରିୟତାୟ୍ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ତିତଜି । ଆମେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନିଜି ଏଲୁମତେ, ତିଆତେ ରିୟଲେ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

୨୪ “ବନ୍ତ ଆମେଞ୍ଜି ତ ତୁୟାତିରାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି କେନ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଅଞ୍ଜାଲଜି, ଆରି ସନୁମନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଆଗ୍ରାମତେଞ୍ଜି ଆ ବନେଁଜି ଅଞ୍ଜଡ଼ଲଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଇନିଞ୍ଜି ଆ ବିଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜକୋୟାଜି । ୨୫ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ି ଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ରବତୋଲନ୍ ଖମଲେ ତକ୍ଲୋବା । ୨୬ ଆନା ଜିନୟତେ ଆରି ଆତନିକ୍ତି ଜାୟ୍ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଲୁମତେ, ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଦିକାର ଖାଡ଼ଲାୟ୍, ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଉପରେଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତି ଆ ଅଦିକାର ତିୟତାୟ୍ । ୨୭ ଆନିନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଲୋଆଡ଼ତାଡ଼ନ୍ ବାଢେ ସାସନତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି କୁମ୍‌ଜନ୍ ଆ ସୁଭି ଅନ୍ତମ୍ ପଲାଡ଼ତଜି । ୨୮ ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼ଲାୟ୍, ଏଡ଼େଲେମା ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ତିୟତାୟ୍ ।”

୨୯ “ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମତେ, ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମଡ଼ତେତୋ ।”

୩

ସାଦ୍‌ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧ ସାଦ୍‌ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆମଢ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା;

“ଆନା ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ସାତଗା ଆରି ସାତଗା ତୁତୁଜନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ବର୍ତନେ । ଖେନ୍ ଲନୁମନମ ଜନା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍‌ରିୟଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ଆମେଡ଼, ବନ୍ତ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ଆରବୁ । ୨ ତିଆସନ୍, ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସୁତନ୍ ଆମ୍ମତୁ ତିଆତେ ରବତୋବା । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲନୁମବେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ରିୟଲୋଡ଼ ନମିତ୍ରାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ି ସତତେ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୩ ଆମେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବର ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆରି ଆମେନ୍ ଇନିଜି ଏଅମଡ଼ତେନ୍, ତିଆତେ ମନ୍‌ରେଲେ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିନାବା ଆରି ତିଆତେ ଖଣ୍ଡୁମନାବା । ଆଇୟଲନ୍ ଅଞ୍ଜକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଜନା ଅମଡ଼ବାନମ୍ ଜିର୍ତାୟ୍, ଅଙ୍ଗା ଆ ବନେଡ଼ା ଖେନ୍ ଜିର୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆମେନ୍ ଜନାଲେ ଏଞ୍ଜପ୍ତିଏ । ୪ ବନ୍ତ ସାଦ୍‌ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ

* ୩:୩ ମାତିର ୨୪:୪୩,୪୪; ଲୁକ ୧୨:୩୯,୪୦; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୭:୧୫

ମନରାଜି ଅସୋୟନେ ରମ୍ଭତ୍ ଆ ସିନ୍ଦ୍ରି ମଡ଼ିର ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଜେଏକାବନ୍ ଜିଜିଲନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ବୁଲ୍ଲେତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତକୋ । *୫*ଅଜା ମନରା ଜିନ୍ୟତେ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏକାବନ୍ ଜିଜିତନ୍, ଅନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଅଃସ୍ପବଞ୍ଚିତାୟ, ଆରି ଆପେୟଞ୍ଜେନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମନ୍ରାଖେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ ।”

୬ “ମଣ୍ଡିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ, ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମନଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼େତୋ ।”

ପିଲାଦେଲ୍ପିଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୭ “ପିଲାଦେଲ୍ପିଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଆମଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ମଡ଼ିରତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ବା । ଆମଡ଼ନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କଡ଼ା ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅଜା ସନଡ଼ ରୋତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଇଡ଼ଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଜାଆତେ ଇଡ଼ଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ରୋଲେ ଅଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏ । ୮ ଲନୁମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଜନା, ନମିନ୍ତାନ୍ ବୋସାବେନ୍ ଅସୋୟ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ନିୟ ଜନା, ଆମ୍ବେନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଞ୍ଜେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଏଜିରାୟ, ଆରି ଅଞ୍ଜୁମ୍ବେନ୍ ଏଃମ୍ବୁର୍ସଲୋ । ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତେମଡ଼ବେନ୍ ଅବୟ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲାଇ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଇଡ଼ଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତ୍ରିଏ । ୯ ଅମଡ଼ବା, ଆନାଜି ପାତ୍ୟାମରଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମର ଗାମଡ଼ମଡ଼ଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଜି ତଡ଼; ଖେନ୍ ସନୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ତାଲଜଡ଼ବାବେନ୍ ଅବଡ଼ୁଡ଼ମ୍ତାଜି । ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ବୁଡ଼ୟମଡ଼ବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନାତଜି । ୧୦ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଏଲେ ଏତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ସମିରା ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆରଡ଼ୋତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ପିନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବଲେ ଏରାମ୍ବୁର୍ସ ତକ୍ଲୋତବେନ୍ । ୧୧ ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ; ଏଜାଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ସାୟତେଲେ* ତକ୍ଲୋବା । ୧୨ *ଆନା ଜିନ୍ୟତେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ବରଞ୍ଜେନ୍ ଆ ସରୋବାସିଲୋଡ଼ ଆ ସୋଣ୍ଡାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତବନ୍ତଡ଼ାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନିନ୍ ଅଃଡ଼େନ୍ । ଖେନ୍ ତେଭେ ଇସ୍ବରଞ୍ଜେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ରଡ଼ ଜିରୁସାଲମ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତ ରଡ଼ ଅଞ୍ଜୁମ୍ବେନ୍ ଇଡ଼ତାୟ ।”

୧୩ “ମଣ୍ଡିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ, ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମନଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼େତୋ ।”

ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧୪ “ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଆମଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଅରାସାନେତମ୍, ଆଜାଡ଼ି ସାକିନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍ଆତେଜି ଆ ସୋଡ଼ାମର, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ବର୍ତନେ । ୧୫ ଖେନ୍ ଲନୁମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମ୍ବେନ୍ ଜଏଡ଼ ତଡ଼ କି ତଗୋ ତଡ଼ । ଆମ୍ବେନ୍ ଜଏଡ଼ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ତଗୋ ନଡ଼ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତବେନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ନମି ଜଏଡ଼ ତଡ଼ କି ତଗୋ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ପୁଞ୍ଜୁମ୍ ପୁଞ୍ଜୁମ୍, ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ତଅଡ଼ଗଡ଼େନ୍ ବେୟତାତବେନ୍ । ୧୭ ଆମ୍ବେନ୍ ଏବର୍ତନେ, ‘ଖେନ୍ ଗମାଡ଼ମର, ଇନିଜି ସନାୟସାୟ ଅମଡ଼େନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋ ।’ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ଅରିସୋୟମ୍ତାନ୍ ଆରି କନାରକାରମ୍ତାନ୍ ଏତକୋତନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଆଡୋଲେୟ, ଆକାଡ଼ୁ ଆରି ଆଉଡ଼ୟ ଏତକୋତନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍ ପଡ଼ ? ୧୮ ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଞ୍ଜିବରଞ୍ଜେନ୍, ଗନମାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍ ବାଭେ ଆମଡ଼ିରନ୍ ଆ ସୁନା ଖିବା, ଆରି ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଜେଏକାବନ୍ ଖିବା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଉଡ଼ୟ ଗାମ୍ଲେ ଅଃଗବରୟଭେଞ୍ଜି । ଆରି ଏଜାଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିତମ୍ ଗିୟଲେ ଏରପ୍ତ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଗଇମଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗରିମଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ଖିବା । ୧୯ *ଖେନ୍ ତିଆଜା ମନ୍ରା ବୁଡ଼ୟମଡ଼ତାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଞ୍ଜିବରଞ୍ଜି ଆରି

* ୩:୫ ୩:୫ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୨୦:୧୨; ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୩୨; ଲୁକ ୧୨:୮ * ୩:୧୧ 3:11 ଜୁବାୟଲେ ତକ୍ଲୋବା * ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୨୧:୨ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଏଡ଼ି ୧୨:୬

ପବରତ୍ତତାଳି । ତିଆସନ୍ ଅନୁୟବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇର୍ଦ୍ଦେନ୍ ସିଲତ୍ ଆବୟରୁବୁଦ୍ଧିନାବା ।^{୧୦} ଅମତତ୍ତବା, ଖେନ୍ ସନତ୍ତଲୋତ୍ତନ୍ ତନତ୍ତଲେ ସନତ୍ତନ୍ ତେବତେବତାୟ, ଆନା ସର୍ବତ୍ତଖେନ୍ ଅମତତ୍ତଲେ ସନତ୍ତନ୍ ରୋତେ, ଖେନ୍ ଅସିତ୍ତନ୍ ଗନ୍ତଲନ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଇୟତେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍ଷୁମ୍ତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍ଷୁମ୍ତେ ।^{୧୧} ଖେନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ଜିନୟତାଲେ ଆପେୟଖେନ୍ ବୟନ୍ ଆ କୁସିଲୋତ୍ତନ୍ ତକ୍ଷୁମ୍ତାୟ, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଅକ୍ଷା ମନ୍ତରା ଜିନୟତେ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ଆତତ୍ତ ଖେନ୍ ବୟନ୍ କୁସିଲୋତ୍ତଖେନ୍ ତନକ୍ଷୁମ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଅବିକାରନ୍ ତିୟତାୟ ।”

^{୨୨} “ମଣ୍ଡୁଡ୍ଡିଆତତ୍ତ ପୁରାତାନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ, ଅନମତତ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମତତ୍ତେତୋ ।”

୪

ରୁଆଡ୍ଡଲୋତ୍ତନ୍ ଗିର୍ଜାନେନ୍

^୧ ସିଲତ୍ତଲୁନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ତନାଲ୍ଲମତନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଗିୟବା, ରୁଆଡ୍ଡଲୋତ୍ତନ୍ ଅବୟ ସନତ୍ତନ୍ ଆରୋସାତ୍ ତକୋଲନ୍, ପନେତନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସର୍ବତ୍ତନ୍ ଖେନ୍ ଅମତତ୍ତଲାୟ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ତେନ୍ନେ ତୋଲନ୍ ଜିରାୟ, କେନ୍ ସିଲତ୍ତଲୁନ୍ ଇନିଜି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଗଟେରୟତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତତ୍ତ ଅବତୁୟତମ୍ ।”^୨ ଅବତାତନ୍ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡ୍ଡଲୋତ୍ତନ୍ ବରିୟ ତେଲ୍ଲୟ; ଆରି ଅମତତ୍ତବା, ରୁଆଡ୍ଡଲୋତ୍ତନ୍ ଅବୟ କୁସିଲୋତ୍ତନ୍ ଅବୟନେ ଆତକ୍ଷୁମ୍ତନ୍, ଖେନ୍ ଗିୟୟ ।^୩ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଇରାନ୍ ତ ମଣିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତରେନ୍, ଆରି ତି କୁସିନ୍ ଏରେ ମର୍କତ ମଣିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୁପୁରୁଆତ୍ତନ୍ ତକୋଏନ୍ ।^୪ ଆରି, କୁସିନ୍ ଏରେ, ବକ୍ତୁଡ୍ଡି ଉଞ୍ଜି କୁସିନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ କୁସିଲୋତ୍ତଜି ବକ୍ତୁଡ୍ଡି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆତକ୍ଷୁମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜେଏକାବନ୍ ଆଜିଜିନେଜି ଆରି ଆବବଲୋତ୍ତଞ୍ଜି ସୁନାନ୍ ଆ ରନୁକ୍ତବ୍ ତକୋଏନ୍ ।^୫ କୁସିଲୋତ୍ତନ୍ ସିଲତ୍ ତାବରେତନ୍ ଆ ସନାଆର୍, ତରତ୍ତଆନ୍ ସର୍ବତ୍ତନ୍ ତ ମେଗନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ତୁଡ୍ଡତନାୟ, କୁସିନ୍ ଆମୁକ୍ତାବା ସାତଟା ବଡ୍ଡାତୋତନ୍ ଆତୁଡ୍ଡ ତକୋଏନ୍, ତି ସାତଟା ବଡ୍ଡାତୋତନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ୍ଡାଜି ସାତଟା ।^୬ ଆରି, କୁସିନ୍ ଆମୁକ୍ତାବା ଆଡ୍ଡେରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ମଡ୍ଡିର୍ ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ ।

କୁସିନ୍ ଆ ବାମ୍ତଡ୍ଡିୟତାଲ୍ଲଗତ୍ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆମୁକ୍ତାଗତଞ୍ଜି ତ ଆ କିଶ୍ଚୋଡ୍ଡଗତଞ୍ଜି ଅମତନ୍ ଆବରିୟ ତକୋଏନ୍ ।^୭ ପର୍ତ୍ତମ୍ ପରାନ୍ତାନ୍ ସିଅଁକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଅନବବାଗୁଆତେ ଡାଡ୍ଡଲିୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଅନବୟାଗିଆତେ ମନ୍ତରାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅନବରଞ୍ଜିଆତେ ଆରେଡ୍ଡେତେନ୍ ଅଡ୍ଡାତ୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍ ।^୮ ଅଡ୍ଡକୋ ପରାନ୍ତଞ୍ଜି ତୁଡ୍ଡୁ ଆ କାପ୍ପାନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ କାପ୍ପାରେଡ୍ଡନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଅମତନ୍ ଆବରିୟ ତକୋଲନ୍ । ଆନିଞ୍ଜି ତମ୍ବା ତଗଲ୍ଲ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ କନ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି;

“ମଡ୍ଡିର୍, ମଡ୍ଡିର୍, ମଡ୍ଡିର୍, ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ସିଲତ୍ ବୋସାତମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରନ୍,
ଆମ୍ତୁଡ୍ଡ ସିଲତ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆନିନ୍ ତକୋ, ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଜିର୍ତାୟ ।”

^୯ ପରାନ୍ତଞ୍ଜି କୁସିଲୋତ୍ତନ୍ ଆତକ୍ଷୁମ୍ତନ୍ ଆଏଡ୍ଡର୍ ଆମେଡ୍ଡ ଆଡ୍ଡକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ତରାଆତତ୍ତ ଗନ୍ତୁଗୁନ୍ ପନେମେଡ୍ଡନ୍ ତ ସନେକ୍ସେନ୍ ଆଡ୍ଡିୟେଞ୍ଜି ଆଡ୍ଡିଡ୍ଡ, ^{୧୦} ବକ୍ତୁଡ୍ଡି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି କୁସିଲୋତ୍ତନ୍ ଆତକ୍ଷୁମ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍ତରା ଆମୁକ୍ତାବା ତୁଡ୍ଡମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆତତ୍ତ ଲୋମ୍ତଜି । ଆରି କୁସିନ୍ ଆ ଜାୟତା ରମ୍ପଡ୍ଡି ରମ୍ପଡ୍ଡି ଆ ରନୁକ୍ତବ୍ ତକ୍ଷୋଲେ ବଡ୍ଡଞ୍ଜି,

^{୧୧} “ଏ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରଲେନ୍, ଆମନ୍ ମା ଗନ୍ତୁଗୁନ୍ ପନେମେଡ୍ଡନ୍,
ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ଡ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।

ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍,
ଆରି ଇସ୍ବମ୍ତମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଗତେଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଅନମେଡ୍ଡନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୫

ବଇନ୍ ତ ମେଶ୍ଚାଅନନ୍

* ୪:୫ ୪:୫ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୮:୫; ୧୧:୧୯; ୧୭:୧୮; ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧:୪

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ଖେନ୍ ଅବୟ ବଇନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ତିଆତେ ବାମିଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ସାତଗା ଅରବଜିତନ୍ ବାରେ ଆବଜିଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨ ଆରି, ଖେନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ରନପ୍ରିମର୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆନିନ୍ ଅବସର୍ଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବର୍ରେନ୍, “କେନ୍ ଅରବଜିତଞ୍ଜି ପାଲ୍ଲେ କେନ୍ ବଇନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତକୋ ?” ୩ ବନ୍ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ କି ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍* ଆନିଡ଼ ତି ଆ ବଇ ରୋଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଜି, ଆରି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ନିୟ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଜି । ୪ ତି ଆ ବଇ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ତିଆତେ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଆନିଡ଼ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଅଃରିୟତାଲଜି, ଖେନ୍ ମୁସୁକ୍ତାମଲ୍ଲିୟ କି ଯେଲାଇୟ । ୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲ୍ଲିୟ, “ୟେତଡ଼େ, ଗିଜା, ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା, ଜିଉଦାନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଅକିତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ସାତଗା ଅରବଜିତନ୍ ପାଲ୍ଲେ ବଇନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଜିନୟତାଲେ ଜିରାୟ ।”

୬ କୁସିଲ୍, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମୁକ୍ତାବା ଅବୟ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆତନଡ଼ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଗିୟଲାଇୟ । ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆର୍ଜୁଏଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ସାତଗା, ଅମତନ୍ ସାତଗା ତକୋଏନ୍, ତି ଆମଡ଼ଜି ସମ୍ପରା ପୁତଲ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆତ୍ରେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ଜି ସାତଗା । ୭ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ବଇନ୍ ପାଡ଼େନ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ବଇନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆମୁକ୍ତାବା ତୁଡ଼ଟୁମଞ୍ଜି; ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ ଗତେରାଜନ୍ ତ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା ଅନ୍ତମ୍ ତରୋନ୍ନୋଡ଼ନ୍ ସୁନା ଗିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆବରିୟ ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ରଡ଼ କନନନ୍ କନେଞ୍ଜି;

“ବଇନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅରବଜିତଞ୍ଜି ପାଲ୍ପାଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ମା ଜିଞ୍ଜିନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ରବୁଲମ୍, ଆରି ମିଞ୍ଜାମନମ୍ ବାରେ ଅଡ଼କୋ କେଜ୍ଜାନ୍, ଅଡ଼କୋ ଲଡ଼ଲଡ଼ମରଞ୍ଜି, ତ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଖିଏନ୍ ।

୧୦ *ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେବାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ରାଜ୍ୟନ୍ ତ ରାଓଡ଼ା କେଜ୍ଜାନ୍ ଏମ୍ନେଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜାତଞ୍ଜି ।”

୧୧ ଖେନ୍ ଆରି ଗିୟଲାଇୟ, କୁସିଲ୍, ଆମେଡ଼ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଏରେ ଅଜାର ଅଜାର, ଲକ୍ୟ ଲକ୍ୟ, ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବଡ଼ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଲାଇୟ । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡ଼ ବାରେ ବର୍ରେଞ୍ଜି; “ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍, ବୋସାନ୍, ଅନଜେନ୍, ବୁଡ଼ିନ୍, ରନପ୍ରିମ୍ ମନାନ୍ନେନ୍, ଗନ୍ତୁଗ୍, ସନେକେନ୍ ଆଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୧୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁତଲ୍, ପାତାଡ଼ନ୍ ତ ସମ୍ପେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ତ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି କନନନ୍ ଆକ୍ରନେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଲାଇୟ, ଆନିଞ୍ଜି କନେଞ୍ଜି;

“କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ମନାନ୍ନେନ୍, ଗନ୍ତୁଗ୍, ରନପ୍ରିମ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଆଏଡ଼ଡ଼ ତକୋନେତୋ ।” ୧୪ ଆରି ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍” ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ମୁଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି ।

ଅବୟ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ୁ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲ୍ପାଲନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସାତଗା ଅରବଜିତନ୍ ସିଲଡ଼ ପର୍ଡ଼ମ୍ ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆରି ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ତାବରେତନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆବର୍ରେନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଲାଇୟ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିରାୟ ।” ୨ ସିଲରେ ଖେନ୍ ଆରାଡ଼ାଡ଼ଲାଇୟ, ଅବୟ

* ୫:୩ 5:3 ଜାୟତା ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ☆ ୫:୧୦ ୫:୧୦ ଅନବଦନାବର ୧:୨

ଜେଏତମନ ଆ କୁର୍ତ୍ତା ଗିୟଲାୟ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ଆସିଲୋଡ଼ ଖଡ଼ାନ୍ ଆଖମଖମନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ ରନୁକବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜନିନୟନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ ।

୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବବାଗୁ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ଆରି ଅନବବାଗୁ ପରାନ୍ନାନ୍ “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ଚ୍ଚନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ । ୪ ଆରି, ଅବୟ ଲୁଲୁତମନ୍ ଆ କୁର୍ତ୍ତା ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରାଖନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ । ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲରକ୍ଷତାଲେ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସନୟନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ଅବିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ା କଡ଼ିବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୫ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବୟାଗି ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅନବୟାଗି ପରାନ୍ନାନ୍ “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ଚ୍ଚନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଯଗା କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରାଖନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ । କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ଆସିଲୋଡ଼ ଅବୟ ତରୁଡ଼େନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୬ ଆରି, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଆବସର୍ଚ୍ଚନ୍ ବାରେ ଆବର୍ଚ୍ଚି ଅନ୍ତମ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ, “ବତକ୍ସାନ୍ ବାରେ ବସେରେ” ଗମ୍ମନ୍ ଆରି ବତକ୍ସାନ୍ ବାରେ ଯାଗି ସେରେ ଜବନ୍ ତେତେ । ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଏଃଘୋୟାତୁଡ଼ ?” ଗାମଲେ ବର୍ଚ୍ଚି ।

୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବତଞ୍ଜି ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ଆରି ଅନବତଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍, “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ଚ୍ଚନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ । ୮ କୋମାବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ଆଖୁମ୍ ରନୁ:† ଆରି ପାତାତୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍ । ରନକ୍ସନ୍, କାନ୍ତାରାନ୍, ରୋଗାନ୍ ତ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁ ବାରେ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୯ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବମନ୍ଲୟ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ସିଲରେ ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଆସନ୍ ତ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ତନମିଲନ୍ ଆ ଜାୟତା ଖେନ୍ ଗିୟଲାଜି । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ଚ୍ଚନ୍ ବାରେ ବାକାବଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, “ଏ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ି ପ୍ରବୁ, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷଲଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାରତାଲେ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଆରି ଆମନ୍ ଅବଡ଼ିତନ୍ ?” ୧୧ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଜେଏ ଅଜିନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ ରକ୍ଷତାଲେ ତନିତନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ, ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ ।

୧୨ *ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବତୁଡ଼ୁ ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍, ସୋଡ଼ା ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଯଗାତମନ୍ ଆ ମାତ ଅନ୍ତମ୍ ଲୋଡ଼ ତେଏନ୍, ଆରି ଆକାଜନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ଆତେ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ । ୧୩ ସୋଡ଼ା ରିଜେନ୍ ବାରେ ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମେଡ଼ନ୍ ଆ ଲୁଆଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଅସେଡ଼ତାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଜଞ୍ଜି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାଜି । ୧୪ *ତସାଲ୍ ବଜନ୍ ଅରେତେଃତବନ ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଏତେଃଲନ୍ ମାୟାଏନ୍, ଆରି ବରୁନ୍ ତ ମଡ଼ି ସର୍ବେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି: ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତାୟଲନ୍ । ୧୫ ଆରି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରାଜାଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି, ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ବୋର୍ସାମରଞ୍ଜି, କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ତ ଏରକମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ବରେଡ଼ନ୍ ତ ବରୁନ୍ ଆରେଡ଼ରେଡ଼ ଆ ଜାୟତା ଜିରେ ଇୟଲେ ସନେଜି । ୧୬ *ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ତ ଜଲେଡ଼ଞ୍ଜି ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବସେଡ଼ନାବା, ଆରି କୁର୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଲେ ତକ୍ସୋଲେନ୍ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବରା ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆମ୍ବୁକାବାନ୍ ଆନା ତନଡ଼ଲେ ରପ୍ପିଏ ?”

୭

୧୪୪,୦୦୦ ଇସ୍ବାଏଲମରଞ୍ଜି

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ କି ସର୍ବେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ କି ଅନ୍ତମ୍ ଆରାନ୍ବଲୋଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ରିଜେନ୍ ଅଃନିତେ, ତିଆସନ୍ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଉଞ୍ଜି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି

* ୬:୬ 6:6 ବମନ୍ରା ଆସନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ଆ ପଡ଼ି † ୬:୮ 6:8 ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋନେ ✨ ୬:୧୨ ୬:୧୨ ଅନବଦନାବର ୧୧:୧୩; ୧୭:୧୮; ମାଡ଼ିର ୨୪:୨୯; ମାର୍କି ୧୩:୨୪, ୨୫; ଲୁକ ୨୧:୨୫ ✨ ୬:୧୪ ୬:୧୪ ଅନବଦନାବର ୧୭:୨୦ ‡ ୬:୧୪ 6:14 ତେପ୍ପା ✨ ୬:୧୭ ୬:୧୭ ଲୁକ ୨୩:୩୦

ତନୁତାଲେ ପୁତ୍ରଲୋଡ଼ନ ଉଞ୍ଚି କୁନେନ ଆ ରିଙ୍ଗେ ତଡ଼ଲେ ତକ୍ଷାଏଞ୍ଚି । ୨ ଆରି ଶେନ୍ ଅବୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରବଜିତ୍ ପାଢ଼ଲେ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । କେନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପୁତ୍ରନ୍ ତ ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ଅନବଗୁରୁଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଆଞ୍ଚାଡ଼େଞ୍ଚି ତି ଉଞ୍ଚି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ଆତଡ଼଼ ଯୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତେନ୍ ବାଢ଼େ ବରେଞ୍ଚି, ୩ “ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅରବଜିତନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଏତିଆଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ, ପୁତ୍ରନ୍ ତେଏତୋ କି ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରାନ୍ବ ଅଃମ୍ଲୋୟୁଡ଼଼ ।” ୪ ଅଞ୍ଚା ମନ୍ରାଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଆରବଜିତ୍ ତାନାଲନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଚି ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ଗାମଲେ ଶେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାଇୟ । ୧୨ କେଞ୍ଚା ଇସ୍ବାଏଲମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅରବଜିତନ୍ ତନାଲନ୍ ତେଏନ୍ । ୫ ଜିଉଦାନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ରୁବେନନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ଗାଦନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର । ୬ ଆସେରନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ନପ୍ତାଲିନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ମନସିନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର । ୭ ସିମନନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ଲେବିନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ଇସାକରନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ୮ ସବୁଲୁନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ଜୋସେପନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ବେଞ୍ଜାମିନନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ମନ୍ରା ଅରବଜିତନ୍ ତନାଲନ୍ ତେଏଞ୍ଚି ।

ଅଡ଼କୋ ତେସାନ୍ ଅ ମନ୍ରାଜି

୯ ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଶେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଗିୟବା ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କୁଉଡ଼ା, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଲଡ଼ଲଡ଼େଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଜେଏ ଅଞ୍ଚିନ୍ ଆରନେଜି, ଆରି ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଣ୍ଡିଅଲନ୍ ଖମଲେ କୁସିନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତନୁଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଚି । ୧୦ ଆନିଞ୍ଚି ଯୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତେନ୍ ବାଢ଼େ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଚି, “କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଳୁମନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତୁମ୍ ଅନୁବମରଲେନ୍ ।” ୧୧ ଆରି, କୁସିନ୍, ପାପୁରମରଞ୍ଚି ତ ଉଞ୍ଚି ପରାନ୍ନାଞ୍ଚି ଏରେ ଅଡ଼କୋ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଚି ଆତନଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚି କୁସିନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତୁଡ଼ମୁଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେଙ୍କେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଚି, ୧୨ “ଆମେନ୍, ସନେନ୍ସେନନ୍, ଗନୁଗୁନ୍, ବୁଢ଼ିନ୍, ସନେଙ୍କେନ୍, ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ଆତେ । ଆମେନ୍ ।”

୧୩ ପାପୁରମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “ଜେଏକାବନ୍ ଆଜିଜିନେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନାଜି ? ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଅଡ଼େଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାଜି ?”

୧୪ *ଶେନ୍ ଜାଲଡ଼ଲାଇୟ, “ଏ ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ତୁମ୍ ଜନା ।”

ଆନିନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ ତନଶ୍ଚାୟ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି । ଆନିଞ୍ଚି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ବାଢ଼େ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଅଞ୍ଚିଜି ତୋବଲେ ଜେଏ ଏମ୍ଲେଏଞ୍ଚି । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କୁସିନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାବା ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସେନ୍ପୁରତଜି । ଆରି କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଳୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଲରୋଲୋନେନ୍ ତିୟତଜି । ୧୬ ଆନିଞ୍ଚି ଆଞ୍ଚିୟ ଅଃଡ଼ୋଲଜେଜି କି ଅଃନ୍ନିର୍ଗାଲେଜି, ଆରି ଓୟୋଡ଼ନ୍ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଉଡ଼ରୁଡ଼ ବାଢ଼େ ଆନିଞ୍ଚି ଅଃଞ୍ଚୋମତୋବତଜି । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କୁସିନ୍ ଆ ମଡ଼ି ଆତନଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ତନୁରତୁରମରଞ୍ଚି ତେତେ, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ତୁଡ଼ତମନେତାନ୍ ଆମଡ଼ବା ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତୁରିୟତଜି । ଆରି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ଆମଡ଼ୁଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ଲେ ସେତେ ।”

ସାତ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲ୍ପାଲନ୍ ତ ସୁନା ପିଙ୍କନ୍

୧ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସାତ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ା ଗଣ୍ଡା ଜାୟ ରିଡ଼ରିଡ଼ାଜେନ୍ । ୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତନୁଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଚି ସାତଟା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଶେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ସାତଟା ପନେତନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୩ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଅବୟ ସୁନାନ୍ ବାଢ଼େ ଆତୁବତୁବନ୍ ତରୋମ୍ଲୋଡ଼ ଗିଲୁନ୍ ପାଢ଼ଲେ ତନମିଲନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ଜିରେ ଇୟଲାୟ ତନଡ଼େ । କୁସିନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ଆଡ଼କୋଏନ୍ ସୁନା ତନମିଲନ୍ ଆ

* ୭:୧୪ ୭:୧୪ ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୨୧; ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୩:୧୯

ତୋଣ୍ଡା ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାତନା ବୟନ୍ ମାୟଲେ ଅନମତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତରୋମ୍ପୋତନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।^୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଆତୁଡୁ ତରୋମ୍ପୋତନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାତନା ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତୋଲନେ ।^୫ ଆରି, ତି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ତରୋମ୍ପୋଡ଼ ଗିଲ୍ଲନ୍ ପାଡେନ୍ କି ତନମିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତଗୋ ବଦ୍‌ରିୟତାଲେ, ତିଆତେ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସେତେନ୍ । ତିଆସନ୍ ତାବରେତନ୍ ସତ୍ତ୍‌ଏନ୍, ଜାଲତମଲିଜନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ ଆରି ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍ ।

ପନେତନ୍ ଆ ସନତ୍ତା

^୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାତଜଣ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ପନେତନ୍ ପେସ୍‌ତନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲଞ୍ଜି ।

^୭ ଆପତ୍‌ମ୍ପା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଚାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଡେରନ୍ ତ ତଗୋନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାୟ । ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରାନ୍‌ବଞ୍ଜି, ଅଜିଡ଼ଞ୍ଜି ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଜୋମ୍‌ତୋତେନ୍ ।

^୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବୟ ଆଜୋମତୋତନ୍ ଆ ବରୁ ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ତାଆ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ମିଞ୍ଚାମନ୍ ଗତେଲେନ୍ ।^୯ ଆରି ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁକ୍ତି ନିୟ୍‌ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ରବୁଏଞ୍ଜି ଆରି ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ଜାଜଜି ନିୟ୍‌ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଗୁରୁଡ୍ରେଆଜେନ୍ ।

^{୧୦} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ବଡ଼ାତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆଜୋମତୋତନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍‌ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେଡ଼ଲାୟ; ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆଲରେଡ଼ ତ ତୁଡ଼ତମ୍‌ନେତାରେଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାୟ ।^{୧୧} ତି ଆ ତୁତୁୟ୍‌ ଆଞ୍ଜମ୍ “ଅସାଡ଼ ।” ତିଆସନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ତାଆ ଅସାଡ଼ ତେଆଜେନ୍, ଆରି ତି ଆ ତାଆ ଗାଲେ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ।

^{୧୨} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆଜାଜନ୍ ତ ତୁତୁଜଞ୍ଜି ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଗୁରୁଡ୍ରେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲୋଡ଼ତେନ୍, ଆରି ତମ୍‌ବାନ୍ ନିୟ୍‌ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲୋଡ଼ତେନ୍, ଆରି ତଗଲନ୍ ନିୟ୍‌ ଏଞ୍ଜେଗୋ ମା ତେଏନ୍ ।

^{୧୩} ଆରି ଶେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍ ଅବୟ ଅଡ଼ାଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବର୍‌ନ୍ ଶେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲାୟ, “ୟୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ତିଅଜା ଆ ଡ଼ଣ୍ଡ, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆରି ଯାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ପନେତନ୍ ପେଡ଼ତଜି ।”

୯

^୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ତୁତୁଜନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଶେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପାତାଡ଼ନ୍* ଆ କଣ୍ଡା ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।^୨ ଆନିନ୍‌ ଜିରେ ପାତାଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ରୋଏ, ଆରି ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବୋଲ୍‌ତାଡ଼କୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆତ୍ରଡ଼ତନାଞ୍ଜି ଆ ଓମୋଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଓମୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍‌ଲାୟ, ଆରି ତି ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆସନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍ ।^୩ ଆରି, ତି ଆ ଓମୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ପସ୍ତରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଅମ୍ପେଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନକାବରେଡ଼ନ୍ ଆ ବିସ ଅନ୍ତମ୍ ବୋର୍‌ୟାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।^୪ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଗାବନ୍, ଆମେଡ଼ନ୍‌ବଞ୍ଜି ତ ଅରାନ୍‌ବଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଞ୍ଜବମୋସ୍‌ଲଜି; ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆଇତାଡ଼ଲୋଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆରବ୍‌ଜିଡ଼ ଅଞ୍ଜବକୋଲୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ ପସ୍ତରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ ।^୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏର୍‌ରନକ୍‌ନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଆଜାୟ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆସନ୍ ପସ୍ତରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ସନକାବରେଡ଼ନ୍ ରମ୍‌ରମ୍‌ଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତେନ୍ ଏଜାଲେ ବଞ୍ଜାଲଡ଼ତନ୍ ତି ଆ ତନଶ୍ଟାୟ ନିୟ୍‌ ତିଅନ୍ତମ୍ ।^୬ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରନବୁନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜାଡ଼େଜି; ଆନିଞ୍ଜି ରକ୍‌ନେନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍‌ତ ରନବୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟତେ ।

^୭ ଅଲ୍‌ଜୁଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆରବଜାତାତେଞ୍ଜି ଆ କୁର୍‌ଆ ଅନ୍ତମ୍ ପସ୍ତରଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ତାଏଞ୍ଜି; ଆବବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୁନାନ୍ ଆ ରନୁକ୍‌ଏ ଅନ୍ତମ୍ ଆରୁବରୁବ, ଆ ମୁକ୍ଳାଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଜି ଆ ମୁକ୍ଳା ଅନ୍ତମ୍ ।^୮ ଆ ରଞ୍ଜି ଆଇମରଞ୍ଜି

* ୯:୧ 9:1 ଜରୁତମନ୍ ଆ ଲୋଓଡ଼

ଆ ଉଭ ଅନ୍ତମ୍, ଆଜିଞ୍ଜି ସିଅଁକିତନ୍ ଆଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆ ମାୟଢ଼ଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ଲୋଆଡ଼ନ୍ ଆ ତରଢ଼ନେମାୟ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ରଭାନ୍ ତ ଅଲ୍ଲୁଚ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆରିଚ୍ଚେଞ୍ଜି ଆ ସନତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଆ କାପ୍ପାଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସତ୍ତାଏନ୍ । ୧୦ ସନକାବ୍ରେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଲାନ୍ ତ ସରସ୍ତତନ୍ ତକୋ, ମନ୍ଲୟ୍ ଆଙ୍ଗାୟ୍ ଜାୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନବ୍ରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଲାଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋ । ୧୧ ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍, ଆ ରାଜାଞ୍ଜି; ଆଞ୍ଜମନ୍ ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବଦୋନ୍, ଆରି ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପଲିଓନ୍ ।

୧୨ ଗିୟ୍ଲବା, ଆମ୍ପଡ଼ୁ ଆ ତଣ୍ଡୁ ସୁଚ୍ଚେଏନ୍, କେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ବାଗ୍ଗୁ ତଣ୍ଡୁନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ ।

୧୩ ଅନବ୍ଚୁଡ଼ୁ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେଡେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଲବା ସୁନା ତନମିଲ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଉଞ୍ଜି ଆତେରିଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ସର୍ବେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ୍ । ୧୪ ତି ଅନବ୍ଚୁଡ଼ୁ ପନେତନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ପମନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପରାତନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଲ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଆବଣ୍ଡିନ୍ ଉଞ୍ଜି ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ବାଜି ।” ୧୫ ତିଆସନ୍ ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼, ଆଙ୍ଗାଜନ୍, ତିନ୍ନାନ୍ ତ ବେଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ସମିରା ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତି ଉଞ୍ଜି ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୬ ଆରି, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଳୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ପାୟ୍ଜି ବକୁଡ଼ି କୁଚି, ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ୍ । ୧୭ ଆରି ତନାଲ୍ଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ତ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଳୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲଲାୟ୍, ଆ ମାୟଢ଼ଞ୍ଜି ଆ ତରଢ଼ନେ ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲୁତମ୍, ନିଡ଼ି ଆରି ସାଡ଼ସାଡ଼ଗଡ଼ି ତକୋଏନ୍ । କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆବବ୍ ସିଅଁକିତନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଗତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍, ଓମୋତନ୍ ତ ଗନ୍ଦକନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ । ୧୮ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଗତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆତୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତଗୋ, ଓମୋତନ୍ ତ ଗନ୍ଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଯାଗି ରୋଗାନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍, କେନ୍ ଆ ରୋଗାଜି ବାଞ୍ଜେ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ମନ୍ରାଜି ରନକୁନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ସା ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ତ ଆଲାଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ତକୋଏନ୍ । ଆଲାଞ୍ଜି ଜାଆତନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତି ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି ।

୨୦ ରୋଗାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଞ୍ଚରବୁଲଞ୍ଜି ଆଲାଗାମରଞ୍ଜି, ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଚାବଡ଼ିଡ଼ବୁଲଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆପୁରପୁର, କୋଡ଼ତାୟ୍ପୁରନ୍, ସୁନାନ୍ ରୁପାନ୍, ତମ୍ପାନ୍, ଅରେଡ଼ନ୍ ତ ଅରାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବୁତବନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ୍ପୁର ଅଞ୍ଚମ୍ରେଡ଼ଲଜି । ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଅଞ୍ଚରପ୍ରିଏଜି, ଅମତଡ଼ଲେ ଅଞ୍ଚରପ୍ରିଏଜି ଆରି ତଡ଼ିୟ୍ଲନ୍ ଅଞ୍ଚରପ୍ରିଏଜି । ୨୧ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ରନକୁ, ତନେଜନ୍, ଜୋଣ୍ଡା କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ରାଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଞ୍ଚାବୟ୍ବୁଲଞ୍ଜି ।

୧୦

ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ ତ ସନ୍ନା ବଇନ୍

୧ ଆରି, ଅବୟ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍, ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲଲାୟ୍ । ମେଗନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଆବ୍ଗୁସାୟ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆବବନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ସୁସୁରୁଆଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍; ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ବାଗ୍ଗୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ସୋଣ୍ଡାଡ଼ତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟ୍ତାଏନ୍ । ୨ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ସନ୍ନା ବଇନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ବଇନ୍ ଆରୋରୋ ତକୋଲନ୍ । ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ ସର୍ମେୟ୍ଣାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍; ୩ ଆରି ସିଅଁକିତନ୍ ଆ ଗୁରୁମ୍ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ବାକାବ୍ଲେ ଓଡ଼େଏନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେମା ସାତଟା ମେଗନ୍ ତୁଡ଼ୁଡ଼ଲନ୍ କେନ୍ ଆନୋଡ଼େନ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି । ୪ ତି ସାତଟା ମେଗନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୁନ୍ ଇନିଜି କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ତିଆତେ ଖେନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲାୟ୍, ବନ୍ତେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସର୍ବେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ୍, ତି ଆ ସର୍ବେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ୟ୍, “ସାତଟା ମେଗନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇନିଜି ଅମତଡ଼ତେ ତିଆତେ ସଲେ ତକୋଆ, ତିଆତେ ଇଡ଼ୁଡ଼େ ।”

୫ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଅଙ୍ଗା ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ ସର୍ମେୟ୍ଣାନ୍ ତ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମନ୍ ଆସି ରୁଆଡ଼ଗଡ଼୍ ତେକ୍ସେସିଲନ୍; ୬ ଆରି ପୁତ୍ରିନ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ସର୍ମେୟ୍ଣାନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନବ୍ଡେଲ୍ମର୍ମରନ୍ ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ଲୋଡ଼୍ ଆନିନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍

† ୯:୧୪ 9:14 ମେସପଗାନ୍ଆ

ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆରି ଅଃତ୍ତୁତେ, ୭ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ଵ ଅଜ୍ଞା ଆ ସସବରଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଅନବସାତ ପାଢ଼ଲତ୍ଵବର୍ମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତ୍ଵତେନ୍ ଆଡିତ୍ଵ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଗବ୍ରିବରଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତେତେ ।”

୮ ଆରି, ରୁଆଡନ୍ ସିଲତ୍ଵ ଅଜ୍ଞା ସର୍ବତ୍ଵ ଖେନ୍ ଅମତ୍ତଲ୍ଲାୟ ଆରି ବତର, ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ବର୍ତ୍ତୟ, “ଜିରା, ସର୍ମେୟଶ୍ଵାନ୍ ତ ପୁତ୍ରିଲୋଡନ୍ ଆତନଡନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲତ୍ଵବର୍ମରନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ବଜ୍ଞ ଆରୋରୋ ତକୋ ତିଆତେ ଇୟ ପାଢ଼ା ।”

୯ ସିଲତ୍ତେ ଖେନ୍ ପାଢ଼ଲତ୍ଵବର୍ମରନ୍ ଆମତ୍ଵ ସିଲତ୍ଵ ତି ସନ୍ନା ବଇନ୍ ଇୟଲେ ବେଡ୍ନାୟ । ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ବର୍ତ୍ତୟ, “କେନ୍ଆତେ ପାଢ଼ଲେ ଇୟ ଜୋମା, କେନ୍ଆତେ କିମୋଡ୍ନମ୍ ଆସନ୍ ଅସାଡ୍, ବନ୍ତ ତ ଅତ୍ତଲୋଡ୍ନମ୍ କେନ୍ଆତେ ଆତଡ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜବୁଡ୍ତମ୍ ତେତେ ।”

୧୦ ସିଲତ୍ତେ ତି ସନ୍ନା ଆ ବଜ୍ଞ ପାଢ଼ଲତ୍ଵବର୍ମରନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ଵ ପାଢ଼ଲେ ଖେନ୍ ଜୋମଲ୍ଲାୟ, ତିଆତେ ତଅତ୍ତଲୋଡ୍ଖେନ୍ ଆତଡ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜବୁଡ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ଲାଖନ୍ ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ କିମୋଡ୍ଲୋଡ୍ଖେନ୍ ଅସାଡ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ । ୧୧ ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଆନ୍ନିଡ୍ ଅବୟନେ ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ବର୍ତ୍ତୟ, “ଗୋଗୋୟତମ୍ କେଜ୍ଞାନ୍, ଜାତିନ୍, ଲତ୍ତଲ୍ଲତ୍ତେ ତ ରାଜ୍ଞି ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ୍ ଆରି ବତର ଆମନ୍ ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନା ।”

୧୧

ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି

୧ ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଜରଡ୍ତଲ୍ଲତ୍ଵ ତାଜୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ତାଜୋନ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ତିୟଲ୍ତୟଜି, ଅବୟନେ ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ବର୍ତ୍ତୟ, “ତୋନା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସରେବାସିଡ୍ନ୍ ତ ତନମିଲନ୍ ଇୟ ତରେଡା, ଆରି ସରେବାସିଲୋଡ୍ନ୍ ପୁର୍ପୁର୍ନେମରଞ୍ଜି ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ଇୟ ତିତିଆଜି । ୨ ବନ୍ତ ସରେବାସିଡ୍ନ୍ ଆ ତାଶ୍ଵଗତ୍ଵ ଏତରେଡ୍ତୁଡ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍, ତିଆତେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବାକୁଡି ବାଗୁ ଆଜ୍ଞାୟ ଜାୟ କେନ୍ ମଡିବ୍ ଗଡାନ୍ ଖାତୁବଲେ ତକ୍ତୋତଜି । ୩ ଆରି ଖେନ୍ ଅଜ୍ଞାକାବନ୍ ଆଜିଜିନେନ୍ ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆସ୍ଵାୟତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ୧,୨୬୦ ତିନ୍ନା ଜାୟ ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ଅସ୍ଵତ୍ଵବରତଜି ।”

୪ ତି ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିଲୋଡ୍ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମୁଜ୍ଞାବା ଆତନଡ୍ତେ, ବାଗୁ ଜିତନ୍ବନ୍ ତ ବାଗୁ ପିଙ୍କତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୫ ବନ୍ତ ଆନ୍ନିଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ପନାବରାନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ତେନ୍, ଆତଅତ୍ତଲୋଡ୍ତେ ସିଲତ୍ଵ ତଗୋନ୍ ତୁଡ୍ଲନାୟ କି ବନେରାମରଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ଜୋମତୋଡ୍ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ପନାବରାନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ, ଏଭେଲେମା ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ରନକୁନ୍ ତେତେ । ୬ ଆନିଞ୍ଜି ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ଆବର୍ତ୍ତେ, ଆଡିତ୍ଵ ଏଜ୍ଞାଲ୍ଲତେନ୍ ତରୁବନ୍ ଅଃନ୍ନଡୋଆୟ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡନ୍ ଇଡ୍ତଲେ ତନକ୍ତୋନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ତାଆନ୍ ନିୟ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଗନବ୍ତେଲନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆଇସ୍ଵମଞ୍ଜି ବାଭେ ପୁତ୍ରିଲୋଡ୍ନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ରୋଗାନ୍* ବାଭେ ପନବ୍ତରତନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଆମତ୍ତେ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ ।

୭ ଅଆ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ପାତାଡ୍ନ୍ ସିଲତ୍ଵ ଅବୟ ଜନ୍ତୁ ତୁଡ୍ତନାୟ, ଆନିନ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଞେତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ଅବନାରେତାଲେ ରକୁତଜି । ୮ ଆରି ଅଜ୍ଞା ସୋଡା ଗଡା ଆ ତଡ୍ତରଲୋଡ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତତ୍ଵ ଆଅଜ୍ଞାତତ୍ତଲୋଡ୍ନ୍ ରକୁଏଞ୍ଜି, ତେଭେ ତି ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆ ମତ୍ତ ଆସେତ୍ ତକୋତନ୍ । ତି ଆ ଗଡା ସଦୋମନ୍ ତ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଗାମଲେ ଅବଜ୍ଞତ୍ତଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ବୋ । ୯ ଆରି, ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ କୁଭମ୍ନା, ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ କେଜ୍ଞା, ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ଲତ୍ତଲ୍ଲତ୍ତେ ତ ଅତ୍ତକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ବଢ୍ଲେ ଜାୟ ତି ଆ ମତ୍ତେ ଗିୟତଜି, ଆରି ତିଆତେ ଆନ୍ନିଡ୍ ଅଃନ୍ନବ୍ତିଲ୍ଲତିଲେଜି । ୧୦ କେନ୍ ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସର୍ତାତଜି । ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଅଲ୍ଲତିୟତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ତି ଆ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତତ୍ଵ ପରାନ୍ତଶ୍ଵନ୍ ଅମ୍ଲେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ବନ୍ତ ଯାଗି ତିନ୍ନା ବଢ୍ଲେ ଆତ୍ରେନ୍ ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ତେ ସିଲତ୍ତେ ତନଡ୍ତୟମନ୍ ଜିରାୟ । ୧୨ ବନ୍ତ ଯାଗି ତିନ୍ନା ବଢ୍ଲେ ଆତ୍ରେନ୍ ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତନଡ୍ତେଞ୍ଜି, ସିଲତ୍ତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ବତଡ୍ତେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡନ୍

* ୧୧:୨ ୧୧:୨ ଲୁକ ୨୧:୨୪ * ୧୧:୬ 11:6 ସରିନ୍ ☆ ୧୧:୭ ୧୧:୭ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୩:୫-୭, ୧୭:୮

ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ବତ୍ତନ୍ ବାରେ ଅବୟ୍ ସର୍ବତ୍ତନ୍ ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି, “ତୋଶ୍ରେନ୍ ଜିରାୟ୍‌ବା ।” ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ମା ମେଗନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ବନେରାମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୧୩ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଗଡ଼ାନ୍ ଦସ ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲନ୍, ଆରି ତକରଲନ୍ ବାରେ ୭,୦୦୦ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ଆରମେଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାରେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେଏଞ୍ଜି ।

୧୪ ଅନବଦ୍‌ଗା ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ଜିରେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅନବଦ୍‌ଗା ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ଲଜିର୍‌ତାୟ୍ ।

ଅନବସାତ ପନେତନ୍

୧୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବସାତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ପେଡେନ୍, ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ବତ୍ତନ୍ ବାରେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବନେନ୍ ସହ୍‌ସାଏନ୍, “ପ୍ରବୁଲେନ୍ ତ ଆ କ୍ରସ୍‌ନ୍ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆଏଡ଼ର ସାସନତେ ।” ୧୬ ସିଲରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଲ୍‌ବା ରାଜାଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ କୁସଲୋଡ଼ ଆତକ୍‌ମନ୍ ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ମୁଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ବରଞ୍ଜି,

୧୭ “ଏ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାତମ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନ୍, ଆମନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ତ ନମିଞ୍ଜେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସେକେତମ୍

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ସୋଡ଼ା ରନପ୍ରିନମ୍ ବାରେ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଜାଏନ୍ ।

୧୮ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍‌ମ୍ ତୁୟାଲାୟ୍,
ନମି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅବପସ୍‌ଆତିତଜି ।

କାକାଡ଼ାମରନ୍‌ମଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରନ୍‌ମଜି ତ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି,

ଆରି ଅଞ୍ଜୁମମ୍ ଆବୁତଡ଼ତେଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ସନ୍ନା ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ତଜି;

ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଅବସେଡ଼ତଜି, ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ।”

୧୯ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଆ ସନଡ଼ ରୋଲନେ ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅନଗଡ଼ପେଲନ୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜାଲ୍‌ତମଲିଜନ୍, ତାବରେତନ୍, ତକରଲନ୍ ତ ସୋଡ଼ା ଆଡ଼େରଡ଼ିରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ।

୧୨

ଆଇମରନ୍ ତ ଜାଆତନ୍

୧ ଆରି, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍; ତେରେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆଜିଜିନେ, ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଆଜାଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ବାରଟା ତୁଡ଼ଜନ୍ ବାରେ ଆଡ଼ବୁବନ୍ ଅବୟ୍ ରନ୍‌କବନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୨ ଆନିନ୍ ଆପାଞ୍ଜୁରନ୍* ତକୋଏନ୍, କୋକ୍ଳୋତନନ୍ ଆସନ୍ ବଭାନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ଯେଲେ ତକୋଲନ୍ ।

୩ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍; ଗିୟ୍‌ବା, ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଜାଆଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆବବନ୍ ସାତଟା, ଆ ଡେରିଡ଼ନ୍ ଦସଟା ଆରି ଆବବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସାତଟା ରନ୍‌କବନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆନିନ୍ ଆଲାନ୍ ବାରେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ତୁଡ଼ଜି ତିଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାୟ୍ କି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡେନ୍ । ତି ଆଇମରନ୍ ପସିଜନ୍ କୋଡା କୋଡା ତେରେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆତନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତନଡେ । ୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଆଇମରନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଲୋଆଡ଼ତାଡ଼ନ୍ ବାରେ ସାସନତେ, ଆରି ତି ଓକାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କୁସଲୋଡ଼ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୬ ଆରି, ତି ଆଇମର୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ ତରକୋନେରେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ତେରେ ୧.୨୭୦ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅବଜାତାଲେ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ।

ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତଡ଼ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ତେଏନ୍

* ୧୧:୧୩ ୧୧:୧୩ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୭:୨୯; ୧୭:୧୮ * ୧୧:୧୯ ୧୧:୧୯ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୮:୫; ୧୭:୧୮; ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୭:୨୧ * ୧୨:୨ 12:2 ଅତିଲକୋଡ଼

୭ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେନ୍ ତେଏନ୍, ମିକାଏଲନ୍ ତ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରଫରଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍, ତି ଜାଆତନ୍ ତ ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ଫରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେଏଞ୍ଜି । † ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଆତନ୍ ତ ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ଫରଞ୍ଜି ଆରେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞାଡ଼ଲଜି । ୯* ତି ଜାଆତନ୍, ପେଲ୍ଲସୁମନ୍, ପୁତ୍ନି ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରଣ୍ଡାୟତେନ୍ ଆ ଜାଆଡ଼, ଆଞ୍ଜମନ୍ ସନୁମ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆସ୍ତେଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ ଅସେତେଜି ।

୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାଇୟ; “ନମିଖେନ୍ ଅନୁରନ୍, ବୋର୍ସାନ୍ † ତ ରଜ୍ୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ଅଡ଼ୋଲାଇୟ, ତିଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ନେନ୍ ତୁୟାୟଲାଇୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତି କାନାୟକାୟମରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନଡ଼ତାଲେ, ବୋଞାଡ଼ଲୋଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ ତଗଲ୍ ତମବା କାୟକାୟଲ୍ୟଏନ୍, ନମି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲାଇ । ୧୧ ମେଶ୍ଟାଆନନ୍ ଆ ମିଞାମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରନବୁନ୍ ଜାୟ ବୋଞାଡ଼ଲୋଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍ଲୋଞ୍ଜି ତିୟତମଲ୍ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିନୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଏ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ବେତ ଯୋଡ଼ ପୁତ୍ନି ତ ସର୍ମେୟଶ୍ଟାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଶ୍ଟାନ୍ ତେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ପେଲ୍ଲସୁମନ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଅସୋୟତମ୍ ଗାମିଲେ ଜନାତାଲେ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅମ୍ତଡ଼ବାବେନ୍ ପଡ଼ଲାଇୟ ।”

୧୩ ଜାଆତନ୍ ପୁତ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଗିୟତମଲ୍ଲନ୍ କି ତି ଓକାସିଜନ୍ ଆକ୍ରୋତେନ୍ ଆଇମରଆତଡ଼ ତଶ୍ଟାୟେନ୍ । ୧୪ ତି ଆଇମରନ୍ ଜାଆତନ୍ ଆମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତାଲେ ଆରିଡ଼ିବରଞ୍ଜି ତରକୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍, ଜିରେ ଯାଗି ବସେଡ଼ ତୁଡ଼ୁ ଆଞାୟ ଜାୟ ଏରାୟ୍ତୁ ଇୟ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଆ କାସ୍ତା ବାଗୁ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୫ ତି ଆଇମରଆତଡ଼ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବପାଡ଼ତାନ୍ ଆସନ୍ ପେଲ୍ଲସୁମନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଲତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତାଆନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ଲାଇୟ । ୧୬ ବନ୍ତ ତି ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ନି ଆ ତଅତନ୍ ଆଡ଼ତମତାଲେ ଜାଆତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରମ୍ତୁଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଲତା ଗାଏନ୍ । ୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜାଆତନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ଜବ୍ ବରାବେନ୍, ଆରି ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେତଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆତନ୍ ତୁଡ଼ଲାଇୟ । ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଲକିୟଲୋଡ଼ ତନଡ଼େନ୍ ।

୧୩

ବାଗୁ ଜନ୍ତୁନ୍

୧ *ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଅବୟ ଜନ୍ତୁନ୍ ସର୍ମେୟଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ; ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ଦସଟା ଆରି ଆବବନ୍ ସାତଟା ତକୋ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତେରିଡ଼ଲୋଡ଼ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ ରନୁକବନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନବନିଶ୍ଟାୟବର ଆଞ୍ଜମଜି ଆଇଡ଼ିବ ତକୋଲନ୍ । ୨ ଅଞା ଜନ୍ତୁ_ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ତିଆତେ ତାୟମାରକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ କମ୍ବତନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ତଅତନ୍ ସିଅକିତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ । ତି ଜାଆତନ୍ ଆ ବୋର୍ସାନ୍, ଆ କୁସିନ୍ ତ ଆ ସୋଡ଼ା ଅଦିକାରନ୍ କେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ତିୟେନ୍ । ୩ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆବବ ଅବୟ ଆପାରା ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆର୍ବବୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆପାରାଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼େନ୍, ଆରି ପୁତ୍ନି ଆ ମନ୍ରାଜି ସାନ୍ନି ତେତଜି କି ତି ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୪ ଆରି ତି ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ଜାଆଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ପୁରେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁନ୍ ନିୟ ପୁରେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଆନା ତକୋ ? ଆରି ଆନା ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେଲେ ଅଲ୍ଲରପ୍ରିଏ ?”

୫ ଜନ୍ତୁନ୍ କକ୍ଲିନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଟାୟଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତଅତନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ୪୨ ଆଞାୟ ଜାୟ ଲନୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୬ ସିଲଡ଼େ ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ତମଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼, ଆଞ୍ଜମନ୍, ଆଡ଼କୋନେସିତନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନିଶ୍ଟାୟେଞ୍ଜି । ୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼

☆ ୧୨:୭ ୧୨:୭ ଜିରଦା ୧:୯ ☆ ୧୨:୯ ୧୨:୯ ଲୁକ ୧୦:୧୮ † ୧୨:୧୦ 12:10 ରନପ୍ରିନ୍ ☆ ୧୩:୧ ୧୩:୧ ଅନବଦନାବର ୧୨:୩,୭-୧୨

ଅନବଆରେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୟତନ୍ ଖାଡେନ୍, ଆରି ଅଡକୋ କେଲ୍ଲାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଅଡକୋ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଅଡକୋ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଅଡକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆଉପରେଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୮ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆମ୍ମୁ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଆଖୁମ୍ ଆର୍କୁଏଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇତିଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅମରେଡ଼ତାଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ପୁରତଜି ।

୯୮ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡେତୋ । ୯୯ ଆନା ଆନାମରନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିତେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବନଣ୍ଡିନ୍ ତେତେ; ଆରି ଆନା ଆନାମରନ୍ଆତଡ଼ କଡିବନ୍ ବାରେ ରକ୍ଷୁତେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ କଡିବନ୍ ବାରେ ରନକ୍ଷୁନ୍ ତେତେ; କେନ୍ ତେନ୍ନେ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଏନ୍ ତ ତନେନ୍ ସନାୟାୟତମ୍ । ୧୦୦

୧୦୦ ସିଲଡଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଜନ୍ତୁ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ତେରିଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ବାଗୁ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜାଆତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବରନ୍ନେ । ୧୦୧ ତି ଆମ୍ମୁ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆତେମଡ଼ କେନ୍ ତିଲ୍ଲି ଆ ଜନ୍ତୁ ଅଡକୋନ୍ ଆ ଅଦିକାରନ୍ ଖଣ୍ଡମତେନ୍, ଆରି ତି ଆମ୍ମୁ ରନବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆପ୍ରାଏଏନ୍ ତ ଆମ୍ରନଡେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ଆତଡ଼ ଆରି ତେରେ ଆଡୁକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଜଗମଗଃ ବାୟ୍ତଜି । ୧୦୨ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ, ଅଡକୋ ମନ୍ରାଜି ଆତେମଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ଅବସେଡ଼ତାୟ୍ । ୧୦୩ ଆରି ଆମ୍ମୁ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆତେମଡ଼ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଗୋଗୋୟତଡ଼ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଜି; କଡିବନ୍ ବାରେ ପାଏଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆରମେଡେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ରୁବତୁବନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବାୟ୍ତଜି । ୧୦୪ ଏଜାଲତେନ୍ ଆମ୍ମୁ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆ କୋଡ଼ତାୟ୍ ବରନ୍ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ତନଡ଼ୟମନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ତିଆଜା ମନ୍ରା କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଅଃସେନ୍ପୁରଜି ତିୟ୍ତେ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ରନକ୍ଷୁନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦୫ ଆରି ସୋଡ଼ା, ସନ୍ନା, ଗମାଡ଼ମରନ୍, ତୋଲେୟମର, ତିନ୍ସୟ୍ଲୁମମର ତ କମ୍ପାରିମରନ୍* ଅଡକୋ ମନ୍ରାଜି ଅଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ତ ଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବତଗାୟ୍ ବାୟ୍ତଜି । ୧୦୬ ଆରି, ତି ଅରମ୍ମତନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ଜନ୍ତୁ ଆଖୁମ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ତି ଜନ୍ତୁ ଆ ତନିତି ଅଜା ମନ୍ରା ଅଃଜ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଖିଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ତମତମଲନ୍ ଅଃରପ୍ରିଏ ଗାମଲେ ଜନ୍ତୁ ବର୍ତନେ ।

୧୦୬ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଗିଆନନ୍ ସନାୟାୟ । ଆନା ଆମଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଜନ୍ତୁ ଆ ତନିତି ତିତିଏତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାଜି ଆ ତନିତି, ଆରି ତି ଆ ତନିତିନ୍ ୭୭୭ ।

୧୪

ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତ ୧୪୪,୦୦୦ ବୟଲେମରଞ୍ଜି

୧ * ଆରି ଗିୟ୍ବା, ସିଓନନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତ ଆନାଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆଖୁମନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଆଖୁମ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତନଡ଼ ଆଡୁକୋଲଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାଜି । ୧ ଆରି, ଅନ୍ତିତନେତାନ୍ ତ ତାବରେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସର୍ବତନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲୟ୍; ଖେନ୍ ଅଜା ସର୍ବତ୍ ଅମତଡ଼ଲୟ୍ ତିଆତେ ଗତେରାୟମରଞ୍ଜି ଆ ରାୟତ୍ରିୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସତ୍ତାଏନ୍ । ୨ ଆନିଞ୍ଜି କୁସିନ୍, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମୁଲ୍ଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ରଡ଼ କନନନ୍ କନେଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଖନିନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ତୁମ୍ ତି ଆ କନନନ୍ କନଲେ ରପ୍ରିଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତି ଆ କନନ କନଲେ ଅଃରପ୍ରିଲଜି । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିବ୍; ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅଡେଜା ଜିର୍ଡେ, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅଡେରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆସନ୍ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ମୁ ଆ ଜଅ ଅନ୍ତମ୍ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖନିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଅଃକର୍ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାଜି ତଡ଼ ।

* ୧୩:୧୭ 13:16 ବମନ୍ରା ଆସି* ତକୋତାଲନ୍ ଅକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ମନ୍ରା * ୧୪:୧ ୧୪:୧ ଅନବଦନାବର ୭:୩

ଯାଗି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ କବର

୨ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ମଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଜ୍ଜାନ୍, ଅଡ଼କୋ ଲଢ଼ଲଢ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ କୁଡ଼ମ୍ପାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଆଏଡ଼ର୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଖାଡ଼େନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବର୍ତ୍ତନେ, ୨ “ଇସ୍ତରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବଡ଼ଡ଼ବା, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେକେବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାଲାଇୟ; ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍, ସର୍ତ୍ତେୟଣ୍ଡାନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁଡ଼ତମନେଡ଼ାନ୍ ଆ ଗନବଡ଼େଲ୍ମମରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେନ୍ପୁରବା ।”

୮ * ଆମ୍ପୁଡ଼ୁ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମର ଆ ତିକ୍ତି ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବର୍ତ୍ତେ, “ଅଜା ବାବିଲୋନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ତାରିନେନ୍ ଆ ପରାନ୍ସାଭି କାକାଡ଼ା ଅଲିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅବଗାଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅସେଡେନ୍, ରସମେନ୍ ।”

୯ କେନ୍ ଅନବଦ୍ଧାଗୁ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ତିକ୍ତି ଅନବଦ୍ଧାଗି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଅବୟନେ ଜିରେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ଇୟଲାଇୟ ବର୍ତ୍ତେ, “ଆନା ଜନ୍ତୁନ୍ ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ପୁରତେ ଆରି ଇଡ଼ାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କି ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ଜାତେ, ୧୦ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ମାୟମାୟଲେ ଆଡୁବଡୁବନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଅଲିନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଗାତେ, ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆଡେମଡ଼ ତଗୋନ୍ ତ ଗନ୍ଦକନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଡେ । ୧୧ ତି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ତୁଡ଼ତନାୟ; ଆନାଜି ଜନ୍ତୁନ୍ ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ପୁରତଜି, ଆରି ଆ ସିନ୍ନନ୍ ଜାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ତିନ୍ନାନ୍ ତଗଲ୍ ତମବା ଲୋଲୋନେନ୍ ଅଃଞାଡ଼େଜି ।”

୧୨ ତେନ୍ଦେ ବୟଲେମରଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍, ଆନାଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନାୟବର ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍ତ୍ତନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସଏଲେ ତକୋନେତଜି ।

୧୩ ଆରି, ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ଅମଡ଼ଲାଇୟ, “କେନ୍ଆଡେ ଇଡ଼ା, କେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନାଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲେ ରବୁତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

୧୪ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଲନୁମକ୍ତଜନ୍ ଆସନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଲନୁମଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତଜି ।”

ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍

୧୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଅବୟ ଜେଏ ମେଗନ୍, ଆରି ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅକ୍ତମ୍ ଅବୟନେ ଆଡ଼କ୍ତମ୍ ତକୋଲନ୍, ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ସୁନା ରନୁକବନ୍ ତ ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଅସୁବଡ଼ମନ୍ ଆ କଡ଼ଭି ତକୋଏନ୍ । ୧୬ ସିଲଡ଼େ ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼ଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବରେନ୍, “କଡ଼ଭିମ୍ ବାରେ ଜନ୍ରୋମନ୍ ଗଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇୟ, ଆରି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମ୍ ଅଗୁରାଜେନ୍ ।” ୧୭ କେନ୍ଆଡେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ କଡ଼ଭି ବାରେ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼େନ୍ ।

୧୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତାୟ, ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଅସୁବଡ଼ମନ୍ ଆ କଡ଼ଭି ତକୋଏନ୍ ।

୧୯ ଆରି, ତନମିଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଖାଡ଼େନ୍; ଆନା ଆସିଲୋଡ଼ ଅସୁବଡ଼ମନ୍ ଆ କଡ଼ଭି ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବାକାବଲେ ବରେନ୍, “କଡ଼ଭିମ୍ ବାରେ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟା ଜୁମାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼ା; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଗୁରାଜେନ୍ ।” ୨୦ ସିଲଡ଼େ ତି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ କଡ଼ଭି ବାରେ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ବନ୍ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜଞ୍ଜି ଗଡ଼େନ୍, ଆରି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ବରା ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଆ ଖିରାଲ୍ଖାଲ୍ ସୋଡ଼ା କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡେନ୍ । ୨୦ *ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟ ତକୋନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଗୁରଞ୍ଜି ଖିରାଲ୍ଖାଲ୍ ଅନବଞ୍ଚାଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାଗୁରନ୍

* ୧୪:୮ ୧୪:୮ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୮:୨ * ୧୪:୨୦ ୧୪:୨୦ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୯:୧୫

ଞ୍ଜରାଲଞ୍ଜାଲଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ତୁଝଲନ୍ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ତନଡ଼ତମ୍ ଜାୟ୍ ତୋଲନ୍ ବସଅ କୋସ* ଜାୟ୍ ପେଏନ୍ ।

୧୫

ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ତ ରୋଗାନ୍

୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଶେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ସାତଜଣ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସାତଗା ରୋଗାନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମ୍ଜି; କେନ୍ ଆ ରୋଗାଜି ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସୁଜ୍ଜେତେ ।

୨ ଆରି ଶେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ତଗୋନ୍ ଆମାୟ୍ନେନ୍ ଅବୟ୍ କାଞ୍ଜନ୍ ଆ ସମ୍ବେୟ୍ଣୁ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ତନାଲ୍ମତନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍; ଆରି, ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଜନ୍ତନ୍, ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ତ ଆଞ୍ଜମନ୍ ଆ ତନିତି ସିଲଡ଼ ଜିନୟ୍ଣେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗତେରାୟ୍ ଞ୍ଜମଲେ ତି କାଞ୍ଜ ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ଣୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ମୋସାନ୍ ତ ମେଣ୍ଡୁଆନନ୍ ଆ କନନ୍ କନେଞ୍ଜି,

“ଏ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସା ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରନ୍,
ଲନ୍ମମନ୍ ତିଅଜା ଆ ସୋଡ଼ା ଆରି ସରାନ୍ନିତାନ୍,
ଏ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା,
ତଡ଼ରମ୍ମଜି ତରମ୍ମତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ।

୪ ଏ ପ୍ରବୁ, ଆନା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏରବତଡ଼େ ?
ଅଞ୍ଜମଲୋଡ଼ନମ୍ ଆନା ଏରସନେକେଏ ?
ଆମନ୍ ତୁମ୍ ମଡ଼ିରତମ୍ ।

ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍
ଆରି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେନ୍ପୁରତମ୍ଜି,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାମମ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟ୍ତାଆଜେନ୍ ।”

୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଶେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସାଜି ତମ୍ବୁନ୍ ଆ ସରେବାସି* ଆ ସନଡ଼ ରୋଲନେ । ୬ ଆରି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସାତଗା ରୋଗାନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ସାତଜଣ ତୁଝଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଣିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବ୍ତବନ୍ ମଡ଼ିରତମ୍ ଆରି ସାଆରତମ୍ ଆ ଲମନ୍କାବ୍ ଆଜିଜିନେଜି, ଆ ମାୟ୍ଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୁନା ଜରିମାୟ୍ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୭ ସିଲଡ଼େ ରଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ପରାନ୍ନାନ୍, ଆଏଡ଼ର୍ ଆମେଡ଼ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସାତଗା ସୁନା ସିମ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍ ଆବରିଜନ୍ଆଡେ, ତି ସାତଗା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତ ଆ ବୋସାନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ସରେବାସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ବରିଜେନ୍, ସାତଗା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସାତଗା ରୋଗାନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ ସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିଡ଼ ତି ସରେବାସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତଲଜି ।

୧୬

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଆବରିଜନ୍ ସାତଗା ସିମ୍ପାନ୍

୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଶେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍, ସରେବାସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେ ବାକାବଲେ ସାତଗା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜିର୍ବା ଆରି ସାତଗା ସିମ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ପୂର୍ତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ ଲାବା ।”

୨ କେନ୍ଆଡେ ଅମଡ଼ତଡ଼ାଲେ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଜିର୍ବେ ଆ ସିମ୍ପାନ୍ ପୂର୍ତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଲାଏ, ସିଲଡ଼େ ଆନାଜି ଜନ୍ତନ୍ ସିନ୍ ଜାଏଞ୍ଜି ଆରି ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ଆତଡ଼ ପୁରେଞ୍ଜି, ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ବରତାତାନ୍ ଆମ୍ପସୁଜି ତୁଝଲନାୟ୍ ।

୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବବାଗୁ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ପାଲୋଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍ଣୁଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍; ସମ୍ବେୟ୍ଣୁନ୍ ଆ ତାଆ ଆରବୁମରନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ସମ୍ବେୟ୍ଣୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ।

* ୧୫:୨୦ 14:20 ୩୦୦ କିଲୋମିଟର୍

୪ ଆରି, ଅନବଦ୍ଧାଗି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବା ଅଲନ୍ ତ ତୁଢ଼ତମନେତାଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଆ ତାଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଆଞ୍ଚାଡ଼େନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆବର୍ଚ୍ଚନେନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଢ଼ଲାୟ, “ଆମନ୍ ଆମ୍ମୁତ୍ତୁ ତକୋଲନ୍, ନମିଞ୍ଚେନ୍ ନିୟ୍ ତକୋ ଆରି ଆମନ୍ ତୁମ୍ ମଡ଼ିର୍, ଆରି ଆମନ୍ ତରମ୍ମମର, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପନ୍ସୁଆତିଏନ୍; ୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ବୟ୍ଲେମରଞ୍ଚି ତ ପୁର୍ବିଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଆମନ୍ ମିଞ୍ଚାମନ୍ ଅବଗାଏଞ୍ଚି, ଆ ଲନ୍ମୁମଞ୍ଚି ଆ ବତି ଆନିଞ୍ଚି ଖାଡ଼େଞ୍ଚି ।” ୭ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତନମିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସର୍ଚ୍ଚନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଢ଼ଲାୟ, “ଏ ପ୍ରୁ, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ଇସ୍ବର, ଅଡ଼କୋ ପନ୍ସୁଆତିନମ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ତରମ୍ମତମ୍ ।”

୮ ଆରି, ଅନବଦ୍ଧଞ୍ଚି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବା ଓୟୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତଗୋନ୍ ଆ ଜାଞ୍ଚି ବାଢ଼େ ମନ୍ରାଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଅନବଦ୍ଧୋମତୋତନ୍ ଆସନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୯ ଆରି ଜାଞ୍ଚିନ୍ ବାଢ଼େ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଜୋମତୋତେଞ୍ଚି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଗାନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଚା ଇସ୍ବର ଆମତ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ, ତି ଆଞ୍ଚୁମଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଚି ନିଶ୍ଚୟଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅନବଦ୍ଧଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଅଃନ୍ନାବୟ୍ଚରୁଡ଼ିଲ୍ଲଞ୍ଚି ।

୧୦ ଆରି, ଅନବଦ୍ଧମଲ୍ଲୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବାନ୍ ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ କୁସିଲୋଡ଼ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଚି ବିକ୍ତତନ୍ ଆସନ୍ ରମ୍ଲୋଡ଼ଲ୍ଲଞ୍ଚି; ୧୧ ଆରି, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଚି ଆମ୍ପସୁ ତ ବଞ୍ଚାନ୍ ବାଢ଼େ ଆନିଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଚି, ବନ୍ତ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଚି ଅଃନ୍ନାବୟ୍ଚରୁଡ଼ିଲ୍ଲଞ୍ଚି ।

୧୨ ଆରି, ଅନବଦ୍ଧତୁ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବା ପରାତ ସୋଡ଼ା ଅଲଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଅଲତାନ୍ ଅଞ୍ଚେତେନ୍ ଆରି ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିତାଞ୍ଚି ଥିଆ ଆ ରାଜାଜି ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ, ଜାଆତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବିଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କିଣ୍ଡୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଯାଗି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତୁଢ଼ଲନାଜି । ୧୪ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ବୁତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି; ଆନିଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲୁଲ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତନ୍ ଆ ରାଜାଜିଆତଢ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଅନବଦ୍ଧୁଲ୍ଲନ୍ ଆସନ୍ ତୁଢ଼ଲନାଜି ।

୧୫ *ଗିୟ୍ବା, ଖେନ୍ ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଅଞ୍ଚା ମନ୍ରା ଜାଗର୍ ତକୋତନ୍ ଆରି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ତୋବଲେ ତକ୍ଲୋଲେ, ଆନିନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼େତେ: ଏଢେଲ୍ଡେତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଉଡ଼ିଜନ୍ ଅଃକ୍ଲେଏ ଆରି ଆନିନ୍ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞ୍ଚାଡ଼େ ।”

୧୬ ତି ବୁତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ଏରି ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ଅର୍ମଗିଦୋନ୍ ଗାମଲେ ଆବର୍ଚ୍ଚି ଅବୟ୍ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ପୁତନ୍ ଆ ରାଜାଜିଆତଢ଼ ଅବଦ୍ଧୁଏଞ୍ଚି ।

୧୭ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବସାତ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବାନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ କୁସିନ୍ ସିଲଡ଼, ଏନ୍ନେଲେ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ଚ୍ଚନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍, “ଲନ୍ମମନ୍ ଅଗଡେନ୍ ।” ୧୮ *ସିଲଡ଼େ ଜାଲ୍ଡମଲିଜନ୍, ତାବରେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଆରି ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍; ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଗନଡେନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ତକରଲ ଆଜିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏ । କେନ୍ଆଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ ତକରଲ । ୧୯ ଆରି, ତି ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ତେଏନ୍ ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆ ଗଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଉଡ଼ତାଲେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟ୍ଲନେ: ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତାବ୍ ଅଲିନ୍ ଆ ଗିଲ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍ଆତଢ଼ ଅନବଗାନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍ । ୨୦ *ଆରି, ମଡ଼ି ସର୍ମେୟ୍ଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟ୍ଲାଏନ୍ ଆରି ବରୁଞ୍ଚି ଅଃଗିୟ୍ତାଲୋ । ୨୧ *ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆମତ୍ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଆଡ଼େରଞ୍ଚି ଅସେଡ଼ଲାୟ, ଆଡ଼େରନ୍ ତଡ଼ବଜନ୍ଆଡେ ୨୦ ସେରେ* ଆ ଲନଗିନନ୍ ତେତେ, ଆରି ଏଢେଲେ ରୋଗାଞ୍ଚି ଆରଡ଼ୋଲାଞ୍ଚିନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଚି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ରୋଗାଜି ବବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ।

* ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ମାଡିର୍ ୨୪:୪୩,୪୪; ଲୁକ ୧୨:୩୯,୪୦; ଅନବଦ୍ଧନାବର ୩:୩ * ୧୭:୧୮ ୧୭:୧୮ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୮:୫; ୧୧:୧୩,୧୯ * ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୭:୧୮ * ୧୭:୨୧ ୧୭:୨୧ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୧:୧୯ * ୧୭:୨୧ 16:21 ୩୪ କେଜି

ଜୁଣ୍ଡିବଜନ ତ ଜନ୍ମନୁ

୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାତଟା ସିମ୍ପାନ ଆଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ସାତଟା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଜିରେ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରୟୟ, “ତେନ୍ନେ ଜିରାୟ, ତେନ୍ନେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଜନାଜି ଅବୟ ଜୁଣ୍ଡିବଜନ ଗୋଗୋୟ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପନବରତନ୍ ଞ୍ଚାଡ଼ତେ ତିଆତେ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତମ୍; ୨ ତି ଜୁଣ୍ଡିବଜନ ବୟନ୍ ପୁତନ୍ ଆ ରାଜାଜି ତାରିଲଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ପୁତନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜୁଣ୍ଡି ଅଲିନ୍ ଗାଲେ ବନ୍ନବୁଲଞ୍ଜି ।”

୩ *ସିଲଡ଼େ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ଆରିଡ଼ିବିଡ଼ ତରକୋନେରେଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲ୍ଲୟ, ତେରେ ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ଲୁଲୁ ଜନ୍ମନୁ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ; ତି ଆ ଜନ୍ମ ସୁମ୍ପରା ଆ ତଅଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ନିଣ୍ଡୟବର୍ ଅଞ୍ଚମଞ୍ଜି ଆବରିୟ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ଆବବନ୍ ସାତଟା ତକୋଏନ୍, ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ଦସଟା ତକୋଏନ୍ । ୪ଆରି ତି ଆଇମରନ୍ କୋଗଡ଼ଗୁରଗନ୍ ତ ଲୁଲୁନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜିଜିନେ, ଆରି ସୁନାନ୍ ତ ମଡ଼ଗାତମନ୍ ମଣିନ୍ ତ ମୁଲ୍ଲନ୍ ଆତଲ୍ଲତଲ୍ଲ ତକୋଲନ୍; ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜୁଣ୍ଡିବ ପରାନ୍ସାଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବରିୟ ଅବୟ ସୁନା ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୫ ଆରି, ଆ ଇଡ଼ାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଜରୁ ଗରାମଗାମନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋଲନ୍, “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍, ପୁତନ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜୋଣ୍ଡିବଜଞ୍ଜି ତ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ନନ ।” ୬ ଞ୍ଚେନ୍ ଆରି ଗିୟଲାଇୟ, ତି ଆଇମର୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକିମରଜି ଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ଗାଲେ ଆବନ୍ନୁ ତକୋଲନ୍ ।

ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଞ୍ଚେନ୍ ଜବ୍ ସାନ୍ନି ତେଲ୍ଲୟ । ୭ ସିଲଡ଼େ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ବରୟୟ, “ଇନି ଆସନ୍ ସାନ୍ନି ତେଲମ୍ ? ତି ଆଇମରନ୍ ଆରି ସାତଟା ଆବବନ୍ ତ ଦସଟା ଆତେରିଡ଼ ତକୋନ୍ ଆ ଜନ୍ମ ଆ ଜରୁ ଗରାମଗାମନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତମ୍ । ୮*ତି ଆମନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ଆ ଜନ୍ମ ଆମ୍ପଡ଼ ତକୋଏନ୍, ବନ୍ତ ନମି ତିଆତେ ଅବୟ ତଡ଼, ଆରି ତିଆତେ ପାତାଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼େତନାୟ ଜି ଗୁରୁଡ଼େତେ । ସିଲଡ଼େ ପୁତନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ପୁତନ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଆଞ୍ଚମ୍ ଅନକୋଏନ୍, ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତି ଜନ୍ମନ୍ ଗିୟତଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ପଡ଼ ତକୋଏନ୍, ନମି ତିଆତେ ଅବୟ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଜିତାୟ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେତଜି ।”

୯ “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗନ୍ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଗିଆନନ୍ ସନାୟସାୟ । ତି ସାତଟା ଆବବନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ସାତଟା ବରୁନ୍, ତି ସାତଟା ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ । ତି ସାତଟା ଆବବନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ସାତଟା ରାଜାନ୍ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍ଲୟ ମନ୍ରା ଗୁରୁଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଅବୟନେ ନମି ତକୋ, ଆରି ଅବୟନେ ନମିଞ୍ଚାନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ ଜିରାୟ, ଆନିନ୍ ଜିରାୟ ତେନ୍ ଅସୋୟ ଅୟମ୍ ତୁମ୍ ଇୟତାୟ ତକୋନେ । ୧୧ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ଜନ୍ମ ଆମ୍ପଡ଼ ତକୋଏନ୍ ବନ୍ତ ନମି ଅବୟ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଅନବଆଟ ରାଜାନ୍; ଆନିନ୍ ତି ଅନବସାତ ରାଜାଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଲଗୁରୁଡ଼େରୟତେ ।”

୧୨ “ଆରି, ଆମନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ଦସଟା ତେରିଡ଼ନ୍, ଦସଟା ରାଜାନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନମିଞ୍ଚାନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ ଞ୍ଚାଡ଼େଜି, ବନ୍ତ ଜନ୍ମନ୍ ବୟନ୍ ବଗଣ୍ଣା ଜାୟ ରାଜାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଦିକାରନ୍ ଞ୍ଚାଡ଼ତଜି । ୧୩ କେନ୍ ଦସ ଜଣ ରାଜାଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ତେତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୋସାଞ୍ଜି ତ ଆ ରନପୁଞ୍ଜି ତି ଜନ୍ମନ୍ଆତଡ଼ ତିୟତଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲୁଜ୍ଜେତଜି, ବନ୍ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନାରେତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ ଆରି ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି, ତି ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆ ସନେତାମରଞ୍ଜି ତ ତର୍ନେତାଗୋମରଞ୍ଜି ନିୟ ଜିନୟତଜି ।”

୧୫ ଆରି, ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ବରୟୟ, “ଅଙ୍ଗା ତାଆରେଡ଼ ଜୁଣ୍ଡିବଜନ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆମନ୍ ଗିଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଜାତନ୍, ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା କେଜ୍ଜାନ୍, ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି । ୧୬ ଆରି, ଆମନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ଦସଟା ତେରିଡ଼ନ୍ ତ ଜନ୍ମନ୍, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି

* ୧୭:୩ ୧୭:୩ ଅନବଦନାବର ୧୩:୧ * ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଅନବଦନାବର ୧୧:୭

କୁଣ୍ଡଳିବଦ୍ଧନାଥାତଃ ଏତରୁମାତ୍ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମତ୍ତନ୍ ଇନିଜି ତକୋ ତିଆତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ରୁୟ୍ଲେ ପାଢ଼ତଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଃ ଅବନ୍‌ରୁଡ଼ିୟ୍ତଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁନ୍ ଜୋମତଜି, ସିଲତ୍ତଲୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଃ ତଗୋଲୋଢ଼ନ୍ ବାଲ୍ତଜି ।^{୧୭} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନବତେଲ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍ତୁମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏମ୍‌ମେତାଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅନ୍ତମ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅଶ୍ବତ୍ ଗତେଲେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ଯାଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁ ଆସିଲୋଢ଼ ତିୟ୍ତଜି ।”

୧୮ “ଆମନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆଇମର୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଢ଼ନ୍ ରାଜାଞ୍ଜିଆତଃ ଆସ୍ତାସନତେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ।”

୧୮

ବାବିଲୋନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଗୁରୁତ୍ତ୍ବେଏନ୍

୧ ସିଲତ୍ତଲୁନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ପାଢ଼ଲତ୍ତବରମରନ୍ ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲତ୍ତ ଆପ୍ରତ୍ତଲନାଞ୍ଜନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାଇୟ୍, ଆମତ୍ତନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଦିକାରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ମଇମାନ୍ ବାଭେ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ନ୍ ଅବସାଆରେନ୍ ।^୨ *ଆରି, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଭେ ବର୍ଚ୍ଚନେ; “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ବାବିଲୋନ୍ ଗୁରୁତ୍ତ୍ବେଏନ୍, ଲବଲୋଢ଼ନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍, ତିଆତେ ନମି ବୁତ୍ତ୍ବି ଆତ୍ରକୋନେ, ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆତ୍ରକୋନେ ତେଏନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଏରମଡ଼ିରଞ୍ଜି ତ ଏତରୁମତ୍ତାନ୍ ଆ ଅନ୍ତିଡ଼ିଜି ତେଭେ ତକୋତଜି ।^୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅତ୍ତକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଃ ଆନିନ୍ କୁଣ୍ଡଳି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ଅଲି ଅବଗାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଡାରିଲଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ବେପାରମର୍ଜି କୁଣ୍ଡଳିବଦ୍ଧନା ଆ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଗମାଢେଞ୍ଜି ।”

୪ ସିଲତ୍ତଲୁନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲତ୍ତ ଆରି ଅବୟ୍ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଆସ୍ତାସନ୍, ଅମତ୍ତଲ୍ଲାଇୟ୍;

“ଏ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମତ୍ତନ୍ ସିଲତ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରାୟ୍‌ବା,

ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ ମଗାଠତ୍ତବେନ୍;

ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ପନବରତ୍ତ୍ବ ଖାଡ଼ତେ ତେଭେ ଏମାୟ୍‌ତ୍ତବେନ୍ ।

୫ ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଢ଼ନ୍ ଜାୟ୍ ତୋଲନେ,

ଆରି ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ମନ୍ନେଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ।

୬ ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଲୁମେନ୍ ଏଭେଗାନ୍ ମା ଆନିନ୍‌ଆତଃ ପବରତ୍ତବା,

ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଲୁମେନ୍ ଏଭେଲେମା ବାଗୁ ଗୁନ୍ ପବରତ୍ତବା;

ଆରି ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ଗିଲ୍ଲୋଢ଼ ଅଲିନ୍ ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ୟେନ୍

ତେଭେମା ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁ ଗୁନ୍ ଅଲିନ୍ ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ବା ।

୭ ଆନିନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବଗୁଗୁତ୍ତମଲନ୍ ଆରି ଏରାମ୍‌ୟ୍ ତକୋଲନ୍,

ଆନିନ୍ ତିୟ୍‌ତେନ୍ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ବା ଆରି ଅବୟ୍‌ୟେବା;

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବରତ୍ତମତ୍ତନ୍;

‘ଖେନ୍ ତେନ୍ନେ ରାଶିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆତ୍ତଲ୍ଲୁମ୍,

ଖେନ୍ କୁଆରବୟ୍ ତତ୍ତ୍,

ଖେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃୟେୟେତାନାୟ୍ ।”

୮ ଆ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ରୋଗାନ୍, ସରିନ୍*, ଯେୟେତାନ୍ କାନ୍ତାବାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍,

ଆବତିନ୍ନାନ୍ ଆନିନ୍ ପନବରତ୍ତନ୍ ଖାଡ଼ତେ,

ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଃ ତଗୋଲୋଢ଼ନ୍ ବାଲ୍ତଜି,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଃ ଆପ୍ରନ୍‌ସୁଆତିତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍

ବୋର୍ଯାତମ୍ ।”

୯ ଆରି, ପୁତ୍ ନ୍ ଅଜ୍ଞା ରାଜାଜି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଡାରିଲଞ୍ଜି ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞୋମତୋଡ଼ତେନ୍ ଆ ତଗୋ ଆ ଓମୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେତାତଜି ଆରି ସିନ୍ତାତଜି ।

୧୦ ଆନିନ୍ ଅରସୁଡ଼ାନ୍ ଆତ୍ତେତେନ୍‌ଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ବନ୍ତ୍ତନ୍ ବାଭେ ସଡ଼ାୟ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ତ୍ତଜି,

* ୧୮:୨ ୧୮:୯ ଅନବଦ୍ଧନାବଦ୍ ୧୪:୮ * ୧୮:୮ 18:8 ରନବୁନ୍

“ୟୋଢ଼, ଯୋଢ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ତ ବୋର୍ସାତମନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ବାବିଲୋନ୍, ଆମନ୍ ବରକ୍ଷତନ୍ ତେଲମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ଅଡୋଡାୟ୍ ।”

୧୧ ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ବେପାରମରଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେଡାତଞ୍ଜି ଆରି ସିନ୍ନାତଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆ ଜିନିସଞ୍ଜି ଆରି ଆନିତ୍‌ ଅଞ୍ଜିଏକି; ୧୨ ସୁନାନ୍, ରୁପାନ୍, ମଣିନ୍, ମୁକ୍ତାନ୍, ଲମ୍‌ନକାବନ୍, † କୋର୍ଗଡ଼ଗୁରକାବନ୍, ସିଲକ୍‌କାବନ୍ ତ ସିଣ୍ଡରଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି, ଅଡକୋ ଜାତିନ୍ ଚନ୍‌ନ ଅରାନ୍, ଆଞ୍ଜିନ୍ ଆଜି, ଅଡକୋନ୍ ଆ ଜିନିସଜି, ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆରାଜି, ପିଉଡ଼ନ୍, ଲୋଆଡ଼ନ୍ ତ ମାରବୋଲନ୍, ୧୩ ଡାଲସିନିନ୍, ଲଢ଼ିତ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍, ତରୋଗ୍ଲୋଡ଼ନ୍, ଲଢ଼ିତ୍ ଲରିଡ଼ଲିତ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍, ଲଢ଼ିତ୍ ଲସନ୍, ‡ ଦ୍ରାକ୍ୟାଡାନ୍, ମିଞ୍ଜଲନ୍, ମଇଦାନ୍, ଗମ୍‌ନ, ତାଢ଼ଲିୟନ୍, ମେଣ୍ଡାନ୍, କୁର୍ତ୍ତାନ୍, ରତ୍ତାନ୍ କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ । ୧୪ ଆରି, ବେପାରମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ପରାନ୍ନାମ୍‌ଏ ରାମ୍‌ୟ୍ ମଗାଡ଼ଲେ ତରକୋଲନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍‌ ସିଲତ୍ ସଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ମନାତମନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଅଡକୋନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଞ୍ଜି ତ ମନଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ୍‌ ସିଲତ୍ ସଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ଆଜିୟ୍ ଆମନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଞ୍ଜାଡେ ।” ୧୫ ଅଞ୍ଜା ବେପାରମରଜି ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ି ବେପାରତାଲନ୍ ଗମାଡେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡେଏନ୍‌ଆଡେ, ଗିୟ୍‌ଲେ ବକ୍ଷତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସଡ଼ାୟ୍ ସିଲତ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେଡାତଞ୍ଜି ଆରି ସିନ୍ନାତଞ୍ଜି । ୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେଡାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ୟୋଢ଼, ଯୋଢ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବରକ୍ଷତନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଲମ୍‌ନକାବନ୍, କୋର୍ଗଡ଼ଗୁରଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ତ ସିଣ୍ଡରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲ୍‌କାବନ୍ ଆଜିଜିନେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ସୁନାନ୍, ମଣିନ୍, ମୁକ୍ତାନ୍ ଆତଲ୍‌ତଲ୍‌ ତକୋଲନ୍ । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଡ଼ି ତି ଅଡକୋନ୍ ରନ୍‌ାଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଆଜେନ୍ ।”

ଆରି ଜାଜନ୍ ଆ ସନଲ୍‌ୟାମରଜି ତ ଜାଜଲୋଡ଼ିନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଡୋଙ୍ଗାନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ସମେୟ୍‌ୟାଗଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଡେ ବେପାରନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ସଡ଼ାୟ୍‌ଲୋଡ଼ି ତନଡ଼ତାଲେ, ୧୮ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲତ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ିତନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ି ଗିୟ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜା ଗଡ଼ା ତକୋ ?” ୧୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆବବଲୋଡ଼ିଞ୍ଜି ହୁଡ଼ିଲନ୍ ପିଲ୍‌ତମଲନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ, ସିନ୍ନାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ୟୋଢ଼, ଯୋଢ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ଆ ବରକ୍ଷତ୍ ତେଏନ୍, ଆ ଗମାଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ସମେୟ୍‌ୟାଗଡ଼ି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗମାଡେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଡ଼ି ତି ଅଡକୋନ୍ ଗୁରୁଡ଼େଆଜେନ୍ ।”

୨୦ ଏ ରୁଆଡ଼ି, ଏ ବୟ୍‌ଲେମରଜି, ଏ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ ଞ୍ଜିନେମରଜି, ଏ ପୁର୍ବାଞ୍ଜିତେ ବର୍ନେମରଜି, ଅଡକୋନ୍ ବାବିଲୋନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଗୁରୁଡ଼େଏନ୍‌ ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାଦାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ହୁଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ପନବରତନ୍ ତିୟେନ୍ ।

୨୧ ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ଅବୟ୍ ବୋର୍ସାତମନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ିବରମର୍ ଗୋର୍ନାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ଅରେଡ଼ନ୍ ପାଢ଼ଲେ ସମେୟ୍‌ୟାଲୋଡ଼ିନ୍ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ନେନ୍, “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନେତନ୍ ତେଡେ, ଆରି ଆଜିୟ୍ ତିଆଡେ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ । ୨୨ ଗଡେରାୟ୍‌ମରଞ୍ଜି, କନନ୍‌ମରଞ୍ଜି, ପିରୋଡ଼ୋୟ୍ ପେଡ଼ସଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ପନେତନ୍ ପେଡ଼ସଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବଡ଼ି ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ, ଆନିତ୍‌ ତନ୍‌ଡ଼ବମରନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ, ଗୋର୍ନାଅରନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଅମଡ଼ନମ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ । ୨୩ ଆରି, ପିକ୍‌ଡୋଡ଼ନ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ, ଆରି ବିବାନେମରନ୍‌ଏ ତ ବିବାନେବଜନ୍‌* ଆ ସର୍ବଡ଼ି ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ବେପାରମରମଜି ପୁତ୍‌ ଲୋଡ଼ିନ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତନେଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ ଥିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ି ଆମନ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ଲେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।”

୨୪ ଆରି, ପୁର୍ବାଞ୍ଜିତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ତ ପୁତ୍‌ ଲୋଡ଼ିନ୍ ଆସ୍ତାବବେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ି ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ ।

୧୯

ରୁଆଡ଼ିଲୋଡ଼ିନ୍ ସର୍ତ୍ତାଦେନ୍

† ୧୮:୧୨ 18:12 ପୁଲେସ୍‌ବରକାବନ୍ ‡ ୧୮:୧୩ 18:13 କୁହୁରୁନ୍ § ୧୮:୨୩ 18:23 ବରନ୍ * ୧୮:୨୩ 18:23 କନ୍‌୍ୟାନ୍

୧ କେନ୍ଦ୍ର ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବତ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ସର୍ବତ୍‌ନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲ୍ଲାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆଲିଲ୍ଲୁୟା, ଅନୁରନ୍, ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍‌ଆତେ, ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମନ୍ ତ ଡରମ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବିସାରତେ; ଅଙ୍ଗା ଜୁଣ୍ଡିବୟ୍ ଆ ଜନୁଣ୍ଡିବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଏରମ୍‌ଡିବ୍ ଏଣ୍ଡେସନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ରଜୁସନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପବରତେନ୍ ।” ୩ ଆରି ବତର ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆଲିଲ୍ଲୁୟା, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତଗୋ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ତୁଡ଼ୁଡ଼ୁଲ୍ଲନାୟତୋ ।” ୪ ସିଲଡ଼େ କୁସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ଉଞ୍ଜିକୃତି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ତାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୁମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍, ଆଲିଲ୍ଲୁୟା ।”

ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବୁଜିନ୍

୫ ଆରି କୁସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସର୍ବତ୍‌ନ୍ ସତ୍ତାଏନ୍, “ଏ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି, ଏ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେବା ।” ୬ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବତ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଗୋଗୋୟ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆସ୍ରତ୍ତାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତ ମେଗନ୍ ଆତୁଡ଼ୁଡ଼ୁତେନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ସନତ୍ତାଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ଆବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲ୍ଲାୟ୍, “ଆଲିଲ୍ଲୁୟା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ରାଜା ଗତେଲେନ୍ । ୭ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏସର୍ତ୍ତାନେବା ଆରି ଏମ୍‌ଅୟ୍‌ନେବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବେଡ଼ାନ୍ ତୁୟାୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଆ ବୁଜିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ । ୮ ଆ ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଜେଏକାବନ୍ ତ ମନ୍‌ଡ଼ତମ୍ ଲମ୍‌ନକାବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।” ୯ ତି ଲମ୍‌ନକାବନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ।

୧୦ ଆରି, ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ୍, “ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଳୋଆ, ଆନାଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବୁଜିଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।” ଆନିନ୍ ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ୍, “କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ।”

୧୧ ସିଲଡ଼େ ଖେନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେନ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ବାନ୍ ତୁଡ଼ୁଲ୍ଲାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ୍, “ଗିଜା, ଏନ୍‌ଲେ ଲୁମ୍‌ତଡ଼, ଆମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକିମରଜି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ମନ୍‌ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରବେନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ସେନ୍‌ପୁରବା ।”

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ମା ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକି ତିୟ୍‌ତେ ।

ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା

୧୨ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆରୋରୋ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ତେଞ୍ଜେ ଅବୟ୍ ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ତକୋଲନ୍; ତି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅରାସାନେତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍; ଆନିନ୍ ଡରମ୍‌ଡ଼ତମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବିସାରତେ ଆରି ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେତେ । ୧୩ ଆମତନ୍ ଆତୁଡ଼ୁତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆବର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ରନୁକବନ୍ ତକୋଏନ୍, ରନୁକବର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, ତିଆତେ ଇନି ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ଜନତେ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତିଆତେ ଜନାଲେ ଅଃରିପ୍ରିଏଜି । ୧୪ ଆନିନ୍ ମିଞ୍ଜାମଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜୋବତାନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେ । ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ” ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୫ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜି ଜେଏ ଆରି ମନ୍‌ଡ଼ତମ୍ ଲମ୍‌ନକାବନ୍ ଜିଜିଲନ୍, ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତଙ୍ଗୁମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅସୁବତମନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ତୁଡ଼ୁଲ୍ଲନାୟ୍, ତିଆତେ ବୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼ତଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋଆଡ଼ତାଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସାସନତଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବରା ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୁଣ୍ଡନ୍ ଖାତାତେ । ୧୭ ଆ ସିନ୍‌ରିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୁଲ୍ଲୁଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋଲନ୍, “ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆରି ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ ।”

୧୮ ଆରି ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଅବୟ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଓୟୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ ତକୋଲନ୍, ମଡ଼ି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼େଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଅନ୍ତଡ଼ିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା,

✽ ୧୯:୯ ୧୯:୯ ମାଡିଜ ୨୨:୨, ୩ ✽ ୧୯:୧୫ ୧୯:୧୫ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୪:୨୦

ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ସୋଡ଼ା ବୁଜିଲୋଡ଼ା ଆୟ ରୁକୁନାବା । ୧୮ ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, ବୋର୍ସାମରଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଜେଲୁ, ତିନ୍‌ସୟଲୁମମରନ୍ ଆ ଜେଲୁ, କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ଆ ଜେଲୁ, ସୋଡ଼ା, ସନ୍ନା, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଜେଲୁ ଆୟ ଜୋମବା ।”

୧୯ ଆରି ଶେନ୍‌ ଗିୟଲାଇୟ, ତି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତ ଆ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍‌ଜେନ୍ ଆସନ୍ ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ତ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆରି ଆ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ରୁକୁଲଞ୍ଜି । ୨୦ *ସିଲତେ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍‌ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଖନମତାଏନ୍, ଆରି ଅଜାମ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆଡେମଡ଼ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ, ତିଆଡେ ବୟନ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ସିନ୍ନ ଆଜାଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆପୁରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ନିୟ ଜନ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍ ଖନମତାଏନ୍; ତି ବାଗୁଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆମେଡ଼ ଆମେଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌କନ୍ ଆଡ଼କୁତେନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପିଡେଞ୍ଜି । ୨୧ ଆରି ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ସିପ୍ତାୟଜି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଆଡ଼କୁଲନାଖନ୍ ଆ କଡ଼ିବ ବାତେ ରବୁଏଞ୍ଜି, ସିଲତେ ଅଡ଼କୋ ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି ।

୨୦

ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଆ ସାସନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜନ୍ ଶେନ୍ ଆରି ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍ବାଖନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ କଡ଼ା ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ସିକ୍ତୁ ତକୋଏନ୍ । ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ତି ସୋଡ଼ା ଜାଆଡ଼ନ୍, ତି ପାପୁର୍ ଜାଆଡ଼ନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ସିକ୍ତୁତିନ୍ ବାତେ ଜିଲେ ତକୋଏନ୍ । ୩ ଆରି, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ଲେ ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ ସନ୍‌ଡ଼ ଅଡ଼ଡେଞ୍ଜି କି ତେତେ ଅବଜିଡେଞ୍ଜି, ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଆରି କଣ୍ଡାୟଲେ ଅଃର୍ପିଏ; ତି ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଜି ।

୪ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜନ୍ ଶେନ୍ କୁସ୍‌ ଞ୍ଜି ଗିୟଲାଇୟ, ତେତେ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ ଆଡ଼କୁମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି, ଆନାଜିଆଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକି ଆସନ୍ ତ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଗକାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜନ୍ତୁନ୍ ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍‌ଆଡ଼ ଅଃପୁର୍ଜି, ଆରି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ସିନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଲଜି, ଆ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଶେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆନିଞ୍ଜି ଆମେଡ଼େଞ୍ଜି କି କ୍ରିସୁନ୍ ସରିନ୍ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ସାସନ୍‌ଏଞ୍ଜି । ୫ ତି ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆନ୍ତିଡ଼ ଅଃୟର୍ନେଡ଼ଲଜି । କେନ୍‌ଆଡେ ମା ପର୍ତ୍ତମ୍‌ୟନର୍ନେଡ଼ନ୍ । ୬ ଆନାଜି ପର୍ତ୍ତମ୍‌ୟନର୍ନେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ଡୋଡ଼ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କରମ୍‌ତାମ୍ ଆରି ମଡ଼ିରଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁ ତର ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆର୍ସାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ ତ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ରାଡ଼ଡ଼ା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ରାଜାଗଡ଼ତଞ୍ଜି ।

ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆରେଏନ୍

୭ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ବରିଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜନ୍ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଜି; ୮ ଆରି ଆନିନ୍, ଗୋଗ, ମାଗୋଗ୍ ଆରି ସିମ୍‌ରା ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ସର୍ନେୟଣ୍ଡୁନ୍ ଆ ଲକିୟ ଅନ୍ତମ୍ ତିଡିଲେ ଅଃର୍ପିବନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍‌ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଅବରୁକୁଡ଼ତାଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ସିମ୍‌ରା ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ବସେଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ବୁରାୟତଞ୍ଜି କି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ତରକୋନେରେଡ଼ ତ ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଏରେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍ ଅସେଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବଜୋମ୍‌ତୋତାୟତାଜି । ୧୦ ଆରି ଅଜାମ୍ ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ତଗୋନ୍ ତ ଗନ୍‌କନ୍ ଆଡ଼କୁଲୋଡ଼ତେନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପିଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତେତେ ଜନ୍ତୁନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ନିୟ ତକୋଜି; ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲ୍ ତମବା ଆଏଡ଼ର୍ ସଡ଼ିଡ଼ଲେ ସବୟଲେ ଡେଡ଼ଜି ।

ଆତନିକ୍ତି ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍

* ୧୯:୨୦ ୧୯:୨୦ ଅନବଦନାବର ୧୩:୧-୧୮

୧୧ ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଜେଏ କୁସିନ୍ ତ ତେଭେ ଆତଙ୍କୁମନ ଆ ମନ୍ରା ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ; ଆମ୍ବୁକାବାନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁତନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ୧୨ ଆରି, ସନା, ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି କୁସିନ୍ ଆମ୍ବୁକାବା ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆରି ବଇଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଏଞ୍ଜି; ଆରି ଅବୟ ବଇନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅନମେଡ଼, ତି ଆ ବଇ ରୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତି ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଇନିଜି ଆଇଡ଼ିଡ଼, ତି ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି, ସମେୟଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୋଲନ୍ ଜିରାଜି, ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ନିୟ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଲନୁମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ରନବୁନ୍ ତ ପାତାଡ଼ନ୍, ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପନିତନ୍ ତେଏନ୍ । କେନ୍ଆତେ ମା ଅନବବାଗୁ ରନବୁନ୍ । ୧୫ ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପନିତନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨୧

ରଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ପୁତନ୍

୧ *ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ରଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ପୁତନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆମ୍ବୁ ଆ ରୁଆଡ଼ ତ ଆମ୍ବୁ ଆ ପୁତନ୍ ମାୟାଏନ୍, ଆରି ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ଅଃର୍ବାଡ଼ତାଲୋ । ୨ *ଆରି ଅବୟ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାନ୍, ରଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍, ବରନ୍ ଆସନ୍ ସକ୍ତତାଲନ୍ କନ୍ୟାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପୁତନ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆପଡ଼ଲନାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ । ୩ ଆରି କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡ଼ନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍; “ଗିୟବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତରକୋନେସି ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାତମଞ୍ଜି ତେତଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଇସ୍ବରଞ୍ଜି ତେତେ । ୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼ତେ, ଆରି ତେଭେ ରନବୁନ୍, ତୁଞ୍ଜନ୍, ଯନେନ୍, ବମ୍ବୁମନେନ୍, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଏ; ଆମ୍ବୁଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାଏନ୍ ।”

୫ ଆରି କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ ଆ ମନ୍ରା ଗାମେନ୍, “ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ରଡ଼ ଏମ୍ବୋତାୟ ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋଆ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରାସାନେତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ।” ୬ ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସୁଞ୍ଜେଏନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆରି ଆତନିକ୍ଲି, ଉନେନ୍ ତ ଅନବସୁଞ୍ଜେନ୍; ଆନା ଇର୍ଗାଲତାତେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ ତୁଡ଼ତମନେତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ କାଞ୍ଜାନ୍ ତିୟତାୟ । ୭ ଆନା ଜିନୟତେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଞାଡ଼ତେ, ଖେନ୍ ଆ ଇସ୍ବରନ୍ ତେତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଅନ୍ଖେନ୍ ତେତେ । ୮ ବନ୍ତ ଆନାଜି ବନ୍ତଡ଼ିୟ, ଏରଡ଼ନେ, ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତଜି, ସମ୍ବମ୍ବର, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍, ତନେଜନ୍, ସନୁମ୍ପୁରନ୍ ତ ପାତ୍ୟାମରନ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଗୋନ୍ ତ ଗନ୍ଦକନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପନିତନ୍ ତେତେଜି, କେନ୍ଆତେ ମା ବାଗୁ ତର ରନବୁନ୍ ।”

ରଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍

୯ ଆରି, ଅଞ୍ଜା ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ସାତଜଣି ଆତନିକ୍ଲି ସାତଗା ରୋଗାନ୍ ଆବରିୟ ସାତଗା ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଞ୍ଜି ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରୁୟ, “ତେନ୍ଦେ ଜିରାୟ, ଖେନ୍ ତି କନ୍ୟାନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତମ୍ ।” ୧୦ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜାତମନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅବତୁୟଲୁୟ, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନାୟ । ୧୧ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ସନାଆର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍; ତିଆତେ ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆ ମଣି ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଇରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ୧୨ ତେଭେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜାତମ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ତକୋ, ତେଭେ ବାରଗା ସନଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତି ବାରଗା ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବାରଗା ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ତକୋଜି; ଆରି ତି ବାରଗା ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବାରଗା ଇସ୍ବାଏଲ୍ଆନିଞ୍ଜି ବାରଗା କେଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ । ୧୩ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଯାଗି ସନଡ଼ନ୍, ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ଯାଗି

* ୨୧:୧ ୨୧:୧ ୨ ପିତ୍ର ୩:୧୩   * ୨୧:୨ ୨୧:୨ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୩:୧୨

ସନତ୍ସନ୍, ଅର୍ଜତୋମଗତ ଯାଗି ସନତ୍ସନ୍, ବରୁବୟୋଢ଼ଗତ ଯାଗି ସନତ୍ସନ୍ ତକୋ । ୧୪ ତି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ବାରଗା ଜିନ୍ଦି ଅରେଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତୁବତୁବ୍, ଆରି ତି ବାରଗା ଅରେଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ବାରଜଣ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଖୁମ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ । ୧୫ ଖେନ୍ ବୟନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼କୋ ସନତ୍ସଞ୍ଜି ତ କିନ୍ତାଲନ୍ ତନରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସୁନା ତନରେଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଆଖମଞ୍ଜମ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୬ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋ, ତିଆଡେ ତନେକ୍ଷାନ୍ ତ ଲନାଆଡ଼ନ୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତି ତନରେଡ଼ାଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆତ୍ରରେଡେନ୍ ୨.୪୦୦ କିଲୋମିଟର ତେଏନ୍; ଆରି ଅରଣ୍ଡିତନ୍ ତନେକ୍ଷାନ୍, ଲନାଆଡ଼ନ୍ ତ ଅରଣ୍ଡିଲୋ ତନେକ୍ଷାନ୍ ନିୟ୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋ । ୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତି କିନ୍ତାଲନ୍ ଆତ୍ରରେଡେନ୍ ତିଆଡେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତନରେଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ବସଅ ବାକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ସନ୍ତି ତେଏନ୍, ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ମା ଏନ୍ନେଲେ ତରେଡେନ୍ । ୧୮ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ମଣିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବତୁବ୍, ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ମଡ଼ି କାଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିତମ୍, ସୁନାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବତୁବ୍ । ୧୯ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ଆ ଜିନ୍ଦିଅରଲୋଡ଼ ମଡ଼ଗାତମ୍ ମଣିଞ୍ଜି ଆବତଲ୍; ପର୍ତ୍ତମ୍ ଜିନ୍ଦିଅରଲୋଡ଼ନ୍ ଇରକ ମଣିନ୍, ବାଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ନିଡ଼କାନ୍ତ ମଣିନ୍, ଯାଗିଲୋଡ଼ନ୍ ବିଦୁର୍ଜ ମଣିନ୍, ଉଞ୍ଜିଲୋଡ଼ନ୍ ମର୍କତ ମଣିନ୍, ୨୦ ମନ୍ଲୟଲୋଡ଼ନ୍ ପୁଲକ ମଣିନ୍, ତୁଡୁଲୋଡ଼ନ୍ ମାଣିକ ମଣିନ୍, ସାତଲୋଡ଼ନ୍ ପୁସ୍ତରାଗ ମଣିନ୍, ଆତଲୋଡ଼ନ୍ ପିରୋଜ ମଣିନ୍, ନଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋମେଦକ ମଣିନ୍, ଦସଲୋଡ଼ନ୍ ଲସୁନିଅ ମଣିନ୍, ଏଗାରଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟନିଡ଼ ମଣିନ୍, ବାରଲୋଡ଼ନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମଣିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୧ ବାରଗା ସନତ୍ସଲୋଡ଼ନ୍ ବାରଗା ମୁଲ୍ଲାନ୍ ତକୋ, ତିଲେ ସନତ୍ସଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ମୁଲ୍ଲାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବତୁବ୍, ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତଡ଼ବ କାଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ି ସୁନାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବତୁବ୍ ।

୨୨ ଆରି, ଖେନ୍ ତି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଦିଡ଼ି ଆ ସରେବାସିଂ ଅଃଗୟ୍ଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ପ୍ରତୁ ଇସ୍ତରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆ ସରେବାସିଂ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୩ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଅନବସାଆରନ୍ ଆସନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ କି ଆକ୍ଷାଜନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ତିଆଡେ ଅବସାଆରତେ, ଆରି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆ ପିଙ୍କ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ସିଲଡ଼େ ପୁତଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ସନାଆରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବଡ଼ିୟତଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତଂନ୍ ଆ ରାଜାଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତେଞ୍ଜେ ପାଢ଼ତାଜି । ୨୫ ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସନତ୍ସଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଆରୋସାଡ଼ ତକୋତନ୍, ସନତ୍ସଞ୍ଜି ତମ୍ବାନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍ଦିଡ଼ତେଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆଜିୟ୍ ଅଃଉଗଲେ । ୨୬ ଆରି ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ଞ୍ଜି ତ ମଜମାନ୍ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ି ପାଢ଼ତାଜି । ୨୭ ଆରି, ଇନ୍ଦିଡ଼ି ଏରମଡ଼ିର କି ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କି ପାତ୍ୟାମର ଆନ୍ଦିଡ଼ି ତେଞ୍ଜେ ଗନ୍ତୁଲେ ଅଃରପ୍ତିଏଜି: ଆନିଜି ଆଖୁମ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆନମେଡ଼ି ବଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଗନ୍ତୁଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୨୨

ଅନମେଡ଼ ଅଲତାନ୍

୧ ଆରି କାଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ି ଅନମେଡ଼ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍ ଅବୟ୍ ଅଲନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ିଅବତୁୟ୍ଲୟ୍, ଆରି ତି ଅଲନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ କୁସିଂଲୋଡ଼ି ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପେଲେ ଜିଡେ । ୨ ତି ଅଲନ୍ ଆ ବାମ୍ଡ଼ିୟ୍ଡାଲଗଡ଼ ବାର ତର ଆରଜତେନ୍ ଅନମେଡ଼ୁବନ୍ ତକୋ, ତିଆଡେ ତିଲେ ଆକ୍ଷାଜନ୍ ଅଜତେ: ଆରି ତି ଅନୁବନ୍ ଆ ଅଲାଜି ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ମନଡ଼ତଜି । ୩ ତେଞ୍ଜେ ସନୟ୍ପତାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇନ୍ଦିଡ଼ି ଅଃଡ଼କୋଏ ।

ଇସ୍ତରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ କୁସିଂ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ି ସେକେତଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମୁଲ୍ଲାନ୍ ଗିୟ୍ତଜି ଆରି ଆଇଡ଼ାଡ଼ାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଖୁମ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋତନ୍ । ୫ ତେଞ୍ଜେ ଆରି ଅଃଉଗଲେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପିଙ୍କନ୍ କି ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରତୁ ଇସ୍ତରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ିଅବତୁୟ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ରାଜାତଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍

୬ ଆରି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ି ବର୍ଲୟ୍, “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରି ଅରାସାନେତମ୍, ଇନି ଇନି ଲଗଟେରୟ୍ତେ, ତିଆଡେ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ି ଅନବତୁଜନ୍

ଆସନ୍, ଅଜ୍ଞା ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ର ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁରାତାନ୍ ତିୟତଜି, ଆନିନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟିଲାୟ ।”

୭ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ, ଆନା କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେତେ ଆନିନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୮ ଖେନ୍ ଜନନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍‌ତମ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲାୟ ଆରି ଗିୟଲାୟ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମର କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବତୁୟଲ୍ଲିୟ, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଲୋମଲୋମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆ ତାଲଜିଢ଼ବାନ୍ ଇୟଲେ ତୁଡ଼ମୁନାୟ । ୯ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଡ଼େଲେ ଲୁମତଢ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଆମ୍‌େନ୍ ଅଜ୍ଞମ୍, ଅଜ୍ଞା ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆରି ଆନାଜି କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର । ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଢ଼ ସେକେଆ ।”

୧୦ ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବର୍ଲିୟ, “କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ଲି ସଲେ ତକୋତଢ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ । ୧୧ ଆନା ଏରତରମ୍‌ମର, ଆନିନ୍ ଆରି ଏରତରମ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେତୋ; ଆନା ଏରମଡ଼ିର୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ତେଏତୋ; ଆରି ଆନା ତରମ୍‌ମର ଆନିନ୍ ଆରି ତରମ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେତୋ; ଆନା ମଡ଼ିର୍ ଆନିନ୍ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ତେଏତୋ ।”

୧୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଗାମେତେ, “ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁଜନ୍ ପାଡ଼ତାୟ । ୧୩ ଖେନ୍ ଆଲ୍‌ପା ଆରି ଓମେଗା, ଆମ୍‌ତୁ ଆରି ଆତନିକ୍ଲି, ଉନେନ୍ ତ ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଜେନ୍ ।”

୧୪ ଆନାଜି ରମ୍‌ତୁ ରମ୍‌ତୁ ଆ ସିନ୍‌ରି ତୋବତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍‌ବନ୍ ଆଜି ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ଆରି ସନଡ଼ଗଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ରପ୍ତତଜି । ୧୫ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି, ତନେୟମରଞ୍ଜି, ତାରିନେମରଞ୍ଜି, ତାରିନେବଜଞ୍ଜି, ସମ୍‌ବମରଞ୍ଜି, କୋଡ଼ତାୟପୁରମରଞ୍ଜି ଆରି ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଆରଲତୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।

୧୬ “ଖେନ୍ ଜିସୁନ୍, ମଣ୍ଡଡ଼ିରେଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜେନ୍ ଆସ୍ତାୟିଲାୟ । ଖେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆଜଡ଼ ଆରି ଆ କେଜ୍ଜାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା; ଖେନ୍ ତି ସାଆରତମନ୍ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁତୁୟ ।”

୧୭ ପୁରାତାନ୍ ତ କନ୍‌ଧାନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଜିରାୟବା ।”

ଆନା ଅମ୍‌ତଡ଼ତେ ଆନିନ୍ ନିୟ ବର୍ନେତୋ, “ଜିରାୟବା ।”

ଆନା ଇର୍ଗାଲ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଜିରାୟତୋ; ଆନା ଲତୟତେ, ଆନିନ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ଅନମେଡ଼ ତାଆନ୍ ଗାଏତୋ

ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଜେବରନ୍

୧୮ ଖେନ୍ ଜନନ୍, ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ଲି ଅମ୍‌ତଡ଼ତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନାୟ, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ମାୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅଜ୍ଞମ୍ ରୋଗାନ୍ ବାଡ଼େ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତଣ୍ଡାୟତେ । ୧୯ ଆରି କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ତବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍‌ବନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆ ବନଗ୍ରାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତବ୍‌ଲେ ସେଡ଼େ ।

୨୦ ଆନା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ । ଆମେନ୍, ଏ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜିରାୟ ।”

୨୧ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମେନ୍ ।

☆ ୨୨:୧୩ ୨୨:୧୩; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧:୮; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧:୧୭; ୨:୮